

ఆంధ్ర వాచాస్పత్యము

అను నీయకావ్యము.

అంధ్ర ప్రదేశ్ శాస్త్రాచార్యులు

శ్రీ శ్యామలకామశాస్త్రి యాచార్యులు

అంధ్రవిద్యా వాచాస్పతీశ్యాధి చిరుదాండికు లగు

కొట్ల శ్యామలకామశాస్త్రి గారిచే

వ్రా యఁ బ డి న డి

క కారాది ణ కారాంతమువలక గల

శెం డ వ నం పు ట ము

కొట్ల శ్యామలకామశాస్త్రి అండ్ సన్

వారిచే ప్రకటితము

క ర ప, కా కే నా డ్

శ్రీ లక్ష్మీ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రితము,

బగన్నాథపురం, కాకినాడ.

1937

కంచి వై. వి. 1. = కాంచి. పుణ్యనగరములలో నొకటి. “గీ. కాంపుఁగోడలు కంచేంత కాంపు రంబుఁ, బాలవంటి కులంబుఁగోడ్లు అవియు జీక ” పాండు 8, ఆ 81: చూ, శేకము; విణ. 2. పృథువు, పెద్ద. చూ, విపులము.

కంచికామాఠీ. ఆం ఆత్మలలో నొకతె చూ, ఆత్మలు వరస. — “నీ. ఏపట్టణము సముద్ధిర్ణ కామాఠీత, పః పరిసాక సంపద్విధాయి . పుణ్యతరమైన యా కాంచీపురముఁ గనియె.” కళా. 2, ఆ. 180.

కంచిమేక. ద్వ. వి పెద్దపూచుఁగుగల ఒకరకము మేక చూ, మేషము. 1.

కంచీయ జే. వి. 1 పసులుమేయుటకై చున్నది నిలిపిన పాలుము. రూ-కంచె చూ, వివీరిము, 2. రూ- కంచె. వృత్తి, తోటలు చుట్టు జెముడు బలుగు లోనగువానిని సేర్పలుపఁబడిన కెలుఁగు. చూ, (ప్రాచీనము 1

కంచుకము సం. వి. ఆ పుం. 1 చేరుఁగి పుక చూ, అవిక (చూ, వస్త్రము), 2 రెలుపు నకుఁ గ్రించుమీఁదల నుంచెడు హాచీము చూ, తోలుచూపుము, 3. పాము వైచీని చూ, నీదరము, 3, 4 కవనము చూ, 5 డడము, 5 ఆకాశము చూ, విన్ను, 6 కెల్ల నిబట్ట చూ, వస్త్రము.

కంబుక. సం. వి. ఇ శ్రీ. 1. ఒకరకము ట్టుఁగి చూ, వృక్షము, 2 కొమ్మ, ఆం గజాల చూ, సౌవిద్యలుఁడు, 3 లంకెకాఁడు చూ, విటుఁడు, 4 పాము చూ, సర్పము, 5 అగరుచూపును. * చూ, చందనము.

కంచులిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. చేరుఁగి పుక చూ, అవిక (చూ, వస్త్రము.)

కంచె, జే. వి: చూ, రూ-కంచీయ.

కంచెకోట, ద్వ. వి: పురుహితము లోనగు

వానిచేఁ గోటకుఁజుట్టు శేర్పణువంటిదన ఆవ రణము. చూ, పొప్పినము 1.

కంచెగోడ. ద్వ. వి. కంపవారిసగోడ, కంప గోడ, కాట్రగోడ: చూ, కంచెకోట.

కంచెల వై. వి. = కంచుళి. కంచుకము. “చ చిలు కలకొల్పి-కల్పి యొకచేడియ నాటక సాల మేడపై యుద్ధికం, చెలఱెగిపడ్డ. - జెన్ను లన్.” స్వా 5, ఆ. 88. చూ, అవిక. (చూ, వస్త్రము.)

కంచీ జే. వి. వెనము చూ, స్వేదని. (చూ, సాత్రిము 6.)

కంచీము వై. వి. 1. బంగారు వెండి లోనగు వానిచేఁ జేయబడిన సాత్రిము, పల్లెము. ఆము 2. ఆ. 16 చూ, సాత్రిము 6, 2. బంగారు వెండి లోనగువానిఁ జేయబడిన బో. వృత్తికి వి శయం 2 ఆ. 165. చూ, పొప్పిము 6.

కంచీగ వై. వి కంచీపని ని గ్రామకావ్యాలి “కంచీవాఁ”

కంచీగొడిల వై వి (కంచీగొమ్మ + గొడిల) ఆశ్వుగము కంచీగము తుఁ గైదు ఒక పకము గొడిల చూ, గానధిము

కంచీము. వై. వి ఒకరకము కంచుము, గాడీ చూ శకితుము 1

కంచీవాఁడు వై. వి = కాంస్యకాఁగి కంచీ పనిచేయువాఁడు చూ, కాంస్యకాఁగుఁడు

కంచీరి వై. వి — వై. —

కంచీ వై వి. కంచీసం. కాంస్యము. “కంచీ గంట ” “కంచీమొక్కగునట్లు కకంబు మొక్కగునా,” వేమన. 178 చూ. లోనము. 1.

కంచీకంటు. జే. వి. కంచువు, జేఁచుట లోనగు వాని కువయుక్తముగు లోనాపాత్రిము “నీ. కంచువు బాణలి కంచుకంటునదగు.” అం, భా. ద్వ. వై. 248: చూ, పొత్తము 6.

కంచీకంటు, ద్వ. వి: పురుహితము లోనగు

కంచుకాగడాలు బా పుకాశమానమైన దీపములు. "ఎన్నికంచుకాగడాలు వేసి వెదకినను దొరకలేదు."

కంచుగిన్నె. ద్వ. వి. అచత్రము, పోతపోసిన కంచుగిన్నె చూ, పాత్రము. 1.

కంచుడవారము. దీ వి 1. ఒకరకము కోడి చూ, కోడి, 2 ఒకరకము త్తుద్రోకునకము: చూ, కునకము.

కంచుమించు. దీ. వి 1. ఒకబాతిచేగి చూ, క్వేనము, విణ. 2. కానరానిది "గీ. కాంక మించుల వినమానికంపుచోదు, మంచుగమిం గంచుమించు గావించుకరణి." "వ. పటు భుబాస్ఫాలనంబులఖంబలు మృగంబులంగంచుమించులైపఱవ" రామా 5, ఆ. 305 (సం ప) — అగోచరము, అతీంద్రియము, అత్యధ్యక్షము, అదృశ్యము, అదృష్టము, అస్తము.

కంచుశుద్ధి. పా కంచు చింతాకు రసముతో ముహ్యురను, ఉలవకట్టుతో ముహ్యురను (దాటించేను)కొల్పి నిల్లార్చిన శుద్ధియగును కంచు సస్యక్రియము పా శుద్ధిచేసినకంచు తేకులు గా వేయించినను గాక త్తిరించి అందున రుము గా గంధము పెట్టి జిత్తేడు వేరుసాలను మర్తించి ఆరేకులకు ప్రాసి యొడించి తాపకారము ఏడుపూరులుచేసి వజ్జిమాసను గజపుటుము పెట్టిన కంచు సస్యయగును

కంచుభస్మసింహురము పా కంచుభస్మములూ సగము పాదరసము పెట్టి మొదట మఱిసాలు, పిచ్చుట నిమ్మపండ్ల పులుసు, హంసపాదిఅకు రసము, రావిచెక్కెనము, తుచ్చుచెక్కెకపాయము, మోదుగి చెక్కె గసము, దూల తానుర వేళ్లరసము పీటితో వేర్వేలుగా మర్తించి నిమ్మపండ్లపులుసు కపాచుముతో మూస లాబైటి ఏడు గజపుటుములుగాని, ఏడుపూర్లు

కమ్మరకొలిమినిగాని పుటుములు పెట్టిన సింహు రించును. (పుటుము=చందువండుట. వా)

కంజక సం. వి. ఆ శ్రీ. చిలు తేతు* చూ, ఖారంగి.

కంజజాండం. సం వి ఆ. పుం. నలువ చూ, బ్రహ్మ. 1

కంజనుండం. సం. వి. అ పుం మరుండం చూ మనృగ్గుండం.

కంజము. సం. వి. ఆ స 1. తామర* చూ, పద్మము 1, 2. అల్లివనీలము, అమృతము, పీయూషము చూ, సుధ. 1, ఆ. పుం. 3 కేశము చూ, శంఘిక 1.

కంజరము. సం. వి. ఆ పుం 1 జరరము, కడుపు చూ, భూనిము 1, 1 ఏనుగు చూ, హస్తీ.

కంజరుండం. సం వి ఆ పుం చూ, నూరుగ్గుండం.

కంజలము. సం. వి ఆ పుం 1 మదనపక్షి చూ, మదనము, 2 కుగువేగ*. చూ, శ్రీ బేరము

కంబాకము సం వి ఆ పుం. కంబాకము* చూ, తవుకు.

కంబాలము సం వి ఆ స నీటిపుట్టుగు, తామర* చూ, పద్మము 1.

కంబాగము సం. వి ఆ పుం. 1 జరము, కడుపు చూ, భూనిము 1, 2 ఏనుగు చూ హస్తీ (చూ-కంజరము)

కంబాగండం సం వి ఆ పుం 1 నూరుండం చూ, నూరుగ్గుండం, 2 ఎలువ చూ, బ్రహ్మ 1, 3 సన్నాసి చూ, ముని 1

కంటికి సం వి ఆ శ్రీ బల్య* చూ, నెన్నేరు.

కంజాండం సం. వి. ఆ. పుం ఎలువ చూ, బ్రహ్మ 1

కంపి వై వి = కపింజలక కముఠి చూ, క్కాఠి

కంట దీ.వి 1 కట్టరము; నాట్యబంధము"సి కంటయ

చనఁగఁగట్టరఁజనఁగఁ నాట్టబంధంబొప్పన్. ౧
అం. భా. పృ. నాట్ట. 180: చూ, నాట
కము. 1; 2. అఱకఱనము, కనుట. భార: భీష్మ. 1, ఆ. 22; భార. ఆము. 1, ఆ. 228: చూ, అక్షణము. 8.

కంటుఁబడు. ద్వ. అ. క్రి. ఆగపడు: చూ: లోఁబడు.

కంటక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 ఎఱ్ఱకుఁమొద: చూ, గండోలి; 2. కడుఁచురు: చూ, మఱీక.

కంటకపీఠము. సం. వి. ఆ. పుం. ములువెఱఁగ*: చూ, వెఱఁగ

కంటకపుంఖి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. ఇఱ్ఱపుంఖము: ములువెంపలి*: చూ, వెంపలి.

కంటకపావ్రవృత్త సం. వి. ఆ. శ్రీ. కృపా కన్య*: చూ, కలుబంద.

కంటకఫలము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. పనిస*: చూ, పనస. 2; 2 ఏఱువంక*. చూ, వంక.

కంటకము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 ముల్ల: చూ, నితాగ్రము; 2 చేపలోనగువాని ఎముక: చూ, కల్పము. 1; 3. కాక: చూ, వాయసము 1; 4. గగురుపాటు: చూ, రోమాంచము, 5. వెనురు, చూ, వెలుపు; 6. నూచ్యగ్రము: చూ, నూదియెన; 7. పెఱుకుమాట: చూ, పరుచుము. 2; 8. త్రికంటకము*: చూ, పల్లెరు; 9. అరుదొండ, తుబాలకము*: చూ, దొండ; 10. షి. (1) విరోధమునుపుట్టించు మాట. ప్లా. 2. ఆ. 2. షి. 2. చూ, పయనము. 2. నిట. 2. సరోజముగలదు. భార. అం. 2. ఆ. 2. చూ, వికటము.

కంటకశోభననిధి. అం. భా. కర్ణములు విరవ వింజిలో నొకటి: చూ, కృకనణములు.

కంటకకృత్తి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. కంటకాకరి: చూ, వాఁడుడు.

కంటకాంశము. పా. వన్యశంకములో నొకటి: చూ, వన్యశంకములు.

కంటకాఖ్య. సం. వి. ఆ. శ్రీ. కలికలసం కిల, సప్తల*: చూ, విదకాతి.

కంటకానారము. సం. వి. ఆ. పుం. కృకలా సము, తొండ: చూ, సరటుము.

కంటకాధ్యము. సం. వి. ఆ. పుం. కట్టిక: చూ, గొట్టెఁగ.

కంటకాదిభారము. సం. వి. ఆ. పుం. కంప తొడుగు: చూ, పొచ్చినము. 1.

కంటకారి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. బృహతి*: చూ, వాఁడుడు.

కంటకారిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. —పై—

కంటకాలము. సం. వి. ఆ. పుం: చూ, పనస *

కంటకాలుకము. సం. వి. ఆ. పుం. తీఱుకనీంద*: చూ, సముద్రాంతి.

కంటకాస్త్రీలము. సం. వి. ఆ. పుం. వికరకము చేచ: చూ, చుక్కము. 1.

కంటకాసన. సం. వి. ఆ. శ్రీ. కందురీఁగ: చూ, మఱీక

కంటకానీ. సం. వి. ఇ. శ్రీ. బూరుగు *: చూ, కాల్యతి

కంటకాచ్యూదయము. సం. వి. ఆ. న. తావర దుంప *: చూ, పద్మకందము.

కంటకీ. పం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. గొట్టె*: చూ, చేన్దు; 2. మాకులద్రువుము *: చూ, కారక: 3. భువనము, కృము: చూ, కాగ; పుం. 4. వాగ్మయము: చూ, అశింక;

5. కంటకము: చూ, కంటకము.

కంటుకీని బిల్. వి. ఈ. శ్రీ. ఉప్పి * : చూ, లవణి.

కంటుకీఫలము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. పల్లన * : చూ, పనన; 2. ఉమ్మెత్త * : చూ, హాలా పున్నము; 3. అక్కడండ్రి * : చూ, పల్లెగు.

కంటుకీలము. సం. వి. ఆ. పుం. వంశవిశేషము.

కంటుకీలత. సం. వి. ఆ. శ్రీ. తిక్కకర్కటి, చేయదోన * : చూ, దోన.

కంటుకీగీతి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. చేండక. చూ, విడుదరము.

కంటుకీమృదుము. సం. వి. ఆ. పుం. —వై—

కంటుకీరండు సం. వి. ఆ. పుం నీచమైన బుద్ధి గల పగతుండు కాశి. 1 ఆ 108; 99. చూ, కతువు. 1.

కంటుకీరంటుకము సం. వి. ఆ. పుం. 1. నల్లగోరంటు * : చూ, గోరంటు, 2. తెల్లగోరంటు * : చూ, గోరంటు, 3 ములుగోరంటు * : చూ, గోరంటు.

కంటుకీచ్చువు. సం. వి. ఈ. పుం ఒంటె చూ, లాటిప్పిట్ట

కంటుగింపు. డి. ఆ. క్రి. 1 పగలగును. "గీ. కంటుగింపును సాంఖ్యయోగింబటన్న" కాశి. 5, ఆ 55, ఆము 5, ఆ 108 చూ, విదోధించి, 2. నొప్పింశెందు "క. తలకంటుగింపుచుండంగి, బలిమిని కావధరసంబు పొనముసేయక" నిర్వ. 10, ఆ: చూ, వేసారు.

కంటుగిలు. డి. ఆ. క్రి. —వై— పాండు 4, ఆ 8 (రూ-కంటుగిలు)

కంటుగిల్లు. డి. ఆ. క్రి —వై— కంటుతనవు. సం. వి. ఈ. శ్రీ. బృహతి * : చూ, వాకుడు.

కంటుదళ సం. వి. ఆ. శ్రీ. కేతకీ * : చూ, మొగలి.

కంటుద్రుమము. సం. వి. ఆ. పుం. లూయగు. * : చూ, కాల్యూరి.

కంటుపత్రిఫల. సం. వి. ఆ. శ్రీ. అచామిప్పి * : చూ, బగ్గొదండీ.

కంటుపత్రిము. సం. వి. ఆ. పుం. విక్షరకత్ము, ములువలము * : కేండు 1.

కంటుపొదము. సం. వి. ఆ. పుం. —వై—

కంటుపుంబు సం. వి. ఆ. శ్రీ. ములువలపరి * : చూ, పెంబలి.

కంటుఫల. సం. వి. ఆ. శ్రీ. లతాకరంజము, తిక్కకానిగు * : చూ, కానుగు.

కంటుఫలము. సం. వి. ఆ. పుం 1. —వై—; 2 అక్కడండ్రి * : చూ, పల్లెగు, 3. పణస * : చూ, పనన, 4 ఉమ్మెత్త * : చూ, హాలా పున్నము.

కంటులము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. ఒకరకము చెట్టుచూ, పృక్షుము, డి. వి. (1) చిల్లరస రకంబుంచి ఎద్దు మొదలగువానిమీఁద చేసెడు సంచులజేత "ఎ. గీ. వలయముకైలండెమ్ము కంటులపుపెద్ద, నాయికముచేయుము." హరి. పూ 6, ఆ 22' రూ- కంటుము, కంటూళము, (2) దూదిమూట' రూ- కంటుము, కంటూళము, (3) తొమ్మిదిమణుగుల బరువు= 72 వీసెల రూ- కంటుము కంటూళము.

కంటువత్తిడుకొనుట. బా. ఎక్కడ క్రద్దగాఁజెప్పట. "జ్ఞానచేరించి యరయించె విప్రగుతుని, కంటు వత్తిడుకొని వైరికప్పిభండు." (పాండురంగ మాహాత్మ్యము.)

కంటువల్లి సం. వి. ఈ. శ్రీ. శ్రీవల్లి * : చూ, ఒకపున్నము

కంటువృక్షము సం. వి. ఆ. పుం: చూ, కేజి ఫలము *

కంటుసము. డి. వి. కంటుకము చూ, పరువము. 2

కంటనరి. వై. వి= కంరసగ. మెడనగ చూ, భూషణము. 2
 కంటనరులు జే వి బ. ఒకరకమువడ్లు చూ, ధాన్యము
 కంటాణి వా. కానితములులోనగునవి కుట్టు కొనుటకనువుగ కట్టిపిడియం గడ్డమునుగల ఇనుప ఊడచ. రూ- కంతాణి, కంటాళము చూ, నూది
 కంటాఫలము సం. వి అ పుం. పణస * చూ, పనగు.
 కంటార్తగల. సం. వి ఆ. (స్త్రీ) నల్లగోరంట* చూ, గోరంట
 కంటాలువు. సం వి ఉ (స్త్రీ) ములువెంపలి* చూ, వెంపలి.
 కంటాహ్యాయము. సం వి అ న తామరదుం ప * చూ, పద్మకిందము.
 కంటాళము. జే వి 1 రూ- కంతాణి చూ, కంటాణి, 2 చూ, కంటలము. (1), (2), (3)
 కంటి. సం వి క్. పుం 1 చణకము చూ, సెగులు, జే వి (1) బోపవిధిక్తి కొంతనగు. ఉదా — కన్ను-కను, కన్నులు-కనులు తి. కంటి కన్నులు- కనులు, వా (2) కంటియ చూ, భూషణము 2.
 కంటికలక. ద్వ. వి 1 కలక చూ, బిడాల ము 2, 2 కనీసక, కంటిసల్లగుద్దు చూ, బిడాలము. 2.
 కంటికావరము. పా క్రిందుమీంచులు కనబడ కపోవుట అనగా నిర్లక్ష్యము "ఆ. కంటి కావరమునక గానడువరణంబు. . . భోగ వాంఛలేతర బురహుచగానడు. 11వేమన 882
 కంటిగుడ్డువెవార. పా నేత్రోకుక్లము. కంటికుడ. ద్వ. వి కంటాళము, కడకన్ను, చూ, నేత్రము. 1.
 కంటి కుట్టు. ద్వ. వి చూ, నేత్రము. 2.

కంటిపాప ద్వ. వి. కంటిసల్లగుద్దులోని పులి ఫలము చూ, తారకము. 1
 కంటియ వై వి= కణ్ణికా రూ-కం. చక్రా కారపు కంతాభరణము. (వెండి బంగారలో నగునది) చూ, భూషణము. 2
 కంటివాలు ద్వ వి (కల్లు + వాలు) చక్రాయుధము, చుట్టువాలు భద్రా 1. ఆ: చూ, బాణము 1.
 కంటివినికి జే. వి. చక్రికృతము, సాము. గా; సర్పము
 కంటివిస్కరి జే. వి. —పై —
 కంటీలు. జే వి. బ. చెవిసగి. ఆం. భ. ద్వి. 148 చూ, భూషణము. 2.
 కంటు జే వి 1. పాకుండు చూ, కళువు 1; 2 ప చూ, కణ్ణిము 1
 కంపె వై వి 1 = కణ్ణికా; ఆము. 6, ఆ 6. చూ, రూ- కంటియ, క్ 148 2. పంచమి విధిక్తి సృష్టియము
 కంకోస్యంట్లు. ఆం దండువిడిచు ప్రణేశము భగినము
 కంకొత్త ఆం చూ, రూ-కంతాత్త.
 కంకొత్త అక్ష స్యము. ఆం. గాస్యసరిము.
 కంక్రి ఆం. జ. పదము, జేశము, వాడు, సీమ, పల్లెటూరిసీమ.
 కంటము జే వి చూ, రూ- కంటలము. (1), (2), (3)
 కంరనూణిక. సం. వి ఆ (స్త్రీ). విపంచి: చూ, వీణె.
 కంతనూర్పు. పా. (స్త్రీ) యిడ్ కార్తిశేకం.)
 కంతక్రియలు. ఆం. నుందరి, తిర్యక్సీ, పరివర్తి కము, పుకొపిత (4)
 కంధగలిక. సం. వి. ఆ. (స్త్రీ): చూ, కంఠ కూశిక.

కంఠతలాసిక. సం. వి ఆ శ్రీ. గుఱ్ఱముమెడకు తగిలించు తోలులోనకు కంటె.

కంఠతాలవ్యములు పా. 4 ఎ-వ-వి-ఆ. 11 (కంఠము నుండియు దొడలనుండియు పుట్టినవి); మ|| ను|| గారి ౬౦. భా వా. శాసనము. 14 పేజీ

కంఠధ్వని. సం. వి. ఆ పుం. 1. ఎలుంగు, గొంతుకలోని స్వరతంతులనుండి పుట్టుకబ్బము, కంఠము: చూ, స్వరము. 2, పా 2. దీనికి ఉపమానములు. —కోకిలధ్వని, వీణానాదము.

కంఠసీదకము సం. వి. ఆ పుం. సీపకశిల్ప: చూ, పిన్నగృద్ధ

కంఠసీలకము సం. వి ఆ. పుం. ఉల్కా మంట లేని కట్టెనిప్పు: చూ, కొఱక చెప్పి.

కంఠపారము సం. వి ఆ. పుం పుస్తకమును చూడకయే అప్పగించినటుల చేసేపుట చూ, వల్లె. 4

కంఠపాశము సం. వి ఆ. పుం. మరణసాధన రణ్ణువు (తె ప) — ఉరి, ఉరితొడు

కంఠబిలము. పా. ఉపజిహ్వ, తిమ్మిద్యారము కంఠభూష. సం. వి ఆ శ్రీ. కంటె లోనగు మెడనగు. చూ, భూషణము. 2.

కంఠభూషణము. సం. వి ఆ. న. 1 — తె, 2 ఒకనాక ధర్మశాస్త్రాంధము

కంఠమచ్చము. సం. వి ఆ పుం నపుంసకలక్షణము, కొఱ్ఱగూలుతు: చూ, లక్షణము 1

కంఠమణి సం. వి. ఇ. పుం. శ్రీ 1 కుత్తుక యందు మైకిగనబడు బుడిపి. చూ, గొంతు ముడి

కంఠమాల. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. మెడచుట్టు గడ్డలులేచెడి తెవులు: చూ, గండమాల, 2 బంగాళలోనగు పూసలతో గ్రువ్వబడి మెడను అంటి యుండుదండ: చూ, భూషణము. 2

కంఠము. సం. వి. ఆ. 1. కుత్తుక మెడముందటి భాగము: చూ, మెడ, 2. కంఠధ్వని, కుతు

కలోని స్వరతంతుల నుండి పుట్టుకబ్బము: చూ, స్వరము. 2, 3. దగ్గఱ: చూ, సమీపము. 4 మంగ *: చూ, క్యూసనము,

5. దంతక్షుత్తస్థానవిశేషము చూ, దంతక్షుత్తము, 6 నఖక్షుత్తస్థానవిశేషము: చూ, నఖక్షుత్తము, 7. ఉమ్మెత్త *: చూ,

చాలాపుష్పము, అం. 8 చక్రములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, చక్రములు, 9. కళాస్థానములు పదునాటింటిలో నొకటి చూ,

కళలండు సలములు, 10. చుంబనస్థానములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, చుంబనస్థానములు, 11 పురపలకకాంగములు ఏబది

ఎనిమిదింటిలో నొకటి. — మిక్కిలి గుండ్రమై పూర్ణకుంభముంబోలిన భుషణాస్రవంతుండై భూపతియగు దక్షిణాంక రత్నఖముం బోలిన నుత్తముండై భోగియురాజునునగు. మహిషగళమైన తిండిపోతగు. ఒకగళమైన దొంగ

లచేబచ్చును మేనగళుండైనను నక్రిగళుండైనను ఆయుధముచే బచ్చును కుకగ్రీవ, ఉస్త్రగ్రీవ, దీర్ఘగ్రీవ, ఖగ్రీవ, మయూరగ్రీవ యు నప్రశస్తములు: చూ, లక్షణాంగములు,

12 శ్రీ లక్షణాంగములు ఏబదిఎనిమిదింటిలో నొకటి — చూడు చఖలంకలిగి దక్షిణాంక రత్నఖమున్న రాజవత్ప్రియగు ఏనుగు గుఱ్ఱముల మెడలవలెనున్న కులవధ్ధనియగు నల్లవినుచ్చి

యున్న సుఖవతియుం బుత్రివతియుగు కుట చేయై న దరిపురాలగు దీర్ఘమైయున్న కులనాశినియగు. కుడినుడియున్న సౌభాగ్యవతి యగు. ఎడనుడియున్న గొడాలగు. మేంక మెడయైన గానియగు చూ, శ్రీ లక్షణాంగములు, 13 అధమతేత్రిములు ఆటిం

టిలో నొకటి చూ, అధమతేత్రిములు; 14. కంఠమునండుండెడి రెండవకృతి సప్తకము మధ్యమస్థాయి: చూ, ఉచ్చతము.

12 శ్రీ లక్షణాంగములు ఏబదిఎనిమిదింటిలో నొకటి — చూడు చఖలంకలిగి దక్షిణాంక రత్నఖమున్న రాజవత్ప్రియగు ఏనుగు గుఱ్ఱముల మెడలవలెనున్న కులవధ్ధనియగు నల్లవినుచ్చి

యున్న సుఖవతియుం బుత్రివతియుగు కుట చేయై న దరిపురాలగు దీర్ఘమైయున్న కులనాశినియగు. కుడినుడియున్న సౌభాగ్యవతి యగు. ఎడనుడియున్న గొడాలగు. మేంక మెడయైన గానియగు చూ, శ్రీ లక్షణాంగములు, 13 అధమతేత్రిములు ఆటిం

టిలో నొకటి చూ, అధమతేత్రిములు; 14. కంఠమునండుండెడి రెండవకృతి సప్తకము మధ్యమస్థాయి: చూ, ఉచ్చతము.

12 శ్రీ లక్షణాంగములు ఏబదిఎనిమిదింటిలో నొకటి — చూడు చఖలంకలిగి దక్షిణాంక రత్నఖమున్న రాజవత్ప్రియగు ఏనుగు గుఱ్ఱముల మెడలవలెనున్న కులవధ్ధనియగు నల్లవినుచ్చి

యున్న సుఖవతియుం బుత్రివతియుగు కుట చేయై న దరిపురాలగు దీర్ఘమైయున్న కులనాశినియగు. కుడినుడియున్న సౌభాగ్యవతి యగు. ఎడనుడియున్న గొడాలగు. మేంక మెడయైన గానియగు చూ, శ్రీ లక్షణాంగములు, 13 అధమతేత్రిములు ఆటిం

టిలో నొకటి చూ, అధమతేత్రిములు; 14. కంఠమునండుండెడి రెండవకృతి సప్తకము మధ్యమస్థాయి: చూ, ఉచ్చతము.

12 శ్రీ లక్షణాంగములు ఏబదిఎనిమిదింటిలో నొకటి — చూడు చఖలంకలిగి దక్షిణాంక రత్నఖమున్న రాజవత్ప్రియగు ఏనుగు గుఱ్ఱముల మెడలవలెనున్న కులవధ్ధనియగు నల్లవినుచ్చి

యున్న సుఖవతియుం బుత్రివతియుగు కుట చేయై న దరిపురాలగు దీర్ఘమైయున్న కులనాశినియగు. కుడినుడియున్న సౌభాగ్యవతి యగు. ఎడనుడియున్న గొడాలగు. మేంక మెడయైన గానియగు చూ, శ్రీ లక్షణాంగములు, 13 అధమతేత్రిములు ఆటిం

కంఠరోగ జాతకుడు. పా. 1 తృతీయమునఁ బాపులున్నను, 2 తృతీయాధిపతి గులికునితో గాని, రాహువుతో గానిఁ గూడినను, 3. శని కుజునితోఁగలిసి తృతీయమునఁ బాపునిచేఁ జూడఁబడినను, 4. తృతీయాధిపతి రాహువుతోఁగలిసి యొకపాపునిచేఁ జూడఁబడినను కంఠరోగ జాతకుడగును.

కంఠరోగిణి. పా. (డిప్తేరియా) ఇదియొక అంటు రోగము.

కంఠరాలుకము. సుం వి అ. పుం 1. గళశుం డిక చూ, రోగము 1, 2. ఒకరినాశ్రయించి జీవించుట, ఉపతీవిక చూ, బ్రతుకు. 1 కంఠశోభిని. సుం. వి. ఈ. శ్రీ. మిక్కిలి తీపి నిచ్చు ఓషధిః చూ, యస్తివృక్షము (రూకంఠశోభిని)

కంఠశోభిని సుం. వి. ఈ. శ్రీ. —వై—

కంఠశోషణము సుం. వి అ. న కుత్తుకఎండుట, 2 వృక్కపిసంగము, ఉపయోగములేని సుం భావణము

కంఠశ్వితి. పా అశ్వశాస్త్రమునందలి చిత్రీ వర్ణములు ముప్పదింటిలో నొకటి. చూ, చిత్ర వర్ణములు.

కంఠసరము సుం. వి. అ. పుం = చూ, కంటు సరి

కంఠసిర. పా. మెడపక్కనండు మెడసిర (జగ్ లర్ వెయిన్.)

కంఠనూత్రిము. సుం. వి. అ న. 1. పుష్పె చూ, మంగళనూత్రిము, 2. మెడత్రాడు, (గొలుగు), హారము: చూ, భూవణము. 2.

కంఠస్థము. సుం. వి. ఇ. (అ. ఆ. ఆ.) కంఠమం దున్నది, కంఠపాతముగా వచ్చినది.

కంఠస్థానము. సుం. వి. అ. న. తలతడియకుండు నీలము, పసుపు, నీలము: చూ, స్థానము. 1.

కంఠాగ్ని. సుం వి ఇ. పుం కుత్తుకయంచునిప్పు గల పక్కి చూ, పక్షి.

కంఠాణి వా వి చూ, కంటాణి.

కంఠాభరణము. సుం. వి అ. న. కంఠెలోనుగు నది చూ, భూవణము. 2.

కంఠాభరణములు. అం. అశ్వశాస్త్రమున దశ ధృవలుగాక మిగిలికుభావర్తముల(కుడులు) కు అగ్రంతుకములని నానుములు వానిలోని వివాలగు కంఠాభరణములు చూ, కుభా వర్తములు

కంఠాచము. సుం. వి. అ. పుం. కూరద్యయ యు ద్ధము, గొంతుపయిచేగులు వేసి తోసికొనెడి పోరాటము, గొంతుకంచించుకొనుచు తిట్టు కొనెడి పోరాటము చూ, యుద్ధము

కంఠాల సుం. వి ఆ శ్రీ మెఱుగు త్రిప్పి కడవ చూ, చుంఛని.

కంఠావర్తము సుం వి అ పుం. శ్రీ సౌభాగ్య లక్షణము, మెడయంగునుడిగల శ్రీ మంచి అద్భుతశాలియగుటకు గుఱుతు చూ, లగ్ణ ణము 1.

కంఠి సుం వి. న పుం శ్రీ త్రియుండు చూ, రాజు. 1, 2 కుజేరునికి త్రి చూ, రిష్టి. 2, 3 = కంటియ. చూ, భూవణము 2; 4 మెఱుపు. చూ, విద్యుక్తు. 1

కంఠిక సుం వి. ఆ. శ్రీ. 1. కంటియ. “ఉ కంకణకంఠికా కిటకకాంచి ముఖాభరణవృ జంబుణో.” నై 7, ఆ 11. చూ, భూవ ణము. 2; 2. మెఱుపు: చూ, విద్యుక్తు. 1.

కంఠీరభము సుం. వి. ఆ పుం. బాలకాష్ఠీరీడా శకటము; మనుష్యులు మోయు వికూసమను రథము: చూ, శకటము. 1.

కంఠీరవశి. సుం. వి. అ. పుం. సింగము: చూ, సింహము.

కంఠీరవి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. అద్దనరము*: చూ, పైద్యమాత.

కంఠీరవుడు. సం. వి. ఆ. పుం. చేదురుండు: చూ, చంద్రుండు.

కంఠీకొలుడు. సం. వి. ఆ. పుం. టుత్తుకంగండు వాడు: చూ, కివుడు.

కంఠీరథము. సం. వి. ఆ. పుం. అండలముమొద్ద లగునవి: చూ, పాలకి

కంఠీయండు. సం. వి. (అ. ఆ. అ.) పేద: చూ, బీదవాణు

కంఠోన్మములు. పా. "బ-బి-బె." (ను|| నూ|| గారి ఆంధ్రభాషావాగను శాసనము.)

కంఠ్యము సం వి. (అ. ఆ. అ.) కంఠమునఁ బుట్టింది

కంఠ్యములు. పా. "అ-అ-క-ఖ-గ-ఘ-జ-చ-ః."

కండ. వై వి 1 సంశుడు. "ఇందుభవత్తును వులఁ గల, కండలునెత్తురును" మార్కు- 1, ఆ 74 చూ, మాంసము, 2. = ఖండః. చుత్స్యండి. పటికపైలుము "నీ చింపివల్కములేమి చేసెడివనఁ గావు నెత్తివైనకండమం డెలుగాని శై 4, ఆ 204 చూ, పైలుము. 1, 2 సంశుడుముక్క. "గీ ఖం డాగకొని కండతుండెములుగా ఖండించి" గామా. 1, ఆ. చూ, మాంసము.

కండకన్నులు పా. దుర్బాంసముపెరిగిన కంటి తెవులు' చూ, బిడాలము. 2.

కండకాయ. పా. (పెట్టి.) (వంకాయమున్న గునవి) కండకాయలు. (పెట్టిన్) మృదుఫలము లు ఉదా. — దాగ్రీ, అరటి మొదలగు ఫలకవచము మెత్తగానుండునుగానమృదుఫల ములు.)

కండకావరము. ద్వ. వి. గరవము: చూ, వాం కారనం.

కండకేశ్కర. వై. వి. = ఖండకేశ్కర. పటిక పైలుము' చూ, పైలుము. 1.

కండచీమ. ద్వ. వి. ఉలంగవము, పెద్దనల్లచీమ: చూ, పిపీలిక.

కండచుక్క. వై. వి. కాలఖండము, కడుపు లోకుడిప్పక్క నల్లనెయిండ్డి మాంసము. "నీ కండచుక్కయనంగఁ గాలఖండచుల యను." ఆం, భా ద్వి. మ. 188: చూ, యక్కత్తు.

కండవము. సం. వి. ఆ. న కంజాకము: చూ, తవుకు.

కండని. సం. వి. ఆ. న. ఉలూఖలము' చూ, త్రోలు 1

కండపట్టు. ద్వ. ఆ. కి. బలియు: చూ, నూలింఱు.

కండమక్క. వై. వి. నల్లగుండె' చూ, యక్కత్తు.

కండరము. పా. స్నాయువు; పేకీ, మాంస రజ్జి. (నుసీల్.) ఇందుకు సంబంధించిన శాస్త్రపరిభాషాపదములు. — అంగుస్తోపకన్నక స్నాయువు, అంగుశీసంకాచక స్నాయువు, అంశఃసాయక స్నాయువు, అంతర్వక్రీ కా క్షీక స్నాయువు, అంతరస్థకోణిగా వాక్షీయ స్నాయువు, అంశకంఠక స్నాయువు; అంత ర్దర్శినిస్నాయువు — అంతరసాంగ స్నాయువు, అంసాపకర్తక స్నాయువు, అంసాంతరిక స్నాయువు, అంతరావర్తిక స్నాయువు — ఉత్తాపక స్నాయువు, అంతర్బంధుస్నాయువు — జంఘా పురోగ స్నాయువు, అంసాక్షీక సంయోజక స్నాయువు, అంసోన్నామక స్నాయువు, అంసప్రచ్ఛదస్నాయువు — అధిస్కంధస్నాయు వు, అపకర్తక (బహిక్షేపక) స్నాయువు, అధ

పాదవివర్తక స్నాయువు, పాదాంగుష్ఠపరిసారక స్నాయువు, పాదాంగుష్ఠ సంకోచక స్నాయువు, విండకగత స్నాయువు, విండకస్నాయువు, పురోగతి మధ్యమపార్శ్వకర్ణక స్నాయువు, పుష్టకపర్శ్వకాకర్ణక స్నాయువు, పుష్టచృద స్నాయువు, పుష్టదండిక స్నాయువు, పుష్టవంశాను గాదారవేణీ, ప్రతానక స్నాయువు - వితానక స్నాయువు, ప్రత్యోకూర్ప మధ్య స్నాయువు, పార్శ్వకూర్పమధ్య స్నాయువు, పార్శ్వకాకర్ణక స్నాయువు, బహిఃపార్శ్వక స్నాయువు, బహిఃశ్రోణి గాత్రీయస్నాయువు, బహిఃరాహంగ స్నాయువు - బహిర్దర్శినీస్నాయువు, బహిఃరావర్తక స్నాయువు, బాహ్యవక్రకాక్షిక స్నాయువు బృహతే ఆంసాధిక స్నాయువు - మహాకృత్త స్నాయువు, బృహతేనీకు స్నాయువు భూసంకోచక స్నాయువు - భూకటిస్నాయువు, మధ్యమకంఠ సంకోచక స్నాయువు, మహాఆరిత్యాకార స్నాయువు, మహాపకర్ణక స్నాయువు, మహాకృత్త స్నాయువు - బృహత్ ఆంసాధిక స్నాయువు, మార్దంగిక స్నాయువు, ముఖభూమికంఠిక స్నాయువు, ముఖముద్రణివేణీ - కపోలికావేణీ - ఆస్యవలయ స్నాయువు, మూత్రినాళికాక్షేపక స్నాయువు, యమలస్నాయువు, యోనికంఠాత్థాపక స్నాయువు, రంపపు ఆకార స్నాయువు - మహాఆరిత్యాకార స్నాయువు - కరపత్రిక స్నాయువు, రసాయని - రసహాస్నాయువు, లఘుఆంసాధిక స్నాయువు - లఘువృత్త స్నాయువు, లఘుఉరవిచృదస్నాయువు - క్షుద్రాస స్నాయువు, లఘుసేతు స్నాయువు, లలాటసంకోచక స్నాయువు - శిరచ్ఛద స్నాయువు, వితానక స్నాయువు

యువు - ప్రతానక స్నాయువు, వేణువాదక స్నాయువు - కపోలికాస్నాయువు, శిశాకంఠిక స్నాయువు, శిశాగళాంతరియ స్నాయువు, శిశాసనిక స్నాయువు, శిశోగ్రీవ పృష్ఠీయ స్నాయువు, శిశోగ్రీవవివర్తక స్నాయువు, శిరఃపుష్టదండిక స్నాయువు, శిరఃపార్శ్వదండిక స్నాయువు, శిరఃపూర్వదండిక స్నాయువు, శిరచ్ఛద స్నాయువు - లలాట సంకోచక స్నాయువు, శిశాపూర్ణక స్నాయువు, శుండిక స్నాయువు, శ్రేణిపక్షీయ స్నాయువు - అధికటీక స్నాయువు, సంకోచక స్నాయువు, సుఖమ్నూకీర్ణక స్నాయువు, సృక్మణీసమక స్నాయువు, స్నాయువక్రములు, స్నాయుపక్ష్యము - కండరతంతువులు, స్వతంత్రికండరములు, హనుకూటకర్ణక స్నాయువు - చరస్య స్నాయువు హనుమూలకర్ణక స్నాయువు, హనుత్పర్ణక స్నాయువు; ఇత్యాది. (ది వేం కి. గారి శాస్త్రపరిభాషా గ్రంథము చూడుము)

కండిక వై. వి=ఖండికమ్. భూమిలో గొంత భాగము, లంకపాలము : చూ, భూమి. 1. కండియ. వై. వి. రూ-కండే చూ, సరిగ కండు వై వి. 1.=కండువు. తీటు : చూ విదర్శిక, 2. ఆహా చూ, విపత్తు. కండుకము సం. వి. ఆ. వుం రూ-కండుకము : చూ, బంతి. 3. కండుర. సం వి. ఆ (త్రీ). రూ-కండుర. దూల గొండిః చూ, గూకశిలి. కండురము సం. వి. ఆ. వుం చూ, కాకర కండువ వే. వి 1. రూ-కండువా ఉత్తరీయము : చూ, వత్తుము, 2 రూ-కండువా. అడ్డమా లము: చూ, దూలము.

కంఠువా దే చూ, రూ- కంఠువ.
కంఠువాదూలము. వా. అద్దమూలము చూ,
దూలము.

కంఠువు. సం. వి. డి. శ్రీ. 1. శుభ్రపు, తీటు
చూ, సామ, 2. దూలగొండి* చూ, శూక
శింబి.

కంఠూకరి. సం. వి. ఈ శ్రీ. దూలగొండి* :
చూ, శూకశింబి

కంఠూఘ్నుము. సం. వి. ఆ పుం అర్కపర్ణము*
చూ, జిల్లేడు.

కంఠూతి. సం. వి. ఇ శ్రీ. కంఠువు, తీటు
చూ, సామ

కంఠూయ సం. వి. ఆ శ్రీ. —వై —
కంఠూయనము సం. వి. ఆ పుం —వై.—

కంఠూయిత. సం. వి. ఆ పుం గోతుకొను
వాడు.

కంఠూర సం. వి. ఆ. శ్రీ. గూలగొండి* చూ,
శూక శింబి, 2. పల్లబచ్చీలి* చూ, గచ్చీలి
కంఠూరము. సం. వి. ఆ పుం కంఠ* చూ,
నూరణము

కంఠూలము. సం. వి. ఆ పుం —వై —

కంఠే వై వి 1 నూలిక దే రూ-కండియ
చూ, సరిగ, 2 ధాన్యాదికలికము. జొన్న
లోనగువారి కంకి చూ, వెన్ను, 3. సాముచే
మిక్కిలి గట్టిపడిన భుజము అచ్చి యు,
కాం. 185 చూ, స్కంధము 1

కంఠేము వై వి. సాముచే మిక్కిలి గట్టిపడిన
భుజము, కంఠే. "చ. చనుగన సాము కంఠే
పురవిసాళియురంబున సారె గాన నే, మన
నునుపుకొ నుధారసము మాటికె గోలనె
మాచు" విజ. 1, ఆ, 108 : చూ, స్కం
ధము. 1.

కంఠోలము. సం. వి. ఆ. పుం గంఠ : చూ,
బుట్టి.

కంఠోలము సం. వి. ఆ పుం చూ, కంఠోలకము.
కంఠోలవీణ. సం. వి. ఆ శ్రీ. చాండాలిక,
మాలవీణ: చూ, వీణ.

కంఠోలి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. —వై.—

కంఠ్ర. డి. వి. ఉలంకవము, పెద్దనల్లచీమ: చూ
పీపీలిక.

కంఠ్రావి. డి. వి. వ్యసనకరము, కామశ్రోధా
దులనలనఁ బుట్టిన దోవ. సంబంధము.

కంఠ్రావి. ద్వ. వి. 1. బోధిమృదుము * చూ,
రావి; 2 కంబూచయను యొకానొక రావి*
చూ, రావి.

కంఠ్రోఘ్నుము సం. వి. ఆ పుం గొంగళిపురుగు
చూ, శూకకీటము.

కంఠి. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 పసుపు, కుంకుమ,
గుమ్మడికాయ, కుంకుడుకాయలు, కున్న
పిండి, నూనె మొదలగు-చి తలఁటుంకై పెండ్లి
యెదవనాఁడు పెండ్లికాఁతురువారు పెండ్లి
కుమారునివైపువారికి పంపించు తిళవు. చా. వి
2. నందువీధి "దొంగ ఈకంఠనండి పాటి
పోయెను" చూ, సం. 5 (రూ- గంఠ)

కంఠి వై. వి. 1=గ్రంథి పర్వము, మెను
చెఱకు లోనగువారి కనుపు చూ, బుడిపి
2=గ్రంథి. అణియ చూ, దదుగివు, 3=
గ్రంథి. చీమకుట్టు లోనగువారి దద్దురు. చూ,
గచ్చివు, 4=గ్రంథి దెబ్బనలన వాయు
వాఁపు. "ద్వి సుద్దన వీఁపు కంఠులు గట్ట
మోడి" చాళిశ్చ 2, భా. 508 : చూ,
బొప్పి

కంఠివాడు వా. వి. 1. రూ-కంఠ్రీవాడు,
ఎంచును నిలకడ లేనివాఁడు; చూ, సంకుసు
కుండు; 2. సంకరుడు. (రూ - కంఠ్రీ
వాఁడు.)

కంఠు. డి. వి. గడువు: చూ, మితి.

కంఠుఁడు. సం. వి. ఉ. పుం. మరుఁడు : చూ :
మన్మథుఁడు.

కంఠువు సం వి. ఉ. పుం కుమాలము, గాదె
చూ, పంటసాల.

కంఠీవాఁడు. వా: చూ, రూ-కంఠీరీవాఁడు.

కంఠ సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. = గంఠ. చింపి
గుడ్డలను కూల్చివట్టిన బొంత చూ, వస్త్రము;
2. చింపిగుడ్డ, పటచ్చనము: చూ, వస్త్రము;
3. మంటిగోడ: చూ, మఱాఁగుగోడ, 4
మఱియొక ప్రకరణము.

కంఠటికి. సం. వి ఆ శ్రీ. అంపెలు బొంత
చూ, వస్త్రము

కంఠాఠి. సం. వి ఆ శ్రీ చూ, హారగంఠ *
కంఠావాటము సం వి ఆ పుం చుట్టు
గోడ త్రి-శే- ద్వి పుగ 30 చూ,
ప్రాకారము

కంద సం. వి ఆ. పుం. 1 = కంద అగ్నే
ఘ్నుము * చూ, నూనణము, వై వి (1) =
కంద. — వై — "మొగము కందగడ్డ ఆయి
నది. ౧. కందగడ్డ = ఎట్టనికందవలె అనివాడుకి)

కందకము. సం వి. ఆ. పుం. 1. నిల్వము *
చూ, మాలేడు, 2 జలము. చూ, నీగు 1,
జీ వి. (1) అగడితి చూ, పరిఖ

కందగడ్డ ద్వ వి. కంద * చూ, నూనణము
కందగుఱుచి. సం. వి ఈ శ్రీ. తిప్పతీఁగ *
చూ, సోమవల్లి.

కందటము. సం. వి ఆ. స. తెల్లగలువ * క
చూ, పద్మము. 1

కందిణము జీ. వి మల్లకాస్త్రమునందలి విన్నా
ణములు ముప్పదిమూఁడింటిలో నొకటి చూ
విన్నాణములు రూ-కందనము

కందనగాయ. జీ వి. 1. గుండియ. "ఉ మును
మన్మెల్లను దూఱదూఱ మఱి కెంపు న్నెండి

యందూఱుగం, దనగాయంగలబల్లుఁ డోఁప
... . మిథ్యాహారీ." ఆము 4, ఆ. 28 చూ,
మృదయము, 2 కండచుక్క. నల్లగుండె.
చూ, యుక్తివ్రత.

కందనము సం. వి ఆ స 1 శోకము: చూ,
దుఖము, 2 పిలుపు చూ, సంబోధనము;
3: చూ, రూ- కందణము.'

కందనాలిక పా. (బల్బుట్యూజ్)
కందఫల సం. వి ఆ. శ్రీ త్సంద్రీకారవేల్ల
ము, ఆఁగాఁకర * చూ, కాఁకర.

కందబహుళ. సం. వి ఆ శ్రీ. త్రివర్ణిక. ము
య్యాకుపొన్న * చూ, సాలపర్ణి

కందము సం. వి ఆ పుం 1. కుఱుపు. చూ,
వృణము, 2. మొగులు చూ, మేఘము. 1,
3 బానాకి వృత్తము "క కందము త్రిశక
గణంబుల, నందముగా భజన నలము లటవడి
మూఁటుక, బొంగున నలజలనాటిట, నాం
దుండదగు లపు జాణముండదు బేసికొ" ౧
మొదటిపాదము. — (1 భగణము, కంద
ము, 2 నా, త్రిశక; 3 భగణము.
ణంబుల.) రెండవ పాదము. — (4. భగణ
ము, నందము, 5. భగణము, గాభజ,
6 నల., సలము, 7 నలము, లటవడి;
8 గణ, మూఁటుక) ఇతే మూఁడునాలుగు
పాదములకు వరుసగా మొదటి రెండుపాద
ముల లక్షణములుండునని యెఱుఁగవలయు.
రెండు నాల్గుపాదములలో నాల్గవకణాద్యక్ష
రము యతి. ప్రధమ తృతీయ పాదములకు
యతిలేదు చూ, వృత్తము. 1. దీనిశేదములు
ఆఱు — కందము, పఘ్న, విపుల, చపల,
ముఖచపల, జఘనచపల. తద్విశేషములు —
సమగీతి, ఉద్రీతి, ఉపగీతి, ఆర్యాగీతి ఇదియే
సహజ కందంబనబడుచు (చూ, అప్ప.), 4.

తామరలూసగు వానినుంప * చూ, పద్మకందము, 5 కంద * చూ, నూరణము, 6 కందారి * చూ, దుస్తాచేశ, 7 దుబ్బు చూ, వైరుచుబ్బు, వై. వి. (1) = స్కంధక. పశుభాతి మూపు, చేప్ప "క కందముతీర వృత్తముల గౌరవముంబద సౌప్త వంబు..... లోకమై" రామా. 2, ఆ చూ, స్కంధము. 1 (శబ్దరత్నాకరము)

కందమూలము సం వి అ. న. తెల్లగలు * చూ, పద్మము. 1

కందర. సం. వి అ. శ్రీ. కందరము, కొండ యందు తొలువంబడిన బిలము చూ, రంధ్రము. 1.

కందరటము సం వి అ. పుం. విరిగె * చూ, శ్లేషాత్మకము

కందరము సం వి. అ. న 1 అల్లము * చూ, శృంగచేరము, 2 కొండయందు తొలువంబడిన బిలము చూ, రంధ్రము 1; 3 అంకుశము చూ, స్పృశి, వి అ పుం 4 అంకురము చూ, మొక్క 1, 5 బెడ్రము చూ, రంధ్రము 1

కందరాకరము సం. వి అ పుం. కొండ చూ, పర్వతము.

కందరాలకము. సం వి అ. పుం కలజావ్వి * చూ, ప్లక్షుము.

కందరాలము సం. వి. అ పుం. 1. అక్షిటిము * చూ, మృచుద్రుమము, 2 కలజావ్వి * చూ, ప్లక్షుము; 3. అగ్నిలింగము చూ, ప్రాగ.

కందరి. సం. వి. ఈ. శ్రీ = కందారి, తీక్షణకంటక * చూ, దుస్తాచేశ.

కందరక. శే. వి. ఎద్దువీరభ్రువై వేసెడు గంత, కందరము: చూ, గంజ. 2.

కందరుచా సం వి అ. శ్రీ. అరటి * చూ, రంభ. 2.

కందరోద్భవ సం వి అ. శ్రీ పొట్టికొమ్మ లూడలుల చెట్టు, శిఫ * హృస్విశాకా శిఫము.

కందర్పకూపము సం. వి. అ. పుం మరునిల్ల చూ, భగము. 12

కందర్పజీవము. సం. వి అ. పుం. చూ, కంచ రోద్భవ *

కందర్పబలశాసనము. అం రి-ధ- హీనతానము లు వీడింటిలో నొకటి. చూ, రి-ధ - హీన తానములు

కందర్పము సం వి అ పుం. జన్యతాశములు నూలునొకటింటిలో నొకటి చూ, జన్యతాశములు (చూ, తాళము. 2)

కందర్పముసలము సం వి అ. న మగగుటీ చూ, శ్మము

కందర్పశృంఖలము సం వి. అ పుం. శృంగార గతిబంధము చూ, గతిబంధము

కందర్పఁడు సం వి అ పుం మరుఁడు చూ, మన్మథుఁడు

కందలత సం వి అ శ్రీ. మాలాకందము, * చూ, నూరణము.

కందవర్షము. సం. వి. అ పుం — వై —

కందవల్లి సం. వి ఈ శ్రీ చేకరక్కోటకీ: చూ, వంధ్యాకర్కొటకీ

కందసత్రజ్జము సం. వి. న. న. యోనిరక్తగోగము: చూ, రోగము. 1.

కందసారము సం. వి. అ. న నందవర్షము ఇందుని ఉద్యావనము చూ, వనము. 2

కందనుందరము. సం. వి. అ. న మలురంగుల తామరపద్మము: చూ, పద్మము. 1.

కందనూరణము. సం. వి. ఆ. పుం కంద * :
చూ, నూరణము.

కందశము. సం. వి. ఆ న 1. గొత్త మొలక
చూ, మొక్క. 1, 2. అవ్యక్తమధర ధ్వని,
ఆరణము చూ, స్వరము. 2, 3. ఉపరాగము,
గ్రహణము, రాహువు నూర్యంబులను
బట్టుట: చూ, గ్రహణము 1, 4. తొడవు
చూ, భూషణము. 2; 5 పుష్టై చూ,
శల్యము. 1, వి. ఆ. పుం 6 పోరాటము
చూ, యుద్ధము, 7 బంగారము చూ, లా
హము. 1, దే వి. (1) కందరిక చూ,
గంత 2

కందలి సం వి. ఈ. శ్రీ. 1 ధ్వజము జెండా:
చూ, సిడము, 2. ఒకవిధముగుపాద, గుల్మ
ము చూ, పాద. 2, 3. అరటి * చూ,
రంభ. 2, 4 ఇదవదివాలగు అంగుళముల
పొడవుగల జింక (శ ర), ఇదవది అంగుళ
ముల పొడవుగల జిం. (నవ్యశబ్దసంబోధిని)
ఇదవదియంగుళముల నిడివిగల ఇట్టిఅనిగొం
దలు (శ గ) చూ హరిణము. 1

కందలింఱు. సం. ఆ. క్రి మొలఱు చూ, మొ
లకైతు

కందలికము దే. వి: చూ, కందరిక

కందలితము సం. విణ. (ఆ. ఆ ఆ) 1 మొల
కైతి నది, దూధము చూ, సంభూతము,
2 వికసించినది చూ, వ్యాకోచము

కందలితునుము సం వి ఆ. న. ఆరటిపువ్వు.
చూ, శిలీంధ్రము

కందాడిక. సం. వి ఆ. శ్రీ. బొంత చూ,
వస్త్రము.

కందాధ్యము సం. వి ఆ పుం.ధరణీకందము,
పాటిసేలకంద * చూ, నూరణము

కందాయము. సం. వి. ఆ పుం. క్షేస్తాదిమాస

చతుష్టయము సంవత్సరమునందు మూడవ
భాగము చూ, కారు. 1.

కందాలము సం. వి. ఆ. న. 1. తామరక్షూడిం
చూ, పద్మము 1, 2 బిసిని, తామరతీ(గె
చూ, పద్మము 1

కందారి. సం. వి ఈ. శ్రీ తీక్షణకంటక *
చూ, దుష్టావేశ.

కందార్దము. సం. వి ఆ పుం. కంద *
చూ, నూరణము

కందాలువు. సం. వి ఉ పుం. 1 కొంకణదే
శవు పృస్థిద్దమగు ఒకానొక ఆకువ చూ,
నూకరము, 2. కందాధ్యము, పాటికంద*
చూ, నూరణము

కంది సం వి. వ. పుం. 1 కంద * చూ,
నూరణము, దే. వి (1) తునరి, తొగరి, ఒక
రకము సస్యము చూ, ధాన్యము; (2) బ.
అధకములు, కందులు చూ, గాన్యము;
(3) తాపము, కందు చూ, సంతాపము

కందివృక్ష. ద్వ వి బ. కంచులు విసరగావచ్చిన
పప్పుబద్దలు.

కందిపొట్టు ద్వ వి. కందులపైపొట్టు చూ,
శింబిక.

కందిరి సం వి ఈ శ్రీ కందరోద్ధవ *
చూ, హృస్వశాఖాశిఫము

కందు దే వి 1. తాపము, కాక “వ కలా
పూర్ణండు నివ్విధంబున నవ్వనితడెడంబు
కంచువాసి” కళా. 7, ఆ. 280 చూ,
సంతాపము, 2 నలుపు. “వ. ఇందుబొంబం
బునందు గందునుంబోలె వాలధియందు నా
లంబులుక కొన్నీనీలంబులైయున్న యవి”
కాశీ 6, ఆ 24 చూ, వర్ణము. 6, 8. తిర్య
గర్భకము, పక్షిలోనగువాని సంతతి చూ,
శిశువు, 4 మనుష్యులసంతతి, అడ్డపట్టు
పావ. “సీ. చిన్ని వెన్నెలకందు వెన్నుదన్నె

సుధార్థిణ బాధమినచెలవ తోబుట్టుమాకు ౪
 స్వా. 2, ఆ. 41. చూ, శికుపు, 5. పటిక
 బెల్లము: చూ, బెల్లము. 1, ఆ. 39) 6 త
 పించు, “క. కందుగల పసిడిగాంచినఁ,
 గందివన్రవయినట్లు.” భార సభా. 2, ఆ. 89:
 చూ, సంతాపించు, 7. నలవగు: చూ, న
 దడించు.

కందుడు వై. వి. 1. = స్కంధః. కుమార
 స్వామి చూ, స్కంధుడు, 2. చురుడు
 చూ, మన్మథుడు

కందుబాటు జే వి (కందు + పాటు) రూ-
 కందువాటు చూ, పులివనుగు.

కందుకన్యత్వము. అం చూ, ఉద్ధతము 2.

కందుకము సం వి. ఆ. పుం. 1 కందుకము
 చూ, బంతి 2, 2. బదరి * చూ, కేగు
 1; అం 2. చూ, ఉద్ధతము. 2.

కందుకూరివదళి కవి పా. ఇతినిగ్రంథము నిరం
 కుశోపాఖ్యానము. (16 శతాబ్ది)

కందుగలగుండగీడు ద్వ వి. ఎదమచ్చేగు
 సామి చూ, చంద్రురీడు

కందుపత్వము. సం వి. ఆ న నీటిసంబంధము
 లేకుండఁగ వేచిన బియ్యము, పేలలు, అటు
 కులలోనగునవి.

కందురీఁగ. వై వి = గంధోలి చూ, మఱీక.

కందురు వై వి = —వై. — “క ఎంజని
 బనియెనాతని కుందరియును... పురంద
 రుండరిగిన, కందువదే నిప్పుడెట్లు గాంతు
 న్నాయనుచుక” భార ఉద్యో. 1, ఆ 170.

కందులు. పా. బ: చూ, ఆఢకములు.

కందువ. జే. వి 1. తెగ, గుంపు వి, పు. 1, ఆ.
 178 చూ, సమాహము, 2. చమత్కా
 రము. విజ. 1, ఆ. 142: చూ, సామర్థ్యము. 1,
 8. ఏకాంతము. “గీ. సకలవిద్యైఃసంగు...
 ముంద్రవనీనయన్తు కందువకేఠిచి, భ్రాంచి

నిలిచి యాలకించి.” వికృ 1' ఆ 128 చూ,
 రమాస్యము. 1, 4 జాడ. “వ ఆవోప్తి
 మైద్దలవలనం గంసవమొటింగిచని తత్పూణ్యాశ్ర
 మంబు ప్రవేశించిరి.” కాశీ. 2, ఆ 42:
 చూ, నూచన, 1, 5. రమాస్యపువోటు
 “క. కందువవోటికిఁ గొనిపో, వందారరు
 గుటయు.” భార మా 1. ఆ. 196: చూ,
 మఱుఁగువోటు; 6 ఋతువు. నిర్వ. 3,
 ఆ. 68: చూ, మాసద్వయము, 7. వోటు.
 నిర్వ 10, ఆ. 89 చూ. సానము. 1, 8. నేరపు
 భార. విరా. 4. ఆ 29 చూ, సామర్థ్యము 1.

కందువము. జే వి 1. నేరపు: చూ, సామర్థ్య
 ము. 1, 2 చమత్కారము, చూ, సామర్థ్య
 ము. 1. (రూ-కందువ)

కందువాటు జే ఆ కి). (కందు + పాటు)
 చూ, రూ-కందుబాటు. “అగనిందనిగ్ధి
 యుఁగందువాటె.” కా 2 ఆ 70

కందువు సం వి ఉ. పుం, (స్త్రీ) 1 సోము,
 స్వేదని చూ, సాత్రము 6, 2 కందుకంటు
 వేచుటకువచ్చు కమగు లోపాపాత్ర చూ,
 పాత్రము 6. జే వి (1) నిడ్డ చూ, శిశువు.

కందూరము సం. వి ఆ పుం. కండ * చూ,
 నూరణము

కందూరేఖలు సం వి. ఆ (స్త్రీ) చూలాలుయొక్క
 కడుపుకుచములు తోడలు వీనియందుండు
 రేఖలు చూ, లక్షణము. 1

కందెన. జే వి 1 బండి ఇరుసునకు బూసెడు
 మసి, 2 బండికిన్నులయందు బట్టించు
 చేయరు. “ఇరుసునగందెనఁబెట్టక.” కుమతీ
 శతకము, వై 7, ఆ 98

కందెఱ. ద్వ. వి. (కన్య + తెఱ)కంటినిరక్షించు
 తెప్ప, ఉ, వారి 2, ఆ 84: చూ, తెప్ప.
 కందోటము. సం. వి. ఆ. న. 1. నల్లకలంకః చూ,
 పద్మము. 1: పుం. 2. తెల్లకలంకః చూ,
 పద్మము. 1.

కందోతము సం వి. అ. పుం కలవః: చూ, పద్మము. 1.

కందోతము సం. వి. అ. స. —పై.—

కంధము. సం. వి. అ. పుం. మబ్బు; చూ, మేఘము. 1.

కంధర. సం. వి. ఆ. శ్రీ. రూ-కంధరము. కంఠము చూ, మెడ.

కంధరము. సం. వి. అ. పుం. 1 —పై.—

2. మబ్బు: చూ, మేఘము 1, 3. శ్రీకళాస్థానములలో నొకటి. చూ, కంఠము. 12.

కంధి సం వి. ఇ. పుం 1. సంద్రీయ చూ, సముద్రము, శ్రీ. 2. గీర చూ, మెడ.

కంప. సం. వి ఆ శ్రీ. 1. కంవికామాక్షికి ప్రియమైన నొకతీరము, జే. వి. (1) రూ-కంప, ముండ్రమండ చూ, స్పృచీనము. 1.

కంపకోట. ద్వ. వి. అలవ: చూ, స్పృచీనము 1.

కంపగోడ. ద్వ. వి. —పై.— (కంపపాఠినగోడ) కంపణము. సం. వి. అ. పుం. ఒకరకము ఆయుధము. “వ. కణయకంపణ . భిండివాలపృముఖ పృహరణంబులు ” ఉ, హరి. 4, ఆ. 218 చూ, బాణము. 1.

కంపతొడుగు. ద్వ. వి. చెండు ఎడ్డుచేర్చి తోలెడి కంపపొగ్గు

కంపనము సం. వి. అ. స. అదర చూ, చలనము. 1, 2 వదలుట చూ, విమోచనము, విణ (అ. ఆ. అ.) 3. కదలునది చూ, చరము, 4 వణకునది కంపము.

కంపనాడు. సం వి. అ. పుం 1. కడలు స్వభావముగలవాడు. చూ, ఔయల, 2. కంపనాడును రక్కనుడు; చూ, రాక్షసుడు. 1; 3. రావణుని సేనాధిపతులలో నొకడు: చూ, రాక్షసుడు 1; 4 కదలింువాడు. కంపపులకగు. ద్వ. వి. శకునపక్షి చూ, బెళగువ్వ

కంపము సం. వి. అ. పుం 1. వణకు చూ, కేపధువు, విణ. 2. వణకు: చూ, కేపధువు, అం. 3. సాత్వికభావములు ఎనిమిదింటిలో నొకటి=ఒడలు వణకుట, “ఊద్ధిరయ్య! యిమ్ముద్దులగుమ్మ ప్రియయి గుద్దులు నుడువుచు గాలింజలించు మాలతీయుం బోలెదూలి చలించుచుండెను.” (కంపము): చూ, సాత్వికభావములు

కంపరము. సం. విణ (అ. ఆ అ) 1. వడకునది చూ, కేపధువు, జే. వి. (1) సాడె, ఖాటి. చూ, శవయానము.

కంపలక్ష్మ. సం. వి. వ. పుం. గాలి చూ, వాయువు.

కంపలబద్ధకాకి బా చిక్కులలో ఒడినవస్తువు “మరు, ద్ముక్కటకుక భజించుమతి వ్రుత్తుక కంపలబద్ధకాకినై.” (పాండురంగ మహాత్మ్యము)

కంపాకము. సం. వి. అ. పుం గాలి. చూ, వాయువు.

కంపించు సం అ. క్రి వడకు చూ, వణకు. 2.

కంపితము. సం. విణ. (అ ఆ అ.) 1. వణకెత్తినది చూ, కేంభితము, అం. 2. శిరోభేదములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి: చూ, శిరోభేదములు; 3 శిరఃక్రియలు పదునేడింటిలో నొకటి చూ, శిరఃక్రియలు, 4 దృష్టిక్రియలు పదునెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, దృష్టిక్రియలు, 5. గండక్రియ లాటింటిలో నొకటి చూ, గండక్రియలు, 6 అధరములు ఆటింటిలో నొకటి చూ, అధరము, 7. కటిక్రియలు అయిదింటిలో నొకటి చూ, కటిక్రియలు, 8. ఊరూక్రియలు అయిదింటిలో నొకటి. చూ, ఊరూక్రియలు, 9. గాయకందోవములు పదునాలుగింటిలో నొకటి;

చూ, గాయకదోషములు, 10 గమకములు పదునైదింటిలో నొకటి చూ, గమకములు కంపిలుగుడు. శే. వి. రూ- కంప్రతిరుగుడు * చూ, శింశుప.

కంపిలము. సం వి. అ పుం. = కంపిలము, రింజ నికము * (కన్న-కంపిల) చూ, రోచని (పే గులలో పానులనుచేంపుటకిది మండు.)

కంపిలకము. సం. వి. అ. పుం = కంపిలము
—పై—

కంపిలము. పై. వి. = కాంపిల్య కంపిలము.
—పై—

కంపు. సం. వి. ఉ. శ్రీ. 1. మీ. గాశ్యవజుకు కప్పియుండెడు మోజా చెప్పలు చూ, పాదుక, శే వి (1) గంధము "చ. చేనదిటు లంటకంపెణంగఁ జాలదునాసిక." భార ఆశ్వ. 2, అ 81 చూ, వాసన 1, (2) దు గ్గంధము: చూ, వాసన. 1

కంపుచుమ్మ శే వి. (కంపు + తుమ్మ) తెల్ల తుమ్మ * చూ, విటదిన

కంపుటిగుగుడు. శే వి (కింపు + ఇరుగుడు) చూ, రూ- కంపిలుగుడు*

కంపె శే వి తాంబూలపాత్రము ఆం, భా. ద్వి. మ 166 చూ, పాత్రము. 8

కంపెనీ ఆం. వా. వా. పంపుము, కర్క క సంఘము, సనాసాసము

కంపెలుక. శే వి. (కంపు + ఎలుక) మెంచు చూ, మూషికము.

కంపొటితురు. ఆం. అక్షరం దానోద్యోగి, కూర్పు వాఁడు.

కంపొత్తము సం. వి. అ. స. కలువ * : చూ, పద్మము 1.

కంపొత్తి. సం. వి. అ. (అ. అ. అ.) 1. కపలునది: చూ, కపిము. 2. వా. యనది. చూ, కపధవు.

కంపీకృతము. సం. వి. అ. న. చలించునదిగాఁ జేయఁబడినది.

కంప్రొడు. సం. వి. అ. పుం. కదలు స్వభావ ముఁగలవాఁడు, కంపనుఁడు. చూ, క్షాయిక.

కంబడి. పై. వి. = కంబళ. రూ- కంబళి: చూ, రల్లకము.

కంబమయ్య. పై. వి. స్తంభోన్మవ నృసింహ స్వామి "నీ. కంబమయ్యలొ మేలకలిగిన నీ కౌక్య గరుటాలమంతుని కానకెత్తు." య. 2, అ. 8 చూ, నృసింహుఁడు.

కంబము. పై. వి 1 = స్తంభక. గుంజ: చూ, స్తంభము. 1, 2. మల్లపరికి కవిశేషము. ఆం, భా. ద్వి. త్. 207- చూ, మల్లశాస్త్రము.

కంబమురాయఁడు పై. వి. చూ, కంబమయ్య "రాజుగాఁడమ్మ కంబమురాయఁడు." య 1, అ 120

కంబగత్రాడు వా. వి. కొబ్బరిపీఠముతో నల్లిన త్రాగు, చేత్రాడు చూ, త్రాడు

కంబగము సం. వి. అ. పుం 1 చిత్రావరము. చూ, వగము 6, 2. బంగారరంగు చూ, వర్ణము 6.

కంబవము. సం. వి. అ. పుం చీరపేను. చూ, యూకము.

కంబవల్లి పై. వి. స్తంభవలి. ఉపయనము నందుఁ గడవడిదినము చేయు స్తంభభూజలలో నగునది చూ, స్తంభవలి

కంబళభోజనన్యాయము పా గొంగలిలో భోజ నము చేయుచు వెంట్రుక లేదన నీతి

కంబళము. సం. వి. అ. న. 1 జలము. చూ, నీరు. 1; పుం. 2 కంబడి. గొంగలి: చూ, రల్లకము; 3 కండువా. చూ, వస్త్రము; 4. కంబళిపురుగు: చూ, కూకకీటుము; 5. గం గదోలు. చూ, సాస్సు; 6. ఏనుఁగుమీఁద

బలుచెడి రత్న కంబళి చూ, రల్లకము; 7. ఆ శ్లోపరి చిత 'కంబళము' చూ, ప్రఖరము.

కంబళవాహ్యకము సం వి. ఆ. న. గంతి, దిద్దిన ఎద్దులచీయు బండి: చూ, శకటము. 1 కంబళి. సం. వి. క్. పుం. 1. ఎద్దు చూ, వృష భము. 1, వై. వి. (1) = కంబళి. కంబడి చూ, రల్లకము.

కంబళిపురుగు. వై. వి. గొంగళిపురుగు చూ. శూ కకీటము.

కంబళివాహ్యకము. సం వి. ఆ. న. చూ, కం బళవాహ్యకము.

కంబళుడు. సం. వి. ఆ. పుం. కేపాండ చూ, సర్పము.

కంబాధ. సం వి. ఆ. శ్రీ. రూ - కబాధ తల నొప్పి చూ, శిరోభారము.

కంబాలాట. ద్వ. వి. (కంబాలు + ఆట) బాలి కల ఆటలలో నొకఆట చూ, బాలి క్రాక్రీడ కంటి. సం వి. ఇ. శ్రీ. 1. వెరురకమ్మి చూ, వంశాంశము, 2 ఇనుములో నగువాని గరింఁటె చూ, దర్వి. 1, (చూ, పాత్రము. 6), 3 వెదురు * చూ, వేణువు, 4 వెరురు గరింఁటె: చూ, త్రెడ్డు

కంటిలము. సం. వి. ఆ. న. నీర్ముగల పల్లము చూ, రంధ్రము 1.

కంబు. సం వి. అ. న. 1. జలము చూ, నీరు. 1, 2. తల చూ, శిరము. 1, 3. నుఖము: చూ, సంతోషము, పుం. 4. గాలి: చూ, వాయువు, 5 నెమలి చూ, మయూరము (ఇట్టి ఏకాక్షరశబ్దములకు ఆమహాదర్శనం గు మాత్రీమ అధునికప్రయోగములయందు రూ పమిట్లు కానఁబడుచున్నది)

కంబుక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. అశ్వగంధ * చూ, వెన్నెర

కంబుగ్రీవ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. మూఁడుకేబులు (ముడుతలు) గలకంఠము: చూ, మెడ: కంబుపుప్పి. సం. వి. ఈ శ్రీ. కంబుమాలినిక: చూ, శుక్లకంద.

కంబుమాలిని. సం. వి. ఈ శ్రీ. మై. కంబులు. డే. వి. బ. 1 సజ్జెమైరు చూ, సస్యము, 2. సజ్జెలు అనుధాన్యము: చూ, ధాన్యము. కంబువు సం. వి. ఉ. పుం. న. 1, శంఖము. చూ, సంకు 1, పుం. 2 ఏనుఁగు : చూ, హస్తీ, 3. కడియము చూ, భూషణము. 2, 4 సత్తుగుల్ల చూ, సంకు 1, 5 కప్పచిప్ప, జలశుక్తి చూ, సంకు. 1, 6. కుత్తుక చూ, మెడ, 7. జలజమనుచెట్టు. చూ, శంఖము. 6.

కంబూకము సం వి. ఆ. పుం. కిండనము చూ, తవుడు.

కంబూత్తము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. మేలైన కడియము చూ, భూషణము 2, 2 మేలైన శంఖము చూ, సంకు, 1

కంబూష సం వి. ఆ. శ్రీ. కండ్లరావి* చూ, రావి.

కంబోజము సం వి. ఆ. పుం. 1. మేలైన శం ఖము చూ, సంకు 1, 2. కాంభోజదేశము: చూ, దేశము, 3 కాంభోజదేశపు ఏనుఁగు చూ, హస్తీ, రూ-(కంభోజము)

కంభోజము. సం వి. ఆ. పుం. మై. (విశ్వ కోశము)

కంబ్యచ్చువు సం. వి. ఉ. శ్రీ. = కమ్మెచ్చు: చూ, బహురంధ్రీణి

కంభారి. సం వి. ఈ. శ్రీ. రూ- గంభారి, గుమ్ముడు * చూ, మహాఫలము

కంభి. సం వి. ఇ. ఈ శ్రీ. ఇత్తడిలోనగువాని గరింఁటె చూ, దర్వి 1-(చూ, పాత్రీము 6)

కంభువు సం వి. ఉ. న. ఉశీరము * చూ, వట్టివేరు

కంప సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, కంపవతి.

కంపజత్తు సం. వి. త్. పుం. శ్రీకృష్ణుండు: చూ, విష్ణువు. 1.

కంపము. సం. వి. ఆ. పుం, న. 1. = కంపే. ధ్వని పాచ్చుగాలలోహము చూ, లోహము 1, 2. కంచుగిన్నె చూ, పాత్రము. 8, 8 మానవిశేషము, తవ్వ, కవోలము: చూ, మానము 1

కంపవతి సం. వి. ఈ. శ్రీ. కంపని గోలు ట్టువు చూ, కంప

కంపహ సం. వి. ఆ. పుం వెన్నుండు చూ, విష్ణువు 1.

కంపాంతి సం. వి. ఇ. పుం. శ్రీకృష్ణుండు చూ, విష్ణువు 1

కంపాలి. శ్రీ. వి. కమసాలి హ, స్వర్ణకారుండు (అంధ్ర)పదనాచితము.)

కంపాస్థి. సం. వి. న. న. కంచే చూ, లోహము. 1

కంపండు సం. వి. ఆ. పుం 1 దుర్బుధ్ధండు, తుంటరి హ, వ్యానుండు 2, 2 కృష్ణుని మేనమామ, 8. ఉగ్రసేనజుండు చూ, మూల జేవుండు

కకకకలు. వా.వి. బ. నపుటయందగు ధ్వనిను కరణము "కకకకలు కికకకలు వెకవెకలు నాదగ్గఱపనికొచ్చు". చూ, హూ హూ

కకటిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. కవచము చూ, బొందడము.

కకణము. సం. వి. ఆ. పుం జలకణము: చూ, బొట్టు. 8

కకపాల. శ్రీ. వి. = కత్తిపాల. రూ. కక్కపాల. స్వా. 1, ఆ, 59. చూ, కైపాల.

కకస్థాలము. సం. వి. ఆ. పుం. అడుగునపోయిన కంపండు

కకవికలు. శ్రీ.వి. బ.=కాకపికా, యధాయథలు కళా. 8, ఆ. 102 చూ, వికావికలు (రూ. కకావికలు.)

కకావికలుగుట. బా. నెదరిపోవుట. "అత్మపైనిక చయంబు కకావికలైకలంగి" కళా 8, ఆ 58.

కకావికలు. శ్రీ. వి. బ.=కాకపికా. రూ. కకవికలు. కళా. 8, ఆ 58: చూ, వికావికలు.

కకిణము సం. వి. ఆ. పుం నూర్యకిరణము. చూ, మయూఖము. 1.

కకిర్తనము. సం. వి. ఆ. న. విష్ణుకీర్తనము. చూ, స్వరము. 2.

కకుంభము సం. వి. ఆ. పుం. సన్యాసులంచు కొనెడి గిండివంటిసాత్రము చూ సాత్రము 6

కకుజభాషలు అం. భాషలు 96. అంగు కకుజ భాషలు 7 — భిన్నపంచమి, తాంభోజి, మధ్యమగ్రామ, చింతి, మధ్యమ, శకటి, మిశ్ర (చూ, ఉపవిద్యలు)

కకుజభాషాంతిభాష అం. అంతిభాషలు నాలుగింటిలో నొకటి పాలవాహనికి చూ, అంతరభాషలు 2.

కకుజవిభాషలు. అం. విభాషలు 20 అంగు కకుజవిభాషలు 3 — భోగవరిని, ఆభీరికి, మధురిక. (చూ, ఉపవిద్యలు)

కకుత్తు సం. వి. ద్. పుం 1 కకుదము, ఎద్దు మూపురము చూ, గృంధము 1 2. జిహ్వ, నాలుక చూ, రసన, 3 రాజవిన్నాము. చూ, లక్షణము. 1, 4. కొమ్ము చూ, విషాణము, విణ. 5. మేలుబంతి (విశ్వకోశము.) చూ, శైవ్యము.

కకుదము. సం. వి. ఆ. పుం, విణ: చూ, కకుత్తు.

కకుదావర్తి. గ. అం. అకుభావర్తములలో నొకటి: చూ, అకుభావర్తములు.

కకుది. సం. వి. న. పుం. గోపతి, అచ్చు పైద్యు
చూ, వృషభము 1.

కకుద్వంతము సం.వి. త్. పుం. 1. —వై—;
విణ. 2 గొప్ప మాఁపురముకలది (అచ్చు
పైద్యు). —వై.—

కకుద్వతి. సం. వి. ఈ. శ్రీ పిఱుందు చూ,
పిఱు.

కకుష్ఠ. సం వి ఖ్. శ్రీ 1. దిక్కు చూ,
హరితు; 2. జోతి: చూ, వెలుతు. 1,
8. సంవెంగడండ చూ, భూషణము. 2,
4. అల్లికజీడ చూ, జేనలి 1, 5 బూమి
చూ, భూమి. 1, 6. ఒకానొక కాస్త్రము
చూ, కాస్త్రములు, 7. ఏనుఁగురూడఁ బఱ
చెడి రత్నకంబరి చూ, గల్లము. (విశ్వ
కోశము)

కకుభము సం. వి అ పుం. 1. ఏఱుమర్ది*
చూ, మర్ది, 2. విషాణి* చూ, వృషనామ
కము (అభిధానసర్వతూల), 3. ఒశగు
చూ, పీఠాదండము, 4 ఒకానొక కొండ
చూ, పర్వతము 5 ఒకానొక పాట చూ
స్వరము. 2

కకుభాండము. సం. వి అ పుం గుచ్చుడి*
చూ, మహాఫలము.

కకుఱితము. సం వి. అ న. నెమలికూత చూ,
స్వరము. 2.

కకేరి. సం. వి. ఈ. శ్రీ నీటియందుఁ జేయు
కేరీవినోదము చూ, విలాసము. 1.

కక్కైశ్యము. సం వి అ. న. శిరస్సునందలి వెం
దుకెలచుట్ట చూ, వెండుక. 1

కకోపము. సం వి అ. పుం బ్రహ్మదేవుని
కోపము చూ, కోపము.

కక్కపాల వై. వి. =కక్కపాల చూ, రూ-కక
పాల “ఎ, గీ. కక్కపాలయఁ గఱుభాగ
మునబూది.” వికృ. 2, ఆ 97.

కక్కర. వై వి = కర్కశేటు, పెద్దకక్కరః
చూ, బకము

కక్కరము. వై. విణ=కర్కశము కఱకు, గట్టి
చూ, బెడిదము

కక్కసపడు వై. ఆ క్రి. (కక్కసము + పడు.)
1. తపించు: చూ, గంతాపించు, 2. గాసిల్లు
చూ, బాధపడు

కక్కసవెట్టు. ద్య. స క్రి (కక్కసము +
వెట్టు) 1. నొప్పించు: చూ, బాధించు, 2. సం
కటపఱచు: చూ, బాధించు

కక్కసము. వై వి 1 కశ, కొరడా. “కక్క
సంబులకొ సదసదగాఁగ ప్రవేసాయము.” వై. 4,
ఆ. 77. చూ, మునికోల. 2, 2 బాధపఱుటపాటు
చూ, దుఱుము. 3. సంకటము పర. 1, ఆ. 84
చూ, దుఱుము; విణ 4. =కర్కశము. కరి
సము, గట్టి “ఉ. ఈ, కక్కసపుదనంబు
కొఱగాదని సారెకు బుద్ధిచెప్పినకె.” ఉ,
రా 7, ఆ 831 చూ, బెడిదము, 5. కడగండ్లు,
ఆము. 4, ఆ 214 చూ, దుఱుము.

కక్కసించు వై. స క్రి 1 నొప్పించు.
రామా 6, ఆ 172 చూ, బాధించు,
2 సంకటపఱచు చూ, బాధించు.

కక్క. అం విన్నాణములు ముప్పదిరెండింటిలో
నొకటి చూ, విన్నాణములు.

కక్కరిలిక్కిరి. వే. విణ తాఱుమాఱు చూ,
వృత్త్యయుము.

కక్క. వే వి 1. అంపము తాయి లోనగువా
నికెఁ గలుగఁజేసెడి కఱకు చూ, గఱకు,
2. రూ-కక్క చూ, వాంతి, స. క్రి
8. కడుపులోనిది వెలిపుచ్చు, బహిరంగ
పఱుచు చూ, వెలిపుచ్చు; 4. ఉచ్చాటనము
చేయు, భార. భీష్మ 2, ఆ. 897 చూ,
వెళ్లగొట్టు.

కర్కుఁడెవులు డే. వి. (కర్కు + తెవులు) ఒక రింతా చూ, వాంతి
 కర్కుడు. డే. వి రూ-కర్కుడు. —వై.—
 కర్కురితి. డే. వి 1. ఆలస్యము. రూ-కర్కురి. చూ, విలంబము. 1; 2 రూ-కర్కురి. ఆశ్రిద్ధ: చూ, మండమేలము. 2, 3. రూ-కర్కురి చూ, లోభము
 కర్కురి. డే. వి —వై.—
 కర్కుఱితి. డే. వి చూ, రూ-కర్కురితి కై 6, ఆ. 284. (రూ-కర్కుఱి)
 కర్కుఱితికాఁడు డే. విణ 1. పిసినిగొట్టు. చరిశ్చ. 2, భా 452 చూ, లోభి; 2 అశ్రద్ధ గలవాఁడు
 కర్కువాయి ద్వ వి కుముటు చూ, దగ్ధ
 కర్కురితి డే. వి చూ, రూ-కర్కురితి (రూ-కర్కురి)
 కర్కురి డే. వి —వై —
 కర్కుఱితి —వై — (రూ-కర్కుఱి.)
 కర్కుఱి. డే. వి —వై —
 కర్కుఱి కై వి = క్రికరిక రూ-కర్కుఱిర కైద్ద కర్కుఱి హరిశ్చ. 2, ఆ 28 చూ, బకము.
 కర్కుఱి వా చుణుఁగుదొడ్డి
 కర్కుఱికము సం. వి. అ న 1 తిక్కులి* చూ, కైజయంతి 4, 2 తిక్కులిపండు చూ, కైజయంతి. 4.
 కక్ష సం. వి. ఆ క్ష్రీ 1 = కచ్చీ బట్ట ముడుత. చూ, వలి 2, 2 ఏనుఁగు నడుమునకు కట్టు లోలుపట్టె చూ, వరత్ర, 3. ప్యికో వ్యము చూ, ముంజేయ, 4 లోవరిధాన్యము. చూ, ధాన్యము, 5 అడవికందిఱిఁగ, అడవి లోగరి* చూ, సురాన్వరిజము. 8; 6 పోటి, పరితము* చూ, స్పర్ధ, 7. రథావయవము: అపస్కర్ధము-రూ-అపస్కర్ధము; 8. పులముఖా తెడి తేనెలం: చూ, లోగము, 1; 9, గోగోధాచూ

బొట్టుము. (త్రికాండశేషము.); 10 తీఱు కసింద *: చూ, సముద్రాంత, 11 పిన్న రే గటిదుల *: చూ, స్వల్పమరాలభ; 12. పట్టు దల. “మీరము మారును కక్షుకూడదు”: చూ, ప్రిజ్జ. 1.
 కక్షకము. సం. వి అ. పుం. ఉల్లడ: చూ, విశా సము.
 కక్షపాల. సం. వి ఆ. క్ష్రీ = కకపాల. సా. 8, ఆ, 181: చూ, కైపాల
 కక్షచుచ్చము. సం. వి. అ పుం శుకలక్షణము చూ, లక్షణము. 1.
 కక్షము. సం. వి ఆ పుం. 1. కింక చూ, మడిసంది, 2. నీశు చిదచిదయనెడు నేల, కస్యెము చూ, భూమి. 1, 8 కసవు * చూ, ల్పణము 1. 4. నివంజము, పాదరిల్లు చూ, స్పృహము 1, 5 గుల్కము, కుప్ప. చూ, పాద 1, 6. ఎండన అడవి చూ, విశిష్యము, 7 క్ష్రీలవఁగ శయ్యుండు ఒకానొక స్థానము చూ, కళలుండు స్థలములు, 8. గో రవంకి చేయు తావు చూ, నఖక్షుతిము; 9 ఏనుఁగు నడుమునకుఁ గట్టెడివారు చూ, వరప్రి, 10. (చంకలు) చుంబనస్థానములు లొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, చుంబనస్థాన ములు, 11 ఒకరికముతీఁగ * చూ, లతి. 1, 12 వైఅంగవస్త్రముయొక్క మొకపక్క వేలొడు కొంగు చూ, చెంగు; 13. అంగ వస్త్రముకొంగు చూ, చెంగు, 14 కచ్చీ, ఒట్టుముడుత* చూ, వలి 2, 15. కనటు. చూ, పాపము, 16. ఎనుఁబోతు చూ, మహిషము. (విశ్వకోశము)
 కక్షములు. అం. 1. సాముదికకాస్త్రములోని లక్షణాంగములు ఏబదియొనిమిదింటిలో నొకటి చూ, లక్షణాంగములు. (చంకలు).— ఎచ్చుతగ్ధలైక. దుఃఖియగు. సమములైన శుభ

కర్మగు నిష్కములైన దరిమ్రుండగు. దీర్ఘములైన రాజగు చూ, లక్షణాంగములు; 2, శ్రీలక్షణాంగములు ఏబదినిమిదింటిలో నొకటి. (చేంకలు).— ఉన్నతములైన నద్యప్తవలీయగు. రోమములున్న దరిమ్రు రాలగు; చూ, శ్రీలక్షణాంగములు.

కక్షురోమము. సం. వి. అ. న. చేంకలోని వెండుక చూ, వెండుక. 1

కక్షుత్విత్రీ అం. ఆశ్వకాస్త్రమునందలి చిత్రవర్ణములు ముప్పదింటిలో నొకటి చూ, చిత్రవర్ణములు

కక్షురవు. సం. వి. ఉ. పుం చేంకలోనిపుండు చూ, వ్రణము.

కక్షువర్తి. ౨ అం ఆశ్వకాస్త్రమునందలి ఆశుభావర్తములలో నొకటి చూ, ఆశుభావర్తములు

కక్షువేక్షువండు. సం వి. ఆ పుం 1. అంగజాల, రాణివాసపు కావలివాండు : చూ, సౌవిదల్లుండు, 2 త్రోంబకాంఛరి చూ, త్రోంబీండు; 3 ఉపస్థితండు. చూ, పృతీహారండు, 4 కవి చూ, హుటలల్లువాండు, 5. లంజెకాండు చూ, విటుండు, 6 ఆటకాండు చూ, సర్తకుండు 1 (విశ్వకోశము)

కక్షువంతము సం వి. త్. పుం ఏనుండు చూ, చాస్తి.

కక్ష్య. సం వి. ఆ. శ్రీ 1 టంగువాణు చూ. హొట్టపైడ 2. దంతక్షుత్తస్థానవిశేషము చూ, దంతక్షుతము, 3. చేంక చూ, మడినంది, 4 త్రానునతూంచెడు తూనిక చూ, తూనిక. 5 ఏనుండు నడుమునకు కట్టుతోలువారు చూ, వరత్ర; 6. కాంచి, ఒంటిపేటగుల ఆ. ధుదాని మొలనూలు చూ, భూషణము 2, 7. ఇంటిముందఱునుండు వసారా (చూ, అంకణము— నాలుగిండ్లనడుమ అనికొందలు.) చూ, వసారా, 8. కండువా. గూ, వస్త్రము,

9. కుచ్చిల్లు చూ పింజె. 4, 10. కత్తి. చూ, రిప్పి 2, 11 బృహతి *. చూ, నాతుండు.

కక్ష్యము. సం. వి. ఆ. పుం. చేందిక : చూ, వెన్నెల) న. 2 ఎండి అడవి. చూ, విసినము.

కక్షహము. సం. వి. ఆ. న. 1. అన్నికాల చూ, గృహము 1, 2 బృహస్పతియిల్లు చూ, గృహము. 1, 3 యమునియిల్లు చూ, గృహము 1, 4 విష్ణులయము చూ, గృహము 1

కక్షుతులి. సం. వి. ఆ. పుం బ 1. నూర్వవంశ్యులు, 2 సముద్రమునందలి కొండెలు చూ, పర్వతము

కక్ష. వై వి = భద్రమ్, కత్తి చూ, రిప్పి. 2 కక్షము. వై. వి = —వై— (రూ-కక్ష)

కక్షుతము సం వి. ఆ. పుం. తలనొప్పి చూ, శిరోభారము

కక్షుటి సం వి. ఇ. పుం నూర్వకిరణము చూ, మయూఖము. 1.

కక్షుోడి. సం. వి. న్. పుం. నీరుపంది చూ, మత్స్యము 1.

కచ సం వి. ఆ శ్రీ 1 ఆండేనండు చూ, చాస్తి, 2 శోభ, కాంతి చూ, వెలుతురు 1.

కచంకనము సం వి. ఆ. న. నిర్ణయింపబడిన ది:మునందుంచెడి యంగశ్చ వరస చూ, సంత 2

కచంగల. సం వి. ఆ శ్రీ బంతువులుమిక్కిలి తఱచుగాంగల నేల చూ, భూమి. 1

కచంగలము సం వి. ఆ. పుం కడలి చూ, నముద్రము.

కచకి సం. వి. ఇ. శ్రీ. చెప్పులుకుట్టువాని సాల చూ, గృహము 1

కచవక్షుము సం వి. ఆ. పుం వెండుకలనుట్టు చూ, వెండుక 1

కచవము. సం. వి. ఆ. న. 1. కనవు చూ, తృణము. 1, 2 చెట్టుఆకు చూ, పర్ణము. 1,

కచపాశము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, కచప
క్షుము.

కచబంధము. సం. వి. ఆ. పుం. జోట్టుముడి చూ,
సిగ. 3.

కచమాలము. సం. వి. ఆ. పుం. ధూమము చూ,
పాగ.

కచము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. జోట్టు. చూ,
సిగ 3, 2. కేశము: చూ, వెండుక 1,
3. కట్టు చూ, బంధము. 1, 4. ఎండిన
కులుపు చూ, వ్రాణము.

కచర. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. ఆండుదానివేషము
వేసికొనిన నుగవాండు: చూ, భూకం
నుండు.

కచరము సం. వి. ఆ. పుం. వేష. చూ,
నుత్సర్ణము. 1

కచరిపుటల సం. వి. ఆ. స్త్రీ. జీమ్మి * చూ,
శమి.

కచచాస్త్రము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, కచపక్షము

కచాకచి సం. అవ్య. బేగడము చూ, యుద్ధము

కచాకువు సం. విణ. ఉ. 1 తిరస్కరింపఁదగినది
చూ, దురాధర్షము; 2 చెడుపడత చూ,
తిప్పుపడత, పుం. పాము చూ, సర్పము.

కచాటురము సం. వి. ఆ. పుం. ఒకానొక
పిట్ట చూ, పక్షి.

కచాపాదము. సం. వి. ఆ. న. నూంగుదోస * :
చూ, దోస.

కచిక. దే. వి. రూ- కచ్చిక. కాలిన పిడక
యొక్క తెల్లనిచూర్ణము. చూ, పిడక (నీటిని
స్పృంజివలె పీల్చును)

కచిక్క. దే. వి. పాడుచుటుయంకగు ధ్వజ్యను
కరణము "ద్వి. చికటారింగొందిక చిక్కనఁ
ఖండిచె." విష్ణు. ఉ. 4, ఆ; చూ, హూహూ.

కచేరి. వై. వి. 1. = కాలీచి రూ-కచ్చేరి చూ,
గృహము 1, 2 ఇష్టాగోష్టి. రూ- కచ్చేరి
చూ, సల్లాపము

కచేలము. సం. వి. ఆ. న. ఉత్తరముంచుసరిచి
చూ, జాబునుడుపు.

కచోర సం. వి. ఆ. స్త్రీ. = కచోరము. బిట్ట
కనింద * చూ, పద్దొంధ.

కచోలము. సం. వి. ఆ. పుం. తవ్వ. చూ, మా
నము 1.

కచ్చుటము. సం. వి. ఆ. న. బలపిప్పలి * చూ,
పిప్పలి. 1.

కచ్చరము సం. విణ (అ. ఆ. అ.) 1 ముటికి
మైనది. చూ, నుల్లము; 2. తెక్కవైనది,
కీడ్వబడినది చూ, హీనము 1, న. 3
తెక్కము. చూ, ట్లగ

కచ్చి. దే. వి. 1 లేక కొయ్యలను సాలెనాండు
పడుగునంగు తొప్పించెనాండు, 2 ఆరబ్బి
దేశపు గుట్టము చూ, హ. చుము

కచ్చించు. దే. స. క్రి 1 సార లోగువాని
నడపు కచ్చి, ఆ. క్రి 2 దట్టిగింపి. చరి.
పూ. 9, ఆ. 89. చూ, దట్టిగట్టు

కచ్చింపు దే. వి. ఎమ్మితక్కవలులేక సరిగా
నుండుట చూ, సున్నితము

కచ్చిక. దే. వి. చూ, రూ-కచిక.

కచ్చిత్. సం. అవ్య. 1. తేమనమాచారాదులు
తెలిసికోవడము, 2. అడుగుట చూ, పొక్త
ము; 3 అట్టుపుట్టానవాలు చూ, సమాచా
రము 2, 4. గౌరవము. చూ, మర్యాద;
5 చమత్కారము. చూ, సామర్థ్యము. 1,
6. కోపము చూ, రోషము, 7. తెగులు
చూ, రోగము. 1, 8. కల్లతొగిగుట: చూ,
సరకము. 2.

కచ్చితము. వై. విణ: చూ, కచ్చింపు.

కచ్చియ. వై. వి. రూ-కచ్చె. కలహము చూ, యుద్ధము

కచ్చారకము. సం వి. ఆ పుం = కచ్చోరము * చూ, వడ్డరింధ.

కచ్చారము సం వి ఆ పుం = వై. —

కచ్చె. వై. వి. చూ, రూ-కచ్చియ

కచ్చెపోతు ద్వ. విణ. కలహాళిలుండు చూ, శేవీకారు.

కచ్చేరి. వై వి = కాలీని చూ, రూ-కచ్చేరి.

కచ్చోరకము. వై. వి = కచ్చారకక * చూ, వడ్డరింధ (దీనిరసము మింగులుండిన కంఠ స్వరము పొగుపడును.)

కచ్చీ. వై. వి. 1 ఉపస్థ చూ, భగము. 12,

2 = కచ్చా వైనుకకుఁ జెప్పకొనెడి దోవతి కొంగు చూ, వళి. 2, 3, కట్టుకొన్న దోవతి కొంగు వచ్చెళ్లు చూ, పింజె. 4, 4 కాసియ.

“ఆ. కచ్చీ యవరంబటి కాళ్లును జేతులు, వ్రేల వత్తజము లీలమెఱయ నెత్తుకొలుక మల్లనెత్తివెచ్చె” భార విరా. 2, ఆ 17

చూ, దట్టి 1, 5. కాపీనము, గోచి “నీ. మొల కచ్చీకట్టు మైయలఁగిన పచ్చని నునుఁగొంగు దిండుగానులిచికట్టి” వారి పూ. 7, ఆ. 18 చూ, బొట్టము

కచ్చీగట్టు ద్వ. అ. క్రి కానెదింపు చూ, దట్టగట్టు

కచ్చీడము. వై వి 1 = కచ్చిటా గోచి. స్వా 2, ఆ 78 చూ, బొట్టము, డే. వి. 2. దూది తీలకట్ట లోనగువారి దెచ్చెడు బండి చూ, శకటము 1.

కచ్చీమొదలు. ద్వ. వి యోనిమూలము చూ, భగము. 12.

కచ్చీ. డే. వి. 1. గర్భము కాశీ. 1, ఆ. 122

* చూ, హంకారము, వై. వి. 2. ఆశ పాండు 2, ఆ 11. చూ, వాంఛ; డే. వి. 3. పున్నదళ

ము. వసు 4, ఆ. 188: చూ, సంపత్తిక; 4. సిగబంతి “ఎ, గీ, భానునిబంబుబాడిచెఁ

బ్బిభాతలక్షి, కబరిభాగంబుమిఁది చెంగ లువకచ్చు.” కాశీ. 3, ఆ చూ, భూషణము. 2; స క్రి. 5. సార లోనగువారి నడపు చూ, కచ్చించు. 1

కచ్చీకొను. డే. స. క్రి. ఆశించు రసి. 5, ఆ. 159 చూ, వాంఛించు.

కచ్చ సం. వి ఆ శ్రీ. 1. చివ్వుట చూ, రిల్ల;

2. = కచ్చీ గోచి చూ, బొట్టము, 3. బ్రాహ్మీ మొదలగు మాతృకలలో నొకతె చూ, మాతృకలు, 4 అల. చూ, వీవి. 1, 5 ఆఁడుపంది. చూ, పంది, 6. నీళ్లగలనెల చూ, భూమి 1, 7 కచ్చడేశము చూ, దేశము.

కచ్చటికి. సం వి ఆ. శ్రీ = కచ్చీడము, గోచి చూ, బొట్టము.

కచ్చపము. సం వి ఆ. పుం. 1 కమరము చూ, తాఁజేలు. 2. నమిధులలో నొకటి చూ, లిశ్చి 1, చూ, నిధులు, 3. జైల్లీల తరస్తీపట్టు: చూ, పల్లకాస్త్రము.

కచ్చపి ఆం తతవాద్యములు ఇరువదింటిలో నొకటి చూ, తతవాద్యములు

కచ్చపసంస్థానము సం. వి. ఆ పుం. నీరుపంది చూ, పంది.

కచ్చపి సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. ఆఁడుతాఁజేలు చూ, తాఁజేలు, 2 వదనఖర్జువు చూ, మొటివ. 1; 3. సరస్వతియొక్క వీణ. చూ, వీణ, ఆం. 4. తతవాద్యములు ఇరువదింటిలో నొకటి చూ, తతవాద్యములు

కచ్చపిక. సం. వి ఆ. శ్రీ. త్తుద్రోగము: చూ, రోగము. 1.

కచ్చము సం. వి ఆ. పుం 1. = కచ్చీవైనుకఁ జెప్పకొను దోవతికొంగు చూ, వళి. 2; 2. = కచ్చీ. గోచి చూ, బొట్టము, 3. నీళ్లు

కజూరము. వై. వి.=భూర్జూరమ్. వేనీడు *
చూ, మధుభూర్జూరిక.

కజ్జీరము. వై. వి.=వై. ఆం, భా. ద్వి.
సిం. 79. (రూ-కజ్జీరము.)

కజ్జూరము. వై. వి.=వై. య 5, ఆ. 48
కజ్జెము. వై. వి. = భూద్యమ్. రూ-కజ్జెము
చూ, రూ-కజ్జోయము.

కర్పూట. సం. వి. ఆ. శ్రీ. వాయుసమూహము
చూ, వాయువు

కర్పూటము. సం. వి. ఆ. న. తలలగుంపు.

కర్పిల్లరవము. సం. వి. ఆ. పుం. చెడ్డెల్లియను
జంతువుయొక్క చేపూడు చూ, స్వరము. 2

కట దే ఆవ్య. రూ-కటా సంతాపమును దెలు
పును. "గీ. కటకట వియోగలోకంబు కట
కటపడ" సా 2, ఆ. 176 చూ, సంతా
పము. (ఆమేడితనండు కటకట-రూ-
కటకటా.)

కటంకట సం. వి. ఆ. శ్రీ. దాసవారిద్రా *
చూ, మూనిపముపు.

కటంకటేరి. సం. రి. ఈ శ్రీ 1 వై. —,
2 వారిద్రావర్ణము, పనుపు చూ, వర్ణము 6

కటంగరము సం. వి. ఆ. పుం 1. ఊరక.
చూ, తుషము, 2 సంకరము, తుక్క,
చెత్త చూ, వెంట. 1, 8 రూ-కడంగరము
గింజపట్టని వడ్డు చూ, ధాన్యము.
కటంపరకడు. సం. విణ. కూరలు వండెడు
వాడు చూ, శాక శారుండు.

కటంబరకడు సం. విణ. —వై —

కటంబము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. ఒకానాక
వాద్యము: చూ, స్వరము. 2, 2. ఆమ్ము
చూ, బాణము 1

కటంభర. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 ఆండేనుగు
చూ, హస్తా: 2. రూ-కటంభర కటక
కోఱ్ఱిణి *: చూ, కటలాదని, 3. ప్రసా

రణి* చూ, లంజెనవరము; 4. తీరగెబచ్చిలి*
చూ, బచ్చిలి, 5 మణిసిల. కొండమీది
యొకరకము ఎఱ్ఱతాయి చూ, రాయి;
6. కప్ప చూ, మండుకము. 1; 7. చోగ*
చూ, సగ్గ.

కటంభరము సం. వి. ఆ. పుం 1 చూ,
శోనాక *, 2. గినియ * చూ. శిరీషపత్రి.

కటకట. వై. ఆవ్య. వి.=కట్టకట్ట. 1. సంతాపము
సందలి ధ్వన్యనుకరణము చూ, హూ హూ.
(రూ-కటకటా.), వి. 2. కొలకటయందగు
ధ్వన్యనుకరణము. చూ, హూ హూ.

కటకటంబడు. ద్వ. ఆ. క్రి (కటకట + పడు)
1 కోపించు భార విరా 5, ఆ. 250 చూ,
రోషించు, 2 గాసిల్లు. భార దోణి. 2,
ఆ 385 చూ, బాధపడు

కటకటా వై. ఆవ్య. వి.=కట్టకట్ట చూ, రూ-
కటకట. 1.

కటకటాకమ్ములు. దే వి. బ ఇనుపకమ్ములు
లోనగువానిచే నేర్పలచెడి యడ్డు కటక
టాలు

కటకటాలు దే వి బ —వై. —

కటకము సం. వి. ఆ. పుం. 1 కడియము మాస్త
భూష చూ, భూషణము. 2, 2 కొండనడుము,
తుటు చూ, చీటియ, 3 ఏనుగు కొమ్ము
నకునేపడు పొన్ను చూ, పొన్ను 1, 4.
రాజు నివసించు ప్రాధానగరము, రాజేపీడు
చూ, దేశము, 5. సముద్రలవణము చూ, లవ
ణము 1, 6. దండు చూ, సేన. 1, 7. కుం
కుడు *: చూ, కేనిలము 2, 8. నితంబము:
చూ, పిట్ట.

కటకరము వై. వి.=గంధర్వ: ఒంటెపిల్ల ఆం,
భా. ద్వి. సిం 85 చూ, లూటీపిట్ట
కటకవర్ధమానము. ఆం. సంయుత మాస్తములు

ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి: చూ, సంయుత
 చాస్తములు.
 కటకసరలు. దే. వి. బ. ఒకరకము వడ్లు, చూ,
 ధాన్యము.
 కటకాముఖము సం. వి. ఆ పుం. 1. అభినయ
 చాస్తవిశేషము, బిట్టక నడిమివేళ్య సంయ
 బొట్టనవేళలు చొప్పించి అతిచేతిచాయ
 వాల్చి ఉంగరపువేళిని చిటికనవేళిని కొం
 చెయవంచి పాడవుగాబట్టివది. చూ. వ్యంజ
 కము. 1
 కటకారండు. సం వి ఆ పుం 1. చాంపలల్లు
 వాడు చూ మేదరి, 2 మేదరవాండు
 చూ, మేదరి
 కటకి సం వి వ. పుం. కొండ చూ, ప్యోరిము.
 కటకోలము సం వి. ఆ పుం పేకదాసు చూ,
 పాత్రము 6
 కటఖాదకము సం వి ఆ పుం 1. గానగిన్నె
 చూ, పాత్రము 6, 2 కాకి చూ, వాయుస
 ము, 8. జంబుకము చూ, నక్క.
 కటఖాదకుండు సం వి ఆ పుం. తిండిపోతు
 చూ, భక్షకుండు
 కటచ్చదము సం వి ఆ పుం. గిద్దరి * చూ,
 పరాసము
 కటపెట దే వి ఒగయటయందగు ఘ్యన్యమ
 కరణము "బ్ల్య కరినోయదంప్రతిల కటపెట
 నారయ" భాగ 7 స్కం చూ, శూలాలూ
 కటపురము. సం వి. ఆ. పుం. 1 జూదమా
 డెడు అడ్డచాళ్ళు చూ, పాచిక, 2. భనము
 చూ, విత్తము 1.
 కటపురండు సం. వి. ఉ. పుం 1 ముక్కంటి
 చూ, శివుండు, 2. విద్యాధరండు చూ,
 ఘంసుండు, 3. రక్కసుండు. చూ, రాక్ష
 సుండు. 1.
 కటపురంగము. ఘం. ప్లి. ఆ. పుం. 1. - చూస్తచ్యమా

ణముగాఁ దైరకోయుట, 2 రాజీనకు వా
 కము. 8. సాంతి చూ, శుంతి
 కటఫి సం. వి. ఇ. శ్రీ 1 జ్యోతిష్కృతి *:
 చూ, మాసేరు, 2 ఇల్లింద * : చూ, మాకు
 లుంగము ఈ శ్రీ. 8. నల్లతగిపె * : చూ,
 శుకనాసము. 1.
 కటమాలిని సం వి ఈ. శ్రీ. కుబేరని
 కూఁతురు, దుదద చూ, పుత్రిక. 1.
 కటము. సం. వి ఆ పుం 1. వినఁగుచిక్కిలి
 చూ, చాస్తీ (కరటము కటిలయము కేళ్లు);
 2 క్రిందక బఱచుకొనెడు తాటి, ఈఠ,
 వెంకట లోనగువానితో అల్లబడిన చాంప
 చూ, చాంప, 3 అతిశయము చూ
 హెమ్మి 2, 4 వినఁగు చూ, శవము;
 5, పట్టుదల చూ, స్పృహ 1 6 నడుము
 క్రింది తొడలమీది భాగము, కటి చూ,
 మొల. 7. వల్లకాడు. చూ, శ్మశానము.
 8 చూఁకటము. చూ, ధ్విం. రాజము,
 9 ఒట్టు చూ. శవభము, 10 గింజము,
 చూ, సరము 1, 11 గింజ చూ.
 పావ్యము 2, 12. వినఁగుచింతి యల * కమి
 చోటు గా, శంఖము 2.
 కటవ్రాణండు. సం వి ఆ పుం భీముండు
 చూ వృకోదరండు
 కటశక్కర. సం వి. ఆ. శ్రీ 1 ముత్తెము
 చూ, గత్తుము. 1, 2. గాంగేష్ఠి * చూ,
 ముత్తెపుత్రం
 కటా వై అప్య = కప్త చూ, చూకట.
 కటాంతరము. సం. వి ఆ. న. మఱియొక చాంప
 కటాకటి. వా. సం. దేవము.
 కటాకువు. సం. వి ఉ. పుం. పక్కి: చూ, పక్షి.
 కటాక్షుము సం. వి. ఆ. పుం. 1. మెల్లకన్ను,
 కడకంటిచూపు, కేకరము: చూ, శక్రము. 1;
 2. కేకరము, కడకన్ను, క్రోగన్ను: చూ,
 నేత్రము. 1,

కటాక్షిం. సం. అ క్రి. కడకంబంజామి.

చూ, యోవు

కటాక్షిం. సం. వి. అ. పుం దున్నపోతు:

చూ, మనోమము.

కటాయనము. సం. వి. అ. న దౌరుగడ్డి *

చూ, తృణము. 1.

కటారి. వై వి. 1 = కతారః. రూ- కటారు.

“చ. కలకలనవ్వురుక కటారి జరీనదూసి

...దుగ్రించె.” ఉ, రా 7, ఆ. 211: చూ,

రిష్టి. 2; 2 = కతారః. రూ-కటారు బాఠ

“కలికిమిటారి యంగజాకటారి” శకం. 4,

ఆ. 50: చూ, బాణము 1, 20 8 ఆయు

ధములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి చూ,

ముప్పదిరెండాయుధములు. (చూ, బాణము)

కటారికల్పియ వై విణ రూ- కటారికల్పై

“ఒక్కొక్కతీంటువు బోండ్లు కటారికల్పి

యల్.” కళా. 1, ఆ 81 చూ, శ్రీ.

కటారికల్పై వై విణ. — వై. —

కటారికాండ వై విణ ఆసికుండు, కటారిగల

వాఁడు “చ బిగుచు కటారికాంకురి పరభీ

కర సత్తులు వారలిద్దఱుం బోహితశంక

నొందంగ” కళా. 8, ఆ. 100 . చూ,

ఖడ్డి

కటారు వై ౧ = కతారః. ఖడ్గము చూ రూ-

కటారు ఖడ్గము — “చ భర్తయుక, శర

మొకటిసి తె)భ్యకవెసన్నిగుడక నఱకెం

టారునక” 416, గీ. చొచ్చె గొలవనెలకు

మాగువైహారండనుచు కటారుబోలి,” ఉ,

రా 7, ఆ. 451)

కటారుండు సం. వి అ. పుం. 1 వైజ్ఞానికుండు,

నేర్పరి చూ, సమర్థుండు, 2 శ్రీలోలండు

చూ, వలపుకాండు.

కటారుర్తి. అం. ఆశుభావర్తములలో నొకటి

చూ, ఆశుభావర్తములు.

కటాహము సం. వి. ౨. పుం. 1. కడవ, బాస

చూ, పాత్రము. 6, 2 కష్టెర చూ,

సాత్రము. 6, 8 తాఁబేటివెన్ను చిప్ప

చూ, చిప్ప. 8; 4 ఒకానొకదీవి:చూ లంక 1;

5. అప్పడే కొమ్ములుచూపెడి ఎనువదూడ,

ఆంబడ చూ, వత్సము. 2, 6. పప్పు . చూ,

నూపము, న. 7 పాములవాని తంత్రము.

కటి సం వి ఇ శ్రీ. 1. కటిరము చూ,

మొల, ఈ. శ్రీ. 2 సిప్పలిమోడి * . చూ,

పిప్పలి, ఇ. శ్రీ. 8 మేకలనుగోయుతావు

చూ, సానము. 1, న పుం 4. ఏనుగు

చూ, హస్తీ; ఈ. శ్రీ. 5. ఏనుగుచెక్కిలి

చూ, హస్తీ, అం 6 సాముద్రిక శాస్త్ర

మున దలి పురుష లక్షణాంగములు

ఏబది యెనిమిదింటిలో నొకటి. (పిఱు

దు) — సింహ, ఆశ్వ, వ్యాసుని, వృక

సముమై మాంసముగలిగిబలిసియున్న భూపాలుఁ

డగు, విశాలమై నునుపుగలిగిన బహుపుత్రవం

తుండగు, వానరసముతో భాషీసము చూ,

లక్షణాంగములు, 7. శ్రీలక్షణాంగములు

ఏబదియెనిమిదింటిలో నొకటి. (మచ్చేయు

న్నకృద్ధిపదము, కుడిసుడియున్న పతివ్రత

యగు, ఎడమసుడియున్న జారయగు విశా

లమైన ధనవతియు, పుత్రవతియునగు. విన్న

లమైన పూజ్యురాలగు ఉన్నతమై బలిసి

యున్న పుత్రవతియగు. వేళొడుచున్న విధ

యగు దీర్ఘరోమములన్ని దళిద్రురాలగు చూ,

శ్రీ. లక్షణాంగములు 8 గాంధర్వవేదము

లోని భావాధ్యయ ప్రమేయమునందలి మధ్య

మక్షేత్రములయిదింటిలో నొకటి : చూ, మ

ధ్యమక్షేత్రములు, 9. గాంధర్వవేదమునందలి

భావాధ్యయ ప్రమేయములోని మాస్త

క్షేత్రములు పశుమూఁడింటిలో నొకటి చూ

మాస్తక్షేత్రములు

కటిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. దైత్యముచేతను నూలుపోలగులచేతను చేయబడిన కేడెము: చూ, హరిగ, వై. వి. (1) రూ-కటిక-కటి వాడు-కటికవాడు. వెండిలెత్తమువాడు. కళా. 7, ఆ. 69: చూ, వేత్రినాస్తుడు, (2)=ఖట్టిక. రూ-కటిక. కసాయి. "గీ. కటి కవానిల్లు నాటికె గన్ను పెట్ట" భల్లా. 1, అ. చూ, సంహారకుడు, (8) రూ-కటిక చుల్ల పరికరములలో నొకటి చూ, చుల్లకాస్త్రము. కటికచీకటి ద్వ. వి. వెంజీకటి చూ, పంచ కము 1. కటికపెకము. వై వి=ఖడ్గముకమ్ చూ, శర భము 1 కటికవాడు. ద్వ వి 1 రూ-కటిక. వెండిలెత్త మువాడు చూ, వేత్రినాస్తుడు, 2 రూ- కటిక కసాయి చూ, సంహారకుడు కటిక. వే. విణ 1 అధికము "కటికనవ్వు" చూ, హేరాలము, 2 గట్టి "కటికనెల" చూ, బెడెదము, 8 దట్టము, "కటికచీకటి" చూ, సాంద్రము. 2, 4. 1వ చూ, క్రైస్తవము. 1; 5. కరినుండు చూ, వ్యాసుండు 2 (రూ-కట్టడి-గడుసరి-గొంటరి) కటికవాడు ద్వ వి 1 వెండిలెత్తమువాడు. చూ, వేత్రినాస్తుడు, 2. కసాయి చూ, సంహారకుడు. కటిక్రియలు. అం వివృతము, కేచితము, భిన్నము, కంపితము, ఉద్వాహితము (5) (ఇవి గాంధర్వ వేదమునందలి భావాధ్యాయ పుష్పేయములలోనివి) కటిచ్ఛము. అం. కరణములు నూటయెనిమిది దిండిలో నొకటి చూ, కరణములు. కటికము. సం. వి. ఆ. న. 1. మొలనూలు చూ, మొలనూలు. 2, 2. సాత్రసనము; కాశ్చకోక;

చూ, వస్త్రము, 8 మొలను ధరించుబట్ట. చూ, వస్త్రము. కటిసము. సం. వి. ఆ. న పున్నువత్రినూడు లుంచెడు బుబ్బు చూ, పాత్రము. 6. కటినాళి విమర్శనము. సం. వి. ఆ. న. బాహ్య రతులలో నొకటి: చూ, రతిబంధము. కటిని సం. వి. ఈ. శ్రీ గవాదని * చూ, పెద్దపాపరు. కటిపొదక్షిణావర్తము. సం. వి. ఆ. పుం. పాతి వ్రీత్యలక్షణము చూ, లక్షణము. 1. కటిపోథము సం. వి. ఆ. పుం. పిలుండుల యున్నతి చూ, పిణ్ణ కటిఫలము. సం వి ఆ న. తర్కారీఫల * చూ, తిట్కొలలుట్టు. కటివచ్చము సం వి. ఆ. పుం. వృద్ధిపరిదలక్షణము చూ. లక్షణము 1. కటిబొంబము, అం కరణములు నూటయెనిమిది దిండిలో నొకటి చూ, కరణములు కటిమూలము సం వి ఆ పుం ఆస్తిమాగ్ధ మము * చూ, ముల్లంగి కటిల్లకము సం వి ఆ పుం. 1 కప్ప చూ, మందుకము 1, 2 కాశ్చేలము * చూ, కాశర, 3 నల్లగార్దర * చూ, పంసము, 4 గలిజేరు * చూ, వర్ష కేతువు కటివామార్తము సం. వి. ఆ. పుం బాగిటి లక్షణము చూ, లక్షణము 1. కటికృంభలు సం. వి. ఆ. శ్రీ. నడుమునకుఁ గట్టు గొలుసు చూ, మొలతొడిగు కటినూత్రము సం. వి. ఆ. న పునుపుని మొల తొడిగు చూ, మొలతొడిగు కటిస్నానము. పా (హివ్ చేత్) కూనీగారు కనిపెట్టిన తొట్టియందలిస్నానవిశేషము. కటితలము. సం. వి. ఆ. పుం. బాఁకు: చూ, బాణము. 1.

కటీరకము సం. వి. ఆ పుం నితంబయః చూ, పిష్టి

కటీరము. సం వి ఆ పుం కటి. "సీ. పట్ట నూత్రమయంబుపసిడి యొడ్డాణమే యిగురుఁ బోడి కటీర మెక్కెనొక్కొక్క" కాశీ 4, ఆ 108: చూ, చెయిల.

కటీసమము. అం. కరణములు నూటయొనిమిది టిల్కా నొకటి చూ, కరణములు

కటుంటుకుడు. సం వి. ఆ. పుం. 1. నీచుఁడు చూ, హీనుఁడు; 2. వీనుఁడు చూ, వీదవాఁడు కటుంబగ సం వి ఆ. (స్త్రీ) కటుకరోహిణి* చూ, శకులాదని. (రూ-కటుంభర.)

కటుంబరము సం వి ఆ పుం 1 గొంఠెమ గోరు* చూ, లంజెసవరము, 2. ఆఁడేనుఁగు చూ, హస్తీ.

కటుంభర సం వి. ఆ. (స్త్రీ): చూ, రూ-కటుంబర*.

కటుక, సం. వి. ఆ (స్త్రీ). 1 —వై—, 2 సస్యవలకి* చూ, పత్రల, 3. జీరకము* చూ, జీలకఱ్ఱ, 4. చేతిఅనుగము * చూ, సోఱ.

కటుకందము సం వి. ఆ. పుం 1 ముసగ * చూ, శిగ్రువు. 1, 2. అల్లము * చూ, శృంగ చేరము, 3 లకుసము * చూ, వెల్లుల్లి.

కటుకము సం. వి ఆ. న 1. సాంఠి పిప్పలిమిఠ యములు: చూ, త్రికటుకము, 2. కటుక రోహిణి * చూ, శకులాదని, 3. అగ్నిమం ధని * చూ, వైజయంతి. 4, పుం 4 శణత్ప ణము చూ, తృణము 1.

కటుకరోహిణి. సం. వి ఈ (స్త్రీ). అసోగి ము * చూ, శకులాదని

కటుకవల్లి. సం వి. ఈ (స్త్రీ) ఖట్టి * చూ, సుకాన్త.

కటుకాలాబువు. సం. వి. ఈ. పుం. కటుతుంది, చేఁడుగల ఆనబ: చూ, సోఱ

కటుకీటకము సం. వి. ఆ. పుం దోమ: చూ, మశకము.

కటుకీఫలము. సం వి ఆ. న. అగ్నిమంధని * చూ, వైజయంతి. 4.

కటుకుఁడు సం. విణ. (ఆ ఆ. అ.) నీచుఁడు* చూ, హీనుఁడు.

కటుకోశాతకి సం. వి. ఈ. (స్త్రీ). చేఁటివీణ* చూ, వీణ

కటుక్కు దే వి కొలుకుటయందగు ధ్వన్యను కరణము చూ, చూచూ.

కటుక్కుణము సం వి ఆ పుం టిట్టిభము చూ, లకుముకి

కటుక్వాణము. సం. వి. ఆ. పుం —వై— (రూ- కటుక్వాణము.)

కటుగు. వై వి. ి. ఖాటి రూ-కటువు. పాడె చూ, శవచూసము.

కటుగ్రింధి సం. వి. న. న ఉపణ* చూ, పిప్పలి

కటుచాతుర్జాత* ము సం. వి ఆ. న. 1. వలకి* చూ, పత్రల, 2 పట్ట చూ, తోలు * 3 మరీచాత్మక సతుమ్మము.

కటుతిక్రము సం వి ఆ. పుం జేనుము * చూ, శణము

కటుతిక్కి సం వి ఆ (స్త్రీ) చేఁడుఆనబ * చూ, సోఱ.

కటుతుండి. సం వి ఈ. (స్త్రీ). ఒకరకముతీఁగె* చూ, లత 1.

కటుతుంది సం వి ఈ (స్త్రీ) చేఁడుఆనబ * చూ, సోఱ

కటుత్వము సం వి. ఆ. న కాటవము చూ, కాటుకము.

కటుత్రీయము. సం. వి. ఆ. న. సాంఠి పిప్పలి మిరియములు చూ, త్రికటుకము
 కటుదశ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. కర్కటి, నక్కదోస * చూ, దోస.
 కటునిష్పానము. సం. వి. ఆ. పుం గింజపట్టని ధాన్యము, పొల్లు: చూ, ధాన్యము.
 కటుపత్రిము సం. వి. ఆ. పుం. 1. పాపట * చూ, వృకఘానుకము, 2. తెల్లతోశని * చూ, తులసి.
 కటుపత్రిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. ఒకరకముచెట్టు. చూ, వృక్షము.
 కటుఫల. సం. వి. ఆ. శ్రీ. లింగిదొండ * చూ, దొండ
 కటుఫలము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. చేతిపొట్ట * చూ, పొట్ట, 2. త్రికంటకము * చూ, పట్టేగు, 3. బొబ్బరి * చూ, కాకపుష్పము కటువీజ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. విప్పలితీకె * చూ, విప్పలి
 కటుభంగము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 సాంటి * చూ, శుంఠి, 2 అల్లము * చూ, శృంగ బేరము
 కటుభద్రము సం. వి. ఆ. పుం — వై — కటుచుంజరిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. ఉత్తరేను * చూ, శైఖరికము
 కటుమరలు కే. వి. బ. చానువు, ఋగి “శీ తశుకుఁజెక్కలు కటుచురలో నెను పునాంజె” వంద్రా 1, ఆ. 98 చూ, పార్వము. 2 (యా-కటుచుర్రు)
 కటుమోదము సం. వి. ఆ. న. నవాది మొదలగు సుగంధద్రవ్యము చూ, సుగంధ ద్రవ్యము.
 కటురము. సం. వి. ఆ. న. తక్కిము. చూ, మజ్జిగ.
 కటురవము. సం. వి. ఆ. పుం. కప్ప: చూ, మృగ్ధాకము.

కటురోహిణి సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. చూ, రూ-కటుకరోహిణి * 2. తక్కడ * : చూ, నైజయంతి. 4
 కటువార్తాకి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. తెల్లవాంబుడు * : చూ, వాంబుడు.
 కటుపు. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. కటుకరోహిణి * చూ, శబలాదని, 2. రాజిక, నల్లవాలు * : చూ, సర్పము, 3. అంజోలగిరి * చూ, వేరికణము, 4 కానిపని చూ, వ్యూరీకము. 5: ఉ పుం. 5 ఒడ్డు చూ, కారము. 1, 6. గం దము చూ, వానస 1, 7. చేందు చూ, తిక్తము, 8 చేతిపొట్ట * చూ, పొట్ట, 9. లవణ ధర్మము (తె. ప) — ఉప్పుదనము, ఉప్పు, విణ. 10 ఇంపుకానిది, 11 కాచముగలది, 12 మచ్చిగము గలది, 13 వాండిమి గలది చూ, శితము, 14 వాసుగలది. తె. వి (1) = గాటి వాడె చూ, శవచూసము
 కటుకృంకాలము సం. వి. ఆ. న. అగ్నిముంభము * చూ, నెల్లి
 కటుస్త్రేహము సం. వి. ఆ. పుం : గ్లావాలు * చూ, సర్పము.
 కటుకృంకము సం. వి. ఆ. న. 1. సాంటి * చూ, శుంఠి, 2 అల్లము * చూ, శృంగ బేరము
 కటుకృంకము. సం. వి. ఆ. న. — వై — కడురకము. సం. వి. ఆ. పుం. కలింబము చూ, చూప
 కటోలము. సం. వి. ఆ. పుం. చేతిపొట్ట * : చూ, పొట్ట
 కటోలవీణ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. మాల్వీణ: చూ, వీణ.
 కట్ట. కే. వి. 1. అడ్డకట్ట: చూ, నేతువు. 1. 2. చెఱువులోనగు వానికట్ట: చూ, నేతువు. 1,

వై. అవ్య. 8. = కట్ట. సంతాపార్థకము చూ, సంతాపము. (రూ- కట్టా)

కట్టకడ. దే వి. (కడ + కడ) చిట్టచివరి, కుట్ట తుద చూ, నుద. 2

కట్టడ. దే. వి. 1. రూ-కట్టడి ఏర్పాటు. కళా. 7, ఆ. 265 చూ, నియమము, 2 తీతి నిర్వ 10, ఆ. 120 చూ, విధము 1, 8. దేవతా కార్యనియమము, 4. ఆజ్ఞ చూ, సెలవు; 5. గౌరవము చూ, చుర్యద

కట్టడచేయు. దే. స క్రి. ఆజ్ఞాపించు. "మ జననీభూపతి . ననుగట్టడచేసె." శై. 2, ఆ 107 చూ, సెలవిచ్చు.

కట్టడి దే. వి 1. రూ-కట్టడ. ఏర్పాటు చూ, నియమము. 2. కఠినండు చూ, వ్యాధుండు. 2, 3. కఠినరాలు

కట్టనము. దే. వి. 1. కట్టుకొక ఆం, భా. ద్వి మ 151. చూ, వస్త్రము, 2 రూ-కట్టుము కానుక. "నీ. గాండీవికిని మేలుకట్టనంబులమర్చి." శై 7, ఆ చూ, లంచము, 3 కట్టు. "ఉక్కుటులులకట్టనపుటెడల్ గొని నఱకుట" వారి ఉ. 2, ఆ 1. 6 చూ, బంధము. 1.

కట్టపుట్టచెండ్లు ద్వ. వి. బ. బాలకీడలలో నొకటి చూ, బాలకీడ

కట్టరము. సం వి ఆ. పుం 1 అడుగు చూ, బురద, వై వి (1) రూ-కట్టారము. నాట్య బంధము ఆం, భా ప్రి. నాట్య 130 చూ, నాటకము. 1.

కట్టా వై అవ్య = కట్ట చూ, రూ- కట్ట. కట్టాణి దే. వి ఒకానొక మాక్తికము. "కట్టాణిగుండ్లు." చూ, రత్నము 1

కట్టాణిగుండ్లు. ద్వ. వి. బ. మెడనక చూ, భూ మణిము. 2.

కట్టాయిత్తము. దే. వి. ఆయుత్తము చూ, యత్నము. కట్టారము. దే. వి. నాట్యబంధము. రూ-కట్ట రము చూ, నాటకము. 1

కట్టావరదరాజేంద్రకవి పా. ఇతని గ్రంథము శ్రీరంగమాహాత్మ్యము. (17. క.)

కట్టావి. ద్వ. వి మిక్కిలినేడిమి చూ, వేడిమి కట్టిండి. దే. విణ. (కట్టు + ఇండి) కూర్చుండు. పొండు. 5, ఆ. 75. చూ, వ్యాధుండు. 2.

కట్టిక వై వి = కట్టిక: చూ, రూ- కట్టిక. (రూ-కట్టికము.)

కట్టికుడుపుట బా. (పాపమును) అనుభవంపఱే యుట, "నాపాపఫలముతోడనే కట్టికుడిపి నది." (నీతిచందిక-విగ్రహము)

కట్టియ. వై. వి. 1 = కాత్మమ్. రూ- కట్టె చూ, వంటచెఱువ, 2 రూ- కట్టె. దుడుకట్ట "క కట్టియఱేకొని దేగంబట్టి బులుగుర." స్వా 4, ఆ. 24. చూ, వేత్రము. 1, 3. రూ- కట్టె అమ్ము "ఉ. కట్టియవెచె నెన్నుచుర గాండ . నరనిగప్పిరి కట్టలఱొవరంబు లన" భార శల్య 1, ఆ. 377 చూ, బాణము. 1, సా 4. తూనికతూచు రాళ్ళు: రూ- కట్టె

కట్టు దే వి 1 చోటు, కాశీ. 6, ఆ, 262. (ఇట్లు చేసుకట్టు లోనగునవి.) చూ, స్థాన ము 1, 2 తొట్టికట్టు. చూ, ముంగిలి. 2, 3 గింజపట్టుని వడ్లు చూ, ధాన్యము, 4. గింజి పట్టుని వడ్లరాసి "గీ సామర కళ్ళాన శూర్పవారేఫుపట్టనలఱ బాఱు మెనుబొల్ల కట్టు నోలె." అము 4, ఆ 18 చూ, ధాన్యము, 5. కట్టునోరు, చూ, యూష ము, 6. కట్టనము చూ, బంధము. 1, 7. బట్టకట్టు కొనుట. 8 కట్టుపాటు చూ, బంధము. 1, 9. కడలమెదలఱగూడని కట్టు: చూ, బలనం తము, 10. గడపు. య. 3, ఆ. 101: చూ,

మితి, 11. పద్యముల అంత్యాక్షరము లందు కొనుచు పద్యములను చేద్దువుట. “కట్టుపద్యములు.” అ. క్రి 12. (అవులాసగునది) గర్భము ధరించు, 18 కట్టుబడినదగు. “కట్టువిద్యా త్రములు.” మార్క 2 ఆ 84 (అంచెలు గట్టు, అంటలుగట్టు, అట్టుకట్టు, కరుడుకట్టు, కాలువలుకట్టు, గెలుకట్టు ఇత్యాదులం దిలి అగు ధాన్యకమగు) చూ, సంధించు, 14. కట్టువేయు చూ, బంధించు, 15 ఆరోపించు. “క. దోషరహితకన్యకయై, దోషంబులగట్టి రిత్రమాపించిన” విజ్ఞా. ఆచా, కాం. 108 చూ, పాదపెట్టు, 16 నేకరించు. భార. ఆది. 5, ఆ. 58 చూ, సంగ్రహించు, 17 తయారుచేయు. “ఇట్టుకట్టు.” చూ, నించించు, 18 బట్టకట్టుకొను “నీ కట్టుంగంకొండ బుయ్యంబెట్టం గొంతతేతే కానందించువెదు నర్థులందు” నిర్వ 1, ఆ. 83, 19 (చదరంగమునందు) ఆటనుకట్టు. “నోపిరాజు ఆటకట్టు,” 20 గట్టిపడు. “పప్పు ముద్దకట్టు,” 21 ఒకదానితో నింకొకటి అంటులీయు “పందిరాటులకు వెదుగుకట్టు,” 22. అలు మగలనుకలుపు “భార్యార్థ కులకట్టు ఇప్పటికి కుదిరినది,” 23 మాటలసాంగు “వాక్యముల కట్టు సరసుగానున్నది” ఇత్యాది

కట్టుంగంబము ద్వ. వి (కట్టు + కంబము) ఏనుగు లోనగువానిక గట్టునట్టి కంబము. “గీ కట్టుంగంబము విలుచు నుగ్రంపుజము” చారి. పూ. 9, ఆ. 50, “చ. పసపార్థికట్టుంగంబములకుండాల్చి బంధించిన” (ఇక్కడ కుక్కను గట్టునట్టి కంబము) స్వా. 4, ఆ. 27, చూ, స్తంభము. 1.

కట్టుంగొంగు. ద్వ. వి. (కట్టు + కొంగు) కోక యొక్క కట్టుకొనుచుండెను; చూ, చెంగు.

కట్టుగొమ్మ. ద్వ. వి. (కట్టు + కొమ్మ.) అడ్డ కట్టు; చూ, నేకము. 1.

కట్టుగొమ్మ.

కట్టుగొయ్య. ద్వ. వి. (కట్టు + కొయ్య) నాగటినుంప వెనుక నిలిపినకొయ్య. చూ, మేడితోక.

కట్టుగొట్టు. ద్వ. వి. —మై— కట్టుగోక. ద్వ. వి. (కట్టు + కోక) అధోంకు కము, కట్టుబట్టు చూ, వస్త్రము.

కట్టుక. దే. వి. 1. గర్భసౌభ్రమ, రూ-కట్టుగ. కడుపులోని పిండాదులు బయటికి వచ్చుట. (కాలుట, చూ, పగినవము. 6; 2 పకుగర్భ స్రావం, రూ-కట్టుగ. చూ, పగినవము, 6. కట్టుకావలి ద్వ. వి కప్పము వొసంగువాడూ ఆరిగావు.

కట్టుకాసులచేరు. పా మెడనుధరించు కాసుల దండ చూ, ఘోషణము 2.

కట్టుగ దే. వి చూ, రూ-కట్టుక కట్టుగడ దే. విణ (చేర్చివెట్టి) ధాన్యము చూ, ధాన్యము

కట్టుగొట్టు. దే. వి (కట్టు + కొట్టు) వేళి, పనులనుగట్టుటకు కర్మము; బాఠా. గుంగి చూ, స్తంభము 1

కట్టుగిరు ద్వ. వి సేరు చూ, యూ. ము కట్టుగి దే. వి కట్టు చూ, బంధము. 1

కట్టుదిట్టు దే. వి చూ, కట్టుసాటు 1 (పా) కట్టుదొస ద్వ. వి కోనేలు, పుష్కరిణి “సీ.

చరిత్రాన్వయమునకు ముట్టుముల జనుల వీనులు కట్టుదొ. లుగాఁగ” చంద్రా 5, ఆ. 147 చూ, సరస్సు 1

కట్టుపకాసి. ద్వ. వి పోటుచుగఁడు చూ, పాం పీరుఁడు. 2.

కట్టుపకాసు దే. విణ అచలుఁడు “చ. కను గొని పార్థ మండవును కట్టుపకాసుయి... నాతఁడంగితక.”: చూ, స్థిరుఁడు.

కట్టుపడు. ద్వ. ఆ. క్రి: చూ, బద్దనుగు.

కట్టుపాటు. ద్వ. వి. 1. కట్టుబడుట; కట్టుదిట్టు చూ, కటుగ్గు. 2. కట్టు: చూ, బంధము. 1

కట్టుపాటుచేయు. ద్వ. వి. ఆజ్ఞాపించు, నేమిం
చు చూ, నెలవిచ్చు

కట్టుబండి. ద్వ వి (నకలసరికరసహిత మైన)
బండి. "ఉ. మొన్న... నేడచేపునగట్టుబండి
నియెందలుఁజూడగ నింతచేసె" వి, పు.

7, ఆ 120: చూ, కట్టుము. 1.

కట్టుబట్ట. వా. వి మొలననుట్టిన బట్ట. "కట్టు
బట్టతో తేచినచ్చితిని." చూ, వస్త్రము.

కట్టుబడి ద్వ. వి. బంటునకచ్చెడు మాన్యము.
"కట్టుబడి యీనాములు" చందా 4, ఆ.

84 చూ, మాన్యము. 1.

కట్టుపట్టు. జే. వి 1. పసులనుగట్టువోటు. (క
ట్టుముట్టనివాడుక.). చూ, స్థానము 1, 2.
ఉండువోటు. "నీ పాకారముఖ్యునికాల్క

నిలయంబు గ్రహతారకంబుల కట్టుపట్టు." ధిల్లా. 8, ఆ. చూ, స్థానము. 1, 3 ఏర్పా
టు. "వ. దుష్టనిగ్రహశిష్ట పరిగ్రహంబుగా
నప్పట్టణంబు నుగ్రీవాజ్ఞనడవం గట్టుచుట్టు
చేసి" రామా. 5, ఆ 225 చూ నిజము 2

కట్టుమామిడి ద్వ. వి చిలుకలలోనగునవి కొ
లుకవండ పండ్లమాసి కట్టబడిన మామిడిక
చూ, మామిడి.

కట్టుమాను ద్వ వి. తెప్ప చూ, హోడము
కట్టుతేనివాడు. ద్వ. వి నియమము తేనివాడు.
ఉద్దాముఁడు

కట్టువ దే వి వృత్తి అచ్చ. నుం, కాం. 95
చూ, పాించినము 1

కట్టువగ్గము మి. వి ధరించు వస్త్రాదికము. (వా)
కట్టుళ్ళు. వా. వి. బ చూ, కట్టుపాటు 1.
"వానిని కట్టుళ్ళలో పెట్టినారు." (బండకావా
అని కొందఱు)

కట్టె వై. వి=కావ్త. చూ, రూ-కట్టియ.
కట్టెగుత్తుము. ద్వ. వి. ఒకానొకబాలకీడ, ఓం

కట్టెచీరు. ద్వ. వి. పెద్దవల్లచీరు: చూ, పిపీలిక.
కట్టెడ. జే. వి. (ఎడనెడకట్టుగలది) కట్టపాము
చూ, సర్పము.

కట్టెపాఁచర ద్వ. వి ఒకానొకచెట్టు* చూ,
వృక్షము.

కట్టెర జే. వి. పుట్టె చూ, కల్పము. 1.

కట్టెవిణుపుమాట ద్వ. వి. ఆతివాదము* చూ,
పరుషము. 2.

కట్టుము. దే వి. రూ-కట్టము. కానుక. హరి.
పూ. 9, ఆ 16 చూ, లంచము.

కట్టురము. సం. వి అ. పుం. ముద్దపప్పు చూ,
నూపము.

కట్ఫల సం. వి ఆ. శ్రీ. పాఁచరబుడవ *
చూ, శ్రీపర్ణి.

కట్ఫలము. సం వి. ఆ పుం చూ, పినగుముట్టడు*.

కట్ఫొల్లకము సం. వి అ. న. ఒకరకము
కాగిలింత* చూ, సంశ్లేషము.

కట్ట వై. వి. 1 = ఖట్ట్యూ రూ-కట్టియ. ఎఱ
చిపిడుక * చూ, కంకిని, 2. మంచేపు
దోలి చూ, పాలకి. (రూ-కట్టి-కట్టి-కట్టె-
కట్టమంచేము)

కట్టంక దే వి వరుసడలవైనుంచెడి యెంటి
గుడ్డ చూ, వస్త్రము

కట్టగుదియ. ద్వ. వి ముసుండి చూ, బాణము 1
కట్టకెట్టి ద్వ. వి. కట్టుల పెద్దకెట్టి. చూ,
సర్పము.

కట్టడండ ద్వ. వి ఎడనెడ బంగారుకట్టుగు
చ్చిన నల్లపూసల సరము చూ, భూషణము. 2.

కట్టసాము ద్వ. వి. కట్టకెట్టి చూ, సర్పము
కట్టపురుగు ద్వ. వి —వై — (రూ-కట్టెడ.)

కట్టబల్ల ద్వ. వి. (కట్టు + బల్ల) కత్తెరకాళ్ళ
మడుపుబల్ల చూ, మంచేము.

కట్టమంచేము. ద్వ. వి మంచేపుదోలి : చూ,
పాలకి

కట్లమారి. ద్వ. విణ. కట్లుగలది. చంద్ర. 4, కతరము సం. విణ. (అ. ఆ. ఆ) గట్టి: చూ ఆ 127.

కట్లసంచి. జే. వి. (కట్లు + సంచి) చుట్టు అట శేర్మణిచి కట్టిన నిడుపాటిగుండుసంచి చూ, సంచి

కట్టి కై వి.1=ఖట్వా. రూ-కట్టె ఎఱచి పిడు క * చూ, శంకిని, 2 కట్టుంచుము చూ, పాలకి, 3. బంగారు తూనికగుండు: చూ, పడికట్టు.

కట్టె. వై వి. 1-2-3 -వై, 4 కట్టెతీగె * చూ, పర్వంకపాలిక

కట్ట్య. సం వి. ఆ శ్రీ కటుకరోహిణి * చూ, శకులాదని.

కట్ట్యంగము సం. వి. ఆ పుం. 1 గుండిగ ము * చూ, నోణకము

కట్ట్యరము. సం. వి. ఆ. న. 1 నవనీలము. చూ, వెన్న, 2 కూర చూ, వ్యంజనము. 1, 3. రక్తము చూ, నుజ్జగ.

కట్ట్యామిక. సం వి ఆ శ్రీ. జేమ్మి చూ శమి

కట్టి సం వి ఈ శ్రీ 1. కటుకరోహిణి* చూ, శకులాదని, 2 ఒకగకముతీగె * చూ, అత్ 1

కరకాలాపుండ సం వి ఆ పుం. కరమహర్షి చేత అధ్యయ. ముచేయబడిన కాలకమును శా ఖను చదువునాడు కరుడు

కరకుడు. సం వి ఆ. పుం కరకమహర్షి చూ, ముని. 1

కరవర్డుడు. సం వి. ఆ. పుం. ముక్కంటి చూ, శివుడు.

కరము. సం.వి ఆ.న. 1. కట్టె:చూ,వేత్రిము. 1. పుం. 2. కూత చూ, స్వరము. 2; 3.= కడలి, బంగారు చూ, లోహము. 1; 4.

కార శ్రీ నుజ్జగము.

శబ్దము. సం. విణ. (అ. ఆ. ఆ) గట్టి: చూ శబ్దము.

కరలము సం. విణ. (అ. ఆ. ఆ.) -వై- కరవల్లి సం వి. ఈ. శ్రీ. ఉపవివర్తులలో నొకటి చూ, ఉపవివర్తులు.

కతరము. సం వి. ఆ. పుం. 1 కత్తి; ధీ 1. ఆ. 82; రా ఆర. 1, ఆ. 155. చూ, రిప్పి 2, 2. బాతునీర 4, ఆ. 81, "కకతారంబులబొడిచియుఁగుతారంబులఁజీకియు" రా. యు, కాం 1752. చూ, బాణము. 1.

కతారి వై.వి.=కతారి.-వై.- (పురు క.)

కతాలువు. సం. వి ఈ. పుం.=కతారి. -వై.- కతాహకము. సం వి ఆ.పుం. కూకుగుండంగి

చూ, గాతువాము కరి సం వి. ఈ. శ్రీ చిలుకేయ * చూ, బారంగి

కరింగిరము సం వి ఆ పుం కట్ట్యర * చూ, పర్ణాసము

కరిగ్నాడుపు సం వి ఈ పుం లకుసము చూ, వెల్లి

కరిస సం వి. ఆ శ్రీ 1 ఉంటి చూ, గోళము, 2 గుడము చూ, కల్లము. 1.

కరివండము అం. సప్తవ్యసనములలో నొకటి చూ, సప్తవ్యసనములు

కరిసఫలము. పా అవి దీర్ఘకరిసఫలము (కోబ్బరి పండు లోనగునవి)

కరిసప్పవ్వుకము సం. వి. ఆ. పుం. కచ్చపము చూ, తాచేలు

కరిసము సం. వి. ఆ. న. 1. కంటుకుండ చూ, భాండము, 3, విణ, 2 గట్టి. చూ, శబ్దము, 3. పరుసదనము చూ, పరువము.

కరినాన్నము. పోకెక్కెలు మున్నగునవి తిను తుచే మరదించు కాలకుడు. పా. జన్మలగు కారకలగ్నములకు కృతీయమున చంద్రగుళి

కులలో సంబంధమున్న యెడల నిట్టియోగము సంభవించును

కరిని. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. = కడ్డి పలకమీఁద వాఱుపుల్ల చూ, బలపము, 2. చిత్తగుపు వాఱుపెడు తూలిక చూ, లేఖని.

కరినిక. సం వి ఆ. శ్రీ. తేగురుతాయి చూ, రాయి.

కరినుండు సం. విణ. (అ ఆ అ) చుప్పండు చూ, వ్యాధుండు 2

కరినులు, సం. విణ. బ. కరినాత్ములు* చూ, నిర్దయులు.

కరినోక్తి. సం. వి. ఇ. శ్రీ. అతివాదము చూ, పరమము 2.

కరిల్ల, సం వి. ఆ. శ్రీ. ఎఱ్ఱగలిజేరు* చూ, వర్షకేతువు

కరిల్లకము సం వి అ. పుం. 1 కాగవేల్లము* చూ, కాకర, 2 గలిజేరు* చూ, వర్షకేతువు, 3. తొళసి* చూ, తులసి

కరిల్లము. సం వి ఆ. పుం — వై —

కరిల్లు దే. వి హతీయందగు ధ్వజుకరణము స్వా 4, ఆ 37* చూ, హూ హూ

కరుండు సం. వి. అ. పుం చూ, కరకాలాపుండు

కరోరుండు సం విణ (అ ఆ. అ.) = కొటిక. మిక్కిలి పినినిగొట్టు చూ, లోఖి

కరోరువు సం వి. ఉ. పుం సామరపుగాలి: చూ, వాయువు.

కతోరము. సం. విణ. (అ ఆ. అ) గట్టి చూ, బెడిదము

కతోరుండు. సం. విణ (అ ఆ అ) పాపాలముద్ద. చూ, వ్యాధుండు. 2

కతోలము. సం విణ. (అ. ఆ. అ) చూ, రూ-కతోరము

కతోలుండు సం విణ (అ. ఆ అ.): చూ, కతోరుండు.

కడ. వై. వి 1 = కాస్తా. దిక్కు. "తే. రిక్కరాయండుదమి మీఱరేవెలంది, బెండ్లియగునని కడయను కేరంటాలు .. మున్నీటం గుంకెనంత" అచ్చ. అయో, కాం. 12 చూ, వారిత్తు, 2 తావు చూ, స్థానము 1, 3. దప్పు. "వ వెల్లియైన బలగూరంబు పాయయిచ్చుచు .. కడనయుండి." కళా 4, ఆ. 98 చూ, విప్పకృష్ణము 4 దగ్గఱ. "క కడునమర క్షియ వివేకశూన్యుల, కడనంఁడెడు సంతకంఁటెం గవ్వుము గలదే" ఆము 3, ఆ చూ, సమీపము, 5. వైపు కళా 7, ఆ. 72 చూ, పాచ్చ్యము, 2; 6. చివర భార. భీష్ము 1, ఆ 21; చూ, సుద 2, 7. చోవు. "పాణిము కడఁ బట్టినది." చూ, మరణము, వై.విణ. 8 తక్కువైసది "వ, ఎయ్యదికడగా నిమ్మల్యుంపొందనగుదు" భార. శాంతి. 1, ఆ 281 చూ, హీనము 1

కడంక కే వి 1 ఉద్యోగము, ఏవు చూ, విజృంభణము, 2. చేవ, వైర్యము చూ, వైర్యము, 3 రూ-కడంక. ఆయితము చూ, యత్నము, 4 తెంపు చూ, సాహసము

కడంగము సం వి అ పుం ఒకవిధముగు సారాయి. చూ, సుర. 1

కడంగరము. సం. వి. అ. పుం 1. రూ-కటంగరము పొల్లు చూ, ధాన్యము, 2 పొల్లు కసపు చూ, తృణము. 1

కడంగరీయము. సం. వి అ. పుం. పొల్లు కసపు మేసెడి ఎద్దు చూ, వృషభము. 1.

కడంజి. దే. వి గోకృష్ణమృగము చూ. గోకృష్ణము కడంతి కే వి. ఒంటెపిల్ల. ఆం, భా ద్వి సిం. 85 చూ, లాపైపిట్ట. (రూ-కడంతి.)

కడంబము. సం వి. అ. పుం. 1. కలంబము: చూ, కూరవార, 2 అమ్మ. చూ, బాణము. 1.

కడంబి. సం. వి. ఈ. ద్రీ. బచ్చిలివార * చూ, బచ్చిలి.

కడంబ జే. వి. అయితము. వికృ 8, ఆ 78. చూ, యల్మము (రూ-కడంక-కణంక-కడలిక-కడలు)

కడంబు జే ఆ క్రి రూ-కణంబు పూను ఈ, హరి 5, ఆ 179. చూ, యల్మింపి

కడంబి జే వి చూ, రూ-కడంబి (రూ-కణంబి-కణంబి-కడితి-కణితి)

కడంబ జే వి రూ-కణంబి. కంటికడ ప్రకృ బోటు, ఇరవార్యము. ఆం, భా ద్వి మ. 144 చూ, పార్వము. 2

కడంబి జే. వి. 1 (తద్భవముని పునహోర్తమ కవీయము=కణ) గంభర్వమృగము ఆం, భా. ద్వి సిం 85, "పులులంద్రించి కడంతులం దునిమి." పుక 1, ఆ. 182 చూ. లూటిపిట్ట. (ఓంకెప్పిల అనుట యుక్తము) నై వి 2. = గ్రీన్థి కంటి చూ, దనుకీపు,

కడంబు ద్వ ఆ క్రి (కడమ + పడు) క్షయించు. తగ్గు ఈ హరినూకర యాపం బున, యుం, దర వానలగోలము కడం బడియోకో" పంచ వేం 1, ఆ 176 చూ, సుగ్రూ. 9

కడక. జే. వి. చూ, కడంబ.

కడకంటిచూపు జే స క్రి 1 కటూషింపూ చూ, చూపు, 2 (పే)నుతోంగూడిన) కుట్ట తుదచూపు, అవసానకాలవందలి చూపు, క్రియాంతమందలి చూపు; కడసారి చూపు (పా.)

కడకన్ను. ద్వ. వి. కటూతుము: చూ, నేత్ర (రూ-కడకన్ను-కేరికన్ను.)

కడకము. సం. వి. అ. న. ఒకానొక ఉప్పు: చూ, లవణము. 1.

కడకు జే వి. కడిమి * చూ, నీపము. (రూ-కడప-కడమ-కడిమి-కడ్డి)

కడకుబోపు ద్వ. ఆ. క్రి. (కడకుక + పోపు) కొంగుమాయు చూ, సమర్థాడు.

కడకేక. జే. వి. మరణసమయమున జేయుకేక చూ, స్వరము. 2.

కడకొబి. జే. వి. కాలంగా మిగిలినకట్టె. భార. ఉద్యో. 2 ఆ 275 హరికృ 2, భా. 2056' చూ, కొఱుకచ్చి

కడంబులూచుట. బా కటూతుదృష్టి, దయ తోంగూడిన చూపు. "నిక వాలం గడంబులూచుచునుచు." (పాలితాపహణము)

కడగండ్లమారి జే. విణ ఆపదలు సొంతుటచే స్వభావముగా గలవారు. అగస్త్యుపోతు, అగస్త్యుమారి-రూ- అగస్త్యుమారి, (సం. ప) - అగస్త్యుండు, కన్నకీలండు, కట్ట తుండు

కడగండ్లు జే. వి. బ (కడ + కండ్లు) కచ్చము, ఇచ్చంబి చూ, గుణము.

కడగట్టు. ద్వ స క్రి (కడ + కట్టు) ఏగ్గు అమి హరి పూ 8, ఆ. 119, పి శకుం 2, ఆ 157 చూ, స్పటింబి.

కడగన్ను ద్వ వి చూ, రూ-కడకన్ను.

కడగొట్టు ద్వ. ఆ. క్రి (కడ + కొట్టు) 1. చేచ్చి "వ కడకన్ గుప్పులు. సింగ ముల్, కడగొట్టెన్." సా. 1, ఆ 107' చూ, మరణించు, విణ. 2. కడపటిది. "కడ గొట్టు కొడుకు-కడగొట్టు చెల్లెలు." చూ, వెరసి. 2.

కడచీను. ద్వ. ఆ. క్రి. 1. చేచ్చి భార కల్ప. 1. ఆ. 9: చూ, మరణించు; 2. మచ్చిమాయు, భార. అను. 1, ఆ. 19: చూ. 200: చు;

8. ముగియు "క. అనఘాయీయజ్ఞము... గడచిననేరదు భూసుకోత్తమ నిమిత్తము నక." భార. ఆది. 2, ఆ 210 చూ, సరి పోవు. 3, స క్రి) 4 ట. "క వననిధి నవలీలం గడ, చేసు మర్కటులెల్లక" రా. కిష్కిం, కాం 11: చూ, తరించు.

కడచీ దే ఆ. క్రి 1 చేచ్చు రా. కిష్కిం, కాం 708 చూ, మరణించు, 2 కడవక బడ "క చింతింపవ కడచినపనికె": చూ, గతించు, 3 మచ్చేమాయు చూ, నశించు, 4 అతికృమించు "ఎ, గీ ధరణిధరిములు గూలంగ ధరణివడక, బలధులుప్పొంగి కడ వక." మార్క. 2, ఆ 18 చూ, గాఢు.6, 5 అధికమగు "క వక్షిల్లి హంసగతికం, గడవకబలమనగును" భో. 6, ఆ 24 చూ, హెచ్చు 3, స. క్రి) 6 దాటు. "గీ. ఆల .. గంగాతరంగిణిక గడచి."

రాహు 5, ఆ 28 చూ, తరించు
కడమిక్క ద్వ. వి రేవతీనక్షత్రము చూ, నక్షత్రము 1.

కడబాతివాడు. దే వి చండాలుడు, బ్రాహ్మణ (శ్రీ) శూన్రులకుం బుట్టినవాడు చూ, మాల (1)

క తెగు ద్వ. అ. క్రి ముగియు "క ఉడు మండలంబు... గడతేగక నావ దాఢి పోరాడయ్యెక." మై 2, ఆ చూ, సరిపోవు. 3

కడతేలు. ద్వ ఆ క్రి 1 చేచ్చు (రూ-కడ గొట్టు-కడచీను-కడచీ) అచ్చు రా సుం. కాం. 128 చూ, మరణించు, 2 తీలు. "అట్టుకాదే విరహజ్వరంబు కడలేలునె" భో. 3, ఆ 249 చూ, నశించు, 3. సమాప్తమగు, ముగియు "నీ ధర్మివనండలంబు నరంధతి గనుకై కఠిణిక గలంగంక .

నాయువు సంవత్సరంబునక గడతేలు రాజ ముఖ్య" భార. కాం 6, ఆ. 126. చూ, సరిపోవు. 3, 4. కడచీ ఆం, భా. త్ప. కాం 94 చూ, గతించు

కడత్రము. సం వి. ఆ. న 1 ఒకరకము పాత్రము చూ, పాత్రము. 6, 2. వెండ్లాము. రూ-కళత్రము చూ, భార్య కడదెసంగాచెదిరా దే వి. ఈశానదికృతి, ముక్కంటి ఆం పదా. సుర. 37 చూ, శివుడు

కడప దే. వి. 1. రూ-గడప. చూ, దేహి (ఇట్లు పరుషుడిగా కొందఱు), వై వి. 2 = కడంబము* చూ, నీపము, (రూ-కడిమి) కడపట దే వి అగ్రియు చూ, సుద 2 కడపటివల దే వి. చక్కవాళపర్వతము: చూ, పర్వతము.

కడపల. వై వి తుద. "ఎ, గీ వీదిమొదలేది కడపల యేదిమధ్యము." భీ 6, ఆ. 75, నిర్వ 8, ఆ 78 చూ, సుద.2. (రూ-కడ.) కడపు దే వ్రే 1 ఇయ్యకపొచ్చును "ఏపట్టున నధులండుప" భో 3, ఆ 137, భార ఆర 5, ఆ 18, 2 కేంపు చరిశ్చ. 5, ఆ 112.

చూ, మరణించు, 3 బండ్లు పనులు లోనగు వాని నడవించు "అడంబుదారకుండు గడం" ఉ. చరి 4, ఆ. 214 చూ, వెలుమీ, 4 వరులు. భార ఉద్యో 4, ఆ.70, భార. శ్రీ. 1. ఆ. 25 చూ, విసరించు.

కడపుణ్ణేయ దే వి (కడపు + ణ్ణేయ) అరిత్రము, మిక్కాను. పా 1, ఆ. 24: చూ పీలి 2

కడపు దే వి 1 కొఱకె. "క. కడమ యొకిం తయనలదని" చరి ఉ 3, ఆ. 168 చూ, వెలిలి 2, 2 అస్యము* చూ, పరాయి, 3 మిగులు "క. మొదలనె ..నడ, వెదక

గడమయ్యబడుచు నిమ్ము పేరీమదలిర్వకా " పర 4, ఆ. 140 చూ, శేషము. 1

కడమపడు. ద్వ. ఆ. క్రి కొఱచలపడు చూ, లోపించు (రూ-కీడుపడు-కీడ్డు.)

కడముంత. ద్వ. వి. కొయ్యంటి చిన్న నుట్టి పాత్రిము, రూ-కడుముంత చూ, భాండము. 8.

కడముట్టు ద్వ. ఆ. క్రి 1. ముగియు. కళా 8. ఆ 180' చూ, సరిపోవు 8; 2 సచుకారు. పాండు. 1, ఆ 208' చూ, సిద్ధించు.

కడముత్తు ద్వ వి (కడ + మత్తు) గృహవిశేషముయొక్క చుట్టుగోడయందలి కంబముల మీఁదినూలము; తుల చూ, చూలము

కడరాసి. ద్వ. వి మీనరాశి, చేపరాసి చూ, రాశి.

కడలి. కే. వి. సంద్రము చూ, సముద్రము

కడలికానుపు. కే. వి. ఈవులనూని చూ, వేలుపుఁజెట్టె

కడలికూఁతురు కే. వి. అబ్జిజ. అచ్చి చూ, అట్టి కడలిబత్తిలికడుసేగాలి కే. వి సముద్రము తూ చీరముగాఁ గలవాఁడు, ముక్కంటి. ఆం పగా. సుర 10 చూ, శివుఁడు.

కడలిమీఁగడముద్ద కే వి కేంద్రమాచు చూ, చంద్రుఁడు

కడలియల్లుండు ద్వ వి వెన్నుఁడు సాంబ కేవ 4 చూ, విష్ణువు 1

కడలిరాత్రుణ్ణి కే. వి. నక్రము. మొసలి' అం పగా అచర 46 చూ, మత్స్యము 1.

కడలిఁజేడు. కే వి నీటిరాయఁడు చూ, వరుణుఁడు 1

కడలికెన్న. కే వి. కేందురుఁడు. అచ్చ రా. యు, కాం 64' చూ, చంద్రుఁడు

కడలికెలది. కే. వి. మిన్నేఱు: చూ, నది.

కడల్లు. కే. వి 1. ఆల. హరి, పూ. 9, ఆ. 158

చూ, వీచి. 1; 2. నెద్దుఅల' చూ, వీచి 1. (రూ-కరండము-కర-కరడు-కరడము.)

కడలుకొను. కే. ఆ క్రి 1. రూ-కడల్కాను. అతిశయించు: చూ, మున్నురించు; 2. రూ-

కడల్కాను మిక్కిలి సంఘోషించు, ఉప్పొంగు భార ఉద్యో 8, ఆ. 412.

చూ, సంఘోషించు, 8. రూ-కడల్కాను. క్రమ్యు: చూ, వ్యాపించు.

కడలాత్తు. ద్వ ఆ. క్రి. (కడలు + త్తు) క్రమ్యు. "నీ కగములములటిగి కడలాత్తి."

హరి, పూ 8, ఆ. 168 చూ, వ్యాపించు

కడల్కాను కే ఆ. క్రి చూ, రూ-కడలు కొను. (వ్యాపించు — "చు. మును...వీఁకం గేనరంబుల్ గడల్కాను. బొల్పొంజెంజి సంభోజముల్" భార. ఉద్యో 2, ఆ 110)

కడవ కై వి 1 = కళామా నెద్దుకండ చూ, భాండము 8, 2 = కళామా - ఘట. బిచ్చ

గాని పాత్ర చూ, పాత్రిము 6 (రూ-కడుక) కడవబడు ద్వ ఆ క్రి (కడవక + పడు)

కడవేను భార ఆది 2, ఆ 222. (స్వార్గ యువకు) చూ, గతిండు

కడవతీటు ద్వ వి రూ-కడువతీటు, తుడుము, వడ్డువు చూ, వీణ

కడవరాసి ద్వ వి కుంభరాశి చూ, రాశి 2.

కడవసము. కే వి చర్మము. భార. ఆది 7, ఆ. 227 చూ, తోలు. 1

కడవాఁడు. ద్వ విణ. 1. అన్యఁడు : చూ, పరాయివాఁడు; 2. అనుభాఁడు. "నీ. గా

రావుమూతల్లి కడవాఁడఁ గానియే గణుతింపఁ గడవాఁడఁగాణుమయ్యె." స్వా. 5, ఆ. 4' చూ, సహోదరుఁడు.

కడవెళ్ళ. ద్వ. క్రి. విణ. ఆములము: చూ, మూలముట్టు.

కడవెళ్ళు. ద్వ్య ఆ క్రి) 1. ముగియు: చూ, సరి పోవు. 8, స. క్రి. 2. దాంటు పృభా. 8, ఆ. 124: చూ, తరించు.

కడనరము. దే. వి ఒకానొకడేగ. రసి. 1, ఆ 115 చూ, క్యేనము.

కడసారిచూపు. వా. మరణకాలమున చూచెడి చూపు

కడారి దే. వి పేలిమి చూ, లోహము. 1. (తత్పు-కర-పురుషోత్తమకవీయము.)

కడారము. సుం వి. ఆ. పుం. 1. గోగోజినము వుటి రంగు చూ, విల్లము. 6, విణ. 2. గో గోజినమువంటి రంగుగలది చూ, వర్ణము, 6, పుం. 8 ఏనుగు కపోలమదము : చూ, మదము. 1.

కడాసము. దే. వి చూ, రూ- కడవసము, ఆం, భా ద్వి. పృ. 177.

కడి. దే వి. 1 పసి. ఆము. 2, ఆ. 19: చూ, వాసన. 1, 2. కబళము, ముద్ద చూ, సా సాటు, 3 అధముండు చూ, హీనుండు, 4 గాయము చూ, నరుకు, 5: చూ, పేద ముద్ద "పేదకడి" (వా)

కడిది. దే వి. 1. ఆపద. "క ఆడి రాగిగుడ నక యిప్పటికడిదికి నేమాంపనైన .. గచా ణములోనక" పంచ. వా 1, ఆ 885 చూ, వివత్తు, 2=క రినము కష్టము చూ, దుః ఖము, 3. వీరము(రూ-కడిమి-కడ్డి-కడురు) ఆం, భా ద్వి త్త 221 చూ, శౌగ్యము, విణ. 4 క్రొవ్వింద చూ, ఘ్రాలము 2, 5. అధికము. భార. ఆర. 3, ఆ. 285 చూ, పేరాళము, 6 ఆశక్యము "ఆ. అట్టియ ర్థంబు విడుచుటెవ్విధమునఁ గడిది గావె" భార ఆర. 6, ఆ 111 చూ, లావు 7, 7. అందరానిది, చూ, వెక్కసము. 3, 8 క తినము. కళా. 7, ఆ. 180: చూ, బెడిదము.

కడికండలు. ద్వ్య. వి. బ. ఖండఖండములు. ముక్కముక్కలు. భార విరా. 5, ఆ 151: చూ, కకలము 4.

కడిగొను దే. ఆ క్రి). (కడి + కొను)కబలించు. భాగ. 8, స్కం. 246: చూ, మ్రింగు.

కడితము. వై. వి=ఘట్టితము, కవిలెకట్ట. ఘట్టిం చిన నీలపటుపు లెక్కపాత్రము. పాండు. 5, ఆ. 78: చూ, పుస్తకము.

కడితి దే వి రూ-కణితి, స్వా. 4 ఆ. 87: చూ, గోకర్ణము.

కడితులము సుం. వి. ఆ పుం. కత్తి: చూ, రిప్పి. 2 కడిదలుండు దే. వి. చుట్టువాలూ, చక్రాయు ధము. అంధ్ర. పదా. మర. 16 చూ, బాణము. 1.

కడిమి దే వి 1, అతిశయము. రూ-కడ్డి. ఉ. రా 5, ఆ. 181, పసు 8, ఆ 185. చూ, హెచ్చు. 2, 2. రూ-కడ్డి అధిక్యము "చ. వెరవున లావునంగడిమి వీరమునం బాలు పొందు రాచిదేవర" య 2, ఆ. 122: చూ, హెచ్చు 2, 3 రూ-కడ్డి పరాకృ పము. అచ్చ. యు. కాం 489: చూ, శౌర్యము 1, వై వి 4=కడంబ* చూ, నీపము (దీని భేదములు. —నీరుకడమి, బట్ట కడిమి)

కడిమిడి. దే విణ. పచ్చికగలది (నేల) "ఎ. పచ్చీనికడిమిడి పట్టనం జటాయువుందలంచి దర్భవ్రాతంబుగాఁ బిండంబువెట్టి" రా. ఆర. 2, ఆ 376 చూ, భూమి 1.

కడియపుటుట్టు ద్వ్య. వి (కడియము + అట్టు) ఒకానొకవత్సయము కళా. 7, ఆ 81 చూ, భత్సయము.

కడియము. వై. వి. 1.=కటకః. ఒకానొకహస్త భూవ. రూ-కడెము చూ, భూవణము 2, దే వి. 3. వరితప్ప నూర్పచేయుచు గడ్డి

చులుపును చుట్టును వేయునట్టివాని రూ-
కడెము.

కడెల. వై. వి=ఖట్టా. (రూ-కడెలము-కట్ట-కట్టి
య) ఎఱచిపిడుక *. చూ, శంకిని.

కడెలము. వై వి=ఖట్టా.—వై.—

కడివోవు. కే. ఆ. కి. (కడి+పోవు) చెడు,
“తాల్మికడివోయిన నించుకలజ లావునక.”
ఉ, చా. రి. 5, ఆ. 202. హరిశ్చ 1, ఆ. 2414
చూ, నళింతు.

కడిసెల కే వి ఒకానొక చేప: చూ,
మత్స్యము. 1.

కడు. కే ద్ర) అత్తయ్యము. (వృత్తియందు
అచ్చుపరమగువో దకారమునకు తుకొంద్ర
య మాదేశంబగు. ఉ.— కట్టనుఁగు, కట్ట
నువు, కట్టలుక, కట్టాటి, కట్టాయితము,
కట్టావి, కట్టొండ, కట్టెచురు, కట్టెం మొ)
చూ, మఱిమఱి

కడుఁచుఁదిఁగ. వై. వి = గంధోలి. రూ-కడుఁ
చురు. చూ, మఱీక

కడుఁచురు వై. వి = గంధోలి —వై —భాగ
దోణ 1, ఆ. 258

కడుకొను కే ఆ క్రి 1 ఒతిశయింపి “క
వెలయానివలపు కడుకో, వెలకున్ . క్రికొం
జొచ్చెకొ” శేష 4, ఆ చూ. ముప్పగిం
పి, 2 ఉత్సహించు బాగ. ఆది 6, ఆ
302 చూ, యత్నించు

కడుగు కే వి 1 కుడితి. (రూ-కడ్డు-కడుపు,
కణఁగు) చూ. శుక్తము 1, 2 రూ-కడ్డు,
సోదన చూ, శోభనము, ఆ కి. 3. రూ-
కడుపు-కడ్డు, తొడయు. చూ, పృజ్ఞాఠించు
కడుగుచోరు కే వి. కడుగుతోకాచినచోరు.
(ఇంచు బచ్చెలితకు, తోఁటతకు, నెల్లితకు
లోనగునవి వేయుదురు): చూ, లచ్చించారు.
(చూ; యూషము.)

కడుగుట. కే వి. జ్ఞాశనము: చూ. పృజ్ఞాశ
నము.

కడుజి. కే. వి. ఒకానొక జేగ-చూ, శ్శేనము.
(రూ-కణుజి.)

కడుచు. కే వి. బీరము చూ, శౌర్యము.

కడుపు. వై. వి. 1 = గర్భ: శుక్లకోణితపిండ
ము రూ-కడ్డు-కగువు చూ, భూమిణము. 1,
2 = గర్భ: కుక్షి. రూ-కడ్డు-చూ. భూమి
ణము 1 → 3. గర్భకుహరము; ఆం. 4
శ్రీలక్ష్మణాం ములగా నొకటి. (కుక్షి.)
వృగోదగమై రాజశ్రీయగు కృష్ణోదగమై:
నను తిలోదగమై నను పూజ్యురాలై సుప్రత్రు
లఁగినను కిప్పకడుపువలెనున్న పండితులు
గాని, రాజులుగాని కొడుకులగుచు. శ్రీ
లారునిన్న వఱఁచినఁ జేంపును. సుడియున్న
సర్వోహంతునిపోవుచుట స్వల్పకోపమున్న
గుళ్ళొణియగు న్నిష్ఠోపమున్న విభవ
లగు కుండవలెనున్న దొంగుకర్మలగు
చూ, స్త్రీలక్షణాం ములు, 5 లక. ణాం
ములగా నొకటి (కుక్షి) గంధీ-మైసరొబగు,
వృగోదగమై ధన్యుడగు, గుయూ-దగము-
వఱచి వోదగమై ర లగు. వ్యాసూదగ
మైసరొవఱచుటకు, కృణాలోదగమై-ధముఁ
చుగు, వానిఁకాదగమై న ధన్యోన్యనప్పగ్ని
యగు చూ. లక్షణాం ములు, 6 కి తిలండు
లములలో నొకటి చూ, కళలండు క్షు
ములు

కడుపుగక్కు-టితి. జా కొందఱుకొంటు. “తడవు
లఁబడియేము గతితంబును బోదము వానివీటి
కిం. గనుమతిచాలమిండుపుకక్కు-టితిన్నుగ
నాధ” ప్రభావతీ ప్రద్యుక్తము.

కడుపుబ్బు. ద్వ. వి. 1. ఆటిరి: చూ, నోగ
ము, 1; 2. ఓరువఱింతనము. “వానింపడఁ
జూచి నీకింతకడుపుబ్బు చెంతున్న?” చూ,
నూడు. 1.

కడుపుపంట ద్వ. వి. ఈర్ష్య చూ, నూడు. 1. కడుపుండ. ద్వ. వి. (కడుపు + ఊడ) 1. —వై —, 2. జలమలములు కట్టి కడుపుబ్బు రించెడి పతురోగము. “గీ సరిడిపుష్పకప్ప నా పురుగడ పూడ, యడరుం ద్రిక్కయనగ నడ రి” హరి. పూ 6, ఆ 46 చూ, పతురో గము.

కడుపుడు దే. వి. (కడుక + పేడు) మేదర వాఁడు కట్టుకట్టెడు నన్నని వెదుగుపేడు.

కడుముంత. ద్వ. వి చూ, రూ- కడముంతి.

కడువ వై వి.= కటూహ-ఘటము. చూ, రూ- కడవ

కడువతీటు ద్వ వి చూ, రూ-కడవతీటు కడువరాసి. ద్వ. వి చూ, రూ- కడవగాసి

కడుపు. దే ఆ క్రి రూ- కడుగు చూ, ప్రతౌ లించు.

కడిము. వై వి, దే. వి చూ, రూ- కడియము (తల్ప-కటక-పురుషోత్త మకవీయము) (రూ- కడ్యము.)

కడ్డు చూ, రూ- కడుగు (ప్ర)తౌలించు.— “అడుగులు కడ్డి” భార. అశ్వ 4, ఆ. 223)

కడ్డాయము దే వి నిస్పంధము చూ, బలపం తము

కడ్డి వై వి. 1.= ఖటికా. రూ- కడ్డి చూ, బలపము, 2.= ఖటికా. బంగారులాసగువాని కడ్డి పాళిము రూ-కడ్డి చూ, కలాక

కడ్డి వై. వి. —వై.—

కడ్డిగంధకము. మి వి చూ, అనుగ?లాగంధకము కడ్డు. వై వి.= గర్భు మ, రూ- కడుపు. “భూతములున్నవిగాక కడ్డునన్.” హరి, పూ. 5, ఆ. 224

కడ్డి. దే. చూ, రూ- కడిమి. (పరాక్ర)మ ము.—“గురేశ్వరుని గడ్డింబట్టి తున్నాడ

నోపిన పుత్రుండగనిత్తు” రా. బాల, కాం. 494) (తల్ప-కడంబ-పురుషోత్త మకవీయము)

కణ. సం. వి. ఆ శ్రీ. 1. కంఠరీగ చూ, మక్షిక, 2. అజాజి * చూ, జీలకఱ్ఱ, 3. పిప్ప లిమోడి *: చూ, పిప్పలి

కణక. దే. విణ రూ- కడక ఆయతము “నీ.కణకనిచ్చులం. . గల్పజీవియగుచు” భాగ. 5, స్కం. 2, ఆ 93 చూ, యత్నము

కణకణ దే. వి అగ్ని. పంచ. నా 1, ఆ. 504 చూ, నిష్పా.

కణగు. దే ఆ క్రి రూ- కడగు చూ, యల్పించి

కణజము. వై వి 1.= గంజ. కుమాలము. ఉ, రా 1, ఆ 265. (ఇక్కడకోట ఉ(లేవే ట్లింపంబడియె.) చూ, పంటసాల, 2 ధాన్య ముంచెడు సాతఱ చంద్రా 1, ఆ. 25 చూ, పంటసాల.

కణజి. దే వి చూ, రూ- కడక జి

కణకఠ. దే. వి చూ. రూ-కడకఠ (ప్ర)కృతి- కణ-పురుషోత్త మకవీయము)

కణకఠి. దే వి 1. రూ-కడకఠి “క పులులు దు, పులులు కణకఠుల్” కాళ 3, ఆ 48 చూ, లాట్టిట్టి, వై వి 2 = గ్రింధి, కఠి చూ, దమృపు

కణగుగ్గులుపు సం వి. ఉ పుం గుగ్గులుప్ర) షేదము చూ, గుగ్గులుపు.

కణగీర సం వి. ఆ శ్రీ) ఎట్టిని మణిసిల చూ, రాయి

కణజమామకన్యాయము పా గాడిక్రింది పంది కొక్క గాడిలానే జీవించుననుపద్ధతి

కణజీకరము. సం వి ఆ న నన్నజీలకఱ్ఱ * చూ, జీలకఱ్ఱ

కణజీరము సం వి ఆ. పుం తెల్లజీలకఱ్ఱ * చూ, జీలకఱ్ఱ.

కణభక్షకము. సం వి. అ. పుం. చూ, భారిటము

కణమారకము. సం వి. అ. పుం. చిట్టి *చూ, ధండీరము.

కణము. సం. వి. అ. పుం. 1. ఆంధ్ర : చూ, బాణము. 1, 2. వరిపండు చూ, ధాన్యము, 3. చిన్నకొలత చూ, పరిమితి, 4 తండుల కణము చూ, నూక. 5. ధాన్యములోనిభాగము చూ, ధాన్యము, 6. నీటిబొట్టు చూ, బొట్టు, 7. చంక చూ, మడిసంది, 8 కొంచెము చూ, స్వల్పము; 9. = కడత, కంటికడప్పకొవ్వులు చూ, పార్శ్వము 2

కణయము సం వి. అ పుం 1 ఒకరకపు తోకలె. "వ కణయకంపణమునల పృనారణంబులు." ఉ, హరి. 4, అ. 218 శరవిశేషమందురు, గూ, బాణము. 1.

కణలాభము. సం. వి అ పుం అంభసాంభ్రము చూ, నీళ్ళముడి

కణసెరము దే ని ఒకరకము దే చూ, స్త్రేనము (దేగలని పురషార్తముకవీయము రూకవిసెరము - కడసరము - కడుపు - కణుజు కరుణ.)

కణాటీనము సం వి అ. పుం. మందపిచ్చక చూ, పిచ్చుక.

కణాటీరకము సం వి అ పుం. —వై —

కణాతిగోడ ద్వ వి. రూ— కణాతిగోడ చూ, ప్రాచీనము 1.

కణాదుండ. సం వి అ. పుం ఒకనొక ముని చూ, ముని 1.

కణాది. సం. వి. ఇ. పుం. తెల్లబీలకణ్ణుః చూ, బీలకణ్ణు.

కణానిబాలగు. దే. వి. బొంగుచెదురు చూ, చెదురు

కణి. సం. వి. ఇ పుం 1 లుకితుండు చూ, వస్తాడు; ఈ. శ్రీ. 2. అంతఃపురశ్రీలకమ యోగించెడు బండి: చూ, శకటము. 1.

కణితి. వై. వి చూ, రూ— కణి: చూ, ద్రువు కణితి. దే. వి చూ, రూ—కణితి. (రూ—కణితి—కడతి—కంఠి) (అంభ్రపదపారిబాతము)

కణిక. సం వి. అ. శ్రీ. 1 నీటిబొట్టు చూ, బొట్టు, 2. గోధుమ లోనగువారి రవ: చూ, నూక; 3. కొంచెము: చూ, స్వల్పము. 4 అంత్యంతు నూక్ష్మపస్తువు: చూ, సెరసు, 5. సడిమిశ్రేలు చూ, మధ్యము; 6. అన్ని మంథము * చూ, సైలి.

కణికము సం వి. అ పుం 1. వరిపండు చూ, ధాన్యము, 2 కొంచెము చూ, స్వల్పము కణిచి సం వి. ఈ శ్రీ 1 పుష్పించినతిగె* చూ, వృక్షము, 2 గుంజ* చూ, కులా బీజము, 3 బండి* చూ, శకటము 1 (రూ—కణిచి.)

కణిశము సం. వి అ న ఎన్ను చూ, వెన్ను. కణిశవృంతము సం వి అ న బొన్న లోగు వాని కంఠికోడ ఈ, ఊడి

కణిష్ఠము సం విణ కడుగొంచెము చూ, స్వల్పము

కణీకము. సం. విణ —వై.—

కణీచి సం వి. ఈ. శ్రీ చూ, రూ—కణిచి

కణీయము సం విణ అతిల్పము చూ, స్వల్పము కణీయస్సు సం. విణ. రూ—వై —

కణీవృము. సం. విణ. —వై.—(రూ—కణిష్ఠము) కణురగురిగ వై వి = గంధోలి* చూ మక్షిక

కణురదురు. వై. వి. = గంధోలి. —వై.—

కణుజే. దే. వి. పృవాశమణుల యెత్తు: రూ—కణుజే.

కణుజా. దే. వి. 1. —వై.—; 2 దేగలలో

నొకజాతి చూ, శ్రేయము, '8 రూ-కణులు' చూ, గోకర్ణము.

కణువు. దే. వి వెనురుచెఱువ లోసగువానిబుడిపి చూ, బుడిపి (రూ-కనువు, కన్ను-కొడుపు-గనువు.)

కణేర సం. వి. ఆ శ్రీ 1 బోగముచోస-చూ, వేళ్ళ, 2 చాస్తినీజాతిశ్రీ చూ, శ్రీ; వా (1) బలవంతముగ ఆపుట

కణేరము. సం వి ఆ. పుం చూ, మృదుదు) మము *

కణేరువు సం. వి. ఉ. పుం 1 —పై— శ్రీ. 2 బోగముచోస చూ, వేళ్ళ

కణ్ణము. సం వి అ స 1 దోసము చూ, పాపము, 2 కొండగొట్ల చూ, మేపము 1 కణ్ణుడు సం. వి. అ. పుం కణ్ణుడను ఋషి చూ, ముని. 1.

కత. వై. వి 1. =కథ రూ-కద-కదా ఇంచుక సత్యమైన ప్రబంధము కాదంటర్యాది స్వార్థి, ఆ. 128 చూ, సమాచారము. 2, 2 =కథ. రూ-కద-కదా తొల్లింటికత. రామా 8, ఆ 182 చూ, సమాచారము 2.

కతకము. సం వి ఆ పుం చిల్ల* చూ, నల్లకి కతక రేణువ్యాయము పా. చిల్లగింటి అరగదీసి నీర్లలోఁ గలిపిన నాగంధము నీటియందలి బురదను వేణువఱచి తాను గావ్వింపకుండఁ బోయినరీతి

కతకలము సం వి. ఆ పుం చిల్ల* చూ, నల్లకి.

కతమము సం వి ఆ పుం ఆశ్వప్యప్తావర్తము చూ, హయము.

కతమాలము సం. వి. అ. పుం ఆగ్ని చూ, విష్ణు.

కతము వై వి. 1. గుఱుతు రామా 4, ఆ 169 చూ, లక్షణము. 1, 2 =గత. కారణము,

(రూ-కతనము.) భార. ఆర. 4, ఆ. 128:చూ, హేతువు.

కతలము సం. వి అ స కడఱ చూ, పార్శ్వము. 2

కతినోలము సం వి ఆ పుం కతినోల అను పక్షి చూ, పక్షి.

కతుక్కు. దే. వి కొఱుకుటుయందగు ధ్వజ్యను కరణము. శుక. 1, ఆ 183 చూ, నూనూనూ.

కత్తరి దే. విణ 1 శబలము. నానావర్ణములు గలది. "కత్తరియావు, కత్తరియెద్దు" మొ చూ, వర్ణము 6, 2 వర్ణసాంకర్యము గలది. విజ్ఞా. ఆచా, కాం 112. చూ, సంకరము 4, వి 3 ధేదము తెలియనికూడికి చూ, సంక రము 1, 4 ఎరచిల్లపురగు-చూ, నుత్సయము 1 కత్తరిగలయు దే ఆ. క్రి. (కత్తరి + కలయు.)

కలిసికొను. వై 8, ఆ 218, కాశీ. 2, ఆ. 95 చూ, సంకరపగు

కత్తరిల్లు దే. ఆ క్రి. అల్లల్లుడు, చలింపి. "ఎ గీ కటములదరంగ మీసాగ్నత్తరిల్లు" వై 7, ఆ. 46 చూ, సలింపి

కత్తలాన వై వి. =కత్తలాణః తెల్లని గొరి డియుఁ దోకము వెండు)కలును గల నల్ల గుఱుము చూ. హయము (రూ-కత్తలాని-కత్తళఁడు.)

కత్తలాని. వై. వి =కత్తలాణః —పై —ఆచ్చ. బాల, కాం 11

కత్తళఁడు. వై వి. =అంధ్య —పై —

కత్తళము. దే వి కవచము. భార శల్య. 2, ఆ 35 చూ, బొందడము.

కత్తళిండు దే. విణ (కత్తళము + కఁడు) బొం దలిండు చూ, పొమ్మిండు.

కత్తవ. దే వి. 1 రూ-కత్తవ, మడికిచుట్టు శేర్ప ఉచిన చిన్నగట్టు చూ, గట్టు; 2. బాణము

వంటి పనిముట్లు; వట్టి పైల్లగొంచెడు పనిముట్లు: (రూ-కత్తవ కట్టమడ, గసిక.)

కత్తి వై. వి. 1. = కత్తి ఖడ్గము. మల్లబంధవిశేషము చూ, విన్నాణములు, 2. = కత్తి ఖడ్గము కత్తి చూ. రిప్పి. 2, 3. = ఖడ్గము కైదుపు చూ, బాణము 1; 4. మంగలికత్తి చూ, మంగలికత్తి (రూ-కత్తియ-కత్తె. పురుషోత్తమకవీయము)

కత్తికాసు. వై వి వడ్డవాని ఆయుధవిశేషము చూ, బాణము. 1.

కత్తికలాడు. ద్వ వి. ఆసికొడు చూ, ఖడ్డి కత్తింటము పా ఒకకొనను కత్తిగలంటము.

కత్తిమాలుట బా. కలహమునకు సిద్ధమగుట. "నామీద కత్తిమాలుచున్నాడు" "ఇత్తిమి మనపై గత్తిమాలుచున్నాడెవడో యెఱుగరా" (సర్వజనరాజ నూయము.)

కత్తిపిడక వై వి కంద్రీవాని కత్తులబట్ట కత్తిపీట వై వి కూలు లోనగునవి తెలుగుటకు ఏదయందగుర్చిన కత్తి చూ, రిప్పి. 2.

కత్తిమంతు ద్వ వి. 1. ముల్లాలిగ కాడలతో గూడి పాలచెట్టు *, 2 కల్లి యొజకు పూయునర్ణము, 3 గడ్డలకు పూయు మంతు కత్తిమందిసాములు బా కప్పమగు పనులు "వారతపుస్తకపుట్రుటి కత్తిమంది సాములు సుమ్మి" కవలయాళ్వ. కే.పం 499.

కత్తియ అప. 1 ఒకానొక ప్రత్యయము "అంటుకత్తియ, చెలికత్తియ, సొగసుకత్తియ" మొ. రూ-కత్తె), 2 వై వి = కత్తి. అడుది చూ, కత్తి. (పురుషోత్తమకవీయము)

కత్తియము. దే వి. అంకెలబంతి. రూ-కత్తెము కత్తిరించు. వై. పే. రూ-కత్తిరించు. వస్త్రము లోనగువాని శేదించు. చందా. 2, ఆ. 88 చూ, చించు.

కత్తిరిల్లు వై. ఆ. కి) భిన్నమగు. కుక. 1, ఆ 177: చూ, కేలుపడు.

కత్తివాతియమ్ము. వై.వి. (కత్తివాయి + ఆమ్ము) అర్ధచంద్రీబాణము "ఆ వాడియొన కత్తి వాతియమ్మున గొని . వైమగూ-కటుల నొనర్చు" భార ఆర 6 ఆ. 250 చూ, బాణము 1.

కత్తులసాన. వై వి. కర్నచక్రము చూ, సాన. 2. కత్తువ. దే. వి చూ, రూ-కత్తువ

కత్తుగ్రాము. సం వి. ఆ. న 1. పలన్నము కామంచి* చూ, త్విణము. 1, 2 నాచు* చూ, వైవలము 1

కత్తె చూ, రూ-కత్తియ.

కత్తెము దే. వి చూ, రూ-కత్తియము.

కత్తెగ. వై. వి 1. = కృత్తికా. కృత్తికాక్షు త్రిము కాశి 1, ఆ 188 చూ, నక్షత్రము 1, 2 = కర్కరి కత్తిరించెడి ఆయుధము చూ, బాణము 1, 3 భరణి మూడునాలుగు సాదములయందును కృత్తికయందును గోపిణి మొదటిపాదగుండును సూర్యుండుంటు కాలము కర్కరి, 4 కత్తెవలె పృథుములను ఖండించుటచే కుక్క-కి మ్యుంజడిని పేగు చూ, సివగి 2, 5 మల్లబంధ విశేషము చూ, విన్నాణములు.

కత్తెరకాలు. ద్వ వి అందలపుకొల్లకు అడుగున పోటీగా నమచ్చును ముచ్చుకాలు.

కత్తెరగాయము. ద్వ వి గ వాక్షవిశేషము ఉ, హరి. 2, ఆ 94 చూ, గవాక్షము

కత్తెరచీల. ద్వ. వి మీటమునలచీల వదలి రాకుండ దానిచివర రంధ్రీమున నడ్డముగా వేసెడు చీల

కత్తెరమక్క. వై. వి. కృత్తిక: చూ, నక్షత్రము. 1.

కత్తెరదొంగ. ద్వ. వి ముడియకత్తిరించు దొంగ: మా, ముచ్చి. 1.

కత్తెరనెల ద్వ. వి కార్తికమాసము చూ, మాసము. 1.

కత్తెరబావలీ ద్వ. వి. శ్రీ ర్ణహూషవిశేషము చూ, భూషణము. 2

కత్తెరబోను. ద్వ. వి. 1. ఎలుకవల, పా. 2. ఆపాయకరమగుస్థితి (వా)

కత్తెరవంగ వై వి.=కర్తావికా నెద్దవంగ * చూ, వంగ

కత్తెరబాసము ద్వ. వి. ఎగురెమట గాఁ గత్తెర వలె నుంచెడు వాసము.

కత్తెరయము సం వి ఆ న. కట్టు చూ, సుర 1 కత్తి. నే. వి. జీక్ష్మిణియను ఆటయొక్క ఒక యంగము. ఉ, రా 6, ఆ 189

కత్తిరించు. వై. స క్తి చూ, రూ-కత్తిరించు "ద్వి. కత్తిరించుకొనికొ యు గంరనూత్రి ముల." రా యు, కాం 351 పుట

కత్తివరము సం. వి ఆ న. మూఁపు గూ, స్కంధము 1.

కథ సం. వి ఆ. శ్రీ 1 =కథ-కథ ఇంచుక సత్యమైన పృబంధము, కాదంబర్వాది చూ, సమాచారము 2, 2. తొల్లింటికథ చూ, సమాచారము. 2, 3 వాస్తవార్థముల భర్త చరితాదిగ్రంథము, ఆఖ్యాయిక చూ, పరి కథ; 4. నౌరి చూ, పార్వతి 1, 5 మాహిష్ట తిపురము: చూ, దేశము

కథంకథివండు. సం. విణ. అడుగువాండు చూ, పృశ్నకర్త.

కథంకథిత. సం. వి. ఆ. శ్రీ. అడుగుట చూ, పృశ్నము.

కథకము. సం. వి. ఆ. పుం. ఆరగడియ చూ, గడియ. 1.

కథకుడు. సం. విణ 1. కథచెప్పెడువాండొ కథాపాణిండు 2. నూతుని కొడుకు: చూ, పుత్రిండు 1; 3. చెప్పెడువాండు: కథాపాణి ణండు, పురాణము తెలిసినవాండొ: చూ, పౌరాణికుడు

కథముథ అం. అర్జవేదములోని అష్టవర్ణములో నొకటి: చూ, అష్టవర్ణము.

కథలుచెప్పనది. అం. దూతీ చతుష్టయములో నొకతె చూ, దూతీ చతుష్టయము. (దీనికి మతాంతరములు మూడుగలవు. మూడవ దానిలోని పదియంటిలో నిదియొకటి.)

కథాపృసంగము సం. వి. ఆ. పుం. 1. వాతూ లమా, సుడిగాలి చూ, వాయువు; 2 ఆవుల మంద చూ, ధేనువు, 3 తొల్లింటికథ చూ, సమాచారము 2, 4. వేదాంగమైన విధి కల్పము.

కథాపృసంగుండు. సం వి. ఆ పుం. 1. చం డాలుండు చూ, మాలు (1), విణ 2. గార డీండు చూ, సాత్విహారకుడు.

కథాపాణిండు. సం విణ చూ, కథకుడు 1-3-4.

కథించు సం స క్తి ఆఖాపించు. "క ఆను టయు . కథంకు నీదుకోరికయలక." చూ. ఉ 5, ఆ 110 చూ, నెలవిచ్చు.

కథితము సం. విణ. చెప్పబడినది: చూ, వ్యాఖ్యాతము. 2

కథితుండు సం విణ. చెప్పబడినవాండు ఉక్తుండు

కథోద్ధాతము. అం నాటకలక్షణమున పృస్తా వనాంగములు మూడింటిలో నొకటి చూ, పృస్తావనాంగములు. (తనకనకూలించు నూ త్రిధాతువు మాట గాని సంగతిగాని గృహించి చెప్పటం.)

కడ. వై. వి. 1. = కథ. రూ-కదా. ఇంచుక
 సత్వమైన ప్రబంధము కాదంబర్యాదిఃచూ,
 సమాచారము. 2. 2. = కథ. రూ-కదా.
 తొల్లింటికల రా యు, కాం 72 చూ,
 సమాచారము. 2; కే ఆవ్య. 8. పృష్ఠిని దలి
 పెడి. ఉ, రా. 4. ఆ. 174. రూ-కదా-కదె-
 కడే, కా-కాదా-కాదె-కాడే

కడంపదము. సం వి ఆ. పుం. తెల్లవాలు:
 చూ, సర్వపము.

కడంబకము. సం. వి. ఆ పుం 1 —వై—;
 2. గుంపు: చూ, సమాహము, వై విణ =
 (1) కరంబః. కలిసినది, కర్పూరము ఆగురుచం
 దనము కన్నారి తక్కులము, కంకుమపువ్వు
 వీనితోఁ జేయఁబడినది) పంచ నా. 2
 ఆ. 226 చూ, మిశ్రము (రూ-కడంబము)

కడంబపుష్ప. సం వి. ఆ శ్రీ. మండలిక *
 చూ, మండలిక.

కడంబపుష్పి సం వి. ఈ శ్రీ పెద్దబోడలిక
 ము * చూ, ముడిసి.

కడంబము. సం వి ఆ న 1 కనుపు, గుంపు
 చూ, సమాహము, పుం 2 తెల్లవాలు:
 చూ, సర్వపము, 3 = కడిమి * చూ, నీపము;
 4 కైసుపు చూ, బాణము 1, 5. శాశినిర
 సితము, కూరలో తీసివేసి తొడిమెలు కంచు
 మొదలైనవి, 6 కలంబము చూ, కూరనార,
 7. సక్తపు, పొడిపిండి చూ, సాదము (1),
 వై. విణ. (1) మిశ్రితము. ఆము 2, ఆ. 75,
 ఆం, భా స్వి. చ. 163 (వృత్తియందు అం
 త్యనరలోపంబు వికల్పంబుగానగు. కడంబ
 కావి.) చూ, మిశ్రము

కడంబముకుశ్ న్యామము పా. కడిమిచెట్టు
 పువ్వు ఒకవారిలోనుండి యొకటి వరసగా
 దండవలె నుండుననురీతి.

కడంబి. సం. వి. ఈ శ్రీ. ఒకానొక తీరణ *:
 చూ, లత. 1.

కడంబించు వై ఆ. కృ. 1. మిత్రమగు.
 "నీ. సాంబ్రాణి ధూపవాసన గడంబించు
 వీధుల మంశదృశ్యములు ఘటించి." కై 7,
 ఆ. 49: చూ, మేళించు 1; ఆం. క్రీ.
 2. మిత్రముచేయు.

కడకము. సం. వి. ఆ. పుం. ఉల్లడ: చూ, విశా
 నము.

కడకురము సం వి. ఆ న. కుత్పితమై అక్షర
 ము చూ, వర్ణము 1.

కడద్దము. సం. వి. 5 పుం. వెనుకొక
 చూ, మార్గము. 1

కడనము. సం. వి ఆ న. 1. గోనము చూ,
 పాపము, 2 సిడము చూ, యుద్ధము;
 3. కీడు చూ, విపక్వ, ఆం. 4 విన్నాణ
 ములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి చూ,
 విన్నాణములు

కడను దే వి శక్యతవి శేషము చూ,
 హాయము

కడ్నము సం వి ఆ. న కుత్పితమై అన్నము
 చూ, సాదము (1.)

కడనీ వా వి చూ, ముచ్చిలక.

కడము. వై. వి. = గుండము అస్కండితము.
 రచగాలు. చూ, ఖురి

కడర దే. ఆవ్య. (కడ + ర) రూ-కడర. సంతా
 పారకము చూ, సంతాపము.

కడరము సం. వి. ఆ పుం. 1. నల్లకెండ్రీ *:
 చూ, విట్టదిరము; 2. ఒకానొకకోగము: చూ,
 కోగము. 1; 3. క్రకవము: చూ, అంపము;
 4. సోమవల్కము, తెల్లకుమ్మి * : చూ,
 విట్టదిరము; 5. కరీరము * : చూ, వెణుకుర; 6.
 కాశుక: చూ, లంచము.

కడరే. దే. అవ్య. (కడ + రే) రూ- కడరే. రసి. 4 అ. 177 చూ, సంతాపము.

కడరే దే. అవ్య. —వై.— “ఈ, వ్యాజసాం తుండు దక్షియుంబుగడరే.” దశ్శ్రి 2, ఆ 78

కడర్యండు. సం విణ పిసినిగొట్టు చూ, లోభి.

కడలడము దే వి యాత్రీ, పయనము చూ, ప్రయాణము. (రూ-కడలిక- కడలిపోక- కడలుడు)

కడలాడు దే ఆ క్రి (కడలి + ఆడు) అల్లల్లాడు. పు 2, ఆ 47 చూ, సలించ (రూ-కడలు-కడులు-కడరు)

కడలించు. దే స. క్రి. ఉత్సారింపి చూ, కడలును

కడలిక దే. వి. 1 కడలు “ఎ గీ కడలికల బాటు బిలుగుంబయ్యెదలతోడ.” పర. 4, ఆ 111 చూ, చలనము 1, 2. పయనము, చూ, ప్రయాణము, 3. పూనిక రామా. 6, ఆ 106 చూ, యత్నము, 4 అవయవముల కడలిక చూ, విశేషము 3.

కడిలిపోక. వా వి పయనము చూ, ప్రయాణము.

కడలు దే వి 1. కడలిక. భార ఆర 7, ఆ 28 చూ, నలనము 1, 2 పయనము చూ, ప్రయాణము, 3 పూనిక ఉ, హరి 5, ఆ 184 చూ, యత్నము, ఆ క్రి 4 కడలాడు చూ, సలించు, 5 ఏతెంచు చూ, వెళ్లు. 3, 6. పూను “గీ నరండుగాండీవమున... బాణమొకటి సంధించి యేయ్యగడల గన్పొని పల్కె నాకొకవాణి.” శై 5, ఆ. 122 చూ, యత్నించు, 7 పరుగిడు ఆం, భా. త్ప, 86 చూ, పరుగెత్తు.

కడలుచు దే. స. క్రి. రూ- కడల్పు అడరించు-

రూ- అడరించు, కడలించు- రూ- కడల్పు; (సంప)- ఉత్సారించు.

కడల్పు. దే స. క్రి.—వై.— కడలుడు. దే వి. పయనము. “మారలిష్టదే కడలుడు చాటిచెప్పఁడైఱుగఁగ” శశాం. 4, ఆ. 187 చూ, ప్రయాణము.

కడలుతులుము ఆం. మల్లభంధవిశేషము. విన్నాణములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి. చూ, విన్నాణములు.

కడలులికడ అం. ఉపవీతములు పదునాటింటిలో నొకటి చూ, ఉపవీతములు.

కడలుపరువడి. ఆం. మల్లశాస్త్రమునందలి పరువళ్ళు పండ్రెండింటిలోనొకటి చూ, పరువళ్ళు. కడలుమెలకువ. అం. ఉపవీతములు పదునాటింటిలో నొకటి: చూ, ఉపవీతములు.

కడలుమొన. ఆం. మల్లశాస్త్రమునందలి మొనలు పండ్రెండింటిలో నొకటి చూ, మొనలు.

కడళ సం వి ఆ క్ష్రీ. 1 కోలపొన్న * చూ, పుష్పిపల్లి, 2 తుండకేరి *. చూ, దొండ, 3. బూయగు * చూ, శాల్యలి

కడళకము సం. వి ఆ పుం. అంటి * చూ, రంధ 2.

కడళము. సం. వి. అ. పుం. 1 —వై.—; 2 కోలపొన్న * చూ, పుష్పిపల్లి

కడలి. సం వి. ఈ క్ష్రీ 1. ఆరటి * (దీని పుష్పము శలీంధ్రము) చూ, రంధ 2, 2 వీనుగుఅంబారిమీడి పెక్కాము* చూ, సిడము, 3 (ఇరువదియంగుళముల నిడివిగల తేడి; వ్ పుం. ఇరువదియంగుళముల నిడివిగల ఇట్టి అనికొండలు.) చూ, హరిణము. 1, 4 కవచము చూ, బొందడము. ఆం. 5 కావ్య పాకములు మాండెంటిలో నొకటి చూ, కావ్య పాకములు

కదలికంద. అం. ఆయుచ్చేదమునందలి ఘృతము లలో నొకటి. చూ, ఘృతములు.

కదలిపాకము. అం పాకములు నాలుగింటిలో నొకటి చూ, పాకములు.

కదలివంధ్య పా. అరటిచెట్టువలె నొకసారి ప్రసవించినది (శ్రీ). (చూ, శ్రీ). ప్రబంధరాజ వెంకటేశ్వర విజయవిలాసము: చూ, వంధ్యులు. కదా. సం. ఆవ్య. 1 ఎప్పుడు కదాచన, దే. ఆవ్య. (1) కిలార్థకము చూ, రూ- కద. 8 (రూ-కద- కద- కద- కా- కాదా-కాద- కాదే)

కదాచన. సం. ఆవ్య చూ, కదా 1.

కదాడిక. సం. వి. ఆ శ్రీ బొంత చూ, వస్త్రము.

కదింపి. దే స క్రి. రూ- కదింపి కది యరజేయు. హంస 2, ఆ. 214 (కదింపి= చూసి) చూ, మూయు. 1.

కదియబడు. ద్వ ఆ క్రి. (కదియన్ + పడు) చేరు. "క పలుకెంచి కదియబడియే, డైలన్ పిన మస్తకము తెగన్." నిర్వ 3, ఆ 27 (స్వార్థమునందు) చూ, సమీపించి.

కదింపించి దే స క్రి చూ, రూ- కదింపి కదియు. దే ఆ. క్రి 1 చేరు భార. సౌ 1, ఆ 164 చూ, సమీపించి, 2. సమానముగు భార. ఆర. 2. ఆ చూ, సరిపోవు. 1, 3 సక్తి మగు. "క. కృతనిశ్చయుండగు శేషుని, ధృతరాష్ట్రుడనెడు ఫణి కదియిట్లను." శై 7, ఆ. 80 చూ, సాగిపించి.

కదిరి. శ్రీ. వి ఒకానొక చేప చూ, మత్స్యము 1 కదితుణము. సం. వి అ. న. కుత్సితమైనచూపు చూ, లతుణము 3. (ఇత్యాది)

కదిరికాని. సం. వి. అ. న. కుత్సితవచనము. చూ, వాచిసాక్షి. 2. (ఇత్యాది)

కదిశిత్వము సం. వి. అ. న కుత్సితప్రభుత్వము: చూ, రతుణము. (ఇత్యాది)

కదిహ సం. వి. ఆ. శ్రీ. కుత్సితపుత్రాక చూ, వాంఛ (ఇత్యాది పదములూహ్యాంబులు.)

కదుకొను. దే. ఆ క్రి (కదును + కొను.) అతి శయించు "చ. కదుకొనిచేడి బాష్పములు గ్రమ్మి పయింబయిబర్చి." రా యు, కాం. 2856 చూ, ముమ్మరించు.

కదుపు వై ఏ. 1.= కదంబ ఆవులమంచ. "క. శరములవేగంబున... వెరవునగోపవరడుగదుపు వెలిచిన మార్కిన్" భార భీష్మ 2, ఆ 215, భార విరా. 1. ఆ 101 చూ, గోనుపు, 2. సజాతీయవధుపయ్యెది సమూహము "ఎనువకదుపు, నీక్కికదుపు, పంది కదుపు, లేటికదుపు, గూబకదుపు, చిల్కకదుపు, లేటికదుపు" మొ చూ, వండుము.

కదుము దే వి 1 గ్రంథి, పుంగుడు చూ, బొప్పి, స క్రి 2 ఆక్రిమించు, అలము "క బహువిధోగాస్త్రములతో . కదిమిను నాభాది దనుజ గణదేహంబుతో" ప్రభా 5, ఆ 214 చూ, మొలరించు

కదురు దే వి 1 నూలువడికెడు (కదురు) కపాలనాలికి చూ, తెల్పువు, ఆ క్రి. 2 అతి శయించి భా. ద్రోణ 2, ఆ. 231 చూ, ముమ్మరించు, 3 బనించు భాగ. విరా. 2. ఆ 383 చూ, పుట్టు 2, 4 పొంగారు "చ ప్రసులని కౌర్యసంపదలఁ బెట్టిదండలు ద్రోవ్యకే కడుం గదురుచు.. ధైరు పనిసే యకపోరి పేరువారుమక." కళా. 3, ఆ 99 చూ. విజృంభించు.

కదుష్టము. సం. వి. అ. న 1. ఇనుమంతకాణ్ చూ, మందోష్టము; (చూ, వేడిమి), విణ 2. ఇంనుకవేడిమిగలది: చూ, మిడి. 4. (చూ, వేడిమి.)

కడె. దే. అవ్య. రూ.క.దే. చూ. కడ. 8.
కడె. దే. అవ్య. —వై — వై. 5, ఆ. 176,
భార. ఉద్యో. 3, ఆ. 72.

కడ్డుము. దే. విణ. దట్టము. “క. ఎడ్డులు మఱుఁ
గులుగాఁజని, కడ్డుములై చేరవెన్నకంబుల
...యబ్బురపడఁగఁకొ.” య. 2, ఆ. 81. చూ,
సాంద్ర్యము.

కడుగ్ర. సం. వి. ఊ. శ్రీ. పచ్చగులతల్లి చూ,
సర్వము.

కడుగ్ర. సం. వి. ఊ. శ్రీ. 1 —వై.—
(సర్వశబ్దబంబోధిని); ఉ. పుం. 2. గోగోజీన
మువంటి వర్ణము: చూ, వర్ణము 6, విణ
8 గోగోజీనమువంటి వర్ణముగలది చూ,
వర్ణము. 6.

కడుగునూతుండు. సం.వి.అ. పుం. పాపవైండు
చూ, సర్వము.

కడ్డుగండు. సం. విణ. నిందింపఁదగు మాటలాడు
వారు గర్హ్యువారి

కణాక అం. పుల్లకాస్త్రము నందలి విసరలు
పూసాలుగింటిలో నొకటి. చూ, విసరలు

కన. దే. ద్ర. ఇది వాక్యాలంకారముగఁ బ్రయో
గింపఁచుడు. “క. ఈ హయరత్నముగ నమన,
సాహిత్యముననున్న.” జై. 4, ఆ. 5 చూ,
కనక

కనఁజేయు. దే. స. క్రి. కనఁజెడఁజేయు. చూ,
ప్రత్యక్షముగు.

కనఁబడకపోవు. ద్వ. అ. క్రి. అదృశ్యముగు
చూ, వస్తువోవు.

కనఁబడనివారు. ద్వ. వి. అగోచరుండు చూ,
కానరానివారు.

కనఁబడు. ద్వ. అ. క్రి. గోచరించు, యోపట్టు
చూ, ప్రత్యక్షముగు.

కనక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 గోయంబుత్తూరు
శిల్పా శిల్పకాలం తాలూకాలో కావేరిలో

జేరినదియు తులాకావేరి మాహాత్మ్యమునఁ
జెప్పఁబడినదియునైక పురాణ నది చూ, నది
దే. ద్వ. (1) కనుక: చూ, హేతువు

(రూ.కనుక-కానక-కాపుక-కాగక)
కనకకారండు. సం. వి. ఆ. పుం. కంసాలి:చూ,
సర్వకారండు.

కనకకారము. సం. వి. ఆ. పు. టంకణము
చూ, వెలిగారము

కనకచ్చద. సం. వి. ఆ. శ్రీ. గేదగి: చూ,
మొగలి

కనకతప్పెట. ద్వ. వి. పటహము: చూ, వీణ
కనకదండకము. సం. వి. ఆ. న. రాజభర్త్యము:

చూ, భర్త్యము
కనక. దే. వి. నిష్పనందలి అధికప్రకాశము.

“నిష్ప కనకన లాడుచున్నది” చూ,
వెలుతురు. 1

కనకనమన దే. ఆ. క్రి. (కనకన + అను) (నిష్ప)
మిక్కిలి ప్రకాశించు. “గీ. కనలు నీకటి

రక్కసి కన్నులందు, దొరగని కనకనమను
నిష్పయనుకలనఁగ,” య. 2, ఆ. 76 చూ,
ప్రకాశించు. 1

కనకనలాడు దే. ఆ. క్రి. (కనకనలా + అడు)
—వై— “హస్తలు యెఱ్ఱగా కనకనలాడు

చున్నవి”
కనకపర్వతము అం. చూ. హాదానములు పరుణాశిం

టిలో నొకటి. చూ, మహాదానములు
కనకపలము సం. వి. ఆ. పుం. నాలుగుకర్ణముల

యొత్తు బంగారము కురవిస్తము
కనకపుష్పకము సం. వి. ఆ. పుం. కొండగోఁగు*

చూ, వృదుదుగ్రము
కనకప్రభ సం. వి. ఆ. శ్రీ. మహాజ్యోతిష్వతి*

చూ, మాసేరు
కనకప్రభము సం. వి. ఆ. న. అతిదళము చూ,
వారిదళము.

కవచపర్మియోగ. అం. తంత్రములు అలంకరినాలు గింటిలో నొకటి చూ, తంత్రములు.

కవచపర్మిసవ సం. వి. ఆ. శ్రీ. బంగారు మొగలి * చూ, మొగలి

కవచము. సం. వి. ఆ. న 1. బంగారు: చూ, లోహము 1, శ్రం 2. ఉమ్మెత్త * చూ, హలాపున్నము, 8 చంపకము * చూ, సం పెగ్గ, 4 కోవిదాగము * చూ, దేవకాంచ నము, 5. నల్లఅగలు * చూ, రాజార్జము, 6. ఇభ్రాఖ్యము * చూ, నాగ కేసరము, 7 కింశుకము * చూ, మోసగు.

కవచగంధ సం వి. ఆ శ్రీ సువర్ణకదలి * చూ, రంధ. 2

కవచరసము సం వి ఆ పుం అరిదళము చూ, హరిదళము

కవచలత పా ఒకానొక వృత్తము. — ఇంద్రో కొక్కకృపాదము యాణానాణములు, 2:3 సుఖమునుగలదై పరుమూడవయింటు యతి గిరిగి ఏకవింశ చ్చందస్సునంబుట్టినవృత్తము ఉగా — “బ్రహ్మమున ధిగధిగాయనుచు వ్రీ-ఒ బ్రహ్మముల బొదవినెం, దివభినుడిపిన మధు ముగ- గగకదనునయిపే, లవముం బలుమలు నిరవది- లఘువులుండు పయమాం, దవ యెడ విరితింబొసఁగిన వె- దగడదరు గనకలరకా ” చూ, వృత్తము 1

కవచలోద్భవము. సం వి. ఆ పుం చూ, సజ్జ రసము

కవచాంగి. సం వి ఈ. శ్రీ బంగారువంటి మంగ ములుగల శ్రీ చూ, శ్రీ.

కవచాక్షి. సం. వి ఈ శ్రీ మైడికంటిపక్కా, గుడ్లగూబ. చూ, సకిసంపులులుంగు.

కవచాచలము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. నూర్యుండు అ సమముకొండ: చూ, మర్కటము, 2. మేద విద్యుత్తుల చూ, మర్కటము.

కవచాద్రి. సం. వి. ఇ. పుం — మై. —

కవచాధ్యక్షుండు. సం. వి. ఆ. పుం మువర్ణకత్తు కుండు: చూ, భారకుండు.

కవచాపగ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. కావేరినది చూ, సరి.

కవచారకము. సం. వి. ఆ. పుం. కాంచనము * చూ, దేవకాంచనము

కవచాలుక సం. వి. ఆ. శ్రీ. నాబద్వారమున నుంచెడి బంగారపు గిండిచెంబు, భృంగా రము చూ, పాత్రము. 6.

కవచావనము సం. వి. ఆ. న బంగారుపీట:చూ. వీట.

కవచాహ్యము సం వి ఆ. న నాగ కేసరము * చూ, నాగ కేసరము.

కవచాహ్యయుము సం వి ఆ. పుం ఉమ్మెత్త * చూ, హలాపున్నము

కవచపులు దే వి కెల్లు * చూ, శ్రృణము 1 క దు జే వి 1. బురు. ఆము 2. ఆ 68 చూ, రసము 5, 2 చేరు చూ, తిక్తము, 3 బొటంధము మెట్టు చూ, ముగంధము, 4 కోపము చూ, సోపము, (యా-కనలు- కవపు-కలదీ), 5 కంద్రాడ్డ లోనగువాని యుదలి స, దురద చూ, మసము, నిణ 6 వి త్రపుకొని “ఉ ఓరవణనాదుబుద్ధి విగ్రా కనరా కనరా శుభస్థితుల్ ” సమీ 8, ఆ 116 చూ, అహితము.

కవలు దే. వి. 1 కోపం. “కన్నులంకవలునక గెంపువెంపడరగా ” హరి. ఉ 4. ఆ. 58. చూ, సోపము, 2 బ్యాల. “సీ. అలంకలుల బొడిపించి. కరులచే దొక్కొంచి కవలు టగ్గిం, దొయించి ... పవను దేనిపురించి.” లక్ష్మీ. 4, ఆ. 178: చూ, నిష్క, అ. 39) 8, కోపగించు: చూ, కోపించు, (యా-కనా రిలు-కాగు) 4. జ్యాలించు. “అశలబ్యాల

లాక్ష్మీచ్యుడిం గనలక" వారి. పూ. 6, ఆ. 150 చూ, మండు.
 కనాతిగోడ ద్వ. వి. చూ, రూ-కనాతిగోడ. ఆం, భా, ద్వి. మ. 159.
 కనారిలు. దే. అ. క్రి. కోపిండు. ఉ. రా. 3, ఆ. 314; చూ, కోపించు.
 కనికట్టు. దే. వి. కండ్లకు కనబడనీయవండగఁ జేయు గారడి: చూ, మాయము. 1. (రూ-కనుకట్టు.) (చూ, బింద్రీజాలికము.)
 కనికరము. దే. వి. 1. అక్కటిక చూ, దయ; 2 ఏడుపు, శోకము. "క తనవం దనయులు లేమికిఁ గనికరమగుచును." భల్లా. 3, ఆ చూ, దుఃఖము.
 కనికరించు. దే అ క్రి 1 వగ నీ చూ, శోకించు, 2 కరుణించు చూ, దయసేయు
 కనిగ్రుడ్డి వినిచెవుడు జా తెలిసియు, తెలియక పోవుట "దనుజాంతక చేతస్పృత, ననమన వరతానుభూతి శాస్త్రంబులచేఁ గనిగ్రుడ్డి యు వినిచెవుడును, జనవనీమాయకీక ససా ధ్యముఁగలదే" (కవికర్ణగసాయనము)
 కనిపట్టు దే సక్రి చూ, వెదకిపట్టు "ఎ పటి మెయిఁ బాటివారిఁ గనిపట్టి వెనకఁ బెడతేలు గట్టితెచ్చిరి" భార శాం 3, ఆ 505.
 కనిపించు దే పేరి (కను + ఇంచు) 1. రూ-కానిపించు చూ, ప్రత్యక్షమగు, అ. క్రి 2 రూ-కానిపించు చూ, ప్రత్యక్షమగు (రూ-కానిపించు-కానించు-కానబట్టు.)
 కనిపెట్టు దే అ. క్రి రూ-కనుపెట్టు. చూ, ప్రతిక్షించు.
 కనియ వై వి. = ఖండము. రూ-గనియ చూ, కళము 4
 కనియ. దే. అ క్రి కమియఁబండు. "చ. ఎట్టి దెప్పుడుం గనియఁగఁబండియుండు" భార ఆర 7, ఆ. 446 చూ, మాఁగు.

కనిష్ఠ. సం. వి. అ. శ్రీ. 1. చిటికెనవేరిలు చూ, వేరిలు. 2, 2 అండటికంపె చిన్నదగు చెల్లెలు (చూ, చెల్లెలు.) చూ, సహోదరి, కనిష్ఠకను. సం వి అ. న సూకర్మణము చూ, తృణము. 1.
 కనిష్ఠగుండు సం. వి. అ. పుం బుద్ధకేవుఁడు. చూ, బుద్ధుండు 1.
 కనిష్ఠము సం వి అ పుం 1 కొలది చెండ గత్తులు కొరవడియేనుఁగు చూ, హస్తీ; విణ. 2 బహుస్వల్పమైనది చూ స్వల్పము. కనిష్ఠిక. సం వి అ శ్రీ చూ, కనిష్ఠ.
 కనిష్ఠుండు. సం విణ. 1. ఆవరణుండు (చూ, తమ్ముండు) చూ సహోదరుండు, 2. మిక్కిలి అల్పుండు చూ, హీనుండు, 3 మిక్కిలి కొద్దియగుచు కలవాండు చూ, శిశువు.
 కనిసెరము. వై వి ఒకరకముడేగ రూ-కణసె రము చూ, శ్వేనము
 కనీచి సం. వి ఇ. శ్రీ. గురివెండ* చూ, తులాబీజము
 కనీ సం. వి ఈ శ్రీ. చిటికెనవేరిలు చూ, వేరిలు 2.
 కనీనిక. సం. వి అ శ్రీ 1 కంటిసల్లగుండ. చూ, బిడాలము 2, 2 కంటిసల్లగుండులోని ప్రతిఫలము చూ, లాఠకము. 1, 2 చిటి కెనవేరిలు చూ, వేరిలు 2
 కనీయనము. సం వి అ. న తామ్రము, రాగి చూ, లోహము 1
 కనీయసి. సం వి ఈ శ్రీ. 1. బహానీక చెట్టు చూ, వృక్షము, 2 చెల్లెలు చూ, సహోదరి
 కనీయుండు. సం. విణ చూ, కనిష్ఠుండు.
 కనిసము వై విణ. = కనీయ తగ్గుచైనది చూ, హీనము. 1
 కను. దే. వి. 1. రూ-కన్ను చూ, నేత్రము. 1, 2 చెఱులలోనగువారి కనుపుకొంది గుంట.

“నీ. కనుగలవెంట ఉ జొ, క్కవు చవుల్లు
 ట్టించి, ... కంకేలి బ్రబలరాగంబునివి.”
 వ. ను. 8, ఆ. 58. (నాల్లువరనుగుచో ఉ కా
 రమునకు వైకల్పకముగ లోపంబగు ఉదా.
 “కన్దలిగ ” ము), న క్రి 8. యోచుః
 చూ, వీక్షించు, 4 నీకృతుః చూ, ప్రస
 విందు, 5. ఎఱుగు భార. సా. 2, ఆ. 76
 చూ, తెలియు, 6 పొందు, సక్తమగు భార.
 ఆం 7, ఆ. 481 చూ, ప్రాపించు, 7 భాగ్య
 ముపొందు. “ఆ. పురుషవృషభులయిన పురు
 షులతోడన, యరిగి పరమభక్తి బరిగరింపఁ,
 బోవఁగనుటసీపు పుణ్యంబునీసీతి, వంచు
 బ్రీతికాఁగిలించుకొనియె ” 291. “క. సమ
 రమున బాహుబలద, ర్షము మెఱయంగఁటి
 ననుచు ... సంజననంఁడై ” భార సభా. 2,
 ఆ 305 చూ, పొప్పించు

కనుగొను దే స క్రి (కను + కొను)
 1 యోచు చూ, వీక్షించు, 2 ఎఱుగు,
 తెలిసికొను. చూ, తెలియు

కనుబాటు దే వి 1 యోపు “నీ లివుని కను
 బాటుగాఁక చిత్తధవుడో ” విక్రి. 8,
 ఆ 52 చూ, లక్షణము 8, 2 దృష్టి
 వము “నీ. దన్నుంబు కనుబాటు గాఁకెఱం
 డగ గొడుగులవెల్లుఖువరదృక్కోటిసాఁగు”
 భా. భీష్మ 1, ఆ 119 చూ, దృష్టి
 దోవము.

కనుబ్రామి దే స క్రి (కను + పొమి)
 మోసపుచ్చు, కనుమాఱు “క. అనుజ్ఞవ
 ధూగమనం, బాసరించిన దోహితగుట నో
 ద్మకనిన్నుక, గనుబ్రామిసంకారించిన, నవ
 జెయనె రుద్రుత్తంబు నగచరతిలకా”
 రామా. 5, ఆ 816 చూ, వంచించు.

కనుక. దే ద్రి. 1, యోచువును తెలిసి, ఆటు

కారముగఁ బ్రయోగించబడును. “ఉ. భూ
 సుతకోసమే గనుక బొంకితి నీనియుం బెద్ద
 కౌలముం, జేసిననాతంబు రహించెందక
 నివ్వలహా.” ఉ, రా. 8, ఆ. 86: కన

కనుకట్టు. దే. వి చూ, రూ- కనికట్టు. (చూ,
 విద్యజాలికము.)

కనుకని. దే వి రూ- కన్నని. తొందఱపాటు
 కళా 7, ఆ 158 చూ, సంభ్రమము.

కనుకలి. దే వి. యోపు ప్రభా. 8, ఆ. 25
 చూ, లక్షణము 8. (రూ- కన్ను-కానుపు-
 కాన్ను-కనుబాటు)

కనుకట్టు. దే. విణ బాధకుఁడు. “విరాళికల్పి
 పోగలకనుకట్టు”రా, వి 8, ఆ. 8. చూ,
 శాంసకుఁడు

కనుకట్టుదనము ద్వ. వి (కనుకట్టు + తనము)
 ఈగ్ధ “వ కనుకట్టుదనంబుః నతనిధర్మం
 బునకు విస్త్రుంబుఁగావించుటలంఁచి.” భా.
 6 ఆ 125 చూ, నూడు 1

కనుకూలి దే వి ధాన్యరూపమైన కూలి.

కనుగిలు దే వి. కనుకైగచేయు రూ- కను
 గిల్లు. కనుగీటు- కన్దీటు, కన్దలి- కన్దలు,
 కన్దిపు- కన్దిప్ప

కనుగిల్లు దే. వి. —పై —
 కనుగీటు దే వి —పై—

కనుగీటుట బా రుద్రునుట, పొమ్మనుట, కావ
 లెననుట, అక్కఱలేదనుట, మున్నగునవి
 “మీరు కాసంత కనుగీటినో వెంకటిపనియేని
 రవంతులో గోటమీటుకొని వచ్చువారిము.”
 (ధర్మజ రాజనూయము)

కనుగుఁజేప. ద్వ. వి, ఒకరకము చేసె చూ,
 మత్స్యము. 1.

కనుచీకటి. దే వి లేఁజీకటి : చూ, మేవ
 కము. 1.

కనుట. దే. వి. యోచుట చూ, లక్షణము. 8

కనుదురు. వై వి= గంధోలి. కందుకీం చా, ఎపీక.

కనుపట్టు దే. ఆ. క్రి. చూ- కన్నట్టు చూ, పుత్ర్యక్షమగు.

కనుసాప. దే వి. కంటిలోని పులిమ చూ, తారకము. 1. (రూ- కనుపూప-పూప)

కనుసాలవీత్తులు. దే వి బ కుళుతాంజనము కనుపు దే వి. 1 కోపము చూ, కోపము,

2. వెరురు, చెఱకుమున్నగువారి యందెడ నెడ నేర్పడియుండుముడి (ఇట్లు పరుషాదిగా గోదానమండలమున వాడుక.) చూ, బుడిపి.

(రూ-గనుపు)

కనుపుగొట్టు దే స క్రి (కనుపు + కొట్టు) 1 ఇండించు భార భీష్ము 3, ఆ 248 చూ, సెలగు, ఆహూనపెట్టు భార భీష్ము 2.

ఆ. 251 చూ, భంగించు, 3. విశ్లేషముగాఁ గొట్టు ఆం, భా త్వు. 129 ఊరిచముట్టుగాఁ గొట్టు.

కనుపులగుండ్లు దే. వి బ (కనుపులు + గుండ్లు) మణిచేయమైన ఒకానొక వస్తుభూష చూ, భూషణము 2.

కనుపెట్టు దే ఆ క్రి ఎదురుచూచు. "బెట్టు చూ, పెట్టుచు నిట్లు పోరగనుపెట్టుకె యొక్కరుండుండి." ఆము 6, ఆ 70 చూ, పురీక్షించు.

కనుపొట్టలు. దే వి బ కంటిపై క్రిందితొప్పలు చూ, తొప్ప.

కనుబంటి. దే వి బీలుగుపక్షి ఆము. 6, ఆ 66 చూ, బీలుగు.

కనుబడి. దే. వి ఉత్పత్తి చూ, పుట్టుక

కనుబొమ దే. వి కూర్చిక చూ, భూమి. (రూ-బొమ-బొమ్మ-కనుబొమ్మ)

కనుమ. దే.వి. 1 కందరము, క్రంత "ప. ప్రవాహంబు .. జిరకాలంబు నిలిచియేనియుం

గనుమ గలిగిన బ్రహ్మహిండు చేందంబు" కవిక. 4, ఆ 120 చూ, రంభ్రము. 1;

2. కొండలసంతుక్తివ. స్వా. 4, ఆ. 87. ఓనికట్టు.

కనుమరి. దే. వి కమ్మరి. ఆం, భా త్వు. చూ. 294 చూ, స్వర్ణకారుఁడు (రూ-కమ్మ

తీఁడు-కమ్మరవాఁడు-కమ్మరి-కమ్మరీఁడు-కరుమల-కరుమలి) (పుకృతి కర్మార-

పుగుషోత్తరుకవీయము)

కనుమరుపు చా.వి. 1. అడ్డపాటు. చూ, వ్యగ్రధానము. 3, 2. కండ్లకుఁ డ్డినంత చూ, గంతి. 2

కనుము దే వి 1 శరము చూ, తృణము 1, 2 కదలి* చూ, లత. 1, 3. మకరసంక్రమణమునకు ఆవరిదినము

కనుమూయు దే స క్రి. కనుబొమ్మ. చం దారిం 4, ఆ. 167 చూ, వంచించు.

కనుమూసిగంతలు. దే వి బ. దాఁగనముచ్చులు కళా 6, ఆ 200 చూ, బాలికాక్రీడ.

కనుమొఱుగు దే స క్రి వంచనచేయు, ఆము 1, ఆ 2 చూ, వంచించు (రూ-కన్ను మొఱుగు-కన్నొఱుగు, కనుమూయు-కనుబొమ్మ)

కనుతొప్ప దే వి కంటినిరక్షించు తొప్ప చూ, తొప్ప

కనులఁజూచుట ఆం. మన్మథావస్థలు పదింటిలో నొకటి చూ, మన్మథావస్థలు.

కనువినికి దే వి చక్షుక్రమము, సాము య. 3, ఆ 40 చూ, సర్వము (రూ-కనువిస్కలి)

కనువిప్పు దే వి పేలుకొనియుండుట చూ, చుసారు

కనువెచ్చే దే. విణ గోరువెచ్చే చూ, మందో

చ్చము.

కనోజీ వై వి రూ-కన్నోజీ చూ, భూష. 1.

కన్పని. దే. వి. రూ-కన్పని చూ, సంప్ర
మము 1; భార. ఆశ్వు. 4, ఆ. 128.

కన్పంట. దే. దృ (కంటన్ + కంటన్) ప్రత్య
క్షముగా "తా-జూచికన్పంట నమ్యును
సా-శ్శ్యురు నెట్లు మ్రొంగుమనె." భాగ. 8,
స్కం. 239.

కన్పిసరు. దే. వి. కోపముక్త నేత్రోదోపము.

కన్పిలి. దే. వి. చూ, రూ-కన్పిలుపు

కన్పిలు. దే. వి. —వై—

కన్పిలుపు. దే. వి. —వై—

కన్పిల్పు. దే. వి. —వై—

కన్పీటు. దే. వి. —వై—

కన్పొను. దే. స. క్రి. (కను + కొను) చూ, రూ-
కనుగొను.

కన్న. దే. ఆప బకానాః ప్రత్యయము వసు 2,
ఆ 58

కన్నడు వై వి = కన్పన్ కృష్ణుడు చూ,
విష్ణువు. 1 (నూ-కన్నయ్య)

కన్నకొడుకు ద్వవి కొడుకు చూ, ప్రక్రండు 1

కన్నకొత్తి. వా వి దొంక కన్నకుత్తివృక్కత్తి
చూ, వాణము 1.

కన్నగాండు వై వి (కన్నము + గాండు) గం
డిదొంక చూ, ముచ్చి 1 (రూ-కన్న
డీడు)

కన్నడ దే. వి. ఉపేక్ష "సీ ఒక లిమాటునకైరి
ను క్కడగించిన ననుకొన్నమెన్నె గన్నడ
యొన్నప్పి" బందా 1, ఆ 21 చూ, మందె
పేలము 2, ఆం 2. శ్రీరాగములు ఇరు
వది నాలుగింటిలోనొకటి చూ. శ్రీరాగములు:
(చూ, స్వరము 2.)

కన్నడబొమ్మలు. చూ కైవబొమ్మలు

లోని కర్ణాటకులలో నొక తెగవారు చూ,
బొమ్మలు.

కన్నడము. వై. వి. = కర్ణాట. కర్ణాటదేశభాష
చూ, భాష 1

కన్నడి. వై. వి = కర్ణాట. కర్ణాటదేశముడు:
రూ-కన్నడీడు.

కన్నడించు దే. స. క్రి. ఆశ్శ్రద్ధవేయూ ఒప్పరి
కించు. (సం. ప):—ఉపేక్షించు

కన్నడీడు దే. విణ. 1. (కన్నడ + ఊడు)
ఉపేక్షించువాడు ఒప్పరికించువాడు,
(సం. ప) —ఉపేక్షకుడు, 2 రూ-కన్న
గాండు చూ, ముచ్చి. 1, వై. వి. కన్న
ట చూ, కన్నడి (ప్రాచీనకవిమము.)

కన్నడి వా వి తల్లి చూ. మాత 1.
కన్నవాకోడుకు. వా వి తెదరి. వాడు.

కన్నపుకొత్తి ద్వవి చూ కన్నకొత్తి
కన్నవెట్టు ద్వవి క్రి (కన్నము + వెట్టు.)

కన్నమువేయ సాం 2. ఆ 98 ప 4,
ఆ 185,

కన్నపోపు ద్వ. ఆ. క్రి (కన్నము + పోపు)
కన్నమువేయచూ ప 5, ఆ 15

కన్నము వై. వి. 1 = కన్ప, గోడకొంల చూ,
గంధము 1, 2 = కన్ప, కనుము చూ,
రంభిము 1

కన్నయ్య వై. వి 1 (కన్నడు + అయ్య) =
కృష్ణః కృష్ణుడు: చూ, విష్ణువు. 1; ద్వ. వి.
2 (కన్న + అయ్య) కన్నకొండొ చూ,
పేరుడు

కన్నజ దే. వి. వగ "ఉ. తెలిదంకులు వాళ
టున్నవారొయ్య, కన్నజకాడ బాలయ
తెగ విధిసేమని దూటసేరుకు." ర మా.
2, ఆ 41: చూ, దుఃఖము.

కన్నటి. దే. విణ. (కన్నట + టి) దుఃఖితుడు,
ఉ. చా. 5, ఆ. 28: చూ, విమనండు.

కన్నళపు డి. వి. ఉ.పేక్ష. చను. 4, ఆ 86
చూ. మందెపేలము 2.

కన్నవిడి. డి. విణ (కన్ను + అవిటి)అంధుఁడు
“క. చెవిటికి శంఖస్థని కన్ను విటికిదీపంబు
వృధయగుకొ” భల్లా. 4, ఆ చూ, గుడ్డి
కన్నాకు. డి. విణ. (కన్ను + ఆకు.) 1. మేలు
తరము చూ, శ్రైవ్యము, 2 మేలుబంతి
భార భీష్మ. 1, ఆ. 76 చూ, శ్రేష్ఠుఁడు;
3. అశ్రోసరుఁడు. స్వా. 4, ఆ 42 చూ,
శ్రేష్ఠుఁడు, వి. 4 త.ను.లపావల కట్టయండు
మొదటనుం డెడియాకు.

కన్నాల డి. వి. మల్లశాస్త్రమునందలి విన్నాణ
ములలో కొకటి చూ, విన్నాణములు (చూ,
మల్లశాస్త్రము) (చూ-కన్నాకు- కర్ణాకు)
కన్నయ. లై వి 1 = కన్యక వెండికానిపడుచు
చూ, స్త్రీ, 2 = కన్యక కూఁతురు చూ,
పుత్రిక. 1, 3 = కన్య కన్యారాశి. చూ,
రాశి 2, 4 = కన్య. అడుది లక్ష్మీ 3, ఆ
89 చూ, స్త్రీ, విణ. 5 రూ-కన్నై క్రొత్త
“కన్నయగేదఁగి పూఁతేకు. కన్నయమెఱుం
గు” మొ చూ, నూతనము, 6 చిన్న,
అల్పము చూ, స్వల్పము.

కన్నయలేడి ద్వ వి. కారండము, చారిత్వ 1,
భా 897 చూ, మహాపక్షము. (రూ-కన్నై
వేడి కన్నైవేడు-కన్నైవేడుపిట్ట)

కన్నీరు ద్వ వి (కన్ను + నీరు) వార్షికోకము
లవలన కన్నులఁ గాకైతునీరు చూ ఁద
సము. 2. (రూ-కన్నునీరు- నీరు.)

కన్నీరుమున్నీరు బా కన్నీరునందోము. ఎక్క
వగాయేడుపుట “చాంసుండు కన్నీరు సున్నీ
రగుమండఁ గృపాణంబునకుఁ దనసాణం
బులు బలియఁచె” (ధర్మజరాయనూయము)

కన్ను. డి. వి. 1. కపటము. “ఆ. డబ్బుడంబు
...కిటుకుకన్ను గజముగవుదనంగకపటమవు.”

ఆం, పదా గుణ. 10. చూ. వ్యాజము. 1,
2. పర్వము, గనుపు చూ,బుడిపి; 8 నెను
లిపురికన్ను చూ, కించెము, 4. రూ- కను,
అంజకము చూ, నేత్రము. 1, 5 చూపు.
“గి. వచ్చిచెండకన్ను వానకన్నునునెఱుం,గని
పుగంధ్రులు” భార. ఆశ్రీ. 1, ఆ. 148,
ఆము. 5, ఆ చూ, లక్షణము. 3, 6. జొడ.
“వ. అవి...యప్పటికన్నైటింగి. . పట్టిన”
భార. ఆర. 7, ఆ 63 చూ, నూచన. 1;
7 బండిచక్రము అచ్చు. అయో, కాం. 19.
చూ, బండికల్లు, 8. వంకెనద్యారము, 9.న్ను
దంగాది వాద్య భౌండముఖునునంజేస్తాప
బడిన వృత్తనీలమండలము. “వ ఎంచేనియం
గన్నువేయుట మృదంగాది వాదిత్రోయంబుల
యండ, ధాతువాదంబులు తఱచగుట శాబ్ద
కులయందకొక” ఆము 4. ఆ 187;
10 వలయందలి రంధ్రములు. “వ. పాఠితవల
యునుంబోలెఁ గన్నులుచెడల” కవిక.
4 ఆ, 118, 11 వ్రోణాదిరంధ్రము చూ,
రంధ్రము

కన్నుండఁగను పావత్రీయుట బా మోసపున్న
ట “వినువల్లభకన్నుండం, ను పాపందివియ
నేర్పగల మునిముచ్చీననత.” (కళాభూష్ణ
దయము)

కన్ను గానకుండుట బా కంటిలోఁజూడనిస్థితి
వచ్చుట క్రించుమీఁదు తెఱుఁగకుండుట.
మదమెక్కట.” జరాసంధుఁడు గర్వాంధ
కొరమునఁ గన్నుగానకున్నవాఁడు.” (ధర్మ
జరాజనూయము)

కన్ను గుట్టుట బా. సహించేకపోవుట. “వాని
సిరింజూచి కన్ను గుట్టుచున్నది” (వా.)

కన్నునీరు వా. వి చూ, రూ-కన్నీరు
కన్ను మొఱుఁగు డి. న. క్రి రూ-చూ, కను
మొఱుఁగు.

కన్నులగంపూకొనుట. బా ఎత్తువగా ప్రేమించుట. "కన్నవారితెలుగునక గన్నులగంపూకొను గావ్యతనంబు" (ధర్మజ)

కన్నులకఱపు. బా. కన్నులకు చూచు భాగ్యము లేమి "నీవిచ్చేటకు చిచ్చెయటంలేసి యాకొన్న నాకన్నులకఱపువీరె." (ధర్మజ)

కన్నులపండువ బా. నేత్రపర్వము. "కన్నులపండువై బాలుచు గడ్డక నవ్వరలక్ష్యి." (కవి కర్ణరసాయనము.)

కన్నులమండ. డి. వి. చెఱకు* చూ, రసాలము.

కన్నులమోగును. డి. వి. —వై—

కన్నులవిలుకాఁడు డి. వి. రూ- కన్నుల విల్కాఁడు, "ద్వి కన్నులవిలుకాఁడుగ్రాచె ధైర్యంబు." విష్ణు పూ 8 ఆ చూ మన్మథుఁడు

కన్నులవిలుతుఁడు. డి. వి —వై— (రూ-కన్నులవిలుతుఁడు)

కన్నులుగలపక్కి. ద్వ వి. నెవలి చూ, చుయూరము, వెంకటేశ్వరఅంధ్రము 97.

కన్నులులేని పాణి అం నిరర్థకములు ఏడిటిలో నొకటి చూ, నిరర్థకములు

కన్నులులేని ముఖము అం అపకాశములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, అపకాశములు.

కన్నులేము, దే అ క్రి అదికొను చూ, దృష్టించు.

కన్నె వై వి. కన్యక, కన్య చూ, రూ-కన్నెయ (కూతునకు —"ద్వి. కన్నెల చూ ర్యరక గడుయాపవతుల, గవియె." రా. బాల, కాం 88 పుట, కొత్తకు-కన్నె నెయ్యము, కన్నెతమ్మి, కన్నెయెండ ము.)

కన్నెకన్యము. ద్వ. వి. ప్రభువయ్యుద్ధము చూ, యుద్ధము.

కన్నెకోమలి. ద్వ. వి. కౌమధనులలోని యొకా నొక మూలిక * : చూ, పృథ్విము.

కన్నెగోధకోత ద్వ. వి. కన్యకల గోళ్లుతీయు విధి.

కన్నెబావి డి. వి. నీళ్లులేనిబావి, కోనేటివంటి పెద్దబావి (అని కొందఱు.)

కన్నెము డి. వి. కోటిగుండెకాయ కన్నెటికము. ద్వ. వి 1 కన్యాత్వము; 2 వార కన్యాధమసంగము. "నీ కన్నెటికమునకుఁబరియిచ్చిది మొన్నకాదంటే." తేత్రము 186 పాగుట, 184 పదము

కన్నెఱంగుట బా. అభిప్రాయము తెలిసికొనుట, ఇంగితమెఱుంగుట "రాజు కన్నెఱింగినవాడవై యాతని చిత్తవృత్తి ననువర్తించవలయు" (నీతిచంద్రిక-విగ్రహము)

కన్నెలేడి. ద్వ. వి. చూ, రూ-కన్నెయలేడి. "నీ కొక్క...కోసల కన్నెలేడి" (మ. 2, ఆ. 24

కన్నెలేడు ద్వ. వి —వై— (వా)

కన్నెవై వి. కన్యాత్వము చూ, రూ-కన్నె. కన్నెటు. డి. వి (కన్ను + టెటు) ధియము చూ, వెఱపు

కన్నెట్టు. దే అ క్రి చూ, రూ-కన్నెట్టు.

కన్నెఱుగు డి. వి క్రి చూ. రూ-కన్నె మొఱుగ.

కన్య సం వి ఆ. స్త్రీ = కన్యయ- కన్నె 1 నెండ్లికానిపడుచు చూ. స్త్రీ, 2 కూతులు చూ, పుత్రిక. 1, 3. కన్యారాశి చూ, రాశి 2, 4 అఁడుది చూ స్త్రీ, 5 గృహ కన్యక* చూ, కలుబంద, 6 పటోలిక*. చూ, పొట్టి, అం. 7. రానులు పండ్రెం టిలో నొకటి: చూ, రానులు, 8. దూతీ చతుష్టయములలోని మూడవవారియందలి పదియాటింటిలో నొకటి చూ గుం

చతుష్టయము; 9 పరకీయములలో నొకతె.
 వివాహముకానిది (కన్య) చూ, పరకీయ
 పా. (10) బికానాక వృత్తము.--ఒక్కొక్క
 సాదమునకు ఒకమగణముఒకగురువును గలదై
 నాలక ఛందస్సునందుఁ బుట్టిన వృత్తము.
 ఉదా.--భావింపన్యా, గావాప్తిన్ద, న్యా
 వృత్తంబీ, తేవన్పొల్పుకొ." చూ, వృత్తము.1.
 వై. విణ. (1) కొత్త చూ,నూతనము.
 రాఘ.1, ఆ. 7, వై వికన్వీయ- కన్నె
 (2) పెండ్లికాని పడుచు చూ, స్త్రీ,
 (8) కూతురు చూ, పుత్రికి 1, (4) కన్యా
 రాశి. చూ, రాశి.2, (5) ఆడది చూ,స్త్రీ.
 కన్యక సం వి. ఆ. స్త్రీ 1 పెండ్లికాని
 పడుచు చూ, స్త్రీ, 2. చూ, సహోదరి,
 8 పెద్దపిల్లకి * చూ, పత్రాల, అం 4 ఏడు
 మొదలు ఎనిమిదిసంవత్సరములవఱకు మొలక
 జీవనముగలది (స్త్రీ) చూ, స్త్రీ.
 కన్యకలు. అం ఆచార్య, ద్రాపది, సీత, తార,
 చందోదరి.
 కన్యకాబాతుఁడు సం. వి ఆ పుం ఆవివాహి
 తపుత్రుఁడు చూ, పుత్రుఁడు 1.
 కన్యక సం వి. ఆ స్త్రీ చిన్నిచెల్లెలు చూ,
 సహోదరి.
 కన్యకఁడు. సం వి. ఆ. పుం చిన్నితమ్ముఁడు
 చూ, సహోదగుఁడు
 కన్యాకుబ్జము. సం వి ఆ పుం. 1 కొమ్ము
 పొట్ల * చూ, పొట్ల, 2.= కిసోబా. బికా
 నొక దేశము చూ, దేశము
 కన్యాకుబ్జులు. పా కుశనాభుని కొమాత్రెలు
 నూర్వర వాయుజేవుని శాపముచే తమ్ములు
 కాగా వారిని బూలీ అనునొక ఋషి శ్రేష్ఠు
 నకును సోమద యను నొక యపురసకును
 బుట్టిన బ్రహ్మదత్తుఁడను ఋషికి నిచ్చి వివా
 హముచేయగా ఆ బ్రహ్మదత్తుఁడు తన తపో

మహిమాతిశయముచే వారి కుబ్జత్వమును బో
 గొట్టి వారితోకూడి సుఖముగ వివారించి
 యథేచ్ఛముగ నివసించిన ద్రదేశము కన్యాకుబ్జ
 మనఁబడినది ఈదేశనివాసులు కన్యాకుబ్జులు.
 ఇది హస్తినాపురమునకు సమాపము వీరు పం
 చగోడులలో నొకతెగవారు. వీరిలో ఉపా
 గ్యాయబ్రాహ్మణులు- బేబేబ్రాహ్మణులు-
 తివారిబ్రాహ్మణులు- దీక్షితబ్రాహ్మణులు-
 దుబే బ్రాహ్మణులు- మిశ్రీ బ్రాహ్మణులు-
 కుక్షబ్రాహ్మణులు అని యేడువిధములుగ
 నున్నారు చూ, బ్రాహ్మణులు

కన్యాకుమారిఅగ్రిము పా
 శ్చింమాదేశమునకు దక్షిణపు
 చాద్దను చూపు కొన, తిరు
 నల్వేలిబిల్లతు దక్షిణపుచాద్ద

కన్యాకుమ సం వి. ఆ పుం ఇల్లు చూ,
 గృహము 1

కన్యాదానము. అం 1 దానములు పదునాటిం
 టిలో నొకటి చూ, దానములు, 2 మహాదా
 నములు పనునాటింటిలో నొకటి చూ,మహా
 దానములు, 8 కన్యాగానాంగములుదిం
 టిలోనొకటి చూ, కన్యాదానాంగములు,
 4 అష్టవర్ణములో నొకటి చూ, అష్టవర్ణము
 కన్యాదానాంగములు అం వాగ్దానము, ఫల
 దానము, కన్యానందవణము, కన్యాదానము,
 నిరీక్షణము. (5)

కన్యాపీఠికి సం వి ఆ స్త్రీ. నల్లనీరు చూ,
 పీఠికి

కన్యాప్రియుక్తత అం సప్తాధికిరణములలో
 నొకటి, చూ, సప్తాధికిరణములు. (చూ,
 జౌపనిమిడిము, క మశాస్త్రము)

కన్యారాముఁడు సం వి ఆ పుం బుద్ధభేద
 ము చూ, బుద్ధుఁడు 1

కన్యానాద అం. కళలు అఱివదినాలుగింటిలో
 నొకటి చూ, కళలు.

కన్యాశుల్కము సం. వి. అ. న. బీలి చూ, కుల్కము.

కన్యాసంవరణము. అం. కన్యాగానాంగములు అయిదింటిలో నొకటి చూ, కన్యాదానాంగములు.

కన్యకము సం వి అ న కన్యావయస్కులు (కేళి) చూ, చంద్రపుచ్చము

కన్యక ద్వవి కన్యకై చూ, మైక కపటనాటకము. సా దోహాని తతోకూడిన నాటకము.

కపటము సం వి అ పుం, న=కవుకు-కువాళి చూ, న్యాయము 1

కపటాలి సం. వి. ఇ. శ్రీ. పుల్లెబ్బిచ్చిలిక చూ, బచ్చిలి

కపటి సం వి అ కపటముతోకూడినవాఁడు కపటికుఁడు, కపటఁడు కృతికుఁడు, కృతిముఁడు, (తే ప) —కవియగుఁడు గాము, వి పుం 2 ఏనుఁగు చూ, కన్య

కపటిమ సం వి కృ కపటమెంచు "ద్వి" కపటిమ దైవంబునఁ జేలయి క " ర" అగు కాం 157

కపటివఁడు సా వి అ చూ, కపటి

కపటిని సం వి ఈ శ్రీ గొడవాపక కన్య దీప్తియు చూ, గాజుర్లము

కపటుఁడు సం వి అ పుం చూ, కపటి

కపటిశ్లోరి సం వి ఈ శ్రీ తెల్లవ్రాసఁగఁకు చూ, వాఁకుడు

కపర్వకము. సం వి. అ. పుం 1 శివుని జటా జూతుము కపర్వము, 2. గవ్వ చూ, వరా తుము.

కపర్వము. సం. వి. అ. పుం. —మై.

కపర్వ సం. వి. అ. పుం. ముక్కంటి : చూ, కపర్వ

కపాటము. సం. వి. అ. రూ-కపాటము. చూ, తలుపు

కపార్థము. సం. వి. అ. న. బ్రాద్దుతిగుడుకు చూ, నూర్యానువర్తిని

కపాలనాలిక సం వి. అ. శ్రీ. కడుగు:చూ, తిక్కపు.

కపాలస్పత్తి. సం. వి. అ. పుం. చూ, శివుఁడు.

కపాలము సం. వి. అ. పుం. న. 1 తలపుట్టె: చూ, శిల్పము 1, 2 కుండలోనగువారి పెంచిక చూ, బోలె, 3 గుంపు. చూ, సమూహము, 4 పులుము: చూ, మండలము 5 పుం 5 సాము చూ, సర్పము.

కపాలసంధి అం పోడకసంసలలో నొకటి చూ పోడకసంసలు.

కపాలి సం వి అ పుం. 1. పునుకతాలుపు చూ పుఁడు, 2 కపాలచతిపనినగుఁడు, 3 పకాపక చుక్కలలో నొకఁడు చూ, చుక్కలు, 4 చూ, పంటితెవులు

కపాలిని సం వి ఈ శ్రీ. గౌర చూ, సామ్యం

కపాలుఁడు సం వి అ. పు. శివుఁడు. చూ. వ్యాసఁడు 2

కపి సం వి ఇ పుం 1 ఎల్లమామిడి * చూ, మామిడి, 2 తుక్కెరను గంధద్రవ్యము చూ. గాజుర్లము, 3 కోతి చూ, వానము, 4 వెన్నుఁడు చూ, విష్ణువు 1. 5 చూ, సూర్యుఁడు, 6. చిల్లమడ్డి చూ, గల్లక, 7 ఏనుఁగు చూ, చాస్తీ.

కపింజల. సం వి. అ. శ్రీ. ఒకానొకనది చూ, నది

కపింజలము. సం. వి. అ. పుం. = కవుశి, తెలి కృ-లయండు చిత్రీవరముగల బట్టవస్త్రపట్ట చూ, కౌఁజి.

కంపింజిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. ఎఱ్ఱచీరు: చూ, పిసీలిక.

కపిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. నీలసిందువారము * చూ, వావలి.

కపికందుకము. సం. వి. ఆ. న. శిగ్గోస్తి చూ, కల్గము 1.

కపికచ్చుక సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, దూల గొండి *

కపికచ్చుఫలాపమ సం. వి. ఆ. శ్రీ. గోరిందక చూ, ముచపత్తి.

కపికచ్చుర సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, దూల గొండి *

కపికచ్చువు సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. —పై —, 2. నెలకబీడి * చూ, భల్లాతికి.

కపికచ్చ్యము సం. వి. న. పుం. సాంభద్రము * చూ, బాడిద

కపికొలి. సం. వి. ఆ. న. ఒకానొక చెట్టు కోలి కపిచము. సం. వి. ఆ. న. అందువు * చూ, సల్లకి

కపికూడ సం. వి. ఆ. న. అంబాళము * చూ, చూమిడి

కపికూలము సం. వి. ఆ. పుం. —పై —

కపిజము సం. వి. ఆ. పుం. తురుప్ప. చునుంధ ద్రోక్యము చూ, రాజార్జము.

కపిజైలము సం. వి. ఆ. న. —పై —

కపిజిల్వక్కు సం. వి. న. మాండువోస * చూ, దోస

కపితపత్తి. సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, చేత రాసి *

కపితపర్ణి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. ఒకానొక చెట్టు చూ, వృక్షము

కపితము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. చూ, వెలంగ * 2. కంఝకేగు * చూ, కేగు, 3. నిచ్చు టాయి * చూ, సుపుష్పము, చూ. 4. ఆభి

నయహస్త విశేషము, నడిమివేలి మొదలగు మాటిని ముడిచి బొట్టనవ్రేలిని చూపుడువేలి లిని కొనలుతూర్పువట్టిని చూ, వ్యంజకము. 1; ఆం. 5. ఆనయంతహస్తములు నలుబది యైదింటిగో నొకటి చూ, ఆనయంతహస్త ములు.

కపితాన్యూడు. సం. వి. ఆ. పుం. ఒకానొక కోతి చూ, వానగము

కపిదంతము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, కోతికోతి.

కపిధ్వజుడు. సం. వి. ఆ. పుం. కిటికి గూ, విజయుఁడు 1

కపినామము సం. వి. న. పుం. 1 అం. ఉనుబంక తోకేసిన ధూపద్రోక్యము చూ, రాజార్జము;

2. చిల్ల * చూ, సల్లకి.

కపిప్పలి సం. వి. ఈ. శ్రీ. ఎఱ్ఱఉత్తరేణి * చూ, శైఖరికము.

కపిప్రభ సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, దూలగొండి *

కపిప్రభుఁడు సం. వి. ఆ. పుం. శ్రీరాముఁడు చూ, రాముఁడు

కపిప్రీయము సం. వి. ఆ. పుం. 1 చూ, వెలంగ *

2. కల్లమామిడి * చూ, మామిడి

కపిరఘుఁడు సం. వి. ఆ. పుం. చూ, కపి ప్రభుఁడు

కపిరస్యాన్యము. సం. వి. ఆ. పుం. ఎల్లమామిడి * చూ, మామిడి

కపిర్మఘల సం. వి. ఆ. శ్రీ. వెద్దమాల గోవెల * చూ, దూలగొండి.

కపిల. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 ఆగ్నేయదిశయందలి యాడేమఁగు చూ, హస్తీ, 2. పుల్లారు చూ, ధేనువు, 3. ఇరుగుడు * చూ, శింశుప, 4. కంపుటిరుగుడు * చూ, శింశుప, 5. కేణకయను గంధద్రవ్యము చూ, రాజార్జము; 6. చిల్ల * చూ, సల్లకి, 7. హాన్వి త్తిడి చూ లోహము. 1. ఆం. 8. అన్

దిగ్గజముల భార్యలలో నొకతెచూ, దిగ్గజ భార్యలు

కపిలవర్ణి సం. వి. ఇ పుం చూ, నూర్వండు. కపిలవర్ణి ఆం అశ్వకాస్త్రమునందలి అనువర్ణములు పండ్లెండింటిలోనొకటి చూ, అనువర్ణములు

కపిలగ్రాక్ష సం. వి ఆ స్త్రీ. ఒకానొక గ్రాక్ష * చూ, దాగ్రాక్ష.

కపిలధార సం వి ఆ. స్త్రీ 1 స్వర్ణవీలీగ్ర విశేషము చూ, సది 2 కపిలతీర్ణము

కపిలబ్రాహ్మణులు సావీర భూగర్భబ్రాహ్మణులలో నొక తెవారు సావ వేరులు. జైమినీయ నూత్రమువారు దేవకు సావకులు. నూరణం, భగోజిల్లాలయండు గానంబడియెదరు చూ, బ్రాహ్మణులు

కపిలరచ్చము సం వి ఆ పుం స్త్రీ సాభాగ్య లక్షణము చూ, లక్షణము 1.

కపిలము సం. వి ఆ పుం 1 గోగోజీమువంటి వర్ణము చూ వర్ణము 6, 2 బ్రాహ్మణవర్ణము చూ, చండము, 3 ఒకానొకవాడు చూ, వర్ణము 4 పండ్లెపుకోడి చూ, పుం, 5 కుక్క చూ, కుక్కము, కణ 6 గోగో

దేనమువంటి వర్ణములని చూ, వర్ణము 6, ఆం 7 అసం గుంపాస్త్రములు నలుబదియైదిం తిలో నొకటి చూ, అసంయుతుహస్తములు

కపిలవర్ణి ఆం అశ్వకాస్త్రమునందలి అనువర్ణములు పండ్లెండింటిలో నొకటి చూ, అనువర్ణములు.

కపిలశంకువ సం వి ఆ. స్త్రీ. పచ్చీ ఇరుగుడు* చూ, శంకుప

కపిలాపి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. —పై.—

కపిలాశ్యుడు. సం. వి. ఆ పుం. ఇంద్రుడు. చూ, నేలుపుట్టెడు.

కపిలశంకువ సం. వి. ఆ. పుం 1. కపిలశంకువ:

చూ, ముని. 1, 2. లచ్చిమగఁడు: చూ, విష్ణువు. 1, 3 అన్ని చూ, విష్ణు. .

కపిల జే. వి. ఎడ్లమగ్గి తోలి నీరత్నెడి యంత్రము చూ, మూట.

కపిలోచ సం. వి. ఆ. స్త్రీ. 'రణాక * చూ, నల్లకీ.

కపిలోమఫల సం వి. ఆ. స్త్రీ. చూ, దూల గొండి *

కపిలోహము సం. వి ఆ స. ఇత్తిడి చూ, లోహము 1

కపిలిక. సం వి ఆ. స్త్రీ. గజపిప్పలి * చూ, పిప్పలి

కపిలకర్పిణు సం వి ఆ పుం. నారసుడు చూ, ముని. 1

కపిలల్లి. సం వి ఈ స్త్రీ చూ, కపిలిక. *

కపిళ సం వి. ఆ స్త్రీ 1. చిన్న ఎట్లచీమ చూ, పసిలిక, 2 కపిళాది చూ, సది; 3 పూలగురివెండ * చూ, తులాచీజము

కపిళము సం వి. ఆ పుం 1 చిల్లయడ్లి చూ, నల్లకీ, 2 పసుపుమీసిన యెఱుపు చూ, వర్ణము 6, 3 కోతిచోయ, కణ 4 పసుపు మీసిన యెఱుపులది చూ, వర్ణము 6

కపిళాంజనుడు సం వి ఆ పుం. ముక్కండలీ* చూ, శివుఁడు

కపిళాశ్రుతుడు సం వి ఆ పుం దయ్యము చూ, భూతిము

కపిళి సం వి ఈ స్త్రీ. పూలగురివెండ * చూ, తులాచీజము, 2 కల్లు చూ, కుర. 1

కపిళిక సం. వి ఆ స్త్రీ. కల్లు చూ, కుర. 1.

కపిళీర్ణకము. సం వి. ఆ. స. 1 కపిళీర్ణము. చూ, కోటకొమ్మ, 2. గోడపైచివర: చూ, కుద 2, 3 ఇంగిలీకము చూ, హింకళము.

కపిళీర్ణము. సం. వి. ఆ స. చూ, కపిళీర్ణకము; 1; 2. గోడపైచివర: చూ, కుద. 2.

కపిశ్యంము సం వి. ఆ. స. 1 క రాపువు *.

చూ, లవంగము, 2 కర్పూరము. చూ, సిరము, 8 మేరుపర్వతపుకొమ్ము చూ, శిఖరము

కపికచ్చువు సం వి ఆ డి శ్రీ రూ- కపికచ్చువు* చూ, దూగండి.

కపిజ్యము. సం వి. ఆ. పు డ్డిరిక * చూ, పాల

కపీదుగ్గిడు సం వి ఆ పుం చానుచంతుండు చూ, వానరము

కపీతకము సం వి ఆ పుం నల్లమామిడి * చూ. మామిడి, 2 కలుషమ్మి * చూ, ప్లక్షుము, 8 దిరిసెనము* , కీసము, 4 బోధదుగ్గిచుచు * చూ, రావి

కపీష్టము సం వి ఆ పుం క్షీరిక * చూ, పాల

కపుత్రిడు. సం వి ఆ. పుం 1 బ్రహ్మపుత్రిడు చూ. కజుంగు, 2 విష్ణుపుత్రిడు కనూనుడు

కపురపుటనడి ద్వ వి గూ క పురపుటనడి* చూ, రంధ 2

కపుము. వై వి = కర్పూరము. రూ-కప్పిము, కప్పూరము, చూ 2, ఆ 116 చూ, సింము

కపురపుడు సం వి ఆ పుం 1 కుత్తికుడు చూ, వ్యాధుడు 2, 2 నీటిచనుష్యుడు చూ, నీరుమాసి

కపురియెబ్బాహ్మణులు పా పంచగౌడుల లోని సారస్వతులలో మొదటి తెగవారు (సరస్వతీనదీతీరమున నివసించెడిబా)హ్మణులు. సారస్వతులనంబడుదురు వీరు పంచగౌడుల లోనివారు. వీరిలో మొదటిభాష ప్రాకృతము పాంచాలదేశమందును సింధుదేశమందును రాజపుత్ర సామంతులను ముఖ్యముగ నివసించుచున్నారు.)

కపురియెబ్బాహ్మణులు. — కాటపాలె-కాలియె-కుసుడియె-కురల- గైంధార-చుని-దత్త- ధన్నన్నాత్రే-సూలె- పండిత-పారక-ప్రభాకర-బగ- బాలె-భరద్వాజీ-మాలియె-ముర్ఖాల-మోహన-వరాడె-లవ-సర్వాలియె. సాండ- సింఘెపోతె-పోరీ — వీరు మాధ్యం దినకాణ్యశాఖలకుం జెందిన శుక్లయజుర్వేదము వారు వీరు మేకలను గొట్టెలను దుప్పలను పక్షిజాతులను చేపలను భక్షించెదరు. వీరిలో కొందఱు సంబంధబాంధవ్యములు కలవారు. కొందఱు భోజనము మాత్రము కలవారు. కొందఱు యీరెండును లేకున్నవారు ఈ శాఖలవారు లాహోరు ఆన్త్రప్రసాద్ బటాలా గురుదాసపూర్ జలందర్ ముల్లాన్ వ.చా ర్నూర్ యీస్థలములందుం గానంబడియెదరు.

కపోక సం వి. డి. పుం, శ్రీ, కుర్వరము. చూ, మోచేయి (రూ-కఫణి.)

కపోతక సం వి ఆ శ్రీ. చిన్నులికి * చూ, పత్రిల

కపోతకము పా సోతోంజనము చూ, సోపి రము 2

కపోతచరణ. సం. వి ఆ శ్రీ. ఆంజనేయ * చూ, విదుగ్గిచులత.

కపోతిపంక సం వి ఆ శ్రీ. ప్రాద్దుతిరుగుడు* చూ నూర్వాకువర్తని.

కపోతపాలి సం వి ఈ శ్రీ. 1 వోపా స్తంధములమీఁది శ్రేణీకణ్ణ కపోతిపాలిక, విటంకము, 2. కొణిగయందీర్పజిస పాపు, రపుగూడు. కపోతపాలిక, విటంకము

కపోతి పాలిక సం వి. ఆ. శ్రీ — మె. —

కపోతబంక సం వి. ఆ శ్రీ. బ్రమ్మి * చూ, సోమెద.

కపోతచరణ. సం వి ఆ. శ్రీ చూ, కపోత చరణ *.

కపోతము. సం. వి. ఆ పుం. 1 ఆడవి పావు
 రము, గువ్వో చూ, పావురము, 2. పారావ
 తము: చూ, పావురము, 3 పద్మనైదు సంవ
 త్సరముల యేనుగు: చూ, చూస్తి; అం
 4. సంయుతహస్తములు ఇరువదినాలుగింటిలో
 నొకటి చూ, సంయుతహస్తములు, 5. పృత
 హస్తములు ఇరువదిపొమ్మిదింటిలో నొకటి
 చూ, పృతహస్తములు.

కపోతవము సం. వి ఆ స. పొద్దుతిగుడుచూ*
 చూ, మార్యానువర్తిని

కపోతవర్తి సం. వి. ఈ. శ్రీ చూ, కపోతక
 కపోతవేగ. సం. వి ఆ. శ్రీ కపోతబంక.

కపోతసారము. సం. వి. ఆ. న సౌఖీరాంజన
 కిల చూ, సౌఖీరము 2 (చూ, రాయి)

కపోతాంధ్రీ. సం. వి. ఇ శ్రీ. గువ్వగుత్తి*
 చూ, రాజాగ్నము.

కపోతాంజనము. అం. ఆంజనములలో నొకటి
 చూ, ఆంజనములు

కపోతారి. సం. వి. ఇ పుం చేగ చూ,
 శ్యేనము.

కపోదా జే వి కిధిలధనువు చూ, బాణము 1
 కపోలము సం. వి ఆ పుం 1 చెక్కిలి చూ,

లెంప, 2 శ్రీకళాస్నాన చుంబాస్నానా
 షములు చూ, కళలుండు స్థలములు

కపోలములు. అం 1 శ్రీలక్షణాంగములు ఏం
 గదియెనిమిదింటిలోనొకటి, కపోలములు బలిసి

యద్దములవలె నునుపులిగిన గ్రౌఢ్యరాలగు.
 సెనపుల్రెనను కుడిగుడులున్నను సుఖవతియగు.

రోమములులేకున్న స్వేచ్ఛాహోతి యగు
 నూతులవలె లాట్టలైయున్న విధవయగు చూ,

శ్రీలక్షణాంగములు, 2. పురుషలక్షణాంగ
 ములు ఏంబదియెనిమిదింటిలో నొకటి,

(శెక్కిలు).— సంపూర్ణములై పద్మవర్తి
 కపోతాంధ్రీ గలిగిన భోగియు లక్ష్యకంఠుడ

డను సకలవిద్యాసంపన్నుడనునగు. సింహ,
 వ్యాసృ). ౧ జనసుములైక వ్యవసాయము
 యుము భోగియై బహుసంతతి నొందును.
 చూ, లక్షణాంగములు, 3 మధ్యమక్షేత్రము
 లయిదింటిలో నొకటి చూ. సుధ్యమక్షేత్ర
 ములు.

కపోలావర్తము. సం. వి. ఆ పుం శ్రీసోఖ్య
 లక్షణము చూ, లక్షణము 1.

కపోలి జే వి 2. కొనొక భక్త్యము చూ,
 భక్త్యము

కప్ప జే వి చూ, అంబూము, 1
 కప్పలెంపు జే వి కాకముచేర అంబూము

యందు లేచెను గుల్ల చూ, వ్రణము. 1
 కప్పచిప్ప జే వి నీటియంగులిగుల్ల, కంబూము

చూ, సంక 1
 కప్పటము అం ఆయుధములు నుప్పదిగాకిం

టిలో నొకటి చూ, ఆయుధములు
 కప్పవము జే వి 1 కప్పటి శ్రీకట్టులోక.

“సీ చిలుక శేబును నీకుడ, గప్పణప్పడ
 మును కాలి నీకు” పా 2, ఆ. 35

చూ, వస్త్రము 2 కప్పటక, చిలగి పట్టి,
 “డవనముల గోలలుల, ప్పడములు వీల

ధింయి” భా. ఆది 7, ఆ 227 చూ
 వస్త్రము, 3 కప్పటక. మాసిగట్ట చూ,

వస్త్రము, 4 కప్పటక, సన్యాసులకాళి,
 చూ, వస్త్రము

కప్పతాళము వి. వి కప్పవలెండు తాళము
 చూ, వీగము.

కప్పనాపురు. జే వి. చిలుకప్పకాటుచేత పగు
 లకుఁ గలిగెడు పానసపురోగము. హరి,

పూ. 8, ఆ. 46 చూ, పగురోగము.
 కప్పము. జే వి. 1. పున్న: చూ, నీస్తు. 1;

2. కట్టుము: చూ, అంచేము.

కప్పయెలుంగుపాము. దే. వి. మండుకద్దని
 చేయుపాము. చూ. సర్పము, 2 చూ, కపటి.
 కప్పరపడు ద్వ. ఆ. కి (కప్పరము + పడు)
 తొట్టువుడు. "క అప్ప కుమానులక నెనని.
 గప్పరపడిచూచి, ..పురస్కృతాన్నిహోతుఁ
 డగుచుక" శై 6, ఆ. 89 చూ, సంభృ
 మించు.
 కప్పరపాటు. ద్వ. వి. తొందఱపాటు. భాగ.
 6, స్కం 882 చూ. సంభ్రమము
 కప్పరము. దే. వి. 1. —వై—, 2. =కర్ప
 రము పలురంగులు చూ, వర్ణము. 6.
 కప్పలి వై. వి =కర్పర ఓడ పర 3, ఆ 280
 శుక. 2, ఆ. 11 చూ, హోడము
 కప్పిరి. దే. వి. (కప్ప + ఇరులు) కొద్దిచీకటి
 చూ, మేచకము 1
 కప్పి. దే. వి చూ, గిక. (పుల్లి.)
 కప్ప. దే. వి. 1 ఆచ్ఛాదనము చూ, వ్యవధా
 నము 3, 2 నలుపు చూ వర్ణము 6, 8 చీకటి,
 4, 5, ఆ. 5 చూ, మేచకము. 1,
 4. పల్నాకు, హన 4, ఆ 8 చూ, దం
 తతుతము, 5 ఇంకివైకప్ప చూ, పులము,
 స కి. 6 ఆచ్ఛాదించు చూ, మూయు 1,
 ఆ కి) 7 క్రిమ్ము భార ఆది 2, ఆ 15
 చూ, వ్యాపించు.
 కప్పగుతుకె పుల్లు. దే. వి (కప్ప + క్షుక్కు
 పుల్లు) నెనులి, ఆచ్ఛ కిమ్మ. కాం. 69
 చూ, నయూగము.
 కప్పందెరువరి దే. వి. (కప్ప + తెరువు + యి)
 అగ్ని. చూ, నిప్పు.
 కప్పందెరువుబాడ. దే. వి. (కప్ప + తెరువు
 బాడ) అగ్ని, అంధ్రనామసంగ్రహము
 దేవ. 18 చూ, నిప్పు.
 కప్పందెరువుదారి. దే. వి. (కప్ప + తెరువు
 దారి) —వై—

కప్పట. దే. వి. చూ, స్థాపనము
 కప్పపేటిగొంగ దే. వి. చూ. బలరాముఁడు;
 వేంక ఆం దే. 19.
 కప్పటైదువ వెనిమిటి దే. వి చూ, శివుఁడు,
 (సాంబ. దే. 8).
 కప్పడు దే. వి. ఆచ్ఛాదనము చూ, వ్యవ
 ధానము. 8
 కప్పతోవరి. దే. వి. అగ్ని, సాంబ. దే 12
 చూ, నిప్పు.
 కప్పదెంచు దే. ఆ కి. (కప్ప + తెంచు)
 క్రిమ్ము "చ ఉఱుముచు నెల్లడం బిడుగు
 లుగ్రిగతి. .గప్పదెంచు." భార ద్రోణ. 1,
 ఆ 89 చూ, వ్యాపించు.
 కప్పబల్ల. దే. వి. ద్వారముమీఁద గొడుగుబల్లకును
 తన్ను బల్లకును నడుమనుండేది పలక
 కప్పపల దే. వి కాటుకకొండ: చూ, పర్వ
 తము.
 కప్పపేనిగాను. ద్వ. వి (కప్పపేను + గాము)
 కనిగ్రహము (చూ, కని) చూ, రాహువు 2.
 కప్పరగండి వై. వి =కర్పారగంధి. కర్పా
 రగంధమువంటిగంధముగల ఆఁడుదిప్పా. 3, ఆ
 11 చూ, త్రి.
 కప్పరపుటనఁటి ద్వ. వి (కప్పరము + అనఁటి)
 చూ, రూ- కపురపుటనఁటి *.
 కప్పరపునూనె ద్వ. వి. కర్పూరతైలము చూ,
 తైలము (వా)
 కప్పరపుబెండ ద్వ. వి (కప్పరము + బెండ)
 గంధములము * : చూ, మద్భ్రంధ.
 కప్పరపువంగ. ద్వ. వి (కప్పరము + వంగ)
 కత్తెవంగ * చూ, వంగ.
 కప్పరబోగి వై. వి. =కర్పూరపురబోగి అనునస్య
 ము చూ, సస్యము.
 కప్పరబోగులు. వై. వి బ. = కర్పూరబోగి.

ఒకరకము వడ్లు, భీ 2, ఆ. 140. చూ, ధాన్యము. (వృత్తియందేకవననాంతము)

కవ్వరము. వై వి. = కర్పూరమ్ చూ, రూ-కవురము. (వృత్తియందు చాల్లవరమగుచో అంత్యవర్ణమునకు వికల్పముగ లోపంబగు, కవ్వరచేడము మొ.)

కవ్వరతాయి. దే. వి. నీలమణి. నల్లతాయి చూ, రత్నము. 1.

కవ్వెర. వై. వి 1 = కర్పూర. పుట్టె, ఉ, హరి 2, ఆ. 126 చూ, శల్యము 1, 2 = కర్పూర. వెద్దముఖముగల వెద్దపాత్రము చూ, పాత్రము. 6, 8 = ఖర్పూర. భిషాపాత్రము. కొప్పెర. "నీ కడునల్పుగంబై పాడుపు గుబ్బలిజోగి కరమువైకెంపుగ పైరయనం పర. 8, ఆ 280, (కటూహమనికొందలు) చూ, పాత్రము. 6

కవ్వరికుద్ది పా కవ్వరిని చూడముచేసి గుడ్డను మూలకట్టి నరమాత్రముతో ఏడుజాయలు డోలాయంత్రమున వండినను, గోమాత్రమున రెండుజాయలు వండినను, గరికెలోపోసి నేతిలో యేడుపొంగులువచ్చులాగున వండినను కవ్వరికుద్దియగును

కవ్వరిలవ్రావ్యాణులు. పా నేపాఠ బీకపు బ్రాహ్మణులగా నొకగు చూ, బ్రాహ్మణులు

కప్పము వై వి. = కర్పూరమ్ చూ, రూ-కప్పరము (వృత్తియందు కప్పాశబ్దమువలె నెఱుంగునది) "గీ అచ్చరలు వేడికొని పోవుచురు కప్పవీడియులు" చారుసు దేవ చరిత్రము

కప్పములక. ద్వ. వి. (కప్పము + ములక) చూ, కప్పరపువంగ.*

కప్పకొత్తిక. సం. వి ఆ. శ్రీ. చొంగ: చూ, కొత్తిక.

కప్పి సంగి ఈ. స్త్రీ. 1. కాళిగణి * చూ. బోడతరము, 2 పిప్పలితీరగి * చూ, పిప్పలి.

కప్పణి సం వి ఇ పుం. కూర్పగము. చూ, మోచేయ

కప్పము సం. వి. ఆ పుం తెనుడ చూ, శేవము. కప్పవర్ణము సం. విణ. 1. క్షేమ్యవృద్ధికారకము, పుం. 2 చూ, పిండిలిగర.*

కప్పవిరోధి. సం వి ఇ . చూ, మిరియము కపాతికము సం వి ఆ పుం చూ, కొట్టిలి.*

కపాయిలు సం వి ఆ. పుం చో. కప్పము. కపారి సం వి ఇ పుం సారి చూ, కుగరి కఫేలుపు సం వి డా. శ్రీ. పాముపడగ గూ. పటము

కపాణి సం వి ఇ పుం కూర్పగము చూ, మోచేయ్య

కబంధము సం. వి ఆ . 1 . లము చూ, నీలు 1, పుం. 2 (రూ-బంధము) అల తెగి నుక్కె శకరము చూ, మొండెము, పుం 3 కడలి చూ, సముద్రిము, 4 కడుపు గర్పము చూ, భూమిము 1

కబంధుడ. సం వి ఆ పుం 1 కబంధుడను రాక్షసుడను చూ, రాక్షసుడంబు 1, 2 కేకు గి)చాము చూ గాహావు 2

కబగ సం వి ఆ స్త్రీ. గగ్గ * చూ, వాయింటు

కబము సం విణ కిలినిని చూ, మిశ్రము కిబి సం వి ఈ శ్రీ. 1. రూ- కబగ * చూ, వాయింటు, 2. కుక్కి-వాయింటు *

చూ, వాయింటు, 3. ఇంగువమామిడి*. చూ, హింగువు. 1, 4. ఇంగువచెట్టుఅకు; 5. కొప్ప చూ, వేసలి (రూ-కబిధరము-కబరము)

కబలి. సం. వి ఈ. శ్రీ. కాకోలి *; చూ, వాయింటు

క బళి నము. సం. వి. ఆ న. ఉద్దితి చూ, మ్రింగుడు
 క బళి నము. సం. వి. ఆ పుం 1. కవలము, ముద్దా
 చూ, సా పాటు, 2 చూ, అనాగళస్తనము,
 3. దింబరవృతము.
 క బళిం చే. సం స కృ ఎగగొను చూ మ్రింగు.
 క బళి తము. అం ముఖగతులు నాలుగింటిలో
 నొకటి చూ, ముఖగతులు
 క బాడము. దే వి. ఎదుమీదవేసి తెచ్చెడు కస
 వులోనగువని జీంతుమోపు
 క బాధ సం వి ఆ. (స్త్రీ) రూ- కంబాధ చూ,
 తలనొప్పి
 క బాయి దే వి. రూ- క బాయా అంగి కళా.
 5, ఆ 179 నూ, వస్త్రులు
 క బాయా. దే వి —వై— “న డ గూదగలు
 వైరిణులు చేక్కనిక బాయాలు ” హంస 5,
 ఆ 356.
 క లింగపు సం. వి ఉ పూ నీటిగొలు చూ,
 బొట్టు.
 క లితిము సం వి ఆ పుం రూ- క వతిము *
 చూ, వెలం.
 క లిలము. సం వి ఆ పుం గోగోదీనమువంటి
 వగము చూ, వర్ణము 6
 క బుగ్గుదము సం వి. ఆ పుం అంబుసోప్పటుము,
 నీరుబుగ్గు చూ. బుద్బుదము 1
 క బురు దే వి ఉబుసు చూ, సమాచారిము
 2. (వా)
 క బ్బాడుండు సం వి ఆ పుం కుత్సితపు బా
 ధుండు. చూ, బుద్ధుండు 1
 క బ్బుపుంగూరుపరి. ద్వ వి కవి, గ్రంథకర్త
 ఆచ్చ బాల, కాం. వీరిక 12 చూ. మాట
 ల్లువాండు (రూ- క బ్బుపుంగూర్పరి- క బ్బుపు
 నేతరి.)
 క బ్బుపునేతరి. ద్వ. వి.—వై.—

క బ్బుము వై. వి 1 = కావ్యము: చూ, పుస్త
 కము, 2 గ్రంథము పర 2, ఆ. 234 చూ,
 పుస్తకము.
 క బ్బిలి దే వి శౌండీకుండు, కల్లమ్మువాడు:
 చూ, సురాజీవి.
 క బ్బిలివాడు దే వి —వై—
 క భాగ్య. సం వి ఆ స్త్రీ 1 బ్రహ్మబాగ్య
 చూ, సరస్వతి, 2 విష్ణుపత్ని, లచ్చి చూ,
 లక్ష్మి 1.
 క భూషణము సం. వి 9 న సిగబంతి చూ,
 భూషణము 2.
 క మ సం. వి ఆ (స్త్రీ) 1. కాంతి చూ, వెలు
 తురు 1, 2 రూ- కవాల చూ, లక్ష్మి
 క మండలము వై వి = క మండలుపు సవా
 సులసాత్ర్యము చూ, పాత్ర్యము 6
 క మండలపదము సం వి ఆ పుం జావ్వి *
 చూ, ప్లక్షము.
 క మండలుపు సం వి ఉ పుం. 1 = క మండ
 లము చూ, పాత్ర్యము 6, 2 నకిగ్రదోన *
 చూ, దోన, 3 జావ్వి * చూ, ప్లక్షము
 క మంధము సం వి ఆ న 1 జలము చూ,
 నీరు 1, 2 క బంధము చూ, మొండెము.
 క ముతుగు దే వి క సుసాలెవని కంపటి చూ,
 పొయ్యి (రూ-క మ్మిటుము-కుమురు)
 క మరము సం వి ఆ న 1 భిక్షాపాత్ర్యము,
 కొప్పెర చూ పాత్ర్యము 6, పుం 2 కూ
 ర్మము చూ, తాంబేలు, 3 గిడన చూ,
 పొట్టి, 4 వెనురుమొలక చూ, మొక్క 1,
 5 కుండమొదివాద్యము చూ, స్వరము 2,
 6 కుచేరుకెత్తి చూ, రిప్పి 2 (చూ,
 బాణము 1)
 క మరి సం క. క (స్త్రీ). అండుతాంబేలు చూ,
 తాంబేలు.

కమలాక రాంకము. పా. పవ్యంతములలోనొకటి
చూ పవ్యంతములు.

కమలాపండు. మి వి. కమలాఫలము చూ,
కర్క-రాంకము. (పా)

కమలాపుండ్రు. సం వి ఆ. పుం. 1. చూ,
నూర్వ్యండు, 2 మెన్నుండు చూ, విష్ణువు. 1.

కమలాఫలము సం. వి ఆ పుం చూ, కమలా
పండు.

కమలాసనము. సం వి ఆ పుం 1. పంది చూ,
నూకరము, 2 మబ్బు చూ, మేఘము 1

కమలాసనండు. సం వి ఆ పుం 1 నలవ
చూ, బ్రహ్మ 1, 2 చూ, నూర్వ్యండు

కమలిని. సం. వి. 14 స్త్రీ 1 తామరకొలను
చూ, సరిస్సు 1, 2 తామరకొలను చూ,
పచ్చము 1.

కమలు జే ఆ క్రి. 1 తపింమీ భాగ
ఆ చూ, సంతాపింమీ 2 కాలు

రా కిష్కిం, కాం 710 చూ, మండు
కమలుండు సం వి. ఆ. పుం 1 ఇందుర్తిండు

చూ, వేలుపు శేండు, 2 గుమ్మ చూ,
బ్రహ్మ 1

కమలాద్రిగము. సం వి ఆ. 1. కుసుమపువ్వు
చూ, వహ్ని శిఖము. 2.

కమసాలి జే వి కంసాలి చూ, స్వర్ణకాంతుండు
కమసాలె జే వి. —వై.— (రూ-కమసాల

వాండు- కమసాలెవాండు కంసాలవాండు-
కంసాలి-అగసాలి-అగసాలె)

కమాను. అన్య జే. వి 1. పయనము చూ,
ప్రయాణము, 2 నిల్లు, చూ, బాణము 1

కమి. జే వి 1. వంపజడిక వేర్వేర్లుల పుడి
సిలి 4 సీ కాంతాజనంబులు కమియాగ

నిదురుకేపురములో దత్కాలపుణ్యభిక్షు ”
భీ. 8, ఆ. 7 చూ, పట్టిలి, 2 క బళనము

చూ, మింగుడు.

కమికిలి జే వి చూ, కమి. 1.
కమిచీ పిం వి దేబుకు చూ, మునికొల 2.

కమిత సం విణ. ఇచ్చేలువాండు చూ, వలపు
కాండు.

కమిత్తెడ సం విణ —వై—
కమియు జే ఆ క్రి 1 కవియు చూ,

వ్యాపింమీ, 2. నలగు, రా సం, కాం 84:
చూ, నీడితిమగు, 8 కమియంబండు, చాతి

పూ 6, ఆ 88 చూ, మాగు.
కమిషక. ఆం 1. దేవగానికిచ్చు అడనపు

సామ్మి, 2. వనిఆర్ద్రగా పంపినందులకిచ్చు
అడనపుసామ్మి

కమిజు ఆం. లోకభరింమీ చొక్కా చూ,
వస్త్రము

కమిశిలము సం వి ఆ న కుఖము ఇచ్చింపం
బడినది.

కముగో వై వి = కపింబలః రూ-కంజు
“ద్వి. కముగోలః జిలుకలః క్రౌంచపక్షు

లను” నళ 8, భా. 828 చూ, కాంజు
కముకుచ్చే పా కండ్లము పా సెడివెచ్చు

కముమీ. జే స క్రి 1 గ్రహింమీ “నడిమి
చీక్కి-గమిచి విధిగంబుననూంచె” వై 5,

ఆ 16 చూ, పుచ్చీకొను, 2 ఎరగొను,
స్వా. 4, ఆ 118 చూ, మింగు

కమాలము పా నీటిమాటు. (కమేయము,
కమైతి), కమోషము, కమాషధము, కయ

మము ఇత్యాయలూహ్యంబులు.)
కమ్మ జే వి 1 తాటియావ, ఆం, భా ద్వి.

వకా. 77 చూ, తాళపత్రిము, 2 తాటుం
కము, దంతము లోనగువానిచే చేయబడిన

చెవికిమ్మ చూ, భూషణము. 2, వై వి 8 =
కర్మ బాబు, అచ్చ. బాల. కాం 161. చూ,

లేఖ 8, 4. రూ-కాడ మృగాళము, తామ
రతూండు చూ, పద్మము 1, 5. కమ్మకొలము:

చూ, కూడుగిండ, 6 కమ్మకొలువారు
చూ, కూడుగిండు, విణ 7 పులుసులేనిది,
“కమ్మగూర ” మొ, 8. తియ్యలిది రూ-
కమ్మన, “కమ్మనీరు ” మొ చూ, మధు
రము, 9 వాసనగలిది. “కమ్మనూనియ.”
మొ.

కమ్మగాహపు డే. 7 కలయూహతులు చూ
వాయువు (రూ కమ్మగాడు)

కమ్మప్పై వై వి = కమ్మప్పై (కమ్మి +
అమ్మి) లోకాపుణ్డిగల లోకాపది రూ-
కమ్మమ్మి. ఆము 4, ఆ 148 చూ, గహు
రంధ్రిణి.

కమ్మమ్మినడియంట బా. లోంఱిడియంట.

కమ్మటము డే. వి. 1 చూ, రూ-కమ్మటము
గంగా 4, ఆ 17, 2 అయిస్సాగకమ్మ
కమ్మరము (ప్రకృతి-కమ్మర పురుషోత్తమ
కమ్మయసు)

కమ్మటికా డే వి (కమ్మటము + డాడు)
కంసాలి చూ, స్వర్ణకారండు

కమ్మటము డే వి చూ, రూ-కమ్మటము ప్రకృతి
కమ్మరి (పురుషోత్తమకమ్మటము)

కమ్మటేకు డే 7 (కమ్మటము + డాడు)
1 చూ, రూ-కమ్మటేకు స్వా 5, ఆ 47,
2 కమ్మర యా, స్వర్ణకారండు

కమ్మట డే వి 1 కమ్మడము చూ, మాధు
ర్యము, 2 (మాధుర్యము) కావ్యగుణములలో
నొకటి. (చూ, గుణము), 3 సారథము,
(ఇది విశేషణముగువో ఇకారాంతము)
“ఉ తేనెలు. కమ్మనిపండు లింపుసాంపా
రణ.” భార ఆర 7, ఆ. 11 చూ,
వాసన. 1

కమ్మనిమ్మ. డే. వి. తియ్యనిమ్మ: చూ, కర్క-
కమ్మనిమ్మ

కమ్మనిమ్మ

కమ్మనీరు ద్వ వి. పూండేన. ఆము 5, ఆ. 121;
నై 8, ఆ. 102 చూ, మకరందము.

కమ్మనూనియ. ద్వ. వి సంపెంఱి మొగలగు
వానింకేప్పి చేసినతైలము. రూ-కమ్మనూనా
భార ఆను 2 ఆ చూ, తైలము.

కమ్మపంశీలు డే వి. బ. రత్నతాటుంకము, పం
జలకమ్మలు స్వా. 3, ఆ. 28 చూ, ధూమ
ణము. 2.

కమ్మబిల్లి ద్వ వి పువంగుబిల్లి పి కశం. 1.
ఆ 98 చూ, మూరాలము

కమ్మర నై వి 1=కమ్మర. ఇనుముపనిచేసి
బ్రిదికాబాతి కరమల, 2=కమ్మర ఇనుము
పనిచేసి బ్రిదికాబా బాతివాండ చూ, స్వర్ణ
కారండు. (చా) (రూ-కమ్మరి-కమ్మర-
కమ్మరి-కమ్మర)

కమ్మర వై వి. అయిస్సాగకమ్మ కమ్మర
కమ్మరది చా వి —నై—

కమ్మరము నై వి కమ్మరపని రూ-కమ్మటము.
(ప్రకృతి కమ్మర పురుషోత్తమకమ్మయము.)

కమ్మరవాండ. ద్వ 7 కమ్మర చూ, స్వర్ణ
కారండు

కమ్మరి నై వి = కమ్మరి (కమ్మరి + డ)
1 —నై— ఆం, 2. స్వా 5, ఆ 28,
2 బాణాకాయుడు అప్ప 6, గా, కాం 10
కమ్మరీడు

కమ్మరీడు నై వి = కమ్మరి (కమ్మరి +
డాడు) —నై— (బాణాకాయుడు.—
“వ తైలముల, అవండాల్లు మరువంపందటి
యను కమ్మరీడు చెరపునంజేసియనిచి. కి అ
కుటుముల గుంపులసాంపునం పంపారు
కలువకొవియలును.” నీలా. 8, ఆ. 10)

కమ్మరు డే. వి. చూ, రూ-కమ్మరు.

కమ్మరుబాండు. డే. వి. రెండుగాండికమ్మలు నడిమి
లిగిబడ్డ.

కమ్మరేగు జే. వి. కశేరుకము * చూ. కేగు.

(రూ-కమరేను-కమ్మరేను)

కమ్మరేను. జే. వి. —వై—

కమ్మరేవిలుకాడు. జే. వి. రూ-కమ్మరేవిల్లాడు

మరుడు* చూ, మమ్మరుడు. విక్రి. 8,

ఆ. 57

కమ్మరేవిలుతుండు. జే. వి. రూ-కమ్మరేవిల్లాడు.

—వై—

కమ్మి వై. వి. 1 =కంబి- కంభి. వెదురులోన

గువారికమ్మి చూ, వంకారము, 2 =కంబి-

కంభి. బంగారలోనగువారి కమ్మి, 3. వస్త్ర

పుంకమ్మి ఫీ 1, ఆ 116 చూ, చెంగు,

4. బండికింటి కడకమ్మి. భాగ. 5, సుం.

2, ఆ 81, 5 వేముద్దు చూ, బొద్దు

కమ్మిబండి ద్వ వి కమ్మివేసిన మూనిచక్రిపు

బండి చూ. శకటము 1

కమ్మిరింపి. జే. ఆ. క్రి ఆచ్చాదింపే భో. 3,

ఆ 44 చూ, మాయు. 1

కమ్మి వై స క్రి 1 కమ్మిగా వూగంగొట్టు

వను. 2, ఆ. 32, 2 చుట్టుకొను : చూ,

వేప్పింపి

కమ్మికోను. వై. స క్రి గుట్టుగానుంచుకొను*

కమ్మిసీరు. ద్వ. వి ఉపజలము చూ, సీరు 1

కమ్మిలవైబండి జే వి ధూనుశకటము చూ,

ఏగి బండి (రైలు) (ట్రామ్) (డిసెల్ రైలు

కారు)

కమ్మిచ్చి వై వి. చూ, రూ-కమ్మిచ్చు

కమ్మిగాను జే వి (కమ్మి + ఆకు) కొరపు

నల్లములసాకు* చూ, తిములసాకు.

కమ్మిరాకుతీగ జే వి. కారపు నల్లములసా

కులతీగ * : చూ, తాంబూలవల్లికి

కమ్మి. సం. వి. ఆ. శ్రీ. ఏలు. చూ, నది

కమ్మిము సం. వి. ఆ. న. 1. పిడకనిప్పు చూ,

నిప్పు; విణ. 2. ఇంపైనడి: చూ, మృద్యము.

8. ఇచ్చేకలది* చూ, వాంఛ

కమ్మిండు సం. విణ. కాముకుడు: చూ, వలపు

కాడు.

కయస్థ. సం. వి. ఆ శ్రీ. ఉసిరిక * : చూ,

శ్రీఫలి 1.

కయానము. సం. వి. ఆ. న జలయానము

కయాచాము. సం వి ఆ. పుం చూ, ఎనువ

దూడ.

కయి. జే. వి 1. చేయి. రూ-కై: చూ, చూ

ము, వై వి 2 =కవి, రూ-కై చూ, మాటలల్లు

వాడు, (రూ-కయోసరుండు - కై - కైస

రుండు) 3 తొండము చూ, శుండము, అప.

4 చతుర్థివిభక్తి ప్రత్యయము రూ-కై.

కయిక వై వి. 1 =కైకేయి. శేకయరాజుకూ

తురు చూ, కైకేయి, 2. దశరథువోరాజు

భార్య చూ, కైకేయి.

కయికట్టు. ద్వ వి. రూ-కైకట్టు. సందర్భము:

చూ, సమయము. 1

కయికానుక. జే. వి. రూ-కైకానుక. రాజులు

లోనగువారిని జూడఁబోవునపుడు కొనిపో

యెడి యుపహారము. రామా. 2, ఆ 5,

య 1, ఆ 104 చూ, లంచము.

కయికోను. జే ఆ క్రి 1 రూ-కైకోను.

పూను* చూ, యత్నించు, స క్రి. 2 రూ-

కైకోను. గృహించు చూ, పుష్కళిను;

3 రూ-కైకోను లక్ష్యవెట్టు చూ, లెక్క

సేయు.

కయికోలుపు జే వేర్ కైకోనఁజేయు. రూ-

కైకోలుపు

కయికోల జే. వి. గుడ్డలునేసి బ్రదికకు ఒకా

నొకజాతి రూ-కైకోల.

కయికోలవాడు జే. వి. ఒకరకము సాలె

వాడు. రూ-కైకలవాడు-కైకోలవాడు

చూ, సాలెవాడు.

కయికోలు దే. వి. 1. రూ-కైకోలు అంగీకారము చూ, సవ్యతి. 1, 2 రూ-కైకోలు గ్రహణము చూ, ప్రతిగ్రహము 1.

కయిచాంపులు దే వి బ రూ-కైచాంపులు చూ, ననుస్కారము.

కయిజీతము. ద్వ. వి. రూ-కైజీతము చూ, బలెము.

కయిజో. దే వి. వాగెను వెనుక కీడ్చి కట్టుట రూ-కైజో

కయిజోలు దే అ క్రి బిలుగు చూ, వాగిలు 3 కయిజో. దే వి రూ-కైజో చూ, కౌంబి (ప్రకృతి-కపింజల పురుషోత్తమకవీయము.)

కయిడుపు దే వి పోలికి చూ, సామ్యము (రూ-కైడుపు)

కయిత వై వి = కవితా కవిత్యము చూ, మాటలల్లుట (రూ-కయితము-కైతము-కైతి)

కయిదండ దే వి రూ-కైదండ చూ, ఘోషణము 2.

కయిదు దే వి 1 రూ-కైదు. కపింజలము చూ, కౌంబి, 2 రూ-కైదు చెఱి చూ, బంధనాలము, (చూ, గృహము. 1)

కయిగుపు దే వి రూ-కైగుపు మా, బాణము 1 కయిపదము వై వి = కవిపదమ్ రూ-కైపదము కవిపదానుపరిషోధము పూరింపఁచెప్పడిపద్యాంశము చూ, సమస్య.

కయిపు దే. 3 1 రూ-కైపు కొత్తము చూ, మదము 1, 2 రూ-కైపు అందము చూ, సౌందర్యము, 3 రూ-కైపు రీతి చూ విధము 1, 4 రూ-కైపు ఉంకింపు చూ, విజృంభణము, 5 రూ-కైపు. కపటము చూ, వ్యాజము. 1

కయిసోయతు. హిం. వి. బకాసోక విషయమునకు కయిసోయతువాక్యాలము.

కయిముడి దే. వి రూ-కైముడి చర్మవాద్యములలో నొకటి చూ, వీణ.

కయిమోడుపు. ద్వ. వి. రూ-కైమోడుపు చూ, ననుస్కారము

కయిరండు దే వి. కయిరండును పేరుకలుగుట్టుము చూ, హయము.

కయిరవడి. వై వి = భాదిరవటుక రూ-కైగవడి చూ, రంకడము.

కయిలాగు దే. వి రూ-కైలాగు చూ, ఘోషణము 2.

కయిలాటకాండు దే వి. (కయిలాటము + కాండు) రూ-కైలాటకాండు. మానూచి చూ, ప్రాతిహికండు

కయిలాటము. దే వి. రూ-కైలాటము చూ, హయము 1

కయిలు దే వి పండిన ధాత్యుకాలత దా రూ-కైలు

కయివడి దే వి 1. ప్రకాశము రూ-కైవడి చూ, విభవము. 1, 2 రూ-కైవడి పోలిక చూ, సామ్యము. (రూ-కయివడి - కైవడి - కైవడి - కైవడి)

కయివడిమువై వై వి = కైవడిమువై కి. రూ-కైవడిమువై * చూ, ముస్తకము.

కయినలి దే. వి రూ-కైవడి పోలిక చూ, సామ్యము.

కయివారము. దే వి 1. గనియయంచు రూ-కైవారము, వై వి 2. = కవిపదక. రూ-కైవారము పొగడిక చూ, ప్రాతిహిక..

కయివారమునేరకు ద్వ. స క్రి రూ-కైవారమునేయు పొగడు చూ, ముతించు.

కయిపు. దే. వి 1. రూ-కైపు. ఉన్యాదము చూ, కైట్టి, 1; 2 రూ-కైపు. లాహిరి: చూ, మదము. 1.

కయివారిలు. దే. ఆ. క్రి. 1. రూ- కైవారిలు
ఒకగు చూ, వారిలు 8, 2 పక్షులులోన
గుసవి క్రిందికిదిగు- కైవారిలు, 8 రూ-
కైవారిలు. కాణు చూ, సువింను.

కయివారిలుమీ. దే. పే. కైవారిలజేయు
రూ- కైవారిలుచు.

కయిసరుండు వై. వి. = కవీశ్వరః చూ, రూ-
కయిసరుండు.

కయిసాటిచిక్క. ద్వ. వి. చూస్తానక్షత్రము
రూ- కైసాటిచిక్క చూ, నక్షత్రము. 1

కయినేత. ద్వ. వి. 1 రూ- కైనేత. అలం
కాగము చూ, భూపణము 2; 2. రూ-
కైనేత. పూజ చూ, సుపర్య.

కయినేయు. ద్వ. స. క్రి. 1. రూ- కైనేయు.
అలంకరించు చూ, సింగారించు, 2. రూ-
కైనేయు అర్పించు చూ, పూజించు

కయిసరుండు వై. వి = కవీశ్వరః. రూ- కైస
రుండు చూ, మాటలల్లువాండు

కయ్య దే. వి. 1 రూ- క్రి.య్య చిన్ననీటి
కాలున చూ, నది, (సౌకృతి- కుల్య పురషో
త్తమకవీయును), 2. వరిపండి చూ, పొలము
కయ్యపొండి దే. వి (కయ్యము + తిండి)
కల గాభోజమండు, వాగుండు అచ్చ. సుం,
కాం 2 చూ, ముని 1.

కయ్యము దే వి జీడడము చూ, యుద్ధము.
(సౌకృతి- కలచా పురషోత్తమకవీయును)

కయ్యగి దే. వి. హిసబాతిహా క్రికము చూ,
ముక్తము

కయ్యలకక్రిచ్చి దే వి కష్టాశోర సాండు 4.
ఆ. 10 చూ, కేవీశోర

కయ్యలమొకము. ద్వ. వి జంబుకము చూ,
నక్క.

కర. వై విధ. 1 = ఖరమ్. త్రిక్షము. "కరసార"
చూ, తీండ్రము; (రూ- కరా- కలువ)

దే.వి. 2 అల, చూ, వీచి.1; (రూ-కరడు-కర
డము-కరండము-కడలు) 8 ఒడ్డు. లక్ష్మీ. 1.
ఆ. 42' చూ, తీగము, 4 పసులుమేయంటుకై
దున్నక నిలిపిన పొలము* (చూ, వివేతము).
చూ, భూమి 1 (రూ-కొరక-కొరస-కొఱకరు-
కొఱను), 5 గౌరవము చూ, మర్యాద.

కరంకము. సం. వి. అ. పుం. 1. లోపల నేమియు
లేని బొండ్లపుంజిప్ప కరకము, (తె. పు):—
చిప్ప, 2. కంకాళము, ఎముకలగూండు.
చూ, శల్యము. 1, 3. తల చూ, శిరము 1,
4 వక్కలాకులత్తి చూ, చాడపము 1,
5 పుట్టె, కపాలము: చూ, శల్యము. 1

కరంకశాలి సం. వి. ఇ. పుం కరంకమును పేర
గల చెఱకు * చూ, చెఱకు.

కరంగము. సం. వి. అ. పుం కొంచెము పొడవు
గల జింక చూ, హరిణము. 1

కరంజకము. సం. వి. అ. పుం కానుగు* చూ,
శాదప్పుము.

కరంజఫలకము. సం. వి. అ. పుం. కపిత్థము *
చూ, వెలగ

కరంజము సం. వి. అ. పుం 1 కానుగు *
చూ, శాదప్పుము, 2 పులిగోగు * చూ,
వ్యాఘ్రనిఖము, 3 కర్ణకాయ చూ,
భిక్ష్యము.

కరండకము. సం. వి. ఆ. పుం కరాటము చూ,
పాశ్రము 6.

కరండము సం. వి. ఆ. పుం, స్త్రీ, స. 1 = కరవ
డము. — వై —, 2. కత్తి చూ,
రిప్పి 2, 3 తేనెవెర చూ, మధుపటలము,
4. కన్నెరేడి చూ, మహాపక్షము, 5. తెలి
కలు * చూ, నువ్వులు, దే. వి. (1) అల
చూ, వీచి. 1

కరండి. సం. వి. వ. పుం ఒకరకముచేపచూ,
మత్స్యము. 1.

కరంబము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. కంపిల్లము *
చూ, గోచని, 2 కూడిక చూ, సంయో
గము, రి.యా-కరంభము. (వెరుగులోకలిసిన)
శేలపిండి చూ, సాదము (1), విణ 4 కలి
సినది చూ, మిశ్రము.

కరంబితము. సం. విణ. 1 కలిసినది చూ,
మిశ్రము, 2. చెక్కెంబడినది చూ, రుషితము.

కరంభ. సం. వి ఆ శ్రీ. దుట్టుపు * చూ,
విషాడి

కరంభకము సం.వి ఆ.న (వెరుగులోకలిసిన)
శేలపిండి చూ, సాదము (1)

కరంభము సం. వి ఆ. పుం 1 —వై—
2. వనపిప్పలి * చూ, పిప్పలి.

కరగం జే వి. 1. కరగంటు, ఆ.కె. 2 కాణు.
లక్ష్మీ 8, ఆ 71 చూ, స్రవింపి, అం
శ్రీ. 8 కరగింపి భార విరా. 2, ఆ 27
కరచు

కరగంపడు, ద్వ అ కె. (కరగం + పడు)
కరగం స్వా 6, ఆ. 9 చూ, స్రవింపి.

కరగంపి జే. ప్రే కరగజేయు చూ, కరగంపి

కరక సం. వి ఆ శ్రీ, అ. పుం 1 ఇరాచ
రము చూ, వడగల్లు, 2 = గరగ గళంతిక
చూ, పాత్రము. 6, జే. వి (1) కరక *
చూ, చారితక; (2) బూతి చూ, భృష్టుము,
అం. 8. ఫలములు మూడింటిలో నాకటి
చూ, ఫలములు

కరకంపి జే విణ (కరక + అంపి) కరక్కా
య నీటితో వ్రాసిన అంపి చూ, చెంగ
కరకంటకము. సం. వి. ఆ. పుం గోర చూ,
సఖము.

కరకటి. జే. వి. వలము * చూ, స్థూలుము. 2.

కరకటి. జే. వి. వేరటాడుటకు ఉపయోగముగు
కరకటి. సాదము. "గోరక అక్షరములు

కరకటిలు." సక్యాం. 8. ఆ. 70. చూ,
వాగుల.

కరకపత్రిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. నీట్లముంపి
తోలుబొక్కెన చూ, బొక్కెన

కరకము సం. వి ఆ పుం 1. ఎముకలగూండు.

చూ, కల్వము. 1 పుం. న 2 కచండలుపు;
చూ, సాచ్రము. 6, 8 లోపలను ఏమియు
లేని బొండ్లపుచిప్ప చూ, కరకము. 1;
పుం 4 నాడిము * చూ, దానియ్యి,
5. ఒకకముపక్కి చూ, పక్షి, 6 ఆహిచ్చ
ల్రము * చూ, పుట్టాడుగు, 7 కగక
చూ, వడగల్లు. (గూ-కరము)

కరకర జే వి 1 వ్రాయుట, పెంగలు మొద
లగు. వి ననుటయందగు భవ్యనకర
ణము చూ, చూచూ, 2 పొద్దు
పాడుచుటయందగు ననుకరణము చూ,
చూచూ

కరకరి జే వి 1 నొప్పించుభావము,
2 మచ్చెగు చూ, మాత్సర్యము, 8 కోప
ము చూ గోపము, 4. పగ చూ, వికో
భము 1, 5 కలతి, ఊభము చూ, సంతా
పము.

కరకి సా వై. విణ కఠకు "కరకిసాశేల"
"మనకు కరకి సామాటశేల" గూ, గడిదము
కరకంభము సం. వి ఆ పుం కార్పరి *
చూ, నారీకేళము

కరకాస్పష్టిన్యాయము పా రాలిశేలవై వాన
కురిసినరీతి.

కరకామృత జే వి మచ్చీగుము చూ, మాత్స
ర్యము.

కరక్కాయ. జే వి. (కరక + కాయ) కరిక
చెట్టుకాయ. (శ్లేష్మహారము. వికేచనకారి.)

కరగ జే. వి కరిమిడిగట్టు: చూ, పేరుపు. 1
కరగసము. వై. వి. కరిక చక: చూ, అంపము.
కరగోడ. ద్వ. వి. కారడి చూ, పొచ్చినము

కరగ్రాహణము. సం. వి. ఆ. న. 1. వెండ్రి చూ, వివాహము, 2 చేపట్టు, చూ, హస్తస్యాహణము.

కరఘ్నరణము సం. వి. ఆ. పుం మెరుగు త్రచ్చు కవ్యపుకట్ట చూ, మంధాసము.

కరఘ్నర్షి. సం. వి. శో పుం —వై.—

కరచ్చద సం. వి. ఆ. శ్రీ అస్కోపుష్పి* చూ, బరివెంక.

కరచ్చదము. సం. వి. ఆ. పుం —వై.—

కరచ్చురిక సం. వి. ఆ శ్రీ =కం హేరి కత్తి చూ, రిప్పి. 2.

కరిజము. సం. వి. ఆ న 1 పులిగోరు గూ- కరంజము *. చూ, వ్యాఘ్రస్థిము, న. 2. గోరు చూ, నఖము, 8 కానుగు, రూ- కరంజము * చూ, శాదన్నము, 4 చూ, చెడుచుమ్ము.

కరజాఘ్నము. సం. వి. ఆ. పుం పులిగోరు *: చూ, వ్యాఘ్రస్థిము.

కరజోడ్డి సం. వి. ఇ పుం చూ, హస్తజోడ్డి*.

కరట. సం. వి. ఆ శ్రీ 1 సుకతి, పుయా సచే బిరుకడగిన ఆపు చూ, ఘోమపు, 2. కాచి* చూ, వాయసి

కరటదంతవ్యాయము వా కాకిదంతములు పరి చోధింప మొదలిడినరీతి

కరటము. సం. వి. ఆ పుం 1. కాకి చూ, వాయసము, 2. కుసుమపువ్వు చూ, వహ్ని శిఖము, 3. గోచురుకప్ప. చూ, మంఠా కము, 4. ఏనుగుచెక్కిలి చూ, హస్తీ, (రూ-కటము) 5. పనికిమాలిన బ్రతుకు, 6. ఒకానొక ధ్వని చూ, స్వరము 2, 7. చనిపోయినవానికి పనునొకండవనాండు చేయు శ్రాద్ధము చూ, కర్మములు, 8 బిల్వ ము *: చూ, మాలేడు, 9. వాద్య భాండము చూ, వీణె.

కరటి. సం. వి. శో పుం. ఏనుగు చూ, హస్తీ.

కరటుండు. సం. వి. ఆ. పుం. 1. పరలోకము లేదనువాండు చూ, నాస్తికుండు, 2 దుట్టిత బాచ్యులుండు చూ, బాచ్యులుండు.

కరటుకము. సం. వి. ఆ పుం, శ్రీ. గురుగు పల్లిక * చూ ఘోరుండి

కరటువు సం. వి. శో పుం ఒకానొక పక్క- చూ, పక్షి

కరడ దే వి 1. రూ-కరవటము. కరవడము. కరాటము*చూ, సాత్రము 6, ఆం. 2 ఆనధ్ధ వాద్యములు పదునెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, ఆనధ్ధవాద్యములు

కరడము. సం. వి. ఆ పుం. 1 జేగంట చూ, స్వరము 2, దే వి (1) అల 4 సీ కాంతాది చుఖమునైకతి జేదికాస్తలి కంఠర్పవికృతులు కరడములను " భీ 5, ఆ. 168. చూ.వీచి.1.

కరడి వై వి =కరండికా. పుష్పములుంచెడు కరండము చూ, బుట్ట (రూ-కరడు-గరి డియ)

కరడు వై వి. 1 —వై —, దే వి. 2. ఒకా నొక పిట్ట చూ, పక్షి, 3. అల, భార దోణి 2. ఆ 126 చూ, వీచి 1

కరణకన్యబాహ్మిణులు సా. వీరిలో మూడు శాఖలవారున్నారు 1 ఓగోటికరణకన్యలు, ఓగోటికరణ కున్యలు, 2 కొలిజేటి కరణకన్యలు, 3 బగ్లాటి కరణకన్యలు అని మూడు భేదములు వీరు ఋగ్వేదులు. ఆశ్వ లాయననూతామస్తాతలు వీరు లౌకిక సం దతిసమర్థులు.

కరణకన్యలు. దే వి బ. బాహ్మిణులలో నొక తెగవారు చూ, బాహ్మిణులు.

కరణత్రాణము. సం. వి. ఆ. న. తల చూ, శిరము. 1.

కరణము సం. వి. అ. న 1 గణితము చూ, పండికరుడు, (యా-కరిణీమడు.) 2 ఉప కరణము చూ, పనిముట్లు, 3 ఇందియమా త్వగాది, 4 కాకణము చూ, పాతువు, 5 క్రియాశీలము, 6 పని చూ, ప్రయోజనము. 7 > గీతశాస్త్రసంబంధము చూ, షోత్రము, 8 గీతాశీలము, 9. శాస్త్రశీలము చూ, స్మృతియు. 10 చందనాదుల భూతి చూ, పూతి. 3, 11 ఒకానొక రతిబంధము చూ, రతిబంధము, 12 ఒడలు చూ, శరీరము, 13 తెలంగాణ దములలో త. గుం. 14 బనాని. (20 11-2వ, బాలన, కాలన, తెలియ, గరిటి, కనిక, శివ్ర, శకుని, గుంపాత్తు, నానము, కిస్తున్నరు), 15. దినాం గులాటింటిలో నొకటి చూ, దినాం గులుగు, 16 కాగికి గులాటింటిలో నొకటి (కార్మినిధికి ముగ్గుముగా నుపకా గించు వస్తువు) చూ, కాగికిములు, 17 బ్ర తాశములలో నొకటి చూ, బ్రతాశములు

కరణములు సం 1 చున్న వాక్కులు, కాగి గులు (3, 2 బనాని చూ, కరణము 14, 3 గుంభాస్వ వేగులు, చిలి భావాధ్యక్షా ప్ర) ప. గుములోని 108 — పలపున్న పుండు నీచు వర్ణి గు, వర్ణము, చంద లన్నైకిము, మున్నవైకిము. పుస్తకచి తము, అగ్రస్థైకిము పుస్తకస్థైకిము, నికై స్థైకిము స్థైకిము, అంబికిము, అంబిధము, సమసఖము, ఉన్నతము, స్థైకికేచికిము, నికటము, అగ్రనికటము, కటిచ్చము, కటిసము, భుజంగత్రాసితము, అలాతము, విషీప్తము, అషీప్తము, నికంచితము, ఘూర్ణితము, ఊర్ధ్వబాహువు, అగ్రకేచితము, మత్తీ. అగ్రమత్తీకేచక, నికటము, అలితము, అగ్రమత్తీకేచకము, సాధాపవిద్యకము,

మాపురము, భ్రమరము, ఛిన్నము భుజంగ త్రిస్తకేచితము, భుజంగాంచితము, అగ్రకేచి తము, కతురము, కటిభ్రాంతము, వ్యంజితము, చక్రాంతము, కైశాభకేచితము, వృష్టికటట్టి రము, వృష్టికేచితము, లతావృష్టికము, అషీప్తము, అగ్రళము, తలవిలాసితము, అలా కుతిలము పావ్యవనికటము, చక్రమండ లము, ఉగ్రోచండలము, అగ్రము, కంచితము, ఊలోసాతము, విస్త్రము, విని వృత్తము, పావ్యకాంతము, నిమంభితము, విద్యుత్కాంతము, అతిక్రాంతము, విషీప్తము, చిక్రము, గజకీర్ణము, చందమాచితము, గుండపుతము తిలసంస్కృతము, పావ్యకాంతము, పావ్యకాంతము, గూచి, అగ్ర గూచి, గూచీగర్భము, హరిపాపుతము, పరివృ త్తము చందసాధము, మయాాలికిము, పేలి, లిము, స్పృము, స్పృము, 3 రి కైస్తము పుస్తకము అపకాంతము, నిరంము, స్థైకిము, సింకావికీర్ణము. సింకా కర్ణిము అంబిధము, నివేశము, అలకా క్రిణిము, బనితిము. అపస్పృము, అలంకా టిము, ఉగ్రస్థైము, గుంభాంతము, లాల్లి తము, మగస్థైము, సుభ్రాంతము, గుంభాం భము, ఉగ్రస్థైము, శు స్థైము ఊర్ధ్వ త్రము వృష్టికేచిము, నాగాపవర్ణము, గంగాపవర్ణము (108)

కరణి సం వి ఈ స్టే 1 కొంకాణేశము. 2 గలి పునిధగగు చెట్టు చూ, వృక్షము, దే వి (1) పతి "ఉనాధ్వమం, ఉక్కు" కి పరి ఉ. 6, అ. 160 చూ, విధము 1, పా. 3. విమాలంక చూ, రాశి 2.

కరణికము వై. వి. కరణముచేయుపని యా- కరణికము, కరిణికము-కరిణికము. కరణికము వై. వి. — వై. —

కరణియను. సం. విణ. చేయఁదగినది కర్తవ్యము. కరణుఁడు సం. వి. అ. పుం శూద్రుఁడై స్త్రీకిని వైశ్యునకును బుట్టినవాఁడు కరణులు అం సంజీవకరణి సంధానకరణి, సౌవర్ణకరణి, విశల్యకరణి. (4) కరతలము సం వి. అ. పుం అఱ యి చూ; హస్తము. 1

కరతలములు. అం. స్త్రీలక్షణాంగములు ఏఱబది యొనిమిదింటిలో నొకటి చూ, స్త్రీలక్షణాంగములు (అఱచేతులు) — కోనలములయిన భ్రాగ్యవతియగు. పద్మములఁబోలి మెత్త నైన సుములుయినను సుఖమతు రాలగు, పెద్దవిగా నున్న దరిచుగిరాలగు. పొడుగైన పరిశ్లేషి మొంతును లావైన విధవ లగు

కరతలములకము బా. అఱఱ తిలోని ఉసిరిక కొయ సులభముగ స్వాధీనముగుఁది “సకల వృత్తంబులును నీచిత్రింబునకుఁ గరతలముల కమైయున్నవి”

కరతలములక వ్యాయము పా చేతిలోని ఉసిరిక కొయవలె స్పష్టముగ నొప్పుదనురీతి కరతాళము సం. వి. అ. న. అఱచేతులు నిట్లు టలోకలుగు చేప్పడు చూ స్వము 2

కరతాళి సం వి ఈ స్త్రీ — వై — కరతాళిక సం వి ఆ స్త్రీ నిస్తావన్నె గుర్తుల కానుగు * చూ, కాదప్పుము కరతిత్తి వై. వి = కరదృతిః చుట్టిపుసంవి

చారిశ్చ 2, భా 1127 చూ, హడపము 1 కరతోయ సం వి ఆ స్త్రీ గౌరీవివాహ కాల మందు ఈశ్వరునిహస్తమువలనఁ బుట్టినయేలు, అగోద చూ, నది.

కరదనము. అం విన్నాణములు ముప్పదిరెండేటి లోనొకటి చూ, విన్నాణములు కరదము. సం. వి. అ. త్రం. కానుక చూ, లంకేము.

కరదివియ. వై. వి = కరదిపిక కాగడా చూ, దివటి. (చూ-కరదివియ- కరదివ్వె. “ద్విశకర మునఁబూసిన .. గరదివ్వె ” హరిశ్చ 1, భా. 185b)

కరదిపిక సం వి ఆ. స్త్రీ = కరదివియ-వై.- కరదీపకాన్యాశుము పా. తరచేతిలోని దీపము తనవంపయోగింపక యితరులకువయోగింపవలసి తి

కరదుగ్ధము. సం వి ఆ పుం అంఘ్రివము* చూ, వృక్షము.

కరపక్వ- జీ గి వర్ణమో మైం కెంపు చూ, గత్తుము. 1,

కరపత్రియ సం వి ఆ 1 క్రిక చము చూ, అంపము, పా 2 ప్రకటనప్రతియ (నోటీసు)

కరప్రతివంతము సం వి త్ పుం. తాళము * చూ, తాడు 2.

కరప్రతిక సం వి. ఆ. స్త్రీ బలక్రీడ చూ, విలాసము 1

కరపర్ణము సం వి ఆ పుం 1 కందోద్భవక* చూ, హృస్వకాభాశిభము, 2 పేరాముద ము * చూ, వ్యడంబకము

కరపల్లనము సం వి ఆ పుం కరశాఖ, అంగుళియ చూ, నేలు 1.

కరపార్వము సం వి. ఆ న బలక్రీడ చూ, విలాసము. 1.

కరపాదము అం కత్తానరణబంధములు నలుబది యొక టిఁటిలో నొకటి చూ, శత్రాసగణ బంధములు (చూ, బంధములు)

కరపాశ్చర్యేభ సం వి ఆ స్త్రీ, సంతానసంఖ్య రేఖ

కరపాలము. సం వి ఆ పుం = కరవాలు ముప్పదియంగుళములకు మించినకత్తి చూ, రిప్పి. 2.

కరవుచ్చే. తే వి. కర్వూహ * చూ, సోప కర్పటి
 కరవువములు. ఆం శ్రీలక్షణాంగములు ఏబది యెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, శ్రీలక్షణాంగములు (మోచేతులు).-నూలములై యెత్తుగున్న చుక్కీలురాలగు.
 కరఫల. సం. వి ఆ శ్రీ కలివె * చూ, సామప్రవృత్తల.
 కరఫలము సగ వి ఆ పుం. 1 గుఱ్ఱమును దోమెఱు గొఱపము చూ, గొఱపము, 2 క్షుం పువనెడి గొఱపము చూ, బొణము 1.
 కరబదనవ్యానుచు నా పేతిలోని కేగుపండు వలె వేటికగానండునమిలె
 కరబదనము బా యుచేతిలోని కేగుపండు (సులభమైగి)
 కరబుఱు దే 1 ఇత్రాలము * చూ, పగిడి కరబుఱు వా 1 చూ కరవుచ్చి * (యూ. కర్వూహ పాం)
 కరభ కాండక సం వి ఆ శ్రీ గా, కర్వూహ పాం *
 కరభ కాండక వ్యానుచు నా ఆవు గండగా గాడిదొలు పలక కలి
 కరభ కాయ. సం 1 ఆ శ్రీ ప్న కేడినూల* చూ, స్వల్పగురాలభ
 కరభము. సం వి ఆ పుం 1 మనికట్టు మొదలు విటికెవేలి మొదలు గాక గల చేతి వెలు పలివోటు, 2 బంకెప్పిల చూ, లాటిపిట్ట, 3. గాడిద చూ, గార్దభము
 కరభ రత్తిము సం. వి ఆ. న. నానెట్టి వేయించు గుగ్గిళ్లు చూ, పోలి
 కరభ వల్లభము. సం. వి ఆ పుం. 1 క ప్థము * చూ, వెలగ; 2. గొలుగు * చూ, పీలుపు.
 కరభ వల్లభము. సం. వి. ఈ. శ్రీ. కిన్ను కేగడి మూల * చూ, స్వల్పచూలభ.

కరభి. సం వి. వ. పుం. 1 ఏనుగు చూ, చాస్తీ, ఈ. శ్రీ. 2. ఆడుబంటె: చూ, లాటిపిట్ట, 3. ఆడుగుఱ్ఱము చూ, వాయము.
 కరభీరము సం వి ఆ. పుం. సింగము: చూ, సింహము
 కరభూషణము. సం. వి. ఆ. న. పోచీలు-చేకట్లు మొ చూ, భూషణము. 2.
 కరభోరు సం వి ఈ శ్రీ. మనికట్టు మొదల కొని చిటికెవేలివలతును నుండెడు ప్రకే శమువలెను ఏటువారుగానండు తొడలగుల ఆడుది చూ, శ్రీ.
 కరవుట్టు. సం వి ఆ. పుం గువాకము * చూ, పోకె.
 కరవరి సం వి ఈ శ్రీ. 1. వైగుచేయుట చూ, గంది, 2 కార్వూహము చూ, బంధ వాలయము (చూ, గ్విహము. 1)
 కరవర్దకము. సం వి ఆ పుం. = కలివె * : చూ, సామప్రవృత్తల
 కరవర్దము సం వి ఆ పుం = కలివె - వై -
 కరవర్తి సం వి ఈ శ్రీ. - పై -
 కరవర్తిక సం వి ఆ శ్రీ గోస్తవి * చూ, గాకె
 కరమాలము. సం వి ఆ పుం 1 ధూపము చూ, పొగ, 2 మబ్బు చూ, మేఘము 1
 కరము సం వి ఆ పుం 1 చేయి చూ, చాస్తము, 2 కిణము చూ, మయూఖము. 1, 3 తొండము చూ, శుండము, 4 గూకారము. కప్పలు చూ, సిన్ను 1, 5 కరక చూ, వడగల్లు, 6 రెండుకేసలకొలది కిప్పుపు చూ, మూర 1, 7. మబ్బు చూ; మేఘము. 1; 8. అజాడి * చూ, నువవి 2; 3. అవ్య. (1) కడు. (వృత్తియందు దీనికి వాడికబ్రము

పరమగుచో మువర్ణలోపము మహాకవి ప్రయోగములయందుఁ గానబడుచున్నది "కరవాణి చూపుటం కరవాణిసఖులు" మొ) చూ, మతిమతి

కరము క్తకము సం వి. ఆ - ఆశ్రయిశేపము చూ, బాణము 1.

కరములు. సా. వీనికి ఉపమానములు.-పద్మము, చిగురు

కరములుఁబండు అం ఇవి అంగములు ఎనిమిదింటి లోని చూ, అంగము 9.

కరయంత్రము. సం వి ఆ న బాణమునాటినిఁ గూర్చి వేర్వేరు పట్టెడిపట్టు చూ, ముక్తకము.

కరరట్టు సం వి హే పు గోరు చూ, నఖము

కరరుహము సం వి ఆ. పుం 1 —వై—; 2 నఖముచిప్ప చూ, శోలము (చూ, నఖము)

కరర్థి సం వి ఇ. శ్రీ కరతాలి చూ, స్వరము 2

కరలాగునను అం ఉపవీతములు పగునాటిం టిలో నొకటి చూ, ఉపవీతములు

కరవంది సం వి ఈ శ్రీ కలివె * చూ, సాష్టపుష్పఫల.

కగవతుము వై వి = కరిండ రూ-క రాటుము, బండె, లక్ష్మి 3, ఆ 8) చూ, సాత్రము 6

కరవడము. వై వి. = —వై.—

కరవర్తక సం వి ఆ శ్రీ బాణము వేయు నప్పుడు బొట్టువేర్వేరికఁ దగిలించుకొను ముం గరము చూ, భూమాము 2

కరవాణి వే వి సముద్రపుట్టు నోరనుండెడు బురదనేల చూ, భూమి 1

కరవాణి. వే వి. మిక్కిలివాణి చూ, తీం డ్రము.

కరవాణి. వే వి. రూ-కలవాణి, ఎండినచేప చూ, మత్స్యము. 1

కరవాణి సం వి. ఈ. శ్రీ. కత్తి చూ, రిష్టి. 2 కరవాయి వే వి. లోహాకారుడు నుత్తైవోఁ బాత్రములను చోగఁగొట్టునప్పుడు ఒత్తుడుగా వానిలోపలఁజొప్పించెడి మొనవంటి దిమ్మె మొగపు యినుపకమ్మి

కరవాలము. సం వి. ఆ పుం. 1 = కరవాలు. రూ-కరపాలము-క రాపాలము; నిమిశోక త్రి చూ, రిష్టి 2, 2 గోరు. చూ, నఖము

కరవాలు వై. వి. = కరవాలము కత్తి అచ్చ సం, కాం 88 చూ, రిష్టి. 2

కరవాలిక. సం వి. ఆ శ్రీ. 1. కత్తిపీట చూ, రిష్టి 2 2 బాఁకు చూ, బాణము 1.

కరవి సం. వి ఈ శ్రీ. 1. కొప్పు చూ, వేనలి, 2 ఇంగువ * చూ, హింగుపు 1

కరవింద సం. వి. ఆ శ్రీ. = కలివె * చూ, సాష్టపుష్పఫల.

కరవీర సం వి. ఆ శ్రీ. తామ్రీవర్ణ మనశ్శిల. చూ, రాయి

కరవీరక సం వి ఆ. శ్రీ సారాష్ట్రీ, అపర ధాన్యవిశేషము చూ, సాన్యము

కరవీరకందనంజము సం వి. ఆ. పుం ఒకరకము కంద * చూ, సూరణము

కరవీరకము అం. శశ్రుములు నలుబదియేడి టిలో నొకటి చూ, శశ్రుములు.

కరవీరకము సం. వి ఆ పుం. ఏలుచుద్ది * చూ, మద్ది

కరవీరభుజు. సం వి ఆ. శ్రీ లోగరి * చూ, సురాస్రజము 1.

కరవీరము సం. వి ఆ పుం. 1 కత్తి. చూ, రిష్టి 2, 2 = గన్నే * చూ, నాయూర కము.

కరవీరి. సం. వి ఈ. శ్రీ. 1 పుత్రీవతి చూ, శ్రీ. 2. ఉత్తమమైనఅవు చూ, ధేనువు, 3. దేవతలత్వ: చూ, దేవమార

కరవీరచదు. సం. వి. ఆ. పుం ఒకానొక రక్క-
 సుండు చూ, రాక్షసుండు. 1.
 కరశాఖ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. ప్రేలు చూ, వేలు. 1
 కరశీకరము. సం. వి. ఆ. పుం ఏనుగు తొండ
 ముచివరను పుట్టెడువడము' చూ, వడము 1
 కరకూకము సం. వి. ఆ. పుం గోరు చూ,
 శఖము.
 కరసాన వై వి. = కరకాణ రత్నము సానం
 బట్టెడు చక్కాకాగమైనసాన, భాను 8, ఆ,
 నిగ్వ, 6, ఆ 48. చూ, సాన.
 కరసు జే వి. పరుసంజము చూ, పరుసుము
 కరస్తువు సం వి ఆ పుం చేయి చూ,
 వాస్తము
 కరహాట అం. దేశములు ఏనుగియాటింటిలో
 నొకటి చూ, దేశము (యా-కరహాటు))
 కరహాటకము సం వి ఆ పుం మౌం 1
 చూ, శ్వసము
 కరహాటము సం వి ఆ పుం 1 తానా
 గుంప * చూ, పద్మకిందరు, 2 పుష్పానో
 మము చూ, సంధ్య, 3 పెద్దమౌం *
 చూ, శ్వసము, 1 చూ, యా-కరహాట
 కరా వై వి = యా-కర. "కరామిరి"
 చూ, తీండ్రము
 కరాంబము సం వి ఆ పుం. వెన్నెజనులచే
 వ్యాప్తమైన అంబిటిచి చూ, మాగ్గము 1
 కరాంబకము. సం వి ఆ. పుం కలివె *
 చూ, స్వాప్తస్వఫల
 కరాంబుజము సం వి ఆ పుం —వై—
 కరాంగుళనఖములు అం శ్రీలక్షణాంగములు
 ఏనుగియాటింటిలో నొకటి (రక్తిచుగలిగి
 వర్షలమైయున్న కుఖాభోగములందును, తెల్లగ
 నున్నను పుష్పిగలిగినవ దరిమౌరాలగు.) చూ,
 శ్రీలక్షణాంగములు.

కరాంగుళులు. అం. 1 శ్రీలక్షణాంగములు
 ఏనుగియాటింటిలో నొకటి చూ, శ్రీలక్ష
 ణాంగములు, (చేతివేళ్లు).- (గూఢములైన
 కుఖవతియు, ననుపులైబలిసియు సంకులేకున్న
 రాజవల్లియగు ఎత్తులై వ్యక్త్యములైన
 కిలహాప్రియయగు వికటములైనను వక్రము
 యింకను విధవయగు) చూ, శ్రీలక్షణాంగ
 ములు
 కరాగా వా వికాయిగా, పట్టిపట్టా వదల
 కుండం. "దబ్బు యిచ్చింగాని కిదలని
 కంగా కూర్చున్నాడు"
 కరామిరి కత్తి వై వి = కరమిరికి కత్తి,
 స్వా 4, ఆ 28 చూ, రిట్టి 2 (యా-కరా
 మిరి-కరా-హో-రి-క-వాలు)
 కరామిరి వై వి = కరమిరి —వై—
 స్వా 5, ఆ 71 (యా-కరా-హో-రి)
 కరామిరి వై వి = —వై— గమా 1,
 4 6
 కరామిరి వై వి = కరాంబము. చూ, యా-
 కరహాటు 1, ఆ 45
 కరాసాలము, సం వి ఆ పుం కత్తి, ముప్పగి
 అంగుళములకు మించినకత్తి చూ, రిట్టి 2
 కరాపువు వై వి ఉచ్చిటము * చూ, అవం
 గము.
 కరామగ్గము సం వి ఆ పుం. కలివె * చూ,
 స్వాప్తస్వఫల
 కరాన్లకము సం. వి ఆ. పుం. —వై—
 కరాయిక సం వి ఆ. శ్రీ వెద్ద వెంటి
 కొక్కెరి, బలాక చూ, 2 కము.
 కరారు హిం వి ఏర్పాటు
 కరారునామా. హిం వి ఒడంబడికపత్రిము.
 కరారోటము. సం వి ఆ పుం. ఉంగరము;
 చూ, భూచణము 2.

క రాళకము. సం. వి. 9 పుం. నల్లతోళని *
చూ, తలసి

క రాళిపుట సం వి. ఆ ప్రి. మామెనక *
కారిబ

క రాళము. సం. వి ఆ స. 1 నల్లగైర * చూ,
పల్లాసము, 2 వెన్నెముక చూ, శల్కము. 1:

పుం 8 సరరసమునూనె చూ, తైలము,
4 బకానోక నరకము చూ, నరకములు,

విణ 5 ఒడ్డుమిట్టయిందె, 6 తుంగము, పొడ
వైనది చూ, పొడవు. 2, 7. వెజ్రపుంబుట్టించు

నది చూ, ధియంకరము, 8. దంతురము,
ప్రక్కలణికి నడుము పొడవైనది. చూ,

పొడవు 2, 9 జిమ్మము, వంకరైనది చూ,
వంకర

క రాళి సం విణ 1. కూర్చున్నది, 2. అగ్ని
యొక్క పదిక శిలలో రెండవది

క రాళించు దే ఆ క్రి 1 బొబ్బరించు
“న గిరిహ్వార కాశంబులఁ దపులంబడి దరి

కొని యొగ్గలిగిని కాలకాలానలంబు కైవ
డిం గదిసిక రాళించి” నీర 4, ఆ 108.

చూ, శబ్దించు, 2 సకలించు చూ, హేమించు,
స క్రి. 3 దూలు “ద్వి వక్కసేయని లేకి

వాడనినమ్మ, లెక్కసేయక క రాళించె
నీరాజు” హరిశ్చ. 2, బా 1474 చూ

నిందించు.
క రాళికిము. సం వి ఆ పుం ఒకానోక చెట్టు
చూ, పృక్షము

క రాళితుండ. సం వి ఆ పుం. దంతుగఁచు
చూ, మిడిపండ్లవాఁడు

కరి. సం వి న్. పుం. 1. ఏనుఁగు చూ, చూస్తి,
2 కోతి చూ, వానరము, దే వి (1) ఎల్ల,
“క భండీరవటుమకరిగా” హరి పూ 7,
ఆ 98 చూ, సీమ 1, (2) తెలివిడఁ చూ,
నిదర్శనము 1, (8) ఆఁడుగుఱి చూ, భగ

ము. 12, (4) పశుయోని చూ, భగము. 12;
(5) కఱవటుమ్మ చూ, బాణము. 1; విణ. (6)

సాకిరి, భార ఆది 2, ఆ. 120-చూ, సాక్షి.
కరికణావల్లి. సం. వి ఈ. ప్రి చవ్యము *

చూ, సేవ్యము. (సేవ్యమునగుంధ్యము)(చూ,
రాబార్డుము)

కరికపిత్థస్యాయము. పా. ఏనుఁగుమిఱిగిన తెలఁగ
పండు పండువలెనుండియు లోపలిగుంఱు

అంతయు హరించునవలెలి.
కరికరక్రీడ సం వి ఆ. ప్రి ఒకానొక బాహ్య
రతి చూ, రతిబంధము.

కరికరక్రీడనము. సం. వి ఆ. న ___వై. ___
క రికరజంఘలు ఆం పురుషులక్షణాంగములలోని

జంఘల (పిక్కలు) యిందలివిశేషము. (కరి
కరజంఘలైస శ్రీమంతుండగు): చూ, లక్ష

ణాంగములు
కరికవలము సం వి ఆ. న ఏనుఁగునకిచ్చు ఆహా
రపుముద్ద చూ, విధానము 4

కరికుంభజము సం. వి ఆ పుం. ఏనుఁగు కుంభ
స్తనముమీఁదఁబుట్టు నుసిరికపండంతముత్తైము

చూ, ముత్తైము
కరికుసుంభము సం వి. ఆ పుం. చూ, నాగ
కేసర చూర్లకము

కరిఖలము. సం వి. ఆ పుం వేడుక గానాడెడు
జూజీము చూ, వ్యవహారము 4.

కరిగర్జితము. సం వి ఆ. న ఏనుఁగుగీఁక, బృం
హితము చూ, స్వరము. 2.

కరిజము సం వి ఆ పుం రేత ఏనుఁగుపిల్ల
చూ, చూస్తి.

కరిణబత్తుఁడు దే. వి కయికోలవాఁడు చూ,
సాలెవాఁడు.

కరిణలు. దే. వి. బ. ___వై. ___
కరిణవాఁడు దే వి ___వై. ___ (చూ- కరిణి
బత్తుఁడు- కరిణెవాఁడు)

కరిణి. సం. వి ఈ శ్రీ ఆడేనుఁగు చూ, హస్తీ.

కరిణిబతుఁడు. జే వి చూ, కరిణబతుఁడు కరిణికము. వై వి చూ, రూ- కరణికము (రూ- కరిణికము).

కరిణీకుఁడు. వై వి కరణము చూ, పంజీకరుఁడు. కరిణీప్రసన్నాయము. పా పండికి పని పిల్లలు పుట్టుటకున్న సేనుఁగున కొక పిల్లపుట్టిన మేలు అనురీతి

కరిణేబతుఁడు. జే వి చూ, రూ-కరిణబతుఁడు. కరిణేలు. జే వి బ-వై- కరిణేవాఁడు. జే వి -వై-

కరిత్తిము. సం. వి ఆ పుం ఇనుపగరం పు చూ, దర్శి 1 (చూ, పాత్రీయు 6)

కరిదారకము సం. వి ఆ పుం. సింగము చూ, సింహము

కరిది. జే వి 1 వీణాకరివె చూ, వీణాదండము, 2. గుగ్గినాదర్శములలో నొకటి చూ, వీణె 2

కరిపత్రిము సం. వి ఆ చూ, తాలిపత్రిక కరిపదము సం. వి ఆ చూ, గిరివీణము చూ, గిరిబంధము

కరిపిప్పలి సం. వి ఈ శ్రీ వీనుఁగుపిప్పలికి చూ, పిప్పలి.

కరిపోతము సం. వి ఆ పుం ఎత్తుగున్న, లేలు వీనుఁగుపిల్లి చూ, హస్తీ.

కరిబృంహిలేము పా. ఒకానొక వృత్తము ఉదా - ఈవృత్తమునందు ఒక్కొక్క పాదమున భ, స, భ, స, భ, స, రగణములు గలిగి పదుమూడవయింటి యతిగల ఏకవింశ చ్చందస్సునందుఁ బుట్టినవృత్తము ఉదా - "మాఁడుభవములు కేఫమును భవ- మూఁటి బద్ధితోఁడు సౌమ్రాఁగుఁడుఁగోనఁగరి బృహిం భవ- సమ్మ-కూర్చి వసుమతికుండల- పీడమున

కరిబృంహితగము-వైల్లూఁబలుకుచుండఁగా, గోడిపు చిననాఁడు శకటువిఁగూర్చిన హరి నుతించెదక" చూ, వృత్తము 1

కరిబంధము సం. వి. ఆ పుం. వీనుఁగునకుకట్టు స్తంభము చూ, హస్తీ

కరిభము సం. వి ఆ పుం. వైశ్యము. * చూ, గచ్చీ 7

కరిమాచలము. సం. వి, ఆ పుం సింగము చూ, సింహము

కరియఖుఁడు. సం. వి. ఆ. పుం వీనుఁగుమోము సామి చూ, వినాయకుఁడు 1.

కరివె. జే వి. 1 వీణాకరివె చూ, వీణాదండము, 2 కలివె క చూ, సామలపవ్వఫల.

కరివెన. జే వి శలకన్విచిత్తులకు వా. నెగురు గుఁదుట

క. వేణువే "కానక" కెట్టు చూ వృక్షము కరచేసాకు జే వి తాలిపత్రిలో వేరులు ఒకా నొక చెట్టులకు

కరిశాసకము సం. వి ఆ పుం కేఠి వీనుఁగు నుల్ల చూ, హస్తీ

కరిశోలుకము సం. వి ఆ చూ, గిన్నెలకొ. చూ, టింబలము

కరిగంజ్జకము సం. వి ఆ పుం తొండ్రీ * చూ, విభీకము

కరిసము. వై వి 1 = కర్ణణము కిమతిము, భా ఆగ 4, ఆ 298 చూ, వ్యవసాయము. 2, (రూ- కరిస- కరిసము- కిమతి- కర్ణణము) 2 = కర్ణణము రూ- కర్ణము ఒత్తుడు చూ, సడము.

కరిసింపి. వై. స. క్రి. = ఘృమ్. ఘృమ్. పి. బహుళాశ్వచరిత్రీము 1, ఆ. 102 చూ, రాయిడిచేయు (రూ-కరసింపి)

కరిసె. వై. వి 1. = కర్ణము. కాలపలము చూ, పలుము 1; (ముప్పాపుతులమెత్తు), 2. కము

తము: చూ, వ్యవసాయము 2. (రూ-కరిసె-కరుసెనము)
 కరిసెనము కై వి. 1 = కర్ణణము చూ, రూ-కరిసెనము. 1, 2 = ఘర్ణణము చూ, రూ-కరిసెనము. 2
 కరిసెము వై. వి = కర్ణణము కరుతము చూ, వ్యవసాయము. 2.
 కరిచాస్తము. అం. కరణములు నూటయెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, కరణములు
 కరిచాస్తము. అం. నృత్యచాస్తములు ఇరువదిలో ముప్పదింటిలో నొకటి చూ, నృత్యచాస్తములు.
 కరీర సం వి. ఆ శ్రీ 1 చిన్నుట చూ, రిల్లు, 2. ఏనుగుకొమ్ము మొదలు చూ, కరీరికి, 3. గురదగొండి * చూ, దూలగొండి
 కరీరఫలిని సం. వి ఈ శ్రీ కొబ్బరి * చూ, నారికేళము
 కరీయు. సం వి. ఆ పుం, న 1 వెదుగుమొలక * చూ మొక్క. 1, పుం 2 కుండ చూ, భాండము 3, 3 కిరియము * చూ, వెలుతురు
 కరీరి. సం వి ఈ శ్రీ 1 చిన్నుట చూ, రిల్లు, 2 ఏనుగుకొమ్ము మొదలు చూ, కరీరికి (ఏనుగు దంతములకొనిదివోలు గూ కరీరము. పుంపోత్యుకపీయము)
 కరీరిక సం వి ఆ. శ్రీ 1 గుండలిమూలము కరీరి, కరీరి, (కె. ప) — ఏనుగుకొమ్ము మొదలు, 2. చిన్నుట చూ, రిల్లు
 కరీరికము. సం వి. ఆ పుం బొబ్బరి * చూ, శాకపువ్వుము.
 కరీవము సం. వి ఆ పుం, న 1. పాంశువు, ఎరువు చూ, పిడక, 2. ఏలుపిడక చూ, పిడక; 3. గోమయపిట్టము చూ, పిడక
 కరీపాగ్ని. సం. వి ఇ. పుం ఎండిన పిడకనిప్పు, కనుగిము: చూ, నిప్పు

కరుణు. సం వి ఆ. పుం ఇచ్చేలవాడు చూ, వలపుకాడు
 కరువ దే. వి మందాతు మాడ్చి రాసినపొడి. రూ- కలువ చూ, భస్మము.
 కరుగు దే వి 1. సస్యగుచ్చము చూ, పొట్ల కణ్ణి, 2. పోతపోపడి అచ్చు, చందా 2, ఆ. 12. చూ, పోతఅచ్చు.
 కరుడు దే వి 1 గట్టిపడినముద్ద భార. శ్రీ. 1, ఆ 36 చూ, మద్ద 2, 3. దినదినము వచ్చెడు సంకీర్ణపులకక చిట్టా- రూ- చితా చూ, పద్దు 3
 కరుడుగట్టు దే ఆ క్రి గట్టిముద్దలగు చూ, ముద్దకట్టు
 కరుణ సం. వి. ఆ శ్రీ 1 కనికరము చూ, దయ. అం 2 రసములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, రసములు, 3. రసద్రవ్యము యెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, రసద్రవ్యము
 కరుణమల్లి సం వి ఆ శ్రీ నమమాలిక * చూ, విగ్రహజీ
 కరుణము సం వి ఆ పుం 1 నింబ చూ, నిమ్మ, 2 కగుణరసము చూ, గరములు
 కరుణవిప్రలంభము పా విప్రలంభ విశేషము చూ, గరములు
 కరుణాకూర్పుడు సం వి ఆ పుం. అద్వయ వాగ్ చూ, బుద్ధుడు
 కరుణాఖ్యము సం వి ఆ న తాళపా్రాణిక భా విశేషము చూ, తాళము 2
 కరుణాపరము సం విణ చూ, దయాపరము.
 కరుణామోహము అం మోహాచిత్తవ్యయములో నొకటి చూ, మోహాచిత్తవ్యయము
 కరుణి, సం వి ఈ శ్రీ. పువ్వుపక్షుడు విశేషము చూ, పృక్షుము
 కరుణించు సం ఆ క్రి. కనికరించు చూ, దయసేయు.

కరుదు నే వి చూట. చూ, వ్యాగ్రానిము

2 (యా-కణజ)

కరుబుబాదోస జే. వి అతిక్రమల * చూ, దోస.

కరుమలి వై వి = కర్మాగ చూ కరుమలి

కగువల వై వి 1 ఇనుముపనిచేసి బ్రగికతా

బాతి "కగులవాణు. కగుమలని" చూ

కమ్యుగ. 2 ఇనుముపనిచేయువాణు చూ,

స్వర్ణకారుణు

కరుమలి వై వి ఇనుముపనిచేయువాణు చూ,

స్వర్ణకారుణు.

కగులు జే. వి కు స్మృతికల్య లలు చూ,

పత్నము 4

కగున వై వి = గావన కొండ చూ, సగ్న

ము

కగుకలి జే. వి చూ. కర్మి గాలి చూ,

వాముపు

కగునలిపటి నే వి 1 గ లిం. వి మా. భీ. ముడుచు,

2 ఆం. నే. ముడుచు చూ, వాం. ము, కి కో. తి

చూ. వా. ము

కగుకలికల్య. స్వ. వి స్వాతి, కెంపునకు చూ,

పత్నము 1

కగునలివిం. నే వి చి. వై. గా. ము. రి, ఆ 67

చూ, నిష్ప.

కగుపు జే. వి 1 చూ. క. గు. గ. లు. 4

అచ్చు, ఆము 2, ఆ 47 చూ, గ. లు. మ్యు,

వై. వి 2 = గ. క. ను. పు. నా. ని. వి. చు. ము. భా. గ

ఆను 1 ఆ 11 చూ, సు. బి. లు. ము 1

కరును వై వి = 1. ప. గు. క. టై. వి. గ. పు. మా. టు,

యా-కణుకు-కొణు-కొణో. డై. ము చూ,

పరుచము 2. (యా-కగును), జే. వి. 2 పచ్చి

చర్మము: చూ, తో. లు. 1.

కరుకము, సం వి అ. పుం. కరుకముచేకము:

కరుకము.

కరుకము సం. వి అ. పుం. 1 కరుకచేకపు

రాజు చూ, రాజు 1, 2 ప్రజాపాలనలిపు

రుడు: చూ, రాజు. 1, 3. కివార్చకుడు.

చూ, పూ. లి. రి

కరేందుకము సం వి అ. న. వాననగడ్డి *

చూ, తృణము 1

కరేగము సం వి అ. న. 1 పిడికిటిపోటు

చూ, గుండము, 2 బాహుమధ్యము చూ.

మో. చేతిచుడు

కరేటు సం వి. ఆ. పుం. గో. రు. చూ. ని. ము

కరేటు. సం వి అ. పు. వై. వై. క. క. ర. చూ

కరేటు. సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. 1 రూ. క

కరేటుపు వై, 2 గో. రు. చూ

కరేటు. సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

కరేటుపు సం వి అ. పుం. పు. ము

నోటి. సం. వి. ఇ. శ్రీ. — వై. —

నోటి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. — వై. —

కర్పంఘ. సం. వి. ఈ. శ్రీ. బదరి * చూ, రేగు 1

కర్పంఘవు. సం. వి. ఉ. న. 1 — వై. —

2. రేగుపండు చూ, రేగు 1; 3 = 00 రేగు * చూ, లివచము

కర్ప-విద్విటి సం. వి. ఈ. శ్రీ. సక్కిదోన * చూ, దోన

కర్ప-తుకము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 ఎండ్రి కాయ చూ, పీత, 2 ఇత్తువు * చూ, గసాలము 3, 3. కర్ప-తుకరాశి, కర్ప-తుము, కర్ప-చూ, రాశి. 2, ఆం. 4 రాసులు పండ్రిండింటిలో నొకటి చూ రాసులు

కర్ప-తుక రేఖ. పా ఉత్పా యల రేఖ, భూమ ధ్యరేఖకు ఉత్తరము 23 1/2 అంశలవరకు గల రేఖ (గ్రాఫిక్ ఆఫ్ కాన్సో)

కర్ప-తుక శృంగి సం. వి. ఈ. శ్రీ. కర్ప-తుక * చూ, శృంగి

కర్ప-తుక సం. వి. ఈ. శ్రీ. గొండుక 460 * చూ, కాకిగ

కర్ప-తుక వృద్ధ సం. వి. ఆ. శ్రీ. అగ్గోలి * చూ, బరివెంకి

కర్ప-తుక ప్రియ సం. వి. ఆ. శ్రీ. ఉదకా చూ, బచ్చేలి.

కర్ప-తుము సం. వి. ఆ. పుం. 1 ఎల్డ్రకాయ చూ, పీత, 2 ఇత్తువు * చూ, రసాలము 3, 3 కక్కర చూ, బకము, 4 మాంగుదోన * చూ, దోన, 5 బూచుగుకాయ చూ, శాల్మ లిశలాటువు, 6 కర్ప-తుక రాశి చూ, రాశి. 2, 7. అభినయహస్త విశేషము, రెండు చేతులపై శృంగ నొకటొకటి సందున నడికనట్లు గాంగూర్చి పట్టికది చూ, వ్యంజకము 1, 8. రావులంగు చూ, రాబండు; 9. చితిబంధ

ములలో నొకటి చూ, రతిబంధము; 10. ఒకా నొక చెట్టు చూ, వృక్షము, అం. 11. సం యుతహస్తములు ముప్పది రెండింటిలో నొకటి: చూ, సంయుతహస్తములు

కర్ప-తుముఖము సం. వి. ఆ. న. వివవిద్య తంత్రవిశేషము చూ, మాయము 1.

కర్ప-తురాశి పా కర్ప-తుక రాశి చూ, రాశి 2 కర్ప-తుశృంగిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, శృంగి * కర్ప-తుఖ్య సం. వి. ఆ. శ్రీ. — వై. —

కర్ప-తుఖ్య సం. వి. ఆ. శ్రీ. — వై. —

కర్ప-తుఖ్యము సం. వి. ఆ. పుం. బిల్వ * చూ, మారెంబ

కర్ప-తుఖ్యయ సం. వి. ఆ. శ్రీ. కులింగి * చూ, శృంగి.

కర్ప-టి సం. వి. ఇ. శ్రీ. ఇర్వోపు * చూ, దోన

కర్ప-టివి సం. వి. ఈ. శ్రీ. అంకపీలి * చూ, యానిపసువు

కర్ప-టీ. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1 ఇర్వోపు * చూ, దోన, 2 కర్ప-టీ * చూ, దోన.

కర్ప-టీగి ర్భిన్యాయము పా పిత పల్లలు వుట్టిన తోడనే ఏ ద్వీకనువతి

కర్ప-తువు సం. వి. ఉ. పు. పెద్దక క్కర చూ, బకము.

కర్ప-ము సం. వి. ఆ. పుం. 1. అందము చూ, సొంద్యము, 2 అద్దము చూ, ముకురము, 3 ఎండ్రికాయ చూ, పీత, 4 కండ్ల: చూ, భాండము 3, 5 తెల్లగుట్టము చూ, పాయము, 6 అగ్ని చూ, నివ్వ, విణ 7. తెల్ల నిది చూ, వర్ణము 6, 8 మంచిన చూ, సాచు, అం. 9 సెల్లములు నాలుగింటిలో

నొకటి చూ, వర్ణములు.

కర్ప-రము సం. వి. ఆ. న. 1. కంకర-కర్కరి సున్నము గాలగు కంకరతాయి చూ, రాయి,

2 ఇనుపగుడియ చూ, ముద్దగము, పుం
8 అద్దము చూ, ముకువూ, విణి. 4 క అ
కైసిది, చూ, బెడిదము, 5 గట్టిది చూ,
బెడిదము

కర్కరాంధులు సం వి ఆ. పుం. కుంజిటి
గుడ్డంగి చూ, కాత్యాయనము

కర్కరాంధుకము సం వి ఆ పుం పాకు
నూయి చూ, నూయి

కర్కరాత్ము సం వి. ఆ పుం వీక్షింసి చూ,
వ్యాఘ్రాటము.

కర్కరాత్ముకము సం వి ఆ పుం నెద్ద
కక్కెలి చూ, బకము

కర్కరాత్ముపు సం వి ఆ పుం కడకన్ను.
చూ, కేల్రము 1

కర్కరాత్ము. సం వి ఆ పుం పులిగిడిము,
ముంగులు చూ, వెండుకి.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ పుం వేయికి గా
శిమి

కర్కరాత్ము సం వి ఆ పుం వేయికి గా
నోన, అను 2 ఆ 78, 2 గిండిచెంబు
చూ, పాత్రము 6

కర్కరాత్ము సం వి ఆ పుం 1 ఇతివు* చూ,
రసాలము, 2 గిండిచెంబు చూ, పాత్రము 6

కర్కరాత్ము సం వి ఆ పుం గిండిచెంబు,
వీడిచెంబు (అని కొండులు) చూ, పాత్రము 6

కర్కరాత్ము సం వి ఆ పుం మెడపట్టి గం
టుట చూ, గంటుట

కర్కరాత్ముపు సం. వి ఆ పుం, పుం, పుం, పుం
కక్కెర: చూ, బకము.

కర్కరాత్ము. సం వి. ఆ పుం వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము. సం. వి ఆ. పుం. 1. తేలుకొండి *
చూ, పాత్రము. 2; 2. బూచగు * : చూ,
కక్కెర: చూ, బకము.

కర్కరాత్ము. సం. వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కర్కరాత్ము సం వి ఆ. పుం. వేయికి గా
నోన, 2. గిండి: చూ, పాత్రము. 6.

కాశిక, వత్స, కాండిస్య, కశ్యప, వజ్ర జను, దగ్ని, విశ్వామిత్ర, గౌతమ, అత్రి యను పది గోత్రంబులు గలవారనియు సహ్యాద్రి కాండమున జెప్పచున్న గి చూ, బ్రాహ్మణులు

కర్పాటకి సం. వి ఈ శ్రీ 1 తీరగ * చూ లత 1, 2 చూ, కర్పాటకశృంగి *

కర్పాటకి సం. వి అ. పుం కళింగము * చూ, పుచ్చి.

కర్పాటకి సం వి ఈ శ్రీ. మల్లదోన * చూ, దోన

కర్పాటపు సం. వి ఉ పుం. కూష్మాండము * చూ, గుమ్మడి.

కర్పాట సం వి వ. ఇ. పుం కర్పాటకరాశి చూ, రాశి 2.

కర్పాటకి సం వి అ. పుం 1 బిల్వ * చూ, మారేడు, 2 తేలు చూ, వృశ్చికము. 3 నాగుసాము చూ, సప్తము, 4 వివవిశేషము చూ, విసము 1

కర్పాటకి సం వి ఈ శ్రీ 1. పెద్దబీట * చూ, బీట 2, 2 గుమారిక * చూ, కలబంద, 3 అల్లితీరగ, అల్లిగుంప * చూ, పచ్చకందము, 4 మట్టుకాకర * చూ, సుపవి 1

కర్పాటకుండ సం వి అ పుం దోనకారి చూ, వ్యాగుడు 2.

కర్పాటము సం వి అ పుం 1. నాగుబొమ్మ చూ, సప్తము, 2 మట్టుకాకర * చూ, సుపవి 1

కర్పాటి. సం వి ఈ శ్రీ డామాడంగి * చూ, దేవతాళము

కర్పాటిక. సం వి అ శ్రీ చూ, కర్పాటక శృంగి *

కర్పాటకము. సం. వి అ న. తక్కెల * చూ, వైజయంతి 4. (రూ-కర్పాటకము.)

కర్పాటికము. సం. వి అ న. —వై.— కర్పాటకము సం వి అ పుం ఒత్తకసింద *

చూ, వజ్రాధి కర్పాటము సం వి అ. పుం. 1 —వై.—; 2. ఒంగారు చూ, లోహము. 1.

కర్పాటకాయ దే వి. కరంజమును భక్త్యము చూ, భక్త్యము.

కర్పాటకాయ. దే. వి. ఒడవారడు చూ, సరంగు కర్పము. వై వి = కర్పాట చూ, పద్మి. 2.

కర్ప. సం వి అ. శ్రీ. ఒకానొక చెట్టు: చూ, సువర్ణావలి.

కర్పాటకంబుపు సం. వి. ఉ. పుం ఒకానొక చెవి సోగము చూ, బాధిర్యము.

కర్పాటి సం వి ఈ శ్రీ ఒకానొక పురుగు. కీటక విశేషము చూ, పురుగు.

కర్పాటికము సం. వి అ పుం. ఒకానొక చెవిగోను చూ, బాధిర్యము.

కర్పాటకము. సం. వి అ. పుం. —వై — కర్పాటకము సం వి అ న. గులిమి చూ, గులివి

కర్పాటకము. సం వి అ న. —వై — కర్పాటక. సం వి అ శ్రీ చెవిచొరుపాము

చూ, సర్పము. (రూ-కర్పాటకము) 'క' కర్పాటకము సం వి న పుం —వై —

కర్పాటకము సం వి అ న చూ, చెవిగుబ కర్పాటిక సం వి ల పుం అరుడుడు చూ, విజయండు. 1.

కర్పాటకము సం వి అ పుం తాటంకము చూ, ధూమణము 2.

కర్పాటకము సం వి ఇ శ్రీ. 1 ఒకానొక పురుగు చూ, పురుగు, పా 2 (టింపెనం) చెవుగుబలాని భ్రునినాకర్షించు పలుచేవివార

కర్పాటకము. సం. వి అ పుం. ఒడంగి. చూ, కరంగు.

కర్ణపత్రిము సం వి. అ. న. చెవికమ్మ చూ, భూషణము. 2

కర్ణపర్వము పా. భారతపర్వములు పదునెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, పర్వములు "క అను పనుబలులగు కర్ణా, ద్దనపీఠల శౌర్యమహిను శోభిల్లంగా, నెనిమిదియగు పర్వంబిది, యునఁ బగగం గర్ణపర్వ మతిహృద్వంబై "

కర్ణపాలి సం వి. ఈ శ్రీ. చూ, కర్ణపత్రము కర్ణపుష్పము. సం. వి. అ పుం ప్రియాలము* చూ, మోరటి.

కర్ణపూరకము సం. వి. అ. పుం తుంగ* చూ, త్రిము. 1

కర్ణపూరము సం వి అ. పుం 1 అపోగము* చూ, హేమపుష్పము, 2 కడప* చూ, నీపము, 3 పుష్పగులవే కేయలండిన చెవి కమ్మ చూ, భూషణము 2; 4 నితి సెనుక చూ, బిహము, 5 నల్లగుంజక చూ, పద్మము. 1

కర్ణప్రతినాహము సం వి. అ పుం. చెవికమ్మ ములలో నొకటి చూ, బాధ్యము

కర్ణఫలము సం వి అ పుం 2. కౌనొక వేద చూ, మత్స్యము 1

కర్ణమచ్చము సం. వి అ పుం ధార్మికలక్షణము చూ, లక్షణము 1

కర్ణమలము సం. వి అ న గులిమి చూ, గులిమి

కర్ణము సం, వి అ. న. 1 చెవి చూ, (వ్రోత్ర) ము, 2 కన్నము, గోడకీర్తిల చూ, రంధ్రము. 1, 3 మేకానము చూ, నీలి 2, పా. 4 కోణము, మూల (ఏగిల్.)

కర్ణముకురము. సం. వి. అ పుం తాటంకము, చెవికమ్మ: చూ, భూషణము. 2

కర్ణములు. అం.1. పునువలక్షణాంగములు ఏబది యెనిమిదింటిలో నొకటి, ఇవి ప్రాస్యములైన

మహాభాగుడగు దీర్ఘములైన మధ్యముఁడు. రోమమున్ను సుఖి. మచ్చేగలిగిన ధార్మిక డగు* చూ, లక్షణాంగములు, 2 శ్రీలక్షణాంగములు ఏబదియెనిమిదింటిలో నొకటి; ఇవి శ్రీకారములబోలినను చక్రిలములవలె నుండినను భాగ్యవతియగు. రోమములేమన్న భోగియగు మొదిటను కుడినుడియున్న నద్వైతకాలియగు శంఖములవలెనున్న చుక్కలురాలగు రోమమున్ను సగునితో బోరుచుండును. అల్లనిచుక్కేయున్న పుత్రవతియు సుఖవతియు నగు. అతిమూలములై మృనింజయపును చూ, శ్రీలక్షణాంగములు, పా 3. వీనికి ఉపమానముగా — శ్రీకారములు, ననసంఖ్య, చక్రిలములు

కర్ణమూలము సం వి అ. న. చూ, కలిగూబ కర్ణమూలావర్ణము సం వి. అ పుం శ్రీపా న్యోగలక్షణము చూ లక్షణము. 1.

కర్ణమోటి సం వి ఈ శ్రీ. చాముండాదేవి నప్రమంబుకలలో నొకతె చూ, మాన్యము

కర్ణగర్భము సం వి అ. చూ, ఏగిగూ. 1

కర్ణగోపము సం వి అ. చూ చెవులకిందవైది "వావి చాట కర్ణ గోపముగానున్నది "

కర్ణగోపజాలకుడు పా నవాలకేతుండలియందిరి కాగకాలకేతిని దు కేతువు ఉన్నయదుల కర్ణచేనమైవను, కర్ణగోప మును గలుగను త్రివియాధిపతియున్న రాశ్యధిపతి కిందిమునుండి పోయినవాసంబంధముండినను కర్ణగోప జాతివడగును

కర్ణతల సం వి అ. శ్రీ చెవికమ్మ చూ, భూషణము. 2

కర్ణవంశము. సం. వి అ పుం. చౌకమగు మంకము చూ, మంకము.

కర్ణవర్ణము. సం వి. అ. పుం 1. పాము చూ, సర్పము; విణ. 2. చెవిలేనిది.

కర్ణవట్టు. సం. వి. శ. పుం. గులిమి చూ, గులివి.

కర్ణవేధవి. సం. వి. ఈ. శ్రీ అంకుశము చూ, సృణి

కర్ణవేదకము సం. వి. ఆ. న. కుండలము, పురుషుల చెవిపోగులు చూ, భూషణము 2.

కర్ణవేదనము సం. వి. ఆ. న. — పై — కర్ణసంస్థాపనము. సం. వి. ఆ. పుం చెవిపోగులు చూ, బాధిర్యము

కర్ణస్నాట. సం. వి. ఆ. శ్రీ. త్రిపుట * చూ బొల్లిబూసర.

కర్ణాంధువు సం. వి. శ. పుం చెవికిమ్మ చూ, భూషణము 2.

కర్ణాకరి పా వికీకరణ. కర్ణాన్వర్తి అం ఆశుభావర్తములలోనొకటి చూ, ఆశుభావర్తములు

కర్ణాట అం కర్ణాటదేశము చూ, దేశము (రూ- కర్ణాటము) (తెదప్ప-కన్నడము)

కర్ణాటకులు సా శైవబ్రాహ్మణులలోని పంచదాగివిడులలో నొకటి కన్నడభాష చూ ప్లాడుదేశమందలిబ్రాహ్మణులు కర్ణాటకులు. వీరిలో ఆరవతొమ్మిది అను బ్రాహ్మణులు, ఆరవ బ్రాహ్మణులు. కన్నడ బ్రాహ్మణులు, తుమ్మె బ్రాహ్మణులు నగి బ్రాహ్మణులు, నొబ్బగ బ్రాహ్మణులు అని అణవిధములు చూ, బ్రాహ్మణులు

కర్ణాటచతుష్పద పా ఒకానొకవృత్తము చూ, వృత్తము 1, ఆపృ. 4, ఆ 286

కర్ణాతు అం. విన్నాణములలో నొకటి చూ, విన్నాణములు

కర్ణానుజుండు సం. వి. ఆ. పుం యుద్ధిస్తిగుండు చూ, ధర్మరాజు 1

కర్ణాభరణకము సం. వి. ఆ. పుం. రేల * చూ, తేల.

కర్ణార సం. వి. ఆ. శ్రీ అంకుశము: చూ, సృణి

కర్ణారి. సం. వి. ఇ. పుం. కిరీటి. చూ, విజయుండు. 1.

కర్ణాస్నానము. సం. వి. ఆ. పుం. ఏనుగు చెవి కొట్టుకొనుట చూ, ఝలఝలు.

కర్ణ సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1 కదలి * చూ, రంభ 2, న పుం 2. రేల * చూ, తేల; 3. ఒకానొక కొండ చూ, పర్వతము.

కర్ణక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 చెవికిమ్మ చూ, భూషణము 2, 2 చూ, లొండము చివర, 3. తామరదుద్దు చూ, మిద్దె (చూ, పద్మము. 1), 4 నడిమివేలు చూ, మధ్యము; 5 ఒకరకము బాణము చూ, బాణము. 1, 6. అగ్ని సంఘన * చూ, చైత్రయంతి. 1, 7 పిన్న గోరంటు * చూ, గోరంటు. కి. తట్టని చూ, శంభలి

కర్ణకము. అం 1 ఆసనములు ముప్పదింటిలో నొకటి చూ, ఆసనములు, 2. బాణాగ్రిములు పదింటిలోనొకటి చూ, బాణాగ్రిములు

కర్ణకాచలము సం. వి. ఆ. పుం సుమేరుప్వతము చూ, పర్వతము

కర్ణకారము సం. వి. ఆ. పుం. 1. రేల * చూ, తేల, 2 అక్షిటము * చూ, కొండ గొనుగు (దీనిని దోహదకీయ సల్లాపము), 3 గోగు * చూ, నృదుదుగ్రీవము

కర్ణకి సం. వి. న పుం. ఏనుగు. చూ, హస్తీ. కర్ణీరథము సం. వి. ఆ. పుం. బాలకీడాని శకటము చూ, శకటము 1.

కర్ణీకుల సం. వి. ఆ. శ్రీ గాగ్రీమదేశత చూ, మహాలక్ష్మి 3

కర్ణీకుతుండు సం. వి. ఆ. పుం. కంసుండు: చూ, మూలదేవుండు.

కర్పణుడు సం. వి. ఆ. పుం. 1. కుంతి పెద్ద
 నాడుకు, కుంతికి కన్యకావస్థయందు నూగుల్లని
 వలసలుట్టిన కొడుకు చూ, రాధాయుండు
 కర్ణేందువు. సం వి ఉ పుం 1 చెవివగ చూ,
 భూషణము. 2, 2. కర్ణవృదేశము.

కర్ణజపుండు సం. విణ చూడీగొట్టు చూ, తంట
 లమారి 1.

కర్ణ్యము సం. వి అ. స గులిమి చూ, గులిని
 కర్త సం. వి ఋ పుం 1 బమ్మ. నలువ చూ,
 బ్రహ్మ. 1, విణ. 2 కారకండు చూ, పని
 వాడు, అం. 8 కాగకములాటిటిలోనొకటి,
 కర్త = క్రియయందు స్వాతింత్రియమకిలని
 చూ, కారకములు

కర్ణము సం వి. ఆ న 1 కత్తిరిగుటు చూ,
 ఛేదనము, 2 క్షీలు రాట్నము చతులకు
 చూ, తర్కటము, 3 క్షీలు గాగము. చూ
 గుచేయుట, 4. తుంగ * చూ. వృణము 1

కర్ణి సం వి ఈ క్షీ 1. కత్తెగ గూ,
 బాణము. 1, 2 = కత్తెగ భగటి మూడునా
 లుగు పాదములయందును, క్షితి కయంను,
 గోహిణి మొదటిపాదము. అను నూర్వం
 దుండుకాలము చూ, కత్తెర, అం. 3 ఏకపం
 శతి మహాగోములలో నొకటి చూ, ఏక
 వింశతి మహాగోములు

కర్పరీముఖము సం వి. ఆ పుం. 1 ఆభి. య
 హస్తవిశేషము అనగా బొటనపేలింకంది
 యోపుడుపేలి మొదటగూర్చి ఉంగగపు
 పేలిని వందియోపుడు నడిమిపేళ్ళను కత్తె
 రవలె పట్టినది చూ, వ్యంజకము. 1, అం.
 2. అనయంతహస్తములు నలుబదియైదిటిలో
 నొకటి: చూ, అనయంతహస్తములు.

కర్పరీమృగము, సం. వి. ఆ. పుం. 1. చూ
 కర్పరీమృగము. 1; అం. 2, సంయంతహస్త

ములు ముప్పగించిందిలో నొకటి చూ, సం
 యంతహస్తములు

కర్తలాణము. సం వి ఆ పుం. = కత్తలాన-
 కత్తలాని తెల్లనిగొరినముం దోకయం పెం
 దుకలనుగల నల్లగుట్టము పై 6, ఆ. 96.
 (శుద్ధైశోవముతో దీనినిబోల్చి తెల్లనియని
 విశేషణ మిచ్చియుండుట త నిక్కడనిది
 యశ్వమిత్రోపగమని యెఱుంగునది) చూ.
 హయము.

కర్తవ్యము సం. విణ చేబాదగినది కగణీ
 యము

కర్తారి సం వి ఈ క్షీ మెట్టవం * చూ,
 వం

కర్తృక సం వి ఆ క్షీ క్షుద్రఖడ్గము చూ,
 2

కర్తృగ్రామము అం. ప్రకృతి, శీవాత్మి. పగ
 సుంక చూ, ల్పి.ము

కర్తృగ్రామము సం వి ఆ 1 కర్తృభూవము
 కారకత్వము, 2 కర్తృభగ్యము

కర్తృ సం వి ఈ క్షీ = కత్తి చూ, రిప్పి 2

కర్తృ సం వి ఈ క్షీ = కత్తియ 1
 అడుగు చూ, క్షీ 2 క్రి. గూవతి చూ,
 క్షీ.

కర్పటము. సం వి ఆ పుం తామరగుంప *
 చూ. పద్యకంఠము

కర్పమము సం వి. ఆ స 1 సంఘండు చూ,
 మాంసము, పుం. 2 పంకము చూ, బురద.

కర్పమి సం వి ఈ క్షీ. చెత్తిపూరిమ. చూ,
 పున్నమ

కర్పము. సం వి ఆ పుం. పంకము * చూ,
 బురద

కర్పముండు, సం. వి. ఆ. పుం. కర్పముండు ఛేద
 గల బ్రహ్మ: చూ, బ్రహ్మ. 1.

కర్పూరి సం. వి. ఈ. శ్రీ. అష్టాపది * చూ, మల్లె. 1

కర్పూరి సం విణ 1 మాసినగుడ్డలు ధరించినవాడు కర్పూరికడు, 2. డోబజోగి చూ, యాచకుడు.

కర్పూరి సం. వి ఆ పుం 1 బట్ట చూ, వస్త్రము, 2 = చినిగినబట్ట చూ, వస్త్రము, 3. మాసినగుడ్డ చూ, వస్త్రము, 4. సన్నానులగుడ్డ చూ, వస్త్రము. (తద్భ-కప్పడము) (రూ-కరపటము-పటి)

కర్పూరికడు సం. విణ చూ, కర్పూరిధారి కర్పూరి. సం వి. ఈ శ్రీ చిలుపాల * చూ, మనుసౌల.

కర్పూరి సం వి ఆ పుం 1 = కప్పెర పుట్టె చూ, శల్కము. 1, 2 = కప్పెర వెడల్పు ముఖముల పెద్దపాత్రీము చూ, పాత్రము. 3, 3 = కప్పెర బిచ్చగానిగిన్నె చూ, పాత్రీము. 6, 4. ఒకరకముబాణము చూ, బాణము 1, 5 = కప్పలి ఓడ చూ, చూడము (పురుషోత్తమకవీయము)

కర్పూరి సం. వి. ఆ పుం. అక్షోటిము * చూ, కొండగోనుగు

కర్పూరి సం వి ఈ. శ్రీ మౌనిపనుపునవండిన అంజనవిశేషము చూ, రసాంజనము

కర్పూరికాత్మము సం. వి ఆ. న. —వై—

కర్పూరి సం. వి ఆ. పుం. న రూ-కార్పూరి సము * చూ, పృత్తి

కర్పూరి సం వి ఈ. శ్రీ రూ. కార్పూరి * —వై—

కర్పూరి. అం 1 తైలులులో నొకటి చూ, తైలుములు, 2. అంజనములో నొకటి చూ, అంజనములు (కర్పూరింజనము)

కర్పూరికము సం వి ఆ పుం 1. ఒత్తకసింద * చూ, వడ్డగింధ, 2 అంకవీలి * చూ, మౌనిపనుపు

కర్పూరిగంధి సం వి ఈ శ్రీ. = కప్పరగంధి * చూ, శ్రీ.

కర్పూరిత్యేణము. సం. వి ఆ న. వాసనగడ్డి * చూ, తృణము. 1

కర్పూరితైలము సం వి ఆ న చూ, కప్ప రత్ననూనె

కర్పూరినాళిక. సం వి ఆ శ్రీ. పక్కాన్నివిశేషము చూ, పాదము (1)

కర్పూరిభోగి సం. వి న్ న = కప్పరభోగి.

కర్పూరిమంజరి. పా ఈ. గ్రంథమును కాలిదాసు రచించెను మఱియు ఓపదేవుడు కూడ విరిచించెను

కర్పూరిమణి సం వి ఇ పుం ఒకరకము పాపాణము చూ, సోపీరము

కర్పూరి సం వి ఆ పుం, న = చూ, కప్ప రము, అం 2 గంధములు యెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, గం, ములు.

కర్పూరివం నా వి సీమవం చూ, రామము లగి (ట్రాపెటో) * చూ, -ంగ

కర్పూరివేదిక సం వి ఆ శ్రీ కైలాసము చూ, పర్వతము

కర్పూరిసిలాజిత్తు పా ఇంకుకుడుద్ది —కర్పూరి సిలాజిత్తు తాచరతూళ్ళ రసముతో గాని కలువతూళ్ళరసముతో గాని ఒకరకమునూరిన పుద్ది

కర్పూరిస్తేహము సం. వి ఆ. న చూ, కప్ప రపునూనె

కర్పూరిది అం మార్గములుపనుమాడింటిలో నొకటి చూ, మార్గములు

కర్పూరి సం వి ఆ పుం అద్దము చూ, ముకురము

కర్పూరి సం వి ఆ పుం. పెద్దపులి చూ, కార్పూరిము 1

కర్పూరి. సం. వి ఈ. శ్రీ 1 గౌరి : చూ,

పార్వతి. 1, 2 అడుపుతి చూ. కార్పూ
 లము. 1 (రూ-కర్పరి)
 కర్పరండు. సం వి. ఆ. పుం రూ-కర్పరండు.
 వ్రాసేతి చూ, మూలకండు
 కర్పరంకము సం. వి. ఆ. పుం. విరిగి* చూ,
 శ్లేషాకంకము
 కర్పరంకము. సం వి. ఆ. పుం. కాంచనము *
 చూ, దేవకాంచనము.
 కర్పరం సం వి. ఆ. శ్రీతి కలిగొట్టు * చూ,
 సాలి. 2
 కర్పరంకము. సం వి. ఆ. పుం చూ, కర్పరం
 గము *.
 కర్పరంకము సం వి. ఆ. పుం చూ, సాకురం
 కము *
 కర్పరంకము సం వి. ఆ. 1. లము చూ, నీరు 1,
 2. రూ-కర్పరంకము- కర్పరంకము, ఎం గానా
 చూ, లోకము 1 పుం. 3 గో-లము
 చూ, సాము, 4 కర్పరంకము చిత్తకంకము
 చూ వగము 6, 5 కర్పరంకము కర్పరంకము
 పుట్టు చూ, కర్పరంకము, విణ 6 చిత్త
 కంకము లగి చూ, కర్పరం 6
 కర్పరంకము సం వి. ఆ. పుం చూ, నిల
 జిత్తు
 కర్పరంకము సం వి. ఆ. పుం లుత్తక
 చూ, లక్ష్మి-
 కర్పరం సం వి. ఆ. శ్రీతి చూ-కర్పరి.
 కర్పరండు. సం వి. ఆ. పుం చూ, రూ-కర్ప
 రండు (రూ-కర్పరండు)
 కర్పరంకము సం వి. ఆ. పుం అంక నిలి* చూ,
 చూనిపసుపు.
 కర్పరంకము సం. వి. ఆ. పుం 1 రూ-కర్పరంకము
 బంగారు* చూ, లోకము. 1, 2. అరిదళ
 కు* చూ, అరిదళము; పుం. 3. కటి, నల్లని

అతివస *; చూ, వివ, 4. బజ్జిక సింద *
 వక్త్రంబు.
 కర్పరండు సం. వి. ఆ. పుం చూ, రూ-
 కర్పరండు.
 కర్ప సం వి. ఆ. పుం 1. చేయుట. దేనిని, వేనిని
 మొదలగు ఆకాంక్షలవైఖరుల సమాధానము
 చూ, విధి, 2 =కమ్మ బాబు చూ, లేఖ. 3,
 40 3 కారకములు అతింటిలో నొకటి,
 క్రియాగ్రములయొక్క ఫలమునకాధారమైనది
 చూ; కారకములు, 4. సునవాద్యములు అతిం
 టిలోనొకటి చూ, సునవాద్యములు.
 కర్పరం సం వి. ఆ. పుం చూ, ముని. 1.
 కర్పరం. సం వి. ఆ. శ్రీతి 1 వెలకుగొన్న
 గ సి చూ, వికారము, 2 బింబిక * చూ,
 గొండ, 3 నొక * చూ, సర్ప
 కర్పరండు సం వి. ఆ. పుం 1 పరిణామండు చూ,
 నేవండు 1, 2 శీమండు చూ, లుముడు,
 3 లోలివాడు చూ, సంబరకాండు
 కర్పరండు సం వి. ఆ. పుం 1 ఇనుముపని
 కుంబండు అయిస్తోందిడు, కర్పరం
 కుడు (తే ప) — కనుగురి కర్పరండు,
 కర్పరం, కర్పరంవాడు, కర్పరం, కర్పరం
 కర్పరం-రూ-కర్పరం, కర్పరం, కర్పరం,
 విణ. 2. అమితకాండు చూ, వజ్రవాడు
 కర్పరంకము సం. వి. ఆ. పుం గోకటి చూ,
 గోకడు
 కర్పరంకము సం వి. ఆ. పుం సామంతులవైఖరి చూ,
 పువండు.
 కర్పరంకము సం వి. ఆ. పుం 1. కర్పరంకము
 చూ కలియుగము, 2. వటుము* చూ, మట్టి;
 విణ. 3. క్రియాజన్యము.

స్తన కార్యమునుజేయు స్వభావము కల వాడు కార్యుడు
 కర్మశూరుడు సం. విణ చూ, కర్మశూముడు
 కర్మసంచయపురి. అం పురులుఎనిమిదింటిలో నొకటి చూ, పురులు
 కర్మసచివుడు సం వి ఆ. పుం రాచకార్యము కంటె తిక్కిన పగిలెంబడులుయందు బాగు రూతుండై యుండువాడు
 కర్మసన్న్యాసితుడు. సం ౧ ౧౦ పుం యతి చూ, ముని 1
 కర్మసన్ధుడు. సం విణ పని. నుంక సరు గుడు గూ, సుమగుడు
 కర్మసాక్షి సం వి న్ పుం. చె ముపులసాకిరి చూ, సూర్యుడు.
 కర్మసాముడుగు విపుడు అం నిర్గుములు ఏడింటిలో నొకటి చూ, నిగతకములు
 కర్మగారిలు పా, పరిశోలములు
 కర్మగము సం వి ఆ. వెలుగు చూ, వేణువు
 కర్మగుడు సం ౧ పుం. కర్మగుడు చూ, కర్మకాండ
 కర్మగ్రామ సం ౧౦ చూ కర్మగ్రామము
 కర్మగుడు సం వి ౧౦. పుం గుమహుడు చూ, గుమహుడు.
 కర్మాయము పా కర్మగారులు
 కర్మ సం ౧. న్ పుం 1 వాగరంగము ౪ చూ, వాగరంజి, 2 వనుడిడు చూ, వను వ్యుడు, 3. అంతగాము చూ, బృద్ధి యము 2; 4. ఒడలు చూ, శరీరము, 5 కొలువుకాండూ చూ, సేవకుడు. 1
 కర్మిణి. సం వి ఈ. స్త్రీ చూ, పూర్వ మీమాంస.
 కర్మిణుడు సం. విణ. కర్మయందు అధికనిష్ఠ గలవాడు.
 కర్మిణు. సం. వి ఈ. న. పని చూ, ప్రయో జనము. 1.

కర్మేంద్రియపంచకము అం. వాక్కు, పాణి సాదము, సాయువు, ఉపస్థ (5): చూ, ఇంద్రియములు
 కర్మేంద్రియపురి. అం. పురులు ఎనిమిదింటిలో నొకటి చూ, పురులు.
 కర్మేంద్రియములు అం. వికారములు పనునా టింటిలో నొకటి చూ, వికారములు.
 కర్మతుము సం. వి ఆ. న. 1. కోటచేతను అగ డ్డచేతను మగ్గుమైన పృథానగరము చూ, జేశము, 2 రెండువందల గామములనుగ్రహ నుండు మన్వోపై న గామము 804 గ్రామ ములలో ముఖ్యగామమని కొందలు 400 గామములలో నుండగమగు గామమని కొందలు (తి కాండ శీమము) (రూ-ఖ్య తము.) చూ, జేశము
 కర్మము సం వి ఆ పుం. ఎలుక చూ, మూకిము
 కర్మము సం వి ఆ పుం పెద్దపులి చూ, గార్డింలము
 కర్మరి సం. వి ఈ స్త్రీ 1 గౌరి చూ, పావ్వితి 1 2 ఇంగుళ్యోను * చూ, పింగువు 1
 కర్మసాదు సం ౧ ఆ పుం కర్మ సుండు చూ, రాశుమగు 1,
 కర్మలి గే వి గాతి చూ, వాయువు (రూ- కిరువలి)
 కర్మము సం వి ఆ పుం ఒల్లక సింహి * చూ, మెట్టెంభ
 కర్మకుడు. సం విణ 1 ఈడ్చువారకు చూ, తిగుచువాడు, 2 దున్నుకొని బ్రతుకు వాడు చూ, వ్యవసాయి.
 కర్మచక్రము. సం. వి. ఆ. పుం. కర్మలసాస: చూ, సాస. 2.

కర్ణణము. సం. వి. అ. న. 1. ఈశ్వరుడు చూ, లాగు 8, 2. కరిసెనము చున్నట్లు చూ, వ్యవసాయము 2. 8 బిజిపిడి చూ, పీడనము

కర్ణణి. సం. వి. ఇ. స్త్రీ. 1. పలట చూ అంకులాడి, ఈ. స్త్రీ. 2. చిలుసాల * చూ, మనుపాల.

కర్ణఫల సం. వి. ఆ. స్త్రీ. ఉసిరిక * చూ, స్త్రీఫలి. 1.

కర్ణఫలము సం. వి. ఆ. పుం. తాండె * చూ, విభీతకము

కర్ణము సం. వి. అ. పుం. న. 1. కరిసె, అరపలము, పనునాణుమానముల యెత్తు చూ, ఫలము 1, (ముప్పాపుతులమెత్తు అని పురుషోత్తమకవీయము), పుం 2 బరయిక చూ పీడనము

కర్ణాపణము సు. వి. అ. పుం. పనునాణుమానములయెత్తు వెండినాణెము, ఎనిమిది చిన్నములయెత్తు వెండినాణెము. రూ-కార్ణాపణము-కార్ణాపణకము-కార్ణి కము)

కర్ణణి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. చిలుసాల * చూ, మనుపాల

కర్ణపు సం. వి. ఈ. స్త్రీ. 1. కాలవ చూ, నది, 2 యజ్ఞార్ఘ్యమైవదుక్కి. చూ, వ్యవసాయము. 2, 3 వార్తాకము * చూ, వం, 4 ఏలు చూ, నది, ఈ పుం 5 పీడకనిష్ఠ చూ, నిష్ఠ

కర్ణనము వై. వి. 1. కర్ణణము రూ-కరిసెనము. భార. సూ 1, ఆ. 81 చూ, వ్యవసాయము. 2, 2. కర్ణణము రూ-కరిసెనము చూ, పీడనము.

కర్ణి. సం. అవ్య. ఎప్పుడు చూ, ఎన్నడు 8. కఱ. వై. వి. 1. కాలి. నలుపు, చారి పూ. 8, ఆ. 156: చూ, వర్ణము 6, (రూ-కఱయ-

కఱి- కఱియ-కఱ్ఱ- కఱ్ఱి- కఱియ- కఱియ-కఱియ.) (పును-క) 2 మరక, హరి. పూ. 8, ఆ 120 చూ, మఱక. (రూ-కఱ్ఱ-గఱ్ఱ.)

కఱకంచుచీర ద్వ. వి చిత్రివర్ణపుకోక. చూ, వస్త్రము
కఱకంటుండు వై. వి. గరళకంబుండు. చూ, శివుండు (రూ-కఱకంబుండు)

కఱకంబుండు వై. గా. వి. వై. కఱకంబుండు వై. గా. వి. వై. కఱకంబుండు వై. గా. వి. వై.

కఱకంబుండు వై. గా. వి. వై. కఱకంబుండు వై. గా. వి. వై. కఱకంబుండు వై. గా. వి. వై.

కఱకంబుండు వై. గా. వి. వై. కఱకంబుండు వై. గా. వి. వై. కఱకంబుండు వై. గా. వి. వై.

కఱకఱ. డే. వి. కంచుట పొద్దుపాడుచుట బరయుట తఱగుట ననుటలులోనగువాని యందగు ధ్వవ్యవకరణము చూ, హూహూ కఱకఱి డే. వి. 1. బలాత్కారము చూ, బలవంతు, 2 బాధ, ఆము 5, ఆ. 61 చూ, దుఃఖము

కఱకు వై. వి. 1. కర్కరమ్ గట్టి చారి ఉ. 7, ఆ 183 చూ, బెడిదము, 2 కర్కరూ-కఱకు చూ, గఱకు, వై. వి. 8 = కర్కర. గట్టి "కఱకునేల." చూ, బెడిదము, 4 రూ-కఱకు. పరుచందనము "కఱకుమాటు" మొ చూ. పరుచము.

కఱకుందనము. వై. వి. కర్కరమ్ గట్టి చూ, బెడిదము

కఱకుగిలు వై. ఆ. క్రి = కర్కర. గట్టిదగు. కవిక 5, ఆ. 110 చూ, బిరుసగు.

కఱకుటుమ్ము ద్వ. వి. రూ-కఱకుటుమ్ము వాడిగలబాణము చూ, బాణము. 1 కఱకుట్లు డే. వి. బ. కుల్యము చూ, మాంసము. (రూ-కఱకుట్లు-కఱకుట్లు-కఱకుట్లు.)

కలుకుముక్కు. ద్వ. వి. ఇసుక. స్వా. 5, ఆ 88
చూ, సీకత 4.

కలుకులు. వై. వి. బ. పరుషవర్ణము చూ, పరు
షము. 2.

కలుకు వే స. క్రి. 1. అలవాటుచేయుచూ
వాడుకపడు, 2. కాటుచేయు. భార. అది.
3, ఆ 208 చూ, చూకొను

కలుకుట వే వి. పంటిపోకొటికి గాయపఱ
చుట చూ, కాటు

కలుకు. వే విణ 1 దబ్బుకాండ, “క. నుటి
యెఱిగి యొలుకనొల్లని, కలుకుంబెలుపంగ ”
భార. అది 4, ఆ. 72, హరి పూ 9 ఆ
224. చూ, వంచకుడు, 2 కుత్తికండ
చూ, వ్యాగుడు 2, 3 అజ్ఞాని చూ,
మూర్ఖుడు

కలుకు. వై వి 1 = కృత చేష్ట చూ, పని 2,
2. చెడుపని, లక్ష్మీ 4, ఆ 135 చూ,
చుక్కేష్ట.

కలుకులాడు వై విణ = కృత (కలుకుల + అడు)
చెడువ్యాపారము లవాడు, హరి పూ 5,
ఆ 245 చూ, వ్యాగుడు 2.

కలుకు వై వి = 1 బుద్ధి చూ, బుద్ధి, 2 చూట
చూ, వ్యాఖ్యాతము 2

కలుకు. వే. వి. తెలుసు చూ, వందన

కలుకుపము వై వి కాలనూపఱ గుంధునూము
భీ 2, ఆ 45 చూ, పొగ.

కలుకునె ద్వ వి (కలుకు + నూనె) మౌనితైల
ము చూ, తైలము

కలుకు. వే వి. 1. చెడుబోధ “గీ శకునికలుకు
విని యసవ్యాధ్యవృత్తికిఁ, జొచ్చి యిట్టియెడరు
తెగ్గుకొనియె.” భార. భీష్మ. 1, ఆ 30.
చూ, బోధనము; స. క్రి. 2. ఎఱిగించు.
చూ, బోధించు.

కలుకుట. వే వి. తెలియజేయుట చూ, బోధ
నము

కలుకు. వే వి. నలుపు చూ, వర్ణము 6
కలుకు. వే. వి 2 కానొక మూలిక* చూ, వృక్షము

కలుకువాడు వే వి 1. ఎండినచేప చూ,
చుట్టుము. 1, 2 సీబంతి చూ, భూష
ణము. 2.

కలుకు. వే వి 1 కాటకము, భార. కాంతి, 4,
ఆ 73, రామా 5, ఆ 148 చూ, కుర్చి
క్షుము, (పృ)కృతి — ఖింజు పురుషోత్తమకవీ
యము) 2 పూరిండుకప్పుకపుగు యొక్కటచు
కొనిన మితి, అచ్చు బాల, కాం 21

కలుకు వై వి 1 = కాల. నలుపు మో వర్ణము 6;
2 పసుకొని, చూ, భూము 12,
3 ఇంకొండ చూ, వేలుపుకొండ, కణ.
4. నల్లని చూ, వర్ణము 6

కలుకుచిలుకు ద్వ వి ఉండవలయును అను బాణ
ము చూ, బాణము 1

కలుకుచేడిచు ద్వ వి గొం. చూ, పాక్షతి 1

కలుకుశల ద్వ వి ముప్పదిరెండుకుంటలపాలము
చూ, భూమి 1

కలుకుక్కము వై వి = కాలపక్షు నెలయూ
దలి రెండవ సంభూము చూ, బహుళ
పక్షము.

కలుకుమొ: ద్వ వి క్లయొక్కమొ. చూ,
మొన

కలుకుమెల. ద్వ వి అద్దువతిగించు నాగవా
సము చూ, నాగవాసము

కలుకుయ. వై విణ = కాల. నల్లనిది. పొండు. 5,
ఆ 268 చూ, వర్ణము 6.

కలుకుయాపు. ద్వ. వి. నల్లనిఅవు చూ, క్షమపు

కలుకువేము ద్వ. వి. కాలకాకము, కరవేకపాకు*:
చూ; బల. (రూ-కరవేక)

కటివేలుపు. ద్వ. వి. కృష్ణుండు, నల్లనయ్య: చూ, విష్ణువు. 1. (రూ-కటివేల్పు)

కటివేల్పుడాకన్ను. ద్వ. వి. విష్ణువునకు నామ నేత్రము, చిందురుండు చూ, చంద్రుండు.

కటివేల్పురిక్క. ద్వ. వి. శృంగణము, తూపు రిక్క, తూపుయాపురిక్క. చూ, నక్షత్రము 1

కటివేల్పునిల్లలు. ద్వ. వి. లచ్చి మా, లక్ష్మి 1

కటివేల్పుతాయి. ద్వ. వి. కప్పతాయి, నీలము చూ, రత్నము. 1.

కణు దే. వి. 1. తీక్షణము చూ, తీంద్రము, 2 చూ, రూ-కరుకు, 3 రూ-కఱకు చూ,

పరువము; 4 తాయిలోనగు వానికె గలుగఁ జేసెడు కఱకు చూ, గఱకు, 5 బీదము చూ, శౌర్యము, స క్రి 6 బిరుము, స్వా.

4, ఆ 58. చూ, రుద్దు 1

కఱకుటమ్ము. ద్వ. వి. చూ, రూ-కఱకుటమ్ము కఱకుట్లు దే. వి. బ. చూ, రూ-కఱకుట్లు

చంద్రు. 6, ఆ 100

కఱకుక్క. దే. వి. నఱకుటయిందగు ధ్వన్యనుకరణము, ఉ. రా 7, ఆ 211 చూ, చూహూ.

కఱుగోల దే. వి: చూ, రూ-కఱుగోల (వా) కఱుగోల దే. వి (కఱు + గోల) 1 వాఁత

వేసెడు యినుపకమ్మి చూ, చూపుడుగొడుపు, 2 నాఁగటిదుంపకొన నమచ్చెడు ఇనుప

కమ్మి కఱుగోల, కఱు, కౌలు, సమ్మి, (సం ప) — కుశి, కూతుము, క్షిప్రకము-రూ- కృషికము

కఱుగు వై. వి.=కృతీ, నేర్పు, ఉ. రా. 2, ఆ. 60, హరి. ఉ. 10, ఆ. 251, ప్రిబా

3, ఆ 52 చూ, సామర్థ్యము 1

కఱుదులూఁడు. వై విణ (కఱుదులు + అఁడు) ఉపాయశాలి, నేర్పరి “క. కఱుదులూఁడగు చక్రికవటుంపుటనువునదను మోసపుచ్చిన”

చారి. ఉ. 7, ఆ. 36: చూ, సమరండు

కఱు వై. వి. 1 = కాల. రూ- కఱ. నలుపు; హరి పూ 5, ఆ. 255: చూ, వర్ణము. 6;

2. మరక చూ, మఱక, 3. = కాన్యము, కొయ్య చూ, వంటచెఱకు.

కఱుకుట్లు. దే. వి. బ. చూ, రూ- కఱుకుట్లు

కఱుగుద్దలి దే. వి. కాన్యగుద్దాలము చూ, ముద్ద

రము. కఱునూసె. దే. వి. దారులైలము చూ, లైలము. కఱువెండలము దే. వి. ఒకరకము దంప * చూ, వెండలము

కఱువడ. దే. వి. వెల్లెగింపనుచుంక్తమైన పని ముట్లు, పంచ.నా 1, ఆ 248 చూ, కత్తవ 2.

కఱ్ఱి. వై. వి. 1. = కాల నలుపు: చూ, వర్ణము. 6; 2 ఆర్థనుండు: చూ, విజయుండు. 1, విణ.

3 కాలండు. “తే గీ తెల్లవామరతీకులట్లులపిల్లు, కన్నుదోయిసాపొరెడు కఱ్ఱి యాఁతండు.” హరి. పూ. 9, ఆ 255 చూ,

నల్లనివాఁడు.

కఱ్ఱినెచ్చెలి ద్వ. వి. వెన్నుండు. చూ, విష్ణువు. 1.

కఱ్ఱినేస్త్రీ ద్వ. వి. —పై—

కఱు దే. వి 1 నాఁగటి దుంపయందమచ్చెడి యినుపపాళము చూ, కఱుగోల. 2; 2 డాగు: చూ, మఱక.

కఱుకుట్లు దే. వి. బ. చూ, కఱుకుట్లు. రుక్కా 3, ఆ 226.

కఱుగుద్దలి. ద్వ. వి. తొల్లిక, త్రోవుకు కుప యుక్తమైన పాణుంటి పనిముట్లు, కళా 4, ఆ 78 చూ, తొల్లిక

కల. సం. వి. ఆ (స్త్రీ), విణ చూ, రూ- కళ, దే. వి. (1) అరిసావు చూ, మూర్ఖ, 2 అద

ర్పనము హ, స్వప్నము 1.

కలంక వై. వి. 1 = కలంకమ్. గుఱుతు చూ, లక్షణము 1, 2. = కలువము. దోవము చూ,

సాపము, 3. ఒకానొకదేశము చూ, దేశము.

విణ 4. కలంకాది. (రూ-కలంక- కళంక- కలచే.) చూ, వ్యాఖ్యలము.

కలంకనీరు. ద్వ. వి కలుషోదకము చూ, నీరు 1. కలంకము. సం. వి అ. పుం. 1. = కలంక గుణులు చూ, లక్షణము. 1, 2. ఇనుపచిట్టెము చూ, మండురము, 3. రూ-కళంకము దూఱు చూ, నింద. 1, 4. కాలాయస్సుయొక్క- మలము- రూ-కళంకము

కలంకవ. సం. వి అ. శ్రీ. కగతాళి - చూ, స్వరము, 2.

కలంకవము. సం. వి అ పుం. సింగము: చూ; సింహము.

కలంకొరి జే. వి వ్యాఠపనిబట్ట చూ, వస్త్రము. కలంకి. సం విణ నిందతోఁగూడినది చూ, నిందాస్పదము.

కలంక దే వి 1. గుణులు చూ, లక్షణము 1, 2 ఆపవాదము చూ, నింద 1, 3. కలంక, దోషము చూ, సాపేష (ప్ర)కృతి - కలంక పునఃసోత్తమకవీణము)

కలంకరము సం వి అ పుం అంబసాంపు మము చూ, నీటినుడి

కలంకము సం వి అ పుం = అంబాయి* చూ, త్రిమాళిని.

కలంక. చై వి = అశాంతి చూ, సాత్త్రిము 6 కలంకాచా సా క్రిందగనఱుటచు అదినపు సంగతి (ఫట్ నోట్) (వాడుచు)

కలంకరము సం వి. అ. పుం. వర్ణసంకరజాలి వి శీషము.

కలంకాను. హిం వి. వాఠాతకలములుంచు పెట్టె కలంకక. సం వి అ. శ్రీ. సర్వవిద్య

కలంకపు. సం. వి. ఉ. పుం ఒకరకముకూరారు- గోళి, ఘోళి

కలంకవేదము. సం. విణ. చెవుడుగలవాఁడు చూ, మూఁగి వేదము, 3.

కలంబము సం వి. అ. పుం 1. చూ, కూరవార; 2 అయ్యు. రూ-కళంబము చూ, బాణము. 1, 3 కడిమి * చూ, నీపము

కలంబి సం వి ఈ శ్రీ. తీగ బచ్చిలి * చూ, బచ్చిలి

కలంబిక. సం వి అ. శ్రీ. తీగ బచ్చిలి కూర: కలంబువు.

కలంబుటము. సం. వి అ. న. అప్పుడు తఱచి తీసి వేయి, ఆవేయి కాలచిన నెయ్యి చూ, మంభజు

కలంబువు సం వి ఉ. పుం చూ, కలంబిక.

కలంక. జే వి 1 దోషము* చూ, సాపేషము, 2 కంటికలంక* చూ, బిడాలము 2 (రూ- కలంకండు- కలంకండు) (ప్రకృతి - కలంక పునఃసోత్తమకవీణము)

కలంకబాణు జే అ క్రి కలంకపడు, భాగ 10 స్కం పూ 54 చూ, సంక్షోభించు

కలంకసాటు ద్వ వి కలంక, కళా 4, ఆ 175 చూ, సంతాపము

కలంక వై వి 1 = గుల తా, ము చూ, సాపేషము 1, 2 ఒకము చూ, యుద్ధము, 3 కల్పము చూ, ఘట

కలంకవ దే వి కలంక చూ, సంతాపము (రూ- కలంక గు- కలంక - కలంకంబిం- కలంకరి- కలంకము- కలంక- కలంకము- కళ వళము) (పునఃసోత్తమకవీణము)

కలంకబడు ద్వ సా క్రి. కలంక, భాగ గ్రోణ 4, ఆ 5, వేరా. 1, ఆ. 94 (స్వా గమునపడు) చూ, సంక్షోభించు

కలంకబాణు జే అ క్రి. - - - - - (రూ- కలంకబాణు- కలంకబాణు- కలంకం- కలంక పడు- కలంకండుకొను- కలంకండువడు- కల గొను- కలంకరపడు- కలంకరపడు- కలంకపడు)

కళవశపడు- కళవళించు (పురుషోత్తమ కవీ యను.)
 కలగను. దే. అ. క్రి —వై—
 కలచిచియాడు. దే. స క్రి. (కలచి + ఆడు)
 కలగఁజేయు. భాగ విరా. 1, ఆ 158 చూ,
 కలగుండువెట్టు.
 కలచు దే. స క్రి. —వై—
 కలత దే వి కలతపాటు చూ, సంతాపము
 (రూ-కలక)
 కలతపడు. దే అ క్రి కలగను చూ, సంక్షో
 భించు
 కలకంఠము సం వి అ పుం 1. కోయిల
 చూ, పికము, 2 తెలిపిట్ట చూ, మాంస,
 3 పాంవతము చూ, పావురము, 4 ఆవ్య
 క్తమధువధ్వని చూ, స్వరము 2
 కలకంఠీబీణాహంసస్వరము. పా. ఆప్యపుత్రివతి
 లక్షణము చూ, లక్షణము 1
 కలకండ దే. వి వధుశర్కర రూ-కల్కండ
 చూ, బైలము. 1 (దీనినే పటికబైలమందురు)
 కలకము సం వి. ఆ పుం శకులమను క్షేప
 చూ, మత్స్యము 1
 కలకల దే. వి. నవ్వుతుండుదగు ధ్వజ్యను కర
 ణము చూ, హూహూ.
 కలకలము సం. వి అ. పుం 1 = కొలకొల
 గుంపునబుట్టిన పెద్దమోత చూ, స్వరము 2,
 2 యక్షధూపము చూ, సజ్జెరసము
 కలకాలము పా ఎల్లప్పుడు చూ, సతతము 2
 కలకు దే వి. కళ్యేము చూ, వాగే (రూ-
 కళ్యేయము - కళ్యే - కళ్యేము - కళ్యేయ-
 గలాను- లగాము) (పురు-క)
 కలక్టరు అం. మండలకర్తగాహి, జిల్లాకు అధి
 కారి (రూ- కలెక్టరు)
 కలగర దే వి. గుంటుగలగర * చూ, భృంక
 రాజము (రూ-గుంటకలగర-గుంటగలగర-
 గుంటగలితరు) (పురు-క)

కలగలపు దే. వి (కలపు + కలపు) 1. కలుపుఁ
 గోలు చూ, బుజ్జిగింత, (రూ-కలుపుఁగోలు-
 కల్పుఁగోలు- కలుపుఁగోలుతనము) 2. అనుకు
 గావండినకూగ చూ, వ్యంజనము. 1. (రూ-
 కలగల్పు)
 కలగల్పు. దే వి —వై.—(కలునుఁగూరకు-
 పాండు. 4, ఆ 184)
 కలగుండు. దే. రి 1 కలతచూ సంతాపము;
 2 కలువము చూ. పాపము
 కలగుండుకొను. దే. అ క్రి కలగను. భాగ.
 దోణ 1, ఆ. 293 చూ, సంక్షోభించు.
 కలగుండునడు దే అ. క్రి —వై—
 కలగుండువెట్టు దే స క్రి. కలగఁజేయు.
 “స్తీ సాత్యక్తి యేచి ద్యుష్టద్యుష్టుఁడును
 దానుగుర్వస్త్యములఁ గలగుండువెట్టు.” భాగ.
 భీష్మ 3, ఆ 64 ఆలోచించు, కలచియాడు,
 కలచు.
 కలగుడు దే. వి కలువము చూ, పాపము
 కలగూర దే వి (కలపు + కూర) పెక్కుఁదిను
 నులు కలసినకూరారు చూ, వ్యంజనము 1.
 కలగొను దే అ క్రి (కలపు + కొను) 1 కలగను
 భాగ. విరా. 4, ఆ 169 చూ, సంక్షోభించు,
 2 క్రియ్యు డా, హరి 5, ఆ 107 చూ,
 వ్యాపించు
 కలఘోషము సం వి అ పుం కోయిల చూ,
 పికము
 కలచీ దే వి కలువము చూ, పాపము
 కలశివ్యి దే వి రూ- కలుశివ్యి * చూ,
 ప్లక్షుము.
 కలటము సం వి. ఆ న ఇంటికి ప్పవ
 మా,
 పటలము
 కలతిక స. వి. ఆ శ్రీ భుజశంకుక్తికింద
 నాలుగు అంగుళములవఱకుగల ప్పీదేశము.

కలతూలిక సం వి ఆ శ్రీ 1. సంభోగము
తక్కుతక్కుననుముల యందు ఇచ్చగల
శ్రీ మా, శ్రీ, 2. కలట చూ. అంతు
లాడి

కలతెలగు. దే వి. నిజేయ చూ, సత్యము 1
కలత్రోము. సం వి ఆ న 1 రూ-క శత్రోము
వెండ్లము చూ, భాగ్య, 2 నిలింబము.
తోడలమీడ నగుముక్తింది భాగము చూ.
పిట్ట.

కలఘోతము సం వి ఆ న వెండిబంగారులో
నగువారి నాజేము చూ, నాజేము
కలఘోతము సం వి ఆ న 1 _____
2 బంగారు చూ లోకము 1, 3 వెండి
చూ, లోకము 1, 4 అన్యక్తి ధుగధ్యగి
చూ, స్వగము. 2

కలఘ్ని సం వి ఇ పుం 1 అన్యక్తి ధుగధ్యగ
ధ్యగి చూ, స్వగము 2, 2 లోయల చూ
పిక్కుము, 3 వెహలి చూ, కయూము,
4 పారావరము చూ, పావుము

కలఘ సం వి ఆ శ్రీ 1 తెలియుట చూ,
వ్యక్తిము. 2, 2 చొంగుట చూ, ప్రాప్తిము 1,
దే వి (1) సొడము చూ, గూర్జులు (రూ-
కలను-కలయ-కలయ్యు) (ప్రకృతి-కలరా
పురమోర్తి నుకవీరము)

కలనకానలతెన్ను దే వి చూ, మూర్జుడు
కలనతపసి వై వి = కలితాపన నాగుడుడు
చూ, ముని 1 పుర

కలనతపసితిల్లి ద్య. వి -లనరాణి చూ, సూక్ష్మతి
కలనము. సం వి ఆ పుం 1 వేతనము చూ,
ప్రబ్బలి, న 2. గుణుకు చూ, లక్షణము 1,
3 దోషము చూ, పాపము.

కలను. వై వి 1 = ఖలమ్. తానము భార;
కాంతి. 8, ఆ. 81: చూ, సానము 1.

కలనకానలతెన్ను; రామా. 8, ఆ. 54: చూ,

యుద్ధము, (యుద్ధభూమి అని కొండలు.)
8 = ఖలః కల్లము, విజ్ఞా. ఆ. కాం. 104:
చూ, ఖలము. 4

కలప. దే వి 1 నాగటినుంప చూ, నాగలి,
2. ఇల్లుకట్టుటకుపయోగించెడు దూలములు
వాసములులోనగువి; భార. ఆశ్వ. 1, ఆ.
56. 8 కణ్ణలగుట్ట “కలప ఆడితీ.”

కలపకట్టియ వై. వి = కలచు, కణ్ణపుల్లతో
జేసిన కలము చూ లేఖని. (గూ-కలపకట్టె)
కలపడము. దే వి 1 ఒకసంఖ్యతో సుతీయక
సంఖ్య కలుపుట, కూటుముచూ, నలకలనము;
2 ముక్తి గయస్సు వచ్చి పిల్లను గర్భతోకిలు
పుట చూ, గర్భాధానము

కలపతాల్ప దే వి 1 నాగటికోగు చూ,
బలరాముడు, 2 నాలవోలమువాడు చూ,
సూక్రుడు.

కలపనింప దే వి 1 కల్పకోగు, హరి. పూ.
5, ఆ 92 చూ, నేటికోగు.

కలపనండ్లి దే వి (కలపడము + పిండి)
కలఱి, ఉ 1 5 ఆ 59 చూ, సం
తాపము

కలపము దే వి 1 కలయకేయుట. “కల
యం య నాకతే సానికె గలపయనకేసి
తానిల్లి నూకె” అ 4, ఆ 95,
2 పరివర్తిద్యమములు చేర్చి కలిపిన గండ
ము “శీ కలపంబులభివ గంధంబులుగ
గూర్చు” భార. విరా 1, ఆ 107 చూ,
మిశ్రోము

కలపు. దే. వి. 1 రూ- కలపు. మిశ్రోదగి చూ,
వెగులు. 1, 2 కలియుట “ఇరువుర మన
ములకలపు.” మార్క. 5, ఆ. 72; స 39
8. కలియజేయు “మగల యిలు మరుసగల
వెను.” రాఘ. 2, ఆ. 99.

కలబండ. దే. వి. గృహకన్యక. చూ- కలబండక.

కలభి కర్ణిక. శుభా. వి. ఆ. శ్రీ: చూ, ఉచ్చి కర్ణి *.

కలభము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. రూ-కళభము. ఎనుగుగున్ను. చూ, హస్తీ, 2 రూ- కళ భము, ముప్పదియేండ్ల ఏనుగు చూ, హస్తీ, 3. ఒకానొకచేప చూ, సుత్యయము 1, 4 ఎలుక జీడి * చూ, భల్లాలికి.

కలభవల్లభము. సం. వి. ఆ. పుం. గొలుగు * చూ, పీలువు.

కలభి సం. వి. ఈ శ్రీ ఆముదము చూ, వ్యడంబకము.

కలమము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 కలము చూ. లేఖిని, 2, వరిపైర చూ, సస్యము, 3 లత్తి, చూ, లక్ష్మి, 4 ఎట్టిబుడమలు చూ, ధాన్యము, 5 నల్లగుట్టము చూ, హయము, 6 మొలక చూ, మొక్క. 1, 7 ఇరువదిఏండ్ల ఏనుగు చూ, హస్తీ, 8 చారము * చూ. స్రవ, 9 వరిపాట్ట. చూ, పాట్ట 2

కలమొత్తము సం. వి. ఆ. పుం. శాలిధాన్యము చూ, ధాన్యము

కలమరి జే విణ (కలము + అరి) ఓడ యెక్కి పోవువాడు భార. కాం 5, ఆ 588

కలము సం. వి. ఆ. న. 1. కేళము చూ, కేళ స్సు 1, 2. కోలి * చూ, గుప్తగోళి, పు? 3 పిన్నవరగోగు * చూ, పేలుపు, 4 అజీ ర్ణము చూ, గోగము. 1, విణ 5 ఆవ్యక్త మధురాక్షరభ్యవి చూ, స్వరము 2, జే. వి (1) కలవగంధము చూ, వాసన, (2) ఓడ, కాశీ 3, ఆ 128 చూ, హోడము, (3) పం ద్రెండుతూముల కొలదిగలపరిమాణవిశేషము పర 8, ఆ. 156; వై వి (4) కలమ లేఖిని చూ, లేఖిని.

కలముడు. సం. వి. ఆ. పుం. దొంగ. చూ, ముచ్చి. 1.

కలయ. జే. దృ. అంతట "క కొలువు కల యంగనుంగొని." భార. ఉద్యో. 2. ఆ. 118; చూ, పిమ్మట (రూ-కలయంగ)

కలయంకి. జే. వి చున్యడంగుటకై కస్తూరి చందనములూనిగాగల సుగంధవస్తువులగలపి చల్లెడు నీరు చూ, పేన్నీళ్లు. (రూ- కలవ డము- కలాపి) (పేన్నీళ్లు అనునవి ఆపరిశుద్ధ వస్తువులను శుద్ధిచేయుటయందు వాడెదరు) కలయంగ జే ద్ర. చూ, కలయ

కలయబడు ద్వ ఆ క్రి (కలయక + పడు) కలయు జై 3, ఆ 62 (స్వార్థమునపడు) చూ, పొలింను

కలయికి జే. వి. సంఘము చూ, సంయోగము (రూ-కలియక-కలవ)

కలయు జే స క్రి 1 కామించు చూ, వలచు, 2 కూడు చూ, న. 2, ఆ. 54 చూ, పొలింను, ఆ క్రి 3 అనగి వెనఁగు చూ, మేళగింమి 1

కలయు మొలుకువ ద్వ వి మల్లయుద్ధములూని విశేషము చూ, మల్లకాశ్రమము

కలవము సం. వి. ఆ. పుం. కిపోతము చూ, సావురము

కలగా వా విఘావి, వచనవిశేషవ్యాధి చూ, విఘావికి.

కలరు. జే. వి 1 కలిగినవారు "వాడియు సత్య ముంగలరుపాండుతినూజాలు." భార. అం 2 రంగు కలరూపు ద్వ వి యాధార్థ్యము చూ, సత్యము. 1

కలజము సం. వి. ఆ. పుం. చూ, సజ్జి సము

కలజోద్భవము సం. వి. ఆ. పుం. సాలము*. చూ, మద్ది

కలలము. సం. వి. ఆ. పుం. న 1 = కరువు రూ-కలిలము గర్భపిండము చూ, పిండము, 2. జరాయువు చూ, మా. వి. 2.

కలవ దే వి 1 రూ-కలవ-ల్య* చూ, పద్మము 1, 2 కలవముట చూ, పండ్లొగము, 3 కలసిన యిసుకయు సన్నమును, 4 కలవములగు బలాగులు, విణ 5 కలసినది చూ, మిశ్రము (ప్ర)కృతి-కలవ. పురుషోత్తముకి వీణము)

కలవంటకము దే వి. (కలపు + వంటకము.) నూపుసోడిలోనగువానితో గలవీ-వంటకము చిత్రాస్తము చూ, సాదా (1)

కలవడము దే వి చూ, కలయగప కలవడు ద్వ అ కి). (కలపు + పడు)కలవము "కలవడమాటలక గి)యముల" సుకొం 3 ఆ 64 చూ, సా)పండు (రూ- కలయ బడు-కలయు-కలియు - కలగు - కల్లు - కలుపు)(పురు-కి)

కలవగపడు గ్వి. 3 కి) (కలవగము + పడు) కలవగపడు చూ, సుకొం 3

కలవగపపు దే అ కి) (కలవగము + పోపు) —వై—

కలవగము దే వి 1 కలల చూ, సంజాపము, 2. చింత చూ, పశ్చాత్తాపము, 3 కలవ రింతి చూ, స్వప్నము 1 (రూ- కలవరింతి-కలవరింపు- కలవలము - కలవరింగి - కలవ రింపు-కలవళము- పలవరింతి) (పురు-కి)

కలవరింపి. దే ఆ. కి) మైముఠచిమోగము అచ్చ ఆర కాం 96

కలవరింత. దే వి రూ- కలవరింత. కళా 5 ఆ 58 చూ, స్వప్నము 1 (రూ- పలవ రింత.)

కలవరింపు దే వి —వై— (రూ- కలవ రింపు.)

కలవలము. దే వి. —వై.— (రూ-కలవలము.)

కలవలము. దే. విణ. 1. ఆపుడు. "ఉ. శాంత నల్లరిక పురుకులంపంతరికికలవాడు కాడె" |

భార ఉద్యో 2, ఆ 164 చూ, న్నేహితుడు 1, 2 భవంతుడు "నీ. ఆగకూట కలాప మర్నవే కలవానికేవలనే నిర్దేశ్య యనకు. వై. 4, ఆ 68 చూ, సంపన్నుడు, 3 కత్తుడు. "వినుమాపనికల్ల బాండుపుక్రుల కలవారు" భాగ ఉద్యో. 3. ఆ. 201 చూ, లావరి

కలవాలము సం వి 3 పుం. = కరవాలం, కత్తి చూ, రిష్టి 2.

కలవింకము సం వి. ఆ పుం 1. ఊనియ్యక చూ పిమ్మికి, 2 కూరకటిమాండు చూ, భృగో గాము 3

కలశము సం వి ఆ పుం . ఈ శ్రీ 1 సుకులు, కుండ చూ, భూండము 3. (రూ-కల సము-కలశి = నీళ్ళకడవ) 2 అభి. యాకాస్త విశేషము చూ, వ్యంకము 1, అం 3. సు యుతికాస్తములు ముప్పదింండింబిలానొకటి. చూ. సుయుతిహస్తములు

కలశరేఖి 340 లక్షణాంగములలో నొకటి చూ, లక్షణాంగములు.

కలశాగ్ని సం వి ఆ పుం వాల్మీకీచరి చూ, సముగ్రియు

కలశాగ్ని సం వి ఆ శ్రీ సాలమున్నటి హాసు చూ, లక్ష్య 1

కలశి. సం వి ఇ ఈ శ్రీ 1 కలసాస్త్ర* చూ, పృశ్నిపర్తి 2 కుండ చూ, భూండము 3, వెలుగుజలికాకు కుండ చూ, భూండము 3, 4. నీళ్ళకుండ చూ, భూండము 3, 5 కలశాస్త్రో పా. 2 * పృగాలవిన్న

కలశీకీర్తని. సం వి ఈ. శ్రీ కోలపాస్త్ర * చూ, పృశ్నిపర్తి

కలశోదధి సం. వి ఇ. పుం సాలసముద్రము: చూ, సముద్రము.

కలసము. సం. వి. ఆ పుం. కుండ: చూ, భూండము. 3. వెలుగుజలికాకు కుండ.

కలసి. సం. వి. ఇ, ఈ శ్రీ 1. కోలపొన్ను* పుష్పిపర్ణి, 2. వెలగుండలికాడు కుండ చూ, భాండము 8, 8 కుండచూ, భాండము. 3, 8. నీళ్ళకుండ చూ, భాండము. 3.

కలసికొను డే. అ. క్రి రూ-కలిసికొను చూ, సంయుక్తమగు

కలసీమతుడు. సం వి. అ. పుం. 1 అగస్త్యుడనుముని చూ, ముని. 1, 2. వేలుపుటాణ్ణి చూ, బృహస్పతి .

కలసోదధి సం. వి. ఇ. పుం. పాలకడలి చూ, సముద్రము.

కలహంస సం వి. అ. పుం 1 కాదంబము, ధూమ్రవర్ణములైన ముక్కు కాళ్ళు తెక్కులుగలహంస, మధురము గోండ్లుహంస చూ, హంస, 2 రాజహంస, ఎట్టివి ముక్కు కాళ్ళు గల హంస చూ, హంస, ("రాజహంసస్థు కాదంబే కలహంసే నృపాత్మ మే. ౧3 కలహం సస్థు కాదంబే రాజహంసే నృపాత్మ మే." అని విశ్వకోశము), 3 రాజశ్రీఘండం చూ, రాజు 1, 4 కమలినీకలహంస నాటికయందు నాయకుడై చెప్పబడ్డ ాజు చూ, రాజు. 1 (రూ-కలహంసము)

కలహంసము సం. వి అ పుం. —పై — కలహనాశనము. సం వి అ పుం నెమిలగుగు* చూ, పూతికరజము

కలహాప్రియ సం. వి అ శ్రీ. గోరువంక చూ, శారిక.

కలహాప్రియండు. సం వి. అ పుం నారదుడు చూ, ముని 1.

కలహము. సం. వి అ, పుం, న. 1 = కలన - కయ్యము. జేగడము చూ, యుద్ధము, పుం. 2. సమరము చూ, యుద్ధము, 8. కత్తియొలు చూ, పృత్యాకారము, 4. కట్టుట చూ, బంధము. 1; 5. కోళ్ళ: చూ, వెలుతురు. 1

కలహశీలుడు. సం. వి. ఇ. కచ్చెపోతు: చూ, పేచీకోరు.

కలహంతరిత అం ముందుకోపమువేర బ్రియోని విడనాడి వెనుకపరితాపమునొందెడు నాయక, నాయకలు ఎనమందులో నొకతె: చూ, నాయకలు

కలహాశనుడు సం. వి. అ. పుం. నారదుడు: చూ, ముని. 1.

కలహించు. సం అ క్రి జేగడమాడు చూ, వాటులాడు

కలాంకురము సం. వి అ. పుం. బెగ్గురు చూ, సారసము.

కలాంకురుడు సం. వి. అ. పుం. కంఠుడు: చూ, మూలడేవుడు

కలాంతరము సం. వి అ న 1. వృద్ధి. చూ, వడ్డి, 2. లాబము చూ, లాభము. 1

కలాంబిక సం వి అ శ్రీ. వడ్డిబిరుదు: చూ, వృద్ధివీక

కలామాలము సం వి అ. న. విషము చూ, విసము 1.

కలాకేళి సం. వి. ఇ పుం మరుడు చూ, మన్మథుడు.

కలాచి సం వి ఈ. శ్రీ. = కాశంజి. తమృ పడిగము చూ, పాత్రము. 6.

కలాచిక. సం వి. అ. శ్రీ 1 తొట్టికట్టు చూ, ముంగిలి 2, 2 ఇంటికొన చూ, ప్రకో ప్తము, 8. బుజీమతుద

కలాతీనము సం. వి అ పుం. ఏటిరింత చూ, వ్యాఘ్రాటము.

కలాదము సం వి. అ. పుం. 1. జువ్విపండు, 2. కుక్కలమైపునము చూ, సంయోగము

కలాదుడు సం. వి అ. పుం. 1. అగసాత చూ, స్వర్ణకారుడు, 2. చేదమామ: చూ, చంద్రుడు, 3. విద్యచెప్పినవాడు: చూ,

పంతులు. 1, 4 మాతులుండు చూ, మేన
 మాను, 5. మేనమానుకొడుకు చూ, మేన
 బావ; 6. జూతి చూ, దాయాదుడు, 7 కరి
 చిత్తుండు చూ, వ్యాధుండు 2; 8 మొండె
 పుగాము, రావలపు చూ, రావలపు. 2,
 9. కేతుగ్రహము చూ, రావలపు. 2
 కలానిధి. సం వి ఇ. పుం. 1 కేందుడండు
 చూ, చంద్రుండు, 2 ముక్కంటి చూ,
 శివుండు, 3 పండితుండు చూ, విద్వాంసుండు.
 కలానవాది సం వి. ఇ. పుం. 1. తుమ్మెద
 చూ, భ్రమరము; 2. చటకము చూ,
 పిచ్చుక, 3. కయిజు చూ, కాంజు
 కలాపకము సం. వి అ పుం. 1. వీనుంగు
 మెడసంకల చూ, శృంఖలు. 2, 2 పం
 డ్రెండుపేటల హారము చూ, భూషణము 2,
 3. నొసటిబొట్టు చూ, నొట్టు 1.
 కలాపతి. సం వి ఇ పుం. వీందునండు చూ.
 గంధుండు
 కలాపన దే. వి. కలతి చూ, సంతాపము
 కలాపము సం వి అ పుం 1 ఇనువొయ్యెను
 పేటలుగల శ్రీమద్మొదలము చూ, భూషణ
 ణము 2, 2 నెమలిపుల చూ, పిం, ము 1,
 3 అమ్మలపాది చూ, బాణము 1, 4 తొ
 7 వు చూ, భూషణము 2, 5 గుంపు
 చూ, సమూహము, 6. ఓంకారము చూ,
 పౌణవము, 7 చెడ్డపలుకు చూ, చెడ్డపాట,
 8 మణిభవితమగు పృథ్వీశములేక తిన్నె,
 9. ఒడలు చూ, శరీరము, 10. తెలివిచూ,
 బుద్ధి, 11 ముక్తి చూ, మోక్షము 1,
 12 చేయుట, 13. నర్తనమునందు శండు
 కాశ్యపోను మూడుమారులు స్పృశ్యము
 చేయుట, 14. కళలలో భేదము; 15. వేద
 వాక్యము; 16. ఒకవిధమగు కాలము, దే. వి.
 (1) కలకంక చూ, సంతాపము.

కలాపి సం. వి. క పుం. 1. నెమలి
 మయూంము, 2. సీవ్య * చూ, ప్లక్షుము,
 దే. వి. (1) రూ- కలయంబి. ఆం, భా ద్వి.
 పు. 23 చూ, వేన్నీళ్ళు
 కలాపిని సం వి. క. శ్రీ. 1. రాతిరి చూ,
 రాత్రి, 2 నాగరముస్త * చూ, తృణము. 1
 కలాపుండు సం. వి. అ పుం 1. కంసాలి
 చూ, స్వర్ణకారుండు, 2 చేతురుండు చూ,
 చంపూండు, 3 ఇనుండు చూ, నూనూండు,
 విణ. 4 వాగి నెడువాండు చూ, శిల్పి.
 కలాపూరుండు. సం. వి అ. పుం. వీందమాను:
 చూ, చంపూండు
 కలాపూక్షము సం వి అ పుం వీరిగింధాస్య
 ము చూ, ధాన్యము.
 కలాస్పిస్తు సం వి త పుం. వీందమాను
 చూ, చంపూండు
 కలానకిము సం వి అ పుం. కలనధాస్యము.
 చూ. ధాన్యము
 కలాయ సం వి. ఆ శ్రీ. గండనూప *
 చూ, పృణము 1
 కలాయకిము సం వి అ పుం లంకలనెనువట్లు
 చూ, ధాన్యము.
 కలాయము సం. వి అ పుం. వేరము చూ,
 వర్తకము.
 కలాయుండు. సం వి అ పుం. నట్టువుండు
 చూ, నర్తకుండు
 కలాయము. సం వి అ. పుం 1 గుండ్రని సెన
 గలు చూ, సెనగలు. (బోడ సెనగలనివాడుక),
 2. లంకలనెడువట్లు చూ, ధాన్యము
 కలాయి హిం పాత్రీలకు తగరముపుాయుట.
 కలాలాపము. సం. వి. అ. పుం. తుమ్మెద: చూ,
 భ్రమరము
 కలాళి. హిం. వి. కల్లుసారాయలన్నువాండు.

అంకలనెడువట్లు

కలావతి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. 1. తుంబురవీణ
 చూ, వీణ. (తుంబురను గంధర్వనివీణ)
 (రూ-కళావతి), 2. కళలను దెలిసినయాడుది,
 రూ-కళావతి. చూ, స్త్రీ, ఆం 3 తాళా
 ధ్యాయప్రకరణములోని తతవాద్యములు ఇరవ
 దింటిలో నొకటి చూ, తతవాద్యములు.

కలాలుఖానా హిం వి కల్లుసారాయలమ్మ
 దుకాణము.

కలావరు. ఆం. వి 1. (రూ- కళావరు.) చీట్లాట
 లోని నలుపు గుటుకుగల కాకితము. 2. నా
 సాభరణము చూ, భూషణము 2

కలావాదము. ఆం. శివప్రాక్రములగు చతుష్పతి
 తంత్రములలోనొకటి చూ, తంత్రములు

కలావికము సం. వి ఆ పుం. కొడి చూ, శ్రుంశి.

కలావికలము. సం. వి. ఆ పుం పటకము చూ,
 పిచ్చుక.

కలాసకము. సం. వి. ఆ. పుం పనునాలుగంగ
 ములుగల సర్వనభేదము చూ, నాటకము
 1 (తె ప — కలాసికి)

కలాసము. దే వి కుమ్మరి కుండలువేయు సాధ
 నము.

కలాసి హిం వి ఓడమీఁదిపనివాడు (రూ-
 కళాసి తెనుఁగునవాడుక)

కలాసికి వై వి. = కలాసకము చూ, నాటకము 1.
 కలాహకము సం. వి. ఆ పుం కాహళనున
 వాద్యము, నగ్గిరి చూ, వీణ

కలి సం వి ఇ పుం. 1 కయ్యము చూ,
 యుద్ధము, 2. జీడము చూ, యుద్ధము,
 3 కలియు గము 4, 32,000 వత్స
 రములకాలము చూ, యుగములు (చూ,
 ఉగము 2), 4 ఈచవోయిన కౌలుగల

చూ, పంగువు, 5 శూరుడు చూ,
 రుండు 2, 6 తాండె * చూ, విభీత
 కము, ఇ. స్త్రీ. 7. కల్లెము చూ, వాగె,

8 నీలి * : చూ, రంజని; 9. కల్లెముచుట్టిన
 సిద్ధమైన మొగ్గః చూ, మొగ్గః; 10. వి (1)
 కడుగుః చూ, శుక్రము. 1; (2) పులియ
 బెట్టిన కడుగునీరు చూ, శుక్రము. 1.

కలింగ. సం వి ఆ. స్త్రీ. పెద్దపిఱుండులు గల
 యాడుది చూ, స్త్రీ

కలింగకము సం. వి ఆ పుం. కొడిసెకాయ
 చూ వత్సకము (ఇంద్రీయవము)

కలింగము. సం వి ఆ. పుం. 1. కొడిసె * :
 చూ, వత్సకము, 2. కర్కారుకము * : చూ,
 పుచ్చి, 3. కూకటిమూఁగ చూ, భృంగరా
 జము 3, 4 నెమిలడుగు * చూ, పూతిక
 రజము; 5. కలింగ దేశము. చూ, దేశము,
 6 కొడిసెకాయ చూ, వత్సకము (ఇంద్రీ
 యవము); 7 కొండ చూ, పర్వతము, 8. చ
 క్కండనము చూ, సాంద్యము

కలింగి. సం. వి ఈ. స్త్రీ. కొడిసెకాయచూ,
 వత్సకము (ఇంద్రీయవము)

కలింగుండు సం విణ 1. నేర్పరీ చూ, సను
 రుండు, పుం 2. వాయులింగము అనగా
 శ్రీకాళహస్తీ శుండు (అని వాడుక)

కలింజకము. సం వి ఆ. పుం కటము చూ,
 చాప (రూ-కలింజకము)

కలింజనము సం. వి ఆ పుం. మంగలిపల్లె చూ,
 దేశము

కలింజము. సం వి. ఆ. పుం. కటము చూ,
 చాప.

కలిందకన్య. సం వి. ఆ. స్త్రీ. యమునానది
 చూ, నది

కలిందజ. సం వి ఆ స్త్రీ. —వై —

కలిందము. సం వి. ఆ పుం 1. తాండె * :
 విభీతకము, పా. 2 కలిందమునకొండ చూ,
 పర్వతము.

కలిమాలకము. సం. వి. అ. పుం. చూ, రూ. కలిమూరకము
కలిమాలకండు. సం. వి. అ. పుం. ఎకిమీఁడు

చూ, ప్రభువు. 2.

కలిమాల్యము. సం. వి. అ. పుం నెమిలడుగు *
చూ, పూలికరజము

కలిమి దే వి. రూ. కల్మి 1. అతిశయము
చూ, హెచ్చు. 2; 2. సంపద "క కలిమి
యమేట్టలఁజేర్చును" భార. శాం. 1, ఆ. 51
చూ, సంపత్తి. 1; 3. తానము చూ,
స్థానము. 1; 4. కలుగుట. "ఇట్టియహిమ కలి
మికిఁ గతమెయ్యది." భార ఆర. 4, ఆ.
189. చూ, పుట్టించుట

కలిమిచెలి దే వి లచ్చి. చూ, లక్ష్మి. 1

కలిమినండుగ ద్వ వి. నేరములేకున్నను ధనవం
తునియొద్ద రాజు పుష్పకొనెడు ధనము
కలిమిలేములు. లా. జాగాములు చూ, కష్ట
సుఖములు. "కలిమిలేములు కానడివండలు."

కలిమానానము. సం. వి అ పుం పండ్లతోనిం
డిన మేడి * చూ, మేడి

కలియకట్టు దే. అ క్రి. 1. కలిపిగట్టిగా అంటుఁ
గట్టు, 2 అంటుకట్టు చూ, తొక్కు. 3.
కలియఁబెట్టు. దే స క్రి. ఎనియఁజీయు చూ,
ఎనుచు, ఎనుపు.

కలియక దే వి చూ, రూ- కలయిక
కలియకలాగులు. పా ఒకానొక రతిబంధము
చూ, రతిబంధము

కలియఁ. దే. స క్రి గూ-కలయు పొందు
చూ, పొ) ప్తించు (కలపు కలపుఁగోలు
ఇత్యాది సాధారణప్రయోగములంబట్టి ఇట్లు
ఇకారవచ్చుముగాను ప్రాయఁబడియె)

కలియఁగము. అం 1. యుగములు నాలుగింటిలో
నొకటి చూ, యుగములు. (చూ, కలి 3)
పా. 2. కలియుగంబున భూపతనలగ్నమే
జన్మలగ్నమని శాస్త్రము చెప్పవచ్చుది.

ఈసమయమునుబట్టి న్మలగ్నము కలివట్ట
వలెను.

కలియుగవర్జ్యములు అం. సముద్రయానము
అన్యవర్ణ స్త్రీనిఁ బెండ్లిచూడుట, పుత్రోత్పత్తి
మధుపర్కములయందుఁ బశువధము, శ్రాద్ధ
ములయందు మాంసపరిగ్రహము, వానప్రస్థ
సన్న్యాసములు, పెండ్లియైన పడుచునకు
మఱలఁబెండ్లి చేయుట, నరమౌకాశ్వమేధ గో
మేధములు, మహాప్రస్తానగమనము. (8)

కలిలము. సం వి అ. న. 1 ఆఁడుదాని రక్త
మును మగవానిరేతస్సును కలిసినముద్ద* చూ,
రేతస్సు. 1, పుం 2. గండ్లిగొడ్డలి చూ,
ముద్దనము, 3. పరస్త్రీ సంగమము చూ,
సంయోగము, 4. ఎఱుఁగరానిది చూ,
రహస్యము, 5. చొరరానిది చూ, దుర్దమము.

కలివ. సం. వి. అ. స్త్రీ. కల్పము చూ, వాగె.
కలివి దే. వి రూ-కలివె * చూ, సాష్టపుష్ప
ఫల. (ప్ర)కృతి. కరివించా. పురహోత్రము కవీ
యము.)

కలివె దే వి రూ-వై — (ప్ర)కృతి. కర
మర్త పురహోత్రమకవీయము)

కలీనము. సం వి అ పుం. పచ్చేగుట్టము చూ,
హయము

కలీయము సం వి అ పుం. న కల్లము చూ,
వాగె.

కలు దే వి రూ-కల్లు. 1. శిల.లక్ష్మి. 2. ఆ.
56. చూ, రాయి; 2 బండిచక్కము. కాశీ, 1,
ఆ 77 చూ, బండికల్లు, వై వి. 3 చుక్కము.
ఉ. హలి 4, ఆ 182 చూ, సుర 1, 4 మద్య
విశేషము* చూ, సుర. 1

కలుఁగానుగు. దే వి. (కలు + కానుగు) తా)
యంతి. * చూ, వారికము. 1 (రూ-
కలుఁగానినుగు)

కలుగు. దే. వి 1 బొక్కూచూ, రంధ్రము 1;

2 గుహ అప్పు. కిష్కిం, కాం 27 చూ, రంధ్రము. 1, 8. గర్తముచూ, రంధ్రము 1 (రూ-కల్లు)

కలుగ్రామగు దే. వి. చూ, రూ- కలు గానుగు.

కలుగ్రామి. దే వి చెలువులోనగువాని నీళ్లుపోవుటకు తాతితో గట్టిన మార్గము చూ, మరి గొమ్ము.

కలుగ్రామి. దే. వి. చూ. నొమ్మటయందగు నను కరణము, సా 3, ఆ. 50 చూ, మామూల

కలుగ్రామి. దే. వి చూ. కలుగ్రామగు *

కలుగ్రామి. దే వి ఒకరకముగిచ్చి * చూ, సో. సరాసి.

కలుగ్రామి. దే వి అ. తి. గాను, రి. చూ 1, ఆ. 127 చూ, గాను. (ను. అ. గాను అని వాడుక)

కలుగు దే. వి 1 ఒప్పిక పగు భాగ. ఉగ్రో. 1, ఆ 135 చూ, గనశి. మి, 2 గాంగు భాగ. ఆం. 2, ఆ 110 చూ, నర్తిం. 3, పు. గారి 4, 6, ఆ 59 చూ, సర్వాస్తమగు 4 అన్నింటి భాగ 9, స్కం. చూ, పుట్టు 2, 5 చూ. అని 2, ఆ 141 చూ, సుభద 2, న. క్రి 6 పాంగు భాగ ఆరి 1, ఆ. 231 చూ, సా. వ్రం. (రూ-కల్లు)

కలుగొట్టు దే వి చూ, రూ-కలిగొట్టు *

కలుచి. కై. వి. 1 = కలుపమ్. గో. ము భాగ. కాం. 4, ఆ. 188 చూ, పాపము, (రూ-కలుచి); 2. కలత చూ, సంతాపము, 8. కో. ధము. కై. 5, ఆ. 157 చూ, కో. పము.

కలుచి. కై. అ. క్రి. కలతపడు. లక్ష్మీ. 5, ఆ. 4 చూ, సంతో. శం. పు.

కలుశుద్ధి దే. వి. చూ, రూ- కలశుద్ధి *.

కలుపు దే. వి. 1. దధి "ఒల్పులపులు పొడి కూర గుంపుకలపున్ వడియంబులు." శకాం. 8, ఆ. 14 చూ, పెరుగు 1; 2. మిశ్రి. దధి. చూ, పెరుగు. 1. (రూ-కలపు), 8. పైరు లాని కనుపులోనగునది చూ, అలుము; సు. క్రి 4 కూచు, కలియజేయు చూ, సంధించు. రి.

కలుపుగోలు. దే వి (కలుపు + కోలు) రూ- కల్పుగోలు. అ. ధ. ము "ను పోగాడు సురట్టి వారిలకు గల్పుంగోలు వ్రట్టింప." చ. దో. 3, ఆ. చూ, బు. శి. శి. 1

కలుపుగోలు. రి. చూ. రూ-కల్పుగోలు తి. నము ఆభి. వ్రట్టింపు; రి. చూ. 5, ఆ 184 చూ, బు. శి. శి. 1

కలుపుడు. దే. వి 1 కలపము చూ, సంకల నము, 2 రు. వ్ర. గాం. రి. గమున భాగ్యమ భర్త తో. కలుపుడు చూ, గ. రా. ధా. నము

కలుపంద దే. వి చూ, రూ-కలుపంద *

కలుపంద దే వి — పై —

కలుము కై. వి = కల్లు. కలు. శి. ధము, ఆం, భా. పు. 106 చూ, వా. స

కలుముచ్చి దే వి అం. ప. చూ, ని. వ్ర. మో. లకుడు

కలుములి. రి. అ. వ్ర. ద్ధి. వి. ని. రి. చి. చూ, మ. క్రి. గు. డు

కలుములచెలి దే వి లచ్చి చూ, లక్ష్మీ. 1.

కలువ కై. వి. 1 = కై. గ. రూ- కల్ల ఒకా నొకజలపువ్వుము, ఉల్పిలము; య 5, ఆ 104 చూ, పద్మము. 1, 2. కూడిక. చూ, సంయోగము.

కలువకంటి. ద్వ. వి. (కలువ + కన్ను) 1. అ. డు. ది. చూ, శ్రీ. 2. కలువ కి. కు. లు. కి. కన్నులు గల యొకడు; చూ, శ్రీ.

కలువదము. వై. వి (కలువ + వదము) ఉత్ప
 వాదికాలములలో ద్వజస్తంభములోనగువాని
 యందు వేలిలగట్టెడు బంగారు కలువపూ
 దండ, కళా. 2, ఆ 9, రా. ఆ.కాం 52,
 భార ఆది 6, ఆ 149 చూ, వితానము
 కలువము దే. వి రూ-కల్పము. మందునూలు
 జాయి చూ, రాయి.

కలువరాయండు వై. వి. చేందమామ చూ,
 చంద్రుండు (ఇట్లు కలువతీండులోనగునవి)

కలువరింత దే వి చూ, రూ- కలువరింత

కలువరింపు దే వి —పై—

కలువతాకట్టు. ద్వ. వి. శిలాబంధపుస్కరిణి చూ,
 సనస్సు. 1.

కలువతీట ద్వ వి. 1. కలువపూతీట చూ
 రూ- కల్పతీట, బ 2 రూ- కల్పతీట
 పిఠుండులమీది నఖతుతము చూ, నఖతుత
 ము, బ. 8. కంటియంగుళేయు నఖతుతము,
 రూ-కల్పతీట చూ, నఖతుతము.

కలువలదాయ. వై వి తమ్ములవింసు “కలువల
 దాయ వండపుండవ” అచ్చి యు, కాం
 79 చూ, నూర్వండు (ఇట్లుకలువలమాండు)

కలువలతీనితోడు ద్వ వి లచ్చి చూ, లక్ష్మీ 1.

కలువవిందు ద్వ వి కుముదబాంధపుండు రామా
 6, ఆ 30 చూ, చంద్రుండు (ఇట్లు కలు
 వచెలి)

కలువు దే. ఆ క్రీ చూ, రూ- కలుగు
 (పుట్టుట — “ఉ. నీవుగలవక నియతోన్న
 తిఁగాంచె దండ్రీయున్” వసు 5, ఆ 15,
 ఛాండు. — “క రాఘోశేలచేసెను, రా
 రాసనంగలువ గలువరాఘేడక” సా.
 2, ఆ. 128)

కలువము సం. వి ఆ. స. 1. = కలుచే చూ,
 పాపము, 2. భయానక రసము, నవరసములలో
 నొకటి: చూ, రసములు, పుం 8, దున్నపోతు

చూ, మహిషము, 4. కోపముచూ, రోషము;
 5 పులికడుగు చూ, శుక్రము. 1; 6. గాలి
 చూ, వాయువు, 7 దుమ్ము. చూ, రేణువు. 1;
 8 నెల చూ, మాసము. 1, విల 9. కలకం
 బాతీనది చూ, మలినము 8, 10 చరించు
 నది చూ, తరళము, 11 చిత్రవర్ణముకలది
 చూ, వర్ణము 6.

కలుషిండు. సం ఆ క్రి కలకంబాఱు. చూ
 ఉ 2, ఆ 29, భార విరా 2, ఆ 48
 చూ, సంక్షోభించు

కలుషుండు సం వి. ఆ పుం. రక్కసుండు
 చూ, రాక్షసుండు 1

కలుసుంగూర ద్వ వి (కలుగు + గూర)
 అనుకుగాండెనహార “కలుసు గూరలును
 బ్రహ్మిలుండియ్యిచేరులు బంచే గారలు నానవారు
 పున్ను” కై 8, ఆ 50 (కలగలు
 పుకూర అనివాడుక) చూ, వ్యంజనము 1.

కలోపనలి అం మధ్యమగ్రామగత మూర్ఛనలు
 ఏడింటిలో నొకటి చూ, మధ్యమగ్రామగత
 మూర్ఛనలు.

కల్కండు దే వి. చూ, రూ- కలకండు

కల్కఫలము. సం వి ఆ పుం దాడిము *
 చూ, దానిమ్మ

కల్పము సం వి. ఆ పుం, న 1 కపటము
 చూ, వ్యాజము. 1, 2 కలుచే చూ, సాపము,
 3 నెయ్యిమా నెలోనగు వానియందు అడుగున
 నిలిచినవడ్డి చూ, మడ్డి 2, 4 ఏరగడము
 చూ, మలము. 1, 5 మలసాహస్యము చూ,
 మలము, 1, (క్రోధ్యు, రేతస్సు, నెత్తురు,
 మెదడు, మూత్రిము, విద్వ, గులిమి, చీమిడి,
 తెమడ, కన్నీరు, పుసి, చెమటయనవండ్రం
 డువిధములయిన మలములు), 6 తాండె *
 చూ, విభీతకము

కల్పి. సం. వి. ఇ. పుం. 1 తాండె * చూ, విభీతకము, 2. దశావతారములలో నొకటి చూ, అవతారములు. (రూ- కలికి), జే. వి. (1) రూ- కలికి ఆడుది చూ, (స్త్రీ) (2) రూ- కలికి వనోజ్జారాలగు ఆడుది చూ. (స్త్రీ)

కల్పిండు. సం. వి. పాసాలముద్ద చూ, పోషాశ్యుండు

కల్పి. జే. వి. 1 చూ, రూ-కలుగు. 1- 2- 8, తా. కి. 2. చూ, రూ- కలుగు 1- 2- 3- 4- 5- 6-

కల్పేటు. జే. వి. కన్వీయలేడి చూ, నునోప తుము (ఆంధ్రపద సారజాతము)

కల్పకము సం. వి. ఆ. పుం. 1 తెల్లకుచ్చ * చూ, విట్టదిరము, 2 కల్పవృక్షము * చూ, వేలుపుంజు, 3 కల్పకము చూ, సిరియ కల్పకవర్షల్లి సం. వి. గ. స్త్రీ ఆడవికాకెగ చూ, నుమవి. 1

కల్పకుండు. సం. వి. ఆ. పుం. నాపిగుండు చూ, మంగలి

కల్పశీయము సం. వి. ఆ. పుం. బ్రహ్మపృథ్వీ పృథ్వీ యము, కుంగుండు చూ, సంవత్సరము 1 (బ్రహ్మదీపపృథ్వీయము)

కల్పన సం. వి. ఆ. స్త్రీ 1 ఆయిత్తరుచేయు ట్లక్ష యేనుగనునకు గట్టిన నిడుతాళిండు, 2. కల్పించుట చూ, రచన

కల్పనము సం. వి. ఆ. పుం. 1 కష్ట చూ, సంక్ర మము. 2, 2 కల్పన చూ, రచన, 3. మనో వ్యాపారము, ఎన్నిక చూ, సంకల్పము. కల్పపాదపము. సం. వి. ఆ. పుం. కల్పవృక్షము చూ, వేలుపుంజుట్టు.

కల్పము సం. వి. ఆ. పుం. 1. బ్రహ్మపృథ్వీయము, కల్పించుట చూ, కుంగుండు చూ, సంవ

ర్తము. 1; 2. దేవతరపు * చూ, వేలుపుంజుట్టు, 3. పాడి. చూ, సత్యము. 1, 4. బ్రహ్మ దినము, 5. వేదాంగ మైవవిధి: కథాపుసంగ ము; 6 నియమసంగ్రహము. చూ, శాస్త్రములు; 7. అవాంతరకల్పము: చూ, వికల్పము; 8. భ్రష్టముకాని భర్తము, 9. వేదాంగకల్పశాస్త్రము, 10 స్వాధిభర్తమును వదలకుండుట; వి. 11. కొంచెము తక్కువగానున్నది, (సప్తంసకవింగమును ఆగును), ఆం. 12. శాస్త్రములు అతీంటిలోనొకటి చూ, శాస్త్రములు, 18 వేదాంగములు అతీంటిలో నొకటి చూ, వేదాంగములు; 14. విద్యలు పదు నాలుగింటిలోనొకటి చూ, విద్యలు, 15 కల్పమున కిన్నియగుడి= వేదములోకె తెప్పించడి యున్న దర్పపూర్ణముసాది యాగములలోకేరి యున్న క్రియానా జేవితరువాతనేదియే ఆచరు సను నోధించెడిని యనుట ఈకల్పనాశ్రయము నాలుగువేదములకును నానిలోకేరిన ప్రతికాభవము లుక్కొక్కసంగ్రహము చొప్పుటీయన్నట్లు కల్పమున్నది అవియేలా గునని - ఒకయెఱు ర్షేవమునకు కలిగియున్న నాటొక్కాశఖలలో కాలవశముచేత నశించి నన్ని నశింపని నిష్కలీలో ఆపస్తంబ, బోధాయ, సత్యసాధి, శిఖర, హిరణ్యకేక, క్రైస్తవనూత్రిములని యూచించిలియున్నవి. వీటిలో మొదటి కుటిని వేదభాష్యములో సాయణాచార్యులని నాగుంతరముగల మాధ వాచార్యులవారు ప్రధానములుగ నెంచి వీనితో సమన్వయముగ వేదార్థమును వివరించుచున్నార ఆపస్తంబకల్ప నూత్రిమునకు 82 పన్నములు. బోధాయకల్పనూత్రిమునకు 100 పన్నములు. వేదమునూత్రియని పించుకొనును. దానియందు విధింపబడిన కర్మములు శ్రావితములపించుకొనును. ఆవి

పృథానకర్మలు, తదంగకర్మలు అని రెండు విధములు. వాటినిధమును కల్పనూత్రిముల చేతఁ దెలిసి చేయించెడివారు ఋత్విక్కులు, శ్రాత్రులు అనిపించుకొందురు. యజుర్వేద కల్పనూత్రిజ్ఞులు అధ్వ్యులనిపించుకొందురు ఋగ్వేదకల్పనూత్రిజ్ఞులు హోతలు, సామ వేదకల్పనూత్రిజ్ఞులు ఉద్ధాతలు, అధర్వవేద కల్పనూత్రిజ్ఞులు ఆగమికులు అనిపించు కొందురు ఇందులో కొన్ని గృహ్యనూత్రిములు, ధర్మపన్నములు అని వేఱువేఱుగా నున్నవి వానిలో వివాహోపనయనాది వైదికాచారములకొన్ని ఖిలాభాశుకీర్తిసిద్ధములైన ధర్మములను విధింపఁబడెను. ఆగ్రంథములు స్మృతునియును వానియందు విధింపఁబడిన కర్మములు స్మార్తములనియు వాడఁబడును ఆపస్తంబకల్పనూత్రిమునకు ధూర్తస్వామికృతమైన భాష్యముకలదు ఈలాగుననే పృథిక కల్పనూత్రిమునకును వేఱువేఱు భాష్యములును వ్యాఖ్యానములునుకలవు. ఆపస్తంబముచేసిన శ్రాత్రపన్నములేమి గృహ్యమెచి యాచార్యుభకర్మలను గుఱించినవేకొని మఱియొకటికాదు అనఁగా నొసానము మొదలుకొని అశ్వమేధాంతము క్రితువులను, నిషేకాదికర్మకాంతములైన షోడశకర్మములను చెప్పఁబడినవనుట అయితే ఆపస్తంబముని శుభమునుబోధించిన తననోటనకు గుఱించి తనవిశ్చ్యుఁడైన భరద్వాజమునిచేత చేయించెను ఆనూత్రిములొక జెప్పఁబడినది యావత్తును బౌర్ధ్వవైహికము బ్రహ్మమేధసంస్కారమును అనిపించుకొనును ఈ యజుర్వేదము జ్ఞులయముకు ముఖ్యమంత్రమై యున్నది. అనఁగా హోమములు మొదలైనవానికి నుపయోగించెడిది అనుట. అట్టి

హోమములనందుకొనఁగల దేవతలను కేరం పేరువరుసల పిలువదులకును పౌగాణాటకును నుపయోగించెడి మంత్రములొక ఋత్విక్కులు, అవి కలదియుగ్వేదము ఒక జేవతను పౌగాణాడి ఋత్విక్కులగుంపు స్తుతము=స్తోమము అనిపించుకొనును ఈఋత్విక్కులలో మొదటివానినందుకొనివైదికములైన సప్తస్వరములతో పాడిన ఉద్ధానము = అక్షే సామమనిపించుకొనును. ఋగ్వేదమున కాశ్వలాయన కల్పనూత్రిము ప్రసిద్ధము. సామవేదమునకు ఛాన్దోగ్య కల్పనూత్రిము పృసిద్ధము. ఈయనూత్రివేదము లేకగీర్ణమై అన్ని శాఖలవానికి నుపయోగింతువులును నడిపించుచుండును అధర్వవేదమైన యామూఁడీనిక జెందక పృత్యేకముగా శ్వేనయాగము మొదలైన అభిచారికకర్మములఁగా శత్రుసంహారము పృయోజనముగాఁగల జపహోమాదులనువానిని విధింపుచుండును అందులో అధర్వణభధి కాళి మొదలైన యుగ్ర దేవతల ప్రార్థనలు బహుఋత్విక్కులయందుఁగలిగియుండును ఆమంత్రములకు ఆకర్షణము, స్తంభనము, మారణము, మోహనము, వశీకరణము, ఉచ్చాటనము అనెడు షట్ప్రయోగాములు మొదలైనవాటిని బోధించుటకై దూర్వాసక కల్పనూత్రిము మొదలైనవికలవు. అది యావత్తుచుంత్రీశాస్త్రము=ఆగమశాస్త్రమని పించుకొనును (చూ, ఉపనిషద్ము)

కల్పవృక్షము సం. వి. అ. పుం. 1. కోరినస్తువు లనిచ్చెను దేవవృక్షసామాన్యము* చూ, వేలు పుఁజెట్టు, అం. 2 కల్పవృక్షములయిదింటి లోనొకటి, చూ, కల్పవృక్షములు, 3. మహా దానములు పదునాటింటిలో నొకటి: చూ, మహాదానములు.

కల్పవృక్షములు అం. మందారము, సారిజాతము, సంతానము, కల్పవృక్షము, హరిచందనము, (8)

కల్పనూత్రిములు సా. (అగ్ని వైశ్య నూత్రి) బోధాయనాది తోమ్మిది నూత్రిములు.— 1 బోధాయనము, 2 ఆవస్థంబము, 3 సత్యా సాధము, 4 దాగిహ్యాయణము, 5 అగస్త్యము, 6 కాణ్డిల్యము, 7 ఆశ్వలానము, 8 శాంభ వీయము, 9 శాత్యాయనము — ఇవి షోడ శసంస్కారాత్మకములై కర్మప్రతిపాదితమగు పూర్వకాండమును మాత్రము వచించుటచే నీనూత్రిములు పూర్వనూత్రిములు, వైఖాన సాది తోమ్మిది నూత్రిములు.— 1 వైఖానము, 2 శాన్తిము, 3 భాగవ్యము, 4 అగ్ని వైశ్యము, 5 వైమియము, 6 (చూ) వాఘాలము, 7 నూర్ణందినము, 8 కాణ్డిల్యము, 9 శాన్తికము — ఇవి విశేషకాద్యస్తావక సంస్కారాత్మకములై కర్మప్రతిపాదిత పూర్వకాణ్డిమును జ్ఞానప్రతిపాదితమగు అపరకాణ్డిమును వచించుటచే నీనూత్రిములు అపర నూత్రిములు. (చూ, ఆవస్థంబము అచ్చుల అనుబంధములో) ఈనూత్రిములందఱును బ్రాహ్మిణులై ఇందోకకంఠమున మఱియొకర శ్రేణులనిగాని పశువగాని గాని చెప్పట మహాబుఘట నొందును

కల్పాంతము సం వి అ పుం ప్రశయము, తుంగుడు చూ, సంవర్తము. 1.

కల్పింమి. సం. స క్రి 1 కలిగింమి చూ, సృజించు, 2. రచింమి చూ, విచింమి.

కల్పితము సం వి అ. పుం 1 నిర్మించిన యేనుగు చూ, హస్తీ, విణ 2. రచియింపఁ బడినది చూ, విరచితము.

కల్పవము, సం. వి. అ. పుం. 1 కసటు చూ, పావము; 2; చూ, హస్తపుష్పము; పుం. 3. కల్పవము; 4; చూ, హస్తపుష్పము; పుం. 3. కల్పవము; 4; చూ, హస్తపుష్పము; పుం. 3.

చూ,వర్ణము.6. విణ.5 నల్లనిది;చూ,వర్ణము.6. 6. కలకంఠాతీనది చూ, మలిసము. 8.

కల్పాని. సం. వి ఈ. శ్రీ. పాంచాను చూ, హడపము. 1. (చూ, సాత్రిము. 6)

కల్పానకంఠు. సం. వి. అ పుం. కుక్కంటి: చూ, కవుడు

కల్పానపాగుడు. సం వి. అ పుం. ఇత్యోకు వంశీయుడగు అనూధ్యాధిపతి, సాదానుడనురాజు చూ, రాజీ 1.

కల్పాపము సం వి అ. పుం. 1. చిత్రీవర్ణము చూ, వర్ణము 6, 2. నలుపు. చూ, వర్ణము 6, 3 అలచించలు చూ, రాజముము, 4 కసటు చూ, సాపము, 5 కోపము చూ. హోమము, 6. నలుపెత్తనగాఢల తెలుపు చూ, వర్ణము 6, విణ. 7 చిల్లివర్ణము లిని చూ, వర్ణము 6, విణ 8 నలుపెత్తనగాఢల తెలుపులని చూ, వర్ణము 6, 9 తెలుపులని చూ, వర్ణము 6

కల్పాని. సం వి ఈ శ్రీ. 1 ఎగ్ని. లుపు గల తెల్లని వస్తువు, 2 కల్పాని చూ, నది, 3 కౌనియాలము చూ, భూము 12, 4 గుడము చూ, ముడ్డి

కల్పానిండు సం వి, అ పుం కిక్కి సుడు చూ, రాక్షసుడు 1

కల్పి శే వి చూ, రూ- కలిమి.

కల్పి సం వి అ శ్రీ. 1. ఆడుది చూ, శ్రీ, 2=కల్లు. చూ, నుర. 1, 3. మంచితూటా చూ, హితకచనము, 4 కిగక* చూ, హరి తకె.

కల్పము. సం. వి అ. న. 1. శేకువ: చూ, శేగు బొము, 2.=కల్లు: చూ, నుర 1; 3 ప్రధానము. చూ, శ్రీవ్యము; విణ. 4. ఏడమూ కుడడు: భూ, శివినూ: 5. ఉపాయము

కలిది. (మాట) చూ, హితవచనము, 6 శుభ మైనది. (మాట) చూ, హితవచనము, 7 రోగములేనిది చూ, వార్తము. 8, 8 సంపాదింపబడినది చూ, సంపాదితము, 9, తరుణమునఁ దగినది చూ-కాల్యము

కల్పజ్ఞి సం. వి. ఇ. .స్త్రీ కల్పవర్తము చూ, పాిత్రోజ్ఞజనము

కల్పత్వము. సం వి. ఆ. న రోగములేమి ఆనామయము, ఆరోగ్యము

కల్పపాలుండు సం వి ఆ పుం. కష్టిలి: చూ, సురాజీవి

కల్పవర్తము. సం వి. ఆ. పుం. కల్పజ్ఞి చూ, పాిత్రోజ్ఞజనము

కల్పాణ. ఆం. ఘృతములలో నొకటి చూ, ఘృతములు.

కల్పాణగోత్రీ సం వి. ఆ. స్త్రీ. గంగానది: చూ, నది.

కల్పాణగోత్రీము సం వి ఆ. పుం. 1 మేరువు చూ, పర్వతము, 2 అర్క-పర్ణము * చూ, జిల్లేడు, 3 మంచినదారి చూ, సన్మార్గము

కల్పాణబీజము సం వి ఆ పుం. మనూలము బిల్వతలగడ చూ, లోడు.

కల్పాణము. సం వి ఆ న 1 త్రేమము చూ, శుభము 1, 2 చొక్క-పుబంగారు చూ, లోనాము 1, 3 ఋద్ధి, వృద్ధియను ఓషధి ద్రావ్యాంగము చూ, వృద్ధి, 4. పెండ్లి చూ, వివాహము, 5 అక్షయము చూ, శాశ్వతము, విణ 6 మంగళకరమైనది చూ, శుభము 1.

కల్పాణి సం వి. ఈ. స్త్రీ. 1 గౌరి చూ, పార్వతి. 1, 2 నేల చూ, భూమి. 1, 3 బ కారాక రాగము చూ, స్వరము 2 4 కారు మినుము చూ, మినుము, 5 ఆవు చూ, ధేనువు.

కల్పాణిక సం. వి. ఆ స్త్రీ మణిసీల: చూ, రాయి.

కల్పాణిని. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. 1. బల * : చూ, ముత్తవపులగము, విణ. 2 కల్పాణ విశిష్టమైనది.

కల్పాపాలుండు. సం. వి. ఆ. పుం. కల్పము వాడు: చూ, సురాజీవి.

కల్పండు. సం వి. ఆ పుం. 1 దక్షింఢం, నవ బ్రహ్మలలో నొకబ్రహ్మ చూ, బ్రహ్మాః; 2. కలతరోగుండు చూ, వార్తండు; 3. నేస్వరి చూ, సమర్థుండు, 4. మూఁగవాండు. చూ, మూఁగ 3, 5 చెవిటి చూ, బధిరుండు

కల్ప. కే వి 1. పరుషవచనము, పర 3. ఆ. 297 చూ, పరుషము. 2, 2. అసత్యవచనము, కళా. 3, ఆ. 246 చూ, వితథము; 3 తప్ప, సా. 2, ఆ 251 చూ, నేగము; 4. మోసము, అచ్చ. యు, కాం 116 చూ, వంచన, 5. తోఁటలోనగునాని వెలుగు.

“వెలికల్పైతరురా వేల్పులకుడుపువో.” ఉ. హరి. 4, ఆ 308 చూ, ప్రాపీనము. 1; విణ 6. అసత్యము చూ, వితథము; 7 పరషము చూ, పరుషము. 2

కల్పంఠి ద్వ వి సారాకొట్టు చూ, గృహము 1.

కల్పంబు అం విన్నాణములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి చూ, విన్నాణములు (రూ-కల్పము) కల్పండు. సం విణ చెవిటి చూ, బధిరుండు.

కల్పజిగడము ద్వ. వి అభ్యోభ్యాసము: చూ, యుద్ధము

కల్పజనము. కే వి. 1 చెడ్డనడక, కాశీ. 4, ఆ. 90 చూ, తప్పునడక, 2. మోసము, భాగ. 6, స్కం. 5 చూ, వంచన.

కల్పత్వము సం వి. ఆ. న. స్వరభేదము చూ, స్వరము. 2; 2. చెవుడు చూ, వెద్దవిస్త్రుపము

కల్లము సం. వి. అ. పుం 1 కల్లమాటా చూ, వితథము, 2. పనుపు చూ, వర్ణము. 6, అం. 8. చూ, రూ-కల్లంబు, దే. వి (1) రూ-కల్లము. చూ, ఖలము. 4.

కల్లరి. దే. విణ. (కల్ల + అరి) 1 రూ-కల్లరీడు అనకల్లము పలుకువాడు' చూ, ముఖగుడు 2. తప్పచేసినవాడు, సా 2, ఆ 278 చూ, బొంకులాడు, 3 మోసగాడు, అన్న ఆర, కాం. 66 చూ, వంగుడు, 4 గుడ్డుడు (తేక) గుడ్డురాలు, అన్న బాల. కాం 86 చూ, బ్యాగుడు. 2.

కల్లరీడు. దే. విణ (కల్లరి + ఈడు) -వై - (స్వార్థము. ఈడు)

కల్లరసీ. దే వి సుత్పివిశేషము, సంస 4, ఆ. 187. చూ, మర్పిము 1

కల్లరసా చా కల్లమీడి ఆస చూ, సగము. 4

కల్లి దే. వి. తోట లోకువాని వెలుగు చూ, ప్రాసము. 1. (బాలచంద్రాచలము)

కల్లి. దే వి 1. కన్ను, కల్లి 1, ఆ చూ, నేత్రము. 2. కల, వై 8, ఆ 152 చూ, రాయి, 3 గండికము, భాగ కల్లి 3, ఆ 342 చూ, బండికల్లి, వై వి కల్లి 4 మద్యము, భాగ విం 2, ఆ 98 చూ, సుర. 1, 5. చుద్యవేశము, రా ఆ, కాం చూ, సుర 1, రూ-కలు 2-3-4-5

కల్లికుండ. ద్వ వి. గంబ చూ. భండను. 3

కల్లిగిన్నె ద్వ. వి. కల్లిత్రా గడుగిన్నె, సు కము చూ, సుర. 2

కల్లిలేట. ద్వ. వి కల్లివై తేలేకలేట చూ, సురామండము.

కల్లిత్రాగుట. ద్వ వి: చూ, సరకము 2.

కల్లిపాక. ద్వ. వి. కల్లిగల ఇల్లు: చూ, గృహము. 1.

కల్లిపెంట. ద్వ. వి కల్లిమైడువోటు. చూ, శుండ (శ ర.)

కల్లివడు ద్వ. అ. కిరి (కల్లి + పడు) మ్రాస పడు, స్వా. 5, ఆ 19, భల్లా. 2, ఆ చూ, స్తంభం. మి

కల్లివడ్డప ద్వ వి కల్లివడ్డింపు చూ, సగము. 5

కల్లివడ్డింపు ద్వ వి. -వై -

కల్లివెల్లి ద్వ. వి కల్లిసంద్రము చూ. సము ద్రము

కల్లిసంద్రము ద్వ వి -వై. -

కల్లియకి దే వి (కల్లి + ఎలకి) చాలములలోఁ గలఁగులయగుండెడ యెలకి; స్వా 4, ఆ 25 చూ. మూడికము

కల్లికు దే. వి బకానోకపక్షి, స్వా 4, ఆ 58 చూ, పక్షి

కల్లిలు దే వి (కల్లి + ఏలు) వీధిద్రవ్యకర్త వాచూలు. రా కల్లిమొన, రా. కి. 3, ఆ 21 చూ, -3

కల్లిలలు సం వి అ. పుం 1 కల్లిల చూ, గావి 1 (రూ-కల్లిలలు - కల్లివారము), 2 ఆనందము చూ, సంకో. ము

కల్లిలిని సం వి క. శ్రీ. ఏమి చూ, -3

కల్లిలుడు సం విణ పువారంబు చూ, కళింపు 1.

కల్లి వై. వి -వై. చూ, రూ-కల *

కల్లిము దే వి చూ, రూ కలుచము

కల్లితేకు ద్వ వి చూ, రూ-కలుచ తేకు.

కల్లిలవొగదారి. ద్వ. వి గారి చూ, స్వా. 3. 1

కల్లిగము. సం వి. అ. స సోగంధికు, ఇం మీకి నెంఱువును వెలువును గలిగి మిక్కిలి పరిమళముగల కలుచ * చూ, పద్యము. 1

కలు దే. వి. 1. తీత. రూ-కవలి. "జీకకవకవ." చూ, సుగడి. 5, 2. యుగళము. "కన్ను

గవము. చూ. సంగడి. 5 (చెండ్రములు నొకటిగానే చెప్పుచున్నారు.)
 కవళము. సం.వి.అ పుం.ముద్ద చూ, సాపాటు.
 కవళవ. దే వి. 1 నవ్వుటయందగు ధ్వన్యనుకరణము, జై. 6, ఆ 116. చూ, హూహూ,
 2. పలుపటయందగు ధ్వన్యనుకరణము, ఉ. రా. 7, ఆ 288. చూ, హూహూ,
 3. వ్రాటుటయందగు ధ్వన్యనుకరణము, నశ. 8, భా. 971 చూ, హూహూ
 కవచపత్రము. సం. వి అ స బుజేపత్తిరి * చూ, భూర్జము
 కవచము. సం వి ఆ పుం. 1 బొందలము చూ, బొండడము, 2 తప్పెట, పటహము, ధవణము చూ, వీణె, 3. కలజీవ్వి * చూ, ప్లక్షుము, 4 పర్పాటకము * చూ, తృణము 1, పుం, శ్రీ 5 లోము చూ, వక్షుము, 6 ఆకు చూ, పర్ణము 1, 7 రాత్రి పేలు కొనియొండంటి * చూ, జొగాగము, 8 సన్నాహము చూ, యత్నము
 కవళు దే వి 1 నెద్దకొమ్మ, భార విరా 1, ఆ. 162 చూ, శాఖ 1. విణ 2 లేత చూ. సుతుహారము. "కవటాక్ష" మొ
 కవటి సం వి ఈ శ్రీ కవాటము చూ, తలుపు.
 కవడ దే వి వాద్యనిశేషము, ఆం, భా ప్ర వాట్య 128 చూ, వీణె (రూ-కవిడి) వణకాడు. దే. విణ ముల్లగమనము దెలిసిన వాడు, ఆం, భా ద్వి. తు 208
 కవణము వై వి=భాదనమ్ గుట్టము మొదలగు వానియొక్క ఉలవలు లోనుగాఁగల శిక్ష్యము; జై 2, ఆ. 16 చూ, శిక్ష్యము. (రూ-కవళము)
 కవనము సం వి ఆ. పుం.కవిత్వమును చెప్పుట (వాడుక.)

కవను. దే. వి. కనపు; ఆం, భా. ద్వి. వ. 76- చూ, తృణము 1
 కవపులుఁగు దే వి. డిక్కిపక్క. చూ, చక్రి వాకము. (ఆం. ప చర. 81)
 కవపుల్లవాయ. దే వి. కేందరుఁడు చూ, చంద్రుఁడు.
 కవయి సం వి ఈ. శ్రీ చొఱచేప చూ, మత్స్యము 1
 కవయుట. దే వి 1. రత్తి, గూ, సంయోగము, 2. కూడిక * చూ, సంయోగము.
 కవరు. సం వి ఆ. శ్రీ. బర్హర * చూ, వాయింటి
 కవరకి సం. వి. ఈ. శ్రీ 1 కారాగారబంధము * చూ, బంధనాలయము, 2 శిఖ గూ, సిగ
 కవరము సంవిఖ 1 శిఖ చూ, సిగ, 2 కూడు కొన్నది చూ, సంయుక్తము, 3 చెక్కె-బడి చి చూ, రుషితము, పుం వి 4 ఉప్పు * చూ, లవణము. 1.
 కవరి సం.వి. ఈ. శ్రీ. కొప్పు చూ, శేనలి.
 కవరు వా వి 1 (వ్రా)సినబాలును ఉంచెడు కాగితపు సంచి (ఎన్వలప్), 2 వైకేప్పు.
 కవర్ణము. పా "క ఖ గ ఘ ఙ" (వర్ణవిభాగ ప్రకరణము — క ఖ గ ఘ ఙ బ-కి వర్ణము, చ ఛ జ ఝ ఞ-చ వర్ణము, ట ఠ డ ఢ-ట వర్ణము, త థ ద ధ న-త వర్ణము, ప ఫ బ భ మ-ప వర్ణము. ఈ 25 అక్షరములకు 'స్వర్ణము' లని పేరు) చూ, స్వర్ణములు
 కవళలు. దే వి. బ సాచికలు, ఆము 1, ఆ.59 చూ, సాచిక
 కవలకాయ దే వి చూ, అమడకాయ
 కవలవారు దే వి అమడలు చూ, యమర శిశువులు.

కవలి. డి. వి. డి. బి. చూ, సం. 5. (అంధ్ర) పద పారిజాతము.)

కవలి డి. వి. 1. కుశలపులు, శ్రీరామపుత్రులు, ఉ. రా. 7, ఆ. 164 చూ, యమశశకుపులు; 2. కుశలసహజపులు, భాగ. భీష్మ 1, ఆ. 109; అంధ్రపద పారిజాతము చూ, యమశశకుపులు, 3 కవలిజలు చూ, యమశశకుపులు, 4. వేదాదిపరసమునందు గొంత సాన్యముచే నొకటి విడచి మఱియొకటి వచ్చి కలయుట. "సీ. ఎడనెడను గవల్లక దడచడపండం గుఱుతులు మదిబాగులొలిపి నిలిపి" క. 4, ఆ 41

కవలికొను కే. ఆ. క్రి వేదాదిపరసమునందు గొంత సాన్యముచే నొకటి విడచి మఱియొకటి వచ్చి కలయు "ఎ గీ కులబాని వేదపదనలు కవలికొను" వి. క్రి. 4, ఆ 50 కవలివోపు

కవలివోపు కే. ఆ క్రి (కవలి + వోపు) — పై — "గీ కవలివోపుండ ముక్రుండ కలువంటి" సాండు 2, ఆ 19

కవళము. సం. 1. ఆ పుం కవళము, మద్ద చూ, సాసాటు

కవసము సం. వి. ఆ పుం కవసము చూ, బొందడము

కవాటుము సం. వి. ఆ పుం, స. ఈ శ్రీ చూ, తిలుపు (చూ-క సాటుము)

కవాటువక్రిము సం. వి. ఆ స వృక్షభేదము చూ, వృక్షము

కవాటి సం. వి. ఈ శ్రీ చూ, కలుపు

కవాడము. ఆర. వి. ఎద్దులువాయు బరువు

కవాతు హిం. వి. దండువారు చేయు సాధ కము, కసరతు (డివిల్లు.)

కవారము, సం. వి. ఆ స. తావర * : చూ,

కవి సం. వి. ఇ. పుం. 1=కయి. కావ్యకర్త. చూ, మాటలల్లువాడు, 2 కుక్రడు: చూ, రాహువు. 2; 3 నాల్కె. చూ, ముని. 1; 4 పక్షివిశేషము చూ, పక్షి; పుం, విణ. ఇ. 5 పండితుడు: చూ, విద్వాంసుడు; ఇ. శ్రీ 6 (గుఱము) కల్లము: చూ, వాగ

కవింఱు కే. స. క్రి చూ-కవియింఱు: భాగ. 9. సుం. 102: చూ, వ్యాపింఱు.

కవిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. కల్లము: చూ, వా, 2. చొటవేప చూ, నల్లము. 1; 3. కేకాపుష్పము * చూ, వృక్షము.

కవికంగధూమణము సా బకానొక వృత్తము ఈ వృత్తమునొక్కొక్క సాదమునందు స, జ, స, స, స, /, గ ములతో గూడి తొమ్మిదింటి యలిగాఁల పదొమ్మిదవ యందస్సుంబు లుట్టి వృత్తము ఈ గా — "పవల్లకలి" యు- క స సానలంబులకొ నువో 1 కంఠూమణము - గా గవియింఱు ము యలికొటికి 1 వ్రాసెట్లు కిచ్చుము - సంగకసాని ను వేగమునొక్కొక్క ధలుసక్తిఘా సుధలం - దిప్పిల్లె న గోకులట్లు గాక" ఆప్వ 211 సాటు చూ, వృత్తిము 1

కవికగ్ధసాము చూ ఈ గ్రంథకర్త సంక సాల స్పెసింకాని (16 శతాబ్ది)

కవికగ్ధపుము సం. ఈ గ్రంథకర్త ఓప దేవుడు చూ, కావ్యనాటకముల

కవికగ్ధక. క్రి సా ప్రగంధము

కవి. కోర గంధకాయము. సా ఈ గ్రంథకర్త అల్లచురాజు రామకృష్ణకవి (19 శతాబ్ది)

కవిచేయు కే. ఆ క్రి. 1. కవియు, శై. : 5 ఆ. 109: చూ, వ్యాపింఱు; 2. కన్ను చేయు, చూ, దృష్టింఱు.

కవిజనచకోర చంద్రోదయము. సా. ఈ గ్రంథ కర్త నాపరాజా కౌంతకవి.

కవిజనరంజనము. పా ఈగ్రంథకర్త అడిదము
నూరకవి (18 శతాబ్ది)

కవిశ్రేష్ఠము. సం. వి అ. పుం. వాల్మీకిముని.
చూ, ముని. 1.

కవిడి. జీ. వి చర్మవాద్యవిశేషము చూ, వీణ
కవిత సం వి అ. శ్రీ. 1. పొత్తము. చూ,
పుస్తకము, ఋ. పుం. 2. కవి చూ, మాట
లలువాడు

కవిత్రయము. పా.నన్నయ, తిక్కన, ఎఱ్ఱన చూ,
త్రయము. (చూ, కవులు)

కవితృప్తము. సం వి. అ పుం. 1. = కయితము:
చూ, మాటలలుట, అం 2 అవధానములు
యెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, అవధానములు
కవితృప్తచన. పా. ఛందస్సునకు సంబంధించినది
(ఆశు, గర్భ, ఒంధ, చిత్ర)కవితృప్తములు) చూ,
ఉపద్యయలు.

కవియము. సం వి అ పుం, శ్రీ. కళ్యేము
చూ, వాగ్.

కవియించు. జీ స. క్రి రూ- కవించు చూ,
వ్యాపించు.

కవియు జీ. అ. క్రి 1 పుస్తక, భార కర్ణ
2, అ. 281 చూ, వ్యాపించు, 2 కన్ను
వేయు చూ, దృష్టించు

కవియుజెంచు. జీ అ క్రి (కవియు + తెంచు)
కవియు, భార. నిరా 5, అ. 192 చూ,
వ్యాపించు, 2. కన్ను వేయు చూ దృష్టించు
కవిరాజమనోరంజనము పా ఈగ్రంథకర్తకను
పత్రి అబ్బయామాత్యుడగు (18 శతాబ్ది)

కవిరాజిరాజితము పా. ఒకానొక వృత్తము
ఈవృత్తమునందొక్కొక్క పాదమునందు న,
జ, జ, జ, జ, జ, జ, వ గణములంగలిగి
ఎనిమిదింటుం బదునాలుగింట నిరుపదింట యతు
లుం గల త్రయోవింశ ఛందస్సునందుద్భవించిన
వృత్తము. ఉదా. — కలయగ నొక్కన, కా

రము నాజుజ, కారములున్నము, గాటము
గానలరినవోద్విర దాచలతైలము, తైత్తివిరా
మము, లందినర । ర్గళ కవిరాజ వి రాజితవృ
త్తము, రాణజనార్దన రమ్యకథా । వళులం
వీళులు, వర్ణనసేయం, వాల్మీకనజస్రము. వా
విరిగె ” అప్ప 249 పుట

కవిరామాయణుడు. సం వి అ. పుం. వాల్మీకి
ముని: చూ, ముని. 1.

కవరి వై వి= ఖాదిర: కాంచీ చూ, రంగ
దము (గృహణికి మంచిది)

కవరియుండ. ద్వ. వి. కాంచీపడియము. -వై-
కవిల. వై వి = కపిల: కపిలవర్ణము, భార.
అది 4, అ. 254 చూ, వర్ణము 6.

కవలీశిక. సం. వి. అ శ్రీ. వీణావిశేషము.
చూ, వీణ

కవలియ జీ వి. ఘటింజిన నీలపటపుస్తక పుస్త
కము తెక్కపుస్తకము “నీడుకవలియ నీవ్రా
సినివీ ” పాండు 5, అ. 52 చూ, పుస్తకము
(రూ-కవలె)

కవలె జీ వి —వై— “కవితలోనున్న ప్రి
కారంబు ప్రిజ పాపపుణ్యముల చిత్రగుప్తం
డుతెలుప.” ఉ, రా. 8, అ 316. (గంట
ముతో వ్రాసిన తాటాకులప్రతి అనివాడుక)

కవివాల్మీకి సం. వి ౨ పుం చూ, కవిరామా
యణుడు.

కవివేది సం విణ పండితుడు. చూ, విద్వాం
సుడు

కవీయము సం వి. అ న కల్లెఱు చూ, వాగ్.

కవీశ్వరుడు. సం వి అ పుం 1 = కయినరుం
డు కవులలో శ్రేష్ఠుడు. చూ, మాటలలు
వాడు, 2. అంచీ చూ, వాంస

కవీశ్వరులు. అం. సభాసంతాంగములలో నొకరు
చూ, సభాసంతాంగములు. (చూ, అంగము 9)

కవుడే వి. వృత్తియం కాను కర్ణమునకు
మీఁదివరము లోపింపగా మిగిలినరూపము
"కవుడే" మొ: రూ- కా.

కవుఁగిలి. వై. వి = కోలః చూ, రూ- కాఁగిలి.
కవుఁగిలింఁచు. వై. స. క్రి: చూ, రూ- కాఁగి
లింఁచు.

కవుఁగిలింఁ. వై వి: చూ. రూ- కాఁగిలింఁ
కవుఁగిలింఁపు. వై వి. — వై. — (రూ- కాఁగి
లింఁపు.)

కవుఁకొ. వై వి = కపింజలః చూ, రూ- కాఁకొ
కవుఁచు డే వి. 1. రూ- కామి: చూ, మాంసము,
2 చేఁప్రమీఁదిపాలము చూ, రూ- కామి-
కాయ.

కవుడు వై. వి 1 = కపటః రూ- కాగు చూ,
వ్యాజము 1, 2 మోనము చూ నం .
కవును డే వి 1 కంఠస్థము, రూ- కాను
చూ, మధ్యము 1, 2 ఆకుఁపప్పులు చూ,
పాడుక, 3 విఁటికడుము రూ- కాను చూ,
వింఠినడుము

కవున్నిలు ఆం. ఆలోకం సస
కవురు. డే ? వర్ణాధిక్యము రూ- కాను చూ,
వర్ణము 6

కవులు డే వి 1 రూ- కాలు పుష్కా దీనికి ఎఱు
ఒడంబడిక = కదరా (లేక) ముచ్చిలకా), ఆం
2 న్నయ, తిక్కన, ఎఱ్ఱ చూ, క్రయము
(చూ, కవిలి)యము), 3 సభాం. మలలోనాక
రు చూ, సభాంగములు.

కవేరకవ్య సం. వి ఆ శ్రీ కావేరీనది చూ,
నది.

కవేరజ. సం. వి ఆ శ్రీ. 1 కవేరరాజపుత్రిక
చూ, పుత్రిక 1; 2. కావేరీనది చూనది

కవేరుడు. సం. వి. ఆ. పుం. కవేరుడనురాజు:
కవేరు రాజు. 1.

కవేలము సం. వి. ఆ న కలవః * చూ
పద్యము. 1.

కవోష్ణము. సం. వి. ఆ న. 1. ఇంచుకవేడి
చూ, మంచోష్ణము, (చూ, వేడిమి) విణ. 2
ఇంచుకవేడిగలది. చూ, మిడి. 4. (చూ
వేడిమి)

కవ్యము. సం వి ఆ న పితృదేవతలకవ్యదగిన
యన్నమ చూ, సాదము. (1)

కవ్యవాలము. సం. వి. ఆ పుం పితృగణవిశే
షము చూ, యముఁడు

కవ్యంపుమలతీత్యాదు. ద్వ. వి నాగుఁతాము;
నేం, ఆం తిర్య 102 చూ, స్పష్టము.

కవ్యడ వై వి (కవ + వడి) = కవ్యసావి, కిరీటి,
భూగ ఆస. 6. ఆ. 82 చూ, విజయుఁడు 1
(పురుషోత్తమకవీయము)

కవ్యపుఁగొండ ద్వి వి మంధాది, లక్ష్మీ 3,
ఆ 35 చూ, వ్యతిము (ఇట్లుకవ్యపులు)

కవ్యలఁడలగాఱు. ద్వి వి వేన్నుఁడు, సాంబ
డేవ 4 చూ, పింఠా 1

కవ్యము డే వి చూ, మంధానము
కవ్యం డే స క్రి 1 కిలలింపి చూ, మ్రింగు,
2 అపచాలంపి చూ, గొంగింపి

కవ్యోయి వా వి పల్లకిమాయువాల కవ్యోయి
కరణు చూ, నాగా నాగా

కవ సం వి ఆ శ్రీ 1 = కక్కి-సము గుఱ్ఱపు
గొరడా చూ, మునిోల, 2, 2 మాంసకో
పీఠి. గుండ్లద్రోవ్యము మొక్క భేదము
చూ, రాగిగ్నము

కవము సం. వి ఆ పుం. బూతిపిల్లి చూ
మూరాలము

కకాంకరుఁడు సం వి. ఆ. పుం. అశ్వశిశుకుఁడు
చూ, శేవంతుఁడు.

కకార్ధుఁడు సం. విణ. చేబుకు దెబ్బలకు తగిన
వాఁడు: కశ్యండు.

కళిపు. సం. వి. ఉ. పుం. 1. అన్నము చూ, సాదము (1), 2 బట్ట చూ, వస్త్రము, 3. అన్నవస్త్రములు చూ, కూడుగుడ్డ, 4. పఱపు; భాగ 2, స్కం చూ, శయ్య. 1 కళికరము సం వి. ఆ. పుం జలకణము చూ, నీరు 1.

కశేరక. సం వి. ఆ. స్త్రీ. వెన్నెముక చూ, శల్యము 1

కశేరుమధుర. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. చ్యవను గ్రంథ్యము చూ, రాజార్చనము

కశేరుకము సం వి అ న 1 కమ్మరేగు * చూ, రేగు, 2 కొట్టిగడ్డ * చూ, సుపుష్పము, 3 చతురశ్రికము * చూ, ముఖవెలంగ

కశేరుపు సం వి. ఉ. పుం 1 గజవిశేషము చూ, వాస్తి; 2 నురురు చూ, లలాటము, 3 చుక్క చూ, బొట్టు. 1, 4 మువై * చూ, తృణము 1, 5 జంబూవీధ్వపముయొక్క భాగములోనగు నది, 6. బంగారము చూ, లోహము 1, ఊ (స్త్రీ) 7 తృణకండము చూ, తృణము 1

కశ్యలము సం వి అ న 1 మూర్ఖ చూ, రోగము 1, పుం 2 నిపాదగ్రామము, బోయపల్లె చూ, దేశము, వి 3 రూ-కస్మలము కలకకబాతినది చూ, మలినము 3 (రద్య=కనుమాలము).

కశ్మీరము. సం వి ఆ. పుం. కశ్మీరదేశము. చూ, దేశము.

కశ్మీరజమ్మ. సం వి. వ. న. కుంభమపువ్వు చూ, పవ్నీశిఖము.

కశ్యపనందనుడు సం. వి. ఆ. పుం గరత్వంతుడు చూ, హరివాహనుడు

కశ్యపము సం. వి. ఆ. పుం. చేప చూ, మత్స్యము 1.

కశ్యపుడు. సం. వి. ఆ. పుం. కశ్యపమునిచూ, ముని. 1.

కశ్యము. సం వి ఆ. న 1 గుఱ్ఱము నడుము: చూ, హయము; 2 కల్టాచూ, నురు. 1, విణ. 3 కశకుడగినది

కశ్యుడు. సం విణ చూ, కశ్యుడు.

కష. సం వి. ఆ. స్త్రీ 1 దక్షునికూతులలో నొకతె, 2 పిన్నరేగడి దూలగొండ * చూ, స్వల్పదురాలభ

కషణము. సం వి అ న 1 ఒరయక చూ, వీడనము, విణ 2. ఉడకనిది అపకవ్యము, ఆమము

కషణి సం వి ఈ. స్త్రీ. 1 కుటలు చూ, అంకులాడి, 2 కశ్యేము చూ, వాగ.

కషము సం వి ఆ. పుం 1 ఒణగల్లు చూ, నికషము, 2 శాణము చూ, సాన.

కషాతుడు. సం వి. ఆ. పుం. 1. చోయవగడు చూ, నూర్యుడు, 2 అగ్ని చూ, నిష్క

కషాయ సం వి ఆ. స్త్రీ. పిన్నరేగడిదూల * చూ, స్వల్పదురాలభ

కషాయకృత్తు సం వి. త్ పుం. ఎఱ్ఱలాద్దుగు * చూ; లాద్దుగు

కషాయత్రష్పకము సం వి. ఆ. న. వేండ్ర * చూ, విట్టదితము.

కషాయఫలము సం. వి. ఆ. న. వై.

కషాయము సం వి. ఆ. పుం 1. ఒకరు చూ, రసము, 2. కసియము కావినసారము అను పానము, కసియము-రూ-కస్యము. (పండు లోంగూడ జేర్చి పుచ్చుకొనెడు రసమనికొందలు), 3 పూసికొనెడి చందనాది చూ, సుగంధము, 4. చందనాచులపూత చూ, పూత, 5. ఎఱుపు ఎక్కువకలిసిన తెలుపు చూ, వర్ణము. 6, 6. క్రముకము * చూ పోక, 7 నిర్యాసము చూ, ప్రానిబంక,

8. సారథము: చూ, పరిమళము. 1, 9. సరి గమపదనిన యను గీతము చూ, స్వగము. 2, 10 బాధ చూ, దుఃఖము, 11 విష్టవము చూ, విపత్తు, విణ. 12 ఎట్లనిది చూ, వర్ణము. 6, 18 వాసనగలది చూ, వాసన

కమాయయావనాళము సం వి ఆ. పుం. తున రయావనాళ ధాన్యము చూ, ధాన్యము.

కమాయి సం. వి న్. పుం. నింబము * చూ, కేము. (సాలవని కొండలు)

కమాయిక సం. వి ఆ శ్రీ. నీరునోప చూ, మశకము.

కషి. సం. విణ. బాధనుడు చూ, సింహకంఠం.

కషిక సం. వి. ఆ శ్రీ పక్షిజాతి చూ, పక్షి (రూ-కషిక)

కషికుండు సం వి ఆ పుం కష్టపుకొంగి చూ, ముగియ్య 1. (రూ-కషికుండు)

కషికి. సం వి. ఈ శ్రీ రక్షివారివాండ్రాలు చూ, స్వర్ణశీరి

కషిక సం వి ఆ శ్రీ 1 బిగ్గలు చూ, నిక వము, 2 పక్షిజాతి చూ, పక్షి (రూ-కషిక)

కషికుండు సం వి ఆ పుం చూ, రూ-క. సుండు

కషుండు సం వి ఆ పుం సొన్నెట్టుట ముగిలగు పనులనే నీవించెడిది ఒకానొక జాతివాణుం చూ, సొలవాండు

కషేగుక సం వి ఆ శ్రీ చూ, రూ-కషేగు

కషాపలము. సం వి ఆ పుం బొగ్గు చూ, నికవము

కష్టకష్టము- సం వి ఆ న్ = కటకట అణ్ణు యో. చూ, సంతాపము. (పురు-కవీరుము)

కష్టకారకుండు. సం విణ కనుకట్టు చూ, హిం సకుండు.

కష్టకారము. సం. వి. ఆ. పుం. కాఠ్రురము. చూ, సందోరము. 1

కష్టకాలము. సా. ఆపత్నాలము.

కష్టపడు. మి. ఆ కి (కష్టము + పడు.)

1. దుఃఖపడు. (క.ర.): చూ, నొగులు, 2. శ్ర ద్ధతో పాటుపడు (వాడుక)

కష్టము. సం. వి ఆ న్. 1 నొగులు చూ, దుఃఖము, 2 గోసము చూ, పాపము, 3 అడవి చూ, విషము, 4 దుఃఖము కలది చూ, దుఃఖము, 5 పాపములది చూ, పాపము. 1, 6 చొగరానిది: చూ, దుర్గ మము

కష్టములు అం ఇవి ఎనిమిది — చేకాంతర గమ నము, భౌర్యావియోగము, ఆపత్నాల సంధు బంధుసన్నిహము, ఉచ్చిష్టభీతినము, శత్రు స్నేహము, పరాస్పృహితీక్షణము, భింము గాఠిద్రవ్యము. (8)

కష్టసుఖములు పా వి బ కలిమి లేములు (తెప్ప) - ఆవు గాములు- రూ-బె గాములు, కలియ లేములు

కష్టసాము. సం వి ఆ కష్టములు గిం మీరావు, వాక కలు చూ, సాము 1 కష్టాస్కండు సం విణ చూ, కడంగడ్డసూం కనటు వై వి 1 = గోసము, భాగ ఆ 6, ఆ 307 చూ, పాపము 1, 2 మాల్వము, స్వా 2, ఆ 55 చూ, మలిము

కనపిన దే వి మిక్కిలి నలులుతుండుగు ధ్యవ్యనుకరణము చూ, గూనూ

కనరున దే వి తోటుసొలు, వికృ 8, ఆ 87 చూ, సంభోయము

కనము సం వి. ఆ పుం. 1. బిగ్గలు. చూ, నికవము వై. వి. 2. = కళా. కొరడా: చూ, మునికోల. 2.

కనరకు. హిం. వి. సాధకము: చూ, కవాతు

కనరు. డి. వి. 1. ఝంఝు, వానగాలి, స్వా. 3, ఆ. 9: చూ, వాయువు, 2. రూ-కనురు. లజ్జ. చూ, సిగ్గు, 3 రూ-కనురు. కోపము, ఆము 5, ఆ 80: చూ, రోషము, 4 రూ-కనురు. తిట్టు: చూ, శాపము. 1, 5 రూ-కనురు, లాబము చూ, లాభము, ఆ. క్రి 6. రూ-కనురు చలించు, భాగ. 7, స్కం చూ, సలించు. స. క్రి 7 రూ-కనురు కోపించు "క అంపదగరువారి గనరుచు నంపి" స్వా. 5, ఆ. 7 చూ, రోషించు.

కనవు వై వి 1=ఘాసః. కవము చూ, తృణము 1, 2 ఇంటిపెంటు చూ, పెంట 1 కనవుఁగుప్ప. ద్వ వి (కనవు + ఠప్ప) 1. ఇంటి పెంటు చూ, పెంటు. 1, 2. గడ్డివామి చూ, మేటి

కనవోత్పాటనము. సం. వి ఆ పుం. చూ, వాసకము *

కసాయి డి వి ఆఘాతుఁడు. చూ, సంహార కుఁడు

కసి డి వి. 1 కోపము, "క సితీఱఁ గొట్టినది " చూ, రోషము; 2 దురద, హరి. ఉ 7, ఆ. 22 చూ, విదర్శిక, 3 కోరిక, హరిశ్చ 8, భా 890 చూ, వాంఛ, విణ 4 వృత్తి యందుఁ గనిడి శబ్దమునకు మీఁదివర్ణము లోపింపఁగా మిగిలినరూపము. "కసికాటు" మొ

కసిండు. వై వి=కాసువర్ణః రూ-కారకసివిండు-కసివెండ * చూ, బలుసు. (దీనియందు క్రిమి సంహారశక్తికలదు) (దీనిభేదము తీఁటకసిండు)

కసిగాటు డి. విణ అయిష్టభక్షణము కసిడి. డి విణ. అల్పము, పాండు. 4, ఆ 42 చూ, స్వల్పము

కసిపుపు. సం వి ఉ. పుం 1 అన్నము చూ, సాదము. (1), 2, కలువ. చూ, వస్త్రము,

3 అన్నవస్త్రములు చూ, కూడుగుడ్డ, 4. పఱపు చూ, శయ్య. 1. (రూ-కశిపుపు) కసిమసగు. డి. ఆ క్రి 1. చెంగలించు; భా-ఉద్యో. 2, ఆ. 189. చూ, విభ్రంభించు, స. క్రి. 2 ఖండించు; రామా. 5, ఆ. 208 చూ, సెలగు, 3 చేంపు. "క. అనురుల మాఁకొపాయులఁ గసిమసఁగఁగ" రామా 4, ఆ 8 చూ, సంహరించు.

కసిమసి డి. వి. తొట్టుపాటు "క విశేషము చేయునోయని, కసిమసిబెగఁడొందు భూత గణము" భాగ 7, స్కం. 456 చూ, సం భ్ర)ము (రూ-కసిమస-కళవళము-కళవళ పాటు-కనుకని-కన్నని-కప్పరము) (పు-క)

కసిమిరి. డి. వి దురద. "దానవుండైన నాకీనే చేతులు చేసేసీ కసిమిరింకొట్టోర్తుక" ఉ, హరి. 5, ఆ 19 చూ, విదర్శిక. (రూ-కసి-నసిమిరి-నస-నుస) (పురు-క)

కసియము. వై వి 1=కసాయము. రూ-కసెము, కస్యెము చూ, కసాయము. 2, 2 రూ-కస్యెము నీటిఁజేటలతావు చూ, స్థానము 1 కసివారు డి వి. సవారిమార్గము రూ-అసివారు కసివెండ. వై వి=కాసువర్ణః. రూ-కసిండు * చూ, బలుసు

కసిదా, కసిదు హిం వి వస్త్రముమీఁద పూలు బుట్టాలు వుట్టుట. (శి ర.)

కసీసము వై వి 1, సంపు చూ, వర్ణము. 6, 2. నీలకలధాత వస్త్రము చూ, వస్త్రము, వై. విణ 3 నల్లనిది, ఆము 4, ఆ. 10 చూ, విర్ణము 6.

కసు. డి. విణ వృత్తియందుఁ గనుగుశబ్దమునకు మీఁదివర్ణము లోపింపఁగా మిగిలిన రూపము "కసుగాయ." మొ

కనుఁగంఁడు. డి. వి (కనురు + కండు) 1 నలుపు. మై. 1, ఆ చూ, వర్ణము 6,

2 పసిపాప, పా 3, అ. 38 చూ, కిశువు
 (రూ-కంపు-కంపు) (పురు-క)
 కనుగండు. దే ఆ కి) మిక్కిలివాడు, వై. 4,
 ఆ 34; భీ 4, అ. 46
 కనుగండులు దే. వి. బ. మిక్కిలి వాడుటలు,
 కళా. 4, అ. 108. చూవనివాళ్లు.
 కనుగాయ దే. వి. రేలకొయ. చూ, కలా
 టువు 2.
 కనుగు. దే ఆ కి). 1. నలగు. "ద్వి. విసిగిన
 గనిగిన వెడనిద్రానాంది, నుసలివ నుసలివ"
 చాకిశ్చ 2, భా 1541 చూ, కీడితిమగు,
 అం. వే. 2. నలగుకేయు చూ, అం. చి,
 8. బాధవెట్టు. నవ 2, భా చూ, బాధించి.
 4 నిర్మలమొనరించి చూ, నిర్దు 1.
 కనుకుండు. సం. వి. అ. పుం బ్రహ్మకాదుకు
 చూ, కణుండు.
 కనుబా అన్య దే తాలూకాలోని ప్రధానపట్టణము
 ణము చూ, కేకము
 కనుమూలము వై విణు=కత్తలము గలిము.
 కాశీ 7, అ 206, నిర్దు 10, అ 122
 (ఇక్కడ చులివను, గా పాపమును చూచు
 ము), చూ, చులిము (రూ-క సలము-చులిము-
 నుసడు) (పురు-క)
 కనురు దే వి 1 రూ-కనుగాయ "వెల
 ననన పండుకాయ కనురేమియైవైను నేరి
 తింపి." లా. యు. కాం (సినికె స్తుత్తయం
 దంత్రివర్ణలాపమును లేలే చును గుమును
 గలుగును. "కనుగంపు, కినుగాయ, కను
 గాంపు పూప వయసుమిటూరి" మొ) చూ,
 కలాటువు. 2, 2 చూ, రూ-కసరు 2-3-
 4-5, అ. కి). 8. చూ, రూ-కసరు. 6;
 స కి) 4: చూ, రూ-కసరు. 7.
 కనుకుండు సం. వి. అ. పుం వెన్నునికొడుకు.

కనుకుండు సం. వి. అ. పుం వెన్నునికొడుకు.

కనుకేరులు. దే. వి. చొక్కాయబొంతులు.
 కనుము. వై వి. 1. = కచ్చు. రూ-క స్పెము,
 నీర్లు చిదచిదమనెడునేల: చూ, భూమి. 1;
 2 = కెయూ. రూ-క స్పెము. బగరు: చూ,
 రసము.
 కనురుక. సం. వి. అ. శ్రీ వెన్నెముక చూ,
 కల్రము 1.
 కనేగువు సం వి గు. పుం — వై. —
 కనేవరుడు సం వి. అ. పుం కుత్సితనేవరుడు:
 చూ, నేవరుడు 1.
 కన్యంధనము సం వి అ. పుం. నీటిగుట్టము
 చూ, వాయము
 కనాది గండు సం 7 అ. పుం కుత్సితమైవ
 సోదనుడు చూ, నమోదనుడు
 కన్య వై వి 1 = కచ్చు వగు, గు, రా 6
 ఆ 251 చూ. దుఖము, 2 = కచ్చు. ఆపద
 చూ గివక్తు (రూ-క నటు-కెసము)
 కన్యర వై వి 1 = కచ్చు నీటిపాక్కిలి;
 కళా 8, అ 223 చూ, మృగ సుదము,
 2 కచ్చులి, కుక్క, పేగు చూ, సివరె. 2.
 కన్యవట్టియలు వై వి 1 = కచ్చు విశేషము
 రూ-కన్య వట్టియ చూ, కచ్చు, 2. ధౌన్య
 విశేషము, 4 ని. 1. ఆ చూ, ధౌన్యము
 (రూ-కన్యవట్టియ)
 కన్యవట్టియ వై. వి బ. — వై. —
 కన్యవట్టియ వై. వి గంధవారిద్య) చూ,
 వర్ణము 6.
 కన్యవట్టి. వై. వి. పునుగెల్లి చూ, మాగ్నిము.
 కన్యవట్టిచేర దే వి శ్రీవస్త్ర విశేషము
 చూ, వస్త్రము
 కన్యవీణియ. వై. వి. కన్యారియుండెడి జింక
 బొడ్డు, మృగనాథి "వ. కన్యవీణియలును,
 బిల్లిగడ్డలును." బల్లా. 8, అ: చూ, మృగ
 నుదము.

కస్తూరి సం. వి ఈ. శ్రీ 1. = కస్తూరి చూ, మృగమదము. (నాతరోగులకు మందు. సరముల బలహీనత పోగొట్టును.), 2. కస్తూరి పిల్లి చూ, మార్జాలము, 3. ఒకానొక నది చూ, నది, 4. పల్లము చూ, రంధ్రము. 1, 5 ఆంధ్రుదానినుదురు చూ, లలాటము, అం 6. గంధములు ఎనిమిదింటిలో నొకటి చూ, గంధములు, జే. వి. (1) కుక్కుపేరు, సా. 1, ఆ. 92. చూ, సివగ. 2.

కస్తూరినిగరాలు. ద్వ. వి. బ. ఒకరకము వడ్లు చూ, ధాన్యము.

కస్తూరిపట్టెలు. ద్వ వి బ — వై — కస్తూరిపనుపు. పా' చూ, మామిడిఆల్లము * కస్తూరిబెండ పా చూ, లతాకస్తూరి* కస్తూరిమల్లిక. సం వి ఆ శ్రీ చూ, మృగమదవాస *

కస్తూరిండు సం విణ గర్వితుండు చూ, పొగరంబోతు

కస్తూరిము. సం వి ఆ న తగరము చూ, లోనము 1. కస్తూరిము సం విణ రూ-కస్తూరిము కలం కంబాటినది చూ, మలినము 3

కస్తూరిస్మృతి అం మూలస్మృతులు పగుమూడింటిలో నొకటి చూ, మూలస్మృతులు

కస్తూరిము వై వి = చూ, రూ-కస్తూరి కస్తూరిచూ. సం. వి. ఆ శ్రీ రాక్షసహాసనమునం దగు ధ్వన్యనుకరణము, స్వా 4, ఆ 95, కాశీ. 7, ఆ 29. చూ, హూహూ

కస్తూరిము. సం వి ఆ పుం. నిటూరీడు చూ, స్తంభము 1.

కస్తూరి. సం వి ఆ శ్రీ. నగిరి, కావాలి చూ, వీణె.

కస్తూరిము. సం. వి ఆ. న. 1 తెల్లకలంప* చూ, పద్మము. 1, 2 రూ-కస్తూరిము చూ, స్తంభము. 1.

కస్తూరి. సం. వి. ఆ. శ్రీ జలకీ)డ. చూ, విలాసము 1.

కస్తూరిండు. సం. వి. ఆ. పుం. ఒకానొకముని: చూ, ముని. 1.

కస్తూరిరము. సం వి. ఆ. పుం మిక్కిలి పరిమళము గల కలంప* చూ, పద్మము 1.

కస్తూరిము. సం వి. ఆ పుం. వక్కుకొంగ చూ, ఒకము.

కళ సం వి ఆ శ్రీ. రూ-కల 1. ముప్పది కావలకాలము, 540 తెప్ప పొట్టుగల కాలము. (8 సెకనులు.) (కావం = $\frac{4}{15} = 18$ తెప్ప పొట్టుకాలము), 2 చంపూనిలో పడునా అవభాగము జె, 3 పాలు చూ, భాగము. 1, 4. ఉషి చూ, వడ్డి, 5 శ్రీ రజస్సు చూ, రేతస్సు 1, 6 చిత్తరవువ్రాయుట లోనగు శిల్పాలపని చూ, శిల్పము, 7. తాళపరీమాణ మునందెనిమిది నిమిషములకాలము, 8 చూ, పదియాణు, 9. బ. వాచాన్యమునండు చెప్పిన యలువదినాలుగు బాహ్యకీర్తయలు, 10, బ ఆలింగనము, ముద్దు పెట్టుట మొదలగు నలువది నాలుగు భ్యంతిరకీర్తయలు, 11. చదువు చూ, విద్య, 12 కూర్చుట చూ, సంధానము. 1, 13 బలంపు చూ, భారము 1, న. 14 పురుషునిరేతస్సు చూ, రేతస్సు 1, పుం 15 పిన్న పరగోగు చూ, పీలుపు, 16 ఆజీరము చూ, రోగము 1, విణ 17. ఆవ్యక్తమధుర ధ్వని చూ, స్వరము 2, అం 18 తాళాధ్యాయములోని కాలప్రాణములు పండ్రెండొంటిలో నొకటి చూ, కాలపాణము, చూ, తాళము 2, జే. వి. (1) సామ్య "గీ హరియు రంబందె నెంపు, నమరసంఘము కళకొండె." చందా) 1, ఆ చూ, మూర్ఖ, (2) ఉపశాఖ, రెవ్య "సీ, దక్షిణానస్త పద్మంబుల దాల్చి సులలితంపుల బువ్వారు కళలతోడ" షర. 3, ఆ; చూ, శాఖ. 1.

కళకము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, రూ- కలం కము

కళంకీబౌద్ధ్యాణులు పానాగపూరుజిల్లాలోఁ గానంబడుచు పూర్వవారము నుద్ధరించు నెన్నికఁగలిగిపరివర్తించుచుండుదరవీరినితరబ్రాహ్మణులు నింద్యులుగా నెంచి కళంకీలను పేరు వ్యాప్తిచేసిరి చూ, బ్రాహ్మణులు కళంకర జీ వి చూ, రూ- కలంకర (తద్భవమని పురుషో ల్లిమకీపీయము)

కళంబము. సం. వి. ఆ. పుం ఆముక్త, రూ-కలం బము చూ, బాణము 1

కళకళము సం వి ఆ. పుం = కొలకొల రూ- కలకలము చూ, స్వగమము 2

కళకాంతులు పా తెలివితేటలు.

కళత్రీభావము అం భావములు పండ్రెండేటి లోనాకటి చూ, భావములు

కళత్రీయ సం వి అ న 1 నెండ్లాము చూ, భాగ్య, 2 నిరంబము చూ, ప్రియ, 3 కొట చూ, సౌకాంము

కళసెళ్ల జే వి ఉడుకుటయందగు ధ్వజముకరణము, రసి 4, ఆ 162 చూ, హూహూ

కళబుట్టు జే ఆ క్రి మూర్ఖిల్లు చూ, సామ్య సిల్ల.

కళబుట్టట. జే వి అగసాపు చూ, మూర్ఖి.

కళభము సం. వి. అ పుం రూ- కలభము.

1 ఏనుగుగున్న చూ, హస్త, 2 ముప్పగియేండ్ల ఏనుగు చూ, హస్త.

కళవము. సం. వి. ఆ పుం వరివైదర చూ, సుస్యము

కళలు. ఆం. 1. శబ్దరత్నాకరములోనివి. —

64 — ఇతిహాసము, ఆగమము, కావ్యము, అలంకారము, నాటకము, గాయకత్వము, కవిత్వము, కానుకాస్త్రము, దురోదరము, దేశభాషావిజ్ఞానము, లిపికత్వము, వాచకము,

అవధానము, స్వగకాస్త్రము, శాకునము, సాముద్రకము, రత్నకాస్త్రము, రథాశ్వగజకాళలము, మల్లకాస్త్రము, నూదకర్మము, దోహదము, గంధవాదము, ధాతువాదము, ఖనివాదము, రసవాదము, జలవాదము, అగ్నిస్తంభము, ఖడ్గస్తంభము, జలస్తంభము, వాక్స్మంభము. వయస్తంభము, వశ్యము, ఆకిర్షణము, మోహనము, విశ్లేషణము, ఉచ్ఛ్వాటనము, మారణము, కాలవంచనము, పగకాయ ప్రవేశము, పానుకొసిద్ధి, వాక్స్మి, ఘటికాసిద్ధి, వింద్రీజాలికము, అంజనము, దృష్టిరంజనము, స్వగవంచనము, మణిమంత్రోపధాదిసిద్ధి, చోరకర్మము, చిత్రీకీర్తియ, లోహకీర్తియ, ఆశ్మకీర్తియ, మృత్కీర్తియ, గారకీర్తియ, వేణుకీర్తియ, చగ్మకీర్తియ, అంబకీర్తియ, అద్భుతశ్యకరణము, గూఠికరణము, మృగాయ, వాణిజ్యము, పాకుపాల్యము, కృషి, ఆవకకర్మము, పాణిదూర్వాలికాశలము, 2 గ్రంథసంఖ్యాదగ్గణములోనివి — 64. — అక్షరలక్షణ, అలంకార, ఇతిహాస, మిమాంస, తర్కకాస్త్ర, స్త్రీలక్షణ, పురుషలక్షణ, ఆశ్వలక్షణ, గజలక్షణ, గోలక్షణ, కన్యావాద, ఏవవాద, బలవాద, రసనాద, ధాతువాద, బ్రహ్మవాద, యౌసావాద, ముగ్రాగతుక, ఔత్రికర్మ, ధూలశిలాపాత, ఆశ్వవైద్య, గజవైద్య, పశువైద్య, నగవైద్య, ఇంద్రజాల, మహేంద్రీజాల, గోకర్ణ, గలకర్ణ, తృణావధాన, శబ్దావధాన, భూభావధాన, ఘంటావధాన, మాస్తరలన, నయనగుండ్ల, భూషణీకేవ, భ్రీమణ, మోహన, విశ్లేషణ, ఉచ్ఛ్వాటన, ఆకిర్షణ, అంజన, అద్భుత్య, భృగుమత, భైతాళమత, ఆయుధాభ్యాస, వాస్తుకాస్త్ర, శిల్పికాస్త్ర, రథారోహణ, గజారోహణ, ఆశ్వారోహణ, యోగకాస్త్ర, భరతకాస్త్ర, మోహస్తంభన,

వయస్థంభన, అగ్నిస్థంభన, జలస్థంభన, ఖడ్గస్థంభన, ఘటికాస్థి, పాదుకాస్థి, మంత్రస్థి, పరకాయ, ప్రవేశ, దూరదృష్టి, దూరశ్రణంబులు 8. కళలు —

బౌద్ధవిద్య, దంతతత్వము, సఖ్యతము, సంప్రదేశము, గళస్వనము, పురుషలీల, చుంబనము, కాంగిలి (ఇవి అఱువదినాలుగు భేదములయ్యె) 4 తాళప్రాణములు పదింటిలోనొకటి చూ, తాళప్రాణములు, (చూ, తాళము. 2) పా. 5 దుర్బలమంతమంబులని శబ్దములు కళలు (1 విభక్తలలో డు, ము, వు, లు, కూర్చి, కై, పట్టియొక్క సంబోధనములు కళలు, 11. సమాపకక్రియలలో బ్రహ్మమోక్షమపురుష బహువచనంబును, మధ్యమపురుషంబునందు భియవచనంబులును, భూతార్థకబహువచనము కళలు, 111 అసమాపకక్రియలలో గ్వాదకములు కళలు ఉ వచ్చి, రాక, చేసి, చేయక, చూచి, చూడక మొదలైనవి; 17. అర్థకములందు (కళలు)

కళలుండుస్థలములు. అం. పాద్యము మొదలు పదునాఱుదినములలో కళలుండు స్థలములు — 1 తల, 2 ఎరుతోమ్మ, 3 చేతులు. 4 కువములు, 5 గోడలు, 6 నాభి, 7 నొసలు. 8 కడుపు, 9 పిఱుండు, 10 వీరపు, 11 చేంకిలు, 12 యోని, 13 మోకాళ్ళు, 14 పిక్కలు, 15 పాదములు, 16 బొట్టనవేలిలు (శుక్లపక్షమున బొట్టనవేలిలు మొదలుగ నెక్కువ కృష్ణపక్షమున శరము మొదలుగ దిగుచుండును.) కళవరము. దే. వి. మల్లబంధవిశేషము “గీ కళవరానకుఁజొచ్చి డొక్కరమువొత్తి” ఉ, హరి. 3 ఆ. 69. చూ, మల్లభాస్రము.

కళవసము దే. వి చర్యము. రూ- కళాసము. “చర్యనామము కళాసము కళవసయన” ఆం. భా. ద్వి. బి. 177: చూ, తోలు. 1.

కళవళపడు. ద్వ. అ క్రి (కళవళము + పడు) 1 కలతపడు; కై 6, ఆ 151; సాసం. 5, ఆ 14 చూ, సంక్షోభించు, 2 తొట్టుపడు చూ, సంభ్రమించు

కళవళపాటు ద్వ వి (కళవళపడుట) 1. కలతపాటు, నీలా 8, ఆ 14 చూ, సలసము 2, తొట్టుపాటు “వేడుచుబోయిరెంతయుంగళవళపాటుతో” చూ, సంభ్రమము. కళవళము దే. వి 1. తొట్టుపాటు, కాశి 5, ఆ. 66 చూ, సంభ్రమము 1, 2 కలత, హరిశ్చ 5. ఆ 72 చూ, సంతాపము కళవళించు దే ఆ క్రి 1 కలతపడు, హరి పూ 8, ఆ 176 చూ, సంక్షోభించు, 2. తొట్టుపడు, ఉ, హరి 5, ఆ 270 చూ, సంభ్రమించు.

కళాంబి దే వి తమ్యపడిము చూ, పాత్రము. 6 (కలాచిత్రబద్ధమని పురు-కవీయము)

కళాజీవనిక అం. తంత్రీములు అఱువదినాలుగింటిలో నొకటి చూ, తంత్రములు కళానిధి సం. వి ఇ పుం చేంచురండు చూ, చంద్రుండు

కళాపూర్ణోదయము పా పింగళి నూరిన్న విరిచితము (16 శతాబ్ది)

కళామాంసి సం. వి ఈ శ్రీ పృథుధల * చూ, ద్రాక్ష

కళాయి దే. వి 1 గంగాళము చూ, పాత్రీము 6, (నీలియండుకాచెగు గంగాళము అనిశర) 2. ఇల్లిడిపాత్రీములలో నగువారికిఁ బూసెదం సీనపుపూత్ర చూ, పూత్ర 8 (రూకలాయి)

కళావతి చూ, రూ- కలావతి. కళావర్తి అం. అశుభావర్తములలో నొకటి చూ, అశుభావర్తములు.

కళావిలాసము పా ఇదివన్నెచోడజేవకవి విరచి
అగ్రాంధము. (12 వ శతాబ్ది)

కళాశాస్త్రము అం సుగుణములు ఇరవదియెని
మిదింటిలో నొకటి చూ, సుగుణములు
కళాసంగదవడి. ద్వ. వి సున్నములోనగునది
చూ, శేషము

కళాసము జే. వి చూ, రూ-కళవరము, వై 6.
అ. 115.

కళాసారము అం వివహోక్తములగు చతుష్స్తి
తెలియులలో నొకటి చూ, తగత్రములు
కళాసిగిమి జే. అ క్రి వివేదింపి, విక్ర 5,
అ 61 చూ, వేసరు 2

కళాస్థానములు అం బూట, వేర్లికొ, అఱ
కాలు, వడవ, మొకాటివిప్ప, ధను, పాడు,
అనుష్టు వీన్ను, వీం, కంగము,
చెక్కెలీ, పెదవి, తెప్ప, నురుగు, రల (15)

కళింగ సం గి ఆ స్త్రీ 1 అచుది చూ,
స్త్రీ; 2 కర్కాటకశృంగి * చూ, శృంగి,
అం కి జేకములు ఏబదియారెంటిలోనొకటి
చూ, వేశము

కళింకము సం గి ఆ పుం కొడిపెక్కుము*
చూ, వశ్యకము

కళింము సం వి అ స 1 కొడిపెకాము*
చూ, వ్యుకము, 2 ఉంవారము * చూ,
పుచ్చి, 3 నూకటిముం. చూ, భృం. రా
ము 3, 4 నెరులియడుగు * చూ, పూతి
కరజము, అం 5 చూ, రూ-కళిం 3

కళియుండి సం. వి అ పుం కళియుండను
సర్పరాజు* చూ, సర్పము.

కళుకు. జే వి రూ-కర్కు. 1. కాంఠి, య.5,
అ. 98 చూ, వెలుతురు 1; 2 కిరణము
చూ, మయుఖము. 1, 8. పక్షివిశేషము:
చూ, పక్షి, 4 మార్గము కళా 1, అ.10
చూ, సురుము

కళేవరము సం. వి అ స మేను చూ, శక్తి
గము

కర్కు. జే వి చూ, రూ-కళుకు
కళ్యము వై వి =ఖలీనః కల్లము. “నీ కళ్యా
లఃబదిలలుగాని గుఱ్ఱములఁ గొత్తముట్టవ
కియ్య కొలువు వెనపు,” భాగ విరా 1, అ 95
చూ, వా. (కళ్యాలు అని పురుషోత్తమ
కవీయము)

కల్ల జే వి వైకల్యముచే గట్టికెనియుచ్చ, అచ్చ
కిస్కిం. కాం 66 (ఇట్లు పురుషుడిగా కొన్ని
వేశములందు వ్యవహారము) చూ, స్టేషిము

కల్లము వై వి =ఖలః రూ-కల్లము చూ,
ఖలయు 4

కల్లము వై వి =—వై—
కల్లీ జే వి చూ, కల్ల “కల్లీ తెగవడుతులేదు”
(వాడు)

కల్లియము వై వి = కలికా రూ-కల్లియము.
“కల్లల కల్లియంబని నుఁగా” కవిక 2,
అ 72 చూ, వా.

కల్లై వై వి 1 =—వై—, జే వి 2 కల్లి
చూ, కల్ల.

కల్లైము వై వి = కలికా రూ-కల్లియము చూ,
వా. “చిక్కల గుఱ్ఱమునకు కర్కుల
కల్లైము.”

కా

కా సం వి. ఆ **శ్రీ** 1 కాశీయజయటయం దగు ధ్యన్యనుకరణము, భార కర్ణ. 2, ఆ. 79 చూ, హూహూ, 2 సర్వనామ శబ్దము ఏ **శ్రీ**, ఎవత చూ, **శ్రీ**, విణి కి కుత్సితశబ్దమునకు వృత్తియంగువచ్చెడి ఆజీ శము 'కాపురుషుడు.' మొ, దే ఆవృత్తి (1) కదా, కై 1, ఆ 28 చూ, కద 8, దే దృ (2) ఇది అవధారణార్థ కావ్యమును మీఁద వచ్చినపుడు ఇత్యర్థకమగును, భాగ ఆర 2, ఆ 14.

కాంక్ష. సం. వి ఆ. **శ్రీ**. = కమ్మి కోరిక చూ, వాంఛ.

కాంక్షించు. సం. స. క్రి కోరు చూ, వాం ఛించు

కాంక్షితవీరియము. సం వి ఆ. పుం. కాకాం డము * చూ, చెప్పలేట.

కాంక్షితము. సం విణి కోరబడినది

కాం సం వి. ఆ **శ్రీ**. వసు * చూ, విసు

కాంగవీనము. సం. విణి కొట్టలుపండువేల చూ, భూమి 1.

కాంగేరకె. సం. వి ఈ **శ్రీ** నాగబల * చూ, బీట 2. (చూ-గాంగేరకె)

కాంచనకదళి సం. వి ఈ **శ్రీ** బంగారపు టనటి * చూ, రంభ. 2.

కాంచనకము సం వి. ఆ న 1 ఆరిదిశము చూ, హారికశము, పుం 2. కాంచీనము * చూ, దేవకాంచనము

కాంచనకారిణి సం వి ఈ **శ్రీ**. పిల్లపేర * చూ, శతమాలి.

కాంచనక్షీరి సం. వి. ఈ. **శ్రీ**. చిలుపాల * చూ, మనుపాల.

కాంచనగిరి సం. వి. ఇ. పుం. బంగరుకొండ * చూ, పర్వతము.

కాంచనచ్చలము సం వి. ఆ. పుం. చంపకముః * చూ, సంవెంగ.

కాంచనపుష్పకము సం. వి ఆ న. ఒకానొక చెట్టు చూ, ఆహుల్య.

కాంచనపుష్పి సం వి. ఈ **శ్రీ**. గణికారికః * చూ, వెల్లి

కాంచనము. సం వి ఆ న 1. బంగారుః * చూ, లోహము 1, 2 కింజల్కము * చూ, పుత్తము 4, పుం 8 ఉమ్మెత్త * చూ, హాలా పుష్పము, 4 చంపకము చూ, సంవెంగ, 5 = కాంచీనము * చూ, దేవకాంచనము, 6 అహికేసరము * చూ, నాగకేసరము, 7 పు న్నాగము * చూ, పొన్న, 8. వటుము * చూ, మట్టి, 9 అంజూరు * : చూ, మేడి, 10 పసుపు చూ, వర్ణము. 6

కాంచనారము సం వి. ఆ పుం. = కాంచీన ము * చూ, దేవకాంచనము.

కాంచనాలము సం, వి ఆ. పుం —వై.—

కాంచనాహ్వయము. సం వి ఆ పుం. 1 అహికేసరము * చూ, నాగకేసరము, 2 ఉమ్మెత్త * చూ, హాలాపుష్పము

కాంచని సం వి ఈ. **శ్రీ**. పసుపు చూ, వర్ణము 6

కాంచనీయి సం వి. ఆ **శ్రీ**. కపిలము చూ, చర్ణము 6 (పసుపువీడిన యెఱుపు)

కాంచీ సం వి. ఈ **శ్రీ**. 1 ఒంటిపేకుగల ఆడుదాని మొలనూలు చూ, భూషణము 2, 2. గురివెండు * చూ. తులూబీజము, 3 = కంచీ. ఒకానొక పట్టణము (చూ, కంచి) చూ, దేశము, 4 పుణ్యనగరములు ఏడింటిలో నొకటి. చూ, పుణ్యనగరములు, 5. త్రేక్రములు

ఇరువదినాలుగింటిలో నొకటి చూ, తేత్రములు
 కాంచీకము. సం. వి. ఆ. న. రూ- కాండకము. పులికడుగు : చూ, కుక్తము 1
 కాంచీపదము. సం. వి ఆ న పిఱుగు చూ, పిఱు.
 కాంచీనము. వై వి = కాంచీ * చూ, జేక కాంచీనము.
 కాంచీ. శే. స క్రి 1. సూ. మీ చూ, వీఱిం చు, 2 నక్షమగు చూ, సాపించు; 8. నీర్లాడు చూ, ప్రసవించు, 1. భాగ్యము పొంచు, భాగ ఆర. 2, ఆ 101
 కాంజి సం వి. ఈ శ్రీ 1 నెద్దతుమ్మి * చూ, తుమికి, 2 = గంజి. పులికడుగు చూ, కుక్తము. 1
 కాంజిక. సం వి. ఆ శ్రీ తిప్పతీర్తి * చూ, సోమవల్లి
 కాంజికము సం వి ఆ. న. చూ, రూ. కాంచీకము.
 కాంజికవతుకము సం వి ఆ పుం ఒకరకము నడియము చూ, నడియము
 కాంజీరము సం వి ఆ పుం కింపాకము * చూ, ముసిడి.
 కాంటకము సం వి ఆ ముండ్రసమాహము చూ, సితాగ్రము
 కాంరము సం విణ కంఠసంబంధమైంది
 కాండకటుకము సం. వి ఆ పుం కాండక * చూ, నువవి 1
 కాండకాండకము సం. వి ఆ పుం తెల్లం * చూ, త్రిణము 1
 కాండకారము సం వి. ఆ. న. క్రీముకము * చూ, పోకక.
 కాండకీలకము. సం. వి. ఆ. పుం. లోద్రము: లోద్దగు.

కాండగుండము సం. వి ఆ. పుం. తుంకగడి * చూ, త్రిణము 1
 కాండగోచరము సం వి ఆ పుం. ఇనుపచీవ్వ గల బాణము. చూ, బాణము. 1
 కాండబాత సం. వి. ఆ. శ్రీ తిప్పతీర్తి * చూ, సోమవల్లి.
 కాండని సం వి. ఈ శ్రీ నూత్తువర్ణి, రామ తులసి * చూ, మలసి
 కాండతిక్తము. సం వి ఆ పుం. నేలవేము * చూ, భూనింబు
 కాండతిక్తము సం వి ఆ పుం. వై
 కాండత్రినము ఆంకా - కర్క - సాస నలు (లేక విజ్ఞానములు) చ
 కాండనీలము సం వి ఆ పుం లాద్దగు.
 కాండపటము సం. వి ఆ పుం 1 = గండ వడము అవటి, తెగ చూ, వస్త్రము, 2 ప్రి తీసిగ చూ, తెరచూప
 కాండపుంపు సం వి. ఆ. శ్రీ తెల్లవెంపలి * చూ, వెంపలి
 కాండపుప్ప సం వి ఆ శ్రీ. మత్స్యాకీ * చూ, పొన్నగంటి
 కాండపుష్పము సం వి ఆ సాగ్రసూంధి పుష్పవికేపము.
 కాండపుష్పి సం వి ఈ శ్రీ మత్స్యాకీ * చూ, పొన్నగంటి
 కాండపుష్పము. సం వి ఆ. న కర్ణధనుస్సు చూ, బాణము 1 (రూ-కాలపుష్పము.)
 కాండపుష్పండు సం విణ 1 రూ- కాండ స్పృష్టండు ఆయుధికుండు. చూ, శస్త్రాజీ వుండు, 2 తల్లిదండ్రులయొద్ద వెలకు కొవిన కొడుకు, క్రితుండు చూ, పుత్రుండు. 1, 8. పరాయికొలమునకు జెందినవాండు

కాండము. సం. వి. అ. పుం. న. 1. కావ్యపరిచ్ఛేదము, అమరము, రామానుజము మొదలగు వానిలోని భాగము చూ, స్వర్ణము 1, 2. గుంపు చూ, సమాహము, 8 అమ్ము చూ, బాణము 1, 4 బలము చూ, నీరు, 5 ఆకులకోసె చూ, పర్వరీణము 6 = కాండ తాపర లోనగువాని కాండ చూ, బిసము 1, 7 దారము చూ, నూత్రీము. 1, 8 దుబ్బు చూ, పైరుదుబ్బు, 9 మోదుగు లోనగువాని చిగుగు చూ, సమిధ, 10. బోవె చూ, మ్రాసు, (బీజాంతరము వృద్ధిపొందినప్పుడు (రాడికలో) ఆను మొదటివేరు భూమిలోనికి వును (ప్లూమ్బ్యూల్) ఆను మొదటికాఖ ఎండను గాలిని వెదకికొనుచు భూమిపైకి వచ్చును దీనికే ప్రకాండమని పేరు దీని లోపలి నిర్మాణములు. — ప్రకాండములో నాలుగు భాగములు కలవు 1 పట్ట లేక మైపాగు, 2 లోపలిపార, 3 క్షణభాగము, 4 వైండుభాగము ఏకబీజదళ వృక్షములలో దివ్యవాగము మధ్యనండును ద్వీబీజదళవృక్ష గాము మధ్యనండును), 11 చూ, హయము, 12 ఏకాంతము చూ, రహస్యము 1, 18 అదను చూ, సమయము 1, 14. కాకిదొండ * చూ, దొండ, పుం 15 ఎలుక చూ, మాషికము, విణ. 16 కీడ్వంబడినది చూ, హీనము. 1

కాండములు అం బాలకాండము, ఆయోధ్యా కాండము, ఆరణ్యకాండము, కిష్కింధాకాండము, సుందరకాండము, యుద్ధకాండము, ఉత్తరకాండము (7) (ఉత్తరకాండము అధికము.)

కాండరహ. సం. వి. అ. స్త్రీ. తక్కలి * : చూ, వైజయంతి. 4

కాండ్రీ. సం. వి. ఇ. పుం. వేదకాండము విశేషముగా ఆధ్యాపకముచేసిన ముని చూ, ముని: 1. కాండవంతుడు. సం. వి. త్ పుం రూ-కాండీరుండు అమ్ముల ఆయుధములుగా గల వాండు చూ, విలుకండు.

కాండశర సం వి అ. స్త్రీ. తిప్పకొల్ల * చూ, బాణము 1 (రూ-కాండశరము)

కాండసంధి సం. వి. ఇ. పుం. ముడి చూ, బుడిపి

కాండస్పృహండు. గం విణ చూ, కాండప్రహండు.

కాండహీనము సం వి అ. న. నాగముపై * చూ, తృణము 1

కాండీక సం వి అ. స్త్రీ. 1. లంకాధాన్యము చూ, ధాన్యము, 2. నూగుదోస * చూ, దోస

కాండీరము సం వి అ. పుం 1. ఉత్తరేను * చూ, వైఖరికము, 2 ఏనుగుపిప్పలి * చూ, పిప్పలి 1; 3 లతాప్రభేదము చూ, లత. 1

కాండీరి సం వి ఈ. స్త్రీ. 1 ఉత్తరేను * చూ, వైఖరికము, 2 మంత్రి * చూ, మంజిటి

కాండీరుండు సం విణ ధనుర్ధరుండు చూ, విలుకాండు (దండమును ధరించినవాడు. అని కొందఱు)

కాండేక్షువు సం. వి ఉ. పుం. 1. గొలిమిడి * చూ, మొగవీట, 2 శైల్ల * చూ, తృణము 1

కాండేరి సం. వి ఈ. స్త్రీ. కామదూతిక * చూ, నాగదంతి

కాండేరితము సం. విణ. కాండముచేత చెప్పబడినది

కాండేరుహ. సం. వి. అ. స్త్రీ. తక్కలి * చూ, వైజయంతి. 4

కాండ్రీ దేవి, ఒకరకముగడ్డి చూ, తృణము. 1.

కాండ్రీకాయ. వా ఈపదమును "దేదవుకొనక ముందు కాండ్రకాయ, నీగువుకొనిన పీదప కాండ్రీకాయ" అను సామెతయందు పఠించు గింతుడు.

కాండ్రీయే వా. అ. క్రి. గట్టిగా గొంతుకొంచుకొను

కాండ్రీ. దే. వి పులి కూయుటయందగు ధ్వంసముకరణము స్వా. 4. ఆ 8* చూ. హాహాహా

కాంత. సం వి ఆ. (స్త్రీ). 1 = గోతి. కోరదగిన ఆడుది చూ. (స్త్రీ). 2 = గోతి ఆడుది చూ. (స్త్రీ). 3 అంకోలగిరి * చూ. ప్రియంగువు, ఖా. వి (1) మిక్కిలి కొంచెము (గోగావనీ మండలమున "కాంతి బెల్లము" అని వాడుక.) (కాంతి = కాసంతి - కాసింతి - కల్లింతి - కూసింతి - కూస్తంతి - కాస్తంతి ఇత్యాదులు తెలుచుగా వాడుచుండుట)

కాంతికుట్టలము సం వి ఆ పుం చిల్ల * చూ. సల్లకి

కాంతపడి సం వి. న్ పుం నెవని చూ నుయూగము

కాంతి బుప్పము సం వి ఆ పుం కాం. ము * చూ. దేవకాంబరము

కాంతిప్రదేశము పా అయస్కాంతము ఇనుప ముక్కలను ఆకర్షించుటయను, ఇంక అయస్కాంతముల వాక్యములకును, నిరాకరించుటయను గలదు ఇవి నూనూనూ నున్నప్పుడే ఈ కార్యములు కనబడుచున్నవి కాని క్రిమికృమముగా నూరిము చేసినకొలది, ఆకర్షణశక్తి క్రిమికృమముగా తగ్గి తుదకు, కొంతదూరము వచ్చినతరువాత సేమియుకనబడదు. ప్రతి అయస్కాంతము కను తనచుట్టును, అయస్కాంతత్వమును కనబరచును. ప్రతి ప్రదేశము

లోపలనే వీనిలక్షణములు కనబడుచున్నవి. ఈ ప్రదేశమునకు కాంతిప్రదేశమని పేరు.

కాంతభస్మము పా శుద్ధిచేసిన అయస్కాంతములో నాలుగవపాలు గంధకముపైట్టి జిల్లేడు సాలను వర్షించి పిక్కుట గొమ్మనగోరు పిండి ఆవరణమునను, మోదుగ చెక్క రసమునను వర్షించి మూడుగఱు పుటములు పైట్టెడి. పిక్కుట అదే ప్రకారము మూడు గజపుటములు పైట్టివ కాంతము భస్మముగును.

కాంతభస్మనిండుగము పా కాంతభస్మములో సగము ఇంగ్లీషముపైట్టి చూలతామగ కేళ్ళ రసముతో మూడుదిశములు వర్షించి యెఱ్ఱమున్న మూసచేసి అంగులో యీ సర్పించి కాంతి భస్మము పైట్టి ఆమీందను చీలవన్ను ఇచ్చి మూడు జపుటములు పైట్టిన అయస్కాంతము బాలనూనూనీలో సుముగా నింగూరించును

కాంతము సం వి ఆ పుం 1. ఇనుప చూ, లోహము. 1, 2 తాయి చూ, గాయి (చంద్ర) నూం యుశ్శబ్దములకును, తిర్పిర్యుచ శబ్దములకును వెనుకవచ్చుచుండు చాయి (చంద్ర) కాంతము, నూన్ గాంఠము, అయస్కాంతము మొ వీనియర్థములు అయూయ శబ్దములకుడఱుచుండు, 3) సూచంటుతాయి చాయి, 4. కుంకుమ * చూ, ఫేలము 2, 5 మోరెము * చూ, మామిడి, 6 ఇల్లు చూ, సదిము 1, విణ 7 నూగను చూ, సొందగ్రము.

కాంతిముశుద్ధి పా అయస్కాంతము నిమ్మపండ్ల పులుసులోను కలిలోను, పుల్లపల్లలోను రెండేసిగడియలు నానచేసిన శుద్ధి.

కాంతలకము సం. వి. ఆ. పుం తున్నకము * చూ. నంది.

కాంతలోహము. సం. వి. ఆ. న. 1. నూదంటు
తాయి చూ, రాయి, 2. కాంతలోహభ
స్మయము. (ఈభస్మయము రక్తమును పూరించును)
కాంతపల్లభరసము. పా. కాంతభస్మయము 16 భా,
ఉక్కు-రాపిడి 14 భా, మాండూరము 12భా,
శుద్ధిచేసిన వెలిగారము 10 భా, శుద్ధిచేసిన
మణిశిల 8 భా, శుద్ధిచేసిన కర్పూరశిలాజిత్తు
6 భా, శుద్ధిచేసిన పాదరసము 66 భా, శుద్ధి
చేసిన గంధకము 66 భా, యిటులపీనివి కల్ప
ముననునిచి నిమ్మపండ్లరసముతో మర్చించి
ఆర్ద్ర మూషలోగాని, గాజు కొప్పెలోగాని
నునిచి వాలుకొయంత్రోమున యేడు దినములు
వండి సాంగశీతలమున కల్పముననునిచి, మర్చించి
చూర్ణముచేసి యండర్థనిష్కప్రమాణమును
పరీక్ష్యమాము పార్శితస్నాయంకాలముల తేనె
తోసేరించిన పాండుపు, తుయ, గుల్మము,
గ్రహణి, కాంశ్యాసలు, జ్వరము, వాంతులు,
స్థిహాదరము, అయచి, అగ్నిమాండ్యము,
కుష్ఠపు, మూలవ్యాధి, భగంధరము, వాతశూల
హరించుటయేగాక కడువీర్యవృద్ధి, అగ్నిదీప
నము, మనస్సుతోషము, శరీరముపుష్టి, కాంతి,
బలము అనునవి తేస్సుగాగలుగును ఇది విషణ్ణ
జీవునిచే నిర్మలపంచడిన కాంతపల్లభరసము
అనబడును. (మాండూరము=ప్రాంతచిత్తైము
ఆర్ద్రముము = ఆవము - మాశలో నుంచిన
మాస)

కాంతాంఘ్రిదోహదము సం వి ఆ పుం అశో
కము * చూ, హేమపుష్పము.

కాంతాచరణదోహదము సం. వి. ఆ పుం
—వై—

కాంతాయము సం వి. ఆ న నూదంటు
తాయి చూ, రాయి

కాంతారకము సం. వి. ఆ పుం తెలుపుకలసిన
పచ్చేచెఱుక * చూ, రసాలము. 8.

కాంతారము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 చూ, కాంతారకము,
2 ఇక్షువు చూ, రసాలము. 8, 8. ఆడవి
చూ, విషినము, 4 పేరడవి చూ, విషినము,
5 పోరానితో) చూ, మార్గము. 1; 6 కై
వికసుగు నావద' చూ, విపత్తు.

కాంతారి. సం. వి. ఈ శ్రీ. తెలుపుకలసిన
పచ్చేచెఱుక * చూ, రసాలము 8.

కాంతారుడు సం. వి. ఆ. పుం. 1. వెన్నుడు:
చూ, విష్ణువు 1, 2 బమ్మచూ, బ్రహ్మ 1,
3 ముక్కంటి చూ, శివుడు, 4 కాము
కుడు చూ, వలపుకాండు, 5 వైరాగ్యము
గలవాండు చూ విరాగుడు

కాంతాసమృత్తములు (కావ్యములు) అం.కా.శ్రు
ములు మూడింటిలోనొకటి చూ, కా.శ్రు
ములు (కావ్యము=పౌ) బంధము)

కాంతాశపడు. ద్వ. ఆ క్రి. (కాంతాశము +
పడు) ఈర్ష్యపడు చూ, నూడుకొను 2.

కాంతాశము జే వి 1 ఈర్ష్య, ఉ రా 6,
ఆ. 61, విష్ణు పూ 2, ఆ చూ, నూడు 1,
2. తాలిమితేమ, పృభా 8, ఆ 42. ఓర్వమి;
8 కోపము చూ, రోషము

కాంతి. సం. వి. ఇ శ్రీ 1 జిగి చూ, వెలు
తురు 1, 2 కోరిక చూ, వాంఛ, 8. కేబ
కయను గ్రంధదర్శనము: చూ, రాజార్చి, ము,
పా 4. ఒకానొకవృత్తము ఇందొక్కొక్క
పాదమునుం త, జ, జ, వ గణములు గలిగి
తొమ్మిదింట యతిగల ఏకాదశిచ్చందస్సు
నందు బుట్టిన వృత్తము. ఉదా — “కాం
తుల్కురి సంఖ్యను | రాజలగా, సంతోష
ముతోడద | బాలముల్. చింతిపంచదం
బుల | జెందరమా, కాంతాహృదయేశ్వర |
కాంతియగుకా”. చూ. వృత్తము 1, అం.
5 కావ్యగుణములు పదింటిలో నొకటి చూ,
కావ్యగుణములు, 6. రసభావానులలోని

గుణములు ఇరువది నాలుగింటిలో నొకటి చూ, గుణములు.

కాంతికుడు సం వి ఆ పుం ఈలై ఆయు ధముగా గలవాఁడు చూ, ఈలై కాండు కాంతిక. సం వి. ఆ శ్రీ కాంక్షి చూ, సోమరాజి

సోమరాజి

కాంతికము సం వి ఆ. న పితృగోగము చూ, పితృము

కాంతిదాయకము సం వి ఆ. న అంకిపీడి * చూ మ్రానిపసుపు

కాంతిమతి సం వి ఈ శ్రీ అలకాపటణము. చూ, దేశము

కాంతిగజము సం వి నో గ కుంకుమము చూ, వన్నీ శిఖము 1

కాంతీదీగుఁడు సం వి. ఆ పుం. కాంతిలేతి స్త్రీయు చేయబడ్డవాఁడు

కాంతుఁడు సం వి ఆ పుం 1 ముఁడు చూ, 1, 2 అధిపతి చూ, పృథువు 2, విణ 3 అంగుఁడు చూ, సాంగుగ్ని వంకుఁడు

కాండము సం వి ఆ పుం చూ, ఘోష్యము (భృ)

కాండవికఁడు సం వి ఆ పుం చూ, వంటవాఁడు చూ, కాంగుకుఁడు చూ, వంటవాఁడు

కాందారి కే గి రూ-కాంగారిమాంగర-కాందారి-కాంగారిమాంగర-కాందారిమాం

కాందారిమాందారి జీ వి —పై—

కాందిగ్భాతుఁడు. సం. విణ. భయముచేత షాఠిపోయినవాఁడు: చూ, భయదుర్ఘటం.

కాందికఁడు. సం. విణ. —పై—

కాందికఁడు. సం. విణ. చూ, కాందికఁడు.

కాంపిలము. సం వి. ఆ. పుం బ్రహ్మకర్తుడను వాఁడు వీలుచున్న పట్టణము. (ఇతఁడు కుశ బ్రహ్మయొక్క—కొడుకైన కుశనాభుని నూలు గురు కూతుండ్రకు వెనిమిటి, విశ్వామిత్రుని మేనల్లిలకు మఁడు) చూ, దేశము

కాంపిల్యము సం. వి. ఆ. పుం 1 చూ, కంపి ల్లము *; 2. గుడాగోచనియను సుగంధ ద్రవ్యము. చూ, రాజార్ణవము.

కాంపిల్యక సం వి. ఆ శ్రీ గుడాగోచనియను సుగంధద్రవ్యము: చూ, రాజార్ణవము.

కాంపిల్యము సం వి ఆ పుం. —పై—

కాంపిలకము. సం వి ఆ పుం —పై—

కాంపిలము సం. వి ఆ పుం —పై—

కాంపిల్యము సం వి ఆ పుం. చూ, కాంపి లము

కాంసాండువడ్డి యి వి వడ్డికవడ్డి, వక్రవడ్డి.

కాంబలము సం వి ఆ పుం గంధిచేతఁ గప్పఁబడి ఁది (గభము) చూ, శకటము 1 (రూ-కాం బళము)

కాంబళము సం. వి ఆ పుం —పై—

కాంబళము. సం వి ఆ పుం. శంఖాం వము చూ, స్వరిము 2

కాంబళము సం వి ఆ పుం సం వి ఆ పుం చూ, గుఱవి చేసి ముప్పొడువాఁడు చూ, కాంభికుఁడు

కాంబళి సం వి ఆ శ్రీ అక్షర్లగంధ * చూ సాన్వేగి

కాంబోజి జే వి సర్వవి శీము చూ సస్యము 1

కాంభోజము. సం వి ఆ. పుం 1. కంభోజమున దేశము, దేశములు ఏదియాటింటిలో నొకటి చూ, దేశము; 2. కాంభోజదేశపు గుల్లము చూ, మాముము; 3. కాంభోజదేశపు ఏనుగు చూ, మాక్షి. 4. కంభోజము, కంభుములలో

శ్రేష్ఠము చూ, సంఖ 1, 5 తెల్లచేంద్ర), కడరము* చూ, వెలిచేంద్ర), 6 పున్నాగము* చూ, పొన్న.

కాంభోజి. సం వి ఈ శ్రీ. 1 కారుమినుము* చూ, మినుము, 2 తెల్లచేంద్ర)* చూ, వెలిచేంద్ర), 3. బండిగురివెండ * చూ, తులాబీజము, 4. కాంభోజి అను రాగము చూ, స్వరము 2, 5 పులుగుడు* చూ, వాతంగిని, అం 6 కరుజభాషలు ఏడింటిలో నొకటి చూ, కరుజభాషలు, 7. మాళవక్షాత్రజివిభాషలు రెండింటిలో నొకటి చూ, యాళిసక్షాత్రజివిభాషలు (చూ, భాష. 1.)

కాంభోజి సం వి ఆ. శ్రీ. నల్లదింపెన* చూ, విష్ణుకొంత

కాంభోజి కృష్ణరక్తము. సం వి అ. పుం గురివెండ * చూ, తులాబీజము

కాంసీయము సం. వి అ న కంచు చూ, లోహము 1

కాంస్యకారుడు సం. వి అ. పుం =కంచేరి చూ, స్వర్ణకారుడు

కాంస్యతాళము. సం వి. అ పుం 1 చిటి తాళము చూ, వీణ, అం. 2 వాద్యములు నాలుగింటిలో నొకటి చూ, వాద్యములు. (కాంస్యతాళాపలు ఘనములు), 3 ఘనవాద్యములు ఆటింటిలో నొకటి చూ, ఘనవాద్యములు

కాంస్యనీలము సం వి. అ. పుం అంజనవిశేషము చూ, రసాంజనము

కాంస్యము. సం. వి అ న 1=కంచు చూ, లోహము 1, 2. బంగారు వెండి లోహగువానిచే జేయబడి త్రాగుట కుపయోగపడు పాత్రము* చూ, పాత్రము, 6, 8. కంచు గిన్నె చూ, పాత్రము, 6, 4. యుల్లరి, చూడు

క్క. చూ, వీణ (వెద్దడోలువంటి వాద్య విశేషమని కొందఱు.)

కాంక దేవి. (రూ-కాంగుడు-కాంక-కాంగుడు) 1. జ్వరము, చూ, రోగము. 1; 2 తాపము చూ, సంతాపము, 3 తపస్సు, వను 2, ఆ. 46 చూ, తపము, 4 కోపము; 2. 1 ఆ. 64 చూ, రోపము, విణ 5 వేడియైనది చూ, మిడి. 4. "కాంక వెలుగు" మొ,

కాంకర. వై వి.=కారవేల్లః* చూ, సుమవి 1, (కాంకర, బీజ, రోగ, చిత్క, చు మొదలగు తీగల గా తిడిపి పాదులను ముల్లులను కంప సంధానముచేయ నిరంతరము ఫలించును. ఈ పాపల మూలమందు ముక్కచీమిడి నాలుక గీచిన యుమ్మివేసి తడిపినను, సాలతో తడిపినను రసయుక్తములయినవియును మనోహరములయినవియును ఫలించును) చూ, ఉపవిద్యలు. (మహావిద్యలు పదునెనిమిదింటిలో నెనిమిదవదగు ఆయుర్వేదమునందలి దోహదశాస్త్రములోఁ జెప్పబడి యున్నది) చూ, దోహదశాస్త్రము.

కాంకరవత్తి వై వి బాణసంచు విశేషము చూ, బాణసంచు.

కాంక వెలుగు దే వి ఉష్ణరక్తి, రామా రి, ఆ. 52. చూ, చూర్మకడు

కాం. దే. ద్ర పాత్ర్యకము చూ, పాత్రుపు

కాంగు దే వి (రూ-కాంగు) 1 వెద్దబాస చూ, పాత్రము. 6, అ క్రి 2 తపించు చూ, సంతాపించు, 3 కోపపడు చూ, రోషించు.

కాంగుడు దే వి రూ-కాంగుడు. తపనము చూ, సంతాపము

కాంచర. వై. వి.=కాళహర. (రూ-కాండర-

కాసర* ఆం, భా ద్వి ప. 70 చూ, బుడ్డ బుడుసర

కాచీ వై వి - కాకమాచి నల్లబుడుసర* చూ, వాయసి

కాచీ. దే. వి 1 కవిరి చూ, గండము, స క్రి 2 కాండేయం రూ-కామి

కాచీవడియము ద్వ వి కవిరియండ చూ, గండము

కాండేయు, దే స క్రి అగునట్లుండేయు కాచింపి

కాండేగ వై వి = కాళహార* చూ, కాచీర కాండ. వై. వి 1 = కాండః తామరకూడు

చూ, బిసము. 1, 2 = కాండః ఆసల యీసె చూ, ప్వోణిము, 3 తొడిమి

చూ వృంపము, 4 కూరారు లోనగువారి కాండ కావ

కాండి. దే వి 1 కడుగు చూ, కుత్తిము 1, 2 ఎద్దు మొదలగువారి మెడమొండనొండచెడి

ఎండి లో గువారి యుము, భాగ విరా 5. ఆ 58 చూ, యుము 5

కాండొట్టు స్వ వి ఒక్కొక్కరి నేలంప హద్దుగా స్పృశించిన కట్టి చూ, నీస 1

కాండో నే అప 1 కాండో పుంప్రయము. "సా గుకాంకు, వన్న కొండ" మొ,

అ. క్రి 2 నాకు, జై 6, ఆ 85, పొండు 4, ఆ 48 చూ, మొలవేయు

కాందారి దే వి చూ, రూ-... గారి, భీ 1, ఆ. 112

కాందారిమాందారి దే వి — వై —, య 2, ఆ. 88

కాందారిమాందారిపొద్దు ద్వ. వి. — వై — కాండము. దే. వి. నొప్పి కలిగినచోట వేడి

కాండములో నొత్తుట.

కాండత దే. వి. కూబ్రీశ్రీ. చూ, శ్రీ. కాండవి, దే. వి. — వై —

కాంపు దే. వి 1 కేస్తుండు స్వా 1, ఆ. 68. చూ, యజమానుండ, 2. పంటపెట్టువాండ,

భార సా 1, ఆ 81 చూ, హాళికుండు, 3. కాలిపుట్టువు, భో 4, ఆ 59 చూ

మాద్రుండ, 4 కాంపుము, ఆము 1. ఆ. 10. చూ, విడిచుట్టు, వా 5. చగనంపు ఎత్తు

"మంచి కాంపుకాచి జంతువును నడపి నాండు" చూ, ఎత్తు 6

కాంపుది వా చూ, రూ-కాంపది కాంపుగము దే వి 1 నివాసము చూ, విడి

చుట్టు, 2. కుటుంబము, అచ్చ. బాల, కాం 11 చూ, సంసాము 1

కాంపురింపి దే ఆ క్రి కాంపుగముచేయు. చూ, వసింపి.

కాంపులకెల్లను నోముపంట బా కాంపులకు యప్రదము "ఒప్పు గాంపులకెల్ల నోము

పంట" గణికి జన నుసారంజనము కాంబట్టి దే అవ్య (కాం + పట్టి) హేవు

గము చూ, హేతువు కాంబట్టు దే ఆ క్రి (కాం + పట్టు) కావలసి

యొందు. "అది నాన కాంబట్టు" "కాంబ ట్టిన కాంపుము "

కాంబచ దే ఆ క్రి (కాం + పడు) ఒప్పిన మగు "చెలిమికాంబచగాకిటు మాటలాడి

నక" జై 2, ఆ 61 (స్వాగ్రమునపడు) చూ, చివరింపి

కాంబోలు దే ద్ర. (కాం + పోలు) బోనేమా కాక సం వి ఆ శ్రీ 1. కాచీ* చూ,

వాయసి, 2. కాకిదొండ* చూ, దొండ, 3. కాదకొల్లి*, సోలి, 4 కుక్క చూ, వా

మేడి* చూ, బొమ్మమేడి, 5 కాకజంకు* చూ, చెలబునంది, 6. అన్య. (1) అరీ రాదగ్గరకము.

“అట్టులకాక. ఉండెడుగొక చూ, దీవన
 (2) తక్కునను నర్తమును తెలుపుచూ,వినా,
 (3) ఉత్కారకము, (4) ఇంతే కాకుండ
 చూ, మఱియు.

కాకకంగువు. సం. వి ఉ స్త్రీ చీనకమను
 గాస్యము చూ, ధాస్యము
 కాకకల. సం. వి. ఆ. స్త్రీ కాకజంఘు* చూ,
 వెలమసంది.

కాకకమ్మము. సం. వి అ స రూ-కాల
 క్షయము చూ, రాజార్తము
 కాకకమ్మ సం వి ఆ స్త్రీ కంకుమ్మము *
 చూ, స్వర్ణక్షీరిణి.

కాకగతి అం పురుషలక్షణాంగములలోని గతి
 యందలి విశేషము (కాకగతి రుఖికిరము)
 చూ, గతి (చూ, లక్షణాంగములు.)
 కాకగుడము సం వి అ పుం తిలలు (బ)
 చూ, సుప్త్యలు.

కాకఘ్ని. సం వి ఈ. స్త్రీ నిష్కవన్నె గుర్తు
 లకొనుగు* చూ, కాదప్పుము
 కాకచించ సం వి ఆ. స్త్రీ గురిణి* చూ,
 తులాబీజము.

కాకచించి సం. వి ఈ స్త్రీ —వై—
 కాకచించిక. సం వి ఆ. స్త్రీ —వై—
 కాకచ్చదము సం వి. ఆ. పుం మందపిచ్చ్యక
 చూ, పిచ్చ్యక.

కాకచ్చది సం వి. ఇ. పుం —వై—
 కాకజంఘు సం వి ఆ స్త్రీ. 1. కాకకల*
 చూ, వెలమసంది, 2. కాకిదొండ* చూ,
 దొండ, 3 గురిణి* చూ, తులాబీజము

కాకజంఘులం. అం. పురుషలక్షణాంగములలోని
 జంఘుల (పిక్కలు) యందలి విశేషము.
 (కాకజంఘులైన రాజగు) చూ, లక్షణాంగ
 ములు.

కాకజంబుక. సం వి. ఆ. స్త్రీ. నెలనేరేడు*
 చూ, నేరేడు.

కాకజంబువు. సం. వి. ఉ. స్త్రీ. —వై—
 కాకణంతి. సం వి ఈ స్త్రీ. గురిణి* చూ,
 తులాబీజము.

కాకణంతిక సం వి. ఆ. స్త్రీ —వై—
 కాకణము సం. వి. ఆ స. కుష్మభేదము* చూ,
 మండలము. 3

కాకణి సం వి ఈ. స్త్రీ 1=కాకి నాలుగు
 మిసపగింజలయెత్తు, 2. ఇరువది గవ్వలు;
 3 ఒకగవ్వ, 4. ఒకగజములో నాలవవంతు,
 5. ఒక ఆణాలలో నాలవవంతు చూ, రుడ్డు;
 6 పండ్రెండు అణాలయెత్తు కాకిణి -రూ-
 కాకిని

కాకతాళన్యాయము. } పా. కాకివారిలగానే
 కాకతాళియము. } ఆప్రయత్నముగ తాటి
 పండు పడిన కితి.

కాకతిందుకము సం. వి. అ. పుం. కాకతుమ్మికి*
 చూ, తుమ్మికి.

కాకతిక్త సం. వి. ఆ స్త్రీ బండిగురివెండ*
 చూ, తులాబీజము.

కాకతుండకము. సం. వి. అ. పుం. కమ్మరనాని
 కాలు చూ, నందంశకము.

కాకతుండఫల. సం. వి అ. స్త్రీ. కాకిదొండ*
 చూ, దొండ

కాకతుండము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 ఆగలు
 చూ, రాజార్తము, 2 కాహళమను వాడ్య
 ము చూ, వీణె, 3. ఒకరకము బాణము
 చూ, బాణము. 1.

కాకతుండి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. 1. గురిణి*
 చూ, సప్తల, 2 హాన్నిత్తడి: చూ,
 లోనాము 1.

కాకతుండిక. సం. వి. ఆ స్త్రీ. 1. గురిణి*.

చూ, తులానీజము. 2. బండిగురికెండక చూ, తులానీజము.

కాకత్రోటిబింబన్యాయము పా కాకిముక్కున దొండవండుకట్టిన విధము

కాకదంతపరీక్ష చూ. వ్యర్థవ్యాపారము. కాకికి దంతములుండవు కావున నవి పరీక్షించుట వ్యర్థపుపని. "సీ వాని నేమడిగెదవ్వఁడు గాక నీకేమి, యిది కాకదంతపరీక్షనున్ను." (కర్ణా పూర్ణోదయము)

కాకదత్తు సం వి. ఆ. స్త్రీ గురిజీ * చూ, తులానీజము

కాకధాతువు సం వి ఉ పుం కావంచీ * చూ, తృణము 1

కాకధ్వజము. సం వి ఆ పుం బడబాగ్ని చూ, నిష్ప. 2

కాకధ్వని. సం వి ఇ పుం కాకికూఠ చూ, స్వరము. 2

కాకనచి. సం. వి. ఈ స్త్రీ గురిజీ * చూ, తులానీజము

కాకనామము సం వి. ఓ పుం శ్రీవల్లి * చూ, బకపుష్పము.

కాకనాన. సం వి. ఆ. స్త్రీ కాకిగొండ * చూ, దొండ.

కాకనానము సం వి ఆ పుం చూ, వికంఠ కము *

కాకనాసిక సం వి ఆ. స్త్రీ 1 కాకిదొండ * చూ, దొండ, 2 కాకిచించి * చూ, తులానీజము.

కాకపక్షము. సం. వి ఆ పుం. 1. పిల్లజోట్టు చూ, సిగ 4, 2. జోనపము చూ, సిగ 4, 3. నీరుతుమికి * చూ, తుమికి

కాకపదము. సం వి. ఆ. పుం. 1. అడ్డముగాను పొట్టిపూగుడు ఉండుగీలన నజ్జిదోపము:

చూ, రత్నము 1, 2. రతిబంధవిశేషము. చూ, రతిబంధము.

కాకపర్ణి. సం. వి ఈ స్త్రీ. పిల్లవెనక * చూ, వెనక

కాకపాణి సం వి ఇ. పుం ముత్తెముయొక్క నల్లనికొంటిదోపము: చూ, ముత్తెము

కాకపాదము. సం వి. ఆ పుం, 1 అగ్నివృక్షము చూ, కేగు. 1; 2 తాళపాణిలాంగ భేదము చూ, తాళము 2, ఆం 3. తాళాంగములు అటింటిలో నొకటి (చూ, తాళాంగములు) చూ, ఆంగపాణిములు.

కాకపి సం వి ఇ పుం కాకిపియనుపాము చూ, సగ్గము

కాకపిండి సం వి ఈ స్త్రీ వెలిచీ * చూ, పిండిలికము

కాకపిక్వనాన్యము పా కోవల కాకులలోఁ జెరిగియుం దుడకు నేలుగఁ(బో)పువిధము

కాకపిత్త సం వి ఆ స్త్రీ కాకితుండి * చూ, సప్తల

కాకపీలి సం వి ఈ స్త్రీ గురిజీ * చూ, తులానీజము

కాకపీలకము సం వి ఆ పుం కాకితుమ్మికి * చూ తుమికి

కాకపీలువు సం వి ఉ స్త్రీ 1. గురిజీ * చూ, తులానీజము, 2 కాకితుమ్మికి * చూ, తుమికి, 3 కాకితుండి * చూ, సప్తల

కాకపుచ్చము సం వి. ఆ పుం కోయిల చూ, పికము

కాకపుష్పము. సం వి ఆ. పుం. — వై — కాకపుష్పము. సం వి. ఆ. న. పూజేయము * చూ, మాచిపత్రి.

కాకఫలము. సం. వి. ఆ. పుం. నింబ * చూ, నిమ్మ

కాకభలి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. కారముగలిగి పుట్ట
 గానుండు నిమ్యపండు చూ, నిమ్య.
 కాకభంజి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. గురజీ * : చూ,
 సప్తల.
 కాకభాండి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. మహాకరంజము
 * చూ, శాన్ము.
 కాకభీరువు. సం. వి. ఈ. పుం. గుడ్డగూబఃచూ,
 సకినంపుఁబులుఁగు.
 కాకమద్దవు. సం. వి. ఈ. పుం కూకురుగం
 డంగి చూ, దాత్యూచాము
 కాకమర్దకము. సం. వి. ఆ పుం. ముసిఠి *
 చూ, ముసిఠి
 కాకమర్దము. సం. వి. ఆ పుం — వై —
 కాకమల్లి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. అడవిమల్లె *
 చూ, మల్లె.
 కాకమాచి. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. = కామంచి-
 కాచి * చూ, వాయసి
 కాకమాచిక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. — వై. —
 కాకమాత. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. — వై —
 కాకమాతి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. కామంచి *
 చూ, తృణము. 1
 కాకము. సం. వి. ఆ. ప. 1. కాకులగుంపు
 చూ, వాయసము 1, 2 రతిబంధవిశేషము
 చూ, రతిబంధము, పుం 3 = కాకి చూ,
 వాయసము. 1, 4 కొండగోఁగు * చూ,
 సేతపున్నము, విణ 5 అల్పము చూ, స్పల్పము
 కాకముద్ద. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. కాకివెనరి *
 చూ, వెనరి
 కాకమాచి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. కామంచి *
 చూ, తృణము. 1
 కాకయవము సం. వి. ఆ. పుం. గింజపట్టని
 ధాన్యము చూ, ధాన్యము.
 కాకరక్త. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. గురిజీ * : చూ,
 కులాబీజము.

కాకరుకము. సం. వి. ఆ. పుం. గుడ్డగూబఃచూ,
 సకినంపుఁబులుఁగు.
 కాకరుకుఁడు సం. వి. ఆ. పుం. మంచుమాఁ
 కులచేత ఆఁడుదానికి వశుఁడైనవాఁడు: చూ,
 స్త్రీ. వశీభూతుఁడు. (రూ-కాకరూకుఁడు.)
 కాకరుకఫలము. (కాకికూఁతకు ఫలము.) పా.
 కూర్పు మొదలు ఈశాన్యమువఱకు యొనిమిది
 దిక్కులయందు కాకులు నూర్వోదయము
 మొదలు ఆస్తయము వఱకు నొక్కొక్క-
 దినమందు 3౪ - గడియ చొప్పున గుంపులు
 గూడి కూయుచున్నవై పృథ్వాణాదులకుఁ
 బోవువారికి దిక్కొలూనూరూపఫలములఁ గలు
 గఁజేయుఁగాన ఉదయాసంతరము 3౪ -
 గడియవఱకు కూర్పున నుండే నేని పృథ్వాణ
 కర్తకు లాభమును 3౪ - గడియకు పిమ్మట
 3౪ - గడియ వఱకు ఆస్తయంబున నుండే
 నేని శక్తిసాళమును దక్షిణంబున నుండే
 నేని బంధులాభమును, నైర్వతిదిక్కున నుండే
 నేని ధనమును, పశ్చిమంబున వర్షంబును,
 వాయువ్యమున నర్థమును, ఉదగ్దిక్కున నుండే
 నేని సౌఖ్యవశాదియు, ఈశాన్యంబున నుండే
 నేని యల్పభయమును నీక్రియంబున ఫలముల
 నిచ్చుననియు, కాకమైథున దర్శనమయ్యోనేని
 తప్పక వ్యాధికరంబగుననియు తెలియవలెను,
 కాలాచ్యుతము. 211 శ్లో.
 కాకరుకభీరువాయము పా. పగులు కాకికూఁత
 విని జేడిసి వెనిమిటినిఁ గొఁగిలింతుకొను
 వెలఁదిరాఁత్రి నర్మదానదిదాఁటి వెళ్ళినరీతి
 కాకరుకా. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. బదనిక * చూ,
 వదనిక.
 కాకరుకాము సం. వి. ఆ. పుం. తిలలు చూ,
 సువృలు
 కాకరూకము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. గుడ్డ
 గూబ చూ, సకినంపుఁబులుఁగు, 2. అపదేశ
 ము చూ, వ్యాజము 1.

కాకరూకుండు సం. వి. ఆ. పుం. 1. చూ, రూ-కాకరూకుండు; విణ. 2. ఆంగమిల వాడు చూ, దిగంబరుండు, 3 భయము కలవాడు చూ, వెఱపరి, 4 పేదవాడు చూ, బీదవాడు.

కాకరూటి. సం. వి. ఇ. పుం. నూకరము చూ, పంది.

కాకలకము. సం. వి. అ. పుం. కుత్తుకయందు వైకింగనబడు బుడిపి చూ, గొంతుముడి.

కాకలము. సం. వి. అ. పుం. 1 —వై.—, 2 =కాకీతము. చూ, పటపత్రిము

కాకలి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. నూత్నమైన యవ్య క్రాతూర మధురధ్వని చూ, స్వరము 2.

కాకలీదాగ్రీతు. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. ఒకరకము దాగ్రీతు * చూ, స్వాదుఫల

కాకలీమాచ్చన. ఆం. గాంధర్వవేదమున రాగా ధ్యాయమునందలి అవాంతరి ఛేదములు నాలు గింటిలో నొకటి: చూ, అవాంతరి ఛేదములు.

కాకలీయుత. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. సంగీతకాస్త్రములోని మూర్ఖాఛేదము చూ, స్వరము 2

కాకలీరవము సం. వి. ఆ. పుం. కోయిల చూ, పికము.

కాకలూకము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 గుడ్డగూబ చూ, సకినంపుంబులుంగు, 2 దంభము చూ, వ్యాజము. 1

కాకలూకుండు సం. వి. ఆ. పుం. 1 చూ, కాకరూకుండు, విణ. 2. అంగమెలవాండు చూ, దిగంబరుండు, 3 భయపడువాండు చూ, వెఱపరి, 4 పేదవాడు చూ, బీద వాడు.

కాకల్యంతరమూచ్చన. ఆం. గాంధర్వవేదమున రాగాధ్యాయమునందలి అవాంతరి ఛేదములు నాలుగింటిలో నొకటి: చూ, అవాంతరి ఛేదములు (అనుబంధములో)

కాకల్యంతరయమృగ సం. వి. జ్. స్త్రీ. చూ, కాకలీయుత

కాకవంధ్య. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. వంధ్యులు ఆఠిం టిలో నొకటి. చూ, వంధ్యులు. (శబ్దారకల్ప తరువులో 'ద్వాదశవర్షపత్యస్త్రీయాం' అని కలదు.)

కాకవల్లిరి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. ఎక్కుడుండీక* చూ, మాసేరు

కాకశీర్షము సం. వి. అ. పుం. శ్రీవల్లి * చూ, బకశ్రీర్షము

కాకశ్యామ సం. వి. ఆ. స్త్రీ. నల్లతీగె, కృష్ణ వల్లి* చూ, సురలి.

కాకసత్త్వ. ఆం. కామకాస్త్రమునందలి ద్వాదశవ త్వలలో నొకటి చూ, ద్వాదశవత్వలు

కాకసావర్తి ఆం. అశ్వశాస్త్రములోని ఆశుబా వర్ణములలోనొకటి చూ, ఆశుభావర్ణములు.

కాకస్మరము సం. వి. ఆ. పుం. చూ, కాక మగకము *

కాకస్త్రీ సం. వి. ఈ. స్త్రీ. కాకస్మి * చూ, నిష్కవన్నె గుడ్డుకాసుగు

కాకన్మూర్ఛము సం. వి. ఆ. పుం. కాకితు మ్మిక్తి * చూ, తుమ్మిక్తి

కాకస్వాహ సం. వి. ఆ. స్త్రీ. గురిణి * చూ, పులాచీజము

కాకాంము సం. వి. ఆ. స్త్రీ. సుగపాది * చూ, సుగపాలి

కాకాం సం. వి. ఆ. స్త్రీ. కాకిదొండ * చూ, గొండ.

కాకాంగి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. —వై.—

కాకాంచి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. —వై.—

కాకాండ. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. ఒకానొకతీలక*. చూ, లక, 1. కాకాంధము. సం. వి. అ. పుం. 1. చెప్పుటట్టు;

చూ, హంసపాది; 2. వెద్దవేము * చూ, వేము, 3. కాకితుమ్మికి * చూ, తుమ్మికి. కాకాండి సం వి. ఈ. శ్రీ. మహాజ్యోతిష్మతి * చూ, మానేరు.

కాకాండోల. సం. వి ఆ శ్రీ. —వై.— కాకాండోలము. సం వి ఆ. పుం. మామము* చూ, మినుము

కాకాంధము. సం వి స. పుం. వెద్దవేము * చూ, వేము.

కాకాకులము సం విణ. కాకులచే నాకుల మైనది

కాకాక్షిన్యాయము పా. కాకియోపువర నేకే నాకపక్కి కొఱగునువీరి (కాకికి ఒక కన్ను కనపడును, అదిఎటు పనికలిగినటున్న కన్ను కాన్సింబును) (చేహాశీవీపన్యాయ మిట్టిదే)

కాకాశ్విము. సం వి ఆ స. కాకికలువ * చూ, పద్మము 1

కాకాదని సం వి ఈ శ్రీ. 1. గురిజి * చూ, తులావీజము, 2 నల్లకప్పి * చూ, లవణి, 3 వెద్దకాచి * చూ, వాయసి.

కాకాగు నే ఆవ్య సప్తకము చూ లేదు. 2. కాకామృము సం వి ఆ. పుం. ఏఱువంగ * చూ, వంగ.

కాకాయువు సం వి ఉ పుం ఎత్కడుఁ దీగ * చూ, మానేరు

కాకారి, సం వి. ఇ పుం గుడ్లగుబ చూ, సకిసంపుఱులుఱగు

కాకాలము సం. వి. ఆ పుం బొంతకాక చూ, వాయసము 1

కాకానురుడు. సం. వి ఆ పుం 1. జయం తుఱు, ఇంపునికొడుకు చూ, పుత్రిండు. 1, 2. కాకానురుడను రక్కసుడు చూ, రాక్షసుడు. 1.

కాకాసి. సం. వి ఇ. పుం కప్ప: చూ, మం దూకము 1.

కాకి సం వి. ఈ. శ్రీ. 1. ఆఱుకాకి: చూ, వాయసము. 1, 2. కాచి *: చూ, వాయసి; వై. వి. (1) = కాకము కాకి చూ, వాయ సము. 1, విణ. (2) అల్పము. "కాకికలువ." మె చూ, స్వల్పము

కాకికలువ. వై వి = కాకకైరవ అల్లిపువ్వు*: చూ, పద్మము 1.

కాకికూఱ. ద్వ. వి 1 కా, కాకియఱువు చూ, స్వరము. 2 (కావుకావు అనివాడుక); 2 చూ, కాకరుత్పలము.

కాకివిప్ప. ద్వ. వి నీటియందలి గుల్ల, కంబూక. "క అక్కడలిఱ గాకివిప్పలు." య రి, ఆ 80 చూ, సంకు. 1.

కాకిచెఱు. ద్వ. వి తేజనకము, చెఱువంటి తృణము* చూ, తృణము 1

కాకిచావు. ద్వ. వి ఆక స్మికపుమ్మతి చూ, మరణము.

కాకిణి. సం. వి. ఈ శ్రీ. 1 = కాకి కర్నము నందు నాలవపాలు చూ, చుడ్డు, 2 ఒకపల ములో నాలవపాలు చూ, కాకిణి. 6, 3 గవ్వ చూ, వరాటము, 4 కొలిచెడు కొల, 5 తూనికభాగము, 6 ఎఱుగురిజి * చూ, తులావీజము

కాకిణీద్వయము. సం వి ఆ. న చూ, అరవీర సము

కాకితము. వై. వి. = కాకలము. చూ, పట పత్రిము (చూ-కాకిదము-కొగితము-కొగి దము)

కాకితీపు కే. వి. మాకావిశేషము చూ, మూర్ఖ

కాకితుమ్మికి. ద్వ. వి నల్లతుమ్మికి * చూ, తుమ్మికి.

కాకిదము. వై వి = కాకలము యా కాకి
తము (వా)

కాకిదొండ. వై వి. = కాకతుండఫల, అడవి
దొండ * చూ, దొండ.

కాకిని సం. వి ఈ. శ్రీ. 1 ఒక అడాలా నాల
వంతు, కానిచూ, దుడ్డు, 2 ఒక పలములా
నాలవపాలు చూ, కాకిటి 6, 8 గవ్వ
చూ, వరాటుము. (చూ-కాకిటి.)

కాకినేరేడు గ్వ. వి కాకజంబువు, నేల
నేరేడు * యా, నేరేడు (చూ-కాకి నేరేడు)

కాకిపిల్ల కాకిముద్దు లా. ఎవనిపిల్లయందు వాని
కిచ్చేను.

కాకివెనక ద్వ వి కాకముద్దు, పిల్లవెనక *
చూ, వెనక

కాకిబంగాము. ద్వ వి తాత్పర్యము చూ,
బోడ

కాకిబాతు ద్వ వి ఒక విన్నమై. అడవిబాతు
చూ, శరారి

కాకినేడి ద్వ వి బట్టినేడి * చూ, బొమ్మ
నేడి

కాకిశుక్లము ద్వ వి 2 కి. 5 ము నెడు
చూ, ధాన్యము

కాకిశెల్లు ద్వ వి కాకిచెఱు * (నిని పుట్టలను
చివ్వి వాగ్నిముసురు) చూ, శెల్లుము 1

కాకిలము సం. వి ఆ. పుం కింకర సణి చూ,
గొంతుముడి

కాకివన్నె ద్వ వి కాకివన్నెల పండువు కోడి
పుంజు (వా) చూ, పుంజు

కాకివెనురు. ద్వ వి గుండ్రము (గుండ్ర)ము =
కాకిచెఱు * చూ, శరము.

కాకిసాచ్చు వై. వి: చూ, కాకితిపు

కాకి. డి. వి. 1. గాసి; రామా. 6, ఆ 25.

కాకితము. 1: 2. తిరస్కారము: కాకి. 5,

ఆ. 88 చూ, వశాలనము, విణ. 8. పొట్టు
చూ, వ్యర్థము, 4 ఉశక్తి. చూ, కూన్యము 1
కాకుండు. సం. వి ఆ. పుం పిచ్చుకవంతు
చూ, నూరనూతుండు.

కాకున్నెడు సం. వి ఆ. పుం శ్రీరాముండు.
చూ, రాముండు

కాకుదము సం. వి. ఆ. న. తాలువు చూ, దవుడ
కాకున్నె. డి అన్య. (కాక + ఉన్నె) నిశ్చయ
ర్థము, భార. ఆద 2, ఆ. 165 చూ, నిశ్చ
యము

కాకుపు (కాకున్నరము.) సం. వి ఉ. శ్రీ
కోక భయాదులచే గలిగి డు ధ్వనివికారము
చూ, స్వరము 2

కాకుల్లియు సం. వి ఆ. న. 1 కూడనిపవి
చూ, వ్యభీకము, 2. కాపు చూ, పశ్చాత్తా
పము.

కాకుండుపు సం. వి. ఉ. పుం కాకిగుమ్మకి *
చూ, తుంక

కాకుంపు సం. వి ఈ. పుం 1. కిత్తి చూ,
ర్ప. 2 2 కెకాటక, శెల్లు (శి గ) *
చూ, ల్పణము 1

కాకుమి డి అన్య (కాక + మి) మఱియొక
గా నిలీమిని శెలుపును, "వ అకుచిభావంబు
ంగాకేమి యుష్మకమువతిపుం క వీయదప్పి
గోనగకాకుదయ్యె" (అకుచిభావంబానం
గాకేమి = అకుచిభావమున నేయును) భా
ఆది 1, ఆ 98 చూ, ఆ (1)

కాకుప్పము సం. వి ఆ. పుం నింగుము * చూ
నేము

కాకోచి సం. వి. ఈ. శ్రీ. కాకోచియను
చెడ చూ, చత్వర్యము 1

కాకోచికము. సం. వి. ఆ. పుం. ___వై. ___

కాకోటి. సం. వి ఈ. శ్రీ కావడి. చూ,
భారయద్ధ. (కావడివద్ద)

కాకోడుంబరము. సం వి అ పుం. బమ్మమేడి*
 చూ, బొమ్మమేడి
 కాకోడుంబరిక సం వి ఆ. శ్రీ. —వై.—
 కాకోత్పలము సం వి అ న కాకకలవ*
 చూ, పద్మము 1.
 కాకోదరము సం వి ఆ. పుం. 1. సాము చూ,
 సర్పము, 2 గుడ్డగూబ చూ, సక్తినంపుర
 బులుంగు, 3 శిఘ్రము చూ, వేగము. 3,
 4. కాకమర్దకము * చూ, ముసిడి
 కాకోదుంబరిక. సం వి ఆ శ్రీ. బమ్మమేడి*
 చూ, బొమ్మమేడి
 కాకోలము సం వి. అ పుం, న 1 ఎఱ్ఱనిపాము
 వివము. (పుం అనిశ క తిరువు) చూ,
 విసము 1, పుం 2 బొంతకాకి చూ, వాయ
 సము 1, 3 రక్తవర్ణముగల యొకానొక
 పాము చూ, సర్పము, అం 4 నరకములు
 ఇరువదియొకటింటిలో నొకటి చూ, నర
 కములు
 కాకోలి సం వి ఈ. శ్రీ. 1 = కారుకొల్లి*
 చూ, వాయసోలి, 2. తేలుమణి * చూ,
 వృశ్చికము 2
 కాకోలుండు సం వి. అ పుం. కుమ్మరి చూ,
 చక్రి 5
 కాక్షము. సం వి. అ పుం 1 కడకన్ను చూ,
 నేత్రము. 1, 2 మెల్లకన్ను చూ, నేత్రము 1
 కాక్షి సం వి ఈ. శ్రీ. 1 తొగరి చూ,
 సురాష్ట్రజము 1, 2. తొగరిమన్ను చూ,
 సురాష్ట్రజము 2, 3 అడవితొగరి తీరె
 చూ, సురాష్ట్రజము 3
 కాక్షీవకము సం. వి అ పుం. మునిగి* చూ,
 శిగువు 1
 కాక్షీవము. సం. వి. అ పుం. —వై.—
 కాగడ. దే. వి (కాంగు + గడ) చూ, దూ-
 కాగడా (వా)

కాగడా దే వి. (కాంగు + గడ) కొయ్యలేక
 గుడ్డతోనే యేర్పడినవిన నేతిదప్పటి “జగతి
 జ్యోతులు కాగడాలు.” హంస. 3, ఆ. 28:
 చూ, దివిటి.
 కాగరము అం ముప్పదిరెండు ఆయుధములలో
 నొకటి చూ, బాణము 1
 కాగలము సం వి. అ పుం కాకితము చూ,
 పటుపత్రిము
 కాగారము సం వి ఆ. పుం 1 చెడ్డ ఇల్లు
 చూ, గృహము. 1, 2 గాలి ఇల్లు చూ,
 గృహము 1. (ఇట్టిపదములు పెక్కులూహ్యం
 బులు.)
 కాగిత పుటట్ట ద్వ వి చూ, అట్టి 4
 కాగితము వై వి = కాకలః చూ, పటుపత్రము
 (రూ- కాకిదము)
 కాగిన దే వి ఒకరఃముచేప చూ, చుట్టము 1.
 కాఘ్నిణి సం వి. ఈ శ్రీ. మంట చూ, నిష్ప
 (ఇట్టిపదము లూహ్యంబులు)
 కాచసంభవిన్యాయము పా లాంతరలోని
 దీపము ఎంతగాలివేసినను కదలకుండువిధము
 కాచనికము సం వి. ఆ న పండ్లముఱికి చూ,
 పండ్లపాచి
 కాచసాత్రము సం వి. అ. న గాజిగిన్నె
 చూ, సాత్రము 6
 కాచభాజనము సం వి అ న —వై.—
 కాచులము సం. వి. అ న గాజిష్ట. చూ,
 లవణము 1
 కాచము. సం వి అ. న, పుం. 1. —వై.—,
 2. = గాజి గాజిమన్ను చూ, భూమి. 1,
 3 గాజిపూస చూ, పూస, 4. కావడి
 పట్టు చూ, శిక్యము. 2, 5 కంటిరేవులు
 చూ, బిడాలము 2, 6 దుగ్గానిలో నాలవ
 భాగము, దుగ్గానిలో పదియవభాగము (అని
 కొందఱు) (దుగ్గాని = రెండుదముక్కులు.

టంకమునకు పదియాణుదబ్బులుకనుకఅక్క-
 ప్పకొరము ఇక్కడ కానియన(గా దమ్మిడి)
 "శ్లో" కాచాయనీచం కనునీయవాచా, .
 నీతే తుచేలే శ్రీతమాతుచేలే" (తె ప) —
 కాసు
 కాచలవణము. సం వి. ఆ న 1 చూ. కాచ
 వలము, ఆం 2 ఊరములు అయిదింటిలో
 నొకటి చూ, ఊరములు.
 కాచలవణశుద్ధి. పా. ఇది చింతాకురసమున అడిపి
 యెండబెట్టిన శుద్ధి.
 కాచసంభవము. సం వి ఆ. ౩ చూ. కాచ
 లవణము.
 కాచసాలి సం వి ఈ శ్రీ. పాటలక చూ,
 సాలి. 2. (రూ-కాలసాలి)
 కాచనాళిని సం వి ఈ శ్రీ నల్లయుప్పి *
 చూ, లవణి
 కాచిఘము సం. వి ఆ పుం 1. బంగారు
 చూ, లాచూము 1, 2 ఎలుక చూ, మూషి
 కము
 కాచిఘండు సం వి ఆ. పుం.లిండ్రిలేనివాడు.
 కాచితము సం. విణ కావడి యుట్టియందుం...
 బడిన లింపె కుండలో నగుని చూ, శక్తితము
 కాచిఘము సం. వి ఆ పుం చూ, దేనకులో
 ద్భవము *
 కాచిపాచిని సం వి. ఈ శ్రీ పాటిగుమ్మడి*
 చూ, మహాఫలము.
 కాచు. దే. అ. క్రి 1 (కాయ) కాచు,
 2. (ఎండ) కాయు, అచ్చి ఆర, కాం. 42,
 స క్రి. 8. బాధలు తొలగించి రక్షించు.
 "మముంగావుము పోవుము" వారి. పూ
 7, ఆ: చూ, రక్షించు; 4. ఎదురుచూచు
 చూ, పోలితీంచు; 5 ఓర్పు, భార.ఉద్యోగ
 ఆ. 114: పూ, సహించు; 6. మోచు:
 కాటకము.

కాచుట దే వి చూ. అవేక్ష. 2.
 కాచుపేపరి. దే. వి. మాంసముతినువాండు చూ,
 మాంసాహారి
 కాచువాండు దే వి చూ, రక్షకుడు.
 కాజీ దే వి. 1. ఒకరకముచెట్టు, "వెలితమ్మి
 కాజీపువ్వులు ముడుంగ" పా. 2, ఆ 50
 చూ, వృక్షము, 2 మనామ్యవీయులచారి
 కాటకము దే వి కఱపు చూ, దుర్బిక్షము.
 కాటపాలెబాగ్రాహ్యణులు పా కపూరియె బాగ్రా
 హ్యణులూ నొక తెగవారు చూ, బాగ్రాహ్య
 ణులు
 కాటవము సం. వి ఆ. ౩ చూ, కఱుత్వము
 కాటూ హి వి వైద్యత్రాసు, ధాన్యాదులు
 తూండు వైద్యత్రాక్షేడ చూ, త్రాసు.
 కాటిక సం వి ఆ. శ్రీ అడవిచూ, విషియు
 కాటికాపరి దే వి శ్శకావమంతు కాంచు
 వాడు
 కాటికెగార్చుచూ మీట బా నావనిధముగా
 నుండుట "నేనిప్పుడు నిరాశ్రయి తాదశ
 నున్నగి కాటికెగార్చుసాంచుకొనియుంటిని"
 (నీతి ఎంద్రిక-వి. గ్రాము)
 కాటిగాండు దే వి ఒకరకము పక్షి చూ,
 పక్షి
 కాటిసాపండు దే వి (కాడు + పాపండు)
 గోపాలకుండు చూ, మహాశు శుభ్రండు
 కాటిసాపలవాండు దే. వి బ బాలనిద్యవేసెడి
 అటవికజనవిశేషము
 కాటితేండు దే. వి (కాడు + తేండు)
 ముక్కంటి, కార 3, ఆ 49 చూ, శివుడు
 (రూ-కాశ్రీండు)
 కాటు. దే. వి 1 మాడియడుగంటుట చూ
 అడుగంటుట, 2 కఱచినగాయము, లక్ష్య
 4, ఆ. 48: చూ, నరుకు; 8: చూ, కఱచుట
 కాటుక, దే. వి చూ, చూండు. 1.

కాటుకకంకి పా ఒకవిధమైన తెగులువలన కా తము సంచ. వి. అ. పుం. పాపాణము' చూ, చెడిపోయి నల్లబడిన జొన్నలానగువాని వెన్ను.

కాటుకకంటిగుఱ్ఱము. జే. వి. ఇంద్రాయుధమున గుఱ్ఱము' చూ, హయము.

కాటుకకొండ. జే. వి. అంజనపర్వతము చూ. పర్వతము. (ఇట్లు కాటుకగుబ్బలి మొ)

కాటుకపట్టు. జే. అ. క్రి చూ, నలుపుపాణం. స్వా 3, ఆ. 18

కాటుకపిట్ట. ద్వ. వి ఖంజరీటము చూ, పిచ్చుక.

కాటుకము సంచ వి అ. న కటుత్వము, కాటు వము

కాటుకతాయి జే వి సావీరాంజనము చూ, సావీరము 2

కాటుక కేతులసాము జే వి. పులివెండ్ర చూ, సర్పము

కాటులాడు. జే అ క్రి (కాటులు + ఆడు) కలహించు, భార. శాం 1, ఆ 45 చూ, వాటులాడు

కాటువోపు జే. అ. క్రి (కాటు + వోపు.) అడుగంటు చూ, వోషించు

కాటెట్టి జే వి. ఒకానొక తుంద్రీదేవత చూ, మహాలక్ష్మి 3. (రూ-కాటేటి)

కాటేటి. జే వి. —పై.—

కాట్రొగడ. జే. వి. కంపకోట చూ, పొర్రీచీ నము 1.

కాట్రొయి. వా. వి. అడ్డుగావేసిన తాయి (పానకములో పుల్లనంటిది)

కాట్రొండు. జే. వి. (కాడు + ఊండు) చూ, రూ-కాట్రొండు; య. 2, ఆ. 3.

కాతకము. పా. యజుర్వేదమున మహామంత్రీ ములుగల యొక భాగము.

రాయి.

కార్యస్థలము. సంచ వి. అ. పుం. కపిత్థము * చూ, వెలగ. (పైపెంతు కంఠకాయ)

కాడు. వై. వి 1. కటక. వల్లకాడు చూ, శృశానము, 2 అడవి చూ, విపినము,

3 చేటు చూ, రుత్త, 4. మఱపు చూ విస్మృతి

కాడుచెయ్యు. వై. స. క్రి. నాశముచేయు, భీ. 4, ఆ 80 చూ, పాడుసేయు

కాడుపడు. వై. అ. క్రి 1. రూ-కాడ్పడు. కలఁ తపడు, హరి. ఉ 9, ఆ. 42; నిర్వ. 4, ఆ. 76;

చూ, సంజీభించు, 2. కనఁబడకపోవు; భార శాం. 3, ఆ. 158, భీ 4, ఆ. 58.

(పే) కాడుపఱచు) చూ, మమ్మవోపు. కాడ్పడు వై. అ. క్రి —పై.—

కాణము సంచ వి అ. పుం. 1 కాః చూ, వాయుసము 1, 2. తెల్లకాకి చూ, వాయ

సము. 1, వై. వి. (1) = భాదన. గుఱ్ఱము మొదలగువాని యొక్కయులవలు లోన

గాఁగల భక్త్యము, భార. ఉద్యో. 1, ఆ. 98 చూ, దాణ.

కాణయాచి. జే వి. 1. చిరకాల వాస్థుసానము, రామా. 6, ఆ. 198 రూ-కాణాచి, విణ

2 చిరకాలానుభవము కలది రూ-కాణాచి కాణాచి. —పై.— (1.-విజ 1, ఆ 20,

2.- కళా 3, ఆ. 191.)

కాణాదము అంచ. కణాదముపై పోక్తన్యాయ శాస్త్రము (తర్కము చెండు విధములు, —

న్యాయము, కాణాదము.) చూ, తర్కము. కాణి వై. వి = కాణి చూ, దుడ్డు (రూ- కాని.)

కాణుండు సంచ. వి. అ. పుం. ఏకాక్షుండు. చూ, ఒంటికంటివాడు.

కాణికము సం. వి. ఆ. పుం. కాకి చూ, వాయసము. 1

కాణ్యులు. పా. మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణులలో నొకతెగ వీరు శుక్ల యజుర్వేదములలో నొక కాఖపారు వీరిది శతపథ బ్రాహ్మణము కాత్యాయన నూత్రీము. పృథమకాఖీయు లనబడుదురు. చూ, బ్రాహ్మణులు

కాత. దే ద్రీ, అగుఁగాక, అంగీకారార్థకము: చూ, సమృతి. 1 (అశీర్షమునందు తద్ధర్మార్థక క్రియల కనుపర్యాయ క్షయగు శబ్దము. "అఖిల భూతములకు నానందమగుఁగాక" మార్క. 8 ఆ 9 రూ-కావృత.

కాతరఁడు. సం. విణ. ఆధీరఁడు, భయశీలుఁడు (అని కొందఱు) చూ, తెలువరి

కాతరము. సం. వి. ఆ. న. కాతలనును చేప చూ, మత్స్యము. 1.

కాతలము సం. వి. ఆ. న. —పై —

కాతా, ఖాతా. హిం. వి. ఇచ్చి పుచ్చుకోలు తెక్కా.

కాతాళము దే. వి. కోపము, జై. 7, ఆ. 94 చూ, కోపము

కాతలలు సం. వి. ఆ. న. బ. పాటిమప్పులు *. చూ, మప్పులు

కాతువరికి సం. వి. ఆ. శ్రీ. —పై —

కాత్యణము సం. వి. ఆ. న. కామంచి *. చూ, పృణము. 1.

కాత్యాయనము అం. 1 బోధాయనాది తొమ్మిది నూత్రీయులలో నొకటి చూ, కల్పము, 2. స్మృతులు పదునెనిమిదింటిలో నొకటి: చూ, స్మృతులు. (కాత్యాయన స్మృతి.)

కాత్యాయని సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. గౌరి.చూ, సార్వతి. 1, 2. సము వయసుచెల్లి కావి వీరగట్టిన విధన: చూ, శ్రీ.

కాత్యాయనీయము. అం పంచనూత్రీయులలో నొకటి చూ, పంచనూత్రీయులు.

కాత్యాయనఁడు. సం. వి. ఆ. పుం. వరరుచి మహర్షి చూ, ముని 1.

కాత్నీ. సం. వి. ఇ. శ్రీ. తొవరిచున్న చూ, సురాష్ట్రజము 2

కాదంబ సం. వి. ఆ. శ్రీ. వెద్దవోడతరము *: చూ, ముండరిక.

కాదంబకము. సం. వి. ఆ. పుం. ఆమ్ము. చూ బాణము. 1

కాదంబము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 —పై — (గూ- కదంబము- కడంబము- కలంబము.), 2 మధుగముగాఁ బలుకు చాంస చూ, చాంస, 3 చెఱుకు చూ, రసాలము. 3; విణ. 4. కడప చెట్టు సంబంధమైవది

కాదంబరము సం. వి. ఆ. న. 1 పెరుఁగుమీ తెట్టె చూ, మీఁద, 2. వాద్యవిశేష: చూ, వీణ, 3. ఎల్ల చూ, సీమ. 1, 4. క; చూ, సుగ 2, 5. కడిమిపూలకల్లు చ సురి 2, 6 పక్వమైన చెఱుకురసమునఁ జే కల్లు, శీఘ్రపు. చూ, సుగ 2.

కాదంబరి సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1 క; చూ, సుగ 2. 2. ఆఁడుగోయి చూ, పకము 3. ఆఁడుగోరింక చ శారక 1, 4 నలువరాణి. చూ, సరస్వతి 5 ఒకనొక కావ్యము చూ, కావ్యము. 6 కాదంబరి కావ్యకర్త బాణుఁడు. చ కావ్యనాటకములు

కాదంబరీజము. సం. వి. ఆ. న. సురాణీజ: కాదంబర్యము. సం. వి. ఆ. పుం. నీరుకడిమి చూ, నీపము

కాదంబిని సం. వి. ఈ. శ్రీ. మేఘపంక్తి: చ మేఘము 1.

కాదరి సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1 ఒకానొకనది: చూ, నది; 2 పసుపు చూ, వర్ణము. 6, 8. లంజె: చూ, వేశ్య.

కాదలి సం వి ఈ శ్రీ. అరటి* చూ, రంభ. 2. (రూ-కాదలి)

కాదా. జే అవ్య (కాదు + అ) చూ, కద. 8.

కాదాచిత్కము సం. విణ 12కొనొకప్పుడు కలుగునది చూ, కదాచిద్దపము

కాది సం. వి. ఈ. శ్రీ. కకారమును మొదలు గాగలది. (కాదివిద్య యని మంత్ర)శాస్త్ర ప్రసిద్ధము)

కాదు జే అవ్య సోకారము. చూ, లేదు 2

కాదే జే. అవ్య. (కాదు + ఎ) కాదా, భార. శాం. 1, ఆ 79. చూ, కద 8

కాడే జే అవ్య. (కాదు + ఏ) —వై.—; వి. పు. 7, ఆ. 183.

కాడేశాదులు. పా నూ - క్రి. పరి.- లాఠిపో సహితము కాడేశాదులు కానంబడియెడి.— లాఠిపో=ముత్తుపరమగునపుడేకొక యితర సందర్భములందును; కాడేశాదులు=కకారా డేశము వర్ణలలోపములొనైనవి గలవు ఆగుట=కావుట. భావార్థక ప్రత్యయమైన “ట” ముత్తులలోఁ జేరలేదు ఇట్లే తక్కినవి చూ చునది. కావుతను-కాతను, అగుడును-కావు డును, కావునను-కానను, అనవుడును-అను డును-నావునును, ఇత్యాదులు (విషయము తెలియుటకంతయు వివరింపఁబడియె) చూ, కావుట 2

కాద్రీవేయుండు సం వి ఆ. పుం. కద్రీవ కొడుకు, పాము: చూ, సర్పము

కాద్రీనువు సం వి ఈ. శ్రీ. సుకత. చూ, ఘనవు (ఇత్యాదిపదము లూహ్యంబులు.)

కాన జే. అవ్య. 1. తెనుఁగు సంబోధనంబునఅను ప్రయుక్తమగు కల్పము “తలికొన-సామికొన”

మొ, జే. ద్ర. 2. కనుక చూ, పోతువు; వై. వి. 8.—కానన అడవి చూ, విప్పినము.

కానబట్టు. జే. అ. క్రి (కానన్ + బట్టు) కనే బడు, రా యు, కాం. 15: చూ, ప్రత్యక్ష మగు.

కానబడు. జే అ. క్రి —వై.—

కానము. సం వి. ఆ న 1.—కాన-కోన. అడవి: చూ, విప్పినము, 2. ఇల్లు: చూ, సదనము 1; 3 మనుష్యులు వేసి వెంచినతోట చూ, కనుము. 2; 4. బ్రహ్మముఖము

కాననారి సం. వి ఇ. పుం జమ్మి* చూ,కవి. కాననివాఁడు. జే విణ అంధుఁడు, భాగ. 7, స్కం 182 చూ, గుర్రుడి.

కానపుంజి. ద్వ. వి. గునపనకోడి. చూ, పుంజి.

కానరము. సం.వి అ. న. కాలుపోతు. చూ, మహిషము.

కానరానదుగులుగలమేటి. దే. వి. పాము: చూ, సర్పము.

కానరానిచేక్క. ద్వ. వి. అభిజిత్తు చూ సత్కర్మము 1.

కానరానివాఁడు. జే. వి. 1. అంధుఁడు చూ, గుర్రుడి, 2 కనఁబడనివాఁడు; (సం. ప) — అంతర్నితుఁడు, అగోచరుఁడు, అదృశ్యుఁడు.

కానరేఁగు. దే వి ములువెలము* చూ, రేఁగు. 1.

కాని వై. వి 1 =కాణిడి. ఒకఅణిలో నాలవ వంతు, రుక్కొం. 8, ఆ 45 చూ, దుడ్డు; జే. అవ్య 2. వికల్పమును తెలుపును. “నేఁడు కాని రేపుకొని వచ్చును” చూ వికల్పము. 2. 3 నూ-కానీ. తక్కననుసర్థము తెలుపును. భార. ఉద్యో. 2. ఆ 187 చూ, వినా, వా 4 లక్ష్యవైట్టకుండుటను తెలుపును.

కానిక జే వి. ఉపహారము, భార. ఆను. 4. ఆ. 488: చూ, లంచము (రూ-కానికే

కానికూడు. బా. తగనికూడు, నీవారసము. "కానికూడు తినినను కడుపునిండవలెను "

కానికొవ్వు. కే. వి. అకాశమూర్తములేక నక్షత్రమూర్తము చూ, ఉత్పాదము.

కానిపని. కే. వి. చెడపని చూ, వ్యర్థికము. 2.

కానిపించు. కే. అ. క్రి 1. రూ- కనిపించు; కళా 2, అ 98 చూ, ప్రత్యక్షముగుఁపే. 2 కనకశేయు. —వై.—

కానిమాట. కే. వి. ఊణక మోపిననింద చూ, నింద 1.

కానివాండ్రు. కే. వి. అంచేద చూ, నిష్ప్రవ యోజకండు.

కానిస్థి నేముండు సం వి. అ. పుం చెల్లెలి కొడుకు చూ, మేనల్లుండు కానిస్థిలిలు. అం రక్షకభటుండు.

కాసి. కే. అవ్య 1 వికల్పమును తెలుపును, ఆము 2, అ. 26 చూ, వికల్పము. 2, 2. వివార్థకము. కాశి 2, అ 9 చూ, వినా, 3. ఆలాగునేచేయుము అనుటను తెలుపును "ఆలాగునే కాసి "

కాసినుండు. సం వి అ పుం. 1 కన్యక కొడుకు చూ, పుత్రుండు, 2 చూ, కర్ణకం, 3 వ్యాసుండు; చూ, ముని 1, అం 4 పుత్రులు పన్నెద్రటిలో నొకండు చూ, పుత్రులు

కాసియరా. వా వి 1 వెతిపించెడుమాట, 2 అం గికారమును తెలుపును. (రూ-కాసిరా)

కాను. కే. వి. 1. నీర్మకలియని మజ్జగ చూ, మజ్జగ, 2. ఉష్ణగణ్డి* చూ, తృణము. 1, వా కాలిభాగము.

కానుక. కే. వి. రూ- కాన్క. ఉపహారము; భాగ. 10, స్కం. ఉ. 770: చూ, లంచము.

కానుగు. కే. వి. రూ- క్రోధగు :* చూ, కానుగు.

కానుపు. కే. వి 1. రూ- కాన్క. ప్రసూతి చూ, ప్రసవము, 2. రూ- కాన్క, చూపు, హరి ఉ. 7, అ చూ, లక్షణము 3.

కాన్క- కే. వి చూ, రూ- కానుక.

కాన్కించు. కే. అ. క్రి చూ, రూ-కానిపించు.

కాన్క చే వి చూ, రూ- కానుపు.

కాన్కబ్రహ్మము. సం. వి. అ. న. చూ, రూ- కన్యా కుబ్రహ్మము.

కాన్కజ. సం వి. ఆ క్రీ నలియను గంధద్రో వ్యము చూ, రాజార్హము.

కాపంథము. కే. వి కుక్కునుగైడి కొయ్య; అం, భా. ద్వి కూ 290

కాపటికండు. సం. వి అ పుం 1 ఇంద్రోబాలి కుండు చూ, పాృతిహారకుండు, 2. సిసు పుండు; చూ, శిష్యుండు, 3. కూరదినములను దినుటను విధించువాండు

కాపట్టము. సం. వి అ న జత్తు. కపటము చూ, వ్యాజము 1.

కాపథము సం వి అ న 1 నీర వట్టికేరక* చూ, వట్టికేర, అం 2 కత్తితపువ్వువ చూ, మూర్తము 1

కాపరి కే. వి (కాపు + అరి) మనుపరి, భాగ 10, స్కం 482 చూ, రక్షకుండు

కాపాడు. కే. అ క్రి (కాపు + అడి) బాధ లుతోలగించి రక్షించు చూ, రక్షించు.

కాపాడుట. కే. వి కాపుడు: చూ, రక్షణము. కాపాలము. సం. వి అ. న 1. అష్టాదశ క్రమ

లలో నొకటగు వాతికక్రమము చూ, మండలము, 3; అం 2. మతములు ఆటింకిలో నొకటి చూ, మతములు, 3 అష్ట్రములు ఏబదిమాడింకిలో నొకటి చూ, అష్ట్రములు

కాపాలి. సం. వి. ఈ. క్రీ. కోమటిడి : చూ, కైశ్య.

కాపాలివండు. సం వి. ఆ పుం కాపాలిక
మతము గలవాడు.

కాపాలికేయుండు. అం రుద్రులు పమనోకం
డుగురిలో నొకండు చూ, రుద్రులు.

కాపి. ఆం. వి.1 అచ్చిగములబంతిచూ, వజ్రవడి,

2. నకలు: చూ, పృతి 2, 3. కాపీగింజ,

4. కాపీగింజల పొడి పాలలోకలిపి త్రాగెడి
ద్రవపదార్థము, (రూ- కాపీ - కాఫీ)

కాపిలము. సం. వి. ఆ న. 1 కపిలమతము,
2. సాంఖ్యశాస్త్రము, అం. 3. ఉపపురాణ
ములు పదునెనిమిదిటిలో నొకటి చూ, ఉప
పురాణములు.

కాపిలుండు. సం. వి. ఆ. పుం సాంఖ్యశాస్త్ర
వేత్త.

కాపికము సం. వి. ఆ న కల్లు గూ, సుర. 2
కాపికాయనము సం. వి. ఆ న —నై—

కాపికాయిని. సం. వి. ఇ. న —నై—

కాపికేయుము సం. వి. ఆ. పుం పిపాసము చూ,
భూతము.

కాపినసము. సం. వి. ఆ. పుం పడిసెము చూ,
హంప.

కాపీలైటు అం. వి. గ్రంథస్వామ్యము

కాపు దే. వి. 1. కాపుగడ చూ, రక్షణము,

2. కాయలు కామట. "మామిడిచెట్టుకాపు
తక్క-న."

కాపుగడ దే. వి. కాపురా అ, కాం. 138
పుట: చూ, రక్షణము.

కాపురంపుండు సం. వి. ఆ. పుం. కుత్సితపుర
ంపుండు కాపూరంపుండు, గోపీనది.

కాపూరంపుండు. సం. వి. ఆ. పుం. —నై—

కాపృథ్వి. సం. వి. ఈ. శ్రీ చెడ్డనేల చూ,
భూమి 1. (ఇట్టిపదము లూహ్యంబులు)

కాపేయము. సం. వి. ఆ. న. 1. కోటిబుద్ధి,

2. కోటికర్మ, 3. కోటికులగుంపు, దే. వి.

(1) కృపూత: చూ, దయ.

కాపాతము సం. వి. ఆ. న. 1 సాపురముల
గుంపు చూ, సాపురము, 2. అంజనవిశేషము
చూ, సాపీరము

కాపాతాంజనము. సం. వి. ఆ. న. అంజనవిశే
షము చూ, సాపీరము.

కాప్యకరము. సం. వి. ఆ. పుం తన చిత్తమున
పాపముంచి మాట్లాడుట. రూ-కాప్యకారము

కాప్యకారము. సం. వి. ఆ. పుం. —నై—

కాఫలము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, పినగుమ్మ
డు *

కాఫాలము సం. వి. ఆ. న. చెడుగొడ్డలి చూ,
ముద్దరము.

కాఫి, కాఫీ. అం. వి. చూ, కాపి. 3 - 4.
"కాఫీచకొటల్." (వా)

కాఫీట్కారము సం. వి. ఆ. పుం. ఏనుగు చెడ్డ
కూత చూ, స్వరము 2.

కామ. దే. వి. 1 తామరలోనగువారి కాండ,
హరి పూ, 7, అ. 51 చూ, బిసము. 1;

2. అటలనరము చూ, పర్వణిము, 3. కూ
రానులోనగువారి కాండ చూ, కాండ. 4.

4 తొడిమె చూ, వృంతము, 5. గొడుగులో
నగువారి దండము హరి పూ, 7, అ. 178;

(కనకపుకామలోమరము, పడగ కామ, బంగర
కామకుంచె మొదలగునవి), 6 మగగుట్టి

చూ, శిశ్మము, 7. చేనుమొన చూ, స్తనము 1

కామంగామి. సం. వి. అ. వా స్వేచ్ఛాగమనశిలుం
డు కామగామి. కామచారి

కామంచి. వై. వి. 1 = కామంజిక, కత్పణము;
చూ, తృణము 1 (రూ- కామంచి), 2. నల్ల

బుడుసరి * చూ, వాయసి

కామంజిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ = కామంచి. కత్ప
ణము *: చూ, తృణము. 1.

కామందకాగ్యర్థశాస్త్రము. పా. దండనీతియను
శాస్త్రము చూ, విద్యలు.

కామంధమి. సం. వి. న్. పుం. కంచీరి చూ, కాంస్యకారుడు (చూ, స్వర్ణకారుడు)
 కామకళ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. కలయిక, రతి. చూ, సంయోగము.
 కామకళానిధి. పా కామకళాస్రమునందలి యొకానొక గ్రంథము.
 కామకూటము సం. వి. ఆ. పుం 1 వేశ్యా ప్రిణయము, 2. వేశ్యావిధిమము, 3 బ్రహ్మ రాక్షససంచాతి.
 కామకేరి సం. వి. ఇ. ఈ శ్రీ. 1 సుగంధము చూ, సంయోగము, విణ 2 సిద్ధుడు చూ, విటుడు.
 కామగుణము సం. వి. ఆ. పుం చెలిమి చూ, స్నేహము. 1
 కామఖడ్గదళ సం. వి. ఆ. శ్రీ. బంగారుమొగలి చూ, మొగలి
 కామగామి. సం. వి. ఇ. న్ చూ, రూ- కాంచం గామి
 కామచారి. సం. వి. ఇ. న్ 1 —వై—, 2 కామకుడు చూ, కలపుకాండ, 3 చతు కము చూ, పిమ్మిక
 కామబంబులు ఆం దూలము, వేట, శ్రీ, పానము, అర్థమాసణము (5)
 కామబాణము సం. వి. ఆ. పుం కోయిల చూ, పికము.
 కామశూడు సం. వి. ఆ. పుం మరుడు చూ, మన్మథుడు.
 కామత. సం. వి. ఆ. శ్రీ. ముయ్యారుపాన్న * చూ, సాలపరి.
 కామతాత. సం. వి. ఆ. పుం. వెన్నుడు చూ, వివేచన, 1.
 కామతాతము. సం. వి. ఆ. పుం. కోయిలచూ, పికము.

కామద. సం. వి. ఆ. శ్రీ. కామధేనువు. చూ, ధేనువు.
 కామదుడు. సం. వి. ఇ. కోరికలనిచ్చువాడు.
 కామదుఘ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, కామద.
 కామదూతి సం. వి. ఈ. శ్రీ. కలిగొట్టు * : చూ, సౌలి 2.
 కామదూతిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. కాండేరి * చూ, నాగదంఠి.
 కామదేవుడు. సం. వి. ఆ. పుం. వలపురాయండు చూ, మన్మథుడు
 కామధక్కు సం. వి. హా. పుం. 1. ముక్కంటి చూ, శివుడు, 2 సన్నాసి చూ, మని 1. (యోగాభ్యాసముచేయు యోగి)
 కామధక్కు సం. వి. హా. శ్రీ. చూ, కామ ధేనువు
 కామధేనువు సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1 కోరికవస్తువు లిచ్చెడి వేట్టుకావు చూ, ధేనువు. 2 మహా రాములు పదునాటింటిలో నొకటి చూ, మహాగానములు
 కామధ్వంసి సం. వి. న్ పుం వలరాజి మాడు చూ, పుడు
 కామన సం. వి. ఆ. శ్రీ. ఇచ్చి చూ, వాంఛ కామనము సం. వి. ఆ. పుం కంగలి * చూ, హేతువున్ను, విణ 2 ఇచ్చి. లది చూ, వాంఛ; 3 పీకనిది చూ, హృదయము
 కామనిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. కనుపాప చూ, తాగకిచూ
 కామనుడు సం. వి. ఇ. 1 ఇచ్చిలవాడు, శ్రీ. కామకుడు చూ, వలపుకాడు, 2 అందగాడు చూ, సౌందర్యవంతుడు.
 కామపత్ని. సం. వి. ఈ. శ్రీ. రతి చూ, సంయోగము.
 కామసాలుడు. సం. వి. ఆ. పుం. బలదేవుడు: చూ, బలరాముడు.

కామకీడితుఁడు. సం విణ. కామాతురుఁడుః
చూ, వలపుకాఁడు.

కామపదము. సం వి అ. పుం కలియిక
లాగులు చూ, రతిబంధము

కామఫలము. సం వి. అ పుం మహారాజా
మృము* చూ, మామిడి

కామమందిరము సం వి. అ. న. ఆఁడుగుఱి.
చూ, భగము. 12.

కామమహము. సం. వి అ పుం. చైత్రపార్ణిమ.
చిత్తానతుత్రో యుక్తనుగు పున్నమ. చూ,
పున్నమ

కామము సం వి అ. న 1. కోరిక చూ,
వాంఛ, 2 మత్తు చూ, మదము 1, 3 పురుష
రజస్సు చూ, శేతస్సు 1, పుం 4 ఇచ్చి,
చూ, వాంఛ, 5 క్రి విణ. ఆ న ఇచ్చినప్పి
నట్లు, అలసోక చూ, యిభోచ్చము, అం 4
పురుషార్థములు నాలుగింటిలో నొకటి చూ,
పురుషార్థములు, 5. రాజముఖ్యగుణములు
మూడింటిలో నొకటి, (వ్యభోక్త్యయంఠే)
కామము చూ, రాజముఖ్యగుణములు, 6 అరి
వర్ణములు ఆఱింటిలో నొకటి చూ, ఆరివర్ణ
ములు, 7 హేయగుణములు పదునాఱింటిలో
నొకటి చూ, హేయగుణములు, పా
8 కామము అనఁగా మనస్సు మొదలగు నిం
దియియుములచేత కోరఁబడిన విషయమునభవ
సుఖమును గోరుట. ఇది మన్మథుడైనత్యైమై
ధర్మార్థములకంటె నిహవలలోక సుఖసాధ
కమై మోక్షకరంబైయుండును ("శ్లో బలం
బలవతాంచాహం కామం గా వివర్జితమ్, ధర్మా
విరుద్ధోఽహతేషు కామోస్మి భరతర్షభి " అని
భగవద్గీతలయందు స ప్రమాధ్యాయమున ౧౧వ
శ్లోకము. ఇట్టి భగవద్వచన ప్రమాణముచేత
ధర్మార్థముల ననుసరించిన కామంబు సర్వా
భీష్టంబుల నొసంగును. స్వకాంతయందు

మంత్రకృతకామకళా విశేషముల వలన పుత్ర
సంతతి గలుగఁ బరలోకప్రాప్తి సాధకముగు.
ఎట్టులనిన — "పునామై నారకాత్మాయత
ఇతిపుత్రః" అని చెప్పటచే 'పు' అనెడు
నరకబాధ వలన రక్షించువాఁడు గనుక
పుత్రుఁడు. ఈ పుత్రసంతతి వలన పుణ్య
లోకము గలుగుననుటకు భారతము ౫౬ది
పర్వము 5 వ ఆశ్వా. మన పాండురాజు కథ
యును, ఈ పర్వమునంఠే 2 వ ఆశ్వాసమున
జరత్కారుని కథయును ప్రమాణములై
యున్నవి ఎట్లనిన. — పాండురాజు భార్య
లతో శతశృంగపర్వతమున తపంబునలుపు
చుండి యొక్కనాఁడు దివ్యవిమానము లెక్కి
వచ్చుచు బోవుచున్న బృందారక బృంద
ముల్లలు నిండియున్న స్వర్ణపుర మార్గంబున
పుణ్యలోకంబుల కనాయాసంబున నుత్తరాభి
ముఖులగుచు నరుగు మునులం గాంచి మి
రెచ్చట కరిగెదరనిన వారు నేఁడు ఆమవస
గాన చతురుత్ఖని పూజించుటకై బ్రహ్మాం
డములో నుండు మునులును, పితృదేవతలును
బోవుచుండిరి, గాన మేమును నక్కర్వంబు
నకై బోవుచుంటి మనిన నతండు నేను వత్తు
నని భార్యద్యయనహితుండై వచ్చుచున్న
యతనిం గని మునులిట్లనిరి. ఓరాజోత్తమా,
మీరు సుతుసూరులు ఈ మార్గంబు గిరి గవా
నాదులచే దుర్గచంబును, దేవమార్గంబును
గాన మీరు రౌవలదు, నిలువుఁడనిన, నప్పాం
డురాజు "అపుత్రస్య గతిర్నాస్తి" అను
వేదవచనంబున సంతానరహితులైరెని మునుల
కై నను నీమార్గంబు దుర్గచంబు గాన ముని
కౌపంబున సంతతిలేని తనకు పుణ్యలోక
సుఖంబు లభింపమకెఁ గుంది యమ్మునులం
బ్రాగ్ధింప వారు దైవాధిశ్రితంబగు సంతతి
నీకుఁ గలిగి పుణ్యలోక సుఖంబునుభవించునని

చెప్పినట్లును, జగత్కారకుడు మునికుమారుని గాంచి యతని పితృదేవతలు నాలు గాళిమము లలో గృహస్థాళిమముముఖ్యమైందిగాన నీవు యీ యాళిమమునొంది సంతానవంతుండవై మాకు పుణ్యలోకముఖం బొసంగుమని చెప్పినట్లు చెప్పబడియున్నది కాశీఖండము 3, 4 ఆశ్వాసములలో విశ్వాసరుని కథయందు ఈగృహస్థాశ్రమము ముఖ్యమైనట్లుచెప్పబడియున్నది ఇట్టి గ్రంథములగు కథలను విశ్వసించి యీ కామశాస్త్రానుసాంగులుగ నిత్యంబులగు కావ్యకర్తృలు లాఁగించి స్వభార్యయందు విషయానుభవం బనుభవించుచు పరగారమున మెదలగు నిషిద్ధకార్యముల వివేకవలయు అట్లు విడుచుట వలన పగవే శ్వరార్పణము సర్వకర్మకర్మయైన మనకప్పిన్నైతి లుగుఁగాన, ధర్మాదిగోధికామశాస్త్రము చుక్కపురుషార్థ సాధకముగుటను నందింఁబుటకు ఈ శాస్త్రోత్పత్తి క్రియను ఆగవేదభాములందు జెప్పిరితిని బ్రహ్మలలాటముఁగుఁ బుట్టిన విశాలాక్షుని వలన నేర్పడిన వైశాలాక్షిమను దండనీతి శాస్త్రములో నొక గొంగు మైన కామశాస్త్రము కృతయగు ముఁగు నందికేళ్ళునిచేత చేయి అధ్యాయములుగ నంగ్రహించబడి శ్రేణి యుగములో శ్రేణికేతు మహామునిచే నేనూ అధ్యాయములుగ నందింపబడి, ద్వాపర యుగమున బాభ్రీవ్య మహామునిచే నూట యేబది అధ్యాయములుగ నంతేపింపబడి, తరువాత దత్తక, చారాయణ, సువరనాభ, ఘోటక ముఖి, గోనర్షియ, ఘోషికాశ్రుతి, కూచిమార మునులచేత వైకీక, సాధారణ, యోగిక, కన్యాప్రియక్షక, భార్యాధికార, పాపధారిక, జ్యోతిషాధికములను సప్తాధికరణములగు బాభ్రీవ్యునిచే నేర్పఁబడిన

వాని నొక్కొక్కొక్కొక్క యధికరణమును మాత్రమిందుకొని కొందఱు విస్తారముగను కొందఱు సంతేషముగను మాత్రములను రచించుటవలన నుత్పన్నపాఠ్యమై కామమాత్రమును చాణుక్యుడే వాతానయనఁడను నామాంతరముతో ముప్పది నాలు గాధ్యాయములు గల సప్తాధికరణీ శాస్త్రమును రచించెను ఈ శాస్త్రమునకు పబ్లిఖద్ద ధరాచార్య భాష్యమును భస్మరస్వసీంహశాస్త్రీ కృతవృత్తియనువ్యాఖ్యానమును ప్రుట్టియున్నది. పిమ్మట నీగ్రంథము ననుసరించి కొక్కొక్కము రత్నోహస్యము, అనంగరంగము, కామకళానిధి మొదలగు స్తోకగ్రంథములు పుట్టియున్నవి ఈ శాస్త్రయందు గల పురుషశ్రీభేదములు, జాతిభేదములు, దూతీభేదములు, నఖతీతములు, దంతతీతములు, చుంబనములు, ఆలింసములు, చివ్వాములు, అవస్థలు, రతిస్థములు, బంధములు మొదలగువాని భేదంబు లాచారపదంబులకే జానుకొనవలయును")

కామయల్ సం విణ, (ఋ-ఈ-ఋ) కామగుఁడు చూ, వలపుకొఁడు

కామరుచి అం ధనుశ్చేదములోని శస్త్రము లలో నొకటి చూ, శస్త్రములు

కామరూప అం కామశాస్త్రమునందలి కామరూప దేశ శ్రీలలో నొకతె చూ, శ్రీ

కామరూపము. సం వి అ. న. పాఠ్యగోతిమనగరము చూ, దేశము, పుం 2. కామరూపమును గేశము చూ, దేశము, విణ 8 మనోజ్ఞుగు రూపము చూ, సాందర్యము, అం 4. ధనుశ్చేదములోని శస్త్రములలో నొకటి చూ, శస్త్రములు.

కామరూపి, సం. వి న. పుం 1. ఊసరపల్లి చూ, సరటుము; 2. భేదరఁడు: చూ, విద్యాధరుఁడు.

కామరూపిణి సం వి. ఈ శ్రీ. అశ్వగంధః *
 చూ, పెన్నేరు
 కామరేఖ. సం. వి. ఆ శ్రీ. బోగముది చూ,
 వేళ్ళ
 కామల సం. వి. ఆ శ్రీ. = కామల చూ,
 పసరిక.
 కామలత సం వి. ఆ. శ్రీ. మగగుటి, చూ,
 శిశ్నము
 కామలము. సం. వి. ఆ. పుం 1 = కామల చూ,
 పసరిక, 2. మరుభూమి చూ, భూమి 1,
 3 వసంతబుతువు. చూ, మాసద్యయము
 (చూ, బుతువులు.)
 కామలుండడు. సం. విణ 1 కామకుండ చూ,
 వలపుకాండ, 2. లంకాకాండ చూ, విటుండ,
 కామవతి. సం వి ఈ శ్రీ. అంకపీఠి* చూ,
 మౌనిపసువు.
 కామవల్లభ సం వి ఆ. శ్రీ. వేండ్లి* చూ,
 వెన్నెల
 కామవల్లభము సం. వి ఆ పుం ఆచ్యము *
 చూ, మామిడి.
 కామవృంత సం. వి ఆ శ్రీ కలిగొట్టు *
 చూ, సాల్లి 2
 కామవృక్షము. సం. వి ఆ పుం బదనిక *
 చూ, వదనిక.
 కామవృద్ధినామము సం. వి ఆ. పుం. పొట్టి
 కొమ్మలూడలుగల చెట్టు చూ, హ్రీస్వ
 శాఖాశివము.
 కామశరము సం. వి. ఆ పుం ఆచ్యము *
 చూ, మామిడి.
 కామశాస్త్రము. సం వి. ఆ. న. కొక్కొకము
 మొదలైనవి చూ, కామము. 8
 కామసఖము. సం. వి ఆ. పుం. వసంతబుతువు
 చూ, మాసద్యయము (చూ, బుతువులు.)

కామసుతుండు. మన్మథుని కొడుకుః చూ, విళ్ళ
 కేతువు
 కామాంకుశము, సం. వి. ఆ. పుం. శ్రీ. గోడు:
 చూ, నఖము, 2 మగగుటి చూ, శిశ్నము.
 కామాంగము సం వి. ఆ. పుం ఆచ్యము *
 చూ, మామిడి
 కామాంతకము సం. వి ఆ. పుం. ఏడుపు చూ,
 చుఱుము.
 కామాంతకుండు. సం వి. ఆ పుం. ముక్కంటి:
 చూ, శివుండ.
 కామాంభ. సం వి. ఆ. శ్రీ. కస్తూరి: చూ,
 మృగమదము
 కామాంభము సం. వి ఆ పుం. కోయిల చూ,
 పికము.
 కామాటము వై. వి. కర్మర: రామా. 8,
 ఆ. 185 చూ, మోటపని.
 కామాటి. వై. విణ. కర్మర. (కామాటము + ఇ)
 మోటపని చేయువాండ
 కామాతురుండ. సం. విణ. కామార్తడు* చూ,
 వలపుకాండ.
 కామాధిదేవత సం వి ఆ శ్రీ. త్రియోదశి
 తిథి చూ తిథి 1
 కామాయుధము సం. వి ఆ. న. 1. కామదేవా
 స్త్రము చూ, బాణము. 1; 2. వనోరాజ
 చూతము * చూ, మామిడి.
 కామాయువు. సం వి. న పుం గరుడుండు
 చూ, హారివాహనుండు
 కామారణ్యము. సం వి ఆ. న. మనోజ్ఞమైన
 వనము చూ, వనము. 2
 కామారి సం వి. ఇ. పుం ముక్కంటి చూ,
 శివుండ.
 కామార్తడు. సం. విణ చూ, కామాతురుండు
 కామాలిక. సం. వి ఆ శ్రీ. కల్లు చూ, సుర. 2.

కామాభువు. సం. వి ఉ. పుం: చూ, రక్తకౌం
చనము *

కామి సం వి ఇ. పుం. 1. కాముకుడు: చూ,
వలపుకాడు; విణ 2. —వై—, వి ఇ.
క. 3. జీక్ష్మకామా. చక్రివాకము; 4 పారా
వతము చూ, పావురము, ఇ. శ్రీ. 5 ఇచ్చి
చూ, బాంధ, 6. రతి, మన్మథుని భార్య
చూ, భార్య, ఇ. పుం 7. లంకెకాడు చూ,
విటుడు.

కామికము సం వి. ఆ. పుం 1 కన్నియలేడి
చూ, మహాపక్షము, ఆం. 2 శివసోక్తము
లగు చతుష్పతి తంత్రిములలో నొకటి: చూ,
తంత్రిములు

కామికాగము. పా ఆగమములు ఇరువది
యెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, ఆగమములు
(చూ, ఉపవిద్యలు)

కామిని సం వి ఈ. శ్రీ. 1 పీఠియసంగమము
నందు మిక్కిలి ఆసల యాడుచు చూ,
శ్రీ, 2 ఆడుచు చూ, శ్రీ, 3 ఆడు
జీవ్యుల చూ, చక్కవాకము, 4. ఆడు
పావురము చూ, పావురము, 5. బదనిక *
చూ, వదనిక, 6 అంకోలగిరి * చూ, ప్రేం
కణము

కామినీకము సం వి ఆ పుం ముఃగ * చూ,
శిగురువు 1

కాముడు సం వి ఆ. పుం మరుడు చూ,
మన్మథుడు

కాముక సం. వి. ఆ. శ్రీ. గంధపుష్పాలంకా
రముల యందపేక్షగల యాడుచు చూ, శ్రీ

కాముకకౌంఠ. సం వి. ఆ శ్రీ అతిముక్తలత,
పూలగురివెండు * చూ, తులానీజము.

కాముకప్రియము సం వి. ఆ పుం. కన్యాది
పసుపు * చూ, వర్ణము, 6

కాముకము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. ఇయగుడు *:
2. నెమ్మి * చూ, తిశాసము;

8 పూలగురివెండు * చూ, తులానీజము;
4 కంగలి * చూ, హేమపుష్పము; విణ.

5 ఇచ్చేగది చూ, బాంధ
కాముకి సం. వి. ఈ. శ్రీ. సంభోగమునందిచ్చ
గల యాడుచు చూ, శ్రీ

కాముకుడు సం. విణ కామయిత. చూ, వల
పుకాడు

కామృతి సం వి ఇ శ్రీ చెడ్డచావు చూ,
మరణము (ఇట్టికబ్బంబులూహ్యంబులు)

కామృతిక సం వి. ఆ శ్రీ చెడ్డమన్ను .
చూ, భూమి. 1

కామెల వై వి = కామల. చూ, పసరిక.
కామేశ్వరి సం వి ఈ శ్రీ: పరాశక్తి * చూ,
మహాలక్ష్మి 3

కావేశ్వరుడు. సం వి ఆ పుం సగుణ
బ్రహ్మము.

కావేయము సం వి. ఆ. పుం గావీయామిడి *.
చూ. చూమిడి

కామాత్సనము. సం వి ఆ పుం నూతనదంప
తుల కలియక చూ, సంయోగము

కామ్యదానము సం వి ఆ : కోరింది ఇచ్చు
ట చూ ప్రవారణము

కామ్యము సం వి ఆ స. 1 అగ్నివహోత్సాది,
విణ 2 కోళదగిరి చూ, బాంధ, పుం.

3 సర్కము * చూ, వేగిన

కాయ జే వి 1. చెట్టువెగొనెడుకాయ చూ,
కలాటువు. 2. 2. కరివపస్తుంసస్పర్శముచే

వాస్తాగులయందు కాచెడుకాయ, భార విరా.

2, ఆ 221 (సం ప) — కిణము, ఖాటి,
3 కంటితెవులు చూ. విదాలము. 2, 4. వెస

లులోనగువాని పైకోలు చూ, శింబ,
5. జూదమునందలి సారెలోనగునది. చూ,

సాదిక; 6. వీణ సారకాయ; హరికృ. 2,
ఆ 106; పా. 7. కాయముగిరి— పున్న

రజస్సంపర్కముకాగానే పున్నదశము వాడి పోవును. ఆప్పుడు పున్నమునకు గర్భోత్పత్తి యైనదనుకొనవలయును. తరువాత అండాశయము ముదిరి కాయయగుచున్నది ఈకాయ పక్కమై ఫలమగుచున్నది.

కాయకంటి. దే. వి (కాయ + కన్న) రూకాయకన్నేటి, కుశేయండు చూ, శ్రీదుండు. కాయకన్ను. దే. వి కాయకాచినకన్ను చూ, నేత్రము 1

కాయకము. దే. వి శీవనము చూ, బృదుకు 1. కాయజలము సం. వి. అ న ఉచ్చే: చూ, మాత్రము.

కాయజాండు సం. వి అ. పుం. రూ. కాయజాండు. మరుండు చూ, మన్మథుండు.

కాయధాన్యములు. పా. దక్షిణపుగాలిచేఁ బండ్లకు ఉలవ, వెసర, కంది మొదలగునవి ఈ తరగతి లోనివానిని పయరలు, అపరాలు అందుచు చూ, ధాన్యము.

కాయవెండలము. దే వి ఒకరకము వెండలము * చూ, సమష్టిల కాయబలనము సం. వి. అ న కవచము చూ, బాందడము.

కాయమానము. సం. వి. అ న. పందిరి చూ, సదనము. 1

కాయమానములు అం. మల్లకాస్త్రములోనివి - విష్ణుచక్రము, రామబాణము, నాగిబంధము, తొలకరి మెఱుపు, ఆల్లిమత్తు, విన్నందు, హస్తాధరణము, పదఖండనము, ఉరిత్రాడు, లోలిత్తరి, వెలిబిత్తరి, సర్పాంకుశము (12)

కాయము సం. వి. అ పుం. 1. మేను చూ, శరీరము, 2. గుంపు: చూ, సమాహము, 3. అలవాటు: చూ, స్వభావము, 4 చిహ్నము: చూ, లక్షణము, 1, విణ, 5. ఋషిదేవతాకము, ఋషిత్వరణ యోగ్యస్థానము.

“స్వల్పజ్ఞుల్యోర్మూలేకాయమ్.” = చిటికన వేలు దర్భవేలు వీని మొదకు ఋషిత్వముండును పులస్త్యుడివృణాపతులు దేవతలుగాఁ గలిగినది. పులస్త్యుడివృణాపతులు ఋషులు గనుక ఆప్రీదేశముల వలననే ఋషిత్వరణము నేయవలెననుకు అని భావము; అ. న. 6. చేలి పందిలి (చూ, పానీయశాలిక.) చూ, సదనము. 1, అం. 7. కరణములు మూడింటిలో నొకటి, చూ, కరణములు (చూ, త్రీయము.) దే వి (1) బాలింతకెచ్చెడు మందు, స్పర్శ్య చూ, మందు. 1.

కాయలరాసి ద్వ. వి. తప్పవద్దం గలరాసి, ఆగాడి, కాయధాన్యము. “కాయకాయలు కొలిపించినాండు” (కాయలు = గట్టిగింజలబేర వద్దు)

కాయవలనము. సం. వి అ పుం. కవచము చూ, బాందడము.

కాయస్థ. సం. వి. అ. శ్రీ. 1 ఉసిరిక * చూ, శ్రీఫలి. 1, 2 కరక * చూ, హారీతకీ. (రూ. వయస్థ), 3 దారి: చూ మాగ్ధము. 1, 4. కాయకొల్లి * చూ, వాయసోలి, 5 తొలసి* చూ, తులసి, 6. ఆత్మ చూ, హంసుండు. 2, 7 కాయతీజాలి.

కాయస్థుండు సం. వి. అ. పుం. 1 లెక్కనాయువాండు, కరణము: చూ, పంచీకరుండు; 2 ఆత్మ చూ, హంసుండు. 2, 3 పరమాత్ముండు చూ, పరమాత్మ, 4. బ్రాహ్మణ శ్రీయందు క్షేత్రీయనుకల జన్మించినవాండు.

కాయావరోహశేష్యుండు. సం. వి. అ. పుం. నాగసట్టణమునందలికేశ్యుండు చూ, శివుండు

కాయాసక్తి. సం. వి. ఇ శ్రీ. శరీరాభిమానము కాయోహ

కాయక. సం. వి. అ. శ్రీ. నానాటివడ్డి: చూ, వడ్డి.

కాయికము. సం. విణ 1 శరీరసంబంధమైనది చూ, కారీరము, అం. 2. కర్మములు మూడింటిలో నొకటి: చూ, కర్మములు (చూ, క్రోయము), డి. విణ.(1) సారములేనిది చూ, ఫల్గువు. 2.

కాయికవృద్ధి అం. ధనవృద్ధులు నాలుగింటిలో నొకటి చూ, ధనవృద్ధులు

కాయిదా, భాయిదా హిం విధి, నిర్ణయము, కమీషను, అడిటి

కాయిలా, భాయిలా. హిం. తెగులు, గోగము

కాయు. వై. అ. క్రి. = కాన్ ఎండ వెన్నెల లోనగునది ప్రకృతింఁచు, కళా 8, ఆ. 10 చూ, ప్రకృతింఁచు. 1

కాయుండు. సం వి ఆ. పుం. కోవటి: చూ, వైశ్యుండు

కాయుక్తి సం. వి. ఇ. శ్రీ క్షయుక్తి చూ, యుక్తి.

కాయువు. డి. వి. రూ- కాయ్యు 1 ఆనురాగము చూ, స్నేహము, 1, 2 కోరిక చూ, వాంఛ

కాయ్యు. డి వి —వై— (ఆనురాగము— “చ నీకరమునఁ బుగ్గుమూలమిటు కాయ్యునఁబట్టెడువేదివీశ్వరా” ముగ్గు. 5. 282)

కాయూక సం వి. ఆ శ్రీ చెడ్డపేరు చూ, యూకము

కాయేంధఃప్రియము. సం వి ఆ పుం. అగ్ని-చూ, నిష్క.

కాయేన సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, కాయాసక్తి

కాయోపండో. జా. సఫలమోవిఫలమో. ఆవునో కాయో. “పాలతి కాయో పండో పోయిన పనియన్నఁ జిలుకమాటుకు నవునాలపుడేటు.” (విజయవిలాసము); “చేనినపని కాయయో పండోయనాచునదాగ.” (రసికజ్ఞన వనసోరంజనము)

కార సం. వి ఆ. శ్రీ. 1. చేతనాల: చూ, బంధనాలయము. (చూ, చదనము. 1.); 2 నిష్పంధము చూ, బలవంతము. 8 కుంఠె నకతై చూ, శంభలి, 4 కరివె: చూ, వీణా దండము, 5. బంగరుపనికతై చూ, స్వర్ణ కారుండు.

కారండవము. సం. వి. ఆ పుం. కన్నెయలేడి: చూ, సుహాపక్షము.

కారండప్ర్యూహుండు. సం వి. ఆ. పుం. బుద్ధకేదము చూ, బుద్ధుండు 1

కారంధమి సం. వి క్. పుం. 1. కంఠి పని వాడు: చూ, స్వర్ణకారుండు, 2. ధాతువా దమఱిగినవాడు చూ, రసవాది.

కారంధి సం వి ఆ శ్రీ 1 అంకోలగిరి * చూ, ప్రీతిణము, 2. కుత్సితమై: రంధ చూ. శ్రీ

కారంఘము సం వి ఆ పుం వనపిప్పలి* చూ, పిప్పలి 1

కారక వీపకము సం వి ఆ 2 కానోక అలంకాము క్రియాబిమై కార్యగుంధనము ఉ — దనినాడు వచ్చెను, చూచెను, మ రలడి డ. చూ, అలంకారము 8.

కారకలము పట్టు పట్టు. పా లువ్రమాణమును 30 భాగాలు శీఘ్రవలెను గ్రహము లన్నింటిలోను ఎక్కువ భాగముబొందిన గ్రహము ఆత్మకారకండుగును ఇటీయోత్మికొ గతుండు. రాశియే కారకలముగును

కారకము సం వి ఆ న 1. క ర్యాదిమి. ము, విణ 2 చేయు: చి చూ, వ్యాపారము 1.

కారకములు అం వాక్యంబునఁగర్తకుఁ గ్రియకుఁ గలయన్వయసంబంధమును దెలుపునది కారకము “Karak is the name given to the relation subsisting between a noun and a verb in a sentence.” ఇది కర్త-కర (కర్మము) కరణము సంభూతాన

ము— ప్రసాదానము— అధికరణము అని
యాణువిధములు వివరణములాయాపదముల
కడఁజూచుకొనవలెను

కారకనివింద. కే వి. కనింద * చూ, బలును.

కారకుడు. సం. విణ. 1. కర్త, చేయువాఁడు
చూ, పనివాఁడు, పుం. 2 వశిష్టుఁడు చూ,
ముని. 1, 3 ఆగస్త్యుఁడు: చూ, ముని 1.

కారకుక్షీయము. సం. వి అ. పుం శాల్యశ్శకము:
చూ, దేశము.

కారగ్ని ద్వ. వి. (కారు + అగ్ని) దావానలము,
కాణుచిచ్చు, భార. అశ్వ) 2, ఆ 168 చూ,
నిష్క

కారతుము. సం విణ. కాక సంబంధమైనది.

కారట్టు అం (క్యారట్టు) (1) రత్నముతూనిక.
రతి ఒక క్యారట్టునకు 4 వడ్డగింజలు, (2)
బంగారువన్నె, 24 వన్నెలపదిమితి.

కారడవి. ద్వ వి చిట్టడవి చూ, వివినము.

కారడుగు ద్వ వి (కారు + అడుగు) 1 రం
డవకారు, 2 అల్పధాన్యము చూ, ధాన్యము
కారణ సం. వి అ. శ్రీ. కాతీయ చూ,
యాతన.

కారణనిబంధనాప్రస్తుతపరిశంస సం. వి అ శ్రీ.
ఒకానొక అలంకారము చూ, హేతువు 2.
(చూ, అలంకారము 8)

కారణముల. అం ఒకానొక ఆర్థాలంకా
రము.— పూర్వ పూర్వములకుఁ గాని,
ఉత్తరోత్తరములకుఁగాని క్రిముగ నొకదాని
కొకటి హేతువులుగ వర్ణించుట. ఉ—విద్య
వలన వినయము, వినయముచే గౌరవము. గౌర
వమున ధనము ధనముచేత ధర్మము, ధర్మము
వలన మోక్షము గలుగుచున్నది చూ, అలం
కారము 8.

కారణము సం. వి. అ. న 1. సబబు చూ,
హేతువు, 2 కొల చూ, వధము, 3. ఉప

కరణము. చూ, పనియుట్టు, అం. 4. లక్ష్య
ములు అటెంటిలో నొకటి: చూ, లక్ష్యములు.

కారణికుఁడు. సం. విణ. పాత్రాప్రాప్తిములఁబరి
శోధించువాఁడు: చూ, పరీక్షకుఁడు

కారఫు. తెక్క వై. వి. (కారము + టెక్క)
దాక్షిణ్యము చూ, తోలు. 1

కారఫుఁబడుగు ద్వ. వి. (కారము + పడుగు)
గట్టి నూలిపడుగు, హంస. 2, ఆ. 11 చూ,
వ్యగము

కారఫుక్తి. వా. వి. మసాలావస్తువులు చేసిన
తాంబూలము (రూ-కారాక్తి)

కారఫుచున్న ద్వ వి ఉపవరమృత్తిక చూ,
భూమి. 1.

కారభి సం. వి ఇ. పుం. ఇల్లిండః: చూ, చూతు
లుంగము

కారభూవణుఁడు. సం. వి. అ. పుం. కాక్య
బుద్ధుడవుఁడు చూ, బుద్ధుఁడు. 1.

కారమహిక సం వి అ. శ్రీ. కర్మారము
చూ, నిరము

కారము సం. వి అ శ్రం. 1.—కారు, కప్పుము.
చూ, సిస్తు. 1, 2 ఏర్పాటు చూ, నిజము. 2,
3. మంచుకొండ చూ, పర్వతము, 4. ఆయ
తము చూ, యత్నము, 5 కొల చూ,
వధము, అం 6. రసములు అటెంటిలోనొకటి

చూ, రసములు, వై. వి. (1) = కారు: ఒట్టు,
ఒట్టండనము, ఒట్టన, ఒట్టు, కారము, గాటు,
(వా) వట్టు, (సం ప) — కుటువు, కారుము;
(2) వస్త్రభావన పదార్థము చూ, సబ్బు,
(3) ఉప్పుచున్న, భార. శాం 3 ఆ 264.
చూ, భూమి. 1, 4. నూలుతడిసెడి యొకా
నొక ద్రవద్రవ్యవిశేషము, 5. చిడ్డలకుఁబో
సెడి మందు, చూ 1, ఆ. 82 చూ, మందు. 1.

కారయత. సం. విణ. (ఋ ఈ ఋ .) కర్త
చూ, పనివాఁడు

కారవల్లి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. కాంకర * చూ, సువవి 1.

కారవి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. ఇంగువప్రమాను* చూ, హింగువు. 1, 2 ఓనుచు* చూ, యవారి, 8. నల్లజీలకఱ్ఱ* చూ, సువవి 2, 4 శతపుష్ప * : చూ, సదాప; 5 చిత్తా నక్షత్రము, ముత్తెపుసకకు* చూ, నక్షత్రము 1.

కారవీచి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. కారవి * చూ, సదాప

కారవ్రండు సం వి ఆ. పుం. పిచ్చుకకుండు* చూ, నూరనూతుండు.

కారవేల్లకము సం వి ఆ. పుం. = కాంకర * చూ, సువవి. 1.

కారవేల్లము. సం వి ఆ. పుం = — పై — (రూ-కాగవల్లి)

కారవల్లరము. సం వి ఆ పుం, ఒకరకము చెట్టు కౌపీలుకము, కుసీలుపు

కారవల్లరాటిక సం వి ఆ శ్రీ శతపది, చెవిడొసాము చూ, స్పృశు

కారాకల్లి వా వి చూ, రూ-కొంపుకల్లి

కారాకు. గే. వి (కొరు + ఆకు) 1 చెట్టు, పండిన ఆకు, భాగ భీష్మ 1 ఆ. 204 చూ, పర్ణము 1, 2 ఎండాకు చూ, పర్ణము, 1.

కారాకూరము కే విణ 1. కలగొడి చూ, మలినము 8, బా 2 చిందఱునందట "సారెకు కేకలువేయుచు, గారాకూరమును మ. సుక శ నశపడఁగక" (సారంగధరచరిత్ర), "కారా కూరంబులై రాక్షసులవృద్ధయమల్ కార్ప డక" ఉ. రా. 1, ఆ 75.

కారాగారము. సం. వి. ఆ. న. చెఱ* చూ, బం ధనాలయము (చూ, సదనము. 1.)

కారావల్లి. కే. వి. వ్యాపిండుట: చూ, వ్యాప

వ్యాప

కారావల్లి కే వి. బ. తెల్ల అలచేందలు:చూ, రాజమానుము.

కారాగుప్పండు సం విణ చెఱయందున్నచాడు.

కారాబ్రాహ్మణులు. పా. ఉత్కళ దేశమున వసించు బ్రాహ్మణులలో నొక తెగవారు. వీరు కుక్కయితోత్సేలు క్యాళాభియులు: చూ, బ్రాహ్మణులు.

కారాయిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. వెద్దకక్కర: చూ, ఒకము.

కారాలుమిరియాలునూలుట. బా. మిక్కిలి కోప ముచేయుట, మొదలు కారము, అందులో మిరియములు గూడ గలిపి నూతనపక్షమున మఱిత కారముగానుండును "నోరెఱుఁగని వారిపై కారాలు మిరియాలు నూలుచి" (ధర్మజరాఁగూయము)

కారావేశ్య. సం వి న న చెఱ చూ, బంధ నాలయము (చూ, సదనము 1)

కారి సం 1 ఇ. శ్రీ 1 ఉర్విగ్రామ్యుత్తర ములు కారిక, 2 వాఁటిపేడి చూ, వేఁడికోక, 8 ఒకానొకచెట్టు కార్య కారిమి సం 2 క్రి = క రికి నొగుల్పు, లక్ష్మి 2, ఆ 118 చూ, బాధిమి

కారిక. సం వి ఆ శ్రీ 1 చూ, కారి. 1 2 =కాఠియ తిరుకు చూ, యాతన, 8 కృతి, చేయుట చూ, వ్యాపారము 1, 4 మంగలి పు చూ, ముండఁచు, గొట్టువునివెండ్లము చూ, భార్య, 6 పద్యము చూ, వృత్తము. 1.

కారికము కే. విణ. చేలునచేయని కొత్తది. (బట్ట) చూ, వస్త్రము.

కారిజము. వై. వి =కాశీయము. రూ-కార్ణము, కడుపులో నీయతిత్తికింద నుండెడి మాంస ఖండ విశేషము, కాలఖండము; రుక్మాం. 8, ఆ. 288; చూ, యకృత్తు. (లివర్.)

కారిత సం. వి. ఆ. శ్రీ అడిగినప్పుడేచ్చెడివడి, బడఁబాటు వడ్డి చూ, వడ్డి
 కారితవృద్ధి. అం ధనవృద్ధులు నాలుగింటిలో నొకటి చూ, ధనవృద్ధులు.
 కారితఁడు. సం. విణ. చూ, శిక్షితుఁడు
 కారీయ. వై. వి 1. రూ-కాఠీయ. నలుపు
 చూ, వర్ణము 6, 2.=కారీకా. రూ-కాఠీయ.
 వగ: చూ. దుఃఖము.
 కారీయము వై. వి. 1.=కార్యమ్ కృత్యము,
 చేత: చూ, వ్యాపారము. 1, 2=కార్యమ్.
 రూ-కర్ణము, పని చూ, పోయోజనము 1
 కారీవము సం వి. ఆ న. 1. కరీవముల సమూ
 హము. (కరీవము=ఏఱుపిడక) చూ, పిడక,
 2 అధర్వణమంత్రముల సమూహము-చూ,
 ఆధర్వణము
 కారు. వై వి =కారు 1. క్రేవ్యమాసము మొదల
 నాలుగేసి నెలల కాలము "ముక్కారు" అయితి,
 (సం ప) — కందాయము (అం, భా. మున తెలుగున కిలదు)
 చూ, మాసద్వయము, 2. వర్షర్షువు,
 పాండు 4, ఆ. 19 చూ, మాసద్వయము
 8 అదను, "ననకారు" చూ, సమయము 1,
 4 నలుపు, "కారుమొగులు." చూ, వర్ణ
 ము. 6 జీ వి 5 డివరప్పగివి, భార.
 సా. 1, ఆ 31 చూ, భూమి. 1, 6 అడవి,
 "కారుచిచ్చు" చూ, విషినము, 7 ఎండ
 కాలమున చేల్లెట్టు వరిధాన్యము చూ,
 ధాన్యము, 8 ముదిము, "కారుకా" చూ,
 ముసలితనము, 9 కోరకము, నన, "కారు
 పిండె", చూ, మొగ్గ. 1, 10 రూ-కాఠి
 పతుకారు చూ, సందంశకము, వా 11. భూమ
 శకటభేదము, రహదారిని ఎడ్లు లోనగునవి
 లాగనక్కఱలేపండంగ పోవునది (బస్సు-
 మోటారు-మోటారుకారు, ట్రాప్ డిసెల్
 కారు-రైలు).చూ, పొగబండి.

కారుండి. సం. వి ఈ. శ్రీ. జీలగ: చూ, బుడ్డ
 పిడుచు.
 కారుకంద జీ. వి రూ- కాఠుకంద, వినతు
 వరి * చూ, నూనణము.
 కారుకుఁడు. సం. విణ. వడ్డరిగి . చూ, స్వర్ణ
 కారుఁడు
 కారుకొను. ద్వ. ఆ క్రి). రూ- కారుకొను-
 కాఠుకొను, నల్లబాణు, భార భీష్ము. 2,
 ఆ. 169 చూ, సందడించు.
 కారుకొమ్ముమెకము ద్వ వి దుప్పి చూ,
 పువతము 1
 కారుకొట్టి వై. వి. =కారులి * చూ, వాయ
 సాఠి.
 కారుకొల్లి వై. వి. = —వై —
 కారుకొడి. ద్వ. వి ఆడవికొడి చూ, పుంజీ.
 (రూ- కాఠుకొడి)
 కారుగచ్చే. ద్వ వి వాగుజీ * చూ, సోమ
 రాజీ
 కారుగృహము సం వి. ఆ న వడ్డవాఁడు పని
 చేయుసాల, అన్వాయము చూ, సదనము. 1.
 కారుచిచ్చి ద్వ. వి. (రూ- కారుచ్చు- కాఠు
 చిచ్చు - కాఠిచ్చు) దావానలము, ఎరగలి
 చూ, నిష్ప.
 కారుచే జీ స క్రి) 1. బిలుకు, రూ-కారుచ్చు-
 కాఠుచు) చూ, వదుచు, 2 కాఠజేయు
 రూ- కారుచ్చు- కాఠుచు
 కారుజము. సం. వి ఆ పుం. 1. కలంకానుగు,
 కాఠునువు * చూ, వాసి కము. 1, 2 జగ
 డము: చూ, యుద్ధము, 8 నుకుగు చూ,
 షేనము, 4 గైరికము. చూ, నిలాజిత్తు,
 5 నాభి, వివ భేదము * చూ, వివము 1,
 6 అహికేసరము * చూ, నాగకేసరము,
 7. ఏనుగుపిల్ల చూ, మాస్తి, 8 శిల్పిచిత్రము
 చూ, శిల్పము, 9 పుట్ట చూ, వత్సీకము

కార్తవీర్యుడు సం వి ఆ పుం బాహుసహ
సృశృక్తు చూ, హౌహాయుండు

కార్తవీర్యము. సం. వి. ఆ. న. 1. బంగారు చూ,
లోహము. 1, 2 చెడ్డదీనభ్యని చూ, స్వరము 2.

కార్తాంతికుండు సం. వి. ఆ. పుం జోస్యుండు
చూ, సాంవత్సరండు

కార్తికము సం. వి. ఆ. పుం. కత్తెగనెల చూ,
మాసము 1 (రూ- కార్తికము- కార్తికక
ము- కృత్తికానక్షత్ర)యొక్కమైన పున్నమగల
నెల శత్రుల గెలువ నిశ్చయించినవారికి నుత్సా
హముగలదు)

కార్తికి. సం వి ఈ శ్రీ విశ్వేదేవులలో
భేదము తద్విశేషములు — కాలండు కుపే
యండు కుస్మాండుండు. కృతువు, క్షేత్ర
పాలుండు- క్ష. మొ గూ, విశ్వేదేవులు.

కార్తికకము సం వి ఆ. పుం చూ, కార్తి
కము

కార్తికేయుండు సం వి ఆ పుం కుమార
స్వామి చూ, నృ-ందుండు

కార్తికేయపుసువు సం వి ఊ శ్రీ వెంక
య్యతిల్లి చూ. పార్వతి 1

కార్తికోత్సవము సం వి. ఆ. పుం. చంద్రిక
చూ, వెన్నెల

కార్తికము ఆం చూ, కార్తికము, మాసములు
పండ్రెండొంటిలో నొకటి చూ, మాసములు.

కార్తవీర్య. సం. వి ఆ శ్రీ 1 భుజంగాఠీ*
చూ, సర్వాఠీ, 2. వలూపరి* చూ, పింగి
చెక్క.

కార్తవీర్యము సం వి. ఆ. న అంతయు చూ,
సర్వము

కార్త. వై వి. 1. = కృత్తి కృత్తికానక్ష
త్రము, భార. ఆను. 2, ఆ. 878 చూ,
నక్షత్రము 1, 2 = కార్తి నూత్యండుండు

నక్షత్రము, “చిత్రకారై, స్వాతికారై.”
మొ. చూ, నక్షత్రము. 1.

కార్తమి. సం. వి ఇ పుం. కడలితొండు: చూ,
వరుణుండు.

కార్తమికము సం విణ బురదలోగూడు
కొన్నది కార్తమికి

కార్తమికి సం వి ఈ. శ్రీ —వై—
కార్తముండు సం. వి. ఆ పుం చూ, కార్తమి.
కార్వటుము సం వి ఆ. పుం 1. లాక్ష చూ,
లక్క; విణ 2 చింపిగుడ్డల సంబంధ
మయినది

కార్వటికుండు సం. వి ఆ. పుం. 1 = కోవటి:
చూ, వైశ్యుండు, 2. తీర్థము మోసుకొనిపో
యెండు బాటసారి చూ, పాంథుండు,
3 పరాయివానిగుట్టు తెలిసినవాడు* రూ-
కార్వాటకుండు.

కార్వణ్యము సం. వి ఆ న. 1 కృపణత్వము,
2. వివవిశేషము చూ, వివము. 1.

కార్వాటకుండు సం. వి ఆ. పుం. 1. పరా
యివానిగుట్టు తెలిసినవాడు చూ, కార్వటి
కుండు 3, 2 నినువుండు చూ, కిష్కండు.
కార్వారి వై వి = కార్వకారి* చూ, వ్యవ
హర్త 2.

కార్వాసనాసిక సం వి ఆ. శ్రీ కదురు.చూ,
తగ్గువు.

కార్వాసము సం వి ఆ పుం, న. 1. రూ-
కర్వాసము * చూ, పృత్తి, విణ 2 నూలి
చేతి నేయబడినది (చీర) చూ, వస్త్రము.
కార్వాసి సం వి ఈ శ్రీ రూ-కర్వాసి*
చూ ప్రత్తి.

కార్వాసిక సం వి. ఆ శ్రీ —వై—

కార్వారి వై. వి = కార్యకారి, రూ-కార్వా
రి చూ, వ్యవహర్త 2
కార్వీణ. ద్వ వి అడవిలి * చూ, లీణ. 2.

కార్పూరము. సం. వి. అ. న 1. బంగారుచూ, లోహము. 1; 2 దోసము చూ, పొపము; 8. జలము చూ, నీరు 1. 4. ఆకాశము చూ, విన్ను; విణ. 5 బంగారుచేతేయబడినది. కార్పణము. సం. వి. అ. న 1. చిల్లింగి, మూలి కలచేతేనేడి యుచ్చూటనాదిక్రియ చూ, మూలకర్ప విణ 2 నెలవేటుదాకం బని చేయునది.

కార్పూరండు. సం విణ చూ, కర్పకీలుండు కార్పూరకము. సం వి అ న 1 విల్లు చూ, బాణము 1, 2 శాస్త్రము చూ, శాస్త్రములు, పుం 8 పెదురు *. చూ, వేణువు, 4. పెద్దవేస * చూ, చేము, 5 తెల్లలగ్గు * చూ, విటుదిరము, 6 తులము చూ, వండము, అం 7 ఇదిచాపము. ధనుస్సు, కోదండము అని తిల్పివధము (ఇది బాల్ గొణునకు ఉప నయనకాలము, అం యుక్తోవేవీధధారించువలె ను క్షుత్రమునకు వాసుధుశాగ్నిపుంగు వాద్ధ రక్షణ దీప్తపూర్వమునకు ఫలింపఁగని. దిగా వేదవిధివాక్యములచేల విధింపఁబడియున్నది) చూ, బాణము 1.

కార్పూరకండు సం విణ చూ, పనివాడు కార్ప సం. వి అ స్త్రీ ఒకొక చెట్లు చూ, కారి 8 (చూ, కృత్ము)

కార్పకము సం వి. అ పుం. గూసరితి * చూ, వత్సాదని.

కార్పకర్త సం. వి. ఋ పుం. ఉత్సాహముచే బనులు చేయువాడు చూ, కర్పచార 2

కార్పకారణన్యాయము. పా. కార్పవస్తువుంటి కారణవస్తువు ఉన్నట్టుంపించితి.

కార్పకారి. సం. వి. వ. పుం: చూ, కార్పకర్త.

కార్పకకలుండు సం. విణ. —స్త్రీ—

కార్పకూటుండు. సం. వి. అ. పుం. 1. పిసిది

కార్పకూటుండు. సం. వి. అ. పుం. 1. పిసిది

వెట్టి... 8. ఉన్యాయండు చూ, మర కుడు.

కార్పకముండు. సం విణ. తాపములేనివాడు: చూ, వేడిమిలేనివాడు.

కార్పక్రీయము అం సృష్టి, స్థితి. లయములు, (8) చూ, క్రయము

కార్పకర్పి సం విణ. (న ఈ. న) (కక్రటరీ) చూ, కార్పకర్త.

కార్పకీబంధనాప్రస్తుతిప్రకం సం వి అ. స్త్రీ. ఒకొకొక అలంకారము చూ, హేతువు 2.

కార్పకపుటము సం వి. అ పుం 1 ఆకుచి భవము చూ, సువలము, 2 ఉమ్మెత్త * చూ, చాలాపుష్పము

కార్పకప్రీక్ష్యము సం వి అ పుం అలస్యము చూ కలంబము 1.

కార్పము సం. వి అ. న 1 = కారియము క్పిత్రియ చూ, వ్యాసాము 1, 2. కర్మము. పని చూ, ఎత్తెము 1, 2. కారణము చూ, హేతుము 4 సంపూర్ణవలసాస్త్ర, ఫలాగము సలకంపై క్పిత్రియ, కార్యము, వా 5 సంపూర్ణము " అ అట్టయి కార్యము అపీర్వవలకు తాంబూలము నకు గల అంబి " (వివాహంపునకు కార్ప వని వాసంక)

కార్పములుగ్నైక్కించుక బా నెలవేర్పుట. "సమరంబున నెలవేలమట్టి కార్పము గ్నైక్కించుకొనువాడెను "(ప్రబుబరాసనాయము)

కార్పసముద్భవుండు పా. సృష్టకమువారేడు గురిలో నొకడు చూ, ఆహార్యము.

కార్పసిద్ధి అం అంగపంచకములోనొకటి చూ, అంగపంచకము.

కార్యాధికారి. అం. 1. సాక్షులుపండ్రెండుగురిలో నొకడు: చూ, సాక్షులు; 2. అక్షరసాక్షు లలో నొకడు: చూ, అక్షరసాక్షులు.

కార్యార్థి న్యాయము. పా. కార్యములు గోరిన వారికి గర్వమేల? గర్వమువలన గార్యము చెడుననురీతి.

కార్యము. ద్వ. వి. రూ- కాయమునగ, వనశి గుప్తు * : చూ కిగుప్తు 1.

కార్యము. సం వి. అ. పుం 1 సర్వము * చూ, వుద్ది, 2 ద్వాదశావస్థలలో నొకటి చూ, ద్వాదశావస్థలు (చూ, అవస్థలు)

కార్షకుడు. సం. వి. అ పుం 1 ఆరకాడు: చూ, వ్యవసాయి, 2 ఆకర్షించువాడు. చూ, తిగుచువాడు

కార్షావణము సం. వి అ పుం. 1 పదియాలు పణముల యొత్తు, 2. కర్ష మెత్తు వెండిటంకము కార్షికిము.

కార్షి సం. వి. ఈ శ్రీ. నీటిపొరచి * చూ, శ్రీవలము. 1.

కార్షికిము. సం వి అ పుం. కర్ష మెత్తు వెండి టంకము కార్షావణము 2

కార్షకుడు సం విణ అచికాగు చూ, వ్యవ సాయి

కార్ష్యము సం వి అ పుం చూ, రూ- కార్ష్యము * . 1

కార్షి సం వి ఇ పుం. 1 మరుండు చూ, మన్యకుడు; ఈ శ్రీ. 2 పిల్లపిండచేర * చూ, శతమాలి.

కార్ష్యము. సం వి అ. న నలుపు చూ, వర్ణము రి కౌటింపి. జే న క్రి. ఏచు చూ, బాధించు

కాటియ. వై వి. రూ- కారియ. 1. నలుపు చూ, వర్ణము. 6, 2= కొంకా వగ చూ, దుఃఖము, 8= కారికా. తినుకు, హరి, ఉ. 1, ఆ 168 చూ, యాశన, 4. కర్షము చూ, దుఃఖము

కాటియపడు. వై అ. క్రి. యాశనపడు; రా. నుం, కాం. 222 చూ, తినుకు.

కాటియవెట్టు. ద్వ. స. క్రి. యాశనపడుచు, భార. ఆను. 5, అ. 878.

కౌలు. జే. వి. 1. అజ్ఞానము, భార ఆను 4, ఆ 202 చూ, మఱపు 2; 2 కట్టు, డాగు: చూ, మఱక, 8 (రూ- కౌరు- పటకౌలు- పటుకౌలు- పట్టుకౌలు- నీరుకౌలు) కంసారి పనిముట్టు చూ, సందంశకము, విణ 4. దట్టము, భార ఆది 4, ఆ. 19 చూ, సాంద్రము. 2; 5 మిక్కిలి కౌలుటా చూ, స్రవిణము, జే అ. క్రి, వై అ క్రి. 6.= క్షరణ. వడి యు చూ, స్రవింను, జే అ. క్రి. 7. ఊడు; హరి పూ. 4. ఆ 148 చూ, రాలు.

కౌలుకండ. జే వి. రూ- కౌరుకండ *

కౌలుకొను. జే అ. క్రి చూ, రూ- కార్కొ- ను- కారుకొను.

కౌలుకోడి. ద్వ వి చూ, రూ- కౌరుకోడి. కౌలుచిచ్చు ద్వ. వి చూ, రూ- కౌరుచిచ్చు. కౌలుపు. జే. స క్రి చూ, రూ- కౌరును కౌలునున్న జే వి చూ, కౌరుపోతు కౌలునుప్పు. జే వి. జిర్తిలము * చూ, రూ- కౌరునూపు

కౌలుసెనర జే వి: చూ, కౌరుసెనర.

కౌలుపోతు జే వి చూ, రూ- కౌరుపోతు (రూ- కౌల్పోతు)

కౌలుమినుము జే వి చూ, రూ- కౌరుమినుము కౌలులు. జే వి బ 1 రూ- కౌల్పోడిము- కఱవలు- కరును, కల్ల అచ్చు. అ. కౌం 80 చూ; విలభము, 2. కట్టెవిలుపుమాట, పర. 8, ఆ. 294 చూ, పరువము, 8 శూ న్యచుగుమాట, భార. ఉద్యో 8, ఆ. 107 చూ, వ్యాఖ్యాతము. 2.

చేసేవారి వసనాభి 11 పా, పాదరసము 6 పా, ఇంగిలీకము 7 పా, తాళకము 7 పా, తామ్రభస్మము 8 పా, గంధకము 5 పా, మణిశిల 6 పా, కరకతాడి ఉసిరికలు 8 పా, కొంఠి పిప్పలి, మిరియాలు 8 పా, నేపాళములు 2 పా, పొంగించిన వెలిగారము 4 పా, వీనిని కల్పవండుంచి చిత్రములము, తెల్లజిలేడు, ముసగ, వరగోగు, దుట్టుపువేరు, వీని రసముతో ఒక్కొక్కదినము నూతీ గురిగింజంత మాత్రలుచేసి అల్లము, కొంఠి మున్నగువనుపానములతో నేపించిన సన్నిపాతిములు తీయలు మున్నగు రోగములు తగ్గును

కాలకృత్తు సం. వి త్ ఫుం. నూరుండు చూ, నూరుండు

కాలక్షేపము సం. వి ఆ. ఫుం. 1 సర్వప్రతివర్ధిది పంచలక్షణములతోఁ గూడిన బ్రాహ్మిని. ఇవి పరుసెనిమిది చూ, పురాణములు; వా 2 వృథాగాచేయు నాలస్యము. చూ, విలంబము 1

కాలఖంజనము సం. వి ఆ. న. చూ, కాలజీమ కాలఖండము. సం. వి ఆ. న. పై

కాలగుంజీ సం. వి ఆ. స్త్రీ. నల్లగురివెంద * చూ, తులాలీజము

కాలగ్రంథి సం. వి ఇ. ఫుం. ఏడాది చూ, సంవత్సరము

కాలచక్రము సం. వి ఆ. న. 1 కాలమాపమైన చక్రము అం 2 అస్త్రములలో నొకటి చూ, అస్త్రములు (దండచక్రము, కాలచక్రము బిష్ణుచక్రము మొ.)

కాలజము అం. మేఘములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ. షేఘములు

కాలజ్జము. సం. వి. ౨ ఫుం. 1. కోడి చూ, ఫుంజీ, 2. కోయిల. చూ, పికము

కాలజ్జుండు. సం. వి ఆ. ఫుం. జోస్యుండు చూ, సాంవత్సరండు.

కాలటుక. దే. వి (కాలు + అటుక) కండలు దించుటకై రెండు మొగులు ఇరుప్రక్కల గోడలయంగుఁ బొదిగి యూతగాఁ గాళ్లువంచి యడ్డముగా నమర్చిన మ్రాజు

కాలతాళము సం. వి ఆ. ఫుం. ఉలిమిరి * చూ, శ్వేతపుష్పము

కాలత్రియము అం. భూతకాలము, భవిష్యత్కాలము, వర్తమానకాలము, (3) చూ, త్రియము

కాలధర్మము. సం. వి ఆ. ఫుం. 1. చూపు చూ, మరణము, 2. కాలముయొక్క ధర్మము

కాలధూనుము సం. వి ఆ. ఫుం. = కటిదూపము, కచమాలము చూ, పొగ.

కాలనిర్యాసము. సం. వి ఆ. ఫుం. గుగ్గిలము * చూ, మహిసాక్షి

కాలనేమియనవారి సం. వి ఇ. ఫుం. వెన్నుండు, (తి)కొండశేషము, స్వర్ణ 81) చూ, విష్ణువు 1.

కాలనేమిరిపువు సం. వి ఉ. ఫుం. — పై — కాలపంచకము. అం. పాత్రస్పృగము చుఢ్యావృషరాహ్లా సాయుంకాలములు (5)

కాలపత్తి. సం. వి ఈ. స్త్రీ. గచ్చి * చూ, సోమరాజి.

కాలపరిమాణము పా 1 దీనిలోని మాఁము - సెకనులు, నీమివములు, గంటలు దినములు, నెలలు, సంవత్సరములు 60 నె = 1 ని, 60ని = 1 గం, 24 గం = 1 ది, 30 ది = 1 నె, 12 నె = 1 సం (ఇదియే కాలపరిమాణము), 2 కాలపరిమాణమును తెలిసికొనుట - భూమధ్యరేఖ ఒక చలయను అగుటచే, దానియందు 860 అంశలు గలవు భూమి తన మొట్టమొదటి తిరుగుచుండుటచేత నూర్వండు ఉదయములు క్రిమకృమ

ముగా ఆకాశముపైకెక్కి తరువాత దిగి అస్తమించిపోయినట్లు మన కకపడుచున్నది.

కొలుట్టి భూమియందలి ప్రతిస్థానమునందును దినమునకొకసారి ఆకాశమునందు సూర్యుడు

ఉచ్చస్థానము (ఎత్తయినస్థానము)ను పొందుచున్నాడు. దిగితే మధ్యాహ్నమని పేరు.

ఒక మధ్యాహ్నమునకును మఱియొక మధ్యాహ్నమునకును, మధ్య గడచిపోవు కాలమునకు

“సారదినము” అనిపేరు. సంవత్సరము పొడవునకు ఈ సారదినపరిమాణము సమానముగా

నండడు కాని వీని సుఖముపరిమాణమును కనుగొనినయెడల నది “మాధ్యమసారదినము” అగు

చున్నది ఇట్లేన్నదైన దినమును 24 గాను 23 గాను 60 ని. గాను, ఒక నిమిషమును

60 సె గాను భావించి జనులు వాడుచున్నారు. వనముండు భూమి పూర్ణముగా తన

చుట్టును ఆనగా 360 అంశలగుండ 24 గంటలలో తిరుగుచుండుట త 1 అంశగుండ,

15 నిమిషములలో తిరుగుచున్నది ఇట్లు కాలముయొక్క నూ ము అయినదినము భూప్రమ

ణమునుబట్టి యేర్పడినను, కాలపరిమాణమును గడియారములను యంత్రముల సాహాయ్యముచే కనుగొనుచున్నాము ఈ యంత్రముల

యందలి ముండ్లు గంటలను, నిమిషములను నూచించును చూ, కాలప్రమాణము. (చూ, ఆహావ్రమాణము 1)

కాలపరిమితి పా ఆయువ్యము కాలపరమ, సం వి అ పుం, నంది * చూ నందివర్ధనము

కాలపరి, సం. వి. ఈ శ్రీ, ముయ్యోకుపాన్న * చూ, పాలపరి

కాలపాలకము సం వి అ న. కంకమ్మత్తిక. చూ, భూమి. 1.

కాలపాశము, అం. అస్త్రములలో నొకటి: చూ,

అస్త్రములు. (ధర్మపాశము, కాలపాశము, వరుణపాశము. మొ)

కాలపీలుకము. సం వి అ. పుం చూ, కాల స్మరము *

కాలపురుషదానము అం. షోడశమహాదానము లలో నొకటి చూ షోడశమహాదానములు

కాలపురుషుడు. సం వి. అ. పుం 1. యముని సహాయుడు, 2 జ్యోతిశ్శాస్త్రము చూ, జ్యోష్యము. (చూ, శాస్త్రములు) 8. ఈశ్వరుడే కాలపురుషుడు.

కాలత్రయమనగిని, లక్షములకును గ్రహములకును నక్షత్రములకును గల సంబంధమేమి. — కాలపురుషునికి—

మే = శిరస్సు, వ్యం = ముఖము, మి = నక (గుప్ప), కర్క = హృదయము, సిం = కుక్షి, కన్య = కటి, కు = వస్త్ర (నాభిం, మధ్యప్రదేశము),

వృశ్చి = వ్యంజము (పురుషుచిహ్నమైన లింగము), ధ = డీపి, శము, మ = భూమయంగా

శము, కుం = జంభాద్వయము, మి = అంఘ్రిద్వయము, రవి = ఆత్మ, చం = మనస్సు, కు = శక్తి, బు = వాక్యము, గు = భూమము, శు = ఇందియ సుఖములు, శ = దుఃఖము

నక్షత్రములు ఇరువదియేడి: టియొక్క 108 పాదములును వైచిత్ర్యము చేసెడి పంచైంద్ర

లక్షములయొక్క యొప్పది గనుక నక్షత్రముల గూడ నీశ్వరస్వరూపమే యని గ్రహించడ

నది ఇంగ్లండులోనుంచి శ్రీబాణ్ణి చక్రవర్తి గారు ఆయా యుద్వ్యంగములకు దగిన యర్థ

కారుల నేర్పఱపించి వారి మూలకము మనకు శుభాశుభముల నిష్పించుచు హిందూ

దేశములోనుండు మనలనెట్లు పాలించుచు డిలో యాలాగుననే యాశ్వరుడు తన స్వరూ

పములగు నక్షత్రములను, లక్షములను గ్రహములను మనకొఱకు నేర్పఱచి వారిము

లకముగ మనకు శుభాశుభములను గలుగ

జేయుచున్నాడు. (కాలపురుషుడు=ఈశ్వరుడు.)

కాలపుస్తకము. సం. వి. ఆ. న. 1. కర్ణని విల్లు. చూ, బాణము. 1, 2 విల్లు చూ, బాణము. 1, 8 ఒకరకము ఇట్టి చూ, హరిణము 1, 4. కంకము చూ, రాబండు.

కాలపేయి. సం. వి. ఈ శ్రీ. నల్లలెగడ * చూ, సర్వానుభూతి.

కాలప్రకాశిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. మహూర్త గ్రంథము

కాలప్రభాతిము, సం. వి. ఆ. న. శరద్వతువు చూ, మాసద్వయము.

కాలప్రమాణము సం. వి. ఆ. న. 1 కాలము యొక్క కొలత — ఒక మనుష్యునియొక్క

పడు నెనిమిది శైష్వపాట్ల కాలము = కాష్ఠ (4/15 నెకను), ముప్పది కాష్ఠల కాలము = కల

(8 నెకనులు), ముప్పది కలలుగల కాలము = తుణుము (4 నిమిషములు), పండ్రెండు తుణుముల కాలము = మహూర్తము (48 నిమిషములు = రెండుగడియలు), ముప్పది మహూర్తముల కాలము = అహోరాత్రము = తీయిం

బగలు = ఒక దినము, ఏడు అహోరాత్రముల కాలము = వారము, పదిహేను అహోరాత్రముల కాలము = పక్షము, రెండు పక్షముల కాలము = నెల, రెండు నెలలకాలము = ఋతువు, మూడు ఋతువులకాలము = అయనము, రెండు అయనముల కాలము = సంవత్సరము చూ, కాలపరిమాణము, 2 వైద్యశాస్త్రమునందలి సప్తవిధ దోషములకు కాలప్రమాణము పడునైదు దినములనియు లేదా యేడు దినములనియు శాస్త్రవేత్తలు వచించియున్నారు.

కాలస్థానిము. ఆం. గాంధర్వ వేదమునందలి తాశాధ్యాయములోనివి. ఇవి పండ్రెండు -

తుణము, లవణము, కాన్య, నిపేషము, కళ చతుర్భాగము, అనుద్రుితము, ద్రుితము (బిదువు), లఘువు, గురువు, పుత్రము, నిశ్శబ్దము (కాకపవనము)

కాలబలనము. సం. వి. ఆ. న. వర్కము, కవచము చూ, వారవారణము.

కాలబలము పా వడ్డలములు ఆటింటిలో నా కటి చూ, వడ్డలములు (కాలబలము = చంద్రు, శని, కుజులు రాశులు బలిష్ఠులు రవి. గురు శుక్రులు పగులు బలలు బుధుడు

రాశింబగల్లు బలవంతుడు కుక్లపక్షుండు శుభగ్రహములను, కృష్ణపక్షుండు పాప గ్రహములను బలవంతులు, తమ మాసమం దును, తమ హోరయందును తమ వారమందును నున్న నూర్వాదిగ్రహములు బలవంతులు.)

కాలభ్రతు సం. వి. తో పుం. ఒంటిపోగు చూ, బలరాసుడు

కాలభాండిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. మఠియ్య * చూ, మంజిటి

కాలమాఫనీయము పా నిబంధ గ్రంథము

కాలమానిము సం. వి. ఆ. పుం. 1, నల్లగ్లెగ * చూ, పర్వాసుము; వా 2 కాలముయొక్క స్థితి

కాలమాలము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, కాల మానము. 1

కాలము సం. వి. ఆ. పుం. 1 తటి. చూ, సమ యము. 1, (ఈశ్వర స్వరూపము. దీనిచేత

లెక్కపెట్టబడును ప్రేకపింపక జేయునది దీనివలన ముఖ్యభూతలీయంబగుచున్నవి)

2. శోభ * చూ, మరణము, 3 = కఠ నలుపు చూ, వర్ణము 6, 4 ఎఱునితిగ్రమాలము *:

చూ, వర్ణము 6, 4 ఎఱునితిగ్రమాలము * : చూ, వర్ణము 6, 4 ఎఱునితిగ్రమాలము * : చూ, తాడు. 2, 6. = కారు చూ, కాల

త్రయము, విణ 7 = కఠ నలనిది చూ, వర్ణము. 6, ఆం. 8. తాళవారి

ణములు వదింటిలో నొకటి చూ, తాళ ప్రాణములు; (చూ, తాళము 2), 9. ద్రోవ్యములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, ద్రోవ్యములు

కాలములు. అం 1 ఉదయము. యథావృత్తము, సాయంత్రము. (8) (సాక్షిము, ఆపరాహ్లాసము, మద్యావృత్తము) చూ, త్రోయము, 2 నీర్వృత్తము, వృత్తము, శీతము (8) చూ, త్రోయము, 8 చూ, కాలత్రోయము. 4 చూ, కాలపంచకము

కాలముపాకము సం వి అ సుం ముప్పకము * చూ, ముక్కము (ముక్కల చెట్టు)

కాలములము సం వి అ పుం ఎట్టి చిత్రిమా లము * చూ, నమ్మిసంజ్ఞకము

కాలపేళ సం వి అ కు స్త్రీ, పుం, * చూ, మంజిటి

కాలపేళిక సం వి అ స్త్రీ —పై— (రూ-కాలపేళిక)

కాలపేళి సం వి అ కు స్త్రీ 1—పై—, 2 కాయుచ్చ * చూ, సో, గాజి, 8 శెల్ల కెండ * చూ సంస్కృతము

కాలపేళి సం వి అ స్త్రీ 1 చూ, రూ-కాలపేళి, 2 శెల్లకెండ * చూ, సంస్కృతము

కాలయాపము వా మో, కాలక్షేపము 2

కాలముక్తి సం వి. ఇ పుం ప్రాణవాది అటు వది వృత్తములలో నొకటి చూ, సంవత్సరములు (రూ-కాలముక్తి)

కాలరసము సం. వి. అ. పుం చూ, మహిషాక్షము *

కాలరాత్రి. సం వి ఇ. స్త్రీ. 1. గౌరి చూ, ప్రావృత్తి. 1; 2 ఒకనొక రాత్రి: చూ, కాలక్షేప. 8. భీమరథినిది: చూ, నది.

కాలి. దీ. వి (కాలు + అరి) 1. కాలిబంటు. (రూ-కాలిబంటు-కాలుమానిసి-కాలువురు-కాలువురు-కాలుబంటు.) చూ, భటుండు 1; 2 రూ-కాలాది దారిపన్ను చూ సిక్కు 1, 8 సమాచారమును వెలిసికొని పోయెడు వాడు, భార ఉద్యో 1. ఆ 87: చూ, రాయబారి.

కాలరసాంశము. పా వ్యవస్థించులలో నొకటి చూ, వ్యవస్థించులు

కాలనణము సం వి అ స. విడలనము; చూ, లవణము 1

కాలన 2. వి = కల్య రూ-కాలన చూ, నది.

కాలనలము సం వి అ స కవనము చూ, వారివారిము

కాలవిగ్రహసంస్కృతి సం వి అ. స్త్రీ ఒకకము తీర్, * చూ. అతి. 1

కాలవిలంబము సా మో, కాలయాపము కాలవృత్త సం వి అ స్త్రీ. పాటలి * చూ సాల్లి 2

కాలవృత్తియు సం వి అ. స అడవిగలవల చూ, సులీ

కాలవృత్తి సం వి ఇ స్త్రీ సాల్లి * చూ, సాల్లి 2

కాలకాకము సం వి అ పుం కటివేపాకము చూ, బల

కాలకారము సం వి అ పుం. ఉడుగు చూ, చిక్కొండము.

కాలకాలి సం వి ఇ పుం కృష్ణకాలి ధ్యాయము చూ, ధ్యాయము

కాలశేచుము సం. వి. అ స. చేల్ల చూ, మజ్జన

కాలసర్పము సం వి. అ పుం. కృష్ణసర్పము; నల్లకొండము: చూ, సర్పము.

కాలసారము సం. వి. అ. న పీఠచందనము
 చూ, సుగంధము
 కాలనూత్రము. సం. వి. అ. న ఇనుపతంతులు
 గల నరకవిశేషము, నరకములు ఇటువదియొక
 టింటిగో నొకటి చూ, నరకములు
 కాలసేయని. సం. వి. అ. న చీల్ల చూ,
 మజ్జగ
 కాలస్పృంధము సం వి అ పుం 1 వీక్షిటి
 ప్రాను * చూ, తమాలము, 2 తిండుకము*
 చూ, తుమికి, 3 సరకము * చూ, వేగిన,
 4. పొగడ * చూ, వవళము
 కాలసాని సం వి. ఈ. శ్రీ. పాటల * చూ,
 సాని 2
 కాలసీనము సం వి అ పుం లోభము *
 చూ, లూడ్డుగు
 కాలాంజనము సం వి అ పుం. కాలాంజన
 పర్వతము చూ, పర్వతము.
 కాలాంజని సం వి ఈ. శ్రీ. పొట్టికొమ్మ
 లూడలుగల చెట్టు చూ, హృస్వశాఖా
 శిఫము
 కాలాంతకుడు సం వి అ పుం ముక్కంటి.
 చూ, శివుడు.
 కాలాంతరము పా వేణుసమయము
 కాలాంశము పా పవ్యంశములు అటువదింటి
 లో నొకటి చూ, పవ్యంశములు
 కాలాక్షురకుడు. సం వి అ పుం. కావ్యకర్త
 చూ, శిక్షితాక్షురుడు
 కాలాగురువు. సం. వి. ఉ. న నల్లఅగు చూ,
 రాజారము
 కాలాగ్న్యాంశము పా. పవ్యంశములు అటువ
 దింటిలో నొకటి చూ, పవ్యంశములు.
 కాలాగ్ని. సం వి ఇ. పుం పృథ్వీకాలము
 నందలి అగ్ని: చూ, నిప్పు

కాలాగ్నిశైలవము. అం శివప్రొక్తములగు చతు
 స్త్రీతంత్రములలో నొకటిచూ, తంత్రములు
 కాలాగ్నిరుద్రసము పా. శుద్ధిచేసిన పాదరస
 ము, వసనాభి, గంధకము, అజామోదము,
 త్రిఫలములు; సర్రక్షారము, యవక్షారము,
 చిత్రీమూలము, సైంధవలవణము; తీలకజ్జ,
 సావర్నలవణము, శాయవిడంగములు, శుద్ధిచే
 సిన వెలిగారము, త్రికటుకములు వీనినెల్ల సమ
 భాగములుగ దంచి చూర్ణముచేసి దీనికి సమ
 ముగ మూడుదినములు కలిలో నానఁబెట్టిన
 విషముపివితల చూర్ణమునుకల్పి కల్పమున
 నివృతపండ్లరసముతో ఒక దినము మర్చించి మిరి
 యపుగుజలంతే మాత్రాలుచేసి నెయ్యి మిరి
 యపుచూర్ణము లోనగువారి అనుపానముతో
 నొసంగిన ఆగ్నిమాండ్యము. కుక్షివాతము
 మొదలగు యెనుబదివాతములు, గుల్మము,
 గ్రహణీ హరించును ఇది పూజ్యపాదునిచే
 వచింపఁబడినది.
 కాలాగ్నిజుడు. సం వి. అ. పుం చూ, మనువు.
 కాలాదర్శము పా. ఒకానొకనిబంధనగ్రంథము.
 కాలానుజ సం వి ఆ. శ్రీ. యమునానది.
 చూ, నది
 కాలానుజుడు సం వి. అ. పుం శని. చూ,
 రాహువు 2
 కాలానునాది సం వి న్ పుం. 1. తుమ్మెద
 చూ, ద్రుమరము, 2. ఊరఁబిచ్చుక చూ,
 పిచ్చుక, 3. కముఁజి. చూ, రూ. కాఁజి,
 4 చాతకము చూ, వానకోయిల.
 కాలానుశారిం. సం. వి. ఆ శ్రీ. తగరము:చూ,
 లోహము. 1.
 కాలానుసారకము. సం. వి. ఆ. న. తగరము,
 నంది * చూ, నందివర్ధనము.
 కాలానుసారి. సం వి. న్ న. 1 శేనదారుబంక
 తోఁ జేసిన ధూపద్రవ్యము: చూ, రాజా

ర్షము; 2 మురయనెడు గంధద్రవ్యము. చూ, నల్లకై, ఈ. శ్రీ. 8. మామెన * చూ, కారిబ.

కాలానుసార్వకము. సం వి. ఆ న బాహుమనెడి కొండయందు బుట్టిన నల్లచేందనము, నల్ల అగలు * చూ, రాబార్షము.

కాలానుసార్వము సం వి ఆ. పుం, న. ఇరుగు దు *. చూ, శంకుప, 2 నల్ల అగలు * చూ, రాబార్షము, 3 అశ్వపుష్పము * చూ, తాపువ్య, 4 తగరము, నది * చూ, నందివనము. (గంధి తగరమని అభిధానకర్తృ మాల)

కాలాపుండు సం వి. ఆ పుం 1. రక్కసుండు చూ, రాక్షసుండు 1, 2 నెమలి చూ, మయూరము.

కాల భుండు సం వి ఆ పుం 1 నైస్సలి చూ, మూలతీండు, 2 జీముండు చూ, యముండు.

కాలాయనము. సం వి ఆ న ఇనము చూ, లోహము 1

కాలారి కే. వి రూ- కాలరి దారిపన్ను చూ, సిస్తు 1.

కాలి సం వి ఈ శ్రీ. రూ- కాలి 1 గౌరి చూ, పార్వతి 1, 2 గౌరీభేదము చూ, పార్వతి. 1, 3 చుట్టుబచ్చిలి *. చూ, బచ్చిలి, 4. నల్లతీలకణ్ణ * చూ, నువవి 2, 5 నీలి * చూ, గంజని, 6 నఖముచిప్ప చూ, నఖము, 7. క్రొత్తమట్టు చూ, మేఘము. 1, 8. శంఠ నునిభార్య చూ, భార్య, పుం 9 పగటి జోలి చూ, నూర్యండు.

కాలింగము సం వి ఆ న. రూ- కాలింగము. 1. బికానాకపండు. రూ- కాలింగము, కాలిందక ము; పుం. 2. కర్కారుకము * చూ, పుచ్చే; కిచ్చిళ్ళకండు. చూ, హస్తీ.

కాలింగి సం వి. ఈ. శ్రీ. వెడదోస * చూ, దోస.

కాలింగికి సం. వి. ఆ శ్రీ. తెల్లతెగడ * చూ, సర్వానుభూతి.

కాలింగుండు సం. వి ఆ పుం. రూ- కాలిం గుండు. 1. వెన్నుండు చూ, విష్ణువు. 1, 2 కాలింగుండను పాము చూ, గగ్గము, 3 నుంత్రీవిద్య తెలిసినవాండు చూ, మాం త్రీకుండు, 4 కలింజేశపు రాజు చూ, రాజి. 1.

కాలి దకము సం వి ఆ న ఒకరకము పండు చూ, కాలింము 1

కాలింది సం వి. ఇ పుం రూ- కాలింది 1 నీటి యావు చూ, ధేనువ, ఈ శ్రీ. 2 య మునానది చూ, నది, 3 చినుకేకు * చూ, బారంగి, 4 కాకిదొండ * చూ, దొండ, 5 గింజెన * చూ, దింజెన, 6 సుగరముక రాజు తల్లి కాలింది, 7 కృష్ణుని అష్టభార్య లూ * నాక తె కాలింది, 8 కాలిందియనునది. చూ, నది

కాలిందికి గ్నణుండు సం వి ఆ. పుం రూ- కాలిందికి గ్నణుండు ఒంటిసోండు చూ, బల గాముండు

కాలిందీభేదముండు సం వి ఆ పుం రూ- కాలిందీభేదముండు. —వై—

కాలిందినువు సం వి ఈ శ్రీ. 1 నూర్యుని భార్య చూ, భార్య, 2 యమునితల్లి కాలిందిసోదరుండు సం వి ఆ పుం. దేముండు చూ, యముండు

కాలిక సం వి ఆ. శ్రీ. రూ- కాలిక. 1 గౌరి చూ, పార్వతి. 1, 2. పార్వతీభేదము చూ, పార్వతి. 1; 3. దుర్గివదరాజుకూతురు: చూ, దౌ) ప ది, 4. అ గ్ని చి క్తు: చూ, నాగ్గు; 5. నలుపు: చూ, వర్ణము. 6.

- 6. చీకటి చూ, మేచకము. 1, 7 అడు
- కాక చూ, వాయసము, 8 నూఁగారు
- చూ, రోమరాజి, 9 పొగబంతి చూ,
- పొగ, 10. బంగారునందలి దోపము చూ,
- లోహము. 1, 11. కల్లు చూ, సుర. 1,
- 12 కొత్తపట్టు చూ, మేఘము 1,
- 18. మట్టుగుంపు చూ, మేఘము. 1,
- 14. వెల్లఁబాటు చూ, వైవర్ణ్యము, 15 తేలు
- చూ, వృశ్చికము. 1, 16 పాలలోని పురుగు,
- క్షీరకీటకము చూ, పురుగు, 17 నెలవడ్డి
- చూ, వడ్డి 18 బటామా సి * చూ,
- మాంసి 1, 19. తేలుకొండి * చూ, వృశ్చి
- కము 2, 20 పటోలి * చూ, పొట్ల,
- 21 కాలికాదేవి చూ, మహాలక్ష్మి 8

కాలికంచేము. జే. వి. బాలకీర్తిదా విశేషము:
చూ, బాలకీర్తిడ.

కాలికము సం వి అ స. 1 నల్లఅగలు చూ,
రాజార్ణము, 2 అన్నిచిత్తు చూ, బొగ్గు
కాలికవృద్ధి ఆం. ధనవృద్ధులు నాలుగింటిలో
నొకటి చూ, ధనవృద్ధులు
కాలితనయము. సం వి. ఆ పుం దున్నపోతు
చూ, మహిషము

కాలితోటుసాటు జే. వి ఉద్భూతము చూ,
కాలుసొలుట.

కాలితోన జే వి. (కాలు + తో)న ఒకె
డు నడిచిపోడగిన దారి చూ, మార్గము 1
కాలిదానకుడు సం వి. ఆ పుం కాలిదానకవి
చూ, రఘుకారుడు.(రూ- కాలిదానకుడు)

కాలిదానుడు సం. వి అ. పుం —వై—
“రఘుకారుకాలిదాసో మేధావద్యకృణోటి
జిత్.” తి. శే 186 (రూ- కాలిదానుడు)

కాలినడ. జే వి. (కాలు + నడ) రూ-కాల్పడ.
చూ, పాదచారము.

కాలిని. సం. వి ఈ. శ్రీ. అద్దానినక్షత్రము
చూ, నక్షత్రము. 1

కాలిపాచున. జే. వి మల్లయుద్ధములోని మెల
కున చూ, మల్లకాశ్రుము.

కాలిపుట్టువు జే. వి (కాలు + పుట్టువు) అడు
గుపుట్టువు చూ, సూద్యుండు.

కాలింటు ద్వ వి (కాలు + బంటు) పదాతి.
రూ-కాల్పంటు చూ, భటుండు 1.

కాలిబోన. జే వి. (కాలు + బోను) మృగముల
కాళ్లు తగులుకొన నొడ్డిముండెడి యుంతో
సంతసపఱచిన మూస, స్వా. 4, ఆ. 87.
చూ, బోన.

కాలీయ వై వి = కాలికా. పిశాచము;
మార్క. 1, ఆ. 286 చూ, భూతము

కాలీయైబ్రాహ్మణులు. సా కపూరియైబ్రాహ్మ
ణులలో నొక తెగవారు. చూ, బ్రాహ్మ
ణులు. (చూ, కపూరియైబ్రాహ్మణులు)

కాలిసంకెల. బా. అడ్డగింత, నిరోధము. “తరణీ
తనుగంధము కాలిసంకెలై నెరయగనిమ్మి”
(కువల మూకృ చరిత్ర)

కాలీకము సం వి. ఆ. పుం. కొంగ* చూ,
బఁచు (రూ-కాలీకము.)

కాలీచి సం. వి ఈ. శ్రీ. 1 = కచ్చేరి. న్యాయ
విచారణస్థలము చూ, సభ 2, 2 = కచ్చేరి.
యముని కొలువుసానడి. త్రి శే, చూ, సభ. 2.
అ 8 బాలురు దేవువువోటు: చూ, పార
కాల. (రూ-కాలీచి.) (చూ, సదనము 1.)

కాలీదానుడు సం వి. ఆ. పుం చూ, రూ-
కాలిదానుడు.

కాలీపతి సం. వి ఇ పుం ముక్కంటి: చూ,
శివుండు.

కాలీయకము సం వి అ. స. 1. పీతవర్ణముగంధి
కానము చూ, రాజార్ణము, 2 దారు
వారిద్రీ * చూ, మూసినసువు.

కాలీయము. సం. వి. అ. స. 1. నల్లఅగలం, బాప కవ్వలమునఁ బుట్టిన కృష్ణ చందనము. చూ, రాజాన్నము; పుం. 2 కాలీయసర్పము చూ, సర్పము.

కాలీకుండ. సం. వి. అ. పుం. 1. ముక్కంటి చూ, శివుఁడు; 2. నీటిశేతఁడు చూ, వరణుఁడు.

కాల. డి. వి. 1. అడుగు చూ, పాదము 1, 2. 1/4 భాగము చూ, పాతిక; 3 మంచీపుఁ గోడు లోనగునది. "కంఠటికాలు నమ్మఁ దగులైదుపు." శై 5, ఆ. 85 చూ, మంచీ పుకోడు, అ. క్రి 4. దగ్ధుగు చూ, మండు.

కాలుండఁడు సం. వి. అ. పుం. 1 జీముఁడు చూ, యముఁడు, 2. దేవతా విశేషము చూ, దేవతావిశేషము 3 ముక్కంటి చూ, శివుఁడు, 4 శని చూ, రామాపు 2 కాలుకోన చి. స క్రి. కాలూఁగు రూ-కొల్కాను, కాలికోలుపు కాలికోలుపు డి. క్రి —వై—

కాలుగదల్పుట బా నడమట, వెల్లుట "అచరు కౌసంత కాలుగదల్పవలెన గాంతిటివా గును." (ధర్మబరాజనూయము)

కాలుమీ డి. స క్రి రూ-కాల్ప చూ, దహించు

కాలుమీలు డి. వి. బ తేల్లు మొదలగునాని పట్టుటకు నుపయోగముగ రక్షాసాధనము చూ, వాగుర

కాలుబొలుట. ద్వ. వి కాలితొట్టుపొటు, (సంప) -ఉద్భాతము ("కాలుబొటినను నోర బొటినను కూడిరానేరవు.")

కాలుత్రొక్కకొనివచ్చుట. బా. వెంబడివచ్చుట "మాకునుమాకును నీవైరంబెక్కడనుండి కాలు త్రొక్కకొని వచ్చెనో మొఱుంగను." ధర్మబరాజనూయము.

కాలుద్రోవుట బా. కయ్యమునకు సిద్ధపడుట - ఆబోతు పొట్లాడునపుడు కాలిచే నేల త్రోవును అందువలన కెండవదానికి రోప మెక్కును "దవ్వువచ్చుగానిలిచి చివ్వకుఁ గాలుద్రోవుచు." (ధర్మబరాజనూయము.)

కాలుదివియ. ద్వ. వి కౌగదా చూ, దివిటి

కాలుద్రోవు డి. అ క్రి (కాలు + త్రోవు.) కారణము లేక యుద్ధముకు యత్నించు రూ-కొల్పివు

కాలుగొక్క. డి. వి (కాలు + త్రొక్క) 1 రూ-కొల్పొక్క వెండ్లి చూ, వివాహము, అ క్రి 2 రూ-కొల్పొక్క కదియ చూ, సమీపించు

కాలుబలము వి. వి. పూతినేన, మంది చూ, పుటుండు 1 (రూ-ట్టలము)

కాలుమడి. డి. వి రూ-కొల్పడి, ఉచ్చి చూ, మూల్గిము

కాలుగుడుమీ డి. అ క్రి మూల్గివిసర్జ. ము కేయు రూ-కొల్పడుమీ

కాలుమారిసి ద్వ. వి పదాతి, భార గ్రోణ 3, ఆ, 48 చూ -టుండు 1

కాలున వై. వి 1 =కల్ప రూ-కాలన-కాల్ప, ఆము 6, ఆ 8 చూ, కి, 2 రూ-కాల్ప పంపం, భా భీ 3, ఆ 234 చూ, వెల్లి 4

కాలువును డి. వి బ, రూ-కాల్పుర పదాతి చూ, పుటుండు 1

కాలువ్యము సం. వి. అ. స రూ-కాలవము కలక చూ, పాపము 1.

కాలెండరు అం తారీఖుల నూచిక (రూ-కేలెండరు.)

కాలేజను. సం. వి. అ. స. కాలేజను: చూ, యక్కతు. (లివర.)

కాలేజి, కాలేజీ. ఆం. వెళ్లు నంది బాలురు చేయ ప్రచోటు. చూ, పారశాల. (చూ, సదనము. 1)

కాలేయకము. సం వి ఆ. న. 1. సీతవర్ణ సుగంధకావవిశేషము చూ, రాజార్ణము, 2. బాపకము, నల్లఅగులు చూ, రాజార్ణము, 3 అంకసీలి * చూ, మౌనిపసుపు, 4. కంఠము పువ్వు: చూ, వప్పి శిఖము.

కాలేయము సం వి ఆ. న. -వై.- (8. కస్తురి పసుపు అని కొందఱు.)

కాలేయుండు సం. వి. ఆ పుం. 1. కాలకేయండు నెడు రాక్షసుండు చూ, రాక్షసుండు 1, 2. పార్వతికొడుకు. చూ, పుక్కుండు 1.

కాల్కాను. కే. స. క్రి మా, రూ-కాలుకొను, రా కిష్కిం, కాం. 468

కాల్ప జే స క్రి మా, రూ-కాలుచే.

కాల్పివ్రు జే. ఆ క్రి మా, రూ-కాలుద్రవ్రు భార. కాం 3, ఆ. 15

కాల్పొక్క చే వి, ఆ క్రి మా, రూ-కాలు దొక్క

కాల్పడ. కే వి చూ, రూ-కాలినడ, భార. భీష్మ 1, ఆ 154

కాల్పకము సం వి. ఆ పుం అంకపీలి * చూ, మౌనిపసుపు

కాల్పము సం. వి ఆ పుం. -వై.-

కాల్పంటు. ద్వ వి చూ, రూ-కాలిబంటు

కాల్పంటు ఆం పశురంగములు నాలుగింటిలో నొకటి చూ, పశురంగములు

కాల్పలము చూ, కౌలుబలము.

కాల్పడి కే. వి చూ, రూ-కాలునుడి, హరి పూ. 6, ఆ 5

కాల్పకము. కే. ఆ. క్రి మా, రూ-కాలు నుడుచే.

కాల్ప. సం వి. ఆ శ్రీ కట్టుటకు ఈడు వచ్చిన యావు. చూ, భేనువు.

కాల్పకము సం. వి. ఆ పుం. 1. కచోరము * చూ, మద్దొంఠ, 2 దారుచాదిద్రో * చూ, -మౌనిపసుపు.

కాల్పము సం వి ఆ. న 1 రూ-కల్యము. తెల్లనాణుగడ చూ, వేగుజోము, విణ. 2. తరుణమునకుచెగినది చూ, కల్యము 9.

కాల్ప వై. వి = కల్య చూ, రూ-కాలుక.

కాల్పరు కే వి బ చూ, రూ-కాలుపురు.

కావంది. వై వి = కామంజిక * చూ, రూ-కామంచి

కావటి సం వి ఈ శ్రీ = కావడి చూ, స్కంధాటిక.

కావడి. వై వి = కావటి -వై-

కావడించే వై స క్రి కావడియం దెత్తు

“న. నంబుడలుచేవడిం బ్రావడించక కావడించి ప్రొద్దనమించునంతవ” పాండు 8, ఆ 87

కావడిబద్ద ద్వ వి చూ, కావటి.

కావడిమట్టు ద్వ వి ఉట్టి చూ, శిశ్యము 1 కావరము. సం. వి ఆ న 1. నాంచే * చూ, వైవలము, కే వి (1) క్రొవ్రు చూ నుదము 1 (రూ-కంఠకావరము- కావలము.), (2) గర్వము చూ, హంకారము

కావరి. కే వి రూ-కావరుండు దుర్ముడుడు చూ, వ్యాధుండు 2

కావరించే కే ఆ క్రి క్రొవ్రు చూ, నుదించే

కావరుండు కే. వి చూ, రూ-కావరి, భార ఆర 6, ఆ 62

కావలము కే వి. 1 క్రొవ్రు చూ, నుదము 1, 2. దోసము, వి, పుం 8, ఆ. 185 చూ, పావము

కావలయు. జే ఆ. క్రి. (కావ + వలయు) అగుట యావశ్యకమును. "అపవి యిప్పుడు కావలయును", 2 కోరడగినదియగు "అయిల్లు కట్టుకుకింక నూలు రూపాయలు కావలయును", 3. అవు. "వాండు నీకేమి కావలయును" (ఏమి = ఏవిధమైనబంధువు.)

కావలి దే వి, ఏలుబడి, ఉ, చారి. 2, ఆ 128 చూ, రక్షణము

కావలికొండు దే. విణ. కామీవాండు చూ, రక్షకుండు

కావలిబొట్టు. ద్వ వి.(రూ-కావలిబొట్టు-కావు) విడ్డలకు రక్షగానుంచెడు నల్లని తిలకము చూ, బొట్టు 1

కావా దే వి ఆశ్చర్యపండలగతి "క. కావా తిగెడు మారుని, మావులు నానపుడునికట మండలగుతులక" భద్రా. 4, ఆ

కావారము సం. వి ఆ. న. నాఁచు * చూ, శైవలము

కావారి సం. వి ఈ శ్రీ మొగలకు లోనగు వానితో నేర్వలపఁబడిన గొడుగు చూ, ఛత్రము

కావి దే వి 1 ఎఱుపు చూ, వర్ణము 6, 2 బ కాసాయవస్త్రము, (శ ర) చూ, వస్త్రము

కావించు దే స క్రి చూ, కాఁజేయు, భార ఆర 2, ఆ 258

కావినాను దే ఆ క్రి (కావి + కాను) ఎఱు సగు, స్వా 2, ఆ 71 చూ, పల్లటిల్లు

కావిగోచిదారి ద్వ వి సన్యాసి, చూ,ముని 1 కావినీర దే వి కాసాయవస్త్రము చూ, వస్త్రము.

కావితాలువు దే వి చూ, కావిగోచిదారి. కావలి. దే. వి. నలుపు, ఉ, చారి 5, ఆ 210 చూ, వర్ణము. 6.

కావిబొట్టు. ద్వ వి చూ, రూ-కావలిబొట్టు; భాగ. 10, స్కం. పూ. 297.

కావితాయి దే. వి కరినిక, ఎఱువి నుద్దతాయి చూ, రాయి

కావు దే వి 1. అఱుచుట ఏడ్చుట లోనగు వానియందగు ధ్వస్యనుకరణము, పాండు 1, ఆ. 145 చూ, చూచూ; 2 కాకికూఠ చూ, స్వరము 2, 8 పాఠఱ లోనగువాని వైకస్య, స్వా. 4, ఆ. 60, 4 కావలిబొట్టు చూ, బొట్టు. 1, 5. కాదు నభో-అర్థకము: చూ, లేను. 2, 6. కనుమరివాని ఆమము ఆమము-రూ-ఆరము, (సం ప) -ఆవాపము

కావుట. దే వి. 1 ఒప్పించుగుట. "ఇది సిద్ధము కావుటెఱింగి." భార. ఆది 1, ఆ. 188, భార కాం 6, ఆ. 885 చూ, అగుట, పా. 2 అగుట=కావుట.-భావార్థక పృథ్వ యమైన 'ట' ముత్తులలోఁ జేరలేదు చూ, కాడేశాయలు.

కావుత. దే ద్వి చూ, కాత "శుభప్రతిపాది గావుతక." స్వా 1, ఆ. 2.

కావున దే ద్ర. హేతువునుదెలుపునది."కావున విభజించియుడు." స్వా 1, ఆ. 67: చూ, హేతువు

కావుపాఠఱ దే వి ధాన్యముంచెడి కండ చూ, భాండము 8

కావులగలాండు. దే వి సన్యాసి, సాంబ. మాన, 7 చూ, ముని 1.

కావులు. దే వి బ యలిశాటిలు చూ, వస్త్రము

కావ్యకము సం వి ఆ. పుం 1 కోడి. చూ, పుంజి, 2. పచ్చోని తుంగముపై*: చూ, తృణము 1, 8 చక్కనాకపక్షి చూ, చక్కనాకము, 4 కలికారమనుపక్షి చూ, కీత మస్తకము.

కావేరి. సం. వి ఈ శ్రీ 1 కవేరండను రాజుకూతురు, కావేరినది చూ, నది, 2 భోగముచేస చూ, వేళ్ళు, 8 పసుపు చూ, వర్ణము 6, ఆం 4 గంగలు అయిదింటిలో నొకటి చూ, గంగలు (చూ, నది.)

కావేమము. వా వి పగ చూ, విరోధము. 1. "కావేమములు పెరిగి కచ్చేరిలక్కెరి "

కావేషి. వా వి. — వై — "కావేషిలు కొంపలు తీయుచున్నవి "

కావ్య. సం. వి ఆ శ్రీ 1 పూతనయనుగాక్షు నీ చూ, రాక్షసి. 1 2 తెలివి చూ, బుద్ధి

కావ్యకర్త. సం. వి. ఋ. పుం కాలాక్షురికుడు చూ, శిక్షితాక్షురకుడు

కావ్యగీతప్రయత్నము. పా నాయక స్వరూపము లలో నొకటి. చూ, నాయక స్వరూపములు.

కావ్యగుణములు ఆం. శ్లేషము, ప్రసాదము, మాధుర్యము, సౌకుమార్యము, సుమత, అర్థదీప నము, కౌదార్యము, కాంతి, ఓజస్సు, సమాధి (10)

కావ్యచారము సం. వి ఆ. పుం చూ, చంద్రి రేణువు

కావ్యదోషములు. పా. ఇవి పద ఆర్థకములై దోషము ల తో నిండియుండును పద గతములు వా క్య గతములు నని పదదోషములు ద్వివిధము — అందుపద దోషములు 17 అప్రయక్తము (కవులు ప్రయోగింపనివి) అప్రస్తావనము (ప్రస్తుతోపయోగములేని ప్రయోగము) నేయార్థము (తప కెనంకేతమైనది) అసమర్థము (అప్రసిద్ధము) నిరర్థకము (పదపూర్ణము) గామ్యము (వ్యాకరణనిషిద్ధమైన పామరభాష) చ్యుతసంస్కారము (వ్యాకరణ దూష్యము) గూఢార్థము (అర్థము వెల్లడికానిది) అన్యార్థము (వేర్వేరు మచ్చునది) అశ్లిలము (సిగ్గుగల్గించునది) అప్ర

తీతము (భాస్రపురాణాదులలోని మాటలు వాడుట) అప్రయోజకము (విశేషము లేకుండుట) క్షిప్తము (దూరాస్వయము) సంక్షిప్తము (సంక్షేపార్థమిచ్చునది) వివేకధీపురీదము (విద ధార్థము దోషించునది) అవిచ్ఛిన్నవిధేయము (అప్రధానవర్ణనము) పరుషము (శుభ్రీకటువు) (చూ, అర్థదోషములు), (పద, వాక్య, అర్థ దోషములు అని నుటీయొక గ్రంథము)

కావ్యనాటకములు పా. అధ్యాయైరామాయణము- విశ్వామిత్రుడు, అశ్రు రాఘవనాటకము- మురారి, అభిజ్ఞాన శాకుంతలనాటకము- కాళిదాసు, అనుభవము- అనుభవగుడు, ఉత్తరరామచరిత్ర-భవభూతి, ఉపమాన చింతామణి- గంగీశోపాధ్యాయుడు, ఋతు సంహారము- కాళిదాసు, కర్పూరచంజరి- కవికల్పద్రుమము- ఓపదేవుడు, కాదంబరి- బాణుడు, కావ్యాదర్శము- దండి, కావ్య ప్రకాశక- మన్మథుభట్టు, కిరాతార్జునీయము- భారవి, కుమారసంభవము- కాళిదాసు; కువలయానందము- ఆప్పయ దీక్షుతులు, కృష్ణకర్ణామృతము-లీలాశుకుండు, కృష్ణవిజయ ముతుసుహాయుడు, గంగాలహరి-జగన్నాథ పండితరాయుడు, గీతగోవిందము, చంద్రిలోకము- జయదేవుడు, చిత్రమీమాంస- ఆప్పయదీక్షుతులు, చోరపంచాశత్తు- బిల్లాణుడు, దశకుమారచరిత్రము- దండి, దశరూపకము- భసంజయుడు, నరకాసురవ్యామోగము - ధర్మనూరి, నలోదయము- కాళిదాసు, నాగానందనాటకము - శ్రీహర్షుడు, నాట్యప్రదీప- సుందరమిత్రుడు, నైషధము - శ్రీనార్దుడు, పంచతంత్రము - విష్ణుశర్మ, పండిత రాయ శతకము- పండితరాయుడు, శుష్ప బాణవిలాసము- కాళిదాసు, ప్రకాశమంద్రియము- విద్యానాథుడు, ప్రసన్నరాఘవ

నాటకము-జయదేవుడు ప్రయదర్శిక నాటిక-
 క్రిందనుడు, భట్టికౌవ్యము-భట్టి; భాగవతము-
 వ్యాసముని, భాట్టరహస్యము-ఇంద్రదేవుడు,
 భారతము-వ్యాసముని, భారతచంపు-లక్ష్మణ
 కవి, భోజవతిశ్రీ-వల్లూరుడు, మాధవచం
 పు-భట్టాచార్యుడు, మాలతీమాధవీయము-
 భవభూతి; మహానాటకము-మానుచతుడు,
 మహావీరచరిత్ర-భవభూతి, ముద్రాంతము-
 విశాఖదత్తుడు, వేఘనందేశము-కాలిదాసు.
 నృచ్చునుటిక-శూద్రాక్షుడు, యాదవరాఘ
 వసాండవీయము-చిదంబరుడు, రఘువంశ
 య-కాలిదాసు, రత్నావళీనాటకము-శ్రీహ
 ర్షుడు, రసతలంగిణి-రసమంజరి-భానుకర
 మిత్రుడు, రామాయణచంపు-భోజుడు,
 రామాయణము-నాల్మికముని, వసంతతిలక
 భాణము-వరదాచార్యులు, వాసవదత్త-సు
 బంధుడు, విక్రమార్కసింహాటకము-కాలి
 దాసు, విశ్వగుణాదర్యము-వేంకటాద్వరి,
 విద్యన్యనోతరంగిణి-భట్టాచార్యులు, వేణీ
 సంహారము-భట్టనారాయణుడు, శృంగార
 భూషణము-బాణుడు, శిశుపాలవధ, మా
 ఘుడు, వనభద్రము-కవినరుడు, సాహిత్య
 రత్నాకరము-వారణాశిబిన్యాభట్టు, సాహి
 త్యదర్పణము-విశ్వనాథుడు, సాహసాంక
 ము-పరిమళుడు, సూర్యశతకము-మయూ
 రుడు, ఆభిరామచరిత్ర-కావ్యపండిట్-కుసు
 మాంజలి-చండకాళికనాటకము-చంద్రశే
 ఖరచంపు-నాట్యలోచన-నాట్యశేఖరము-
 నాటకావతారము-నాటకరత్నకోశము-నా
 ట్యులీలనము-రాజముకుట-రూపచింతా
 మణి మొదలగు కావ్యనాటకములు మఱిగొ
 న్ని గలిగి యుండెను

కావ్యపాకములు అం ద్రాక్షపాకము, నాటికే
 శిపాకము, కదలిపాకము. (8) (పాకత్రయ
 ము): చూ, త్రయము.

కావ్యపాకాళిక పా ఈ గ్రంథకర్త మమ్మట
 ిట్టు చూ, కావ్యనాటకములు

కావ్యము సం వి అ న 1. = కబ్బము, కవి
 కృతగ్రంథము, కృతి చూ, పుస్తకము,
 2. కావ్యము-విశ్వక్రీయస్కరము, 3. కావ్య
 ము-కవికల్పితమైంది దీనిక గ్రంథము,
 కలియనిపేర్లు గద్యకావ్యము, పద్యకావ్యము,
 మిశ్రకావ్యము నవి కావ్యము ముత్యైఱంగులు.
 వచనకావ్యము, గద్యకావ్యము. ఇది పద్యకా
 వ్యమువలె ఛందోబద్ధముగాదు గాని తక్కిన
 సకలలక్షణములు గలిగియుండును (నీతిచం
 ద్రిక మొ) గణయతిపాస్రీసనియమము గలది
 పద్యకావ్యము (తిక్కనసోమయాజి నిర్వచ
 నోత్తర రామాయణము మొ) గద్యపద్యములు
 కలిసియున్నది మిశ్రకావ్యము (మనచరి
 త్ర మొ), 4 కావ్యము-దృశ్యము, శ్రోత్యము
 నని ద్వివిధము దృశ్యము (చూడదగినది)
 నాటకము (మురారి-శామంతలములోనగునవి)
 శ్రోత్యము (వినదగినది) రామాయణాది గ్రంథ
 ములు సుతీయు నిందు ఉపాఖ్యానము, ఇతి
 హాసము, శాస్త్రము, పురాణము, ప్రబంధము
 నని నెక్కుభేదములన్నవి, 5 కావ్యము
 మఱల ద్రివిధము. — కాంతానమ్మితము
 (ప్రబంధము) సున్నాత్పిమ్మితము (పురాణము)
 పృథునమ్మితము (వేదము), 6 నాటికలు
 పదు నెనిమిదింటిలో నొకటి ఇది దేవమువ్య
 మిలితము, కావ్యము — ఒక అంకము.
 పృణయకథ మద్యమధ్యపాటగలది ఇత్యాది.
 కావ్యములు అం రఘువంశము, కుమారసంభ
 వము, వేఘనందేశము, భారవి, మాఘము. (8)
 కావ్యగ్రంథములు అం వైదర్భి, గౌడి, పాంచాలి (8)
 కావ్యలింగము. అం ఆర్థాలంకారములలోనొక
 డి. కార్యముచే గారణమును కారణముచే
 గార్యమును సమర్థించుట వాకార్థపాఠు

కము, పదార్థసేతుకము ననిద్వివిధము. ఉ — మదనుడయోడుచువు. నామది ద్వి లోచనుడందుడె చూ, అలంకారము. 3.

కావ్యవృత్తులు అం. కైశికి, ఆరభటి, సాత్వతి, భారతి (4) చూ, వృత్తులు.

కావ్యస్వరూపము. పా. దోపరహితము, గుణా నివృత్తము, ధ్వని, రసనితి, వృత్తి, పాక, శయ్య, శబ్దారాళంకారభరితమును కలసి కావ్యస్వరూ పమందురు

కావ్యాదర్శము పా. ఈగ్రంథకర్త దండి చూ, కావ్యనాటకములు

కావ్యార్థాపత్తి. అం. అర్థాలంకారములలో నొకటి కైముతి(ఇంకేల) న్యాయమునవర్ణించు ట ఉ — పనితనీ మొగమునట శశియెయోడె పద్యములనింక జెప్పనేల? చూ, అలంకా రము 3.

కావ్యోడు. సం. వి. అ. పుం శుక్రండు, భార ఆది 6, ఆ 119 చూ, రాహువు 2.

కాశ. సం వి ఆ శ్రీ కాశతృణము* చూ, తృణము 1.

కాశకము సం వి అ. పుం వెలుగు* చూ, వెలుతురు 1

కాశకపావలంబనన్యాయము. పా దర్శనదారకని చో ర్లు దర్శనాం బైట్టుకొనినవిధము.

కాశకర్షము సం. వి. అ పుం ఆశ్వలాయన దర్శ* చూ, తృణము. 1.

కాశచుర్దము. సం వి ఆ పుం చూ, రూ- కాశచుర్దము*.

కాశము సం. వి అ పుం. న. 1 కందు తెల్ల* చూ, శరము (చూ, తృణము. 1.) 2 ఆశ్వ లాయనదర్శ* చూ, తృణము. 1, 3 కాశి యనుపుణ్యక్షేత్రము(చూ, కాశి) చూ, దేశము, అ. పుం. 4. వెలుగు: చూ, వెలుతురు. 1, 5. తుంకము చూ, తుమ్ము, 6 డగ్గు చూ,

దగ్గులం. 7. దర్శలు పదింటిలో నొకటి చూ, దర్శలు.

కాశహర. సం. వి. ఆ శ్రీ. = కాశహర- కాసర * చూ, బుడ్డబుడుగుర.

కాశాల్పతి. సం. వి. ఇ. శ్రీ. పిన్నబూదగ * చూ, శాల్పతి.

కాశి సం. వి. ఇ శ్రీ. అం. 1. వారణాసి, ఎంబదియాలు దేశములలో నొకటి చూ, దేశము, 2 పుణ్యనగరములు ఏడింటిలో నొకటి చూ, పుణ్యనగరములు, 3. క్షేత్ర ములు ఇరువదినాలుగింటిలో నొకటి (చూ, కాశి క్షే త్రము) చూ, క్షేత్రములు, 4 అలసట చూ, శ్రమము. 1. న్. వి. 5. కాశ రోగ యుక్తుడం

కాశికిబోయిననుగర్వముమానదు. లా. చేసిన కర్మ అనుభవింపకతప్పదు.

కాశిరాజు సం వి. అ పుం. కాశిరాజునబుపి* చూ, ముని. 1. (తి). శే.)

కాశిక్షేత్రము. పా ఇదియొక పుణ్యక్షేత్రము. ఇందలి దై వములు. — సాక్షీవినాయక, విశ్వ నాథ సంధ్యాఆరతి, మహాకాశి, దుర్గాదేవి, అన్నపూర్ణ, కాలశైవ, కాశి విశ్వనాథ, పంచముఖి పరమేశ్వర, దండిరాజీగ శేశ, విశ్వ నాథశయనఆరతి, వందేకాశి, కాశివికాలాక్షి శనిదేవ, దండపాణి, మొదలగువారు

కాశినాథుడు. సం. వి. అ. పుం. ముక్కంటి చూ, శివుడు.

కాశిరాజు సం. వి అ పు. దివోదాసుడు* చూ, రాజు. 1.

కాశివికాలాక్షి అం. అక్షులు ముగ్గురిలోనొకరే చూ, అక్షులు

కాశూల. సం వి ఆ శ్రీ. బోగమునాన చూ, వేశ్య

కాశీక్షువు. సం. వి. ఉ. పుం. కందు తెల్లు *.

చూ, శరణు. (చూ, తృణము. 1)

కాశ్యద్విపము. సం వి అ పుం. గుమ్మడు *

చూ, మహాఫలము.

కాశ్యరి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. —వై— (రూ-

కొమ్మరి - కాశ్యర్ణము - కావ్యస్యము - కాశ్యరి)

కాశ్యరజ్జము. సం. వి. న్. న. కుంకుమపువ్వు,

చూ, వహ్నిశిఖము

కాశ్యరజ. సం వి. అ. స్త్రీ. అతివస * చూ,

విష.

కాశ్యరజము. సం. వి. అ. న 1 కుంకుమపువ్వు

చూ, మండలము, 2. కుంకుమపువ్వు చూ,

వహ్నిశిఖము, 3: చూ, పుష్కరమూలము

కాశ్యరకామృత సం. వి. అ. స్త్రీ. మృదుఫల,

దాగ్గి * చూ, స్వాదుఫల.

కాశ్యరము. సం వి. అ. న. 1 కుంకుమపువ్వు

చూ, వహ్నిశిఖము, 2 మెల్లతామరదుంప*

చూ, పద్మము 1, 3 చూ, పుష్కరమూల

ము *, 4 కాసెయలి, తాయిలొలిచెడి

యలి చూ, వృక్షాదనము. 1, అం 5. ఏబది

యాణా దేశములలో నొకటి (రూ - కశ్య

రము) చూ, వేశము.

కాశ్యర సం వి ఈ. స్త్రీ. దాగ్గి, గోస్తని*

చూ, స్వాదుఫల.

కాశ్యపము సం. వి అ పుం 1 కాశ్యపమును

చేప: చూ, తక్ష్మము. 1, 2. మృగవిశేష

ము చూ, మృగము. 1, పా. 3. గోత్రవిశే

షము చూ, గోత్రములు (చూ, పృవర)

కాశ్యపసగోత్రము. అం గోత్రములలోనొకటి

చూ గోత్రములు (చూ, పృవర) (రూ-

కశ్యప-కస్యపస- కాశ్యప- కాశ్యపము)

కాశ్యపి సం వి. ఇ. పురి. 1. అనూరుడు

చూ, నూరునూతుడు, 2. గరుడంబు: చూ,

చారివాచానుడు, ఈ. స్త్రీ. 3. పుడమి

చూ, భూమి. 1.

కాశ్యపుండు. సం. వి. అ. పుం. అనూరుడు

చూ, నూరునూతుడు 2. కణాదముని

చూ, ముని 1

కాశ్యపేయుడు సం. వి. అ. పుం. నూరుడు:

చూ, నూరుడు

కాశ్యరి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. రూ-కాశ్యరి *

చూ, మహాఫలము.

కాషాయము. సం. వి అ. పుం =కాసె. 1 కావి

చీర చూ, వస్త్రము, విణ 2. కాషాయవర్ణ

ముచే నెఱ్ఱినది చూ, వర్ణము 6

కాషాయమోహిని. సం. వి ఈ. స్త్రీ. నలువ

రాణి. చూ, సరస్వతి

కాషాయవల్లభ. సం. వి. అ. స్త్రీ. —వై.—

కాషాయి సం వి ఈ. స్త్రీ. కాషాయవర్ణముచేత

నెఱ్ఱినది చూ, వర్ణము. 6.

కాష్ట. సం. వి అ స్త్రీ 1 పదునెనిమిది తెల్పు

పొట్లకాలము, తాళమానాప్తలకాలము: చూ,

తాళము 2, 2=కడ దిక్కు చూ, చారిత్రు. 3 అడ

విమామెన* చూ, శారిబ, 4. మేర చూ,

నీమ, 5 దారుచారిత్ర* చూ, చూనిపసుపు,

6, అతిశయము చూ, హెచ్చు. 2; 7. తెల్ల

చూ, దర్శి. 1, 3 కొమ్ముపనస * చూ,

పనస. 2; 9. ఉనిగి* చూ, స్థానము. 1,

10. గౌరవము చూ, మర్యాద.

కాష్టకదలి. సం వి ఈ. స్త్రీ. కొమ్ముఅరణి*

చూ, రంభ 2

కాష్టకము. సం. వి అ. న అగరు చూ, రాజా

ర్ణము.

కాష్టకారి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. కందురీగ* చూ,

మక్షిక.

కాష్టకీటుము. సం. వి. అ. పుం. నునిపురుగు

చూ, పురుగు

కాష్టకట్టము. సం. వి. ఆ. పుం. బి.కా.నో.క
పత్నీ: చూ, పక్షి.

కాష్టకంఠి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. పా.నిరి * చూ,
స్థాలి. 2.

కాష్టకద్వాలము. సం. వి. ఆ. పుం. కట్టగుద్దలి
చూ, ముద్దరము.

కాష్టకొష్ట. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. మా.పెన *
చూ, శారిబ.

కాష్టకంబువు. సం. వి. ఊ. స్త్రీ. నేలనేరేడు*
చూ, నేరేడు

కాష్టకంతువు సం. వి. ఊ. పుం. ఆరుద్ర
పురుగు చూ, పట్టుపురుగు

కాష్టకతుడు. సం. వి. ఆ. పుం. రథకారుడు,
వడ్డవారు చూ, స్వర్ణకారుడు.

కాష్టకారువు సం. వి. ఊ. పుం. దేవకాష్టము
చూ, నూత్తువారువు.

కాష్టకదువు. సం. వి. ఊ. పుం. పలాశము *
చూ, మారుగు.

కాష్టకాశ్రీఫలము. సం. వి. ఆ. స. ఉసిరికె *
చూ, శ్రీఫలి. 1.

కాష్టకృక్కు. సం. వి. మౌ. పుం. బడబాగ్ని.
చూ, నిష్ఠ

కాష్టకాటల సం.వి. ఆ. స్త్రీ. తెల్లకలిగొట్టు*
చూ, స్థాలి 2.

కాష్టకాటలి. సం. వి. ఇ. స్త్రీ. —వై—
కాష్టకరి. సం. వి. ఇ. స్త్రీ. పాద, చితి చూ,
శ్మశానము

కాష్టకమ్లము. సం. వి. ఆ. పుం. పాడె చూ,
శవయానము,

కాష్టము. సం. వి. ఆ. స. 1 కట్టకొయ్య చూ,
వంటచెఱుకు, వా.2.వల్లకాడు చూ, శ్మశానము

కాష్టలేఖకము సం. వి. ఆ. పుం. ఘనము
చూ, పురుగు.

కాష్టలాహి సం. వి. న్. పుం. వాతర్ధి లోహ
యు క్రముద్దరము చూ, ముద్దరము.

కాష్టవల్లిక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. 1. ఖల్వ * చూ,

సుకాష్ట, 2. కటుకరోహిణి * చూ, శక
లాదని. 1.

కాష్టకారిబ. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. తెల్లగుంధి
పాల * చూ, శారిబ.

కాష్టంబువాహిని. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. కాష్ట
ముచే చేయబడిన అంబువాహిని, దోసె
చూ, చలోడము

కాష్టీల. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. కదలి * : చూ,
రంభ 2.

కాష్టీలము సం. వి. ఆ.పుం. 1. రాజార్కము*
చూ, జల్లేడు, 2. ఉచ్చింతక: చూ, శుండ. 5.

కాస వై. వి = కచ్చ. దట్టి. చూ, వస్త్రము.
(ఇది ఎదంతముగా వాడుక.)

కాసకందము. సం. వి. ఆ. పుం. శౌంకణదేశపు
ఆకున చూ, పంది. (చూ, శూకరము.)

కాసఘ్నము. సం. వి. ఆ. పుం. తొశని * చూ,
తులసి

కాసఘ్ని. సం. వి. ఇ. 1. కంఠ సజ్జేరు మొద
లగునవి నలిపిన పులప; ఈ. స్త్రీ. 2. కసింద*
చూ, బలుసు

కాసజిత్తు. సం. వి. త్. స్త్రీ. చిఱుకేరణ* చూ,
బారంగి.

కాసనాశిని సం. వి. ఈ. స్త్రీ. కర్కటకశృంగి*
చూ, శృంగి.

కాసనత్తి సం. వి. త్. పుం. చేఱిపొట్ట *
చూ, పొట్ట

కాసందీబటిక సం. వి. ఆ. స్త్రీ. వేళవారివే
వము చూ, సంబారము.

కాసమర్దకము. సం. వి. ఆ. పుం. = కసింద *
చూ, బలుసు

కాసమర్దనము సం. వి. ఆ. పుం. చేఱిపొట్ట *
చూ, పొట్ట.

కాసమర్దము. సం. వి. ఆ. పుం 1. = కసింద *
చూ, బలుసు; 2. గుల్మభేదము* చూ, పాద. 2.

కావము. సం. వి. అ. పుం. ఉక్తి. స. చూ. దగ్గు
కావర. వై వి = కాశవర * చూ, రూ-
కావేర.

కావరకూవర. బా. చెడుట, నెఱవేఱకపోవుట
కావరము. సం. వి. అ. పుం. ఎనుపోతు. చూ,
మహీవము.

కావరకట్టు. డే. వి. బ. కాలిభాస్వయము: చూ,
భాస్వయము.

కావలనాటిబ్రాహ్మణులు. పా. వీరినే కావలె
యులు, కోవలెయులు అని అందురు. వీరు
కుళ్లయభాశ్యేయులు. ప్రధమకాశీయులనియు,
వాణసనేయులనియు అందురు. చూ, బ్రాహ్మ
ణులు. (రూ- కోవలనాటి బ్రాహ్మణులు)

కాసా. డే. వి. దాసీపుతునిడు

కాసారము. సం. వి. అ. పుం. 1. కొలను చూ,
సరస్సు. 1, 2. బ. కొత్తలు. చూ, భాస్వయము

కాసారి. సం. వి. ఇ. పుం కసింద * చూ,
బతును.

కాసాలుపు. సం. వి. ఉ. పుం చూ, కావ
కందము

కాసించు. వై. స. క్రి. కాసె గాగట్టు "ద్వి
కడుమెలనేలికి గాసించు." హరిశ్చ. 2,
భా. 1881.

కాసియ వై. వి రూ- కాసె. 1 = కచ్చు కట్టి
చూ, వస్త్రము, 2. గావకారుడు చూ,
తాతిపనివాడు

కాసీడు. వై వి గ్రావకారుడు, పర. 5,
అ 48 చూ, తాతిపనివాడు

కాసీసభస్వము. పా చూ, అన్న భేదిభస్వము
కాసీసము సం. వి. అ. న = కసీసము. మయిలు
కుత్తము. చూ, రసాంజనము.

కాసు. వై. వి. 1. = కాకటి. కావ 1,
దుర్జానాలో నాలవభాగము, దుర్జానాలో పది
యభాగములు (అని కొందరు) అలవైన అని

పురుషోత్తమకవీయము: చూ, కావము. 6, దు
గ్ధాని = రెండుదమ్ముక్కు. టంకమునకు ఖది
యాటు డబ్బులు కనుక ఆలెక్కప్పుకొరము
ఇక్కడ కానియనగా దమ్మిడిఅని కబ్బితాన్ని
కరము), 2 పమనైనురూపాయల విలువగా
బంగారునాణెము(వాడుక)(కాసుధర లేతచ
గా మూలుచుండును) "కచుసాలి కాసులపేర
చేసెను." 3, 3 భవము చూ, విత్తము. 1

కాసువీసము బా కొంచెము. (మైనలో 80 వ
వంతు అని ఉపన్యాసదర్శణము) "కాసువీస
మేని వనూలుచేయ కక్కముకాదయ్యె"
(ధర్మజరాజనూయము)

కాసువు సం. వి. ఉ. పుం, స. 1. కుత్తికవా
క్యము చూ, వ్యాఖ్యాతము. 2, 2. కక్తియను
నాయుధవిశేషము చూ, బాణము. 1, ఉ.
స్త్రీ. 8. మతి. చూ బుద్ధి, 4 తెవులు:
చూ, గోగము 1, 5 కాంతి చూ, జెలు
తురు 1, 6. మాట చూ, వ్యాఖ్యాతము. 2.

కాసె. వై. వి రూ- కాసియ 1 = కచ్చు. దట్టి
చూ, వస్త్రము, 2 గ్రావకారుడు. చూ,
తాతిపనివాడు, 3 తాయిలోలుచపని

కాసెగట్టు వై. అ క్రి. కచ్చేగట్టు చూ,
దట్టిగట్టు.

కాసెకోక. వై. వి దట్టి చూ, వస్త్రము

కాసెనిక్కడ. డే. వి మల్లకాస్త్రములోని విన్న
ణములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి చూ,
విన్నాణములు.

కాసెయలి డే. వి (కాసె + ఉలి) తాయి
తోలిచెడి ఉలి, టంకము. చూ, వృక్ష
దనము. 1.

కాసెవాడు. డే. వి చూ, తాతిపనివాడు

కాసెవోయు. డే. అ క్రి. (కాసె + వోయు)
(వస్త్రము) గోచివతా వెనుకకుచెట్టు.

కావ్యక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. నగిరి. కావ్యక
వాద్యము చూ, వీణె.

కావాలజ్ఞు సం వి. ఆ. స్త్రీ. సుఖలక్షణముఁ
గల యాఁడగుచి చూ, స్త్రీ.

కావాలియ సం. వి. ఆ. స్త్రీ. గోరింక.
చూ, కారిక.

కావళ. సం వి. ఆ. స్త్రీ. 1. కాళియ చూ,
కావక, 2. 2.కానొక అప్పర స్త్రీ: చూ,
వేలుపులు. 2

కావళజంఘలు. అం స్త్రీలక్షణాంగములందలి
జంఘల (పీక్కులు) యందలి విశేషము
(కావళజంఘలైనను గజజంఘలైనను సుఖవతి
యగు) చూ, స్త్రీ లక్షణాంగములు

కావళము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. కోడి: చూ,
పుంజి, 2. శబ్దమాత్రము, సద్దు చూ, స్వర
ము. 2, 3 పిల్లి చూ, మాఠాలము, 4. బృహ
ద్ధక్కా, కావళవాద్యము చూ, వీణె,
5 పక్కి చూ, పక్షి, న 6. అతిశయము
చూ, హెచ్చు. 2, 7. కష్టము చూ,
దుఃఖము, 8 అన్నకృపాకృయ చూ, స్వర
ము. 2, విణ. 9. పానుకోక్తి చూ, స్వరము 2,
10. ఎండినది చూ, శుష్కము. 2, 11 వెల్ల
యినది, అతిశయించినది చూ, హెచ్చు 2,
12. చెడ్డది, ఖలము: చూ, పాపము 1,
(తెనుగు కావ్యములందు వాద్యమును సర్వమం
దును తెలుచుగ ఇది పులింగముగాఁగానఁ
బడుచున్నది. "సీ. పానవర్షకళంఖపటచాకా
వళవేణుభేరిధ్వనల మిన్నుపిక్కుటిలఁగ.)
భాగ. 10, సగ్రం పూ. 1740. మొ.), అం
18. పంచమకావద్యములలో నొకటి చూ,
పంచమకావద్యములు

కావళాపుష్పము. సం. వి. ఆ. పుం. ఉ. మైత్ర: *
చూ, చాలాపుష్పము

కావళి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. 1. = కాళియ,

నగిరి, కావళవాద్యము : చూ, వీణె;

2. యావనస్త్రీ, తరుణి చూ, స్త్రీ; 3. వా
యించెడి యొకానొక కుండ చూ, వీణె
(చూ, భాండము) 3, 4. చుర్యార్థుఁడు: చూ,
వ్యాఘ్రుఁడు, అం. 5 నుషిరవాద్యములు పదిం
టిలో నొకటి చూ, నుషిరవాద్యములు

కావళిక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. నగిరి చూ, వీణె.
(యా- కావళి)

కావళికుండు. సం వి. ఆ. పుం. కావళియూఁ
చువాఁడు. పర. 5, ఆ. 91

కావీ. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. కొడిసె * చూ,
వత్సకము.

కాళంజి వై. వి. = కలాచి, తమ్మపడిగము
చూ, పాత్రము. 6 (యా- కాళంజి - క
ళంజి- కళాసిక)

కాళయ్యక్తి సం వి. ఇ పుం. ప్రభవాదియఱు
వది సంవత్సరములలో నొకటి చూ, సంవత్స
రములు.

కాళహస్తి పా చూ, కాశేశ్వరము.

కాళంజి. వై వి. = కలాచి చూ, యా-
కాళంజి.

కాళి. సం. వి ఈ. స్త్రీ. 1 గౌరి చూ,
పార్వతి. 1, 2. పార్వతీ భేదము చూ, పార్వతి. 1,
(అదిశక్తులలో నొకతె చూ, అదిశక్తులు);
3. కాళిక చూ, బాగ్గు, 4 నల్లతీలకణ్ణి* చూ,
సువవి. 2 పా వి (1) మనుష్యాదులు లేనిపోటు

కాళింగము సం. వి అ పుం. 1. ఏనుగు: చూ,
చాస్తి, 2. నేలగుమ్మడి * చూ, భూమి
కర్కారపు.

కాళింగ. సం. వి ఈ. స్త్రీ: చూ, పుచ్చె *
(నక్కదోసటిఁగె అని విశ్వకోశము)

కాళింగుఁడు. సం. వి ఆ. పుం. పాము చూ,
సర్పము.

కాలింది సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1 యమునానది చూ, నది, 2. నీటియావు:చూ, భేనుపు.(రూ-కాలింది), అం. 8. భిన్నవడ్డకజభావలు పదు నేడింటిలో నొకటి చూ, భావ.

కాలిందీ భేదనుండు. సం. వి. ఆ. పుం.చూ,రూ-కాలిందీ భేదనుండు.

కాలిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 = కాలియ చూ, కాలిక, 2. నల్లజీలకఱ్ఱ * చూ, నువవి. 2.

కాలికాదేవి అం. దిక్పాలభార్యలు ఎనమండు గురిలో నొకతె చూ, దిక్పాలభార్యలు

కాలికాపురాణము. అం. ఉపపురాణములు పదు నెనిమిదింటిలో నొకటి: చూ, ఉపపురాణము లు. (కాలికాపురాణము)

కాలిదానుండు సం. వి. ఆ. పుం: చూ, రూ-కాలిదానుండు.

కాలియ. వై వి. = కావాలిక. బూరగొమ్ము; నఫిరి, రుక్కాం 2, ఆ. 108 చూ, వీశె.

కాలికాపురాణము. అం. చూ, కాలికాపురాణము.

కాలియూండు సం వి. ఆ. పుం. కాలియూండను సర్వము చూ, సర్వము.

కాలి వై వి.=చూ, రూ-కాలియ.

కాలిజెట్టి. దే వి. చెవివారు పాము చూ, సర్వము

కాలి పట్టుకొనుట. బా. బ్రతిమాలకొనుట "పాట్లకె యట్టిహీనుని కాలిపట్టుకొని కష్ట పుణేవనము జీవించుటకంటె" (నీతిచంద్రిక-విగ్రహము.)

శ్రీ.

కి. దే అప. వస్త్రీవిభక్తియందు వచ్చెడు పృత్య యను కు, యొక్క. లో, లోపల.

కిమ్. సం. వి. టి. 1 జ్ఞానేచ్ఛ, ఊహ చూ, యోచన; 2. అడుగుట: చూ, పృశ్చము;

8. దూలు చూ, నింద. 1; 4. కీతి చూ, విభము 1, అభ్య 5. అడుగుట: చూ, ప్రశ్నము; 6. దూలు: చూ, నింద. 1; 7. అదియొ యిదియొ యను సందియము, 8. మఱియొక పక్షము, 9. కొంచెము: చూ, స్వల్పము, 10. మరల. చూ, వెండిచూ, 11 ఎక్కుడు, అతిశయము: చూ, హెచ్చు. 2, 12. కారణము చూ, హేతువు; 13. కాదనుట: చూ, లేదు. 2.

కింక. దే. వి. 1. కోవము, భార. దో. 8, ఆ 16 చూ, రోవము (రూ-కింకరి-కినుక-కినుకము- కినుపు- కిన్క-), 2. పశువులను మేంకలను చంపెడి ఒకరకము తెగులు చూ, పశురోగము.

కింకనీరు. వా వి శిశువులు పోయవెట్టినపుడు దృష్టిరోవము పోవుటకై మూండు బొగ్గులు వేసి తీయు పారాజినీనీళ్లు, (పారాజి=పనుపు సున్నము కలిపినది.)

కింకర సం. వి. ఆ. శ్రీ. దాసి: చూ, బానిసె కింకరి సం వి. ఈ. శ్రీ. —వై—

కింకరుండు. సం. వి ఆ పుం. 1 పరిచోరుండు చూ, సేవకుండు, విం. 2 కూలివాండు చూ, సంబళకాండు.

కింకణము. సం. వి ఆ. పుం, రూ-కింకణి. పాం జేబు చూ, భూషణము. 2.

కింకణి. సం వి. ఈ శ్రీ. 1. —వై.—, 2 చిలుగంటు చూ, భూషణము. 2, 8.కొవ కేగు*: చూ, కేగు. 1, 4 గిలక*: చూ, ఘంటారవ

కింకర. సం.వి.ఆ. శ్రీ. నెత్తురు చూ, రక్తము. 1 కింకరము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. కోయిల చూ, పికము, 2. తుమ్మెద: చూ, భృమరము. 1;

8 గుట్టము: చూ, నాయము, న. 4 ఏనుగు గండపలము: చూ, లెంప. 2. (చూ, హస్తీ)

కింకీరాటము సం వి. అ. పుం. రూ-కింకరా-
తము * చూ, వన్నె 15.

కింకీరాటుండు. సం వి. అ. పుం చూ, రూ-
కింకీరాతుండు.

కింకీరాతము సం. వి. అ. పుం 1. కొండగొ-
నుంగు* చూ, కీతపుష్పము; 2. పచ్చేపువ్వుల
పెద్దగోరుంటు * : చూ, మహానచా, 3. రూ-
కింకీరాటుము * చూ, వన్నె. 15.

కింకీరాతుండు. సం. వి. అ. పుం. మరుండు చూ,
మన్మథుండు. (రూ-కింకీరాటుండు.)

కింకీరి. సం. వి. న్. పుం 1 కానరేంగు* చూ,
రేంగు, 1, జే. వి (1) కోపము, ఉ, పారి. 4,
ఆ 68 చూ, రోషము; (2) అపవాదము*
చూ, నింద. 1.

కింకీరిపడు ద్వ. అ క్రి. 1 కోపగిల్లు. "క అతఁ
డెంతరేగితిట్టిన, మతింగింకిరిపడక." మార్క-2,
అ. 158 చూ, రోపించు, 2. అసహ్యపడు,
హరిశ్చ. 2, భా 1583: చూ, రోఁతపడు.

కింకీరిపాటు. ద్వ. వి. 1. కోపపడుట చూ,
రోషము, 2. అసహ్యపడుట చూ, రోఁత. 2.

కింకీరుండు సం. వి. అ. పుం. మదమండు చూ,
మన్మథుండు.

కింకీరీ దే విణ. అల్పము చూ, స్వల్పము.

కిం. సం అవ్య 1. కడక చూ, యత్నము,
2. విశేషము, ఇంతేకోడు చూ, హెచ్చు 2,
3 సాంతము: చూ, వెరసి 2

కిం. సం. అవ్య అసాకల్యము

కిం. సం. వి అ. పుం. ఏనుంగుచెవిఆకు,
చాన్తికర్ణధళము చూ, చాన్తికర్ణపలాశము.

కిం. సం. అవ్య=కించు. ఇంచుకంత చూ,
స్వల్పము.

కిం. సం. వి. అ. పుం. ఇంచుక, కొంచెము,
కొంత.

కించులికము. సం. వి. అ. పుం. రూ-కించులుకము,
మీడిగాలి: చూ, వాయువు.

కించులికము సం వి. అ. పుం. మహీలత, ఎట్టి,
వాసనాము చూ, సర్పము. (రూ-కించులిపము.)

కించులిపము. సం వి. అ. పుం —వై.—

కించులుకము. సం వి. అ. పుం 1. —వై.—,
2. మీడిగాలి రూ - కించిలికము చూ,
వాయువు, అం 3 వాయువులు ఎనిమిదిం
టిలో నొకటి చూ, వాయువులు.

కించు వై విణ. అల్పండు చూ, హీనుండు.
(రూ-కించు-కించుండు.)

కింజ సం. వి అ. స్త్రీ. వింటినారయొక్క- శబ్ద;
ము చూ, స్వరము. 2.

కింజము సం. వి అ న. 1. ఆకరువు చూ,
వక్ష్యము. 4, 2 పుష్పపరాగము చూ,
పుష్పాడి, 3. వాగకేసరపుష్పము: రూ-కింజ
లము-కింజల్కము

కింజలము సం వి అ. పుం —రూ-వై.—

కింజల్కము. సం వి. అ. పుం. —రూ-వై.—

కింజాండు. సం విణ. నిరర్థకజన్మము కలవాడు:
చూ, నిష్ప్రయోజనండు.

కింతనువు సం వి. ఉ. పుం. లూత చూ, సారె
పురుగు.

కింధి సం. వి. న్. పుం గుణము* చూ, హాయము.

కింపచానుండు. సం విణ. 1 రూ - కింపచా
న్నుండు. అతిలోభి చూ, లోభి; 2. పిసిని
గొట్టు చూ, లోభి.

కింపచాన్నుండు సం. విణ —వై —

కింపచుండు సం విణ. —వై.—

కింపాకము సం. వి. అ. పుం కాంచీరము,
విషముష్టి * చూ, ముసిండి.

కింపాకుండు సం వి అ. పుం. 1. నిరర్థకుండు;
చూ, నిష్ప్రయోజకుండు, విణ. 2. మూఁకుం
డు: చూ, మూరుండు, 3 మాతృశాసితండు.

కింపురువము. సం. వి అ పుం. 1. చునువ్య
ముఖమున్ను సమీకరిరమున్ను గలిగినదేవతావిశే
వపుజాతి చూ, దేవతాభేదము; అం 2 భారత
వర్ణములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ,
వర్ణములు (రూ-కింపూరువము = కింపురువ
లోకము)

కింపురువండు. సం. వి అ పుం అశ్యముఖ
మును నరశరీరముగల దేవతాని విశేషము
చూ, దేవతాభేదము.

కింపూరువము. అం. చూ, రూ-కింపురువము. 2

కింభర సం. వి. అ. శ్రీ సలియన గంధద్రవ్య
ము చూ, రాజార్హము

కింపవంతి. సం. వి. ఇ. ఈ శ్రీ. జనులాడుకొను
మాటు, నానుడి చూ, వ్యాఖ్యాతము 2

కింపా సం. అవ్య 1: చూ, అధవా, 2 విక
ల్పార్థము చూ, వికల్పము. 9

కింబారపు సం. వి. ఉ. పుం 1 అమృత చూ,
బాణము. 1, 2 వరిముల్లు చూ, సితాగ్ర
ము; 8 రావులుగు చూ, రాబండు.

కింకుక. సం. వి. ఆ శ్రీ ఎక్కుడుదీక్ష *
చూ, మానేరు.

కింకుకము. సం. వి అ పుం. 1 పలాశము *
చూ, మోచుగు, (దీనిమొగ్గ అంగారితము) ;
2. పాముయొక్క కుటుసము చూ, సీద
రము 8, 8 అవిక చూ, వస్త్రము.
(చూక్కా అని కొందఱు), 4. కవచము
చూ, బొందడము, 5 తున్నము * చూ,
నంది

కింకులుకము. సం. వి. అ. పుం. పలాశవృక్ష విశే
షము * చూ, మోచుగు.

కింక్రుప్పుము. అం. బవాదికరణములలో నొకటి.
చూ, కరణము. 2

కింక్రిక్తు. సం. అవ్య. 1. ఆడుగుట: చూ, ప్రశ్న
ము; 2. దోనూ చూ, యోచన.

కికకిక దే. వి. నవులయిందగు ధ్వన్యనకరణ
ము చూ, హూహూ. (రూ-కికకిక.)

కికాకిక దే. వి. —పై—, కళా. 1. అ. 40.

కికి. సం. వి వ. పుం. ఈ శ్రీ. చావము:
చూ, పాలపిట్ట

కికింకిరి. దే. వి 1 కోపవికారము కిసరు; 2. అస
వ్యాము. చూ, రోత 2

కికిదివి. సం. వి. ఇ. పుం చూ, కికి. (రూ- కికి-
కికిదివి- కికిదివి)

కికిదివము సం. వి. అ. పుం. —పై—

కికిదివి సం. వి. ఇ. పుం. 1. —పై— 2 కివు
నినుదుటియందుండు కన్ను. ఎఱగన్ను చూ,
నేర్పొము 1

కికిదివి సం. వి. ఇ. పుం. రూ- కికిదివి చూ,
పాలపిట్ట.

కికరించు దే. స క్రి మోసపుచ్చు, స్వా. 8,
అ 129 చూ, వంచించు (రూ- కికరుపెట్టు-
కికరువొడుచు- కిక్కురించు- కిక్కురుపెట్టు)

కికరింత దే. వి. 1 మోసము చూ, వంచన;
2. వంచనకరణము. (రూ- కికరింపు- కిక్కు-
రింపు- కికరు- కిక్కురు- కిక్కురింత)

కికరింపు దే. వి —పై—

కికరు దే. వి —పై—

కికరుపెట్టు దే. స. క్రి. (కికరు + పెట్టు) మోస
పుచ్చు, రామా. 8, అ. 145 చూ, వంచించు

కికరువొడుచు దే. స. క్రి. (కికరు + వొడుచు)
—పై—, భాగ. 10, స్కం. పూ. 481.

కిక్కుస సం. వి. ఆ శ్రీ. బ. గర్భిణీశ్రీలీలకు
స్తనములు మొదలగు పృథేకములందుండు
చేఱులు, కందూచేఱులు చూ, కందూచేఱులు,
(1) కోవివంటి తృణము, నడము *: చూ,
తృణము 1.

కిక్కుసకనపు. దే. వి. కిక్కుస* చూ. తృణము. 1.

కిక్కిరిసికొను. దే. అ. క్రి. ఇలుకైన తావులా
కూర్చుండు ఇటికికొను. (వా)

కిక్కిరించు. దే. స. క్రి చూ, రూ- కివరించు,
రా. యు, కాం. 267.

కిక్కిరింత. దే. వి చూ, రూ- కివరింత
కిక్కిరింపు దే. వి —వై— (రూ- కివ
రింపు.)

కిక్కిరు దే. వి చూ, రూ- కివరు.

కిక్కిరుచునకుము బా మాటలాటకుము, నోక
త్తకుము.

కిక్కిరువెట్టు దే. గ. క్రి చూ, రూ- కివరు
వెట్టు, రసి. 3, ఆ 90.

కిక్కిరువోడును దే స క్రి చూ, రూ- కివ
రువోడును.

కిక్కిరిస దే. వి 1 బలాత్కారము చూ, బల
వంతుము, 2 మిక్కిలి కదియుక, పా 3
ఆ 38

కిఖి సం. వి. ఇ శ్రీ 1 చిన్ననక్క, కొంక
నక్క, చూ, స్వగాలము, ఇ. పుం. 2 కోతి
చూ, వానరము

కిగ్గాడి వై. విణ 1 అంచేద కళా. 8, ఆ
188 చూ, నిద్రుమోజకుండు, 2 = కీకట.
తుంపుండు చూ, వ్యాధుడు 2 (రూ-
కిగ్గాడి- కీగాడి)

కిగ్గాడి వై విణ —వై— (కీగాడి)
కిచిడి దే వి చూ, రూ- కిచ్చిడి.

కిచీకీ దే. వి పక్షులులోనగువాని కూత
యందగు ధ్వస్వనుకరణము చూ, హూహూ
కిచీకీకొట్టు దే ఆ క్రి కూయు, రా కిక్కిం,
కాం. 199 చూ, శబ్దించు.

కిచీకీకొట్టు. దే ఆ క్రి. —వై.—

కిచ్చిడి దే. వి. 1 నానావస్తువులు చేర్చి వండిన
చిత్రాన్ని విశేషము, కలవంటకము చూ,
సాదము. (1), వా 2. కిచిడి అనియు పిచిక

సన్నములు అనియు పిచికసాంబలనియు పిలు
వబడు ఒకరకము వడ్లు చూ, ధాన్యము.

కిట పా వీణె మృదంగము మొదలగు వాద్య
ములలో నొకటి. (తిక- ధిమి- కిట- రూణ
మొ) చూ, స్వరము 2.

కిటకిట దే వి 1. వీణె మొదలగునాని బిరడ
తిప్పుటయందగుధ్వస్వనుకరణము; వై. జ. 1,
ఆ 118 చూ, హూహూ, వా. 2 ఇద్దలు
(లేక) పెక్కురు యెడములేకుండగ కిక్కి-
రియుట. “చునుస్వలు కిటకిటలాడుచు కూ
ర్చున్నారు ”

కిటి సం. వి ఇ పుం. పది చూ, నూకరము.

కిటికి దే. వి. రూ- కిటికీ చూ, గవాక్షము.

కిటికీ దే వి. —వై.—

కిటిభము సం. వి అ. పుం. కేశకీటము, పేను
చూ, యూకము.

కిటకు దే. వి 1. కపటము, వి, పు 7, ఆ
94 చూ, వ్యాజము. 1, 2 గుట్టు, కళా.
5, ఆ 38 చూ, మర్కము 1

కిట్టమి దే వి పగ చూ, వికోభము. (రూ-
గిట్టమి)

కిట్టము సం. వి అ స. కేశరమునుండి వెలువడు
మలసామాన్యము. (ఇవి పండ్లొండు.—
కొత్తివ్వు, కేరన్ను, పెత్తురు, మెదడు, గులిమి,
మూల్రము, విష్ణు, చీమిడి, తెమడ, కన్నీరు,
కంటిపుసి, చెమట) చూ, మలము. 1.

కిట్టవర్ణము సం. వి. అ స. శుకృము చూ,
లేతన్ను 1

కిట్టలము సం. వి. అ. పుం. 1 రాగిగాఢి:చూ,
భూవణము 2, 2 రాగిపాత్రము: చూ,
పాత్రము 6, 3. ఇనుపపిట్టెము చూ, మం
డూరము

కిట్టికోల. దే వి ఇటికింబుటకుగానొక తట్టు

కోనలజ్యో కట్టి చిన్నకోలలతో నేస్పఱపఁ బడిన సాధనము.

కిట్టిమము సం వి అ.న. ఉప్పునీళ్ళు చూసీరు. 1 కట్టు. డే. అ. క్రి, స క్రి). చేరు, భార. (ద్రో. 1, అ. 888. భార ఆర. 1, ఆ 102 చూ, సమీపించు

కిట్టుబడి. చా వి. గిట్టుబడి. కిణము సం. వి అ. పుం. 1. కిరినవస్తుసంస్పర్ష ముచే మాస్తాదులయందుఁ గాచెడి కాఱు, 2 గాయత్రోకాయ, 8 యోగ్యర్షమను మూల వ్యాధిఁ చూ, రోగము. 1.

కిణాలయము సం. వి అ. న వెశ్యము, పిల్వ ము * చూ, సురవర్తి

కిణి. సం వి ఇ క్రి. ఉత్తరణి * చూ, శైఖ రికము.

కిణితము సం వి అ. న వాయుదేవుని విల్లు చూ, బాణము 1

కిణిపి. సం వి ఈ. క్రి. 1. ఉత్తరేను * చూ, శైఖరికము, 2 = గినియ తెల్లగినియ* చూ, శిరీషపత్రి, 3 = గినియ. నల్లగినియ * : చూ, శిరీషపత్రి).

కిణ్యము. సం వి అ న 1 పెల్లెము, పిల్వము* చూ, సురవర్తి, 2 రూ- కణ్యము కల్లుతీయు పదార్థము, సురాబీజము చూ, సుర 2, 3 తెలిక పిండి, చూ, పిణ్యాకము, 4 దోషము చూ, పాపము 1.

కిత్త జే వి దేశతార్కణమునకై కళ్ళమున నొక దెసఁబోసెడు మూఁడు దోసెళ్ళరాసి

కిత్తకిత వా వి చేక్కిలిగింత

కిత్తము సం వి అ. పుం. 1 ఉమ్మెత్త * చూ, హాలాపువ్వుము, 2 చండామును గ్రం ధ్యము చూ, రాజారము.

కిత్తవుఁడు. సం వి అ. పుం. 1. జూదమాడు వాఁడు చూ, పందెకొఁడు, విణ. 2 మోస గాఁడు చూ, వంచకుఁడు. 1, 2. మందిచి నబ్బాఁడు: చూ, మత్తుఁడు

కితాబు. వా. వి. బిరుదు, గౌరవచిహ్నము.

కితువు సం వి. ఉ. పుం. నాట్యమందలి పదునా లుగంకములలో నొకటి చూ, నాటకము. 1. కిత్త. డే. వి చేతనాచేతనాగ్ని: చూ, నిష్ప (రూ- కిత్తు)

కిత్తనార జే వి చోగనార, మోటుగుడ్డ కిత్తలి. జే వి నాగరంజాతీయము * : చూ, శర్కరంకము.

కిత్తి. వై. వి. ఆగ్ని, ఆం, భా ప్రి. స్వ. 48 చూ, నిష్ప

కిత్తు జే వి చూ, రూ- కిత్తు

కిదుకు డే. అ క్రి) 1. బిడ్డలు నిద్రలేచునపుడా లస్యముచే నొకవిధముగా మూలుగు, భగ. 10. స్కం. పూ 225 చూ, స్వరము. 2, 2 బిడ్డలు తల్లిదండ్రులులోనగు వారిసేదేని కావలసి వీడించునపుడొకవిధముగా మూలుగు; హరిశ్చ 1, భా. 2841 చూ, స్వరము. 2.

కినియు డే. అ. క్రి) 1. కోపించు చూ, రో పించు (రూ- కినువడు- కిన్వడు- కింకిరిపడు) 2 చేరు, మాన 2, అ. 47 చూ, సమీపించు.

కినుక జే వి కోపము, భార. దో) 3, అ. 225 చూ, రోషము. (రూ- కిన్మ- కిను కము- కినుపు)

కినుకకొఁడు. జే విణ. కోపముగలనూఁడు చూ, రోషబుఁడు

కినుకిము జే. వి కోపము చూ, రోషము

కినుపు జే వి. —వై—, కాళ. 4, అ 148.

కినువడు. ద్వ. అ క్రి) (కినుపు + పడు) రూ- కిన్వడు కోపవడు, భార విరా. 4, అ. 218 చూ, రోపించు

కిన్మ. డే. వి. చూ, రూ- కినుక.

కిన్నెర. సం వి. అ. క్రి. = కిన్నెర. ఒకరకము వీణె చూ, వీణె.

కిన్నెరసత్వం. అం. కౌమకాస్త్రములోని ద్వాదశశత్యలలో నొకటి. చూ. ద్వాదశశత్యలు కిన్నెరాంశము అం వ్యవ్యంశములలో నొకటి చూ. వ్యవ్యంశములు.

కిన్నెరి. సం వి ఈ క్రి 1. = కిన్నెర ఒక రకము వీణె చూ, వీణె, 2 కిన్నెర క్రి చూ, క్రి

కిన్నెరకడు. సం. వి. అ పుం 1 అశ్వముఖమును నరశరీరముగల దేవ యోని విశేషము (చూ, కింపురుషుడు) చూ, దేవలవిశేషము

కిన్నెరేశుడు. సం వి. అ. పుం. టవేయడు: చూ, క్రిడుడు

కిన్నెరేశ్వరుడు. సం వి. అ. పుం. —వై.—

కిన్నె. సం. అవ్య 1. ఆడ. గుటు చూ, పృశ్చము, 2. సందియము చూ, సంశయము, 3 ప్రాంతది చూ, పురాతనము, 4 పూజ్యము చూ, మహితము, 5 చెప్పరానిది చూ, అవాచ్యము.

కిన్నెర వై. విణ. = కిన్నెర ఒకరకము వీణె, వై 1, ఆ 5 చూ, వీణె.

కిన్నెడు. ద్వ. అ. క్రి చూ, రూ- కిన్నెవడు, హరి. పూ 9, ఆ 85.

కిన్నెయతు హిం వి లాభము కిన్నెరకము. సం అవ్య. ఏవి.

కిన్నెస్తున్నము. అం. కరణములు పదునొకండు టిలో నొకటి చూ, కరణములు.

కిన్నెల. సం వి. అ. క్రి. విశేషసంతానముగల యాడుది చూ, క్రి.

కిన్నెరము సం వి అ పుం. నారింజి * చూ, శర్కరాంకము.

కిము సం. అవ్య. 1. వికల్పాత్మక సంశయము, ఇదేనో అదేనో చూ, సంశయము, 2 చిక్కగా నెలియుట, సంభావన, గౌరవము: చూ, అన్యాయము, 3 విమర్శ: చూ, విచారణ,

4. మనోవ్యాపారము చూ, సంకల్పము; 5 నిర్దుర చూ, స్వప్నము 2.

కిముడు దే విణ. అల్పము, అం. భా త్ప. వి. 16 చూ, స్వల్పము.

కిముత సం. అవ్య 1. నిర్భరము, వెల్లి, అలిశయము: చూ, హెచ్చు 2, 2. అదోయిదో యను సంశయము: చూ, సంశయము, 3 అడుగుటు చూ, పృశ్చము

కిమ్మటు. నా వి. వెల. రూ-కిమ్మట్టు కిమ్మారము. సం వి. అ పుం 1. రూ- కిమ్మెరము చిత్రవర్ణము చూ, వర్ణము. 6, 2. నారదబ్బ * చూ, శర్కరాంకము, విణ. 3. చిత్ర వర్ణముగలది చూ, వర్ణము. 6.

కిమ్మిడు. సం వి. అ పుం కిమ్మిటకడను రక్కసుడు: చూ, రాక్షసుడు. 1.

కియదేతిక సం. వి. అ క్రి. 1. ఉత్పాదకము చూ, సంతోషము; 2. ప్రయత్నము చూ, యత్నము

కియదేసాక. సం. వి అ. క్రి. పౌషిమ చూ, సామర్థ్యము 1.

కియూహము సం. వి. అ పుం ఎఱునిగుఱుము చూ, హయము.

కియ్య. దే వి. (క్రింసు + య) ఒకయక్షరము క్రిందియకొనియు రూ- కియ్యము- కియ్య పడి

కియ్యము. దే వి. —వై.— కియ్యపడి దే. వి —వై.—

కిరంజి. సం. వి. ఇ పుం. 1 కరతలము చూ, హస్తము, 2. నీలమణి దోషము చూ, రత్నము. 1

కిరట్టడు సం. వి. అ పుం. లేఖకుడు, రూ- కిరికడు చూ, వాగ్చేతాకడు.

కిరణపుథకకరణము పా. పట్టకముగుండ వస్తువులను చూచునప్పుడు వస్తువులువై కి లేచినటు

లనో క్రిందికిదిగినటులనో కనబడుటయేగాక దానిచుట్టును వింతవింతరంగులు కానవచ్చును. అవి డోడా, నీలిపండువర్ణము, సులుపు, ఆకు పచ్చి, పసుపు, నారింజపండువర్ణము, ఎఱుపు యేడువరంగులుగ లిగియుండును. ఈసప్తవర్ణము లున్న, సూర్యుని తేజమందు మిళితమై తెల్లగా నుండును. ఈ తెల్లని కిరణములు పట్టకము మీఠ పడినప్పుడు దానియందలి వివిధవర్ణకిరణములు, వేలువేలుగా వంగుటచేత అవితిరిగి మిళితమగుటకు వీలులేక, వివిధవర్ణములుగా గోడమీదాడబడుచున్నవి. ఇట్లు తెలుపురంగు మొదలైన మిళితవర్ణములను వివిధవర్ణములుగా విభజించుటకు పృథక్పృథక్కిరణమని పేరు కిరణమాలి. సం. వి. న్. పుం. వెలుగుతేండు చూ, సూర్యుండు.

కిరణము. సం. వి. ఆ పుం. 1. వెలుగు చూ, మయాఖము. 1, ఆం 2. ఆగమములు ఇరు వదియొనిమిదింటిలో నొకటి చూ, ఆగమములు. (చూ, ఉపవిద్యలు)

కిరణావళి అం పంచమపాడవజాంతర భాషలు మూడింటిలో నొకటి చూ, పంచమపాడవ జాంతరభాషలు (చూ, భాష 1)

కిరము. సం. వి. ఆ. పుం రూ- కిరి వరాహము చూ, నూకరము

కిరాటుండు సం. వి. ఆ పుం కోవటి చూ వైశ్యుండు.

కిరాత సం. వి. ఆ. క్రి. చందాకిని చూ, నది.

కిరాతకము. సం. వి. ఆ. పుం. నేలవేము * చూ, భూనింబము.

కిరాతతిక్తము. సం. వి. ఆ. పుం —వై—

కిరాతార్యునియము. పా. ఈగ్రంథకిర్ భారవి.

కిరాతానీ. సం. వి. న్. పుం. గయ్యుండు; చూ, పంచమపాడవజాంతర

కిరాతి. సం. వి. ఈ. క్రి. 1 కిరాతక్రి. చూ, క్రి. 2 గా. చూ, పార్వతి 1, 3, గం; చూ, నది. 4. సం. పుం. కై. చూ, శంభు.

కిరాతుండు. సం. వి. ఆ పుం నేమిలి సింఘము ధరించి అడవియందు తిరిగెడుబోయ. చూ, వ్యాధుండు 1

కిరాణా. వా. వి చిల్లరదినుసులు. రూ-కంసా.

కిరాయి. వా. వి బాడుగ, కూలి

కిరి సం. వి. ఇ పుం వరాహము చూ, నూకరము.

కిరికము. సం. వి. ఆ పుం. కపటజూదము చూ, వ్యవహారము 4, 2 దేవతలయొక్క డెండము చూ, హృదయము 2, 3 దేవాలయము చూ, నేలుపు తెంకి

కిరికుండు సం. వి. ఆ పుం చూ, రూ- కిర కుండు

కిరిటి. సం. వి. న్ స 1 పాంతాలఫలము చూ, పాంతాలము, ఇ పుం 2 కోడి చూ, పుంజ్జి (రూ- కిరీటి)

కిరిటాధారణసమయము వా గ్రహసమయములు ఇరువదియొడింటిలో నొకటి, నుఖము, గజారోహణము మొదలగునవి గలుగును చూ, గ్రహ సమయములు

కిరిటము సం. వి. ఆ పుం, న ఒకవిధమైన రాజాలతలపా, సాన్వజ్ఞాముని బామిడికము. చూ, సీసకము 1

కిరీటి. సం. వి. న్. పుం 1 = క్రిడి అర్జునుండు చూ, విజయుండు 1, 2 కోడి చూ, పుంజ్జి. (రూ- కిరిటి)

కిరీటిక. సం. వి. ఆ క్రి. తీవకమును పేరుగల గ్రంథము చూ, రాజార్థము.

కిరీటిపచ్చి. వై. వి. = గారుడ 1 మరకతము, వసు, 4, ఆ. 78, విజ 8, ఆ. 28 చూ, రత్నము 1, 2. నీలము; చూ. రత్నము. 1

కీర్తన. వై. వి. = గృహ్యసి. రొండిలొని వాత
లోగము; ఆం, భా. ద్వి. మ. 126 చూ,
గోగము. 1

యను. దే వి. ఇరుద్రకల వాదరగలిగి వాట
మైనకత్తి; కళా. 7, ఆ 12 చూ, రిప్టి 2.
కీర్తి. సం వి. ఈ. శ్రీ. 1. పలాలము, గింజీ
తేని వరిపోచేలోనగునది, మోడు చూ,
తృణము 1, 2 ఇల్లు చూ, సదనము. 1,
3. స్వర్ణపుత్రలిక చూ, పుత్రలిక, 4 లోహ
పుత్రలిక చూ, పుత్రలిక.

కీర్తిరజితం. సం వి వ్ ఫం భీమసేనుండు
చూ వృకోదరుండు.

కీర్తిరత్నం. సం వి చ్ శ్రీ. నాగరంగము*
చూ శర్కరాంకము

కీర్తిరభిక్షం సం వి వ్. ఫం చూ, కీర్తిరజితం.

కీర్తిరము సం. వి. అ ఫం 1 నాగరంగ *
చూ, శర్కరాంకము, 2. కర్పూరవర్ణము:
చూ, వర్ణము 6

కీర్తిరమాదనుండు. సం వి అ ఫం చూ, కీర్తిర
జితం

కీర్తిరండు సం వి. అ. ఫం చూ, రూ. కీమ్మి
రండు

కీర్తి దే వి. మల్లకాశ్రమలోని విన్నాణములు
ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి, ఆం, భా ద్వి. క్ష.
209 చూ, విన్నాణములు. (రూ- కీర్ణము -
కీర్ణి- క్షెలి- క్షెలి) (పురుషోత్తమకవీయము)

కిలకొ దే. వి. 1 రథనేమి ధ్వని చూ,
హూహూ

కిలుంజెప్ప. దే వి రూ- కిలుంజెప్ప, వై. 8,
ఆ. 126 చూ, సాచుక.

కిలుకు, దే వి 1. మోసము చూ, వంచన
(రూ- క్రిక్కు- క్రిక్కి), 2. త్రిప్ప, శై.
6, ఆ 284 చూ, వివేరము. 1, విణ రిత్త
వై. నది: చూ, హీనము. 1.

కిలుకునాడుచే. దే 9 క్రి తిరుగు; భాగ.
10 స్కం. పూ. 766 చూ, స-చరించే.

కిలుదు. దే విణ తక్కువైనది చూ, హీనము 1.
“కిలుచునేల”

కిలు దే వి ధ్వన్యను కరణవిశేషము చూ,
హూహూ.

కిలుంజెప్ప. దే వి చూ, రూ- కిలుంజెప్ప.
(ఇట్లు కిలుంజెట్టు)

కిలుంగానుగు దే. వి. 2. కానొక బాలక్రీడ
చూ, బాలక్రీడ

కిల సం అవ్య 1 వార్త, లోకవాదక చూ,
సమాచారము. 2, 2 సంభవించుననుట* చూ,
సంభావ్యము, 3 ఉచితముకొనిది చూ,
అనుచితము, 4 కారణము చూ, సోతువు,
5 కల్ల చూ, వితథము, 6 అకృమము.
చూ, ఆగ్రహము. 3, 7 తలఁపు చూ,
స్మృతి. 1, 8. ఊరిడించుట: చూ, సమా
శ్వాసము

కిలకించితము సం వి అ స, శ్రీ. రూ- కిలి
కించితము 1 రోసాశు) హర్ష భీత్యామల సం
కరరూపముగు శ్రీయొక్క శృంగారచేష్ట
విశేషము చూ, హాసము, ఆం 2 శృంగార
చేష్టలు పదు నెనిమిదింటిలో నొకటి చూ,
శృంగారచేష్టలు

కిలకిల సం వి ఆ శ్రీ. 1. హర్ష ధ్వని చూ,
ఝరము 2 దే వి (1) నవ్వుతుండగు
ధ్వన్యనుకరణము, వను. 6, ఆ. 74, య 5,
ఆ. 81 చూ, హూహూ

కిలకిలబలకు దే. అ క్రి చూ, కిలకిలము
కిలకిలాడు. దే. అ. క్రి. (కిలకిలలు + ఆడు)

కిలకిలధ్వనిచేయు, నీలా 2. ఆ. 81 చూ,
శబ్దంపు.

కిలకొట్టు. దే. అ. క్రి మోగం, చెలగం చూ,
శబ్దంపు.

కిలాటము సం వి అ. పుం. 1. పాలవిలుగుడు' చూ, పాలు. 1, 2. జిన్ను. చూ, పాలు. 1, (పాలు కాచే గా మిగిలిన గడ్డయని హాచావలి)

కిలాటి. సం. వి ఈ స్త్రీ. 1. -వై -, న. పుం 2 వైరు. చూ, వేణువు.

కిలాతము. జే వి. గుఱ్ఱము, య 2, ఆ. 89. చూ, హాయము.

కిలారము. జే. వి ఘోషము, పనులనంద. రూ- కిలారము చూ, ధేనువు.

కిలారి. జే. వి (కిలారము + ఇ) రూ- కిలారి. ఆవులగాపరి, గొల్లవాండ చూ, మహాశూ ద్రుడడు

కిలారించు జే ఆ. క్రి. కిలకలనని మోగగు చూ, శబ్దించు.

కిలారుచు జే. ఆ. క్రి. 1 -వై - 2. బొబ్బ రించు చూ, శబ్దించు (రూ- కిలారుచ్చ)

కిలారుచ్చ. జే. ఆ క్రి -వై. -

కిలారకములు. పా కడ- కదా- కాదా- కా కిలారకము సం వి అ పుం. ఒకరకముచెట్టు చూ, వృక్షము.

కిలారము సం వి అ న. 1 జేనామునందు గలిగిడి మొక దినముపాడ చూ, సిద్ధము, 2 సెయ్యెముగలది చూ, సిద్ధము.

కిలాసి. సం. విణ (న్. ఈ న్) సియ్యెముగలవాండ చూ, సిద్ధులుండ

కిలింజము సం వి అ పుం కటము చూ, ఛాంప

కిలింజము సం వి అ పుం, న చూ, నూత్న డారువు *

కిలికించితము. సం. వి అ న చూ, రూ- కిల కించితము (రూ- కిలికించితము)

కిలిమము. సం. వి. అ. న. దేవదారువు* చూ, నూత్నదారువు.

కిల్కము. సం వి అ. న. దోసము: చూ' పాపము. 1.

కిల్కి. సం వి ఇ పుం గుఱ్ఱము: చూ హాయము. కిల్కిషము సం. వి అ న. 1. దోసము చూ, పాపము. 1; 2. తప్పు: చూ, నేరము, 3. తెవులు: చూ, రోగము. 1, 4. నల్లత్రాచేు విషము చూ, విషము. 1

కిల్కాకు. ద్వ. వి (కిల్ల + అకు) చీటి, కువల 2, ఆ. 24, కళా. 7, ఆ. 24 చూ, పురోజి. (రూ- ఉల్కాకు- కిల్కాకుచీటి - కిరాకుచీటి- కిల్కాకుచీటి) (పురుషో త్తనుక వీయము)

కిల్కాకుచీటి. ద్వ. వి. -వై. - కిల్కాడి వా. వి మాయ, దగా.

కిల్కి సం వి. న్. పుం. గుఱ్ఱము చూ, హాయము' కివకివ జే వి ధ్వన్యనుకరణవిశేషము చూ, హూహూ

కిల్కి. జే. ఆ క్రి తునుగగు చూ, మడియు.

కిశలము. సం వి అ. పుం, న. చిగురు చూ, విద్రుమము

కిశలయము సం వి అ. పుం, న -వై - కిశోరము సం వి. అ పుం. గుఱ్ఱపువ్విల్ల చూ, హాయము, 2 తైలపరి, చిల్లచుడ్డి * చూ, సల్లకి, 3 లూత చూ, సాలెపురుగు, 4 చాగ * చూ, స్రవ, విణ. 5 విడువ బడినది చూ, సముజ్జితము

కిశోరుండ. సం వి. అ. పుం 1 వేడివేలుపు చూ, నూర్యుండ, విణ 2. యావనావస్థకల వాండ చూ, శిశువు

కిష్కవతుశ్చతము. సం వి. అ న నూణుబారల దూరము చూ, నల్లము.

కిష్కింధ. అం కాండలు అఱింటిలో నొకటి. చూ, కాండలు

కిష్కింధము. సం. వి. అ. పుం. ఓధ్రాజేశము నందలి యొకానొక కొండ: చూ, కర్వతము.

కీర్తింధాధిపుండు. సం. వి. ఆ పుం. వాలి
 తమ్ముడు, సుగ్రీవుండు చూ, వాసరము
 కీర్తింధి సం వి. ఈ క్రీ కీర్తింధ పర్వ
 తమునందలి గుహా: చూ, రంధ్రము. 1.
 కీర్తింధ్య. సం. వి. ఆ క్రీ. —పై.—
 కీర్తింధ్యము సం. వి. ఆం. పుం: చూ, రూ-
 కీర్తింధము
 కీర్తిపు సం. వి. ఈ. (క్రీ) 1. కేన చూ,
 వితస్తి, 2. ప్రకాష్టము చూ, ముంజేయి,
 3. రెండుకేనలకొలది వాస్తము చూ, మూర. 1,
 పుం 4 నిందితుడు చూ, వ్యాధుడు 2.
 కీస. కే వి నెవలికూతల చూ, స్వరము. 2
 (రూ- కేక- కేకీస- కేస) (పుం- క)
 కీసమన. కే. వి. వ్యధ, విజ 3, ఆ. 37 చూ,
 దుఃఖము
 కీసము సం. వి. ఆ న చిగురు చూ, కీసలము
 కీసరు. కే వి. 1. కోపవికారము, ఆము 4, ఆ
 175 చూ, కికింకిరి 1, 2 అంటుసోతలకు
 వలన పనిబిడ్డలకు తలొగడిదోషము
 కీసలము. సం వి. ఆ న. చూ, కీసము (రూ-
 కీసాలయము- కీసాలము-కీసలయము-కీసము)
 కీసలయము సం వి. ఆ. న. —పై—
 కీసాలము. సం వి. ఆ. న. —పై—
 కీసాలయము, సం. వి. ఆ. పుం, న —పై.—
 కీసాలన కే. వి ధ్వన్యము కరణము చూ,
 హూహూ
 కీసిమిపండు. వా వి లఘుద్రాక్షాఫలము.
 కీసుక. కై. వి = కృషి చూ, వ్యసనాయము.
 కీసుమీను. కే. వి. చూ, లఘుద్రాక్షి *.
 కీస్తి హిం వి 1. వంతుచొప్పున చెల్లించు
 ద్రావ్యము, వాయిదా, వా వి 2. లంకణము.
 “వాడుజ్వరముచేకీస్తిలు చెల్లించుచుండెను”
 కీస్తిబంది. హిం వి. వాయిదాల యేర్పాటు.
 స్పృహపండుగ వా వి. క్రీస్తుజన్మనోత్సవము
 కీ. వా. వి. పరిమళద్రావ్యములతోడ గూడిన
 తాంబూలము. (రూ-కీర్షి) (చూ, కారాకీర్షి)

క్రీ.

కీక. కై వి. 1 = కీర్తింధాధిపుండు-గీక. ఏనుగు
 కూత, బృంహితము చూ, స్వరము 2, 2 నెవలి
 కూత చూ, స్వరము 2. (అంధి)పదాకరము)
 కీచేట్లాడు. కే. ఆ. క్రి. (కీం + అటలు +
 ఆడు) కలహించు చూ, వాటులాడు.
 కీంయి కే వి. 1. ధ్వన్యము కరణవిశేషము, భో
 5, ఆ 94 చూ, హూహూ, 2 ఆశ్రావ్య
 ధ్వని చూ, స్వరము. 2.
 కీంయెతలగడ కే వి. ఆదిమినపుము కీంయకీంను
 నట్లు లోపల విల్లువెట్టి కుట్టినతలగడ చూ,
 లోడు
 కీంయెబిళ్ళ. కే వి —పై.—
 కీంమియెట్ల కే వి —పై.—
 కీంయెటాయి. కే. వి. మురుగు కుచ్చురపురుగు
 చూ, యమకేటకము (చూ, పురుగు)
 కీకటుము. సం వి. ఆ పుం. 1 గుఱ్ఱము: చూ,
 హాయము, 2 మగధదేశము చూ, దేశము,
 క్రీ 3. కిల్లు చూ, సుర 2, విణ. 4 పిసిని
 వాడు (కె.ర) చూ, లోభి, 5 వేదవాడు
 (శర) చూ, బీదవాడు, రూ- కీకటుండు)
 కీకటుండు సం వి. ఆ. పుం. —4. 5 పై.—
 కీకశాశ్వము. సం. వి. ఆ. పుం పక్కి చూ,
 పక్షి. (రూ- కీకశాశ్వము)
 కీకసము సం. వి. ఆ. న 1. ఎముక చూ,
 శల్యము. 1, పుం 2 నులిపురుగు చూ,
 పురుగు
 కీకసాత్మజుండు. సం వి. ఆ పుం నైర్వృతి
 చూ, మూలకేండు
 కీకసాస్యము సం వి. ఆ. పుం: చూ, రూ-కీక
 శాస్యము.
 కీక. సం. వి. ఇ. పుం చూ, పాలపిట్ట.

కీడివి సం వి ఇ పుం రూ- కీడివి, కీడివి.

—వై—

కీగాడి వై వి = కీట రూ- క్కొడి- క్కొడి
కుదురుడు చూ, వ్యాధుడు 2.

కీచికజిత్తు సం వి క్. పుం. భీనుసేనుడు
చూ, వృకోదరుడు.

కీచకభిత్తు సం వి ద్ పుం. —వై—

కీచకము. సం. వి ఆ పుం 1 గాలితాకున
మ్రోగడు వెరుచు చూ, వేణువు, 2. ఒకా
కొకచెట్టు చూ, వృక్షము.

కీచకారాతి సం. వి ఇ పుం చూ, కీచకజిత్తు.

కీచకుడు సం వి. ఆ పుం 1 కీచకుడను
రక్కనుడు చూ, రాక్షసుడు 1, 2 అధ
ముడు చూ, హీనుడు, 3. నలుడు చూ,
బాహుకుడు

కీచనినూదనుడు సం వి ఆ పుం చూ, కీచక
జిత్తు

కీటకము. సం వి ఆ. పుం 1 కీటము చూ,
పురుగు, (కీటకములు వాని తెక్కల ఫేదము
లను బట్టి ఉద్భిజములవలెనే కొన్ని యనులా
మములుగ విభాగించబడుచున్నవి. 1 కొలి
యాప్పరములు -- కోశములవలె నున్నవి
యుండు తెక్కలుగలవి ఉ - బరికె పుగు
గులు బొద్దింకలు, 2 హైమెనాప్పరములు -
లేకులవంటి తెక్కలుగలవి ఉ - తేనీటి
గులు, చీమలు, తుమ్మెదలు, 3 లెపిడాప్టర
ములు - పాలును తెక్కలుగలవి - ఉ సీతా
కోకచిలుకలు, దీపపు పుగుగులు, 4 డిప్టర
ములు - చెండు తెక్కలుగలవి ఉ - ఈగలు,
5 హెమిప్టరములు - సగము తెక్కలుగలవి
ఉ - బల్లులు, 6 ఆర్థాప్టరములు - నిడివి తెక్క
లుగలవి ఉ - మిడుతలు; 7 న్యూరాప్టర
ములు -- నాడులుగల తెక్కలు గలవి.
ఉ - తూనీగలు.), 2. భరణి: చూ, భూమి. 1,

విణ. 3 కరణము చూ, బెడిదము; 4 నిష్ఠర

మైనది

కీటకుడు. సం విణ. నిష్ఠరుడు: చూ,
వ్యాధుడు. 2

కీటన్నుము సం వి. ఆ. పుం గంధకము, అం
గడి మందునుచూ చూ, సాగంధకము. 4.

కీటజ సం. వి ఆ. (క్రీ). లక్తుక చూ, లక్కా
కీటపాది. సం వి ఈ. (క్రీ). హంసపాదిక *
చూ, హంసపాది.

కీటపాదిక. సం వి. ఆ. (క్రీ). —వై—

కీటమణి. సం. వి. ఇ. పుం. మిడుగులులురువు
చూ, పట్టుపురుగు. (చూ, పురుగు)

కీటమాత. సం వి ఆ. (క్రీ). హంసపాదిక *
చూ, హంసపాది.

కీటమారి సం వి. ఈ. (క్రీ) —వై—

కీటమాలిక. సం వి. ఆ (క్రీ) —వై—

కీటరాజము. సం. వి ఆ పుం కుమ్మరి పురుగు
చూ, యమకీటకము. (చూ, పురుగు)

కీటు దే వి 1 ఉ పేక్ష చూ, చందమేలము. 1,
2 గోడపెట్టు: పుడొక తడవ యుంచెడు
మట్టిపాడవు, మట్టిముద్దల పాడవు (రమారమి
3 అడుగుల ఎత్తు) గోడలోని భాగము చూ,
వణుగుగోడ

కీడు వై వి 1. కనటు, దోసము, మార్క 3,
ఆ 315, భార ఆఫ్రి 1, ఆ 153 చూ,
పాపము. 1, 2. అపకారము చూ, హాని 2,
3 అపరాధము, లక్ష్మీ 4, ఆ 118 చూ,
నేరము, 4 అపద చూ, విపత్తు, 5. ఆశుభ
ము, చూపుగులుతు, భార (క్రీ) 2, ఆ 58
చూ, లక్షణము 1. విణ 6 అధ్యయము, భార.
అశ్వ. 4, ఆ 218 చూ, హీనము. 1,
7 చూపుగులుతు గలది, అశుభకరము.
“కీడే కరువంశమున కితనిరాక” భార.
ఉద్గో. 3, ఆ 171 చూ, లక్షణము. 1.

8 = ఖేట చెడ్డది, భార. ఉద్యో 8, ఆ 285 చూ, దుష్టము కడుపడు. వై. అ క్రి రూ-కీర్షడు. తక్కువ పడు చూ, లోపించు.

కీడుపాటు. వై వి 1. తక్కువపాటు, భార విరా. 1, ఆ. 108 చూ, లోపము 2, 2. చొవుగుణుతు, అశుభము: చూ, లక్షణము 1. (రూ కీర్షాటు.)

కీడెంచిమెలెంతుట. భా. దోషము గ్రహించి మేలు తెలిసికొనుట. ఉదా -ఎంచునుగి డెంచి మేలెంచుట పుంబిడిగాన నిటుల నీకు వినిపించితి (ధర్మజరాజనూచుము.)

కీడేరము సం వి అ. పుం. చిట్టికూర * చూ, భండీరము.

కీడ్డు వై అ క్రి చూ, రూ-కీడుపడు. 'కీడ్డు వై వి చూ, రూ-కీడుపాటు

కీత కే వి 1 తక్కువ చూ, లోపము. "కీత నేల" మొ, 2 లోకువ చూ, వెలితి 2, వా. 8 హాళక్కి, "నీకుకీత-నీపనికీత" చూ, శూన్యము 1

కీతు కే వి. కొబ్బరిచూపులచొ ప చూ, చూప కీర్షకుడు సం విణ. ఏలాటివాడు రూ-కీర్షకుడు, (తే ప) — ఎటువంటివాడు కీర్షకుడు సం విణ చూ ఏలాటి కీర్షకుడు సం విణ చూ, రూ-కీర్షకుడు కీను, సం అవ్య 1 గొప్పతినుము చూ, యోగ్యత, 2. ఆశ్చర్యము. చూ, వింత 1, 8 పాలించేడము చూ, రక్షణము, 4 సంతసము చూ, సంతోషము, 5 జలము చూ, నీరు, 1

కీవాళము. సం. వి అ పుం ఏకాంతము చూ, రహస్యము

కీవాళుడు. సం. వి. అ. పుం 1. జీనుడు. చూ. యముడు, 2. రక్కసుడు చూ, రాక్ష

సుండు 1, విణ. 8 ఒంటినున్నవోక జింపెడు వాడు, 4 దున్నెడువాడు: చూ, వ్యవసాయి, 5 పిసినివాడు. చూ, లాభి. 1; 6 పేదవాడు: చూ, బీదవాడు; 7. కటికి వాడు, కుల్చికుడు: చూ, వ్యాకుడు. 2. కీనీరునేల. కే. వి నీరుముంపు నేల. చూ, భూమి. 1.

కీయానాము. సం. వి. అ పుం. గేదెమాడ చూ, మహిషి

కీరకము. సం. వి అ. పుం. 1 ఒకానొకచెట్టు. చూ, వృక్షము, 2 పాప్రణము: చూ, లాభము 1

కీరకుండు సం వి అ పుం. క్షుపణకుడు, పొద్దు మత్తుండు: చూ, బుద్ధుడు. 1.

కీరము సం. వి. అ. పుం 1. అంబాలము * చూ, మామిడి, 2. చిలక: చూ, శుకము; 3. పల్లె చూ, దేశము; న. 4. సంజుడు చూ, మాంసము, 5. కాశ్మీరదేశము: చూ, దేశము.

కీరవర్ణము. సం. వి అ. న స్థానేయమును పేరె గల కుగంధద్రవ్యము చూ, రాజార్ణము

కీరితి వై వి = కీర్తి, హంస 1, ఆ. 15 చూ, యశస్సు

కీరివృపు. సం వి అ పుం. అక్షోటము * చూ, శీతపుష్పము.

కీరేష్టము. సం. వి. అ. పుం 1 ఆస్రము * చూ, మామిడి; 2 ఆఖోటము * చూ, పోక, 8. జలమధూకము * చూ, మధూకము

కీర్ణకోళము. సం. వి. అ. పుం భగవిశేషము చూ, భగము 12.

కీర్ణము. సం విణ 1. కప్పబడినది' చూ, ప్రచ్ఛన్నము, 2. చివ్వుబడినది చూ, విఫలము; 3 నొప్పింపబడినది చూ, వేదతము, 4 విడువబడినది చూ, సముజ్జితము.

కీర్తన సం వి. ఆ శ్రీ 1 కీర్తిచూ, యశస్సు
 వా వి 2. రాగము చూ, స్వరము 2
 కీర్తనము. సం వి ఆ. న 1. పొగడిక చూ,
 ప్లాత్రము, అం. 2. భక్తిలక్షణములు తొమ్మి
 దింటిలో నొకటి చూ, భక్తిలక్షణములు
 కీర్తనీయము. సం. విణ. పొగడడగినది చూ,
 స్తుత్యము.
 కీర్తనగౌడపాఠ్యాంశులు పా గౌడులలో
 నొకతెగవారు యజుచ్చేదులు పారణ్యకేసీ
 యనూత్రము కలవారు. చూ, బ్రాహ్మణులు
 కీర్తి. సం వి ఇ శ్రీ. 1 = కీర్తి చూ, యశ
 స్సు, 2 వివి చూ, విస్తారము 1, 3 తేట
 చూ, స్వప్నము, 4 అడుగు చూ, బురద,
 5. తావు చూ, స్నానము. 1, 6 అనుగ్ర
 హము చూ, సాక్షతము 2, అం 7. విశ్వ
 ర్యములు ఏడింటిలో నొకటి, చూ, విశ్వర్య
 ములు.
 కీర్తిం. సం స క్రి పొగడు, భార ఆది 3;
 ఆ. 20 చూ, స్తుతించు
 కీర్తితము సం విణ పొగడడగినది చూ,
 స్తుత్యము
 కీర్తితాళము. అం. జన్యతాళములు నూటయొక
 టింటిలో నొకటి చూ, జన్యతాళములు
 కీర్తిప్రతాపసుభాగ్యము అం. నాయకస్వరూ
 పములు అయిదింటిలో నొకటి చూ, నాయ
 కస్వరూపము
 కీర్తిబంధము. అం కామశాస్త్రమునందలి ఉద్ధిత
 కరణ బంధములలో నొకటి చూ ఉద్ధిత
 కరణబంధములు (చూ, బంధములు)
 కీర్తిభాణుడు సం విణ జ్. కుంభసంభవుడు
 చూ, దోణుడు
 కీర్తిమంతుడు సం. వి త్. పుం. వసుదేవుని
 ఔద్ధకానుకు చూ, పుత్రుడు 1.

కీర్తిశేషుడు. సం వి ఆ. పుం. కీర్తిని భూమి
 యందు వదలి కరీరమును చాలించినవాడు.
 "రాముడు కీర్తిశేషుడయ్యె."
 కీర్తి. సం వి. ఇ. శ్రీ. 1. పలాశము * చూ,
 మోదుగు, 2. కొమ్మ చూ, శాఖ, 3. చిన్న
 నూరత్తి చూ, రిప్పి. 2.
 కీర్తింతపాఠ్యాంశులు పా. మహారాష్ట్రులలో
 నొకతెగవారు. ఋగ్వేదులు. విభక్తయపా
 ప్నమునకు జేరినవారు ఆశ్వలాయన నూత్ర
 మువారు. వీరు గోమాంచల నది సమీపమున
 పంచక్రోశతకమున నివసించియున్నవనిద్దరు
 బ్రాహ్మణుల సంతతివారనియు సహ్యాద్రి
 కాండమున జెప్పియున్నది చూ, బ్రాహ్మ
 ణులు
 కీల. సం వి ఆ శ్రీ మోచేతిబెప్పు.
 కీలక సం. వి ఆ పుం ప్రభవాది యజువది
 వత్సరములలో నొకటి చూ, సంవత్సరములు.
 (రూ- కీలకము)
 కీలకము సం. వి. ఆ పుం 1 —వై—;
 2 శివకము, పసులగట్టెడు గూటము చూ,
 స్తంభము, 3. అగ్ని చూ, నిప్పు, అం
 4 సంయతహస్తములు ముప్పదిరెండింటిలో
 నొకటి చూ, సంయతహస్తములు, దే వి
 (1) శివస్థానము చూ, మర్కము 1 (రూ-
 కీలు- కిటుకు)
 కీలము. సం. వి. ఆ న 1 జలము చూ, నీరు, 1,
 పుం. 2 చుంటు చూ, నిప్పు, 3. మొరడు,
 ఫణులు చూ, వృక్షము, 4 గసిక, కంఠపు
 చూ, మేకు, 5 చిల్లకోల, తోమరము చూ,
 సర్పలు, 6 కూర్పరము: చూ, మోచేయి,
 7. = కిల్ల. లేకము చూ, స్వల్పము (ఇది
 కడపటియర్థముతక్కు తక్కినయర్థములయందు
 ఆకారాంత శ్రీలింగము అగును.) పా. 8. శ్రీ
 శేనరము. (వైట్)

కీలు. విణ. (కీలు + అరి) కీలఱికినివాఁడు
 చూ, మర్కటాఁడు
 కీలుకర్మము. సం. వి. అ పుం ఒకానొక
 పైట్లు చూ, వృక్షము.
 కీలుగ్రము పా (స్రీలాగ్ర) మెప్పుడును
 తగురుగానుండి పుప్పాడిని పట్టుకొని యుం
 ఁడును. ఒకప్పుడు గాలివలన వచ్చిన పుప్పాడి
 కేలుపులనాపుటకై కీలాగ్రముండు సీకలవలె
 మండును ఉ — పరి. బాప్పాయి మొ)
 కీలాధి. సం. వి. ఇ పుం కడలి చూ, సము
 ద్రము.
 కీలారము. దే వి చూ, రూ- కీలారము, భో. 6.
 ఆ. 818.
 కీలారి. దే వి చూ, రూ- కీలారి, భార. విగా.
 1, ఆ 100
 కీలాలము సం. వి అ. స. 1. నెత్తురు చూ,
 రక్తము. 1, 2. జలము చూ, నీరు 1, 3. పాము
 పడికెభాగము చూ, సుప్రము, 4 కెంపు
 చూ రత్నము. 1, 5. తేనె చూ, మధువు 5
 కీలాలపుడు సం. వి అ పుం రక్కసుఁడ
 చూ, రాక్షసుఁడు. 1
 కీలి సం. వి. న్ పుం. అగ్ని చూ, నిప్పు.
 కీలింను. సం. స. క్రి తగుల్లు చూ, నెట్టు 5
 కీలితము. సం విణ. కట్టఁబడినది చూ, సితము
 కీలికుఁడు. సం విణ. సోర్యాద్యపరాధమున
 బొండ్కోయ్య మొదలగుదానిచేతఁ గట్టువడిన
 వాఁడు చూ, సంయతుఁడు
 కీలు. వై. వి 1 కపటం. చూ, వ్యాజము. 1,
 2 కీలకము, వై. 8, ఆ 189 చూ, మగ్న
 ము. 1, 3. ఉపాయము, భో 6, ఆ 108
 చూ, వెరవు, 4. = కీల ఎముకకీలు, నుల
 శముగ యిటునటు వంగుట తిరుగుటలోనగు
 పాని కనుకూలముగా నేర్పఱచినపనుఱ (లేక)
 మూత్రము, సంధి. (బాయంటు), విజ. 1, ఆ.

106 చూ, మాటు, (ఇంచుకు సంబంధించిన
 శాస్త్రపరిభాషాపదములు— సంస్కృతమున.-
 సంధి, ఆక్ష కాంసఫలకసంధి, గుల్ఫసంధి,
 ప్రౌతరసంధి, చూడావలయదంతమాడసంధి,
 ఉదూఖలసంధి, ఉఖలా మునలకసంధి, కర
 కూర్మానరీయసంధి, కరతలసంధి, ఖల్లకోర
 సఁధి, పరకుకాప్పవృకశేరుకసంధి శిరోగ్రీవ
 సంధి, కూర్వరసంధి, సుదంతకోరసంధి, దశ
 నోదూఖలసంధి, శ్రేణీసంధి, పాదతలసంధి,
 పశ్చిమకపాలచూడావలయసంధి, పశ్చిమక
 పాల దంతచూడాసంధి, కరాంగులీసంధి,
 ప్రకోష్టాస్తరీయసంధి, పరస్పరకోరసంధి, గ్రౌస్త
 సీవనీసంధి, అంససంధి, ఆక్షకోరస్సంధి, పాద
 కూర్మానరీయసంధి, మానుముండసంధి జంఘా
 నుజంఘాస్తీసంధి, చక్రకోరసంధి. ఇత్యాది.
 మఱియు తెనుఁగున.— బంతిగిన్నె కీలు, బొంగ
 రపుకీలు, మడతబండుకీలు, బాఠుకీలు. మొ),
 5 మాగ్నినులోనగువాని వైపునెడి యొకా
 నొక ద్రవద్రవ్యము. “తాటిపట్టెలకు కీలుపూ
 సినారా?” చాల్లుపరమగువో దీనియుత్పము
 నకు వికల్పముగా లోపమువచ్చును కీల్పామృ
 మొ.)
 కీలుఁడు సం. వి అ. పుం. ముక్కంటి: చూ,
 శివుఁడు
 కీలుకత్తి వై. వి ముఱకత్తి చూ, రిష్టి. 2.
 కీలుకాఁడు వై. వి. తారి, దారి, భార ద్రో. 3,
 ఆ 62 చూ, నూత్రోధారుఁడు.
 కీలుకొను ద్వ అ క్రి 1 తగులు, వై 3,
 ఆ 42 చూ, లంకించు 1, 2 నాటు, భార.
 కర్ణ 1, ఆ. 27 చూ, మొలవేయు (శ్రే).
 కీలుకొలుపు.)
 కీలుగంటు ద్వ వి. బొఱు గాముడిచిన పెండు
 కలదూమిడి రూ-కీల్గంటు ధమ్మిల్లము చూ,
 వేనలి (ఇట్లు కీలుజేడ- కీల్పడ, కీలుముడి-
 కీల్పడి.)

కీలుగుడ. వా. వి. కీలురంగువేసిన బట్ట,
 కీలుపడు వై. ఆ క్రి. తగులు, (వే) కీలు
 పటము - "ఎ, గీ. యావనలిలా వికాసహాస,
 పాలనాదుల జిత్తంబు గిలుపటవి" భాగ 5,
 పుం. 1, ఆ. 17) చూ, లంకించు 1.
 కీలుబొమ్మ. ద్వ.వి.1.నూత్రధారి యనబడు (వై)
 చూ, (వై), వా. 2. ఎముకతో నమర్చబడిన
 బొమ్మ. (రూ-కీల్పొమ్మ.)
 కీలజిగి వారతంబెట్టినట్టు. లో సంధి తెలిసికొని
 రక్షవేసినట్టు.
 కీల్లంబు. ద్వ. వి: చూ, రూ-కీలుగంబు.
 కీల్పొమ్మ. ద్వ. వి చూ, రూ-కీలుబొమ్మ
 కీవాడ కే వి. ఉర్రుచుట్టునుండు పొటిపాలము
 చూ, భూమి. 1
 కీక. సం. వి. ఆ (వై). కే క్ష-రకేళి ఆరటి *
 చూ, రంభ. 2
 కీకఫలము. సం. వి. ఆ. పుం. ఉత్తరేణి* చూ,
 శైఖరికము.
 కీకపరి. సం. వి. ఈ (వై). -వై.-
 కీకము సం. వి. ఆ. పుం. 1 కోతి చూ, వాన
 రము, 2 దిక్కుల నడిమిపోటు చూ, దిగం
 తరము, 3. పక్కి: చూ, పక్షి, విణ 4 దిన
 మొలది.
 కీకవల్లి సం. వి. ఈ. (వై). ఉత్తరేణి * చూ,
 శైఖరికము
 కీకుడు. సం. వి. ఆ. పుం. 1 యుద్ధమందు
 నేర్పరి చూ, సమర్థుడు, 2. వెలుగు క్షేండు
 చూ, నూర్పుడు.
 కీస వా అవ్య కొంచెము, కాకి 5 ఆ 214
 చూ, స్వల్పము "కీసవాలా చచ్చివది"
 కీసబత్తిన వా. వి. ఒకరకము అరటి చూ,
 రంభ 2
 కీసర. కే. వి 1 తిత్తి లోనగువాని లోపలిపార,
 చాంప. 4 ఆ 15కి చూ పార. 4, విణ
 2. అల్పము. "కీసరళాలు?" మొ
 కీసరభాసర. వా. వి. అర్థముగాని భావ.

కు.

కు. సం. వి. ఉ (వై). 1 కుడమి చూ,
 భూమి 1 (ఇది తెనుగున వ్యస్తముగా
 బ్రయోగింపబడదు - కుతలము. కుభరము
 ఇత్యాది సమస్త పదములు ప్రయోగింప
 బడనను), 2 సారాయి. చూ, సుర 1, విణ.
 3 పృత్తియందు గుత్తితళ్లబ్బమునకు వచ్చు
 నాదేశము "కుజనుడు, కుతర్కము" మొ,
 ఆవ్య 4 అల్పము చూ, స్వల్పము "కోష్ఠంక
 వోష్ఠమ్", 5 దోష్ఠము చూ పాపము.
 "త్యక్తేక్షజనంగతిమ్.", 6 దూబు చూ,
 నింద 1 "కుభోజమ్", 7 వారణము,
 చూ, నికోధము 1, కే ఆప (1) వక్షివిభక్తి
 యందు వచ్చెడు ప్రత్యయము "రామునకు-
 సోమునకు" మొ చూ, కి, పా (క్రి 2) ఈ
 ధాతువుయొక్క స్థములగువరకుంబయగు
 ఉదా - ఈకు, నీకు మీకు యుష్మద్దర్శ
 మనగా 'నీవు' అను నర్థముగలది ఈకి నీకి,
 మీకి యరట తప్ప (8) ఉకార ఋకారం
 బులకు "కు" యస్తిపరమగువో నగాగమంబు
 తఱచుగనగు. ఉదా - యమునకు- గురువు
 నకు, ధాత్యేనకు-నేత్యేనకు తఱచుగ ననుటచే
 బచ్చకు-ఉత్సవముకు, వంతుకు ఇత్యాది మహా
 కవి ప్రయోగంబు లెక్కడ నేనిం గలవు
 కుంక కే వి బాలవిభవ, రండ్ (చూ, విభవ)
 చూ, (వై) (రూ-కుంక)
 కుంకటి వై వి రూ-కుంకటి 1 పోట్టు
 చూ, నీకి 4, 2 పిల్లపోట్టు చూ నీకి 4,
 విణ 3 పృథానము చూ, క్రైస్తవ్యము.
 "కుంకటివేరు" మొ
 కుంకటివేరు ద్వ. వి. తల్లివేరు రూ-కుంకటి
 వేరు. చూ, వేరు, 1. (ద్వివిజదర్ వృక్షము
 లకు మాత్రము కుంకటివేరు ఉండును

ఉదా.—పట్టి, మామిడి, చిక్కడు, కుమ్మ, ఆవ. మొ.)

కుంకుడు దే వి చూ, ఘేలిలము. 2 *

కుంకుడుఁబురువు. దే వి ఒకానొక యెట్టి పురుగు చూ, పురుగు

కుంకుమపువ్వు. మి.వావి (కుంకుము + పువ్వు) అగ్నిశిఖ యను అంగడిదినుగు చూ, వన్నె శిఖము 1 (రూ-కుంకుమపూవు)

కుంకుమపిరియము సం వి ఆ పుం నేళ్ళ యందు కాయలుకాయ మేటి * చూ, మేడి.

కుంకుమము సం. వి ఆ స చూ, కుంకుమపువ్వు

కుంకుమాంశ పా ఏగ్రహంబుకైనను పోడక వర్ణ చేయఁగా ఎరిమిది వర్ణంబులు స్వవర్ణం బులు వచ్చెనేని గుంకుమాంశయగును.

కుంకుము. వై వి. 1. =కుంకుమమ్ నునుటఁ బెట్టు కొను రాగద్రావివ్యవేశము చెందిరము చూ, సింహారము 1, 2 చూ, కుంకుమపువ్వు

కుంకుని సం వి ఈ శ్రీ. చుహాశోతిస్త్రీతి * చూ, మానేరు

కుంచనము సం వి ఆ స కంటిలెవులు చూ, బిడాలము 2

కుంచఫల సం వి ఆ శ్రీ గుమ్మడి * చూ, చుహాఫలము

కుంచము సం వి ఆ పుం 1 =కుంచీము. నాలుగు మారికెలు, $\frac{1}{4}$ తూము. $\frac{1}{2}$ ఇరుస చూ, పుష్పము 2, 2 చామరము చూ, సురటి, 3 బ సాలిండ్లు చూ ద్దనము

కుంచి సం. వి. ఇ పుం ఆప్యముస్థిపరిమాణము కుంచిక. సం వి ఆ శ్రీ 1 బీగముతీసెడు వంకర యినువకమ్మి కుంచెకోల చూ, బీగము, 2 గురివెండు * చూ, కులాబీజము. '8 నల్లబీజంజ్జి. చూ, సుమ.వి.2, 4. మెంతి. చూ, మేంధి, 5 ఒకానొకఁజేప: చూ, మత్స్యము 1.

కుంచిత. ఆం గాంధర్వవేదములోని భావాధ్యాయప్రమేయమునందలి సంచారీ భావమునఁ బుట్టిన దృష్టులు ఇరువదింటిలో నొకటి చూ సంచారీభావమునఁ బుట్టిన దృష్టులు. (రూ-కుంచితము.)

కుంచితము. సం. వి ఆ స. 1 ఒక విధమగు నిద్దుర. చూ, స్వప్నము. 2, 2. ఒక విధమగు తెప్పపాటు అనఁగా కనుతెప్ప వంచుట; 3 గ్రంథితగరము చూ, లోహము 1, 4 క్రిందిప్పక్క తాను దీర్ఘముగాఁ జూచుట, విణ 5 వంకరైనచూ, వంకర, ఆం 6 మల్లశాస్త్రమునందలి ప్రచారములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి చూ, ప్రచారములు, 7 గండక్రియలు అతింటిలో నొకటి చూ, గండక్రియలు, 8 చరణక్రియలు అతింటిలో నొకటి చూ, చరణక్రియలు, 9. కరణములు మాటుయెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, కరణములు

కుంచీయ వై వి రూ-కుంచ 1. = కుంచీ. చామరము, కళా. 8, ఆ 280 చూ, సురటి, 2 సాలెవాండు పడుగు సరిచేసెడు సాధనము చూ మృగము, 3 చిత్రమవు వాసెడు తూలిక చూ, శేఖిని, 4 కుమ్మ. పట్టు లోన గునాని కుమ్మ చూ, బీదగంట, 5 కుచ్చె యిడినబట్టు చూ, వస్త్రము, 6 కుంచెకోల రూ-కుంచె చూ, బీగము, 7 గోడకు సున్నముకొట్టెను గట్ట చూ వట్టు 4

కుంచులిక సం వి ఆ శ్రీ కంచులిక చూ, వస్త్రము

కుంచె వై వి =కుంచీ చూ, రూ-కుంచీయ (కుమ్మ - వా 1, ఆ 24, సాలెవాండు పడుగు సరిచేసెడు సాధనము. - చాంస. 2, ఆ 11, చామరము - షాండు. 2, ఆ. 172)

కుంచెకోల ద్దగ వి కుంచీక చూ, బీగము.

కుంచము. వై. వి. కుంచము: చూ, పుస్తకము 2. కుంచు దే. శ్రీ. కుంగలశ్రీయ, కవిక. 2, ఆ. 101.

కుంజకంబళి. ఆం తంత్రములు అటవదినాలు గంటిలో నొకటి చూ, తంత్రములు.

కుంజము. సం. వి. ఆ. పుం, న 1. పొదరిల్లు: చూ, సదనము 1, 2. కంటికింద మొదలు చెక్కిల్లపాపము, వానువు చూ, పాపము 2, 3 ఏనుగుకటుచురలు చూ, పాపము, 2, 4. ఏనుగుకొమ్ము చూ, పల్ల 1; (చూ, చాస్తి), పుం. 5. కొండ చూ, పర్వతము

కుంజర. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 ఏలుజాజి * చూ, కుభిక్కు, 2. పొటల * చూ, స్థావి 2, 3. ఆడుఏనుగు చూ, చాస్తి

కుంజరక్షారములము సం. వి. ఆ. న మూల కము * చూ, మల్లంగి

కుంజరపిప్పలి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. గజపిప్పలి * చూ, పిప్పలి 1.

కుంజరము. సం. వి. ఆ. పుం 1 ఏనుగు చూ, చాస్తి, 2. కేశము చూ, వెండుంగ 1, 3. ఉత్తరపదమైసవో శ్రేష్ఠము చూ, శ్రేష్ఠము, 4 రచ్చేమాను * చూ, రచ్చ 7 (రావి అని కొండలు.)

కుంజరాక్షి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. గచ్చే * చూ, సామరాజి

కుంజరాశాతి సం. వి. ఇ. పుం వెరలుము చూ, కరభము 1 (ఇది విచార్యము)

కుంజరాలుకము సం. వి. ఆ. న ఒకరకము ఆనబ * చూ, సొజ

కుంజరాశనము. సం. వి. ఆ. పుం. పిప్పలము * చూ, రావి

కుంజరి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. ఆడదేనుగు చూ, చాస్తి.

కుంజీరడు. సం. వి. ఆ. పుం. 1. ఇనుబా. చూ, నూర్యుడు, 2. నలువ చూ, బిచ్చా. 1, 3. కుంజరడను మని చూ, ముని 1

కుంజలము. సం. వి. ఆ. న. పులియడబెట్టిన కడుగునీరు చూ, కుక్తము 1.

కుంజవల్లిరి సం. వి. ఈ. శ్రీ. కుంజక * చూ, నికుంజి కావు.

కుంజక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. నల్లలకట్ట * చూ, సువవి 2, 2 కుంజవల్లిరి * చూ, నికుంజి కావు

కుంట. వై. వి. 1 = కుండమ్ కొలరు. చూ, సరస్సు 1, 2. రూ-గుంట పల్లము చూ, రంభము, 3. చెలువు చూ, సరస్సు 1, 4. ఒక ఘనగజము. (ఒక గజము పొడవు- ఒక గజము వెడల్పు- ఒక గజము లోతు (లేక) ఎత్తుగల ప్రదేశమును కుంట అందురు. "చెలువు ఎన్ని కుంటలు త్రవ్వరి")

కుంటకము. సం. వి. ఇ. కొల్లివ్వినది చూ, నూలము 2.

కుంటుదూలము దే. వి. కడదూలమునకును గోడకును నడ్డముగానుండు చిన్న దూలము చూ, రూ-గుంటదూలము.

కుంటునేల దే. వి. పదియాలుబారల పొడవు వెడల్పుగల నేల చూ, భూమి. 1

కుంటుముక్కు దే. వి. ఒకానొక చేప: చూ, మత్స్యము. 1.

కుంటి. దే. వి. ఇ. రూ-కుంటు. 1 కాలువిడిగిన వాడు, ఖంజుడు, భార ఆర. 1, ఆ. 301 చూ, నూరనూతుడు, 2 కుంటి, పంగువు, స్వభావమున గాలులేనివాడు, కా 5, ఆ 179 చూ, నూరనూతుడు, (రూ-కుంటు-కుంటుపిచ్చిక-పిచ్చికకుంటి-పిచ్చికకుంటు-పిచ్చిగుంటు), 3. పంగువ్వుము, కుంటు: చూ, సొట్ట.

కుంటికత్తై వై వి తార్ప్పనట్టి శ్రీ; ఆం, పదా 2-86 చూ, శంభరి (రూ-కుంటిన కత్తియ-కుంటినకత్తై-కుంటెనకత్తియ-కుంటెనకత్తై.)

కుంటిగాము ద్వ. వి. శనిగ్రామము: చూ, రాహువు. 2

కుంటిది వా వి. పంగుశ్రీ చూ, పిచ్చిక కుంటిది.

కుంటినకత్తియ వై వి.=కుట్టని చూ, రూ-కుంటికత్తై (రూ-కుంటినకత్తై)

కుంటు జే విణ చూ, రూ- కుంటి 1-2-8, 4 కాలునేల జేక్కగామోపక నడచు, భో. 5, ఆ 81 చూ, కుంటుగింను.

కుంటుగింను. జే. ఆ క్రి: చూ, కుంటు 4.

కుంటుపడు ద్వ ఆ క్రి 1 కుంటియగు, భార, ఆను 4, ఆ 285. చూ, స్పాట్టపడు, 2. చెడు, కై. 4, ఆ. 101. చూ, నశించు, 8 తగ్గు, రామా. 8, ఆ. 158 చూ, సుగ్రుక్క 9; 4 తెగు, రాహు 4, ఆ 169 చూ, భేదిల్లు. 2

కుంటుపిచ్చిక చే విణ కాలులేనివాడు, పాండు 5, ఆ. 261 చూ, నూరనూతుండు కుంటువాణు జే ఆ క్రీ (కుంటు + పాణు) బలహీనమగు, అచ్చ. బాల, కాం 42 చూ, వలియు

కుంటెన. వై. వి 1. రూ- కుంటెనకాడు-కుంటెనీండు తార్పెడువాడు, రాజ 2, ఆ 70 చూ, దూతుండు, 2. కుంటెనకుచ్చులు ఈడ్పులనెడు చెవినగ-చూ, భూషణము. 2 (కుంటేళ్లు అనివాడుక)

కుంటెనకత్తియ. వై వి = కుట్టని తార్ప్పనట్టి శ్రీ. రూ- కుంటెనకత్తై చూ, శంభరి

కుంటెనకాడు. వై. వి.=కుట్టిన తార్ప్పవాడు, విక్రి 8, ఆ. 54. (స్వార్థమునకాడు) చూ,

కుంటెనకుచ్చులు వై వి బ. ఈడ్పులనెడు చెవినగ చూ, భూషణము 2. (కుంటేళ్లు అని వాడుక)

కుంటెనముడి ద్వ వి. తాటాకుల పుస్తకమునకు నడుమనుండెడు దారపుముడి.

కుంటెనీండు. వై వి. (కుంటెన + ఈడు) = కుట్టన. విక్రి. 7, ఆ. 124 చూ, రూ- కుంటెనకాడు.

కుంఠకుండు సం.విణ = గొంటు చూ, మూర్తుండు కుంఠము. సం వి ఆ న మొక్కపోవుట.

కుంఠము సం. వి ఆ. పుం. 1 మొనఁబోయిన యాయుధము: చూ, బాణము 1, 2 పార పాటు చూ, ప్రమాదము, రి వజ్రిము చూ, రత్నము 1, 4 పాము చూ, సర్పము; 5 ఖర్చుము చూ, పౌస్వము 2

కుంఠితము. సం. విణ మొక్కపోయినది చూ, సంకుఠితము.

కుంఠుండు సం వి ఆ పుం 1 అవివాహితుండు చూ, వెండ్లిలేనివాడు, 2. తెలివితేని వాడు చూ, మూర్ఖుండు, 8 అలనుండు చూ, సోమరి, (విక్రతి- గొంటు అని పున-క)

కుండ వై వి.= కుండి 1. మట్టిపాత్రము చూ, భాండము. 8, 2. మేడమీడికలశము, య.

1 ఆ. 78 చూ, భాం ము 8, 8 గుండని కుండ, ఆం, భా.ద్వి 246 చూ, భాండము 8, 4 ఘటము చూ, భాండము. 8, 5 తైలా దిపాకపాత్రము చూ, పాత్రము 6, 8 ఇరు సుతగిలించెడు బండి కంటిడిమిగుబ్బు, భార.

కర్ణ. 8, ఆ 850, బ. 7 ఏనుగు కుంభస్తలము; అచ్చ బాల, కాం. 20 చూ, మాస్తి, (వృత్తియందు పాత్రమాత్రోపరము. "కంచ కుండ - బంగరకుండ " మొ), వా 8.

కుండంగము సం వి అ పుం పాదరిల్లుఁ చూ, సదనము. 1 (చెట్లచేత మూయఁబడినతావు) కుండఁగి జే వి కొండముచ్చు. చూ, వానరము.

(చూ- కొండఁగి)

కుండకబ్రాహ్మణులు. పా. సుహారాష్ట్రబ్రాహ్మణులలో నొకతెగ వీరు బ్రాహ్మణునివలన బ్రాహ్మణబారిణియంచు కలిగినవారు వీరిలో ఆపస్తంబసూత్రునిను ఆశ్రమాయన సూత్రీయమునుగూడ కలఁగ చూ, బ్రాహ్మణులు కుండకీటుడు సం. వి అ పుం 1 చెడిపోయిన బ్రాహ్మణస్త్రీ కొడుకు చూ, పుత్రుఁడు. 1, 2 దానిని కామించినవాఁడు చూ, వలపు కాఁడు, 8 చార్యాకవచనవాక్యము లెఱిగిన వాఁడు.

కుండగోకెరి ద్వ విణ (కుండగోఁగు + ఆరి) వంటువాఁడు. ద్వి సశ్ 2, భా 299 చూ, సూపకారుఁడు

కుండగోలకము సం వి. అ. న. పులియఁబెట్టిన కడుగునీఁ చూ, శుక్తిము. 1.

కుండగోలదాల్పు ద్వవి సస్యాని చూ, సుని 1 కుండపాచ్యము సం. వి అ పుం. జేర్చు చూ, యజ్ఞము

కుండపోఁగులు ద్వ వి బ కుండల విశేషము, నీలా 8, ఆ 49. చూ, భూషణము 2.

కుండవిరుసులు జే వి బాణసంచులోని విశేషము చూ, బాణసంచు

కుండవార్గు. ద్వ స క్రి ఒకటినిచ్చి మఱియొకటిని బుచ్చుకొను

కుండవార్పు. ద్వ. వి ఒకటినిచ్చి మఱియొకటిని బుచ్చుకొనుట; కా 5, ఆ 19 చూ, వినియము. 1.

కుండము. సం వి. అ. న 1 వంటకుండ చూ, భాండము, 8, 2 కలశము: చూ, భాండము 8, 8. తైలాదిపాకపాత్రము: చూ, పాత్రము 6;

(ఈ యర్థములందిది ఆకారాంత స్త్రీలింగము సగు), 4 గుడిలోనిగుంట, స్వర్ణతటాకము: చూ, సరస్సు. 1, 5. హోమగుండము చూ, నిష్క, 6 తునికగుండు చూ, పడికట్టు, 7 దాచుకొన్న సాము చూ, విత్తము 1 (చూ, లిష్టి, 2), పుం 9 కొండ చూ, పర్వతము.

కుండరాని వై. వి = సంభరాశి చూ, రాశి 2 కుండలచ్చదము సం వి అ న అటకమామిడి* చూ, మామిడి.

కుండలము సం. వి అ. న 1 పోఁగు (యజ్ఞము చేసినవారు ధరించు కర్ణభూషణము) చూ, భూషణము 2; 2 = గుండ్రము చూ, వర్తులము, 8 త్రాగిడు చూ, సూత్రము 1.

కుండలి. సం. వి. ఈ స్త్రీ 1. శాష్టి * చూ, లవణి (నల్లకాష్ఠి అని కొండలము); 2 తిప్ప తీఁగ * చూ, సోమవల్లి, 8 గొండ్లి, భార. విరా 1, ఆ 240 చూ, నృత్యము, న్. పుం.

4 పాము చూ, సర్పము, 5. నెమలి చూ, మయూరము, 6. నీటి తోడు చూ, కరణుఁడు, 7. కోవిదానిము * చూ, దేవకాంచనము, 8 పువేరుఁడు చూ, స్త్రీమఁడు, విణ 9. పోఁగులగులవాఁడు, యజ్ఞముచేసినవాఁడు; అం 10 చూ, ఉద్ధతము 2 (కుండలీనృత్యము)

కుండలించు. సం స. క్రి చూ, సున్నచుట్టు పుండలి నాగబంధము పాశ్చాత్యాలంకారములలో నొకటి చూ, సేతువు 2.

కుండలీకరణము సం. వి అ. న చూ, సున్నచుట్టుట.

కుండలీనృత్యము. అం. కుండలి చూ, ఉద్ధతము 2.

కుండల్యాది. పా ఒకానొక లేహ్యము చూ, లేహ్యములు.

కుండానుఁగు. ద్వ. వి (కుండ + అనుఁగు) చూ, గోరతు * .

కుండాళి. సం. విణ న్ చూ, భగభక్తుగుండు
 కుండ్. సం. వి ఈ శ్రీ. 1 కమండలువు, గిండి
 చూ, పాశ్రము. 6, 2 వంటపండ చూ,
 భాండము 8, దే వి (1) నలుచేదరపు
 నూయి రూ- కుండియ చూ, సరస్సు 1.
 కుండిక సం. వి ఆ. శ్రీ రసాతలము. పాతాళ
 లోకములలో నొకటి చూ, లోకము 1
 కుండికాచుతము ఆం. శివప్రాక్తుములగు చతు
 ష్షతి తంత్రములలో నొకటి చూ, తంత్ర
 ములు
 కుండినము. సం. వి ఆ. పుం కుండిననువట్టు
 ణము చూ, దేశము.
 కుండినుండు. సం వి ఆ. పుం కుండినుండను
 ముని చూ, ముని. 1.
 కుండియ దే వి. నలుచేదరపు నూయి రూ-
 కుండ. చూ, సరస్సు 1.
 కుండీ దే. వి. —పై.—
 కుండీయండు సం. వి ఆ పుం 1 మానిసి చూ,
 మనుష్యుండు, విణ. 2 బలవంతుండు చూ,
 లావరి.
 కుండుండు. సం వి. ఆ పుం గూఢజాండు, మగ
 కుండంగ అంతుమగనికె బుట్టినకొడుకు చూ,
 పుత్రుండు 1
 కుండ. దే వి చూ, రూ- కుండియ.
 కుండేవల దే వి. ఒకరకమువల. చూ, వల. 1.
 కుండుకాచి. సం వి ఇ శ్రీ. తెల్లబల్లి
 చూ. బల్లి.
 కుంతము. సం. వి. ఆ. పుం 1. = కొ తము,
 ఈలె చూ, బాణము 1, 2 కోపభావము
 చూ, కోపము, 8 ఆడవి గోస్థములు గ నే
 ధుకము చూ, భాస్యము, ఆం 4 దిక్పాలా
 యుధములు ఎనిమిదింటిలో నొకటి: చూ,
 దిక్పాలాయుధములు; 5 ఆయుధములు ముప్పది
 రెండింటిలో నొకటి: చూ, బాణము. 1.

కుంతలపక్షము. సం వి. ఆ పుం. కోసనమాహము.
 చూ, వెండుక. 1.
 కుంతలము సం. వి. ఆ. పుం. 1 కేశము! చూ,
 వెండుక. 1; 2 జవము చూ, వేగము, 8;
 3. నాంగలి చూ, లాంగలము; 4 పాము
 చూ, సర్పము, 5. కొంతము. కుంతాయుధము.
 చూ, బాణము 1, 6. యవలు చూ, భాస్యము,
 ఆం 7. దేశములు ఏకబదియాటింటిలో నొ
 కటి: చూ, దేశము
 కుంతలవర్ధము. సం. వి ఆ పుం గుంటుగలగర*:
 చూ, భృంగరాజము 1.
 కుంతలిక సం వి. ఆ. శ్రీ. కవ్యముగుల్లి: చూ,
 పాలిక
 కుంతలోశీరము సం. వి. ఆ న. నూగుడోస*:
 చూ, దోస.
 కుంతాలము. సం. వి. ఆ. పుం. = కోదాడు*:
 చూ, శ్రీతాళము.
 కుంతాలి. సం వి. ఇ. శ్రీ. = —పై.— (ఒక
 రకము తాళిచెట్టు)
 కుంతి సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1 = గొంతి, పాండవుల
 తల్లి, పాండురాజు భార్య చూ, భార్య.
 2. కేణుకమును గంధద్రవ్యము చూ, రాజా
 ర్షము, 3 గుగ్గిలపుః శిట్టు చూ, మహిసాపీ;
 4 అంచుగు * చూ, సల్లకీ
 కుంతీభోజము సం. వి. ఆ. పుం అనుపంపర *
 చూ పంపరవనన.
 కుంతీభోజండు సం. వి ఆ. పుం. ఒకానొక
 రాజు చూ, రాజు 1
 కుంధనము సం. వి. ఆ. పుం మూలుగుట చూ,
 మూలుగు 1
 కుంధపు. సం. వి ఉ. పుం. 1. శౌభవి కేవము
 చూ, బుద్ధుండు; 2 శివచక్రశ్రీ విశేవము:
 చూ, రాజు. 1.

కుండ **వై. వి. 1** = గుంధ. కంబము చూ, స్తంభము, 2. అట్టహాసకము * : చూ, కూట పున్నము.

కుండకము. సం. వి. అ. పుం. 1 కుండురుక్క. మను గ్రంథము చూ, రాజార్థము, **డే. వి.**

- (1) అభ్యంతరము చూ, మండలము 1;
- (2) లోటు చూ, లోపము. 2

కుండనము **డే. వి.** అపరంజి చూ, లోహము. 1. కుండనము సం. వి. అ. పుం. పిల్లి చూ, మార్గాలము.

కుండము. సం. వి. అ. పుం. 1. మాన్యము*: చూ, మొల్ల, పుం. 2. కుబేరని నిధి చూ, లిష్టి 2; 3 బండికంటితిరుగుడు చూ, బండి కన్ను; 4 కుండురుక్కనును గ్రంథము చూ, రాజార్థము, 5 కత్తులకుంబట్టు సాన చూ, సాన, 6. పువ్వు: చూ, సుమము, అం. 7. నిధులు తొమ్మిదింటిలోనొకటి చూ, నిధులు, 8. జన్యతాళములలో నొకటి చూ, జన్యతాళములు (చూ, తాళము. 2)

కుండరము. సం. వి. అ. పుం. ఒకరకము తృణము * చూ, తృణము 1.

కుండరకి సం. వి. అ. పుం చూ, రూ-కుండురకి.

కుండరపు సం. వి. ఉ. పుం చూ, రూ-కుండురపు.

కుండరేతము సం. వి. అ. పుం వాయులోకము చూ, లోకము. 1

కుండారము సం. వి. అ. పుం. పంది. చూ, నూకరము

కుంది. **డే. వి** దీపముంచ ప్రమిదె చూ, ప్రమిదె (చూ, పాత్రము 6.) (తాయిలోనిగువానిచేత జేయబడిన సాత్రముని కొండలం) (రూ-కుందియన-కుండెన)

కుందికాళ్లు. **డే. వి.** బ. బాలకీర్తిణి విశేషము ఘోషా; బాలకీర్తిడ

కుందిని సం. వి. ఈ. (వై.) 1 తామరతీర్తి * చూ, బిసము. 1, (చూ, పద్మము. 1), 2. పద్మ సమూహము. రూ, పద్మము. 1.

కుందియన. **డే. వి** చూ, రూ-కుంది, వి, పుం. 7, అ. 125

కుండు. **డే. అ. క్రి. 1** శోకము చూ, దుఃఖము; 2. వగ చూ, దుఃఖము, 3 తక్కవ; **వై. 7, అ 115** చూ, వెలితి, అ. క్రి 4 వద్దు; భార. దోళి. 2, అ 824 చూ, శోకించు; 5 క్షంగు, భార అర 4, అ 94 చూ, స్రుక్క 4, 6. దుఃఖించు చూ, స్రుక్క 5, 7 తగ్గు, భార. విరా. 3, అ. 182 చూ, సుక్కు. 9, 8 కాలు చేక్కగా నేల నావించినడచు చూ, వెళ్లు 8.

కుండుడు. సం. వి. అ. పుం వెన్నుడు చూ, విష్ణువు 1.

కుండురము. సం. వి. అ. పుం. 1. కుండురుక్క. మను గ్రంథము చూ, రాజార్థము, అం. 2 దర్శలు పదింటిలో నొకటి చూ, దర్శలు. కుండురకము. సం. వి. అ. పుం చూ, కుండురము 1.

కుండురుకి. సం. వి. ఈ (వై.) రూ-కుండరుకి అందుగు * చూ, సల్లకి

కుండురుపు సం. వి. ఉ. పుం రూ-కుండరుపు కుండురము చూ, రాజార్థము.

కుండుశైల్లు. **డే. వి.** ఇత్సారిక * చూ, శరము (చూ, తృణము. 1)

కుండుపు. సం. వి. ఉ. పుం. కుండురుపు. చూ, రాజార్థము.

కుండెన **డే. వి** 1. రూ-కుంది చూ, ప్రిమిదె; 2 వద్దుదంపుగుంట, భల్లా. 4, అ: చూ, టోలగుంట, 3. ఒకానొకచెట్టు చూ, వృక్షము.

కుండెనకొమ్ము. కే. వి. కుండేటికొమ్ము: చూ, శశశ్యంగము.
కుండెనగిటి. కే. వి. ఒకానొక బాలకీర్తన చూ, బాలకీర్తన
కుండెనగుడి కే వి. —వై —, కాళ. 8, ఆ. 88.
కుండెలు కే. వి చెవులపోతు. రూ- కుండేలు, భార అది 6, ఆ. 187 చూ, శశము.
కుండేటికొమ్ము. కే వి. (కుండేలు + కొమ్ము) 1 కుండెనకొమ్ము చూ, శశశ్యంగము, విణ. 2. హాళక్కి చూ, శూన్యము. 1.
కుండేటివల. కే. వి. కుండేళ్ళనువట్టు వల చూ, వల 1.
కుండేలు కే. వి చూ, రూ- కుండెలు.
కుంద్రాణ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. తెల్లబల్లి చూ, బల్లి
కుంపటి. కే వి. చీలికాచుకొనుటలానగువానికై నిష్కకలుంచెడు పాత్రము, హసంతి, ద్వి రా ఆర 158 చూ, పొయ్యి.
కుంపె. కే వి. తాంబూలపాత్రము, రూ-కంపె, కుప్పె చూ, పాత్రము 8
కుంపెన. కే వి. చెవినగ, అంటుజోడు చూ, భూచణము. 2
కుంపెరంగు. కే వి (కుండ + పెరంగు) అడుగు పెరంగు, ద్రవుము, ఆం, భా ద్వి. వై 259 చూ, పెరంగు. 1
కుంపిణి. ఆం. వి. అంశ్లేయ ప్రభుత్వమువారు కుంప. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. దుప్పటి, స్థూల కారుకము చూ, వస్త్రము, 2. యజ్ఞశాలకు ఖట్టు నిడిన అతిగహనమైన వెలుగు. చూ, పొచ్చినము. 1.
కుంభ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. బోగముది చూ, వేశ్య. కుంభకము. సం. వి ఆ పుం 1. కుండ చూ, గాండము. 8, 2. ఊపిరి బిగబట్టి చేయు గ్రాణాయానుము: చూ, కుంభకాదిత్రయము,

అం. 8. నాడీక్రియలుమాండిటిలో నొకటి చూ, నాడీక్రియలు. (రూ- కుంభము) కుంభకర్త్రి. సం. వి. ఈ శ్రీ కలశములను జేసెడు అండది: చూ, శ్రీ
కుంభకాదిత్రయము. అం రేచకము, పూరకము, కుంభకము (8) చూ, క్రీయము, (కుంభకము- రూ-కుంభము.)
కుంభకారబాతి. అం బాతులుపదునెనిమిదిటిలో నొకటి: చూ, బాతులు.
కుంభకారి సం. వి ఈ. శ్రీ. 1 చూ, కుంభ కర్త్రి; 2. కుంభతాంజనము చూ, రసాంజనము, 8 అడవి ఉలవలు చూ, సరటి, 4. మణిసిల చూ, రాయి, 5. కుమ్మర శ్రీ చూ, కుమ్మ రత.
కుంభకారిక. సం వి. ఆ శ్రీ. అడవి ఉలవలు చూ, సరటి.
కుంభకారుడు సం. వి. ఆ. పుం. = కుమ్మర చూ, మృత్కరుడు
కుంభచ్ఛేదము సం. వి. ఆ. పుం. అంకుశము చూ, సృణి.
కుంభజము. సం వి. ఆ పుం అశ్శుభ్రము* చూ, రావి.
కుంభజుడు. సం. వి. ఆ. పుం. 1. గుర్రపు చూ, దోణుడు; 2 అగస్త్యుడు చూ, ముని. 1
కుంభకుంబి. సం. వి ఈ శ్రీ అలాబుబ్రోధేద ము * చూ, సోఱ.
కుంభదాసి సం వి. ఈ శ్రీ. కుట్టని చూ, శంభలి
కుంభదీపి కావ్యాయము. పా కుండలో బెట్టిన దీపము పైకి గాన్పించుకుండినను లోపలనే వెలుంగుచుండుననునీతి.
కుంభదోళిముగా. జా ఆపరిమితముగా. కడవ లతో దూములతో ద్రిమ్మరించినట్లు. “అకా లవర్ణంబుంగురియింపం బంపు మొగుళ్ళగముల

బుగళులు చేలు కుంభదోణములు గాఁగ " (హరవిలాసము) "పాపాధోధరశ్రీణి కుంభదోణి ఐమ్ములు గుర్రమ్మరించె విమలాంభఃపూరధారా రావళిన్ " (సాంతురంగ), "కుంభద్రోణములుగాఁగ వానగురిసెన్ ఘోరాంబుధారా కృత్." (వైజయంతి)

కుంభబీజకము. సం వి. ఆ.పుం గుత్తి నెమిలడుగు :చూ, పూతికరజము.

కుంభము సం. వి. ఆ స 1. గుగ్గిలము * చూ, మహిసాక్షి; 2. దంతి చూ, ముకూలకము, 3. తెల్లెగెడ * చూ, సర్వానుభూతి, పుం. 4. రూ- కుంభి. కుండ. చూ, భాండము. 3, 5 ఏనుగు కుంభస్తనము చూ, చాస్త్రి (ఏనుగు కుంభస్తనమునకు దిగువననున్న ప్రదేశము అని అనుచుండు), 6. కుండెఁడు, 7. వేయిపండ్లు, 8. కుంభక ప్రాణాయామము చూ, రూ-కుంభ కము. 3; 9. అన్నపురాని చూ, సాదము. 1, 10. కుంభరాశి చూ, రాశి. 2; 11. అగుబ్బ :చూ, మేనుకల, ఆం. 12. రాసులు పండ్రెం డింటిలో నొకటి చూ, రాసులు.

కుంభయోని. సం వి. ఇ పుం. 1 కుమ్మి * చూ, కుమికి, 2 దోణిజాచార్యుండు చూ, దోణిబుండు, 3. అగస్త్యుండు చూ, ముని 1, 4 వసిష్ఠుండు* చూ, ముని. 1

కుంభల సం వి ఆ. శ్రీ: చూ, ముండితిక *. కుంభశాల. సం. వి. ఆ శ్రీ కుంభనిర్మాణాది గృహము చూ, సదనము 1

కుంభసంధి. సం వి. ఇ పుం. కుంభస్తనముల సంధిప్రదేశము చూ, ఆరక్షము 1

కుంభసంభవుండు సం వి. ఆ. పుం 1. అగ స్త్యుండు: చూ, ముని. 1, 2 దోణిజాచార్యుండు: చూ, దోణిబుండు.

కుంభాండము. సం. వి. ఆ. పుం. గుమ్మడి * కుంభాండము.

కుంభాండి. సం. వి ఈ శ్రీ. —వై—

కుంభాండుండు. సం. వి ఆ పుం బాణానురసి మంత్రి. చూ, చుంతి 1

కుంభారతి. మి. గా) వి. ఆ రాత్రికా విశేషము చూ, అశఘారతి.

కుంభి. సం. వి ఇ శ్రీ 1. పినగుమ్మడు * చూ, నుహాఫలము, ఈ. శ్రీ 2 కలిగొట్టు* చూ, సాలి. 2, 3. నేలకలిగొట్టు* చూ, సాలి. 2, 4. నీరుపబ్బు * చూ, పబ్బలి, 5 తీగపాచి * చూ, శైవలము, 6 పంట కుండ చూ, భాండము 3, 7. పుం. 7. ఏనుగు చూ, చాస్త్రి, 8 కుచురి చూ, చక్రి. 5, 9. మొసలి చూ, మత్స్యము 1, 10. గుగ్గిలము * చూ, మహిసాక్షి.

కుంభించు సం. స. క్రి. (డోపిరి) బిగబట్టు చూ, బిగబట్టు

కుంభీక. సం. వి. ఆ శ్రీ 1. నీటిపాచి* చూ, తృణము 1, 2. కలిగొట్టు*: చూ, సాలి. 2.

కుంభీకము సం వి ఆ. పుం, శ్రీ వారిపర్తి * చూ, శైవలము.

కుంభిని. సం వి ఈ శ్రీ 1. నేల చూ, భూమి 1, 2 ఆఁడేనుగు చూ, చాస్త్రి.

కుంభిపాకి సం వి ఈ శ్రీ. పినగుమ్మడు* చూ, మహాఫలము.

కుంభిలము. సం వి ఆ. పుం. శాలమనుచేప చూ, మత్స్యము. 1.

కుంభిలుండు సం వి ఆ. పుం. 1. చోరుండు చూ, మ్రుచ్చు. 1, 2 పరుల శ్లోక భావముల నారించువాండు. చూ, ముచ్చు. 1; 3. కన్న పువ్వు* చూ, మ్రుచ్చు. 1, 4 భార్యతోడఁ బుట్టినవాండు: చూ, శ్యాలుండు.

కుంభీకము. పుం. వి. ఆ. పుం. 1. పున్నా గము*

ఃచూ, పాన్చ, 2 కంభిక, తీగపాఠవి *
 యూ, తృణము. 1.
 భీనసము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. పాము చూ,
 సర్పము, 2 వివశ్యాలుల కృక్కాడుపాము
 చూ, సర్పము
 కంభీససి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. 1 ఆఠుపాము
 చూ, సర్పము, 2. లవణానురనితల్లి
 కంభీపాకము అం నరకములు ఇరువదియొకటిం
 టిలో నొకటి చూ, నరకములు
 కంభీరమక్షిక సం. వి. ఆ స్త్రీ. ఘోషి,
 నీరుపట్టిక చూ, మక్షిక
 కంభీరము సం. వి. ఆ పుం. 1. మొసలి చూ,
 మత్స్యము, 1, (కాణుమొసలి అనికొందలు),
 2. పాము చూ, సర్పము.
 కంభీరుడు. సం. వి. ఆ. పుం. దొంగ చూ,
 మృచ్చు. 1.
 కంభీలము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. ఒకానొకచేఱ
 చూ, మత్స్యము 1, 2. కాణుమొసలి* చూ,
 మత్స్యము 1, అం. 8 నరకములు ఇరువది
 యొకటింటిలో నొకటి చూ, నరకములు.
 కంభీలుడు సం. వి. ఆ. పుం. దొంగ* చూ,
 మృచ్చు 1
 కంభుడు. సం. వి. ఆ. పుం. 1 కంభకగని
 కుమారుడు ఒకానొక రక్కసుడు చూ,
 రాక్షసుడు 1, 2 వైశిమండు, బహువే
 శ్యోప భోగరశికుడు చూ, విలుడు
 కంభోలూఫలకము సం. వి. ఆ. న గుగ్గిలము*
 చూ, మహిసాక్షి. (కంభోలూఫలకము అని
 కొందలు.)
 కంకరి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. చేల్లరాఠు చూ,
 దండవిష్కంభము.
 కంకరుడు సం. విణ. 1. కుడి, ఈచేబోయిన
 యొగలవాఁడు. చూ, కోటి, 2. చెడ్డనరి
 క్షిణురాజు: చూ, రాజు. 1

కుశీలము. సం. వి. ఆ. పుం. కొండ: చూ,
 పర్వతము.
 కుకుందరము. సం. వి. ఆ. న. 1 పిఱుండిమొండి
 గుంత. చూ, గుంత 2; 2 ఒకానొకచెట్టు.
 చూ, కుక్కురుద్రువు.
 కుకుమఁడు సం. విణ. చూ, రూ- కుకుమఁడు.
 కుకుభ. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. ఎత్తాకులతోఁటకూర:
 చూ, కాకము 1.
 కుకురము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. సితావరము*:
 చూ, కాకము. 1, 2 గండివనము* చూ,
 సౌజేయము, 8 కుక్కు చూ, కునకము;
 4 ఏఁబదియాఱుచేకములలో నొకటి చూ,
 చేకము.
 కుకురుఁడు. సం. వి. ఆ. పుం. ఒకానొకరాజు:
 చూ, రాజు. 1.
 కుకుటి సం. వి. క్. పుం. బూయగు * చూ,
 శాల్యలి.
 కుకులము సం. వి. ఆ. న. 1. వసినాటిసగుంట,
 పుం. 2 ముర్దురము, కుమ్ము: చూ, నిప్ప;
 8 కవచము చూ, బొందడము. అం. 4. అగ్ని
 భేదములు నాలుగింటిలో నొకటి. చూ,
 అగ్నులు
 కుకోలము. సం. వి. ఆ. న. కోలి. బదరి * చూ,
 రేఁగు.
 కుక్కు వై వి 1 = కుక్కుర. వేపి. చూ, కున
 కము, విణ. 2 కుత్సితము, నిక్కువము, కీర్ష్యం
 బడిఁది, అధవము* చూ, హీనము 1
 కుక్కుగొడుగు ద్వ. వి. ఛత్రాకము * చూ,
 పుట్టినొడుగు. (ఇది ఋతుక్తమును, మూత్ర)
 మును బారీచేయును)
 కుక్కుగొడుగులు. పా బూజులో నొకబాటి
 యొనను కుక్కుగొడుగుల కాకారముగలదు.
 ఇవి తెల్లగాను, మృదువుగానునుండి లావైన
 ప్రకాండముతోఁ జిన్న గొడుగును బోలియుం.

దును ముదిన కుక్కగొడుగును దెచ్చి కాగి తమువీడ విడిమిసయెడల నల్లని మార్లము రాలును. ఈ మార్లములో శ్రీ పురుష బీజము లుండును. దీనివలననే కుక్కగొడుగులసంతతి వృద్ధియగుచున్నది.

కుక్కతోలసి. వై వి. = కుక్కరతులసి, ఫణిర్ల కము * చూ, తులసి.(దీని ఆకుయొక్క పసుర తామర పోగొట్టును)

కుక్కతోక(కబ్బలుకొని గోదావరినియీచుట.లో ఉదా.— కొత్తవాని సాహాయ్యంబునఁ బ్రోత్సయంబునిడికడెడి మార్తరబరిమార్తమంట శునకవాలంబుఁ బట్టుకొని కడలి గడవఁగడ గుట. (నీతిసందిక- విగ్రహము) (శునకవాలము = కుక్కతోక)

కుక్కపాల ద్వ. వి. కటపత్రిక * చూ, విశల్క 5

కుక్కబూరుగు ద్వ. వి. ఒకానొకబూరుగు * చూ, కాల్యలి.

కుక్కముల్లు ద్వ వి ఒకానొకకోగము చూ, రోగము 1

కుక్కనూతిపించె ద్వ వి కాపుడినివప్పుడు గలి గడు పించె చూ, శలాటుపు. 2

కుక్కమేడి ద్వ వి కాకోదుంబరిక * చూ, బామ్రమేడి

కుక్కవాయింట ద్వ వి శ్యానవర్షర * చూ, వాయింట (దీనిపసుర చెనిలోపోసిన పోటు, చీము తగ్గును)

కుక్కవావింట. ద్వ వి —వై—

కుక్కి డే. వి 1 పల్లము చూ, రంధ్రము, 1, 2. త్రాశ్యునదలి పల్లముపడిన మంచేము; భో 5 ఆ 288 చూ. మంచేము; 8 చిన్నపంచేము; చూ, మంచేము; విణ. 4. మిక్కిలి ఖోఖోగలడి; చూ, ఖోఖో, 2.

కుక్కినపేను వా. వి. గోటిలో నొక్కినపేను

“కుక్కినపేనువలె అణగియున్నాడు.” కుక్కినడు. ద్వ అ. క్రి. (కుక్కి + పడు) పల్లముడు, వి, పు. 4, ఆ. 815.

కుక్క. డే. స క్రి. (గోరుతోపేను) నొక్కు; (బట్టలు పెట్టెలో) నొక్కు; (గొంతుకలో మద్ద) నొక్కు మొ చూ, సినుకు. 1.

కుక్కట. అం. మల్లకాస్త్రములోని గతులు పం డ్రెండింటిలో నొకటి చూ, గతులు.

కుక్కటకము. సం. వి ఆ. పుం 1. గంపులుఁగు చూ, బెళ్ళగువ్వ, 2 కోడి. చూ, పుంశి.

కుక్కటంధ్యజేడు. సం. వి. ఆ. పుం. కుమార స్వామి చూ, స్కందుడు.

కుక్కటపుదండ అం. మల్లకాస్త్రములోని దండలు పండ్రెండింటిలో నొకటి చూ, దండలు

కుక్కటచుంటపము సం వి. ఆ పుం. ముక్తి మండపము చూ, సడనము 1

కుక్కటమర్దకము. సం. వి ఆ పుం గొడసాల* చూ, డేవగంధ.

కుక్కటమస్తకము. సం. వి ఆ న. చక్కము* చూ, వివ.

కుక్కటము సం వి ఆ పుం. 1.= కోడి చూ, పుంశి, 2 ఆడవికోడి చూ, పుంశి 8 గంప

పులుఁగు; చూ, బెళ్ళగువ్వ, 4 కపటము; చూ, వ్యాజము. 1, 5 కుక్క చూ, శునకము, 2, 6. మిణుగులులు. చూ, నివ్వ, ఆం. 7 తిర్యక్తరణబంధములు యెనిమిది

టిలో నొకటి చూ, తిర్యక్తరణబంధములు, 8 దండలు పండ్రెండింటిలో నొకటి చూ, దండలు, 9 ఆసనములునువృందింటిలోనొకటి చూ, ఆసనములు.

కుక్కటాంధకస్యము. పా. పొదిగిన కోడిగుడ్డు డిప్పలోని భారచూరము కిభూ, ఇంగిలికము

1 భూతముల సాకులరసముతో నూటి బిళ్ళ చేసి
 25 పిడకలతో, పుటమువేసి నిమ్మపండ్ల రస
 మతో నూర్యపుటము బెట్టవలెను. అప్పుడు
 సింహారించును ఇది శిశువులకు జ్వరము,
 కఫము, దగ్గు మున్నగునవి తగ్గించును
 కుక్కుటాండము సం. వి. ఆ. పుం. వీరీహిచితే
 వము చూ, ధాన్యము
 కుక్కుటాభము సం వి ఆ. పుం కుక్కుటాతు
 ల్యవనచరమను పాము. చూ, సర్పము.
 కుక్కుటాహి. సం వి ఇ. పుం —వై—
 కుక్కుటి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. ఆడుకోడి,
 పెట్టు చూ, పుంజి, 2 అనత్యపునడక, 3 బూ
 రుగు* చూ, కాల్యూరి
 కుక్కుటుండము. సం. వి ఆ. పుం. నేర్పరిచూ,
 సుమ్మడు, 2 కిరాతపుత్రుడు 3. శూద్రు
 పుత్రుడు (విశ్వకోశము)
 కుక్కుడు. దే వి అరుముడు చూ, పీడనము.
 కుక్కుడుడు సం వి ఆ పుం. సాలంకృత
 కన్యాదాత రూ-కూతుడుడు
 కుక్కుభము సం. వి ఆ పుం 1 గంపపులుగు:
 చూ, బెళ్ళగువ్వ, 2. అడవికోడి చూ, పుంజి
 కుక్కురదుర్బ్ర. సం. వి. ఈ. పుం. ఒకానొక
 చెట్టు చూ, కుకుంబరము 2.
 కుక్కురము. సం. వి. ఆ న 1. స్థానేయమను
 గ్రంధము, గండివనము* చూ, రాజారము,
 2. కొక పున్నము* చూ, మాచిపత్రి, పుం.
 3 రూ-కుక్కురము. = కుక్కు: చూ, శున
 కము; 4. దశార దేశము: చూ, దేశము.
 కుక్కుము. సం వి. ఆ పుం. జరరము* చూ,
 భూణము. 1. (చూ, కడుపు)
 కుక్కు. సం. వి. ఇ. పుం, శ్రీ 1 —వై—,
 2. నీలమణియొక్క తెల్లగాఁ బైకగయు
 రేఖారూపదోషము* చూ, రత్నము. 1, అం
 3. పురువలక్షణాంగములు ఏబది యెనిమిది

టిలో నొకటి చూ, లక్షణాంగములు. (చూ,
 కడుపు). 4 శ్రీలక్షణాంగములు ఏబది
 యెనిమిదిటిలో నొకటి* చూ, శ్రీలక్ష
 ణాంగములు. (చూ, కడుపు)
 కుక్కుంభరి సం. వి. ఇ. ఈదరంభరి. చూ,
 పాటుకూటివాడు.
 కుక్కుస్థమక్షికాన్యాయము. పా. కడుపులోబడిన
 యీగ తినినయన్న మంతయు వెడలగ్రక్కిం
 చిన రీతి.
 కుక్కుస్ఫరణావర్తి అం. అశ్వశాస్త్రములోని
 అశుభావర్తములలో నొకటి చూ, అశుభా
 వర్తములు.
 కుక్కువర్తి అం —వై—
 కుక్కునకము సం వి. ఆ పుం 1. ఎలుక చూ,
 మాషికము, 2. పంది; చూ, నూకరము.
 కుచండిక సం. వి ఆ. శ్రీ. చూగ * చూ,
 స్రవ
 కుచందనము సం. వి. ఆ న. 1 ఎఱ్ఱగండము
 చూ, వాసన, 2. ఎఱ్ఱగండము * చూ,
 పత్రాంగము 1, 3. కుచము చూ, మండ
 లము 3, 4 బుపజిత్తి* చూ, భూర్తము,
 5 కుంకుమము చూ, వమ్మిశిఖము. 1.
 కుచఫలము. సం వి ఆ పుం. వాడిమము.*
 చూ, దానివృ.
 కుచమర్దనము సం. వి ఆ. న. ఒకరకము బాహ్య
 రతి చూ, రతిబంధము.
 కుచము. సం. వి ఆ పుం చేన్ను చూ,
 స్తనము.
 కుచములు అం. చుంబనస్థానములు తొమ్మిది
 టిలో నొకటి చూ, చుంబనస్థానములు.
 కుచరుడు. సం వి. ఇ. 1. తిన్నగా నడవ నేరని
 వాడు, 2. పురుల దోషమును చెప్పవచ్చు
 నొకవస్తువునుటలాడువాడు; చూ, కుచాడు.

కుచాంగే. సం. వి. ఈ. శ్రీ మక్రిక * :
 చూ, ప్రతిచింత.
 కుచానసము. సం. వి. అ. న. చూచుకము* చూ,
 ప్రసము
 కుచాలింగనము. సం వి అ. న. అలింగనములు
 పనువాలింగింటిలో నొకటి: చూ, అలింగన
 ములు (చూ, సంక్షేపము 1.)
 కుచాక్షేపము. అం. జాతస్మరాలింగనములు యెని
 మిదింటిలో నొకటి చూ, అలింగనములు.
 కుచికము. సం వి అ పుం, న అంధాపి అను
 చేప చూ, పుత్రము 1
 కుచేల. సం వి. ఆ. శ్రీ విలుబొద్ది * చూ,
 కుచేలము. సం వి ఆ. పుం. = కుచ్యైలిగంత
 చినిగినబట్ట: చూ వస్త్రము, వైరాగులబొంత
 (అని కొందఱు)
 కుచేలి. సం వి ఈ. శ్రీ: చూ, కుచేల *
 విద్యకర్ణి
 కుచేలోపాఖ్యానము పా. ఈగ్రంథమునకుకర్త
 గట్టు ప్రభువు. (18 కథాద్రి)
 కుచ్చి దే వి చిన్నగుడిసె. చూ, సదనము 1.
 కుచ్చితము. వై విణ = కుత్సితము, కీడ్వంబడి
 నది చూ, హీనము. 1
 కుచ్చితుండు వై విణ = కుత్సితుండు. చెనటి
 చూ, వ్యాధుండు 2.
 కుచ్చిశ్యు. వై వి బ. గుచ్చీరూ-కుచ్చైర్లు వలిభము*
 చూ, పింజె 4
 కుచ్చై వై వి 1 — వై. — (బ కుచ్చైశ్యు)
 (రూ- కుచ్చైల- కచ్చీ). 2 కంపులతోఁ
 జేసినపని
 కుచ్చైతీయు. ద్వ స క్రి. (రత్నములను) సావ
 బట్టు.
 కుచ్చైల దే. వి 1. ఎనిమిది గొట్టులకొలది,
 2 కంకులతోడి జొన్నూన్నప్ప లోనగువని
 ప్రాప్త: 8 కుచ్చై* చూ, పింజె. 4.
 కుచ్చైలో దే. వి. చూ, రూ- కుచ్చైలి*.

కుచ్చైశ్యు. వై వి. బ. = గుచ్చీ: చూ, రూ-
 కుచ్చిశ్యు; 2 ఒకరకము బాలికాకీర్తి: చూ
 బాలికాకీర్తిద
 కుచ్చైలి. దే వి ఒకదినుసు కూరారావ * : చూ,
 ఘోలి.
 కుచ్చైలిగంత. వై. వి = కుచేల రూ- కుచ్చైలి
 బొంత, పగ. 1, ఆ. 181* చూ, వస్త్రము,
 సన్యాసులులోనగువారు ధరించెడు బొంత.
 (అని కొందఱు)
 కుచ్చైలి. బొంత వై వి = — వై. —, య 8,
 ఆ. 58 (రూ- కుచ్చైలి- గుచ్చైలి)
 కుచ్చ్యు. వై వి. = గుచ్చము. గుత్తి చూ,
 పూగుత్తి, 2 తెక్కాపుగుడ్డయొక్క క్రింది
 కొన కుచ్చు చూ, జల్లి. 3. జడగంటు, చూ.
 భూషణము. 2, బ. 4 కొనచెవిగ చూ,
 భూషణము. 2, 5. శ్రీలజడయందుఁ జేర్చి
 యల్లకొనెడి సగ చూ, భూషణము 2.
 కుచ్చ్యుమీను వై వి. విక్కి-లిపుచ్చుముగల చేప,
 గండోలము. చూ, కుచ్చ్యము 1.
 కుచ్చ్యులమెకము. వై వి (కుచ్చ్యులు + మెకము)
 కుచీర్ముగము చూ, సవరపుమెకము.
 కుజ. సం. వి ఆ. శ్రీ: 1. కార్తాయనీదేవి
 చూ, పార్వతి 1, 2. శ్రీ గాముని భార్య
 చూ, సీత
 కుజంభలుండు. సం. వి. ఆ పుం. చేపి దోఁచు
 కొను దొంగ, పగటిదొంగ (అని కొందఱు).
 చూ, ముచ్చు. 1.
 కుజంభిరుండు. సం. వి ఆ పుం. — వై —
 కుజంభిలుండు. సం వి ఆ. పుం. — వై. —
 కుజనుండు. సం. వి. ఆ. పుం. కుత్సితపురుషుండు*
 చూ, వ్యాధుండు 2.
 కుజపుట. సం వి. ఆ. శ్రీ: కృష్ణవల్లి, సురలి*
 చూ, తాంబూలవల్లిక.

కుజపియము సం వి అ. పుం. విద్యుయము: చూ, రత్నము. 1.

కుజము. సం వి. అ. పుం. 1 చెట్టు చూ, వృక్షము, 2. కుజయనుడుర్లతి చూ, నరకము.

కుజలము. సం. వి అ న పులికడగు: చూ, శుక్రము. 1

కుజవారము సం వి. అ పుం. మంగళవారము చూ, వారము. 1

కుజాప్తమభ్యుగువట్టుకోవము. పా. అనంగా- అంగారకుండం వివాచాలగ్నమునకు యెనిమిదింటుండైన పృథ్వీప్రసింధనీయు, నిదియే కుజాప్తకోవంబనియు, మఱియు, నీశుభలగ్నమునకు ఆఠింట శుక్రకుండంబైన భ్యుగువట్టుకోవమనియు దీనికే బైన జెప్పిన ఫలమనియు కుజ శుక్రలు గృహాయుధవండు శత్రువుచేత జయింపఁబడినను, తిరస్కరింపఁబడినను, శత్రుక్షేత్రముల నీచక్షేత్రములను పొందినను అస్తమానమును బొందియుండినను బలరహితులగుట వలన దోషములేదని కొందఱియభిప్రాయమైన నాయభిప్రాయము గ్రంథకర్తకు నత్యాశ్చ్యమగుననియభిప్రాయము. కాలామృతము 77 శ్లో॥

కుజుడు. సం వి అ పుం 1 అంగారకుడు చూ, రాహువు. 2, (కుజునకు స్వవర్ణములు 3, శుభవర్ణములు 11, పాపవర్ణములు 5, కుజ దశ ఏడువత్సరములు, కుజునికి మిత్రులు= గురు, చంద్ర, రవులు, శత్రువు=బుధుడు, సములు= శుక్ర, శనులు ఇత్యాది, 2 నరకాసురుడు చూ, మహీసుతుడు.

కుజిశము. సం. వి. అ పుం. కుజిశమను చేప చూ, మత్స్యము. 1.

కుజిటి. సం వి. ఈ శ్రీ పొగవండు చూ, హిమము

కుటంకము సం. వి. అ పుం ఇంటికప్పు చూ, పటలము.

కుటంకము. సం. వి. అ. పుం. వృక్షలతాదులు గల యడవి చూ, వివినము.

కుటంకము సం. వి. అ. న. 1. రూ- కుటన్నుటము చుండుగము *: చూ, శోణకము!

2. కుంకమునై * చూ, ముస్తకము

కుటకము. సం వి. అ. పుం. చెల్లరాడు: చూ, దండవిష్కంభము.

కుటచము సం. వి. అ. పుం. = కొడిసె, రూ- కుటజము * చూ, వత్సకము (ఇది వర్షర్తువునఁ బూచును)

కుటజము. సం వి అ పుం. 1 = —నై— (రూ- కూటజము), 2 అగిసె * చూ, శుకనాసము, 3 ద్రోణము *: చూ, కుమికి.

కుటజుండు సం వి అ. పుం. 1 అగిస్తుండు. చూ, ముని 1, 2. కుంభజుండు. చూ, దోణుండు

కుటన్నుటము. సం వి అ. న చూ, రూ- కుటంకము.

కుటపము సం వి అ. పుం. 1 ఇంటికోట చూ, వనము 2, 2. మానెడు, (విశ్వకోశము) చూ, నేరు

కుటపుండు సం వి అ పుం. కుటపుండనుని: చూ, ముని 1.

కుటమంగళము సం వి. అ. పుం ఆరణాశ్యము చూ, హయము.

కుటము సం వి. అ. పుం. న. కుండ చూ, భాండము 3, పుం. 2 గుడిసె చూ, సదనము 1 (గృహమనివిశ్వకోశము), 3. చెట్టు: చూ, వృక్షము, 4 అంచు చూ, చెంగు కుటరము. సం వి. అ. పుం. చెల్లరాడు చూ, దండవిష్కంభము. (రూ- కంరము)

కుటరాజము. సం వి. అ. పుం. మెఱుగుకెట్టి చూ, సర్పము

కుటారి సం వి. ఈ శ్రీ 1. చేల్లరాడు చూ, దండవిష్కంభము; 2 కవ్యపుగుత్తి చూ, మంథానము.
 కుటరణ. సం. వి. ఆ. శ్రీ త్రివృత * చూ, సర్వానభూతి.
 కుటగువు. సం. వి. ఉ. పుం. 1. కేరా చూ, సదనము. 1. 2. ఎండ్రోకాయ చూ, శీత, 8. పిట్ట చూ, పక్షి.
 కుటలము. సం. వి. ఆ. న ఇంటికప్పు చూ, పటలము. (ఇంటియారుఅని హారావళి)
 కుటనారిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. దాడి మా, పరిచారిక.
 కుటాక కే వి. ఒకానొకపక్షి చూ, పక్షి కుటారము సం. వి. ఆ. న. సంభోగము చూ, సంయోగము, 2 గొంగడి చూ, రల్లకము.
 కుటి సం. వి. ఇ. పుం. 1 చెట్టు చూ, వృక్షము, 2. ఒడలు చూ, శరీరము, ఇ. శ్రీ; 3 =లోటి ఆయువుపుఅందు చూ, వాదర, 4 బాడప చూ, బుడిపి, ఇ పుం, శ్రీ 5 గుడిసె చూ, సదనము. 1, 6. సభాగృహము, గుడిసె (అని కొందఱు) చూ, సదనము 1, (రూ-కుటిక-కుటిరము), ఈ శ్రీ. 7 వీళ్ళు మోసెడు పనికత్తె చూ, పరిచారిక, 8 మురియను గంధద్రవ్యము చూ, రాజ్యార్థము, 9. వివిధవర్ణముల పూలగుత్తి చూ, పూగుత్తి.
 కుటిక సం వి. ఆ శ్రీ = గుడిసె సభాగృహము (అని కొందఱు) చూ, సదనము 1 కుటిచరము సం వి. ఆ. పుం జలనూకరము చూ, నూకరము
 కుటిరము సం విణ వంకరై నది చూ, వంకర కుటిరము సం వి. ఆ. న. రూ- కుటిరము = గుడిసె చూ, సదనము 1
 కుటిల సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. ఒకానొకయేలం చూ, సది విణ. 2. వంకరై నది చూ, వంకర.

కుటిలకేశము. సం. వి ఆ పుం. పాకీశస్త్ర్యలక్షణము చూ, లక్షణము 1.
 కుటిలము సం విణ వంకరై నది చూ, వంకర కుటిలిక. సం వి ఆ శ్రీ. మంగలవాండ్రు వెండుకలూడవీసెడు సాధనము: చూ, తండనము.
 కుటిలుడు సం. వి ఆ. పుం అన్యబూడు చూ, వ్యాధుడు 2.
 కుటిచకము సం. వి ఆ పుం గాడిదె చూ, రాసభము
 కుటిచకుడు. సం వి ఆ పుం. 1. ఒకానొకయతి చూ, ముని 1, 2. వంకరదారిక బోవు వాడు, 8 పుత్రాన్నిముచే జీవించువాడు; (తి శే) చూ, పుత్రాన్నిమురుడు.
 కుటిచరకుడు సం. వి ఆ పుం. ఒకానొకయతి చూ, ముని 1
 కుటిచరము. సం వి ఆ పుం. ఎండ్రోకాయ, (త్రి శే.) చూ, శీత
 కుటిరము సం వి ఆ పుం, న 1. = గుడిసె, రూ-కుటిరము చూ, సదనము 1, పుం 2 కంబడి చూ. రల్లకము; 8 రథము చూ, శకటము
 కుటుంగకము. సం వి ఆ. పుం. 1. వృక్షలతాకులు గల గృహము చూ, సదనము 1, 2 వృక్షములు లతలుగల యడవి చూ, విషినము, 8 ఇంటి కిప్పు చూ, పటలము
 కుటుంబము సం. వి. ఆ. పుం వెండ్లాము బిడ్డలు లోనగువారు చూ, సంసారము 1.
 కుటుంబి. సం వి వ్ పుం 1 కుటుంబపోవకుం డైనవాడు, విణ 2. ఆరకాడు. చూ, వ్యవసాయి.
 కుటుంబిని. సం.వి ఈ. శ్రీ. పురంధ్రి చూ, శ్రీ. కుటుండు. సం. వి. ఆ. పుం. రూ-కుటుండు. చూ, తాటిపనివాడు.

కుటువు. సం. వి. ఆ. పుం. న గృహము చూ, సదనము

కుట్టకుండు సం. విణ రూ-కుట్టాకుండు. ఖేదిం చువాండు చూ, నలుకుండు.

కుట్టము దే వి కుట్టపని.

కుట్టనము. సం. వి ఆ న. ఖేదనము చూ, నలుకుండు

కుట్టని సం వి. ఈ. శ్రీ. కుంఠెనక తె చూ, శంభలి.

కుట్టమితము సం. వి ఆ. న దంతకీడనాదులచేఁ గోభావమభినయించినను లోపల మిక్కిలి యానందమును పొందునట్టి శ్రీలయొక్క శృంగారచేమి విశేషము చూ, హారము (రూ-కుట్టమితము)

కుట్టాకుండు. సం. విణ. చూ, రూ-కుట్టాకుండు.

కుట్టారము. సం. వి ఆ పుం. కొండ చూ, పర్వతము.

కుట్టారుగలు దే వి. బ. (కుటుచే + ఆరుగలు) కోద్రోపవిశేషము. మూండు నెలలకుఁ బండు కుటుచేయారుగలు చూ, ధాన్యము

కుట్టావలు. దే. వి. బ (కుటుచే + ఆవలు) ఒక రకము ఆవాలు చూ, సర్ప పము.

కుట్టి సం. వి ఇ పుం. కోవినుండు చూ, విద్వాంసుండు

కుట్టివతేలు, కుట్టకున్న కుమ్మరపురువు లో ఉదా. — అన్యదీయతాంతికి ఫలంబుతోడనఁ గలిగె. కుట్టినంకేలండు కుట్టకున్నం గుమ్మరి పుర్రండుగాదే (నీతిచంద్రిక-మిత్రభేదము) కుట్టమము. సం. వి ఆ పుం, న 1. తాతికట్ట నపునేల, నెలకట్టు చూ, భూమి 1, పుం 2. దాడిమము * చూ, దానిమ్మ

కుట్టిమితము అం. రూ-కుట్టమితము. శృంగార చేష్టలు పనునెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, శృంగారచేష్టలు.

కుట్టియ దే. వి. గుడస్థానము. రూ-కుట్టె చూ, ముడ్డి

కుట్టిహారిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. దాసి: చూ, పరిచారిక.

కుట్టిరము. సం. వి ఆ పుం కొండ చూ, పర్వతము.

కుట్టు. దే వి. 1. శూలరోగము, కొంచెము కడుపుకొప్పి (అని కొందఱు) చూ, శూల, 2 కుట్టుండు చూ, మాసిక. 1, 8. కుట్టుట చూ, న్యూతి. 1, 4 పోయ్యిలో క్రిక్కిరిసి యుండు బూడిద లోనగునది చూ, భస్మము, స. క్రి. 5. ఆకుకుట్టు చూ, పొడుచు. 8, 6. గుడ్డకుట్టు చూ, పొడుచు. 9, 7. తేలు లోనగునది కుట్టు; భార ఆర 1, ఆ 251: చూ, పొడుచు. 6; 8. చీమకుట్టు. చూ, పొడుచు 10. (నల్లికుట్టు, దోమకుట్టు మొ) కుట్టుకొడ. ద్వ. వి కుట్టుపోగులు చూ, భూషణము 2.

కుట్టుడాకు దే. వి. (కుట్టుడు + ఆకు) పుల్లియ చూ, విస్తరి.

కుట్టుడు దే వి. కుట్టుట. రూ-కుట్టు.

కుట్టుతేలు. దే వి 1. తుద్యుగించు చూ, వ్యాధుండు. 2, 2. ముల్లు చూ, సితాగ్రము.

కుట్టుపనివాండు. వా వి:చూ, కుట్టిపువాండు కుట్టుపోగులు. దే వి ఉంగరమువంటి వట్టి పోగులు చూ, భూషణము. 2.

కుట్టుపోయు. దే స. క్రి కుట్టు

కుట్టునులు దే. వి. (కుటుచే + ఉనులు) కొఱ ప్రాణము, కొంచెముమిగిలియున్న ప్రాణము చూ, పోణము 6

కుట్టె. దే వి చూ, రూ- కుట్టియ.

కుట్టుము స. వి. ఆ. న నన చూ, మొగ్గ 1 కుట్టులము. సం. వి. ఆ న 1. నరకవిశేషము చూ, నరకములు, పుం. 2 ఆరవీరిమొగ్గ చూ, మొగ్గ. 1. (రూ- కుడ్డలము)

కుట్ర. శే వి 1. కుచ్చితము చూ, హీనము. 1, 2 మోసము చూ, వంచన.

కుట్రపువాడు. శే. వి. కుట్టుపనిచేయువాడు చూ, సౌచికుడు.

కుతరము. సం వి ఆ పుం 1 కేల్లరాడు, రూ- కుటరము చూ, దండవిష్కంభము, 2 కుంకమునై * చూ, ముస్తకము.

కురము. సం వి. ఆ. పుం. రూ- కుటము చెట్టు చూ, వృక్షము.

కుతాకుపు. సం వి. ఉ. పుం. ఒకానొక పిట్ట చూ, పక్షి.

కుతాకుంకము. సం. వి. ఆ. పుం; న. చెట్టు చూ, వృక్షము.

కుతారము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 —వై— 2 = గొడ్డలి, స్వధితి చూ, ముద్దరము

కుతారి. సం వి. వ. పుం జనుదగ్గి కొడుకు చూ, పరశురాముడు.

కుతారుపు. సం వి ఉ పుం 1. చెట్టు చూ, వృక్షము, 2 కోతి చూ, వానరము, 3 చూ, శస్త్రకారండు.

కురి సం. వి ఇ. పుం. 1 కొండ చూ, పర్వతము, 2 చెట్టు చూ, వృక్షము

కురికము సం. వి. ఆ. పుం మృత్యులి, కృష్ణము చూ, మండలము 3

కురేరకము. సం వి ఆ పుం 1 నల్లగడ్డర * : చూ, పర్ణాసము, 2 గడ్డర * చూ, పర్ణాసము.

కురేరజము సం. వి. ఆ పుం. 1-2. —వై— 3 తెల్లతొళిసి * చూ, తులసి

కురేరపు. సం. వి. ఉ. పుం. చామరవారము చూ, వాయువు.

కుడక. శే. వి. 1. నారికేళ కేళము చూ, కొబ్బరి. 2, 2 గంభము మొదలగునవి యంచు సాళి: చూ, పాత్రము. 3.

కుడపము. సం. వి ఆ. పుం. మానిక. చూ, నేర 1 (రూ- కుడపము)

కుడవము. సం వి ఆ. పుం —వై— కుడి. సం వి ఇ. పుం. 1. దేహము చూ, శరీరము, శే వి (1) ఆపనవ్యము “కుడికన్న- కుడికాలు- కుడిచేయి- కుడిపక్కె.” మొ చూ, వలవల, (2) కుడపు, పంచ నా. 4 ఆ. 100 చూ, సౌపాలు

కుడిచిహూర్పుండుట బా తీరికగానుండుట “ఆ గోపాలుండు కుడిచిహూర్పుండలేక చెట్టుగొట్టి వై నవేసికొనెను” (ధర్మజ), కుడిచిహూర్పుండి వెతచెచ్చు కొంటిమొకటి ” పృథ్వావతి పృథ్వీవ్యము

కుడితి శే వి. కడుగు చూ, శుక్రము 1 కుడినీరు ద్వ వి. త్రాగదగినజలము “కుడినీరు మేడలు.” వసు 4, ఆ 72 చూ, నీరు 1. కుడిపి వై వి = కురుపి, భో 5. ఆ. 841 చూ. కురుపి

కుడిభుజమగుట. బా లోడుపాటగుట “కుడి భుజమైరమ్మ గొబ్బుననెనుపోతు, కానకల్ శేతునూకాలతల్లి ” (కవిచకోర చందో) దయము)

కుడిమిగాండు. శే వి రూ-కుడిమివాండు చూ. వ్యాళగ్రహి

కుడిమివాండు శే వి —వై— కుడియడుగుపరవడి శే వి 1 మల్లకాస్త్రము లాని పరువళ్ళు పండ్రొండింటిలోనొకటి చూ, పరువళ్ళు, 2 విసరులు పదునాలుగింటిలోనొకటి చూ, విసరులు

కుడివరదండ అం. మల్లకాస్త్రములోని దండలు పండ్రొండింటిలో నొకటి చూ, దండలు.

కుడివరభృంగి. అం —వై— కుడిశము. సం. వి. ఆ. పుం. = గుడి. కుడిశమును చేప చూ, మత్స్యము. 1

కుడినుడిగలబొడ్డు అం. ఉత్తమశ్రీ సామాన్య
లక్షణములలో నొకటి: చూ; ఉత్తమశ్రీ
సామాన్యలక్షణములు.

కుడుంగము. సం. వి. అ పుం 1 పాదరిల్లు:చూ,
సదనము. 1, 2 ఒకానొక చేప చూ,
మత్స్యము 1.

కుడుక దే. వి తక్కెడతట్ట చూ, స్వీకరము.

కుడుక్క అం. జనద్దవాద్యములు పదు నెనిమిదిం
టిలో నొకటి చూ, ఆనద్దవాద్యములు.

కుడుక్కకము సం. వి. అ పుం తాళప్రాణ

భూతమైన యొకానొక కళ చూ, తాళము 2

కుడుచే. దే సు క్రి రూ-కుడుచ్చు. 1 అనుభ

వించు, భార కల్య 1, ఆ. 87 (దిగులు

కుడిచి ఇత్యాదులయందు దిగులుబొంది యని

యర్థము), 2. తాళపు చేన్నగుడిచెను "

చూ, తాళగు, 3. తిను, భార ఆది 5, ఆ.

228 చూ, భుజించు

కుడుపము సం వి. అ. పుం 1. చర్మాచ్ఛాదిత

వాద్యములలో నొకటి చూ, వీణె, 2 మానిక

చూ, సేర 1

కుడుపరి దే విణ (కుడుపు + ఆరి) 1. అనుభ

వించువాడు, 2. భుజించువాడు, ఆచ్చ

ఆర, కాం. 114 చూ, తినువాడు

కుడుపు. దే వి 1 భోజనము, భార ఆను

2, ఆ. 89 చూ, సాపాటు, 2 అనుభవము

విజ్ఞా వ్య, కాం చూ, భుక్తి. 2, పేర్.

3 కుడువజేయు

కుడుము. దే వి మోదకము చూ, భక్త్యము.

కుడుములతిండికాడు దే వి. పిళ్ళారి చూ,

వినాయ కుడు 1

కుడువబోవును గూరలచేవులడుగ నేల లో

ఉ. — " ఏరీతినింతుమిక్కిలి |

చేరిక గానాడితనియె సిద్దుడు చూడం |

గారార కుడవబోవును |

గూరంజేవులడుగ నేల కోమలియనియెన్." (కళా పూర్ణోదయము)

కుడుహలించి సం. వి ఈ. శ్రీ తుదగ్గర

వేల్లుము * చూ, నువవి 1

కుడుచ్చు. దే స క్రి చూ, రూ- కుడుచు

కుడ్మలము. సం వి. అ పుం అరవిరియెగ్గ.

చూ, మొగ్గ 1 (రూ- కుట్మలము)

కుడ్మకము. సం వి అ. న. గోడ చూ, మఱుం

గుగోడ

కుడ్మకానుడు. సం వి. అ పుం గోడ ప్పెట్టు

వాడు చూ, ర పీవాడు

కుడ్మచ్చేద్యము. సం. వి అ. న ఖానికము.

కిన్నపుగత్తి చూ, రిప్పి. 2

కుడ్మమత్తి సం వి ఈ శ్రీ. గౌళి చూ,

బల్లి

కుడ్మమత్స్య సం వి. ఆ. శ్రీ —పై—

కుడ్మము. సం. వి అ. న. 1 = గోడ చూ, మఱుం

గుగోడ, 2 అంగరాగము చూ, పూతె రి

కుణంజము. సం. వి అ-పుం ఒకానొకచెట్టు

ఆరణ్యవాస్తుకము, కుణంజరము, కుణంజి.

కుణంజరము. సం వి అ పుం—పై—

కుణంజి. సం. వి న పుం —పై—

కుణకము సం. వి. అ పుం =కున్న-కున్నడు-

కున, పిల్ల, భాగ 5, స్కం. 1, ఆ 105

చూ, కెనువు

కుణపము సం వి అ పుం 1 పీనుగు చూ,

కవము, 2. అన్తవిశేషము చూ, బాణము 1,

పుం విణ రి దుర్గంధము చూ, వాసన

కుణపి సం. వి ఈ శ్రీ 1 పీతిగోరునంక

చూ, విట్కూరిక, 2 దుర్గంధము చూ, వాసన

3. పీనుగు చూ, కవము.

కుణాలము సం. వి. అ పుం కుణాలమును దేశము,

చూ, దేశము.

కుణి. సం వి ఇ. పుం. 1 సంది * చూ, సంది వర్ణము, విణ. 2. రూ-కూణి ఊచవేతుల వాఁడు చూ, కోణి (పీలవేతులవాఁడని విశ్వ కోశము)

కుణిందము. సం వి. ఆ. పుం నాదము. చూ, స్వరము. 2

కుణుంబము సం. వి ఆ పుం నెంచీలికూర * చూ, వసవాస్తుకము

కుణుంబము. సం. వి ఆ పుం. కొయ్యతోఁట కూర * చూ, మారివము

కుణుండు. సం వి. ఆ. పుం రూ- కూణుండు ఇనుండు చూ, నూర్చుండు.

కుఠకుఠ. కే వి. ఉడుకుటయందగు ధ్వస్యన కరణము (కుకతుకకుమాణుకూపము) చూ, హూహూ

కుఠకుకము సం వి. ఆ. పుం 1 పచ్చే నెద్ద గోరంటు * చూ, మహాసనా, 2 పచ్చేములు గోరంటు * చూ, మహాసనా

కుఠకువు సం వి. ఉ పుం. కువేరుండు చూ, క్రీడుండు.

కుతిపము సం వి ఆ పుం 1 ద్రోణము, కుకు పము చూ వీశె, 2 చిన్నసిద్దె చూ సిద్దె, 3 ఆవు చూ, ధేనువు, 4 అగ్ని చూ, నిష్పా, 5. దగ్ధ * చూ తృణము 1, 6. నువ్వు * చూ, నువ్వులు, 7 మేఁతకు) ప్పటి, కంబలి చూ, రల్లకము, 8 పదియాలు వత్సరముల ఏనుగు చూ నాస్తి, 9 పుఱి యందు పనునాలుగు కడియలమీఁద పనునా టుగడియల నడిమికాలము పుఱిని పనునేను పాట్లుచేసి ఆండ్లకుపాళ్ళు పోగా నెనిమిదవ పాలు (అని ఆచారము) 10. చెడుతపము, (ఇట్లు. వెన్న. అర్థములుగలవి కుఠర్కము, కుఠంత్రము, కుఠిర్థము, కుఠూలము, కుఠృష్ణ, కుఠర్కము. ఇత్యాదులు)

కుఠపుండు. సం. వి. ఆ. పుం. 1. తోడబుట్టిన దాని కొడుకు చూ, మేనల్లుండు. 2. ఇనుండు చూ, నూర్చుండు, 3. పాణుండు: చూ. బాహ్యుణుండు, 4. అతిథి: చూ, విందు; 5. బాల్కుండు: చూ, శిశువు.

కుఠస్థము సం. విణ. అసభ్యము. (మాట), హామరోక్తి చూ, వ్యాఖ్యాతము 2

కుఠాకువు సం వి. ఉ పుం. 1 కీర్వతేని వాఁడు: చూ, నూడుకాండు, 2 దురాచా రుండు చూ, వ్యాధుండు. 2, 3 సాము చూ, సర్పము

కుతి కే. వి. కోకము, ఆం, భా. పృ 185: చూ, దుఃఖము (రూ- కుతికలపాటు-కుతిల- కుతిలపాటు- కుతిలము)

కుతిక. కే వి రూ- కుతిక- కుక్కుక- కుకుక, వి, పు 7. ఆ 11 చూ, మెడ

కుతికంటు కే వి (కుతిక + అంటు) బంగారు కుతికంట్ల బల్లెగా మెడకంటియందు నల్లు చేసి యుంచుకొనెడు స్త్రీభూషణవిశేషము, హంస. 2. ఆ. 190. (కూనపూసలకుతికంటు- నాక బలికుతికంటులోనగునవి) రూ-కుతికంటు చూ, భూషణము 2

కుతికలపాటు కే వి. 1 విచారము చూ, సం తాపము, 2 బాధ చూ, దుఃఖము.

కుతిని కే వి ఒకదినుసుపట్టు, రసి 5, ఆ 148 చూ, పట్టుము 2

కుతిల కే వి బాధ, హరిశ్చ 4, ఆ 191 చూ, దుఃఖము

కుతిలపడు. ద్వ. ఆ. క్రి గాసిల్లు, పాండు. 3, ఆ 20, (వే). కుతిలపఱు) చూ, బాధ పడు

కుతిలపాటు. కే. వి. కుతిలపడుట. య. 1, ఆ. 95 చూ, దుఃఖము

కుతిలపెట్టు కే. స. క్రి నొప్పించు, భార. కాంఠి. 2, ఆ. 89: చూ, బాధించు.

కుటిలము జే. వి. శోకము చూ, చుఱుము.
కుతుంబకము సం వి అ. పుం. దోణము *
చూ, తుమికి

కుతుక జే వి రూ- కుత్తుక, రాజ. 8, ఆ
190. చూ, మెడ.

కుతుకము సం వి. అ. న. 1. అనుభవింపని
కోరికనుండలి యాస, తమి, అపూర్ణవస్తు
వును కోరుట చూ, వ్యసనము. 2. కోరిక-
చూ, వాంఛ, 8 ఆనందము చూ, సంతో-
షము (రూ- కాతుకము- కుతూహలము-
కాతూహలము.)

కుతుపము. సం వి. అ. పుం 1 చిన్న సిద్ధి చే-
సిద్ధి, 2 గడప చూ దేహాలి
కుతుపు సం. వి డి. స్త్రీ పెద్దసిద్ధి చూ,
సిద్ధి

కుతూహలము. సం వి అ. న 1 కోరిక చూ,
వాంఛ, 2 ఆనందము చూ, సంతోషము,
8. నాయికకు మనోజ్ఞమైన వస్తువును మోచు
టయందుల లోలత్వము, ఆపూర్ణ వస్తు
వును గోరుట. (అని అమరము) చూ, వ్యస-
నము, విణ 8 మేలుతము చూ, శ్రేష్ఠ్యము,
4 ఆశ్చర్యము గూ, వింత 1, అం.
5. శృంగారచేష్టలు పడు నెనిమిదింటిలో నా
కటి మూ, శృంగారచేష్టలు

కుత్సణము సం వి అ. న నీటిపొచ్చి * చూ,
శైవలము

కుత్సేర. వా గొంతుకవఱు “ వానికి నామీంద
కుత్సేరకోపము కలదు” (గోదావరీమండలమున
వాడుక)

కుత్సీలము సం. వి అ. పుం 1 కొండ, శై.
1, ఆ 191, (కుక్షీలము అని కొందఱు) చూ,
పర్వతము, 2 తామరతూడు చూ, బిసము. 1,
8 సానులముగిటు మొలచిన తీగ * చూ,
వృక్షము.

కుత్తిక. జే. వి: చూ, రూ- క్కతిక.

కుత్తికంటు జే వి చూ, రూ- కుత్తికంటు
కుత్తు సం వి త్ పుం. 1 కొడుకు: చూ,
పుత్రుండ్రు. 1, 2 కుత్తికుండు చూ,
వ్యాసుండు. 2.

కుత్తుక దే వి చూ, రూ- కుత్తిక
కుత్తుకగండువాండు జే. వి కఱకంతుండు,
అంధ్ర) ప నుర. 10 చూ, శివుండు
కుత్తుకబంటి. దే వి కంఠముపర్వంతము
కుత్తము. సం. వి. అ. న గోచము చూ, మండ
పము.

కుత్స సం వి ఆ స్త్రీ దూఱు చూ, నిండ 1
కుత్సనము. సం. వి అ. న. — మై—

కుత్సల సం వి అ. స్త్రీ. నీలి * చూ, రంజని.
కుత్సనగోత్రము. ఆం. గోత్రములలో నొకటి
చూ, గోత్రములు, (చూ, పర్వర)
కుత్సించు. సం అ. క్రి 1. ఆసమాప్తము, కాశీ
4 ఆ 18 చూ, రోతపడు, స. క్రి
2 దూఱు చూ, నిందించు.

కుత్సితము సం. వి. అ. న. 1 శున్యముమంచు
చూ, మంచు. 1, విణ. 2. =కుత్సితము. కీడ్వం
బడినది చూ, హీనము, 1

కుత్సితండు. సం విణ. = కుచ్చితండు, బాత్యా
చారాదులచేతనిందింతుండు చూ, వ్యాసుండు 2
కుత్సీరము. సం. వి అ. న. వడ్డిబొత్తుకు చూ,
వృద్ధిజీవిక

కుభము సం. వి అ. పుం 1 పవిత్రము, దర్శ
చూ, తృణము. 1, 2 ఏనుగుమీందఱ బఱ
చెడి యొట్టికంబలి, చిత్రకంబళము (అని
కొందఱు) ఈయర్థమునం దాకారాంత్రస్త్రీ
లింగమును గలదు) చూ, రల్లకము, 8 ఆల్లిక
జేడ. చూ, వేవలి 1

కుభరము. సం వి అ. పుం. 1. రూ-కుభరము
గుట్టుము చూ, హాయము, 2 ఒకానొకపక్క
చూ; పక్షి.

కుఢాకువు. సం వి ఉ పుం. 1 కోఠి చూ, వానరము, 2. రూ- కుసాకువు, ఇనుడు చూ, నూర్వూడు; 3 రూ- కుసాకువు. అన్ని చూ, నిస్సూ, 4. వరాయివానిని తపింపజేయు వాఁడు చూ, హింసకుఁడు (కుఢాకుఁడు అని పురు- కవీయము)

కుడప. కే వి 1 నీళ్ళు×ట్టి అడుగుగాదున్నట చూ, రొంపీమక్కి. 2 పెరఁగుచిదప రూ- కుమప చూ, పెరఁగు 1, 3 పెరఁగుగడ్డ. రూ- కుదుప చూ, పెరఁగు 1.

కుడగము. సం వి. అ. పుం = గుఱ్ఱము రూ- కుడగము చూ, హాయము.

కుడవ. కే వి ఉ పసిధి. చెప్పకమాపకయుంచిన యిల్లడ, రూ- కుదువ చూ, వాడిక కుడించు కే ప్రే కుడియించు, కుడియజేయు, కుదుచు, కై 6, ఆ 245

కుడికిలబడు కే ఆ క్రి ముఖమువైకెత్తుకొని ముఱ్ఱి నేలమోవ గొంతుకూర్చుండు, రంగ. యు 409 చూ, కుడికిల

కుడికిలు. కే ఆ క్రి —వై— (చుడికిలువంటిది) ఉ, హరి 3, ఆ 64

కుడియజేయు కే ప్రే చూ, కుడించు కుడియించు కే ప్రే —వై—

కుడియు కే ఆ క్రి 1 అడఁగు, భార విరా. 2, ఆ 47 చూ, సుక్కు. 4, 2 స్రొంగు, భార ఆక్వ 3, ఆ 72 చూ, స్రొంగు, 3 తగ్గు, అము. 4, ఆ 208 చూ. స్రుక్కు. 9, 4 వరలు, నివర్తిల్లు, మార్గు 3, ఆ 371 చూ, వట్టిల్లు.

కుడిర వై వి = కుడరః గుఱ్ఱము చూ, హాయము (రూ- కుడిరము)

కుడిరించు. కే ప్రే చూ, కుదురుచు

కుడిరిక. కే వి 1 అమరిక, రీతి చూ, విధము; 2. నిలకడ చూ, పాదు, 3. నిశ్చింత చూ, మదిమది. 4 అందము చూ, సౌందర్యము.

కుడిలిక. కే. వి కుదులుట కుమకనగోలు. కే వి. మోసము, హరిశ్చ. 2, భా 1829 చూ, వంచన.

కుదుచు. కే. ప్రే చూ, కుడించు. య. 2, ఆ 24

కుదుప కే. వి 1 దుర్బాంసపిండము చూ, మాంసము, 2. మోసము, నిర్వ 7, ఆ. 84 చూ, వంచన, 3 రూ- కుడప పెరఁగుగడ్డ చూ, పెరఁగు 1, 4 పెరఁగుచిదప రూ- కుడప చూ, పెరఁగు. 1.

కుదుపు కే వి 1 స్వభావమునఁ గాలులేని వాఁడు, కాశీ 5, ఆ 291, ధీ. 5, ఆ 22 చూ పంగవు, వా. 2 ఇటునటు ఊఁపు.

కుదురు కే వి 1 రీతి చూ, విధము. 1, 2 అగ సాలెవాని కుండటి, నీలా 3, ఆ 3 చూ, స్రాయి్య, 3 నిలుక చూ, పాచు, 4. నిశ్చింత చూ, మదిమది, 5. కుండలోన గునవి కుడిరిక గానిలుచుట కేర్పఱచినపీఠము చూ, మట్టు. 3, 6. అవాపము; రామా. 4, ఆ. 148 చూ, పాదు 1, 7 ఆశ్రియము, భార విరా 2, ఆ 122 చూ, పాపు. 2, 8. అందము చూ, సౌందర్యము, అ క్రి 9 అనుకూలముగు చూ, సరిపడు. 2, 10 స్థిర మగు చూ, స్థిరపడు, 11 స్వస్థముగు చూ, రెక్కొను (రోగముని వాఁటముగు)

కుదురుకొను కే ఆ క్ర కదలకనిలుచు, సెల కొను, వికృ 2, ఆ, 70 చూ, మట్టుపడు. (ప్రే కుదురుకొలుపు)

కుదురుచు. కే. ప్రే. కుదురజేయు కుడిరించు- రూ- కుదుర్చు.

కుదురుపడు ద్వ. అ క్రి రూ- కుదుర్చుడు. 1 సెలకొను చూ, మట్టుపడు, 2 తిరపడు కై. 7, ఆ 38 చూ, స్థిరపడు (ప్రే కుదు రుపఱచు)

కుదురుపాటు ద్వ. వి కుదురుపడుట రూ-
కుదుర్పాటు

కుదుర్చు దే పే చూ, రూ- కుదురుచు

కుదుర్చుడు ద్వ అ. క్రి చూ, రూ-కుదురుపడు

కుదుర్పాటు. ద్వ వి చూ, రూ-కుదురుపాటు

కుదులు. దే. అ క్రి చలించు చూ, సలించు.

కుదువ దే వి 1 అగావు, అధి చూ, తాకట్టు,

2 కుదవ చూ, వాడిక

కుదువపెట్టు దే స క్రి చూ, తాకట్టుంచు

కుద్దాలము సం వి అ పుం 1 = గుద్దలిరూ-

కుద్దాలము చూ, ముద్దరము, 2 రూ- కూ

ద్దాలము, కాంచనము* చూ, యుగవృత్తిము

కుద్ద్యము సం వి అ పుం రూ-కుద్ద్యము చూ,

మఱుగుగోడ

కుద్ద్రము సం వి. అ న ఒకగళము ఇల్లు

చూ, సదనము 1

కుద్రవము సం వి అ. పుం బ. ఆళ్లు రూ-

కోద్రోవము చూ, ధాన్యము

కుధరిము సం వి అ పుం కొండ చూ,

పర్వతము

కుధ్యము సం. వి అ పుం 1 —పై—

2 చంద్రకాంతపండి చూ, రత్నము 1.

కుషణము సం వి అ న ఒకానొక డ్యద్రో

కోగము మ, కోగము 1.

కుట, గంధిని సం వి ఈ. స్త్రీ త్రివృత్తి*

చూ, సర్వానుభూతి

కుటి సం వి ఈ స్త్రీ. 1 మణిసిల, సైపాలి,

నేపాలీదేశపు మణిసిల (అని కొందఱు)

చూ, రాయి, 2. ధాన్యాకము, ఒకగళము

సస్యము చూ, సస్యము.

కున్దపి వా వి = కొన్దపి, కుంటి చూ, పంగువు.

కున్ది. సం వి. ఈ. స్త్రీ కాకనామము *

చూ, బకపుష్పము.

కున్దము సం వి. అ. పుం. 1 చండయను

గ్రంధ్యము చూ, రాజార్థము; 2. ఆకా
శము* చూ, విన్ను.

కునాళి సం. వి ఇ. పుం. 1 వాతమండలి

చూ, వాయువు, 2 నిధి చూ, లిబ్ధి 2.

కునాళకము సం వి అ. పుం. 1. తీటు

కసింద * చూ, సముద్రాంత, 2. పిన్నరే

గటి రూలగొండి * చూ, స్వల్పదురాలభ.

కునికెపడు. ద్వ అ క్రి తూగపడు: చూ,

నిద్రించు

కునికెపాటు ద్వ వి తూగెపడుట చూ,

ప్రమీల.

కునుర దే అ క్రి. తూగు చూ, నిద్రించు.

గునుసు. వా. వి చూ, కున్దపి (రూ- కున్దపి)

కున్ద పై వి = కుణక: చూ, రూ- కున్ద

(లిడ్డ — లక్ష్మీ. 5, ఆ 27)

కున్దర. పై వి = కుణక: బాలుండ చూ,

శిశువు

కున్దనము సం వి అ న 1 గాశీచిప్ప.

చూ, నాత్రిము 6, 2. పెద్దపండ చూ,

భాండము 3

కున్దారము సం వి అ న గాశీచిప్ప చూ,

నాత్రిము 6.

కుపనము వై. వి = కూర్పాసః రూ- కుప్ప

సము 1 పాముపొర చూ, సీదరము 3,

2 అపికి చూ, వస్త్రము, 3 అరచేట్ట, కాశీ

7, ఆ 40 చూ, వస్త్రము, 4 నిడుచేట్ట

చూ, వస్త్రము.

కుపితుండ సం. విణ రూ-కొపితుండ, కోపి:

చూ, కోపణుండ.

కుపిని సం వి క్ పుం. బాలరి చూ, కల

కేండ (పడవ నడపువాడని త్రికాండ

శేవము)

కుపీలుపు. సం వి. ఈ. పుం 1 ఒకానొక

చెట్టు చూ, కారస్కరము, 2. తిందుకము*

చూ తుమికి

కువూయము. సం విణ. కుప్పితము చూ, హీనము 1

కువూయఁడు. సం. విణ. బాత్యూవారాదులచేత నిందితుఁడు, కుప్పితుఁడు చూ, వ్యాధుఁడు2

కుపోదకి సం. వి. ఈ శ్రీ. ఉపోదకి * చూ బచ్చేలి

కుప్ప దే. వి 1 వడ్డరాసి చూ, రాశి, 2 వంపఁ బడిన పేర్లుగల పుడినీలి చూ. పట్టిలి.

కుప్పఁగూర. దే వి కుప్పవడుట, భార. ఆశ్వ 1, ఆ 31, నిర్వ. 5, ఆ 88 రూ- కుప్పఁగూర

కుప్పతిప్పలు బా. సమృద్ధి "ఆటినీలిత్తిరి కుప్ప తిప్పలుగా మోల దుముకులాడుచు సమృ భక్షింపసొల్లక" (నీలిచంద్రిక-సంధ)

కుప్పితిలు. దే. ఆ. క్రి కుప్పగాఁజేర, శై 5, ఆ. 57 చూ, రాసిపడు

కుప్పఁగూర దే వి చూ, రూ- కుప్పఁగూర, భార. కర్ణ 2, ఆ 298, భో 7, ఆ 125

కుప్పము. దే వి 1 గామము చూ, దేశము, 2 చెంబడివారిపల్లె చూ, దేశము

కుప్పవడు దే ఆ క్రి చూ, కుప్పతిలు

కుప్పవేత. వా. వి కోసినవనల నొకచోటచేర్చి బొంబమువలెవేసిన రాశి (ద. గాదిని కోసినవెంటనే నూర్చుట వాడుక)

కుప్పనము వై వి = కూర్చునః చూ రూ- కుప్పనము (అరచేట్ట — ఆము 6, ఆ 6, నిడుచేట్ట — రా యు, కాం, అవిక. — ఆము 5, ఆ 104, సాముయొక్క వైతోలు — శై 6, ఆ 42)

కుప్పి దే వి 1. ఆవాప్పప్పి * చూ, సదాప. 2 పింగాణినిప్ప చూ, పాత్రము 6, 8 గాజు గిన్నె, చూ, పాత్రము 6 (రూ-కుప్పియ-కుప్పె)

కుప్పించు వై. ఆ క్రి = గుంభ. ఊపిరిపట్టు రామా 6, ఆ 98

కుప్పించు దే వి ఉంకింపు చూ, లంఘ కుప్పింతుకొను ద్వ ఆ క్రి దుముకు, భో 7, ఆ 89 చూ, లంఘించు.

కుప్పింతులు ద్వ వి బ బాలకీర్తిదావిశేషము, వి, పు. 7. ఆ. 202 చూ, బాలకీడ.

కుప్పెలు దే. వి. బ 1 ఒకానొక బాలికాకీర్తిద చూ, బాలికాకీర్తి, అం 2 పాదకీర్తియలలో నొకటి చూ, పాదకీర్తియలు.

కుప్పెయ వై వి = కూపి రూ- కుప్పె 1 పింగాణినిప్ప చూ, పాత్రము 6, 2 గాజు గిన్నె చూ, పాత్రము 6, 8. గాడుగు మీఁదిగుబ్బ. చూ, గుబ్బ 2, 4 ఇల్లడి లోనగువానిలోఁజేసి యెద్దుకొమ్ముకొనుదగి ల్పెడు గుబ్బ, 5 శ్రీ శిరోభూషణము చూ, భూషణము 2, 6 తాంబూలపాత్రము చూ పాత్రము 6 7 పొడి చూ, భాండము 8, 8 కత్తియొఱయొక్క మొదటకట్టెడిభూషణము, అరదా

కుప్పె వై వి = — వై — (గాజుగిన్నె — పా 2, ఆ 58 శ్రీ శిరోభూషణము — చాంప 1, ఆ 276,)

కుప్పెంట. దే వి చూ, వ రితివంబరి* (పీన-పిచ్చి తిగించును)

కుప్పెకోల ద్వ వి ఉండ్రకము, భార. దో 3, ఆ. 270 చూ, 8ష్టి. 2 (చూ, బాణము. 1)

కుప్పయ సం వి ఆ న వెండిబంగారుదక్క తక్కిన రాగి కించు మొదలైన లోహము చూ లోహము 1

కుప్పియుఁడు సం విణ భస్మనృజుఁడు చూ కూచుండు.

బ్రహ్మ సం. వి. ఆ పుం రూ- కూబరము
 సోలకట్ట చూ, యుగంధరము
 బుసము. కై వి 1 పాముపార చూ, నీడ
 రము 3, 2 అరచేట్టి. చూ, వస్త్రము
 3. తలపునకుఁ గింఁచువీఁడల నుంచెకు
 కూచేము చూ, తోలుమూస
 కుబేరకము సం వి ఆ పుం నంది * చూ,
 నందివర్ణము.
 కుబేరము సం వి ఆ పుం 1 —వై—,
 2 కంఠనుము చూ, వహ్నిశిఖము
 కుబేరశిఖ అం శిఖలు అయిదింటిలో నొకటి
 చూ, శిఖలు
 కుబేరాంశము అం. చ.వ్యంశములలో నొకటి
 చూ, చ.వ్యంశములు
 కుబేరాక్షము సం వి ఆ పుం బాలకీర్తిదా
 విశేషము, పాండు 4, ఆ 184 చూ,
 బాలకీర్తిద
 కుబేరాక్షి సం. వి ఈ. శ్రీ. 1 కలిగొట్టు*
 చూ, నాలి. 2, 2 తీఁగెకానుగు * చూ,
 కాదప్పుము. 3 గచ్చే * చూ, సోమరాజి
 కుబేరాచలము. సం. వి ఆ పుం కైలాసము
 చూ, పర్వతము.
 కుబేరుడు సం వి ఆ పుం. 1. నవనిధుల * ధి
 పతి, భవనుఁడు చూ, శ్రీదుఁడు, 2 శోమటి
 చూ, వైశ్యుఁడు, విణ 3 కుమ్మరవాఁడు
 చూ, మృత్యునఁడు, అం 4 విధిపతులలో
 నొకఁడు చూ, విధిపతులు
 కుబ్జ సం. వి ఆ శ్రీ 1 పొట్టియావు చూ,
 ధేనువు, 2 పటోలి * చూ, పొట్టి.
 కుబ్జకంఠము. సం వి. ఆ పుం. తెల్లతుమ్మ*
 చూ, విట్టదిరము
 కుబ్జకము. సం వి. ఆ. పుం 1. తినిశము *
 చూ, వంజులము 2, 2 ఒకానొక చెట్టు
 చూ, వృక్షము.

కుబ్జపుష్ప సం వి ఆ. శ్రీ. నల్లతీగె * చూ,
 తాంబూలవల్లిక
 కుబ్జపుష్పి సం వి ఈ. శ్రీ. నవల * చూ,
 విరసోజి.
 కుబ్జము సం వి. ఆ. పుం 1. గజవిశేషము * చూ,
 హస్తీ, 2 పుష్ప వృక్షవిశేషము * చూ,
 వృశము, 3 ఉత్తరేశి * చూ, శైఖరికము;
 4 ఖడ్గము చూ, రిప్పి. 2
 కుబ్జిక సం వి ఆ. శ్రీ. 1. వీణాతంతులివలనఁ
 బుట్టిన స్వరభేదము చూ, స్వరము 2)
 2 నవల * చూ, విరజోజి, 3 = గొజ్జింగి
 చూ, గొజ్జింగ
 కుబ్జుఁడు సం విణ = గుష్టి. మఱుగుష్టి, గడు
 లుఁడు చూ, వామనుఁడు (త్రొమ్మునగాని
 వీఁపునగాని కఠితిగలవాఁడు)
 కుబ్జిము సం వి. ఆ. న. 1 వనము చూ, విషి
 నము, 2 కుండలము చూ, భూవణము. 2,
 3 తంతువు చూ, నూత్రిము 1, 4 శర
 ణము చూ, రక్షణము, 5 బండి చూ, శక
 టము 1
 కురుడియెబ్బామ్మణులు పా చూ, కపూరియె
 బ్బామ్మణులు
 కురురము. అం దేశములు ఏఁబదియాటింటిలో
 నొకటి చూ, దేశము.
 కుమార సం వి ఆ. శ్రీ. కుమారీనది * చూ, నది
 కుమారకము సం వి ఆ. పుం తిక్తకాకము *
 చూ, శ్వేతిపుష్పము.
 కుమారనఁడు. సం. వి. ఆ. పుం కుమారస్వామి*
 చూ, స్కంధుఁడు.
 కుమారజీవము సం వి ఆ. పుం. అక్షుఫలము *
 చూ, పుత్రోజీవి.
 కుమారసాలుఁడు సం. వి. ఆ. పుం. శాలివాహ
 నుఁడను రాజు. చూ, రాజు. 1.

కుమార బౌద్ధాచార్యులు. పా మైథిలలో వొక కెగ వారు వీరిలో సామవేదము కొందఱును శుక్లయాజుర్వేదము కొందఱును కలరు చూ, బౌద్ధాచార్యులు. (చూ, మైథిలులు)

కుమారభృత్య సం వి. ఆ. శ్రీ గర్భవతివర్గ (సం. ప) — గర్భిణ్యవేక్షణము. బాలతంత్రము. (తిక్కాండశేషము.)

కుమారము. సం వి ఆ. సం. 1 చొక్కపు బం గారు; చూ, లోహము 1, పుం 2. గుఱిపు పిల్ల చూ, నాయము, 8 చిలుక చూ, శుకము, 4 అపురగడ్డి, వీరణము * చూ, త్వణము. 1, 5 ఉలిమిరి * చూ, శ్వేత ప్రహుము

కుమారయ్యపు. సం. వి. ఉ పుం యువరాజు చూ, ౩ జు 1

కుమారలలిత (లిలక) పా ఒకానొక వృత్తము ఇది ఒక్కొక్క పాదమునకు జ. ఆ. సు. న గురువులు గలవై వేదవ ఘదస్సునందు బుట్టిన వృత్తము ఉదా — “సుమాయుధనిభాంగా, రమాహృదయనాదా, కుమారలలితా వృ. త్తమొప్ప జనగా ప్తిక” చూ, వృత్తము 1

కుమారవాసినీ సం వి నే పుం నెనులి చూ, మయూరిము

కుమారవ్యాకరణము. ఆం వ్యాకరణములొప్పు దిండిలో నొకటి చూ, వ్యాకరణములు

కుమారసంభవము ఆం. 1 ఇది కాలిదాస కెగవీ త్రము చూ, కావ్యనాటకములు 2 కావ్యములు దిండిలో నొకటి చూ, కావ్యములు కుమారగువు సం. వి. ఉ. శ్రీ. 1 గం చూ, నది, 2. గౌరి చూ, పార్వతి 1

కుమారస్వామి. సం వి నే. పుం = కొమరుసామి చూ, స్కందుడు.

కుమారారామము. ఆం. ఆరామము లయిదిండిలో నొకటి చూ, ఆరామములు

కుమారి సం వి. ఈ శ్రీ. 1 = కొమరిత చూ, పుత్రిక. 1, 2 కన్య, వెండ్లికాని ఎనిమిదేండ్ల పడుచు చూ, శ్రీ, 8 దుర్గ చూ, పార్వతి, 4 సీతా చూ, సీత, 5 కుమారీణి చూ, నది, 6 జ బూర్వీపము చూ, లంక 1, 7. నల్లపిచ్చుక అడుగు ఊరపిచ్చుక (ఆని కొ దారు) చూ పిచ్చుక, 8 కలబంద * చూ, కలబంద, 9 చేనుతి * చూ, నేనుతి, 10 పిన్నగోంటు * చూ, హహా సూ, 11. సప్తల * చూ, విరహా.

కుమారిక సం వి ఆ శ్రీ 1 బొండుమల్లె * చూ, వృత్తపల్లిక, 2 = కూతురు చూ, పుత్రిక 1. 8 కుమారి కాత్తిరము

కుమారిక వై వి = కుమారీ చూ, పుత్రిక 1 గుమారిలు కే ఆ. క్రీ కుములు, పా 1, ఆ 114 చూ, హేవులు

కుమారుడు సం వి ఆ పుం 1 = కొయ్య సామి రూ. కుమారస్వామి చూ, స్కం దుడు, 2 = కొయ్యుడు కొడుకు చూ, పుత్రికుడు 1, 8. బాలుడు. (ఎనిమిదేండ్ల లోపు బాలుడు) చూ, శిశువు, 4 (నా ప్యూక్తియం స) యువరాజు చూ, రాజు 1, 5 వై ద చూ, మంతి). 1, 6 గుఱిమును క్షించెకనాడు గా, అక్షరసాలకుడు, 7 శూన్యకై-విశేషము చూ, బుద్ధుడు 1

కుమారోపనామా సం వి ఆ పుం. కోడి చూ, పుంపి

కుమాలకము సం వి ఆ పుం. సోపీరీ చేకను చూ, చేకము

కుమి. కే వి రూ- కమ్మి, ఒకరకము పాణక; ఆం, భా. ద్వి వై. 240 చూ, పంటసాల

కుముఖము. సం. వి ఆ పుం. పంది చూ, నూకరము

కుముటు. దే వి 1 ఓకరకై కంఠబిలముననెత్తు
వికారము: చూ, వాంతి, 2 కాసరోగము
చూ, దగ్గు; అ. క్రి 3 ఓకరకై
కంఠబిలమున వికారమెత్తు. డోకు చూ,
వెడలగొట్టు

కుముత్తు సం విణ ద్ 1. పిసినిగొట్టు: చూ,
లోభి, 2 సంతోషము లేనివాడు చూ,
కుముడుడు

కుముద సం. వి ఆ శ్రీ. 1 గుమ్ముడు *
చూ, మహాఫలము, 2 ఔతు * చూ,
మహాఫలము, 3 అడుయేనుగు చూ చాస్తి;
4. ధాతకి * చూ, సుభిక్ష, 5 చూ,
కాలవర్తి *

కుముదక్రియ ఆం క్రియాంములు పండ్రెం
డింటిలో నొకటి: చూ, క్రియాంములు
(చూ, అంగము. 9)

కుముదబాంధసము సం. వి ఆ పుం కర్మా
గము చూ, సిరము.

కుముదబాంధపుడు సం వి ఆ పుం కలువ
విందు చూ, చంపూడు.

కుముదము సం. వి ఆ న 1. ఎఱ్ఱతామర*
చూ, పద్మము 1, 2 రూ- కుముద్వంశము,
తెల్లకలువ * చూ, పద్మము 1, 3 బ్రహ్మా
జటయను ఓషధి * చూ, బ్రహ్మజట;
4. కనుగుడ్డుమ్ము నుండెడి తెల్లనిభాగము
చూ, నేత్రము 1, పుం 5 సైత్రి దిక్కు
నందలి యేనుగు. ద్విజము చూ, చాస్తి,
6 కుముదనును పాము చూ, సర్పము,
7 నిరర్జుణుమి చూ భూమి 1, 8 శివుని
శంఖము చూ, సంకు. 1, 9 గాలి చూ,
వాయువు, 10. పీనుగు. చూ, శవము

కుముదవతి సం వి ఈ శ్రీ. 1. కుముద్వత్రినది
చూ, నది, 2 కలువలగుంపు చూ, పద్మము 1
కుముదవర్తి. అం. అశ్వశాస్త్రమునందలి అనువర

ములు పండ్రెండింటిలో నొకటి చూ, అను
వర్ణములు

కుముదాఘండు. సం వి. అ. పుం ఒక్కొక్క
పిత్తదేవత చూ, యముడు

కుముదాధారము సం వి. ఆ పుం వాయు
లోకము చూ, లోకము 1.

కుముదాయితుండు సం వి ఆ పుం వేడి
వేలుపు చూ, నూయ్యడు

కుముదావాసము సం. వి ఆ పుం కుముద
పా్రియదేశము చూ, దేశము

కుముది సం. వి. ఈ శ్రీ. 1 పినగుమ్ముడు *
చూ, మహాఫలము, 2. ఔతు* చూ, మహా
ఫలము (కొన్ని నిఘంటువులలో రెంటియం
దును భేదము గాన్పింపదయ్యె)

కుముదికి సం వి. ఆ. శ్రీ. — పై. —
(=గుమ్ముడు)

కుముదిని. సం వి ఈ శ్రీ. 1 తెల్లకలువ
తీరగ * చూ, పద్మము 1, కుముద
ములగల దేశము (అని కొందఱు.), 2 కలువ
లుండే కొలను చూ, సరస్సు 1, 3 కలువల
గుంపు చూ, పద్మము 1.

కుముదినీపతి సం వి ఇ పుం కిందురుండు
చూ, చంపూడు

కుముదుండి సం వి ఆ పుం 1 కుముదుండను
కోతి చూ, వాగము, 2 కుముదుండను
గక్కనుండు చూ, రాక్షసుండు 1, 3. యముని
కొడుకు చూ, పుత్రుండు 1, 4 సంతసము
లేనివాడు చూ, కుముత్తు 2

కుముదేశుండు సం వి ఆ పుం. కిందురుండు
చూ, చంపూడు

కుముద్వంతము. సం విణ (వే ఈ వే) తెల్ల
కలువలు తిఱచుగాఁ గలది (దేశము) చూ,
దేశము

కుముద్వతి. సం వి. ఈ. శ్రీ. 1. రూ-కుముద
 వతి-కుముదిని కుముదవతి గది చూ, నది,
 2 కలవలగుంపు చూ, పద్మము 1, 8 కలవ
 లందు సరస్సు చూ, సరస్సు 1, 4 తెల్ల
 కలవతిఁ గ * చూ. పద్మము. 1. కుముద
 ములుగల దేశము (అని కొందఱు), 5. కుకుని
 పెండ్లాము చూ, భార్య 1, అం. 6 శ్రుతులు
 ఇంపదిరెండింటిలో నొకటి చూ, శ్రుతులు.
 కుములు దే ఆ క్రీ లోలోపలఁ దసింఁచు, కుమా
 రిలు చూ, పాపులు
 కుమోదగ్రండు సం వి ఆ పుం వెన్నుఁడు
 చూ, నిప్పువు
 కుమ్మ దే వి. 1 ఉనుకనిప్పు చూ, నిప్పు,
 2. నీరుపోనిన నిప్పు చూ, నిప్పు, 3. జ్వాల
 లేని నిప్పు చూ, నిప్పు
 కుమ్మక్క వా. వి 1 గూడ పురాణి, రహ
 స్యపు ఆలోచన, 2 దొమ్మి
 కుమ్మర వై వి 1 =కుంభకార కుండలు పెసి
 జీవించెడు బాతి "కుమ్మరవాఁడు, కుమ్మరది",
 2 సలపు చూ, వర్ణము 6
 కుమ్మరగువ్వ. ద్వ వి ఖంజరీటుము చూ,
 పిచ్చిక్
 కుమ్మరకెట్టు ద్వ వి కుమ్మరపానిక * చూ,
 క్షణముఁజము
 కుమ్మరత ద్వ వి కుమ్మరది (సం ప) —
 కులాలి కుంభకాలి.
 కుమ్మరపురుగు వై వి ఒకానొక పురుగు చూ,
 గువకీటుము (మూర్ఖులకు, బాలసాపఁదన్న
 లకు యంచిది)
 కుమ్మరపానిక ద్వ వి చూ, కుమ్మరకెట్టు *
 కుమ్మరపాలిక ద్వ వి రూ- —వై —
 కుమ్మరవాఁడు దే వి కుమ్మరి. చూ, మృత్యు-
 యఁడు.
 మృతసార. దే. వి కులాలచక్రిము

కుమ్మరసారచక్క ద్వ. వి విశాఖ చూ
 సక్షత్రీము. 1
 కుమ్మరసారలు. దే వి బాలక్రీడా విశేషము.
 చూ, బాలక్రీడ
 కుమ్మరి వై.వి (కుమ్మర + ఇ) కుమ్మరవాఁడు
 చూ, మృత్యుయఁడు
 కుమ్మరించు దే ప్రే కుమ్మరిలఁజేయు
 కుమ్మరింపు దే వి మల్లశాస్త్రములోని విన్నా
 ణములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి. అం,
 భా ద్వి తు. 209 చూ, విన్నాణములు.
 కుమ్మరిలు దే ఆ క్రి 1 నీళ్లు లోనగునవి
 కుండలోనగువానియందుండి పడు, 2 దొట్లు.
 పోరి పూ. 5, ఆ 150 చూ, రాలు
 కుమ్మి దే వి చూ, రూ-కుమి, పాండు 4,
 ఆ. 149
 కుమ్మి వై స క్రీ 1 పొట్టునిప్పు కుకూలము
 చూ, నిప్పు, క క్రి 2 సలియంగొట్టు,
 3 రూ-కుమ్మి చూ, పొడుచు, వా వి.
 4 జేగడము, "కొంపూలోకుమ్మి వెట్టివాఁడు"
 కుమ్మిదిగఁడుచు వా స. క్రి మంటినికుమ్మి
 దిమ్మిసతో అణగొట్టు
 కుమ్మిముది ద్వ వి సంకేత వృత్తాంతము చూ,
 సమాచారము 2
 కుమ్మి దే వి కుమ్మిముడు, సా. 2, ఆ 280
 చూ, పోటు 4
 కుమ్మిబ్రాహ్మణులు. పా వైవబ్రాహ్మణుల
 లోని కర్ణాకుటల గొ నొకతెగవారు చూ,
 బ్రాహ్మణులు
 కుమ్మిలువోవు దే. అ. క్రి గాయపగు,
 శశాం 4, ఆ 169
 కుయి దే వి (రూ-కుయ్యి- కూఁక- కూఁత-
 కుయి) 1. మొఱ, ఆము. 2 ఆ 48 చూ,
 స్వరము 2, 2. కావలి, రుక్మాం. 2, ఆ 101:
 చూ, రక్షణము
 కుయ్యి దే. వి. —వై — (మొఱ — భాగ 1,
 ఆ. 280.) (కుయి అని ఉచ్చారణ)

కురంకరము. సం వి. ఆ. పుం బెద్దయ చూ, సారసము.

కురంకరము సం వి ఆ. పుం ము బెద్దయ, పుష్కరము, (హారావళి) చూ, సారసము కురంగనయన సం వి ఆ శ్రీ. లేడికన్నుల పంటి కన్నులుగల యాఁడుది చూ, శ్రీ, 2 అతివ చూ శ్రీ.

కురంగనాభి సం వి. ఇ పుం కన్నూరి: చూ, మృగమదము

కురంగపాణి. సం వి ఇ పుం. ముక్కంటి చూ, శివుఁడు

కురంగవము సం. వి ఆ పుం 1 బింక చూ, హరిణము 1, 2 హరిణభేదము చూ. హరిణము 1

కురంగము సం వి ఆ. పుం 1.2 —వై —, 8 కోఁతి చూ, వానరము

కురంగిక. సం వి ఆ శ్రీ ముద్దపల్లి * చూ, పెసర

కురంబి. ఆం శ్రీ రాగములు ఇవవదినాలుగింటి లో నొకటి చూ, శ్రీ రాగములు.

కురంజీయోమము వా వి ఓమము * చూ, కురాసానియోమము

కురంటు దే వి దగ్గఱ చూ, సమీపము. 1 పుంటిక సం వి ఆ శ్రీ తుమ్మి * చూ, తుమ్మి

పుంటకము. సం వి ఆ పుం 1 = గోరంటు పచ్చిగోరంటు * చూ, మహాసహ, (పచ్చి పువ్వుల లుగుగోరంటు, పచ్చిపువ్వుల పెద్దగోరంటు అని కొందఱు) 2 పచ్చిచేమంతి * చూ, సేవంతి

కురంటి సం. వి ఈ. శ్రీ 1 కొయ్యబొమ్మ చూ, సాలభంజిక, ఇ పుం 2 పచ్చిపూవుల ములుగోరంటు * చూ, మహాసహ.

కురండకము సం. వి. ఆ పుం చూ, కురంటక *

కురండనాశి. సం. వి న్. పుం కార్యాసము * చూ, ప్రతి.

కురండనాశిని సం వి. ఈ శ్రీ—వై.—

కురండము సం వి ఆ పుం బుడ్డ చూ, వట్టి వాఁపు

కురక సం వి ఆ శ్రీ అంకగు * చూ, సల్లకి.

కురకటుము సం వి ఆ న = గురుగుకూర * చూ, మాస్తిని

కురకము సం వి ఆ పుం ఎఱ్ఱనిముక్కను కాళ్ళునుల పెన్నడపులుఁగు చూ, పెన్నడ పులుఁగు

కురచ్చిల్లము సం వి ఆ పుం ఎండ్రొకాయ చూ, శీత

కురటుఁడు సం. వి ఆ పుం చర్మకారుఁడు చూ, మాదిగ

కురపము సం వి ఆ పుం = కొడపము గుఱ్ఱము దోమెడుఁ గొఱపము చూ గొఱపము

కురము దే వి పశువులకుఁగలిగెడు శీతకోగము, మనుష్యులకుఁ గలిగెడు శీతకోగము (అని కొందఱు) చూ, రోగము 1 (చూ, రొంప)

కురము సం వి ఆ పుం. 1 ఉత్క్రోశము చూ, పెన్నడపులుఁగు, 2. టిట్టిభము. చూ, లకుముకి, 3 గోరువలక చూ, శాఠిక 1

కురరి సం వి ఈ శ్రీ 1 = కురువ, ఆఁడు గొట్టి చూ, మేషము. 1, 2. ఆఁడులకుముకి

చూ, లకుముకి

కులబ్రాహ్మణులు వా పంచగౌడులలోని సరస్వతులలో మొదటి తెగవారు చూ, కపూరియె బ్రాహ్మణులు (చూ, బ్రాహ్మణులు)

కురలము సం వి ఆ పుం 1 నదుట చలించే ముంగురులు చూ, వెండుక 1, 2 కురరము చూ, లకుముకి.

కురవ దే వి. కొండవారి రూ- కురువ: చూ, మార్గము 1

కురవకపులుగు. దే వి. ఖంజనము, మండ
పిచ్చుక చూ, పిచ్చుక.

కురవకము సం వి ఆ. పుం 1. ఎఱ్ఱగోరంట*,
(దీనికి దోహదకీర్తియ ఆలింగనము) చూ,
మహాసహ, 2 ఎఱ్ఱచేమంతి* చూ, సేమంతి.
(ఎఱ్ఱపువ్వుల పెద్దగోరంట. ఎఱ్ఱపువ్వులములు
గోరంటఅని కొందఱు, 8. అహిచ్ఛతము*
చూ, పుట్టగొడుగు 2 వసంతకడిమి * చూ,
నీవము

కురవము సం వి ఆ పుం 1. తిలకము* చూ,
నవ్వులు, 2 కుత్తికపుద్గని*చూ, స్వరము 2.
కురవ సం. వి. ఆ శ్రీ ఎద్దునాలిక * చూ,
గోబిక్వా.

కురవము సం వి ఆ పుం. మద్యభేదము. చూ
సుర 1

కురవము అం గమకములు పదునైదింటిలో
నొకటి చూ. గమకములు

కురాళము. దే వి 1 ఆశ్వాద్వాచ్ఛాదనవస్త్రము
చూ, వస్త్రము, 2. కాయమాన విశేషము
చేపారము- రూ- చేప్పరము- సేపిము

కురాసాని దే వి. కురస్నాదేశము చూ, దేశము

కురాసానియోమము దే వి ఓమము * చూ,
యవాని (నరముల బలహీనతను పోగొట్టును)

కురి సం. వి. ఈ శ్రీ త్విధాన్యము చూ,
ధాన్యము

కురిచీ. దే వి. రూ- కుర్చీ, పి 1, చూఆ 61,
పీఠం

కురిడి దే వి. లోపలనీరికికొచ్చెన చూ, కొచ్చెన
(రూ- కురిడి- కుర్చీ)

కురిడి. దే వి —పై—

కురిమిడి దే. వి మడిచుట్టువేసిన కట్ట, గనిమ
చూ, సేతువు. 1.

కురిమిడిగట్టు. దే. వి. —పై—

కురియు. దే. స క్రి. 1. గుప్పించు. తొలుకు,
వా-కురియు చూ, వర్షించు, అం. పేర్.
2. కురియించు, హరి పూ- 4, ఆ. 161.

కుర్కము సం వి ఆ న. మైధునము చూ,
సంయోగము

కురు దే వి తొడ చూ, సక్తి.

కురుంబ. సం. వి. ఆ శ్రీ ఏనుగు తుమ్మి *
చూ, తుమ్మి

కురుంబము సం వి ఆ పుం 1 గుంపు చూ,
సమూహము, 2 చేపలవల చూ, వల 1.

కురుంబి సం వి ఈ. శ్రీ సింహపిప్పలి *
చూ, వైంహలి.

కురుంబిక సం వి ఆ శ్రీ చూ, కురుంబ

కురుజు దే వి 1. దూలముహిది గుళ్ళి సు,
గుళ్ళి 5, 2 మంచీయ, విజ 2 ఆ 89 చూ,
మంచె, 8. పొట్టివాండ్రు చూ, వామనుండ్రు
కురుక దే వి. నిద్ర, చూ, స్వప్నము 2 (రూ-
కురుకు- కురుకు- కురుకుపాటు- కురుకు-
కురుకుపాటు- గురుకు- గురుకు)

కురుకండకము సం. వి ఆ న మూలకము *
చూ, ముల్లంగి

కురుకము సం వి ఆ పుం చెనుడుకాకి చూ,
బాంబసము 1

కురుకుంచిత సం వి ఆ శ్రీ బంధుమిత్ర
సంభాషణము చూ, వ్యాఖ్యాతము 2

కురుక్షేత్రిము సం వి ఆ పుం 1. ఏబదియాలు
క్షేములలో నొకటి, వివశనము చూ, దేశము
(చూ, కురువు 8), 2 కారవులదేశము చూ,
దేశము

కురుజీ దే. వి చిన్నకంటము

కురుజు దే వి. 1. ఒకానొక దేగ: చూ,
శ్రేయము, 2 ఈకలురాల్చినపక్క, అణుసో
చూ గూ-టిగవ్వ, (చూ-పక్షి), 8. తేనెతెట్టె

మధువు 5, 4 బాణపుం మన, చాస 8, ఆ 29 చూ, బాణసంచె
 కురుజులేనె. జే. వి ఒకరకములేనె చూ
 సుధువు 5
 కురుతుకము సం వి ఆ పు గురుగు * చూ,
 వాస్తిని.
 కురుకుబాప్రాయులు. పా పంచనాడులలోని
 సారస్వతులలో రెండవ తెవారు. చూ,
 ఆచార్యే అను బాప్రాయులు (అప్పిలు అను
 బంధములో వాడుము)
 కురుప జే వి గొట్టెత్తిప్పుట కంబలి నేయు
 గొల్ల చూ షేకలగావరి
 కురుపగొట్టె ద్వ వి జేమాము--దు నిడుపు
 బామ్మల గొట్టె చూ, వేషము 1.
 కురుప్పిలము సం, వి ఆ పు ఎండ్రికాన
 చూ, పిత
 కురువు జే వి చూ, రూ- కులుపు
 కురుబిల్వకము సం వి ఆ పు 1. ఒకరకము
 వడ్లు చూ, ధాన్యము, 2 అడవియులవలు
 చూ, సరటి
 కురుబిల్వము సం వి ఆ పు పద్మరాగవణి
 చూ. రత్నము 1
 కురుబిస్సము సం వి ఆ పు పలమెక్కుబంగా
 రము రూ-కురువిస్తము చూ, లోహము 1.
 కురువ. జే వి గొట్టెత్తిప్పుట, కంబలి నేయు
 గొల్లబాతి
 కురుపగొట్టె జే. వి చూ, కురుపగొట్టె
 కురుపవాండు జే వి చూ, కురుప.
 కురుమాడు జే వి ఇంటిస్పాన్యభాగముల కప్పు
 రూ- కులుమాడు.
 కురుమాపు. జే. వి కొంచెపుమాపు
 కురుమింద. జే. వి. తుండ్రజలచరము చూ,
 మత్స్యము 1

కురురాజు. సం. వి. అ. జే. పుం దుర్వోధనుడు;
 చూ, రాజు 1.
 కురు * వై వి = కురుళ-కురుళ. 1 ముంగ
 రులు. భార. విరా. 2, ఆ. 156, కళా. 1,
 ఆ. 26 చూ, వెండుక 1, 2 కేశము
 య 4, ఆ. 89 చూ, వెండుక. 1.
 కురువ. జే వి కొండమీది కాలితోవ. రూ-
 కురువ చూ, మర్దము. 1.
 కురువదాలు జే వి ఒకరకమువడ్లు చూ,
 ధాన్యము
 కురువర్నము. అం వర్నములు తొమ్మిదింటిలో
 నొకటి చూ, వర్నములు
 కురువీందము. సం వి. అ. పుం 1. మడించిన
 కొంఠల కండ్లవంటి యొట్టనికెంపు (ఇదికాలపు
 రిముంపు పుట్టినది పనువుదాగు కలది
 మధ్యమజాతిరత్నము) చూ, రత్నము 1.
 (చూ, మాణిక్యము). 2. మాణిక్యము: చూ,
 రత్నము 1, 3 అర్దము చూ, ముకురము,
 4 ఇంగిలికము: చూ, హింగుళము, 5 నిడు
 ముపై * చూ, తృణము 1, 6 వీరీహిశే
 పము చూ, ధాన్యము, 7 మామము చూ,
 మినుము, 8 కావలణము చూ, లవ
 ణము 1
 కురువిల్లుము. సం వి అ. పుం పద్మరాగవణి
 చూ, రత్నము. 1
 కురువిస్తము. సం వి అ పుం. చూ, రూ-
 కురుబిస్తము
 కురువు అం 1 భారతవర్నములు తొమ్మి
 దింటిలో నొకటి చూ, వర్నములు,
 2. ఏబదిమాలు జేశములలో నొకటి,
 కురుక్షేత్రము చూ, జేశము, సం వి ఉ స
 3. దుర్వోధనుడు చూ, కురురాజు,
 4 అన్నము చూ, సాదము. (1), 5 కంట
 కారిక * చూ, వాండుడు

కురువేరు. ద్వ. వి. (కురులు + వేరు) రూ- కుటు
వేలు* చూ, హ్రీచేరము. (చలువచేయును)
కురువేరుదంటనారి. ద్వ. వి. మన్మథుని నాలవ
వింటియొక్క నారి. వేంక. ఆం. 9 చూ'
చూర్వి 1.

కురుళము. సం. వి అ. పుం. ముంగురులు.
(వైజయంతి నిఘంటువు). చూ, వేండుక. 1
కురుపి. సం. విణ. = కుడిపి. వి కారస్వరూపము
గలది. అనాకారి, కుడిపి

కురుప్యము. సం. వి. ఆ. స. రంగము చూ,
లోహము 1.

కుర్మరము సం వి. ఆ న 1 ఘోశేయనును
గ్రంథ్యము. గండివనము చూ, రాజాస్థము,
పుం. 2, కుక్క: చూ, శునకము.

కుర్మిక సం. వి ఆ (క్రీ) నూచి చూ, నూచి
కుర్మీ. దే వి చూ, రూ- కురిచి.

కుర్జము సం వి ఆ. పుం కులంజము *
చూ, కులంజము.

కుర్దనము సం వి. ఆ. న కంఠకాటికీడ చూ
పరిహాసము. (రూ- కూర్దనము - కర్దనము -
ఖుగ్దనము)

కుర్వరము. సం వి అ. పుం రూ- కూర్వరము.
చూ, మోచెయి

కుర్వాసకము. సం వి ఆ పుం. న 1 ఆరికట్టి,
రూ- కుర్వాసము చూ, వస్త్రము, 2 అవిక
చూ, వస్త్రము

కుర్వాసము. సం వి ఆ పు. —వై—
కుర్వంతుడు. సం విణ భృత్యుండు చూ,
సేవకుండు

కుర్వాణుండు సం. వి. అ. పుం 1. —వై—
2 పనివాండు చూ, సమగ్గుండు, విణ
3 చేయువాండు, చేయించువాండు (అని
విశ్వకోశము)

కుటుగతు దే. వి దగ్ధత చూ, సమీపము(రూ-
కుటుగతి-కురంతు)

కుటుగతి దే వి —వై—; శై 1, ఆ 57.
కుటుకుట. దే. విణ అల్పము. రామా. 7, ఆ. 42
చూ, స్వల్పము

కుటినువ్వులు దే. వి బ. ఒకరకముతిలలు. రూ-
కుటునువ్వులు చూ, నువ్వులు.

కుటు దే విణ వృత్తియందుఁ గుటుచేట్టము
సకు మిండివరములోపింపఁ గామిగిలినరూపము.
(ఉదా.— కుటుగద్దియ, కుటుగనుపు, కుటు
గతి, కుటుగేలు, కుటుమాపు మొ అచ్చు
పరమగుచో అకారమునకు టకారద్వయమా
దేశంబగు కట్టాక, కట్టముక, కట్టుకుటు,
కట్టూపిరి, కట్టూరుపు మొ)

కుటాకు దే వి ప్రాపు భార ద్రో. 4, ఆ. 88
చూ, రాశి 1

కుటుగడ ద్వ వి (కుటుచే + గడ) దండము,
శై 5, ఆ 20 చూ, వేత్రము 1

కుటుచే దే వి హ్రీస్వరము చూ, స్వర
ము 2, 2 = కూర్వాక పొట్టిచోక్కాయ
చూ వస్త్రము, 3 పొట్టివాండ చూ, వామ
నుండి, విణ 4 పొట్టి చూ, ప్రాస్వము
(కొన్నియెడల వృత్తియందంత్యవర్ణలోపము
చూ, కుటు)

కుటుచేడనము దే వి 1 కుట్టెత్తిము చూ,
పొట, 2 వామనత్తిము

కుటుచేపడు ద్వ ఆ క్రీ తగ్గు చూ, ప్రుక్తు 9.
కుటుచేలు. దే వి బ నాట్యవిశేషము. వసు 5,
ఆ 75 చూ, నృత్యము.

కుటునువ్వులు దే వి బ. చూ, రూ- కుటి
నువ్వులు.

కుటుపు దే వి. రూ- కురుపు చూ, ప్రణయము.
కుటునుట్టుము. దే విణ మిక్కిలి వంగినది, విన
తము, వినమ్రము భాగ. 8, స్కం. 538
చూ, వేలితము. 2.

కుటుమాడు దే వి చూ, రూ- కురుమాడు.

కుటువు. దే వి. తొడ, సాండు. ౮ ఆ 186

చూ, సక్తి.

కుటువేరు ద్వ వి చూ, రూ-కురువేరు*.

కుట్ట దే వి 1. కొడుకు. అచ్చ బాల, కాం 28

చూ, పుక్కుండు. 1, 2 బిడ్డండు చూ.

శిశువు, ౩ బాలుండు. భాగ 7, సక్-౦ 370

చూ, శిశువు, 4 కోడె, ఎనుపోతు చూ,

మహిమము.

కుట్టండు దే వి చూ రూ-కుట్ట 1-2-3 (బిడ్డండు.-
పర 1, ఆ 189.)

కుట్టి దే వి పాండి చూవు. భార 10ది 7, ఆ 102

చూ, ధేనువు.

కుట్టు దే ఆ క్రి కూయు చూ, బ్రించు

కులంజము. సం. వి. ఆ పుం చూ కుర్లబము*

కులంజము. సం వి ఆ పుం —వై—

కులంభరండు. సం వి ఆ పుం వోరుండు*

చూ, ముచ్చెచ్చు. 1

కులకము సం వి ఆ న. 1 ఒక క్రియతో

ముగిసెడుపద్యములనమాహము, రూ-కుళకము

2 చేతిపాట్ల* చూ, పాట్ల, పుం ౩, పుట్ట

చూ, వల్మీకిము, 4 కాకితుమ్మిక* చూ,

కుమికి, 5 నాకము చూ, స్వర్ణము, 6 వారిత

సర్పము చూ, సర్పము; 7 రూ-కులుకము

నాలుకవై పాండిచూ, రసనామలము

కులకర్కటి సం వి ఈ శ్రీ చీనాకర్కటి*

చూ, వోన

కులకుండు సం విణ. 1 మేదరవాండు చూ,

మేదరి, 2 శివుకులప్రధానుండు చూ, స్వర్ణ

కారుండు, ౩ కులమునకుపెద్దవాండు రూ-

కులికండు.

కులకుల. దే వి ఒకానొక ధ్వన్యనుకరణము

చూ, చనూచనూ

కులక్కము. సం వి. ఆ. పుం కరతాలి చూ,

స్వర్ణము. 2

కులకుయ సం వి. ఆ శ్రీ. చూలగొండి *

చూ, శూకశింబి.

కులఘ్నంశము. అం. వన్య్యంశములలోనొకటి.

చూ, వన్య్యంశములు

కులచూడాపణి అం శివసోక్తిములగు చతు

ష్టశ్రితంత్రములలో నొకటి. చూ, తంత్ర

ములు

కులజుండు సం వి ఆ పుం కులీనుండు* చూ,

నజ్జనుండు.

కులట సం వి ఆ. శ్రీ. 1. అంకుటాలు చూ,

అంకులాండి. 2 భిక్షు మెత్తుకొనెడి పతివ్రత

చూ, శ్రీ, ౩ నేలయుసిరిక * చూ,

భూమ్యులకి

కులటి సం. వి. ఈ శ్రీ మణిసిల చూ, రాయి.

కులత్త సం. వి ఆ. శ్రీ అడవి యులవలు *

చూ, సరటి

కులత్తము సం. వి. ఆ. పుం. రూ- కులత్తము,

ఉలవలు చూ, సరటి

కులత్తిక సం వి. ఆ. శ్రీ. 1 చూ, కులత్తిక;

2 కుళత్తాంజనము చూ, రసాంజనము.

కులదేవత. సం వి. ఆ. పుం. ఇలువేలువు చూ,

గృహదేవత

కులధర్మములు అం. ధర్మశాస్త్రములోని ధర్మ

ములు అయిదింటిలో నొకటి చూ, ధర్మ

ములు

కులధారకుండు. సం. వి. ఆ. పుం. రూ- కుల

ధారకుండు. కొడుకు చూ, పుక్కుండు 1.

కులనాశము సం. వి ఆ. పుం ఒంటె చూ,

లాటిపిట్ట.

కులపతి సం వి. ఇ. పుం. 1 కులస్వామి,

2 గోత్రప్రధానుండు, ౩. కులనాథుండు.

(ఇట్లు మతేశ్వరుండు)

కులపద్ధ సం వి. ఆ. శ్రీ. కాకనాసిక * చూ,

దొండ

కులపర్వతము. సం. వి. అ. పుం. పృథానపర్వ
తము. చూ, పర్వతము

కులపర్వతములు అం. హిమవంతము, వింధ్యము,
నిషధము, మాల్యవంతము, పారియాత్రము,
గంధమాదనము, హేమకూటము (7) (చూ,
పర్వతము)

కులపాలకము సం. వి. అ. స. చేపలవల చూ,
వల 1.

కులపాలిక, సం. వి. అ. శ్రీ 1 తల్లివంశా
లచే నీచి వెండ్డిచేయబడిన శ్రీ చూ, (శ్రీ),

2 వ్యభిచారముచేయక తనకులమును మాన
మును కాపాడుకొను శ్రీ మా (శ్రీ),

3 బిడ్డలుగల స్వబాలివెండాము చూ భార్య
కులమదము అం. 1 మదములు ఎనిమిదింటిలో

నొకటి చూ, మదములు, 2 మదములు
మాడింటిలో నొకటి చూ మదములు

కులమిక్కుడు పా వైశ్యుడు సూద్రీ(శ్రీ)ని
వీనాచూచు చేసికొనినయెడల ఆ శ్రీ యంగు

పుట్టినవాడు కులమిక్కుడనవుడును
కులము సం వి అ. స. 1. = కొలము పంకము

చూ, వంగడము "బ్రాహ్మణకులము",
2 (సంతతియొక్క మూలముపెని తెలుపుచి)

గోత్రము చూ, వంశము, 3, 3 కొలను
చూ, సరస్సు 1, 4 ఇల్లు చూ, సదనము 1,

5. కేగుపండు చూ, కేగు, 6 తెగ చూ,
సమానము, 7. ఒడలు గూ, శరీరము

(సామాన్యదేహములలో నొకటిఅని త్రి)కాండ
కేవము, 8 ఊరు చూ, కేశము, 9 తల్లూ

లపుట్టు * చూ, వైజయంతి, 10 చేతిపాట్లు
చూ, పాట్లు, అం. 11. పాశములు ప్రామి

దింటిలోనొకటి చూ, పాశములు.
కులమువారు అం. 1 అకృతసాక్షులు అటుగురి

లోనొకరు. చూ, అకృతసాక్షులు, 2 సాక్షు
లు పడునొకండుగురిలో నొకరు : చూ,
సాక్షులు.

కులవలము సం. వి. అ. స. కలిలము: చూ,
తెలస్సు 1.

కులశేఖరాశ్వారు అం. ఆశ్వాదులు పండ్రోండు
గురిలో నొకరు చూ, ఆశ్వాదులు.

కులశ్రేష్ఠి. సం వి న. పుం 1. వేదరివాండు
చూ, వేదరి, 2 శిల్పకలప్రధానుడు చూ,

స్వర్ణకారుడు
కులశ్రేష్ఠుడు సం వి. అ. పుం — మై—

కులసంభవుడు సం. విణ. బీజ్యుడు మంచి
వంశమునందు బుట్టినవాడు చూ, సజ్జనుడు

కులసము సం వి అ. పుం గొప్పబట్టి చూ,
వస్త్రము

కులసారము అం. కవప్రకృములగు చతుష్క
తంత్రములలో నొకటి చూ, తంత్రములు.

కులసారభము సం వి అ. స. ఇంద్రీ * చూ,
మరువము

కులస్త సం వి. ఈ శ్రీ చూ, కులపాలిక.
కులవాండకము సం వి అ. పుం 1 నీళ్ళనుడి

చూ, నుడి 1, 2. ఆరణి చూ, నుడి 1
కులాంబుడు సం వి. అ. పుం. గ్రామకేవత

చూ మూలకేవతడు
కులాచలము. సం వి అ. పుం కలాది) చూ,
పర్వతము

కులాటము సం వి. అ. పుం. అంద్రులత్పిన్వీ భేదము
చూ, మత్స్యము 1

కులాధారకుడు. సం వి అ. పుం కొడుకు
చూ, పుత్రుండు 1

కులాయము సం వి. అ. పుం 1 = గూండు.
నీడము, పట్టుగూండు చూ, సదనము 1,

2. చోటు చూ స్థానము 1, 3 ఒడలు
చూ, శరీరము

కులాయస్థము. సం. వి. అ. పుం పిట్ట చూ,
పక్షి.

కులాయిక సం. వి ఆ. శ్రీ. పిట్టగుండఁచూ, సదనము. 1.

కులాలకీటన్యాయము. పా కుమ్మరపురుగు మం టిలోదూరుదుండినను మట్టి యంటుకొననిరీతి కులాలము సం వి ఆ పుం 1 గంపపులుఁగు చూ, బెళ్ళగువ్వ, 2. ఆడవికోడిఁచూ పుంజు, న. 8 చెట్టుతోఱ్ఱ చూ, రంభ్రము. 1, పుం. 4 ఉముకనిప్ప చూ, నిప్పూ, 5. ఏటుమద్ది* చూ, మద్ది, 6. గుద్దులప * చూ, మహి సాక్షి

కులాలి సం వి ఈ శ్రీ 1 ఆడవియులవలు చూ, సరటి, 2 కనుపాలవిత్తులు, కుళుళాంజ నము* చూ, రసాంజనము, 8 కుమ్మరది చూ, కుమ్మరత

కులాలుఁడు సం వి. ఆ. పుం. కుమ్మరవాఁడు చూ, మృత్కొంగుఁడు

కులూకము సం వి ఆ పుం 1. తొండఁచూ, సరటము, 2 ఒకరకముచెట్టు చూ. వృక్షము.

కులూహము. సం వి ఆ పుం ఇంమక పసుపు రంగు చూ. వర్ణము 6

కులూహలము సం వి ఆ పుం తొద్రవివృక్షవిశేషము చూ, వృక్షము

కులి. సం వి ఇ పుం 1. = కేలు చేయి చూ చాస్తము, ఈ శ్రీ 2 ఆస్పృశి* చూ, వాఁకుడు*, 8 పత్తి చూ, భార్య, 4 జ్యేష్ఠ భగిని చూ, జ్యేష్ఠ 4, న. పుం. 5 కోవి వారము* చూ యూపత్రికము, 6 తమ్ముఁడు పెండ్లిచూడినవాఁడైయుండఁగా పెండ్లిలేని పెద్దవాఁడు.

కులింగము సం వి ఆ పుం ఊరిపిచ్చుకఁచూ, పిచ్చుక

కులింగద్రక్క సం వి శ్రీ. గచ్చె* చూ, సోమరాజి

కులింగము. సం వి ఆ. పుం 1 చటకము చూ, పిచ్చుక, 2. కాకి చూ వాయగుము

కులింగి సం వి ఈ. శ్రీ. కర్కాటకపుష్ప* చూ. శృంగి

కులికము సం. వి ఆ పుం. 1. కులికమనుపాము చూ, సర్పము, 2. ఒకానొకచెట్టు: చూ, వృక్షము

కులికుఁడు. సం వి ఇ 1. మేదరివాఁడు చూ, మేదరి, 2 కులసత్తముఁడు చూ, సజ్జనుఁడు; 8 శిల్పకులపరిధాన ఁడు చూ, స్వర్ణకారుఁడు, 4 చూ, కులకుఁడు 8.

కులిపి జి. వి మేకలుకాచు వాఁడు* చూ, మేకలఁగావరి

కులిరము సం వి ఆ పుం ఎండ్ర)కాయ చూ, పీత

కులిశనాయకము సం వి ఆ పుం. శృంగార బంధవిశేషము చూ, రతిబంధము.

కులిశము సం వి ఆ పుం, న 1 మల్యాయు ధము చూ, బాణము. 1, పుం. 2 కులిశమను చేప చూ. మత్స్యము 1, 8 వజ్రము. చూ, రత్నము 1

కులికాంతుక సం వి ఆ. శ్రీ. శాద్ధవిద్యాదేవీ విశేషము చూ, బుద్ధుఁడు 1

కులికాసనుఁడు. సం వి ఆ పుం కాక్యముని చూ, ముని. 1

కులీనము సం వి ఆ. పుం వనముద్దము* చూ, చెనర

కులీనత సం వి ఆ శ్రీ. మంచికొలుముఁఁ బుట్టుట (తె ప).— ఇలువడి-రూ-ఇల్వడి.

కులీనము సం. వి ఆ న జలము చూ, నీరు 1

కులీనుఁడు సం. వి ఆ. పుం మంచికొలుముఁఁ బుట్టినవాఁడు చూ, సజ్జనుఁడు

కులీరము. సం వి ఆ పుం. 1 ఒకానొకచేప చూ, మత్స్యము. 1, 2. ఎండ్ర)కాయ* చూ, పీత; 8 ఆలయము* చూ, కేలుపుకొంకి.

కులీరశృంగి. సం. వి. ఈ శ్రీ కులుంగి* చూ, శృంగి.

కులీశము. సం. వి. ఆ పుం కులిశమును చేప చూ, కుల్లస్సుము. 1

కులుంగి. సం. వి ఈ శ్రీ కర్కాటకశృంగి* చూ, శృంగి.

కులుండు. సం. వి ఆ. పుం యా; కులికుండు కులుకము. సం. వి. ఆ. న రూ- కులకము, నాలు కముటికి చూ, రసనామలము.

కులుకు దే. వి. 1. శృంగారపుకుదిలిక ఆం, భా. పృ 180, "కులుకులాడి." మొ. చూ, వివాసము, 2. వణకుట; పర 4, ఆ 101 చూ, లాలము, ఆం. కే 3. కుదిలించు య. 4. ఆ. 25, ఆ కి. 4 శృంగారముగ కుదులు చూ, నలించు, స కి 5. ఆలంచు నాన. 1, ఆ 10 చూ, పూయు, 6 బలుకు కాశి 3, ఆ. 118 చూ, పోయు, 7 వేల్లు పర. 4. ఆ. 227 చూ, వెదచేల్లు, 8 వేయు. సా. 2, ఆ. 54 చూ, విసరు 8

కులుకులాడి దే. వి (కులుకులు + ఆడి) కులు కుల శ్రీ చూ, శ్రీ.

కులుక్కగుంజ. సం. వి ఆ శ్రీ. ఉల్కాగ్ని చూ, తోకచుక్క

కులుకుము సం. వి ఆ పుం రూ-కురుకుము చూ, సరటి.

కులుతిక. సం. వి ఆ శ్రీ 1 ఉలవ* చూ, సరటి, 2 కులుతాంబసము చూ, రసాంబ సము (రూ-కురుతిక)

కులుప. దే. వి. ఉలుపడ చూ, శోఫ.

కులుపుతాయి దే. వి రాజాంర్తపుతాయి. చూ, రత్నము. 1

కులుకొకము అం. శివప్రోక్తములగు చతుష్పతి తంకొక్కములలో నొకటి: చూ, తంకొక్కములు

కుల్బలము సం. వి. ఆ వ. దోవము: చూ, పాపము. 1.

కుల్కాభిషాతము. సం. వి. ఆ. పుం. పులియం చెట్టిన కడుగునీరు చూ, కుక్తము. 1. (కుల్కా మము-అభిషాతము అని రెండు పేర్లుగా కొం దణు)

కుల్కాసము. సం. వి ఆ. న. = రూ-కుల్కాసము.

1. —వై—, పుం 2 కాణుమిరుములు చూ, మినుము; (గోధూమవికేషమని కబ్బ రత్నాకరము), 3. ఆలచేందలు మూ, రాజ మాచము, 4 కురువిధము, నుడించిన కోయిల కండ్లవంటి యెఱ్ఱనికొంపు చూ, రత్నము 1; 5 ఓవరధాన్యము చూ, ధాన్యము, 6 తెల్ల ముది పేకపోతు చూ, పేవము 1.

7. గుడ్డిళ్లు చూ, పోలి కుల్కాసము సం. వి ఆ న —వై—

కుల్క సం. వి ఆ. శ్రీ 1. = కయ్య నదినుండి త్రోవ్వింకకాలువ చూ, నది, 2 తూముకాలువ చూ, నది, 3 కులశ్రీ చూ, శ్రీ; 4 తిన్న తీర* చూ, సోమవల్లి

కుల్కము సం. వి ఆ. న 1 ఎముక* చూ, శల్యము 1, 2 పువ్వుము చూ, వెనుక 1, 3 ఎనిమిది దోణముల పరిమితి, నాలుగు కుంచములకొలది(అనికొందణు) చూ, తూము 3, 4 ఆవివము చూ మాంసము. 1, 5 చేట చూ, సూర్యము. 1, విణ. 6. మంచినీలమునక బుట్టినది, 7 కులమునకు పితృవైనది

కుల్కండు సం. వి ఆ పుం. 1 వైగ్రహ చూ, మంత్రి, 2. గౌరవింపఁదగిన మనుష్యుడు, 3 సత్కులసంభవుఁడు చూ, సజ్జనుఁడు, 4 కులమునకు యిష్టండు.

కుల్లస్సు వా. వి. 1. దోవము, "వానియందలి కుల్లస్సు బయలుపడినది.", 2. రహస్యము. "వాని వ్యవహారమందలికుల్లస్సు తెలిసినది." (రూ- ఖల్లస్సు.)

కువ దే వి.రూ-కువ్వ-కుప్ప-కూటువ-కూటువు,

భార అది. 6, ఆ. 8ి8ి చూ, రాశి 1.

కువంగము సం వి. ఆ. న సీసకము చూ
లోనాము 1

కువకాలక. సం వి ఆ. న. ఘోళీశాకము *
చూ, చేతరాసి

కువజ్జికము. సం. వి. ఆ. న. వైకాంతమణి,
చూ, రత్నము 1.

కువము. సం. వి ఆ. పుం 1. కలువపువ్వు చూ,
పద్మము 1, 2 నల్లంగలువ* చూ, పద్మము. 1,
కువరము. సం. వి ఆ పుం తువరము, బిగర
చూ, గవము. 5

కువలము సం. వి ఆ న కలువపువ్వు చూ,
పద్మము 1, 2 కలువ* చూ, పద్మము 1;

8. నల్లంగలువ* చూ, పద్మము 1; 4 రేంగు
పండు చూ, రేంగు, 5. ముత్యము: చూ,
రత్నము 1 (చూ, ముత్యము), పుం 6 రూ-
కువలి. గొట్టె * చూ, రేంగు (తి). అని శబ్ద
రత్నాకవము)

కువలయప్పియుండు సం వి ఆ పుం చేండు
రుండా చూ, చంద్రిండు

కువలయము సం వి ఆ. న 1 కలువ* చూ,
పద్మము 1, 2. నల్లంగలువ* చూ, పద్మము. 1,
(రూ- కువలము-కువము-కువలయము-కువా
లము-కువేలము-కువలము), 3ి చూ, భూవల
యము, 4. మోసపుకడియము చూ, భూవ
ణము. 2

కువలయానందము. ఆం ఈ గ్రంథమునకు కర్త
అప్పయ్యదీక్షితులు చూ, కౌవ్యనాటకములు

కువలాయికము సం వి. ఆ పుం ఒకరకము
హంస చూ, హంస

కువలాయికము. సం. వి ఆ పుం. చిందపిట్ట
చూ, పిన్నగ్నిర్ద.

కువలి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. బదరి* చూ, రేంగు

కువాడము. వై. వి. = కపట. కువాట. రూ-

కువ్యాడము- కువాలము, కపటము: చూ,
వ్యాజము 1.

కువాడుండు సం విణ. రూ-కువాడుండు పరల
దోషమును పలుకువాడు, నికృప్తపు మాట
లాడువాడు (అని కొందఱు) చూ, కుచే
రుండు 2.

కువాహలము సం. వి. ఆ పుం ఒంటె చూ,
లోటిపిట్ట.

కువాలము వై వి 1 = కపట చూ, రూ-
కువాడము, దే వి 2 వాహనము లోనగు
వాని గవు సె. ఆం. భా ద్వి మ 159
చూ, వస్త్రము

కువిందుండు సం వి ఆ పుం. తంతువాయు. డు.
చూ, సాలెవాడు.

కువేణి సం. వి ఈ శ్రీ. మత్స్యధాని, చేపలు
బుట్ట చూ, వల 1.

కువేరకము. సం వి. ఆ పుం. నంది*. చూ,
నందిరనము.

కువేరాక్షి. సం. వి. ఈ శ్రీ. పాటలి* చూ,
స్థాలి 2

కువేరాచలము సం వి. ఆ పుం. కైలాసపర్వ
తము (ఇట్లు కువేరాది.)

కువేరుండు సం వి ఆ పుం చూ, దేవతా
విశేషము

కువేలము సం. వి ఆ న 1 కలువ* చూ,
పద్మము. 1, 2. కలువపువ్వు చూ, పద్మము 1

కువ్వ దే వి చూ, రూ-కువ.

కువ్యాడము. వై. వి చూ, రూ-కువాడము.

కువ్యాలము. వై. వి. —వై.—

కుశ సం. వి ఆ. శ్రీ. 1 తాగిడు. చూ,
పాశము 1, 2 గుట్టపుకల్లము: చూ, వాగ,
3. తియ్యదోస* చూ, దోస, 4. కొండ
మామిడి* చూ, మామిడి.

కుశలము సం. వి. ఆ. పుం. పానపాత్రము చూ, పాత్రము 8
కుశలము సం. వి. ఆ. న. స్థానేయమను గ్రంథము చూ, రాజార్థము
కుశలము సం. వి. ఆ. న. 1 సిద్ధు చూ, సిద్ధు. 1; పుం. న. 2 = కొప్పె, పవిత్రము, దర్శన *
చూ, త్వణము 1, పుం. 3 కుశల్యము చూ, లంక. 1, 4 ద్వీపములు ఏడింటిలో నొకటి చూ, ద్వీపములు; 5 పలుపు చూ, వల్లె. 2, 6 పొగడుట చూ, స్తోత్రము, 7 గణనము చూ, సంకల్పము; 8. ఉదంబరము* చూ, మేడి; అం. 9. దర్శలు పదింటిలో నొకటి చూ, దర్శలు
కుశలపర్శిము సం. వి. ఆ. పుం. తేమమును అడుగుట చూ, స్వాగతము
కుశలము. సం. వి. ఆ. న. 1=కుసులు తేమము చూ, శుభము 1, 2 తనివి చూ, సాహిత్యము, 3. పుస్తాము చూ పుణ్యము, విణ. 4 సేర్పరి (కబ్బరత్నాకరము) చూ, సమర్థుడు, 5 సేర్ప (అమరము) చూ, నామర్థము, వా. విణ. 6 చిన్నది "మాయిల్లు కుశలము", 7 వెలుకైనది "మామిల్లు కుశల మగుటచే గూర్చుండుట" నను స్థలము చాల నిదయ్యు"

కుశలపులు సం. వి. ఆ. పుం. బ. శ్రీ గాముని పుత్రులు, కవలిడ్డలు (వికోక్తిచే కుశలపులు) చూ, యమశక్తికుశలు
కుశలి. సం. వి. ఈ. శ్రీ అశ్వంతకము* చూ, పాలిందికము.
కుశలుడు సం. వి. ఆ. నేర్పరి చూ, సమర్థుడు (రూ- కుశలవంతుడు.)
కుశల్యము సం. వి. ఆ. న. శాస్త్రపట్టణేశము చూ, దేశము.

కుశల్య సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1 ఎద్దునాలిక * చూ, దార్శిక, 2 అంతర్వేదియనుపుణ్య శ్రేత్రము చూ, భూమి 1.
కుశాకరము సం. వి. ఆ. పుం. అగ్ని చూ, నిష్ప
కుశాకము సం. వి. ఆ. పుం. కొంతి చూ, వానరము (కుశాక్షుండు)
కుశామిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. కొండమామిడి * చూ, మామిడి.
కుశారణి. సం. వి. ఇ. పుం. దుర్వాగుండు చూ, ముని. 1.
కుశాలి సం. వి. న్ పుం. 1 చెయ్యి చూ హస్తము, విణ. 2 కుత్సితుండు చూ, వ్యాధుండు 2
కుశాల్యలి సం. వి. ఇ. పుం. పిన్నబూసగు * చూ, శాల్యలి
కుశ. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. కణ్ణు (ఇనుముకోరికేసిన వస్తువు) చూ, కలుగోల 2, న్ పుం. 2. వాత్మికుమని చూ, ముని 1
కుశింశప సం. వి. ఆ. శ్రీ. పచ్చేయిటుగుడు, కపిలశింశప * చూ, శంశప
కుశంశుప సం. వి. ఆ. శ్రీ. కంపిలుగు, భస్మగర్భ * చూ, భస్మ
కుశక సం. వి. ఆ. శ్రీ. గవేనుక, అడవిగోడు నలు చూ ధాన్యము
కుశకిము సం. వి. ఆ. పుం. 1 అనెవికారము, 2 కల్పము, నూనెవడ్డి చూ, మిడ్డి. 2, 3. మస్తిష్కము చూ, మెదడు, 4 తాడి * చూ, శ్రీ, తాళము, 5 పినె * చూ, మద్ది
కుశికుండు సం. వి. ఆం. పు. కుశకమహాముని చూ, ముని 1, 2 విశ్వామిత్రుని తండ్రి.
కుశీదము సం. వి. ఆ. న. 1 రక్తచందనము చూ, గుగంధము, 2. వడ్డిమీదుకు చూ, వృద్ధి తీవరి.

కుశీలము సం వి అ పుం 1 మాతుక వ్యాపా
రము, 2 కూరసర్వము చూ, సర్వము,
3 తేలు చూ, వృద్ధికము, 4 కొండ చూ,
భర్తవము

కుశీలవుడు. సం వి అ పుం 1 చారణుడు,
నానాదేశ సంచారకుడైన నట్టువుడు చూ,
నర్తకుడు, 2 చారణుడు, నానాదేశ సం
చారకుడైన బట్టువాడు చూ, వంది,
3 వాల్మీకి చూ, ముని 1, 4 భిక్షువుడు.
చూ, యాచకుడు, 5 పాటకాడు చూ,
సీకారి

కుశీలవులు సం వి అ పుం. బ చూ, కుశల
వులు. (ఏకోక్తిచే క్షీలవులు)

కుశివకుడు. సం వి అ పుం వాల్మీకి చూ,
ముని. 1.

కుశుడు సం. వి అ పుం 1 శ్రీరాముని పెద్ద
కొడుకు. స. 2 వేదము చదివినవాడు,
3 విశ్వామిత్రునితాత, విణ 4 పాపిష్ఠుడు,
చూ, పాపాత్ముడు, 5 మందించినవాడు
చూ, సోమరి, 6. జాత్యాచారాదులచే నింది
తుడు చూ, వ్యాధుడు 2

కుశాలము సం వి అ పుం 1 కుశాలము
చూ, నిష్ఠా, 2 ధాన్యపుకొట్టు చూ, పంట
సాల

కుశేతయము. సం. వి అ. న 1 తామరపువ్వు
చూ, పద్మము 1, 2 బెగ్గురు చూ, సార
సము, పుం 3. కొండ చూ, పర్వతము,
4. కొండగోళు * చూ, పీఠపువ్వుము.

కువకము సం వి అ. పుం రూ- కుషికము.
కృవకము చూ, కలుగోల 2.

కువలము. సం. విణ. కుశలము చూ, కుభము 1
కుపాకుపు. సం. వి ఉ. పుం. 1 కోతి చూ,
వానరము; 2. రూ- కుభాకుపు ఇనుడు
చూ, నూర్కడు, 3 అగ్ని. చూ, నిష్ఠా,

పుం, విణ. 4. అన్యని సంకటపెట్టువాడు
చూ, హింసకుడు.

కుషికము. సం వి అ న ఫాలము, నాంగటి
కణ్ణు చూ, కలుగోల. 2.

కుషీదము. సం. వి అ న వడ్డిబ్బిదుకు చూ,
వృద్ధివీక
కువ్వకము సం వి. అ. న సత్తు, సీసము చూ,
లోహము. 1.

కువ్వకావర్తి. ఆం అకుభావర్తములలో నొకటి:
చూ, అకుభావర్తములు.

కువ్వగంధ. సం వి ఆ. శ్రీ. బల్య * చూ,
వెన్నేరు

కువ్వగంధి సం వి. ఇ. న ఏలవాలకము *
చూ, దోస.

కువ్వప్పుము. సం. వి అ పుం. 1. పెద్దపేటకు*
చూ కాళోటము, 2 చేంద్రో . చూ, విట్టి
దిరుము, 3 లఘుడుము, సున్నపాపల ఎఱ్ఱ
గన్నేరు * చూ, హయమరకము, 4 చేతి
పొట్ట * చూ, పొట్టి, 5. హితావలి, కువ్వ
మనుమందు చూ, మందు. 1

కువ్వస్త్రి సం వి ఈ శ్రీ. 1 విడంగము *
చూ, వాయువిర్గంగము, 2. కాళోమంబరిక*.
చూ, బొమ్మపేడి

కువ్వనాశనము. సం వి అ. పుం. 1. వారాహీ
కండ * చూ, నూరణము, 2. తెల్లవాలు*
చూ, సర్వపము, 3 క్షీరిక * చూ, క్షీర
కుందుకి.

కువ్వనాశిని. సం. వి. ఈ శ్రీ. కారుగచ్చే*
చూ, సోమరాజి

కువ్వనుక్తి సం వి ద్ శ్రీ. అడవిపత్తి *
చూ, పత్తి

కువ్వము సం వి అ. న. 1 = కువ్వు పులుము.
చూ, మండలము 3, 2 = కోస్తు చెంగల్య
కోస్తు * చూ, పారిభాష్యము, 3 మంచి

వాసన చూ, వాసన; పుం 4 వివశేదము
 చూ, విసము 1.
 కుష్మాదనము. సం. వి అ. పుం ఆరగ్యభము*
 చూ, శ్రీల.
 కుష్మాచాంత. సం. వి. ఋ. పుం శాస్తి కంద *
 చూ, ముల్లంగి
 కుష్మాచాంతి. సం. వి ఈ శ్రీ. వాకుచి *
 చూ, మందు. 1.
 కుష్మాహరి. సం. వి ఈ శ్రీ. పాచి * చూ
 శైవలము
 కుష్మాకృత్తు సం. వి. ద్ పుం చేండ * చూ,
 విటదిరము.
 కుష్మాఠి సం. వి. ఇ పుం 1 — వై. — 2 కుష్మా *
 చూ, విటదిరము; 3. పటోలము * చూ,
 పొట్టి, 4 గంధకము * చూ, చందనము.
 కుష్మి. సం. వి. ఇ. వ. కుష్మాఠో;
 కుష్మాఠోగములకాఠకుండు పా 1 మస్తాధిపతి
 సప్తమమందుండి కేతుసంబంధము గలిగినపు
 డును(కుభగ్ర)చూసంబంధము లేకుండవలెను),
 2 చంద్రబుధలగ్నాధిపతులు రవి రాహువు
 లతో గలిసినను, లేక వారి యంశలయందున్న
 ను నల్లకుష్మాను, 3 చంద్రబుధలగ్నాధిపతులు
 కుజశనిలతో గలిసినను, వారి యంశలయందున్న
 ను, 4 మస్తాధిపతి బుధ, చంద్ర; కుక్రలతో
 గూడి లగ్నమందుండి, లగ్నాధిపతి మమము
 మందున్న ను శ్వేతకుష్మాను, 5 మస్తాధిపతి రవి
 తో గూడి, లగ్నమందున్న రక్తకుష్మాను, 6 మస్తా
 ధిపతి శనితో గూడిలగ్నమందున్న నల్లకుష్మాను,
 7 కారకాంశరాశికి నాల్గవ స్థానమందు
 చంద్రుండుండి కుక్రనిచే జూడబడినయె
 డల శైలకుష్మాను, 8. కారకాంశరాశికి నాల్గవ
 స్థానమందు చంద్రుండుండికూడచూచిన
 యెడల మైదకుష్మాను; 9. కారకాంశరాశికి
 నాల్గవ స్థానమందున్న జంద్రుని కేతువుచూచిన

నల్లకుష్మాను; 10. లగ్నమున చంద్రుండును
 శనికుజులు ద్విద్వాదశములలోనునుండి యా
 చంద్రుండు రవిచే జూడబడినపుడును,
 11. చంద్రుండుగాని, బుధుండుగాని లగ్నా
 ధిపతియై రాహుకేతువులతో గూడి శనిచే
 జూడబడినపుడును, 12. రవి, చంద్ర బుధ,
 కుక్రలు కలిసియుండి లగ్నాధిపతికి బాప
 సంబంధమున్నపుడును కుష్మా గలిగియుండును.
 కుష్మలము. సం. వి అ. న కత్తిరించుట చూ,
 ఛేదనము
 కుష్మాండము సం. వి అ పుం 1 గుమ్మడి*
 చూ, మహాఫలము, 2 భూమిము చూ,
 శిశువు.
 కుష్మాండి సం. వి ఈ శ్రీ. 1 గారి చూ,
 పార్వతి 1, 2 గుమ్మడు * చూ, మహా
 ఫలము.
 కుష్మాండికము సం. వి. అ పుం గుమ్మడు *
 చూ, మహాఫలము.
 కుష్మాండుండు సం. వి అ. పుం దేవతాగణ
 విశేషము చూ, దేవతావిశేషము.
 కుసలము సం. వి అ. న. రూ- కుశలము చూ,
 కుభము. 1
 కుసినీ దే. వి 1 గండియందుం జొప్పించుటకు
 గాను నన్ను గాఢజైక్రమ మంచేపుపట్టెలోను
 వాని చివర, (శబ్దరత్నాకరము), ఆం, భా.
 ద్వి. 164 కూచున కొన, 2. వగ చూ,
 దుఃఖము
 కుసినీ. సం. వి ఈ శ్రీ. కందిపొట్టు చూ,
 శిబి.
 కుసినీగుంపులు. దే. వి బ బాధ చూ, శ్రమము. 1.
 కుసితము. సం. వి. అ. పుం. జనపదము చూ,
 దేశము.
 కుసినీ అన్య. దే. వి. వంటయిల్లు చూ, సద
 నము, 1

కుసినివాఁడు. ఆస్య జే వి. హీనబాతులకువంటుచేయువాఁడు (వాడుక) చూ, నూపకారఁడు. కుసిలింఁచు. దే. అ. కి౧. ఆత్మప్తిచే మఃఖించు కుసులు కుసిలింత. జే. వి ఆత్మప్తిచే మఃఖించుట కుసీదకుఁడు సం విణ. వడ్డికిచ్చి జీవనముచేయు వాఁడు చూ, వాఘసీకుఁడు. కుసీదము. సం. వి అ. న. వడ్డికిచ్చి జీవనము చేయుట చూ, వృద్ధిజీవిక కుసీదికుఁడు. సం. విణ చూ, కుసీదకుఁడు. కుసీదుఁడు. సం. విణ. —వై.— కుసుంబపువ్వు కై వి. = కుసుంభ. కుసుంభా పుష్పము. చూ, వహ్నిశిఖము. 2. (కఫము తగ్గించును.) కుసుంబా వై. వి = —వై.— కుసుంబావిండి వా వి. దీనియందు 5 భా, సత్రౌ జని, 1 1/4 స్ఫుర్ణతన్మంచాఘ జనిదమునుకలవు. కుసుంభకము. సం వి అ ఫ్రం. శీతచారువు * చూ, మూర్నిపసుపు కుసుంభము సం వి అ న. 1 = కుసుమ చూ, కుసుంబపువ్వు, 2. బంగారు చూ, లోహము 1; న 3 లక్ష్మకా చూ, లక్క, 4. కుసుంబా పూవురంగు చూ, వర్ణము 6, ఫ్రం. 5. కనుం డలువు చూ, పాత్రోము. 6 కుసుంభరాగము సం. వి అ ఫ్రం. బయటికిమా త్రోమువిశేషముగాఁగనఁబడి లోపలబొత్తిగా లేని ఆనురాగము. (చూ, పూర్వరాగము) చూ, త్రోయును కుసుమ. జే. వి 1 రూ. కుసుము ఆర్రవము చూ, ముట్టు. 1, 2 = కుసుంభము కుసుంబపువ్వు, కాశీ. 7, ఆ 5 చూ, వహ్నిశిఖము. 2, 3. కుసుంభవర్ణము; వై 8, ఆ 5 చూ, చెందిక, 4. ఒకానొక ఛెట్టు చూ, కృత్ము; 5. సస్యకాసుము; చూ, సస్యము. 1, 6. ఫ్రండు

సందలి మొలక చూ, వ్రాణము, బ. 7. వడ్లు, ఆము 1, ఆ. 66. చూ, ధాన్యము. కుసుమగర్భకము. సం. వి అ. ఫ్రం. పూలుముడి చిఁకొప్పు చూ, వేసలి కుసుమపురము. సం. వి. అ. న. ఒకానొకనగరము: చూ, జేశము. కుసుమపూవు వై. వి. = కుసుంభపుష్పము చూ, వహ్నిశిఖము 2. కుసుమపూరాజనాలు. జే. వి. బ. కుసుమవడ్లు: చూ, ధాన్యము కుసుమవిచిత్రోము. పా. ఒకానొకవృత్తము ఇం దొక్కొక్క పాదమునందు న, య, న, య, గణములు గలిగి ఏడింటయతిగల ద్వాదశచ్చందస్సునందుఁబుట్టిన వృత్తము. ఈచా —“కుతలములోనం గుసుమవిచిత్రంబతిశుభదంబై | యగయతు లన్నందతనయ మొప్పున్, నయలినుమాతై, సతతము విద్వజ్జనులునుతింపక.” చూ, వృత్తము 1. కుసుమాంజనము సం వి. అ న. రీతిపుష్పము చూ, రసాంజనము కుసుమాకరము సం వి. అ ఫ్రం మాఘమాసము చూ, మాసము 1 కుసుమాత్మకము సం వి. అ. న. కుంకుమము చూ, వహ్నిశిఖము 1 కుసుమాధిపము. సం వి అ. ఫ్రం. చంపకము చూ, సంఘెఁగ కుసుమాధిరాట్టు సం వి. జే. ఫ్రం. —వై.— కుసుమాయుధుఁడు. సం వి అ. ఫ్రం. మదనఁడు. చూ, మన్మథుఁడు. కుసుమార్ద్రాది పా ఒకానొక లేహ్యము. చూ, లేహ్యములు కుసుమాలంఁడు సం. వి. అ. ఫ్రం. పగటివొంగ, (హారాళి): చూ, ముగ్ధిచ్చు. 1. కుసుమాసవము. సం వి. అ. ఫ్రం. లేనె. చూ, మధువు. 5

కుసుమితలావేల్లిత. పా. ఒకానొకవృత్తము. ఈవృత్తమునందు మ, త, న, య, య, య, గణములు గలిగి పనుకెండవయింట యతిగల అష్టాదశవృందస్వనందుఁ బుట్టిన వృత్తము ఉదా.— “వేమాఁత్సంగాఁగుసుమితల తా-వేల్లి తనృత్వయాఁయల్, శ్రీమాఁత్తాండ శ్రాంతియుఁగుదిరిసం-తెన్నుమీరునర్థతిక్రిక, గామేపల్లిఘంక కవననం- గంజ నేతుక్రి కుభాంగుక, గోమద్బాలుంగాలయవనహరుం- గుంజరేంద్రాత్రిశాకుక ” చూ, వృత్తము 1 కుసుమ. వై. వి. రూ-కుసుమ. అర్తవము:చూ, ముట్ట 1 కుసుమేషువు సం. వి. ఆ. పుం.మదనుఁడు చూ, మన్యధుఁడు. కుసులి కే. వి పొట్టిచాఁడు చూ, వామనుఁడు కుసులు. కే. ఆ. క్రి చూ, కుసులింపు (శబ్ద రత్నాకరము); వై. వి = కుశల. సుఖముఅని ప్రభుహోత్తమకవీయము) కుసువు సం. వి. ఉ. పుం కించులుకము చూ, సర్వము. కుసులము సం. వి. ఆ. పుం. 1. రూ- కుసులము వ్రీహ్యగారము చూ, పటసాల, అం 2 ఆయుధములు ముప్పదిరెంఁడింబోహోకటి చూ, ముప్పదిరెంఁడాయుధములు (చూ, బాణము. 1) కుస్పతి సం. వి. ఈ శ్రీ 1. నిక్పతి, కుస్పిత భావము చూ, వ్యాజము 1, 2 శాంబరి, ఇంద్రబాలము మొదలైన మాయ చూ, మాయము 1. కుస్సు. వై. వి. = కుష్ఠము చూ, మండలము 8 (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము) కుస్తరించు. కే. స. క్రి. 1 ఉరడించు, ధీ 8, ఆ. 10 చూ, సమాశ్వాసించు, 2 సమాధా నపఱచు, విక్రి. 6, ఆ. 88, 8. దిద్దు; కాశీ.

7, ఆ. 47. చూ, సవరించు, 4. చేతచు, య. 1. ఆ. 77 చూ, పటులతించు. కుస్తివృత్తము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. అరఁటికెట్టు యొక్క మూలము చూ, రంభ 2, 2 కస్తూరి పూఁత చూ, పూఁత. 8, 8 ముట్టుదాని కాఁగిలింత చూ, సంశ్లేషము. కుస్తిస్కృంఁడు సం. వి. ఆ. పుం. ప గ వా ని చారుఁడు. కుస్తుంబరి సం. వి. ఈ శ్రీ = కొలిమిరి ధా న్యాకము * చూ, విఠున్నకము. 1 కుస్తుంబురువు సం. వి. ఉ. న = కొలిమిరి —వై— కుస్తుభుఁడు. సం. వి. ఆ. పుం. వెన్నుఁడు చూ, విష్ణువు. 1 కుహకజీవి సం. వి. విణ వ్ మాయాజీవి చూ పాత్రిహారకుఁడు కుహకము. సం. వి. ఆ. పుం మోసము చూ, వంచన కుహకస్వనము సం. వి. ఆ. పుం 1 కుక్కు టము చూ, పుంఁ, 2 అడవికోడి: చూ, పుంఁజి కుహకస్వరము సం. వి. ఆ. పుం —వై— కుహాణము. సం. వి. ఆ. పుం కాహశము, బూర చూ, వీణె కుహాణుఁడు సం. వి. ఆ. పుం బారుఁడు చూ, అంకుమగఁడు. కుహాని సం. వి. ఆ. శ్రీ అర్థాపేక్షచేతనగు కపటచర్య చూ, హాహాన కుహానము సం. వి. ఆ. పుం 1. ఎలుక: చూ, మాషికము, 2 పాము చూ, సర్పము, విణ 3 ఈర్ష్యగలది చూ, నూడు. 1, న. 4 ఒక రకముకుండ చూ, భాండము. 8; 5. గాజీ గిన్నె చూ, పాత్రము 6, 6. ఉండ: చూ, గోశము. 2

కుమానుడు. సం. వి. అ. పుం 1. ముక్కంటి: చూ, శివుడు, విణ 2. అసమానుడు: చూ, నూడుకాడు; 3 అన్నానులకొత్తై దంబ ముగా ధ్యానమానప్రతాదుల ధరించి వేసము తోడిదిరగు టక్కరి సన్నాసి: చూ, ముని.1. కుమారము. సం. వి. అ. న. 1. గుహ చూ, రంధ్రము. 1, 2 తొత్తి చూ, రంధ్రము 1, 3. బెజ్జము: చూ, రంధ్రము 1, 4. ఇంద్రా జాలాదిమాయ చూ, మాయము 1, 5 ఇంటి హేరు చూ, వెలిసె, 6 మొగము చూ, వదనము 2, 7. ఉలివలూగ చూ, శ్రోత్రము, 8 కందర్పని చూ, స్వరము. 2, 9. కుత్తుక చూ, మెడ, 10 దగ్గఱ చూ, సమీపము.1, పుం 11 తెల్లతుమ్మ * చూ, విటదిరము, 12 కుమారమును పాము. చూ, సర్పము.

కుమారి సం. వి. న్. పుం గారడీడు చూ, ప్రాతిహారకండు

కుమారిత్వము సం. విణ. 1. రతికూజితము: చూ స్వరము 2; పుం 2 రూ-కుమారుతుము కోకి లధ్వని చూ, స్వరము. 2, 3 ధ్వని చూ, స్వరము 2

కుమారుడ: సం. వి అ పుం కుమారుడను రాజు చూ, రాజు 1

కుమాళ సం. వి. ఆ. స్త్రీ. రూ-కుమాళి-కూమాళ కాళె, 2, 5, ఆ 142 చూ, వీణె

కుమాళి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. పూగపుష్పిక, వివా హసంబంధముగు పుష్పతాంబూలము చూ, పోకపాత్తి.(చూ, పోక)

కుమాళి. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. చూ, రూ- కుమాళ (ఆ, పా ప్ర నాట్య)

కుమావు సం. వి. ఉ. పుం. 1. కువేరుడు చూ, శ్రీమడు. 1 ఉ. స్త్రీ. 2 చంద్రకళ కాన రాని యనువన చూ, నూశ్యేంఠుసంగము, 3. కోకిలధ్వని చూ, స్వరము. 2

కుమాళంకరము సం. వి. అ పుం కోయిల చూ, పికము

కుమాముఖము. సం. వి. అ. పుం —వై,—

కుమారవము. సం. వి. అ పుం —వై—

కుమావు సం. వి. ఈ. స్త్రీ: చూ, రూ- కుమావు 2-3, 3. మంచుకొండ యందు బుట్టిన కుమానాది చూ, నది.

కుహేళిక. సం. వి. ఆ స్త్రీ. హిమాని, మూడ మంచు చూ, హిమము

కుళాయ. వై వి. = భోలక: రూ- కుళ్ళాయి. టోపి, పులరచితమకుటుము ఉ, రా. 5, ఆ 270 చూ, వస్త్రము. (రూ-కుళాయి-కుళ్ళా- కుళ్ళాయి- కుళ్ళాయి)

కుళాయి వై. వి = —వై —

కుళింగము సం. వి. అ. పుం అడవి పిచ్చుక చూ, పిచ్చుక.

కుళీరము. సం. వి. అ. పుం ఎండ్రకాయ చూ, వీర

కుళ్ళత్తము సం. వి. అ. పుం: చూ, రూ- కులు త్తము

కుళ్ళతాంజనము సం. వి. ఆ. న కనుపాలవిత్రులు: చూ, రసాంజనము

కుళ్ళుత్తిక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. చూ, రూ-కులుత్తిక.

కుళ్ళుపు దే వి ఉంగరముబొదిగెడు వికాల మగుమణివిశేషము చూ, రత్నము 1

కుళ్ళా వై వి = భోలక: టోపి చూ, రూ- కుళాయ

కుళ్ళాయి వై వి = —వై — పా 2, ఆ 16

కుళ్ళాయి. వై. వి = —వై —

కుళ్ళు. దే ఆ క్రి చూ, రూ- కుళ్ళు

కుళ్ళుపోతు. దే విణ. క్రుళ్ళగించు స్వభావము కల వాడు. వేచన. 1147 చూ, రూ-కుళ్ళుపోతు.

కూ

కూ. సం. వి. ఆ. (శ్రీ) 1 ప్రడవి చూ.భూమి 1
 డే అవ్య. (1) పిలువఁగా పామరజనులెచ్చి
 రించుకొనుటయందుగచ్చుధ్వని, (2)బాలబాలి
 కలు ఆటలయందొకరి నొకరు పిలుచుకొనుట
 యందు వచ్చుధ్వని, (3) ఏకాంతస్థలములకుఁ
 బోవువారలాకరిదొకరు పిలుచుకొనుటయందు
 వచ్చుధ్వని, (4) పొగబండివిలుచుటయందును,
 పోవుటయందును వెలువరించు ధ్వనివిశేషము,
 “పొగబండి ‘కూ’ అని కూయుచున్నది.”

కూఁక. డే వి అఱపు. చూ, స్వరము 2 (రూ-
 కూఁత)

కూఁకట. డే. వి నెవలిసిగ చూ, సిక. 1.

కూఁకటి. వై. వి. = కూకట 1. శ్రిట్టు, భార
 ఆర 6, ఆ 250 చూ, సిక. 4, 2. పిల్లశ్రిట్టు,
 కాశీ. 4, ఆ. 69: చూ, సిక. 4, విణ.
 3. ప్రధానము, కళా. 1, ఆ 26 చూ,
 శ్రీవ్యము. #

కూఁకటికుప్పె. ద్వ. వి. ధూమ్రాటము చూ,
 భృంగరాజము.

కూఁకటిగుడ్డంగి ద్వ. వి కాకమద్దువు చూ,
 చాత్యూహము

కూఁకటిగుప్ప ద్వ వి భంద్రాజము చూ,
 న్యాభ్రాటము.

కూఁకటిముప్పె. ద్వ. వి రూ- కూఁకటిమాఁగ
 చూ, భృంగరాజము

కూఁకటిమాఁగ. ద్వ వి. —పై.—

కూఁకటివేరు ద్వ. వి చూ, రూ- కుంకటివేరు.

కూఁకటివేళ్ళతోఁదెల్లగింపిటు. జా సమాలము
 గా నాశనముచేయుట “అతని రాజధానిం
 గూఁకటివేళ్ళతోఁ దెల్లగింది వేరుతేకుండ
 నేలనుట్టుము గావించు” (నీచివందిక-సంధి)

కూఁకటింకే. డే. ఆ. క్రి కూకలువేయ

కూఁకలు. డే. వి బ చూ, మందలింపులు -
 కూఁకు డే. ఆ క్రి. అస్తమించు; ఆం, భా.

శృ. 96 చూ, నింగివడు (రూ-కుంకు)
 కూఁత. డే వి 1. కూయుట, ఆం, భా ప్ర
 115: చూ, స్వరము. 2, 2 కంఠధ్వని చూ,
 స్వరము 2, 3 మృదంగాది ధ్వని చూ,
 స్వరము 2.

కూఁతకైదువు డే వి శోభము చూ, సంకు. 1.
 కూఁతనేల డే. వి (రూ- కూఁతపట్టు- కూఁత
 పట్టునేల- కూఁతపేటు)కోసు చూ, పరువు 2.
 (రెండునేల విండ్లుపట్టుకొలఁది, క్రోశము)

కూఁతపట్టు. డే వి. —పై—

కూఁతపట్టునేల డే వి. —పై.—

కూఁతపాటు. డే వి చక్కాయుధము: చూ,
 బాణము. 1

కూఁతపేటు డే. వి చూ, రూ- కూఁతనేల,
 సరిశ్శ. 3, ఆ 65

కూఁతు. డే వి. రూ- కూఁతురుచూ, పుత్రిక. 1
 కూఁతుకూఁతురు. డే. వి దొహిత్రి) చూ, మను
 మరాలు

కూఁతుకొడుకు. డే. వి. దొహిత్రి)చు చూ,
 మనుమఁడు

కూఁతుబిడ్డ డే. వి దేవంగం చూ, సది

కూఁతురు డే. వి చూ, రూ- కూఁతు.

కూఁతురుబుడవ డే వి నూఁగుదోస * చూ,
 దోస (పైతృకాంతి; మేహకాంతి, రక్తవసు
 నము కట్టును)

కూకీ. డే వి ఒకరకము పావురము (చూ ప్వాం
 తమని కొండలు) చూ, పావురము

కూకీపలుకు డే. వి. రతికూజితము (చూ, కూజి
 తము. 2, కూజితములు) చూ, స్వరము 2.

కూకు డే. వి. అమిత, ఆం, భా. ద్వి. బ్రి, 172
 చూ, పాలవిలుఁగుడు.

కూకుదుఁడు. సం విణ. వరుని సత్కరించి యలం

కృతురాలగు కూతునిచ్చువాఁడు చూ, రూ- కుకుమఁడు
 కూతురుగుండఁగి దే. వి రూ-కూకటిగుడ్డంగి
 చూ, దాత్యూహము
 కూతురుగుండే. దే వి రూ-మై-
 కూతువు. సం వి. ఈ శ్రీ. ఎనిమిదొడ్లనఱకుఁ
 బెండ్లి లేని పడుచు చూ. శ్రీ
 కూచము సం వి అ పుం చేన్న చూ,
 స్త్రము
 కూచి దే. విణ 1 యుద్ధమాత్రాభవ నైనికులు
 పాచ్చరిక పడుటకై యుద్ధవాద్యములను
 వాయించుట, 2 వాడి చూ, వాల్. 6
 కూచిక. సం వి ఆ. శ్రీ కలము చూ, లేఖిని
 కూచిమారుని అం. సస్తాధికరణములలో నొక
 టగు ఔపనిషదికమును రచించినవాఁడు
 (చూ, ఔపనిషదికము) చూ, ముని. 1.
 (చూ, సస్తాధికరణములు-కానుశాస్త్రము)
 కూచిమారుఁడు. అం పురుషభాతులు నాలుగింటి
 లోనొకతరగతివాఁడు చూ, పురుషభాతులు.
 కూచీము దే వి 1 గూటము చూ, తోలు
 మార్చిన, 2. కంబము చూ, స్తంభము, 3 పట్టి
 కాగ్రము చూ, కుసి. 1.
 కూటితము సం వి అ న 1 పక్షి ధ్వని.చూ,
 స్వరము 2, 2. కూకీపలుకు, శ్రీపురుషాల
 రతికాలమున కలిగెడు కంఠస్వని. చూ,
 స్వరము 2
 కూటితములు (లేక) పలుకులు అం. (రతికూటి
 తములు) = నెయిలి- హంస- లకుముకి- కోకిల-
 పావురము (5)
 కూజో వా. వి ఒకరకము మూతిపొడవుగల
 పాత్రము చూ, పాత్రము 6.
 కూటకము సం వి. ఆ. న. 1 = గొడగ. ఏడి
 కోలలేని నాణ్ణి చూ, లాంగలము 1;
 2. ఫాలము చూ, కఱంగోల, పుం. 8. వెం

దుర్గికలకొప్పు చూ, వేసలి, 4 కికివి. చూ,
 పాలపిట్ట, 5. కమ్మరవాని సమ్మెట: చూ,
 సమ్మెట
 కూటకృత్తు సం వి. త్ పుం 1 ముక్కంటి.
 చూ, శివుఁడు, 2 కరణము చూ. పంజీ
 కరుఁడు; 3. ఉమ్మెత్త * చూ, చాలా
 పుష్పము
 కూటజము సం. వి. అ పుం. రూ- కుటజము.
 కొడిసె * చూ, వత్సకము.
 కూటతానములు అం గాంధర్వవేదమునందలి
 రాగాధ్యాయములోని తానములు మూడింటి
 లో నొకటి. చూ, తానములు
 కూటపాలకము సం వి అ. పుం పితృజ్వరము
 చూ, కోగము. 1.
 కూటపుష్పము సం వి. అ పుం. 1. కూటపు
 వ్పమును చెట్టు .ఆట్టపోసకము, (తె. ప) -
 కుంద; 2 కుందము *. చూ, మెల్ల
 కూటపూర్ణము సం వి అ. పుం త్రిదోష
 జ్వరము. చూ, కోగము 1 (ఏనుగులయొక్క
 త్రిదోషజ్వరమని కొందఱు)
 కూటమి. దే. వి 1 కూడిక చూ, సంయోగ
 ము, 2 సురతము చూ, సంయోగము.
 కూటము సం వి అ. పుం, న 1 అమ్మచూ,
 బాణము 1, 2. ఆకాశములోనగునవి; 3 కప
 టము. చూ, బ్యాజము. 1, 4. కిణ్ణు చూ,
 కఱంగోల, 5 కొండకోమ్మచూ, శిఖరము,
 6 గవను, పెద్దవాకిలి. చూ, సదనము. 1,
 7. గారడము చూ, మాయము. 1, 8 ఏడుపు:
 చూ, రుక్మము; 9 = కూటువ పోగ్గచూ,
 రాశి. 1, 10. బొంతు చూ, వితథము; 11 కూ
 టయంత్రము. చూ, బోను, 12. సంపెట:
 చూ, సమ్మెట, పుం. 18 ఇల్లు: చూ,
 సదనము; 14. విటిగినకొమ్మగలవిడ్డు* చూ,
 వృషభము. 1; 15. పుట చూ, వల్సీకము;

16. లెక్కకలియకూడదము చూ, సంకలనము, 17 కాసెయలి చూ, వృత్తాదనము, పుంస. 18 కన్యపడే చేయవలసినపని కన్యపడక చేయునట్లు ఏర్పఱచినసాధనవిశేషము చూ, యంత్రము. "అచ్చుకూటము" మొ, 19 నిక్కము చూ, నిజము 2, 20. ఇనుపగుదియ చూ, ముద్దరము. 21. దోపము చూ, పాపము 1, 2. వి. (1) రూ- కూటాసు. కొలుపుకూటము భార ఉద్యో. 3, ఆ. 152. చూ, సభ 2, (2) చావడి, చవికె రూ- కూటాము చూ, సదనము 1

కూటాయంత్రము. సం వి ఆ స. వ్యాహృదులను పట్టెడబోను, గాలము (అని కొందఱు) చూ, బోను.

కూటాయంధము సం వి. ఆ పుం ఒకరకము యుద్ధము: చూ, యుద్ధము.

కూటవారాకి సం వి ఈ స్త్రీ, కప్పరపువంగ* చూ, వంగ.

కూటకాల్యులి సం వి. ఇ. స్త్రీ. కొండబూరుగు, రోచనము * చూ, వారిజము.

కూటసాక్షి సం విణి న్. మిథ్యాసాక్షి*చూ, సాక్షి (ఇట్లు కూటసాక్ష్యము, కూటవృత్తి కూటవాది, కూటాగారము ఇత్యాదులూ హ్యంబులు.)

కూటస్థము సం విణి 1 ఎల్లకాలము నొక్కరూపయియుండెడినది (ఆకాశాదికము), 2 వ్యాహృతిసఖనుగొంధ్యము చూ, రాజార్థము

కూటస్థుఁడు. సం వి. ఆ పుం. అన్వయుఁడు చూ, మూలపురుషుఁడు.

కూటాగారము సం. వి అ. స. 1 వేడమీఁది యిల్లు: చూ, సదనము. 1, 2. ఇంటికప్పు చూ, సదనము 1.

కూటాము. దే. వి చూ, రూ- కూటము.

కూటాయంపు సం. వి. ఉ. పుం గుగ్గిలము * చూ, మహిసాక్షి.

కూటికండ దే వి అన్న పు కండ: చూ, భాండము 3

కూటిసీర్లు దే వి పుల్లసీర్లు చూ, కుక్కము. 1. కూటిముత్తెము ద్వ. వి మనుష్యులచేతేయబడునట్టి ఒకరకము ముత్యము చూ, ముత్తెము.

కూటిసారా దే వి. అన్నమునఁబుట్టినసారాయి చూ, సుర 2.

కూటు. దే వి ధాన్యముంఁబుటకు వెంటితో నేర్పఱచెడు గరిసె చూ, పంటసాల

కూటుఁడు. సం వి ఆ పుం కాయ తోలుచు వాఁడు, కానీఁడ చూ, తాతిపనివాఁడు

కూటువ. దే వి (రూ- కూటువు- కూటు) 1 పోగు, రసే 3, ఆ. 80 చూ, రాశి 1, 2 దండు, ఆం, పదా. నర 111 చూ, సేన 1, 3 పొగిసీరమునాము చూ, నమునాము

కూటువమూక దే వి పోత్యాచావఱచి అక్కడక్కడ వెదకఱెచ్చిన పిఱికిమలము, భార ఉద్యో 2, ఆ. 208, దశ 4, ఆ. 117 చూ, సేన 1

కూటువు. దే. వి చూ, రూ-కూటువ. (గుంపు ఆచ్చ ఆర 50 28)

కూడ దే ద్రౌ సమీచిమనునర్థమును దెలుపునది, వి, పు 7, ఆ 1098 చూ, సైతము

కూడఁబడు దే ఆ క్రి (కూడక + పడు) చేరు, హరి. 5, ఆ 280 చూ, సమీచించు.

కూడఁబెట్టు దే స. క్రి (కూడక + పెట్టు) చేర్పు, వికృ 2, ఆ 168 చూ, సంకృశించు

కూడమట్టు. దే న క్రి. తఱుముకొనిపోవు: చూ, వెంబడించు.

కూడలి దే. వి. చెంటిమూఁటికూడిక "కూడలి వోగ్రక" చూ, సంభేదము. 1

కూడలితాయి జే. వి. ఎల్లతాయి (ఇది హద్దు తెలుపును) చూ, కాలు.

కూడలివాయి ద్వ వి. రెండు పంచేలు చేరెడు మూల నేర్పఱచిన నీటివారి

కూడిక జే. వి 1. చేరిక చూ సంయోగము, 2 కూడుకొన్న శబ్దార్థములయొక్క భావకర్మములు చూ సాహిత్యము 1

కూడు జే వి. 1 అన్నము గూ సాదము 1, అం పేర్ 2. కూడఁజెట్టు. "లెక్కఁగూడు-మతిఁగూడు." చూ, సంకీర్ణించు, అ క్రి. 8 అతుకు గూ. సంధించు, 4 అమలపడు. యుక్తముగు; భార కాం 1 ఆ. 251 చూ, సరిపడు 2, స క్రి 5 పాండు చూ, పూర్తిచేయు.

కూడుగుడ్డ జే వి. అన్నవస్త్రములు, కశిపువు చూ, సాదము. (1)

కూడువల జే వి మిగులు చూ, లాభము. 1 కూడ్యము. సం. వి అ న రూ- కుడ్యము = గోడ చూ, మఱుఁగుగోడ.

కూడి సం విణ ఇ చూ, రూ- కుడి. 2

కూడిక. సం. వి ఆ శ్రీ. కొమ్మిలూర చూ, వీణె.

కూతము సం వి అ న అభిప్రాయము చూ, స్మృతి. 1

కూత్తముఁడు సం వి అ పుం. భూమిలోను త్తముఁడు (ఇట్లు కూత్తారణము, కూత్తిర్ణము, కూత్తొంగము, కూత్తొళ్లులు ఇత్యాదులూహ్యంబులు.)

కూదరఁడు సం. వి ఆ. పుం కుత్తితమైన కడు పుగలవాఁడు. (ఇట్లు కూద్దలము, కూదయము, కూడఁతము ఇత్యాదులూహ్యంబులు)

కూద్దాలము. సం వి అ పుం చూ, రూ-కుద్దాలము. 1-2.

కూస. వై. వి- కుళకః. 1 రూ- కున్న- కుట్ట. పిల్ల. ౬౦. భా ద్వి 99-చూ, శకుపు, 2. రూ- కున్న- కుట్ట. బిడ్డ అచ్చ. బాల, కాం. 76: గూ, శకుపు.

కూసగుంత వై వి మీట మొదలుఅనెడు పల్లము, హంస. 1, ఆ. 198.

కూసమ్మ వా. వి నడువనేరనిది. (ఆఁడుది) "కుంటికూసమ్మ"

కూసలమ్మ. వా. వి పిల్లలతల్లి. "కూసలమ్మకూసలమ్మమ్మ అని అఱచుచున్నది."

కూసి-కూసి. వా. వి చాత్య.

కూ సేగారివైద్యము. పా కూసేవొరగార తెచ్చిన పృథ్వీశాస్త్రవికీర్ణ. (తొట్టివైద్యము.)

కూన్నతుఁడు సం వి. ఆ పుం. భూమియందు న్నతుఁడైనవాఁడు (ఇట్లు కూన్నమ్మిఁడు, కూన్నామము, కూన్నేత, కూన్నేయుఁడు. ఇత్యాదులూహ్యంబులు.)

కూపకము. సం. వి ఆ పుం 1 ఆఁడుదాని పిఱుఁచులమీఁది గుంటలు: చూ, గుంత 2, 2 చెలము చూ, సరస్సు 1; 8 ఓడకంబము చూ, స్తంభము 1; 4 చేతిసిద్ధి చూ, సిద్ధి.

కూపకూర్కన్యాయము పా నూతిలోనున్న తాఁజేలు ఆనూయియే సమస్త ప్రపంచమని యూహించినవిధము.

కూపఖిసనన్యాయము. పా. కొంపలంటుకొనిన తరువాత నూయి త్రవ్వనారంభించిన విధము కూపగండము. సం వి అ పుం విధవాలక్షణము చూ, లక్షణము 1

కూపమండూకన్యాయము పా నూతిలోని కప్ప ఆనూయియే సమస్త ప్రపంచమనకొను విధము. (కూపస్థమండూకన్యాయము)

కూపము సం వి అ పుం. 1 బెజ్జము. చూ, రంధ్రము. 1, 2. పిఱిఁదిమీఁది గుంత చూ, గుంత. 2: 8. ఓడకంబము: చూ, స్తంభము. 1,

4. చెలప చూ, సరస్సు. 1, 5 ఉడపానము చూ, నయ్యి, అం. 6. సప్తసంశాసములలో నాకటి చూ, సంశాసములు.

కూపాంగము. సం. వి అ. పుం. గగురుపాటు చూ, రోహంచలుము.

కూపాండక. సం. వి. అ. శ్రీ ఉసిరిక * చూ, శ్రీఫలి.

కూపారము సం. వి అ పుం. కడలి : చూ, సముద్రము.

కూపాలయము సం. వి అ పుం 1. కమరము చూ, తాండేలు, 2. గుడిసెచూ, సదనము. 1.

కూపి సం. వి ఈ. శ్రీ: చూ కుప్పియ 1-2.

కూపిక సం. వి అ. శ్రీ. నీటినడిమి కొండ చూ, పర్వతము.

కూపీ. వా వి. గుట్టురవాస్యము. (రూ-కూబీ)

కూపెట్టు దే అ క్రి (కూయి + పెట్టు) 1 అటచు, కాశీ 7, ఆ చూ, శబ్దించు. 2 మొ

అయిదు. ఆము. 4, అ. 204 నూ, రోదించు

కూబరము. సం వి. అ పుం. 1. బండినొగ చూ, రూ- కుబరము, 2. ఏచుగు చూ,

చాస్తి, 3. కపోటి చూ, మోచేయి, విణ 4= కొమరు. మనోజ్ఞము చూ మౌద్గ్యము.

కూబరద్రువు. సం వి. ఉ పుం తినిశము * చూ, వంశులము.

కూబరి. సం వి. న్. పుం. రథము చూ, శకటుము

కూపము సం వి. అ. న. సరోవరము. చూ సరస్సు. 1

కూయి దే. వి 1 రూ- కుయి- కుయ్యి మొల భార విరా. 2, ఆ 177 చూ, స్వరము 2

2 రూ- కుయి- కుయ్యి. కావలి భార. విం. 5, అ 284: చూ, రక్షణము

కూయు. దే. అ. క్రి. 1. అలయచూ, శబ్దించు, 2. మొరపెట్టు: చూ, రోదించు.

కూర వై వి 1 కాకము చూ, వ్యంజనము. 1, 2. ఆప పువ్వు కాయలోగు భేదములచే పది విధములుగలది చూ, కాకము 1.

కూరకాడ దే వి కూర చూ, కాకము. 1. (త్రోటుకూరకాడలోనగునవి)

కూరనార. దే వి — వై — కూరకు. దే వి. పారలుకు చూ, లుంరసము

కూరనెల్లి. దే. వి నెల్లి * చూ, శ్రీపల్లము. 1 కూరపనుపు. దే. వి. కూరలోచేయుపనుపు చూ,

వర్ణము. 6 కూరము సం. వి అ న అన్నము చూ, సాదము (1)

కూరముక్క దే వి. కూరలోని కునుక

కూరముక్క దే. వి ఒకరకము చేప చూ, మత్స్యము 1.

కూరంము సం వి అ పుం కపోడి చూ, మోచేయి

కూరాడు. దే వి కాంచినకలి చూ, కుక్తము 1 కూరిచి. దే అన్య రూ- కూర్చి గుటిచి ఉద్దే

శార్థమునందు ద్విత్వీయవిభక్తితో చేరివచ్చునది. "రామునిగూరిచి, సోమునిగూరిచి"

కూరిమి దే వి రూ- కూర్చి చేరిమి చూ, స్నేహము 1

కూరు దే అ. క్రి. 1 కలుగు భార భీష్మ 2, ఆ 364 చూ, పుట్టు 2. 2 దూసుకొని

పోవు భార. ఉద్యో 3, ఆ 268 చూ, దుస్సిపోవు, స. క్రి. 3. పాంచు వారి ఉ

9, అ. 44: చూ, ప్రిప్తించు కూరుకు దే వి 1. రూ- కూర్క- నిర్దుర. భాగ.

10, సుం పూ 1714 చూ, స్వప్నము. 2, ఆ క్రి 2 కునికపడు, నై. 3, అ 116 చూ,

నిద్రించు (ఇక్కడ కూరుకుటయనగా మం దముగా నుండుట అనియర్థము)

కూరుకుపాటు దే. వి. చూ, రూ- కురుక- కూర్కపాటు

కూరుకు వాడు. జే. వి. రూ- కూర్చువాడు
 చూ, నివారిపు.
 కూరుకొను. జే. ఆ. క్రి. 1. చొచ్చు, రూ-
 కూర్కొను చూ, సోతు. 4, అం ప్రే
 2. రూ- కూర్కొను చొప్పించు, కుక్కూ-
 చూ, చొప్పజుచు
 కూరుచే. జే. ఆ. క్రి. 1 రూ- కూర్చు, ప్రియ
 పడు చూ, సంధించు 2, ప్రే 2. రూ-
 కూర్చు. కూడబెట్టు చూ, సంగ్రహించు
 కూరుచుండు జే ఆ క్రి (కూరిచి + ఉండు)
 అసీనుడగు రూ- కూర్చుండి కాశీ. 5, ఆ.
 40 చూ, వేంచేయు
 కూరుచుండుట జే వి. ఉపదేశము చూ,
 స్థితి 2
 కూరుచున్నవాడు జే వి రూ- కూర్చున్న
 వాడు చూ, ఉపవిష్టుడు
 కూరుపరి. జే విణ. (కూరుపు + అరి)ఘటకుడు.
 కూర్చున్నట్టివాడు రూ- కూర్పరి చూ,
 సంధాయకుడు
 కూరుపు. జే వి. రూ- కూర్చు ఘటకు చూ,
 సంధానము 1
 కూరుమొన. జే వి యుద్ధసన్నద్ధసేన చూ,
 సేన 1
 కూర్చు జే వి చూ, రూ- కూరుకు
 కూర్చుపాటు జే. వి చూ, రూ-చురుక-కూరు
 కుపాటు
 కూర్చువాడు జే వి చూ, రూ- కూరుకు
 వాడు.
 కూర్కొను జే ఆ క్రి) చూ, రూ- కూరు
 కొను (చొచ్చు— రామా 3 ఆ. 93.
 కుక్కూ— భార శ్రీ. 1, ఆ 142)
 కూర్చు. సం. వి. ఆ శ్రీ. 1. తనయాలు చూ,
 భార్య, 2 కళము చూ, తృణము. 1, 8 కప
 టము చూ, వ్యాజము. 1, 4. పీరుము చూ,
 శీలం.

కూర్చుకుండు. సం. వి. ఆ. పుం. బట్టలకుట్టు కిల్పి
 జాలెవాడు చూ, సాచికుండు.
 కూర్చుకేసరము సం. వి. ఆ. పుం. కొబ్బరి *
 చూ, నారికేళము.
 కూర్చుపల్లక సం. వి. ఆ. శ్రీ దూసరితి *
 చూ, వల్సానది
 కూర్చుము. సం. వి. ఆ. పుం, న 1 దర్శనడికిలి
 చూ, పిడికిలి, 2. కనుబొమల నడుము చూ,
 భూమిమధ్యము, 3 వెరిసిన మీసగడ్డములు
 చూ, శ్మశ్రువు, 4. మెచ్చుచూ, స్తోత్రము,
 5 మోసము చూ, వంచన, 6. కరిసము చూ,
 బెడిదము, 7. కపటము చూ, వ్యాజము 1;
 పుం 8. జెండాకుచ్చెలు చూ, పర్యక;
 9 దంభము చూ, హంకారము, 10 పొగ
 డిక చూ, స్తోత్రము
 కూర్చుకీరము. సం. వి. ఆ. పుం. జీవకమనెడి
 గంధద్రవ్యము * చూ, రాజార్థము.
 కూర్చుకేళరము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, కూర్చు
 కేసరము. *.
 కూర్చువరి అం. ఆశ్వశాస్త్రమునందలి ఆశుభా
 వర్తములలో నొకటి చూ, ఆశుభావర్తములు.
 కూర్చి సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1 చిత్తరువువాయు
 పోగర చూ, వైధనిక, అన్య 2 చూ, రూ-
 కూరిచి.
 కూర్చిక సం. వి. ఆ శ్రీ. 1 కుంచెకాలు:
 చూ, బీగము, 2. జోన్ను (ఇది ద్వివిధము.—
 దధికూర్చిక, తక్కికూర్చిక) చూ, పాలు 1,
 8 చిత్తరువువారి నెడు తూలిక చూ, శేఖరి,
 4 ముకుళము చూ, మొగ్గ. 1, 5 నూచి
 చూ, నూది, 6 బట్టలకుట్టు, బట్టుముడి (అని
 కొండలు) చూ, కున్నవాయుము, 7. కను
 బొమ చూ, భూమిపు, 8 గడ్డము చూ,
 చిబుకము; 9. వలపుకీలు చూ, పోకముడి;
 10. బంక. చూ, మూనిబంక.

కూర్మ డి. ఆ. క్రి చూ, రూ- కూరుడు.
కూర్మండబడు. ద్వ. ఆ క్రి (కూర్మండన్ +
పడు) కూర్మడు, (స్థానమునపడు) భార.
భిష్క. 1, ఆ 188 చూ, వేంచేయు.

కూర్మండు. డి. ఆ క్రి చూ. రూ- కూరు
యండు. (వ్యాకరణవిషయము — ధాతు
పులలోనగువానికి ధాతువునకేటి ప్రత్యేకా
ర్థములుగలవగునవి శబ్దపల్లవంబులనబడు. 'కూ
రుయ + ఉండు' కూరుయ అను ధాతువునకు
ఉండు అనుధాతువు చేర్చగా వేర్వడిన
'కూర్మండు' అను శబ్దమునకు ఆధాతువుల
యర్థంబునకంటె భిన్నమైన యర్థమున్నది.
కావున "కూరుచుండు" అనునది శబ్దపల్లవము
"కూర్మండు" యనునది యపశబ్దము మేలు
కొను అనుచోట మేలుఅనునది ధాతువు గారు
మేలుకొను అనునది భిన్నార్థముగలవై శబ్దపల్లవ
మయ్యెడి. — ఇట్లు నిలుచుండు - పరుండు -
పన్నుండు - అఁకొను - ఈకొను - ఈయకొను -
ఇయ్యకొను - రకొను - రైకొను - మేకొను -
మయికొను - మేలుకొను - మేలుకను - మేలు
కాంచు - ఆలువడు - విలువడు - చొప్పడు -
వెలువడు - తలపోయు - వాసపోవు - ఆపోవు -
కొంపోవు - కొనిపోవు - విజయం యు - విజ
యముచేయు - విచ్చేయు - వేంచేయు - అంది
చ్చు లోనైనవి శబ్దపల్లవంబులు)

కూర్మనము. సం. వి. ఆ. న. స్త్రీ పురుషులవచనవిహా
రము రూ- కుర్మనము. కందుకాదికీర్ణ చూ,
విలాసము. 1.

కూర్మని. సం. వి. ఈ స్త్రీ నైత్యిశుద్ధ శార్మి
చూ, పుస్తకము.

కూర్మకుడు. సం. వి. ఆ. పుం. కుట్రపువాడు
చూ, సౌభిక్షండు.

కూర్మకము. సం. వి. ఆ పుం. 1. రూ- కుర్మ
కము: చూ, మోచేయి, 2. జానువు. చూ,
భోజకాలు: 3. మండ: చూ, సీలమండ.

కూర్మరి డి వి 1. రూ-కూరుకరిచూ, సంఘా
యకుడు, 2. హార్షియశబ్దపంతుబంధము చూ,
హార్షి 1, విలా 3 సంఘానముచేయునది.
(సీత్యేయరి కొండలు)

కూర్మాసకము సం వి ఆ పుం, న. 1 =
మలుచ అరణిట్ట, గొంతుక మొదలుపాదముల
దాఁక వేసికొనుచొక్కాయ (అనికొండలు)
చూ, వక్రము, 2. = మలుసము చూ, అవిక
(చూ, వక్రము)

కూర్మాసము సం వి ఆ. పుం. 1-2 — వై —,
3 కవచము చూ, వారవారణము

కూర్మ. డి వి చూ. రూ- కూరుపు
కూర్మకము అం ఉత్తానకరణబంధములు నలు
బదియొకటి-టిలో నొకటి చూ, ఉత్తానకర
ణబంధములు

కూర్మపృష్ఠకము సం వి ఆ. న. మూతరుడు
చూ, పాత్రము 6

కూర్మపృష్ఠము సం వి ఆ. పుం 1 తెల్లవెద్ద
గోరంట * చూ, మహాసహ, 2. తాచేలు
వెనుకపక్కి

కూర్మము సం వి ఆ పుం 1 కమరము చూ,
తాచేలు. అం 2 ఉపవాయువులు అయిదిం
టిలో నొకటి చూ, ఉపవాయువులు, (చూ,
వాయువు), 3 అవతారములు పదింటిలో
నొకటి చూ, అవతారములు, 4 పురాణము
లు పదునెనిదింటిలో నొకటి. (6000 స్లోక
ములు కలది) చూ, పురాణములు, 5 సంయుత
మాస్తములు ఇరువదినాలుగింటిలో నొకటి
చూ, సంయుతమాస్తములు.

కూర్మమోచము. అం. మోచాచతుష్టయమునందీ
యఁబడిన మతాంతరములు మూఁడింటిలో
నొకటి చూ. మోచాచతుష్టయము

కూర్మరాట్టు. సం వి జ్ఞో పుం. 1 ఆదికూర్మ మగు విష్ణువు. చూ, విష్ణువు. 1, 2 గుఱ్ఱపు ముఖముగల చేప చూ, నత్కృము 1

కూర్మాంగన్యాయము పా తాండేలు తన తల కాళ్లు మొదలగునవి హాపలకులగుకొని భద్ర పఱచుకొను విధము

కూర్మావతారము. అం చూ, కూర్మము. 3. (చూ, అవతారములు) (ఇందులవృత్తాంతము - పూర్వము అవ్యుతమును సంసాదించుటకు జేస తలును రాక్షసులును గలిసి పాఠసంద్రమును దఱచిరి. అందును మందగిరియను పర్వతముఁ గవ్వముగఁ జేసికొనిరి. వాసుకియనుపామును దాగిడుగఁజేసికొనిరి. అప్పుడు అందు అమ్మ తము పుట్టెను ఆబరువైన గిరిసముద్రమున మునుఁగఁకుండుటకు శ్రీమహావిష్ణువే తాండే లయి కొండక్రిందనుండి తనవీఁపున దానియొ సెను దీనినే కూర్మావతారమందురు)

కూర్మిక సం వి. ఆ. శ్రీ వీణయొక్క తింతుల నుండి పుట్టు స్వరాశ్రయమైన యొకానొక క్రియ చూ, స్వరము. 2

కూలంకవ సం వి. ఆ శ్రీ. ఏఱు చూ, నది. కూలంకవము సం వి అ పుం. మున్నీరు చూ, సముద్రము.

కూలంబడు ద్వ ఆ క్రి. (కూలక + పడు) కూలు, పడు రామా 8 ఆ 61 చూ, దొరలు (స్వార్థమున పడు)

కూలకము. సం. వి. ఆ. పుం, న 1 మ్తాపము, మట్టిమొదలగు వానిదిబ్బ చూ, భూమి. 1, 2. ఎడగడ్డ చూ. తీరము, పుం. 8 లక్క జనించుకొండ. కప్పిపర్వతము చూ, పర్వ తము.

కూలదిక్కు. సం వి శ్ శ్రీ చెలియలిగట్టు చూ, తీరము.

కూలము. సం వి అ. న. 1 దరి. చూ, రోభము;

2. గుంటు. పల్లము చూ, రంధ్రము. 1, 3. మ్తాపము, మట్టితోనిగువాని దిబ్బ చూ. భూమి 1 4 మూఁక వెనుక చూ, సేన. 1; 5 కొండకోమ్మ, కూటుము చూ, శిఖరము; 6 = కొలకు, తటాకము చూ, సరస్సు. 1

కూలవతి సం వి. ఈ శ్రీ. ఏఱు చూ, నది కూలచాంటకము. సం వి అ. పుం. నీళ్ళనుడి: చూ, నుడి 1

కూలచాలము సం. వి. అ. పుం. శ్రావణి * చూ, బోదధరము.

కూలి. జే. వి 1 పనిచేసినదానికిఁగా నిచ్చెడు ధనము వేరున. 1168 చూ, వేతనము, 2 పన్ను. మార్కె 5, ఆ. 18కి చూ, సిస్తు 1.

కూలినాఁడు జే వి జీతగాఁడు చూ, సంబర్ కాఁడు

కూలు జే. వి. 1 లవిత్రమూలము చూ, లవి త్రము, ఆ. క్రి 2 పడు చూ, కూలంబడు; 8 చేచ్చు. భార ఉద్యో. 2, ఆ. 271 చూ, మరణించు

కూలుయి జే పే. రూ-కూల్పు. 1. పడఁజేయు. 2 చేంపు చూ, మరణించు

కూల్పు. జే పే —వై— (పడఁజేయు — భార సభా. 2 ఆ 296)

కూవరము. సం విణ మనోజ్ఞము చూ హృద్యము కూవరి సం వి న్ పుం రథము చూ, శకటము 1. కూవలు సం. వి అ. న అనేక రంగులుగల కిలువపువ్వు చూ, పచ్చము 1.

కూశ్యాండకము సం వి అ పుం రూ-కూష్టాండకము * చూ, మహాఫలము.

కూశ్యాండము సం వి. అ పుం —వై— కూష్టాండకము సం వి అ పుం —వై.— కూష్టాండము సం. వి అ పుం 1 —వై.—, 2. బికానొక పినాచము: చూ, భూతము,

3. భూగ్రాణము, భూగ్రాణవిశేషము (అనికొందలు). చూ, శిశువు, అం. 4. ఘృతములలో నొకటి. చూ, ఘృతములు.

కూమ్మాండస్తేయన్యాయము పా గుమ్మడికాయల దొంగయనిన బుజము తడవిచూచుకొనె ననిన రీతి.

కూమ్మాండి సం వి. ఈ, స్త్రీ గౌరి. చూ, పార్వతి. 1.

కూమ్మాండుండు సం వి అ. పుం దేవతాగణ విశేషము. చూ, దేవతావిశేషము

కూసము. వై వి= కూర్వాస చూ, రూ- కుప్ప సము- కుబుసము.

కూసలేటగుట జా వా. సర్వకంచుకముతో సమ మగుట "వాని వ్యవహారమంతయు కూసలే టయ్యె." (కోసలేటగుట అనికొందలు)

కూసువిద్య వా.వి. అలవాటుయినపని "అభ్యాసము కూసువిద్య."

కూవాకుండు. సం. విణ. 1. ఈర్ష్యాకుపు చూ, నూడుకాండు, 2. మోసకాండు గూ, వంచ కుండు 1.

కూవాన. సం వి. ఆ స్త్రీ చూ, రూ- కువాన కూళ వై. విణ = కూర్క. రూ- కూళండు కుత్తికుండు రసి 3. ఆ 89 వేదన 1164 చూ, వ్యాధుండు 2.

కూళతనము దే విణ. కుచ్చిత్రము చూ, హీనము. 1 కూళుండు వై. విణ 1 = కూర కుచ్చికుండు చూ, వ్యాధుండు. 2, 2 మూఘుండు చూ, మూఝుండు

కూళ్పాపిడలు. దే వి. ఒకరక ముండివంటు చూ, భక్ష్యము.

కృ

కృ. సం అప్య. ఎక్కడ చూ, యత్ర. 1. కృంత్రము సం వి. ఆ న. నాగలి చూ, లాంగలము 1.

కృంతనము సం. వి. ఆ న. కత్తిరించుట చూ, ఛేదనము

కృకణము. సం వి అ పుం 1. కక్కెర, పిన్న కక్కెర (అనికొందలు) చూ, బకము, 2 కృమి చూ, పురుగు

కృకము సం వి. ఆ పుం. కంఠనాళము చూ, బొండుగ, 2 కంఠము చూ, మెడ, 3 ముచ్చిలి గుంటమీది బుడిపి చూ, బుడిపి.

కృకరము సం వి అ. పుం. 1. ఉపవాయువులు అయిదింటిలో నొకటి చూ, ఉపవాయువులు. (చూ, వాయువు, 2 కక్కెర, పిన్న కక్కెర (అనికొందలు- చెండు నొకటియే యనికొందలు) చూ, బకము; 3 చవ్వమను మందు దినుసు చూ, రాజార్దము, 4 కరపీఠము* చూ, చాయమాకరము

కృకరుండు సం వి. అ. పుం ముక్కంటి చూ, శివుండు

కృకల సం వి అ స్త్రీ శౌండి * చూ, పిప్పలి 1

కృకలాశము స. వి అ పుం రూ- కృకలా సము 1 ఊసం వెల్లి చూ సరటుము, 2 తొండ చూ, సరటుము.

కృకలాసము సం వి అ పుం — వై. — కృకలాసుండు సం. వి. అ పుం గర్వగ్రస్తుండు చూ, పొగరుబోతు

కృకవామధ్వజుండు. సం వి. ఆ పుం కుమార స్వామి చూ స్కండుండు.

కృకవాకుపు. సం. వి. ఉ. పుం. 1 కోడి చూ, ఘోషి, 2 నిశాకరమును గాగ్రముపుకోడి చూ,

పుంజీ, 8. మైలచామతొండ చూ, సరటము, 4. తొండ. చూ, సరటము, 5 నెసలిచూ, మయూరము

కృతాటిక సం వి ఆ శ్రీ. వెడతల. వెడతల యందలి ముచ్చిలిగుంట (అనికొండలు) చూ. వెడతల

కృతాలాసము. సం వి ఆ పుం చూ, చూ-కృతలాసము.

కృతాము సం. వి ఆ పుం చిల్లరుడ్డి* చూ, పల్లకి.

కృతాము. సం వి ఆ న 1 కసటు చూ పాపము 1, 2 బాధ చూ, దుఃఖము; 8 సాంతపనాదికము, చ. తీయంతి కృతాము-అక్షకృతములను గుఱించియు దిననను వ్రాయఁబడియె మిగత కృతాములను వివరములును కొంతవఱకు నిచ్చట తెలుపఁబడెను. —

1 కృతాముకృతాము — ఇరువదియొక్క దినములు పాఠ్యతాగ్రయండుట, 2. చాంద్రాయణ వ్రతము — వ్రతారంభ మగు బహుళ పాడ్యమినాఁడు పగునాలుగు కబళములు భుజించి విదియమొదలుకొని కృమముగ నినమునకొక కబళమువఱకున తస్మింమి కొనుచువచ్చి అనువననాఁడు యేమియుఁ దినక ఉపవసంపవలయును పుకృతాడ్యమినాఁడు ఒక కబళము భుజించి విదియమొదలుకొని ఒక్కొక్క కబళమువఱకున యొక్కొక్క భుజించుచు పూర్ణియతో వ్రతము సమాప్తి నొందింపవలయును. ఇట్లు ఒక నెల ఆచరించుట చాంద్రాయణవ్రతము, కబళము=కోడిగుడ్డంత పరిమాణము అంతికంటె యొక్కవ గా గ్రహించినయెడల పుణ్యలోకపాపిష్టి గాని పాపనివారణముగాని కలుగఁజాలదు, 8. తప్తకృతాము — మూఁడుదినములు వేడినీరును, మూఁడుదినములు వేడిసొన్నను, మూఁడుదిన

ములు వేడినీయుయును తాగి మూఁడుదినములు నేమియుతాగక తినక ఉపవసించుట తప్తకృతామునంబడును ఆఱుపలములనీరును, మూఁడుపలముల పాలును, ఒకపలము నీయు తాగవలయును, 4 త్రీరాత్రీకృతాము — మూఁడుదినములుపవసించుట, 5 పరాకకృతాము — ఇతరచింతలలేక నియమాన్నితుండై పండ్రెండుదినములు లుపవసించుట; 6. పౌజాపత్యకృతాము — మూఁడు దినములు ఉదయమునందు భుజించి మూఁడుదినములు సాయంకాలమునందు భుజించి మూఁడుదినములయందెఱుగ లభించిన దానిని భుజించి మూఁడుదినములేమియుఁ దినక ఉపవసించుట— పౌజాపత్యకృతామునకు పృత్యామ్నయములు చెప్పఁబడుచున్నవి — 1 దేవ్యయుతము ఒక పృత్యామ్నయము దేవ్యయుతమునఁగా పదివేలపర్యాయములు గాయత్రిని జపించుట, 2 ప్రాణాయామశతద్వయము లెండవ పృత్యామ్నయము అనఁగా ఇన్నులు పర్యాయములు ప్రాణాయామములు చేయుట; 3 పుణ్యతీర్థమునందు ఆనార్ద్రశిరస్నానమును పండ్రెండు పర్యాయములు చేయుట మూఁడవ పృత్యామ్నయము ఆనార్ద్రశిరస్నానము అనఁగా ఒకపర్యాయము స్నానముచేసి తిలయాతీనతరువాత మరలస్నానముచేయుట. ఇట్లు పండ్రెండుపర్యాయములు చేయుట; 4. రెండవ యుడ దూరమందున్న పుణ్యతీర్థమునకు యాత్రార్థముపోవుట యీనాలుగునూ కృతామునకు పృత్యామ్నయములు; 7 సాంతపనకృతాము — గోమాత్రము, గోమయము, గోక్షీరము, పెరుగు, నెయ్యి, కుశోదకము వీనిని కృమముగ ఒక్కొక్క దినమునందు భుజించి యెడవనాఁడేమియు తినక ఉపవసించుట సాంతపనకృతామునంబడును, ఇంకను

పాదకృచ్ఛము. త్రిపాదకృచ్ఛము మున్నగు అంతర్భాగానులు అందలక పొయ్యిత్తములును శేషించికలవు. కొంతవఱ కాచూతావులను చూడనగును, పంచగవ్యమును అందలి వివరణముగూడనిచ్చట ఆనవనగమైనను విషయమొక చోటనే సుబోధకముగనుండుటకు వివరింపఁబడెను. — పంచగవ్యము — గోమూత్రము, గోమయము, గోక్షీరము, గోదధి, గోఘృతము, కుశోదకము అను నీయాఱుచేరిన దానికి నామము ఇది పవిత్రమైకది పాపములశోధించును. కృష్ణవర్ణముగలగోవుయొక్క మూత్రమును, శ్వేతవర్ణముగల గోవుయొక్క గోమయమును, తామ్రవర్ణముగలగోవుయొక్క పాలును, రక్తవర్ణముగల గోవుయొక్క వెరుగును, కపిలవర్ణముగల గోవుయొక్క నేతిని పంచగవ్యమునకు గ్రహింపవలయును ఇటుల ప్రాణీకవర్ణములుగల గోవులు లభించువఱకుడల గోమూత్రాది యైదుద్రావ్యములను కేవలకపిలవర్ణముగలగోవుయొక్కసంబంధములేనివానినే గ్రహింపవలయును గోమూత్రమును ఒకపలమును, గోమయమును అంగుస్తాంధమును, గోక్షీరము యేడుపలములను, గోదధిని మూడుపలములను, గోఘృతమును ఒకపలమును, కుశోదకమును ఒకపలమును పంచగవ్యమునిమిత్తము గ్రహింపవలయును, గాయత్రీ మంత్రముతో గోమూత్రమును “ఋంధద్వారాం దురాధరాం” అను మంత్రముతో గోమయమును, ‘అప్యాయస్వ’ అనుమంత్రముతో క్షీరమును దధికౌక్ష్ణోఅకౌఠం’ అను మంత్రముతో వెరుగును, ‘శుక్రపసి’ అనుమంత్రముతో ఆజ్యమును, ‘దేవస్యత్వా’ అనుమంత్రముతో కుశోదకమును గ్రహించి వీనినన్నిటిని అగ్ని సన్నిధిని ఉంచవలయును. ఈద్రావ్యములను “అసోహిష్ఠాః” అను ఋక్సూక్తో

గలిపి “మానస్తాకే” అనియెడి మంత్రముతో అభినంత్రీంపవలయును ఈపంచగవ్యమును యేడింటికి తక్కువకా ట్టియు, కొనుకలిగినట్టియు చిలుకరంగు కలిగినట్టియు, దర్భలతోగ్రహించి యథాకాత్రముగ పంచగవ్యమును హోమము చేయవలయును ఇరావతి ఇదంచుట్యైకకృమే, మానస్తాకే, శమగ్నిరగ్నిభిః” అనెడి మంత్రాచతుష్టయముతో హోమమునెన్ని హోమముచేయఁగా మిగిలిన పంచగవ్యమును బ్రాహ్మణులు తాగిగురుడు. ఆపంచగవ్యముంచిన పాత్రమునందు గోమూత్రాదికమును కలుపుట యెత్తుట మున్నగునవియన్నియు ప్రాణవపూర్వకముగనే ఆచరింపవలయును ప్రాజ్వలించునట్టి యగ్నిహోత్రము ఎండినట్టి కట్టెల నెటులదహించునో అట్టివిధముగా బ్రహ్మకూర్పము(పంచగవ్యము)యొక్క ప్రాణము సులప్రాణులదేహమునందుండు త్విగ్నస్థిసంబంధముగు సాహజులమును దహించును లోకత్రయమునందుండు దేవతలు ఈపంచగవ్యమునధిష్ఠించియున్నారు. కావున ఇయ్యది పవిత్రముగుచున్నది వరుణుండు గోమూత్రమునందును, గోమయమునందు అగ్నియును, దధియందువాయువును, క్షీరమునందు చంద్రుండును, నేతీయందు సూర్యుండును ప్రవేశించియున్నారు కావునపంచగవ్యమునర్హదేవతామయము అని పరాశరస్మృతి మున్నగునవి చెప్పవచ్చును) చూ, కృచ్ఛాత్రికృచ్ఛము, చాందార్యణకృతము, తిప్తకృచ్ఛము, త్రిరాత్రీకృచ్ఛము, పరాకకృచ్ఛము, ప్రాజాపత్యకృచ్ఛము సాంతపనకృచ్ఛము, పంచగవ్యము కృచ్ఛాత్రికృచ్ఛము. పా ఇరువదియొక్క దినములు పాలుతాగియుండుట అన్నకు వెండ్లి కాకయున్నప్పుడు అతనియనుమతి లేకయే వెండ్లాడిన తమమునకు (పరిశేత్త) పిల్లనిచ్చిన

కన్యాదాతకు యీపాఠ్యకృత్రము విధింపఁబడి యున్నది చూ, కృష్ణాము.

కృష్ణాగ్రము సా యా ఆర్థకృష్ణాము కృష్ణాచు సం వి ఉ పుం చిత్రకాండ చూ, చిత్రకండకు

కృతకము సం విణ. 1 మనుష్యులచేఁజేయఁబడి నది చూ, కృష్ణాము, (తే స) — ఏలి, 2. బిడాలకణము చూ, లవణము. 1.

కృతకర్మ సం విణ (క క. క) నేర్పరి చూ, సరుగుండు

కృతకర్మండు సం విణ — సై —

కృతకాది సం వి ఇ పుం క్రిడించుకొ జువ నేర్పఱుంపఁడిన కొండ చేఱిగట్టు చూ పర్వతము

కృతకృత్యండు. సం విణ నెలవేఱిన పని ల వాఁడు చూ, సుకృతి 1

కృతకోటి సం వి ఇ. పుం 1 కాళ్ళ పముని చూ, ముని 1, 2 ఉపవర్షముని చూ, ముని. 1

కృతగంధ సం వి ఆ శ్రీ కందారి * చూ, దుస్తువేళ

కృతస్మండు సం. విణ. చేసిన మేలు కుఱచి వాఁడు

కృతశ్చంద్ర సం వి ఆ. శ్రీ. కోశాతకి * చూ, బీఱ. 2

కృతశిష్ణము సం. వి ఆ పుం గర్భండు * చూ, పుత్రాదీవి

కృతశిష్ణము సం. వి. ఆ. పుం. కుక్క చూ, కునకము

కృతశ్ణండు సం. విణ. చేసిన మేలుతలఁచువాఁడు చూ, కుభంకరండు.

కృతత్ర. సం వి. ఆ. శ్రీ త్రాయమాణ * చూ, వార్షికము 1

కృతత్రాణ సం వి. ఆ శ్రీ. కలుఁగానుగు*. చూ, వార్షికము. 1

కృతపడు. మి ఆ క్రి (కృతము + పడు) 1. కడమ భార. కర్ణ 1, ఆ 226 చూ, గతిం చు, 2 విడఁబడు మార్క 1, ఆ 97 చూ, విరియు 5

కృతపుంఖండు సం విణ. గుఱితప్పకయేయు నాఁడు చూ, నూటికాఁడు 2.

కృతఫలము సం వి ఆ స. తక్కులిపండు చూ, వైజయంతి

కృతమాల సం వి. ఆ శ్రీ. మలయపర్వతము నఁబుట్టిన కృతమాలయననది చూ, నది.

కృతిమాలకము సం వి. ఆ పుం 1. నల్లగుడ్డగూబ చూ, సకినంపుఁబులుఁగు 2 తేల * చూ. తేల.

కృతమాలము సం వి ఆ. పుం ఆరగ్యంము * చూ, తేల

కృతము సం. వి ఆ న. 1. యుగములు నాలుగింటిలో మొదటిది చూ, ముగములు, 2 జాతకగ్రంథములంబట్టి— కృతయుగం బున గర్భాధానలగు మే జన్మలగుము (చూ, జన్మలైన సయము), క్రి విణ 2. పెల్లి చూ, హెమ్మ 2, విణ 3. చేయఁబడినది చూ, వ్యాసారము 1, 4 నోప్పింపఁబడినది చూ, హింసితము

కృతిముఖండు సం విణ 1 నేర్పరి చూ, సమర్థండు, 2 కృతపుంఖండు చూ, నూటి కాఁడు 2

కృతిమూలకము. సం వి. ఆ. పుం నల్లగుడ్డగూబ చూ, సకినంపుఁబులుఁగు.

కృతయుగము అం చూ, కృతము 1-2.

కృతలక్షణండు సం విణ గుణములఁజేఱఁబి సిద్ధిఁజెందినవాఁడు చూ, సరస్వ. తుండు. 3

కృతవేదన సం. వి ఆ శ్రీ. చేఱిబీఱ * చూ, బీఱ 2

కృతశ్లోనుము సం విణ.మహాశాస్త్రాచార్యు మా, కృతికరూడు సం. వి ఆ. పుం రావణుడు సంనోపము.

కృతసాక్షులు. అం. లిఖితుడు, సార్థుడు, యద్యచ్చాభిజ్ఞుడు, గూఢుడు, ఉత్తరుడు. 5 కృతసాపత్నిక. సం. వి ఆ శ్రీ మొదటి పెండ్లాము చూ, భార్య కృతసాస్తుడు. సం. వి ఆ పుం. 1 గుఱితప్ప కయ్యువాడు చూ, నూటికాడు 2, 2 నేర్పరి చూ, సమర్థుడు. కృతాంత సం. వి ఆ శ్రీ. కేణుకయనుగంధ ద్రవ్యము చూ, రాజార్థము. కృతాంతజనకుడు సం. వి. ఆ పుం ఇనుడు చూ, నూర్పుడు కృతాంతము సం. వి. ఆ. వ 1 ఆసుభకర్మము చూ, రుశతి, 2 భాగ్యము చూ, సంపత్తి, 8 సిద్ధిమైపరిచు చూ, సిద్ధాంతము 1 కృతాంతుడు. సం. వి ఆ పుం 1. జీముడు చూ, యముడు, 2 ధూర్తుడు చూ, వ్యాధుడు. 2 కృతార్థుడు, సం.విణ ధన్యుడు చూ, సుకృతి 1 కృతాలయము సం వి ఆ. పుం కప్ప చూ, మంధూకము. 1 కృతి సం వి ఇ శ్రీ. 1 ఇరువది చూ, విశంఠి, 2 వాగ్విషయకర్మ చూ, ఉత్తర పృథ్వీత్రయములు, 3 పృథ్వీత్రయము చూ, యత్నము, 4. వర్గగణియ చూ, వర్గ; 5 చేయుట చూ, వ్యాపారము 1, 6 నోప్పించుట చూ, దుఱిము, 7. ప్రబంధము చూ, పుస్తకము, 8. పుం 8 చేదురి చూ, విద్వాంసుడు, విణ 9 ధన్యుడు చూ, సుకృతి 1, 10 నేర్పరి చూ, సమర్థుడు, అం. 11 ఛందస్సులు ఇరువదియాటింటిలో నొకటి చూ, ఛందస్సులు, 12. సప్తసంతానములలో నొకటి. చూ, సంతానములు. (చూ, ప్రబంధము) (చూ, కావ్యము)

కృతికరూడు సం. వి ఆ. పుం రావణుడు చూ, రాక్షసుడు. 1. కృతికర్త. సాగ్రంధము విరచించినవాడు, కవి (చూ, కవులు) — కవులు యేడువిధములైరి. వివేకి, వాచక, రౌచిక, ఆర్థిక, శిల్పక, భూషకార్థి, మార్దవానుగులు. (వివేకి గణయతి ప్రాస శబ్దారజాని, అనుప్రాసబంధనీయ మాచులనెఱింగి చెప్పవారు వాచకుడు, మృదు సధురముగ గణిత రచించువాడు రౌచికుడు, మితశబ్దములలో విపులార్థమిచ్చు వాడు ఆర్థికుడు, యుక్తాదుల జెప్పవారు శిల్పకుడు, అలంకారముల బాంధుజనెడి వాడు భూషకార్థి మృదుపదములలోనే విరభాగ్యమును గనముజూపువాడు మార్దవానుగుడు.) (చూ, కావ్య నాటకములు కావ్యము) కృతిపతి సం వి ఆ పుం గ్రంథమునః కితమందిన వాడు కృతిభర్త. స ఖ ఋ. పుం — నై — (శ్రీలింగ చుదు — కృతిభర్త్రీ) కృతుడు సం వి ఆ పుం. కడుపుకూటివాడు చూ, జిఘత్సపు కృత్తము సం విణ 1. ఛేదింబడిసిది చూ, ఛేదియము, 2 కోయబడిసిది చూ, వృష్ణము కృత్తి సం వి ఇ శ్రీ 1 చర్మము చూ, తోలు. 1, 2 బి కానాక చేవత చూ, వేలుపు, 3 చెట్టుపైపట్ట చూ పట్ట 1, 4 బుజీపత్తి 8 * చూ, ధూర్ణము, 5 కత్తిరించడము చూ, ఛేదనము కృత్తిక సం. వి ఆ శ్రీ. = కత్తెర- కార్తి (అఱు నక్షత్రములు కలిసి మంగళకత్తివలె నుండును) ఇఱువదియేడు నక్షత్రములలో నొకటి చూ, నక్షత్రము 1 (కృత్తియని విశ్వకోశము), 2. = కిత్తి- క్షిత్తి. అగ్ని చూ, నిష్కా.

కృత్తికానుతుడు సం వి ఆ పుం. తుమార
స్వామి చూ, స్కందుడు.

కృత్తివానుడు సం వి వౌ పుం. ముక్కంటి
చూ, శివుడు

కృత్తుపు సం. వి ఉ పుం శిల్పి చూ స్వర్ణ
కారుడు

కృత్వ్య సం వి. ఆ స్త్రీ. 1 కేయుట చూ,
వ్యాపారము. 1, 2 ఒకానొక దేవర చూ

వేలుపు, 3 రచించినముగ్ధు చూ, రంగవల్లి

కృత్వ్యము సం. వి. ఆ న. 1. పరి వా, వ్యా
పారము 1, విణ 2 భనాదులచే భేదిపం

దగినది (శత్రుగృహాది)

కృత్వ్యుడు సం విణ. తపోగుండు చూ, లోప
ణుడు

కృత్రిమ సం వి. ఆ. స్త్రీ. 1. గజవిప్పలి* చూ,
పిప్పలి 1, 2 రసవాదమువలన జేసిన వెండి.

చూ, లోహము 1.

కృత్రిమకము సం. వి. ఆ. పుం తురుక్కుమను
గ్రంథ్యము చూ, రాజార్దము.

కృత్రిమసూపకము సు వి ఆ పుం అనేకపరి
మళవస్తువులు కూర్చి చేసినసూపద్రవ్యము చూ,
వాసన.

కృత్రిమము. సం వి ఆ. న. 1. కృత్రిమపుకీష్ట,
బిడాలవణము- కాచలవణము (అనికొండలు).

చూ, అవణము 1, 2 చిల్లచుట్టి* చూ సల్లకి,
పుం 3 జవాదియను గంధద్రవ్యము చూ.

రాజార్దము, 4 తురుక్కుమను గంధద్ర
వ్యము చూ, రాజార్దము, 5 శైలము, చూ,

రసాంజనము, 6 రతిబంధవిశేషము చూ,
రతిగంధము, విణ 7 మనుష్యులచే

జేయబడినది, ఏలి చూ, కృతకము 1

కృత్రిముండు సం విణ 1 చూ, కపటి. 1.
2 కీర్తితుండు: చూ, పుత్రిండు 1, అం
3 పుత్తులు నలుగురిలో నొకండు : చూ,

పుత్తులు, 4. పుత్తులు పండ్రెండుగురిలో
నొకండు చూ, పుత్తులు.

కృత్సము సం వి ఆ. న జలము చూ, నీరు, 1.
కృత్స్నము సం వి ఆ న. 1 కడుపు. చూ,

భ్రూణము 1, 2. జలము చూ, నీరు. 1.
విణ 3 అంతయు చూ, సర్వము

కృదంతిము సా ధాతువులవలన గలుగు నామ
వాచకములు కృదంతములు.

కృదరము సం వి ఆ న ధాన్యాదిగృహము:
చూ, పంటసాల, (చూ, సదనము. 1)

కృద్ధ. అం. గాంధర్వవేదమునందలి భావాధ్యా
యప్రమేయములొని దృష్టులు యెనిమిదింటి

లో నొకటి చూ, దృష్టులు.

కృప సం వి ఆ స్త్రీ 1. కనికరము* చూ,
దయ, 2. దయాంసము* చూ, కరుణము. 2

కృపణధన్వాయము సా లోభివాని సొమ్ము
పదల పాలగుననువిధము.

కృపణము సం వి ఆ. పుం. 1. కీటకము చూ,
పురుగు, విణ. 2 కుటిలమైనది

కృపణుండు సం. విణ. 1 పిసినిగొట్టు చూ,
లోభి, 2. కుత్సితుండు చూ, వ్యాధుండు 2

కృపాణకము సం వి. ఆ పుం కత్తి-వెద్దకత్తి
చూ, రిష్టి 2

కృపాణము సం వి. ఆ పుం —వై—
కృపాణి సం వి. ఈ. స్త్రీ 1 —వై—;

2 తైర చూ, బాణము 1

కృపాణిక సం వి ఆ స్త్రీ వెద్దకత్తి* చూ,
రిష్టి 2;

కృపావైతుండు సం వి. ఆ పుం బుద్ధజేపుండు.
చూ, బుద్ధుండు.

కృపాశుపు సం విణ ఉ కనికరముగలవాడు
చూ, దయాశువు

కృషి. సం వి ఈ స్త్రీ. దోణిని పెండ్లాము,
చూ, భార్య. 1.

కృషీటకము సం వి ఆ. న కడుపు చూ, కృమిరిపును. సం. వి. ఉ పుం విడంగము *
 భూనిము. 1 చూ, వాయువిశంగము
 కృషీటము. సం. వి. ఆ న 1 —వై—, కృమిశుక్తి. సం వి. ఇ. శ్రీ. జలశుక్తి చూ,
 2 జలము చూ, నీరు 1, 3. అడవి చూ, సం. 1
 విషము, 4 చిరుగు చూ, సమిధ. కృమిశైలకము. సం వి ఆ పుం త్రుట్ట చూ,
 కృషీటపాలము. సం వి. ఆ న 1 ఓడతెడు, వర్షకము.
 కేసిపాతము చూ, పీలి 2, పుం 2 కడలి కృమిలకము సం వి ఆ. న వనముద్దము *
 చూ, సముద్రము; 8 గాలి చూ, వాయువు వెనర
 కృషీటయోని. సం. వి ఇ. పుం. అగ్ని చూ, కృచి సం వి ఇ పుం తంతువాయుండు చూ,
 నిప్పు సాలెవాండు
 కృషీనుతుండు. సం. వి. ఆ పుం. ఆశ్వత్థాచు కృశము. ఆం. శస్త్రములలో నొకటి చూ
 చూ, దౌణిణాయనడు శస్త్రములు (చూ, బాణము 1)
 కృపుడు సం. వి ఆ పుం. వోణినిపఱఱడి, కృశము సం విణ 1 అల్పము చూ, స్వల్పము,
 (వ్యాసముహర్షి యనివిశ్వకోశము) 2 బక్కటిల్లినది చూ, బక్క, 8 సన్నము
 కృమి సం వి ఇ పుం 1 కీటకము చూ, చూ, నూత్నము 4
 పురుగు. 2. చెట్లమీఱడి నల్లపు గుగు చూ, కృశమైకడుపు పా ఉత్తమశ్రీ సామాన్య
 పురుగు, 3 లక్తుక చూ, లక్క లక్షణములలో నొకటి (పులిభోగభాగ్య
 కృమికంటకము సం వి ఆ న 1 కృమిప్పుము* సుఖములనుభవించును) చూ, ఉత్తమశ్రీ
 చూ, వాయువిశంగము, 2 చిత్రమాలము* సామాన్యలక్షణములు
 చూ, వహ్ని సంజ్ఞికము, 3 ఉడుంబరము * కృశాంగి సం వి ఈ శ్రీ 1 అంకోలగిరి *
 గా, మేడి. చూ, పీయంకపు, విణ 2 బక్కటిల్లినది
 కృమిప్పు సం వి. ఆ. శ్రీ. పసుపు చూ, (అడుది) చూ, శ్రీ
 వర్ణము 6 కృతాగురేనుండు సం వి స పుం ముక్కంటి
 చూ, కవుణా.
 కృమిప్పుము. సం వి ఆ. పుం 1 విడంగము కృశానుపు సం వి ఉ పుం అగ్ని చూ, నిప్పు
 చూ. వాయువిశంగము, 2 నీరుల్లి * గా, కృశాన్య సం వి వ పుం మేళముకట్టుకొని
 పలాండుపు, 3. లకునము * చూ, వెల్లుల్లి, తీవించువాండు చూ, వైలూషుండు
 4 సారిభద్రము * చూ, నూత్నవాయువు, కృశించి. సం ఆ కృ 1 బక్కటిల్లు చూ,
 5 బీడి * చూ, భల్లారకీ సాటసాటినోపు, 2 సన్నగిల్లు చూ, సన్న
 కృమిప్పు. సం. వి ఈ శ్రీ విడంగము* చూ వాణు
 వాయువిశంగము.
 కృమిజ సం. వి. ఆ. శ్రీ లక్తుక చూ లక్క కృషకుము సం. వి ఆ పుం. రూ- కృషికము.
 కృమిజగము సం వి ఆ న అగురు చూ, ఘాలము చూ, కణుగోల
 రాజార్ణము కృషకుండు. సం. వి. ఆ పుం దున్నువాండు
 కృమిజము. సం. వి ఆ న. —వై— చూ, వ్యవసాయి (రూ- కృషికుండు- కర్త
 కుండు- కార్తకుండు- కార్తికుండు)

కృమిరిపును. సం. వి. ఉ పుం విడంగము *
 చూ, వాయువిశంగము
 కృమిశుక్తి. సం వి. ఇ. శ్రీ. జలశుక్తి చూ,
 సం. 1
 కృమిశైలకము. సం వి ఆ పుం త్రుట్ట చూ,
 వర్షకము.
 కృమిలకము సం వి ఆ. న వనముద్దము *
 వెనర
 కృచి సం వి ఇ పుం తంతువాయుండు చూ,
 సాలెవాండు
 కృశము. ఆం. శస్త్రములలో నొకటి చూ
 శస్త్రములు (చూ, బాణము 1)
 కృశము సం విణ 1 అల్పము చూ, స్వల్పము,
 2 బక్కటిల్లినది చూ, బక్క, 8 సన్నము
 చూ, నూత్నము 4
 కృశమైకడుపు పా ఉత్తమశ్రీ సామాన్య
 లక్షణములలో నొకటి (పులిభోగభాగ్య
 సుఖములనుభవించును) చూ, ఉత్తమశ్రీ
 సామాన్యలక్షణములు
 కృశాంగి సం వి ఈ శ్రీ 1 అంకోలగిరి *
 చూ, పీయంకపు, విణ 2 బక్కటిల్లినది
 (అడుది) చూ, శ్రీ
 కృతాగురేనుండు సం వి స పుం ముక్కంటి
 చూ, కవుణా.
 కృశానుపు సం వి ఉ పుం అగ్ని చూ, నిప్పు
 కృశాన్య సం వి వ పుం మేళముకట్టుకొని
 తీవించువాండు చూ, వైలూషుండు
 కృశించి. సం ఆ కృ 1 బక్కటిల్లు చూ,
 సాటసాటినోపు, 2 సన్నగిల్లు చూ, సన్న
 వాణు
 కృషకుము సం. వి ఆ పుం. రూ- కృషికము.
 ఘాలము చూ, కణుగోల
 కృషకుండు. సం. వి. ఆ పుం దున్నువాండు
 చూ, వ్యవసాయి (రూ- కృషికుండు- కర్త
 కుండు- కార్తకుండు- కార్తికుండు)

కృపాణుడు. సం వి. ఆ పుం —వై—
 కృపాణువు. సం వి. ఆ. పుం చూ, కృపాణువు.
 కృపి. సం వి ఇ శ్రీ. 1 = కరిసనము, కినుక
 చూ, వ్యసనాయము ఆం 2 మనుజువృత్తులు
 నాలుగింటిలో నొకటి చూ, మనుజువృత్తులు.
 8 అర్థవేదములోని అష్టవర్ణములో నొకటి.
 చూ, అష్టవర్ణము, 4 ఏతుష్టస్వి విద్యారవివరణ
 ములలోని అర్థవేదము (యజుశ్చోదోపవేదము)
 కృషియనగా —భూమిని న్నివైరంబెట్టు
 తును నిర్ణయసింధువు, సన్యాసందము, శ్రేష్ఠ
 మతశాస్త్రము మీవలగు గ్రాంథములు గల
 వనియు, వానిచుండు వర్ణలక్షణానులు దెలు
 పఁబడియున్నవనియు, వాణిజ్యము వ్యవహారము
 చేయునప్పుడు దాన్యార్థంబు గొనుకాలము,
 విక్రియకాలము, లాభవిధి, విక్రియనిషేధ
 వస్తు వివరణములు గలవనియు దెలుపఁబడి
 యున్నవి) చూ, ఉపవిద్యలు
 కృషికము. సం. వి ఆ పుం, న చూ, రూ-
 కృషకము.
 కృషికుండు సం వి ఆ పుం 1 కున్నవాఁడు
 చూ వ్యవసాయి, విణ 2 దున్నుకొని జీవించు
 వాఁడు చూ వ్యవసాయి
 కృషిబలుండు సం. విణ దున్నుకొని జీవించు
 వాఁడు చూ, వ్యవసాయి
 కృషివలయు సం విణ కరివొండ * చూ,
 వొండ
 కృషివలుండు చూ, కృషికుండు
 కృష్ణకుండు సం వి ఆ పుం ముక్కంటి
 చూ, శివుఁడు.
 కృష్ణము సం. విణ 1. సీత్యము ఒకసారి
 దున్నుఁబడెనది (కల) చూ, భూమి. 1,
 2 ఈసవఁబడినది
 కృష్ణపచ్చము సం విణ వీరిపాధాన్యము చూ
 ధాన్యము.

కృష్ణపాక్యము సం. విణ చూ, కృష్ణపచ్చము.
 కృష్టి సం. వి ఇ శ్రీ 1 దుక్కి చూ, కృష్టి. 1;
 పుం 2 చేదును చూ, విద్వాంసుఁడు.
 కృష్ణ సం వి ఆ శ్రీ 1 కృష్ణాపది చూ,
 నది, 2 యమునాది చూ, నది, 3. ద్రోపది;
 చూ, శ్రీ, 4 దాగిత * చూ, స్వాదుఫల.
 5 నీలి * చూ, రంజని, 6 శాండి * చూ,
 సిన్ధులి 1; 7 జీలకఱ్ఱ నల్లజీలకఱ్ఱ (అని
 కొందఱు) * చూ, సువని, 8. కృష్ణతులసి *
 చూ, తులసి, 9 నల్లగలిజేరు * చూ, వర్ష
 కేతువు, 10 గుమ్మలకు * చూ, మహాఫలము;
 11 అశోక * చూ, శనూలచని 1, 12 హా
 మిన * చూ, శారిబ, 13 నల్లములు * చూ,
 సర్పము, 14 పర్పటి, శుత్రరకేకపు సుగంధి
 ద్రవ్యము చూ రాజార్ధము, 15 కాళోలి *
 చూ, వాయుసోలి, 16 కామగచ్చి * చూ,
 నామరాజి, 17 గురుగు * చూ, హస్తిన
 కృష్ణకుండము సం వి. ఆ గ. ఎట్లకలువ *
 చూ, పద్మము 1
 కృష్ణకర్ణాకృష్ణము పా ఈగ్రంథములీలాశుంఠం
 డువ్రాసెను చూ, కాశ్యపానికిములు
 కృష్ణకిర్కండు సం. విణ (వో ఈ వో) గురా
 చారుండు చూ, వ్యాఘ్రుండు. 2
 కృష్ణకశ్యాణము పా ఈ గ్రంథమునకు కర్త
 అల్లమరాజు సుబ్రహ్మణ్యునివి (19 శతాబ్ది)
 కృష్ణకాంభోజి సం వి ఈ శ్రీ నల్లగురిపెది *
 చూ, లులాబీదులు.
 కృష్ణకాకము. సం వి ఆ పుం చూంతు కాకి
 చూ, వాయుసము. 1
 కృష్ణకాష్ఠము. సం వి. ఆ. గ. కాలాగురువు
 చూ, రాజార్ధము
 కృష్ణకోహండు సం. వి. ఆ పుం జూదరి
 చూ, పందెకాఁడు.

కృష్ణగంధ సం వి. ఆ శ్రీ 1. ముగ్ధ* చూ, కృష్ణచేహము సం వి ఆ పుం. తుమ్మెద*చూ
 తిగివు 1, 2 కంఠస్థము* చూ, స్వర్ణ భృమరము 1
 డీరిణి.
 కృష్ణగర్భము. సం. వి ఆ పుం కట్టలము*.
 చూ, నుహాఫలము కృష్ణధ్వజ్జ్వారకము సం వి ఆ పుం పల్ల
 కృష్ణచంద్రకము సం వి. ఆ. పుం చణకము* ఉమ్మెత్త* చూ, చాలాపుష్పము.
 చూ, సెనగలు కృష్ణనామకము సం వి ఆ న బిడాలవణము
 కృష్ణచూడిక సం వి. ఆ శ్రీ గురివెండ* చూ, లవణము 1
 కృష్ణచూర్ణము. సం వి. ఆ న లోహాచలము కృష్ణనింబము సం వి ఆ పుం కరిపేప*
 చూ, లోహము 1. చూ, బల
 కృష్ణజస్మఖండము పా. ఈంధ్రము గోపినాథ కృష్ణపక్షతీర్థము అం చూ, తీర్థంలు
 వేంకటవిరచించెను. (19 శతాబ్ది.) కృష్ణపక్షము. సం వి ఆ పుం 1 కఠిపక్కిము
 కృష్ణజట. సం వి ఆ శ్రీ జటామాంసి* చూ, పక్షము 1, ఆం. 2 పక్షములు రెండిం
 చూ, మాంసి 1 టిలో నొకటి చూ, పక్షములు
 కృష్ణజస్మస్థానము వా వి. బంధనాలయము 1, కృష్ణపక్షాష్టమి అం. పర్వములు అయిదింటిలో
 2 శ్రీకృష్ణుండు పుట్టినచోటు నొకటి చూ, పర్వములు
 కృష్ణజీరకము. సం వి ఆ పుం నల్లజీరకమ్మ* కృష్ణపర్ణము సం వి ఆ పుం. వెద్దయ్యంగ*
 చూ, నువవి 2 చూ, శ్వసనము.
 కృష్ణతంతుల సం వి ఆ శ్రీ తిగ్రిపుట* కృష్ణపర్ణి. సం వి ఈ. శ్రీ కాలతులసి*
 చూ, బొల్లిబూసన చూ, తులసి
 కృష్ణతామ్రము సం వి ఆ న. గోశ్చరచంద్ర కృష్ణపాకఫలము సం వి ఆ పుం. కలివె*
 నము చూ, ఆ నన చూ, సానుపుష్పఫల (కృష్ణపాకఫల అని
 కృష్ణతామ్రము. సం వి ఆ పుం జింక చూ, కొందలు.)
 నారిణము. 1. కృష్ణపాకము. సం వి ఆ పుం. —పై.—
 కృష్ణతాలము సం వి ఆ పుం తనూలము* కృష్ణపాక సం వి ఈ. శ్రీ. నల్లగురింజీ*
 చూ, స్వేదపుష్పము చూ, తులూబీజము
 కృష్ణతాలని సం వి ఉ న. ద్వి దారద్రవ్యత కృష్ణపింగళ సం వి ఆ. శ్రీ గారి చూ,
 యొక్క లక్షణము చూ, లక్షణము 1. కృష్ణపింజీరి. 1
 కృష్ణతులసి సం. వి ఈ. శ్రీ నల్లతోళిని* కృష్ణపిండిలికము సం వి ఆ పుం. నల్లచ్రుంగ*
 చూ, తులసి చూ శ్వసనము
 కృష్ణతిగ్గళ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. నల్లతెగడ* కృష్ణపిండిలము సం. వి. ఆ పుం —పై.—
 చూ, స్వర్ణానుభూతి. కృష్ణపీలి. సం వి. ఈ. శ్రీ. నల్లపీను చూ,
 పిసీలిక.

కృష్ణచేహము సం వి ఆ పుం. తుమ్మెద*చూ
 భృమరము 1
 కృష్ణచేహము సం వి. ఆ పుం వేద
 వ్యాసుడు చూ, ముని. 1
 కృష్ణధ్వజ్జ్వారకము సం వి ఆ పుం పల్ల
 ఉమ్మెత్త* చూ, చాలాపుష్పము.
 కృష్ణనామకము సం వి ఆ న బిడాలవణము
 చూ, లవణము 1
 కృష్ణనింబము సం వి ఆ పుం కరిపేప*
 చూ, బల
 కృష్ణపక్షచతుర్దశి. అం పర్వములు అయిదిం
 టిలో నొకటి చూ, పర్వములు.
 కృష్ణపక్షతీర్థంలు అం చూ, తీర్థంలు
 కృష్ణపక్షము. సం వి ఆ పుం 1 కఠిపక్కిము
 చూ, పక్షము 1, ఆం. 2 పక్షములు రెండిం
 టిలో నొకటి చూ, పక్షములు
 కృష్ణపక్షాష్టమి అం. పర్వములు అయిదింటిలో
 నొకటి చూ, పర్వములు
 కృష్ణపర్ణము సం వి ఆ పుం. వెద్దయ్యంగ*
 చూ, శ్వసనము.
 కృష్ణపర్ణి. సం వి ఈ. శ్రీ కాలతులసి*
 చూ, తులసి
 కృష్ణపాకఫలము సం వి ఆ పుం. కలివె*
 చూ, సానుపుష్పఫల (కృష్ణపాకఫల అని
 కొందలు.)
 కృష్ణపాకము. సం వి ఆ పుం. —పై.—
 కృష్ణపాక సం వి ఈ. శ్రీ. నల్లగురింజీ*
 చూ, తులూబీజము
 కృష్ణపింగళ సం వి ఆ. శ్రీ గారి చూ,
 సాన్వీతి. 1
 కృష్ణపిండిలికము సం వి ఆ పుం. నల్లచ్రుంగ*
 చూ శ్వసనము
 కృష్ణపిండిలము సం. వి. ఆ పుం —పై.—
 కృష్ణపీలి. సం వి. ఈ. శ్రీ. నల్లపీను చూ,
 పిసీలిక.

కృష్ణపులంగము సం వి. ఆ పుం నెద్దకండ్
చీరు చూ, పిపీలిక.

కృష్ణపుష్పము సం. వి ఆ. పుం చూ, కృష్ణ
ధర్మారకము*.

కృష్ణపుష్పి సం. వి ఈ. శ్రీ. అంకోలగిరి *
చూ, స్నేకణు

కృష్ణపుష్పిక సం వి. ఆ శ్రీ చూ, కృష్ణ
పుష్పము

కృష్ణఫల సం. వి ఆ. శ్రీ. కాయకప్పి* చూ,
సోమరాజి

కృష్ణఫలపాకము సం. వి. ఆ పుం ఓడపండు
చూ, సామ్రపుష్పఫల

కృష్ణఫలము సం వి ఆ. న 1 తక్కిల *
చూ, వైజయంతి, పుం 2 ఓడపండు చూ,
సామ్రపుష్పఫల, 8 చూ, పీఠపండు 2

కృష్ణఫలి సం వి ఈ. శ్రీ చూ కృష్ణఫల*
కృష్ణబిక్కుకము సం వి ఆ. పుం చిలుకేడు*
చూ, బారంగి

కృష్ణబీజము సం వి ఆ. న 1 కాలింగము *
చూ, పుచ్చి, పుం 2. కంపండు* చూ,
ఫేలము 2, 3. ఎత్తిమునగ* చూ,
శిగువు 1

కృష్ణభూపాలీయము పా. ఈగ్రింథమునకు కర్త
చుద్రాకవి (19 శతాబ్ది)

కృష్ణభూమి సం వి ఇ శ్రీ. నల్లపేల చూ,
భూమి. 1

కృష్ణభూమిజ సం వి. ఆ శ్రీ. గోమూత్రిక*
చూ, తృణము 1

కృష్ణభేద. సం వి ఆ శ్రీ చూ-కృష్ణభేది,
కటుకరోపిణి * చూ, శకునాదని. 1

కృష్ణభేది సం. వి ఈ శ్రీ —పై—
కృష్ణభేదపండు సం వి ఆ పుం బూదమాడెడి
వాడు చూ, పందెకాడు

కృష్ణచుట్టిక సం వి. ఆ. శ్రీ. నల్లగైద* చూ,
పర్రాసము.

కృష్ణము సం వి. ఆ న 1 ఇనుము. చూ,
లోహము 1, 2. మరీచము చూ, మిరియము,
8 దోవము చూ. పాపము 1, 4 నీలాంబ

నము చూ, సావీరము 2, 5 కాలాగురువు
చూ, రాజార్జును, పుం 6 నలుపు చూ,
వర్ణము 6, 7 కాకి చూ, వాయునము 1,

8 కోకిలము చూ, పిఠము, 9 మన్ను చూ,
మహిషము, 10 కృష్ణవతుము చూ. పక్ష
ము 1, 11 నల్లవి కకుపుగల వందడిచ్చుక

చూ, పిచ్చుక, 12 ఓడ * చూ, సామ్ర
పుష్పఫల, 13 ఏనుగు చూ, మాస్తి.

14 (యజ్ఞమునకు దీగిన చిత్ర)వర్ణముల
ఇట్టి చూ చాలిణము 1, 15 సూర్యబాత్తి

చూ, వర్ణము 7, విణ 16 నల్లనిది* చూ,
వర్ణము 6

కృష్ణముద్దము సం వి ఆ. పుం నల్లవెనక*
చూ, వెనక

కృష్ణమూర్తి ఆం చూ, కృష్ణావతారము
కృష్ణమూలి సం వి ఈ. శ్రీ. నల్లముండ్లి
నాల * చూ, శారిబ

కృష్ణమూలిక సం. వి ఆ శ్రీ. నల్లగైద *
చూ, పర్రాసము

కృష్ణరక్తము సం వి ఆ పుం గురివెండ*
చూ, తులాబీజము

కృష్ణరక్తిక సం వి ఆ శ్రీ. —పై—
కృష్ణరాయవిజయము. పా. ఈగ్రింథకర్త

కుమారిఘాటటి(16 శతాబ్ది)
కృష్ణసహ సం వి. ఆ శ్రీ. కృష్ణవల్లి* చూ,
సురలి (సురలి)

కృష్ణశేఖ. సం వి. ఆ శ్రీ. చాన్యలక్షణము,
చూ, లక్షణము 1

కృష్ణల సం వి ఆ శ్రీ గురిజి ఎత్తిగురిజి
(అని కొందఱు)* చూ, తులాబీజము.

కృష్ణలకము సం వి ఆ. పుం. —పై—

కృష్ణలము సం వి ఆ న నేతికి, మాఁడుయవల యెత్తు వెండి చూ. లోకము 1
 కృష్ణలవణము. సం వి ఆ 1 సౌవర్ణలవణము చూ, లవణము 1; 2 కాచలవణము చూ, లవణము 1
 కృష్ణలోహము సం వి ఆ న. ఇనుము చూ లోహము 1
 కృష్ణలోహోనుయము సం వి ఆ పుఁ చిట్టెము చూ, లోహము 1
 కృష్ణలోహితము సం వి ఆ పుం 1 నలుపు మింపగలసిన యెఱుపు, ధూమ్రము చూ, వర్ణము 6, విణ 2. నలుపుమింపగలసిన యెఱుపు అది, ధూమ్రము చూ, వర్ణము 6
 కృష్ణవర్ణుఁడు సం వి ఆ పుఁ కోఁతి చూ వానరము
 కృష్ణవర్ణు సం వి ఆ పుం 1 ఆగ్ని చూ నిప్పు, 2 రాచారుఁడు చూ, వ్యసుఁడు 2, 3. తలగాము, రాచుగ్రహము చూ రాహువు 1
 కృష్ణవల్కలము సం. వి. ఆ పుం ఏవె* చూ, పుడి
 కృష్ణవల్లి సం. వి ఆ శ్రీ 1. కమ్మెరాకు తీర్చ నల్లతీర్చె* చూ, సురలి (సురలి), 2 మామెన* చూ, శారబ
 కృష్ణవల్లికి సం. వి ఆ శ్రీ — పై —
 కృష్ణవిజయము పా ఈ గ్రంథమునకు కర్త - వనుమాముఘాడు చూ, కావ్య నాటకములు కృష్ణవృత్తము. సం వి ఆ పుం అగరుమాను* చూ చందనము
 కృష్ణవృంత సం వి ఆ శ్రీ 1 కలిగొట్టు* చూ, స్థాలి. 2, 2 కాచమినుము* చూ, మినుము, 3 పెద్దముక్కడు* చూ, శ్రీపర్ణి
 కృష్ణవృంతిక సం. వి ఆ. శ్రీ 1. గుచ్చడి* చూ, మహాభలము. 2 పేటికావృత్తము చూ, పేటిక.

కృష్ణవేణి సం వి ఈ శ్రీ 1 కృష్ణవేణి యను నది చూ, -ది, అం 2 గంగలు నాలు గింటిలో నొకటి చూ గంగలు (రూ-కృష్ణ వేణి)
 కృష్ణవేణి సం వి ఆ. శ్రీ — పై —
 కృష్ణవ్రీహి సం వి ఇ పుం ఒకరికము (వ్రీహి ధాన్యము చూ, ధాన్యము
 కృష్ణవశారము సం వి ఆ పుం 1 యజ్ఞమునకు దగిన విశ్రాంతిపుఱవ (రూ-కృష్ణవశారము) చూ, హరిణము 1, 2 ఇరుగుడు* చూ, శింశుప 3 చెముడు* చూ, ముహి
 కృష్ణశాలి సం వి ఇ పుం ఒకరికము శాలి ధాన్యము* చూ, ధాన్యము
 కృష్ణశింశుప సం వి ఆ శ్రీ, నల్లఇరుగుడు*: చూ, శింశుప
 కృష్ణశిశువు సం. వి ఆ పుం శోభాంజ నము* చూ, శిశువు 1
 కృష్ణశీర్షిక సం వి ఆ శ్రీ గురివెండ* చూ తులాబీజము
 కృష్ణశీర్షికము సం వి ఆ న ఆదపు చూ, రాజార్జము
 కృష్ణశ్యాంకము సం వి ఆ పుం గున్నపోతు చూ, మహిషము
 కృష్ణశభి సం వి ఈ శ్రీ జీలకఱ్ఱ* చూ, సువవి 2
 కృష్ణసర్పము సం వి ఆ పుం 1 నల్లత్రాచు చూ, సర్పము, 2 కేటికి* చూ, మొగలి.
 కృష్ణసర్పకాఙ్ఠి. సం వి ఆ పుం కక్కొటక నును మొదటిరకము పాము చూ, సర్పము.
 కృష్ణసర్పపము సం వి ఆ. పుం, నల్లావలు* చూ, సర్పపము.
 కృష్ణసార సం. వి ఆ శ్రీ ఇరుగుడు* చూ, శింశుప.

కృష్ణసారము సం వి ఆ పుం 1 చెడురు
చూ, వేణువు, 2 ఇగురుకు* చూ, శింశుప,
3 చెముడు * చూ, స్పృహి, 4 యజ్ఞము

నకు దగిన చిత్రవర్ణపులేటి గా, హరిణము 1
కృష్ణసారధి సం వి ఆ పుం ఆరునము, ఏలు
మద్ది * చూ, మద్ది

కృష్ణసారము సం వి ఆ పుం చూ, రూ-కృష్ణ
శారము.

కృష్ణస్కంధము సం వి ఆ పుం కాలస్కం
ధము* చూ, తమాలము

కృష్ణహయము సం వి ఆ పుం నూర్యాశ్వము
చూ, హయము.

కృష్ణాంగన అం దిక్పాలపట్టణములు యెనిమిదిం
టిలో నొకటి చూ, దిక్పాలపట్టణములు
(చూ, దేశము)

కృష్ణాంగము సం వి ఆ న విషవిద్యాతంత్రీ
విశేషము చూ, మాయము 1.

కృష్ణాంజని. సం వి ఈ. శ్రీ కాలాంజని *
చూ, హృస్వరాఖాశిఫము.

కృష్ణాసురువు సం వి ఆ న. నల్లఅగుల చూ,
ర బార్హము

కృష్ణాచలము. సం వి ఆ పుం రైవతపర్వతము
చూ, పర్వతము.

కృష్ణాది సం వి ఈ శ్రీ. కృష్ణాజిల్లాయందు
ప్రసాదించుచున్న నది చూ, నది.

కృష్ణాభ. సం వి ఆ శ్రీ చూ, కృష్ణాంజని*
కృష్ణాభ్యుదయము. పా. ఇది మండపాక పార్వతీ
శ్వర కవి రచించెను. (19 శతాబ్ది)

కృష్ణాహూహాత్మ్యము. పా ఈ గ్రంథమునకు
కర్త తాతంభట్టు గురుమూర్తిశాస్త్రి (19
శతాబ్ది.)

కృష్ణామినము. సం. వి ఆ న చూ, కృష్ణ
హాహము.

కృష్ణాక్షుము సం. వి. ఆ. పుం చింత * చూ,
తింత్రీణి

కృష్ణాక్షుసము సం వి ఆ. న — దై.—

కృష్ణార్చి సం. వి. న పుం. అన్ని చూ, నివృ
కృష్ణాకము సం వి ఆ. పుం 1 నల్లగద్దెర*
చూ, పరాసము, 2 నల్లకులసి* చూ, కులసి.

కృష్ణార్జునచరిత్రము. పా ఈ గ్రంథమునకు
కర్త మంత్రీవ్రేగడ నూర్యప్రకాశ కవి
(19 శతాబ్ది)

కృష్ణార్జునసంవాదము పా ఈ గ్రంథమునకు
కర్త వెలిచెరుగల వేంకటరామ ప్రధాని
(19 శతాబ్ది)

కృష్ణార్షణము పా. శ్రీకృష్ణార్షణవాసునికి నను
ర్షణము “నీవు చేసిన నతి కృష్ణార్షణము”
కృష్ణాలుపు సం వి. ఉ. పుం. నీలాలుపు, నల్ల
కంద * చూ, నూరణము.

కృష్ణావతారము అం ఇదియొక అవతారము
(ఇందుల వృత్తాంతము.—కంసుండను రాజు
తన చెల్లెలుగు దేవినీ బావయగు వసుదేవుని
శిశుయందనుచెను వారలకు బుట్టు కొడుకే
తన్ను జంపునని తెలిసికొనెను. అందువలన
దేవికిఁబుట్టిన బిడ్డలనందఱను జంపుచుండెను
వేనకీదేవి యొక్క యెనిమిదవ కొడుకు
శ్రీకృష్ణుఁడు ఇతఁడు పుట్టఁగానే వసు
దేవుఁడు వేపులలో గొల్లరాజగు నందుని
యింటనితనిదాచెను. క్రమముగ శ్రీకృష్ణుఁడు
వెరిగి నెద్దవాడయ్యెను తరువాతఁ గంసుని
జంపి తన తల్లిదండ్రుల శిశువిడిపించెను.
మొ ఇది దశావతారములలో శ్రేయముండ
లేను)

కృష్ణావాసము. సం వి ఆ. పుం ఆశ్వత్థము *.
చూ, రావి.

కృష్ణిక. సం వి. ఆ శ్రీ 1 నల్లములు * చూ,
స్వప్నము, 2. తవిండలను వడ్డు చూ, ధాన్యము;
3. నల్లపిచ్చుక * చూ, పిచ్చుక.

కృష్ణాండు. సం వి ఆ పుం 1 = కన్నయ్య కృష్టి సం వి ఇ. శ్రీ. 1 ఏర్పాటు చూ,
 (చూ, కృష్ణానతారము) వెన్నుండు (అన్ని
 టినిం జేయువాండు, దైత్యులను పలిపి జేయు
 వాండు, కృష్ణవర్ణండు. గీత సుపజేసించిన
 శ్రీకృష్ణభగవానుండు మొ) చూ, విష్ణువు. 1,
 2. వేదవ్యాసుండు చూ, మని 1, 3 ఆర్జు
 నుండు (సాండ్వమధ్యముండు) చూ, విజ
 యుండు. 1, 4 అగ్నిహోత్రుండు చూ,
 నిష్పా

కృష్ణేతువు సం వి ఉ పుం నల్లచేతు *
 చూ, రసాలము 8

కృష్ణోదుంబరిక సం వి ఆ శ్రీ కాకోదుంబ
 రిక * చూ, బొమ్మవేడి.

కృష్ణ్య సం వి ఆ శ్రీ. 1 తాళప్రాణకళా
 విశేషము చూ, తాళము. 2, ఆం 2 తాళా
 ధ్యాయములాని దేశీయక్రియలు యెనిమిదిం
 టిలో నాకటి చూ, దేశీయక్రియలు.

కృష్ణరము. సం వి ఆ న. 1. పులగము చూ,
 సాదము. (1), 2 శాస్త్రమున నిమగ్నితులక
 ఆభ్యంజనకాలచందు కలిపియిచ్చెడు నువ్వులు
 బెల్లము (నువ్వులపులగ మని హారావళి)

కృ
 శ్రి

కృష్ణకీల. సం వి ఆ శ్రీ వ్యవస్థాపత్రిము,
 పట్టాలికా చూ, పట్టా.

కృష్ణహాపము. సం వి ఆ పుం ఆండుగుంక
 తోచేసిన ధూపద్యము, సిద్ధాకము చూ,
 రాజారము.

కృష్ణము సం వి ఇ ఏర్పాటుచేయబడినది చూ,
 స్థితము. 8.

కృష్టి సం వి ఇ. శ్రీ. 1 ఏర్పాటు చూ,
 నిజము 2, 2. కల్పనము చూ, సంగ్రహము.
 కృష్టికుండు సం వి ఇ క్రీతుండు చూ, పుత్రుండు 1

కె

కె దే విణ. వృత్తియంచు కెంపుకబ్బమునకు మీఁది
 వర్ణము లోపింపఁగా మిగిలినరూపము (దీనికి
 పుష్పనరళములు పరమగునపుడు సుగాగమ
 మును తిదితరిములుపరమగునపుడు మీఁదిదానికి
 ద్వితీయునువచ్చును కెంగేలు కెంజీడ, కెంజోయ
 కెంజిసి, కెంజిగు, కెందలిరు, కెందళుకు,
 కెందామర, కెందోప, కెంబట్టు, కెంబువ్వు, కెంబె
 దలి, కెన్నెరువు కెమ్మొక్క, కెమ్మొని మొ)

కెంగట దే. వి తాళబీజము రూ. గెంగట
 ఆం. భా ద్వీ 78 చూ, తేగ

కెంజోయ దే వి ఎఱుపు జేం, ఆం 88 చూ,
 వరము 6
 కెంజిగురు దే వి ఎఱువివిగురు
 కెందమ్మి ద్వీ. వి (కెంపు + తమ్మి) ఎఱుదా
 వర * చూ, పద్యము

కెందామర ద్వీ. వి — వై —

కెందోగ ద్వీ. వి. ఎఱుగులువ * చూ, పద్యము 1
 కెంపు దే వి 1 ఎఱుపు భార విరా. 2,

ఆ. 318 చూ, వర్ణము. 6, 2 పద్యరాగమణి
 చూ రిత్తుము 1, 3 అభరణంబలి దంతకు
 రిము చూ, దంతకురములు, విణ. 4 ఎఱువిది.
 చమ 1, ఆ 86 చూ, వర్ణము 6 (కోయర్ణ
 మున వృత్తియందుఁగొన్ని యెడల నంత్యవర్ణలో
 పము కెం)

కెంపుకంటి. దే వి. (కెంపు + కన్న) కోయిల
 చూ, పికము

కెంపుకనులపులుంగు. దే. వి — వై. — సాంబ.
 తీర్ణ. 7

కెంపుగాతు ద్వ వి అంగారకుడు. రూ-కెంపు గాము చూ, రాహువు 2
 కెంపుగాము ద్వ వి. —వై.—
 కెంపురా. ద్వ వి ఇనుడు ఆం, పదా సుర 21 చూ, నూర్వండు.
 కెంపునవకు. ద్వ వి. స్వాతి చూ, నక్షత్రము 1 కడ దే. వి వైపు. బాగ. దోణ 4, ఆ 803.
 చూ, పార్వము 1 (రూ-కడను-కెలకు-కెలను-కెలపు-కెళవు)
 కడను దే. వి —వై.—
 కడపు దే. పే 1 కడజేయు జై 3, ఆ 109, 2 తోయి రామా. 4, ఆ. 50, 8. కేంపు “నిర్మూలంబుగ శక్తిలంకడసి” ద్వా 8, ఆ చూ, మరణించు
 కడయక దే. వి. 1 పడుట చూ. పతనము, 2. పోవు చూ, మరణము
 కడయు. దే ఆ క్రి 1 పతనమగు ఉ, హరి 2, ఆ 181 చూ, పడు 5, 2 చేచ్చు చూ, మరణించు. 3 భేదమగు ఆం. భా త్వు 85 చూ వేణుడడు, స. క్రి 4 ఉద్దేశించు చూ, విషయాకరించు.
 కడవు దే వి. పడుట చూ, పతనము
 కెమ్మొవి దే వి ఓష్ఠము. సాంబ దేవ 51 చూ, వెదవి
 కెమ్మొవిగుణి కే వి. పలుకొమ్మ సాంబ దేవ. 51 చూ, దంతక్షతలు
 కెగొట్టు. దే ఆ క్రి (కెలు + కొట్టు) కల కలకూయు చూ, కిలకిలరాడు
 కెరలియాడు దే ఆ క్రి (కెరలి + ఆడు) చెల కేగు ఉ, హరి. 5, ఆ 42 చూ, విజృంభించు. (కెరలువొడుచు-కెరయు - కెరలు-కేరు-కేరించు)
 కెరలు. దే. ఆ క్రి. 1. అతిశయించు. “కెరలు కోర్పుల” స్వా. 6, ఆ. 85 చూ, ముమ్మ

రించు, 2 అగ్నిసాంచు. స్వా. 6, ఆ 47 చూ, కోపించు, 8 కూయు స్వా. 8, ఆ. 111. 4 చూ, శబ్దించు, 5 చెలకేగు హరి ఉ 7, ఆ 42 చూ, విజృంభించు. 6 తొట్టు డడు రా. యు, కాం 408 పారట చూ, సంభ్రమించు
 కెరలుమి దే పే కెరలజేయు
 కెరలువొడుచు. దే ఆ క్రి (కెరలు + పొడుచు) 1 వృద్ధిబొందు భాగ. 5. స్కం. 1. ఆ. 106 చూ వర్ణిల్లు, 2 చెలకేగు భాగ 8, స్కం. 295 చూ, విజృంభించు.
 కెరసనాయిలు వా వి. మట్టిచూసె చూ, కైలము (ఆం. కెరాసిన్ ఆయిల్)
 కెరసనాయిలనీర్లు. పా ఇవి కీటకాదులను ఊపిరి దిరుగనీయక చంపును. — (1/4 సాను సబ్బును, 2 కేరయుడుకు మంచినీళ్ళలో గరగించి దీనికి 4 కేర కిరసనాయిలు చేర్చి రెండును కవ్వముతో కలియునట్లు చిలికి యీ మిశ్రణము నుండి అవసరమగుదానికి 5 కెల్లు నీరుతిపి చల్లవలెను)
 కెరము వై వి కేరజనునపక్కి రూ-కేరజను-కేరము చూ పక్షి
 కెర దే వి తాపము చూ, సంతాపము
 కెర్లి వూ, రూ- కిర్లి
 కెలకు దే వి. 1 దిమ్మ భార ఆర 3, ఆ. 297 చూ, హరిత్తు, 2 వైపు చూ, పార్వము 1, స క్రి. 3 కలవెట్టు ఆము. 6, ఆ. 36, 4 ఉన్నూలించు “భగన కన్నులు కెలకె” కాశీ 7, ఆ 95 చూ, భేదిల్లు 2
 కెలను దే వి 1. దిమ్మ-చూ, హరిత్తు, 2. వైపు: చూ, పార్వము 1 (రూ-కెలకు-కెలపు-కెళవు)
 కెలయు దే ఆ. క్రి చెలకేగు. రా ఆర, కాం. 166. పారట చూ, విజృంభించు.

కెలవు కే వి 1. వైపు చూ, పార్శ్వము. 1, 2. అనురాగము కాశీ. 8, ఆ 144 చూ, స్నేహము. 1.

కెలసము. దే వి 1 అరఁదము చూ, సంతోషము, 2 ఉత్సాహము చూ, యత్నము, 3. కాంక్ష చూ, వాంఛ, 4 పని. భార ఆర. 6, ఆ. 80, భార ఆర. 5, ఆ. 228 చూ, న్యాపారము 1.

కెల్లగించు దే. స. క్రి. 1 వెల్లగించు చూ, భేదిల్లు 2, 2 పురికొలుపు చూ. ప్రేరేపించు.

కెల్లి. పా చూ, రూ- కెర్లి- కెర్లి కెళ్ళుకలి. వై వి = ఖేలాహులమ్ నడబావి, క్రిడాసరస్సు చూ, సరస్సు 1. (రూ-కెళా కలి- కెళాహుళి- కేళకలి- కేళమాళి- కేళా కలి- కేళాహుళి)

కెళ్ళగు దే వి అర్తపము. ఆం, పదా సం 68 చూ, ముట్టు 1.

కెళ్ళవు. దే. వి. 1 వైపు చూ, పార్శ్వము 1, 2. దూరము కై. 5, ఆ 58, ఆము 5, ఆ 26 చూ, విప్రకృప్తము.

కెళ్ళాకులి వై. వి = చూ, రూ-కెళ్ళాకులి రసి 8, ఆ. 117

కెళ్ళాకులి వై వి. = వై.

కే.

కే దే వి ధ్వస్యమకరణము. హరి పూ 5, ఆ 215 చూ, హూహూ (రూ- కేక)

కేందుకము సం వి ఆ పుం. 1 కప్ప చూ, మండ్లాకము. 1, 2 గాలవము * చూ, లాద్దగు.

కేందువు సం. వి ఉ పుం. తిందుకము * చూ భుష్టికి.

కేంద్రము-కేంద్రస్థానములు పా 1 జన్మలగ్నమునకు 1-4-7-10 స్థానములు కేంద్రములనకబడును. జన్మలగ్నమె యొకటవకేంద్రమగుచున్నది వీనికేంటుకములనియు వేరుగలగు, 2 రాశ్యుద్దయము చూ. లగ్నము. 3 గోళము యొక్క నధ్యభృదేశమునకు కేంద్రము (లేక) కేంద్రస్థానము అనిపేరు

కేక. సం వి ఆ. క్రీ 1 = కేస. నెమలికూత చూ, స్వరము 2, కే వి (1) పెద్దకూత, రూ- కే. చూ, స్వగము 2.

కేకయము సం వి ఆ పుం 1 దేశములు ఏఁబదియాటింటిలో నాకటి చూ, దేశము; 2. క్రీలు కాశ్యనధరించు అందియ చూ, భూమణము 2

కేకయి సం. వి. ఈ క్రీ చూ, కైకేయి కే. యుండ సం. వి ఆ. పుం కేకయదేశపు రాజు చూ, రాజు 1.

కేకయము- సం. వి ఆ పుం 1 కడకన్ను చూ, నేత్రము 1, 2 మెల్లకన్ను చూ, నేత్రము 1 కేక రాక్షస్యాయము పా మెల్లకంటివాఁడ ఒకనివైపు చూ చుచుండ ఒఱియొకనివైపుఁ జూచుచున్నట్లు గాస్పించువిధము.

కేకరించు సం. స క్రి 1 కటాక్షించు హరి పూ. 7, ఆ. 196 చూ, మాపు, దే. ఆ. క్రి (1) కేకలువేయు చూ, శబ్దించు, (2) సకలించునట్లు శబ్దించు చూ. శబ్దించు.

కేకరింత దే వి 1 కేకలువేయుట, 2. సకలించు నట్లు శబ్దించుట. ఆము 5 ఆ 60

కేకరుండ సం. వి. ఆ పుం వలిరుండ చూ, మెల్లకంటివాఁడు.

కేకలబండి వా. వి. కైలు చూ, పొగబండి (చూ, కమ్ములపైబండి.) (చప్పుడుతోఁగూడి

కేకాలము సం. వి. ఆ పుం. నెమలి: చూ, మయూరము.

కేకాలము సం. వి. ఆ పుం — వై.—

కేక సం వి న పుం — వై.—

కేకశిఖ. సం వి ఆ శ్రీ. బర్హి పరి * చూ పూతికరజము.

కేకస. దే వి నెమలికూత్ర ఆం, పదా. 5-388 చూ, స్వరము 2

కేకసలు దే వి బ. 1 చూ, చేప్పట్టు, 2 నతి హంస 4, ఆ. 218, బహు 2, ఆ 41 చూ, ననుస్కారము, 3 నతివిశేషము చూ, నను స్కారము.

కేకందకము. సం వి ఆ పుం వడుము చూ, భక్త్యము.

కేకందము సం వి. ఆ పుం. — వై.—

కేకేయి సం వి ఈ శ్రీ దూ, రూ-కేకయి.

కేక. దే వి 1 ఆడును చూ, బుగద, వా. వి. 2 దావా రూ-కేసు

కేటాడు దే వి యనుసాశము నీలా. 1, ఆ. 22 చూ, నూత్రము 1

కేటధ సం వి ఆ. శ్రీ గౌరి చూ, పార్వతి 1

కేకాయంపి. వా. క్రి వేణుపణుచు (రూ- ఖేటాయంపి)

కేటలాగు. వా వి రూ-కేటాగు ఆమ్మకము నకు సిద్ధపఱచిన పాత్రములు లోగువారి పట్టికి.

కేటాగు వా వి — వై —

కేడ. దే వి ధూర్జుండు చూ, వ్యాధుండు. 2

కేడము వై = ఖేటకము డాలు చూ, హరిగ. (రూ- కేడియము- కేడెము- కేవడము- కేళము)

కేడి. వా వి, పాిత్రనేరఘండు “కేడిలిజస్తరు” (రూ- కేడి- కేళ)

కేడింపు దే ఆ. క్రి 1 తోలగు చూ, విరి యు 5, న. క్రి 2 అలక్ష్మముచేయు చూ, రూ- కేడించు, 3 ఏడబాయు. ఆం. భా. త్వు 85 చూ, నేణుపడు. (కేటాయించు అని వాడుక.)

కేడియము వై. వి = ఖేటకము డాలు. రూ- కేడెము చూ, హరిగ

కేడెము వై. వి = — వై —

కేణిక సం వి ఆ శ్రీ. డేరా. చూ, సద సము 1

కేతకము సం. వి. ఆ పుం = గేడగి * చూ, మొగలి

కేతక సం వి ఈ శ్రీ 1 = — వై.— (ఇది శివపూజకర్తము), 2. జోటి * చూ, మాలతి, వా 3 ఒకానొక శైలము చూ, శైలము

కేతకీతుకుమన్యాయము పా మొగలిపూవునుగం ధము. అదియైనను ముండ్లచేత కోసికొనశక్యము కాదు ఆనెడి విధము

కేతనము సం వి ఆ న. 1. టెక్కెము చూ, సిడము, 2 గుఱుతు. చూ. లక్షణము 1; 3 ఇల్లు చూ, సదనము 1, 4 లిలుచుట, బ్రాహ్మణుల నినుంట్రిణముచేయుట (అని కొందఱు) చూ, సంబోధనము.

కేతుధరము సం వి. ఆ పుం గాలి చూ, వాయువు

కేతుధరండు. సం వి ఆ పుం టెక్కెముపట్టు వాగు చూ ధ్వజధరుండు.

కేతుప్రియము సం వి ఆ న వైయోగ్యము. చూ, రత్నము 1.

కేతుభము సం వి ఆ పుం మబ్బు చూ, మేఘము. 1

కేతువతి పా ఒకానొక వృత్తము — ఇందు బేసిపాదములందు స, జ, న, గురువులను, సరిపాదంబుల భ, ర, స, గగములను గలిగి

ఏడింబునుతిల వృత్తము. ఉదా.— “జితవే
 నులన్న- జనగముల్, భాతిసరిక భక- భవగ
 గంబుల్- యతితైలసంఖ్య. నమరగా. ”
 చూ, వృత్తము. 1.
 కేతుమాలము అం వర్ణములు తొమ్మిదింటిలో
 నొకటి చూ, వర్ణములు.
 కేతురత్నము. స. వి అ న. వైడూర్యము చూ,
 రత్నము 1
 కేతువు. సం. వి ఉ పుం కేతువనునొకగ్రహము
 చూ, రాహువు. 2 (చూ ఆళ్లసాధనము) కేతు
 వునకు శుభవర్ణములు 13, సావనర్ణములు 8,
 కేతుదశావర్ణములు దేడు) ఇత్యాది. 2 పె
 క్రెము చూ, నిడము. 3 గుఱుతు చూ,
 లక్షణము 1, 4 అగ్ని చూ, నిష్పా, 5 కాంతి
 చూ, వెలుతుగు 1, 6 దుమ్ముతికేతువు చూ,
 తొక్కమక్క, 7 తక్కెల * చూ, వైజ
 యంతి, అం 8 గ్రహములు తొమ్మిదింటిలో
 నొకటి చూ, గ్రహములు
 కేదంతి సం వి ఇ. పుం జనియదుడు చూ,
 విశ్వకేతువు
 కేదగము సం వి అ పుం 1. తుమ్మ * చూ,
 నీట్లదిగను 2 రూ- కేదారము ఊడుపురుషి
 చూ, భూమి 1 (చూ, రూ- కేదారము)
 కేదారకటుక సం వి ఆ శ్రీ కటుకరోహిణి*
 చూ, శమలాదని 1
 కేదారము సం వి ఆ పుం. న 1 వరిచుడి చూ,
 భూమి 1, (కైదారకము - కైదార్యము-
 కేదారికము), 2 వరిపండు కేల, ఊడుపురుషి
 చూ, భూమి 1 (కైదారము- కైదార్యము-
 కేదారికము), పుం 8 కొండ చూ, పర్వతము,
 4 కేదారపర్వతము చూ, పర్వతిము, 5 శుమరు
 చూ, సాదు 1, 6 కాశిపట్టణమునందలి పుణ్య
 త్రేత్రములలో నొకటి. (కేదారఘట్టమని
 వాడుక.)

కేదారశృంగము సం వి అ న బోదారసింగి *
 చూ, మూర్ధజకరంజము
 కేదారుడు సం వి ఆ. పుం ముక్కంటి చూ,
 శివుడు (కార్తీకమాసములో పున్నముం
 దొక శుక్రవారంబునగాని పున్నమాడుగాని
 కేదారేశ్వరుని వ్రతమాచరింతురు)
 కేసతి సం. వి ఈ శ్రీ మన్మథునిభార్య చూ,
 భార్య.
 కేనారము సం వి అ పుం 1. కంభీపాకమును
 నరకము* చూ, కంభీపాకము. (నరకములు
 ఇరువదియొకటింటిలోనొకటి చూ, నరకములు),
 2 చెక్కెలి, పుత్తైప్పిదేశము (అనికొండలు)
 చూ, లంప 2, 3 సంధి చూ, బుజ్జగింత
 (ఇది వినార్యము)
 కేనారుడు సం వి ఆ పుం ముక్కంటి చూ,
 శివుడు
 కేనిపాతకము సం వి ఆ పుం చుక్కాను, ఓడ
 తెడ్డు (అని కొండలు) చూ, పిలి 2
 కేనిపాతనము సం వి ఆ. పుం. — వై —
 కేనిపాతము సం వి ఆ పుం — వై —
 కేనుము సం వి అ. న పులిపిరికాయ చూ,
 వ్రణము. 1
 కేనుకము సం. వి ఆ పుం ఒకొనొక చెట్టు
 చూ, వృక్షము.
 కేయూరబాహుచరిత్రము పా ఈ గ్రంథమునకు
 కర్మ మంచకవి (13 కృతాద్రి)
 కేయూరము సం వి అ న 1 భుజకీర్తులు
 చూ, భూమణము. 2, పుం 2 ఒకానొక
 రతిబంధము చూ, రతిబంధము
 కేరణము వై వి = గేరణి రూ- కేరిజము-
 కేరము- కైరము చూ, పక్షి.
 కేరడము దే వి. 1. ఉపేతు హరి. పూ. 1, ఆ.
 180 చూ, మందెమేలము. 1, 2. తిరస్కా
 రము ఉ. హరి. 5, ఆ. 276 చూ, వహేల

నము, 8. తిగస్కారపుమాట. ఉ రా. 1, ఆ 89 చూ, వ్యాఖ్యాతము 2, 4 వంకర మాట కా. 2, ఆ 21 చూ వ్యాఖ్యాతము 2, 5. ఒకవ్యాయము గూ, విలాసము, 6 ఎగ రాళి చూ, పరిహాసము.

కేరడములుచే దే వి ధూర్తండు చూ, వ్యాధుండు 2

కేరడములుచే దనము దే వి ధూర్తత్వము చూ, నీచుత్తము

కేరడించే దే స క్తి వక్రము చేయు వను 5, ఆ 76 చూ, వంకరవోపు

కేరలము సం వి అ న 1 చిత్రతండులము * చూ, వాయువిళం.ము. 2 దేశములు ఏబది యాటింటిలో నాకటి చూ, దేశము (రూ- కేరళము)

కేరలి సం వి ఈ శ్రీ. 1 జ్యోతిర్గంధ విశేషము, ఒకరకము వేపుకపిండి చూ, సాదము (1), 2 అహారాత్రము చూ రోజు కేరించే దే ఆ క్రి చెలరేగు, య 5, ఆ 76 చూ, విజ్ఞుంభించు

కేరింత దే వి ఆలరింతి చూ, హాస్యము 1

కేరిజము వై వి = కేరజ్జ. రూ- కేరిజేము చూ, పక్షి

కేగు దే ఆ క్రి 1. ఉల్పసించు. యక్తి 2. ఆ 16 చూ, యత్నించు 2 చెలరేగు కిరా 6 ఆ 195 చూ, విజ్ఞుంభించు కికు తూహలపడు గుక్తి 5, ఆ 26 చూ, సంతోషించు, స క్రి 4 అనాదరించు. ఆచ్చ ఆర కాం 32. చూ, తిరగ్గురించు, 5 అపహాసింపు సూ 4, ఆ 67 చూ, వెక్కిరించు.

కేరుపు. దే వి జ్ఞుంభణము చూ, విజ్ఞుంభణము కేర్రము వై వి = కేరజ్జ: రూ- కేరిజేము: చూ, పక్షి

కేల. సం. వి ఆ శ్రీ. 1 మోచేతిపోటు చూ, పోటు. 4, 2 గనిక చూ, మేకు. 8. మంటు చూ, నిష్ఠ

కేలకుండు. సం వి. ఆ. పుం కత్తి వాయివైస ఆడెబువారు చూ, ప్లవకుండు

కేలాసము సం వి ఆ. పుం కైలాసము చూ, పర్వతము

కేలి సం వి ఇ. పుం శ్రీ చూ, రూ- కేలి. కేలికము సం వి అ. పుం. అశోకము * చూ, హేమపుష్పము

కేలికల సం వి ఆ శ్రీ. సరస్వతీదీవియొక్క వీణె చూ, వీణె

కేలికభావతి సం వి. ఈ శ్రీ. మస్మధునిభార్య చూ, భార్య.

కేలికలము సం వి ఆ పుం గుమ్ముడు* చూ, మహాఫలము

కేలికీర్ణము. సం వి ఆ పుం ఒంకె. చూ, లొట్టిపిట్ట

కేలికుంచిక సం వి ఆ. శ్రీ. భార్యతోబుట్టువు చూ శ్యాతిక

కేలికోతుండు సం వి ఆ పుం నటుండు చూ, కైలాషుండు

కేలివృక్షము సం వి ఆ పుం కిదంబము* చూ, నీపము

కేలు వై వి = కలి కలికి 1 యి చూ, హస్తము, 2 తొండము భార ఆర. 6, ఆ 229 చూ, కుండము

కేలుదమ్మి వై వి పద్మమువంటి హస్తము చూ, హస్తము.

కేలుపట్టు వై వి పాణిగృహణము చూ, వివాహము (రూ- కేల్పట్టు)

కేలుమొగుట వై వి. చేమోడు* చూ, నవ స్కారము (రూ-కేలుమొగుపు- కేలుమొగ్గు- కేలుమోడుపు- కేలుమోడు- కేల్మాగుట-

కేల్యాదుడు-కేల్యాదుపు-కేల్యాదుప్ప-కేల్యాదుపు-కేల్యాదుపు

కేలుమొగుపు వై వి. —వై—

కేలుమొగ్గు. వై వి —వై—

కేలుమొడుపు వై వి —వై—

కేలుమొడుప్ప. వై వి —వై—

కేలుట్టు వై వి చూ, రూ- కేలుపట్టు

కేల్యాగుటు వై వి చూ, రూ- కేలుమొగుటు.

కేల్యాగుడుప్ప. వై. వి —వై—

కేల్యాదుపు వై వి —వై—

కేల్యాదుప్ప వై వి. —వై—

కేల్యాదుపు వై వి —వై—

కేల్యాదుప్ప. వై వి —వై—

కేవ దే వి దగ్గఱ ఆం, భా త్ప 242 చూ, సమీపము. 1

కేవడము వై వి చూ, రూ- కేడము స్వా. 4. ఆ. 28

కేవరి కే వి (కేపు + అరి) కేపు పుచ్చుకొన వాడు చూ, సుంకరి

కేవలద్రవ్యము సం వి ఆ న మరిచము చూ, మిరియము.

కేవలము సం వి ఆ న 1 నిర్ణయింపబడినది. చూ, స్థితము 3, 2 భూనవికేషము చూ, బుద్ధి, విణ 3 అంబి చూ, సర్వము, 4 ఒకటి చూ, నంది

కేవలి సం వి నో పం 1. బుద్ధకేవుడు చూ, బుద్ధుడు 1, 2 శాస్త్రబుద్ధకేవుడు చూ, బుద్ధుడు 1, 3 జై న వి కేషము చూ, బుద్ధుడు 1

కేవలుడు సం వి ఆ. పుం పరమాత్మ చూ. హంసుడు.

కేవు కే. వి ఓడకిచ్చెడు కూలి చూ, తరవ బల్లము.

కేశకేలాశము, సం వి. ఆ పుం 1. వెండు

కలముడి చూ, ముడి 3, 2 వెండుకలసమా హము చూ వెండుక 1

కేరకారము సం వి ఆ పుం 1. కరఫలము చూ, గోటపము 2 ఒకరకము చెటకు * చూ, రసాలము 3

కేశకీటము సం వి ఆ పుం. కేను చూ, యూకము

కేశఖండనము చూ. పుట్టినవెండుకీలు తీయుట ఇంక కాలనిర్ణయము — పుత్రవిషయమై పుట్టినదిమొదలు సరిసెలలైన 2-4-6 సెలలయం దును, స్త్రీవిషయమై దేసినెలలైన 3-5-7 సెలల యందును, ఉభయులకు సుత్రగాయణమం దును, పూర్వయామమందును, ఆశ్వి- మృ- పున- పుష్య- చా- చి- స్వా- శ్రీ- ధ- శత- కేతనక్షత్రముల యందును, సోమ-బు-గు- శుక్ర వారములయందును, 3-8-18-30 తిథులు వదలి మిగత తిథులయందును కేశఖండనము చేయవలెను కాలామృతిము 20 స్లో

కేశగర్భకము సం వి ఆ పుం కబి-చూ, వేసలి

కేశఘ్నము సం వి ఆ న పేనుకొలుకుట చూ, బట్రల

కేశచ్చిత్తు సం వి ఆ పుం నాపితుడు చూ, మంగలి

కేశటము సం వి ఆ పుం 1 భాగము చూ, మేనము 1, 2 అంటుపేను చూ, యూకము, 3 దుండీగము * చూ, శోణకము, 4 కావ దేవునియొక్క శోషణమును బాణము చూ, బాణము. 1

కేశటుడు సం వి ఆ. పుం 1. వెన్నుడు చూ, విష్ణువు 1, 2 తోడబుట్టినవాడు, భ్రాతృ చూ, సహోదరుడు.

కేశనామము సం. వి నో. న చూ, రూ- కేశాం బునామము *.

కేశవక్షము. సం. వి ఆ పుం. కేశవమూహము
 (రూ- కేశపాశము - కేశహస్తము) చూ,
 వెండుక 1.
 కేశపద్ధతి సం. వి. ఇ స్త్రీ. పాపలు చూ,
 సీనుతము 1
 కేశపల్లి సం. వి ఈ స్త్రీ ఉత్తరేను * చూ,
 శైఖరికము
 కేశపాశము సం. వి ఆ పుం చూ, రూ- కేశ
 పక్షము.
 కేశపాశి. సం. వి ఈ స్త్రీ సిగ, మొగవాని
 శీట్టు (అని కొండలు) గా, సిక. 4
 కేశబంధము సం. వి ఆ పుం 1 (పువ్వులు
 ముడిచిన) కొప్పు మా వేలి, అం 2 నృత్త
 హస్తములు ఇరువదితొమ్మిదింటిలో నాకటి
 చూ, నృత్తహస్తములు
 కేశభ్రువు సం. వి డా పు. ముక్కింటి చూ,
 కిచ్చండు
 కేశమధని సం. వి. ఈ. స్త్రీ. జేమ్మి * చూ,
 శమి.
 కేశమాగ్గము. సం. వి ఆ స కంకలము చూ,
 ప్రసాధని
 కేశమార్జనము సం. వి ఆ స —పై—
 కేశము సం. వి ఆ పుం 1 తలవెండుక చూ,
 వెండ్రుక 1, 2 కురువేర * చూ, ప్రిశే
 రము
 కేశముష్టి సం. వి ఇ పుం 1 పి. ముష్టి * చూ
 ముసిండి, 2. మహానిలము * చూ. వేము,
 8 చూ, తేనెమానిన
 కేశముష్టిక సం. వి ఆ స్త్రీ. విషముష్టి * చూ,
 ముసిండి
 కేశముష్టికము సం. వి. ఆ. పుం వెద్దవేము *
 చూ, వేము
 కేశరింజనము. సం. వి. ఆ. పుం గుంటగలగర *
 చూ, భృంగరాజము. 1.

కేశరంజని సం. వి. ఈ స్త్రీ. పిన్నగోరంట *
 చూ, మహాసహ
 కేశరము సం. వి ఆ. పుం, స. రూ- కేశరము.
 1. అకరువు చూ, పక్షుము 4; 2. వివవికే
 వము చూ, వినము 1, 8. అహికేశరము *
 చూ, నాగకేశరము, 4 పొగడ * చూ,
 వకుళము 5. పున్నాగము * చూ, పొన్న;
 6. = కోస జాలు, సింగములో సగువానిమెడ
 మీది వెండుక చూ, వెండుక 1, స.
 7 ఇంగువ * చూ, హింగువు 2, 8. వింబా
 మరచు చూ, నురటి, 9 లవంగపుపువ్వు చూ,
 లవంగపుష్పము
 కేశగాల్లము సం. వి. ఆ పుం చూదీఫలము *.
 చూ, మాతులుంగము.
 కేశరి సం. వి. న్ పుం రూ-కేశరి. 1. సింగము:
 చూ, సింహము, 2 గుఱ్ఱము చూ, హయము,
 8 పున్నాగము * చూ, పొన్న; 4 అహికే
 రము * చూ, నాగకేశరము.
 కేశరచూ సం. వి. ఆ. స్త్రీ భద్రదంతిక *
 చూ, విశల్ప 5.
 కేశరూప. సం. వి ఆ స్త్రీ వృక్షోపర్యేతము,
 బదనిక చూ, వదనిక
 కేశరము సం. వి ఆ పుం పున్నాగము * చూ,
 పొన్న
 కేశవర్ధని సం. వి. ఈ స్త్రీ. 1 సహదేవి *
 చూ, ముత్తవపులగము, వా 2 వెండ్రుకలు
 వెరుగు తెలము (చుకాణములలో విక్రియ
 ముసకు దొరకును.)
 కేశవాయుధుడు సం. వి ఆ స 1 రధాంగము
 చూ, బండికన్ను. పుం 2 ఆహారము * చూ,
 మామిడి
 కేశవాలయము సం. వి. ఆ పుం అశ్వత్థము *
 చూ, రావి.
 కేశవావాసము. సం. వి ఆ పుం. —పై—

కేశవుఁడు. సం వి. ఆ పుం. 1 రూ-కేశకుఁడు-

కేశి. వెన్నుఁడు చూ, విష్ణువు (కేశవాయస్వా
హా=పౌర్వ ర్విందుం. బృహస్పా విష్ణు రుద్రా)స్వ
రూపులుగాను లయచందోక పరమాత్మగా
నుండుటయేస్వభావము గాగలవస్తువేకేశవుఁడు
అట్టి వస్తువు నాపాపములను భస్మీకరించుఁ
గాత! అనిభావము; చూ, ఓమ్), 2 ఎరిమిడేండ్ల
బాలుఁడు చూ, శకువు, విణ 3. మంచితలవెం
డుకలు కలవాఁడు చూ, సుకేశుఁడు

కేశవేశము. సం వి ఆ. పుం కొవ్వ చూ, వేసలి.

కేశచాంత్రుఫల సం వి. ఆ శ్రీ. జమ్మి *
చూ, శవి.

కేశచాంత్రీ. సం వి ఈ శ్రీ. —వై—

కేశచాస్తము. సం వి. ఆ. పుం చూ, కేశపక్షము.

కేశాంతజములు అం చూ, అగంతుకములు (అను
బంధములే చూడుము)

కేశాంబునాచుము సం వి న్ న. కురువేర *
చూ, హ్రీ శేరము.

కేశాకర్షణశక్తి. పా. మనమొక గుడ్డ ప్రేలికను
గాని, అద్దుడుకాగితమునుగాని, మఱియే సచ్చి
ద్రవిపదార్థమునుగాని యొకచివరనీటిలో డైట్రిన
యెడల తన నీటిబుట్టుముకంటె కొంతవైకెఁ
బ్రా)ఁగను దీపపువత్తి చమురును వైకి లాగు
కొనుట చూచుచున్నాము ఇట్లు ద్రవిపదా
ర్థమును వైకి లాగుకొనుశక్తి కేశాకర్షణశక్తి
(Capillarity) అనఁబడుచు

కేశాకేశి సం అవ్య సిగపట్ట పొట్టాటః చూ,
యందము

కేశారహ. సం వి. ఆ. శ్రీ. చూ, కేశవర్ధని*

కేశార్ధ. సం వి ఆ శ్రీ వెదనీలి * చూ,
రంజని.

కేశావ్యాము. సం. వి. ఆ. పుం. కురువేర* చూ,
హ్రీ శేరము.

కేశి. సం వి. న్ పుం 1 ఒకానొక గక్క-

నుఁడు చూ, రాక్షసుఁడు 1, 2. పృవేశ
నుఁడు చూ, వరుణుఁడు. 1, 8 కురువేర*
చూ, హ్రీ శేరము, 4 వెన్నుఁడు చూ,
విష్ణువు 1, 5 సింగము చూ, సింహము
విణ 6 మంగి తలవెండుకలు గలవాఁడు;
చూ, సుకేశుఁడు, ఈ శ్రీ. 7 నఖముచిప్ప
చూ, నఖము, 8 నీలి * చూ, రంజని, 9 చిప్ప
గడ్డి* చూ, త్వణము 1, 10 చూ, అజలో
మ * 11 జూమాంసి * చూ, మాంసి 2,
12 పిల్లసీఁచర * చూ, శతమూలి

కేశిక సం వి ఆ శ్రీ. పిల్లసీఁచర * చూ,
శతమూలి

కేశికుఁడు సు విణ. మంచి తలవెండ్రుకలుగల
వాఁడు చూ, సుకేశుఁడు

కేశిని సం వి. ఈ శ్రీ. 1 కట్టతీఁగె * చూ,
పర్యంకపాలిక, 2. పద్మపుతీఁగె * చూ,
శంకెని, విణ 3 మంచి తలవెండుకలుగలది.
(అఁడుని) చూ, శ్రీ

కేశినూదనుఁడు సం వి ఆ పుం శ్రీకృష్ణుఁడు.
చూ, విష్ణువు. 1

కేశిహానుఁడు సం వి న్ పుం —వై—

కేశుఁడు సం వి ఆ పుం 1 నీటిఁతొఁడు చూ,
వరుణుఁడు, 2 వెన్నుఁడు చూ, విష్ణువు 1.

కేశ్యము సం. వి ఆ న 1 కృష్ణాసురువు
చూ, రాజార్ధము, పుం. 2 గుంటిగలకర *
చూ, భృంగరాజము.

కేశ కేశి. = కేశ. నెమలికూఁత. ఆం, భా ద్వి
96 చూ, స్వరము. 2

కేశనర సం. వి ఆ. శ్రీ. కార్యాసము * చూ,
ప్రత్తి

కేశనరపూరకము సం వి, ఆ పుం పుల్లమాదీఫల
ము * చూ, మాతులంగము

కేసరబ్రాహ్మణులు. పా. పంచగౌడులందలి సారస్వతులలోని మూడవతెగవారు చూ బ్రాహ్మణులు. (చూ, ఆచుగోత్ర) బ్రాహ్మణులు.)

కేసరము. సం. వి. ఆ. పుం. న చూ, రూ-కేశరము.

కేసరవరము. సం. వి. ఆ. న శుంశువుము: చూ, పవ్నిశిఖము. 1.

కేసరాంజనము. సం. వి. ఆ. పుం గుట గల గర * చూ, భృంగరాజము.

కేసరాంజుము సం. వి. ఆ. పుం. బీజపూరము * చూ, మాతులుంగము.

కేసరి సం. వి. వ్ పుం. 1 సింగము చూ, సింహము; 2 గుట్టము: చూ చాయము, 3 పున్నాగము* చూ, సొన్న, 4 ఆహికేసరము* చూ,

నాగకేసరము, 5 మానుమంతుని తండ్రి: చూ, వానరము, 6 మాదీగలము * చూ, మాతులుంగము, క్తశిగుళివు * చూ, మునగ,

వై వి (1) = ఖేచర: ఖేచరమున వ్యుగము చూ, ఖేచరము, (2) ఒకకము వరిపైగు

చూ, సస్యము, (3) బ కేరీ యను వడ్డు చూ, ధాన్యము

కేసరిక సం. వి. ఆ శ్రీ సమాజీవి * చూ, ముత్తవపులగము

కేసరిణిండు సం. వి. ఆ పుం ఆంజనేయుండు చూ, వాసరిము

కేసు వా వి 1 అచ్చుకూర్పు అక్షుములు 9ల గర్భతొడై, 2. దావా (చూ, కేసు) " కేసు వాయిదావేసిరి. "

కేశపతి వై వి = ఖేలాకూలమ్ క్రీడాంగరస్సు. కవిక 2, ఆ 57 చూ, రూ-కేశపతి

కేశపతి. వై వి.= పై- వికృ. 5, ఆ. 19. ధీమ. 8, ఆ 190

కేశాపతి. వై. వి.= పై- వై- కేశాకూలి వై వి.= పై-

కేశాకూలి వై వి.= పై-

కేలి సం వి ఇ. పుం. (శ్రీ) = కేలిక కేలి రూ-కేలి 1 పురుషులు స్నేహమున (శ్రీ)లు

లోనగువారిని గద్దించుట కొట్టుట పరిహాసించుట మొదలుగాగలది, 2 ఆట చూ, విలాసము. 1, 3 ప్రియునితోడి విహారమునం

దలి నాయికయొక్క క్రీడ చూ, విలాసము 1; 4 (శ్రీ)పురుషులు వినోదమునమిత్తమైయాడెడు

చతురంగము మొదలైన యాట చూ, విలాసము 1, 5 పుడమి చూ, భూమి 1; వా.

6 ప్రాంతవంగ, కేడి "నిన్ను కేలిల రిజస్ట్రు రూ" చెప్పినారు "

కేలిక వై వి = కేలి కరీర మాస్త సేత్రాభినయ ములనేత భావమును తెలుపుచు నాడెడు

ఆట రూమా 2, ఆ 181 చూ, స్వత్యము. కేలికీలుండు సం విణ. నద్వింతువాండు: చూ,

హాస్యగాండు కేలిముఖము. సం వి ఆ. న. పరియాచకము చూ, పరిహాసము

కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు. కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు.

కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు. కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు.

కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు. కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు.

కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు. కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు.

కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు. కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు.

కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు. కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు.

కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు. కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు.

కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు. కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు.

కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు. కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు.

కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు. కేలికీలుండు సం విణ చూ, కేలికీలుండు.

కై

కై. కే. అప 1 చతుర్థివిధక్రియందు వచ్చెడు ఒక ప్రత్యయము కొఱకప్పు వై వి 2 = కర.

చేయి. రూ-కయి ఉ. రా. 6, ఆ 58 చూ, మాస్తము, 3 తొండము రూ-కయి చూ,

శుండము, (నేత్రమున కబ్బరత్పాకరము), వా. 4 కొపము చూపుటయందగు ధ్వన్యనుకరణము

"మాట్లాడిన 'కై' అని మీఱవడెదవు. నీతో మాటలాడు లెట్లు చూ, మామామా

(రూ-కయి-కయ్యి.)

కైక. వై. వి. = కైకేయ రూ- కయిక. అచ్చు
 అ, కాం 49, వేమన 1167 చూ, కైకేయ
 కైకట్టు ద్వ. వి చూ, రూ-కయికట్టు.
 కైకయి సం. వి ఈ స్త్రీ చూ, రూ-కైకేయి.
 కైకలనాడు దే వి చూ. రూ-కయికోలం డు
 కైకానుక దే వి చూ, రూ- కయికానుక
 గమా. 2, ఆ. 5, య 1, ఆ. 104
 కైకంబికము. సం. వి. అ. న కుడుములరాసి
 చూ, భక్త్యము
 కైకేయి. సం వి. ఈ స్త్రీ = కయిక- కైక.
 కేకయరాజుమాతుర, దశరథుని భార్య భృ
 తునితల్లి. కేకయి-కేకేయి-కైకయి. (కైప) -
 కయిక-కైక
 కైకొను దే ఆ క్రి చూ, రూ-కయికోను
 (పూను-ఉ, చారి 4, ఆ 96, లక్ష్యపైట్టు -
 భార శాం 3, ఆ. 178)
 కైకొలుపు. దే వేచి చూ, రూ-కయికోలుపు
 భో 4, ఆ. 74
 కైకోల. దే వి చూ, రూ-కయికోల
 కైకోలవాడు దే. వి: చూ, రూ-కయికోల
 వాడు
 కైకోలు దే వి చూ, రూ-కయికోలు (అంగీ
 కారము — భోX 8. సగం 192, గ్రీహ
 ణము -కా 1, ఆ 5.)
 కైకాంపులు దే వి. బ చూ, రూ-కయిచాం
 పులు హంస 4, ఆ. 218
 కైకీత కాడు. దే వి శంబలాయుధసేవి. ఆం
 భా. ద్వి 185 చూ, గురిమాసి
 కైకీతము ద్వ. వి చూ, రూ-కయికీతము
 కైకా దే. వి చూ, రూ-కయిశా చంద్రా 2,
 ఆ 58.
 కైకాపార. దే. వి హయశిరఃకింపము.
 కైకాణు. దే. ఆ. క్రి చూ, రూ-కయిశాణు.

కైకా వై. వి = పింజల. చూ, రూ-కయిశా
 (దేశ్యమని శబ్దకర్తా కరము)
 కైటజము సం వి. ఆ పుం. పటజము* చూ,
 వత్సకము
 కైటభ సం వి ఆ స్త్రీ గారి చూ, పార్వతి. 1.
 కైటభజిత్తు సం వి త్. పుం వెన్నుండు చూ,
 విషుపు 1
 కైటభహనుడు సం వి వ్. పుం. —వై —
 కైటభారి సం వి. ఇ పుం —వై.—
 కైటభి సం. వి ఈ. స్త్రీ. దుర్గ చూ, పార్వతి. 1.
 కైటభుడు సం వి ఆ పుం. కైటభుడను
 రక్తనుడు చూ, రాక్షసుడు. 1
 కైటర్యము సం వి ఆ పుం 1 కట్టలము *
 చూ, పినగుమ్మకు. 2 నింబము* చూ,
 వేము, 8 నుహంబము * చూ, వేము,
 4 ఉమ్మెత్త* చూ, చాలాపుష్పము
 కైరికము సం. వి అ పుం కొండనిమ్మ *
 చూ నిమ్మ
 కైడర్వ. సం వి ఆ స్త్రీ. 1 నల్లగినియ* చూ,
 శుకనాసము 1, 2. కటివేము* చూ, బల
 కైడర్వము సం వి ఆ పుం 1 కటివేము *
 చూ, బల, 2 కట్టలము* చూ, పినగుమ్మకు,
 3 నెనులియునుగుహుని * చూ, పూతికి
 రజము, 4 గుమ్మడు * చూ, మహాఫలము
 కైడ. పు దే వి చూ, రూ-కయిడుపు
 కైరి వై వి = కిరితా చూ, రూ-కయిత.
 కైతకము సం వి ఆ న 1 కేతకీపుష్పము
 చూ, మొలి (నేదంగిపువ్వు), 2 తిక్కట
 కము* చూ, శంపలాదని 1
 కైత్తట్ట దే వి గిండి చూ, పాత్రము 6
 కైతము. వై. వి. = కవితా చూ, కైత
 కైతవము. సం వి అ, న 1 కపటము చూ,
 వ్యాజము 1, 2 జూదము చూ, వ్యవహా
 రము. 4, 8. వైడూశ్యమణి. చూ, రత్నము. 1

త్రైవాసహస్తి. అం అలంకారములలో నొకటి
 చూ, హేతువు 2.
 త్రైతాళము మి. వి. చేతితో వాయించు కంఠు
 తాళము చూ, వీణ
 త్రైదండ జే. వి చూ, రూ-కయిదండ
 త్రైదారకము సం వి అ న కేదారముల సమూ
 హము (కేదారము = పరిచయి) (రూ-కైదారి
 కము-త్రైదార్యము.); చూ, ధూమి 1
 త్రైదారము సం వి అ. న 1 ___వై___
 పుం. 2 శాలిభాస్వయము చూ, ధాన్యము
 త్రైదారికము సం వి అ ద చూ, త్రైదారకము
 త్రైదారిణము. సం వి అ న ___వై___
 త్రైదార్యము. సం వి అ న ___వై___
 త్రైది జే వి చూ, త్రైది
 త్రైగు జే. వి చూ, రూ-కయిచు
 త్రైగవ జే. వి రూ-కయిచు 1. ఆయుధము
 చూ, బాణము 1, 2 కత్తి చూ, రిప్పి. 2.
 త్రైగవు జే వి ___వై___ రూ-కయిచువు
 భార దో) 5, ఆ 51, హరిశ్చ 4, ఆ 71
 త్రైనితము. పా త్రైనితము అను ఖనిజము పుటియొక
 పొటానియపు తెరువు ఇంగు 18% వఱకు
 పొటాష్ ఉండును (పొటాష్ యెరువు కాండ
 వృద్ధిని గలిగింపను)
 త్రైపదము వై వి = కవిపద భో 2, ఆ, 50
 చూ, రూ-కయిపదము
 త్రైపాల ద్వ వి 1 మంగలితిత్తి చూ, హడ
 పము 2, వై. వి 2 = కతుపాల త్రైరాగుల
 జోలె చూ, పాపు)ము. 6 (రూ-కక పాల-
 కక్కపాల)
 త్రైపు జే వి చూ, రూ-కయిపు (అందము.-
 రామా 2, ఆ 07, విశ్వంభణము -వేమన1170
 వాండు 4, ఆ 19, విధము -రామా 6,
 ఆ 108)

త్రైఫీయతు. హిం వి సమాధానము చూ, కయి
 ఫీయతు
 త్రైముడి ద్వ. వి చూ రూ-కయిముడి
 త్రైముతికన్యాయము పా అధిపతులపాండు బా
 ధలకంటె అల్పము పాండు బాధలెక్కవ
 కావసు రీతి
 త్రైమోడుపు ద్వ వి చూ, రూ-కయిమోడుపు.
 హంస 4 ఆ. 218 (రూ- కైమోడుపు-కయి
 మోడుపు- కయిమోడుపు)
 త్రైరఁడు జే వి చూ, రూ- కయిరఁడు
 త్రైరవడి. వై వి = భాదిరవఱు చూ, రూ-
 కయిరవడి
 త్రైరవము సం వి అ పుం 1 కేతకి * చూ,
 మొగలి, 2 = కిలుక * చూ, పద్మము 1
 త్రైరవి సం వి వ. పుం 1 చేదముచు చూ,
 చంద్రిండు, ఈ. స్త్రీ 2 చంద్రిక చూ,
 వెన్నెలు, రి మెంతి * చూ, మేఢి, 4. వేపు
 డిపిండి చూ, సాదము. (1)
 త్రైరవిడి సం వి ఈ స్త్రీ కలువలుండుకొలక
 చూ, సరగు. 1
 త్రైరవుఁడు సం వి అ పుం. 1 వైది చూ,
 శతువు 1; 2 కితవుఁడు చూ వం చతుఁడు 1
 త్రైరాతతండులము సం వి అ పుం విడంగము*
 గూ, వాయువిశంగము
 త్రైరాతిము సం వి అ న 1 నేలనేము* చూ,
 ధూనింబము, 2 శంబుచందనము చూ వాసన
 త్రైరాతుఁడు సం వి అ పుం బలవంతుఁడు
 చూ, లావరి
 త్రైరాలము సం వి అ న విడంగము * చూ,
 వాయువిశంగము
 త్రైరాలి. సం వి ఈ (స్త్రీ) బో, ముడ చూ,
 వేళ్ళు.
 త్రైలాగు జే. వి చూ, రూ- కయిలాగు

కైలాటకాఁడు జే. విణ (కైలాటము + కాఁడు) చూ, రూ-కయిలాటకాఁడు.

కైలాటము జే వి. 1 మాయోసాయము కాళీ 6, ఆ 141 చూ, రూ- కయిలాటము, 2. నతివిశేషము చూ, నమస్కారము, రి.కుటిన్ తిము చూ, హీనము 1

కైలాసనాథుఁడు సం వి ఆ పుం కుజేరఁడు. చూ, శ్రీమఁడు.

కైలాసనికేతనుఁడు సం వి ఆ.పుం.ముక్కంటి చూ శివుఁడు

కైలాసమందిరఁడు సం వి ఆ పుం—వై— కైలాసము సం. వి. ఆ. పుం కుజేరని యునికి పట్టు, కుజేరని పట్టణము, ఈశానుఁడుండు వెడి కొండ చూ, పర్వతము.

కైలాసాకాశుఁడు. సం వి న. పుం కు జేరఁడు చూ. శ్రీమఁడు

కైలు. జే. వి మా, రూ- కయిలు

కైవడి కై వి = కైవర్తి చూ, రూ- కయివడి. (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము)

కైవడిమునై కై. వి = కైవర్తి ముస్తకమ్ చూ, రూ- కయివడిమునై చూ, ముస్తకము.

కైవర్తము సం వి ఆ న = కైవడిమునై * —వై—

కైవర్తముస్తకము సం వి. ఆ న = —వై.—

కైవర్తముస్తకము సం. వి ఆ న —వై—

కైవర్తి సం వి ఈ శ్రీ = కయివడి- కైవడి—వై.— (కుంగ అని కొందఱు)

కైవర్తిక సం వి ఆ శ్రీ —వై—

కైవర్తిముస్తకము చూ, రూ- కైవర్తముస్తకము

కైవర్తిముస్తకము —వై.—

కైవర్తఁడు. సం. వి ఆ పుం. జొలరి, పడవ నకు పువఁడు (అని కొందఱు) చూ, వలతీఁడు

కైవలము సం. వి ఆ. న. విడంగము * చూ, వాయువిశ్కంగము,

కైవల్యము సం వి ఆ. న. 1. ముక్తి చూ, మోక్షము. 1, 2. విషయోచ్ఛారహితత్వము చూ, చైరాగ్యము, 3 ఏకాంతము చూ రహస్యము. 1.

కైవల్యఁడు సం విణ. గొప్పవఁడు. చూ, హేమాహేములు (మోక్షార్థుఁడనునపుడు వాడెదరు)

కైవళి. వై. వి = కైవర్తి చూ, రూ- కయివళి (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము)

కైవసము. జే వి. అధీనము చూ, వశము 1

కైవారిపునేరులు. జే. వి బ ఒకానొకనతి చూ, నమస్కారిము.

కైవారము సం. వి ఆ న. 1 వందిస్తోత్రము

వై. 7, ఆ 89 చూ, స్తోత్రము, జే వి, వై. వి (1):చూ, రూ- కయివారము

కైవారముసేము ద్వ స. క్రి చూ, రూ-కయి వారముసేయు

కైవారి. సం. వి. న పుం బట్టువాఁడు హరి పూ 1, ఆ 4 చూ, వంది

కైపు జే వి చూ, రూ- కయిపు (ఉన్మాదము — ఉ హరి. 2, ఆ 750)

కైవ్రాలు జే. ఆ క్రి చూ, రూ-కయివ్రాలు. (బిజగు—వికృ) 4. ఆ 39, పక్షులులోనగు నవి క్రిందికిదిగు —ఉ. రా 3, ఆ 108, కాలు —ఆము 4 ఆ 85)

కైవ్రాలుచు జే వే చూ, రూ- కయి వ్రాలుచు

కైశికిము సం వి ఆ. న. 1 వెండుకొలనము చము చూ, వెండుకొక. 1, పుం 2 శృంగా రరసము చూ, రసములు.

కైశికి అం 1. కావ్యకృత్తులు నాలుగింటిలోనొకటి: చూ, వృత్తులు; 2 ఒక కావ్యవృత్తి.— “మృదువయశృంగార, కరణరసములను వెలుపు అరరచన. ఇందు ఓనగము తప్ప క కారము

మొదలు పుకారము దనుకనుండు సత్తురములు పూర్ణాను స్వార్థపూర్వకముగాఁ గలదియు, దీర్ఘములేని శేషణకారములును, సమాసము లేకపోవుటగాని, కొలఁది సమాసములుండుట గాని గలదియు, మధురపదములతో సంబంధముకలుగునట్టిది యునగు మాధుర్యము గలిగియుండును ఉదా. ఆలతాంగులు మందమందయానంబుల నందంచ నింపుఁగొలుప మెలంగుచు, లతాంతంబుల పువ్వులంగోయలం జిదుముచు. మందహాసంబులు ముఖారవిందంబుల నంకురింప, చిలుకపలుకుల సకిలించు మృదుతరవచన రచనవిశేషంబుల నన్వోన్వయంబు గరగించుచు, సంచరించుచుండిరి" (ఉపన్యాసద్వంద్వణము), 3) అంశములు అణువది మూఁడింటిలో శుద్ధజాతులు యేడున్నూ గాక మిగత జాతులుపదునొకటింటిలో అణువదియగు యీ కైశీకి అణువిభంబులుగవలె యున్నది చూ, అంశములు (ఇది గాంధర్వ వేదమునందలి రాగాధ్యాయములోనిది), 4. పంచమజభావలుపదింటిలోనొకటి (చూ పంచమజభావలు) చూ, భావ. 1.

కైశీకుడు. సం. వి అ పుం. చేందమామ చూ, చంద్రుకడు.

కైశ్యము సం. వి అ పుం 1 వెద్దపేతు*: చూ, కాకోటము, 2 తలవెండుకల గుంపు చూ, వెండుక 1

కైశోరము సం. వి. అ. న. పండ్లు మొలచినది మొదలు మూఁడిండ్లనఱకుగల వయస్సు చూ, వయస్సు 1

కైశ్యము సం. వి. అ న తలవెండుకల గుంపు, కొప్పు (అని కొందఱు) చూ, వెండుక 1

కైసస్య. వై. వి. పిలుపు చూ, సంబోధనము కైసరుడు. వై. వి. = కవీశ్వరః చూ, రూకయి సరుడు.

కై సాటిమేక్క. ద్వ వి చూ రూ. కయిపాటి మక్క

కైసేత. ద్వ వి చూ రూ. కయిసేత.

కైసేతకాడు ద్వ వి ఆలంకరింపఁబడినచాఁడుచూ, భూషితకడు.

కైసేయు. ద్వ స క్రి చూ, రూకయిసేయు (అలంకరించు — విక్రి). 4, ఆ 192, పూజం. — ధీ 4, ఆ 208)

కైసేయునాఁడు ద్వ వి అలంకర్త చూ, అలంక రిపువు

కొ.

కొంకనానుగు దే వి కొండగోఁగు చూ, పీఠి పుష్పము

కొంకణము అం. శేషములు ఏఁబదియూడింటిలో నొకటి వేయన 1172 చూ, శేషము. (రూ. కొంకణము)

కొంకణస్థబ్రాహ్మణులు పా వీరిని చిత్రపావ నులందురు పరశురామమూర్తి అణువదిమందిని పవిత్రులుగాఁజేసి బ్రాహ్మణత్వమునియఁగా బ్రాహ్మణులైనట్లు సహ్యాద్రి క్షాండమునఁ జెప్పఁబడియున్నది చూ, బ్రాహ్మణులు

కొంకనక్క ద్వ వి. చిన్నబాతివక్క, కిఫి. భార అశ్వ 2, ఆ 117 చూ, స్వగాలము. కొంకర దే వి వంపు చూ, వేలితము 2

కొంకరలువోవు దే. ఆ. క్రి. (కొంకరలు + పోవు) కైత్యాదులచేతఁ గాళ్ళుచేయుటలోనగు నవి నిగడికొను. రామా 7, ఆ. 258 చూ, వంకరవోవు

కొంకి దే వి రూ. కొంకి. 1. వంపుపిలు చూ, రూ కొంకి, 2 అందనిపండ్లులోనగు వానిఁ గోయుటకు ఉపయోక్తముగా వంకర చిల్లిదోపిఁకొలఁ: కొంకి, దోఁటి; బ. 8. ముట్టు

లిగుంతక బార్మములనుండెడి యెముకలు చూ, శల్యము 1, 4 మోకాలిచిప్పకులో తట్టు చెంచుపక్కిలనుండెడియెముకలు చూ, శల్యము 1 (కొంకివేళ్ళు) = గొంకివలెనుండు వేళ్ళు.)

కొంకిపురుగు వాచి మనజునిశేరిముంచ బ్రవేంబి హిసించు ఒకానొక పురుగు (నులిపు గుగువంటిది) చూ, పురుగు

కొంకు 1 వి 1 భయము చూ, వెఱపు 2 చూ, వెనువీయుట వికృతి, ఆ 97, 3 జేంకు చూ, సంకోచము 3, ఆ 39 4 జీంకు వికృతి 7, ఆ 127 చూ, భయపడు, 5 వెనుకవీయు చూ, వెనువీయు 1, 6 మోమోడు చూ, సంకోచించు

కొంకుపాటు ద్వ వి 1 భయపడుట కవిక 4, ఆ 107, 2 సంకోచపడుట మాంస 3 ఆ 220, 3 పాటుపాటు చూ, స్థలము 2

కొంకువోవు దే ఆ క్రి (కొంకు + వోవు) కాల్చేనుట విగుడుకొను భార శం 3, ఆ 313 చూ, వంకగవోవు (రూ- కొంకులు వోవు- కోవోవు)

కొంగ వై వి = కుండీ క్రాంచము చూ, ఒకము

కొంగకాళ్ళవారు ద్వ. విణ. నిడుపుమోకాళ్ల వారు చూ. ఊర్ధ్వజనువు 1

కొంగవారు వై వి = క్విక్వాల. మాదిగకత్తి య. 2, ఆ 10 చూ, రిప్టి. 2

కొంగు దే వి చూ, చెంగు కొంగుపనిండి బా కొంగుబంగారు సులభము గానభీష్టమునుదీర్చుచి. "కోపమొకింతలేను బుధకోటికిగొంగుపనిండి" (విజయవిలాసము)

కొంగుమాయు దే ఆ. క్రి చూ, సుమర్తాడు.

కొంగోడుపడు ద్వ ఆ. క్రి (కొంగోడు + పడు) ఆవనతమగు చూ, వ్రాం. 8

కొంగోడువోవు దే ఆ క్రి (కొంగోడు + వోవు) —వై—

కొంచించు దే ఆ క్రి రూ- కొంచు రసి 5, ఆ 189 చూ సంకోచించు

కొంచించుము. వై విణ = కించిత్ రూ- కొంచెము 1 = కుంఠా న్యూతి చూ, వెలితి 2 విణ 2 అల్పము కాశి 3, ఆ 140 చూ, స్వల్పము

కొంచెకత్తె వై వి (కొంచెము + కత్తె) 1 సామాన్యగాలు చూ, ప్రే. 2 అల్పరాచ చూ, శ్రీ

కొంచెకాండ. ద్వ విణ (కొంచెము + కాండ) 1 అల్పండు చూ, హీనుండు, 2 సాధారణుండు చూ, సామాన్యండు

కొంచెకొంచెము వై వి. (కొంచెము + కొంచెము) ఇంచించుక చూ, స్వల్పము

కొంచెతనము వై. వి (కొంచెము + తనము) అల్పభావము అచ్చు 48, కాం 23 చూ, సన్నదనము

కొంచెపడు. వై ఆ క్రి (కొంచెము + పడు) 1 తక్కువపడు భో 6, ఆ 191 చూ, లోకించు 2, 2 సన్నగిల్లు చూ, సన్నవ్రాణు.

కొంచె వై వి, విణ చూ, రూ-కొంచించుము (నూనెల — భాగ 1, గుం 95)

కొంచే వై వి = క్రాంచః 1 క్రాంచవర్ష తిము చూ, పర్వతిము, 2 కొం. భార భీష్మ 2, ఆ 30 చూ, ఒకము.

కొంచేగుబ్బలి ద్వ వి క్రాంచపర్వతము చూ, పర్వతిము (ఇట్లు కొంచేవల)

కొంచేదీవి వై. కి = క్రాంచవర్షిపము చూ, లంక. 1

కొంచేమలగొట్టిన జోణండు. ద్వ వి, కుమార స్వామి. ఆం, భా స్వ. 44. చూ, స్కంకుండు. కొంచే మొగ్గరము. ద్వ. వి. క్రాంచవృషాము

కొంచేసారము. వై. వి. = క్రాంతిపర్వము మధ్య మస్వరము: చూ. స్వరము. 2.

కొంచే. దే. వి. 1. మలివస్వేదము. అం, భా. పృ. నా. 140 చూ, స్వేదము, వై. అ. క్రి. 2 జీం. భార అది 5, ఆ 168: చూ, సంకోచించు. (రూ- కొంచించు - కొంఞి- కొంగు)

కొంఞి. వై. అ. క్రి. రూ- కొంచు. భాగ 10 స్కం. పూ. 1817 చూ, సంకోచించు.

కొంట జీ వి కొనుట. (అనుప్రియక మైన కొను ధాతువునకును రూపమిట్లెఱుంగునది కనుగొంటు- కయికొంటు- పయికొంటు మొ) కొంటె. దే విణ ఆకార్యశీలుండు. భో. 5, ఆ. 881 చూ, వ్యాఘ్రండు 2

కొంటెతనము. దే. వి. గూ. వైకస్యము. కొంటెపనులు. దే. వి బ చూ, ఆగడులు

కొండ. వై వి = కుండ మల చూ, పర్వతము. కొండంగి. వై వి = కుండగ చూ, రూ- కుండంగి (రూ- కొండంగ, కుండంగి, కొండ ముచ్చు)

కొండకంది ద్వ. వి. 1 సస్యవిశేషము చూ, సస్యము, బ 2. కొండకందులను ధాన్యము చూ, సురాస్త్రిజము

కొండకసింద. వై. వి. ఒకరకము కసింద * చూ, బలును (దీనివేరయొక్క= కషాయముజ్వరమును, మన్యపుజ్వరమును తగ్గించును)

కొండకాకి. వై. వి. అద్రికాకము చూ, వాయు సము 1

కొండకాలువ వై. వి. ర్వురము. చూ, నది కొండకావితాయి. దే వి. ఇంగ్లీకము చూ, హింగుళము.

కొండకొన. వై. వి. కొండకొమ్ము చూ, శిఖ రము. 1

కొండకొమ్ము ద్వ. వి. — వై. —

కొండకోతి ద్వ. వి. బాలకీర్తిదావిశేషము చూ- బాలకీర్తిడ

కొండకోట ద్వ. వి. వరణాకారమైన కోట: చూ, పర్వతము.

కొండకోలు ద్వ వి కొద్దియగుట. కొండగోండు ద్వ వి కొండము చెప్పవారు చూ, తంటలమారి. 1

కొండగుద్దలి వై. వి జాబ్బు పెకలించుగుద్దలి: చూ, ముద్దరము

కొండగుణుతు ద్వ. వి సామాన్యలక్షణము చూ, లక్షణము. 1.

కొండగొనుగు. ద్వ. వి. అక్షోటము * చూ, మృదుద్రుమము.

కొండగొట్టియ వై వి = కుండకురరి గాడిదవంటి మృగము, రౌహివము చూ, పేనుము. (రూ- కొండగొట్టియ- కొండగొట్టె)

కొండగోగు. ద్వ వి చూ, కొండగొనుగు * కొండగోన ద్వ. వి. — వై. —

కొండగోల ద్వ. వి ఒకానొకమృగము చూ, మృగము.

కొండచేటియ ద్వ. వి. తటుము. చూ, చేటియ కొండచిలువ. ద్వ వి కొండపాము, అజగరము చూ, సర్పము (కొండచెలను అని వాడుక)

కొండచీమ. ద్వ వి ఉదీపకము చూ, పిపీలిక. కొండచేలి. ద్వ. వి గట్రాచేలి. భాగ 9, స్కం. 514 చూ, పార్వతి, 1. (ఇట్లుకొండ రాచాలి)

కొండకొన్న. వై వి = కుండజార్డు. 1. ఒకరక ము సస్యము: చూ, సస్యము, బ 2 తొన్నె లను ధాన్యము చూ, ధాన్యము.

కొండతంగేడు. ద్వ. వి. శైలగోశ్రేణి* చూ తంగేడు కొండతలక్రిందఁ బెట్టుకొని రాళ్ళవలనవెల్లినట్లు. లా. తనకోరిక దగ్గఱనే ఫలించుచుండఁగా అదితెలిసికొనక దూరమేగినవిధము. (ఉయా

లలోని విష్ణుగానక ఊర్ధ్వాయు వెదకుట వంటిది)

కొండలేన ద్వ. వి. కొండయంబుట్టిన లేన చూ, మఘవు 5.

కొండతిమ్మరి ద్వ వి కోతి (ఇట్లు తిప్పతిమ్మరి, పులతిమ్మరి మొ) చూ, వానరము

కొండనడుము ద్వ వి చూ, కొండచీటియ.

కొండనాలుక ద్వ వి. 1 చీటనాలుక, గళ శుండిక చూ, కోగము 1, 2. తాలూర్ధ్వనూ త్కృతిహ్య చూ, రనన

కొండపగుడు ద్వ వి ఇంకొండు చూ వేలుపుతేడు.

కొండపగులు ద్వ వి చూ, లోయ

కొండపొయ ద్వ వి పర్వతబలమునందలి ప్రతి భ్రవి చూ, స్వరము. 2.

కొండపిండి. వై. వి. నాగేది ఆం, భా ద్వి వ 65 చూ, పిండికొండ (మూతాళి)శ్మరి, మూ త్కృతిము పోగొట్టును)

కొండపిండికొట్టుట. జా. దర్శుటమైన కార్యము సాధించుట "వేము ముగ్ధరము పనికి మొగ్గితిమేళిఁ గొండపిండి కొట్టనెత్తుము" (ధర్మబరాజనూయము)

కొండపొత్తి వై వి ఒకరకము ప్రత్తి * చూ, పొత్తి

కొండబూరుగు ద్వ వి మాటకాల్పతి * చూ, వారిజము

కొండబెండ ద్వ వి 1 తిప్పరి * చూ, వడ్డొంధ, 2 కచ్చాకము * చూ, వడ్డొంధ కొండపల్లయ్య ద్వ వి ముక్కంటి చూ, శివుడు.

కొండపల్లె. వై వి = మండపల్లికా గిరిపల్లికా * చూ, వత్సకము

కొండమామిడి ద్వ వి. కోకానూరిము * చూ, మామిడి

కొండమాకేడు ద్వ. వి. గంధగర్భము * చూ మాకేడు.

కొండము. వై. వి. = కుండమ గుండము, నిష్పలగుండము ఆం, భా ద్వి. వై 241 చూ, నిష్ప.

కొండముచ్చి. ద్వ వి గోలాంగూలము, నల్లని మూతిగల కోతి వేమన 1180. చూ, వానరము (రూ- కొండముచ్చి - కొండ మునువ)

కొండమునువ ద్వ వి —వై—

కొండముచ్చి ద్వ వి —వై—

కొండయల్లుడు ద్వ వి (కొండ + అల్లుడు) చూ, కొండపల్లయ్య.

కొండయాట ద్వ వి చూ, నెలయాట.

కొండరాచోలి ద్వ వి చూ, కొండచోలి.

కొండకైకలుగొట్టినదణి ద్వ వి ఇంద్రుడు సాంబ దే 11 చూ, వేలుపుతేడు

కొండతేడు ద్వ వి మిమవంతుడు భోజ 5, ఆ 191 చూ, పర్వతిము

కొండల్లము వై వి = కుండోల్ల (కొండ + అల్లము) త్కృతిము * చూ, శృంగ బేరము

కొండవాడు ద్వ వి కొండనోయి చూ, వ్యాధుడు. 1

కొండవీటిబంధము ద్వ వి చూ, కొండపల్లయ్య. ఆం, సం దేవ 6

కొండసికి వై వి పర్వతశృంగము చూ, శిఖరము

కొండాటము. దే వి ఆనందము వీర 1, ఆ 201 చూ, సంతోషము.

కొండాడు దే అ. కృ. పొగడు చూ, న్ముతించు కొండి దే వి 1. తేలుతోక చూ, వాలము 1,

2. తెక్కతలుపుననుఅంచులుండంగొట్టెడు తేలు తోకవంటి యినుపగొట్టెము. (రూ- కొండె- చూ గొండె-

కొండీక వై విణ = కుణక రూ- కొండొక
 1. చిన్న య, 4, ఆ 127, సాండు 2, ఆ
 60 చూ, స్వల్పము, 2 బాలుండు చూ,
 శిశువు, 8. బాలిక చూ, శ్రీ.
 కొండీకనాండు ద్వ. వి బాల్యకాలము
 కొండీకనాండు ద్వ వి బాలుండు సాంబ
 మాన 5 చూ, శిశువు.
 కొండీయ. దే వి రాజులులోనగువారు మొగ
 ముతట్టు వేసికొనెడు వెండుకలముడి (రూ-
 కొండే చూ, ముడి 8 కొండేసి అనివాడుక)
 కొండీయము. వై వి. కుండకీట 1. రూ-
 కొండేము, చూడి చూ, తంటా; 2 పిశువత్వ
 ము చూ, వైశుస్యము (దేశ్యముని శబ్దతా
 కరము)
 కొండీయూండు. వై విణ = కుంటకీట (రూ-
 కొండీండు కొండేముచెప్పువాండు భార
 కాం 8, ఆ 469 చూ, మానకుండు 1
 (దేశ్యముని శబ్దతాకరము)
 కొండీండు వై విణ — వై — మార్క 2
 ఆ 96
 కొండే దే వి. 1 తేలుతోడి చూ, వాలము 1,
 2 చూ, రూ- కొండీయ.
 కొండేంగ వై వి = కుండగః కొండ
 యంగుండేడి నల్లకోతి హరిశ్చ 2, భా 1059
 చూ, వానరుము
 కొండేకత్రై ద్వ విణ (కొండేము + కత్రై)
 కొండేము చెప్పవారి (ఆండుది) చూ, శ్రీ
 కొండేకానితనము దే వి. కొంపెతనము చూ,
 వైశుస్యము
 కొండేగీండు దే. విణ (కొండేము + కాండు)
 చూ, రూ- కొండీయండు,
 కొండేము. దే. వి చూ, రూ- కొండీయము.
 (తంటా. — అచ్చ. బాల, కాం. 21)

కొండేవల దే. వి చేపలబట్టుకుట ఒకండు
 వేసెడు వల: చూ, వల 1
 కొండొక. వై. విణ 1 రూ- కొండీక. చిన్న
 రాఘు. 1, ఆ 71 చూ, స్వల్పము, 2.
 కొంచెము “కొండొక సేత్ర” చూ, స్వల్పము;
 8 రూ-కొండీక బాలుండు భార. శ్రీ 2,
 ఆ 84 చూ, శిశువు
 కొండే) దే వి మళ్ళించిదున్నిచేపాలు కాశీ.
 4 ఆ 299 చూ, గొంట్లు.
 కొండే)చైదువు దే. వి నాగలి చూ, లాంగ
 లము 1
 కొంల వై స (కొంచెము + అంత) ఇందుక
 కొలది కొంతవత్వ” చూ, స్వల్పము
 కొంతము వై వి = కుంతము. అత్తలము:చూ,
 బాణము 1
 కొందలు. వై. స. (కొంత + వారు) కొంతశక్తి
 మునకు మహాస్మత్కర్మక బహుచనరూపము:
 చూ, అపరము. 8.
 కొందలపడు ద్వ ఆ. క్రీ (కొందలము + పడు)
 కలతపకు చూ, సంక్షోభించు.
 కొందలపాటు ద్వ వి. కలత, కొందలపడుట:
 చూ, సంతాపము.
 కొందలము దే వి 1 — వై — భార విరా.
 4, ఆ 172, 2 వగ చూ, దుఃఖము.
 కొందలింపి దే ఆ క్రీ. కలతపడు చూ,
 సంక్షోభించు.
 కొండు దే స క్రి. నష్టగణితం (నష్ట =
 అణువు)
 కొంప దే. వి 1 లాంప. చిన్న ఇల్లు. చూ,
 సదనము. 1, 2 ఇల్లు సానం 5, ఆ. 211,
 వేమన 1190 చూ, సదనము 1. (నిండమొ
 దలగు సమయములయందే యిదివ్రాయొగింప
 బడును)
 కొంపచెలుపు. దే వి చూ, నిష్ప్రయోజకుండు

కొంపతీయుట బా. మోషముచేసి నప్పపుచ్చుట, గుట్టుచెప్పట మొ.

కొంపోవు డే. న. కి) (కొని + పోవు) రూ- కొనిపోవు, తీసికొనిపోవు. పృభా. 8, ఆ 148: చూ, లాగించు.

కొకివికి. డే. విణ చక్కనతప్పినది. స్వా. 4, ఆ 78.

కొక్కరాయి. వై. వి = కృచ్ఛ్ వక్కుకొంగ రూ- కొక్కతాయి. చూ, బకము

కొక్కరించు డే. ఆ. కి) 1 (కొఱి) వెక్కిరించు. రా నుం, కాం. 274 పొరట చూ వెక్కిరించు. 2, 2. (వక్షులు కాళ్ళతో) క్షల్ల గించు పంచ. నా. 2, ఆ. 281 చూ, ఛేదిల్లు.

కొక్కరింత డే. వి. కొక్కరించుట.

కొక్కతాయి వై. వి. = చూ, కొక్కరాయి కొక్కి. డే. విణ. ఎచ్చు తక్కువైనది చూ, గొడ్డి.

కొక్కిన. డే. వి మల్లకాస్త్రమునందలి విన్నాణములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి చూ, విన్నాణములు.

కొక్కు డే. వి. పందికొక్కు వేవన. 1178 చూ, మాషికము.

కొక్కురపుతు. ద్వ. వి. గణపతి చూ, వినాయకుడు 1 (రూ- కొక్కురాతు)

కొక్కుర. వై. వి = కృచ్ఛ్. (రూ- కొక్కిర- కొక్కిరాయి - కొక్కురాయి - కొక్కుర- కొక్కు - కొక్కరాయి - కొక్కతాయి). భార. కాం. 8, ఆ. 478 చూ, బకము

కొక్కురతొలివేల్పు. ద్వ. వి. బకానురుడు చూ, రాక్షసుడు. 1.

కొక్కున. డే. వి. బకానొకచెట్టు చూ, వృక్షము

కొక్కోకో డే. వి. కొడిమాయుటయందగు

వృక్షము. కా. కి. 8, ఆ. 285 చూ,

కొక్కోకో. డే. వి. = వై = (కొత్త రూకో యనివాడుక)

కొక్కోకము పా. 1 చూ, కాము, 2 ఈ గ్రంథమునకు కర్త ఎఱ్ఱనకవి (16 శతాబ్ది)

కొచ్చెమాట. డే. వి తొందరమాట చూ, వ్యాఖ్యాతము. 2

కొజ్జే డే. వి. రూ- కొజ్జో. రాణివాసపు కావలి వాడు, ఆం, పదా నర. 44. చూ, పోవిదల్లుడు.

కొజ్జో డే. వి = వై = భో. 4, ఆ. 819

కొటారము. డే. వి ధాన్యాదిరాసులుండెడి చోటు వను 2. ఆ. 149 చూ, పంటసాల.

2 ఉప్పురాసులుండెడి చోటు 4 ఉప్పుకొటారు (ఇట్లుగోదావరీమండలమునవాడుక)

చూ, భూమి 1 (రూ- కొటారు-కొట్టరువు-కొరారు)

కొటారి డే. వి ఉగాళిపువాడు, బస. 2 భా 46 చూ, కొట్టుపెద్ద

కొటారు. డే. వి చూ, రూ-కొటారము. ఆచ్చ. బాల. కాం 8

కొటిక వై. వి. = 1 ఘటకః రూ- కొటిక గ్రామము జై. 1, ఆ 86 చూ, వేశము.

2 పొట్టివాడు చూ, వామనుడు. 3 = కాలేర పిసినిగొట్టు చూ, లోభి

కొటికాడు డే. వి రూ- కొటికాడు జై. 8, ఆ. 41 చూ, వేగువాడు (రూ- కొటికాండు) కొటికాండు) - గొట్టికాండు.)

కొటికాపుష్పాణులు. పా వీరు ఉత్తరశ్రేణిపు బ్రాహ్మణులు. ఋగ్వేదులు. ఆశ్వలాయన సూత్రమువారు చూ, బ్రాహ్మణులు.

కొట్టబడినవాడు. డే. వి. చూ, ఆనాథుడు. 2.

కొట్టకొన డే. వి. (కొన + కొన) అన్నటికె

గొన: చూ

కొట్టడి వై వి. = కోష్ఠము. సామగ్రిలుంచెడు గది చూ, పంటసాల

కొట్టము. దే. వి. 1 చాత్రీసకము, కోలాటము అం, భా పౌ) నా. 180 చూ, వ్యంజకము. 1, (చూ- కొట్టము), వై వి = కోష్ఠ. 2. అను కూలమగు సాల చూ, సదనము 1, 8 పను లులోనుగువానికిఁ గట్టెడుసాల చూ, సదనము. 1, 4. ఉగాణము చూ, పంటసాల (చూ, సదనము. 1)

కొట్టరుపు దే వి: చూ, రూ- కొటారు.

కొట్టడు దే ఆ క్రి (కొట్టు + ఆడు) జగడ చూడు చూ, వాటులాడు, 2 గాన్తిల్లు, భాగ. 6, స్కం 48 చూ, బాధపడు.

కొట్టము దే వి ఒకానొక దేశము స్వా 1, ఆ 37 చూ, దేశము, వై వి 2 = కోష్ఠ చూ, రూ- కొట్టము 2-8-4

కొట్టి దే. వి. రూ- కోటి. రాజ్యసమాచారము చూ, వేగు.

కొట్టిక వై వి. = ఖేటక. ఊరు చూ, రూ- కొటిక

కొట్టికాండు దే వి చూ, రూ- కొటికాండు ఆము 3, ఆ 26.

కొట్టికోలాహలము చేయుట బా ఎత్తువ గంధ్ర గోళము చేయుట (చెండి చెకపికలాడుట) "ఎగ్గి, కొట్టి కోలాహలము చేసికూలగ్రుమ్మి చెండి చెకపికలాడమా యుండెనేని" (సార 1, ఆ. 74.)

కొట్టిగడ్డ. దే వి నమ్మదుంపః చూ, నుపుస్సము కొట్టినపిండి. బా. స్వాధీనము, ఎఱిగినది "ఉ కోవ లినాను నెట్టియెడగొట్టిన పిండి సమస్త లోక ముల్." కళా. 6, ఆ. 84 (బెల్లమువండిన పొయ్యివంటిదనివాడుక)

కొట్టు. వై వి. 1 = కోష్ఠము. ఉ. గ్రాణము అచ్చ. బాల, కాం. 21. చూ, పంటసాల. (చూ, సద

నము 1), న. వి 2. చతురపాయములలో నొకటి (కొట్టు = దండ) (చూ, కళి): చూ, ఉపాయములు, 8. అడుపు చూ, మొత్తు. 15 స. క్రి. 4. అడుచు చూ, మొత్తు 2, అం 5 కామకాస్త్రమునందలి చిన్నములు యెని మిదింటిలో నొకటి చూ, చిన్నములు.

కొట్టుపడు ద్వ ఆ. క్రి వ్యయమగు చూ, వ్యయించు

కొట్టువెద్ద. ద్వ వి చూ, కొటారి కొట్టులాడు దే ఆ. క్రి (కొట్టులు + ఆడు) పోట్లాడు చూ, వాటులాడు.

కొట్టులాట దే వి రూ- కొట్టాట చూ యుద్ధము

కొట్టె. దే. వి. 1. మట్టియొకలయంతటి దళము గల కాండు ఆం, భా ద్వి వై. 240. చూ, పాత్రీము 6, 2 కొట్టు చూ, పంటసాల (చూ, సదనము. 1)

కొట్టుము దే వి. 1 వడ్లదంపు చూ, దంపుడు, 2 వివాహతంత్రీములలో నొకటి, వడ్లదంపు. "పేరటాండు" కొట్టులపాట పాడుచున్నార " చూ, దంపుడు, 8 ఊడిగము. య 2, ఆ. 61 చూ, కుశూరివ.

కొట్ట్రీ వై వి. 1 = ఖుట్రేరక రూ- కొట్ట్రీ పొట్టివాండు చూ, వాచునుడు, దే వి 2 పిండిలోనుగువానినుడక బెట్టుటకుఁ బెట్టెడి యెసవ కాల 3, ఆ 86 చూ, సఖంప చము.

కొట్ట్రీ వై. వి. = ఖుట్రేరక చూ, రూ- కొట్ట్రీ 1. కొట్టూరి దే విణ (కొట్టు + మారి) కొట్టుపడు స్వభావముగలవాడు

కొట్టూట దే. వి చూ, కొట్టులాట.

కొత్తారు వా. వి = కోష్ఠము అం, భా. ద్వి 15 చూ, రూ- కొటారు.

కోడే వా. వి. 1 సాచుకార ఇల్లు. చూ, సడ
 నము. 1, 2 వర్ణక సంఘము.
 కోడవము. వై. వి = కురవ చూ, గోపవము.
 కోడవ దే వి ముఖభాగమున గట్టు లేక నడు
 మవలవలె నల్లిక గలయూతవంటియొక పత్స్య
 గ్రామణసాధనవిశేషము, అడ్డకోడము, తిట్టి
 వల. 1
 కోడవలి. దే వి. తిక్కి చూ, లవిత్రము (చిన్న
 కోడవలిని "గిడ్డ" అని గోదావరిమండలమున
 వాడెదరు)
 కోడన వై వి. = కుటుంబ కొండవల్లె రూ-
 కొడిన * చూ, వత్సకము
 కోడి. వై వి = కోటి దీపఖి పాండు. 2. ఆ
 127 చూ, సిగ. 4.
 కోడిద దే వి. నికంవ్యవతురంగులి, వంచిన
 చేర ఆం, భా ద్వి 140 చూ, రూ- కొడి
 దిలి- కొడిదిలి
 కోడిది. దే. వి. కొడిదిచెట్టు పంచ వేం 1. ఆ
 598 చూ, రూ- కొడ్డి
 కొడిదిలి దే వి రూ- కొడిదిలి 1 చూ, రూ-
 కొడిద, 2 చూ. పుడిసిలి
 కొడిమె దే వి 1 దోపము జై 1, ఆ. 2
 చూ, సావము 1, 2 అనృతవామ్మ చూ,
 కితభము, 3 అపదూణు కగా 5, ఆ 56
 చూ, నిండ 1, 4 కష్టము చూ, చుఱుము,
 5 చేపలబుట్టు ఆం, భా పృ వారి 159
 చూ, వల 1, 6 దురవస్థ చూ, పీనుగుపెంట
 కొడిమెలూడు దే విణ (కొడిమెల + ఆడు)
 వాపాలముద్ద చూ, పాపాత్ముడు
 కొడివె దే వి 1. అబద్ధోక్తి: చూ, వితథము,
 2 కష్టము చూ, దుఃఖము 8 చేపలబుట్టు
 చూ, వల. 1, 4 దురవస్థ చూ, పీనుగు
 పెంట.
 కొడివై. వై వి = కుటుంబ. రూ- కొడిసె* చూ,
 వత్సకము.

కొడిసె. వై. వి = వై. (దీనికాయ ఇంద్ర)
 యవము)
 కొడిసెకాయ దే. వి చూ, ఇంద్రయవము.
 (గ్రామణి అతిసారాదులలో వాడెదరు)
 కొడిసెపాల దే వి వై
 కొడిసెపాళిలు. దే వి వై
 కొడుగురు దే వి (రూ- కొణుగురు-కొణు
 గురు) దీపముయొక్క చిత్తము చూ, సిగ. 4.
 కొడుకండు వై వి = కణకం (రూ-కొడుకు-
 కొడ్డు- కన్నకొడుకు) చూ, పుక్కుండ 1
 కొడుకు వై వి = కణకం. 1 వై
 అం, 2 శ్రీరతులు అలుగురిలో నొకండు
 చూ, శ్రీరతులు
 కొడుకులు అం గయాపిండదానార్థము ముప్పది
 యెననుండుగురిలో నొకరు చూ, గయాపిండ
 దానార్థము.
 కొడుకులు చెడుట అం. నష్టములు ఏడింటిలో
 నొకటి చూ, వ్యములు
 కొడుపు. వై వి 1 = కోణ గంటలోనగువా
 నిని వాయించెడునన్న కొయ్య (కేళ్యమని శబ్ద
 రత్నాకరము) చూ, కోణము 8, దే వి.
 2 బలములోనగువాని కోపు చూ, బలపము,
 8 తంతిమీటుకువలం గారలోనగువానితో
 జేసి ప్రేరితి కేసికొనెడుగోరు చూ, నఖము,
 4 వెదురుకనవుల నడిమిభాగము చూ, బుడిపి
 కొడుము దే వి చిండవంటివండ చూ, భాం
 డము 8.
 కొడ్డు. వై. వి = కణక చూ, రూ- కొడు
 కండు
 కొడ్డి దే. వి చూ, రూ-కొడిది జై 8, ఆ 74
 కొణజా దే వి వాకిటి కావలియిల్లు చూ, సడ
 నము 1
 కొణత. దే వి. 1. కుక్కనుగట్టుకు కొయ్య
 చూ, వత్సకము. 1; 2 మల్లపరికరవిశేషము

అం, భా. ద్వి త్. 207: చూ, మల్లపరికర విశేషము (రూ- కొణతము) కొణతము. తే వి —వై — (కుక్కనుగట్టెడు కొయ్య — “లిరునుగల్గియుంటఁ బెరిగినకొణతంబువిప్పినంతనకుక్క వెదకుఁజెప్పు ”వేణుగోపాల శతకము, మల్లపరికరవిశేషము — శాం. 2, ఆ 117)

కొణిగ దే వి పుష్ప, దిబ్బ కృష్ణ. 1, ఆ 20 (పీఠిక) చూ, రాశి 1.

కొణిగ దే వి యుంజూరు, వాచూరు స్వా 6, ఆ 8 చూ, వెలిసె, (చూ, సదనము 1)

కొణిగ దే వి —వై —

కొణిద దే వి ఒకరకముజాతి చూ, వర్ణము 7 కొణిదిలి దే. వి చూ, రూ- కొణిదిలి

కొణుఁగురు. దే వి చూ, రూ- కొడుఁగురు.

కొణుఁబి దే వి చూ, పిఠుఁబి

కొణుఁచురు దే. వి చూ, రూ- కొడుఁగురు

కొతిమిరి వై వి 1 = కుస్తుంబి (రూ- కొతి మెర- కొతిమిరి- కొత్తమిరి- కొత్తిమిరి) * చూ- విత్తుకము (ఇది దనికూలమొక్క వీని విత్తనములను దనిచూలుఅని వాడెదరు నేత్రి) కొగములను, వై త్యాదులను సంసారించును) చూ, దనియాలు

కొతిమెరి వై. వి. = —వై —

కొతిమెరి వై వి = —వై —

కొతుకు దే వి. రూ- కొదుకు 1 వర్ణలోపము గలమాట అం, భా పృ) వాగ్య 119 చూ, వ్యాఖ్యాతము 2, 2 జీంఠ చూ, సంకోచము 3, ఆ క్రి) 2 వర్ణలోపముగా మాటాడు చూ, కొతుకుపడు, 4 సంకచితమగు. రసి 5, ఆ 46 చూ, సంకోచించు

కొతుకుపడు దే ఆ క్రి) 1 (మాట) లుప్తవర్ణమగు చూ, కొతుకు 8, 2 సంకచితమగు చాంస. 2, ఆ. 80: చూ, సంకోచించు.

కొత్తడము దే వి (రూ- కోత్తళము- కొత్తళము - కొత్తడము) కొటుబరుజు చూ, సదనము 1

కొత్తడి. దే వి చూ, రూ- కొత్తడి కొత్తమరి వై. వి చూ, రూ- కొతిమిరి.

కొత్తము దే వి తాటిపండ్లయందు విత్తులేనికండరూ- కొత్తము

కొత్తముట్టు దే వి 1 నూలిపోగు అతుప, 2 ప్రభురజస్వల (అనివాడుక.)

కొత్తిళము దే వి చూ, రూ- కొత్తడము.

కొత్తిమిరి వై. వి చూ, రూ- కొతిమిరి *

కొత్తెము దే. వి 1 చూ, రూ- కొత్తెము. వావి 2 దెబ్బ “నీవుచేసిననేరమువకు నాయిగు కొరడా కొత్తెములు విప్పించితిని.”

కొత్వాలు హిం వి పోలీసు అధికారి. (శబ్దరత్నాకరము)

కొద దే వి. రూ- కొదవ, కొణత, నిర్వ. 5, ఆ. 105. నిర్వ 6, ఆ 68, కాశీ 7, ఆ 70 చూ, వెలితి 2

కొదను దే వి 1 పశుపక్ష్యాదులపిల్ల, అం భా. ద్వి 99 చూ, శిశువు. (“సింగభుగోదను- అంచీగోదను- తేటిగోదను” మొ), 2 ఆఁడు మేకపిల్ల చూ, మేషము 1, విణ. 8 యావ నముతల చూపినది, (పశుపక్ష్యాదికము) (కొదనువెంటి- కొదను తుమ్మెద ” మొ), 3 దృఢము “కొదనుపిడుగు.” చూ, స్థిరము. కొదనుచేనుఁగు దే వి ఏనుఁగు గున్న: చూ, చాన్తి.

కొదమర్దు. వై వి బ కొతిమెరవిత్తులు చూ, దనియాలు

కొదరు దే ఆ క్రి) 1. అతిశయించు చారి.శి 7, ఆ. 198 చూ, ముక్కురించు, 2 చెదరు చూ, వెలితియు, 3. ఎగయు చూ, శేఁగు.

కొదవ. దే వి చూ, రూ-కొద-కొదువ.రామా. 3, ఆ 65

కొదువ దే విణ —వై.— ఆం, భా త్ప. వి 24.

కొదువ చూ, రూ-కొతుకు 1-2-3-4(సంకోచించు “క.బి.గుండు లక్షణమొకంక, కొదువచు బ్యాసంబువడియుంగూడక.” కవిగజాంకు శము); వి. 5. రూ- కొదుగు వెడమోము చూ, మాలుమొగము

కొదువు. దే. స. క్రి ఏదేని నొటవేసికొని మింగి గక ఊరక నవలు చూ, సాపడు.

కొదువ. దే వి రూ- కొదవ చూ, వెలితి 2-కొద్ది దే వి. 1. రూ- కొలది- కొద్ది కొలత రా బాల, కాం. 20 చూ, పదిమతి, 2 అల్పము. ఆం, భా త్ప 67 చూ, స్వల్పము

కొద్దికాడ దే వి 1 అల్పండు చూ, హీనుండు, 2 తుంగుండు ఆం, భా. త్ప 18 చూ, వ్యాధుండు 2

కొద్దికొద్ది దే. అవ్య అల్పార్థము, ఆం, భా. త్ప. 67 చూ, పొటపొట

కొద్దిగావినుట దే వి చూ, సవనక కొన వై వి 1 రూ- కోన. చివర చూ, సుద 3, 2 చెప్పుకొమ్మచివర, భార కాం 3, ఆ 394 చూ, సుద 3

కొనకాడ పా చూ, కొనదిమ్మ.

కొనకొను. ద్వ్య ఆ. క్రి. పృయత్నించు, భార. కాం 3, ఆ 211-212 (కొన్నిట సరళాదిగా నున్నది)(రూ- కోలుకొను. కోల్కొను-గొన కొను)

కొనచెవి ద్వ్య వి చూ, చెవికొణక

కొనటి. వై. విణ ముస్త్రి. అంగహీనుండు భార ఆను. 5, ఆ. 98 చూ, నూరనూతుండు

కొనదిమ్మ. పా పున్నగర్భమునందలిభాగములగు

పొట్టు, కొనదిమ్మ, కొనకాడయను భాగము లలో నిదియొకటి. (స్థిగాత్ర)

కొనరిక్క. వై. వి కేవలి, ఆచ్చ. బాల, కాం 132 చూ, నక్షత్రము 1.

కొనరిడు ద్వ్య. ఆ క్రి. (కొనలు + ఇడు) ఎచ్చ రిలు, భాగ 9, స్కం 577 చూ, వర్ణిల్లు.

కొనలుసాగుట బా. వృద్ధిపొందుట. చిగుర్నట, (ఆగ్రములెదుగుటనుబట్టి వచ్చినది) “విసెడువే దుక మదిలోనక నొనలుసాంగ.” (రసికజనమ నోరంజనము)

కొనలొత్తు ద్వ్య. ఆ క్రి. (కొనలు + ఒత్తు) —వై.—, రా బాల కాం. 25 పొరట

కొనసాగు ద్వ్య ఆ క్రి 1 —వై— ఊ. హరి 4, ఆ 178, 2 సమహాడు చూ, సిద్ధించు

కొనాములమేముట. బా. చిట్టచివరనుగలఆకులు తినుట.

కొని ద్వ్య స ఏ. (కొంతశబ్దమునకు అనుమాదగ్గక బహువచనాదేశము) కొంతసంఖ్యగలవి. నిర్వ 7, ఆ 63 (హల్లుపరమగుచో ఇకారలోపము, పొండు. 4, ఆ 147) చూ, రూ- కొన్ని కొనిపోవు దే స క్రి రూ- కొంపోవు చూ, లాగించు

కొనియాట దే. వి (కొనియా డుట) 1. నుతిం చుట, భార దో. 1, ఆ 73 చూ, స్తోత్రము, 2. ఆదరించుట చూ, సన్మానము, 3 కాపా డుట. భార ఆద 5, ఆ 44 చూ, రక్షణము, 4 కొలుచుట, హరి ఊ. 3, ఆ 58 చూ, శుశూంస. 2.

కొనియాడు దే స. క్రి. (కొని + అడు) 1 నుతించు. రూ- కొండాడు చూ, స్తుతించు, 2 ఆదరించు. మార్క. 7, ఆ. 19 చూ, సంఖించు, 3. కాపాడు. భార. కర్ణ. 2, ఆ. 54 చూ, రక్షించు.

కొనివచ్చి. దే స క్రి ఆయించు నూ. తెచ్చు కొను దే స. క్రి 1 నాటు మాన్కు. 7, ఆ 275. చూ, మొలవేయు, 2 అనువుపడు. భార విరా 4, ఆ. 197 చూ, సరిపడు. 2, స క్రి 8 అపహరించు మాన్కు 2. ఆ 119 చూ, ముచ్చిచ్చిలింపు, 4 వెలకుందీయు చూ, విలుచు, 5 గ్రహించు గా యు, కాం 868 చూ, పుచ్చుకొను, తీసికొను భార చూ 1, ఆ 115 చూ, తీసికొను 7 పట్టుకొను భార ఆది. 8 ఆ 148 చూ, మట్టుపడు, 8 పరిగ్రహించు భార. కాం 4, ఆ 150 చూ, పుచ్చు కొను, 9 లత్తువెట్టు భార ఉద్యో 4, ఆ 224 చూ, లెక్కనేయు, 10 వేరీయు భార భీష్మ. 8 ఆ 319, య 2, 4 చూ, వ్రే యు 3, 11 ప్రవనణముచేయు ఆం భూత్వ క్రి 182 చూ, మొత్తు 2 (5 6 7 8 ఉచ్చ ములు స్వస్యభేదముగలవియై యున్నవి)

కొనుగోలు దే వి 1. క్రియము చూ, పణము. 2. నట్టువుండు కొలిపించుట
 కొనుజు దే. వి రూ- కొణుజు హరి పూ 5, ఆ చూ, సినుంజు
 కొనుట దే వి. క్రియము చూ, పణము
 కొనుబడి దే వి. —వై.—
 కొనుమొదలు దే వి కొనుటకీచ్చినధనము చూ, చిత్తము 1

కొన్నాళ్ళు ద్వి. వి బ (కొన్ని + నాళ్ళు) కొన్నిదినములు
 కొన్ని. ద్వ స ఏ చూ, రూ-కొన్ని(చూ, అన్ని) కొత్తుర వై. వి. 1 కొండకొమ్ము (రూ-కొప్ప రము- కొప్పము- కొమ్ము) అచ్చు కిష్కిం, కాం 108 చూ, కిభరము 1, 2 ఉన్నతి. రూ- కొప్పరము అచ్చు, ఆర, కాం 28 చూ, పొడవు. 2.

కొప్పరము వై. వి 1 కొండకొమ్ముచూ-కొత్తుర చూ, కిభరము. 1. 2. ఉన్నతి. రూ- కొత్తుర. చూ, పొడవు. 2. 8 మూచ్చు ఆం, భూద్వి. మ 187 చూ, స్కంధము 1, 4. ఎసకము, ఉ, హరి 6 ఆ 108 చూ, విజృంభణము, విణ 5 వికసించినది "కోగముత్- కొప్పరమై నవో" దాశరథీకథకము చూ, విజృంభితము

కొప్పరించు వై ఆ క్రి 1 అతిశయించు పా 2, ఆ 581 చూ, ముచ్చురించు, 2. చెలకేగు. ఉ, హరి 4 ఆ 256 చూ, విజృంభించు కొప్పరింత వై వి 1. అతిశయించుట చూ, హెచ్చు 2, 2. ఎసకము చూ, విజృం భణము

కొప్పు దే. వి 1 తలయందుదోసిన వెండుకొకల ముడి చేపను 1192 చూ, చేసలి, 2 వింటి కొన చూ, వింటికొప్పు; 3. ఇంటినడికొప్పు, మొగుడు చూ, సదనము. 1

కొప్పువల ద్వ వి దిడవిల్ల. ఆం, భూ. ద్వి మ. 147 చూ, భూవణము. 2.

కొప్పెర వై వి 1 చిప్పతీసిన తెంకాయచూ, కొబ్బరికాయ, 2. నారితేళచేకము చూ, పేసెము, 3 = కర్పర వెడల్పుముఖ ముగల పెద్దసాత్రము వై. 4, ఆ. 110 చూ, పాత్రము 6

కొప్పరము వై వి చూ, రూ- కొప్పరము. (కొం డకొమ్ము — నీలా 1, ఆ 28)

కొబ్బరి దే వి చూ, రూ-కొప్పెర 1-2 (రూ- కొప్పెర)

కొబ్బరికల్లు దే వి నారితేళాసవము చూ, సుర 2.

కొబ్బరికాయ దే. వి. తెంకాయ. చూ, ముక్కం టిపండు (అవిదీర్ఘకరినఫలము) (దీనినిరుభోజ నానంతరమున(దాగినచోఅతీర్చివ్యాధి నివారించును) (రూ- కొప్పెరకాయ)

కొబ్బరితొగ్గు జే వి కంబరతొగ్గు చూ, తొగ్గు (చూ, నూత్ర)ము. 1)

కొబ్బరినూనె జే. వి కొబ్బరిముక్కల చేమురు చూ, తైలము.

కొబ్బరిపండు జే. వి చూ, కొబ్బరికాయ నీలా 1, ఆ 7.

కొబ్బరిబొండ్లము. జే. వి —పై —

కొబ్బరిముండ జే వి వూండము భక్త్య విశేషము: చూ, భక్త్యము

కొబ్బెర జే వి. రూ- కొబ్బరి.

కొబ్బెరకాయ. జే. వి చూ, రూ- కొబ్బరికాయ కొబ్బెరపిండి వా. వి ఈపిండియందు 3 1/2 భా సత్రోజనియము, 1 భా న్ముత్తవచాచుజని దమును గలవు

కొమ. జే వి. 1 మండ. రూ- కొమ్మల చూ, కాళి, 2. ఆండుది రూ- కొమ్మల చూ, (రూ- కొమ్మల- కొమ-కొమలి)

కొమరసామి వై వి. = కుమారస్వామి. భీ 2, ఆ 28 చూ, స్కంధము.

కొమరాలు ద్వ వి (కొమరు + ఆలు)!. యోవన వతి చూ, (రూ- కొమరితె- కొమరె- కొమిరె)

కొమరిత వై వి = కుమారీ కూంతురు చూ, పుత్రిక 1 (రూ-కొమరిత-కొమరె-కొమారి-కొమారితె- కొమార్తె- కొమార్తె)

కొమరితె. వై వి = —పై —

కొమరు వై వి. 1 వృత్తియందు కొమిరెకబ్బము నకగు ఆదేశము. "కొమరాలు" మొ, 2 మేలు చూలముమీఁది గుఱ్ఱు (బ కొమరులు) చూ, గుఱ్ఱు 5, 3 =కూబర మనోజ్ఞత. భార విరా. 1, ఆ 228 చూ, హృద్యము, విణ, 4. మనోజ్ఞము. చూ, హృద్యము, 5. అందము: చూ, సౌందర్యము.

కొమరుడు వై. వి. = కుమార 1. రూ- కొమారుడు కొడుకు చూ, పుత్రుడు 1, 2 కుమార స్వామి చూ, స్కంధము, 3 పిన్నవయసు వాడు చూ, శిశువు

కొమరుదనము వై. వి. (కొమరు + తనము) యోవనము. క భా 4. ఆ 49 చూ, కనుస్సు 1. కొమరుఁబాయము. వై వి. (కొమరు + సాయము) —పై — క భా 4, ఆ. 156

కొమరుడాలు ద్వ వి కోడి చూ, పుంజి కొమరుసామి. వై వి = కుమారస్వామి చూ, స్కంధము (రూ- కొమరసామి)

కొమరె వై వి. = కుమారి 1 ఆస్పృశేయావనము పుట్టుచున్న ఆడది రూ- కొమిరె చూ, (రూ- కొమరితె) 2 కూతురు చూ, పుత్రిక. 1.

కొమరేలు ద్వ వి. (కొమరు + ఏలు) స్వామి పుష్కరిణి చూ, నది

కొమారి. వై. వి. = కుమారీ కూంతురు (చూ, రూ- కొమరిత) చూ, పుత్రిక 1

కొమారిత వై వి = —పై —

కొమారితె వై వి. = —పై. —

కొమారుడు వై. వి = కుమార: రూ- కొమారుడు చూ, పుత్రుడు 1. (బ కొమారులు- కొమార్లు)

కొమార్తె వై వి. = చూ, రూ-కొమారిత య, 4. ఆ 57

కొమార్తె వై వి. = —పై —

కొమార్తెలు. అం గయాపిండదానార్థము ముప్పది తొమ్మిండుగురిలో నొకరు చూ, గయాపిండ దానార్థములు.

కొమిర వై. వి = కుమార. పిన్నవయసువాడు చూ, శిశువు (రూ-కొమరుడు-కొమారుడు)

కొమిరె వై. వి. = కుమారి. చూ, రూ- కొమరె (యోవనవతి — ఉ. రా. 4, ఆ. 210)

కొమ్మ. దే. వి చూ, రూ-కొమ్ము 1-2; 3 కవి
 క్షీర్ణకము భో. 2, ఆ 46 చూ, కోటకొమ్ము
 కొమ్మపైకిమెకము దే. వి కోటి చూ,
 వానరము
 కొమ్మతారపుగుల్ల. దే వి ఎడకత్తియ చూ,
 శంభు
 కొమ్మత్తివ్వురి దే. వి కోటి. అచ్చి యు,
 కాం 128, వేచన. 1193 చూ, వానరము.
 కొమ్మదాటుమెకము దే వి. —పై. — వేంక,
 ఆం. 98.
 కొమ్మనటి. దే వి (కొమ్ము + అనటి) కొమ్మ
 రటి * చూ, రంభ 2.
 కొమ్మనగొట్టెపిండి. ద్వ వి నిత్యప్రస్థిక *
 చూ, పూతిక.
 కొమ్మనగొలిమిడి దే వి చూ, మూలఫల *
 కొమ్మనగోర. దే వి ఒకరకము చెట్టు చూ,
 వృక్షము
 కొమ్మమెకము. ద్వ. వి కోటి. య. 3, ఆ. 28
 చూ, వానరము
 కొమ్మరటి. దే వి (కొమ్ము + అరటి) చూ,
 కొమ్మనటి *
 కొమ్మి దే వి రూ- కొమ్మి ఎఱ్ఱగోరంట *
 చూ, మహాసహ
 కొమ్మ దే వి 1, ఉ కారముయొక్క రూపాం
 తరనామము, 2 ఎద్దులోనగువాని కొమ్ము
 చూ, శృంగము 1, 3 ఉల్లాసము భాగ.
 10, స్కం పూ 1144 చూ, యత్నము,
 4. కొప్పురు, సిగరము అచ్చి యు. కాం.
 241 చూ, శిఖరము 1, 5. కొమ్మ హాన.
 2, ఆ. 16 చూ, కాళి, 6 అగ్నిము, కొన
 భో 5, ఆ 27 చూ, సుడ 3, 7 పల్లకి
 బొంగు* చూ, బొంగు, 8. బలము భాగ 10
 స్కం. ఉ 187 చూ, శక్తి 1, 9 బూర
 కొమ్ము కాళి 3, ఆ. 86* చూ, వీణె,

10. మాదిగ వాడు కొమ్ముంచు పాత్రము
 చూ, పాత్రము 6, 11. పనుపులోనగువా.
 యెండిన నిడుపాటిగ్జ్జ చూ, వేయ 1
 12 చిమ్మనగోరి చూ, శృంగము. 3
 18 ఏనుగుదంతము భార భీష్మ 2, ఆ
 211 చూ, పల్ల 1, (చూ, హస్తీ), 14.పం
 కోటి పా 1, ఆ 49 చూ, పల్ల. 1, 15*
 పుండవాడు బంధముతగిలిం చెడు కత్తిపి
 లోని వంకరకొమ్ము
 కొమ్ముకాకర ద్వ వి ఒకరకముకాకర *
 చూ సుపవి 1.
 కొమ్ముకాడు దే వి 1. పంది చూ, నూక
 రము 2 అగసాలె వసు 1, ఆ 61 చూ
 స్వర్ణకారుడు, 3 కొమ్ముకాడెడు మాది
 గవాడు ఆం భా. ద్వి. కూ. 289: చూ
 బోయనేడు
 కొమ్ముకాటు. దే. వి. పంది సాంబ. తిర్య 5
 చూ, నూకరము
 కొమ్ముచేప దే వి. ఒకానొక అడుచేప
 శృంగి* చూ, మత్స్యము 1.
 కొమ్ముతేనుగు దే వి. (కొమ్ము + ఏనుగు
 మగయేనుగు వికృ). 5, ఆ. 187 చూ. హస్తీ
 కొమ్ముపనస. దే వి. కాత్త * చూ, పనస 2.
 కొమ్మువెసర దే వి ఒకరకము వెసర * చూ,
 వెసర. (చూ, ధాన్యము)
 కొమ్మువెసలు. దే. వి. బ —పై —
 కొమ్ముపొన్న దే వి కన్యాపబ్బము * చూ,
 పొట్ట
 కొమ్ముబూర దే వి. బూరగొమ్ము చూ, వీణె.
 కొమ్ముచూచేకమ్మ. దే. వి తొమ్ములుగలమాచే
 కమ్మ చూ, స్త్రీ
 కొమ్మువాడు దే. వి కొమ్ముకాడెడు మాది
 గవాడు చూ, బోయనేడు.

కొమ్మునుద్దులడుట. వా. సంకేతవృత్తాంతములు పలుకుట.

కొయిక్కొలఱాహ్యులు. పా నేపాళ దేశపు బాహ్యులులో కొకతెగ చూ, బాహ్యులు

కొయినా. వా. వి చూ, రూ-త్వేనా.

కొయినాలబాహ్యులు. పా చూ, కొయిక్కొల బాహ్యులు

కొయినాలబాహ్యులు. పా —వై —

కొయుగూర ద్వ. వి. (కొయు + గూర) కొయ దగిన నల్లతోటగూర * చూ, మారినము (రూ- కొయ్యగూర- కొయ్యగూర)

కొయ్య. దే. వి. 1 = కట్ట కొయ్య చూ, నంబ చెఱుకు (చూ, నేత్రము 1.). 2 మార్చు మార్చు, చెట్టు చూ, వృక్షము, 3 చూ, ఊడిత

కొయ్యగూరలె వా వి అగప చూ, డోకి కొయ్యగూలు. దే. వి. (కొయు + కాల) కొఱేత కొసినమోడు చూ, మోడు.

కొయ్యగూలుము దే. వి దున్నిన వంటిగడ్డలు చితక గొట్టునది చూ, రూ-కొయ్యగూలుము, (సం. ప) — కొటిశము- రూ- పోటిశము

కొయ్యగూలుము. దే. వి —వై.—

కొయ్యగూర. దే. వి చూ, రూ-కొయుగూర* కొయ్యతెడు దే. వి 1 ఓడతెడు చూ, నీలి 2, 2 కట్టగొరె. చూ. దర్పి. 1 (కొయ్యగూరలె అనియు వాడుక)

కొయ్యగోటగూర. దే. వి చూ కొయుగూర* కొయ్యగొప్ప దే. వి అడిబండ చూ వ్యాధుడు 2. కొయ్యగూర. దే. వి: చూ, రూ-కొయ్యగూర* కొడక. దే. వి. బీటిసేల చూ, భూమి. 1. (చూ,

వికేతము) (రూ- కొగను- కొఱుఱు- కొఱుఱు- క్షేద)

కొరడా. వా వి కశ, చేగురు చూ, మునికోల. 2.

కొరగు దే. వి. 1 వంకరగాక సరిగానుండేడి యింద్రోధనున్న రూ- కొఱుఱు చూ, బాణము. 1, వై వి 2 = కొట గుడ్డగూల చూ, సకలంపులులుంగు. 3 ఒంక ముచేప చూ, సుతస్వము 1

కొరద దే. వి 2 కరకముచేప చంస. 4, ఆ 187 చూ, మత్స్వము. 1.

కొరనాసింగు ద్వ వి చూ, మమ్ములగొండి. కొరను దే. వి చూ, కొరక

కొరపంజి దే. వి 1. ఎఱుకువారు చూ, వ్యాధుడు 1, 2. ఎఱుకుది చూ, సోపకత్తె.

కొరవి వై వి 1 కదంబము * చూ, నీవము 1, 2 = మరకక ఎఱుగోరంటు * పా 4. ఆ 10 చూ, మహాసము.

కొరసానిగండు ద్వ వి చూ, కొరనాసింగండు (శబ్దరత్నాకరము)

కొరి దే. వి తెఱుప్ప నడిమిచెండుకొక చూ, వెండుకొక. 1

కొన్నినగండు ద్వ వి చూ, కొరనాసింగండు

కొఱు దే. వి 1 రూ- కొఱు. పోలీనము చూ, మత్స్వము 1, 2 రూ- కొఱు ప్రియంగువు చూ, ఘోషము (బ- కొఱులు- కొఱులు), 3 కొఱుత ఉ. హరి 4, ఆ 272 చూ వెలితి. 2, 4 చిత్తగువులు వాఱియుటలోనగు శిల్పపని చూ, శిల్పము, 5 కార్యము, ఆక్కఱు చూ, ప్రయోజనము 1, విణా 6 ప్రయోజనము హరి ఉ. 6. ఆ. 144 చూ, ప్రయోజనము. 1.

కొఱుఱు. దే. వి. 1. కొరను. పగులు చేయుకొంచె చూ, భూమి. 1; 2 పుకులెరయేటితినుచోటు, కొఱుఱు: చూ, భూమి. 1.

కొఱత దే వి న్యూనము: చూ, వెలితి 2
కొఱతనుఱు. దే. విణ. (కొఱతకై + ఉఱు)

- 1. అకార్యముచేయువాఁడు. భా. ఉద్యోగ
- 1. అ. 348 చూ, వ్యాధుఁడు 2, స. క్రి
- 2. అకార్యముచేయు భార స్త్రీ 1, అ 17, వారి. పూ 7, అ 29

కొఱతపాటు దే. వి తక్కువపాటు చూ
లోపము 2.

కొఱకమ్మ దే వి కొఱవి రామా, 2, అ. 94
చూ, నిష్ఠ (కొఱకంఠులనియు వాడుక)

కొఱకరానికొఱయ్య జా. మూర్ఖుఁడు, చెప్పినపాటు
వినివాఁడు

కొఱక. దే అప. చతుర్థివిభక్తియందువచ్చెడు ఒకా
నొక ప్రత్యయము కళా 2 అ 6 చూ, కై 1.

కొఱకొఱ దే. వి కొవవికారము అచ్చ బాల,
కాం 82.

కొఱకొఱలాడు. దే అ. క్రి (కొఱకొఱలు +
అడు) కొవగించు చూ, రోషించు.

కొఱగానివాఁడు దే వి అప్రయోజకుఁడు. అం,
భా త్ప 27 చూ, నిష్ప్రయోజకుఁడు

కొఱగామి. దే వి. (కొఱ + కామి) 1. అకా
ర్యము. ఉ, వారి. 5, అ 148 చూ, వ్యభీ

కము. 2, 2 దుర్లభము. స్వా 4, అ 62
చూ, అక్షణము 1, కి. నో. మము. భార ఉద్యో

క, అ 22 చూ, పాపము 1

కొఱడు దే వి 1. ఒకరకము ఆయుధము కళా
8 అ 98 చూ, రూ. కొరకు 1, 2 చూని

మార్చిడు చూ, వృత్తము
కొఱడుకోల దే వి చూ, కొండు 1.

కొఱకుపాటు దే అ క్రి చూ, తియురుపట్టు
కొఱకు దే వి చూ, కొఱతకు

కొఱనోము దే. వి తక్కువనోము
కొఱపము కై. వి = కురప- కుంప) 1 గుఱ్ఱ

ముఖద్దోమెడుకొఱపము. (ఇట్లు పరుపాది గాఁ

గొన్ని దేశములయందు వ్యవహారము) (కొద
పములని కొందఱు) చూ కొఱపము, 2, అర్థ

చంద్రబాణము చూ: బాణము 1

కొఱపొణము మి. వి తుట్టునుఱు ఆము 3,
అ 28 చూ, పొణము. 6

కొఱముట్టు దే వి ఉపకరణము చూ, పని
ముట్టు

కొఱలు. దే. అ క్రి. 1 ఒప్పు అం, భా. త్ప.
83 చూ, సమృత్తించు, 2 ఉండు. భార స్త్రీ.

2, అ 87 చూ, వసించు, 3 ప్రకాశించు
య. 3. అ. 161 చూ, వెలువడు, స క్రి

4 పొందు. భా. అ. అ 5 అ 558 చూ,
పొప్పించు.

కొఱవ దే వి ఒకానొక తక్కువజాతి. చూ,
వర్ణము 7

కొఱవత దే. వి. కొఱవది
కొఱవవాఁడు దే వి ఒకానొక తక్కువజాతి

వాఁడు
కొఱవి. దే వి చూ, కొఱకమ్మ భార ఆరం
6 అ 226

కొఱవించు దే వి పెద్ద యెఱ్ఱవీచు చూ,
పీఠిక

కొఱవిచేదలగోకికొనుట లో. ఉగా — “బల
ధిబడగడమెనును నను, వలకు నరభాృంత్రిక
వైరంబేలు, బలవంతునితోఁకొఱవిం దలగోకి
కొంఁదగనె దనుబాధిగా ” (రామాభ్యు
దయము)

కొఱవితాల్పు దే వి పితానము సాంబ దేవ
19 చూ, భూతము

కొఱవితయ్యము దే వి ఒకానొక దయ్యము
కై 2, అ 122 చూ, భూతిము

కొఱవోవు దే అ క్రి (కొఱ + వోవు) చూ
ర్షిల్లు భాగ అశ్య 2, అ 22 చూ, సావ్య
సిల్లు

కొఱనది ద్వ వి అయము, జీవసాసము నిర్వ
10, ఆ. 29 చూ, మర్మము 1

కొఱు దే వి మేను రూ-కొఱ్ఱు చూ-కూలము
కొఱుకు. దే వి ఒకరకము మేనానోగము చూ,
సవాయి 1

కొఱుకుపుండు దే. వి —వై.—

కొఱ్ఱ దే వి చూ, రూ- కొఱ.

కొఱ్ఱమీను —వై — (వేయికోఱలచేప అని
వాడుక)

కొఱ్ఱు దే వి. చూ, రూ- కొఱు.

కొల. దే వి 1. కనటు: చూ, పాపము. 1,
2 హింస చూ, వధము

కొలకు. వై వి = కూల. రూ- కొలను. చూ,
సరస్సు 1

కొలకుపు వై. వి = —వై.—

కొలది దే వి 1. రూ-కొల్లి పరిమాణము చూ,
పరిమితి, విణ 2. రూ- కొల్లి సాధ్యము.
హరి పూ 5, ఆ 34. చూ, శక్యము.

కొలకొల వై వి = కలకలము వై 3, ఆ 18
చూ, స్వరము 2

కొలగాడు దే వి (కొలత + కాడు) ధాన్య
ముకొలచువాడు (ఇక్కాలంబునకొలతకొ
లుచుకుమానివేసి తూనిక తూముచున్నార
కావున కొలగానిని కాటూదారుడని వాడె
దరు)

కొలగారము దే వి. కొలగానికి ధాన్యాదులు
తూచినందుకు ఇచ్చెడుకూలి “మాగ్రామమున
సంవత్సరమునకు కొలగారపుపాటు మూడు
వందల రూపాయలుండును ”

కొలత దే. వి. 1 కొలది చూ, పరిమితి (చూ,
కూలపరిమాణము), 2 (ధాన్యదలుకు)కుంచేము

మున్నగుమానితో కొలుచుట రూ- కొలార
కము- కొలువడి, 3 (సర్వేకతుసంబంధించిన)
భూములను గొలుసుతోకొలుచుట, 4 వస్త్రా
దులను) కొలతబద్ధతో కొలుచుట, ఇంచుకు
సంబంధించిన శాస్త్రపరిభాషా పదములు —
కొలత (మెవర్), కొలబద్ద, మానము, ప్రమా
ణము, భాజకము; ఆపవర్తకము, సామాన్యా
పవర్తకము, మఱియు సామాన్య ప్రమా
ణము, గరిష్ఠసామాన్యప్రమాణము, దైర్ఘ్యమా
నము, ద్రోవమానము, భారమానము, భూఫల
మానము- వర్తమానము, ఘనమానము, పొడవు
కొలత, చతురపుకొలత మున్నగునవి) ప్రకృతి
శాస్త్రములయందుముఖ్యమైనకొలతలు ఉదా-
(1)పొడవుకొలత. 12అంగుళములు=1అడుగు,
3 అ = 1 గజము, 220 గజములు = 1 సర్పాం
గు, 8 ఘ=1మైలు, (2)చేదరపుకొలత 12 X
12 చదరపుఅంగుళములు=1 చదరపుఅడుగు,
8 X 8 చ. అ = 1 చదరపుగజము; 4840 ఎక
రములు = 1 చదరపుమైలు, (3) ఘనకొలత
పొడవును, వెడల్పును, ఎత్తును పెచ్చవేయు
టచే సమ ఘనపదార్థముల పరిమాణమేర్పడు
చున్నది. మఱియు — (4) మీటరుమానము.
10 సహస్రాంశమీటరులు = 1 శతాంశ
మీటరు 10 శ మీ = 1 దశాంశమీటరు,
10 ద. మీ = 1 మీటరు, 10 మీ = 1 దశ
మీటరు, 10 ద మీ = 1 శతమీటరు, 10
శ మీ = 1 సహస్రమీటరు, ఒక అంగుళ
ములో నుమారు 2 1/2 శతాంశమీటరులు
గలవు అడుగునుండి చతురపుఅడుగును, ఘన
అడుగునుయేర్పడునట్లేశతాంశమీటరునుండియే
చదరపు శతాంశమీటరు ఘనశతాంశమీట
రును యేర్పడుచున్నవి. 100 X 100 =
10,000 చదరపుశతాంశమీటరులు = 1 చద
రపుమీటరు, 10 X 10 X 10 = 1000 ఘన

శతాంశమీటరులు = 1 ఘనదశాంశమీటరు, 1000 ఘనశతాంశమీటరులకు " లీటరు " అని పేరు, మరియు గాజు కొలపాత్రయి, రాతి పరిమాణము, కాలపరిమాణము, ద్రవ్యరాశి-దానికొలత గ్రాముమున్నగునవియుకలవు. గజము, సెకను, పౌనులు బ్రిటీషు పద్ధతిమానులు అనియు శతాంశమీటరు, సెకను గ్రాములు మీటరుపద్ధతిమానులు అనియు బరంగు మన్నబి మీటరు పద్ధతికి ఫ్రెంచి పద్ధతి మరియు నామాంతరముగలను మొ.

కొలను వై వి = కుల రూ-కొలయ-కొల్పు చూ, సరస్సు 1.

కొలము. వై వి = కులము 1 వంశము చూ, వంగడము, 2 సజాతీయపాశ్చిమనూనూము య, 4, ఆ 15 చూ, వంగడము

కొలారకము. దే వి. ధాన్యాకుల కొలత వేం ఆం మాన, 70 చూ, కొలత 2

కొలారము దే వి. నడుమబయలును నాలుగు ప్రక్కల గట్టడమునుగల యిల్లు, రూ-కొల్లారము చూ, సదనము 1 (రూ- కొలారు- కొల్లారును- కొల్లారు- నుట్టు కొల్లారము)

కొలారు దే వి — వై —

కొలారుబండి దే. వి గాడీ. రూ- కొల్లారు బండి- కొల్లారుబండి చూ, శకటము 1

కొలి దే వి బిల్లిగోడాడనప్పుడు బిల్లంబెట్టి కొట్టుకువక ద్రవ్యపల్లము. ఉ, హరి. 5, ఆ 806 చూ, రంభ్రము. 1.

కొలికి దే వి ముక్కనంటినంటిముల, 2 హరి ములోనగునాని తగిలెడు వంకరకమ్మిరి పరి పాకము వీర 3, ఆ 56, హరిశ్చ 2, భా 170 చూ, పుపు, 4 కంరము చూ, మెడ

కొలికిపూస దే వి కొలికికెదగిలించెడు పూస కొలికిముడి దే. వి చూ, వదలుముడి

కొలిపించు. దే. ఆ క్రి 1 నట్టువుండు కొను గోలుచేయు. పే 2. ధాన్యాధికము కొలువక జేయు

కొలిమి. దే వి కమ్మరి నిప్పుంచెడు పల్లము మార్క- 3 ఆ 315 చూ, రంభ్రము. 1 కొలిమిడి దే వి రూ- గొలిమిడి * చూ, మొగవీర

కొలిమితిత్తి ద్వ వి (కమ్మరవాని) కొలిమి యూండెడు తిత్తి చూ, భద్రు

కొలియాస్తరములు పా కీటకములవచ్చిక రణము లో నొకటి కోశములవలె నువ్వుబడియుం డు తెక్కలగులవి ఉదా — బరితెవురు గులు, బొడ్డింకలు (నూ, ఆర్తాప్తములు)

కొలుపు దే వి 1 దవసము భార సా 1, ఆ 310 చూ, ధాన్యము, 2 వరిధాన్యము. మార్క- 2, ఆ 114 చూ, ధాన్యము, సుక్రి. 3. ఉపాసించు. భార సభా. 1, ఆ. 189 చూ, సేవించు, 4 ధాన్యాధికముకొలతచేయు భార. సా. 1, ఆ 31

కొలుపు దే. వి 1 గ్రామశక్తికిచేసెడు ఉత్ప వము చూ, పండుగ. 2, ఆ క్రి 2 నట్టు వుండు కొలిపించు, 3 అంగీకరించు. భార భీష్మ. 3, ఆ 253: చూ, సమ్యుతించు; 4 యుక్తమగు భార ఆను 1, ఆ 11, పంచ నా 1, ఆ 506, భో 4, ఆ 36 చూ, సరిపకు 2, 5 చెల్లు. హరిశ్చ. 1, భా. 2188 చూ, సను 5, ఆం పే 6. పురికొలుపు భార భీష్మ 3. ఆ 151 చూ, పే 7 కే పించు, 7 కలిగించు. శై 3, ఆ 70 చూ, పుట్టించు, 8. కనుగొంటు. మైచేయు నీలా. 1, ఆ 84 చూ, గీటు. 2, 9. అనుపయుక్త మైన కొనుధాతువునకు పే 7 రణమునందు వచ్చెడి రూపము "అడలుకొలుపు - పురికొ లుపు." మొ.

కొలువడి దే వి (కొలుచు + వడి) చూ-
కొలత. 2

కొలువాపములు దే వి ఒ చొట్ట చూ,
మత్స్యము. 1

కొలువు. దే. వి రూ- కొల్వు 1 కలము
భార విరా 1, ఆ. 246 చూ, సభ. 2,
2 గాగ్రుశక్తికెచెపెడు ఉత్సవము ఆం, భా.
ప్ర. నా 48 చూ, పంఘ. 2, 3. ఊడి
గము చూ, శుశూ)వ 2, 4 ఉన్వ్యము
చూ, హాదా

కొలువుకాడు దే. వి చూ, సేవకుడు (రూ-
కొలువుడు కాడు- కొల్లుడు కాడు)

కొలువుకూటుము దే. వి ఆస్థానమండపము చూ,
సభ. 2.

కొలువుగొను. దే స. క్రి. (కొలువు + కొను) సేవ
కునిగా పరిగ్రహించు భార విరా 1, ఆ 224
కొలువుడుకాడు దే వి చూ, రూ- కొలువు
కాడు

కొలె. దే క్రి మొదలుకొనియునునరమును చెలు
వునది. వసు 4, ఆ 76 చూ రూ- కొలె

కొల్లి చూ, రూ- కొలెది. నీలా 3, ఆ 18

కొల్లు దే. వి చూ, రూ- కొలలు పంచ నా
3, ఆ 112

కొల్లుడుచేయి. దే వి ఒకరికమునత చూ, నమ
స్కారము

కొల్ల. దే వి. దోపుకు చూ, తలసాటు 2.

కొల్లకత్తె ద్వ విభా. కొల్లపెట్టునది (ఆడుది),
దొడ్లకత్తె చూ, ముచ్చి 1 (చూ, శ్రీ)

కొల్లకాడు. దే విభా. కొల్లపెట్టువాడు, దొంగ
చూ, ముచ్చి. 1

కొల్లకొట్టు. దే స క్రి. 1. కొల్లపెట్టు, ఆపచా-
రింపు (రూ- కొల్లగొను- కొల్లపెట్టు- కొల్ల
లాడు- కొల్లాడు) చూ, ముచ్చిలింపు,

2 (అధికలాభమును) గడించు చూ సంపా-
దింపు

కొల్లగొను దే స క్రి —వై—
కొల్లపెట్టు దే స క్రి కొల్లకొట్టు చూ,
ముచ్చిలింపు

కొల్లలాడు. దే స క్రి (కొల్లు + ఆడు)
—వై—

కొల్లవోవు దే ఆ క్రి (కొల్ల + పోవు) చూ ఆ
పోవు చూ, పడివోవు

కొల్లాడు దే స క్రి (కొల్ల + ఆడు) చూ,
కొల్లపెట్టు కాశి 2, ఆ 37

కొల్లాబండి. దే వి చూ, రూ- కొలారుబండి
కొల్లాయప. చె దే వి చిన్న అంకవస్తువు, కొ-
ల్లాయగుడ్డ (అని కొందలు) చూ, వస్తువు

కొల్లారము దే వి చూ, రూ- కొలారము.

కొల్లారు. దే వి —వై—

కొల్లారుబండి దే వి చూ, రూ- కొలారుబండి

కొల్లి దే వి ఒకానొక చెట్టు చూ, వృక్షము

కొల్వు దే వి చూ, రూ- కొలువు

కొల్వుడుకాడు. దే వి చూ, రూ- కొలువుకాడు

ఆం, భా ద్వి 184.

కొవ్వొత్తి వా వి చూ, రూ- కొవ్వొత్తి

కొస దే వి 1. కొస 5 కిక్ 4, ఆ 166 చూ.

సుద. 3, 2 ఉపయక్తము కాని తృణాదుల

యగ్రాంతము, 3 పట్టికాగ్రము ఆం, పనా.

4-40 చూ, రూ- కొసి 1, 4 కొరడాకట్ట

కొననుకట్టెడి సన్నతొలు

కొనరు దే వి 1 కొరిక ఉ, నారి 5, ఆ 120

చూ, వాంఛ, 2 ఏదేనొకవస్తువునువీసికొన్నదా

నికీచెప్పుచెప్పు చూ, చెప్పు 4, 3 సాగడిక

శశాం 3, ఆ 97 చూ, స్తోత్రము, 4 శీంతు

భార విరా 2, ఆ 128 చూ, సంకోచము 3,
5 అతిశయము. చూ, హెయ, 2, ఆ క్రి

6 చలలేగు. కాశీ 5, 167 చూ, విజ్ఞాం
భిను, 7 జీంప పర 5, ఆ 250 చూ.
సంకోచింగు, 8. పాల్వీంను ఉ హరి 8,
ఆ. 120. చూ, వేడికొను
కొంపి దే వి. = కుశ దర్భ దబ్బు చూ,
తృణము 1

కోహలి. అం. గాంధర్వ వేదమునందలి రాగాధ్యాయములోని భాషాంగములు పునాకటింటిలో నొకటి. చూ భాషాంగములు (చూ, భావ. 1)

కో

కో దే. వి. 1 అజపునందగు ధ్యాయమకరణము చూ, హూహూ, వా వి 2. రహస్యముగ పిలుచుటయందును, బహిరంగముగ గట్టిగా పిలుచుటయందును స్వరభేదమునుబట్టి కూచించు ఒకానొక యక్కరము కోంకణము సం వి ఆ పుం చూ, రూ-కోంకణము 2.

కోంకణము సం వి ఆ న 1. కోంకణమను నాచుభము చూ, బాణము. 1 పుం 2 ఏఁబదియాలు దేశములలో నొకటి, రూ-కోంకాణము- కోంకణము చూ, దేశము. 8 కోంకణమను పక్షి: చూ, పక్షి, 4 కోంకణమనుచేప: చూ, మత్స్యము 1

కోంకణానుకుండు. సం వి ఆ పుం జమదగ్ని కొడుకు చూ, పరశు రాముండు కోంకట. దే వి. ఔరము చూ, ముండసము (రూ గొణుగుట, గోంకట)

కోంగు దే వి 1 వాస్యాంకురాలి. అం, పదా 6-52 చూ, నాలు 1, న క్రి. 2 ఔరము చేయు చూ, గొణుగు

కోంగుట. దే వి ఔరము అం, భా ద్వి ౨ బ 177 చూ, ముండసము

కోంచే. దే. వి. పిటికి చూ, వెలుపరి.

కోచేవాలు దే ఆ. క్రి. (కోచ + పాలు) చెదరు, ప్రభా 2. ఆ 58 చూ, భయపడు. కోడు దే స క్రి. వియ్యములోనుగువానిని చేటులోబోసి ప్రక్క వాటుగా నిలుపటం త్రిప్ప చూ, మల్లు

కోత దే వి కోయుట: చూ, లవనము.

కోతపట్టు దే ఆ. క్రి. కోత కోయనారంభించు.

కోతపడు ద్వ ఆ క్రి. ఖండితమగు. చూ: ప్రక్క-వాలు

కోతి. దే వి మల్లు రూ- కోతి చూ, వానరు.

కోతికొమ్మచ్చి. దే. వి. బాలక్రీడా విశేషము: చూ, బాలక్రీడ

కోతిగూడు. దే వి చూ, కోతిలెంకి కోతిలెంకి దే వి —వై—

కోతికోతి దే వి. కపిదంతము చూ, ౧. 5 కోతిపిట్టమిడి. దే వి. ఒకరకముమామిడి* చూ, మామిడి

కోతిపుల్లలు దే వి బ మగ్గపుపలక దారములను మిఁదికిదిగిల్పెడు పుల్లలు

కోతిమామిడి దే వి. రసాలము * చూ, మామిడి (అంబాళముఅని శబ్దరత్నాకరము)

కోదాడు వై వి. = తంతాల. తాళవృక్షవిశేషము * హంస 4, ఆ. 11 “ఏదాడు అనిన కోదాడు అనును” చూ, శ్రీతాళము

కోక దే వి 1 వలువ. పర. 1, ఆ 86 చూ, వస్త్రము, 2 మీర చూ, వస్త్రము

కోకడము సం వి ఆ పుం. విలేశయము చూ, తేలు మేపి.

కోక దేశము. సం వి ఆ. పుం కసోతము. చూ, పావురము.

కోకననగరమున కిది 2 పుం. 1 ఎఱువు
 1, నల్లము 6, విణ 2 ఎఱుగి చూ
 వర్ణము 8.
 కోకననగరము సం. వి అ న 1. చెంబులవ చూ
 పద్మము 1; 2. చెందమ్మి చూ, పద్మము 1
 కోకననగరండు సం. వి అ. పుం ముక్కంటి,
 చూ, శివుడు.
 కోకబంధువు సం. వి ఉ. పుం ఇనుండు చూ,
 నూర్పుడు.
 కోకము. సం వి అ. పుం 1 జేక్కవ చూ,
 చక్కవకము; 2. తోడేలు. చూ, వృకము,
 3 గాళి. చూ, బల్లి, 4. కప్ప చూ, మండూ
 కము 1, 5 ఈడు * చూ, హింతాలము,
 6. కొండగోగు * చూ, మృదుద్రుమము
 7. బట్ట చూ, వస్త్రము.
 కోకనగరము సం వి అ పుం చూ, ముసిడి *
 కోకాగ్రము సం. వి అ. పుం ఏఱువంగ *
 చూ, వంగ
 కోకాహము. సం వి. అ. పుం కప్ప చూ, మం
 డాకము 1.
 కోకిల ఆం. కామశాస్త్రమునందలి పలుకులు
 (లేక) కూజితములు అయిదింటిలో నొకటి
 చూ, కూజితములు (రూ - కోకిలము)
 కోకిలనయనము సం. వి అ పుం చూ, కోకి
 లాక్షకము *.
 కోకిలపీఠము. ఆం తాశాధ్యాయపత్రికరణము
 లోని జన్యతాశ్శములు నూటయొకటింటిలో
 నొకటి చూ, జన్యతాశ్శములు (చూ,
 తాశ్శము 2.)
 కోకిలము సం వి అ. పుం. 1 = కోయిల చూ,
 పికము, 2. ఇంగాలము చూ, నిప్పు, 3 చిలుక
 చూ, శుకము; న. 4. రేగుపండు. చూ,
 రేగు; వా. వి. 5. గానముయొక్క మాధు

ర్ణము మెచ్చు కొనుటగురు మయోగింపు
 -ది) కోకిలస్వరము చూ, స్వరము 2 (ఇట్లు
 కోకిలధ్వని), ఆం 6 రూ - కోకిల.
 కోకిలాక్షకము సం వి అ పుం ములుగొలి
 మిడి * చూ, మొగవీర
 కోకిలాక్షము సం వి అ పుం —వై—
 కోకిలానందము. సం వి అ పుం రాజాశ్రమము *
 చూ, మామిడి
 కోకిలావాసము. సం వి అ పుం —వై—
 కోకిలుడు. సం వి అ. పుం ముక్కంటి చూ,
 శివుడు
 కోకిలేళ్ళువు సం. వి. ఉ. పుం. కృష్ణేతువు *
 చూ, రసాలము. 3
 కోకిలేప్ప సం. వి అ శ్రీ. మహాబలువు *
 చూ, నేరేడు.
 కోకిలాత్మము సం. వి అ పుం రాజాశ్రమము *
 చూ, మామిడి.
 కోకుండు. సం. వి అ పుం. 1 వెన్నుండు *
 చూ, విష్ణువు 1, 2 అన్న చూ, సహాద
 రుండు, 3 ఒకానొక పండితుండు చూ,
 విద్వాంసుండు
 కోగిరి - రూ - భోగిరి హిం వి గుఱ్ఱపుజీను
 కోగెల. వై. వి. = కోకిల; (శ ర) చూ. పికము
 కోబాగరము సం వి అ పుం ఆశ్వయుజహా
 గ్నమి చూ, పున్నమ
 కోట వై వి = కోట్టి 1 ప్రహరి. (పట్టణము
 మెట్టుగల ప్రహరి అని శబ్దరత్నాకరము)
 చూ, పాకారము; 2 కుద్దపురము భార
 తాం. 2, ఆ 284 చూ, దేశము; ఆం 3. రా
 జ్యాంగములు ఏడింటిలోనొకటి, దుర్గము
 చూ, రాజ్యాంగములు.
 కోటండు. వై. వి = కాట్ట. గుడ్డగూబ: చూ,
 సకీసంపుటలుండు.

కోటకొమ్మ ద్వ. వి కోటమొందిదళము చూ, సదనము. 1.

కోటకొరడు ద్వ. వి. అలొగము. చూ, వపరి ము 2. (రూ- కోటకొఱడు)

కోటకొఱడు ద్వ. వి. —వై —

కోటబురుజు ద్వ. వి. అట్టడి చూ, సదనము 1

కోటరము సం. వి. ఆ పుం, న 1. చెట్టుతొట్ట చూ, చంధ్రము 1, జి. వి. (1) కోడంటి

ము. భార ఉద్యో 8, ఆ 112 (రూ-కో టరికము- కోటటికము- కోట్రము- కోడం

ట్రము- కోడంటిక్రము- కోడండ్రిము- కో డరికము- కోడటికము) చూ, స్తు సాత్వము

కోటరి సం. వి. ఈ. శ్రీ. రూ- కోటవి. బలా త్కారముగా వస్త్రము విడుచుటచేయు

ఆడుది చూ, శ్రీ) కోటరికము జీ. వి. కోడంట్రము చూ, స్తు

సాత్వము (రూ- కోటటికము రామా. 1, ఆ 2.)

కోటరింపు జీ. వి. చెద్దపురికూత చూ, స్వరము. 2. కోటవి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1 దిన మొలది

(అడుగు) నగ్నిక చూ, శ్రీ. 2 దుర్ల చూ, పార్వతి 1

కోటాను వా వి అక్షుచు తాటిచెట్టులోనగు వానియంపు పుట్టెడు ముతంతపీడని శేరియా

కు మొలక చూ, మొవ్వ కోటానగోటులు మి. వి. బ. (కోటులు +

కోటులు) రూ- కోటానగోట్లు. తవ్వి తండ ములు, అసంఖ్యాకములు విక్రీ 5. ఆ. 180

“ కోటానగోట్లై కోట కొమ్మలయందున వ్యతస్సన్నివి స్తానంబులగుమాణిక్యవిప బులు ”

(కళాపూర్ణోదయము) కోటి. సం. వి. ఇ. శ్రీ. 1. అంచు చూ, చె గు

2. అతిశయను మోచ్చు. 2, 3 అటవ చూ, వింటికి ప్ప. 4 చివ. చూ, నుద. 8,

5. కోటిసంఖ్య, సంఖ్యా విశేషము, 1,00,00,000. వేమన 1200 చూ, సంఖ్య. 1,

6 ఆయుధధార చూ, వాదర, 7. = కోడి దిపపుకొడిచూ, సిగ. 4, వా. 8. బాతకము

“సిద్ధాంతివాకోటివ్రాసెను.” అం. 9. గజశా స్త్రములోని గురుమతమున పూర్వవోగములు

వీడిటిలో నొకటి చూ, గురుమతమున పూర్వ వోగములు ; 10. శుక్రమతమున పూర్వ

వోగములు అయిందింటిలో నొకటి చూ, శుక్రమతమున పూర్వవోగములు, 11 సంఖ్యా

భేదములు ముప్పదియాటింటిలో నొకటి చూ, సంఖ్యాభేదములు; జి. వి. (1) రాజ్యసమా

చారము. రూ- కోటి ఆము 8, ఆ. 17. చూ, వేగు

కోటింగు వా. వి. పూత, పూతవై పూత. వైపార, పారవైపార.

కోటికము సం. వి. ఆ. పుం. ఆరుద్రపురుగు: చూ, పురుగు, 2. చూ, కోటికేషు.

కోటికాడు. జీ. వి. రూ- కోటికాడు - కోటి కాడు. ఆము. 8, ఆ. 28 చూ, వేగువాడు.

కోటికిబడగెత్తుట. బా కోటికిమించిన ద్రవ్యము కలిగియుండుట “అనన్తి పలువయఱపుల,

కును గోటికిబడగయై గుఱియగు చెద్ద, స్ని సునమ్మరాచు గాక.” (కళాపూర్ణోదయము)

“కోటికిబడగెత్తి కోమట్లలోను.” (దసరా పద్యము)

కోటిజిత్తు సం. వి. త్. పుం. కాళిదాస కవి చూ, రఘుకారండు

కోటిఫలి సా గోదావరీమండలమునందలి దక్షిణ కాళియంబడు ఒకానొక పుణ్యక్షేత్రము

(ఇచ్చట శాసనోదయ అలయములను. ఇచ్చట ల వృద్ధగౌ మొంది మాత్సర్యమునాపహరి)

, ఘ. మ. 1 కోటిరము సం. వి. ఆ. పు. వేడె చూ, వేలి. 1,

కోటివర్షము. సం వి ఆ త్రీ స్పృక్కణును గంధ ద్రవ్యము * చూ, రాబార్దము.
 కోటివర్షము. సం. వి ఆ న. బాణపురము రూ- కోటివర్షము చూ, దేశము
 కోటికము. సం వి ఆ. పుం. మట్టిగడ్డలుకొట్టెక కొయ్య. రూ- కోటికము చూ, కొయ్యగూటము రూ- కోటికము (అనికొందలు)
 కోటిరము. సం. వి. ఆ. పుం 1 కిరీటము చూ, నీనకము 1, 2. నకులము చూ, ముంగిస. 3 ఆడద్రవ్యపురుగు చూ, పురుగు, 4 ఇంద్రధనుస్సు చూ, బాణము. 1.
 కోటిరండము. సం. వి ఆ పుం ఇంద్రుండము చూ, వేలుపుండము
 కోటివర్షము సం వి. ఆ. న చూ, రూ- కోటివర్షము.
 కోటికము సం. వి. ఆ. పుం చూ, రూ- కోటికము ("లోష్టముః కోటికః" అని రత్నకోశముడు ఆర్యావృత్తముచేఁ జెప్పెను గనుక దీర్ఘమధ్యమమున గలదు)
 కోటు వా. వి 1. ఎదుటిభాగమున బొడవునను గుండీలుతగిలించు ఒకరకము చొక్కాయి. చూ, వస్త్రము, 2. చీట్లాటలోలుపురంగు చెప్పియాడెడు ఆట "నాఆటకోటు డైమాను తురపు పట్టుతీయుము"
 కోటేరు. దే వి. ద క్షి. కి. చోవునపుడు గాని దుక్కియై మరలివచ్చునపుడు గాని దుంపవూఁగుగా కాండికెతగిలించిన నాంగలి పర 5, ఆ. 28. చూ, లాంగలము
 కోటము. సం. వి ఆ పుం = కోట. 1 గుర్దపురము చూ, దేశము, 2 ఇంటిలోపలియిల్లు చూ, సదనము 1.
 కోటవి సం వి. ఈ. శ్రీ గౌర. చూ పార్వతి. 1. కోటవీపురము సం. వి. ఆ న. బాణపురము చూ, కోటివర్షము

కోటారము. సం వి. ఆ. పుం 1 నీటిపల్లము చూ రంధ్రము 1, 2. భద్రముపైలు * చూ, వత్సకము, 3 కూపము చూ, నుయ్యి, 4 నలుచేదగపునుయ్యి చూ, నుయ్యి, 5 తామరకోలను చూ, సరస్సు 1.6 చెట్టు చూ, వృక్షము, విణ. 7 నగరసంబంధమైనది కోట్రయి దే వి చూ, రూ- కోటరము వి, పు 5, ఆ 185
 కోరము. సం వి. ఆ. పుం మండలకారమైన కున్నము చూ, మండలము. 8.
 కోరరభ్రష్టి సం. వి. ఈ. శ్రీ. బొద్ది * చూ, వృద్ధదారకము.
 కోరరము సం వి ఆ పుం అంకోలము * చూ, మహాయువశపత్రిక
 కోడంట్రిము దే వి రూ- కోటటికము కళా. 7 ఆ 89 చూ, స్మృత్యము
 కోడంట్రిము దే వి. —వై—. ఉ రా. 4, ఆ 206
 కోడండ్రిము. దే వి —వై—
 కోడరికము దే వి. —వై—
 కోడటికము. దే వి (కోడలు + టికము) —వై—
 కోడలు దే వి (కొడుకు + అలు) కుమారుని భార్య (చూలుపరుగునుచో వికల్పముగాను త్వలోపంబగు "క. కలదానాచోవసతి కళి, కలదానన(బాలునొక వికారపుఁ గోడనో, కలదాలోల కలూక్షం, చల దామనిబద్ధతరుణజన ఖంజనయై" పొండు 8, ఆ 60. సంధిని వర్ణలోపవర్ణవికారములు) చూ, స్మృత్య
 కోడాడు దే ఆ క్రి. గాసింబకు భాగ 9, స్కం. 488 చూ, బాధపడు.
 కోడి. వై వి. = కుక్కటుము. 1 అణ్ణివాలు చూ, పుంజో, 2 కుక్కటు శ్రీపురుషసామాన్యము. చూ, పుంజో.

కోడిపూఁత ద్వ వి చూ కొక్కారము
కోడికోడి. వా వి. నడచుచున్న తేలు నిలచుటకు
నుచ్చరించుకల్పము. (కోడివచ్చి పాడిచించపు
నని తేలు అభిప్రాయపడి నిలచునట!)

కోడిగ. కే. వి గత్తుములు ఇరువదింటింజు రూ-
కోడి చూ, రత్నము 1.

కోడిగము. కే వి 1 విలాసచేష్ట చూ, విలాస
ము 1, 2 ఎగతాళి చూ, పరిహాసము.(రూ-
కోడిగము)

కోడిగిండు కే. వి. కోడిగము చేయువాఁడు వికృ.
7, ఆ 124.

కోడిగము. కే వి చూ, రూ- కోడిగము
కోడిదేగ కే.వి ఒకవన్నెగలపందెపుకోడిపుంజి
చూ, పుంజి

కోడిపీఠం వై వి = కుక్కుటపీఠ నొగచినర
క్రింది నెత్తుగానుంచెడు మోపుడుకొయ్య
అను కర్పము చూ, పంజగంజీ 2

కోడిపోరు కే వి. ప్రాణనద్యుత్తము. ఆం, భా.
ద్వి. 306 చూ, పాచిక

కోడిబడి కే. వి. పసిపిల్లలకు చేసియిచ్చెడు తిన
బండము. హంస 1, ఆ 105; చూ, భక్ష్యము
కోడిబండములు. కే వి. ఒకరకము బుడములు
చూ, ధాన్యము.

కోడియ వై వి. = కూట. రూ- కోడె- కోడె
రూడ, గిత్త, వత్సము, మోముటకును ద
న్నుటకును డనుపఱపదగిన వయసుగల కోడె
చూ, వృషభము 1 (దేశ్యపదమని శబ్దరత్నా
కరము)

కోడి. కే. వి. కోడిగ చూ, రత్నము 1.

కోడుతాణు కే ఆ క్రి) పండినపైరు మిక్కిలి
యెండు.

కోడు వా స క్రి) 1. పిండిలోనగువానిఁజేట
తోచెరుగుచు తనవైపునకు అందుల మెఱి
కలు వచ్చునట్లుచేయు, వై వి. 2. = ఖట్యా

మంచేపుకోడు, బల్లకోడు, పీఠకోడులా
నవి (దేశ్యపదమని శబ్దరత్నాకరము). .
స్తంభము. 1, కే వి 8 ఊరిదరి నీటిపల్ల
చూ, రంభ్రము 1

కోడుకొను వా స. క్రి) పిండిలోనగువ
జేటతోచెరుగుచు తనవైపునకు అందుగల
కలు వచ్చునట్లుచేసికొను.

కోడె కే. వి 1 కాండిమరపదగినచూడఁ
రూ- కోడియ, 2 లంకెకాఁడు కవిక
ఆ 99 చూ, విటుఁడు, విణ. 8 తరుణ
రామా 1, ఆ. 141 చూ, పడుదుది
కోడెకాఁడు కే వి 1 రూ- కోడె లంకె
డు. రామా. 1, ఆ 141 చూ, విటుఁ
2. రూ- కోడీఁడు, పిన్నవయసువాఁ
చూ, శిశువు

కోడెలెక్కెమువానన్న. కే. వి గణపతి
ఆం కే. 6 చూ, నవాయకుఁడు 1.

కోడెత్రాఁచు కే. వి పురుషసర్పము చ
సర్పము

కోడెరూడ కే. వి చూ, రూ- కోడిఁ
కోడెరవుతు. ద్వ వి. వృషభవాచానుఁడు చ
శవుఁడు (రూ కోడెరాతు)

కోణంగి. వై. వి. 1 అంగములను నికారముగ
జూపి విచ్చమెత్తెడు దాసరి రూ- కోణ
వాఁడు. కోణాంగి వై. 1, ఆ 42 చ
సాతాని, 2 హాస్యనిటుకఁడు రూ- కోఁ
గివాఁడు. కోణా గి చూ, కైలూషఁడు.

కోణంగివాఁడు ద్వ వి — వై —

కోణపుఁడు సం వి ఆ పుం వైర్పతి చ
మూలతేఁడు (రూ- కాణపుఁడు)

కోణమానము. పా 60 సకనులు = 1 నిమిష
60 ని = 1 దిగ్రి. 80 డి = 1 సైను 90 డి
1 క్యాద్రాఁటు (సమకోణము, 4 క్యా
(880 డి) = 1 వృత్తము (చుట్టుకోలత)

కోణము సం వి. ఆ పుం 1 = గోబ. ఇల్లు
 లోనగువాని మూల (చూ, ఏంగిలు) తద్విశేష
 ములు. — త్రిభుజములు — సమకోణత్రి
 భుజము, గురకోణత్రిభుజము. లఘుకోణ
 త్రిభుజము. సమత్రిభుజము సమద్విభుజము,
 విషమత్రిభుజము, సమకోణవిషమత్రిభుజము,
 గురకోణవిషమత్రిభుజము, లఘుకోణవిషమ
 త్రిభుజము మొదలగునవి, చతుర్భుజములు,
 సమాంతరచతుర్భుజములు — విషమాయిత
 ము, ఒరుగుడుచేదరము. చదరము, సమకోణ
 దీర్ఘచతురస్రము ఇత్యాది మూలలు — ఉ
 త్తరము- ఈశాన్యము, తూర్పు-ఆగ్నేయము,
 దక్షిణము- వైశ్యతి, పడమర- వాయవ్యము
 మున్నగువాని మూలలకు కోణములనిపేర
 చూ, విదిత్క, 2 = కోన అంచ అగ్రము
 చూ, నుద 3, 3 = కొడుపు గంటలోనగు
 వాని వాయించెడు కొడుపు చూ, కొడు
 పు 1, 4 లగుడము, దుడ్డుగోల చూ, వేత్రి
 ము 1 5 కోణమనువాద్యము చూ, వీశా.
 (వీశాదివాద్యముల వాయించు కొడుపు),
 6. ఆయుధధార చూ, వాదర, 7. దున్నపో
 తు చూ, మహిషము, 8 గోచి చూ,
 బొట్టము, 9 వాద్యకాల చూ, సదనము 1,
 పా 10 జన్మలగ్నమునకు 5-9 రాసులు త్రి
 కోణములనబడును వీనికే కోణములనియుం
 గూడ పేరులగుదు

కోణాంగి వై వి చూ, రూ- కోణంగ
 కోణాస్పందను సం వి ఆ పుం జేముడు చూ,
 యముడు
 కోణి సం వి ఇ విణ ఈచేకుపోయిన చేతుల
 వాడు చూ, వంకరచేతులవాడు
 కోణుడు. సం. వి. ఆ.పుంశని చూ, రాచంపు2,
 కోదండము సం. వి ఆ. పుం. 1. విల్లు చూ,
 కోణము, 1, 2 నాలుగుమూలల విల్లు చూ,

బాణము 1, 8 వెదురువిల్లు చూ బాణము 1,
 పుం 4 కనుబొమ చూ, భూవు, 5. కోదం
 డమనుదేశము చూ, దేశము, 6. పచ్చ పెద్ద
 గోరంటి* చూ, మహాసనా, అం 7 ఆ
 యుధములు ముప్పది రెండంటిలో వాకటి
 చూ, బాణము 1: (చూ, ముప్పదిరెండా
 యుధములు); 8 బాణాగ్రము పదివిధములు
 అందు ప్రసిద్ధిగల బాణముయొక్క- సంధాన
 విసర్జనాదిక్రియల కాస్పదమైన కార్యకముల
 లోని త్రివిధములగు చాపము - ధనుస్సు -
 కోదండము అను వానిలోనిదియొకటి (చూ,
 కార్యకము), 8 వి (1) బాలురను దండిం
 చేతుకై పట్టుకొని వ్రేలాడునట్లు మీదఁ
 గట్టెడు తొగిడు చూ, నూత్రిము 1.

కోదండరామములు దే వి బ ఒకరకమునట్లు*
 చూ, ధాన్యము

కోదరము సం వి ఆ పుం ఉండ్రో * చూ,
 వెలిచేంద్రో.

కోద్ధాటము సం వి. ఆ న. గృహభేదము. (గృ
 హభేదములు — కుద్రము, కోద్ధాటము, పిర
 రము) చూ, సదనము. 1.

కోద్రింగము సం. వి. ఆ. పుం అరప చూ,
 మంచె.

కోద్రివము సం వి ఆ పుం కోరమామము,
 ఆళ్ళు చూ, దాన్యము

కోధము సం వి ఆ పుం 1 దున్నట్టము చూ,
 శటితము, 2 నేత్రికోగము చూ, బిడాలము 2,
 3. నీళ్ళుకలియని చేల్ల చూ, మజ్జిగ
 కోస. వై వి = కోణా. 1 అడవి అచ్చు అర,
 కాం 49 చూ, విపినము; 2. శైలదీర్ఘకోణ
 ము చూ, అదవ, 3. కొండలయందలి మఱుం
 గువోటు వను. 3. ఆ 79, 4. మూల సా
 3, ఆ. 282 చూ, విదిత్క, 5. కోన. వారి
 ఉ 3, ఆ. 178* చూ, నుద. 3, 6. దేశవిశ్లే

పము అడవియందుం దెడుపల్లె (అనికొందలు) ఆము 1, ఆ, 86 చూ, దేశము, డి. వి 7 గోసమాచూచు చూ, ధోనువు.

కొనత్రీమృతి ద్వ వి కోఁతి, వనచరము అచ్చయ్యు, కాం 480 చూ, వానరము

కోసభునికి. ద్వ వి కోఁతి, వనాకసము అచ్చకిష్కిం. కాం 11. (ఇన్ని కోసత్రేంకి) చూ, వానరము.

కోసత్రేండు. ద్వ. వి. వైరృతి చూ, మూలత్రేండు

కోససీమభ్రాన్యజులు. పా వీరు ద్రావిడుల లోకాకలెగవారు ఈద్రావిడులలో కొస సీమద్రావిడులు, తుమ్మగుంటద్రావిడులు, పుదురు ద్రావిడులు అను భ్రాన్యజులు కలరు వీరు ముప్పురును కష్టయజుల్యేదులు. అపస్తంబనూతులొక కొందలు ఋగ్వేదము లొక కొందలు వైయున్నారు. వైదికశాక్తికములయందలి సమర్థులు చూ, బ్రాహ్మజులు.

కోసేలు ద్వ వి చుట్టును మెట్లగల నలుచేద రపుగుంట, పుష్కరిణి చూ, సరస్సు (రూ-కోసేలు)

కోసేలు ద్వ వి — వై —

కోపజము సం వి ఆ న బ్రహ్మచేత మొదట తెలిసికొనబడిన వేదము చూ, వేదము

కోపకత్రే మి వా విణ. (కోపము + కత్రే) కోపముగల (ఆడుది) చూ, త్రీ

కోపకాండు మి. వా విణ (కోపము + కాండు) కోపముకలవాండు కాళి 4, ఆ 40. చూ, రోషణుండు.

కోపగించు వై. స క్రి. = కోపించు చూ, రోషించు (రూ-కోపగిల్లు)

కోపగిల్లు వై. అ క్రి. కోపపడు చూ, రోషించు.

కోపన. సం. వి. ఆ త్రీ. 1. భామిని కోపము గల ఆడుది, రతిసమయమున కోపముగల

ఆడుది (అని కొందలు) చూ, త్రీ. విణ. 2. కోపముగలది

కోపనకము సం వి ఆ పుం చోరకమమ గ్రంథము * చూ, రాజార్జును

కోపము సం వి ఆ పుం కోధము, కినుక చూ, రోషము

కోపలత సం. వి ఆ త్రీ. కర్తస్సోట * : చూ, బొల్లిబూసగ.

కోపి. సం విణ (న్. ఈ వ్.) 1 కోపముగల వాండు చూ రోషణుండు, పుం 2 జలపారావతము చూ, పావురము

కోపించు సం స క్రి = కోపగించు చూ, రోషించు.

కోపితుండు. సం వి. ఆ పుం = కోపకాండు: చూ, రోషణుండు

కోపు డి. వి 1 వైపు శకాం. 4, ఆ. 142. చూ, పార్శ్వము 2, 2 రూ-కొప్పు వింజి

కొన భాగ 1, స్కం. 468 చూ, వింటి కొప్పు, 8 రీతి ఉ, రా, 8, ఆ 112: చూ, విధము 1, 4 మద్యము "తనర సారాయి కోపన " వేం. అం. 72 చూ, సుర. 1,

5 మద్యవిశేషము చూ, సుర 1, 6 అజ్ఞి చూ, సమయము 1, 7 కేపలను గుదిగురి

చ్చునట్టి నూది చూ, నూది. 8. నిమిత్తము. య. 2, ఆ 54 చూ, హేతువు, 9 నాట్యముతీర్ప య. 4, ఆ 12 చూ, నాటకము 1,

10 అందము రసి 1, ఆ 86 చూ, సౌందర్యము, 11 కడ్డి చూ, శలాక; 12. బలపము లోనగువానికడ్డి చూ, బలపము, 18 ఆట,

గొండ్లి చూ, వ్యంజకము. 1, బ 14. నతి. చూ నమస్కారము, 15 నాట్యగతిభేదము: చూ, నాటకము 1.

కోపుదారుండు డి. వి. సరసలను వైమరిడి తెచ్చి అమ్మెడువాండు. చూ, వికృయకుండు.

కోపుపరువడి ఆం 1 వినరులు పడునాలుగింటి లోనొకటి చూ, వినరులు 2 పరువళ్లు పం ద్రెండింటిలోనొకటి చూ, పరువళ్లు (విన రులు- పరువళ్లు ఒకటియేఅని కొందలు)

కోపువాలు దే ఆ క్రి (కోపు + పాణ) అందగించు చూ, రమ్యమగు కోపోక్తి. సం. వి ఇ. శ్రీ పగుపోక్తి చూ, పరువము 2.

కోప్రాలుతములు పా తిరుచనాపల్లి జిల్లాలోఁ గొన్నిపోట్ల జిల్లాభావముఁజెందిన జంతువుల శైటలనిఁ జెప్పబడతాళ్లు ఇవి నేలలో గొంత లోఁతున దొరకును. పీనిలో రహారమి 22% స్ఫురత్వంచావుజనిదముందును

కోమ దే. వి 1 గోపురమువలె పెరిగినపుట్టవివర. హరిశ్చ. 1, భా 1962 చూ, కోవ, 2 అఁ దుది ఆప్య ఆర, కాం 96 చూ, శ్రీ కోమటి వై వి = కోమతి, కాన్పటిక వేమన 1204 చూ, వైక్యకు

కోమటిది. వై వి అన్య చూ, వైశ్య కోమటియొక్క ఏకాంతపుత్రక. పా —

జోకరు	0-0-1	చెలిరికార్లు	0-6-0
ఆవారుహోకర్లు	0-0-2	పోతురికార్లు	0-7-0
ఉద్దంహోకర్లు	0-0-3	రలరికార్లు	0-8-0
బటువుగదిక	0-0-6	రలరికారు	0-8-6
		సార్దా	
రికారు	0-1-0	కారికార్లు	0-9-0
రికారుసార్దా	0-1-6	అంగళరికార్లు	0-10-0
అవారురికారు	0-2-0	గేవురికార్లు	0-11-0
అవారురికారు	0-2-6	బావురికార్లు	0-12-0
		సార్దా	
ఉద్దరికార్లు	0-8-0	తేవురికార్లు	0-18-0
ఉద్దరికారు	0-8-6	అంగలపోగు	0-14-0
		రికార్లు	
గరిలేక వెనీలి	0-4-0	అంగలపాల	0-15-0
గరిసార్దా	0-4-6	రికార్లు	
పాలరికార్లు	0-5-0	రుకారు	1-0-0

రుకారు ఎనీలి	1-4-0
రుకారుసార్దా	1-8-0
రుకారుపావు	1-12-0
రికారు	
రుకారురుకారు	2-0-0
ఉద్దంరుకార్లు	3-0-0
పోగురుకార్లు	4-0-0
పాలరుకార్లు	5-0-0
చెలిరుకార్లు	6-0-0
పోతురుకార్లు	7-0-0
రలరుకార్లు	8-0-0
నారుకార్లు	9-0-0

అంగళ	10-0-0
ఇత్తు	20-0-0
పుద్దనఅంగళ్లు	30-0-0

కోమటిసాక్ష్యము పా ఉభయవాదులకును పని కిరాని సాక్ష్యము (వాడుక.)

కోమల సం. వి. ఆ శ్రీ. టీరిక * చూ. పాల, 2 = కోమలి చేక్కడనముగల అఁడుది చూ, శ్రీ.

కోమలపాణితలే. సం. వి అ స. (ద్విచననము) భాగ్యవంతులయొక్క లక్షణము చూ, లక్షణము 1.

కోమలము సం వి అ న 1 నీళ్లు చూ నీరు 1, 2 పగడముగాని దోషము. చూ, రత్నము 1, 3 నిరలదేశము చూ, దేశము, 4 శివునిచేతి జింక చూ, హరిణము. 1, 5 వసంతముతు పు చూ, మాసద్వయము, విణ 6 మృచుపు చూ, సాంద్యము 3.

కోమలవల్లిక సం వి ఆ శ్రీ బదనిక * చూ, వదనిక.

కోమలాంశము పా వ.వ్యంశములలో నొకటి. గూ, వ.వ్యంశములు.

పోగుఅంగళ్లు	40-0-0
పాలఅంగళ్లు	50-0-0
సతుకు	100-0-0
రుకారుసార్దా	150-0-0
అవారుసతు	200-0-0
కులు	
అవారుసతు	250-0-0
కుసార్దా	
పుద్దనసతు	300-0-0
కులు	
పుద్దనసతు	350-0-0
కులు సార్దా	
పోగుసతు	400-0-0
కులు	
పాలసతు	500-0-0
కులు	
ధకారు	1000-0-0

కోమలి. వై వి 1. = కోమలా, ఆడుది చూ, (స్త్రీ); 2. = కోమలా చేక్కడనముగల ఆడుది చూ, (స్త్రీ).

కోమలికము వై వి = కోమల చేక్కడనము. రా ఆర, కాం. 1, ఆ 148 చూ, సౌందర్యము.

కోమలండు. సం వి ఆ. పుం 1 కామకుండు; చూ, వలపుకాడు, 2 గొల్లవాడు చూ, మహాకూర్పుడు.

కోమాసిక సం. వి. ఆ (స్త్రీ). జాలిక చూ, వల 1

కోయ దే వి ఒక జాతియోయ చూ, వ్యాధుండు 1.

కోయంబుత్తూరు నాగలి. వా.వి ఇది యొకరకము నాగలి దీనికి పైదనుడక యని పేరు దీని భాగములు నాగలిమంప, కలుకోల, ఏడికోల, పేడి, పిడి, నాగలిమంపయొక్క అడ్డుకోత చూ, లాంగలము. 1.

కోయవాడు. దే. వి చూ, కోయ

కోయప్పికము సం. వి. ఆ. పుం చీతుగొక్కర చూ, ఒకము

యిల వై వి. 1. = కోకలము రూ-కోవెల. వారి. పూ 8, ఆ. 85 చూ, పికము, దే. వి 2 రూ-కోవెల. వర్తల దీర్ఘదేవాలయము: చూ, వేలుపుటెంకి, 3. ఒకానొక దివ్యస్థలము కాశీ 5, ఆ 288 చూ, వేలుపుటెంకి.

కోయిలతెగదణి దే. వి మరండు వేం ఆం 8 చూ, మన్నకుండు.

కోయు. దే. స. క్రి. 1. తీరగలు లోనగువారి ఘేదింపు చూ, లవించు, 2. పువ్వులు లోనగువారి గిల్లు చూ, చిదుము. 1.

కోయుతోటకూర. దే వి కోసినకోలందిని వెలిగెడు కోయుగూర (కోయ్యతోటకూర-కోయికోటకూర అని కొందఱు) చూ, మారినము.

కోర దే. వి. 1 కల్లంపొగడు గిన్నె, చమకము లక్ష్మి 8, ఆ. 94: చూ, నూర 2; (చూ, పాత్రము 6); 2. గిన్నె. వి, పు. 7, ఆ 886 చూ, పాత్రము. 6, 8 కంఠము, భోజనపాత్రము, తట్టు. స్వా. 5. ఆ. 96: చూ, పాత్రము 6, విణ 4 పైద్ద. "కోర మీసము-ముచ్చెగోర" చూ, విపులము

కోరంగము. సం. వి ఆ పుం. ఉసిరిక*: చూ:

శ్రీఫలి 1

కోరంగి సం వి. ఈ (స్త్రీ). 1. చిట్టెలిక*: చూ, పత్రాల, 2. పిప్పలితీరగ* చూ, పిప్పలి 1; 3. కరంగేశ్వరుని దివ్యస్థలము. చూ, భూమి 1.

కోరకము. సం వి. ఆ. పుం, స. 1. రూ-షారకము. ముఖ్యము చూ, మొగ్గ 1, 2. అరవిరి మొగ్గ చూ, మొగ్గ. 2, 3. తామరతూరండు: చూ, బిసము. 1. (చూ, పద్మము. 1), 4 రూ-కోలకము. తకోలము*: చూ, వైజయంతి, 5 చారమను సుగంధభివ్యము*: చూ, రాశార్దము; పుం. 8. ఎముకకీలు: చూ, మాటు

కోరకొండె. దే వి. బి లు లోనగువారికి ముఖ పార్శ్వమునకు వేసెడు కొండె, కోరసిగ: చూ, ముడి 3

కోరగించు వై ఆ. క్రీ 1. ముకుళించు. స్వా. 8, ఆ 78 చూ, సుగ్రహ్ను. 8, 2 = కోరక: అంతురించు. వికృ 4, ఆ. 31 చూ, మొలకెత్తు

కోరడి దే వి ఆవరణగావేసిన పొడిమట్టిగోడ, కరగోడ చూ, పొచ్చినము 1.

కోరదూపము సం. వి ఆ పుం బ. ఆర్ఘ్య చూ, ధాన్యము.

కోరము. వా. వి 1 చూ, రూ-కోలము; స. క్రీ. 2 కోరధాతువునకు వ్యతిరేక రూపము (అడుగటు.)

కోరవాయి. ద్వ.వి. కోవ్త్తశ్చీర్షపమగు వాయువు. ఆం. భా. ద్వ. మ. 125 చూ, వాయువు కోరనోవు. దే ఆ. క్రి (కోర + హోవు) కొంక రలుపోవు. వికృ. 1, ఆ. 200 చూ. వంకర పోవు.

కోరసిగ. ద్వ. వి. చూ, కోరకొండె రామా 2, ఆ 110.

కోరా దే. విణ. కారికము, అనాహతము చూ, వస్త్రము (కోరామల్లు- కోరాసైను అని వాడుక)

కోరాడ రామచంద్ర) శాస్త్రు సా వీరు ఘన వృత్తము మున్నగు గృంథములను విరచించిరి కోనసీమయందలి నడవపల్లి వాస్తవ్యులు శిష్ట కృష్ణమూర్తికవికి సమకాలికులు.

కోరాడు దే స క్రి. (కోరి + ఆడు) 1 కోరద వీనుగు లోనగునవి కోములతో నేలబొడిచి దుమ్మెత్తి వైకిజిల్లు. ఆము 4, ఆ 153, ఉ, నారి 6, ఆ 9: చూ, సంకు, 2 కోరు, పంది ముట్టెతో నేలకల్లగించు చూ, బుడ్డ గించు, 8 కోరు, దుమ్ము లోనగునాని నెత్తి వైకిజిల్లు రామా 1, ఆ 206 చూ, కోర) డాడు, 4 కోరు, తుతిచేయు చూ, నెలగు

కోరాబంగారు దే వి మట్టపుబంగారు చూ, లోనము 1.

కోరామల్లు వా. వి చూ, కోరా.

కోరాము వా వి చూ, కోఱము 1. (రూ- కోఱాము)

కోరింద. దే. వి రూ-కోరింద. 1 లక్కగలిగిడి యొకానొక తీగె, జతూక * చూ, ముచ పత్ర, 2. కోరిందపొద చూ, ముచపత్ర) (కోరిందదగ్గువకు మంచది)

కోరిందపూసలు. దే. వి. ఆటవితులు ధరించు గాజిపూసలు

కోరిక దే. వి. 1. ఇచ్చు చూ, వాంఛ; 2 కోరుట భార. శాం 6, ఆ 284 చూ, వాంఛ, 3 దేవతాదులవలన పొందబడిన కోరిక చూ, వరము. 8, విణ 4. అభీష్టము. ఉ. రా 7. ఆ 121 చూ, వాంఛ

కోరిక లీరిక లెత్తుట. శా. కోరిక లభివృద్ధిసాంఘిక "ఉపవాసాయాసంబులచే స్రుక్యమఁ గోరి క లీరిక లెత్త బిడ్డలంగని " (ధర్మజరాజనూ యము.)

కోరికలుడుగుట. అం. నియమములు పదింటిలో నొకటి చూ, నియమములు.

కోరికి దే. వి రూ-కోర్కి- కోరిక భార. ద్వి) 1, ఆ 1092 చూ, వాంఛ

కోరిక దే వి వై (రూ- కోర్కి- కోరిక-కోర్కి-కోర్కి-కోరిక.)

కోరు వై వి 1 = కారః భనేతర వస్తురూప మైన కప్పము రామా 8, ఆ 38 చూ, సిమ్మ 1, 2 బండకము చూ, తాకట్టు, స క్రి) 3 ఇచ్చించు చూ, వాంఛించు, 4 చూ, కోరాడు (1-2-3-4 అర్థములు.)

కోరుట. అం దశావస్థలలో నొకటి చూ, దశావస్థలు

కోరుటు వా వి చూ, కోర్టు.

కోరువాడు ద్వ వి ఆశంసిత, ప్రియవస్తువును కోరువాడు: చూ, వాంఛితుఁడు

కోర్కి. దే వి చూ, రూ-కోరికి.

కోర్టు. అం వి. న్యాయసభ, కోరుటు.

కోఱ. వై. వి. = ఖరు. 1. పందికోఱ చూ, పల్లు. 1, 2 పాముకోఱ చూ, పల్లు 1, 3. కోఱపల్లు, దంష్ట్ర వారి. పూ. 4, ఆ.148 చూ, పల్లు 1.

కోఱడము దే. వి. 1. ఆపహాస్యము. నిర్వ. 5, ఆ 77 చూ, పరిహాసము, బ. 2 ఆపహాస్య వచనము. నిర్వ. 8, ఆ. 99 చూ, న్యాఖ్యా తము. 2; 8. బాధ: చూ, దుఃఖము.

కోటిము. వా. వి. కొత్తైరకోరెడు పనిముట్టు
(రూ-కోరము-కోరాము-కోతాము.)

కోతాము. వా. వి. —వై.—
కోణుడుపాఱ. వా. వి. ఆవదారణ విశేషము
చూ, ముద్దరము (రూ-గోణుడుపాఱ- దోణు
డుపాఱ-దోణుడుపాఱ)

కోల. సం వి. ఆ. శ్రీ 1 చవ్యనును గ్రం
ధ్యము* చూ, రాజార్జును, 2 పిప్పలితీరగ*
చూ, పిప్పలి 1, 3 బదరి*. చూ, రేఁగు,
దే. 2. (1) మగగుటి చూ, శిక్షము, (2) శర
ము. చూ. ఉ. 4, ఆ. 155 చూ, బాణము 1,
(3) వంటకట్టె భార విరా. 1, ఆ 211
చూ, వంటచెఱు, (4) దండము భార
అక్క. 3, ఆ. 105 చూ, వేత్తము 1, బ.
(5) ఉత్సవాచులలో దేవునికొలుపుకొలను
వెలిగింపబడు దీపములు, (కోలలసంబరము),
విణ (6) కోలన, దీర్ఘము, “ కోలనిమ్మ. ”
మొ చూ, పొడవు 2

కోలంబకము. సం వి ఆ పుం. వీణెయొక్క
సర్వాంగము చూ, వీణె
కోలక. సం వి. ఆ. శ్రీ ఊడుగు* , దాని
ఫలము (అని కొందఱు) చూ, మహాయనుళ
పత్రిక.

కోలకంఠుడు సం. వి ఆ పుం. వెన్నుఁడు.
చూ. విష్ణువు. 1
కోలకందము. సం వి. ఆ. పుం మహాకందము*
చూ, వెల్లులి.

కోలకము సం. వి. ఆ. స 1 తక్కిలము*
చూ, వెణయంతి, 2 మరీచము చూ, మిరి
యము, 3 ఇనుపగొలునులో కుట్టిన క్షల్లాయి
చూ, వస్త్రము, 4 పుట్ట చూ, వస్త్రము,
5 ఊడుగు* చూ, మహాయనుళపత్రిక
6. బహువారము* : చూ, శ్లేష్మోత్కము

కోలకర్కటిక. సం. వి ఆ. శ్రీ: చూ, మధు
ఖర్కారిక*.

కోలకొర్రులు దే. వి బ. కోటికొమ్మచ్చి
యను ఒకానొక బాలక్రీడ* చూ, బాలక్రీడ.
కోలగ్గర. దే వి. కాళ్ళప దారమును వెనకవి
యెద్దులను మూటకట్టుగా కట్టెడు కట్టు.
ఆము. 6, ఆ. 27

కోలచర్మితము. ఆం. కామశాస్త్రమునందలి దం
తక్షతములు ఏడింటిలో నొకటి చూ, దంత
క్షతములు

కోలచర్మితము ఆం —వై.— (కోలచర్మి
తము అని కొందఱు.)

కోలజెముడు దే వి యాచార్యకంటకము*.
చూ, మ్మహి.

కోలజున్న దే. వి చూ, బౌద్ధాసలము.

కోలదప్ప దే. వి ఒకరకము దబ్బు* చూ,
శర్కరాంకము.

కోలదళము. సం. వి ఆ. పుం. నలియనెడు గంధ
ద్రవ్యము* చూ, రాజార్జుము. (రేఁగాట
పేరుగది)

కోలదివియ. ద్వ. వి. వెలుతురుకట్టెల దివటీ.
భార విరా. 3, ఆ. 4 చూ, దివటీ. (రూ-
కోలదివ్వె)

కోలన వా విణ. దీర్ఘము చూ, పొడవు. 2.

కోలనాసిక సం. వి ఆ శ్రీ బంకిణి* చూ,
రంధ 2

కోలనిమ్మ దే వి. పొడవునిమ్మ* చూ, నిమ్మ
కోలసాల. దే. వి అర్కపుష్పిక* చూ, చిత్ర
పత్రిక

కోలపుచ్చము. సం వి ఆ. స రాఫులుంగ
చూ, రాబండు

కోలపొన్న. దే. వి. అంఘ్రపర్ణి* చూ, పృష్ఠి
పర్ణి

కోలఫల. సం. వి. ఆ. శ్రీ. కొమ్మనగొట్టెపిండి*;
చూ, పూలిక.

కోలము. సం. వి. అ. స. 1. కేగుపండు చూ, కేగు; పుం 2 పంది చూ, మాకరము, 3. రెప్ప; చూ, హోడము, 4 బడి చూ, వస్త్రము, 5. ఉత్పంగము. చూ, కోడము, 6. కాగిలి చూ, సంశ్లేషము, 7 తలత్రై చూ, శబ్దము. 1, 8. సఖముచిప్ప చూ, సఖము; దే. వి. (1) వేషము అను 4, అ. 96 చూ, వేషము.

కోలమూలము. సం. వి. అ. స పిప్పలిమూలము* చూ, పిప్పలి 1.

కోలమెఱుఁగు. దే. వి. విరావలి, నిలువు మెఱుఁగు. చరి పూ. 7, అ 160: చూ, విద్యుతు 1. (చూ, ఎరెక్కిసిటీ.)

కోలవార. దే. వి. బ. వేత్రధరులు. ఉ. చరి 8, అ. 27.

కోలవల్లి సం. వి. ఈ శ్రీ 1. గజపిప్పలి* చూ, పిప్పలి. 1, 2. చవ్యయను గ్రంథ్యము*. చూ, రాజార్ణము. (రూ-కోలవల్లిక.)

కోలవల్లిక. సం. వి. అ. శ్రీ చవ్యయను గ్రంథ్యము* చూ, రాజార్ణము. (రూ-కోలవల్లి.)

కోలవస. ద్వ. వి. బటిల* చూ, మాంసి 1

కోలాంచము. సం. వి. అ. పుం కోలాంచమును దేశము* చూ, దేశము.

కోలాట. వా. వి. రూ-కోలాటము చూ. వ్యంజకము. 1.

కోలాటకమ్మ. దే. వి. ఒకరకము కమ్మ కి భా 7, అ. 66 చూ, భూషణము. 2.

కోలాటము దే. వి. (కోల + అట) చేతులఁ గోలించుకొని యాడెడియాట చూ, కోలాట. (చూ, ఉద్ధతము)

కోలావాలము సం. వి. అ. పుం 1. కలకలము చూ, స్వరము 2, 2. ఒకాకాక కొండ చూ, పర్వతము; అం. 3 గాంధర్వవేదము

నందలి రాగాధ్యాయములోని రాగాంగములు పదమూడెంటిలో నొకటి చూ, రాగాంగములు, 4. టక్క-జభావలు ఇరువదియొకటిం టిలో నొకటి చూ టక్కజభావలు (చూ, భావ. 1)

కోలి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. బదరి*: చూ, కేగు. 2 గంగకేగు* చూ, లిఖచము; 3 చూ, గృధ్రనఖి, 4* చూ, కపికోలి*.

కోలు దే. వి 1. కొల్ల భార భీష్మ 3, అ 280- చూ, తలపాటు 2, 2. అనుప్రయుక్తమైన కొనుభాతువునను భావార్థకరూపము. "ఇచ్చు కోలు-పుచ్చుకోలు" మొ, విణ 3. వెద్ద. "కోలుపులి-కోలుమొసలి- కోలుమూఁపులు" మొ చూ, పొదవు 2, క్రి విణ. 4. మిక్కిలి. "కోలునుసఁగు." చూ, మోచ్చు. 2.

కోలుకాఁడు దే. వి 1 నియమించెడి యధికారి. పంచ. వా. 1, అ 254 చూ, న్యాయాధిపతి, 2. కౌపలివాఁడు: చూ, రక్షకుఁడు, 3 సుంకరి క్రిందిబంటు చూ, నేపరుఁడు.

కోలుకొను. దే. అ క్రి. రూ- కోల్కొను. 1 ఉత్సహించు చూ, యత్నించు, 2 తేలు కొను చూ, రెక్కొను, 3 చూ, వర్ణిల్లు

కోలుతల. దే. వి. రూ- కోల్లల. ఎరుటనిలిచి యుద్ధము చేయుట చూ, యుద్ధము, 2. (యుద్ధ) సన్నాహము: చూ, యుద్ధము; 3 ఉత్సాహము చూ, యత్నము.

కోలుపడు ద్వ. అ. క్రి. రూ-కోల్పడు. 1. చెడు. చూ, నశించు, 2. అగపడు* చూ, ప్రతిష్ఠ మగు, స. క్రి 3. పోఁగొట్టుకొను చూ, భంగించు (పేర్-కోలుపఱుచు.)

కోలుపాటు. ద్వ. వి. రూ-కోల్పాటు. 1. చేటు చూ, హాని. 2; 2 పోఁగొట్టుకొనుట: (రూ- కోల్పాటు-కోలుపోక-కోల్పాక.)

కోలుపోక. దే. వి. రూ-కోల్పోక. పోగొట్టు
 కొనుట. భార. ద్వో. 8, ఆ. 18; రూ-కోలు
 పాటు-కోల్పోటు.
 కోలుపోవు. దే. ఆ క్రి 1 చెడు భాగ
 విరా. 2, ఆ 262 చూ. నశించు, స. క్రి
 2 పోగొట్టుకొను, మార్క. 6, ఆ 11
 చూ. భంగించు (పే) కోలుపుచ్చు)
 కోలె దే వి. 1 వెన్నుకోసినకాండ భాగ.
 ఆది 8, ఆ 118, ద్ర. 2 చూ, రూ-కోలె
 భార. విరా 1, ఆ. 74
 కోలెరము. సం. వి అ. పుం గాడిదె చూ,
 రాసభము.
 కోలెముక దే. వి (కోల + ఎనుక.) రూ-
 కోలెయ్యు. కళేరుక చూ, కల్యము 1
 కోలెయ్యు. దే వి -వై - (రూ-కోలెయ్యక)
 కోలెయ్యక. దే వి -వై -
 కోల్మాను. దే. ఆ క్రి చూ, రూ-కోలు
 కొను (ఉత్పసించు.-భార ఉద్యో. 4;
 ఆ 90, తేలుకొను -కై. 7, ఆ 19, వర్ణిలు-
 పొందు, 4, ఆ 19)
 కోల్లల దే వి చూ, రూ-కోలుతల (ఎరుట
 నిలిచి యుద్ధముచేయుట - భార కల్య 1,
 ఆ 827, యుద్ధసన్నాహము.-భార విరా. 8,
 ఆ 188, అచ్చి యు, కాం. 287)
 కోల్పడు ద్వ ఆ క్రి చూ, రూ-కోలుపడు
 (చెడు -భార కర్ణ 3, ఆ. 24, అగపడు -
 హరి పూ 8, ఆ 108, పోగొట్టుకొను -
 భార. ఆర 8, ఆ 325, భార ఉద్యో 2,
 ఆ 162)
 కోల్పాటు. ద్వ వి చూ, రూ-కోలుపాటు
 (చేటు -భార. కర్ణ 3, ఆ. 275, పోగొట్టు
 కొనుట -రా ఆర, కాం 1, ఆ 21)
 కోల్పలి. దే వి. పులి: చూ, శార్దూలము. 1.
 కోల్పోక. దే వి చూ, రూ-కోలుపోక.

కోల్ప. సం. వి. ఆ. క్రి: చూ, విష్ణులు 1*.
 కోవ. దే. వి. 1. బిడ్డలకు గొంతుసంఘం గలిగెడి
 వ్యాధి: చూ, రోగము. 1; 2. పుట్టబిదగ:
 చూ, కోవ 1, వా 8. ముత్యాలకోవ, హార
 చూలో నొకభాగము (అని కొందఱు); 4 వం
 కానుకృమము
 కోవరము దే వి. కతువులె త్రివచ్చుటను దెలిసి
 కొనుటకై యుంచు కావలి. రూ-కోవురము:
 చూ, రక్షణము
 కోవా వా, వి. పంచదార కలిపిన పాలముద్ద
 చూ, భక్ష్యము, (కోవాబిళ్లలు-మాద్ పేదా
 అనియు వాడుక)
 కోవి వా.వి. 1. సస్యాదినాళము. రూ- (కోవి-
 కోలి-కోలి) చూ, నాళము. 5, 2. నాళ
 ము చూ, లాడము.
 కోవిదారము సం వి అ. పుం కాంచనము *
 చూ, యుగవళోకము.
 కోవిమడు సం వి అ. పుం చేడువలి చూ,
 విద్వాంసుడు
 కోవు దే వి ఆర్కవందగు ధ్వన్యనుకరణము.
 కాళ. 2, ఆ 35 చూ, హూహూ
 కోవురము. దే వి చూ, రూ-కోవరము. స్వా.వి,
 ఆ. 54
 కోవెల చూ, రూ-కోగెల-కోయిల. (గుడి -
 ఉ, రా 7, ఆ 26, క్షోకిలము -య. 2,
 ఆ 49)
 కోశకారము సం వి అ పుం. ఒకరకము
 చెఱకు* చూ, రసాలము 8, 2. కొబ్బరిక
 చూ, నారికేళము, 8 కన్ను చూ.లోచనము,
 4. నమ్మిడుంప * చూ, సుపుష్పము,
 5 వట్టుపురుగు* చూ, పురుగు
 కోశదివ్యము అం దివ్యములుందింటిలో న్నాకటి
 చూ, దివ్యములు. (దివ్యప్రమాణభేదము:కు
 పేరు 'దివ్యయోగ' అనుదానికి 'దివ్యయోగ

అని పరించి ప్రకాశించువానికిని పేరు అని కొందఱు.)

కోశపదము ఆరూఢమెనిమిదివిధములు. అందులో నిది యొకటి. దీనినే కోశారూఢమందురు చూ, ఆరూఢము

కోశఫల. సం వి. ఆ. శ్రీ. 1 రాజకోశాతకిః చూ, బీఱ. 2, 2 ములుదోస* చూ, దోస; 8. తక్కింపుపండు చూ, వైజయంతి.

కోశఫలము సం వి. ఆ. న. 1. తక్కింపుముః; చూ, వైజయంతి, 2. తక్కింపుపండు చూ, వైజయంతి.

కోశము. సం వి. ఆ. పుం, న రూ-కోశము 1. కత్తియెఱ చూ, నివోశము; 2 గ్రుడ్డు చూ, వేణీకోశము, 3 వెసలు లోనగువాని వైపాట్లు చూ, బరడు, 4 బోజికాయబరడు చూ, బరడు, (వైవెంప కండకాయలన్నియు నింపఁజేరును ఉదా - మారేడు- వెలగ- ఆబ మె), 5. బొక్కెనము. "కోశాగారము" చూ, పంటసాల, 6 పొత్తము, పొత్తములగుంపు. నిఘంటువు (అనికొందఱు) "కోశవాచాన్య" చూ, పుస్తకము, 7 శాస్త్రము చూ, శాస్త్రములు; 8 కరణి పోసిన వెండి బంగారముల ముద్ద చూ, లోహము. 1, 9 దేహము చూ, శరీరము, 10 సోగసు చూ, సొందర్యము, 11 యోని లోపలితావు చూ, భగము 12, 12. వట్ట చూ, వృషణము, 13 మగగుఱి చూ, శివుము, 14 పూమొగ్గ చూ, మొగ్గ 1, 15. ఇల్లు చూ, సదనము. 1, 16. బాలి ఫలము చూ, బోజికాయ, 17. కడుపు చూ, భ్రూణము. 1, 18, చవకము* చూ, పాత్రము 6, 19 యోని: చూ, భగము 12; పుం. 20. సెమిలితోక మొదలు; 21. కడుపునట్ల నడిచిభగము; 22. సప్తాంగములలో

నొకటి చూ, సప్తాంగములు. (చూ, అంగము 9.) (ఇందు కొన్ని పులింగములనియు, కొన్ని నపుంసకలింగములనియు, కొన్ని పుంస. లింగములనియు భిన్నా భిప్రాయములు కానఁబడుచున్నవి)

కోశములు. అం. తత్వవిషయమున పంచకోశములు. అన్నమయము, ప్రాణమయము, మనోమయము, విజ్ఞానమయము, ఆనందమయము. (5)

కోశలము సం. వి. ఆ. పుం రూ-కోశలము. ఆయోధ్యాపట్టణము చూ, దేశము.

కోశాంగము. సం. వి. ఆ. న. ఇత్యక్తము చూ, ఖరచ్చదము

కోశాతకి. సం. వి. ఈ శ్రీ. 1 ఆనడ* చూ, బీఱ. 2, 2 ఉత్తరేను* చూ, శైఖరికము, 3 పటోలిక* చూ, పొట్ల, 4 బదరి* చూ, రేగు, 5 బడబొగ్గి చూ, వన్నె

కోశాత్ఫలము సం. వి. ఆ. పుం శ్లోశేయమన గ్రంథ్యము* చూ, రాజార్ద్రము

కోశామ్రము సం. వి. ఆ. పుం కొండమామిడి, తుమ్మెదమామిడి (అని కొందఱు)* చూ, మామిడి.

కోశారూఢము అం చూ, కోశపదము

కోశావర్తి. అం. అశ్వశాస్త్రమునందలి అశుభౌవర్తములలో నొకటి చూ, అశుభౌవర్తములు

కోశి సం. వి. ఈ శ్రీ. రూ-కోశి మిఁగాలు సగము కప్పియుండు ఇనుపపాదరత్న చూ, పాదక

కోశిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 మల్లెతొగ్గ* చూ, మొల్ల, 2. బిచ్చగానిగిన్నె చూ, పాత్రము. 6. (రూ-కోశిక.)

కోశిల. సం. వి. ఆ. శ్రీ. ముద్దపరి*. చూ, పెద్ద

కోశోపసంఘము. సం. వి. అ. న. రేల* చూ, తేల.

కోవకము. సం వి అ పుం 1 గుడ్డు చూ, పేకికోశము 2 వట్ట చూ, వ్యవణము

కోవకారము సం వి. అ. పుం 1 చెఱకు* చూ, రసాలము 8, 2 ఒకరకము చెఱకు* చూ, రసాలము 8, 3 ఒకరకము కీటకము చూ, పురుగు

కోవచంచువు సం. వి ఉ పుం బెగ్గరు చూ, సారసము

కోవఫల. సం. వి అ. స్త్రీ వీతఘోష* చూ, న్యుదుద్యువుము.

కోవఫలము సం వి అ న చూ, కోశోఫలము కోవము సం వి. అ. పుం. న చూ, రూ-కోశము

కోవల. సం వి ఆ స్త్రీ అయోధ్యాపట్టణము చూ, కోశలము.

కోవశాయిక. సం. వి ఆ. స్త్రీ ఘరిక చూ, రిష్టి 2.

కోవైతికము. సం వి ఆ పుం. కేశము చూ, వెండుగ్రిక 1.

కోవైతిక. సం. వి ఈ స్త్రీ. బడరి* చూ, రేగు.

కోపి. సం. వి ఈ. స్త్రీ. చూ; రూ-కోశి కోపిక. సం వి. ఆ స్త్రీ చూ, రూ-కోశిక.

కోప్పు వై వి. = కుష్ట చెంగల్యకోప్పు* చూ, పారిభాష్యము. (వీర్యపుష్టిచేయును. దగ్ధ కుష్ట నివారించును)

కోస్త్రీ. సం. వి ఈ. స్త్రీ 1 రూ-కోస్త్రీ ఆడునక్క చూ, స్పృగాలము. 2 నల్లవేల గుమ్మకు* చూ, భూమికర్కారపు, 8 నీటిపిప్పలి* చూ, పిప్పలి. 1.

కోస్తము. సం. వి. అ. పుం. 1. లోకడుపు*చూ, భూమిణము 1, 2. సామగురిలుంచెడుకోటు:

చూ, పంటసాల; 8. ఇంటిలోపలియిల్లు: చూ, సదనము 1; 4 గాదె* చూ, పంటసాల.

విణ. 5. తనకుసంబంధించిడి: చూ, స్వకీయము* కోవజలము సం. వి. అ న. 1 అత్తైసర* చూ,

సఖంపచము, 2 ఇంచుకవేడినీరు* చూ, నీరు 1 కోష్ణము. సం వి అ న 1. ఇంచుకవేడి చూ, మందోష్ణము (చూ, వేడిమి.) విణ 2. ఇంచుక వేడిమికలది. చూ, మందోష్ణము. (చూ, వేడిమి)

కోసము వా అవ్య నిమిత్తమును వెలుపునది. "దానికోసము-వానికోసము "

కోసల సం.వి ఆ.స్త్రీ కోసలపురి చూ, దేశము.

కోసలనాటి బ్రాహ్మణులు సా చూ, రూ-కాసలనాటిబ్రాహ్మణులు

కోసలము. సం. వి. అ. పుం 1. ఏబదియాలు దేశములలో నొకటి చూ, దేశము, 2 అగ్ని చూ, వహ్ని.

కోసలాత్మజ. సం వి ఆ స్త్రీ కాసల్యాదేవి, దశరథుని పెద్దభార్య, స్త్రీరాయనితల్లి కాశల్య-రూ-కాసల్య.

కోసలేయులు వా వి బ. చూ, కోసలనాటి బ్రాహ్మణులు

కోసలాత్తర. సం. వి ఆ స్త్రీ. కోసలాత్తర దేశస్త్రీ: చూ, స్త్రీ.

కోసు వై. వి. = కోశిక. చెండువేలవిండ్ల పట్టు కోలడి* చూ, పరువు. 2

కోసుగడ్డ వా. వి (కాలిఫ్లవర్) శరీరమంతను కుభ్రోపణులు చుంప

కోస్తా వా వి. సముద్రోత్తరస్యాంత ప్రదేశము.

కోనాకము. సం. వి. అ. పుం దేహమణించు కోన్న పిల్లి చూ, మార్జాలము.

కోనాటకుడు సం.వి. అ. పుం. దొమ్మరవాడు చూ, వంకనర్తి

కోవాటికుండు సం వి. ఆ పుం — వై —

కోవాళము సం. వి. ఆ పుం. 1 బాకా, కావాళమునువాద్యము చూ, వీణె, 2. బజాణు మాట చూ, వ్యాఖ్యాతము 2, 8 నుద్య భేదము చూ, సుర. 2

కోవాళీయము ఆం భరతశాస్త్ర గ్రంథములలో నొకటి చూ, భరతశాస్త్ర గ్రంథములు.

కోవాగుండు. సం. వి. ఆ పుం 1 నాట్యశాస్త్ర ప్రవర్తకుడైన కోవాగుండను ముని చూ, ముని 1, ఆం 2 శాస్త్రప్రవర్తకులలో నొకడు చూ, శాస్త్రప్రవర్తకులు.

కోవణో దే వి పరిహాసమునందగు ధ్వన్యను కరణము. ఆము 4 ఆ కిర చూ, హూహూ కోళె. దే విణ 1. ఆశ్చర్యమునొందినవాఁడు.

ఆం, భా. త్ప వి 9 చూ, విలక్షుండు, 2 పిఠికి చూ, వెఱపరి.

కోళేతనము దే. వి భయశీలత్వము చూ, వెఱపు

కౌ.

కౌ దే వి వృత్తియంగు కౌనుకబ్బమునకు మీఁది వర్ణము లోపింపఁగా మిగిలినరూపము “కౌఁ దిఁగ.” మొ చూ, రూ-కవును.

కౌంకము సం. వి. ఆ. పుం కౌంకమున దేశము చూ, దేశము.

కౌంకిణము సం. వి. ఆ. పుం. రూ-కౌంకిణము చూ, దేశము

కౌంచము. సం. వి. ఆ పుం. కౌంచపర్వతము చూ, పర్వతము.

కౌండిన్యము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. పెద్దతుమ్మి* చూ, తుమ్మికి, 2. వెఱానసాది తొమ్మిది నూత్రములలో నొకటి చూ, కల్పనూత్రములు.

కౌండిన్య స. ఆం గోత్రములలో నొకటి ప్రవరం. వశిష్ఠ (వాశిష్ఠ) మైత్రావరుణ, కౌండిన్యః చూ, గోత్రము (చూ, ప్రవరము.)

కౌండిన్యండు సం. వి. ఆ పుం. విష్ణుగుప్తుండు, కౌండిన్యండను ఋషి చూ, ముని. 1.

కౌంతి సం. వి. ఈ స్త్రీ రేణుకయను గంధ ద్రవ్యము * చూ, రాజార్జును

కౌంతికుండు సం. విణ. ఈఁకెకాండమునను ప్రాసీకుండు.

కౌంతేయము సం. వి. ఆ. పుం ఏణుమద్ది * చూ, మద్ది

కౌంగిలి. వై. వి. 1. చూ, రూ-కవుంగిలి. ఆం. 2 చూ, కళలు. 8. (చూ; గళస్వనము)

కౌంగిలింఁచు. వై. స. కీర్తి. చూ, రూ-కవుంగిలింఁచు.

కౌంగిలింత వై. వి. చూ, రూ-కవుంగిలింత. కౌంగిలింపు. వై. వి: చూ, రూ-కవుంగిలింపు.

కౌ శు. వై విఁకపింజల రసి 1, ఆ 115. రూ-కంజు- కముంజు- కముంజు- కవుంజు- కైశు-కయిదు-కైచు, (సం ప) — కపింజల ము, కలానువాది- రూ-కాలానువాది.

కౌకృత్యము సం. వి. ఆ. న. 1 ఆకార్యము చేయుట, 2 పశ్చాత్తాపపడుట చూ, పశ్చాత్తాపము

కౌక్కుటకుండలము. సం. వి. ఆ పుం. కొండ చిలువ చూ, సర్పము.

కౌక్కుటికుండు. సం. వి. ఆ. పుం 1 కపటము కలవాఁడు చూ, కపటి, 2 చేరవ చేయించు బోయెడివాఁడు.

కౌక్షీంభర్యము సం. వి. ఆ. న. పొట్టపోసికొను వానితనము

కౌక్షీయకము సం. వి. ఆ పుం. కత్తి చూ, రిష్టి. 2 కౌము. దేశవి చూ. రూ-కవుచే.

కౌటకుండు సం వి అ పు మ్మకపక్ష్యాకు
లనుజంపి వికృయించి జీవించువాఁడు చూ
వైతంసికుండు

కౌటకుము. సం. వి అ. పుం కొడిసె* చూ,
వత్సకము

కౌటకుండు సం. వి అ పుం స్వతంత్రముగా
పనిచేయు వడ్డంగి* యా, స్వర్ణకారుండు

కౌటిలికుండు. సం. వి అ పుం. 1 అగసాలె
చూ, స్వర్ణకారుండు, 2 దుష్టుండు చూ,
వ్యాధుండు 2

కౌటిల్యము. సం వి అ న వంకరతనము (రూ-
కుటిలము)

కౌటిల్యుండు సం వి అ. పుం వాత్సల్యము
ముని చూ, ముని 1

కౌడు కై. వి. 1 = కపటము చూ వ్యాజము 1,
2. మోసము* చూ, వంకన (రూ-కవుడు)

కౌణజపంతుండు. సం. వి. అ పుం. భీష్ముండు
చూ, కాంతవపుండు

కౌణ్యుండు. సం వి అ పుం వైశ్యుండుఁ
చూ, మూలకీండు,

కౌతుకము సం వి అ. న 1 తమి, తనాతనా,
అనుభవింపని కోరికయందలి యాశ చూ,

వాంఛ, 2 కోరిక చూ, వాంఛ, 3 పెండ్లి
యందు చేతఁగట్టుకొనెడు తోరము చూ,

వ్రతనూత్రము, 4 ఉత్సవము చూ,పండుగ 2,
5. శ్రీపురుషోదపరిహాసము చూ,పరిహాసము,

6 వైవైవచ్చినమేలు చూ, శుభము. 1,
7. ఆనందము చూ, సంతోషము, 8 పాట

లోనగు సుఖము చూ, సంతోషము, 9
శృండ్లి చూ, వివాహము, 10 కేవేందుగిని

తేరు చూ, శకటము 1
కౌతూహలము. సం వి. అ న తమి చూ,
కౌతుకము. 1. (నై 6, ఆ 8)

కౌద్రవికము సం. వి. అ. న. సౌవర్కలవణము
చూ, లవణము 1.

కౌద్రవిణము. సం వి అ ఆస్థలపండునది (పాలును)*
చూ, భూమి 1.

కౌను జీ వి చూ, రూ-కవును(వింటినడుము)-
“న. విడికెండు కౌనుగొప్పూఁగవి ప్రేమఁ

దిగ్వికృసమాంగి జేసి తేఁ, విడికెండు కౌనుఁ
గొప్పూఁబయలజేర్చు గుణంబును గంటినంచు.”

ఆము 1, ఆ 9 (వృత్తియందిది పూర్వపదం
బగునపుడును వర్తంబునకు వికల్పంబుగ లోపం

బగు “అసదు కౌండిఁగ యల్లాడుచుండ.”
భార. విరా 4, ఆ 26 నూనిజగాకవున్,

తేఁగుట్రిననుమంగవున్ అని ఉత్తరపదముగా
నుండునపుడు అంత్యోకారంబునకు లోపము

గలుగ కొందఱు చెప్పియున్నారు, శ ర.)
కౌపము సం. వి. అ. న. నూతినరు చూ, నలిలము

కౌపీనము సం. వి. అ. న 1 = గోణము గోఁచి
చూ, బొట్టుము, 2. అకార్యము* చూ, వ్యభీ

కము 2, 3 శ్రీపురుషుల గుణి చూ,
భగము 12, పుం 4. కదలుటఁచూ, లోలము,

5 ఎలుపు చూ, వర్ణము. 6, 6 మనస్సు
చూ, హృదయము

కౌపోదకీ. సం వి. ఈ. శ్రీ. విష్ణువుయొక్క-
గద చూ, బాణము 1. (రూ-కౌమోదకీ.)

కౌశేరము. సం వి అ న 1. చెంగల్యకోష్ఠ*
చూ, పారిభాష్యము, 2 పాలుపిండి కలిపి

పండిఁపిండివంట చూ, భక్ష్యము

కౌమారము సం వి. అ. న. 1 బాల్యమునకు
ఆవవినయోవస్థ (నూఁడవయేడు మొదలు

ఎనిమిదేండ్లవఱకునైన పౌఠ్యము) చూ,
వయస్సు 1, అం 2 అవస్థలు నాలుగింటిలో

నొకటి చూ, అవస్థలు.
కౌమారి అం 1 బ్రాహ్మ్యుడి సప్తమాతృకలలో

నొకతె చూ, మాతృకలు; 2. దుర్గ చూ,
పార్వతి. 1

కామారీ ధైరవతంత్రము అం శివప్రకృతములగు చతుష్కృతంత్రములలో నొకటి చూ, తంత్రములు.

కామదము. సం. వి. అ. పుం. కార్తికమాసము చూ, మాసము. 1

కామది సం. వి ఈ శ్రీ. 1 రూ-ముది చంద్రిక చూ, వెన్నెల, 2 ఉత్సవము, కార్తికోత్సవము (అని కొందఱు) చూ, పండుగ 2, 3. ఒకానొక గ్రంథము. "సిద్ధాంతకామది", పా 4. ఒకానొక వృత్తము. ఇది ఒక్కొక్క పాదమునందు న, త, త గురువులతోఁగూడి అతింట యతి గలిగి పదవధంధస్సునందుఁ బుట్టిన వృత్తము. ఉదా - "మునిపతా కా - మదివృత్త మ్మి, ప్పన నతాంగం- బులక వడ్యతిక. మనిమెఁ బాల- స్త్య భూపుత్రికై, కినుక రావ- షీతిశుండవక."

కామదీచారము. సం. వి అ పుం, న ఆశ్చర్యముజ పూర్ణిమ, శరత్కాలపూర్ణిమ చూ, పుష్పము కామదీదుర్నిపు. సం వి. ఉ. పుం. దీపపుస్తంభము, శిఖాతరవు చూ, స్తంభము 1.

కామదీపతి సం వి. ఇ పుం చేందరుఁడు చూ, చంద్రిండు

కామదీవృత్తము సం. వి. అ పుం చూ, కామదీదుర్నిపు.

కామోదకీ సం వి. ఈ శ్రీ. చూ, రూ-కామోదకీ

కామోది సం వి ఈ శ్రీ -వై -

కాయ జే వి. 1 త్సంద్రజలచరము చూ, మత్స్యము. 1, 2 చేపమీఁదిపాలము చూ, శల్కము. 8

కారవులు పా. కరురాజయొక్క సంతతి

కారవ్యము. సం. వి అ. పుం జేవయోని సర్ప విశేషము: చూ, సర్పము.

కారవ్యుడు. సం. వి అ పుం. కార వెయుఁడు, కుసువంశజుఁడు.

కారు జే. వి వరాధిక్యము, రూ- కవురు నాంస 3, అ. 191 చూ, వర్ణము 6.

కారులు. జే వి బ నాట్యగతిభేదము. చూ, నాటకము 1

కార్వ్యము సం వి అ పుం వృద్ధికరాశి చూ, రాశి 2.

కార్వ్యము. సం వి అ న. రతిబంధవిశేషము చూ, రతిబంధము

కాలశేయుఁడు సం వి అ పుం అసతీపుత్రుఁడు: చూ, పుత్రుండు 1

కాలటీనేయుఁడు. సం. వి. అ పుం భీతుకియైన పతివ్రతకొడుకు చూ, పుత్రుఁడు. 1 (రూ-కాలపేయుఁడు)

కాలపేయుఁడు సం వి అ పుం 1 -వై-., 2. రూ-కాలపేరుఁడు అంపటాలి కొడుకు చూ, పుత్రుండు 1

కాలపేరుఁడు సం వి అ పుం -వై.-

కాలవ అం బవాదికరణములుపదునొకటింటిలో నొకటి. చూ, కరణము. 14 (చూ కరణములు. 2)

కాలికుఁడు. సం.వి అ పుం చూ, పాపండుఁడు.

కాలీనము సం వి అ న 1 గొప్పవంశమునం దలి పుట్టుక, 2 శ్రీపురుషుల గుటి చూ, భగము 12, 3 పశుపత్యాయుల జేగడము చూ, యుద్ధము, 4 జేగడము చూ, యుద్ధము; 5 నిందింపఁదగినపని చూ, ప్రయోజనము. 1, 6. అపవాదము చూ, నింద. 1

కాలీర. సం వి అ శ్రీ. కర్కటశృంగి* చూ, శృంగి.

కాలు. జే వి. పట్టా. రూ-కవులు రాజులు లోనగువారు ప్రజలు లోనగువారికిచ్చునట్టి యొడంబడిక, అభయ పత్రిక. "కాలు కుశాలము." చూ, ముచ్చిలకా.

కొలుండు. సం. వి. అ. పుం. కాలవత్సంఘంఘ
చూ ఆస్వయంకుండు.

కాలస్తీనము సం. విణ ఉలవలుపండునది(నేల).
రూ-కాశుస్తీనము చూ, భూమి. 1.

కాలేయకము సం వి అ పుం 1. కుక్క
చూ, కునకము, విణ 2 మంచినలమునం
బుట్టినది

కాలేయకుండు సం వి అ పుం 1 కులీనుండు
చూ, సజ్జనుండు; 2 ఇంద్రుండు చూ,
వేలుపు కేండా, 3 మిక్కిలి శ్రీ లోలుండు
చూ, పలపు కాండు

కాలేయండు సం విణ. కులీనుండు చూ,
సజ్జనుండు.

కాల్యండు సం వి. —వై —

కాశక. సం వి ఆ శ్రీ 1. పొమ్మిద చూ,
పొమ్మిదె (చూ, పాత్రము. 6), 2 గిన్నె.
చూ, పాత్రము. 6

కాశము. సం. వి అ. న కాన్యకబుష్టము చూ,
దేశము.

కాశలము సం వి అ న నేకరేణము చూ
సామర్థ్యము 1 (రూ-కాశలము.)

కాశలి సం వి. ఈ శ్రీ 1 కుశలప్రశ్నము
చూ, స్వాగతము. 2 వర్తమానము చూ
సం దేశము

కాశలేయుండు సం వి. అ పుం శ్రీ రాముండు.
చూ, రాముండు

కాశల్య సం వి ఆ శ్రీ చూ, కోసలాత్మజ
కాశల్యము. సం. వి అ న చూ, రూ-కాశలము.

కాశాంబి. సం వి ఈ. శ్రీ వత్సపట్టణము
చూ, దేశము.

కాశికిప్పియుండు. సం. వి అ. పుం శ్రీ రాముం
డు. చూ, రాముండు

కాశికఫలము. సం. వి. అ. పుం. కొబ్బరి* చూ,
వారికేశము

కాశికము సం వి. అ. పుం 1. గుగ్గిలము*
చూ, మహిసాక్షి; 2 గుడ్లగూబ: చూ, సకీ
సంపుటులుంగు, 3. నకులము చూ, ముంగిస; 4. ఆశ్వకర్షము* చూ, మద్ది. 5 ఖజాంజి.
మొదలగు బొక్కసమునకు అంగము, అ 6.
శృంగారరసము, రసములు తొమ్మిదింటి
లో నొకటి చూ, రసములు.

కాశికన. అం గోత్రములలో నొకటి చూ,
గోత్రములు. ప్రవరము- వైశ్వామిత్ర. అఘ
వర్షణ, కాశిక చూ, గోత్రము. 18

కాశికాత్మజుండు సం. వి ఆ. పుం. అర్జునుండు.
చూ, విజయుండు

కాశికాయుధము సం వి అ. న. ఇంద్రధనుస్సు
చూ, బాణము 1

కాశికారాతి సం వి. అ పుం. కాశి* చూ,
వాయుసము 1.

కాశికి. సం. వి. ఈ శ్రీ 1. గౌరి చూ, పా
ర్వతి 1, 2. కాశికి యను గోదావరీనది చూ,
నది, 3. కాశికి యను గ్రంథము, 4 అడవిలోని
యిల్లు* చూ, సదనము 1, 5. పిల్లి యొక్క
వసుసము చూ, వాంతి.

కాశికిపతి సం వి. ఇ. పుం. ఈశానుండు, ఈశా
నరునిండు చూ, శివుండు.

కాశికుండు సం. వి. అ పుం 1 విశ్వామిత్రుం
డు చూ ముని 1, 2 ఇంద్రుండు చూ, వే
లుపు కేండా, 3 నిఘంటువు తెలిసినవాండు,
4. పాములవాండు చూ, వ్యాళ గాగ్రిపి,
5. కుమ్మరివాండు చూ, మృత్యురండు; 6
సామవేదమును జెప్పెడి బుద్ధివక్త* చూ,
యజ్ఞకర్త

కాశికోజ్యము సం వి ఆ పుం. కాఖోట*. చూ,
బరివెంక

కాశితక సం వి ఈ శ్రీ అగస్త్యుని వెండ్లా
ము, రూ-కాపీతక: చూ, భౌర్య 1.

కౌశేయము. సం వి. ఆ పుం కౌశేయమను మే
ఘను చూ, మేఘము. 1. 2 కౌశేయమను
బాణము చూ, బాణము. 1; విణ రి రూ-
కౌశేయము. పట్టది (చీర) చూ, వస్త్రము.

కౌశికుడు సం. వి. ఆ. పుం. విద్యామిత్రుడు,
రూ-కౌశికుడు చూ, ముని. 1.

కౌషికి సం. వి. ఈ శ్రీ. 1: చూ, రూ కౌశికి.
2 గౌరి చూ, పార్వతి. 1.

కౌషీతకము అం. వైభాసననూత్రోములు తో
మిడింటిలో నొకటి చూ, కల్పనూత్రములు
కౌషీతకి సం. వి ఈ శ్రీ చూ, రూ-కౌశీతకి
కౌషేయము. సం. విణ చూ, రూ-కౌశేయ
ము రి

కౌసలి. అం. భిన్నపంచమిజవిభావ చూ, భావ. 1
(చూ, భిన్నపంచమిజవిభావ)

కౌసల్య. సం. వి. ఆ శ్రీ. చూ, రూ-కౌశల్య
కౌసల్యజని. సం వి ఇ. పుం. శ్రీరాముడు
చూ. రాముడు.

కౌసల్యపరిణయము. పా ఈగ్రంథమునకు కర్త
శ్రీపాద వేంకటాచల కవి (19వ శతాబ్ది)

కౌసల్యుడు. సం వి ఆ పుం. కౌసల్యుడన
రాజు చూ, రాజు. 1

కౌసేద్యము. సం వి ఆ న. 1 కుసేదభావము,
2 ఆలస్యము చూ, విలంబము 1, 3 కుసే
పాటు చూ, ప్రవీణుల

కౌసు. జే. వి. సంజాతం చూ, హంసము,

కౌసుభము. సం. వి ఆ. న. 1. కుసుమధాన్య
ము: చూ, ధాన్యము; పుం. 2.
అడవికుసుంబపువ్వు: చూ, వహ్నిశిఖము 2.
విణ. రి కుసుంబాపువ్వుచేత నెఱ్ఱవైనది చూ,
వర్ణము. 8.

కౌసుంధి. సం. విణ. —. 8. వై. —

కౌస్తుమము. సం. వి. ఆ. న. 1. పూర్వకము

మకరందము, 2 కుసుమధాన్యము చూ, ధా
న్యము

కౌసుమేపరి. జే. వి పలలాసి. (అం. భా. త్వు
వి. 6.)

కౌస్పతికుడు సం వి ఆ పుం ఇంద్రాజుల
ము మొదలగు గారడీ విద్యలు చేయువాడు
చూ, ప్రాప్తిహంకుడు.

కౌస్తుభము. సం వి ఆ పుం విషు వక్షుస్థలము
నందలి చుడి చూ, రత్నము 1

కౌస్తుభవక్షుడు సం వి ఆ పుం. వెన్నుడు
చూ, విష్ణువు 1

కౌశుత్రీయము. సం విణ రూ-కౌశుత్రీయము
చూ, భూమి 1

కు

కుయు సం వి ఇ. పుం చిందపిట్ట, చూ, పిన్న
గిద్ద

కూ

కూర్కర్పిటములు. పా ఇందలిజాతులు సామాన్య
ముగా తీరాలుగానండి ప్రాచీనుకు కనుకూల
మగు నులితీరాలు గలిగియుండును అండాశ
యములును కింజల్కములును వేణువేణు పు
వ్వుములందుండును, ఇందలి ముఖ్యజాతులు.-
గుమ్మడి, కాంకర, బూడిదగుమ్మడి. ఆనబ,
పొట్ల బీజ మొ

కూర్యసెకు. పా. ఇదియొక నీటి పరిమాణము ఒక
సెకను కొక ఘనపుట దుగు పాటుటకు
మానముగ (యూనిట్) తీసికొందురు ఈ పరి
మాణమునకు 'కూర్యసెకు' అని పేరు

కృష్ణు జే వి 1 కడుపునవికాగమెత్తి తిన్నది వెడల నమియుట చూ, వాంతి, 2. కమ్మ తెవులు చూ, వాంతి, స క్రి 3 కడుపున వికారమెత్తి తిన్నది వెడలనమియు చూ, వెళ్ల గొట్టు.

కృష్ణుడు జే. వి చూ, క్రమ్మ

కృష్ణున జే దృ క్రి విణ చూ, క్రంచేఱ (యా-గృక్కున-గృక్కున-కృచ్ఛేఱ-కృన్మ.) కృక్కుర. వై వి = కృకరః చూ, యా- క్కర

క్రచ్చే జే వి కాంక్ష చూ, వాంఛ (యా-కృచ్ఛే-కచ్చే)

కృచ్ఛేఱ జే ద్ర క్రి విణ (కృచ్ఛు + అఱఱ) కృంచఱ భార ఉద్యో 1, ఆ 176, రాయు, కాం 1447 చూ, వేగము 3, 2. నిష్కల్పనముగా, భార ఆర 7, ఆ, 367.

కృచ్ఛే జే వి 1 కాంక్ష చూ, వాంఛ, 2 మాలిన్యము చూ, మలినము, 3. వేనినతాడు లోనగునవియం పువయంక్రము ని తృణాదుల యంశము, స. క్రి 4 చు కొను రామా 5 ఆ 199 చూ, వేష్టించు

కృచ్ఛేకొను జే న క్రి చుట్టుకొను. వసు 4, ఆ 67 చూ, వేష్టించు

కృతుచతుష్టయము అం. పృథమచష్టయము, ద్వితీయాక్షయము, తృతీయాతిరాశ్రయము, శోధ్యతిష్టయము. (4)

కృతుచతుస్థలు అం వీరు విశ్వేదేవులు పదిమంది లోనివారు చూ, విశ్వేదేవులు

కృతుభ్యంసి సం. వి వో. పుం. జేన్నుపుగొంగ చూ, శివుఁడు

కృతుపతువు. సం. వి. ఉ. పుం గుఱుము చూ, నాయము

కృతుపాపకము సం. వి. అ. పుం యజ్ఞవహ్ని చూ, వహ్ని. 1.

కృతుపురుషుఁడు సం. వి. అ. పుం వెన్నుఁడు చూ, విష్ణువు

కృతుభుజుఁడు. సం. వి. వో. పుం జన్నువునండి, జేవత చూ, వేలుపు

కృతురాజము. సం. వి. అ. పుం. రాజనూయ యజ్ఞము. చూ, యజ్ఞము

క్రతువు. సం. వి. ఉ. పుం. 1. జన్మము, యూప స్తంభముగల యజ్ఞము (అని కొందఱు); చూ, యజ్ఞము, 2 సప్తఋషులలో నొకఁడు (చూ, ఋషి) చూ, ముని 1, 8 షిశ్వేదేవ విశేషము చూ, దేవతావిశేషము; 4 కుచా గృణుః చూ, స్తనము, 5. బూడిదె. చూ, భస్మము, 6. వెనకపప్పు: చూ, నూపము, అం 7 బ్రహ్మీలు తోమృతండుగురిలో నొకఁడు చూ, బ్రహ్మీ. 1.

క్రతుాత్తమము సం. వి. అ. పుం చూ. కృతు రాజము.

కృధనకము సం. వి. అ. న. సితాగుంపు చూ, రాజార్జుము

కృధనము సం. వి. అ. న. కొల చూ, వధము.

కృన్మ. జే దృ క్రి విణ 1 ఝడిత్యర్థకము, కృంచఱ, భార సభా 2, ఆ 268 చూ, వేగము 3, 2. పశ్చాదర్థకము భార సభా, 2, ఆ 208 చూ, పిచ్చుట, 3. పునర్థకము. భార ఆది 3, ఆ 168, చూ, వెండిము

క్రన్నున జే దృ శిఫ్యము గా, ఝడిత్యర్థకము ఆం భా త్మ 71, చూ, వేగము 3.

కృసుకఁడు సం. వి. అ. పుం క్రీ. వేదము ఁడు క్రమాంతముఁ జదివినవాఁడు

క్రమిస్థదము సం. వి. అ. పుం చూ, జిల్లేకు*

క్రమణము సం. వి. అ. న. అడుగిడుట: చూ పాదము 1.

కృమిభ్రమము. అం. (అక్రమము) (శబ్దహీనము) కృమిముదప్పట వాక్యదోషములు ౧౦౦౦ దనినాలుగింటిలో నొకటి చూ, వాక్యదోషములు ఉదా — మొదటివలనను దప్పించి దానికి భిన్నముగ దరువాత వ్రాయుట రామభరతలక్షణశత్రుస్సులు. కైకేయానుమిత్రాకౌసల్యానందనులు ఇట్లు కృమిముదప్పించి వ్రాయరాదు రామభరతలక్షణ శత్రుస్సులే వరుస జెప్పబడినో యావరుసన వారితల్లల వేర్వేర జెప్పవలయును ముందు వెనుక చెప్పటచేత గ్రమము భంగమయ్యెను రామ భరత లక్షణ శత్రుస్సులు కౌసల్యా కైకేయానుమిత్రానందనులని చెప్పవలయును

కృమిపూరకము. సం. వి. అ. పుం. అటికము* చూ, బకపుష్పము

కృమిము. సం వి అ పుం 1 సారీ చూ, విధము 1, 2 అడుగిడుట చూ, పాదము 1, 3. అణుముట చూ, తలపాటు 2, 4 బలిమి చూ, శక్తి 1, 5 వడలప చూ, లాలము, 6 వేదములోని కృమిము, 7 వేదశాస్త్రములచేత నిర్ణయింపబడిన విధి 8 అంజీ చూ, పాదము 1, అం. 9 కృమాంకారము, (చూ, అలంకారము 8) చూ, హేతువు 2, 10 సంహారవర్ణన తాలంకారములు ఇరువదియైదింటిలో నొకటి (చూ, అలంకారము 8) చూ, సంహారవర్ణన తాలంకారములు

కృమిచేయితము అం స్థాయివర్ణన తాలంకారములు ఏడింటిలో నొకటి (చూ, అలంకారము. 8) చూ, స్థాయివర్ణన తాలంకారములు

కృమిశీర్షము సం వి అ న ప్రాకారగృహము చూ, సదనము 1

కృమి సం వి. ఇ పుం చూ, రూ- కృమి.

కృమింఱు. సం. స. కృ. 1. అతికృమింఱు, అని. 8 ఆ 14 చూ, బాటు. 8, 2. ఆక్రమింఱు భార మా. 1, ఆ 10 చూ, మొగరించు.

కృమికంటకము సం. వి అ న 1 విత్రాం గము చూ, హిన్నసంజికము 2 విడంగము* చూ. వాయువిభంగము, 3. ఉదంబరము* చూ, మేడి.

కృమిన్నుము సం వి అ న. విడంగము* చూ, వాయువిభంగము

కృమిజ సం వి అ ప్రి చూ లక్క.

కృమిజము సం వి అ న అగురు చూ, గాజార్ద్రము

కృమిశత్రువు సం వి ఉ పుం విడంగము* చూ, వాయువిభంగము.

కృమిముకము. సం వి. అ న 1 పోకపండు; చూ, పోక, 2 తమ్మలము, తాంబూలపు బీడి చూ, వీడియము, పుం 3. పూగము* చూ, పోక, 4 ఎఱ్ఱలార్దుగు* చూ, లార్దుగు, 5. గంగరావి* చూ, రాబి; 6 నాముస్తా* చూ, వత్సకము, 7 కార్వా సము* చూ, పృత్తి, 8 పృత్తికాయ చూ, పృత్తి.

కృమికి సం వి ఈ ప్రి పూగము* చూ, పోక

కృమేలకము. సం వి అ పుం ఒకటె: చూ, లాట్టిపిట్ట.

కృమేలము సం వి అ పుం —వై—

కృమ్యుట చే దృ కృ విణ రూ- కృమ్యుట- కృమ్యు. పునర్వక్యము మరల అం, భా తృ 69 చూ, వెడియ

కృమ్యుటలు చే. ఆ కృ (రూ-కృమ్యుటలబడు- కృమ్యుట్టిలు-కృమ్యుటలు) మరలు, నివర్తిలు అం, భా తృ. 114 చూ, వట్టిలు.

కృష్ణులు డి. ద్రి. క్రి విణా చూ, కృష్ణులు కృష్ణులుబడు. డి అ క్రి (కృష్ణులు + పడు) చూ. రూ-క్రమ్మలు భార ఉద్యో 8, ఆ 898 (స్వార్థమునపడు)

కృష్ణుటీలు డి అ. క్రి -వై - (రూ-క్రమ్మటీలు) కృష్ణుటీలు. డి అ క్రి -వై- (సాండు 4 ఆ 80)

కృష్ణులు. డి అ క్రి -వై - (భార ఆర 6 ఆ 827.)

కృష్ణులుచే డి పే కృష్ణులుజేయు భార. ఆర 8, ఆ 170 చూ, మరలించు

కృష్ణులు చే అ క్రి 1 కియు బార ఆర 8, ఆ 118, రా ఆర 2, ఆ 898 చూ, వ్యాపించు, 2 పైనుబుకు. భార స్త్రీ 2, ఆ 64 చూ, కృష్ణులుచేచు

కృష్ణుల. డి వి కృష్ణులు

కృష్ణులుచేచు డి అ క్రి (క్రమ్మ + తెంచు) వైకుంఠ భార వి. 2, ఆ. 70 చూ, కృష్ణు 8 (స్వార్థమున తెంచు)

కృష్ణులు. స. వి ఆ పుం 1. ఖరీదు చూ, వెల. 1, 2 (వెలుచ్చి) కొనుట చూ, పణము

కృష్ణులుకృష్ణులు. స. వి. ఆ పుం కొనుట ఆమ్మట చూ, వాణిజ్యము

కృష్ణులుకృష్ణులుచేచు తిరుగబడుట ఆం వివారములు పదునెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, వివాదములు.

కృష్ణులుకృష్ణులుచేచు స. వి ఆ పుం (సరకును) కొని యమ్మేడువాడు చూ, వర్తకుడు

కృష్ణులుచేచు స. వి ఆ పుం 1 అంగడి చూ, దుకాణము, 2 అంగడినిధి చూ, మార్గము. 1

కృష్ణులుచేచు స. స క్రి. (సరకును వెలుచ్చి) కొను; చూ, విలుచు.

కృష్ణులుచేచు. స. వి. ఆ పుం. (సరకును వెలుచ్చి) కొనువాడు చూ. విలువకాడు. కృష్ణులు వై వి. = బల్ల. కాలము. రా. యు, కాం. 698 చూ నది (డేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము)

కృష్ణులుచేచు. ద్వ. ఆ క్రి (క్రమ్మ + పడు) కలయు చూ, వలచు (స్వార్థమునపడు.)

కృష్ణులుచేచు స. విణ కొనుటకు అంగడియందు పఠపఠపడినది (సరకు) చూ, దుకాణము.

కృష్ణులు. డి. అ క్రి చూ, కృష్ణులుచేచు (రూ-క్రియ్యు-క్రియ్యు.)

కృష్ణులుచేచు ద్వ ఆ క్రి ఎండు. "తరులెల గ్రల్ల వడఁగా." స. వి. పూ 6, ఆ 87: చూ, మిడుకు. 8.

కృష్ణులుచేచు. స. వి. ఆ. పుం రక్తముచేచు రూ-కృష్ణులుచేచు చూ, గాతునుచేచు 1 కృష్ణులు స. వి. ఆ న పొల చూ, మాంసము కృష్ణులు స. వి. ఆ పుం 1 రక్తముచేచు చూ, గాతునుచేచు 1, 2 మాంసము తిను వాడు: చూ, మాంసభక్షకుడు

కృష్ణులుచేచు స. వి ఆ పుం -వై -

కృష్ణులు స. వి. ఆ పుం -వై -

కృష్ణులు. స. విణ ఋ కర్మకుడు చూ, వ్యవసాయి

కౌ.

కౌంత స. వి. ఆ. స్త్రీ బృహతి * చూ, వాంకుడు.

(కౌంతము. ఆం ఆకాశమండలములు పదింటిలో నొకటి చూ, ఆకాశమండలములు

కౌంతి. స. వి. ఇ. స్త్రీ 1 అడుగుడుట చూ, పాదము. 1, 2 ఆకృష్ణులు చూ, పురి. 4, 8 నడవడి చూ, వర్తనము 1, 4 గీటు చూ, రేఖ. 8, పా. 5. = కాలె నక్షత్రములు

భూమియందు మనమున్నచోటి మధ్యాహ్నం రేఖను దాటుటకు "కౌంతి" (ట్రాన్సిట్) అని పేరు

క్రించు వై విణ=కించిత్ అల్పంచు రూ-
క్రించుడు-క్రించు. భాగ 9, స్కం. 116
చూ, హీనుడు.

క్రించుడు. వై. విణ.- రూ-వై - ఉ. రా 8,
అ. 96.

క్రింద దే అవ్య. అభస్సంజ్ఞ అం, భా త్వు 67
చూ, దిగువ

క్రిందల దే వి. (క్రించు + తల) క్రిందగుతల
సాండు 2, ఆ 29.

క్రిందపడజేయుట. జా జయించుట "సీ కినుక
మీఱునంతగిరి క్రించుపడజేసె." సా. 1
ఆ 28.

క్రింది నేల సా వి సామన్యముగ వైనేల 8 అం
గుళముల లోతువఱును గలది దానికి క్రింది
భాగమంతయు 'క్రింది నేల' అనబడును.

క్రిందు. దే. వి. 1 ఆధోభాగము అను 4,
అ. 177 చూ, దిగువవాటు, 2. గతకాలము
"క్రింద జరిగినవన్నిపోనీ యింక జరగవలసినది
యోచింపుము" (వృత్తియందు అంత్యవర్గ
లోపము చూ, క్రి-క్రి.)

క్రిందుపడు. ద్వ్య అ. క్రి అడుగునకుపడు
ఉ, రా 3, ఆ 88 అడుగుపడు, క్రించుపడు,
(మి.ప) - అభయగు. (వే) క్రించుపఱుచు.)

క్రించుపఱుచు ద్వ్య వే) అధఃకరించు, తెమ్మవ
పఱుచు (అనికొండలు)

క్రించుపఱుచుట ద్వ్య వి తక్ష్టవపఱుచుట (సం ప) -
అధఃకరణము, అధఃకారము.

క్రిక్క దే వి బట్టువాడు. వేంక ఆం 82
చూ, సారసుడు

క్రిక్కితించు దే ఆ క్రి రూ-క్రిక్కితీయు.
ఎడము లేక వ్యాపించు కై 8, ఆ 127.
చూ, వ్యాపించు

క్రిక్కితీయు దే. ఆ క్రి. 1. -వై. -
భార. విరా 8. ఆ. 216 క్రిక్కితీవు వృ తి

యందంత్యవర్గ లోపము "క్రిక్కితీ చేస్తు
దోయి." మొ) స క్రి 2. అత్తు. ఆం, భా
త్వు 119' చూ, పాపించు.

క్రిక్క దే వి చూ, రూ క్రింకుట

క్రిమి సం వి ఇ పు. 1. రూ-క్రిమి కీటకము
చూ, పురుగు, 2 చెట్లమీఱది నల్లపురుగు
చూ, పురుగు, 3. లత్తుక చూ, లక్క,
4 లూత చూ, సాలెపురుగు

క్రిమికంటకము సం వి అ న 1. ఎలుక
చెవి * చూ, భల్లతకి, 2. అంజూరు *
చూ, మేడి. 3 విడంగము * చూ, వాయు
విలోగము.

క్రిమిక్కు సం వి ఆ క్రి. భూయోపత్తిక *
చూ, పొక చెట్టు.

క్రిమిక్కుము సం. వి. ఆ. పుం 1 విడంగము*
చూ, వాయువిలోగము, 2 పలాళము *
చూ, మోడుగు

క్రిమిక్కు సం వి ఈ క్రి. క్రామిలుచ్చే *
చూ, సోమరాజి.

క్రిమిజ. సం వి ఆ క్రి. లత్తుక చూ లక్క
క్రిమిజము. సం వి. ఆ న అగురుపు చూ,
రాజారము

క్రిమిజిత్తు. సం వి ద్ పుం విడంగము* చూ,
వాయువిలోగము

క్రిమిక్రుపు సం వి. ఉ పుం తుమ్మెదమామిడి *
చూ, మామిడి

క్రిమిసల్లా అం. వి. నేరములకు సంబంధించిన
చట్టము.

క్రిమిలూనము సం. వి ఆ. పుం. 1 ఈం.
చూ, మక్షిక, 2 పిల్లి మొంగము.

క్రిమికాత్రోవము సం. వి ఆ పుం. చేండ్ర *
చూ, విబుదిరము

క్రిమివైలము సం. వి. ఆ. పుం. పుట్టు చూ,
వల్లికము.

క్రియలు. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. 1. ధాత్యర్థకము (వ్యాసారావబోధకము క్రియ. ఉదా.— 'చంపెను' అనునది యొక వ్యాపారమును గుఱించి బోధించును గనుక గ్రియ చూ, క్రియలు 2 చేయుట (చూ, కర్మ 1) చూ, విధి, 8. చేస్తు, చేత చూ, వ్యాపారము 1, 4 పరి చూ, పుయోజనము 1; 5 ఆరంభము చూ, యత్నము, 6 పూజాచూ, సపర్య, 7 ఉపాయము చూ, వెరపు, 8 చికిత్స చూ, వైద్యము, 9 పాపపరిహారముచేసెడు కర్మము చూ, సోయిశ్చిత్తము, 10 వ్యవహారమునకు నిశ్చయమును బుట్టించునట్టి లిఖితము సాత్వీయములానగునది 11 శ్లేష. (చూ. బంధనాలయము) చూ, సడనము 1 (శిక్షను అనుభవించు స్థలము అని వాడుక, శిక్షాఅనగా జరిమానా అనియును శ్లేషు అనియును చెందరములను వాడుక.), 12 రీతి. భా. సా. 1. ఆ 168, చూ, విధము 1; 18 తాళప్రాణి విశేషము (చూ, అంగము. 9) చూ, తాళము 2, 14 స్త్రీపురుషులకు సంతోషకరముగు విలాసము, వేడుక చూ, విలాసము 1, 15 మేషరాశి చూ, రాశి 2, ఆం 16 నాళప్రాణిములు పదింటిలో నొకటి. చూ, తాళప్రాణిములు (చూ, తాళము. 2)

క్రియము సం వి ఆ. పుం మత్స్యాక్షి * చూ, పాస్సుగంటి. వా 2 ఆప్తకము "క్రియదస్త్రావేషా." (క్రియమును క్రియమని వాడుచున్నారు)

క్రియలు ఆం 1 క్రియలు.— తిత్సములు, ఆచ్ఛికములు అని చెండువిధములు, సంస్కృత ధాత్యులులకు 'ఇంచు' చెర్వఁ గానైనవి తత్సయ క్రియలు; మిగిలినవి ఆచ్ఛికములు, క్రియలు.— సకర్మకము, అకర్మకము, సమా

పకక్రియ, అసమాపకక్రియ, క్రియాకాంక్షా సమాపకములు, నామాకాంక్షాసమాపకములు, వర్తమానార్థకము. భూతార్థకము, భవిష్యదర్థకము తద్ధాత్యర్థకము ఆకారాద్యర్థకము, శత్రోర్థకము. తుమున్నాద్యర్థకము, అసంతర్థకము, చేదాద్యర్థకము మొదలయినవి. క్రియలు కర్తృర్థకము, కర్మార్థకము అని ద్వివిధము. అవి పే రణమందును, ఆత్మనే పది మున్నగు వానియందును వర్తించుచుండును ఆం 2. మణి, మంత్రము, జ్ఞాపకము అని క్రియలు త్రివిధము చూ, త్రియము. క్రియాంగము ఆం. గాంధర్వవేదములోని రాగాధ్యాయమునందలి అష్టాదశపదార్థములలో నొకటి చూ, అష్టాదశపదార్థములు.

క్రియాంగములు ఆం భౌవక్రియ, స్వభౌవక్రియ, శివక్రియ, మకత్రక్రియ, త్రినేత్రీక్రియ, కుముదక్రియ, హనుక్రియ, టమిక్రియ, ఇంద్రీక్రియ, నాగకృతి ధాన్యకృతి, విజయక్రియ (12) (చూ, అంగము 9)

క్రియాకాంక్షాసమాపకము. పా క్షార్థకము లోనగు క్రియలు క్రియాకాంక్షాసమాపకములు ఉదా.— హనుమంతుఁడు లంకఁ జొచ్చి సీతను జూచెను ఇటఁక జొచ్చి యనునది యసమాపకక్రియ, 'లంకఁజొచ్చి' యఁగగానే 'ఏమిచేసెను' అను ప్రశ్నము రాగా (సీతను) జూచెను అని ప్రత్యుత్తరము ఈ 'చూచెను' క్రియగావున నది క్రియాకాంక్షాసమాపకము

క్రియాకారము సం వి. ఆ. పుం. పట్టదల. చూ, పృతిష్ఠ 1.

క్రియాకారుఁడు. సం. వి ఆ పుం కొత్త శిష్యుఁడు చూ, శిష్యుఁడు

క్రియాకాలములు ఆం. భూతకాలము, భవిష్యత్కాలము, వర్తమానకాలము (8): చూ, త్రియము.

క్రియానాంది. అం. నాంది శుద్ధనాంది, క్రియానాంది యని ద్వివిధము వానిలో నిదియొకటి (అక్షరాలు, పుస్తకములు నోయిలించి సభ్యుల మీఁదఁజేయుచు మంగళగీతముఁబాడుట క్రియానాంది.)

క్రియావంతుఁడు. సం. విణ (త్. ఈ త్) పని యందు పూనిగలవాఁడు.

క్రియావతి సం. వి. ఈ క్రి పనిని నెఱవేర్చు ఆఁడుది చూ, క్రి

క్రియావాది సం. వి వ- పుం ప్రమాణవాది

క్రియాశక్తి. అం కత్తులు అయిదిటిలో నొకటి చూ, శక్తులు.

క్రియేంద్రియము. సం. వి. అ న. కర్మేంద్రియము.

క్రియ్యు. వై. అ క్రి. = కృక్. కృశించు. భాగ. 10, స్కం. పూ. 707. చూ, సాట సాటవోపు

క్రిస్తవన నెలపులు. వా. వి. బ డీశెంబరు నెల తుదివారపు దినములు.

క్రిస్టియను. వా వి చూ, క్రైస్తవుఁడు

క్రి

క్రి. డే విణ. వృత్తియందుఁ గ్రింకశబ్దమునకు మీఁదివర్ణము లోపింపఁగా మిగిలిన రూపము. “ఉడా — క్రింకపు క్రింకాడ క్రినీడ, క్రియూట” మొ ఇక్కడ దీర్ఘాంతము గాన నిండనున్నయును పరివర్ణమునకు ద్విత్వమును రాదయ్యె. చూ, క్రి.)

క్రింకపు ద్వ వి (క్రింకు + కడుపు) పొత్తి కడుపు చూ, వస్తీ 2. (చూ, కడుపు)

క్రింకాడ. డే వి (క్రింకు + తొడ) తొడకు లోపలిభాగము; చూ, తొడ.

క్రిం. సం. వి అ క్రి. 1. = గొంఢిరి అల్లాట; చూ, విలాసము. 1; 2 ఎగతాళి. చూ, పరిహాసము, 8 మాటా; చూ, నింద. 1

క్రింకనము సం. వి. అ. న. క్రి. చూ, విలాసము. 1.

క్రింకము సం. వి. అ. పుం 1. తాళము 1, తాళము 2, 2 క్రింక: చూ, పరిహాసము.

క్రింకారాతుఁడు. సం. వి అ పుం. ముక్కంటి చూ, శివుఁడు.

క్రింకాతాళము. అం జన్యతాళములు మాటబిక్ టింటిలో నొకటి చూ, జన్యతాళములు.

క్రింకాదురము. సం. వి అ పుం ఆచ్చేకాయ లు చూ, బాలికాక్రిడ

క్రింకాద్యూతము సం. వి అ పుం. పంఢెమువేసి యాడెడు ద్యూతము చూ, వ్యవహారము 4

క్రింకాద్యూతుఁడు సం. వి అ. పుం. ఖరీఖలుఁడు పంఢెమువేసి యాడెడువాఁడు చూ, పంఢెకాఁడు

క్రింకాభిరామము పా ఈ గ్రింకమునకు కర్త వల్లభరాయకవి (15 శతాబ్ది)

క్రింకాబిన్నము సం. వి అ. న 1 రతి (మహా సుఖమునిచ్చు సంభోగము) చూ, రతిబంధము, 2. కూడక చూ, సంయోగము.

క్రింకాభుండు సం. వి అ పుం క్రింకార్థ రథుండు

క్రింకాస్థానము. సం. వి అ న చూ, వాట్వకాల క్రిడి. వై వి=కీటి. అర్జునుఁడు చూ, విజయుఁడు 1

క్రింకండు సం. అ క్రి. ఆట్లాడు చూ, చేరలాడు.

క్రిడిచెలితేరు. డే. వి గరుత్మంతుంఁడు చూ, హరి వాహనుఁడు. (సాంబ. దేవ. 15.)

కీర్తిత. అం. భావాధ్యాయ ప్రిమేయములోని భూచారులు పనునాటుగురిలో నొకడు చూ, భూచారులు కీర్తితకక. సం వి. ఆ క్రీ. నీలి* చూ, రంజవి. కీర్తితకుడు సం వి. ఆ పుం తల్లిదండ్రులయొద్ద వెలకుగొన్న కొడుకు చూ, పుత్రుండు 1. కీర్తానుశయము అం ధ్యకాస్త్రమునందలి వ్యవహారఫదములు పనునెనిమిదిటిలో నొకటి చూ, వ్యవహారపదములు కీర్తుండు సం. వి. ఆ. పుం. 1 చూ, కీర్తితుండు, అం 2 పుత్రులు పనునెనిమిదవం దిలో నొకడు చూ, పుత్రులు కీర్తనీరుసేల. దే వి చూ, రూ-కీనీరుసేల కీర్తివాడ ద్వ వి (కీర్తిం + వాడ) పాటిపాల ము చూ, భూమి. 1.

కు

కుంకు దే వి. రూ-కుంకుకు అస్తమించు ట చూ, అస్తమనము, 2 మునుక చూ, స్నానము 1, ఆ. క్రి 8 చూపు. ఉ, హరి 6, ఆ 180 చూ, మరణించే, 4 అస్తమించు చూ, నింగివడు. 5. స్నానముచేయు చూ, నీళ్ళాడు 2 మృంకుకొండ దే. వి నూర్యండు అస్తమించు కొండ చూ, పర్వతము (ఇట్లు క్రంకవల) కుంకుకు దే. వి చూ, రూ- కుంకుకు కుంకుకుగట్టు ద్వ వి చూ, కుంకుకొండ య 8, ఆ 85 కుంకుకుబడ ద్వ ఆ క్రీ (కుంకుకు + పడు) 1. రూ-కుంకుకు-క్రంకు రాయు, కాం 651 (స్వార్థమునపడు) చూ మృంగు, 2 దిగం బడు చూ, నుగ్గు. 4 కుంగిలు దే. ఆ కీర్తి. —పై—

కుంగు. దే. ఆ. కీర్తి: చూ, రూ- కుంగిలు. కుంకు సం వి ఆ. క్రీ. ఒకరక మువీల: చూ నీజి. కుంకుచము. సం వి చ పుం. 1 = కొంచీ రూ-కాంకుచము చూ, ఒకము, 2, = కొంచీ కాంకుచవ్యవము చూ, పర్వతము. కుక్కి దే వి 1 మోసము చూ, వంచన వా. 2 తాల్పుతెగిన నులకమంచీము, “ఈ కుక్కిలో పరుండుట కష్టము” (రూ కుక్కి.) కుక్కు దే స కీర్తి 1. పేలు లోనగువారి జేతిబాటనజేరి గోటితో చేదుపు చూ, రూ- కుక్కు, 2. అడచు స్వా 8, ఆ 97 చూ పినుకు. 8, 8 బలగంతమున లోపలవేసి కుక్కు. వి పు 7, ఆ 284 చూ, కుంకు. కుక్కుండు దే వి. కుక్కుండు. కుక్కుక. వా. వి. గొప్పతీర్పు పనిమాట్లలో నిది యొకటి కుక్కుతో ముందునండి వెనుకకు త్రిప్పుదురు ఇందువలన త్రివిధనభాగము వ రల తొక్కి వేయబడను దీనిని లోతుగు దింపి కల్పమొక్కలను వేళ్ళతోనికి దీసి వేయవచ్చును గాని పని మిగుల వాలస్య గు ను. (గొప్పతీర్పు పనిముట్లు — గుద్దలి, గొ థ్థాలికము, చిన్న గొథ్థాలికము తొల్లిక త్రికూలము, దంతి పండ్లగుద్దలి లోనగునవి) చూ నుద్దరము. కుక్కు సం. వి ఆ క్రీ. కొపమ చూ, రోప ము (ఇది ధకారాంతమునగు ఇట్లు కుక్తో- కుక్తో మొ) కుక్కుండు. సం వి ఆ. కొపము నొందినవాడు: చూ, రోపండు. కుక్కురిలు. దే ఆ. కీర్తి రూ- కుక్కురిల్లు - కుక్కురి, తిరుగు చూ, సంవరించు కుక్కురిల్లు దే. ఆ. కీర్తి —పై—

కృష్ణుడు. గే. అ. క్రి. చూ, కృష్ణుల్లు
 కృష్ణుడు దే. వి. 1 (కొమ్ముల) పొడుపు చూ,
 పోటు 4, స. క్రి. 2 రూ-క్రమ్ముడు-వ
 మ్ము య 2, ఆ 17 చూ, పొడుచు
 కృష్ణుడు దే. వి. చూ, క్రమ్ము 1
 కృష్ణుడువకు, ద్వ. అ. క్రి. (కృష్ణుడు +
 పడు) చూ, పోటుపడు.

కృష్ణులూడు దే. అ. క్రి. (క్రమ్ములు + ఆడు)
 కృష్ణులొని పోట్లాడు. కాశీ 2, ఆ. 104
 కృష్ణ్యుణాఱు. ద్వ. అ. క్రి. (కృష్ణ్యుక్ +
 పాఱు) 1 క్రయ్యు, కృశిం చే చూ 8 పూ. 6,
 ఆ 144 చూ, సాటసాటవోవు, 2 క్రయ్యు,
 వెనుకంజేవేయు. చూ. పూ 8, ఆ. 116
 చూ, వెనుదీయు 1

కృష్ణ్యు వై. అ. క్రి. =కృశ —వై —
 కృష్ణ్యము సం. వి. అ. స. 1. =గోడు ఏడుపు
 చూ, దుఱుము, 2. =గోడు సద్దు, అలికిడి.
 చూ, స్వరము. 2

కృష్ణ్యం చే దే. అ. క్రి. రూ-కృష్ణ్య-వృష్ణ్య.
 (మనసులో) దుఱుం చే చూ, క్రమ్ము. 5
 కృష్ణ్యంత దే. వి. (మనసులో) దుఱుం చేచు
 చూ, దుఱుము

కృష్ణ్య దే. అ. క్రి. చూ, రూ-వృష్ణ్య (మనసులో)
 దుఱుం చే-భాగ 6, స్కం. 509, ఆవియు-
 భో. 6, ఆ 150)

కృష్ణ్యపోతు. దే. వి. క్రి. క్రమ్ముంచు స్వభావము
 కలవాడు చూ రూ-వృష్ణ్యపోతు

క్రూ.

క్రూరకంద సం. వి. ఆ. క్రీ. కనరుగలకంద,
 దురదకంద * చూ, నూరణము
 క్రూరకర్మ సం. వి. వ. పుం. కటుత్తుంబి *
 చూ. సాఱు.

క్రూరకర్మండు సం. వి. వ. పుం. భయంకర
 మగు పనిచేయువాడు చూ, ఇత్తురుండు, శి.
 క్రూరకువకము సం. వి. అ. పుం నెరవెండ *
 చూ, రాజవృక్షము.

క్రూరగంధ. సం. వి. ఆ. క్రీ. చూ, కంధారి *
 క్రూరదృష్టి సం. వి. అ. క్రి. 1 పిశునుడు:
 చూ, హీనుడు; పుం 2. శని చూ,
 రాహువు 2.

క్రూరదృష్టి సం. వి. ఇ. పుం అంగారకుడు
 చూ, రాహువు 2.

క్రూరధూర్ము సం. వి. అ. పుం. ఉమ్మెత్త *
 చూ, పాలావువ్వము.

క్రూరము సం. వి. అ. పుం. 1. నెరవంటి *
 చూ, సరవెండ, 2 పూగము * చూ పోక,
 8 గుగ్గిలము * చూ, మహిసాతీ, 4 ఎఱ్ఱ
 కన్నెయ * చూ చాయమారకము, 5 దేగ *
 చూ, శ్యేసము, 6 రాఱులుండు చూ,
 రాబండు స 7 భయానకరసము రసములు
 తొమ్మిదింటిలో నొకటి. చూ, రసములు,
 8, అన్నము చూ, సాదము (1); విణ
 9 వేడిగలది చూ, వేడిమి. 10 నొప్పించు
 పది, 11 భయంకరమైనది చూ, రౌరవము 2,
 12 కట్టిది చూ, బెడిదము

క్రూరరావి. సం. వి. వ. పుం భొంతు కాకి
 చూ, వాయుసము 1

క్రూరలోచనుడు. సం. వి. అ. పుం శని చూ,
 రాహువు 2

క్రూరాకృతి సం. వి. ఇ. పుం రాహుండు
 చూ, రాక్షసుడు. 1

క్రూరు దే. వి. అ. వా. డి. భార. క్రీ. 2,
 ఆ. 20 చూ, వాఱు. 6.

క్రూరుడు. సం. వి. అ. పుం. 1. దయలేని
 వాడు, పరపిదానిరతుండు (అని కొందఱు)
 చూ, నిర్ముండు, 2. కఠినుడు; చూ,

వ్యాధ్యుడు. 2; 3. భూతకుండు. చూ, హింస
కుండు; 4 కినుక కాండు. చూ, రోషలుండు;
5 భయాశకరసముగలవాండు
కౌశికినిధములు పా ఆనకుటుంబములోనివి.-
ఈ జాతిపుష్పములు నాలుగు ఆకర్షణపత్ర
ములను, నాలుగు రక్షకపత్రములను కలిగి
కౌశికినలె నుండును (చూ, ఆన, చూ, సర్ప
పము.) కాయలలో చెండఱుండును (ఇంచు
ఆన, కాబేడీ, ముల్లంగిచేరును.)

కౌ

కౌడిటరు ఆం వి. ఋణపరిదాత

కౌ

కౌ). దే. విణ. వృత్తియందు కౌవ కబ్బమువకు
మీఁదివర్ణము లోపింపఁగా మిగిలిన రూపము.
(ఉదా - కౌ)గన్ను - కౌ)గయి మొ)
కౌంకృతము సం వి ఆ న 1 హంసధ్వని
చూ, స్వరము 2. 2 కొంఁధ్వని చూ,
స్వరము 2
కౌంటు దే ఆ క్రి 1 రూ-కౌంటుకొను-
కౌ)కించు గొంతడుపుతీఱుటకు సక్తిలించు
నట్లు కబ్బించు చూ, కబ్బించు, 2 తొంటు
పకు చూ, సంభ్రమించు
కౌంటుకొను దే. ఆ క్రి -వై - (కబ్బించు -
స్వా 8, ఆ 92. స్పార్శకునకొను.)
కౌ)గన్ను. దే వి (కౌవ + కన్ను) కడకన్ను,
కటాక్షుచూ చూ, శేత్రము 1.
కౌ)గయి ద్వ వి (కౌవ + కయి) 1 హస్తా
గ్రము ఆచ్యయం, కాం 18 చూ, నాస్తము,
2. వాచునాస్తము చూ, పుష్టచేయి (చూ,
వాస్తము.)

కౌడి. దే. వి. సంభావుతోఁగలపిన కారులోనగు
ఎట్టవట్లు చూ, ధాన్యము.
కౌడించు దే ఆ క్రి. 1 తొలఁగు. భార.
కో) 1, ఆ 374 చూ. విరియు 5,
స క్రి) 2 ఆలక్ష్యముచేయు భార. భీష్మ. 2,
ఆ. 38 చూ, రూ-కౌడించు 2
కౌడినేయు దే స క్రి) (కౌ)డి + చేయు)
రూ-కౌ)డినేయు పరిహాసముచేయు. కై 5,
ఆ 42 చూ, వెక్కిరించు.
కౌడి దే వి 1 ఉన్నతపవము కవిక. 2,
ఆ. 19, 2 ఎఱతాళి చమ 1 ఆ 68 చూ,
పరిహాసము
కౌ)కించు దే స క్రి) ఆలక్ష్యముచేయు
రామ. 1, ఆ 188 (రూ-కౌడించు-కౌడించు)
కౌ)డినేయు దే స క్రి) (కౌ)డి + చేయు);
చూ, రూ-కౌ)డినేయు-కౌ)డించు భార.
విరా 1, ఆ 284
కౌ)కొట్టు దే ఆ క్రి చూ, గట్టారయం
“వ కౌ)కొట్టుఁడల్లకవడిఁ గలములెరయ ”
ఉ, హరి 2, ఆ. 64
కౌ)పు దే వి 1 (పర్వత) కిఖరము “గిరికేపులు
మూపులు” స్వా 8, ఆ 6 చూ కిఖరము,
2 చూడ “కౌ)పులరూపముల నేఁజరించె
దననుమక” భాగ 10, స్కం పూ 510:
(చూ, వత్సము 2) చూ, ఛేనుపు
కౌ)యో దే వి వెడలఁగొట్టుటయందగు ధ్వన్య
నుకరణము చూ, హూహూ.
కౌ)క దే. వి వైపు చూ, సార్వము 2.
(వృత్తియందంత్యవర్ణలోపము చూ, కౌ)
కౌ)పు దే వి సింహనాదమునందగు ధ్వన్యనుకర
ణము. అని 4, ఆ 46 చూ, హూహూ
కౌ)ళ్లు దే వి. బ ఉన్నతి, రాయం. కాం 2280.
చూ, పొడవు. 2

కేర్లుదాఁలు దే ఆ కి). 1 రూ-కేర్లుఁలుకు-
 కేర్లుదాఁలు ఎరిపకు చూ. లంఘించు,
 2 గంతులికు స్వా 2, ఆ 7 చూ, లంఘించు
 కేర్లుఁలు దే ఆ కి) (కేర్లు + కుఁబు) అతి
 శయించు కా 5, ఆ. 102 చూ, ముచ్చరించు
 కేర్లుఁలుకు దే ఆ కి) (కేర్లు + ఉఁలుకు)
 1 ఎరిపకు చూ, లంఘించు, 2 గంతులికు
 కళా. 7 ఆ. 72 చూ, లంఘించు, 8 దూఁకు,
 చరి పూ 7, ఆ 105 చూ, లంఘించు
 కేర్లుదాఁలు దే ఆ కి) (కేర్లు + పాఁలు)
 గంతులికు, భార భీష్ము 2, ఆ 70 చూ,
 లంఘించు

కై

కైలు దే వి రూ- కైలు ధాన్యమునుఁజీవి
 కొలుచుట, ఒల్బిడి చూ, నూలుపు
 కైలుదారి. దేవి కైలుచేయించెడి యధికారి.
 కైసివ. ఆం వి విమనుపరిష్కతి.
 క్రైస్తవతిరుణి అం (Christian Trinity)
 తండ్రి, కుమారుడు, పరిశుద్ధాత్మ క్రైస్తవ
 తిరుణియొక్క భావము వైదికమతము నుం
 డియే గ్రహింపఁబడినది చూ, త్రియము.
 క్రైస్తవుడు. నా వి క్రైస్తవియను, క్రైస్తవ
 మతమును స్వీకరించినవాఁడు.

కొ

కొ దే. విణ, వృత్తియందుఁ గొత్తకట్టయునకు
 మిఁదివర్ణము లొప్పించగా మిగిలిన రూపము
 (దీవికంఠం బరములైన పరమసరళస్థిరవర్ణము
 లకు ద్విత్వము కలుగును —కొ)కొన్ను,
 కొక్కార, కొగ్గండ్లి, కొప్పొత్తిక. కొత్త
 కంద. కొత్తరు. కొత్తావి. కొగ్గన్ను.

కొన్నులుపు. కొన్నురుపు. కొన్నెత్తురు,
 కొన్నెల కొన్నెయి, కొన్నెయి. కొన్న
 కుగు. కొన్నువి. కొన్నెయి, కొన్నెకుం
 గులు, కొన్నెడి, కొన్నెదదు, కొన్నె
 ఁంకు కొన్నెకుడ. కొన్నెకు, కొన్నె
 లక, కొన్నెడి, కొన్నెరి, కొన్నెద.
 కొన్నెడి మొ కొన్నెచోట్లం దత్సచుపదము
 పరమగునపుడును ద్విత్వము కానఁబడుచున్నది
 “సీ పుష్ప-లావర్త బులు లోనుగాఁగల
 కొన్నెఱుములున్నవి కురియనుండ” థీ. 8,
 ఆ 87, కొన్నెయెడల పరమములు పరమ
 లగునపుడు దీనికి నుమాగమము వచ్చుచు
 కొంబాయ, కొంబెనుట, కొంబెమ్మ,
 కొంబెలిక, కొంబెనుట, కొంబెదను, కొంబ
 సిండి, కొంబెసిమి కొంబెట్టుము, కొం
 బెప్పు. కొంబొగ, కొంబొగడ మొ)
 కొన్నెచోట్లం దత్సచుపదములు పరమగునపు
 డును నుమాగమము కానఁబడియెడి. ఉదా.-
 (కొంబెలకల మొ.) (శ ర.)
 కొంకి. దే వి చూ, రూ-కొంకి
 కొంకే వై. వి =కొంచె చూ, రూ-కొంకే
 కొంజిగురులవిల్కాండం ద్వ వి మరుఁడు ఆం,
 భా. పృ స్వ 45 చూ, మెన్మకుండు
 కొక్కారము దే వి చూ. కొక్కారం.
 కొత్త దే. విణ 1 నవీనము. కాశీ 1, ఆ. 88.
 చూ, నూతనము, 2 అపూర్వము కళా. 6.
 ఆ 9 అపూర్వము, అబ్బురము రూ-అబ్బుర,
 అరుడు, (సం ప) —అనిదంపూర్వము, అపూ
 ర్వము. (వృత్తియందు అంత్యవర్ణలోపము
 చూ, కొ.)
 కొత్తము. దే వి: చూ, రూ-కొత్తము.
 య 1, ఆ 8.
 కొత్తడి దే వి. రూ-కొత్తడి-కొత్తడి 1 మగ
 నాలు. భార ఉద్యో. 8, ఆ 187 చూ,
 సీ. 2. పతివ్రత: చూ, సీ.

కొత్తముట్టు. జే.వి. 1.వడుక నారంభించినప్పుడు ఏవననుండి పురిలేక చొంగడిసి కయనకంటిం చెడు నూలు భార. విరా. 1, ఆ 95 మా. నూలుపోకతును, 2 పగ్గహుర్తము, సమ రత చూ. ముట్టు 1

కొత్తివాడు జే వి చూ, నూతనుడు కొత్తము జే వి చూ, నూ-కొత్తము కొన్నవలెకానికంటి. జే.వి మెన్నుడు. ఆం, భా. పగ్గ స్వ 88 చూ, విట్టువు 1.

కొత్తిమైలు. జే. వి బ కపోలోరుకటోపరి పగ్గదేశములయందలి నఖతుతములు చూ, నఖ క్షతము

కొమ్మి వై. వి. = వరువక-వరువక. ఎట్టిగో రంటుక. ఆం. భా. ద్వి వ. 58 చూ, మహా సహ.

కొమ్మిడి జే. వి కేశబంధవిశేషము చూ, వేసలి.

కొమ్మిడము. జే. వి (కొత్తివై + ఇదము) 1 నుమ్మార్చము చూ వ్యాసారము 1, 2. పరునము లక్ష్య. 3. ఆ 75 చూ, పుషము.

కొత్తివై. జే వి. 1 గరువము చూ, హంకా రము, 2 కడుపులో బాడ్డుకొందనుండేడి యిల్లిపొరవంటి కొత్తివై. చూ. వప 1. 8 మస్తెమ్మము చూ, మెదడు. 4 కావ రము చూ, మదము. 1, 5 బలము చూ, శక్తి. 1, వా 6. పొల చూ, మాంసము, 7. కండరములలోని చేమురు చూ, తైలము, ఆ క్రీ 8. పోతరించు చూ, మదింపు

కొత్తివైగోను. జే ఆ. క్రి. (కొత్తివై + కొను) పోతరించు. హరి. పూ 9, ఆ. 72 చూ, మదించు.

కొత్తివైలు పా. ఇది కర్మనము, ఉదజని, అట్లు జని అను మూడింటి సంయోగముచేత

వైపుకు పదార్థములలోగాని యింప ఉదజని పరమాణువులు అట్లుజనిపరమాణువుల కంటి రెట్టింపున కెక్కువగానుండును. నేయ నూనె జంతుశరీరమునందలి కొత్తివైలు. ఇవి కొత్తివై పదార్థముల కుదాహరణములు. (ఫేట్స్.)

కొత్తివైద జే వి. కొప్పు చూ, వేసలి.

కొత్తివైతి. వా వి. రూ-కొత్తివైతి కొత్తివైతిఁ జేయబడిన కడ్డివంటి దీపపువ్వు. చూ, వత్తి.

క్రో

క్రోతి జే. వి చూ, రూ-క్రోతి. రా యు, కాం. 376.

క్రోడకన్య సం. వి ఆ క్రో. వారాహీకండక చూ, నూరణము.

క్రోడచూడ సం. వి. ఆ. క్రో మహాశాసన లిక * చూ, బోడతరము.

క్రోడపర్తి. సం. వి ఈ. క్రో కంటకారిక * చూ, వాంతుడు.

క్రోడపాదము సం. వి ఆ. పుం. కమరము: చూ, తాంబేలు.

క్రోడము సం. వి ఆ. న. ఆ క్రో. 1. ఒడి, తోడపైభాగము చూ. తోడ, 2 తొమ్ము రెండుభుజముల నడిమిభాగము (అని కొం దలు) చూ, వత్తుము. ఆ. పుం. 3 పంది చూ, నూకరము, 4. ఏచుగు చూ, హస్తీ, 5. ఉదకము గూ, సలిలము, 6 శని చూ రాహువు. 2

క్రోడాంధ్రు. సం. వి ఇ. పుం: చూ, క్రోడ పాదము.

క్రోడాడు. జే. ఆ క్రీ. దుమ్మెత్తివల్లు. (రూ- కోరాడు-కోరు.)

క్రోడాముద్దము సం వి. ఆ. పుం. ముక్కంటి చూ, శివుండ.

కోర్కె. సం. వి. ఆ. శ్రీ: చూ, క్రోడకన్య *
 కోర్కెకరణము. సం. వి. ఆ. స 1. ఆలింగనము
 చూ, సంక్షేపము; 2. కోర్కెకరించుట.
 కోర్కెకరించు. సం స క్రి). ఒకటిగా చేర్చు
 కోర్కెకృతి. సం. వి. ఇ శ్రీ చూ, కోర్కె
 కరణము.
 కోర్కెముఖము. సం వి. ఆ. పుం. పిల్లచేప.
 చూ, మత్స్యము. 1
 కోర్కెడు సం. వి. ఆ పుం. 1 శని చూ,
 రామావు 2, 2. ముక్కంటి చూ, శివుడు
 కోర్కెయ సం వి ఆ. పుం. 1 క్రుంచబడినది.
 చూ, క్రుటితము, 2 నేత్రభేదము చూ
 నేత్రము. 1
 కోర్కెడు సం వి ఆ పుం మరుడు చూ,
 మన్మథుడు
 కోర్కెజము సం వి. ఆ పుం మోహము చూ
 వలపు 2
 కోర్కెజములు ఆం వాక్యార్థము, దండ
 పరుము. (2)
 కోర్కె. సం వి. ఆ. శ్రీ. 1. ఎద్దునాలుక *
 చూ, బెండ. 2 కొండబెండ * చూ,
 పద్మింధ, 3. కోపనతి చూ. శ్రీ, ఆం
 4 సంవత్సరములు ఆటువదింటిలో నొకటి
 చూ, సంవత్సరములు.
 కోర్కెనడు సం విణ చూ, రోషణుడు.
 కోర్కెయ సం వి ఆ పుం. 1 రూ-కృత్తు-
 కృధము. కోపము చూ, రోషము, 2 ఎను
 పోతు చూ, మహిషము, ఆం 3 రసస్థాయి
 భావములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ రస
 స్థాయిభావములు (రోషము), 4 శుక్రములు
 ఇరువదింటిలో నొకటి చూ, శుక్రములు. (కోర్కె
 అని కొందఱు), 5 అరివర్ణములు ఆటింటిలో
 నొకటి చూ, అరివర్ణములు.
 కోర్కెమార్పితము. సం. వి ఆ. పుం. చోరమను
 గంభీరము: చూ, రాజార్హము

కోర్కెమార్పితము. సం. విణ ఎక్కువకోపము
 గలవాడు: చూ, రోషణుడు
 కోర్కెయత్తుడు. సం. విణ. —వై —
 కోర్కె. సం. వి. న్ పుం. 1. సంవత్సరములు
 అటువదింటిలో నొకటి చూ, సంవత్సరములు,
 విణ. పుం 2 కోపము గలవాడు: చూ
 రోషణుడు
 కోర్కెంచు సం. ఆ క్రి కోపగిల్లు చూ,
 రోషించు
 కోర్కెడు సం. వి ఆ పుం కోర్కెడుడను ఒక
 రాజు చూ, రాజు 1
 కోర్కెయ దే స క్రి) విషమముగాచేయు
 “నాలుకలుకోర్కెయు మహారోగ రాజయుగ్య
 ముండేరి” భార ఆర. 6, ఆ 178
 కోర్కె ఆం వి కోర్కె, నూలులక్షలు (1,00,00,000)
 కోర్కె జే వి చూ, కోవి 1
 కోర్కెలు జే వి 1 కోర్కె ఆము 3, ఆ 20
 చూ, కోవి 1. 2 తామరనాళము చూ,
 బిసము 1, స క్రి 3 తిను స్వా 3, ఆ 51
 చూ, సాపడు, 4 పాపముచేయు చూరి
 పూ 5, ఆ 196 చూ. త్రాగు, 5. ప్రహించు
 భార. విరా 2, ఆ 35 (రూ-కోర్కెలు)
 చూ, పుచ్చుకోను, 6 అనుభవించు చూరి.
 ఉ 7, ఆ 204. చూ. భుజించు 2
 కోర్కెకనవు ద్వ. వి నడము, కిక్కినకనవు*
 చూ, తృణము
 కోర్కెలుగచ్చే జే వి చూ, రూ-కొలుగచ్చే *
 కోర్కెయ జే. ఆ క్రి). రూ-కోర్కెలు. కూయు:
 చూ, శబ్దించు (చే). కోర్కెలజేయు -లక్షి 1,
 ఆ 17)
 కోర్కెముక. జే వి చూ, రూ-కోర్కెముక
 కోర్కెలు. జే. ఆ. క్రి: చూ, రూ-కోర్కెలుచే.
 కోర్కె. జే. వి 1 నరము రామా 7, ఆ. 14
 చూ, భూషణము. 2, 2. దర్పామయుము
 ఆం, భా ద్వి. 128.

కొంపి కే. వి. 1 తామరనాళము చూ, విసము. 1;
 2 సస్యాదినాళము చూ, నాళము. 5. వై
 వి 8 = కురవక. ఎఱ్ఱగోరంట* భాగ అది. 4.
 ఆ 20 చూ, చూచాసక, కే వి 4. ఊడు
 గొంపి చూ, గొట్టుము, 5. ఆసుపోపెడిగొట్టు
 ము. చాంస 2, ఆ 1', 6 తూపాకీ, అన్ని
 ప్రసరణాయుధము చూ, బాంసము. 1, 7
 బుడ్డి. నీలా 8, ఆ 90 చూ, పావుము 6,
 8 భూమిలోపల నీళ్లవచ్చుట కేర్పటచిన
 దారి, భార అర. 4. ఆ 882, 9 మూచ
 కళా. 8, ఆ 9 చూ, మూస.

కొంకతాలము. సం వి అ. పుం ధక్కా
 చూ, వీణె.

కొంకధ్వని సం. వి ఇ. పుం. —వై—

కొంకద్యయము. సం. వి అ. న రెండుకొంకులు
 చూ, పగవు. 2.

కొంకము సం. వి. అ. పుం = కొంసు చూ,
 కొంసు

కొంకయుగము. సం వి అ న చూ, కొంక
 ద్యయము

కొంప్ట సం. వి. ఋ. పుం. నక్క చూ,
 స్పృగాలము.

కొంప్టము సం. వి. అ. పుం న గెనుకు *
 చూ, గెనుకునుప

కొంప్టకమేఖల సం వి ఆ క్రీ కొలపాన్న *
 చూ, పుల్లీపర్ణి.

కొంప్టపుచ్చి సం. వి ఇ క్రీ -వై-

కొంప్టపుచ్చిక సం వి ఆ. క్రీ 1 -వై -
 2. తుద్రేక్షుపవీశేషము చూ, గోలోమికి

కొంప్టఫలము సం. వి. అ పుం. గార * చూ,
 హింగుది

కొంప్టవిన్న సం. వి. అ. క్రీ నక్కకొంక
 పొన్న * చూ, స్పృగాలవిన్న.

కొంప్టపు సం. వి ఉ. పుం. నక్క; చూ,
 స్పృగాలము.

కొంప్టేకుపు. సం వి. ఉ. పుం. తెల్లచెఱుక *;
 చూ, రిసాలము 8

కొంప్ట్రీ సం. వి ఈ క్రీ 1 ఆడునక్క,
 రూ-కొంప్ట్రీ చూ, స్పృగాలము, 2 తెల్లనేల
 గుమ్ముడు * చూ, భూమికర్కారువు;
 3 లాంగలి * (లాంగలికబ్రహ్మణుడు తఱి
 గొట్టయ్యు, నీరుప్పిలియు వర్ణములు). చూ,
 హాలి

కొంప్ట్రీ సం వి ఈ క్రీ నల్లనేలగుమ్ముడు*.
 చూ, భూమికర్కారువు.

కొ

కొంచదారణుడు. సం.వి.అ పుం గుమాడు,
 కుమారస్వామి చూ, స్కందుడు.

కొంచవదము. పా ఒకానొక వృత్తము ఇది
 యొక్కొక్క పాదమునందు భ, మ,
 స, భ, న, స, స, ప, య గణములు గలిగి
 పదునొకటవయంటును యతిగల ఇరువదినాలు
 గవ ఛందస్సునందు బుట్టిన వృత్తము ఉదా-
 “స్రాంతిలిలస్పంకరచంది-ప్రకటితవిరతులు-
 భసుసమనాస్యత్, కొంచవదీవృత్తముద్దనం
 కైన్నా-రగం బలుమడులెల-గవివరల్లెక.”

చూ వృత్తము 1.

కొంచము సం వి అ పుం = కొంచే.

1. కొంచమును కొండ రూ-కొంచము చూ,
 పర్వతము 1, 2 కొంచమును ద్వీపము చూ,
 లంక 1, 8 కొంచమునుపక్షి చూ, బకము;
 అం 4 ద్వీపములు ఏడింటిలో నొకటి-
 చూ, ద్వీపములు, 5. ఆసనములు ముప్పదిం
 టిలో నొకటి చూ, ఆసనములు, 6. ఒకా
 నొక వ్యూహము

కాండాదశము. సం. వి. ఆ. న. 1. మృతా
లము చూ. బిసము. 1, 2. చించోటకమను
తృణముచూ, తృణము. 1, 8 పిప్పలిశీఁగఁ
చూ, పిప్పలి. 1.

కాండాదని. సం. వి. ఈ. శ్రీ. పద్మబీజము
చూ, పద్మము. 1.

కాండానాశము. సం. వి. ఆ. పుం. మైనాక
పర్వతము. చూ, పర్వతము

కాండారాతి సం. వి. ఇ. పుం చూ, కాం
చదాగణుండు.

కాండారి సం.వి. ఇ. పుం 1 -వై- 2 కార్త
వీర్యోపుపు చూ పరశురామండు.

కాండాశ్రుము. అం. ఆశ్రుములు ఏఁబది
మాఁడింటిలో నొకటి చూ, ఆశ్రుములు.

కాండా. అం. వి. 1. కొలతలోభేదము (ఇట్లు
కాండాపైస, కాండాపేపర మొ), వా. వి.
2. 2½ పిల్లింగులు (ర 2-0-0 విలువల
నాకొము.)

కాండాశ్రము. సం. వి. ఆ. న. కూర్కాభావము

క
౧౧

కాండాశ్రము సం. వి. ఆ. పుం. (పుష్పదులు)
వాడుట చూ, ప్లూని.

కాండాశ్రము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 -వై- 2 బదలిక
చూ, శ్రీమము 1

కా
౧౧

కాండాశ్రము. సం. వి. ఇ. బదలికని

కాండాశ్రము. సం. వి. ఇ. శ్రీ. చూ, కాండాశ్రము.

౧౧

కాండాశ్రము. సం. వి. ఆ. న. రూ-క్షితకము. అతి
మధురము* చూ యష్టిమధుకము.

కాండాశ్రము. సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, రూ-క్షితకము. నీలికా
చూ, రంజని

కాండాశ్రము సం. వి. 1 ఆర్ద్రిత చూ, పదను 2,
విణ 2 తడిసినది చూ, వోదము

కాండాశ్రము సం. వి. ఇ. దానిద్రాదులచేత క్షేతము
నొందినది చూ, దుఖితము

కాండాశ్రము సం. వి. ఆ. న. 1. ఒకానొక శబ్దదోష
ము. పదదోషములు పనునేడింటిలో నొకటి.

చూ, పదదోషములు క్షిప్తము అనగా. —
దూరమైన యర్థముకలది. ఉ.చా. — పవనాశ

నేంద్రోధరమకులాలంకారమణి జనకపుత్రీ
రమణ కుమారరూపదీపితుండు, (మన్విఘ్నంఢని

చెప్పట కింతదూరము చెప్పట దోషము) దీ
నినే శ్లేష్మము అందును (చూ, ఉపన్యాస

దర్శణము 228 పాఠం, విణ చూ, క్షితిము,
8 పూర్వోత్తరవిరుద్ధమైనది (వాసు) చూ,

వ్యాఖ్యాతము 2.

కాండాశ్రము సం. వి. ఇ. క్షేతకుండు చూ, దుఖి
తుండు

౧౧

కాండాశ్రము సం. వి. న. పుం. నపుంసకుండు చూ,
పండుండు

కాండాశ్రము. సం. వి. ఆ. న. చూ, రూ-క్షితకము.
క్షితకము సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, రూ-క్షితకము.

కాండాశ్రము. సం. వి. ఈ. శ్రీ. అంబుదఫలిక* చూ
మూలుగు. 2.

కాండాశ్రము. సం. వి. ఆ. న. 1. నపుంసకము చూ,
పండుము, విణ. 2. వికృతములేనిది

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. సపుంసకుండూ చూ, వండుండూ.

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. 1 — వై. —, 2 పౌరుషహీనుండూ.

౩

3 అక్షరములు సం. వి. అ. స. తడి చూ, పదను 2

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. చూ, హిమాంకువు 3 అక్షరములు సం. వి. ఉ. పుం. 1. — వై. —. 2. జన్ని చూ, సన్నిపాతము 1.

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. 1 వగ చూ, గుఱుము, 2 కోపము చూ, కోపము, 3. కృషి చూ, వ్యవసాయము

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. 3 అక్షరములు

౩

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. 1 వగ చూ, గుఱుము, 2 కోపము చూ, కోపము, 3. కృషి చూ, వ్యవసాయము

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. 1. కడుపులో కొక ప్రక్కనుండే యెఱ్ఱని మాంసము చూ, మాంసము, 2. ఉచ్చేబుడ్డ చూ, మాత్రోకోశము

౩

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. 1 అక్షరములు సం. వి. ఉ. పుం. చూ, రూ-కం గుఱు.

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. 1. విణ లోనగు వాని హోరిత. చూ, స్వరము. 2; 2; చిట్టె తుండ చూ, భాండము 3

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. — వై. — (సపుంస కమని కొండలు) (రూ-కాణము)

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. చక్కగా కాంగినది: చూ, బృంగుడు. 1.

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. అం వి ఇది మలేరియా జ్వరములకు పరమాధము.

౩

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. చూ రూ-కృణము క్యాధము సం. వి. అ. పుం. 1 బాధ చూ, దుఃఖము, 2 వృక్షరసము.

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. అం వి ఇది మలేరియా జ్వరములకు పరమాధము.

౩

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. అం వి ఇది మలేరియా జ్వరములకు పరమాధము.

౩

3 అక్షరములు సం. వి. అ. పుం. అం వి ఇది మలేరియా జ్వరములకు పరమాధము.

డు. 1. 7 నరసింహస్వామి, చూ, నరసింగండు, 8. అొమ్ము చూ, వక్షము, 9. వ్యాకరణ శాస్త్రము; చూ, వ్యాకరణము, 10. ఓరుపు. (శ్రీలింగమనికొండలు) చూ, శాంతము 1, 11. పుడమి, పంటభూమి (అని కొండలు) చూ, భూమి 1, 12 కల్పము చూ, సంవర్తము 1, 13 మెలుపు చూ, విద్యుత్తు. 1, 14. నాశము చూ, రుత్ర, శ్రీ 15 నిద్ర చూ, స్వప్నము 2.

కుమ్ సం వి అ. న 1 క్షేత్రము చూ, భూమి 1, 2 చెట్టు చూ, వృక్షము

కుంత సం విణ (ఋ. ఈ ఋ) ఓర్వరి చూ, సహనుండు

కుణంతుణము. సం వి అ. పుం వెంటవెంటనే, అప్పటికప్పుడు

కుణకము సం. వి అ న పీన్నముల్లంగి* చూ, ముల్లంగి

కుణతువు సం వి. ఉ. పుం గాయము చూ, గణుకు

కుణద సం వి అ. శ్రీ 1. రేయి:చూ, రాత్రి, 2 పనుపునగు చూ, వర్ణము. 6

కుణదము సం వి అ న ఉదకము చూ, సలిలము.

కుణమండు. సం వి. అ పుం, జోస్వయండు చూ, సాంవత్సరండు.

కుణనము సం. వి అ న కొల చూ, వధము.

కుణనిశ్వాసము సం వి అ పుం శిశుమారము జలజంతువు చూ వత్సవ్యము 1.

కుణపరిభ. సం. వి అ శ్రీ రూ-కుణిక, మెలుపు* చూ, విద్యుత్తు 1.

కుణభంగురము సం వి. అ. శ్రీ కుణమైన నుండ నేరనిది అచిరము, అనిత్యము, అనూర్తి క్షయో* అశాశ్వతము.

కుణము. సం. వి. అ. పుం. 1. ఘటికయందాఱున పాలు (ఘటిక=24 నిమిషములు), నాలుగు నిమిషములు, ముప్పదికలలుగలకాలము చూ, కాలప్రమాణము, 2 తిరునాళ్ల* చూ, పండగ 2, 3 వ్యాపారములేమి, 4 కాలము: చూ, సమయము. 1, 5. పరిమాణువు చూ. రేణువు 1; 6 ఇల్లు చూ, సదనము 1, 7 సంరక్షణము, చూ, రక్షణము, 8 వృదుత్వము చూ, సుతు మారము. 9 కుణికము చూ, వేల్పుడి, అం 10 కాలప్రమాణములు సంక్రందించీలొ* నొకటి చూ, కాలప్రమాణము

కుణించు సం స క్రి భోజనార్థము వరించు రూ-కుణించు.

కుణిక. సం వి అ. శ్రీ మెలుపు చూ, విద్యుత్తు 1

కుణికము సం విణ 1. కుణమాత్రిపాయి చూ, స్వరము 2, వా 2 తెప్పపాటుకాలము చూ, వేల్పుడి

కుణిని. సం. వి. ఈ శ్రీ రేయి చూ, గాత్రి.

కుణించు సం స. క్రి చూ, రూ-కుణించు

కుణండు సం వి అ పుం 1 ఒకరికి లోబడిన వాండు చూ, పరాధీనుండు, 2 వ్యాపారము లేనివాండు, 3. అంచేద చూ, నివృ్తయోజకుండు

కుతభ్యము సం. వి. అ పుం 1 లాక్ష చూ, లక్క, 2. లాక్షోసము చూ, లక్క.

కుతేఘ్ని సం వి ఈ. శ్రీ లాక్ష, చూ లక్క

కుతజము సం. వి. అ న 1. నెత్తురు చూ, రక్తము. 1, 2 చీము చూ, రక్తము 1

కుతేము సం వి. ణ. 1. గాయమునొందినది, 2 నాశమునొందినది, చూ, శుచి.

కుమవిధ్యంసి. సం వి. క్. పుం. బొడ్డి*: చూ, వృద్ధదారకము

క్షత్రపారము. సం వి. ఆ న ఆగురు చూ రా
జార్జము

క్షతి సం. వి. ఇ శ్రీ 1. గాయము చూ,
నరుకు. 2 నాశము చూ, రుత్త

క్షత్త సం. వి ఋ పుం 1 శూద్రీ స్త్రీ యం
దు క్షత్రియునికే బుట్టినవాడు, క్షత్రియ
స్త్రీ యందు శూద్రునికే బుట్టినవాడు (అని
పారాంతరము) చూ. పుత్రుడు 1, 2 గానీ
పుత్రుడు చూ, పుత్రుడికి 1, 2 వ్యూర
పాలకుడు చూ, ప్రతిహారకుడు, 4 నలువ
చూ, బ్రహ్మ 1, 5. తేనుపూసరి చూ,
సారధి, 6 మఱిదివలనబుట్టినసంతానోల్పత్తి,
7 చెంప చూ, మత్స్యము 1

క్షత్రిదూతి సం వి. ఈ శ్రీ శైలవాంతుడు *
చూ, వాంతుడు

క్షత్రిధనము సం వి ఆ పుం వైద్ధవేచుఆనుగ *
చూ, సాఱ.

క్షత్రిబంధువు సం. వి ఉ పుం స్యధర్మము లేక
క్షత్రియునకు బంధుమాత్రికైవినాడు (ఇది
నిబంధంను వచ్చును) చూ, రాజు 1

క్షత్రిము. సం వి ఆ న మేను చూ, శరీరము

క్షత్రియ సం. వి ఆ శ్రీ రాచీది చూ, శ్రీ
(క్షత్రియజాతియందు బుట్టి క్షత్రియనికి
గాని మఱియొకనికి గాని వెండ్లామైనదాని
నేరు)

క్షత్రియబ్రాహ్మణులు. పా ధనుశ్చేదమునం
దతిశేవ. ప్రజ్ఞలవారై రాజులను సేవించుచు
ఆధ్యయన యజనదానములగు త్రికర్మలయం
దతిఉత్సాహముగలవారే క్షత్రియబ్రాహ్మ
ణులు. చూ, బ్రాహ్మణులు (దశవిధబ్రా
హ్మణులలోనివారు)

క్షత్రియాణి. సం. వి ఈ శ్రీ. చూ, క్షత్రియ.

క్షత్రియారి సం వి. ఇ. పుం క్రాంచారి చూ,
పరశురాముడు

క్షత్రియి సం వి. ఈ శ్రీ. రాచేవాని పెం
డ్లాము చూ, భార్య.

క్షత్రియుడు సం. వి. ఆ పుం రాచేవాడు:
చూ, రాజు 1

క్షత్రిుడు సం వి ఆ పుం —వై—

క్షద్య. సం వి న న ఆన్నము చూ, సాదము. (1.)

క్షప సం వి ఆ శ్రీ 1 రేయి చూ రాత్రి,
2. పనుపు చూ వర్ణము 6

క్షపణకుడు. సం వి ఆ పుం శార్ధమలేస్తుడు:
చూ బుద్ధుడు. 1.

క్షపణము. సం వి. ఆ. న 1 ఆశువిభావము
చూ, కార్యపుటము, విణ 2 సిద్ధులేనిది
చూ, సిద్ధజ్ఞము

క్షపణుడు సం వి ఆ పుం చూ, క్షపణకుడు.

క్షపణ్యువు సం వి ఉ. పుం. రహ్మ చూ,
నేరము

క్షపాకరంకు సం వి ఆ పుం చేంచురుడు
చూ, హిమాంకువు.

క్షపాచుడు సం వి. ఆ పుం రక్తి-సుడు
చూ, రాక్షసుడు. 1

క్షపాటుడు సం వి ఆ. పుం 1 -వై-,
2 యమదూత: చూ, యముడు

క్షపాత్యయము సం. వి ఆ పుం రూ-క్షపా
వ్యయము ప్రభాతము చూ. వేగుశూము

క్షపావతి సం వి ఇ పుం చూ క్షపాకరుడు.

క్షపిత. సం విణ. ఋ ఓర్వరి. చూ, సహనుడు

క్షపితము సం వి ఆ న. చూ, భాగహాము

క్షమ సం వి ఆ శ్రీ 1 రూ-క్షౌ ఓర్వ,

(పులింగవని కొందఱు) చూ, శాంతము 1,
2 నేల చూ, భూమి 1, 8 గౌరి. చూ.

క్షాన్యతి 1, 4. రయి చూ, రాత్రి, పా.

క్ష. (క్షప) ఒకానొక వృత్తము ఇందొక్కొక్క
సాదమున న, న, త, త. గురువులు గలిగి

యెనిమిదవయింటి యతిగల త్రయోదశ ఛం

దస్యనందం బుట్టిన వృత్తము. ఉదా.—
 కృమమున నిభవిక్రాంతినాతాగయు క్రమగ
 మక విషద్యంబు లూహించినకా, త్మమలనఁ
 బరఁగం. గంజపల్లెకా, సుమశరజనకా శూర
 వంశోత్తమా.” చూ. వృత్తము 1.
 త్మమము. సం. విణ 1. యుక్తము చూ, సమీ
 చీనము. 1, 2 చూలునది.
 త్మమాదంశము. సం వి అ. పుం మునగ * :
 చూ, శిగుర్ని. 1.
 త్మమాపణ. పా శరణుచోచ్చుట
 త్మమాపంతుఁడు. సం విణ త్. ఓదపరి చూ
 సమానుఁడు.
 త్మమి సం. విణ (న్ ఈ న్) —మై.—
 త్మమించు సం. స. క్రి ఓర్పు చూ, సహించు
 త్మమిత సం విణ (బు ఈ బు) చూ, త్మమి
 త్మమియించు. సం స. క్రి చూ, త్మమించు
 త్మముఁడు సం విణ 1. శక్తఁడు చూ, లావరి.
 2. సేర్పరి చూ, సుమదఁడు, 3 హితవును
 చెప్పువాఁడు. చూ, హితవరి
 త్మయ ఆం చూ, త్మయము 7
 త్మయకరము. సం వి. అ పుం తీడి* చూ
 భల్లాతకి.
 త్మయతరవు. సం వి ఉ పుం పాదిరి* చు,
 ఫాలి, 2
 త్మయధువు సం వి ఉ పుం కాసరోగముః
 చూ, దగ్గు
 త్మయము సం వి అ పుం 1. —మై.—
 2 అణుఁదెవులు చూ, గము. 1, 3 రూ—
 త్మయి చెడుట, తగ్గదల చూ, వెలితి 2,
 (త్మయము, స్థానము, వృద్ధి ఇది యీ త్రినర్త
 ములలో నొకటి చూ, వర్తము). 4 పౌశ
 యము చూ, సంవర్తము 1, 3 ఇల్లు చూ,
 సదనము 1, 6 నాశనము చూ, రుత్త,
 7. త్మయనామ సంవత్సరము (రూ—త్మయ—

అక్షయ) చూ, సంవత్సరము, 8. శత్రువున
 కంటెఁ దాను దగ్గియుండుట.
 త్మయరోగ బాతకుఁడు పా. 1. వస్త్రమును
 బుధకుజులుండి శుక్ర చంద్రులచేఁ జూడఁబడి
 పాషాఠహంశలయందున్న పుడును, 2 బుధుఁడు
 పుజయుక్తుడై వస్త్రమునుండుండి శుక్రచం
 ద్రులచేఁ జూడఁబడుచు కూర్మాణులయం
 నున్నపుడును, 3. రాహువు వస్త్రమును
 లగ్నాన్నివలె అస్త్రమునుండునుండి చంద్రుఁడు
 పాషపయుక్తుడై యుండునపుడును, 4. శని
 కుజులనుద్వయందఁజంద్రుఁడును, మకరముం
 నూర్వఁడు నుండినపుడును, 5 లగ్నమునకు
 అష్టవసుండుఁ జంద్రుఁడుండి 6-8 స్థాన
 ములలో రాహువుండి, ఆరాహువునకు నెనిమి
 దింట శనియుండునపుడును, 6 కారకాంశ
 రాశికి నాల్గవస్థానమునగాని. దైవదత్తస్థానమున
 గాని కుజరాహువుల సంబంధముండి చంద్రు
 దృష్టి యున్న పుడును త్మయరోగముండును.
 త్మయరోగముచే చనిపోవుబాతకుఁడు పా జన్మ
 ల్న కారకల్పములకు తృతీయమునఁ జంద్రు
 సంబంధమున్న త్మయవలన మరణముకలుగును
 త్మయించు సం అ. క్రి తీడించు, తిగ్గు చూ,
 సుక్రము. 4.
 త్మయ్యము సం విణ త్మయంపఁదగినది.
 త్మరము సం వి అ. న 1 ఉదకము చూ,
 సలిలము, పుం 2 నుబ్బు చూ, మేఘము 1,
 3. మహాపిండితకము * చూ, శ్వసనము,
 4. లోకిలాత్మము* చూ, మొగదీర
 త్మవకము సం. వి అ పుం 1 జిల్లెడు* చూ,
 జిల్లేడు, 2 ఉత్తరణి* చూ, శైఖరికము,
 3 రాశిక * చూ, సర్వపము, 4 అడవి
 తొలసి * : చూ, కులసి, 5 కొడిసె* : చూ,
 వత్సకము; 6 మోడెన * చూ, శివమల్లి,
 7. కాసరోగము చూ, దగ్గు.

క్షువస్థులు. సం. వి. త. శ్రీ. మా, పోకక *
 క్షువస్థులు. సం. వి. ఉ. పుం. 1. క్షువస్థులు, మా,
 కుమ్ము, 2 కాశకోగము మా, దగ్గు, 8 ఎ
 క్కిలి మా, హిక్కా 1
 క్షువస్థులు. సం. వి. ఆ. శ్రీ. వనుగు కుమ్ము *
 మా, కుమ్ము
 క్షువస్థులు సం. వి. ఆ. పుం. 1 క్షువస్థులు మా,
 కుమ్ము, 2 నల్లనియావాలి మా, సన్నము
 క్షువస్థులు. సం. వి. ఆ. న. 1 మంగలివని మా,
 ముండనము, వా. వి. 2 అపజయము "నీ
 వ్యాజ్యము క్షువస్థులైనది" (గోవావరీ-సంఘం
 పాఠాంతమున వాడుక) (తొరము యొక్క
 రూపాంతరమని కొందఱు) (వాడుక)

క్ష

క్షా సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 నిద్ర మా, స్వప్న
 ము 2, 2. ఓరివి మా, శాంతము 1
 క్షాంతము సం. వి. ఇ. ఓర్వబడిన తిట్టుకొట్టు
 మొదలైనది మా, పోకకము
 క్షాంతి సం. వి. ఇ. శ్రీ. ఓర్వ మా,
 శాంతము 1.
 క్షాత్రము. సం. వి. ఆ. న. క్షాత్రవర్ణము
 క్షామము సం. వి. ఆ. పుం. 1. క్షామ మా,
 దుర్బిక్షము విణ 2 తమ్మలైనది మా, హీ
 నము 1, ఆం. 3. జరకీయలు మాండింటి
 లో నొకటి మా, జరకీయలు
 క్షామవతి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. యాగవిశేషము
 మా, యజ్ఞము.
 క్షామవతిశ్రీ. సం. వి. ఇ. శ్రీ. —పై.—
 క్షామము. సం. వి. ఆ. పుం. బలవంతుడగు
 పురుషుడు మా, లావరి.

క్షారకము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. కనుగాయి:మా,
 కలాటులు. 2; 2 (పక్షులు మత్స్యముల లోన
 గువానిబట్టివేసెడు) బుట్ట: మా. వల. 1;
 3 పసర మొగ్గ, మొగ్గలగుత్తి (అనికొందఱు);
 మా మొగ్గ 1, 4 నెరవంటి* మా, సర
 వెద, 5 5 మాలుకము, వెదముల్లంగి (అని
 కొందఱు) మా, ముల్లంగి
 క్షారణము. సం. వి. ఆ. న. తిట్టుట మా
 శాపము 1.
 క్షారతైలము సం. వి. ఆ. న. పక్వమైనతైలము
 మా, తైలము
 క్షారత్రయము సం. వి. ఆ. న. త్రివిధక్షార
 ములు మా, లవణము 1
 క్షారదళ సం. వి. ఆ. శ్రీ. మా, లొద్దుగు*.
 క్షారదళకము సం. వి. ఆ. న. దళవిధక్షారములు
 మా లవణము 1
 క్షారద్రావిణము సం. వి. ఆ. న. మార్దము, చాటి
 ఉప్పు మా, లవణము. 1
 క్షారదుర్బిపు సం. వి. ఉ. పుం. 1 కింకుకము*
 మా, మోదుగు, 2. ఘంటాపాటలి* మా,
 మొక్కలు.
 క్షారధూమి సం. వి. ఇ. శ్రీ. చాటివేల మా,
 ధూమి 1
 క్షారమధ్యము సం. వి. ఆ. పుం. ఉత్తరేశి*
 మా, శైఖరికము
 క్షారము సం. వి. ఆ. పుం. 1 ఉప్పు మా, లవ
 ణము 1. 2 = కారము 2. బ్ల మా, కారము.
 1, 3 గాఢి, గాఢుమున్ను మా, ధూమి 1,
 4 బూడిదె మా, భస్మము. 5. యవక్షారము,
 యవలవన గలిగిన ఉప్పు మా, లవణము 1,
 6 వెలిగారము, టంకణము మా, లవణము. 1,
 7. న్ణకాక్షారము* మా, లవణము 1.

తూరములు. పా. ఖటిక ఉదజనితము, సోడియం ఉదజనితము, పొటాసియం ఉదజనితము. మ గ్న ఉదజనితము. (అల్కలీన్) (ఉదజనితము గూడ తూరమనఁ బడుచున్నది)

తూరవృత్తిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ ఉప్పువన్ను: చూ, భూమి. 1.

తూరమెలకము. సం. వి. ఆ. పుం. సర్వతూరము చూ, లవణము 1.

తూరవృక్షము సం. వి. ఆ. పుం. ముక్కము* చూ, మొక్కము

తూరశ్రేణము. సం. వి. ఆ. న. 1. వజ్రతూరము చూ, లవణము. 1, పుం. 2 పలాశము* చూ, మోసుగు, 3. ముక్కము* చూ, మొక్కము

తూరవట్కము సం. వి. ఆ. న. వడ్డిధతూరి ములు: చూ, లవణము 1

తూరసింధువు సం. వి. ఉ. పుం. ఉప్పునముద్ర) ము: చూ, సముద్రము

తూరావృము సం. వి. ఆ. న. సముద్రపు ఉప్పు, సైంధవలమాము (అవి కొండలు). చూ, లవణము 1

తూరాల్లి. సం. వి. ఇ. పుం చూ, తూరసింధువు

తూగాయము. సం. వి. ఆ. పుం కాలముక్కక ము* చూ, మొక్కము

తూరావృకము. సం. వి. ఆ. న. ఎనిమిదివిధముల తూరములు చూ, లవణము 1

తూరిక సం. వి. ఆ. శ్రీ ఆఁకలి చూ, బుభుక్షు.

తూరితము. సం. విణ కాఠినది చూ, స్రుతము.

తూరితుండు. సం. విణ పరశ్రీ గమనాదిదోష ములచే దూఱఁబడినవాఁడు చూ, వ్యాధుఁడు. 2.

తూరోదము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, తూరాల్లి.

తూవకము సం. వి. ఆ. పుం. నెరంబి*. చూ, సరవెండ.

తూకము. సం. వి. ఆ. న. కడుగుట: చూ పృతూకము.

తూలితము సం. విణ. కడుగఁబడినది: చూ పృతూలితము.

క్షీ

క్షీ. సం.విణ ఇ 1 నివాసము: చూ, స్నానము 1; 2 గతి, నడవడి చూ, వర్తనము 1, 8 కల్ప త్నయము చూ, సంవర్తము 1.

క్షీతము సం. విణ క్షీణము చూ, హీనము

క్షీతి సం.వి ఇ (శ్రీ) 1 నేల చూ, భూమి 1;

2 ఉనికి చూ, స్థానము 1. 3. చిటిక వేయ

నంతకాలము చూ, వేర్లుడి, 4 నాశము;

చూ, దుర్ల, 5 ఇల్లు చూ, నదనము 1;

6 సంఖ్యావిశేషము, క్షీతియనులెక్క.

చూ, సంఖ్య 1, 7 కాలభేదము చూ,

సమయము 1, 8 రోచనమును గంధద్రవ్యము

చూ రాజార్జము, అం 9 శుక్రులు ఇరు

వదిరెండింటిలో నొకటి చూ, శుక్రులు

క్షీతికణము సం. వి. ఆ. పుం. ధూళి* చూ,

రేణువు. 1

క్షీతిక్షయము సం. వి. ఆ. పుం. చేండ్రి*. చూ,

వెలిచేండ్రి.

క్షీతిజము సం. వి. ఆ. పుం 1. వేస్తరము చూ,

వేసడము, 2. నేలవేము* చూ, భూనిం

బము, 3. మంగళగ్రహము

క్షీతిధరము. సం. వి. ఆ. పుం నేలతాలుపు,

కొండ* చూ, పగ్గతము

క్షీతిపతి. సం. వి. ఇ. పుం భూమిశుండు* చూ,

రాజు 1 (ఇట్లు క్షీతిపాలుండు, క్షీతువుఁడు మొ.)

క్షీతిపుక్కిండు. సం. వి. ఆ. పుం. నరకరాజు: చూ, రాజు 1

క్షీతిబదరి. సం వి. ఈ. శ్రీ. భూబదరి. చూ, రేగు. 1

క్షీతిరుచూము సం. వి ఆ పు. చెట్టు చూ, వృక్షము

క్షీతివర్ధనము. సం. వి. ఆ. పుం పీనుగు: చూ, శవము

క్షీతివృదాసము. సం. వి ఆ. పుం గర్తము చూ, రంధ్రము 1

క్షీతిసంభూతము సం. వి ఆ న అట్టుష్టా చూ, లవణము. 1.

క్షీతిశృరాంశము అం షవ్యంశములలో నొకటి చూ, షవ్యంశములు

క్షీత్యాదితి సం వి. ఈ. శ్రీ. విష్ణుయార్తితల్లి

క్షీత్వా సం. వి న్ పుం. గాలి చూ, వాయువు

క్షీద్రము. సం. వి. ఆ పుం. 1 తెగులు చూ, గోగము 1, 2. విషాణము, కొమ్ము చూ, శృంగము 1

క్షీదుగ్రాడు సం వి ఆ. పుం ఇనుడు చూ, నూర్పుడు.

క్షీప సం. వి ఆ శ్రీ. 1. క్షేపణము చూ, వి మోచనము, 2 రేయి చూ, రాత్రి

క్షీపక సం వి. ఆ శ్రీ. — 1. వై —

క్షీపకుండ. సం వి. ఆ పుం. యోధ చూ భటుండు. 1

క్షీపణి. సం వి ఇ పుం 1 అస్త్రము చూ, బాణము 1, ఇ శ్రీ. 2 నాకాండము చూ, పీలి 2, 3 బాలవిశేషము చూ, వల 1, 4. మంత్రము చూ, మంత్రము 1, 5 యజ్ఞమునందు యజ్ఞాశ్చేదతంత్రము నడపువాడు చూ, అధ్వర్యుడు

క్షీపణవు. సం. వి ఈ పుం. గాలి చూ, వాయువు.

క్షీపణ్యవు సం వి. ఈ. పుం. 1. వసంతర్ద్రవు చూ, మాసర్ద్రయము, 2 కేసము చూ, శరీరము, విణ. 3. నురభి చూ, రాజార్థము.

క్షీపము. సం. వి ఆ పుం 1 ఎఱ్ఱమాతికోతి చూ, వానరము, 2 క్షేపణము, ప్రేరేపించుట చూ, విమోచనము.

క్షీప్త. సం వి ఆ శ్రీ. రాతిరి. చూ, రాత్రి. క్షీప్తము సం. విణ 1 శ్రోయబడినది చూ, విద్యము, 2 తెనబడినది, పాఠబద్ధది చూ, స్థాపితము 1, న 3. యోజితము, లెక్క కలియ గూడదము చూ, సంకలనము, అం. 4. జంఘాకీర్యలు అయిదిటిలో నొకటి చూ, జంఘాకీర్యలు.

క్షీప్తువు సం విణ ఈ. తిరస్కరించువాడు చూ, విరాళిష్టువు

క్షీప్రకము సం. వి ఆ. న పొడిపిండి చూ, సాదము (1)

క్షీప్రము సం. క్రి. విణ, అ. న. 1. కిప్రము 1, వేగము. 3, విణ 2. వడిగలది: చూ, వేగము 3 (క్షీస్రాదులు. — క్షీపివము, క్షోదిష్టము, ప్రేష్టము, వరిష్టము, స్థవిష్టము, బంహిష్టము). అం. 3. మల్లకాస్త్రములోని ప్రచారములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి. చూ, ప్రచారములు

క్షీప్రస్యేనము. సం వి. ఆ. పుం. ఏటిగింత చూ, వ్యాఘ్రాటము.

క్షీయ. సం. వి ఆ. శ్రీ. క్షీయము, తగ్గుదల. చూ, వెలితి. 2.

క్షీ

క్షీణకోణము. పా (Angle of Declination) ఈ కోణమునకు ప్రస్తుతమున లంఘన పట్టణ నుండు, పడమట 16 అంశల 45 కలదును,

న్యాయార్హ్యపట్టణమందు పడవుట 7 అంశ
లును పరిమాణము కలదు: (చూ, క్షోణము.)
క్షీణము. సం. వి. అ. తు. యించినది: చూ హీనము 1*
క్షీణించు సం. అ. క్షీ. క్షీణమగు: చూ, సుక్ష్మము. 4.
క్షీణుడు సం. వి. అ. తా. గు. బో. తు. కొవివిన
వాడు (అని కొందఱు) చూ, మత్తుండు
క్షీరకంఠుడు. సం. వి. అ. పుం. పాలకుండు
చూ, శకువు. (రూ-క్షీరకంఠకుడు)
క్షీరకండ. సం. వి. అ. క్షీ. పాలనెలగుమ్ముడు*
చూ, భూమికర్పూరువు. (ఇట్లుక్షీరకండము)
క్షీరకాండకము. సం. వి. అ. పుం. 1 జెముడు*
చూ, స్పృహి, 2 చూ, జిల్లేడు*.
క్షీరకాళి. సం. వి. అ. క్షీ. పిప్పపాల* చూ,
మనుపాల (రూ-క్షీరకాళి)క)
క్షీరకాష్ఠ. సం. వి. అ. క్షీ. నెల్లపట్టి* చూ,
మట్టి.
క్షీరకేతుము. సం. వి. అ. పుం. దుగ్ధబాతకేతుము
చూ, పురగు.
క్షీరక్షరము సం. వి. అ. పుం. పాలతాయి చూ
రాయి
క్షీరజము సం. వి. అ. న. 1 దధి చూ వెరుగు 1,
వి. 2 క్షీ. బాతద్రవ్యము చూ రాబారము
క్షీరదళము సం. వి. అ. పుం. చూ, జిల్లేడు*
క్షీరద్రుమము సం. వి. అ. పుం. 1 జిల్లేడు*
చూ, రావి, 2 వటుము* చూ, మట్టి
క్షీరఘనవు. సం. వి. అ. క్షీ. దానార్థమై యే
ర్పఱవిన ఆవు చూ, ఘనవు.
క్షీరనాళము. సం. వి. అ. పుం. పెద్దబో. తు* చూ,
కాళోతుము (రూ-క్షీరనాళకము)
క్షీరనీరము. సం. వి. అ. న. 1 ఆలింగనవిశేష
ము: చూ, సంక్షేపము, 2. దుగ్ధజలము చూ,
సలిలము.
క్షీరపద్మి. సం. వి. అ. పుం. చూ, జిల్లేడు*.

క్షీరస్పాతి. సం. వి. అ. క్షీ. తిండుకము*: చూ,
యనత్తి.
క్షీరఫల సం. వి. అ. క్షీ. కలిశా. చూ, పా
వుపువ్వుఫల
క్షీరబల సం. వి. అ. క్షీ. —వై—
క్షీరము. సం. వి. అ. న. 1 దుగ్ధము చూ, ప్లా
లు 1, 2 నీళ్ళు (శునకీక్షీరము కూనారము)*
చూ సలిలము, పుం. 3 వటుము* చూ, మట్టి,
4 చూపము చూ, పాలపిట్ట, 5 క్షీరసము
ద్రుమ చూ, సముద్రము, 6 తీరపు చూ,
మాన్యుము
క్షీరమౌరతి సం. వి. అ. క్షీ. చేకొణద *
చూ, మౌరతి
క్షీరవతి సం. వి. అ. క్షీ. పాలుగలిది మా,
అక్షీర.
క్షీరవల్లి సం. వి. అ. క్షీ. పాలనెలగుమ్ముడు*
చూ, భూమికర్పూరువు
క్షీరవక్త్రుతి సం. వి. అ. క్షీ. పొన్ను చూ,
పాలు 1. (చూ, కూర్మిక 2)
క్షీరవిదారి. సం. వి. అ. క్షీ. చూ, క్షీర
వల్లి (రూ-క్షీరవిదారిక)
క్షీరవసాణికి సం. వి. అ. క్షీ. క్షీరకాళి*
చూ, మనుపాల
క్షీరవృక్షము సం. వి. అ. పుం. 1. ఉసుంబర
ము* చూ, మే, 2 క్షీ. రికి చూ, పాల
క్షీ. శీరుండు సం. వి. అ. పుం. క్షీ. రాముండు*
చూ, రాముండు.
క్షీరశుక్ల సం. వి. అ. క్షీ. 1 తెల్లనెలగుమ్ము
డు* చూ, భూమికర్పూరువు, 2 పిన్నపాల
చూ, మనుపాల
క్షీరశుక్ల సం. వి. అ. క్షీ. చూ, క్షీరశుక్ల. 1
క్షీరశుక్లము సం. వి. అ. పుం. జలకంటకము
చూ, మత్స్యము. 1.

శ్రీరసము. సం. వి. ఆ పుం పాలమీఁదిమీఁదఁ:

చూ, మీఁద

శ్రీరసాగరకన్యక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. లచ్చి: చూ, లక్ష్మీ 1 (ఇట్లు శ్రీరసాగరసుత. శ్రీరాధిజ, శ్రీరాధితనము మే)

శ్రీరసారము. సం వి ఆ పుం చూ, శ్రీరసము శ్రీరాకరము. సం. వి ఆ పుం పాలసముద్రము చూ, సముద్రము.

శ్రీరాణి. సం వి ఈ స్త్రీ. పిన్నపాల* చూ, మనుపాల

శ్రీరాష్ట్రము సం. వి ఆ న. పరమాష్ట్రము చూ. పాదము (1)

శ్రీరాధి. సం వి ఇ పుం చూ, శ్రీరాకరము.

శ్రీరాధిజము సం వి ఆ న. 1 సముద్రపు ఉప్ప చూ, లవణము 1, 2 మాక్తికము చూ, రత్నము 1

శ్రీరాధిజుఁడు. సం వి ఆ. పుం చూ, చంద్రుఁడు (ఇట్లు శ్రీరాధితనముఁడు)

శ్రీరావి. సం వి ఈ స్త్రీ. పిన్నపాల* చూ, మనుపాల (రూ-శ్రీరావిక)

శ్రీరాకము సం వి ఆ పుం అంచే, చూ, హంస శ్రీరాహ్యము సం వి ఆ పుం సరళ* చూ, సం్యాసభూతి

శ్రీరి సం వి న్ పుం 1 చూ, జిల్లేకు, 2 చిలుపాల* చూ, మనుపాల, 3 పటము* చూ, మట్టి, 4 పాదిరి* చూ, షాళి, 2, 5 కొండగొనుఁగు* చూ, మృదుదురుము (ఈకారాంతస్త్రీలింగమని కొందఱు)

శ్రీరిక సం వి ఆ స్త్రీ. చూ, పాల*

శ్రీరిణి సం వి ఈ స్త్రీ 1. చిలుపాల * చూ, మనుపాల, 2 కంఠవ్రము* చూ, స్వర శ్రీరిణి, 3 చూ, జిల్లేకు*.

శ్రీరేఖపు సం. వి ఉ పుం చూ, మృదుదురి మనుషు*.

క్షు

క్షుణము సం వి ఆ పుం. కంఠకుః: చూ, ఘేనిలము, 2

క్షుణము సం విణ 1. పాడిచేయఁబడినది;వా 2. పూర్తిగా చేయఁబడినది. న 2 గుణకారము. చూ, హెచ్చివేత

క్షుణ్ణుఁడు సం విణ వ్యవస్థుఁడు చూ, సజ్జనుఁడు.

క్షుత సం. వి ఆ స్త్రీ. చూ-క్షుతము చూ, కుమ్మ

క్షుతము సం వి త్. స్త్రీ. 1 —వై — (ఆకారాంత సపుంసకలింగమని కొందఱు), ధ్. 2. ఆకలి. (తకారాంసమని కొందఱు) చూ, బుభుక్షు, విణ 3 వాడిగా చేయఁబడినది, విశేషము చూ, శిశుము 1

క్షుతాభిజనము సం వి ఆ. పుం బ నల్లలి ఆవాల* చూ, నన్నవము (రూ క్షుతాభిజనము-క్షుతాభిజనము)

క్షుత్తు సం వి ధ్ స్త్రీ 1 ఆకలి చూ బుభుక్షు, అం 2 మదూమ్యులలో నొకటి చూ, ఊర్జులు.

క్షుదము. సం వి ఆ పుం తండులాదిమోర్తము చూ, సురుము

క్షుద్య సం. వి ఆ స్త్రీ. 1 ఈఁగ, అడవియీఁగ (అని కొందఱు) చూ, మక్షిక, 2 తేనెటీఁగ చూ, మక్షిక, 3 బోఁగముది చూ, వేళ్ళి, 4 అంఘ్రియగుణ ఆఁగుది చూ, స్త్రీ, 5 నాట్యమాడెడు ఆఁగుది చూ, స్త్రీ, 6 హింసించెడు ఆఁగుది చూ, స్త్రీ, 7 వేఱు లాసి* చూ, చేతరాసి, 8 అన్నుక* చూ, వాఁకుడు, 9 దొమ్మరిది చూ, వంశి: 10 రక్తమువీటిని గాయములోనగువారియందుండి కాలెడి నీరు చూ, పులినీరు, 11, ఆ

డవిగోస్తుములు: చూ, ధాన్యము; 12. నల్ల
 ఉప్పి: చూ, లవణి.
 తుద్రీకంటికి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. చూ, వాచుడు*.
 తుద్రీకంటువు. సం. వి. ఉ. పుం తుద్రీ
 శంఖము: చూ, సంత. 1
 తుద్రీకము. సం. వి. ఆ పుం చూ, బుప్పెకోల
 తుద్రీకారలిక. సం. వి ఆ శ్రీ. అడవి కాండక*
 చూ, సుప.వి. 1. (ఇట్లు తుద్రీకారవల్లము-
 తుద్రీకారవల్లము)
 తుద్రీకలికము. సం. వి ఆ పుం. వైకాంత
 మణి చూ, రత్నము 1.
 తుద్రీకుంట. ఆం ఘనవాద్యములు ఆటింటిగా
 కొకటి. చూ, ఘనవాద్యములు.
 తుద్రీకుంటికి సం. వి ఆ శ్రీ కింకిణి (కాలి
 గజ్జలు-పాంజేబులున్న) చూ, ఘనము 2
 తుద్రీకుళి సం. వి ఈ శ్రీ చివిల్లికాతు
 పము* చూ, శంక 1
 తుద్రీచందనము సం. వి ఆ న 1 రక్తచందన
 ము చూ, వాసన, 2 తుచందనము చూ,
 పత్రాంగము
 తుద్రీచూడము సం. వి ఆ పుం పక్షివిశేష
 ము చూ, పక్షి
 తుద్రీచంతువు సం. వి ఉ పుం శతపది, కట్ట
 జెట్టి, చూ, సన్నము
 తుద్రీబాతిఫలము సం. వి ఆ న. ఉసిరికి* చూ,
 కిరీఫలి 1
 తుద్రీజీర సం. వి ఆ శ్రీ. తిప్పతీర* చూ,
 సోనువల్లి
 తుద్రీజీవము సం. వి. ఆ. పుం సన్నజీలకఱ్ఱ*
 చూ, సుప.వి. 2
 తుద్రీతులసి. సం. వి. ఈ శ్రీ. తెల్లగొర*
 చూ, పర్ణాసము
 తుద్రీదండక సం. వి ఆ శ్రీ. అడవియొగ
 ఘా, ఘక్షిక,

తుద్రీమరాలభ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. పిన్న శంకడి
 దూల*: చూ, స్వల్పదురాలభ.
 తుద్రీమస్వర్క. సం. వి. ఆ. శ్రీ. — పై. —
 తుద్రీపత్రి. సం. వి ఆ. శ్రీ. చాంగోడి* చూ,
 పులిచింత.
 తుద్రీపత్రిము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, తుద్రీ
 తులసి.
 తుద్రీపత్రి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. వచ* చూ, వివ.
 తుద్రీపర్ణము సం. వి ఆ పుం 1 తెల్లగొర*
 చూ, పర్ణాసము, విణ 2. నూత్నపత్రి*
 చూ, పరీబ్బలి
 తుద్రీపాపాణభేద సం. వి ఆ శ్రీ. తుపము*
 చూ, చాస్వకాఖాశిఫము.
 తుద్రీపిప్పలి. సం. వి. ఈ శ్రీ అడవిపిప్పలి*
 చూ, పిప్పలి 1.
 తుద్రీప్రబంధము. పా (కలికోత్పలిక, జయ
 పద, మాలిని, చక్రివాల, మంజరి, ముక్తపద
 గ్రస్తాదులు గలది)
 తుద్రీఫల. సం. వి ఆ. శ్రీ. 1 గోపాలకర్కటి*
 చూ, బుడమ, 1, 2 కాశినేరేకు* చూ, నే
 రేకు, 3 కంటకారి* చూ, వెద్దసాఁపర,
 4 చూ, వాచుడు
 తుద్రీఫలము. సం. వి ఆ. పుం సేలపాంక*
 చూ, పాంక.
 తుద్రీబల సం. వి ఆ. శ్రీ. పిన్న ముత్తవల్లగ
 ము* చూ, ముత్తవల్లగము.
 తుద్రీము సం. విణ. కొంచెము చూ, స్వల్పము.
 తుద్రీమూలకము సం. వి ఆ న. పిన్నముల్లంగి*.
 చూ, ముల్లంగి.
 తుద్రీహాక్షికము. సం. వి. ఆ. న. ఉమ్మాయ
 ముత్తినము చూ, రత్నము. 1 (చూ, ము
 త్రెము.)
 తుద్రీరస. సం. వి ఆ. శ్రీ. కానుగు* చూ,
 కాదన్నము

తుద్రీవారాకి. సం వి ఈ శ్రీ. తెల్లవాఁ
 కుడు * చూ, వాఁకుడు
 తుద్రీశంఖము సం వి ఈ పుం కంటకుఁడు
 చూ, శత్రువు. 1
 తుద్రీశము సం వి. ఆ శ్రీ. నల్లగినియ *
 చూ, శుకనాసము 1
 తుద్రీశీరము సం వి ఆ పుం వయూరశిఖ *
 చూ, పూతికరజము
 తుద్రీశుక్తి సం వి. ఇ శ్రీ. ఒలశుక్తి చూ,
 సం. 1
 తుద్రీశ్యామ. సం. వి. ఆ శ్రీ. అగ్నిభాస *
 చూ, మానేర.
 తుద్రీశ్వేత సం వి. ఆ శ్రీ. గినియ * చూ,
 శుకనాసము. 1
 తుద్రీసహ సం. వి ఆ శ్రీ. 1 ముద్దపల్లి
 కాలు వెసర * (అని కొందఱు) చూ, వెసర.
 2. ఇంద్రీవాగుడి * చూ, వెద్దపాఁపర.
 తుద్రీహింసశిక సం. వి ఆ శ్రీ. చూ,
 వాఁకుడు *.
 తుద్రీండమత్స్యసంక్లాతము సం వి. ఆ పుం
 చిలుమీనుల కరువు, పోతాధాసము చూ,
 మత్స్యము. 1
 తుద్రీంబుపణస. సం వి ఆ పుం చూ,
 నిమ్మ * (చూ-తుద్రీంబుపణస) (ఆకారాంత
 శ్రీ లింగమని కొందఱు)
 తుద్రీగ్నిగుంధము సం. వి. ఆ. పుం. పిన్న
 నెల్లి * చూ, శ్రీపర్ణము. 1.
 తుద్రీధానని సం వి ఈ. శ్రీ. చూ,
 వాఁకుడు *
 తుద్రీపాహార్దము. సం వి ఆ పుం ఎఱ్ఱుకత్త
 రేడి * చూ, శైఖరికము (చూ-తుద్రీపా
 హార్దకము.)
 తుద్రీభద్రువాది అం. ఒకానొకలేన్యము * చూ,
 లేన్యములు.

తుద్రీమలకము. సం.వి ఆ. న. ఆమలకము *
 చూ, శ్రీఫలి 1
 తుద్రీమృగము. సం వి. ఆ పుం. కొండ
 మామిడి పోఁమామిడి * (అని కొందఱు)
 చూ, మామిడి (చూ-తుద్రీమృగము.)
 తుద్రీంబు సం వి ఆ శ్రీ. 1. అమ్మలొడిక *.
 చూ, పులినింత, 2 నక్కదోస * : చూ
 దోస
 తుద్రీంబుపణస సం వి. ఆ పుం చూ, తుద్రీంబు
 పణస *.
 తుద్రీక సం. వి ఆ శ్రీ. దంశము చూ
 మక్షిక.
 తుద్రీకండు. సం విణ 1 అధముఁడు చూ
 హీనుఁడు, 2 పిసినిగొట్టు చూ, లాఠి
 3 హింసించువాఁడు చూ, హింసకుఁడు
 4 పనికిరానివాఁడు చూ, నిమ్మచెరువు.
 తుద్రీంబుది సం వి ఈ శ్రీ. తీటుకసింద *
 చూ సముద్రాంత.
 తుద్రీంబులము సం వి ఆ న. కాకిలకు *
 చూ, పద్మము 1
 తుద్రీంబులక సం వి. ఆ. శ్రీ. కాకోరు
 బరిక * చూ, బొమ్మమేడి.
 తుద్రీబోధకము సం వి ఆ పుం వెరవంజి *
 చూ, సరవెండ
 తుద్రీ సం. వి ఆ శ్రీ. = గొద. ఆఁకలి చూ
 బుభుక్షు
 తుద్రీబిజనము. సం వి ఆ. పుం. రాజిక *
 చూ, సర్పము
 తుద్రీతము సం విణ ఆఁకలిగొన్నది.
 తుద్రీతుఁడు సం. విణ ఆఁకలిగొన్నవాఁడ
 చూ, బుభుక్షుతుఁడు.
 తుద్రీము సం వి. ఆ పుం. పొట్టికొమ్మలూడ
 గల చెట్టు * : చూ, వాస్తవకాశాశిషము.

తూపాలువు. సం వి. ఉ. పుం. పానీయకాలవు: తూరి. సం. వి. న్. పుం. తే. రకుడు. చూ, మంగలి.

తూభ్రము సం. విణ. 1 కలతపెట్టబడినది తూరిక సం వి. ఆ. త్రీ 1 రూ. తూరిక ఖర. పత్రీ* 1. బరివెంక; 2 ఒకరకమునుండి వుండ చూ, భాండము. 3; 3 చూ, మంగలి కత్తి

తూభీకము. సం విణ చూ, తూభ్రము. 1. తూరికాబంధము. ఆం శబ్దాలంకారములలో నొకటి చూ, శబ్దాలంకారములు (చూ, అలంకారము 1, చూ, హేతువు 2)

తూచ సం. వి. ఆ. త్రీ 1. నీలి* చూ, రంజని; 2 నూనెయగి నె. చూ, కుకనాసము. 1

తూచకము సం వి ఆ. పుం 1. గొలిమిడి* చూ, మొగ్గిర, 2 చూ, పల్లెరు*, 3 బాట్టుగు* చూ, నువ్వులు

తూచకర్మ సం వి న్ న మంగలివని* చూ, ముండనము

తూచవత్తము సం వి ఆ పుం తుశతృణము* చూ, తృణము 1 చూ, శరము)

తూచపువ్వుకము సం వి ఆ పుం మోవెన* చూ, కెవబల్లి

తూచప్పగిము సం వి ఆ పుం చూ, తూరప్పము (నపుంసక లింగమని కొందఱు)

తూచప్పము సం వి ఆ. పుం = కొఱపము 1 అర్థచంద్రబాణము "అర్థచంద్రక: తూ"ప్పి స్వాస్త్వ" చాలాయుధనిఘంటువు చూ రిష్టి 2 (చూ, బాణము 1), ఆం 2 బాణాగ్రిములు పదింటిలో నొకటి చూ, బాణాగ్రిములు.

తూచమర్ది సం వి న్ పుం చూ, మంగలి

తూచము సం వి. ఆ పుం 1 = చూరి-సురి-చురియ చుఱకత్తి చూ, రిష్టి 2, 2 చూ, మంగలికత్తి, 3. గొలిమిడి* చూ, మొగ్గిర, 4 చూ, పల్లెరు*. 5. కంచుకెల్లు* చూ, శరము (చూ, తృణము 1.)

తూచాంగము. సం. వి. ఆ పుం ఏనుగుపల్లెరు* చూ, పల్లెరు.

తూరి. సం. వి. న్. పుం. తే. రకుడు. చూ, మంగలి.

తూరిక సం వి. ఆ. త్రీ 1 రూ. తూరిక ఖర. పత్రీ* 1. బరివెంక; 2 ఒకరకమునుండి వుండ చూ, భాండము. 3; 3 చూ, మంగలి కత్తి

తూరికాబంధము. ఆం శబ్దాలంకారములలో నొకటి చూ, శబ్దాలంకారములు (చూ, అలంకారము 1, చూ, హేతువు 2)

తూల్లకము సం వి ఆ పుం 1 = గుల్ల, శబ్ద గుల్ల చూ, సంకు, 1, విణ 2 అల్పము చూ, స్వల్పము, 3 సన్నని నూలుపోగు చూ, పోగు. 1, 4 పేదటికము చూ, బీదతనము.

తూల్లసండు సం. వి ఆ పుం 1 రూ-ఖులకుండు, నీరుండు చూ, హీనుండు, 2 దరిసుండు చూ, బీదవాండు

తూల్లము సం వి ఆ పుం సన్నపునూలుపోగు చూ, పోగు 1

తూపు సం వి ఉ పుం చూ, సింహము

త్రీ.

త్రీడము సం వి ఆ పు. 1 కర్కొటకమను పాము చూ, సర్పము, 2 సరళము చూ, రాబార్డుము

త్రీత్రాగణితము. పా (స్పీన్ వయ్య) ప్లాను డ్రాయింగు, సర్వేకొలతగలది (చూ, కోణము, చూ, ఏగిలు.)

త్రీత్రాజ సం వి. ఆ త్రీ 1 చూ, వాంతుడు*, 2 నక్కదోస*, చూ, దోస, 3 కిల్పికాది తృణవిశేషము*. (గోమూత్రిక, కిల్పిక, చణిక.) చూ, తృణము 1, 4 ఇతరునివలన తనభార్యయందుబుట్టిన కన్య చూ, పుత్రక 1.

శ్రీకృష్ణాడు. సం. వి. ఆ. పుం. జీవరాది న్యాయము ననుసరించి భర్త మున్నగువారిచేత నియమింపఁబడిన భార్యయందు ఇతరునివలన పుట్టినకొడుకు చూ, పుత్రుఁడు 1

శ్రీకృష్ణాడు. సం. వి. ఆ. పుం 1 కీవుఁడు చూ, బాంసుఁడు, 2. విణ 2 నేర్పరి. చూ, సునుఁడు.

శ్రీకృష్ణదూతి సంవి ఈ శ్రీ చూ, వాచుడు*. శ్రీకృష్ణాలఁడు సం. వి ఆ పుం చూ, దేవతా విశేషము

శ్రీకృష్ణము సం వి ఆ. న 1 వరిమడి చూ, భూమి. 1, 2 గణితశాస్త్రవిశేషము చూ, కరణము. 7 (చూ, శ్రీకృష్ణగణితము). 8. పెండ్లాము చూ, భార్య, 4. ఒడలు చూ, శరీరము, 5 సిద్ధసానము (ఏనుగుయొక్క చాస్త్ర, వదన, చంత, శిరో, నయన, కర్ణ, గ్రీవా, గాఢో, రః, కాయ, మేఘి, పదములు శ్రీ కృష్ణము ల నఁ బడు ను), 6 ఇల్లు చూ, నడనము 1, 7 ఆడుగులీ చూ, భగము 12, 8 గోడ చూ, నులుగుగోడ, పా 2 పోడశవర్ణలలో నాకటి గ్రహ మే రాశియందుండునో ఆరాశికి శ్రీకృష్ణమనిపేర చూ, పోడశవర్ణ.

శ్రీకృష్ణమునకు నవవర్ణగణితము పా చూ, ఏకాదశవర్ణగణితము (నవవర్ణ గణితకృమమునకు కాలామృతము 248 స్లోకము చూడుము)

శ్రీకృష్ణిరూప. సం.వి ఆ. శ్రీ. వాలుకీకర్కటి* చూ, దోస.

శ్రీకృష్ణీకీవుఁడు. సం. విణ దున్నుకొని బ్రహ్మస వాఁడు చూ, వ్యవసాయి

శ్రీకృష్ణీయము. సం. విణ. మడియందుఁ బుట్టినది (తృణము)* చూ, తృణము. 1

శ్రీకృష్ణీయుఁడు. సం విణ ఆ. పరహారకుఁడు చూ, వలపుకాఁడు.

శ్రీహణము. సం. వి. ఆ. న. ప్రవేశించుటఁచూ, విహించనము.

శ్రీపణి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1 ఒడనడపుగడ, రూ-శ్రీపణి చూ, వీలి. 2. 2. ఒకానొకవల: చూ, వల. 1, 8* చూ, ఒడివల.

శ్రీహణ్యవు సం. వి. ఉ. పుం. 1. గారి: చూ, వాయువు; 2 వసంతఋతువు (వైకృ వైశాఖమాసములు) చూ, మాసద్వయము. (చూ, ఋతువులు.)

శ్రీపము సం వి. ఆ. పుం 1. చిమ్మట: చూ, విశేషము, 2. తుగ్గు* చూ, హంకారము, 3 దూలు చూ, నింక. 1; 4 లేపనము చూ, పూత 3, 5 పేరణము: చూ, విహించనము, 6 తిరస్కారము చూ, వహించనము, 7. ఆలస్యము చూ, విలంబము 1, 8 త్రోయిటు, నడపుటు, గడపుటుచున్నా చూ, విహించనము, 9. ఇచ్చలేనిబుద్ధి, వికల్పము* చూ; బుద్ధి, 10 గుత్తి. చూ, పూగుత్తి

శ్రీపిష్టము. సం విణ మిక్కిలి వేగముగలిది (శ్రీప్ర)ము=శీఘ్రము) చూ, వేగము 8

శ్రీపీయము సం విణ (వ. ఈ. వ) - పై -

శ్రీపుఁడు సం. వి. ఆ. పుం. బాత్యచారాదులచేత నిందితుఁడు చూ, వ్యాధుఁడు. 2.

శ్రీప. సం వి. ఆ. శ్రీ. 1. గారి: చూ, పార్వతి. 1, 2 లింగిదాండ* చూ దాండ.

శ్రీపంకరుఁడు. సం. విణ చూ, శుభంకరుఁడు (ఇట్లు శ్రీమకర్త-శ్రీమకారుఁడు.)

శ్రీమకము సం. వి ఆ. పుం. చోరమను గంధ ద్రవ్యము చూ, రాజార్జము.

శ్రీమకృష్ణు సం వి త్ పుం. గ్రుడుఁడు చూ. హరివాసానుఁడు.

క్షేమతండులము. సం వి అ పుం. ప్రయాణ కాలమందు వట్టిచేతబోక యింటనుండి కొలఁ దిగాఁ గట్టుకొనిపోయెడు బియ్యము చూ, బియ్యము.

క్షేమము. సం. వి అ. పుం, న. 1=సేమము చూ, కుభము 1, 2. కలిగినది చెడవండుట, పుం. 8. బృహచ్చదము* చూ, బలురక్కసి, 4. చండయను గంభద్రవ్యము* చూ, రాజా ర్షము, 5 గరుకుండు* చూ, చారివాహనుండు, 6. తుమ్మ* చూ, వితుదరము

క్షేమాఫల సం వి అ. స్త్రీ. ఉదుంబరము* చూ, వేడి (రూ-క్షేమఫల)

క్షేమిని సం వి.కా. స్త్రీ. చూ, బలురక్కసి*.

క్ష్ర

క్ష్రత్రము సం వి అ న. 1. క్ష్రత్రముల సమాహము (క్ష్రత్రము = వరిపడి) చూ, భూమి 1, 2 పట్టణపక్ష చూ, లవణము 1

క్ష్రేయము. సం వి. ఈ స్త్రీ రూ-క్ష్రేయము, పరమాన్నము: చూ, సాదము (1)

క్షో

క్షోదము సం వి అ పుం కింబము చూ, స్తంభము 1

క్షోణి సం.వి. ఈ స్త్రీ. 1 నేల చూ, భూమి 1, 2. ముంజత్వముచే నల్లన బ్రహ్మచారి మొల త్రాగిడు రూ-క్షోణి చూ, మొలత్రాగిడు, 8 సంఖ్యావిశేషము చూ, సంఖ్య 1, 4. నల్లలేలకట్ట* చూ, నువవి 2

క్షోణిరథుండు సం వి. అ. పుం. ముక్కంటి. చూ, కివుండ

క్షోదము. సం. వి అ. పుం. 1. నూలుటఁ చూ సురుము, 2. పొడి. చూ, సురుము.

క్షోదితము సం వి. అ.న పొడి: చూ, సురుము క్షోదిష్ఠము. సం. వి.బి. మిక్కిలి తుంద్రమైనది (క్షోధి)ము=అల్పము), చూ, స్వల్పము క్షోద్విష్ఠుండు. సం. వి.బి. మిక్కిలి తుంద్రుండు చూ, హీనుండు.

క్షోదీయము సం. వి.బి (న. ఈ న) చూ, క్షోదిష్ఠము.

క్షోభము సం వి అ పుం 1=వోపు కిల్లము చూ, సంశాపము, 2. వోపుడు* చూ, తల పాటు 2, 8 క్షోభమునలెక్క చూ, సంఖ్య 1.

క్షోభించు. సం అ క్రి కలతపడు* చూ, సం క్షోభించు

క్షోభిణి. అం శుక్రులు ఇరువదిరెండింటిలో నొకటి చూ, శుక్రులు

క్షోభితము. సం వి.బి. కలతపెట్టుబడినది. చూ, సకలము

క్షోమము. సం. వి. అ న 1 రూ-క్షోమము. వెలిపట్టుబట్టు చూ, వస్త్రము 2 అట్టడి చూ, సదనము. 1, అం 8ి భావాధ్యాయ ప్రమే యములోని గండక్రియలు అట్టింటిలో నొక టి చూ, గండక్రియలు.

క్షౌ

క్షౌణి సం. వి. ఇ స్త్రీ, ఈ. స్త్రీ. పుడమి రూ-క్షౌణి చూ, భూమి 1.

క్షౌణిస్పాచీరము. సం వి అ పుం సందర్శిము చూ, సమదర్శిము.

క్షౌద్రీపతులము. సం వి. అ. న తేనెవెర చూ మధుపతులము

క్షౌద్రీము సం. వి అ న. 1. తేనె* చూ, వ ఖువు. 5, 2. ఉడకము చూ, సలిలము, పుం. 8

త్యేక

త్యేక సం. వి. ఆ. త్రి. 1. సింహనాదము: చూ, స్వరము 2, 2. (వైదురు) సలాక: చూ, కల్పక.

త్యేక సం. వి. ఆ. స. 1. ఆవడపువ్వు * చూ, బీజ 2, 2. ఎఱ్ఱకల్లెడుకాయ చూ, జల్లేడు, పుం 3. చెవుడు చూ, బాధిర్యము, 4 మోత: చూ, స్వరము. 2, 5 విషము చూ, విసము. 1, విణ. 6. పొందరానిది, 7 వంకరైంది: చూ, కేల్లితము 2.

త్యేక సం. వి. ఆ. స. సింహనాదము చూ, స్వరము 2.

త్యేక సం. వి. ఆ. త్రి. 1 — వై —, (రూ- త్యేక- త్యేకతము- త్యేకతము), 2 వేటిబీజ * చూ, బీజ. 2

త్యేక సం. వి. ఆ. పుం. విషము చూ, విసము. 1.

త్యేక సం. వి. ఆ. స. సింహనాదము. చూ, స్వరము. 2 (రూ- త్యేకతము)

పు

ఖంజకారి సం. వి. ఆ. పుం. 1. ర దుండు చూ, హరిహానండు, 2 కత్తి చూ, రిప్పి. 2, 3 వినుపొలి చూ, స్వరము 4 బంగాచూ, లోహము 1, 5 శాంత రసము చూ, రసములు, 6 మణి చూ, రత్నము. 1, 7. ఇంచుకంత చూ, స్వల్పము, 8 దీనుడు చూ, బీదనాండు, 9. నున్న చూ, కూస్యము. 1, 10. దవాన్ని చూ, కప్పి. 1, 11. నిశ్చయము చూ, సత్యము 1, 12. ఇనుండు: చూ, నూర్యండు, పా.

13. కంఠములలోకటి: చూ, కంఠ

ఖంజకారి సం. వి. ఆ. స. ఇందియము (నేత్రాగ్రాం ద్రియములు) చూ, హృషీకము; 2. నుఖము: చూ, సంతోషము; 3. అకసము. చూ, విన్ను, 4. వినుపొలి చూ, స్వరము; 5. రిక్క: చూ, సత్కర్మము. 1; 6. వలిమణి. చూ, భూమి. 1; 7. తిలము: చూ, రుక్మము. 1; 8. దంతధావనము చూ, పలువోముటి; 9. నైట్టుకోలు చూ, సంకేతము, 10. కరణ చూ, దయ, 11 ఫలకము చూ, పలక, 12 అభావము చూ, కూస్యము. 1, 13 అభ్ర కము చూ, బేగడ, 14 పోలి: చూ, దేశము, 15. నున్న (గుణుతుల బిందువు) చూ, బిందువు. 2, 16 శంఖధ్వని చూ, స్వరము. 2, 17 అలంబువ వృక్షఫలము.

ఖంజకారి సం. వి. ఆ. పుం చూ, కంఠములలోకటి: చూ, కంఠ

ఖంజకారి సం. వి. ఆ. త్రి. 1 ఆశ్వినమన విశేషము చూ, హయము, 2 దూలగండి * చూ, కూకళింది, 3 నాట్యము చూ, నాటకము. 1

ఖంజకారి సం. వి. ఆ. పుం కరినుండు చూ వ్యాధండు. 2.

ఖంజకారి సం. వి. ఆ. త్రి. ఆడునక్క చూ, పృగాలము (రూ-ఖంభేరి)

ఖంజకారి సం. వి. ఆ. పుం అయ్యధము లాకటితో నొకటి తాతునప్పుడు కలిగెడు ధ్వన్యముకరణము కళా, 8, ఆ. 108 చూ, మాహూ

ఖంజకారి సం. వి. ఆ. త్రి. 1 ఛందోవిశేషము చూ, ఛందస్సు, 2. తృణవిశేషము * చూ, తృణము. 1, 3. పసపు: చూ, వర్షము 6, 4 దూది చూ, పృత్తి, విణ 5 కు: టిది. చూ, నూరనూతుండు.

ఖంజకారి సం. వి. ఆ. త్రి. కమిధాన్యము చూ, ధాన్యము

ఖంజకుండు. సం. విణ. కుంటికాలివాండఁడు; చూ, నూరనూతుండఁడు.

ఖంజకుంటము. సం. వి. ఆ. పుం. కాటుకపిట్ట చూ, పిచ్చుక

ఖంజకుంటము. సం. వి. ఆ. పుం. —వై— ఖంజకుంటము సం. వి. ఆ. న. యతిమైథునము చూ, సంయోగము.

ఖంజనము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. మందపిచ్చుక కాటుకపిట్ట (అని కొందఱు) (భాద్ర)పద మాసము మొదలఱునెలలు కినిపించేక తిరుగునది) చూ, పిచ్చుక, 2 భగద్యాజము చూ, వ్యాసూరితుము

ఖంజనిక సం. వి. ఆ. స్త్రీ. హాపుత్రిక యను కక్షి* చూ, హాపుత్రిక

ఖంజపాదము. సం. వి. ఆ. పుం. =గంజిన. బాల కీర్తిదావిశేషము చూ, బాలకీర్తి.

ఖంజము సం. వి. ఆ. పుం. 1. కొల చూ, వధము, న. 2 బల్లెము చూ, బాణము 1, ఆం. 3 ఆసంయుతహస్తములు నలువది యైదింటిలో నొకటి చూ, ఆసంయుత హస్తములు

ఖంజి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. 1. వాద్యవిశేషము చూ, వీణ, ఆం. 2 మాళవకైశిజభాషలు పదమూడింటిలో నొకటి చూ, మాళవకైశిజభాషలు (చూ, భావ. 1)

ఖంజివ్వు సం. వి. ఆ. స్త్రీ. చూ, మించిలి *

ఖంజిరీతుము సం. వి. ఆ. పుం. మందపిచ్చుక, కాటుకపిట్ట (అని కొందఱు) చూ, పిచ్చుక ఖంజిరీటి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. అండుకాటుకపిట్ట చూ, పిచ్చుక.

ఖంజిలేఖము సం. వి. ఆ. పుం. భగద్యాజము చూ, వ్యాసూరితుము.

ఖంజుండ సం. విణ. వూర్డుండఁడు, కుంటికాలి వాండఁడు చూ, నూరనూతుండఁడు.

ఖండ. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. గర్భాధానాదివిధి ప్రదిపాచక గ్రంథము; 2 గర్భాధానఖండ; వధూవరలాసీనులైయుండఁగా గర్భాధానా త్కూర్వము ప్రావ్యాణులచే చెప్పబడు ముద్ర విశేషము. (ఇక్ష్వాలును నిదియె ముహూర్త కాలమనివాడుక.)

ఖండకథ సం. వి. ఆ. స్త్రీ. చూ, పరికథ (చూ, ఆఖ్యాంక.)

ఖండకము సం. వి. ఆ. పుం, న. గోచి: చూ, బొట్టము.

ఖండఖండితము సం. వి. ఆ. పుం. పంచారా వేసిన గోడుమపూరి, చూ, భక్ష్యము

ఖండగుత్త మి వి. చూ, గుండగుత్త, గుత్త* చూ, స్వాధీనపుగుత్త

ఖండచతురము. ఆం (ఆర్థచతురము)అసంయుత హస్తములు నలువదియైదింటిలో నొకటి చూ, ఆసంయుతహస్తములు.

ఖండజము. సం. వి. ఆ. పుం. గుడము చూ, బెల్లము. 1

ఖండధార. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. కత్తెర చూ, బాణము. 1

ఖండనము. సం. వి. ఆ. న. నజకుట చూ, నజకుడు.

ఖండపత్రిక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. ఉల్లాప చూ, పురోటి.

ఖండపరకువు సం. వి. ఈ. పుం. 1. ముక్కంటి చూ, కిపుండు, 2 చూ, పరకురాముండఁడు. 3 రాహువు అనుగ్రహము చూ, రాహువు, 4 సున్నము పూయువాండఁడు చూ, తాపీ వాండఁడు, 5 ఖండాయలకమనెడు మందు, 6 విరిగిన పట్టుల యేనుంగు* చూ, హస్తీ, 7 వట్టునముత్తై* చూ, తృణము 1. (రూ-ఖండపరకువు)

ఖండపాలము సం. వి. ఆ. పుం. బిల్లకుడుము చూ, భక్ష్యము.

ఖండపుంఖిక సం. వి. ఆ శ్రీ రూ- ఖండ
పుంఖిక* చూ, ములువెంపలి.

ఖండపప్రసారము ఆం తాశాధ్యాయములోని
ప్రస్తారప్రతిత్యయప్రాణములు పంచామిద్దిం
టిలో నొకటి చూ, ప్రస్తారప్రతిత్యయప్రాణ
ములు.

ఖండము. సం. వి ఆ పుం, న. 1.=కండ.
తునుక: చూ శకలము, పుం 2. పులకండము.
చూ, బెల్లము 1, 8 రత్నదోషము చూ,
రత్నము 1, 4 తాశాప్రాణబాతివిశేషము,
సంగీతకాస్త్రమునందు లనుకేముటయందలి
భేదము చూ, తాశము. 2, 5 వ్రామ్మిది
చూ, ముమ్మాండు, విణ. 6 =కండక. కొంత
భాగము చూ, సగము

ఖండములు ఆం.బి 1. భూఖండములు - ఆసియా,
వికోపా, ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా (ఓస్ట్రేలియా)
(ఇవి పూర్వార్ధగోళములోనివి). ఆమెరికా
(ఇది పశ్చిమార్ధగోళములోనిది) పరిపాలకులు
పరిపాలనావిధానమునుబట్టి భూమిని వెక్కిరి
రితుల విభజించియున్నారు) చూ, శేషము,
2 అష్టాదశమహాపురాణములయొక్క నామ
ములలో చెందవచ్చు పాద్యము=1 ఖండ
ములు 20000, పదమూడవవచ్చు స్కాం
దము=20 ఖండములు 100000 అని చెప్పవల
బడియున్నది చూ, పురాణములు (చూ, ఊప
పురాణములు), 8 తాశాధ్యాయములోని
జాతిక్రియలు అయిదింటిలో నొకటి చూ,
జాతిక్రియలు (చూ, తాశము 2), అం
4. భరతిము, ఇంద్రీము. చదువు, గభస్తి.
నాగము, తామ్రము. తామ్రణి, సౌమ్యము.
గంధర్వము. (9) వా. వి. బ. 5 తునియలు,
6. తుత్తునియలు.

ఖండలవణము. సం. వి ఆ న బిడలవణము
చూ, బెల్లము 1.

ఖండశర్కర. సం. వి ఆ. శ్రీ =కండశర్కర.
పులకండము* చూ, బెల్లము. 1.

ఖండా. కై.వి =కండక. పెద్దకత్తి. కళా, 8,
ఆ 66 చూ, రిష్టి 2.

ఖండానుస్వారము పా. ఇది సిద్ధమని సాధ్యమని
ద్వివిధము. కాంక-వీక-ఈక-తోక ఇత్యా
దులందలి యరసున్న సిద్ధఖండానుస్వారము
వచ్చెన్ కమలాక్షుండు అనునది సంధియందు
వచ్చెన కమలాక్షుండు యగును ఇంకలిది
సాధ్యఖండానుస్వారము. (చూ. సంధిసూత్ర
ము వ్యాకరణమున 82.) అనుస్వారము-
బిందువు:—(1) పూర్ణానుస్వారము (సండు
మున్ను) - (1) సిద్ధపూర్ణము, (2) సాధ్యపూ
ర్ణము, అనుస్వారము-బిందువు - (2) ఖండా
నుస్వారము (అరసున్ను) - (1) సిద్ధఖండము,
(2) సాధ్యఖండము (చూ, అనుస్వారము)
(చూ, ఉపన్యాస దర్శనము 68-99 పాఠములు)
ఖండాభిక్రమము అం. దంతక్షతములు ఏడిం
టిలో నొకటి. చూ. దంతక్షతము

ఖండాభిక్రమము సం. వి ఆ. న 1 మేఘశకలము
చూ, మేఘము 1, అం 2. స్త్రీలదంతక్షత
విశేషము చూ, దంతక్షతము, (చూ, రతి
బంధము)

ఖండాభిక్ర. ఆం లేవ్యములలో నొకటి చూ,
లేవ్యములు

ఖండించు. సం స క్రి న అను చూ, సెలగు
ఖండిక. వా వి చిన్న పల్లె చూ, దేశము.

ఖండికము సం వి ఆ పుం హాశేణువు. ధాన్య
విశేషము, నూగుదోస (అని కొందఱు)
చూ, ధాన్యము

ఖండిత సం. వి. ఆ శ్రీ 1. నాయకుండు రా
త్రి మఱియొక బానియింటికిపోయి యాచిన్న
ములలో రాగా చూచి కోపమునొందిన నా
యిక (చూ, నాయిక) చూ, శ్రీ, అం 2

అవస్థాభేదంబుచే శృంగారనాయిక లవ్వువిధము
 లైలి. వారిలో నీ మెయొకతె చూ, నాయికలు
 ఖండీతమగు మి. ఆ క్రి: యా, తెగు
 ఖండీతము సం. విణ 1 నఱకలబడినది. చూ,
 విచ్చిస్తుము. 8, వా. 2 స్వస్వపఱచునది
 ఖండిని. సం వి. ఈ స్త్రీ. పుడమి చూ,
 భూమి. 1
 ఖండీరము సం. వి ఆ పుం. రూ-ఖండీరము.
 పచ్చే వెనర* చూ, వెనర
 ఖండీ. హిం వి పుట్టి.
 ఖండీరము సం వి ఆ. పుం చూ, రూ-ఖండి
 రము*
 ఖండుకము సం వి ఆ. పుం. గుఱ్ఱినారికెడము*
 చూ, నారికేళము
 ఖండువా వావి రూ-కండువా వైబట్ట చూ,
 వస్త్రము (ఆంయేలుగల బట్ట) *
 ఖండేందుశుభికుండు సం వి ఆ పుం ము
 క్కంటి చూ, శివుండు
 ఖంబు సం వి. అ. న. 1. ఆకసము చూ, విన్ను,
 2 నాకము. చూ, స్వర్ణము, 8 అభావము
 చూ, కూన్యము 1, 4 ఇందియము చూ,
 హృషీకము, 5 తెలివి చూ, బుద్ధి, 6 పట్ట
 ణము చూ, దేశము, 7 వరిమడి చూ, భూ
 మి 1, 8 సఖము చూ, సంతోషము,
 9. బిందువు చూ, కున్న. 1
 ఖంతులిలుండు సం వి. ఆ పుం. ముక్కంటి
 చూ, శివుండు
 ఖగ్భాసము సం వి ఆ న చెట్టుతోట్ట చూ,
 రంధ్రము. 1.
 ఖగపతి సం వి ఇ పుం గరుడుండు చూ,
 హరినాహనుండు
 ఖగము. సం వి ఆ. పుం. 1 పక్కీ. చూ, పక్షి,
 2 అమ్మ చూ, బాణము 1, 8 నూర్కాది
 చూ, గ్రహములు, 4 దేవము చూ, శరీర
 ము, 5 గాలి చూ, వాయువు

ఖగవక్త్రము. సం. వి. ఆ. పుం లకుచము*: చూ,
 రేగు.
 ఖగవతి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. పుడమి చూ,
 భూమి. 1.
 ఖగవల్లి. సం వి. ఈ స్త్రీ. ఆకాశవల్లి*: చూ,
 పద్మము 1
 ఖగశత్రువు సం వి ఉ. పుం కొలహస్త*
 చూ, పృథ్వివల్లి
 ఖగాంతకుండు సం వి ఆ పుం చూ, ఖగ
 పతి
 ఖగాసము సం. వి. ఆ పుం. ఉడయపర్వతము.
 చూ, పర్వతము
 ఖగాసనుండు సం. వి. ఆ పుం. వెన్నుండు: చూ,
 విష్ణువు. 1.
 ఖగుండు సం. వి ఆ. పుం 1. వెలుగుకైండు.
 చూ, నూర్కండ; 2 సేంద్రుండు: చూ,
 హిమాంశువు, 8 దేవుండు: చూ, వేలుపు.
 ఖగేంద్రోధ్వజుండు. సం. వి. ఆ పుం చూ,
 ఖగాసనుండు
 ఖగేంద్రుండు సం వి. ఆ. పుం గరుడుండు.
 చూ. హరినాహనుండు.
 ఖగేశ్వరుండు. సం వి. ఆ పుం —వై—
 ఖగేశము. సం వి ఆ. పుం ఆకాశమండలము
 చూ, విన్ను.
 ఖగ్గడము సం వి ఆ. పుం ఒకరకముగడ్డి* చూ,
 తృణము 1
 ఖచమనుండు. సం వి. ఆ. పుం. సేంద్రుండు
 చూ, హిమాంశువు.
 ఖచరపుత్రము. చూ. ఒకానొకవృత్తము. ఇందొ
 క్కొక్క పాదమునందు న-భ-భ-మ-న-స
 వగణములుగలిగి పదురెండవయింటి యతిగల
 వింశచ్చందస్సునందు బుట్టిన వృత్తము.
 ఉండూ — యమునలోఁ దొలనోడిన నా
 నా-పాకృతజంతువులం బ్రమో, దమున

భోమిమటక కలఁచునాదనమున జను
 దెంచి ఘోషముగ జుట్టిన కాలము సంహతి
 రంభానిరించెకృష్ణమృత్యు ద్దునుమిఱుఁజూచోడ
 సభామృత్యులో - రాజీలనాభవర్షుకన్." (ఇం
 దు నాఅవసాదమున ఏలనో గణము తప్పినది)
 (అప్పకవీయము): చూ. వృత్తము. 1.

భావరము. సం. వి. అ. పుం. 1. పక్కి. చూ,
 పక్షి; 2. నుబ్బు: చూ. వేఘము 1, 3. గాలి
 చూ, వాయువు.

భావరండు సం వి అ పుం | దేవుఁడు చూ,
 వేలుపు, 2 వెలుగుఁజేఁడు: చూ, నూర్పుఁ
 డు, 3 రక్కసుఁడు: చూ, రాక్షసుఁడు. 1.

భావించు. సం. స. క్రి రూ-భవించు, చెక్క
 చూ, పొదుఁగు

భావితకము సం. వి అ స. సక్తవము, పొడిపిండి
 చూ, సాదము. (1)

భావితము సం. వి అ పుం 1. బ్రహ్మయొక్క
 భద్రము చూ, రిప్పి 2, విణ. 2 = కచ్చితము
 కూర్చబడ్డనో చూ, సంయోజితము, 3 చెక్కఁ
 బడినది: చూ, రుషితము

భాజ. సం వి. అ. స్త్రీ. 1. కవ్వము చూ, పం
 ధానము, 2 చేపట, చపేటము, పృహస్త
 ము చూ, హస్తము, 3. గరిఁటె చూ, దర్వి |

భాజకము సం. వి. అ పుం చేల్లకవ్వము చూ,
 పంధానము

భాజవము సం వి అ న 1. నెయ్యి చూ, తెల
 ము, 2, పుం 2. కొయ్యతేడ్డు చూ, పీలి 2,
 3 మిల్లి చూ, దర్వి 1

భాజలము సం వి. అ న 1. పంచు చూ, హిమ
 ము, 2. ఆకాశంఁగ చూ, నది.

భాజక. సం. వి. అ. స్త్రీ. గరిఁటె చూ, దర్వి. 1.

భాజాకము. సం. వి అ పుం. పక్కి. చూ, పక్షి

భాజానా. వా. వి. భనాగారము : భాండగా
 రము.

ఖటివీ. సం. వి. న. పుం. బుద్ధుని కేనుము: చూ
 బుద్ధుఁడు: 1.

ఖటారియె బ్రాహ్మణులు. పా. పంచగౌడుల
 లోని సారస్వతీలో దెంపతెగవారు: చూ
 ఆచార్య అను. బ్రాహ్మణులు. చూ. బ్రా
 హ్మణులు.

ఖజ్జా. హిం. వి. కజ్జా

ఖజ్జోతి సం. వి. న. పుం చూ, నూర్పుఁడు
 ఖటకుఁడు సం. వి అ పుం. మనువు కదుర్పు
 వాఁడు చూ: నాగవీటుఁడు.

ఖటము సం వి అ పుం 1. తెనుడ: చూ, క్షే
 మ్మము, 2 ఓడికిలి చూ, ముప్పి 2, 3 కఠ
 బము. చూ, స్తంభము. 1, 4. లోఁతుబావి
 చూ, నుయ్యి, 5. తాళ్లతోలిచెడియలి చూ
 వృత్కృదనము. 1

ఖటి సం వి. ఈ. స్త్రీ. పలకపుల్ల చూ,
 బలపము

ఖటిక. సం వి అ స్త్రీ. 1 = కడ్డి. — నై —
 2 చూ, శ్వేతజః.

ఖటికము పా (కాల్పయమ్) ఇది విడిగా దొరకక
 సంయోగ నితిలో మాత్రము దొరకుచున్నది
 ఇది ముఖ్యముగ కర్పనితరూపమునను, గంధకిత
 రూపమునను భూమియందు కనబడుచున్నది.
 సత్తగుల్లలు, సీరుసున్నము, సున్నపురాలు
 మొదలగువానియందు ఖటికకర్పనిత రూపము
 నను, హారశోరము అనుదానియందు ఖటిక
 గంధకితరూపమునను ఉన్నది ఖటికము ప్లాం
 నముతో కలసి నాపరాయియగుచున్నది మొ
 (ఇందుకు సంబంధించిన శాస్త్రపరభాషా పద
 ములు — ఖటికాన్లబనిదము, ఖటిక ఉదజ
 నితము, ఖటికకర్పనితము, ఖటికగంధకితము,
 ఖటికనత్రితము. ఖటికాయితము, ఖటికశిల,
 ఖటికభూములు, ఖనిజములు మొ.)

ఖటిని. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. చూ, ఖటి

ఖటువు. సం. వి. ఊ. పుం పాడె చూ, శవ యానము

ఖట్ట. సం. వి. ఆ. శ్రీ చూ, మంచేము

ఖట్టి. సం. వి. ఇ శ్రీ చూ, ఖటువు (పుం అని కొందఱు)

ఖట్టిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ 1. -వై. 2. = కడ్డె చూ, పీఠు; 3 = కంకటి. చూ, మంచేము.

ఖట్టికుండు సం. వి. ఆ. పుం. 1. జీవాంతకుండు. చూ, వేటకాండు, 2 = కటిక చూ, సంఘ రకుండు

ఖట్టిరకుండు సం. వి. ఇ. = కొట్టి పొట్టివాండు చూ, వాచునండు.

ఖట్ట్య. సం. వి. ఆ. శ్రీ 1 = కంకటి చూ, మంచేము, 2 కట్టికి * చూ, పగ్గంక పాలిక

ఖట్ట్యము. అం సంయుతిహస్తములు ముప్పది రెండింటిలో నొకటి చూ, సంయుతహస్తములు.

ఖట్ట్యంకపాణి సం. వి. ఇ పుం ముక్కంటి చూ, శివుండు (ఇట్లు ఖట్ట్యంకభృత్తు)

ఖట్ట్యంకము సం. వి. ఆ. న. 1 శివునివిల్లు చూ, బాణము. 1, 2. మంచేపుకోడు లోన గునది చూ, మంచేపుకోడు

ఖట్ట్యంగి సం. వి. ఇ పుం చూ, ఖట్ట్యంక పాణి

ఖట్ట్యంగుండు సం. వి. ఆ. పుం దిలీపుండు, నూర్యవంశీయపురాణ చూ, రాజు. 1

ఖట్ట్యనూఢుండు, సం. వి. ఆ. పుం అవినీ కుండు: చూ, సముద్రకుండు.

ఖట్టి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. ఖట్ట్యమను తీరగ * చూ, గుక్కోష్ఠ

ఖడ్గీక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. సింహద్వారము నుండల చిన్నవాకిలి. చూ, పక్షద్వారము: చూ, వాకిలి. 1.

ఖడ్గము. సం. వి. ఆ. పుం, న. లఘుత్వణము: చూ, తృణము. 1

ఖడంపు. సం. వి. ఊ. పుం. రూ-ఖటువు: చూ, మృతశత్యు. (చూ, శవయానము.)

ఖడ్గకోశన్యాయము పా ఒజుచూవి కత్తికలదని బడిసి పాటిపోయినరీతి

ఖడ్గకోశము సం. వి. ఆ. పుం. కత్తియొఱ. చూ, ప్రాచ్యకారము.

ఖడ్గటము సం. వి. ఆ. న. వెద్దలెల్లము. చూ, తృణము. 1

ఖడ్గపత్రియు సం. వి. ఆ. పుం. చెఱు: చూ, రసాలము. 3

ఖడ్గపీఠానకము సం. వి. ఆ. న. రూ-ఖడ్గపీఠా నము. కత్తియొఱ చూ, ప్రాచ్యకారము

ఖడ్గపీఠానము. సం. వి. ఆ. న. -వై -

ఖడ్గబంధము పా శబ్దాలంకారములలో నొకటి. చూ, శబ్దాలంకారములు. (చూ, హేతువు 2, అలంకారము 3)

ఖడ్గము. సం. వి. ఆ. న. 1 ఖడ్గలోహము. చూ, లోహము. 1, పుం 2 = కర్ణ విష్ణునికత్తి.

ముప్పదియంగుళములకంటె నెక్కువైనకత్తి. (దేవతలను సంతోషపెట్టునది) చూ, రిష్టి 2'

3 = కటిక మెకము. ఖడ్గమునెడు మృగము చూ, శరభము. 1, 4. ఖడ్గమృగము కొమ్ము

చూ, శృంగము. 1, 5 చోరమను గ్రంధ్యము. చూ, రాజార్ణము. 6. చేపపిల్ల. చూ, మత్స్యము 1, అం. 7. కటారి, ముప్పది

రెండాయుధములలో నొకటి చూ, ముప్పది రెండాయుధములు (చూ, బాణము 1.)

ఖడ్గారీటుము. సం. వి. ఆ. పుం. డాలు: చూ, హరిగ.

ఖడ్గారీటుండు. సం. వి. ఆ. పుం. అసిధారా వృతము గావించువాండు

ఖడ్గి సం. వి. నె. పుం. 1. ఖడ్గవ్యూహము: చూ, రూ-ఖడ్గము, 8; విజా. 2. కత్తిగలవాఁడు. అసికుండు, (తే. పు:—కటారికాఁడు, కత్తి కలాఁడు; 8. పూర్వ జైసవిశేషము. చూ, బుద్ధుఁడు. 1.

ఖడ్గికము. సం. వి. అ. పుం. గణపాలవైఁ గల నురుగు: చూ, పాలు. 1

ఖడ్గికుండు. సం. వి. అ. పుం. దళపతి: చూ, నైసికుండు.

ఖడ్గుండు. సం. వి. అ. పుం. బుద్ధశిష్యభేదము చూ, బుద్ధుఁడు. 1

ఖడ్గుతము సం. వి. అ. న. 1. గొలుసుల చేష్టాడు: చూ, స్వరము. 2, 2 ఆయుధ ములచేష్టాడు చూ, స్వరము. 2.

ఖతమలము. సం. వి. అ. పుం. 1. ధూమము చూ, పొగ, 2. మబ్బు చూ, మేఘము 1.

ఖతిలకము. సం. వి. అ. పుం. వెలుఁగుతేఁడు. చూ, నూరుఁడు.

ఖత్తు. హిం. వి. 1. రీతి, 2 ఉత్తరము, వా. వి. 8 జేత "ఇద్దఱుఁడు ఖత్తుకలిసివది."

ఖదాయతీబ్రాహ్మణులు పా ఘోరరబ్రాహ్మణులు లోకానోకతేగవారు. వీరు ఋష్యదులు యజుశ్వేదులునై ఆపస్తంబకాపీతకీ కాశ్యా యన నూత్రియులు ఖేడాజిల్లాలోని నాత్ర కగట్టననుండు ఖదాయతీపురమువల్ల వీరికీ పేరు కలిగినది. చూ, బ్రాహ్మణులు

ఖదిక. సం. వి. అ. స్త్రీ. బ. పేలాలు చూ, సాదము (1).

ఖదిర. సం. వి. అ. స్త్రీ. ముడుకగుఁదాపుర *: చూ, సోఁకుడుముడుఁగు. (ఖదిరమువలె నూత్ముపత్రముగలది.)

ఖదిరము సం. వి. అ. పుం. =కదిరము. రూ-ఖది లము సేంద్రీ*. చూ, వెలిసేంద్రీ (కంపు సేంద్రీ అనియు.)

ఖదిరవల్లి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. కోరింద *: చూ, ముచుపత్రీ.

ఖదిరాసారము. సం. వి. అ. పుం. చూ, ఖది రము *.

ఖదిరి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ: చూ, రూ-ఖదిర

ఖదిరిక. సం. వి. అ. స్త్రీ. లాతు: చూ, లక్క.

ఖదిరుండు. సం. వి. అ. పుం. ఇంద్రుఁడు చూ, నేలుపు తేఁడు.

ఖదిరోద్భూతము సం. వి. అ. పుం. కవితా చూ, రంగదము. (కవితాచేట్టుఅని తిందలు)

ఖదిరోత్తము. సం. వి. అ. పుం. తిల్యకమును గంధ ద్రవ్యము: చూ, రాజార్ణము

ఖదిలము సం. వి. అ. పుం: చూ, రూ-ఖదిరము.

ఖదూరవాసిని సం. వి. ఈ. స్త్రీ. బుద్ధశక్తి విశే షము చూ, బుద్ధుఁడు. 1.

ఖద్ది తే. వి. బలము. స్వా 4, ఆ 8 చూ, శక్తి 1.

ఖద్వ్యుతము. సం. వి. అ. పుం: చూ, రూ-ఖద్వ్యో తము.

ఖద్వ్యుతుండు. సం. వి. అ. పుం. రూ-ఖద్వ్యో తుండు చూ, నూరుండు

ఖద్వ్యోతనుండు. సం. వి. అ. పుం. —వై.—

ఖద్వ్యోతిము సం. వి. అ. పుం. 1. మిణుఁగులుంఁ బురువు చూ, పురుగు, 2. మబ్బు: చూ, మేఘము. 1.

ఖద్వ్యోతుండు. సం. వి. అ. పుం: చూ, రూ- ఖద్వ్యుతుండు.

ఖనకము. సం. వి. అ. పుం. రూ-ఖానకము. 1. ఎలుక: చూ, మాషికము, 2. పంది తొక్కు: చూ, మాషికము; 8. త్రోవ:చూ, మార్గము. 1.

ఖనకుండు. సం. వి. అ. పుం. 1. ఉప్పరవాఁడు (తే.ప):—ఉప్పర-రూ-ఉప్పరవాఁడు—ఉప్పరి,

2 కన్న ప్రదాంగః చూ, ప్రుచ్చు. 1; 8. చిత్త తత్వము నెఱిగినవాఁడుః చూ, విద్వాం సుఁడు, విణ 3. ఖాతకుఁడు చూ, త్రవ్యైదు వాఁడు

ఖననము. సం. వి. ఆ. న చీల్చుటః చూ, విదా రణము. 1.

ఖనాల పా. నేపాళజీకపు బ్రాహ్మణులలో నొకతెగవారః చూ, బ్రాహ్మణులు.

ఖని సం. వి. ఇ. శ్రీ. = గవి. రూ-ఖాని. రత్నములు, లోహాదులు పుట్టెనుచోటు. చూ, భూమి. 1.

ఖనిజ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. గనియందుఁబుట్టినవెండి. చూ, లోహము 1.

ఖనిజము. సం. వి. ఆ. పుం గనియందుఁ బుట్టిన బంగారము చూ, లోహము. 1.

ఖనిత్రము. సం. వి. ఆ. న 1 గడ్డపాఱ చూ, ముద్దరము, 2 గుడ్డలి* చూ, ముద్దరము, 3. = గునపము; చూ, ముద్దరము.

ఖనిత్రి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. గడ్డపాఱః చూ, ముద్దరము.

ఖనికాజలము సం. వి. ఆ. పుం మంచు చూ, హిమము

ఖపుటుఁడు సం. వి. ఆ. పుం 1. ఆన్నమాకు లోకబెట్టుకొనక చేతబెట్టుకొని భుజించు వ్రాతముగలవాఁడు చూ, వ్రాతి 2, 2 క మ్మెర దిచ్చ మెత్తుకొని తినెడి తపసి చూ, ముని. 1.

ఖపురము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 = జీబర. పోక జీబరః చూ, పోక, 2. పోకమాని * చూ, పోక, 3. నిర్వాసము: చూ, మానిని ఒంక, 4. నాగమువై * చూ, ముస్కము, 5. తెల్లకల్లి * చూ, వెల్లుల్లి; న. 6 దైవ పురము: చూ, జీకము; 7 అనకము (చూ,

మృదంగము, 1) చూ, వీణ. 8. ఘటము: చూ, భాండము 8.

ఖపురుఁడు. సఠ విణ. మాంద్యుఁడు: చూ, సోమరి.

ఖభ్రాంతి సం. వి. ఇ. పుం. చిల్ల * : చూ, సల్లకి.

ఖమణి. సం. వి. ఇ. పుం వెలుఁగుఁజేఁడు* చూ, నూర్పుఁడు.

ఖమాలనము సం. వి. ఆ. న. కనకపాటు: చూ, ప్రమీల

ఖమాలి సం. వి. ఇ. శ్రీ. జలత్పణము*. చూ, తృణము. 1.

ఖమాలిక. స. వి. ఆ. శ్రీ. — మై. —

ఖయ్యలు పా వర్ణ ప్రభవ ద్వివీయవర్ణములు, (వ్యాకరణము.)

ఖర. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. డావరడంగి* చూ, జీవతాళము, 2 నీలి * . చూ, రంజని, ఆం. 8

ఖరకరుఁడు. సం. వి. ఆ. పుం చూ, ఖమణి.

ఖరకుటి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. మంగలియిల్లు చూ, సడనము. 1.

ఖరకోణము. సం. వి. ఆ. పుం. తీతువుపిట్ట* చూ, తీతువు.

ఖరక్వాము. సం. వి. ఆ. పుం. — మై. —

ఖరగంధ సం. వి. ఆ. శ్రీ. జిజిలికావీణ * : చూ హాస్యగ జేషుక.

ఖరగృహము సం. వి. ఆ. న చూ, ఖరకుటి

ఖరగ్రహము సం. వి. ఆ. న — మై. —

ఖరఘాతనము. సం. వి. ఆ. పుం: చూ, నాగకే సరము * .

ఖరచ్చదము. సం. వి. ఆ. పుం 1. వెద్దపేయ*. చూ, శాకాటము, 2 తృణవిశేషము* చూ, తృణము. 1, 8 గుడ్డగూబ. చూ. సకింపు)

బులండు ౩ కుండు త్తెల్లు * : చూ, శరము ఖరసియిము. సం. వి. ఆ పుం: చూ, పావు
 (చూ, త్తెల్లుము. 1.)
 ఖరజము. సం. వి. ఆ. పుం. రూ-కరజము, గోరు.
 చూ, నఖము.
 ఖరణము. సం. వి. ఆ. శ్రీ రూ-ఖరణసి, వాడి
 ముక్కగలయాడుది. చూ, శ్రీ.
 ఖరణసి. సం. వి. ఈ శ్రీ. —వై.— (రూ-
 ఖరణస-ఖరణసి)
 ఖరణనాడు. సం. వి. ఈ. రూ-ఖరణనాడు; చూ,
 వాడిముక్క-వాడు.
 ఖరణ్యంసి. సం. వి. న్. పుం. శ్రీ రాముడు
 చూ, రాముడు
 ఖరనాదిని. సం. వి. ఈ. శ్రీ. రేణుకయను
 గంధద్రవ్యము చూ, రాజారము.
 ఖరపత్రి. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 కాఘోట *
 చూ, బరివెంక, 2. ఖరబుసము * చూ,
 మరువము.
 ఖరపత్రికము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. యానవాళ
 శరము *. చూ, త్తెల్లుము 1, 2. వాననగల
 యొకానొక చెట్టు చూ, మరువము
 ఖరపత్రిము. సం. వి. ఆ. పుం. రూ- -వై -
 ఖరపత్రి. సం. వి. ఈ శ్రీ. గోబిహ్వ * చూ,
 దార్మిక
 ఖరపత్రిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. చేత రాసి * చూ,
 శకల
 ఖరపాత్రము. సం. వి. ఆ. న. లోకపాత్రము
 చూ, పాత్రము. 6
 ఖరపాదాఢ్యము సం. వి. ఆ. పుం చూ,
 వెలగ *.
 ఖరత్రంస్వరము సం. వి. ఆ. పుం బిడ్డలులేని
 విధనముగుటకు గుణుతు * చూ, లక్షణము 1.
 ఖరపుష్ప సం. వి. ఆ. శ్రీ: చూ, వాయిట *.
 ఖరభ్రుష్పము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, మర
 వము *.

రము.
 ఖరబుసము. సం.వి. ఆ. పుం: చూ, మరువము*.
 ఖరమంజరి. సం. వి. ఈ శ్రీ. ఉ. భ. రేను * :
 చూ, శైఖరికము.
 ఖరము సం. వి. ఆ. పుం. 1 గాడిద: చూ,
 రాసభము, 2 కంచెరగాడిదె చూ, రాస
 భము, 3. తేనె చూ, మధువు. 5, 4 ఎండు
 పోక చూ, పోక, 5 దేవతాడి * చూ,
 దేవతాళము, 6. రెండు దర్బలు * చూ,
 త్తెల్లుము. 1, న 7. పదను చూ, వాడిమి
 8. రూ-ఖరము వేడి చూ, వేడిమి,
 విణ. 9. =కర తీక్షణమెనది, తీవ్రమెనది.
 ఖరరోమ. సం. వి. న్. పుం. ఖరరోమ యను
 దేవయోనినర్పవిశేషము * చూ, సర్పము.
 ఖరలము సం. వి. ఆ. న. సాముచేయు గరిడి
 సాల చూ, సదనము. 1.
 ఖరపుండు సం. వి. ఆ. చూ, ఖర్బుండు.
 ఖరవృక్ష సం. వి. ఆ. శ్రీ. తీలుగు * చూ,
 స్వర్ణపుష్పి.
 ఖరశబ్దము సం. వి. ఆ. పుం చూ, లకుముకి
 ఖరకాకము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, బారంగి *.
 ఖరసాణము అం ఏబదియాలు చేశములలో
 నొకటి చూ, చేశము
 ఖరసోందము. సం.వి. ఆ. న. చూ, ఖరసాత్రము.
 ఖరస్కంధ సం. వి. ఆ. శ్రీ. వేవేడు * చూ,
 మధుఖర్జురిక.
 ఖరస్కంధము సం. వి. ఆ. పుం చూ, మారటి *
 ఖరస్వర సం. వి. ఆ. శ్రీ. గంధవతి * చూ,
 వనబల్లి
 ఖరాంశువు సం. వి. ఉ. పుం చూ, నూయ్యండు
 ఖరాగరి సం. వి. ఈ. శ్రీ. రూ-గరాగరి చూ,
 వేవతాళము *.
 ఖరాగా. హిం. క్రి. విణ. సరిగా, స్థిరముగా.

ఖరాబ్జాంబరకము. సం.వి అ. న. వైదూగ్యమణి: ఖరా, రత్నము 1.
 ఖరారము. సం. వి అ. పుం. కొరడా. చూ, మునిశోల. 2
 ఖరారం. వా వి. ఏర్పాటు.
 ఖరారనామా. వా. వి. ఏర్పాటుపత్రము.
 ఖరాశ్వ సం వి ఆ శ్రీ. 1. ఓమము చూ, యవాని, 2. మయూరశిఖ * చూ, పూతిక రజము
 ఖరాశ్వస్వామము. పా చూడగా గుఱ్ఱము గాడిదెయ్యెనరీతి.
 ఖరాహ్యము సం వి. ఆ. న. ఆజమోద చూ, యవాని.
 ఖరీఖలము. సం వి. అ. పుం 1. పందెపుజూద ము చూ, వ్యవహారము. 4
 ఖరీఖలుండు. సం. వి.అ పుం చూ, క్రీడాద్యోతుండు.
 ఖరీచు వా వి. వెల (బాలచందోదయచును నిఘంటువు) చూ, వెల
 ఖరుండు. సం. వి. ఆ పుం. 1. ఖరాసురుండను రక్తనుండు: చూ, రాక్షసుండు 1, విణ. 2 జీతగాండు చూ. నేవకుండు, 3. వాడిమి గలవాండు, 4. వేడిమిగలవాండు
 ఖరురము. సం వి. ఆ పుం గోర చూ, నఖము.
 ఖరులు. పా ఖమ్ములు, కరులు(వ్యాకరణము)
 ఖరువు. సం. వి ఉ పుం 1. చూ, శివుండు, 2. గుఱ్ఱము చూ, హయము; 3. బ్రాహ్మణ శ్రీయొక్క గర్భము చూ, భ్రాహ్మణము. 1, 4=కోతి చూ, పల్లు. 2, 5 వాడి చూ, వాడిమి, 6 గర్భము చూ, హంకారము, 7 చూ, వాయువు, విణ 8 తెల్లనిది: చూ, వర్ణము. 6
 ఖర్ప. వా వి. వెచ్చెము, వ్యయము,

ఖర్పవు. సం. వి ఉ. శ్రీ. 1. = గజ. తీటుచూ, విదర్శక, 2. ఒకానొక పురుగు-చూపురుగు; 3. చిట్టేందు*: చూ, మధుఖర్పూరిక; 4. మెఱు పు చూ, విద్యుత్తు 1 (చూ, ఎలక్ట్రిక్) ఖర్పూరము. సం వి అ. న. 1. వెండి: చూ' లోనాము 1, పుం. 2. కేలు చూ, వృద్ధి కము.1, 3. = కజ్జరము-గజ్జరము. రూ-ఖర్పూరి. వేరీచు * చూ, మధుఖర్పూరిక (ఖర్పూరపు పండు అని వాడుక) (నరములకు బలము నిమ్మచు రక్తవైత్యము రక్తక్షయ తగ్గించును. కాఫీగా వాడెదరు);బ. 4. ఒకరకము ధాన్యము చూ, ధాన్యము, 5. బొబ్బరి*: చూ, శాకపుష్పము.
 ఖర్పూరి. సం వి ఈ. శ్రీ. 1. చిట్టేచు * చూ, మధుఖర్పూరిక, 2 సేలతాడు * చూ, హిరణ్యపుష్ప
 ఖర్పటము. సం వి. ఆ న. 1. పాలెము చూ: దేశము, 2. కొండవొసవాళియించి యుండెడు పల్లె చూ, దేశము; 3. కమ్మరి వడ్లంగి లోనగువారిపల్లె' చూ, దేశము, 4. నన్నూలు గామములుగల పరగణాలకు ముఖ్యగామము చూ, దేశము. (ఖర్పటమని కొండలు) ఖర్పరము. సం వి. ఆ. పుం. 1. బిచ్చేమెల్లెడు కప్పెర, రూ-కర్పరము చూ, పాత్రీము 6, 2 కటానాము రూ- కర్పరము చూ, పాత్రీము, 3, 3=కప్పెర. రూ-కర్పరము తల పుత్తె చూ, కల్యము. 1, 4 ఒకరకముబట్ట చూ, వస్త్రము, 5 గొడుగు చూ, ధత్రీము, న 6 మయిలతుత్తము. చూ, రసాంజనము. ఖర్పరి సం వి ఈ. శ్రీ పాలతుత్తము చూ, రసాంజనము
 ఖర్పరీతుత్తము. సం. వి అ న. —పై— ఖర్పరండు. సం. వి ఆ పుం 1 దొంగ చూ, ముచ్చి. 1, 2 ధూర్జుండు చూ, వ్యాధుండు 2, 3. లంకొకాడు. చూ, బిటుండు.

భర్తృము, సం. వి. అ. న. 1. పట్టుబట్టు: చూ, వత్తము; 2. పొరువము చూ, కర్తి. 1; వా. వి. 3. పొగ్గిరబ్బము. "నీభర్తృము అంతే." కోపములో బలకునపుడు కర్తృమనుపదమును భర్తృమని వాడుదురు.)

భర్తృకాండము. సం. వి. అ. పుం పొట్టికణుపుల చెఱకు*: చూ, రసాలము 3.

భర్తృగ్రంధీక్షువు సం. వి. ఉ. పుం -వై- భర్తృటము. సం. వి. అ. న. రూ-కర్వటము చూ, భర్వటము.

భర్తృత్వము. సం. వి. అ. న. పదునాలుగు అంగములు గల నర్తనము చూ, నాటకము 1.

భర్తృము. సం. వి. అ. న. 1. సంఖ్యావిశేషము చూ, సంఖ్య. 1, 2. కులేరునిది చూ, లిప్పి 2, విణ. 3 పొట్టి. చూ, హృస్వము, 4. స్వల్పమైనది చూ, స్వల్పము, 5. అధనుము చూ, హీనము. 1

భర్వాటుడు. వా విణ చూ, ఖలితి.

భర్వాపేక్షితఫలన్యామము. పా. పొట్టివాడు అందనిపంటికీ జేయింజొచ్చిరితి

భర్వగు. సం. విణ. రూ-భరవుడు 1 చూ, వాసుడు, 2. తోడుగుడు చూ, వ్యాధుడు 2

ఖలితి సం. విణ. ఇ చూ, బట్టెలవాడు (ఖలితి అని తి) కాండ శేషము)

ఖలదానము సం. వి. అ. న. కర్ణము. చూ, ఖలము 4.

ఖలపుపు సం. విణ. (ఊ. ఊ. ఉ) కర్ణము నూడ్చుచాడు: చూ, బహుకరుడు.

ఖలము సం. వి. అ. న. 1 వోటు చూ, పానము. 1, 2 నేల చూ, భూమి. 1, 3 = కలుచు దోసము చూ, పాపము. 1, పుం. 4 = కల్లుము పండినపంట యొట్టిడి చెయింపెడితావు: ఖలదానము, ఖాలి(కె.ప) -

కల్లుచూ-కలను. కల్లుము-కర్ణము-కర్ణము; -గలాను; రెద్ది -కర్ణముల సమూహము (సం.ప.)-ఖలిని-రూ-ఖల్యు. 1. జెగురు: చూ, వేణువు; 6. రేమాలము*: చూ, కారముము;

7 ఉమ్మెత్త*: చూ, చాలాపున్నము; 8.

8. ఆధనుము: చూ, హీనము. 1, 9. కూరము చూ, చొరను. 2, 10 తక్కువ: చూ, స్వల్పము.

ఖలయజ్ఞము. పా కర్ణమునందు ధాన్యమును ధర్మముచేయుట. (ఇందువలన నైతు చెట్టునఱకుట, భూమినిదున్నుట, క్రిమికిటకాదులఁజింపుట మొదలగు పాపములచే విముక్తఁడగును.)

ఖలాగార. సం. వి. అ. స్త్రీ గబ్బిలము చూ, తైలపాయిక. 1

ఖలావస్థ. అం గ్రహములకుఁగల అవస్థలు పదిం టిలో నొకటి, (సంచయందున్న గ్రహము ఖలావస్థనుబొందును. = స్త్రీ కలహము, నష్టము. అశుభము కలుగును) చూ, అవస్థలు.

ఖలితి సం. విణ. ఇ చూ, రూ-ఖలితి

ఖలినము సం. వి అ పుం, న = కళ్యాలు చూ, రూ-ఖలినము (రూ- ఖలినము- కలీయము- కలిక-కలివ-కలి-కవి-కవిక)

ఖలిని సం. వి ఈ స్త్రీ 1 రూ-ఖల్య కర్ణముల సమూహము చూ, ఖలము 4, 2 ఖలల సమూహము, 3 మరయనెడు గంధద్రవ్యము*: చూ, రాజార్థము, 4. అక్కోమ్మి* చూ, నేలతాడి

ఖలికము. సం. వి అ. పుం. ఖలికమును చేప చూ, మత్స్యము 1.

ఖలికారము సం. వి. అ. న. అపకారము. చూ, హాని. 2.

ఖలీనము. సం. వి అ పుం. = కళ్యాలు. గుణ్య పుకర్ణము రూ-ఖలినము: చూ, వాగ ఖలీయము సం. వి. అ. పుం. -వై-

ఖలు సం అవ్య. 1. నిషేధము చూ, వడ్డు, 2. వాక్యాలంకారము చూ, హేతువు 2, 3 ఎఱుగనిచ్చయించుట చూ, వాంఛ. 4. డింజిండుచుట చూ, సమాశ్వాసము, 5. దుఃఖించుట చూ, దుఃఖము. 1, 6. కారణము చూ, హేతువు 1; 7. నిశ్చయము చూ: సత్యము. 2, 8. అజ్ఞ చూ, నెలపు.

ఖలుండు. సం వి. ఆ పుం. 1 వెలుంగుత్రేండు: చూ, నూర్పుండు, విణ. 2 దుర్మార్గుండు చూ, వ్యాధుండు 2, 3 నీచుండు చూ, హీనుండు.

ఖలుస్క సం వి. జ్ఞ న చీకటి చూ, మేచకము 1

ఖలురిక సం. వి ఆ స్త్రీ గరిడీపాల చూ, గదనము. 1.

ఖలేకపోతన్యాయము పా కల్పములోఁ బావు రములు వ్రాలి గింజిలు దినుచుండగా వానినిఁ బట్టుటకై యెఱుకలవాఁడు వల వేయఁగా నవి యన్నియు నొక్కమాదగా లేచి వల యెత్తుకొనిపోయెనను రీతి (అన్నియు నొక్క మాదగా లేవనన్న వల మీఁదికి లేవదు.)

ఖలేశము సం. వి. ఆ. పుం చూ, రూ-ఖలిశము.

ఖలేశయము సం వి. ఆ. పుం. —వై—

ఖల్య సం వి ఆ. స్త్రీ. రూ-ఖలిని, కల్లముల సమాహము చూ, ఖలము. 4

ఖల్లము. సం. వి ఆ. పుం. 1 చుర్రము చూ, బెరడు, 2. =గొల్లము. పల్లము, చాల లోఁడు: చూ, రంధ్రము, 1, 3 ఒకరకముబట్ట చూ, వస్త్రము, 4. చాతకము చూ, వానకోయిల, 5 పీఱుండు: చూ, పీఱు, విణ. 6. లోఁతె నది, నిన్నుము: చూ, రంధ్రము. 1.

ఖల్లి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. 1. చాతకోగము: చూ, రోగము. 1; పుం. 2. వస్త్రవిశేషము చూ, వస్త్రము; 3 పల్లము చూ, రంధ్రము. 1.

4. చుర్రము: చూ, బెరడు; 5: చూ, వాన కోయిల

ఖల్లిక. సం. వి ఆ. స్త్రీ. లూఁచెల మూఁడుఁడు: చూ, పాత్రము 6.

ఖల్లిటుండు. సం విణ ఖలితి చూ, బట్టతల వాఁడు

ఖల్లిటుండు సం. విణ —వై—

ఖల్లిఁడు సం. విణ —వై—

ఖల్లము సం. వి. ఆ పుం 1 కందిక: చూ, గుర్మార్గుజము; ఆం 2 భావాధ్యాయప్రమే యములోని జరకీయలు మూఁడింటిలో నొకటి చూ, జరకీయలు.

ఖల్వాట తాళ్ళఫలన్యాయము. పా బట్టతలవాఁ డొకఁడెండవఁ దాళ్ళబాలక తాటిచెట్టు క్రిందికి బోఁగాఁ దాటిపండు వాని తలపైఁ బడెను తల పగిలెను అనురీతి (నిర్భాగ్యుఁ డొక్కడికి పోయిన వాపదలు నక్కడకే పోవును)

ఖల్వాట బిట్టియ న్యాయము. పా నీడ నశే షించి బట్టతలవాఁడు మారేడుచెట్టు క్రిందికి రాఁగా కాయ నెత్తిమీఁదఁ బడి నెత్తి చిల్లి పడినరీతి.

ఖల్వాటుండు. సం. విణ (ఆ ఈ. ఆ.) చూ, బట్టతలవాఁడు.

ఖవల్లి సం. వి ఈ స్త్రీ. ఆకాశవల్లి* చూ, పద్మము 1

ఖవేదాంశ. ఆం యేదేశవర్ణలోనిది యొకటి. లగ్నమును నలువది గమభాగములు చేయుటకే ఖవేదాంశయని పేరు. ఖవేదాంశ కనుఁగొన వలసిన గ్రహమేలగ్నమునం దెన్నవ భాగము నందున్నదో దెలిసికొనవలెను అట్లు గ్రహ మున్న రాశి యొకరాశి యైనయెడల మేషు దిగను, యుగ్మరాశియైనయెడల వృషభాది గను, గ్రహమొక గమభాగమున్నదని గనుఁ

గొవలదెనో యన్నవరాళి ఖజేదాంత యోవ
 బడును. ఆ రాశ్యధిపతియే ఖజేదాంతాధిపతి
 యగును: చూ, పోడతవర్ణం.

ఖశ సం. వి. ఆ. శ్రీ. మురఘనుగంధద్రవ్యము:
 యో రాజార్థము.

ఖశము. సం. వి. ఆ. పుం ఖశవనుదేశము. చూ,
 దేశము.

ఖశేటము. సం వి ఆ. పుం. ఖలిశమును చేప
 చూ, నుత్సవము 1.

ఖశ్యాసము. సం. వి. ఆ పుం. గాలి చూ,
 వాయువు.

ఖశ్రుష్టము. సం. వి. ఆ. న. 1 కొద్దియు చూ,
 రోషము, 2 బలాత్కారము' చూ, బల
 వంతము.

ఖసంచాపేపురము సం. వి ఆ న. మేడ చూ,
 సదనము 1.

ఖసము సం వి. ఆ పుం పాప చూ, విడ
 ల్పిక.

ఖసముడు సం. వి. ఆ. పుం చూ, బుద్ధుడు. 1

ఖసర్వణుడు. సం. వి ఆ. పుం. బుద్ధవిశేషము
 చూ, బుద్ధుడు 1

ఖసాత్మజుడు. సం. వి ఆ పుం. రక్క-సుడు
 చూ, రాక్షసుడు. 1

ఖసూచి సం వి ఇ ప్రతిభలేనివాడు.

ఖససము సం. వి. ఆ పుం. = సం సా * చూ,
 సూక్ష్మతండులము

ఖసైసి. సం వి. ఈ. శ్రీ. పుడమి చూ,
 భూమి 1.

ఖస్నాటికము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 మార్కకొం
 తమణి: చూ, రత్నము. 1, 2. చంద్రకాంత
 మణి చూ, రత్నము. 1.

ఖసూరిక. సం. వి ఆ. శ్రీ. సానుకూటము:
 చూ, సదనము 1

ఖా.

ఖాండవము. సం. వి. ఆ. న. ఇంద్రునియొక్క
 ఒకానొక వనము. చూ, కిషిన్దుము

ఖాండికము. సం. వి. ఆ పుం. కుడుము. చూ,
 భక్త్యము.

ఖాండ్యాల. పా. నేపాళ దేశపు బ్రాహ్మణులు
 లలో నొక తెగవారు చూ. బ్రాహ్మణులు.

ఖాఖసము సం వి ఆ. పుం. పిండాలపు:
 చోటకండ * చూ, నూరణము.

ఖాచి. సం. వి ఇ. పుం. పాడె చూ, శవ
 యానము

ఖాజికము. సం వి. ఆ పుం పేలలు, పేల
 పిండి (అనికొండలు) చూ, సాదము (1).

ఖాటము. సం వి ఆ. పుం చూ, ఖాచి

ఖాటి సం వి ఇ. శ్రీ. 1 = కటువు. -వై.-,
 2. కిణము (గాయముపడి కాయగాచినది)
 చూ, కాయ. 2, 3 బాలరకవ సోకవ
 గ్రహము: చూ, భూతము

ఖాటిక. సం. వి ఆ. శ్రీ. చూ, ఖాచి.

ఖాణము. వై వా వి = బాదన గుఱ్ఱము మొద
 లగువానియొక్క యులవలు లోనుగాగల
 భక్త్యము, కౌణము. విజ. 1, ఆ. 128 చూ,
 దాణ

ఖాతకము సం. వి. ఆ. న = గాతము అగర్త
 (రూ-ఖాతిక) చూ, పరిఖ

ఖాతకుడు. సం విజ 1 చూ, తృప్త్యైకువాడు,
 2. అప్పుతీసెడువాడు: చూ, ధనగ్రాహ
 కుడు.

ఖాతము సం వి. ఆ. న 1. పుష్కరిణి (నలు
 చేదరముగాఁ ద్రవ్వినబావి) చూ, సరస్సు. 1;
 పా. 2. గాతము, వివరము. ఇందకు సంబం
 ధించిన కాశ్రుపరిఖాసా పదములు — దీర్ఘ
 కాసిరాపరిఖ, అగ్రతలుఖాతము, చానుసంధి

సలక భాతము. దంతయాలలిలాఖ్య భాతము, అభరతంసక సాలకా భాతము, అశ్వగ్రంథిధర భాతము, మధ్యమమహాభాతము, నాకపుష్పస్త్రి (నాసా)భాతము, పోషణికాభాతము, పశ్చిమ మహాభాతము, అంసక సాలికా పృష్ఠతల భాతము, శంఖభాతము మొ.

భాతభువు. సం వి ఉ పుం అగ్ర ద్ద చూ పరిఖ

భాతా హిం వి. కౌతా

భాత్రీము సం. వి. అ. న. 1 భాతము చూ, సరస్సు 1, 2 భరిత్రీము చూ, ముద్దరము, 3 భయానక రసము, దారణము చూ, రసములు, 4. వసము చూ, విషినము

భాదపండు సం విణ. 1. తినువాండు చూ, భక్షుకుండు, 2 అప్పతీయువాండు చూ, ధన గావ్రాహుండు.

భాదనము. సం వి. అ. న. 1. తినుట చూ, సాపాటు, 2 కాణ. తిండి, భాణము (ప్రశువులదాణ) చూ, సాసాటు, 3. దంతము చూ, పల్ల 2

భాది 3ము సం విణ. తినబడినది చూ, భుక్తము. 2

భాదిరము సం. వి అ పుం. =కవిరి చూ, రంగ దము.

భాదిరవటకము సం. వి. అ. పుం. =కవిరియుండక యిరవడి. చూ, రంగదము.

భాదిరసారము. సం. వి. అ. పుం గోణ్ణి చూ, బందన

భాదుకుండు. సం విణ. జంతువులక జేంపుకుక్క (ఖలుండు): చూ, హింసాలుకుండు.

భాద్యము. సం. వి. అ. న. 1 =కష్టాయము చిటు తిండి చూ, భక్ష్యము.

భాన్ బ్రాహ్మణులు అం మైథిలులలో నొక తెగవారు. వీరు శుక్లయజుర్వేదులు. కాణ్య

మాధ్యందినకాఖలవారు చూ, బ్రాహ్మణులు. (చూ, మైథిలులు).

భానకము సం. వి అ పుం. పందికొమ్మ. చూ, మూషికము.

భాసి. సం. వి. ఇ. ఈ శ్రీ =గని: చూ, దూ-ఖని భానికము. సం. వి అ. న. కన్న పుకత్తి: చూ, రిష్టి. 2.

భానిలుండు సం. విణ. కన్న పుకొంగ చూ, ముచ్చెప్ప. 1.

భాపగ సం. వి. అ. శ్రీ. గంగ: చూ, అంచేల విడిది

భామండు. వా. వి యజమాని. "భామండుల వారిదయి."

భాయము వా వి స్థిరము "మన తేరము భాయము.

భాయిదా వా. వి. కాయిదా. "భాయిదా కొట్టు."

భాయిలా వా. వి. కాయిలా. "భాయిలా మనిషి "

భారి సం. వి. ఈ శ్రీ. పుట్టి నేల. (పుట్టి = ఎనిమిది యకరములు, తెండు పండుములు, నాలుగువీడుములు, 20 తూములు)(ఇద్దము అని కొందఱు.)

భారికము. సం. వి. అ పుం. పెద్దకూడక చూ, శర్కరాంకము.

భారీకము. సం విణ. పుట్టెకు విత్తులు విత్తడగి నది (పాలము) చూ, భూమి 1.

భారీభము. సం. వి. అ. పుం చూ, భారికము*.

భారీవాపము. సం.వి అ పుం చూ, భారీకము. భాలి సం వి ఈ శ్రీ. కళ్లము: చూ, ఖలము 4.

భాసా. వా. విణ స్వంత

భాసావాండు. వా. వి. దాసీపుత్రుండు చూ, కాసా

ఖాళీ. వా వి. ఆకృతిమింపబడనిది, ఉత్తది.
“మాంయుల్ల ఖాళీ.”

ఖి

ఖింఖిరము. సం. వి. ఆ. పుం 1. వారివాల
కము * చూ, రాజార్వము, 2. ఒకరకము
నకమ్: చూ, సృగాలము, 8ి ఖిట్వాంగమను
కివుని యాయుధము చూ, బాణము 1.

ఖిఖి. సం. వి. ఇ. శ్రీ చూ, రూ-కిఖి
ఖిదిరండు. సం. వి. ఆ పుం చూ, చంద్రుండు.
ఖిద్యమానము. సం. విణాతమింపఁజేయునది (రోగ
ము) చూ, రోగము. 1.

ఖిదుగిడు. సం. వి. ఆ పుం చూ, బీదవాండు.
ఖిన్నుము. సం. విణా=విన్ను-విన్నన. భేదము నొం
దినది: చూ, దుఃఖితము.

ఖిన్నుండగు మి. ఆ. కీృ. చిన్నశోవు చూ, విన్న
వోవు

ఖిన్నుండు. సం. విణా 1. ఆమమానముఁ జేసినను
వలన నిశ్చేష్టుండుగా నుండెడు వాండు,
2. కార్యము నిష్ఫలమైసంధువలన దుఃఖించెడు
వాండు చూ, దుఃఖితుండు, 8ి తిరస్క-8ిం
పబడినవాండు చూ, పరిభూతుండు.

ఖిలము సం. విణా. 1 దున్నునిది (నేల) చూ,
భూమి, 1, 2. నికరమైపది, నిర్గు చూ,
సారాంశము.

ఖిలీభంఠము సం. ఆ. కీృ. చెడు చూ,
నశించు.

ఖి

ఖిజ్జాకము. సం. వి. ఆ. పుం: చూ, జేవతా
శము*.

ఖిక్తము. సం. వి ఆ న. సంగీత గమక భేదము.
చూ, స్వరము. 2.

ఖుద్దన వా. కీృ, విణ. స్వంతముగా, ఎదురుగా.
ఖురకము. సం. వి. ఆ. న 1 తెల్లతగరము
చూ, లోనాము 1, పుం. 2 తిల* చూ,
సువ్రల్యం, 8ి. తిల్వకము* చూ, రాజార్వము
ఖురకుటి సం. వి. ఈ శ్రీ. మంగలిపాది చూ,
నాడవము 2

ఖుగణస సం. వి. ఆ శ్రీ. వాండిముక్కల్ గల
యాండుది: చూ, శ్రీ.

ఖురణిసి సం. వి ఈ. శ్రీ. —పై.— (రూ-
ఖరణస-ఖరణిసి)

ఖురణసుండు. సం విణా. న. (ఆ. ఆ. ఆ)
రూ-ఖరణసుండు చూ, వాండిముక్క-వాండు.

ఖురప్రము సం. వి. ఆ పుం ఒకానొక బాణ
ము, చూ, బాణము 1

ఖురము సం. వి. ఆ. పుం. 1=గోరిసె చూ,
వింఖుము, 2 నఖుమనెడు గంధద్రవ్యము *
చూ, రాజార్వము, 8ి గోరు చూ, నఖుము;
4 శేఁగాకు చూ, కోలదళము

ఖురముఖుము. సం. వి ఆ న. బూరగొమ్ము
చూ, వీణె

ఖురళము. సం. వి. ఆ. న.=గరిడీ. గరిడీసాల
చూ, సదనము. 1.

ఖురలి. సం. వి. ఈ శ్రీ. 1=గరిడీ చూ,
సాము. 8ి. (శ్రీ-నపుంసకమని కొందఱు),
2 =గరిడీ గరిడీసాల (రూ-ఖురలిక-ఖురళము-
ఖరూరిక) చూ, సదనము 1, 8ి కాస్తాృ
భ్యాసము చూ, యోగ్య.

ఖురలికారంగ ప్రసంగము. అం. ధనుశ్చేదము
లోని ప్రమేయములు నలుబదియొటింటిలో
నొకటి చూ, ప్రమేయములు.

ఖురాకము. సం. వి. ఆ. పుం ఒకానొక మృగము
చూ, మృగము. 1.

ఖురాలకము. సం. వి. ఆ. పుం.=గోరక. ఇసుప
బాణము: చూ, బాణము. 1.

ఖురాలికము. సం. వి. అ. పుం. 1. —వై—

2. తలగడ: చూ, లోడు.

ఖురి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. గుణ్ణుపుపరుగులో నొక విధము చూ, వాయము

ఖుర్దనము. సం వి. అ. న రూ-కుర్దనము-కుర్దనము కీర్తిడ చూ, విలాసము. 1.

ఖులాసా వా. వి. రూ-కులాసా. 1. నెచ్చుది, ఆరోగ్యము. "మీరు ఖులాసా కలిగినదా?"

2. కుశలము. "మీరు ఖులాసాగానున్నారా?"

3. ఆనందము. "నాకు ఎంతో ఖులాసాగా నున్నది" (ఇత్యాదులూహ్యంబులు.)

ఖుల్లకము, సం. విణ. = గోఆకము. తుల్లకము, ఆల్పము చూ, స్వల్పము.

ఖుల్లకుండు. సం విణ. చూ, హీనుండు.

ఖుల్లవము. సం వి అ. పుం. తోశ్రవ. చూ, మార్దము 1

ఖుల్లస్సు. వా వి చూ, రూ-కుల్లస్సు.

ఫి

ఫేంఖాణము. సం. వి అ. పుం. గుణ్ణము చూ, వాయము

ఫేగమనము సం. వి. అ పుం కాలకంఠపక్షి చూ, వ్యామూర్తిము.

ఫేచరము సం వి. అ పుం 1. = కేసరి. గిసరి చూ, సింహము, 2 పాచదము చూ, పాచదసము, న. 3. కాసీసపర్వతమునక బుట్టిన ధాతువు, విణ. 4 అంతరిక్షమందు సంచరించునది

ఫేటకము సం వి. అ పుం, న 1 = కేడెము రూ-ఫేటము డాలువాలు చూ, హరిగ, 2 ఒకాకాక గాఢము. (1-2 అర్థములు నపుంసకములనిశ్చరత్వాకరము) చూ, దేశము, పుం. 3 తెనుడ చూ, న్లేవ్యము.

ఫేటము సం. వి అ. పుం, న. 1. పంటకాంపు లుండెడు పల్లె చూ, దేశము, 2. వర్తకులుం

డెడు పేట: చూ, దేశము, 3 రూ-ఫేట కము = కేడెము డాలువాలు: చూ, హరిగ; 4 తెనుడ, చీమిడి (అనికొండలు). చూ, న్లేవ్యము, 5. వృగయ చూ, వేట. 8; 6. చర్మము చూ, బెరడు, పుం. 7. కపటము: చూ, వ్యాణము. 1, 8 పటికబెల్లము: చూ, బెల్లము. 1, 9 నూర్యాది: చూ, రాహువు. 1; 10 పిట్ట చూ, పక్షి; 11. దయ్యము మొదలగునది చూ, భూతము. 2, 12. బలరాముని గదాయుధము: చూ, బాణము 1, విణ. 18 అధవము: చూ, హీనము. 1.

ఫేటుండు సం. విణ. 1. అల్పండు చూ, హీనుండు 2. దూఱించుడినవాండు చూ, వ్యాధుండు. 2.

ఫేడావాలరను బ్రాహ్మణులు పా ఘోరర బ్రాహ్మణులలో నొకతెగవారు. వీరు యజ్ఞా శ్చేదలు బోధాయనఖాదిరాది గృహ్యము త్రములవారు చూ, బ్రాహ్మణులు

ఫేదము సం వి. అ. పుం శోకము చూ, చుఃఖము.

ఫేసనము సం. వి. అ పుం. వానప్రస్థునకు నొక యాశ్రమములోని ఢేదము' చూ, వాన ప్రస్థము (చూ, ఆశ్రమము 2)

ఫేయము. సం. వి అ. న. 1. అగడ్త' చూ, పరిభి; 2 నీళ్లుపాటుతుండు గట్టిన ఆనకట్ట చూ, సేతువు. 1

ఫేర. సం. వి. అ స్త్రీ రూ-ఫేల. కీర్తిడ చూ, విలాసము 1

ఫేల. సం వి అ. స్త్రీ. —వై—

ఫేలకము. సం వి అ. పుం 1. చిడ్డ చూ, శిశువు, 2 పుట్ట చూ, పట్టికము, 3 = క్షుల్లా య. చూ, వస్త్రము, 4. పోకచిప్ప చూ, పోక.

ఫలి. సం. వి. ఇ. శ్రీ. 1. బల్లము చూ, బాణము, 1, 2. పక్కి. చూ, పక్షి, పుం. 3: చూ, నూర్యుడు.

ఫై

ఫైది. వా. వి. చూ, కైది
ఫైదు. వా. వి. చూ, కయిదు-కైదు.

ఫో

ఫోడకకర్ణము. సం. వి. అ. స. ప్రాకారగృహము చూ, సదనము 1.
ఫోడుడు. సం. విణ. కుంటివాడు చూ, నూర నూతుడు
ఫోరుడు సం. విణ. —వై.—
ఫోలకము సం. వి. అ. పుం 1=మల్లాయ చూ. వశ్రము, 2 పోకవిప్ప చూ, పోక, 3 పుట్ట: చూ, వర్మికము, 4. నాకము చూ, స్వర్ణము.
ఫోలుడు సం. విణ చూ, ఫోడుడు.
ఫోల్కుడు. సం వి అ. పుం అంగారకుడు చూ, రావూపు 2

ఫి

ఫి సం. వి. అ. శ్రీ. భ్యాతి: చూ, యశస్సు

ఫ్యా

ఫ్యాతము. సం విణ. వాసికొక్కనది చూ, యశస్సు.
ఫ్యాతి. సం. వి ఇ. శ్రీ. 1 వాసి: చూ, యశస్సు; 2. పొగడిక: చూ, స్తోత్రము.

భ్యాతుడు. సం. విణ. ప్రసిద్ధికొన్నవాడు చూ, విశ్రుతుడు.

గ

గ ఒకయక్షరము సం. వి అ. పుం. 1 సరిగప పదని స యను సప్త స్వరములలో మూడవ యక్షరమగు "గ" అనునది గాంధారస్వరాధారము చూ, స్వరము. 2, 2. గంభర్యుడు, జీవ యోనివిశేషము: చూ, జీవలావిశేషము, 3 విఘ్నేశ్వరుడు: చూ, వివాయకుడు. 1; 4. గానము: చూ, స్వరము. 2, అ. శ్రీ. 5 లో: తు లేకపోవుట, 6 సంతోష వా క్య ము చూ, శబ్దము 2 అం 7 కంఠ్యములలో నొంటి చూ, కంఠ్యములు. గమ్. సం వి అ స గీతము చూ, స్వరము. 2
గంగ సం వి. అ. శ్రీ. 1. గంగానది (చారశిరస్సు) వలన భూమినిం బొందినది) చూ, నది. 2 జీవ తాశ్రీ చూ, వేలుపులు 2, 8 గౌరి చూ, పార్వతి 1, జీ. విణ (1) పూరింపడగినది. "గంగగోవు" మొ చూ, సత్తు, (2) గొప్పది "గంగరావి" మొ చూ, విపులము
గంగక సం వి అ. శ్రీ. గంగానది చూ, నది గంగవిప్పలు. జీ వి బ. దృఢకర్షణములు.
గంగడోలు జీ వి. ఆవులకును, ఎడ్లనును మొదలైనద ప్రేలాడెడు లోలు చూ, సాస్తు
గంగనమ్మ. ద్వ వి రూ గంగమ్మ-గంగానమ్మ ఒకానొక గ్రామజీవత చూ, మహాత్మి 3
గంగమయిలావు. ద్వ వి (గంగమయిల + ఆవు) నలుపును పసుపును గలిపిన వర్ణముగల ఆవు చూ, ధేనువు.
గంగమ్మ. ద్వ. వి. (గంగ + ఆమ్మ) చూ, రూ-గంగనమ్మ.
గంగరావి. జీ. వి. బ్రహ్మచారువు*: చూ, రావి.

గంకరేగు. వై వి. = కర్కంధూ. పెద్దరేగు*.

చూ, లివచము. (రూ-గంకరేను) (దేశ్యమని శబ్దతాత్పరము.)

గంకరేను. వై. వి. = —వై. —

గంకలు. అం. పంచగంకలు — కావేరి, తుంక భద్ర, కృష్ణవేణి, గౌతమి, భాగీరథి, ఆకాశ గంక మందాకిని, పాతాళగంక భోగవతి

గంక వెట్టి. దే. వి. గంకమ్మ వెట్టి. (బ గంక వెట్టిలు).

గంకాక సం. వి అ. శ్రీ చూ, రూ-గంక

గంకాచిల్లి. సం. వి. ఈ శ్రీ 1 చిల్లివిశేషము* చూ, సల్లకి, 2. చీరపిట్ట చూ, విశ్వక

గంకాజలములు సం వి. అ స 2 కరకము వడ్డు: చూ, ధాన్యము.

గంకాజలవర్తి. అం అను వర్తములు పండ్రెండింటిలో నొకటి చూ, అవనర్తములు.

గంకాజుడు. సం. వి అ. పుం. 1 భీష్ముడు చూ, శాంతవృండు, 2 కుమారస్వామి చూ, స్కందుడు.

గంకాపేయము సం. వి. ఆ పుం గంకాపేయ మను శేష, గలానిలము. చూ, మత్స్యము. 1.

గంకాధరము సం వి అ పుం. 1. ఆకాశము చూ, విన్ను, 2. కొండ చూ, పర్వతము* 3. కైకకూలవరుస; 4 కడలి చూ* సముద్రము

గంకాధరండు సం. వి అ పుం. మిన్నువాంక తాలుపు చూ, శివుండు

గంకాపిత. సం వి ఋ. పుం. భగీరథుండను రాజు చూ, రాజు 1

గంకాపుత్రుండు సం. వి. అ పుం భీష్ముడు చూ, శాంతవృండు

గంకాలవారి. పా. ఈ గ్రంథమును జగన్నాథ పండితుండు రచించెను చూ, కావ్యనాటకములు.

గంకావరణము అం కరణములు నూటయేనిమి దింటిలో నొకటి చూ, కరణములు.

గంకానుతుండు. సం. వి. అ. పుం. చూ, గంకా జుడు

గంకాస్నానము. అం స్నానములు ఏడింటి లో నొకటి: చూ, స్నానములు

గంకాశము. దే. వి. ఇత్రడి రాగిలోనగు వానితో: కేసిన నీళ్ళకొమ్మెర చూ, పాత్రిము. 8.

గంగి దే. వి. 1. బిచ్చేపురాసరులు కృంగారింపి తిసికొనివచ్చెడి యెద్దు చూ, వృషభము, విణ. 2. పూజ్యము “గంగెద్దు.” చూ, సత్తు, 3 యజ్జకర్మమునకు దగినది చూ, యజ్జియము.

గంగిరెద్దు. దే. వి. రూ-గంగెద్దు చూ, వృష భము 1.

గంగెద్దు. దే. వి. —వై. — గంగెద్దులాట. దే. వి చూ, బాలకీర్త.

గంజ సం వి. ఆ. శ్రీ 1 కల్లమ్మెడి యిల్లు చూ, సదనము. 1, 2 గని చూ, భూమి 1

గంజము సం వి అ పుం. న. 1 కణజము గాదె. చూ, పంటనాల, పుం 2 తిరస్కారము చూ, వహీలనము.

గంజి వై. వి = కాంజక ఆస్తరసము చూ: వాదపుడు

గంజిక సం వి ఆ శ్రీ కల్లమ్మెడి యిల్లు చూ, సదనము 1

గంజిగుల్ల వై. వి. నీటిబుగ్గవలె లేచెడి బొబ్బ: చూ, విస్ఫోటము

గంజిలోరక. ద్వ. వి గంజిమూఁదిమూఁగడ చూ, సాదము. (1)

గంజిన వై. వి. 1 = ఖంజపాచ కీర్తిడ ఆం, భా ద్వి కూ 307 గంజినగాలు (దేశ్యమని శబ్దతాత్పరము), 2 = ఖంజన. మంటుబు

గంజినగాలు దే. వి చూ, గంజిన. 1.

గంజా. వై. వి 1. గంజాయి* చూ, జీడగాంజీ,

2. = కళంజ. రూ-గంజాయి- గంజావి*:

చూ, త్రిపురాలిని (కొబ్బరినీటితో కడిగి యెం
డించిన శుద్ధి దీనికీ వియగుడుశా మిళితపసురు)

3=కలంజ. గాంధారి. మత్తువస్తువు. (రూ-
గంజాయి-గంజావి-గంజా-గాంజీ)

గంజాయి వై. వి —వై.—

గంజావి. వై వి. —వై.—

గంజా, జే వి. బజాణు (అప్ర) చూ, దుకాణము

గంట. వై. వి 1= ఘంట (2½ గడియలు, 60
నిమిషములు) చూ, ఘంట 2 = ఘంట.
ఒకానొక వాద్యము చూ, వీణ, జే వి 3
గడ్డిమబ్బు* చూ, తృణము. 1.

గంటకట్టు జే ఆ క్రి గంటయేర్పడినది యగు.

గంటకట్ట జే వి. సస్యగుచ్ఛము. చూ, పొట్టకట్ట.

గంటకట్టు. జే. స క్రి 1 గంట వాయింపు,
వా స క్రి 2. చేచ్చు “వానికీ కలరావచ్చి
గతరాత్రి గంటకొట్టెను.”

గంటము జే. వి. ఆయోలేఖిని, తాటాకుమీద
వ్రాయుటకుపయుక్తమైన యయిక్కు సాధ
నము చూ లేఖిని

గంటలమ్మ వై వి (గంటలు + అమ్మ) రూ-
గంటాలమ్మ ఒకానొక గ్రామదేవత చూ,
మనోలక్ష్మి 8

గంటవేట. ద్వ వి వేటలలో భేదము చూ,
వేట 8.

గంటాలమ్మ. వై వి చూ, రూ-గంటలమ్మ

గంటి. జే వి 1 భేదము చూ, చుఱుము,
2 గాయము చూ, నరకు, వై. వి 8=గప
టికా. రూ-గంట. సజ్జేవైరు.బ. సజ్జేలు, చూ,
సజ్జే (చూ, ధావ్యము)

గంటిపోట్లాటలు. జే. వి బ చూ, బాలకీర్తిద

గంటిలు. జే. వి. బ కర్ణవేదనము చూ, భూష
ణము. 2.

గంటు జే. వి. 1. గనుపు చూ, బుడిపి, 2 దార
ములోనగువానిముడి చూ, ముడి. 2, 3 వెం
డుకలముడి చూ, ముడి. 3, 4 రూకల
ముడి చూ, ముడి. 4, 5 కోపము చూ,
కోపము, 6 ఒకానొక కేళబంధము చూ,
వేసలి, 7. గాయము. చూ, నరకు, స. క్రి
8. గాయముచేయు.

గంటుబారంగి ద్వ వి. డావరడంగి * చూ,
బారంగి. (ఇది కఫము, శ్వాసము, పీనస.
జ్వరము, వాతము వారించును.)

గంటువెట్టు జే స. క్రి (గంటు + వెట్టు)
(కోపముచే మొగము) ముడుచు చూ,
ముడుచు

గంటె జే వి 1 రూ-గంటె-గంటె (ఇను
ముతోఁగాని, ఇత్తడితోఁగాని చేసిన తెట్టు)
చూ, దర్వి 1 (చూ పాత్రము. 6). వై.
వి 2 = చూ, రూ-గంటి 3

గంటెకాము. జే వి ఒకరకము చెట్టు చూ,
వృక్షము

గంటెనము జే వి అస్థిలోక్తి చూ శబ్దము 2
గంట్లకచోరము. జే వి చూ, వ. ద్వంధ *
గంట్లకానుగు. జే వి చూ, శాదస్యము *

గంట్లము జే వి గర్భిణుల కోరిక, దోహదము
చూ, వేవిల్లు.

గండ జే వి చూ, మొగ్గిక్కు-బడి “గండవల
గండదీపము” మొ)

గండచు వై. వి = గండక చూ, హంపీరడం. 2

గండకత్తెర. వై. వి 1. = కంరక ర్తరి. మెడను
కత్తిరించెడి యొకానొక కత్తెర రూ-
గండకొక్కెర: చూ, బాణము. 1, బా.
2. దాటుకళ్ళముగాని కచ్చము. చొవుక్క

మెడకు గండ్రెరచగుల్నికొనుట "అత్తటి దండనేరి కుత్తుకకు గండక తైర పొసంగినగతి గడగడవడంతును." (ధర్మజరాజనాయము)

గండకము, సం. వి. ఆ పుం. 1 = గండ. చేప పిల్ల చూ, మత్స్యము. 1, 2 పర్వతమునం దుండి జాతీనరాయి చూ, రాయి, 3 చూ, శరభము 1, 4 చూ, విఘ్నము, 5 ఆర్ధ చంద్రాకారమైన తలగడ చూ, లోడు, 6 చూ, జోస్యము, 7, చూ, వేణుపాటు 1, 8 సంఖ్యావిశేషము చూ, సంఖ్య. 1, 9. గుణుతు చూ, లక్షణము 1, 10 ఉపాయము చూ, వెరవు

గండకారి సం వి ఈ. శ్రీ. చేంద్ర మడుగుండామర (అని కొందలు)* చూ, వెలి చేంద్ర.

గండకాలి. సం వి ఈ శ్రీ. —మై—

గండకి సం. వి ఈ. శ్రీ. 1. గండకీనిది చూ, నది, ఆం 2 తేత్రము లిరువదినాలుగింటిలో నొకటి చూ, తేత్రములు

గండకుసుమము సం వి ఆ న ఏనుగుకుడము చూ, మదము 1

గండకూపము. సం వి. ఆ పుం. పర్వతము యొక్క వైపుదేశము చూ, పర్వతము

గండక్రియలు. అం కంపితము, కుంచితము, పూర్ణము, తోమము, పుల్లము, సమము. (6)

గండగొడ్డలి. వై వి = కంఠకతారక. రూ. గండగొడ్డలి చూ, మద్దరము.

గండగొడ్డలితాలుపు. ద్వ. వి చూ, పరశు రాముండు

గండడంగు. ద్వ. ఆ. కి. (గండ + అడంగు) 1. పరాకర్మనుసీనుడగు, 2. చేచ్చే వను 4, ఆ. 81. చూ, మరణించు.

గండవల దే వి చూ, గండ గండనూర్వ. సం. వి ఆ శ్రీ. ఒకరకము దూర్వ * చూ, తృణము. 1

గండపెండరము ద్వ. వి. సూర్యులు పండితులు లోనగువారు బిరుదుగా కాలను ధరించెడి యందిను అచ్చ. యు, కాం. 202 (రూ. గండపెండరము- పెండరము- పెండారము- పెండెరము- పెండేరము- పెండెము) చూ, భూషణము. 2

గండపెండారము ద్వ వి. (గండండు + పెండారము) —మై—

గండఫలి సం వి ఈ. శ్రీ. చూ, రూ. గంధఫలి.

గండభేయండము. సం వి ఆ పుం రూ. భేయండము, ఒకానొకపక్షి (పక్షివిశేషమని చెప్పవచ్చునగాని పృషోగములయందు మృగ పర్యాయములలోడకేర్పి చెప్పబడియున్నది. శబ్దరత్నాకరము) ఏనుగులదిండి. చూ, పక్షి

గండమాల సం. వి ఆ శ్రీ గలగండమను రోగము చూ, వృణము

గండము సం వి ఆ. పుం 1 ఏనుగుచెక్కిలి చూ, హస్తీ, 2 చెక్కిలి చూ, లెంప. 2, 8. విష్కంభాది యిరువదయేడు గ్రహయోగములలో నొకటి; చూ, యోగములు. (గండములు.-జలగండము, సర్పగండము మొ.), 4 చూ, శరభము 1, 5. గుండ్రాయి చూ, రాయి, 6 గుణుతు చూ, లక్షణము. 1, 7 గుఱ్ఱపుఅలంకారము చూ, భూషణము. 2. (చూ, హయము). 8 పుండు చూ, వృణము. 9. పొక్కు. చూ, వృణము (చూ, విదర్శిక), 10 నీటిమీఁది బుగ్గ చూ, బుద్ధుడము 1, 11 నఖతృప్తానభేదము. చూ, నఖశుత్రము, 12 చూ, బాంకారము, 13. మూలానఖత్రము మొదలగు దుష్టనఖత్రములు

భాగము, 14 అపాయము: చూ, హాని 2, 15 ఉపాయము చూ, వెరవు.

గండములు. ఆం నాట్యోపయోగమైన యంగములు పందొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, ఆంగము 9

గండగండలు వై వి = గండగండ శూరుల క్షల్ల శూరుండు చూ, హంపీరుండు.

గండరించు దే ఆ. క్రి పుట్టు చూ, పుట్టు 2, పేర్ 2 పుట్టించు చూ, పుట్టు. 2.

గండరులు వై వి. బ = ఖండ. తునుకలు. రూ- గండ్రలు చూ, శకలము 4

గండరపు. జే. వి ఒత్తిరూప మేర్పఱచుటకై తొలిచినయచ్చు చూ, పడియచ్చు

గండవడము వై. వి = గండవడం తెర చూ, వస్త్రము.

గండనెలము సం. వి. ఆ పుం. 1 గొండనుండి భూకంపాదులవలన జాతిన పెద్దతాయి, (కపోలమువలె పెద్దలము నున్నవైన నెలము, పూలమైన నెలము అని గొండలు) చూ రాయి, 2 చూ, పికము, 8 చూ, లలాటము

గండనూచితము ఆం కరణములు నూటయెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, కరణములు

గండాడు ద్వ ఆ క్రి (గండు + అడు) చూ, సంభోగించు.

గండాఠపుబామ్మ వా వి దృష్టిదోషమును పోగొట్టు విగ్రహము ఉ, హరి 1, ఆ

గండాఠి. సం. వి. ఇ. పుం చూ, యుగపత్ర కము.

గండాఠు. జే. వి చూ, బంధనాలయము గండాఠి. సం. వి. ఈ శ్రీ రూ-గుండాల.

1. తీగగణితక: చూ, తృణము 1, 2. గండ దూర్యక: చూ, తృణము 1, 8 తెల్లగణితక: చూ, తృణము. 1, 4 గంధనాపలిక: చూ, సర్వాశీ.

గండావర్తి. ఆం ఆశ్వశాస్త్రమునందలి ఆశుభావర్తములలో నొకటి చూ, ఆశుభావర్తములు

గండి వై వి = ఖండ-గతి. 1. బిలము చూ, రంధ్రము 1, 2 నిట్టి చూ, రంధ్రము. 1: 3 సందు చూ, సరి. 9, 4. పగుళ్లు వారిన సందు చూ, సరి 8, 8 నీళ్లధికముగా వచ్చుట చేత దెగిన చెఱువుకట్ట సందు. రూ-గండిక: చూ, రంధ్రము. 1

గండిక. వై వి = పై — గండివొంగ. ద్వ వి కన్నపువొంగ చూ, ముచ్చెచ్చు. 1.

గండివనము వై వి = గ్రంథిపర్ణము వచ్చాకు* చూ, రాజార్ణము.

గండీరము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. చిట్టికూర* చూ, భండీరము 2, పుం 2 ఏఱువంగ. గురుజీకూర (ఆని గొండలు)* చూ, వంగ, తురుజీకూర* చూ, తురుజీ, 4 వచ్చుము* చూ, రాజార్ణము. 5 జెముడు* చూ, స్తుపి.

గండీరి సం. వి ఈ శ్రీ 1. చిట్టికూర* చూ, భండీరము 2, 2 త్రికంఠకము* చూ, ములు జెముడు, 8 చెముడు* చూ, స్తుపి.

గండీరుండు సం. వి. ఆ. పుం చూ, హంపీరుండు

గండు వై. వి. 1. = గండ పారుషము చూ, శక్తి 1, 2 = గండ. బలము చూ, శక్తి 1, 3 పశుజాతియందు మగది స్వా. 4, ఆ. 58 చూ, పోతు, 4. తిర్వప్పవర్ణమందు నాపచారికము, 5 కష్టము* చూ, దుఃఖము. విణ. 6. ఆసాధ్యము చూ, ముగ్ధయ్య. 7. పెద్దది. "గండు మొగము" మొ: చూ, వివ్రలము.

గండుగోయిల ద్వ. వి పొగరం గోయిల: చూ, పికము

గండుండు. సం. వి. ఆ. పుం చూ, గండీరుండు

గంధంపు. సం వి ఈ. పుం. శ్రీ. తలగడ చూ, లాడు.

గంధూపదము సం. వి ఆ పుం ఎఱ్ఱ. చూ, సర్వము

గంధూపది సం వి ఈ శ్రీ. ఆడు ఎఱ్ఱ చూ, సర్వము

గంధూపము సం వి ఆ. పుం 1 చూ, పుక్కిలిం, 2 చూ, పుడిసిలి, 3 చూ, లొండము చివర.

గంధూపించు సం. స క్రి చూ, పుక్కిలించు.

గండె వై వి = గడ (రూ-గండె-గండె) చేప చూ, మత్స్యము 1

గండోలము. సం వి. ఆ. పుం 1. గుడము చూ, టెల్లము 1, 2 గాగ్రము చూ, సాపాటు, 3 కుచ్చలమీను చూ, మత్స్యము. 1.

గండోలి స. వి ఈ శ్రీ రూ-గండోలి. 1. ఎఱ్ఱతు మెట్ట చూ, భృమరము, 2. = కణుక దురిగ చూ, మఱిక, 3, ఆడు హంస చూ, హంస, 4 భద్రానది చూ, నది, 5 భద్ర ముస్తా* చూ, త్వణము. 1. ఇ 6 శటి.* చూ, వివ.

గండ్ర జే. విణ 1 దుమ్మండు చూ, న్యాగ్రండు 2, 2 వెద్దిది "గండ్రోచీమ" "గండ్రోయిగుక." మొ చూ, విపులము, బ. 3 పరసం దనము స్వా 5, ఆ 17 చూ, పరుసము, వై వి. 4 = ఖండ ఖండములు చూ, శకలము 4, 5 చెఱుపు మొదలగువానిఖండము, గండ్రోక, గనియ-రూ-గనె చూ, సరస్సు 1.

గండ్రోకతైర. వై వి = చూ, రూ-గండ్రోకతైర

గండ్రోగొడ్డలి. వై.వి = చూ, రూ-గండ్రోగొడ్డలి.

గండ్రోచీమ. దే వి. వెఱునల్లచీమ చూ, పిసిలిక.

గండ్రోనూకలు. దే. వి బ. తండులఖండములు (మదుగునూకలు) చూ, నూక.

గండ్రోంచు వై. స. క్రి = ఖండించు; చూ, సెలగు.

గండ్రోక. వై. వి. = ఖండమ్; చూ, గండ్రో. 5.

గండ్రోకలు. వై. వి. బ = ఖండ, ఖండములు; చూ, శకలము. 4.

గత. సం విణ (ఋ ఈ. ఋ) 1 పోవు

వాడు చూ, పాంథుడు; వై. వి. (1) = కంధా మెత్తగాఁ బఱచుకొనుటకై ప్రాచ గుడ్డలనుజేర్చి దట్టముగాఁ గుట్టిన బొంత చూ,

వత్తము, (2) ఎద్దులొనగు వానిమీఁదజేసెడు గంత చూ, వత్తము, వా (3) కండ్లనుఁ గట్టిన

సగంత* చూ, కనుమరుపు, 4. సందుదారి చూ, మార్గము. 1, 5. లిలము చూ, రంధ్రము. 1.

గంతక్యము సం. విణ పొందఁదగినది. చూ, లభ్యము 1.

గంతపుండ. సం. విణ పోఁదగినవాఁడు చూ, బాటసారి

గంతు దే వి 1. దుముకు చూ, లంఘ.

2. అశ్వశ్రీతివిశేషము. ఆం, భా.ద్వి 198 చూ, హయము

గంతుకొను దే ఆ క్రి. 1 దుముకు చూ, లంఘించు, 2 చేచ్చు సా. 1, ఆ. 107* చూ, మరణించు

గంతులు. ఆం. (చూ, అడుగులు) (భావాభ్యా

యప్రమేయములొని పాదక్రియలు తెలుఁగు వాడుకయందు సాధారణముగ అడుగులు, అడవలు, గంతులు అనుచున్నారు. విశేష

ముగ నైన కుప్పీలు, వేరెములు, ఆల్లీలు, మొగ్గలు, మెఱుములు మొదలుగ వాడుచున్నారు.)

చూ, పాదక్రియలు.

గంతుపు సం వి ఈ పుం. చూ, గంతవ్యుఁడు.

గంతీర సం. వి ఈ శ్రీ గాడీ బండి; చూ, శకటము. 1.

గంతీరభము సం. వి ఆ. పుం. —వై. —

గండకము. వై. వి. 1 = గంధకము. చూ, సౌగంధికము. 4, 2 = గంధకము. అగరుచూసక చూ, చందనము.

గండపటక. వై. వి. = గంధపట్టా చందనలేపనము. (రూ- గండపట్టె- గండపట్టె) చూ, భూత. 8

గండపట్టియ వై. వి = 1 — వై. —, 2 = గండపట్టికా తలపుమీదననుచ్చుడు యద్దుకొయ్యి. రూ- గండపట్టె చూ, స్కంధపట్టిక.

గండపట్టె వై. వి = — వై. —

గండపుగొండ. వై. వి = గంధకుండ (గండము + కొండ) మలయపర్వతము (ఇట్లు గండపు మల ము.) చూ, పర్వతము

గండపుగొండ తెంకి. ద్వ. వి. గాలి. ఆం. పదా. కుర. 88 చూ, వాయువు.

గండపుబొడి. ద్వ. వి (గండము + పొడి) కొన్ని గంధద్రవ్యములజేర్చి చేసినపొడి చూ, బుక్కా (చూ, కురుము)

గండపుకుడక. ద్వ. వి. చందనముంచేకొన పాత్ర చూ, కుడక. (చూ, పాత్రము 6)

గండపుమానిన. ద్వ. వి. (గండము + మానిన) చూ, చందనము *

గండపొడి. ద్వ. వి. (గండము + పొడి) చూ, రూ- గండపుబొడి- గండవొడి

గండపమ్మనది అం కామశాస్త్రములోని దూతీ చతుష్టయమునందలి మూడవదానిలోని పదు నార్దరీలో నొకతె చూ, దూతీ చతుష్టయము. గండమాదనము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, రూ- గంధమాదనము.

గండము. వై. వి. = గంధః చూ, వాసన

గండరగోళము వా. వి కంధరాగోళము. రూ- గండరగోళము. 1. అల్లరి చూ, రిద్దు 2. 2. చేప్పుడు: చూ, స్వరము. 2, 8. కలకల భ్వని. చూ, స్వరము. 2.

గండవొడి ద్వ. వి చూ, రూ- గండపుబొడి

గండసరులు. ద్వ. వి. బి కరకమువద్దు చూ, ధాన్యము.

గండపట్టియ. వై. వి. = గంధపట్టికా- చూ- రూ- గండపట్టియ. 2.

గండపట్టె వై. వి = — వై. —

గండరగోళము వా. వి చూ, రూ- గండరగోళము.

గంధ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. సంవెంకమొగ్గ చూ, సంవెంక, 2. శటిక చూ, విష, 8. పరి మళము చూ, వాసన

గంధకత్పణము సం. వి. ఆ. న కామంచిగడ్డిక చూ, త్పణము. 1.

గంధక భస్మము. అం. బి కరకము జైషధభస్మము. చూ, భస్మములు

గంధకము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. = గండకము చూ, సౌగంధికము 4 (రూ- గంధకము); 2. = గండకము. అగరుమానిన * చూ, చందనము, 8. మునగ * చూ, శిశువు. 1, 4 నారింజి * చూ, శర్కరాంకము 5. గంధపాపాణము చూ, సౌపీరము 2. (అమర శిలాగంధకము, కడ్డిగంధకము ము.), పా. 6. ఇది ఘనపదార్థము గనులలో అసంయోగ స్థితియందును సంయోగ స్థితియందును గూడ దొరకును. ఉపధాతువులలో నొకటి (ఇం దుకుసంబంధించిన శాస్త్రపరిభాషాపదములు - గంధకీదములు- గంధకీతములు, గంధకాయాతములు, గంధకాన్లుము; గంధకీకాన్లుము, గంధకద్వల్లన్లుజనిదము, గంధకత్వల్లుజనిదము, గంధకత్వలేలు ము.) (శుద్ధి. — ఇనుపముఁ కుడులోనుంచి ఆముదముతోఁగాని మేకపంచితముతోఁగాని, ఆవుపాలతోఁగాని యుడి కించిన గంధకము శుద్ధియగును. (విశేషవకారి. రక్తశుద్ధి)

గంధకారి. సం.వి ఈ.శ్రీ. ముడుగుండామరక*
 చూ, పద్యము. 1.
 గంధకారిక సం. వి ఆ శ్రీ. సైరిధి. చూ,
 శ్రీ.
 గంధకావ్యము సం వి ఆ.న శంబరచందనము
 చూ, వాసన (అగరుకడ్డి)
 గంధకుటి. సం వి. ఈ. శ్రీ. గంధమునకు ఉనికి
 పట్టు, మురయినెడు గంధద్రవ్యము * చూ,
 రాజార్ణము.
 గంధకుసుము సం వి. ఆ శ్రీ కూరనెల్లి *
 చూ, శ్రీపర్ణము. 1.
 గంధకేలిక. సం. వి ఆ శ్రీ. కస్తూరి చూ,
 మృగపదము.
 గంధకోకిల సం వి ఆ. శ్రీ గంధద్రవ్యవిశే
 షము చూ, రాజార్ణము
 గంధగజము. సం వి ఆ. పుం. మదపురేసుండు
 చూ, హస్తీ.
 గంధగర్భము సం. వి. ఆ పుం కొండమారేడు*
 చూ, మారేడు.
 గంధచేలిక. సం వి. ఆ. శ్రీ చూ, గంధకేలిక*
 గంధకులసి. సం వి ఈ శ్రీ కృష్ణకులసి*
 చూ, కులసి
 గంధతూర్యము. సం. వి. ఆ. న వాద్యవిశేషము
 చూ, వీణె
 గంధత్పణము. సం వి ఆ. న వాసనగడ్డి* చూ,
 తృణము 1
 గంధత్పక్కు. సం వి. చ్. న. ఏలవాలకము*
 చూ, దోస.
 గంధదళ. సం వి. ఆ శ్రీ. ఒకరకము ఓమము,
 అజమోద* చూ, యవని.
 గంధఘామజము. సం వి ఆ పుం. స్వాదువను
 గంధద్రవ్యము*. చూ, రాజార్ణము
 గంధసము సం. వి. ఆ. న. 1 ఎఱిగించుట,
 2. నలుగిడుట, 3. నొప్పించుట. (పరునిపిం

సించుటకై కొండములు చెప్పట); 4. వెఱి
 గించుట, 5 నూచించుట, పుం. 6. కీరీపా
 ధాస్యము: చూ, ధాస్యము
 గంధనావలి. సం వి ఈ. శ్రీ. 1. గండాలి
 (గంధముచేత ముంగిసలకు సంతోషము నిచ్చు
 నది) * చూ, సర్పాక్షి; 2. చవ్యమను గ్రం
 ధ్యము* చూ, రాజార్ణము; 3. అందుగు*
 చూ, సల్లకి, 4 రాస్తి. చూ, సన్న రాస్తము;
 5. ఒకరకము కండ* చూ, నూరణము
 గంధనామము సం వి. న్ పుం. ఎఱ్ఱకులసి*
 చూ, కులసి.
 గంధనాలి. సం. వి. ఈ. శ్రీ నాసిక: చూ,
 ముక్కు. 1.
 గంధనిలయ సం. వి ఆ. శ్రీ. నమమాలిక*
 చూ, విరజాజి.
 గంధపత్రి సం వి. ఆ. శ్రీ. 1 కూరనెల్లి*
 చూ, కీరీపర్ణము. 1, 2. నల్లయలివన* చూ,
 విష, 3. అందుగు* చూ, సల్లకి.
 గంధపత్రిము సం వి. ఆ. పుం 1. కూరనెల్లి*
 చూ, కీరీపర్ణము 1, 2 చూ, హరితార్క
 తేయము*, 3. తెల్లపొళసి* చూ, కులసి
 4: చూ, మరువము*, 5 చూ, బారంగి*;
 6 నారింజ* చూ, కర్కరాంకము, 7 చూ,
 మారేడు*.
 గంధపత్రి సం వి ఈ. శ్రీ. 1. అంబత్త* చూ,
 యూధిక. 1, 2 చూ, వెన్నేరు*, 3: చూ,
 యవని
 గంధపత్రిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 కూరనెల్లి*
 చూ, కీరీపర్ణము 1, 2 చూ, యవని
 గంధపర్ణకము సం. వి. ఆ. న చూ, మాచిపత్రి.
 గంధపూరి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. శటి* చూ, విష.
 గంధపాషణము సం. వి. ఆ. పుం. గంధకము.
 చూ, సాపేరము 2.

గంధపిండితకము. సం. వి. అ. పుం. వెలిచోః
చూ, పిండితకము

గంధపిప్పలకము. సం. వి. అ. పుం. కలశోవ్యః
చూ, ప్లక్షుము.

గంధపిశాచిక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ చూ, పిశాచ.

గంధపీత. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. హారవెల్లిః. చూ
శ్రీపర్ణము 1.

గంధపుష్ప. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. 1. —మై.—
2 చూ, మొగలి*, 3 నీలిః చూ, రంజని,
4 చూ, పర్ణాసము.*.

గంధపుష్పము. సం వి అ పుం 1 ఊడుగు*
చూ, మహాయుశోపత్రిక, 2 చూ, ప్రబ్బలి*,
3 చూ, శ్లేష్యాతకము.

గంధపుష్పద్వాభరణసమయము పా గ్రహసమ
యములు ఇరువదియైదింటిలో నొకటి చూ,
గ్రహసమయములు (రాజ్యము లుగును)

గంధపీఠము. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. అందుగు* చూ,
సల్లకి.

గంధఫణిజ్జకము. సం. వి. అ. పుం. రక్తతులసి*
చూ, తులసి.

గంధఫల సం. వి. ఆ. స్త్రీ. 1. మెంఠి* చూ,
మేంథి, 2 చూ, ప్రేంకణము*, 3 విదారి*
చూ, భూమికర్కారుపు, 4. అందుగు*
చూ, సల్లకి

గంధఫలము సం. వి. ఆ. పుం. 1 చూ, వెలఁగ
2* చూ, మాశేకు*, 3 చూ, శేజిఫలము*.

గంధఫలి సం. వి. ఈ. స్త్రీ = రూ-గంధఫలి
1: చూ, ప్రేంకణము*, 2 సంవెంగమొగ్గ
(గంధమే ఫలముగాఁగలది): చూ, సంవెంగ

గంధబంధువు సం. వి. ఈ. పుం. చూ, మామిడి.*

గంధబహులు. సం. వి. ఆ. స్త్రీ చూ, సర్వ
క్షండి*.

గంధబిదాలిక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ: చూ, పునుగు*.

గంధబిల్వ. సం. వి. ఆ. స్త్రీ చూ, పర్ణాసము*
గంధభాండము సం. వి. అ. పుం. కలశోవ్యః:

చూ, ప్లక్షుము

గంధమాంసి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. జటామాంసి*
చూ, మాంసి.

గంధమాత సం. వి. ఋ. స్త్రీ. పుడమి చూ,
భూమి 1 (ఆకారాంతమని కొందఱు)

గంధమాదనము. సం. వి. అ. పుం. రూ-గంధ
మాదనము.(పుం, స్త్రీ లింగ మనికొందఱు) 1. గంధ
మాదనముకొండ (ఇది మేరుపర్వతమునకుఁ
దుర్బుననుండునది) చూ, పర్వతము, 2. కుల
పర్వతము తేడింటిలో నిది మైదవది* చూ, కుల
పర్వతములు. 3 వర్షపర్వతము తెనిమిడింటిలో
నొకటి చూ, వర్షపర్వతములు, 4 గంధమా
దనండను కోటి చూ, వానరము, 5. మగ
తు మైద చూ, భృమరము. 1, 6 మదపు
తేనుఁగు చూ, చాస్తి, 7. గంధకము చూ,
సావీరము, 2, 8. కొమ్ము* చూ, శృంగము 1.

గంధమాదని. సం. వి. ఈ. స్త్రీ 1 కల్ప చూ,
సుర, 1, 2 చూ, వదనిక*, 3. చీడయను గంధ
ద్రవ్యము* చూ, రాజార్ణము.

గంధమాదిని. సం. వి. ఈ. స్త్రీ 1 చూ, లక్ష్మి.
2 పురియను గంధద్రవ్యము* చూ, రాజార్
ణము

గంధమాలతి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. ఒకానొక గంధ
ద్రవ్యము* చూ, రాజార్ణము

గంధమాల్చిని సం. వి. ఈ. స్త్రీ మురయను
గంధద్రవ్యము*. చూ, రాజార్ణము

గంధము సం. వి. అ. పుం. 1. = గంధము. రూ-
గంధసము చూ, వాసన; 2. గంధకము *
చూ, సాంకాంధికము. 4, 8. గర్భము చూ,
హంకారము, 4 శేకము చూ, స్వల్పము,
5. తొడుసు* చూ, సంబంధము, 6 ఇంద్రియ

విషయము లయదింటిలో నొకటి చూ, ఇం ది)యవిషయములు, 7. షోడశోపచారము లలో నొకటి చూ, షోడశోపచారములు-ఉప చారములు, 1, 8 భోగములెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, అష్టభోగములు-భోగములు, 9. ప్రకృతులెనిమిదింటిలో నొకటి. చూ, ప్రకృతులు.

గంధములు. ఆం. కర్పూరము, కస్తూరి, పుసుండు, జీవ్వాజి, అగరు, పన్నీరు, అత్తరు శ్రీగం ధము, (8)

గంధమాల. సం. వి. ఆ శ్రీ. 1 తెల్లసుగంధి పాలః చూ, శాలిబ, 2 ముణుంగుండామరః చూ, పద్మము 1, 8. కర్పూరపులెండ * చూ, వడ్డ్రొంధ, 4. అందుగు* చూ, నల్లకి, 5. అతివస * చూ, విష.

గంధమాలకము సం వి. ఆ. పుం అతివస * చూ, విష.

గంధమాలస్నుము. సం. వి. ఆ. పుం 1 నెద్ద పేటరు * చూ, శాఖోటుము.

గంధమాలము. సం వి. ఆ. పుం. 1. అడవి కవోరము * చూ, వడ్డ్రొంధ, 2 కొండ లెండ * చూ, వడ్డ్రొంధ

గంధమాలి సం వి. ఈ. శ్రీ. 1. గంట్లకవో రము * చూ, వడ్డ్రొంధ, 2. నల్లఅతివస * చూ, విష.

గంధమాలిక సం వి ఆ శ్రీ. 1 ఉసిరిక కాయ చూ, శ్రీఫలి 1; 2. శటిః * చూ, విష, 3 కవోరము * చూ, వడ్డ్రొంధ.

గంధమూషి సం వి ఈ. శ్రీ మంచు (వాసన గల యెలుక) చూ, మాషికము

గంధమూషికము సం వి ఆ పుం. —వై—

గంధమృగము సం వి. ఆ పుం. పునుంగుపిల్లి చూ, మూలము.

గంధమోదనము సం. వి. ఆ పుం. గంధనము చూ, సోపిరము 2.

గంధమోహిని. సం వి. ఈ. శ్రీ. సంవెంక మొగ్గ చూ, సంవెంక

గంధరసము. సం. వి. ఆ. పుం. బాలెంతికిచ్చెడు మంచు చూ, బోళము

గంధరసాంగకము. సం. వి ఆ పుం శ్రీవేద మను గంధద్రవ్యము: చూ, రాజార్ద్రము.

గంధరాజము. సం. వి. ఆ పుం. 1 జీవాదియను గంధద్రవ్యము చూ, రాజార్ద్రము, 2 చంద నము: చూ, వాసన, 8 ముద్దము *: చూ, వెసర; 4 చూ, గుడ్డులుపు *

గంధరాజి. సం. వి ఈ. శ్రీ. నఖియను గంధ ద్రవ్యము * చూ, రాజార్ద్రము.

గంధర్వము. సం. వి. ఆ పుం. 1=కటకరము. (నెద్ద కడుపును, వటుగివతోడయును గల మృగము) చూ, కరభము. 1. (బంపెసిల్ల అనియు), 2=కత్తకుండు గుడ్డుము చూ, హయము, 8. అంతరపిశాచము* చూ, భూతము, 4. మగ్గోయిల చూ, పికము, 5 పశువు చూ, మృగము 1, అం 8 ఖండ ములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి. నూ, ఖండ ములు

గంధర్వవేదము ఆం చూ, రూ-గాంధర్వ వేదము.

గంధర్వసత్య. ఆం కామశాస్త్రములోని ద్వాదశ శత్యలలో నొకటి చూ, ద్వాదశసత్యము.

గంధర్వహస్తకము. సం వి. ఆ పుం. ఆముదము * చూ, వృడంబకము

గంధర్వహస్తము. సం. వి ఆ. పుం —వై—

గంధర్వులు సం వి ఆ. పుం. బ. రూ-గాంధ ర్వులు 1. దేవలోకమునందుఁబాడెడు విశ్వా వసుండు మొదలగువారు (గాముచేయు నపుడు ఈ యను శబ్దమును పలికెడువారును-

చూ యని పాడెడువాఁడును వీర దేవగంధ
 ర్వులు.) చూ, దేవతాధేదము, 2. పాట
 పాడువాఁడు చూ, నీకారి, అం. 3. దేవత
 లయదుగురిలో నొకర చూ, దేవతలు.
 గంధలక్ష్మీప్రయోగము. అం. తంత్రములు అఱు
 వదిసాలుగింటిలో నొకటి చూ, తంత్రములు,
 గంధలేశిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. జీవ్యాదిపీఠి: చూ,
 మాఱుము.
 గంధలోలుప సం. వి. ఆ. శ్రీ. ఈగ చూ,
 మఠీక.
 గంధవంతము. సం. వి. త్. పుం. కస్తూరి చూ,
 మృగమదము.
 గంధవతి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. కల్లు చూ,
 సుర 2, 2. వ్యానునితల్లి, 3 నేల చూ,
 భూమి 1, 4 చూ, వనమల్లి*, 5 ముర
 యను గంధద్రవ్యము * చూ, రాజార్ణము,
 6 గంధవతి పట్టణము (వాయులోకమున
 ిద్ధము). చూ, దేశము, అం. 7. దిక్పాల
 పట్టణము తెనిమిదింటిలో నొకటి చూ,
 దిక్పాలపట్టణములు (చూ, దేశము)
 గంధవధువు సం. వి. ఉ. శ్రీ. 1. శటి* చూ,
 విష, 2 చీడ యను గంధద్రవ్యము * చూ,
 రాజార్ణము
 గంధవల్కలము. సం. వి. ఆ. న. లవంగపుచెక్క
 చూ, వరాంగకము
 గంధవచా సం. వి. ఆ. శ్రీ: చూ, ముక్క
 (రూ-గంధవాచా.)
 గంధవచాలము సం. వి. ఆ. పుం. చూ, తులసి*.
 గంధవచాము సం. వి. ఆ. పుం. 1 చూ,
 మయూరము, 2 చూ, ధ్రువరము, 3 చూ,
 సూకరము, 4 కల్లుకుండ చూ, భాండము 3.
 గంధవచుండు సం. వి. ఆ. పుం. రూ-గంధ
 వాచుండు 1. గాలి చూ, వాయువు,
 2. చూవకుండు. చూ, వ్యాధుండు. 2.

గంధవాచా. సం. వి. ఆ. శ్రీ: చూ, రూ-గంధ
 వచా.
 గంధవాచుండు. సం. వి. ఆ. పుం: చూ, రూ-
 గంధవచుండు
 గంధవిహ్వలము. సం. వి. ఆ. పుం. యవలను
 గోధుమలు చూ, ధాన్యము.
 గంధవృక్షకము. సం. వి. ఆ. పుం: చూ, చుద్ది*.
 గంధవేళిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, రూ-గంధ
 లేళిక.
 గంధవ్యాకులము. సం. వి. ఆ. న. చూ,
 వైజయంతి.
 గంధశటి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. శటి* చూ,
 విష.
 గంధశాకము సం. వి. ఆ. న. 1. నెల్లికూర *
 చూ, శ్రీపర్ణము 1 (నువర్ణ శాకము), 2 బ
 గారు చూ, లోచాము. 1.
 గంధశాలి సం. వి. ఇ. పుం. శాలిధాన్యము:
 చూ, ధాన్యము
 గంధశుండిని సం. వి. ఇ. పుం. మేంచు చూ,
 మూషికము.
 గంధసారము సం. వి. ఆ. పుం. 1 పచ్చీగం
 దము చూ, వాసన, 2. చూ, పెసర *.
 గంధసోమము సం. వి. ఆ. న. తెల్లగలువ*. చూ,
 పద్మము. 1
 గంధాంకూరి, సం. వి. న్. పుం. చూ, మరు
 వము *
 గంధాఖువు సం. వి. ఉ. పుం. మేంచు చూ,
 మూషికము
 గంధాధ్య సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 ముర యను
 నోవల్లి* చూ, రాజార్ణము; 2 నెల్లి* చూ,
 శ్రీపర్ణము 1, 3 తరుణి చూ, శ్రీ, 4 గొడ
 సాల * చూ, దేవగంధ.
 గంధాధ్యము. సం. వి. ఆ. న. 1 జీవాది యను
 గంధద్రవ్యము * చూ, రాజార్ణము;

2. చందనము. చూ, వాసన, పుం.
 3. వారింజీ * చూ, శర్కరాంకము
 గంధారి సం. వి. ఆ శ్రీ. 1 గంజాయి *
 చూ, త్రిశూలిని, 2. పిన్న కేగడిదూలగొండి*
 చూ, స్వల్పదురాలభ.
 గంధాలుపు సం. వి. ఉ. శ్రీ. రూ-గంధారుపు
 అశ్మజాత * చూ, పుత్రధాతి
 గంధాశ్మము. సం. వి. న్ పుం. గంధకము,
 సోపీరము (అవి కొందలు) చూ, సోగంధి
 కము. 4, (చూ, సోపీరము 2)
 గంధావ్యము సం. వి. ఆ. పుం. అణుగండ్ల
 కహారము * చూ, వడ్డగింధ
 గంధాలి సం. వి. ఈ శ్రీ. కహారము *
 చూ, వడ్డగింధ.
 గంధిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, గంధాశ్మము
 గంధికము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, రూ-గంధ
 కము. 1
 గంధిని సం. వి. ఈ శ్రీ. చూ, గంధకుటి *.
 గంధిపర్మము సం. వి. ఆ. పుం; చూ, పొన్న *.
 గంధిలము సం. వి. ఆ. పుం. 1. వణకు చూ,
 సృగాలము, విణ. 2 వాసనగలది చూ,
 వాసన.
 గంధోత్పటం. సం. వి. ఆ. శ్రీ. దమనకము*.
 చూ, శరము.
 గంధోత్తమ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. కట్టు చూ, మర. 2
 గంధోత్పలావ్యము. సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ,
 సహజేని. *.
 గంధోలి: చూ, రూ-గంధోలి.
 గంప జే. వి. కండ్లోలము చూ, సజ్జె 1
 గంపచిక్కలు. బా. గుంటుచిక్కలు, ఆలవితాని
 బాధలు.
 గంపపులుగు. జే. వి. రూ-కంపపులుగు చూ,
 బెళగువ్వ.
 గంబర. జై. వి. = కర్పూరము చూ, సీరము,

(రూ-గంబురము- గంబురా- గంబూర-గం
 బూరము-గంబూరు.)
 గంబురము జై. వి. = —జై.—
 గంబురా. జై. వి. = —జై —
 గంబూర. జై. వి. = —జై.— (సా. 2, ఆ. 54)
 గంబూరము. జై. వి. = —జై.— (వసు 6,
 ఆ 84.) .
 గంబూరరాజినాలు. జే. వి. బ. ఒకరకమువద్ద
 చూ, ధావ్యము
 గంబూరు. జై. వి. = చూ, గంబుర
 గంభారి సం. వి. ఈ. శ్రీ. కంభారి, గుమ్ముడు,
 వైగ్గుమ్ముడు (అవి కొందలు) * చూ, మహా
 ఫలము
 గంభారిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. —జై —
 గంభి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. చూ, నిమ్మక.*.
 గంభీరనాభి సం. వి. ఈ. శ్రీ. శ్రీ. పూజ్య
 లక్షణము చూ, లక్షణము. 1.
 గంభీరము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 చూ, నిమ్మక*,
 2. పంకజము చూ, పద్మము 1, 3 అగర
 (మాను* చూ, చందనము, 4 ఋజ్యంత్రము*
 చూ, వేదము, 5 గంభీరధ్వని* చూ, స్వరము.
 2 (విణ అనికొందలు). 6 రూ-గంభీరము.
 బాదవ చూ, భూమి. 1. విణ 7. రూ-గంభీ
 రము. లోతుగలది చూ, లోతు 2.
 గంభీరవేది సం. వి. న్. పుం. తోలుతోగు
 న్లతుగు నెత్తురు కౌణునట్లును కండ యూడు
 న్లతును బనిగోలతోడను అంకుశములతోడను
 పొడిచి యెంతబాధపెట్టినను ఒడ లెఱుగి
 కుండునట్టి మదపుటేనుగు చూ, హస్తీ.
 (చూ, గజబాహువు))
 గంభీరమ గం. వి. న్ పుం. గంభీరభావము.
 రూ-గంభీరమ
 గగనకుసుమిన్వాయము పా ఏమియులేదనరితి.

గగనకునుచుము. జా ఏమియులేనిది చూ, నభః కుసుమము.

గగనధ్వజము. సం. వి. ఆ పుం. మబ్బు. చూ, మేఘము. 1.

గగనధ్వజాండు. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, సూర్యుండు.

గగనము. సం. వి. ఆ. న. 1. ఆకాశము చూ, విన్ను, 2. నడక చూ, వక్రనము 1, ఆం. 8 చక్రములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, చక్రములు, వై విణ. (1) = ఘన-గజాన. దుర్లభము వసు. 8, ఆ 99 చూ, వెక్క- సము. 8

గగనాధ్యగుండు. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, గగన ధ్వజాండు

గగనేచరము సం. వి. ఆ. పుం. 1. (సూర్యాది) గ్రహము చూ, రాహువు 2, 2 (అశ్వి వ్యాది) రిక్క చూ, సక్షత్రము

గగనోత్సుకుండు సం. వి. ఆ. పుం. అంగార కుండు చూ, రాహువు 2.

గగనోల్బుకుండు సం. వి. ఆ. పుం. —వై—

గగురు దే. వి. పులకాంకురము చూ, రోమాం చము (రూ-గగురుపాటు- గగుర్పాటు- గగు రుపు- గగుర్పు- గగురు- గరు- గరుదాల్పు- గరుపారు)

గగురుపాటు. ద్వ. వి. —వై—

గగురుపు. దే. వి. —వై—

గగురుపాడుచే దే. ఆ క్రి. రోమాంచితమగు చూ, పులకరించే.

గగురుపాడుపు దే. వి. చూ, రూ-గగురు

గగుర్పాటు. ద్వ. వి. —వై.— (వేంకటేశాం భ్రము. 44)

గగుర్పు. దే. వి. —వై.—

గగుర్పొడుపు. దే. వి. —వై.—

గగ్గు. వై. వి.=గద్దర. బొంగుగొంతు, సంతోష

దులచేతఁ గలిగెడు గొంతడుపు. ఆం, భా.

ప్ర. శ 122 చూ, స్వరము. 2

గగ్గురు. దే. వి. చూ, రూ-గగురు

గగ్గులకాండు. దే. వి. ధాన్యమురాల్చిన కంఠుల సమూహము చూ, వెన్ను.

గగ్గులు. దే. వి. బ గింజలురాల్చిన కంఠులు. చూ, వెన్ను.

గగ్గుర. దే. వి: చూ, పద్మాసము.* (తెల్లగగ్గుర, నల్లగగ్గుర అని ద్వివిధము.)

గగ్గోల. దే. వి. 1. చూ, వెజ్రు; 2. కలఠా చూ, సంతాపము, వా 8. గందనగోళము “వానిగగ్గోలతో హెచ్చుగా నున్నది”: చూ, రద్దు 2.

గగ్గోలువడు. ద్వ. ఆ క్రి. (గగ్గోలు + వడు) కలఠపడు చూ, సంతోభించే

గచ్చే తే. వి. రూ-గచ్చే-గచ్చే* చూ, సోమ రాజి. (గచ్చేపప్పు నేతిలో వేయించిన శుద్ధి సర్వకూలలు, ఋతుకూలలు, జ్వరము పోఁ గొట్టును.)

గచ్చేకాయలాట తే. వి. చూ, బాలక్రీడ.

గచ్చేపాద కదలించినట్లు లో ఉదా. “పచ్చి తురాలైన య చ్చపలలోచనంబూచి పారులం దలు గచ్చుకొని గచ్చేపాదఁ గదలించిన కైవడి చివులవిడి నోరికివచ్చినట్లు వెచ్చాన కిచ్చువారును.” సారంగధరచరిత్రము

గచ్చే దే. వి. 1. కాంతి. చూ, వెలుతురు, 2 లేపనము. చూ, పూత. 8, 8 గారపూత చూ, పూత 8, వై విణ. 4 వర్ణలోపము గాని, పదలోపముగాని కలిగినది (మాట) రూ-గచ్చు. ఆం. భా. ప) వాగ్య 118 చూ, కబ్బము. 2

గచ్చుకొను దే. న క్రి. వాయురోగము మొ దలగువానిచేత లిగిసికొను: చూ, పట్టుకొను.

గచ్చులూఁడి జే వి. (గచ్చులు + ఆఁడి) బయ
టికి యోగ్యులాలినలె నఱింతునట్టి ఆఁడుది
చూ, శ్రీ.

గచ్చువిచ్చేగు రే ల కి (గచ్చువిచ్చు +
అగు) (కార్య) వైకల్యముగు (అంధ) నామ
శేషము) చూ, వైకల్యముగు

గచ్చువిచ్చు జే వి. 1. అఱుఱుచూ చూ,
వైకల్యము, 2 తాఱుఱుచూ చూ, వ్యక్త
యము

గజకంద సం వి ఆ. పుం చూ, ముల్లంగి*

గజకణ సం వి ఆ శ్రీ. గజపిప్పిలి* చూ,
పిప్పిలి. 1

గజకర్ణ అం. కళలు అఱునదివాలంగింటిలో
నొకటి చూ, కళలు

గజకర్ణము సం వి. ఆ పుం 1. ఏనుఁగు చెవి
వంటి యొకరకము విసకఱ్ఱ చూ, నురటి,
2 చూ, బలరక్కని*, అం 3 ఇంద్ర
బాలవిశేషము చూ, వింద్రబాలికము, అవాం
తరములు, ఉపనిద్యలు

గజకూర్మాశి సం వి న్ పుం గరుడుఁడు
చూ, హరివాహనుఁడు

గజకీడ. సం వి ఆ శ్రీ. ఏనుఁగు ఆట చూ,
చాస్తీ

గజకీడితము అం కరణములు నూటయెనిమి
దింటిలో నొకటి చూ, కరణములు

గజచిర్బిట సం వి ఆ. శ్రీ చూ, శీ)పర్ణి*

గజచిర్బిట సం వి ఆ శ్రీ చూ, సైద
పాఁపరక

గజచిర్బిట. సం వి ఆ. శ్రీ—వై —

గజచోదని. సం వి ఈ శ్రీ. చేఁతిబీఱ* చూ,
బీఱ. 2

గజచోష్ఠీయము. అం. తానములు మూఁడు
అందు సర్వతానములు ఇరువదియెనిమిది అందు
రి-ధ. హీనతానములు ఏడు. వానిలో గజ

చోష్ఠీయముకటి చూ, రి-ధ. హీనతాన
ములు (చూ, సర్వతానములు): చూ, ఉప
విద్యలు.

గజచ్చాయ. సం. వి ఆ శ్రీ. 1. కొండ: చూ,
పర్వతము, 2 ఒకానొక పుణ్యకాలము
గజచ్చాయము సం. వి. ఆ పుం దున్నపోతు
చూ, మహిషము.

గజబాతులు అం భద్రము, మందము. మృగము,
(3) చూ, చాస్తీ (చూ, గజము-గజా
శ్రుము).

గజరూంప అం జన్యతాశములలో నొకటి చూ,
జన్యతాశములు: (చూ, తాశము, 2)

గజభక్క్క. సం. వి. ఆ శ్రీ. ఏనుఁగు పైనుండు
నగారా, మహామాత్మము చూ, వీడె.

గజత సం వి ఆ శ్రీ ఏనుఁగులగుంపు చూ,
చాస్తీ

గజతుండము అం. భావాధ్యాయప్రమేయము
నందలి అసంయుతచాస్తములు నలుబదియైదిం
టిలో నొకటి చూ, అసంయుతచాస్తములు.

గజదండ అం. మల్లశాస్త్రమునందలి దండలు
పండ్రెండింటిలో నొకటి చూ, దండలు.

గజదంతఫలము సం. వి ఆ పుం చూ, దోసక.

గజదంతము సం వి ఆ పుం. 1. అభినయ
చాస్తవిశేషము చూ వ్యంజకము 1, 2. ఏనుఁగు
పల్లు చూ, పల్లు 1. (చూ, నాగదంతము);
అం 3 భావాధ్యాయ ప్రమేయమునందలి
సంయుతచాస్తములు ముప్పదిరెండింటిలో నొ
కటి చూ, సంయుతచాస్తములు, 4 సృత్ర
చాస్తములు ఇరువదియొమ్మిదింటిలో నొకటి.
చూ, సృత్రచాస్తములు.

గజదానము. సం. వి ఆ న. ఏనుఁగుమదము
చూ, మదము 1.

గజనిమిలనము. సం వి. ఆ. న. కపటము-చూ,
వ్యాజము 1.

గజనిమాలిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. ముందు ఒప్పు కొని వెనుక లేదని వాదించుట. చూ, విసం వాదము.

గజపర్వస్వాయము. పా గజశర్ద (గజశర్ద అని వాడుక)

గజపాదపము. సం వి. ఆ. పుం. పాదిరి* చూ, పాలి.

గజపిప్పలి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. ఏనుంగునిప్పలి* చూ, పిప్పలి 1 (వాతమును క్షేమ్యమును అగ్నిమాంద్యమును పోగొట్టును)

గజపిప్పళ్లు కుడి. పా. గజపిప్పళ్లు కలిలోగాని మేళక మూత్రములోగాని యొక బాము భావన చేసిన కుడి.

గజపుటము. సం. వి. ఆ. పుం. ఔషధము వండుటకేర్పఱచిన గజములోఁకుగల గొయ్యి చూ, రంధ్రము. 1.

గజప్రియము. సం వి. ఆ. పుం. చామలు చూ, ధాన్యము

గజబంధని. సం. వి. ఈ. శ్రీ. ఏనుంగును కట్టెడి చోటు చూ, స్థానము. 1

గజభక్తకము. సం వి. ఆ. పుం చూ, రావి*

గజభక్త్య సం వి. ఆ. శ్రీ. అందుగు* చూ, సల్లకి (గజభక్త అని కొందఱు)

గజమదములు. అం. దానము, సీగువు, సాగ రము, శీకరము, శిశ్యము, మదము, ఘర్కము, మేఘము (8) (తదితరములకు చూ, హస్తీ)

గజమాచలము. సం వి. ఆ. పుం, శ్రీ చూ, సింహము.

గజము. సం. వి. ఆ. పుం 1 ఏనుంగు* చూ, హస్తీ, (ఇందుల వివరము లన్నియు 'హస్తీ' అను పదముకడఁ జూచుకొనవలెను.) 2. మాండడుగుల కొలది, 36 అంగుళములకొలది; 3. వాసుస్థానవిశేషము;

4. నేనాంగములు వాలుగింటిలో నొకటి (వతురంగబలము) చూ, నేనాంగములు. (చూ, అంగము. 9), 5 దండలు పండ్రెండంటిలో నొకటి చూ, దండలు, 6 గతులు పండ్రెండంటిలో నొకటి చూ, గతులు, 7 (గోఘాతీలాది) మహాదానములు పదునాటింటిలో నొకటి చూ, మహాదానములు. 1, 8 (తులాపురుషపిరణ్యగర్భాది) మహాదానములు పదునాటింటిలో నొకటి. చూ, మహాదానములు. 2, 9 (గోవు, గజమ మొదలగు నవి) దానములు పదునాటింటిలో నొకటి చూ, దానములు

గజమోటనము. సం. వి. ఆ. పుం, న చూ, సింహము.

గజయాన సం వి. ఆ. శ్రీ. 1 ఏనుంగునడవంటి నడగల ఆడుది చూ, శ్రీ, 2 ఆడుది, చూ, శ్రీ, (ఇట్లు ఇభయాన మొ)

గజవత్తు అం. తంప్రములు అటువదివాలుగింటిలో నొకటి చూ, తంత్రిములు

గజరిపువు సం. వి. ఈ. పుం ఏనుంగుగొంగ చూ, సింహము

గజలక్షణము అం కళలు అటువదివాలుగింటిలో నొకటి చూ, కళలు

గజలీలము అం జన్యతాళములలో నొకటి చూ, జన్యతాళములు (చూ, తాళము 2.)

గజవదనుండు సం వి. ఆ. పుం చూ, వినాయకుండు 1

గజవల్లభ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. గిరికదళి*చూ, రంభ. 2, 2 అందుగు* చూ, సల్లకి.

గజవిద్విషము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, పాపరక* గజవిలసితము. పా ఒకానొకవృత్తము. ఇది యొక్కొక్క పాదమునందు భ, ర, న, స, న, గురువులండి ఎనిమిదింట యతిగల షోడశ

చందమునందుంబుట్టినవృత్తము ఉదా.—“బాల
సోజనాభ-వరదతను మిళితబం, బాల దిగంబ
రాస-మసృణకబళ కరలం, బాలకమంగ భావ-
చగజవిలనితమున, స్థాయిలు భలేఫవాస-గము
లిభవీరమునై” చూ, వృత్తము 1

గజవైద్య ఆం కళలు అణవదివాలుగింటిలో
నాకటి చూ, కళలు

గజశర్ధ వా. వి నివృయోజకుడు. (గజశ్రద్ధ
అనియు వాడుక)

గజశాస్త్రము. పా గజములనుగూర్చి వృగచర్మీయ
ము, రాజపుత్రీయవను గ్రంథములయందు వివ
రింపబడియున్నది అట్టిగ్రంథంబులిప్పు డగు
దుగా నుండుటవలన విస్తరించుట దుర్లభము
“ష్టో త్వగ్భేదావ్సోషిత స్యావాన్యాంసస్య
చ్యవనాదపి | ఆత్మానంయోజనానాతితస్య
గంభీరవేదితా | చిగకాలేనయోవేత్తి శ్శ్శం
పవతివామపి | గంభీరవేది ద్విజ్ఞేయస్యగజోగజ
వేదిభిః||” అని రాజపుత్రీయ, వృగచర్మీయ
ములయందు “సీ. పాగడపూవంటి కంపుల
మదాంబువులును మధువర్ష దంతకంబములు మె
ఱయ, భీకరస్వరచారు బృంహితంబులు ఘ
నాంగారక గ్రహకాంతి కన్నులమర, నిలఱుట్టు
వడు తుండములమించు పూర్వాంగ మెత్తరంబై
పిఱందత్తమిల్లఱ, గటములుత్కటములై నిటల
ముల్ ఒటువులై సిద్ధెంపు మొఱములనుబ్బు
మిఱఱ, స్వర్ణకమ్మొంతుళ ప్లాసశరధిశార్ద
భేటనుభఘంటి కావ్యలంకృతులు చెలుచ, మె
సఱగంభీరవేది భజ్రీభశతము, నల్లువకునిచ్చె
గంధర్వవల్లభుండు” స్వా 5, ఆ 98 చూ,
గంభీరవేది (చూ, వాస్తవి)

గజసాహ్యాయము సం. వి ఆ. న. వాస్తవి వాపురము,
చూ, దేశము

గజహంసగతి. సం. వి. ఇ. స్త్రీ. రాజపత్నీలక్ష
ణము చూ, లక్షణము.1.

గజాఖ్యము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, జేర్లడుక.
గజాగ్రణి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. విరావతమను
యేనుఱు చూ, వాస్తవి.

గజాజీవుఱు. సం. వి. ఆ. పుం చూ, చాస్త్రాలో
హుండు.

గజాదిమదము. సం. వి. ఆ. పుం. మత్తు: చూ,
మదము. 1.

గజానఱుడు. సం. వి. ఆ. పుం. ఏనుఱు మోము
సామి చూ, వినాయకుండు. 1.

గజారి. సం. వి. ఇ. పుం 1. ఏనుఱుగొంగ:చూ,
సింహము, 2 చూ, ఏనుఱుల గొంగనూండు;
8 కానాక చెట్టు చూ, వృక్షము

గజాలోహణ. అం. కళలణవదివాలుగింటిలో
నొకటి చూ, కళలు.

గజాలోహణశరప్పయోగవిభాగము అం. ధను
శ్వేదమునందలి పృమేయములు నలుబదాఱి
టిలో నొకటి చూ, పృమేయములు.

గజాశన సం. వి. ఆ. స్త్రీ. 1. అందుగు * చూ,
స్లక్కి, 2 పద్యమూలము. చూ, పద్యము. 1
గజాశనము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, రావి*.

గజాసురారి సం. వి. ఇ. పుం చూ, శివుఱు.

గజాస్యఱు సం. వి. ఆ. పుం చూ, గజానఱుడు

గజాహ్వ సం. వి. ఆ. స్త్రీ. 1 ఏనుఱుపిప్పలి*
చూ, విప్పలి 1, 2. వాస్తవి వాపురము. చూ,
దేశము.

గజాహ్వము. సం. వి. ఆ. న. వాస్తవి వాపురము
చూ, దేశము.

గజాహ్వయము సం. వి. ఆ. న. —వై—

గజబిజి దే వి 1 సందడి చూ, స్వరము. 2,
2 కలఱు చూ, సంతాపము; 8, నలఱుడు:
చూ, వీడనము, విణ 4 కలఱునది చూ,
సకలము, 5 నలఱునది చూ, వీడితము.

గజబిజించే. జే. ఆ. క్రి. కలఱు చూ సంక్షో
భించు

గజముచ్చు. జే. వి. గరిడిముచ్చు: చూ, ప్రముచ్చు
(గజదొంగ-గడిదొంగ అని వాడుక)

గజ్జె వై. వి.=కచ్చూ-ఖర్చూ. తీటుకులుపు:
చూ, విదర్శిక (చూ, వ్రణము.)

గజ్జెయ. జే. వి కింజిడి. రూ-గజ్జె: చూ, భూవ
ణము. 2

గజ్జె జే. వి. —వై.—

గజ్జెగొలుకు. ద్వ వి. పాఠేబు చూ, భూవ
ణము. 2.

గజ్జెలపట్టెడ. జే. వి: చూ, దవురుగల్లి.

గజ్జెయాలపొగ్గొలులు. పా. నేపాళదేశపు
బొగ్గొలులు. వారి జాతులయొక్క నాను
ములలో నొక తెగవారు చూ, బొగ్గొలు
లులు.

గజ్జె. వై. విణ. పెద్ద. "గజేనిమ్మ." చూ, విపు
లము.

గజ్జెజి జే. వి వడచుటుయందగు ద్వవ్యనుకరణ
ము హరిశ్చ 8, ఆ. 106 చూ, హూహూ
గజేనిమ్మ. ద్వ. వి. దమావు చూ, లకుచము *

గజ్జెను జే. వి. కపటము చూ, వ్యాజము. 1

గజ్జెము. జే. వి. తుపాకికి వండుగట్టించెడి యినుప
సలాక చూ, కలాక

గజ్జెబు బా. వి. కొద్దిగా వానకురియుటు

గజ్జె జే. వి. తొడగుదు చూ, వంతుణము

గజ్జెలు ఆం కామతాస్త్రములోని నఖతుత స్థాన
ములలో నొకటి. చూ, నఖతుతస్థానములు.

గజ్జె. వై వి. మత్తు. పొండు. 4, ఆ 87 చూ,
మదము. 1.

గజ్జెరము వై. వి =ఖర్చూరము *: చూ, మధు
ఖర్చూరిక (రూ-కజూరము-కజ్జెరము-కజ్జూ
రము)

గటక జే. వి. పిండితోఁజేసిన జావ: చూ,
పాదము. (1)

గట్టు. వై వి =ఘట్టున నిద్దెనోటికి వేసి గట్టించెడు
విరడ చూ, విరడ

గట్టున. వై వి=ఘట్టున గట్టించుట చూ, దివ్విస.

గట్టి. జే. విణ. 1 =కరినము చూ, బెడిదము,

2. దృఢము చూ, స్త్రవ్యము 1, 8 ఉచ్చై

ర్నాదముకలది "వాఁడుగట్టిమాటాడఁడు.",

4. నీరము చూ, శార్ద్యము 1

గట్టించు. వై స. క్రి గట్టనచేయు.

గట్టినబోది. జే వి చూ, బాలక్రిడ.

గట్టిపడు. జే ఆ క్రి. చూ, గడితపడు

గట్టిన ద్వ విణ. (గట్టి + వా) 1 ధూర్తుఁడు.

పా 1, ఆ. 127 చూ, వ్యాధుఁడు 2,

2. గట్టిమాటలాడువాఁడు చూ, వక్త. 1:

3 రూ-గట్టివా. గట్టి మాటలాడునది చూ,

స్త్రీ, 4 ధూర్తురాలు. రూ-గట్టివా చూ, స్త్రీ.

గట్టివెయసుది. ద్వ విణ. పొగ్గ చూ, స్త్రీ

గట్టివా ద్వ. వి రాలు చూ, రూ-గట్టిన.

3-4.

గట్టివాఁడు. జే విణ నేర్పరి చూ, సమర్థుఁడు.

(మహాత్యమహాదర్శకరూపము గట్టిది

గట్టివాతినము. జే విణ. స్త్రీ ధార్ద్యము

గట్టివాయి. ద్వ. విణ ధూర్తురాలు చూ, స్త్రీ.

గట్టివాలోటులు ద్వ వి. బ పుష్పలావికలు

చూ, స్త్రీ.

గట్టివాయి. ద్వ. వి రూ-గట్టువాయి. సైరంధ్రి

(పర్వతమువలె ఒక ర్తిమనది అనగా పురుష

సాంగత్యముగోరక ధైర్యముతో నుండునది

యని వృత్వత్వర్థము) చూ, స్త్రీ

గట్టు. వై వి=ఘట్టు. 1 ఒడ్డు చూ, తీరము,

2. కొండ చూ, పర్వతము, 8 చెఱువుకట్టు.

చూ, నేతువు 1, 4. మళ్లకువేసినగట్టు: చూ,
నేతువు. 1.

గట్టుదియ్యరి. ద్వ. వి. (గట్టు + తి)య్యరి అగ
చరము, కోతి (ఇట్లు తిప్పతి)య్యరి, మల
తియ్యరి మొ) చూ, వాచరము.

గట్టుగ. జే అవ్వ చూ, బిర్లర.

గట్టుతాలుపు ద్వ వి చూ, విష్ణువు. 1.

గట్టుదాయ. వై. వి చూ, వేలుపుతేడు.

గట్టుపట్టి. వై వి 1 గౌరి చూ, పార్వతి 1,

2 మై నాకపర్వతము చూ, పర్వతము

గట్టురాచోలి. ద్వ వి —వై.—

గట్టులతేడు ద్వ వి. హిమవంతుడు చూ,
పర్వతము

గట్టువా ద్వ. విణ చూ, రూ-గట్టివా,

గట్టువాని వై. వి = కరినవాక్ పున. భాష
ణుడు

గట్టువారు ద్వ విణ. 1 వైగంధీ చూ, రూ-
గట్టివారు, జే వి 2. విన్వలవిడియై యొకరి
యిండ్లనుండి శృంగారించుట లోనగు పనులు
చేయునట్టి అడుది చూ. శ్రీ.

గట్టువిలుకాడు ద్వ. వి శైలధన్వండు చూ,
శివుడు (ఇట్లు గట్టువిల్కాడు- గుబ్బలి
విలుకాడు మొ)

గట్టువిలుతుడు ద్వ వి —వై.— (ఇట్లు
రూ-గట్టువిల్లుడు-చులవిలుతుడు మొ)

గట్టువిద్వారి ద్వ వి —వై— (అంధి). పదా.
సుర 10)

గట్టారయ జే అ క్రి చూ, కేరితోట్టు

గట్టారయాలి. ద్వ వి చూ, రూ-గట్టారయాలి
జై. 7, ఆ 92

గట్టయోకిమీండు ద్వ వి చూ, రూ-గట్టుల
తేడు

గట్టయేలికనునుండు ద్వ వి కుమారస్వామి
సాంబ జే 7 చూ, స్కంధుండు

గడ వై. వి. 1 = కాండ. నిడుసాటికోల. (ఏతపు
గడ, చెఱకుగడ, వెదురుగడ మొ); చూ,

స్తంభము. 1, 2 = ఘటా. గుంపు చూ, సమా
చూము, 3 ఓడకంబము చూ, స్తంభము 1,
4. కంబము చూ. స్తంభము 1 (ఇక్కడ
గడయనగా అరటిచెట్టుయొక్క అడుగు
భాగము), 5 = కాండ వెరుగు చూ,
వేలుపు. 6 = గణన. ఎన్నిక. చూ, సుక
ల్పము.

గడకము సం వి అ. పుం. గండచేచ చూ,
మత్స్యము 1 (శైలగి కొండలు.)

గడగడ. జే. వి వడచుట నీరు త్రాగుట లోన
గువారియందగు సుకరణము చూ, చూ
చూ.

గడగడలాడు జే అ క్రి (గడగడలు + అడు)
వడచు చూ, వణలు 2.

గడచీల. జే వి. ఏతపుజానయం దమర్చియుం
డెడు దండెపువీలలు తగుల్పుటకు గడతల
నుండెడు చీల

గడజేశజము సం వి అ. న సాంబలవణము
చూ, లవణము 1

గడన వై. వి 1 = గణన ఎన్నిక చూ, సుక
ల్పము, 2 = గణన పొగడిక చూ స్తోత్రము,
3 ఆర్జన చూ, సంపాదనము, 4. = ఘటన
కూర్పు

గడనకత్తె వై వి లోగముది చూ, వేశ్య
గడనపడతి ద్వ వి —వై.—

గడప జే వి, వాకిటిక్రిందిభాగము రూ-కడప
చూ, చేనలి

గడపడము వా వి పంటకొంపులు పాలేరం
వాండ్రుకు యిచ్చు భాష్యాదికము గడపుఠ
దల-రూ-గడుపుఠదల

గడపుఠదల వా వి —వై.—

గడవిడ వా. వి. అల్లరి రూ-గడివిడి.

గడవిడి. వా వి. —వై.—

గడమంచె వా. వి రూ-గడమంచె చూ, బడ్డీ
 గడము. సం. వి. అ పుం. 1.=గండె చూ,
 మత్స్యము. 1, 2 అడ్డము చూ, నిగోధము 1,
 8 చూ, విష్ణుము, 4 చూ, పరిఖ, 5 అడ్డ
 పాటు చూ, వ్యవధానము. 3, 6 గడమును
 దేశము. చూ, దేశము, దే వి (1) కుండ
 లోనగువాని మూత ఆం, భా పృ. ది 95
 చూ, శరావము. (రూ-గడి.)

గడయంతము సం. వి. అ. పుం మబ్బు చూ,
 పేఱుము 1.

గడరుగోయిల ద్వ. వి చూ, రూ-గండ
 గోయిల

గడలనణము సం. వి. అ న. సంబరదేశమున
 బుట్టిన ఉప్పు చూ, లనణము. 1

గడవంచె వా వి: చూ, రూ-గడమంచె

గడసాదన వై వి వ్యాయామము చూ,
 సాము. 8

గడసె దే వి అటుక (అపృ) చూ, మసెల.

గడి. సం వి ఇ పుం 1 ఏడాది చూ, సంవ
 త్సరము. దే వి. (1) చూ, శరావము,
 (2) ఎల్ల చూ, సీమ 1, (3) వాస్యాంకుర
 విశేషము, (4) బలము చూ, శక్తి 1,
 (5) వరియాద చూ, సన్యాసము, (6) కోట
 బురహి చూ, సదనము 1, వా వి (7) బట్ట
 మడత, చాద్ద; (8) క్షేత్రగణితసంబంధముగు
 భాగము (బ. గణ) "పేనువక్కు పాత్తము
 నిండుగ నేన్నియో గల్గుగలవు", (9) తలపు
 యొక్క అడ్డు "అడ్డుగడి చేయుము"
 (గడియ), (10) చెవులు దిమ్మెక్కినపుడు
 కలుగు అడ్డు "చెవులు గల్గువడ్డవి" మొ,
 (11) (నీదగంపు) గడి (12) ఉప్పుబట్టె,
 చెడుగుడి లోనగు నాటలయందలి గిత.

*గడిదాటిరమ్ము." మొ.

గడించు. వై. స క్రి =ఘట. రూ-గడియించు
 1 ఆర్జించు చూ, సంపాదించు, 2. కల్పించు
 చూ, సృజించు.

గడించుపడతి. ద్వ వి చూ, కేశ్య
 గడించువాడు ద్వ వి చూ, సంపాదించు
 వాడు

గడికట్టు ద్వ. వి చూ, ఆరితీలు.

గడికొట్టువేయు. దే. స క్రి. (రెండురెండు పశు
 వులను) ఒక్కొక్క కాలచేర్చి లంకెవేయు
 చూ, లంకె వెట్టు. 8

గడితపడు వై. అ క్రి. (గడితము + పడు) చూ,
 గట్టిపడు

గడితము వై వి. 1 రూ-నుగడితము సాంద్య
 వస్త్రము: చూ, వస్త్రము, 2 =ఘటిత.
 తఱచు చూ, మొత్తము, 3 ముచుగు చూ,
 లావు 8 విణ 4 తఱచైనది చూ, మొల్లము,
 5 ముదుగైనది చూ, ఘాలము

గడిత్రాడు దే వి (రెండురెండు పశువులను)
 ఒక్కొక్క కాలచేర్చి లంకెవేసెడు- పలువు
 చూ, నూత్రము 1

గడితీలు దే అ క్రి (గడి + తీలు) చూ,
 సమర్థుడగు

గడివొంగ దే వి, ఒకవేతిగినదొంగ, గజవొంగ
 చూ, మృచ్చు. 1.

గడిపోతు దే విణ. ఆఞ్చోతు చూ, వృషభము

గడివిడి వా వి. చూ, రూ-గడవిడి

గడిమెకము దే వి వేటునకుం జిక్కని మెక
 ము. చూ, మెకము

గడియ వై వి 1 =ఘటిక ఇరుదనిపాలుగు నిమి
 మముల కాలము రూ-గడె, (సం ప) —
 ఘటిక, తద్విశేషము.-అరగడియ - (తె ప) —
 అరగడియ, (సం ప):-అర్ధఘటిక, కథకము,
 2.=ఘటిక. గడెమావును, రూ-గడె. "తలపు
 గడియ.", చూ, వివ్రంభము. 2.

గడియూనిను. ద్వ వి రూ-గడి మూని చూ, విష్కంభము 2

గడియారము వై. వి.=ఘంటికారము. ఘంటికారము కాలపరిమాణమును తెలుపుటయొక్క యంత్రము నా 2, ఆ 50 చూ, ఘంటికారము, (గడియారమునుబట్టి తే. ప్ర. గడితమునకు సంబంధించిన విశేషాంశములన్నియు తెలిసికొనవచ్చును చూ, ఏంగిలు, కోణము)

గడివడ జే.సి. కరినముగనుండెడి వడియము చూ, వడియము.

గడివాడు జే వి ఎల్లవద్ద కాపున్నవాడు గడివోతు. జే. వి ఒకానొక కుక్క చూ, కునకము.

గడు. జే వి. ఒకానొక దారువు ఆం, ఛా. ద్వి వ. 88 చూ, చెక్క.

గడుపుడల. వా వి చూ, గడపడము. (రూ-గడపుడల).

గడురుడు సం విణ బొక్కిటొమ్మువ యడు చూ, వానునుడు

గడులుడు సం విణ. —వై.— (టొమ్మునఁ గాని వీఁపునఁగాని కడితిగలవాడు)

గడువు సం వి ఆ పుం 1 —వై.— 2 గ్రంథి, మాంసగ్రంథి చూ, బుడిపి, జే వి (1) మర్యాద చూ, సన్మానము, (2) నిర్లయ కాలము చూ, మితి.

గడుసరి. జే విణ (గడును + ఆరి) 1, ఆసాధ్యుడు, వై విణ 2 = కరినుడు చూ, వ్యాధుడు 2, 3 = కరిన. సూరుడు సాంబ. మానవ 81 చూ, హంపీరుడు. 2. 4 = కరిన జైగ్రముగలవాడు చూ, దిట్టరి. (దేశ్యుని శ ర.)

గడును. జే వి 1 కారిస్యము చూ, బెడిదము, 2 జైర్లము చూ, జైర్లము, విణ. 3 కుజ నుడు. చూ, వ్యాధుడు 2, 4 మత్తిత స్త్రీ

చూ, స్త్రీ., 5 ఆసాధ్యము చూ, ముగ్ధ య్య, 6 కరినము చూ, బెడిదము

గడునుకుంక వా వి. గడుసరివాడు గడునునకు ద్వ ఆ క్రి). (గడును + పడు) గీరుడగు పాండు 8, ఆ 14.

గడునువాడు వా వి. నేర్పుగా తనపని నిర్వహించుకొను సమర్థుడు

గడె వై వి = ఘంటిక చూ, రూ-గడిము గడెంకొట్టుట వా వి వ్యవసాయముచేయుట. (భద్రాచలప్రాంతమున వాడుక)

గడెత్తు. వా వి 1 దాటుకొనిపోవుటకు యెత్తు, 2 యుక్తివైయుక్తి, 8 పెద్దఅలోచన చూ, యోచన

గడెత్తువాడు వా వి ఎత్తులమరి గడెమూని జే వి. గడియ చూ, విష్కంభము. 2

గడేకారి. వా వి 1 అల్లరిచేయువాడు, 2 తాళ్లుచెక్కి మిద్దెకట్టువాడు (భద్రాచలప్రాంతమున నౌదాలు ఆచి వాడుక).

గడేకారీజేట్టు వా వి అల్లరిగుంపు.

గడేరము సం వి ఆ పుం. 1 మబ్బు చూ, మేఘము. 1, వా. వై. వి 2 = ఘంటికారము చూ, రూ-గడియారము (భద్రాచలప్రాంతమున వాడుక)

గడోత్తము సం వి ఆ న. గడలవణము చూ, లవణము. 1

గడోలము సం వి ఆ. పుం 1 గుడము చూ, బెల్లము 1, 2 గానము చూ, సాపాటు.

గడ్డ వై వి 1 = గండఁ కుటుపు చూ, ప్రణము. 2. = కండఁక. మూలము చూ, జేరు. 1, 8 మంటిగడ్డ చూ, భూమి 1, 4. ద్వీపము చూ, లంక 1.

గడ్డకట్టు జే. ఆ క్రి చూ, ముద్దకట్టు.

గడ్డపలుగు ద్వ. వి చూ, పలుగుగుంటక. గడ్డపాణ ద్వి. వి. ఖనిత్రీము చూ, ముద్దరము

గడ్డపాళియ్యి. ద్వ. వి. గడ్డలపాళియ్యి చూ, పాళియ్యి

గడ్డము వై. వి. = గండ. 1 గడ్డుక చూ, శృశుకృపు, 2. గడ్డము మీసమును చూ, శృశుకృపు.

గడ్డక సం. వి ఆ శ్రీ ఆడుగొట్టె. చూ, పేవము 1

గడ్డవేళ్లు. పా. ఆకులలో తయారుకాబడు ఆహారము యొక్కవగా నున్న ప్రతివేళ్లయందూ యాహారమును భద్రము చేసికొనును ముల్లం గి చిలగడము వెండలము, పిల్లితేగలు మొ (వెట్లును గడ్డవేళ్లుండును. వీనికి ప్లషీరొట్టు అనిపేరు) చూ, ఆకు. 2

గడ్డి. దీ వి. కసవు చూ, తృణము (పచ్చిగడ్డి, ఎండుగడ్డి అని ద్వివిధము ఎండుగడ్డి = వట్టి గడ్డి అనినాడుక)

గడ్డికట్టుట. దీ వి చూ, ఆబంధము 1.

గడ్డికటుంబము పా.(గా)మిసె వెనురు, వెఱకు, పోడి, జొన్న, వరి, మొక్కజొన్న, గఱిక, సజ్జె, చూప కొఱ్ఱ, గోధుమ మొ (చూ, ఏకద్విలీజదళవృక్షములు ఏకలీజదళము)

గడ్డిగఱుమట బా 1 చిక్కలుంబడుట, 2 లం చేములంబడుట, వా 8 గడ్డి నోటంబెట్టు కొని తినుట

గడ్డితినుట — పై —

గడ్డిపాము. దీ వి. ఒకానొక పాము చూ, సర్పము.

గడ్డిపిట్ట. ద్వ. వి ఒకరకము పిట్ట చూ, పక్షి.

గడ్డిపెట్టు వా స క్రి. 1 చీవాట్లుపెట్టు (గోదావరీమండలమున వాడుక); 2 గడ్డి తినిపించు

గడ్డిపాద్దు. దీ వి. 1. చుట్టుకుదురు. చంద్రరేఖా నిలాపము. 1, ఆ. 69 చూ, ఘట్టు. 8, వా.

వి. 2 పాశవుగను గుండ్రముగను చుట్టి బండి మీరడవేయు ఎండుగడ్డిచుట్టు చూ, బొద్దు 2. (గోదావరీ పా)ంతమున వాడుక)

గడ్డిపేటి వా వి కసవుగొప్ప చూ, పేటి.

గడ్డివామి వా వి — పై —

గడ్డిమొలత్రాడు కే. వి. ముంజుదర్శల మొల త్రాడు, ముంజి: చూ, నూత్రము 1

గడ్డు. దీ. విణ. 1. ఆసాధ్యము చూ, ముగ్ధ య్య (రూ- గండు-గడుసు); 2 మిక్కిలి "గడ్డపనులు-గడ్డులుకు" మొ చూ, హెచ్చు1, 3. బలాత్కారము చూ, బలవంతము

గడ్డుకము. సం వి ఆ పుం. రూ-గడ్డుకము. జలపాత్రము చూ, పాత్రము. 6.

గడ్డుకొను. దీ ఆ క్రి చూ, మున్నురించు గడ్డుకము సంవి ఆ పుం చూ, రూ-గడ్డుకము గడ్డనబొద్దు దీ వి చూ, పాలకీరడ.

గణకకర్మము సం వి. ఆ న లెక్కవ్రాముట

గణకర్తిక. సం వి ఆ శ్రీ చూ, వెదపాఠపఠ* గణకి సం. వి. ఈ శ్రీ. జ్యోతిషిక శ్రీ చూ సాంవత్సరండు (చూ, శ్రీ.)

గణకుండు. సం వి ఆ పుం. జోన్ముండు చూ సాంవత్సరండు, 2 = కరణము చూ, సంకే కరండు (రూ-గణికుండు).

గణగణ దీ వి 1. ఘంటాధ్వనియందగుననుకరణము చూ, హూహూ, 2 మఱుకు గ మాటలాడుటయందగుననుకరణము చూ హూహూ

గణచక్రము సం వి ఆ స. ధార్మికులుకలః భోజనముచేయుట.

గణన సం వి ఆ శ్రీ, ఆ స. 1 = గడన ఎన్నిక చూ, సంకల్పము, 2. రూ-గణనము లెక్కపెట్టుట చూ, సంఖ్య 1.

గణనము. సం. వి ఆ న లెక్కపెట్టుట చూ రూ-గణన 2.

గణనాయక సం. వి ఆ శ్రీ గౌరి చూ, పాక్షతి. 1.

గణనీయము సం విణ లెక్కపెట్టెదగినది (నక్షత్రాదులు) చూ, సంఖ్యేయము (రూ-గణేయము-గాణేయము)

గణపతి సం వి ఇ పుం చూ, వినాయకుడు 1

గణపర్వతము సం వి ఆ పుం కైలాసము చూ, పర్వతము. (ఇట్లు గణాచలము)

గణము సం వి ఆ పుం 1. గుంథు చూ, సమూహము, 2 పుమథుల సమూహము చూ, సమూహము, 3 సేనావిశేషము. (ఇరువది యేడు రథములు ఆన్నియేనుగులు ఎనుబది యొక్క గుఱ్ఱము నూతుముప్పదియేపురుకాల్వ దునుగలది) చూ, సేన 1 (మూడుగుల్యము లొకగణము), పా 4. గురులఘువరముల కూడికలది. సామాన్యముగా గురులఘువులు మూడుకూడినది గణము. కాని చెండు-మూడు-నాలుగు-ఐదువర్ణములగుల గణములుం గలవు చూ, ఆప్యగణలక్షణము-ఉపగణములు (సులభముగ గుర్తించు స్థోకము - "ఆదిమధ్యావసాసేష యరతాయాంతిలాఘవం. భజసా గౌరవంయాంతిమనాతుగురులాఘవే" మతీ యు-స. హాలు (2) మూర్ఖగణములు. భ, ర, త, నగ, ల, సలములు (6) ఇంద్రగణములు. తగ, తల, రగ, రల, భగ, భల, చల, నగల సలగ, నగగ, నలల, సగల, సలగ, సలల లు (14) చంద్రగణములు, చంద్రగణము లక్ష్మి-రాదు లందగు. తజమగ నింద్రసూర్యగణములె యుపయుక్తములు. పద్యములనుబట్టి యీయిగణములు నిన్నిగణములునని నియమ ముండును.)

గణరాత్రీయము సం వి. ఆ స పెక్క-రాత్రీల సమూహము చూ, రాత్రీ.

గణరూపకము. సం వి. ఆ. పుం. వెట్టిజిల్లేడు, జిల్లేడు (అని కొందఱు)* చూ, జిల్లేడు

గణరూపము. సం. వి ఆ. పుం. అర్కముః*చూ, జిల్లేడు

గణరూపి సం వి న పుం. తెల్లజిల్లేడు*చూ, జిల్లేడు

గణవతి సం వి ఈ శ్రీ. ధన్వంతరితల్లి: చూ, పాలకాఖ్య.

గణవతీసుతుండు సం. వి. ఆ. పుం దినోదాసుండును రాజు చూ. రాజు 1

గణవోసకము. సం. వి ఆ. పుం. 1. నల్లకవోరము, వోరమును గంధద్రావ్యము (నాడుక)*. చూ, రాజార్హము, 2. చండయను గంధద్రావ్యము చూ, రాజార్హము, 3: చూ, బలురక్కసి*

గణవోసము. సం వి. ఆ పుం. వోరమునుగంధ ద్రావ్యము చూ, రాజార్హము.

గణాగ్రణి సం వి. ఈ పుం చూ, వినాయకుండు 1

గణాధిపతి సం. వి ఇ పుం. 1 చూ, గవుడు, 2 చూ, వినాయకుండు. 1 (ఇట్లు గణాధి పుండు)

గణిక సం వి ఇ. పుం. 1 చూ, గణనము; 2 సాంగముగా వేదాధ్యయనముచేసినవాండు. (అనగా ఋక్సు-యజుస్సు-సామము-అధర్వణవేదములను, శిక్ష-వ్యాకరణము-ఛందస్సు-నిరుక్తము-కల్పమును అటువేదాంగములను జది వినవాండు.) (సం, ప) అధ్యాపకుండు, ఉపాధ్యాయుండు, గురువు

గణించు. సం. స క్రి. 1 ఎంచు చూ, లెక్కించు, 2 చూ, లక్ష్యపెట్టు

గణిక. సం. వి. ఆ శ్రీ 1 బోగముది చూ, నేళ్ళ, 2 అడవనుగు చూ, వాస్త్రీ. 8 అడవి మొల్ల* చూ, యూధిక. 1. 4 శతప్రస్పి*:

చూ, సహస, 5. ఇల్లంద* చూ, మాతులుం గము, 6 నెల్లి, కూరనెల్లి (అని కొందఱు)*. చూ, శ్రీపర్ణము 1

గణితారిక. సం. వి. 4 శ్రీ చూ, గణిక. 6*. గణితకుడు. సం. వి. 4. పుం చూ, రూ-గణ కుడు. (అని కొందఱు)

గణితము. సం. వి. అ. స. 1 అంకవిద్య చూ, సంఖ్య 1. (చూ, గణితశాస్త్రము), విణ 2 ఎంచేబడింది. సంఖ్యాతమ చూ, సంఖ్య. 1, అం. 3. అవధానములు ఎనిమిదింటిలో నొకటి: చూ, అవధానములు.

గణితములు. అం అంకగణితము, శ్రేత్రగణితము. గణితవ్యము. సం. విణ. ఎంచేదగినది. చూ, సంఖ్యయుము

గణితశాస్త్రము. పా. గణితశాస్త్రమనగా — శ్రేత్రము, బీజము, అంకము, భిన్నము అని యనేక భేదములుగలవు ఇందుకుఁ బ్రధాన గ్రంథములు లీలావతి, విమలవతి మొ చూ, ఉపవిద్యలు. (ఇందుకు సంబంధించిన శాస్త్ర పరిభాషాపదములు — గణితము — శుద్ధగణితము, మిశ్రగణితము. కాతస్వలిగణితము, చక్రభాస, ఆచ్ఛాదక, అపచక్రాలద, హాత్యక్, ఆతిపరవలయ, ఆతిచక్రాలద ఆతిత్రిచ్చేద. ఇలామూల పరవలయ, కిరణి మొ, మఱియు.— భిన్నము :— సంశ్లిష్ట భిన్నము, సంయుక్తభిన్నము, అవిరామభిన్నము, దశాంశ భిన్నము, అపక్రమ భిన్నము, మిశ్రభిన్నము, క్రమభిన్నము, అంశబోధక భిన్నము, బుద్ధభిన్నము, సాధారణభిన్నము. మొ.)

గణితి. వా వి ఎంచేదగినలెక్క “మనుష్యుల గణితి, పకుపులగణితి.” మొ

గణిల్లు. జే. వి. ఎద్దు అంకవేయుట లోనగు వానియందగు ద్యవ్యనుకరణము. చూ, హూ హూ.

గణుతి వై వి 1.—గణన ఎన్నిక చూ, సంకల్పము, 2. పొగడ్డ: చూ, స్తోత్రము, 3 గుఱి చూ, లక్ష్యము. 1.

గణుతించు వై స. క్రి. 1 ఎంచు: చూ, లెక్కించు, 2 పొగడూ చూ, ముఱుతించు, 3. లెక్కవెట్టు చూ, లెక్కనేయు.

గణుతిచేయు వై స. క్రి. ఎంచు చూ, లెక్కించు

గణము జే. వి. వేషధారులు ధరించెడు లక్క సామ్యు: చూ, భూషణము. 2.

గణేయము. సం. విణ చూ, రూ-గణనీయము గణేయక. సం. వి. అ. శ్రీ కుంఠెనకలై చూ శంభలి

గణేయపు సం వి ఉ శ్రీ. 1. బోగముది చూ, వేళ్ళు, 2. ఏనుగు చూ, హస్తీ, పుం 3. కొండగోగు* చూ, మృదుదుర్మము

గణేశకుసుమము. సం వి ఆ పుం ఎట్ట గన్నేరు * చూ హయమారకము

గణేశభూషణము సం వి అ. న కుంకుమ పువ్వు చూ, వహ్నిశిఖము 1

గణేశుండు సం వి ఆ పుం చూ, శివుండు. గణోత్సాహము. సం. వి. అ. పుం కుచ్చుల మీను చూ, మత్స్యము. 1

గణ్యుండు సం విణ ఎంచేదగినవాండు చూ, సంఖ్యావంతుండు. 2.

గణజలసేతుబంధనవ్యాయము. పా. నీరు పోయిన తరువాత గట్టువేసిన విధము

గణజలసేతుబంధనము. జా గతించినదానికి విచారించుట నీరుపోయినతరువాత సేతువుగట్టుట “చ. గణజలసేతుబంధనముగాదె యికం బ తాపమొందుటో.” (శంఠనూపాఖ్యానము. గతపడు మి ఆ క్రి (గతము + పడు

1. కడమే చూ, ససు. 3, 2 చేచ్చు” చూ మరణించు.

గతము. సం. వి. అ. స. 1. పోక చూ, ప్రయాణము, విణ 2. పోయినది: చూ, హితము, 8, 8 తెలియబడినది, పాండబడినది (అని కొందఱు) చూ, వ్యక్తము 2.

గతస్మకము సం. వి అ పుం మదముడిగిన యేనుఁగు, నిర్వదము చూ, హస్తీ

గతి సం వి ఇ శ్రీ. 1 పోక (గతులు చూడు. — దాసము, భోగము నాశము) చూ, వర్తనము 1, 2 = గండి. త్రోవ చూ, మార్గము 1, 8 నాభిపుంటికంటిత్రోవ, 4. ఉపాయము: చూ, వెరవు, 5 తెలివి చూ, బుద్ధి, 6 బాల్యము లోపగు దశ చూ, నయస్సు. 1, 7. చేందము (ఈయర్థమునకు తెనుఁగున వాడుక) చూ, విభము. 1, 8 మూఁడునొకటి. చూ, నాలుగు, 9. నెల వేసినకుఱుపు చూ, వ్రణము. 1, 10 పయనము చూ, యాత్ర, 11 బ ఆకస్థ, దశ (చూ, ఆవస్థలు, ద్వాదశావస్థలు), అం 12. సాముద్రిక శాస్త్రమునందలి పురుషలక్షణాంగములు ఏబదియెనిమిదింటిలో నొకటి (గతి = నడక — వృషభము, సింహము, శార్దూలము, గజము, హంసగతిగలిగిన రాజగు, శుకగతిభోగియగు, శ్యాన ఉష్ణి, మహిమ, నూకరగతులైన భాగ్యహీనుఁడగు, నీటితరగల గతి ద్రవ్యక్షయచుగు, కాకగతి దుఃఖకరము, ఉలూకగతిరోగకరము) చూ, లక్షణాంగములు, 18 శ్రీ. లక్షణాంగములు ఏబదియెనిమిదింటిలో నొకటి (గతి = నడక — హంస వలె నేనుఁగువలెనున్న రాజపత్ని యగు, భూమియదురుసట్లు నడిచిన సర్వజనవిరోధురాలగు) చూ, శ్రీ. లక్షణాంగములు, 14 రసభావాదులందలి గుణములు ఇరువది నాలుగింటిలో నొకటి చూ, గుణములు (తెంచు. సం. అ. క్రి: చూ, గతపద.

గతితత్పరమము పా. అస్తవయము-పురస్కారము-తిస్కారము-సత్కారము-అలంకృతి ఇత్యాదులు గతితత్పరమములు

గతిబలము. పా. వినురుతునలన గలుగు లము.

గతిభేదములు. అం. ఋషి, స్నాతకుఁడు, యతి, సాండిలుఁడు, ద్వయాతిగుఁడు, మూలికుఁడు, లోచకుఁడు, ఔర్వుఁడు, ఖపులుఁడు. (9)

గతిల సం. వి. అ. శ్రీ. గతిలయన నదిచూ, నది.

గతివిశేషములు. అం. అశ్వశాస్త్రమునందలి (వీధి లో) గతివిశేషములు. — ఉరశ్చాలి, శిరశ్చాలి, పృథులము, బధ్యమానకము, అలీఢము, ప్రత్యాలీఢము, ఉపధ, పాదచారి, సర్వగము. (9).

గతుకు జే వి 1. రూ-గదుకు ఎంగిలితనుట. చూ, సాపాలు, స. క్రి. 2. రూ-గదుకు. ఎంగిలితను చూ, సాపకు (కతుకు అనియు వాడుక.)

గతులు అం. మల్లశాస్త్రములోనివి — హరి, గజము, వ్యాఘ్రము, పక్షి, నరుఁడు, మహిమము, జంబుకము, మర్కటము (కుమ్మటమని కొందఱు), హరిణము, మార్గాలము, చతుకము, తాండవము, (12). చూ, మల్లశాస్త్రము.

గత. జే వి రూ-గతము, ఎరువు చూ, పిడక.

గతము జే వి — మై. —

గతర జే వి 1. ఉపద్రవము చూ, విపక్వ, 2 దోషముయొక్క ప్రకటనము చూ, రద్దు 2, విణ. 3. దోషమువలన ప్రకటితమైనది చూ, రద్దు 2.

గత్తు. జే వి మూత్రగంధము (గచ్చేకంపు-గచ్చుకంపు అని వాడుక) చూ, వాసన

గద సం వి అ. శ్రీ. 1=గుడియ, నాలుగు మూరలు నిడివిగలదండము: చూ, బాణము 1, 2. పాడి* చూ, స్థాలి 2, అం. 8. విష్ణ్వయధములయిదింటిలో నొకటి: చూ, విష్ణ్వయధములు, 4. ముప్పదిరెండాయుధములలో

నాకటి: చూ, ముప్పదిరెండాయభములు.
 (చూ, బాణము. 1.)
 గదమూయించే. వా. క్రి. చూ, గద్దించు
 గదము. సం వి ఆ. పుం. తెవులువివము(అని కొం
 దలు) చూ, గోగము. 1
 గదయిత్తువు. సం. విణ ఉ 1 కాముకుండు:
 చూ,వలపుకాండు, 2 మిక్కిలి అసహ్యముగ
 మాటలాడువాండు, జల్పాకుండు (పులింగ
 మని కొందలు) చూ, వక్త. 1
 గదాంబరము సం వి. ఆ. పుం మబ్బు. చూ,
 మేఘము. 1 (గదాంబరము అనియు)
 గదాఖ్యము. సం వి. ఆ న క్రమము చూ, మం
 దలము 8
 గదాగదులు సం. వి. ఆ. పుం స్వర్యైస్వయలు
 గదాగ్రీణాండు. సం వి ఆ పుం గదునియన్న
 చూ, విష్ణువు 1
 గదాగ్రీణి. సం. వి. ఈ పుం. క్షయగోగము చూ,
 దగ్గు, (ఇకారాంతమని కొందలు).
 గదాధరండు సం. వి ఆ. పుం చూ, గదాగ్రీ
 ణాండు,
 గదాభృక్తు (గదాభృతుండు) సం వి. త్ పుం
 —వై—
 గదారాతి. సం. వి ఇ. పుం బౌషధము చూ,
 మందు. 1.
 గదాహ్యము సం వి ఆ న చూ, గదాఖ్యము
 గది సం. వి. వ్. పుం 1. గదనుధరించినవాండు.
 చూ, విష్ణువు 1, విణ. 2. తెవులుగలవాండు
 చూ, వ్యాధితుండు; దే. వి (1) ఇంటిలోపలి
 యట చూ, సదనము. 1. "పడకగది, వంటగది"
 మొ, (2) రెండుదూలముల మధ్యప) దేశము,
 కాను (అని వాడుక), కాళిభాగము,
 గదుండు. సం. వి. ఆ. పుం. కృష్ణుని తమ్ముండు,
 కృష్ణునియన్న (అని కొందలు).

గదుకు. దే. స క్రి) చూ, రూ-గతుకు.
 గదుగుడు దే వి. గళనము. ఆం, పదా నర.
 109 చూ, బాణండు.
 గదుము దే స. క్రి) రూ-గద్దించు చూ, జీలి
 పించు.
 గదుముకొను దే స క్రి) —వై — (స్వార్థమున
 కొను).
 గదురు దే వి చెడికంపు. పాండు, 2, ఆ. 56
 చూ, వాసన
 గద్దదము. సం విణ = గద్దు. దగ్గుత్తికపడినది
 (మాట) చూ, శబ్దము 2
 గద్దదస్వరము సం వి ఆ. పుం. 1. ఎనుపోతు
 చూ, మహిషము, 2 మన్మథము, దగ్గుత్తికపడిన
 యెలుగు చూ, స్వరము. 2
 గద్దదిక సం వి ఆ. స్త్రీ. = గద్ద చూ, గద్దదము
 గద్ద వై వి = గృధ్రీ. రూ-గద్ద చూ, దాటో
 య్యము
 గద్దకత్తె వై. వి ఆ సాధ్యురాలు (రూ-గద్దటి-
 గడును-గరాను) చూ, స్త్రీ.
 గద్దగోరు వై. వి 1 = గృధ్రీఖుర గరుడిగోరు.
 రూ-గ్రద్దగోరు చోరసాధనవిశేషము చూ,
 ములుబంతి, వా వి 2 అందమునకై తాళపు
 చెవులగుత్తిలో తగిలించి మొలత్రాడున నుంచు
 కొనెడి వెండిలోనగునాని ఆభరణము చూ,
 భూషణము 2
 గద్దన దే వి గద్దించు
 గద్దముక్కుచేప ద్వ. వి కంకత్రోటనునుచేప
 చూ, మత్స్యము. 1
 గద్దముక్కు-వాండు ద్వ. విణ రూ-గ్రద్దముక్కు-
 వాండు చూ, వాడిముక్కు-వాండు.
 గద్దటి దే. వి దిట్టతనముకలది "గద్దటిగద్ద"
 చూ, స్త్రీ.
 గద్దటికాండు. దే విణ. దిట్టతనము కలవాండు.

అచ్చు. నుం, కాం. 12 చూ. దిట్టడు (స్వార్థమున కాడు).

గదించు వై అ క్రి = గదించు కోవమున అడ లించు. రూ-గదును-గదునుకొను చూ, గదు ము (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము)

గదించు వై.వి రూ-గదై 1 చూ, సింహాసనము, 2 = ఖటికొ ఉన్న తపిరము పీరము (అని కొందలు) చూ, పీఠు, 3 = గద్యా ఎఱుక-చూ, సోదె, 4 = గద్యాణ దీనారము, వైడినాణెము చూ, లోహము 1.

గద్దము. వై. వి. = గండ గడ్డము చూ, శృకుళివు. (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము)

గద్దె. వై. వి = చూ, రూ-గద్దించు

గద్దెకాకులది ద్వ వి ఒకరకము కోడి చూ, పుంజి

గద్దెపాంకము. ద్వ వి 1 పరువునకుందగిన గౌర వంపు మాట చూ, శబ్దము. 2, బా. 2 ఆధికారి పీరమువై గూర్చుండి చెప్ప మాటలు

గద్ద్య. అం (గద్ద్యము) అసంఖ్యాబద్ధములగు రగడ, గద్ద్య, ద్విపద, దండకము మంజర్యా దులలో నిదియొకటి (చూ, గద్ద్యము)

గద్ద్యకావ్యము అం. కావ్యములు మూడింటిలో సోకటి చూ, కావ్యము, (ఇది పద్య కావ్యము వలె ఛందోబద్ధము గాదుగాని తక్కిన సకల లక్షణములు కలిగియుండును సత్యచంద్రిక మె)

గద్ద్యము. సం వి అ. స. 1. = గద్దె వచనము (గద్ద్యఅని వాడుక) (యగణతగణబగణాదు లును, సాదములేని కవనము) (నూ-గద్ద్యం బున నుచ్చారణ శ్రీనణపాఠవ్యవితహితంబుగ యధాయోగ్యత వక్తయిచ్చేకొలది సంధి విడ దీయనగు); 2. చెప్పందగినది చూ, వక్తవ్యము

గద్యాణము సం.వి అ. పుం = గద్దె 1 బంగారు వరహా రెండుధరణములయొత్తు వెండి (అని కొందలు) చూ, లోహము 1

గనగన దే వి 1 తపించుటయందగు ధ్వన్యమ కరణము చూ, హూహూ, 2 మండుట, నిప్పులు ఎఱుగ నగుటలోనగు వాయులదలినను కరణము. (కర్మధారయనమంసమునను దీనికి నిగాగమంబునయ్యను "గనగనని నిప్పులు." చూ, హూహూ.

గనప. దే. విం పైద గూ, విఫలము (రూ-గణు వ-గజీ-గం)

గనపరాకులు దే. వి బ. గన్నే రాకులవంటి ముల్కులు.

గనము వై వి = ఘన అధికము చూ, హెచ్చు 1. గనయము దే వి 1. నీపీంధము చూ, పోక ముడి, 2. అటని పా 4, అ. 81 చూ. వింటి కొప్పు.

గని వై వి 1 = ఖని బంగారులోనగునవి పుట్టు చోటు చూ, ధూమి 1, 2 లిలము చూ, రంధ్రము 1

గనిమ దే వి మడికిం జేట్టు నేర్పఱచిన చిన్న కట్ట రూ-గనిమె చూ, నేతువు 1

గనిమె. దే వి — వై —

గనియ వై వి = కణ రూ-గనె 1 ఖండము చూ, శకలము 4, 2 చెఱువు మొదలగువాని ఖం డము చూ, గండ్ర 5.

గనిబు దే వి ఒఱ చూ, నివోశము (తలగడ యొఱ=గల్గిలు అని వాడుక).

గనువు దే వి 1 రూ-కనువు. వెనురుచెఱువలో నగు వానియందెడ నెడనేర్పడి యుండుముడి పర్వము చూ, బుడిపి, బా. 2. దెబ్బవాపు. చూ, బొప్పి

గనె. వై. వి = చూ, రూ-గనియ.

గన్నెర. వై వి = కరవీరము. రూ-గన్నెర-గన్నెర
(ఎఱ్ఱగన్నెర, తెఱ్ఱగన్నెర, పచ్చగన్నెర అని
త్రివిధము) చూ, హయమారకము (ఇది విష
ముగాన లోపలకయ్యకూడదు వీనివేరు గర్భ
సాగ్రము గలిగించును) (శీత్యమని శబ్దరత్నా
కరము.)

గన్నెరాకమ్మ. ద్వ వి (గన్నెర + ఆకు +
అమ్మ) గన్నెరాకువంటి యలుగుగల బాణ
ము చూ, బాణము 1

గన్నెర వై వి = చూ, రూ-గన్నెర.

గన్నెర వై వి = —వై—

గవటిక సం వి ఆ వ్రీ = గంపె వరిగన్నెర,
పెద్దారగన్నెర చూ, సస్యము 1.

గప్పాలు. వా వి బ గొప్పలు, తుప్పాలు, డచ్చీ
లు, డబక్కలు, డాబులు, డాబుసరులు, బడా
యిలు, వంకాయకోతలు, సోజకాయకోత
లు, (ఆతిశయపుమాటలు)

గబాలు వా. వి వాంటుటయందగు ధ్వన్యను
కరణము చూ, హూహూ

గబీగుబీ. వా. వి నేల అదరునట్లు వడిగా నడ
చుట, గ్రుద్దుటలోనగు వానియందగు ధ్వన్య
కరణము చూ, హూహూ

గబీలు వా వి. మంటుట, తూటుట, గుగ్గిడుట
లోనగు వానియందగు ధ్వన్యకరణము చూ
హూహూ.

గబుకు వా వి రూ-గబుక్కు, చేటుకు, “గబు
కున గ్రుద్దివాడు.” “గబుకు గబుకు ముద్దులు
మింగినాడు”

గబుక్కు వా వి. —వై — (అక్కు-గబుక్కు-న,
చేటుక్కు-న మొ.) “గోడ గబుక్కు-న కూలి
నది.” (వాడుక.)

గబ్బు వై వి = కపటము. కూబీ: చూ, వ్యాజము. 1
గబ్బుటు. దే వి. 1 కలత చూ, సంతాపము,
విణ. 2. వెలతక్కువైనది, అనర్థము. (పనుపు,

కంద, చేమ, గెనను, పెండలము మొ.)

గబ్బి. వై. వి 1 కపటము. ఆం. భా. ప్ర 188.
చూ, వ్యాజము 1, 2 = గర్వ గాంభీర్యమును
బట్టి కుక్కకీచ్యుడైన పేరు. స్వా. 4, ఆ.
32 చూ, సివరి 2, విణ. 3 = గర్వ గర్వ
ముగలవాడు చూ, పొగరుబోతు.

గబ్బిడము. దే వి రూ-గబ్బిలము చూ, శైల
పాయిక (రూ- గబ్బిడా- గబ్బిడాయి- గబ్బి
లము-గబ్బిరాయి-గబ్బిలాయి.)

గబ్బిడా దే. వి —వై.—

గబ్బిడాయి. దే వి. —వై.—

గబ్బిరాయి. దే. వి —వై.—

గబ్బిలము దే వి —వై.—

గబ్బిలాయి దే వి —వై.—

గబ్బిలి. దే వి పిడికిలి చూ, ముప్పి 2

గబ్బిస దే వి ఒకానొక మూలికా: చూ,
వృక్షము

గబ్బు దే. వి 1. చెడుకంపు వై 3, ఆ. 74

చూ, వాసన, 2 గంధము ఆం. భా. ప్ర. 106

చూ, వాసన, వై. వి. 3. = గర్వము సాండు. 1.

ఆ 117 చూ, వాంకారము, 4. చుట్టు చూ,

చుదము 1, 5. కక్కుభము చూ, బెళగువ్వ.

గబ్బుచీకటి దే. వి. గాఢాంధకారము చూ,
మేచకము 1

గబ్బుచెంక మెకము. ద్వ వి ఏనుగు. చూ, చాస్తీ.

గబ్బులుగు. దే వి. ఒకరకముకన పక్షి, భాసం

తము చూ, బెళగువ్వ

గభస్తి సం వి ఇ. పుం 1 నూర్వకరణము,

నూర్వచంద్రాదుల రశ్మి (అని కొండలు)

చూ, హోయనము. 2, 2 ఇనుగు చూ,

నూర్వడు; 3. ఆగ్నాయి, స్వాహా, అగ్ని

పెండ్లాము. చూ, భార్య, ఆం. 4. ఖండములు

తోమ్మిడి టిలో నొకటి చూ, ఖండములు.

గభస్తిపంతుడు. సం. వి త్. పుం. చూ, సూర్యుడు

గభస్తికాస్తుడు సం. వి. ఆ. పుం —వై—

గభస్తిస్త్రము. అం. ధనుశ్చేదమునందలి అస్త్రములు ఏబదిమాడింటిలో నొకటి చూ అస్త్రములు (చూ, బాణము 1 శస్త్రములు, ముప్పదిరెండాయుధములు)

గభీరము సం. వి ఆ న =1 చూ, రూ-గంభీరము 6, వి 2 నీవసానము చూ, సానము 1, విణ. 8 చూ, రూ-గంభీరము 7

గభీరిక సం. వి. ఆ స్త్రీ బృహద్రక్కా చూ, వీణె

గభీరిమ సం. వి న్ పుం చూ, రూ-గంభీరిమ గభోలికము. సం. వి ఆ పుం చిణుపెనగలు చూ, పెనగలు.

గభోలి. సం. వి ఇ. స్త్రీ. ఒఱగుదిండు చూ, లోడు

గమకము సం. వి ఆ పుం. 1. సంగీతశాస్త్రము నందలి స్వరవిన్యాసశ్చేదము చూ, స్వరిము 2, 2 క్రిందిపెదవిక్రింది గుంట చూ, పెదవి (చూ, రంభము. 1), విణ. 8 తోవజేయు నది. అం 4 రాగాధ్యాయములోని ఆస్తాదశ పంచాంగములలో నొకటి చూ, అస్తాదశ పంచాంగములు, దే వి (1) లాపు చూ, స్థాలము 2, (2) ఆధిక్యము చూ, పౌష్యు 1, (3) ప్రయత్నము చూ, యత్నము, విణ (4) మనోజ్ఞము చూ, హృద్వ్యము

గమకములు అం రిభ్రపు, స్ఫురితము, కంపితము, లీనము, అందోలితము, వల్లి, త్రిభిన్నము, కురళము, ఆచాతము, ఉల్లాసితము, స్థాలితము, గుంఫితము, ముద్రితము, నామితము, మిశ్రము (15) చూ, ఉపవిద్యలు గమకారిత్యము. సం. వి. ఆ. న చూ, రభసము

గవకించు దే ఆ. క్రి చూ, యత్నించు గమగమ దే వి. వాసనకొట్టుట మందగునను

కరణము స్వా. 2, ఆ 55. చూ, చూచూచూ. గమగమించు దే ఆ. క్రి గమగమయవి వాసనకొట్టు (తె, ప) గమాయించు.

గమగుడు సం. విణ తెరువరి చూ, పాంథుడు.

గమనము సం. వి. ఆ న 1 రూ-గమము పోక చూ, వర్తనము 1, 2 చూ, ప్రయాణము, 8 తలపు చూ స్మృతి 1, 4 కోరిక చూ, వాంఛ, అం 5 తర్కశాస్త్రము నందలి పంచవిధకర్మములలో నొకటి చూ, కర్మములు

గమనించు సం. ఆ క్రి 1 పోవు చూ, వెళ్ళు 8, 2 తలంచు చూ, యోచించు.

గమనిక సం. వి ఆ స్త్రీ 1 నడవడి చూ, వర్తనము 1, దే. వి. (1) చేదయు చూ, విధము. 1

గమము సం. వి ఆ పుం 1. నడవడి చూ, వర్తనము 1, 2. పయనము చూ ప్రయాణము, 8 తోవన చూ, మార్గము 1

గమశ్శవాడు దే వి క్షత్రియస్త్రీకి జూచునీ సుంబాడమి అయిదువిధముల సారాయి నమ్మ వాడు చూ, సురాజీవి

గమాయించు దే ఆ క్రి చూ, గమగమించు

గమి సం. విణ న్ 1. తెరువరి చూ, పాంథుడు, దే వి (1) గుంపు, గూ-గుమి-గుమురు-గుబురు చూ, సమూహము, విణ 2 తళచు చూ, మొత్తము

గమించు సం. ఆ క్రి. పోవు. రూ-గమి యించు చూ, వెళ్ళు 8.

గమికతై ద్వ్య వి. అంతఃపురమునందు కావలి యుండేడు ఆడుది శకాం. 4, ఆ 164 చూ, స్త్రీ.

గమికాడు. దే వి 1 కాకి చూ, వాయసము, 2 అధిపతి చూ, పృథువు 2, 3 దళపతి చూ, సైనికుఁడు, 4 అల్పసైన్యాధిపతి చూ, సైనికుఁడు (ఆం. భా ద్వి 184.), 5 ముఖ్యుఁడు చూ, శ్రేష్ఠుఁడు

గమికొను దే. ఆ. క్రి అంటలుగట్టు చూ, పోగుపడు

గమియించు సం ఆ క్రి చూ, రూ-గమించు గమింపువు సం వి. ఉ. పుం 1 కురుక్షేత్రము చూ, దేశము, 2. గాలి చూ, వాయువు.

గమ్యుక్తు వా వి 1 వేడుక, 2 తమాషా. 3 కనుకట్టు, 4 భవాన్యము.

గమ్యు. దే. వి 1 వాసనకొట్టుటయం దగుననుకరణము నను 5, ఆ 106 చూ, హూహూ, వా వి 2 తుమ్మబంక చూ, జిగురు

గమ్యుఁడ వా అన్య. త్వరితముగ “గమ్యున వెల్లిరమ్ము”

గవ్యము సం విణ పొందఁదగినది చూ, పాపివ్యము

గయ. సం వి ఆ. ప్రి: 1 ఫలనీ సవీతిరమున నుండు గయ యను పట్టణము చూ, దేశము, 2 తీరవిశేషము చూ, భూమి 1, అం 3 త్షేత్రములు ఇరుదనినాలుగింట్టిలో నొకటి చూ, త్షేత్రములు. (విశేషము — కిరోగయ-గయ, నాభిగయ-భువనేశ్వరము, పాదగయ-పీఠికాభగము)

గయము. సం. వి ఆ. పుం పశువు చూ, మృగము. 1

గయాపిండదానార్థములు ఆం పిండదానక్రమము-న్లో॥ ఆదాపితా, తథామాతా, సాపత్నీ, జననీ, తథా । మాతామహాసస్పత్నీకాః । ఆత్మసపత్నీ, తథైవచ । కుత, భాత్స । పితృవ్యాకృత । మాతులాశ్చనభార్యకాః,

దుహితా, భగినీ, చైవ । దాహితో, భాగినీయకః, పితృవ్యసా, మాతృవ్యసా, జామాతా, భావుక, స్వస్తిపా, । శ్శుకుర, శ్యాలక, క్షైవ । స్వామినో: కురుకరినః॥ తా — తండ్రి, తల్లి, సవతల్లి, భార్య యుక్తమాతామహులు, స్వభార్య, కొడుకు, అన్న, పిన్న పెదతండ్రిలు, భార్య యుక్తమైన మామలు, మాతరు, అప్ప, దాహితృుఁడు, మేనల్లుఁడు, మేనత్త, పినతల్లి పెద తల్లిలు, జామాతి (అల్లుఁడు), అప్పచెల్లెండ్రి భర్త, కోడలు, మామ, శ్యాలకుఁడు, రాజు, గురువు, దానదాసీలు వీరు పిండోదక క్రిమిపద్ధతిలోనివారు, చెండవ విధము. — తండ్రి, తాత, ముత్రాత, వారి తల్లిదండ్రులు, తల్లి, అత్త, ఆమెయత్త, మామతల్లి, ఆమె తల్లిదండ్రులు, వారి తల్లిదండ్రులు, తల్లితల్లి, ఆమెతల్లి, ఆమెతల్లికిఁడల్లి, వారిబిడ్డలు, తన భార్య, తనబిడ్డలు, తన యన్నదమ్ములు, తన పెదతండ్రి, పినతండ్రిలు, మేమామలు, వారిభార్యలు, వారిసంతతులు, తనతోబుట్టువులు, వారిబిడ్డలు, వారిభర్తలు, బిడ్డనిచ్చిన యత్తమామలు, వారిసంతతులు, తనకన్నమిడి కాపాడినవాఁడు, మంత్రోపకేశము చేసిన వాఁడు, చేదువుచెప్పినవాఁడు, వకుగుచేయించినవాఁడు, పెండ్లిచేయించినవాఁడు, భయముడిపి యాదరించినవాఁడు, ఆపిచ్చినవాఁడు, వానిభార్యలు, కొడుకులు, కొమార్తెలు, తన దాయాదులు (88) (ఇందు రూఢములగు పదములు మాత్రము శ్రి కౌషధములగు గ్రహింపఁబడియె.) (సంభావివరణదర్పణము)

గయాపశీభ్రాహ్మణులు పా. 1 ఘూర్జరబ్రాహ్మణులలో నొకతెగవూరు వీరు యజుర్వేదము. ఖేడాజిల్లాలో చేరిన ఆదాన నాధ్యాయ గ్రామములయందు గానంబడియెదరు: చూ,

బావివృత్తులు, 2 గయముందలి ఫల్గునీనది
యందు పిండములను వేయించు షేత్రపాఠా
హితులు (హిం గయావాలా)
గయాళము దే వి. రూ-గయ్యాళము ధిక్కా
రపుమాట చూ, శబ్దము 2
గయాళి దే. విణ. ధిక్కరించుచు మాబలాడు
నది రూ-గయ్యాళి చూ, శ్రీ
గయాళించు దే ఆ. క్రీ. ధిక్కరించి మాటలాడు
చూ, రూ-గయ్యాళించు.
గయాళు దే వి రూ-గయ్యాళు సేద్యముచేయు
టకుఁ దగని పాలము చూ, భూమి. 1.
గయిరమ్మ వై వి = గారి చూ, రూ-గవరమ్మ
(వాడుక). "గయిరమ్మ పండుగ" చూ,
పార్వతి 1
గయ్యుండు. సం. వి. ఆ పుం 1 ముక్కంటి
చూ, శివుండు, 2. గయ్యుండను కో.తి చూ,
పానరము, 3 గయ్యుండను రక్కసుండు చూ,
రాక్షసుండు 1, అం. 4 మహారాజులు
ప్రనువాటుగురిలో నొకండు చూ, మహారా
జులు-రాజు 1
గయ్యాళము దే వి చూ, రూ-గయాళము
గయ్యాళి దే విణ చూ, రూ-గయాళి "నీవెంత
గయ్యాళిగంపవే."
గయ్యాళించు. దే ఆ క్రి. చూ, రూ-గయా
ళించు. కథా 3, ఆ 222
గయ్యాళు దే వి చూ, రూ-గయాళు
గర. సం. వి ఆ. శ్రీ 1 భోజనము చూ,
సాపాటు, దే వి. (1) మంటిగడ్డ, మంటి
ముద్ద చూ, భూమి. 1.
గరకట్టు. దే ఆ. క్రి గడ్డకట్టు. శ్రీ. 6, ఆ. 196
చూ, ముద్దకట్టు (రూ-గరమును-గరవడు)
గరకొను. దే ఆ. క్రి —పై—
గరగ. వై. వి. కరకా. రూ-గరిగ. 1 చిన్న
కుండ, పెండ్లిలో వసంతముంచెడు గరగముంత

(అనికొందలు) చూ, భాండము. 8; 2. నీళ్లు
త్రాగుటలోనగునాని కుపయోగించెడు చిన్న
పాత్రము చూ, పాత్రము. 6, 8. గావి
దేవత (అనువూద) ఘటము. "నూకొలమ్మ
గరగ" చూ, పాత్రము. 6
గరగద దే వి. (గరగ + గడ) నూనె మొదలగు
సవి చిన్ననోయగల పాత్రములలోఁ జోయు
టకు అడుగున ఆదోఁకవలె కోవియమర్చి
చెసిన విశాలమగు ముఖపాత్రవిశేషము, గర్భా
చూ, పాత్రము. 6
గరగముంత. వా వి చూ, గరగ. 1. 2.
గరగర. దే. విణ. వైర్యల్యము: చూ, సాచ్చెము. 2.
గరగరనివాండు. దే. వి. మేదురండు: చూ, మిన
మిననివాండు
గరగరిక దే వి. 1. వైర్యల్యము చూ, గరగర,
2 అందము చూ, సొందర్యము, 8. తెలిసి:
చూ, బుద్ధి
గరగ్గుము సం. వి. ఆ. పుం. 1. నల్లగడ్డర *
చూ, పర్ణాసము, 2. బర్బరము * చూ,
బారంగి
గరగ్గి. సం వి ఈ శ్రీ గరగ్గి యనుచేఁచ
చూ, మత్స్యము 1.
గరజి. సం. వి. ఇ పుం. కరణములు పదునొక
టింటిలో నొకటి చూ, కరణము. 14 (చూ,
కరణములు 2)
గరడి వై. వి.= చూ, రూ-గరిడి. 2
గరణము సం. వి ఆ. న. భోజనము: చూ,
సాపాటు (తెరుగు అని కొందలు)
గరదము. సం వి ఆ. న. విషము చూ, విసము. 1.
గరదుండు సం. విణ విషముపెట్టినవాండు.
గరపనేల. ద్వ వి. మెరకనేల (గులకతాలచే
గట్టెయినది) చూ, భూమి. 1
గరభము సం వి. ఆ. పుం. చూ, రూ-గరభము.

గరమాపంచకము. అం. కేలపండు, తుంగము
తైలు, కరక్కాణు, కటుక రోహిణి, పిప్పలీ
మూలము. (5)

గరము సం. వి. అ. పుం. 1. (గరము=గరజి)
చూ, గరజి. 2. రూ-గరళము కృత్రిమ
విషము "గరస్తుకృతకమ్ విషమ్" అ పా.
ప్రభో చూ, విషము. 1, 3 వత్సనాభి*
చూ, విష. 1, 4. ఒకానొక రోగము
చూ, రోగము. 1

గరలాఠి. సం. వి. ఇ. పుం. మరకతమణి చూ,
రత్నము. 1

గరవడు. దే. అ కి. (గర + పడు) చూ,
గడ్డకట్టు.

గరళము సం వి అ స. 1 విషము: చూ,
విషము. 1, 2. పర్వవిషము చూ, విషము 1,
(కడుపులోగాని పేగులలోగాని పుండుగల
రోగులకు గరళముతోఁ గూడిన మందులు
వాడవూడదు); 3. వత్సనాభి* చూ, విష. 1,
4. గార* చూ, హిందుడి, 5 కసపుప్రోగు
చూ, వెంటి, 6 కొలంది* చూ, పరిమాణము.

గరళముఖము సం వి. అ. పుం పాము చూ,
సర్పము.

గరళాంశము అం పవ్యంశములలో నొకటి.
చూ, పవ్యంశములు.

గరవృతము. సం వి అ పుం నెమిలి చూ,
మయూరము.

గరాగరి సం వి. ఈ. స్త్రీ. 1. రూ-ఖరాగరి*
చూ, జీవతాళము, వా. విణ. (1) ఉన్న
దున్నటుల, సత్యమైనది (తెలుఁగున గోదా
వరిమండల ప్రాంతమున వాడుక.)

గరాత్మకము. సం వి. అ. న. రోభాంజనబీజము*
చూ, శిగురివు 1.

గరాధిక. సం. వి. అ. స్త్రీ. చూ, లక్క.

గరాసు వై విణ 1. దుష్టఁడు: చూ,
వ్యాధుఁడు. 2, 2. మత్తితస్త్రీ చూ, స్త్రీ,
3. కృవాసి. రక్కసి చూ, రాక్షసి 1.

గరి. సం వి ఈ స్త్రీ చూ, దేవతాళము*,
వా వి (1) వాఁడి చూ, వాలు 6,
(2) నాలుగు ఆనాలు చూ, కోమటివాని
లెక్క.

గరిండ్లము. సం. వి అ. న. చూ, పడక.

గరింఁటె. దే. వి చూ, రూ-గంఁటె. 1 (రూ-
గఠింఁటె)

గరికపూజలమెచ్చేగర్భివేల్పు. మి ద్వ. వి చూ,
వినాయకుఁడు 1.

గరిగ. వై. వి = కరకా చూ, రూ-గరగ.

గరిడి వై. వి 1 చోటు చూ, స్థానము. 1,
2. = ఖురలి సాముకూటుము రూ-గరిడి-గరడి
చూ, సదనము. 1, 3 గడసాదన రూ-గరిడి.
కళా 7, అ. 34 చూ, సాము 3. 4. దగ్గఱ
రాఘ. 2, ఆ 18 చూ, సమీపము. 1.

గరిడిముచ్చే ద్వ వి. గడిముచ్చు. మంచివాని
వలె దగ్గఱజేరియుండి సమముచూచి
దొంగిలించెడుదొంగ కళా 2, ఆ 45 చూ,
ముచ్చి. 1.

గరిడియ. వై. వి = కరండికా పూలబుట్ట: చూ,
సజ్జె.

గరిడీ వై. వి (రూ-గరడి-గరిడి) 1 = ఖురలి
సాముకూటుము వసు 4, ఆ 72 చూ,
సదనము 1, 2 గడసాదన చూ, సాము. 3.

గరిత వై. వి. = గృహస్థా. 1. ఇల్లలు చూ,
భార్య, 2 పతివ్రత. ఆచ్చ యు, కాం. 356:
చూ, స్త్రీ.

గరిమ. సం. వి. న. పుం. 1. రూ-గరిమము.
గోపుతనము చూ, యోగ్యతా అం. 2. అణి
మాద్యవస్థలలో నొకటి: చూ, సిద్ధులు

(విభూతులు). పా 8. (బరువు) ఒకవస్తువును భూమి యెంతకత్తిలో నాకర్చించునో ఆకత్తి పరిమాణమే ఆవస్తువుయొక్క గరిమ (దీనివలన బరువునకును, ద్రవ్యరాశికిని గల భేదము తేట పడుచున్నది): గరిమము.

గరిమనాళి. పా పదార్థముయొక్క మధ్యతూకము (సెంటిరాఫ్ గ్రావిటీ.)

గరిమము చూ, గరిమ, అం 4. తర్కశాస్త్రము నందలి పంచవిధకర్మములలో నొకటి చూ, కర్మములు. 2

గరిమిడి. దే వి 1. రూ-గఱిక. దూర్వక చూ, త్వణము 1, 2. ఎల్లెలుక చూ, మాషికము గరిమిడికొమ్మ. దే వి — 2 వై — స్వా 4, అ 25.

గరియ. దే వి రూ-గరుగు * గూ, ములుగ గడివడి వై వి.=భూదిరవతుకము చూ, రం దము

గవడియము వై. 5 = — వై — గరివి వై వి.=గర్వి. గర్వముగలవాఁడు చూ, పాగరుఁబోతు.

గరివించు వై వి.=గర్వించు చూ, చాంకరించు. గరివము. సం విణ 1 మిక్కిలిగురువు మిక్కిలి బరువైనది చూ, స్థవివము

గరివ్వు సామాన్యప్రమాణము. పా (గో)పైస్తు కామణ్ పుల్లికేవణ్)

గరిసె. వై. వి = కర 1. రూ-గఱిక. గంజ. ధాన్యముంచెడుకొట్టు చూ, పంటసాలు, 2 రూ-గఱిసె మానవిశేషము (గరిసె = 8 మలక పుట్టు, 7½ పల్లెపుట్టు, 15 పండుములు, 30 ఏడుములు, 150 తూములు, 600 కుంచీములు.) (గోదావరిజిల్లాలో వాడుక)

గరిసెబావి. వై. వి. మెల్లెలతో గరిసెవలెన్నలి భూమిలోపలికి కుంచియెత్తెడునూయి చూ, నయ్య.

గరు. దే వి చూ, రూ-గగురు గరుగు దే వి చూ, గరియ.

గరుజు వా వి అక్కఱ, అగత్యము, అనగ రము. “నాకేమి? గరుజు అనుకొన్నావా?” (గోదావరీమండలప్రాంతమున వాడుక)

గరుటూమంతుడు వై. వి. = గరుత్పంతుఁడు (రూ- గరుటూలమంతుఁడు- గరుడాలమంతుఁడు-గరుటి- గరుడి) చూ, హరివాహ నుఁడు.

గరుటూలమంతుఁడు. వై. వి.= — వై — గరుటి వై వి.= — వై. — గరుడండు. దే వి ఒకానొక లోడి చూ, పుంజు.

గరుడకంబము వై వి = (విష్ణువు గుడియందలి) గరుడస్థంభము చూ, స్థంభము. 1. (నిస్సా రపుసంభాషణయందు గాడిదెగుడ్డు గరుడకంబము అని గోదావరీమండలమున వాడెదరు)

గరుడతాళము సం. వి. ఆ పుం తాళప్రాణ కళావిశేషము చూ, తాళము 2 గరుడధ్వజుఁడు సం వి ఆ. పుం జెన్నుఁడు: చూ, విష్ణువు 1.

గరుడపక్షము అం భావాధ్యాయప్రమేయము నందలి స్ఫుర్తచాస్త్రములు ఇరువదితోమిక్కిది టిలో నొకటి చూ, స్ఫుర్తచాస్త్రములు.

గరుడపచ్చి వై వి మరకతము చూ, రత్నము 1 గరుడపుత్రము అం. కరణములు నూతుయెనిమి దికటిలో నొకటి, చూ, కరణములు

గరుడము. అం. 1 సంయుతచాస్త్రములు ఇరువది నాలుగింటిలో నొకటి చూ, సంయుతచాస్త్రములు. 2 జన్యతాళములలో నొకటి: చూ, జన్యతాళములు.

గరుడనరలు. వై, వి బ. మేలైన శాలిధాన్యము చూ, ధాన్యము.

గరుడస్థంభము సం. వి. ఆ. పుం.=చూ, గరుడకంబము.

గరుడాంకితము. సం. వి. ఆ. న మరకతమణి.

చూ, రత్నము 1.

గరుడాంజనము. అం. అంజనములలో నొకటి

చూ, అంజనములు.

గరుడాగ్రీణాఁడు సం. వి. ఆ. పుం. గరుత్మం

తుని యన్నః చూ, నూరనూతుఁడు.

గరుడారతి ద్వ. వి. ఆరాతి కావిశేషము చూ,

ఆశీఘారతి

గరుడాశ్శము సం. వి. న పుం చూ, గరుడాం

కితము.

గరుడి వై వి. = గరుడః చూ, గరుటూమంతుఁడు.

గరుడిరవుతు. వై వి. = గరుడరాహుత్త చూ,

నిష్ఠవు 1 (రూ-గరుడికాతు.)

గరుడుఁడు. సం. వి. ఆ పుం. = గరుడి చూ,

హరివాహనుఁడు.

గరుడోత్తరము సం. వి. ఆ. న చూ, గరుడాం

కితము.

గరుత్తు. సం. వి. త్. పుం. 1. = గతి. పక్షము

చూ, శౌక్మ. 1, 2. ఇనుఁడు చూ,

మూర్ఖుఁడు; 3. ధ్వని చూ, స్వరము. 2.

గరుత్మంతము. సం. వి. త్. పుం. పక్కి చూ,

పక్షి.

గరుత్మంతుఁడు. సం. వి. త్. పుం 1 = గరుటూ

మంతుఁడు చూ, హరివాహనుఁడు.

గరుదాల్పు. ద్వ. వి. చూ, గగురు.

గరుడోద్ధి సం. వి. త్. పుం. భారతీపక్షి చూ,

వ్యోమనాసిక.

గరుపనేల. ద్వ. వి. చూ, రూ-గరుపనేల

గరుపాటు. ద్వ. వి. చూ, రూ-గగురు (శకాం 3,

ఆ. 64.)

గరుపాటుమొన. ద్వ. వి. పందిమూఁతి ముఱై

(శబ్దరత్నాకరము.)

గరుపాటు. దే. అ. కిం: చూ, గగురుపాడుచు.

గరుము. వై. విణ. 1. = ఖరభూ. (గులకణాలచే

గట్టియొనది) నేల: చూ, గరుపనేల, 2. విరివి

చూ, విస్తారము. 1.

గరువత్సము. దే. వి 1 చూ, నియమము;

2 (శ్యంకార) గర్జము చూ, హంకారము

గరువపడు. వై ఆ క్రి = గర్జపడు చూ, హంక

రించు.

గరువము వై. వి. 1. = గర్జము. రూ-గరువ

త్సము. అచ్చ యు, కాం. 116 చూ, హం

కారము, 2. = గారము చూ, సన్యాసము

గరువు దే వి 1 = గర్జము చూ, హంకారము.

2 చెక్కిలి. స్వా 5. ఆ 58 చూ, లెంప 2,

వై విణ. 8 = ఖరభూ. రూ-గరువు స్వా. 4.

ఆ. 60 చూ, గరువనేల.

గరుగు దే వి. 1. మేర చూ, మర్యాద,

2 చర్మము చూ, బెరడు, 3. ముఖభీతి

చూ, మోమోటము, వై విణ 4. = ఖరభూ

ఆం, భా. ద్వి. భూ 4 చూ, గరువనేల

గర్జము సం. వి. ఆ పుం. 1. దేవయోని సర్ప

విశేషము చూ, సర్పము. 2 గర్జముని చూ,

మని. 1

గర్జరము సం. వి. ఆ పుం గర్జరమనచేప చూ,

మత్స్యము 1

గర్జరి సం. వి. ఈ శ్రీ. పెరుగుచిలికెడు

కుండ, తిరిగిడవ చూ, మంథని

గర్గాటము సం. వి. ఆ పుం యోగనాలిక

యను చేప చూ, మత్స్యము 1.

గర్జ సం. వి. ఆ శ్రీ. 1. గర్జనము (మేఘము

లోనగువాని) ధ్వని చూ, స్వరము 2,

2 ఏనుగుధ్వని. చూ, స్వరము. 2, 3 సిం

హధ్వని చూ, స్వరము. 2, 4. వ్యాఘ్రధ్వని.

చూ, స్వరము. 2.

గర్జకము. సం. వి. ఆ పుం. గర్జకమను చేప

చూ, మత్స్యము. 1.

గర్జనము. సం. వి. ఆ. న. 1 చూ, గర్జ. 1, 2 చూ, రోగము.

గర్జము సం. వి. ఆ. న. 1. ఏనుగుధ్వని చూ, స్వరము 2, 2. (మేఘములోనగువారి) ధ్వని చూ, గర్జ 1.

గర్జాఫలము, సం. వి. ఆ. పుం 1 చూ, సముద్రాంత * 2. పోరు చూ, యుద్ధము 3 చూ, బెడలింపు, 4 చూ, ప్రేరేపింపు

గర్జి సం. వి. ఇ. పుం మేఘధ్వని చూ, స్వరము. 2.

గర్జించు సం. ఆ. క్రి. 1 (మేఘము లోనగునవి) ధ్వనించు చూ, శబ్దించు, 2 రోషించు చూ, రోషించు, 3. = గర్జించు చూ, గడుము.

గర్జితము. సం. వి. ఆ. న. చూ, గర్జము. 1-2; పుం 8 మడపుటేనుగు చూ, చాపి.

గర్జజంబుకన్యాయము పా గుంటనక్కచేష్టల రీతి.

గర్జము సం. వి. ఆ. పుం 1 = గుంట క్రంత. గోయి-గర్జ పల్లము. (గోయి, బొక్కానున్న): చూ, రంధ్రము 1, 2. పిఱుంచుల మీఁదిగుంతలు చూ, రంధ్రము 1, 3 త్రిగర్జ జేశవిశేషము చూ, జేశము

గర్జాటము సం. వి. ఆ. పుం 1. ఎలుక చూ, మూషికము, 2 పందికొక్క చూ, మూషికము

గర్జిక సం. వి. ఆ. పుం. పట్టుసాలెవాని యిట్లు చూ, సదనము. 1

గర్జభకము సం. వి. ఆ. పుం తెల్లంగలన * చూ, పద్మము 1

గర్జభగదము సం. వి. ఆ. పుం ఒకానొక రోగము: చూ, రోగము. 1.

గర్జభచందనన్యాయము. పా. గాడిద మీఁద నెంత గంధపుచెక్క వేసినను దాని వాసన తెలిసికొనలేనరీతి.

గర్జభము సం. వి. ఆ. న. 1 చూ, గర్జభకము*, 2 చూ, వాయువిభంగము *, 3 దావర దంగి * చూ, జేవతాళము, పుం. 4 గాడిద * చూ, రాసభము, 5 క్షుద్రోగము (క్షీరిం గమని కొండలు) చూ, రోగము. 1

గర్జభశాఖ సం. వి. ఆ. పుం మిఱువేఱు * చూ, బారంగి.

గర్జభశాఖము సం. వి. ఆ. పుం — పై. — గర్జభశాఖి సం. వి. ఆ. పుం — పై. — గర్జభాంజనక సం. వి. ఆ. పుం చూ, జేవ తాళము *.

గర్జభాండము సం. వి. ఆ. పుం కలజీర్ణి, షుద్ధి (అనికొండలు) * చూ, వృక్షము గర్జభావ్యాయము. సం. వి. ఆ. పుం మముదము * చూ, పద్మము 1.

గర్జభి సం. వి. ఆ. పుం. తెల్ల వాఱుడు * చూ, వాఱుడు గర్జభిక. సం. వి. ఆ. పుం. క్షుద్రోగోగవిశేషము చూ, రోగము. 1

గర్జనము సం. వి. ఆ. పుం. ఇచ్చేగల వాఱు ఇచ్చేగలది (అనియు) చూ, వలపు కాఱు; 2 పరద్రవ్యాప్తఱు. చూ, బులుఱు. (గర్జనము అని శర) గర్జనఱు అనికొండలు)

గర్జము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, గర్జభాండము * గర్జాడు 3. ఆ. క్రి. తిండితిన ఆం, భా. ప్పు 97 చూ, వేపువేయు

గర్జండము సం. వి. ఆ. పుం. కాయబొడ్డు. చూ, శాఖిగుడకము

గర్జకము సం. వి. ఆ. న. నెండుకల లోపల ముడుచుకొన్న భూదండ చూ, భూచణము 2

గర్జకరము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, పుత్రజీవి *.

గర్జకవిత్యము పా. ఒక పద్మములో నొకటి తెండు మూఱు పద్మముల గణాది నియమ సమన్వితముగ నిముచ్చుట. (కవిచనమే కవి

త్వము, ఇది నాలుగు విధములు — ఆశుకవి
 త్వము, బంధకవిత్వము, గర్భాక్షయవిత్వము, చిత్ర
 కవిత్వము అని) ఈనాలుగువిధములలో గర్భ
 కవిత్వమొకటి చూ, మాటలల్లుట
 గర్భాక్షయము. సం వి ఈ శ్రీ చూ, కూక
 కలి *
 గర్భాక్షయము సం వి ఆ పుం చూ, గర్భాక్షయము *
 గర్భాక్షయము. సం వి త్. పుం ఒకరకము అతి
 పస * చూ, వివ.
 గర్భాక్షయము. సం వి ఆ పుం, ఎఱ్ఱమునగ *
 చూ, శిగురు 1
 గర్భాక్షయము. సం వి ఆ శ్రీ గుమ్మడి * చూ,
 మహాఫలము
 గర్భాక్షయము సం వి ఆ పుం. రీడాకరం
 జము * చూ, పూతికరజము.
 గర్భాక్షయము సం వి ఆ పుం, మంతుడు * చూ
 ఘోనిలము.
 గర్భాక్షయము సం వి ఈ శ్రీ చూ, హాలిని *
 గర్భాక్షయము సం వి ఈ శ్రీ. —వై—
 గర్భము సం వి ఆ పుం, 1 =కడుపు చూ,
 భూమిము 1. (చూ, కడుపు. కుమ్మీ),
 2 =కడుపు కడుపులోని పిండము (గర్భసం
 స్కారములు మూడు — ఆధానికము, పుం
 సవనము సీంసుతోస్తుయనము) కడుపులోని
 పిల్ల చూ, భూమిము. 1, 3 శ్రీ గర్భము.
 చూ, భూమిము 1, 4 బిడ్డ (నపుంసకమని
 కొందఱు) చూ, శిశువు, 5 పసనపండు
 తోకక, 6 ఆన్నిము చూ, సాదము (1).
 7 అగ్ని చూ, నిష్పా. ఆం 8. నాటకసంధు
 లయిందిలో నొకటి చూ, నాటకసంధులు
 (చూ, సంధి 8.); విని 9 కొలిమితిత్తి, పవన
 సంకతుము చూ, భద్రు, 10. ఇంటిలోపలి
 యిల్లు, ఆపవరకము చూ, సదనము 1
 గర్భాక్షయము. సం వి ఈ శ్రీ చూ, మూలాలు.

గర్భాక్షయము సం వి ఆ శ్రీ. గర్భాక్షయము
 నము చూ, మావి 2
 గర్భాక్షయము. సం వి ఆ. న. శయనగ్రహము
 లోనిల్లు (అని కొందఱు) చూ, సదనము 1
 గర్భాక్షయము. అం తానములు మూడు. అందునర్వ
 తానములు ఇరువదెనిమిది అందు ని-గ-హీన
 తానములు ఏడు. అందు గర్భాక్షయముకటి చూ,
 ని-గ-హీనతానములు. (చూ, సర్వతానములు)
 గర్భాక్షయముపుండ. పా. చూ, ఖండ.
 గర్భాక్షయము. సం వి ఆ. న. 1. యుక్తవయ
 స్సువచ్చిన పిల్లను భర్తతో ప్రప్రథమమున
 గలుపుటా చూ, శోభనము, 2. గర్భమును
 ధరించుట, అం 3 కర్మములు పనునాటింటి
 లో మొదటిది చూ, కర్మములు. పా
 4. గర్భాక్షయమునకు ముహూర్తకాలము —
 తిథులు — 2-8-5-7-10, వారములు — బు,
 గు, శు, సో, నక్షత్రములు — రో-ఉ-ప-హ-
 స్వా-అనూ-ఉ-పా- శ్రీ-శ- ఉ-భా- పూభా,
 లగ్నములు. — వృ-మి-సిం-కన్య-వృశ్చి-కు-
 ధ-మం-మీ, త్యాజ్యములు — పంచపర్వవృ
 త్తినములు
 గర్భాక్షయము సం వి ఆ పుం గర్భ
 మును జాబ్బుకొనియండెడి సంచి చూ,
 మావి 2
 గర్భాక్షయమును సం వి ఆ పుం. ఎనిమిదవ నెల
 లో బుట్టిన బాలుడు, దేవమానుడు చూ,
 శిశువు
 గర్భాక్షయము సం వి ఈ శ్రీ. 1 చూ, గర్భాక్షయము,
 2 చూ, మానుపాల *.
 గర్భాక్షయమునకు సం వి ఆ. న గర్భాక్షయము శ్రీ
 చర్య చూ, బాలతంత్రము.
 గర్భాక్షయము సం వి ఈ శ్రీ రూ-గర్భాక్షయము అర్థ
 చంద్రాకారపు తలగడ చూ, లోడు
 గర్భాక్షయము. సం వి ఈ శ్రీ. —వై—

గరోభవమాతని సం. వి. ఈ. శ్రీ. కట్టికర్తార్యక
వాణికుపాఠంగా నీచుకొన్నయావు చూ,
దేనువు.

గర్భుక్తు సం. వి. త్. న. 1. గం. లెలు. చూపలు'
సజలు మొ * చూ, సస్యము (తృణాధా
స్యవిశేషమును, తృణమును ఆనబడును)
పుం. 2 ఇనుండు. చూ, నూర్వండు, 3. కిర
ణము. చూ హానునము. 2, శ్రీ 4 ఎండిం
చిన వరుగు చూ, వరుగు 1, 5. బంగారు
చూ, లోహము 1, 6 తీరగ* చూ, లత 1
(చూ-గర్భుత్తి)

గర్భుత్తిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. వీ. హి. భేదము.
చూ, ధాన్యము

గరోభవక సం. వి. ఆ. శ్రీ. జరడితృణము *
చూ, తృణము. 1

గర్భటి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. చూ, గర్భుక్తు. 4

గర్భము సం. వి. ఆ. పుం. 1 = గరువము. చూ,
హంకారము (విశ్వగర్భము- రూపము-తారు
ణ్యము-మలము-విద్య-బలము-ఇష్టసన్ను
దులచే నితరులను ఎఱుగక యుండుట)
గర్భమును శృంగార రమైక దేశ వ్యభిచారిభా
వము, 2 కౌవరము చూ, మదము 1, ఆం
8 సంచారీ భావములు యుప్పదియూండింటిలో
నాకటి చూ, సంచారీభావములు (ఓరోగి
కొండలం జెండునటుల: జెండి తెచ్చినమాట
నీవొకడవెనుకే)

గర్భాటుండు సం. వి. ఆ. పుం. ద్వారపాల
కుడు చూ, కేత్రీధారుండు

గర్భి. సం. విణ. (న్ ఈ వ్) = గరివి గర్భ
ముగలవాడు చూ, సాగరుంట్లోతు

గర్భించే. సం. ఆ. క్రి. = గరివించే చూ, హం
కరించే.

గర్భితుండు సం. విణ. చూ, గర్భి.

గర్భ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. దూఱు చూ, నింద. 1.

గర్భణము. సం. వి. ఆ. న. చూ, గర్భ.

గర్భించి సం. స. క్రి. దూఱు చూ, నిందించే.

గర్భిత్తు. సం. విణ. నిందింపబడినది 'చూ,
హి. నము. 2

గర్భము సం. విణ. నికృష్టము. చూ,
హి. నము. 1.

గర్భవాది సం. విణ. (న్ ఈ వ్) నిందింపం
దగు మాటలాడువాడు, కద్దరుండు చూ,
వ్యాధుండు. 2 (గర్భవాదికంటె కద్ద
రుండు నిందింపదగు మాటలు కొంచెముగ
ఆకును ఇదియె వారిద్దటికెంల భేదము)

గర్భ్యండు సం. విణ. 1 అభముండు చూ,
హి. నుండు, 2 బాత్యచారాదులచే నింది
తుండు. చూ, వ్యాధుండు 2

గణగణ జే వి 1 భక్త్యములు నమలుటయం
దగువ్యక్తినుకగణము రూ-కణకణ చూ,
హూహూ, 2 కౌర్వము గూ, బెడిదము.

గణగణలాడు జే ఆ క్రి (గణగణలు + ఆడు)
గణగణయని మ్రోగు చూ, కల్పించే.

గణగోణ జే వి. తక్కువ చూ, వెలితి 2

గణి వై వి 1 = గరుత్ శైక్క: చూ,
శైక్క 1, 2. = గరుత్ బాణము శైక్క
చూ, శైక్క, ' వా వి 8 (ఆటణాయి,
వెద్రపులి నాలుక. నోటిపూఠు) లవాని నాలుక
లోనగు వానియందలి) గణుకు చూ, గణుకు 2,
4 తాటికమ్మ (తోడిమె) కు ఇటునటుగల
గణుకు "గణికమ్మ-గణికమ్మ"

గణికె. జే వి చూ, రూ-గరింపె

గణిక. జే. వి 1 దూర్వ * చూ, తృణము. 1.
(దీనిరసము మూత్రమును జారీ చేయును.
మూత్రము వెంటపడు రక్తము తగ్గించును.
వీనస, గృహణి, అలిసారముకట్టును దీనివేరు
చితుకకొట్టి వెరుంగుతోనిచ్చిన వెగరోగము

పోవును), ఆం 2 అర్థము దెనిపింపింట్టిలో నొకటి చూ, అర్థము

గణితచెక్క. ద్వ వి. పచ్చికతోడి మట్టిపెల్ల, పచ్చికపెల్ల (గణితమోడిచెక్క అనియు). చూ, భూమి. 1.

గణితమ్మ వా. వి. గణువగలతాటికమ్మ (తొడిమె) రూ-గణితమ్మ చూ, మదురుకమ్మ గణితమ్మి. ద్వ వి గణిబద్ద (సంధిని వర్ణలొప వర్ణ వికారములు)

గణితనూదులు ద్వ వి. 2 శాలిధాన్యము చూ, ధాన్యము

గణితమ్మ. వా. వి (గణువ + కమ్మ): చూ, రూ-గణితమ్మ. "గరివిమాట గణితమ్మ సదును " "మదురుపోయటంతు గణితమ్ములు తీసికొని రమ్ము."

గణివిప్ప ద్వ వి ముత్తైపుజిప్ప చూ, సీపి గణిబద్ద ద్వ వి. (గణువ + బద్ద) గణువతోడి తాటానుబద్ద. చూ, గణితమ్మి.

గణిసె. వై వి = చూ, రూ-గరిసె

గణువ జే. వి 1 కొడవలి లోనగువానికమ్మ- రూ-కమ్మ-కణువకణువ, వా వి. 2:చూ, గణి రి

గణుగు. జే వి చూ, గరియ *.

గణువ. వై. విణ 1 =గురు, పెద్ద చూ, విపులము, 2 =గురు గుర్వి గొప్పవాండు. పృథ్వా రి. ఆ. 5 చూ, హేమాహేములు

గణువు. వై. వి = చూ, రూ-గురువు రి

గణు. జే వి త్రోవంతుయందగు ధ్వన్యనుకరణము: చూ, హూహూ.

గణ్ణె. జే. వి చేపలంబుకైడు సాధనము (దీని ఆకారము తిట్టివంటిదిగాని యిది మిక్కిలి పెద్దది): చూ, వల. 1

గలంతిక. సం వి. ఆ. శ్రీ. గరిగపిడత చూ, సాత్రీము 6.

గలంతియ. వై. వి = గలంతిగా గిండిచెంబు చూ, సాత్రీము 6 (రూ-గలంతి-గలంతి-గలంతియ-గళంతి-గళంతియ)

గలకంబలము. సం. వి ఆ పుం ఆఁబోతు గంకడోలు, ఆవులకు మెడక్రింద వ్రేలాడునది చూ, సాన్న (రూ-గళకంబళము)

గలగండము. సం వి ఆ పుం గలగండమాల చూ, వ్రణము. (రూ-గళగండము)

గలగల జే వి 1 కదలుట, చెట్లొకటలు రాలుట, ఫలాదులురాలుట యందగుధ్వన్యనుకరణము చూ, హూహూ, 2 భూషణములు మోయి యుటయందగు ధ్వన్యనుకరణము. కళా. 6, ఆ 197 చూ, హూహూ

గలజీర జే వి. రూ-గలిజీరు * చూ, వర్ణకేతువు (రూ-గలజీరు-గలిజీరు-గలిజీరు-గలిజీరు) (ఇది మాత్రము జారీచేయును.)

గలజీరు జే వి —వై —

గలతరించు జే ఆ క్రి (మేను) జీల్లమును. గలపడించు. జే. వి చూ, నిద్రమోహజకుండు

గలబ. జే వి. కలత చూ, సంతాపము

గలబరించు. జే ఆ క్రి కలఁగు చూ, సంక్షోభించు

గలబా-గల్పా వా వి కలత చూ, సంతాపము

గలమేఖల సం. వి. ఆ శ్రీ. నూత్రాత్రి, గళనూత్రిము చూ, భూషణము 2. (రూ-గళమేఖల.)

గలవ్రతము సం వి. ఆ పుం. నెమలి చూ, మయూరము (రూ-గళవ్రతము)

గలకుండి. సం వి ఈ. శ్రీ. చూ, గొంతుముడి. (రూ-గళకుండి)

గలకుండిక. సం వి. ఆ. శ్రీ. కొండనాలక. చూ, రసన (రూ-గళకుండిక)

గలస్తని. సం వి. ఈ. శ్రీ. ఛాగి చూ, మేవ
ము. 1. (రూ-గళస్తని)

గలనిలము. సం వి ఆ పుం. ఒకరకముచేప
చూ, మత్స్యము. 1 (రూ-గళానిలము)

గలబు. వై. వి = ఖల్ల. కల్లము, చూ, ఖలము 4.
గలిజీర దే. వి చూ, రూ-గలిజీర *

గలిజీర దే. వి. —వై —

గలిజీర దే. వి. —వై. —

గలిలి దే. వి. 1 సందడి చూ, స్వరము. 2,
2. అలికిడి. చూ, స్వరము. 2.

గలిలు. వా వి చూ, రూ- గనిలు.

గలేగండము. సం వి ఆ. పుం. ఒకరకము
పక్షి చూ, పక్షి. (రూ-గలేగండము)

గలేస్తని. సం వి ఈ శ్రీ చూ, రూ-
గలస్తని. (రూ- గలేస్తని)

గల్య. సం వి ఆ శ్రీ 1. = రూ-గళ్య. పతి
కలగుంపు చూ, మెడ. 2 పోటగళ్యముల
సమాహూము

గల్యము సం వి ఆ న. ఉమ్మి చూ, రసనా
మలము

గల్ల దే. వి 1 బొత్తిగా గింజిపట్టని ధాన్యము,
పొల్ల, పొల్లు చూ, ధాన్యము, 2 మాదిగ
వాడు తోలునానవేసెడి చేటి చూ, భాం
డము 3.

గల్లచాతురి. సం వి. ఈ శ్రీ. ఒకరకము
తలగడ చూ, లోడు

గల్లము. సం వి. ఆ. పుం. చెక్కిలి చూ,
లెంప 2

గల్ల దే. వి భూషణములు మోయుట
యందగు ధ్వన్యనుకరణము కళా. 3, ఆ. 25
(అమేడిలేమునందు గల్లగల్ల- గలుగల్ల.)
చూ, హూహూ

గల్వర్కము. సం. వి ఆ. పుం 1. చువకము
చూ, పాత్రము. 6, 2. మద్దుపానపాత్రము

చూ, పాత్రము. 6; 8. ఇంద్రానిలమణిచూ,
రత్నము. 1.

గవక దే వి. దుర్దమ పురద్వారము చూ, పెద్ద
వాకిలి (రూ- గవన- గవని- గవని- గవకు-
గవురు.

గవకు దే. వి —వై. —

గవడగొయ్యి వా. వి. 1 చిక్కులోబడిన
వ్యవహారము; 2 బయటికి రావలసిన గొయ్యి.
గవతము. దే. వి. రూ-గవదము. కసపు చూ,
తృణము. 1

గవద వా. వి. రూ-గవుద చెక్కిలి "గవద
బిళ్లలు." చూ, లెంప. 2.

గవదము. దే వి చూ, రూ-గవతము.

గవని దే. వి. —వై —

గవను దే వి —వై. —

గవయము. సం. వి ఆ. పుం. 1. అడవి ఆవు:
చూ, ధేనువు, 2 = గోవ. గురుపోతు, మృగ
విశేషము చూ, శరభము. 1

గవరన వై వి = గౌర ఎఱుపు చూ, వర్ణము. 6.
గవరనమెంటు. వా.విణ ప్రభుత్వసంబంధమగు,
గవర్న మెంటు.

గవరనరు వా. వి రాష్ట్ర పాలకుడు, గవర్నరు

గవరమ్మ వై. వి = గౌరి (రూ-గయిరమ్మ-
గైరమ్మ) "గవరమ్మ సుబరము" చూ,
పార్వతి. 1. (వాడుక.)

గవరాజము సం వి. ఆ. పుం. ఎడ్డు: చూ,
వృష భము.

గవలము. సం. వి. ఆ న. 1 ఎనుపకోమ్ము:
చూ శ్యంకము 1, పుం 2. నల్ల ఎనుబోతు:
చూ, మహిషము.

గవాక్షము. సం వి ఆ పుం. న. కిటికి చూ,
వాతాహుషము.

గవాక్షి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. పిన్నపాపరక*
(ఎద్దుకండ్లవంటి పువ్వులు గలది) చూ,

పాఁపర, 2 గోపాలకర్కటి: చూ, బుడమ*;
8. మల్లికాలత * చూ, మొల్ల; 4. దింపెన*
చూ, విష్ణుక్రాంత, న. పుం. 5 పెద్దపేఁతు*
చూ, కాకోటము.

గవాక్షుఁడు. సం. వి ఆ పుం. గవాక్షుఁడను
కోఁతి. చూ, వానరము.

గవాచి. సం. వి ఈ. శ్రీ. గవాచియును చెప్ప
చూ, నుత్సయము. 1

గవాదనము. సం. వి అ. న. ఘాసము * చూ,
తృణము. 1.

గవాదని. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1: చూ, పెద్ద
పాఁపర *. 2. పనులు మేయుకంచె, కొఱును:
చూ, భూమి. 1; 3. దింపెన * చూ, విష్ణు
క్రాంత.

గవాదిని సం వి ఈ. శ్రీ చూ, రూ-గవా
దని. 8.

గవామయము ఆం. తానములు 8. అందు కూట
తానములు 28 అందు రహీనతానములు 7,
దిహీనతానములు 7, గహీనతానములు 7,
మహీనతానములు 7. వీనిలోని రహీనతాన
ములు ఏడిటిలో గవామయమొకటి చూ,
రహీనతానములు (ఈవివరణము కూటతాన
ములను పదముకడఁజేర్చి చదువుకొనవలెను)
(చూ, ఉపవిద్యలు.) చూ, కూటతానములు
చూ, తానములు.

గవాలాకము సం. వి. ఆ. పుం: చూ, గవ
యము

గవాషిక సం వి. ఆ. శ్రీ. చూ, లక్క
గవి సం. వి ఆ. శ్రీ. 1 ఆపు చూ, ధేనువు,
2 పాలుపీఠకు చెంబు చూ, పాత)ము 6,
వై. వి. (1)=గవ్యర. గుహ. స్వా 4,
అ. 46 చూ, పణకు, (2) పల్లము: చూ,
రంధ్రము. 1.

గవినీ. డే. వి: చూ, గవక,

గవిలెము డే వి. గండములో రాచి కలిపెడు
విక్రు

గవిసె వై. వి=కోశ. గాదె చూ, పంటసాల
(దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము)

గవిసెన. వై. వి =కోశ రూ-గవుసెన-గౌసెన
చూ, నివోశము (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము.)

గవీనము సం విణ ఆశీకము, అంతకుముందే
ఆవులు మేసినది (పాలుము), మునుపు ఆవులం
డినది (పాలుము) (అని కొందఱు). చూ,
భూమి 1.

గవుండ్లవాఁడు వై. వి=గోండ్ రూ-గోండ్ల
వాఁడు సారాయిసమ్మవాఁడు, కల్లుగీయు
వాఁడు (అనికొందఱు) చూ, సురాజీవి

గవుఁడు. వై. వి 1.=గోండ్: —వై.—(రూ-
గోండు), 2. కాఁపువారిపట్టుపు పేరు రూ-గోండు.
గవుకు డే. వి చూ, గవక.

గవుడసరము డే వి. ఆఁడువారి నగ చూ,
భూవ.ణము. 2.

గవుడ. వై. వి. = గండ రూ-గోద చెక్కిలి:
చూ, లెంప. 2 (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము.)

గవుర డే. వి రూ-గోర. బెనలి చూ, వర్త
కుండు.

గవురమ్మ. వై. వి= చూ, గవరమ్మ.

గవురు డే. వి. రూ-గోరు. 1 కపటము. ఆం.
పదా చర, 10. చూ, వ్యాజము. 1,
2. ఏనుఁగు: చూ, హస్తీ, 3. కావాలికి:
చూ, వీణె; 4 గవులి: చూ, బల్లి, వై. వి.
5.=గోరి చూ, సార్వతి. 1. (రూ-గోరు)
గవులు. డే. వి. రూ-గోలు 1. దుర్బంధము.
చూ, వాసన; 2 గంధము చూ, వాసన.

గవులి. డే. వి రూ-గోలి-గోరు. శకునములు
చెప్పెడు బల్లి: చూ, బల్లి.

గవుసెన. వై. వి. =కోశకి. రూ-గౌసెన-గవి
సెన. వీణె మొదలగువాని యొక్క చూ,
నివోశము.

గవేడువు. సం. వి. ఉ. శ్రీ. అథవిగోచుములు. వట్టివడ్లు. రూ-గవేడువు. చూ, ధాన్యము
 గవేడుక సం. వి. ఆ. శ్రీ. —వై.— “గవే
 ధుర్నాగవేడుకః” రత్నకోశము.
 గవేడువు. సం. వి. ఉ. పుం, శ్రీ. —వై—
 గవేరుకము సం. వి. ఆ. న. —వై.—
 గవేళక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. ఒకరకముచెట్టు
 చూ, వృక్షము
 గవేషణ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. ఆమంత్రణా
 ర్థము వెదకుట (శ్రాద్ధభాగి)హృదయము వెద
 కుట) చూ, పశ్యేషణ, 2 వెదకుట చూ,
 వెదకుడు.
 గవేషించు. సం. స. క్రి. ఆరయు చూ,
 వెదకు.
 గవేషితము. సం. విణ. వెదకఁబడినది చూ,
 మృగితము.
 గవ్య. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. ఆవులపండ్ల చూ,
 ధేనువు; 2 వింటినారి చూ, చూర్వి 1,
 3 చెండుకోసులు చూ, పరువు 2
 గవ్యము సం. వి. ఆ. న. 1. వింటినారి చూ,
 చూర్వి. 1, 2 చూ, రాగద్రవ్యము, విణ.
 3 ఆవుపాలు లోనగునవి; 4. ఆవునక హిత
 వైనది. (చూ, గవ్యములు)
 గవ్యములు. అం. = పంచగవ్యములు - గోమూత్రో
 ము, గోమయము, గోఘృతము, గోదధి,
 గోక్షీరము, (5) (ఇవి పవిత్రమై నవి పాప
 ములను పోగొట్టునవి.)
 గవ్యాదని. సం. వి. ఈ శ్రీ చూ, చెడ్డ
 పాపర *.
 గవ్యూతము. సం. వి. ఆ. న. చెండుకోసుల
 దూరము చూ, పరువు. 2
 గవ్యూతి. సం. వి. ఇ. శ్రీ. 1 —వై.—
 (ఈకారాంతమనియ, పుం-శ్రీ. లింగ
 మనియు కొందఱు)

గవ్య. దే. వి. ఒకరకము శంఖము (చూ, వరా
 టము). చూ, సం. 1
 గవ్యచాకము. ద్వ. వి చూ, వెలిగారము.
 గవ్యము దే. వి. తుద్రాజలచరము చూ,
 మత్స్యము. 1.
 గవ్యసరులు దే. వి. ఒకరకము వడ్లు చూ,
 ధాన్యము.
 గవ్యసాంభాగిణి. నా. వి. గవ్యపలకుసాంభాగి,
 ఒకరకము అంగడివస్తువు చూ, సాంభాగి. 1.
 గళకము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. నూనెమట్టి,
 తైలశేషము చూ, మట్టి. 2, 2. మేకు
 చూ, గసి 2
 గస. దే. వి కానము: చూ, దగ్గు.
 గసకము సం. వి. ఆ. పుం. = గసగస. నల్ల
 మందువల్లు చూ, నూత్నవత్తులు.
 గసగస. వై. వి. = ఖససము. గసకము - వై. -
 గసగసాలు. వై. వి. బ. = వై — (గహణి
 కట్టును, వీర్యపుష్టి చేయును)
 గసి. వై. వి. 1. చూ, గళకము 1, 2. మేకు
 వారిశ్య 2, ఆ 6 చూ, కూలము
 గసిక. దే. వి 1 ఆమ్మ చూ, బాణము. 1;
 2 మేకు చూ, కూలము, 3. సలూక చూ,
 శలూక, 4. త్రవ్వకుట కనువుగా కొనచెక్కిన
 కొయ్య చూ, కత్తన 2.
 గసికిసి. దే. విణ చూ, రూ-గజిబి.
 గసిరా దే. వి పువాలము. అం. పదా-4-ర్
 చూ, రత్నము. 1.
 గస్తాలు. దే. వి. బ. చల్లబంధ విశేషము చూ,
 మల్లకాస్త్రము.
 గస్తీ. వా. వి చూ, గస్తు.
 గస్తీలు. దే. వి బ (గస్తు + యాలు) కావలి
 వారు. “గస్తీలిబ్ధురు” చూ, రతుకుడు.
 గస్తు. దే. వి. (రాతు)లందు ఊరతిగి కావు
 కావలి చూ, రతుణము.

గహన. సం. వి. ఆ. శ్రీ. పూర్వ మిమాంసా శాస్త్రము. మిమాంసలు చెందిటిలోనొకటి (చూ, ఉపవిద్యలు. చూ, ఉత్తరమిమాంస) చూ, మిమాంసలు.

గహనము. సం. వి. ఆ. న. 1. అడవి చూ, విషినము; 2. గుహ చూ, రంభము. 1, 3. వగ: చూ, శోకము, విణ. 4. ఎఱుంగ రానిది, 5 చొరరానిది: చూ, దుగ్ధము.

గహరము సం. వి. ఆ.న. పాయికిరైడి కల్పై పిడక (అనికొందలు) చూ, పిడక

గహీనతానములు. అం రాగాధ్యాయమునందలివి.—సర్వస్వదక్షిణము, దీక్ష, సోమము, సమిత్తు, స్వాహాకారము, తమానపాత్తు, గోదాహము. (7) (చూ, ఉపవిద్యలు చూ, గవామయము) చూ, తానములు

గహ్యరము. సం వి. ఆ. న. 1 అడవి చూ, విషినము, 2 =గవి. కొండగుహ చూ, రంభము. 1; 3. వగ: చూ, శోకము, 4. కపటము: చూ, వ్యాజము. 1; పుం. 5 పొదరిల్లు (నపుంసకమని కొందలు) చూ, సదనము 1; విణ. 6. రంభముతో గూడినది.

గహ్యరి. సం వి. ఈ. శ్రీ. నేల చూ, భూమి. 1

గళంతిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. కలంత-గలంతియ చూ, రూ-గలంతిక.

గళకంబళము సం. వి ఆ. పుం చూ, రూ-గలకంబలము.

గళకత్తెర అం. విన్నాణములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి చూ, విన్నాణములు.

గళగండము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, రూ-గలగండము.

గళగర్దము. సం. వి. ఆ. పుం. కుత్తుక మొదట గలగుంట, అంగిటిగుంట చూ, వావిక.

గళగళ. దే. వి. చెప్పట, త్రాగుట లోనగు

వానియందగు ధ్వస్యనుకరణము చూ, హూహూ

గళనము సం వి ఆ న చూ, భొణుడు గళము. సం. వి ఆ. పుం 1. కుత్తుక చూ, మెడ, 2 చూ సజ్జెరసము.

గళమేఖల. సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, రూ-గలమేఖల.

గళవృతము సం. వి. ఆ. పుం చూ, రూ-గలవృతము

గళశుండి. సం వి ఈ శ్రీ. చూ, రూ-గలశుండి.

గళశుండిక. సం వి. ఆ శ్రీ. చూ, రూ-గలశుండిక.

గళస్తని. సం వి. ఈ. శ్రీ. చూ, రూ-గలస్తని

గళస్వనము. అం. కళలు ఎనిమిదివిధములు ఆ యెనిమిదింటిలో గళస్వనము అయినది చూ, కళలు 3.

గళాంతురము. సం వి. ఆ. పుం. కొండనాలక చూ, గలశుండిక

గళానిలము సం వి. ఆ. పుం. చూ, రూ-గలానిలము

గళావర్తి. అం అశ్వశాస్త్రమునందలి అకుభావర్తములలో నొకటి. చూ, అకుభావర్తములు.

గళితమగు. మి ఆ క్రి ఊడు: చూ, రాలు గళితము. సం విణ. 1 జాతినది చూ, స్త్రీస్తము, 2. తినబడినది చూ, భుక్తము 1.

గళేస్తని సం. వి ఈ శ్రీ. చూ, రూ-గలస్తని

గళోద్భవము సం. వి. ఆ న గుఱ్ఱము మెడ మీదినుండి. చూ, రోచమానము. (చూ, నుడి 1.)

గళ్య. సం. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, రూ-గల్య

గళ్ల. దే వి. రూ-కళ్ల: చూ, శ్లేష్మము

గర్భా. వా వి. గరగడ
 గర్భీ వా వి ఇణుకుటిధి చూ, సందు 5.
 (చూ, మార్గము 1) గర్భీ (అనియు)
 గర్భుగర్భు. వా వి. కింకిణ్యాది ధ్వన్యనుకరణము:
 చూ, హూహూ.
 గర్భువేయు వా. స. క్రి) గూ, గడికార్భు
 వేయు
 గర్భము. దే. వి పాలమీగడ వంటి శేత
 కొబ్బెర చూ, గుంజి. 2

గా

గాంగటకము. సం. వి. ఆ పుం గాంగటకమను
 చేప చూ, మత్స్యము. 1.
 గాంగటము. సం. వి. ఆ. పుం. —వై—
 గాంగటేయము సం వి ఆ పుం —వై—
 గాంగము. సం. విణ. (ఆ. ఈ. అ) గంగ
 యందుబుట్టినది
 గాంగవరితము. సం. వి. ఆ. న నూర్యునిశంఖము
 చూ, సంకు. 1
 గాంగాయని సం వి. ఇ పుం. 1. భీష్ముడు
 చూ, శాంతనవుడు, 2 కుమారస్వామి చూ,
 స్కందుడు.
 గాంగుడు సం. వి. ఆ పుం. —వై—
 గాంగేయము సం. వి. ఆ న 1. బంగారు.
 చూ, లోహము 1, పుం 2. ఇల్లీశమను
 చేప చూ, మత్స్యము. 1, 8 వెన్నెముక
 చూ, శల్యము 1. 4 తామర, తృణవిశే
 షము (అనికొందలు) (చూ, తృణము. 1.),
 (గంగయందుబుట్టినది)* చూ, పద్మము. 1
 గాంగేయుడు. సం. వి. ఆ. పుం చూ, గాం
 గాయని.
 గాంగేరి సం వి ఈ. స్త్రీ. చూ, పులిచింత *
 గాంగేరుకము. సం. వి. ఆ. పుం: చూ బలుసు*.

గాంగేరుక సం. వి ఈ స్త్రీ. 1: చూ, బీజ*;
 2. జిలిరిక*. చూ, చూస్వగ వేసుక. (రెండ్ర
 ములొక్కటియే యనికొందలు.)
 గాంగేష్ఠి సం. వి ఇ. స్త్రీ 1 చూ క్షికము:
 చూ, ముత్రేయ. (చూ, రత్నము 1);
 2 కటశర్కరాలతక*: చూ, ముత్రేపుతీగ.
 గాంజికాయము. సం వి ఆ పుం. మీల
 వల్లంకి: చూ, వర్షిక
 గాంజీ దే. వి =కలంజ గాంధారి * చూ,
 జేడ గాంజీ.
 గాంజీవము సం వి ఆ పుం. న. రూ-గాంజీ
 వము 1. అర్జునుని విల్లు (నునుపుగాఁ జేయఁ
 బడని గణపులు గలది) చూ, బాణము 1,
 2 విల్లు చూ, బాణము. 1.
 గాంజీవము. సం వి ఆ. పుం, న. —వై.—
 గాంజీవి. సం. వి. వ. పుం 1. అర్జునుడు.
 చూ, విజయుడు. 1, 2. అర్జునుడు* చూ,
 మద్ది.
 గాంజీంచు దే ఆ క్రి. (ముఖము) ఉబ్బు
 “ముఖము గాంజీంచుగా నున్నది.”
 గాంజు) దే వి చూ. రూ-కాంజు) “పులి
 గాంజు)మనెను”
 గాండ్ల. దే వి నూనెఅమ్మి తీవించెడుకాఠి.
 “గాండ్లవాడు-గాండ్లది”
 గాండ్లవాడు దే వి రూ-గాండ్లవాడు చూ,
 తెలుసులవాడు.
 గాంతుండు సం. విణ 1. తెరువరి* చూ, పాం
 ఘుండు, 2 పొటకాడు చూ, సీకారి
 గాంతి) సం వి ఈ స్త్రీ రూ-గాంతి)
 చూ, శకటము 1
 గాందిని సం వి ఈ. స్త్రీ గంగానది* చూ,
 నది
 గాందినీసుతుండు. సం. వి. ఆ. పుం భీష్ముడు.
 చూ, శాంతనవుడు

గాంధర్వము. సం వి ఆ స 1 రూ-గంధర్వము. సాట చూ, స్వరము. 2, 2. గంధర్వగానము చూ, స్వరము 2. (చూ, ఉపవిద్యలు), 3 గుఱ్ఱము చూ, హనుము, 4. కన్యావధులు పరస్పరేచ్ఛచేతఁ జేసికొను వివాహము. వివాహములు ఎనిమిదింటిలో నొకటి-చూ, వివాహము, 5. దినముయొక్క ఏడవభాగము చూ. దినభాగములు

గాంధర్వవేదము అం. రూ- గంధర్వవేదము. విద్యలు పదునెనిమిదింటిలో నొకటి. చూ, విద్యలు (చూ, ఉపవిద్యలు.) (ఇందుకు సంబంధించినవి.—వృత్తగీతవాద్యము; ఆవాంతరములు, భావాధ్యాయము, రాగాధ్యాయము, తాళాధ్యాయము, నాటకపరీక్ష మొ.)

గాంధర్వాస్త్రము అం. ఆస్త్రములు ఏంబది మూడింటిలో నొకటి చూ, ఆస్త్రములు

గాంధర్వి సం. వి ఈ స్త్రీ. సామవేదము చూ, వేదము.

గాంధర్వులు. అం చూ, రూ-గంధర్వులు.

గాంధారగతిని అం భాషాంగములు పదునొకటింటిలో నొకటి చూ, భాషాంగములు (చూ, భాష. 1)

గాంధారగామియ గీతమూర్ఖులు అం. నంద, విశాల, నుముఖి, చిత్రీ, చిత్రవతి, నుఖి, ఆలాప (7). (తానముల వివరమునందు వడ్డపాద్యమగామియములలో జెప్పబడిన మూర్ఖనాసప్తకద్వయములో ప్రకృత్యేక మవాంతరభేదములు నాలుగు కలవు. ఇటివేత నొక్కొక్క సప్తక మిరవదెనిమిది భేదములుగా నైనది. (చూ, ఆవాంతరభేదములు, అచ్చెలఅనుబంధములో) చూ, తానములు.

గాంధారగామియము. అం. గామియములు మూడింటిలో నొకటి: చూ, గామియములు.

గాంధారదేశస్త్రీ. అం దేశస్త్రీలలో నొకఁడె: చూ, స్త్రీ (చూ, దేశస్త్రీలు)

గాంధారపంచమి. అం 1 గాంధర్వవేదము నందలిరాగాధ్యాయములోని అంశములుగిరి, అందుగలబాతులు 11లోనిదియొకటి చూ, అంశములు, 2. టక్కజభాషలు ఇరువదియొకటింటిలో నొకటి-చూ, టక్కజభాషలు (చూ, భాష. 1.)

గాంధారపంచమిజభాష అం. గాంధారియను భాష చూ, గాంధారి. 5.

గాంధారము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. గాంధారమనుస్వరము, రణధ్వని (అని కొందఱు); చూ, స్వరము. 2, 2 సింహారము చూ, వహ్నిశిఖము 1, 3 బాలెంతబోలు చూ, బోళము, అం 4 దేశములు ఏంబది యాటింటిలో నొకటి-చూ, దేశము, 5. సంగీతస్వరములు ఏదింటిలో నొకటి. (గాంధారము-గ) చూ, స్వరము 2, చూ, సంగీతస్వరములు (చూ, సప్తస్వరములు చూ, ఉపవిద్యలు.)

గాంధారరాజము. సం వి ఆ పుం. నల్లపిచ్చుక: చూ, పిచ్చుక.

గాంధారవీధిక అం భిన్నవడ్డకజభాషలు 17 లో నొకటి చూ, భిన్నవడ్డకజభాషలు. (చూ, భాష. 1.)

గాంధారి. సం వి ఈ స్త్రీ 1. =గంజాయి: చూ, జేడగాఁజి (గాంధారింపు), 2 ధృత రాష్ట్రవిభార్య గూ, భార్య (గుర్జోధనానుల తల్లి), అం 3. సౌవీరజభాషలు నాలుగింటిలో నొకటి చూ. సౌవీరజభాషలు (చూ, భాష. 1.), 4 గాంధర్వవేదములోని రాగాధ్యాయము నందలి అంశములుగిరి అందుగల శుద్ధబాతులు 7 లో నిదియొకటి చూ, అంశములు, 5 చూ, గాంధారపంచమిజభాష, 6. భిన్నవడ్డకజభాషలు 17 లో నొకటి చూ, భిన్నవడ్డకజభాషలు. (చూ, భాష. 1.)

గాంధారీయుఁడు. సం. వి. ఆ. పుం. దురోశ్య ధనుఁడు చూ, కుయోధనుఁడు.

గాంధారోదీచ్యత. ఆం. గాంధర్వవేదమునందలి రాగాధ్యాయములోని అంశములు 68, అందు గలజాతులు 11 లో నిదియొకటి చూ, అంశములు.

గాంధీకుఁడు. సం. వి. ఆ. పుం 1 శేఖకుఁడు చూ, పంజీకరుఁడు, 2. కుగంధపస్తువులను వికృయించువాఁడు చూ, వికృయికఁడు. గాంధీ. ఆం భాషాంగములు పదునొకటింటిలో నొకటి చూ, భాషాంగములు. (చూ, భాష. 1.)

గాంధీర్యము. సం. వి ఆ న 1. గంధీరభావము, 2 భూనేత్రాది వికారములచేత కొంచెము తెలియఁదగిన మనోవికారవిశేషము చూ, హావము; ఆం 8. గుణములు ఇరువదిమూఁడింటిలో నొకటి చూ, గుణములు.

గాండీర. దే వి = గాంధారి * చూ. బేడ గాండీ గాండి వై వి. 1 తొలిలికాని, త్రోవ్వికాని నిడువుగా నేర్పఱచిన పల్లము. "గాండిపలక" మొ చూ, రంధ్రము 1, 2 పనులు నీరు త్రొగుటకు గాండియేర్పడ తాతితోఁగట్టిన తొట్టి చూ, నిపానము, 8 పనులఁగట్టు చోటఁ గసపువేయుటకుఁ బలకలు లోనగు వానితో గాండిగా నేర్పఱచిన పానము. చూ, తొట్టి. 8, వా 4 పగులు, బీటిక చూ, స్ఫోటము, 5. (గుండీగలతోవండుట కను పుగా త్రోవ్విస) నిడుపాటి పొయ్యి: చూ, పొయ్యి.

గాండిగడుగు. దే వ 39 (గాండి + కడుగు) సంఘనముచేయు

గాండిపొయ్యి దే. వి చూ, గాండి. 5.

గాండు దే వి. 1. కామపదము చూ, మదము 1, 2 గుదము చూ, ముడ్డి, పా 8. వ్యాకర

ణంబున — నూ 16 నీచత్వంబునఁ బులింగంబున, నేకవచనంబునఁ గొన్ని సుబ్జావాచకంబులకు 'గాండు' చేరువోఁ బ్రాతిపదిక మికారాంతమగు. ఉదా — రామ నీచార్థంబునఁ బులింగంబున నేకవచనంబునఁ రామిగాండు. ఇట్లు సుబ్జిగాండు-పాపిగాండు మొ కాండు అనునది యిట్లయ్యెననియెఱుంగునది, దే. స. క్రి 4 నాటులోనగువాని గ్రుచ్చు చూ, నాటు నాటు

గాగర దే. వి రూ-గాగరా. (స్త్రీ) లుకట్టుకొను పావడ చూ, వస్త్రము

గాగరా దే వి — వై — గాగై వై. వి. = గంజ. రూ-గాదె చూ, పంట పాల.

గాజీంగి. వా వి చూ, గులాబి*

గాజోపరుఁజే. ద్వ వి. ఖడ్గముపైసంగ్రాహ్య తలము, ఆం, భా. ద్వి. త్. 215 మ్యూరూ-పరుశే

గాజే. వై. వి = కాచ 1 ఒకరకము మన్ను చూ భూమి 1, 2 గాజోప్పు చూ, లవణము. 1, బ. 8 గాజోమట్టితోఁజేసిన రులయము, హస్తభూషా విశేషము చూ, భూషణము 2

గాజోకన్నెరలు దే. వి బ. ఒకరకము వడ్డు: చూ, ధాన్యము.

గాజోకాయ వా వి గాజోబుడ్డి చూ, సీసా. గాజోగిన్నె వా వి కాచపాత్రము చూ, పాత్రము. 6.

గాజోపూస దే వి. = కాచము చూ, పూస గాజోప్పు ద్వ వి (గాజో + ఉప్పు) కాచలవణము చూ, లవణము. 1

గాజోమన్న ద్వ. వి కాచమ్మతిక చూ, భూమి 1

గాజోలగాండు దే. వి ఒకరకము కోడి చూ, పుంజి

గాజులవాండు. ద్వ వి. బ గాజుల మొడు
బలిశెలు: చూ, బలిశె

గాజువాణు. ద్వ ఆ క్రి (గాజు + పాణు)
కాంతిసీనముగు, చురిశ్య 5, ఆ. 89 చూ,
వెర్వెలఁ బాణు

గాటము వై.విణ. ఆధికము కళా 1, ఆ.124
చూ, హెచ్చు. 1; 2. అతిశయము. ఆం భా
ప్ర. 66 చూ, హెచ్చు 2, 8.=గాఢ.కారి
శ్యము చూ, శెడిదము, 4=, గాఢ. దట్టము
చూ, సాంద్ర్యము. 2

గాటు. వై. వి=కటు. కారము "పాగాను
గాటుగా నున్నది" చూ, కారము (1)

గాడబము. సం. వి ఆ. పుం. మబ్బు: చూ,
మేఘము. 1

గాడి. దే వి రూ-గాడి కొలారుబండి చూ,
శకటము 1

గాడిద వై వి 1=గర్భ రూ-గాడిదె-గాడ్డ
చూ, రాసభము, వా వి 2 తప్పచేసిన
వానిని తిట్టెడి తిట్ట రూ-గాడిదె.

గాడిదకాళ్లవాండు ద్వ వి ముట్టుహెంకాళ్ల
వాండు చూ, సంజ్ఞావు.

గాడిదగడపర. ద్వ వి వృషగంధిక* చూ,
శ్వసనము. 2. (గర్భస్రా)వము కలిగించును).

గాడిదగత్తము. వా వి. గాడిదలద్ది చూ,గుఱ్ఱపు
యెరువు.

గాడిదగుడ్డు. వా వి 1 నిస్సారమును నూచిం
చు మాటయంచును, తిరస్కారమునందును,
అతిశయోక్తియంచును, అసాంభావమునందును,
వక్రగతినె బోవువారియెడలను మొదలగు
వాని యందుపయోగింపఁబడు ఊతపదము,
2 గాడిద కనుగుడ్డు

గాడిదపులి ద్వ వి. కొరగానిగండు చూ,
దుమ్ములగొండి.

గాడిదె:= చూ, రూ-గాడిద.

గాడి దే వి: చూ, రూ-గాడి
గాడుపు దే.వి రూ-గాడు: చూ, వాయువు.

గాడుపుకొడును దే. వి 1 హనుమంతుండు
చూ, వానరము, 2. గాలిమోలి చూ,
భీముండు

గాడుపుమేపరి దే. వి పవనాశనము చూ,
సర్పము.

గాడుపుసంగడిండు. దే. వి వాయుసంఘండు
చూ, నిప్పు

గాడ్చు. దే వి చూ, రూ-గాడుపు.
గాడ్చుటరదపుకొర. దే. వి చూ, మన్మథుండు.

సాంబ. దేవ. 8

గాఢము. సం.క్రి. విణ ఆ. స=గాటము. 1.అతి
శయము* చూ, హెచ్చు. 2, విణ. 2. అధి
కము చూ, హెచ్చు 1.

గాఢముష్టి. సం. వి ఇ. పుం. 1. ఖడ్గము చూ,
రిష్టి. 2. 2 గండ్రొగొడ్డలి: చూ, ముద్దరము,
8 పిసినిగొట్టు చూ, లోభి

గాఢావటి. సం వి ఈ శ్రీ. (శ్రీ)పురమలు
విసోదమునిమిత్రమై యాడెడు చతురంగము
మొదలగును) ఆట* చూ, విలాసము. 1.

గాణ వై వి 1.=గాయన. రూ-గాణుండు.
పాటకాండు కళా 2, ఆ 79 చూ,

సీకారి, 2.=గాయని రూ-గాణి- గాణి.
స్వా 5, ఆ 71 చూ, పాటకకై
చూ, శ్రీ

గాణాపత్యము. అం. (గాణపత్యము) మతములు
అతింటిలో నొకటి చూ, మతములు.

గాణి వై. వి=గాయని. చూ, గాణ. 2.

గాణిక్కము సం. వి. అ. స. బోగముచేసల
గుంపు చూ, వేశ్య.

గాణి. వై వి.= చూ, రూ-గాణి. 2 వసు 2,
ఆ. 11.

గాణుండు వై వి, = గాయన చూ, సీకారి

గాణేయము సం. విణ గణనియము
 గాత సం వి. ఋ. పుం. 1. పాటపాడు
 వాడు చూ, సీకారి, వై వి (1)=ఘోత
 ము. దెబ్బ చూ, మొట్టు 1
 గాతము. వై వి=భాత పల్లము, గుచా (అని
 కొందఱు) చూ, రంధ్రము 1
 గాతవము సం. వి. అ. న గంధర్వగానము
 చూ, స్వరము. 2
 గాతి. వై వి తిండి చూ, సాపాటు (చా)
 గాతికలగు. జీ అ క్రి) చూ, వేణుపడు
 గాతువు సం. వి ఉ పుం 1. హగోయిల
 చూ, పికము, 2 తుమ్మెద చూ, భ్రమ
 రము, 3 దిట్టమైనపాటుకాడు (విణ పాటు
 కాడు) చూ, సీకారి, 4. చయనముచేసిన
 వాడు అగ్నిచిత్తు (ఇదివిచార్యము), అహి
 తాగ్ని, 5. సాద చూ, శ్రృణానము (అగ్ని
 చిత్తు అను పదమునకీయర్థము కలదని కొం
 దఱు), ఉ. శ్రీ. 6. భూమిలో ఉలు
 ముట చూ, స్వనితము, విణ 7 కోపి
 చూ, రోవణుడు
 గాత్రభంక సం. వి. ఆ శ్రీ దూలగొండి*
 చూ, కూకలింబి
 గాత్రమాద్రవి సం వి ఈ. ప్రి దేహము
 కుడుచుకొను బట్ట చూ, వస్త్రము
 గాత్రము సం వి ఆ న 1 దేహము చూ,
 శరీరము, 2 అచయనము* చూ, విశేషము 3.
 3. వీనుఁగుయొక్క ముందటిపిక్క లోనగు
 వోటు (ఈ యర్థము నందిది ఆకారాంత
 శ్రీలింగము) చూ, హస్తీ (వెనుకటికాళ్లు
 మొదలుగాఁగల భాగము అవరము), 4 కం
 రము; చూ, మెద, జీ. విణ. (1) లావు
 చూ, స్థూలము
 గాత్రవృక్షము. సం. వి. అ పుం. తడ *; చూ,
 మహాబల.

గాత్రసంకోచి. సం. వి. వ. వ. పుం. 1. పిల్లి
 చూ, మూఠాలము; 2. తొండ. చూ, సర
 టము.
 గాత్రసంస్థనము. సం వి. అ. పుం. ప్లవపక్షి
 చూ, మహాపక్షము
 గాత్రానులేపని. సం వి. ఈ. శ్రీ. గుగంధ
 ద్రవ్యములు కూర్చి చేసిన గంధపుటిళ్ల చూ,
 వర్తి 8
 గాధ సం వి. ఆ. శ్రీ. 1. చరిత్రము చూ,
 సమాచారము 2, 2. పద్యము. శ్లోకము
 చూ, వృత్తము. 1, 3 పాట చూ, స్వర
 ము 2, 4. కేకలబలపంబదని భావ,
 పాక్రికృతభావ (అని కొందఱు). చూ,
 భావ. 1, 5 మంచుగాఁజెప్పెడి వాగ్విశే
 షము చూ, సమాచారము. 2, 6 పూర్వ
 కల చరిత్రము చూ, సమాచారము. 2;
 7 ఊచా చూ, యోచన, 8. వాయులక్ష్మి.
 చూ, వాయువు.
 గాధకుడు సం. వి ఆ పుం, విణ (అని కొం
 దఱు). పాటకాడు చూ, సీకారి
 గాధము సం వి ఆ పుం. 1. వోటు చూ,
 సానము. 1, 2. ఇచ్చ చూ, వాంఛ
 గాద జీ వి చెమటకాయలతలను
 గాదము. దే. వి 1. వైరులోనికసవు చూ,
 త్వణము. 1, 2 ఆకు* చూ, పల్లము. 1;
 3. కడుము. ఆం, భా ద్వి. 180 చూ, బాష్పి.
 గాదిలి దే వి 1. పేరీముము చూ, నేనచా
 ము 1, 2. చుట్టము చూ, బంధువు
 గాద వై వి =గంజ చూ, గాజి.
 గాధము సం వి. అ పుం 1. మిట్ట చూ,
 భూమి. 1, 2 కోరిక; చూ, వాంఛ, విణ
 3 కొట్టదగినది; చూ, పరీహాసము 1
 గాధిజాఁడు. సం. వి. ఆ. పుం విశ్వానులే
 ఋషి చూ, మని. 1.

గాధిని. సం. వి. ఈ. శ్రీ. గంగానది: చూ, నది
 గాధిపురము. సం. వి. అ. న కవ్యాత్పద్యదేశము చూ, దేశము
 గాధిభవు సం. వి ఊ పుం: చూ, గాధిజుండు.
 గాధేయుండు సం వి ఆ పుం. —వై.—
 గాధేరము. సం వి. ఆ పుం చూ, గాధేరము
 గానము. సం. వి. ఆ. న పాట. (పాడఁబడు నది): చూ, స్వరము 2, అం 2 భోగములు ఎనిమిదింటిలో నొకటి: చూ, భోగములు.
 గానశాస్త్రపండితుండు పా. గాయకదోషములు లేక ఆణుమార్గములకు (ఘనము-రాగాలూ పము-మధ్యమకాలము-పంద్రాయెత్తు-పల్లవి-పదకీర్తన, వర్ణములు, స్వరజితులు. రాగ మాలికలు) వినికొండ్రేయఁదగినవాఁడు: చూ, సీతారి. గానింగ. జే వి రూ- గానుంగ- గానుంగు- గాస్తు) చూ, పరంజము 1
 గానిని. సం. వి. ఈ శ్రీ. వచన: చూ, విష. గానుంగ. జే. వి చూ, రూ-గానింగ.
 గానుంగపిండి ద్వ. వి చూ, తెలికపిండి. (ఎర్ర వులకిది ప్రశస్తము) రూ- గానుంగుపిండి- గాస్తుపిండి
 గానుంగాట ద్వ. వి చూ, ఆట. 6
 గానుంగు. జే వి చూ, రూ-గానింగ.
 గానుంగుపిండి. ద్వ. వి చూ, రూ-గానుంగ పిండి.
 గాస్తుపిండి. ద్వ. వి —వై—
 గాబు. జే వి రూ-గాబుము ఒకరకము గడ్డి “ఇక్కడ గాబు నిండ వెరియున్నది.” చూ, తృణము. 1.
 గాబుము జే వి —వై—
 గాబరా. వా. వి కలవరము “వైద్యపులిని చూడఁగానే గాబూ యెఱిగి”

గాబు జే.వి. కొప్పెర ఆం, భా ద్వి తై 245
 చూ, పాత్రము 6.
 గాబు. జే. వి. ఒకరకము చీమ: చూ, పిపీలిక.
 గాబుము. వై. వి. = గాబుము. చూ, దేశము.
 గాబుడి. వై విణ = గాబుడి. మేలుబంతి చూ, శ్రీష్టండు
 గాబు వై. వి = గాబుము 1 (సూర్యాది) గాబుము (చూ, గాబుము) చూ, రాచులు పు. 2, 2 పికాచము: చూ, భూతము
 గాబులఁతేండు. ద్వ. వి. చూ, సూర్యుండు.
 గాయకము. జే. వి 1 ఆనరు. సా. 2, ఆ. 66: చూ, మర్కము 1, విణ 2 గూఢము సా 8, ఆ 204 చూ, రమాస్యము 1, వా. 3 పాచ్యులెల గలది చూ, ప్రియము 4
 గాయకుండు సం వి ఆ. పుం, విణ. (ఆని కొం దణు) 1. సాటపాడువాండు చూ, సీతారి, వై విణ. (!) = గాబుచక: గాబుణకత్తిగల వాండు చూ, గాబుచ
 గాయకులు. అం సభాంగము లేడుగురిలోనొకరు (చూ, సభాంగములు, సభాసప్తాంగములు) చూ, అంగము. 9
 గాయత్రీ సం. వి. ఈ శ్రీ 1 వడతుకీ మంత్రము (“గాయంత్రాయతేయస్యాద్దాయత్రీనేనకధ్యతే.” గానముచేయువాని అనఁ గామనముచేయువాని రక్షించునది గావు: గాయత్రీయనఁబడును) ఈమంత్రము ద్విజుల తుపనయన కాలమందు గురువులచే నుపదేశక పఁబడుటచే దీనికి గురుమంత్రమనియు, బృహస్పతిపదేశమనియుఁ జేయుగలవు గాయత్రీమంత్రము వేదత్రయమందును గలదు. (ఓకవే ధూర్భువ:స్వ: | తప్స | వితుర్వకే కిణ్వుః భర్గోదేవస్సధీమహి | ధియోయోన:ప్రచో:)

యాత్ ॥ శుక్లయజుర్వేదః ఆ 40 మం 35, ఆ 8 మం 35, ఆ 22 మం 9, ఆ 30 మం 2; కృష్ణయజుర్వేదః. కాండ 1. పృశ్న 5 అనువాకం 6 పదము 4 పసన 24, కాం 4. పృ 1. అ 11 ప 1 ప 48, ఋగ్వేదః మం 8. అను 5. నూ 62. మం 11; సామ వేదః ఉ. పృ 6. అ 8 మం 10)

♦ దక్షిణ దేశముందు 'సున' అర్థ వ్యవహరింతురు. † "తృప్స" అని కొన్ని మైసూరు వేదప్రతు లయందు గలదు "ప్రథమోష్యపరేద్విత్తిమః" పాణిని, ప్రథమశు ('త' మ) ఊష్మము (స) పరమైసపుడు ద్విత్తియము ("భ") అగునని కొందఱి మతము

§ దక్షిణ దేశత్ర సాంప్రదాయము సారముగ "రే", "యా" లపై ద్విర్వస్వరీతమున్నది

	1	2	3	1ర	1ర	8
ఓ	8	వ	త	త్స	వి	తు ర్వ రే ణ్యం
1	2	8	1	2		
భ	గ్లో	జే	వ	స్వ	ధీ	మ హి 1
2	8	1	2	8	1	2

ధి యో యో నః ప్రో వో ద యా త్ ॥ సామవేదః

ఇందు ఓ 8 వ అనునది ప్రణవము. ప్రతి వేదమంత్రమునకును ముందును చివరను దీని నుచ్చరింపవలెనని ఋషులమతము "భూర్భువస్వః" (భూః- భువః- స్వః) అను నీమూడును మహావ్యాహృతులు చతుర్వింశత్యక్ష రాత్వకంబగు "తత్సవితుర్వీర్యం, భగ్నో జేవస్వధీమహి, ధియో యోనః ప్రోవోదయాత్." అనునది యుఖ్యమైన గాయత్రీమంత్రము. గాయత్రీమంత్రము ఎనిమిదేసి అక్షరములతోఁ గూడుకొనిన మూడుపాదములకలది ఇందు మొదటిపాదమునం దేడక్షరములు మాత్రమే యున్నవి అందులకుగాను "వరేణ్యం" అను పద

మును సామ వేదమునందువలె "వరేణ్యం" అని విడదీసి గాని "ఓం" కారమును కలిపి గాని యెని మిది అక్షరములుగ రెక్కించుచు వ్నారు. ("ఇయాదిభ్రూణః" అని పింగళభంధమునందున్నది) "నగాయత్ర్యాః పరమంత్రమ్" వృషి నెద్దలు నుడివినట్లు సర్వమంత్రములయందును గాయత్రీమంత్రమగ్రస్థానములంకరించుచున్నది గాయత్రీమంత్రమునకు ఋషి విశ్వామిత్రుఁడు అనఁగా మంత్రాద్యర్థము. ఈమంత్రమును మంత్రార్థమును దెలిసికొని విస్తరించి ప్రచారము చేసినవాఁడు "సవితా" దేవత అనఁగా ప్రతి పాద్యవిషయము సృష్టికర్తయగు పరమేశ్వరుఁడు. ("నిచ్చద్" గాయత్రీ" ఛందస్సు. స్వరము "షడ్జమము." గాయత్రీమంత్రము శుక్లయజుర్వేదమున నాలుగు పాదము; కృష్ణయజుర్వేదమున రెండుపాదము, ఋగ్వేదమున నొకసారియు, సామవేదమున నొకసారియు వచ్చినది కాని శుక్లయజుర్వేదమున 88, 8 లోవ్యాహృతియులేముగ నున్నది. అక్కడ మాత్రము స్వరము "మధ్యమము." తక్కిన చోట్ల స్వరము "షడ్జమము" చూ, మంత్రము 1 (నూ, గాయత్రీమంత్రార్థవివరణ మను గ్రంథము), 2. రూ-గాయత్రీము గాయత్రీఛందము. ఛందస్సులు ఇరువదియా టింటిలో నొకటి చూ, ఛందస్సులు. (ఇది ఆఅక్షరముల పాదముగలది కడమఛందస్సులు అమీఁద నొక్కయక్షరము అధికముగాగల పాదముగలవి ఇది తనను జేరినవారిని రక్షించునది గాయంతులనఁగా వైద్యులు. వారిని రక్షించునది, ఈ శ్రీ. వ. త్తం. 8. చేండః చూ, వెలిచేంద్ర (చూ, విట్టదిరము.)

గాయత్రీబ్రహ్మచారి. సం. వి వ్ త్తం బ్రహ్మచారి విశేషము. చూ, కలుపు

గాయని. సం. వి. ఈ. శ్రీ = గాటి. (పాలు పాడునది) చూ, పాటుకట్టె (చూ, శ్రీ) గాయపడు. సం వి. ఆ. పుం, విణ (అని కొం దలు) 1. = గాణ: చూ, సీకారి, 2 జల్పా మడు: చూ, వక్ర. 1.

గాయమానములు. అం. బ చూ, రూ-కాయ మానములు. అం భా. ద్వి. త్. 205 గాయము. కే వి. త్. తి చూ, నలుకు.

గార కే. వి. 1. ఇసుకకేర్పి దంచినసున్నము చూ, లేపనము, 2. మణిదోవవిశేషము చూ, రత్నము. 1, 2. ఇంగుడి* చూ, హింగుడి గారకాడు కే వి. కున్నునునువూయవాండు చూ, తాపీవాండు

గారడము వై. వి 1 = గారుడః వివమంత్రము. చూ, మంత్రము. 1, 2. మాయ. అచ్చ యు, కాం, 827 చూ, మాయము 1, 3. మోసము చూ, వంచన.

గారడి. వై. వి (గారడము + ఇ) 1 = గారు డః. రూ-గారడీండు- గారడివాండు. పాముల వాండు ఆం. భా ప్రి. వా 148 చూ, వ్యాళగ్రాహి, 2. = గారుడః. మాయచూ, మాయము. 1. (రూ-గారడీ)

గారడివాండు. ద్వి.వి. 1. పాములవాండు చూ, వ్యాళగ్రాహి, 2. వింద్రాళాలిండు ఆం, భా. ద్వి 287 చూ, ప్రిలిపాకండు.

గారడీ వై వి. = చూ, రూ-గారడి గారడీండు. వై వి (గారడము + ఈండు) —వై.—

గారపండు. కే వి. చూ, ఇంగుడము గారపూత కే. వి: చూ, ఓరు గారబము. వై. వి.=గౌరవము: చూ, స్నేహ ము. 1. (మరియడ అని కొందలు.)

గారము. వై. వి. = గౌరవము. —వై—, శి=గౌరవము. అచ్చ బాల, కాం 178.

చూ, మర్యాద, వా. వి. 8 అజ్ఞనతిక్రమిం చునట్లువాటుపడుట “మాపిల్లులు గారము చేత బడికెవెళ్లరు.” (రూ- గారాబము- గారాబు- గారాము- గారవము.)

గారవము —వై— గారవించు వై స క్రి 1 గౌరవముచే చూ, సన్మానించు, 2 ఆదరించు చూ, సంభా లించు

గారవింపు చూ, గారము గారవిలు వై. ఆ క్రి గౌరవపడు చూ, రూ- గారవిల్లు గారవిల్లు వై ఆ క్రి. రూ—వై.— (విజ.2, ఆ 89)

గారొబము చూ, రూ-గారొలు గారాబు —వై— గారాము —వై— గారిత్రిము సం. వి ఆ న ఓదనము చూ, సాదము (1)

గారిను. వై వి = పూరిక రూ- గార, కడ చూ, భక్త్యము. గారు కే ఆప పూజ్యత్వమును దెలుపునది. “అయ్యగారు-అమ్మగారు” మొ

గారుడచిత్తు సం. వి త్ పుం గారుడచయన చను మజ్జమునుచేయువాడు.

గారుడము సం వి ఆ పుం. 1. = కిరీటి గరుడ పచ్చీ చూ, రత్నము 1, 2. = గారుడము. వివమంత్రము, (విషమునుబోగొట్టు మంత్ర శాస్త్రము) చూ, మంత్రము. 1, 2 నూ ర్యునిగమనము, 4. బంగారు చూ, లోహ ము 1, విణ 5 గరుడునిది, ఆం 6. గరుడ పురాణము పురాణములు పదునెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, పురాణములు (ఇది 12000 క్లో గలది); 7 వ్యాసకరణ బంధములు ఇరువదొకటి. ఆందు గీతములు పది. భావ

దూషితములు పనునొకండు. గారుడను భావదూషితములలో నొకటి (చూ, వ్యాసకరణబంధములు) చూ, భావదూషితములు, 8 ఏకవింశతిస్థానకములలో నొకటి. చూ, ఏకవింశతిస్థానకములు

గారుడి సం వి ఈ **స్త్రీ**. చూ, వత్సావనిః గారుడికుడు. సం. వి ఆ పుం 1 పాముల వాఁడు చూ, వ్యాధగ్రాహి, 2 వివ. వైద్యుఁడు చూ, వైద్యుఁడు.

గారుత్పతపత్తిక. సం వి ఆ. **స్త్రీ** పచ్చాకుః చూ, హరితపత్తిక

గారుత్పతమ సం వి ఆ న పచ్చే, మరకతము చూ, రత్నము 1

గారువు. ఆం దూతీచతుష్టయములోని మొదటి దానియందలి అఱింటిలో నొకటి చూ, దూతీచతుష్టయము

ర. వై. వి. = సూరి చూ, రూ-గారియ

గార్ధి సం వి ఈ. **స్త్రీ** రూ-గార్ధిము. గర్ద గోల్పిమండుఁబుట్టిన యాఁడుది చూ, **స్త్రీ**.

గార్దేయన గోత్రము పా గోత్రములలో నొకటి చూ, గోత్రములు (చూ, పృవర)

గార్దేష్ట సం వి ఆ **స్త్రీ** బండిగురివెండ * చూ, క్వేతపాకి

గార్ద్యుఁడు సం. వి ఆ. పుం 1 గర్దనోత్త్ర మంఠం బుట్టినవాఁడు, 2. గార్దేయమహారి చూ, ముని 1

గార్ధము. సం వి ఆ పుం 1. = గాడిద చూ, రాసభము, ఆం 2 వ్యాసకరణబంధములు ఇరువదొకటి అందు ఆదూషితములు పది భావదూషితములు పనునొకండు గార్ధభము భావదూషితములలో నొకటి (చూ, వ్యాసకరణబంధములు) చూ భావదూషితములు

గార్ధభసత్వ. ఆం ద్వారకసత్వములలో నొకటి చూ, ద్వారకసత్వము.

గార్ధము. సం వి ఆ. న ఇచ్చుః చూ. వాంఛ. గార్ధిణము సం వి ఆ న మేలాండ్రయొక్క గుంపు, గార్ధిణ్యము చూ, భూగ్రణ.

గార్ధిణ్యము సం వి ఆ న **స్త్రీ**.

గార్ధపత్వము సం వి. ఆ. పుం 1 ఒక శాస్త్ర తాగ్ని, యజ్ఞమునందు వేదికకుఁ బడవట గుండ్రని గుండమునందును అగ్ని చూ, వచ్చి 1, ఆం. 2. అగ్నులు అయిదింటిలో నొకటి చూ, అగ్నులు, 8 అగ్నులు మూడింటిలో నొకటి చూ, అగ్నులు

గార్ధస్యము సం వి. ఆ. న. 1. గృహస్థర్షయము ఆశ్రమములు నాలుగింటిలో నొకటి చూ, ఆశ్రమము 2, 2. తాంబూలము చూ, వీడి యము

గాలకాఁడు డే.వి. (గాలము + కాఁడు) కేవలను పట్టవాఁడు చూ, వలతేఱఁడు గాలపరాలు. డే.వి. పౌర్ణిమ చూ, **స్త్రీ**.

గాలనము. సం వి ఆ న తిట్టట చూ, శాపము. 1. గాలము డే వి రూ-గాలము చూ. మత్స్య బంధనము (దీని ఛేదములు. - ఉంటు గాలము-గోరు గాలము అని. ఇదియే గోరు గాలము) చూ, వల 1

గాలవము సం వి ఆ పుం 1. కెల్లొద్దుగు* చూ, లొద్దుగు, 2 మంక* చూ శ్వసనము 2

గాలవుఁడు సం వి ఆ పుం 1 గాలవముని చూ, ముని 1, 2 మహాతలమును క్రింది యాణవలోకమునందు యున్న చూ, ముని. 1. గాలము డే వి చూ, రూ-గాలము పొందు 2, ఆ 187.

గాలి సం వి ఇ పుం 1 తిట్టు చూ, శాపము 1, డే వి (1) గాలి చూ, వాయువు (రూ - గాకుపు - గాడువు), (2) దయ్యము చూ, భూతము "దీనికి గాలి సోఁకెనది". (8) మృగములదేహావాసన. స్వా. 4. ఆ 42

గాసింబెట్టు దే. స. క్రి. (గాసిం + పెట్టు)
 చూ, బాధించు
 గాసిచేయు ద్వ స క్రి చూ, సరిపెట్టు
 గాసియగు దే ఆ. క్రి. (గాసి + అగు) నాశ
 మగు చూ, పాకారు
 గాసిలు దే ఆ క్రి రూ-గాసిల్లు 1 చూ,
 బాధపడు, 2 శ్రమపడు చూ, వేసరు 2,
 8 చూ, రోషించు (ప్రేరణపండు రూపము
 గాసించు.)
 గాసిల్లు. దే ఆ క్రి —వై—
 గాహనము సం వి ఆ స చూ, స్నానము
 గాహము సం వి ఆ తుం 1. —వై.—, 2
 ప్రాకృతశ్లోకము
 గాహితము సం విణ మునింగినది చూ, విగా
 హితము
 గాశకుండు దే విణ. 1 ధీరుండు విజ 1, ఆ.
 76 చూ, దిట్టండు, 2 చూ, ప్రాధుండు,
 గాశ్లవాండు దే విణ చూ, రూ-గాండ్లవాండు.

గి

గి. దే ఆప నిందయందు ప్రాస్యాదియైన ఆమ్రేడిత
 శబ్దముయొక్క— యాద్యక్షరమునకు వచ్చెడి
 యాదేశము (చంద్రుండు గిందుండు, చిలుక
 గిలుక, వరములు గిరములు మొ)
 గింగురు దే. వి. వింటినారినండి బాణము వెడ
 లుతుయందును, చెవులు గల్గుపడుతుయందును
 నగు ద్వంద్వకరణము చూ, హూహూ.
 గింజీ దే వి. రూ-గిజీరు- గిజీరు- గురుజీ- బ
 గుణములు చూ, విత్తనము
 గింజీకొను దే ఆ. క్రి. బిడ్డలు వెలికిలంబండు
 కొని యేడ్చునప్పుడు కార్లు విదలించు చూ,
 విదిలించు.
 గింటన. దే. వి. రూ-గింటన-పింటన. గిరిపర్ణి *
 చూ, విష్ణుకాంత.

గింటన. దే వి —వై—
 గింటెము దే వి జీంతునేతబట్టు. కళా. 7,
 ఆ 181 చూ, వస్త్రము (రూ-గింటెము-
 తంటెము-తేంటెము)
 గిండి దే వి సన్నవి మువ్వగల చెంబు చూ,
 పాత్ర)ము 6 (బ గిండులు-గిండ్లు)
 గిండిచెంబు దే వి —వై—
 గిచ్చు దే స క్రి. రూ-గీచు గీటుగీచు చూ,
 వాగ్రి చూ.
 గిజిగాండు దే. వి రూ-గిజిగాండు పచ్చేపిట్ట
 చూ, హరితము 8
 గిజిగాండు దే. వి —వై.—
 గిజీగిజీ దే వి. తన్నుకొనుతుయందగు ధ్వన్య
 కరణము చూ, హూహూ
 గిజీగిజీగొను దే ఆ క్రి (గిజీగిజీ + కొను)
 తత్తణపడు అచ్చ, యు, కాం. 217 చూ,
 సంభ్రమించు
 గిజీగిజీలాడు దే ఆ క్రి (గిజీగిజీలు + ఆడు)
 —వై—
 గిజూరు దే. వి 1 మామిడిపండు లోనగువాని
 యందుండు బేసము చూ, పేసెము, వా.
 వి 2 ముసురు “గిజూరుకం కాయ చూ,
 వృద్ధము.
 గిటుక దే విణ రూ-గిటు-గిడ్డ-గిటుక. పొట్టి.
 చూ, వాచనండు
 గిటుగిటు దే వి పండ్లకొలుతుయందగు
 ధ్వన్యకరణము. స్వా 5, ఆ. 19: చూ,
 హూహూ
 గిటుగిటున దే విణ. 1 అల్పము చూ, స్వల్పము,
 2. కృశము చూ, బక్క, 8 అలకన. చూ,
 నూత్నము 4, వి. 4 అలకన చూ,
 నూత్నము. 4
 గిటుగిటుమను. దే ఆ క్రి. (గిటుగిటు + అను)
 నడక, ప్రభా. 2, ఆ. 88 చూ, వణక 2.

గిట్ట జే వి. 1. పశులకాలిగోరు చూ, వింఖము, 2 అమ్మ, అచ్చి యు, కాం 191. చూ, బాణము 1

గిట్టమి జే వి పగ చూ, వికోధము

గిట్టించు జే ఆ. కి౧ గిట్టుబడియగు. (వే) చూచజేయు)

గిట్టింపు జే వి 1 (అమ్మకమునందలి)లాభము రూ-కిట్టుబడి-గిట్టుబడి చూ, లాభము 1. 2 చూపు చూ, మగణము

గిట్టు జే. అ కి౧ 1. ఆనుకూలించు చూ, పొందుపడు, 2. చేచ్చు చూ, మరణించు 3 చెడు చూ, నశించు

గిట్టుబడి. జే వి (అమ్మకమునందలి) లాభము. రూ-కిట్టుబడి-గిట్టింపు చూ, లాభము 1 గిడస. జే విణ పొట్టి "గిడసవంకాయ"

చూ, పొన్నము గిడిగి. జే వి మధువు చూ, వీణ

గిడిగిట్ట. జే వి బ 1 నతి చూ, ననుస్కారము, 2. నతివిశేషము చూ, ననుస్కారము గిడిబిడి జే వి చూ, గిడిగి

గిడియ. జే వి పటనావిశేషము ఆం, భా ప్ర నా 127 చూ, వీణ

గిడుగు జే వి (రూ- గొడుగు- గొడుపు) కామలేనిగొడుగు చూ, వారిత్రి

గిడ్డ జే విణ. పొట్టి చూ, వామనుడు.

గిడ్డంగి జే వి 1 సరుకులుంచి ఆమ్మెడియిల్లు (చూ, పంటసాల) చూ, సడనము. 1, 2 చెఱసాల: చూ, బంధనాలయము.

గిడ్డి వై వి 1 ఆపు, పొట్టిఆపు (అని కొందఱు) చూ, భవపు, 2 పొట్టి చూ, వామనుడు.

గిడ్డు. జే. వి. ఒకరకముజేగ చూ, శ్వేనము.

గిత్త జే. వి. రూ-గిబ్బ 1. ఎద్దుపట్టునికోడె చూ, వృషభము. 1, 2. ఎద్దు: చూ, వృషభము.1.

గిత్తత్తడి తేడు జే.వి. నందిచూచుండు చూ, శివుడు (ఆం. పదా ను. 10.)

గిత్తిము. సం. వి. అ త్తం పొణివాయువు చూ, వాయువు

గిద్ద జే వి. 1 సావుసోల రూ-గిద్దె చూ, పృథ్వు. 2, వా వి 2 చిన్నకొడవలి చూ, లలిత్రీము.

గిద్దు జే వి చూ, రూ-గిద్దు గిద్దె. వా. వి చూ, రూ-గిద్ద 1.

గినియ వై వి =కిటిపా-కిటిసా నల్లగిసె * చూ, శుకనాసము 1 (గినియనే నల్లగిసెయఅందుకు) గినిమాడు. జే స కి౧ (గినుము + అకు) చూ, వంచించు.

గినుము జే. వి చూ, వంచన

గిన్నియ జే వి రూ-గిన్ని చూ, పాత్రము 6

గిన్నె. జే. వి — పై —

గిబ్బ జే. వి 1 అచ్చులెద్దు చూ, వృషభము 1. 2 ఎద్దు చూ, వృషభము 1

గిబ్బరాతు ద్వ. వి చూ, గిత్తత్తడి-తేడు గిబ్బరాతు సుండు ద్వ వి కుజేయడు. ఆం, భా. పృ. 51 చూ, శ్రీగుండు

గిర. సం వి ఆ త్రీ 1. వాక్కు. చూ, శబ్దము; 2 చూ, సరస్వతి

గిరక జే వి రూ-గిఱక. నూతిరాట్నము చూ, రాట్నము

గిరక తాడి జే. వి. ఈడాడి* చూ, హింఠా శము.

గిరక తాడు జే. వి — రూ వై —

గిరగిర జే. వి తిరుగుటయందగు ధ్వస్యనుకరణము. కళా 6, ఆ 14 చూ, చూచూ.

గిరజా. వా. వి. రూ-గిరదా-గిఱజా, గిర చూ, సిగ. 4. (చూ, వెండుక. 1.)

గిరణము. సం. వి ఆ. న: చూ, మింగుడు

గిరదా. వా. వి. చూ, రూ-గిరజా.

గిరవు. దీ వి. చూ, తాకట్టు.
 గిరస దీ విణ పిటికి: చూ, వెణపరి
 గిరాకి. వా. విణ: చూ, గాయకము.
 గిరాటువేయు. దీ. స. కీ) (తాయి) అువువు
 చూ, వైచు
 గిరి. సం. వి ఇ శ్రీ: 1: చూ, సాపాటు, పుం
 2. కొండ చూ, పర్వతిము, 3. ఏనుగు
 చూ, చూస్తి, 4 గుండుతాయి, కొండనుండి
 పడినతాయి (అని కొండలు) చూ, రాయి,
 5 గళము చూ, మెడ, 6 కందుకము చూ,
 బంతి 8; 7 యతిసంప్రచూ మ్నావార్థమైన
 గుఱుచు* చూ, లక్షణము 1, 8 అచ్చనగా
 యలు చూ, బాలికాక్రీడ, 9 సేత్రోగము
 చూ, బిడాలము 2, విణ 10 పూజ్యము,
 పూజింపదగినవారు (అని కొండలు) చూ
 పూజ్యము.
 గిరిక సం. వి. ఆ శ్రీ 1 చిట్టెలుక చూ,
 మూషికము. 2. జీలగ చూ, బుడ్డపిడుగు,
 3 వసు రాజుభార్య, కోలాహలపర్వతమునకును
 శుక్తివతినదికిని బుట్టిన శ్రీ: చూ, శ్రీ,
 4. గౌరి చూ, పాశ్చతి 1, 5 అనాధ*
 చూ, విధవ, 6. అడవిమల్లె* చూ, మల్లె
 గిరికంట(రు)కము. సం. వి. ఆ. పుం వజ్రము
 చూ, రత్నము. 1.
 గిరికరము. సం వి ఆ పుం వజ్రాయుధము,
 నూఱుంచులవాలు చూ, బాణము 1
 గిరికదంబము. సం.వి ఆ పుం చూ, సీసము*.
 గిరికదలి సం.వి. ఈ శ్రీ. కొండఅరటి*
 చూ, రంభ. 2
 గిరికము. సం. వి. ఆ. పుం: చూ, బొంగరము
 గిరికర్ణి. సం. వి. ఈ శ్రీ. దింపెన* చూ, విష్ణు
 కార్పిత.
 గిరికర్ణిక. సం. వి ఆ. శ్రీ. 1 — పై. — (నల్ల
 దింపెన అని కొండలు); 2 తెల్లగిరియ*:

చూ, శుకవాసము 1, 3. నేల: చూ, భూ
 మి. 1.
 గిరికాఖ్యము సం వి. ఆ. పుం. నీరిప్ప* చూ,
 మధూకము.
 గిరికోల సం వి. ఆ శ్రీ ఊడుగు* చూ,
 మనోయమశపత్రిక.
 గిరిగిటులు. దీ వి. బ. ఆడునవ్వకు వాయించెడు
 కంచుతాళము, రూ-గిరిగిటులు* చూ, వీణ.
 గిరిగుడము. సం.వి ఆ పుం. కందుకము: చూ,
 బంతి 8
 గిరిజ సం వి.ఆ. శ్రీ. 1. గౌరి* చూ, పార్వతి.1;
 2 చూ, మామలంగము*.
 గిరిజంబీరము. సం. వి. ఆ పుం కొండనిమ్మ*.
 చూ, నిమ్మ.
 గిరిజము సం. వి. ఆ. న 1. ఆధ్రికము చూ,
 షేగడ, 2 బంగారు లోనగునవి. చిట్టెము
 (అనియు) ఇగుము (అనియు కొండలు):
 చూ, లోహము. 1, 3 చూ, సిలాజిత్తు,
 4 చూ, మధూకము*, 5 కొడిసె*చూ,
 వత్సకము, విణ 6. కొండయందుంబుట్టింది
 గిరిజానుజ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. కలుఁగానుగు*
 చూ, వార్షికము. 1
 గిరిజోమలము. సం. వి. ఆ న: చూ, గిరిజము. 1.
 గిరిజ్వరము. సం. వి. ఆ పుం వజ్రము చూ,
 రత్నము. 1
 గిరిభస్మండు సం వి. వ. పుం చూ, శివుఁడు.
 గిరిభరు*డు. సం. వి ఆ. పుం గిట్టుతాలుపు
 (కూర్కమై మందగిరిని ధరించెననుట (లేక)
 కృష్ణుఁడై గోవర్ధనగిరిని ధరించెననుట) చూ,
 విష్ణువు 1
 గిరిమక్షాభిత్తు సం. వి. వ. పుం: చూ. గిరికరము.
 గిరిపీలువు సం. వి ఉ పుం, న. చిట్టిలేక* చూ,
 మధుఖర్జురారిక.

గిరిభవము. సం. వి. ఆ. పుం. శ్చివ్వి * చూ, ష్టము.

గిరిమల్లిక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. కొడిసె * చూ, వత్సము.

గిరిమానము. సం. వి. ఆ. పుం. వీనుఁగు; చూ, హస్తీ.

గిరిమృత్తు. సం. వి. ద్. (స్త్రీ) జేగుఱుటాయి. చూ, రాయి.

గిరిమేదము సం. వి. ఆ. పుం వెలితుమ్మ * చూ, విటదిరము

గిరియకము. సం. వి. ఆ. పుం. ఆచ్ఛినగాయలు చూ, బాలికాకీర్తి.

గిరియాకము. సం. వి. ఆ. పుం. చర్మనస్త్రాది కృతమైనబంతి* చూ, బంతి రి

గిరిరత్తికము సం. వి. ఆ. పుం. ఒకానొకపక్క. చూ, పక్షి

గిరివాటకము సం. వి. ఆ. పుం. నూఁగుదోస, శైలేయము * చూ, దోస.

గిరివాసి సం. వి. ద్. పుం చూ, ముల్లంగి * గిరికాలిని సం. వి. ఈ. స్త్రీ. అపరాజిత ?

చూ, నిష్ఠుకాంత

గిరికుండు సం. వి. ఆ. పుం. గూ-గిరికుండు. 1. కొండయుల్లుండు చూ. శివ దు, 2. ఈశా నుండు చూ, గిరికుండు రి.

గిరిసారము సం. వి. ఆ. పుం. 1. చూ. గిరిజము 2,

2. మలయాపర్వతము, శివలింగము (ఆని కొం దలు) చూ, పర్వతిము, 3. మగగుఱి* చూ, శిశ్నుము

గిరిసింగచ్చవృత్తి మి. వి. చూ, బాలకీర్తి

గిరిసుత సం. వి. ఆ. స్త్రీ. గౌరి చూ, పార్వతి 1

గిరిసెయ. వై. వి = శిరీషము * చూ, శిరీషము.

గిరిస్తని. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. పుడమి చూ, భూమి 1.

గిర్లిటలు. దే. వి. బ. చూ, రూ-గిరిగిటుల గిరికుండు సం. వి. ఆ. పుం. 1. చూ, శిల్పఁడు;

2. హిమవంతుఁడు చూ, పర్వతము, 3. ఈశా నుండను నష్టదిగ్ధపతులలో నొకఁడు చూ, దిగ్ధపతులు; 4. పదునొకఁడు) రుద్రులలో

నొకఁడు చూ, రుద్రులు, 5. బృహస్పతి: చూ, వేఱుపుటొజ్జే 6. నలువ చూ బ్రహ్మ 1.

గిర్వాణుండు. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, రూ- గిర్వాణుండు

గిఱక దే. విణ 1 పొట్టివారుండు చూ, వాసు నుండు, 2 చూ, రూ-గిరక

గిఱకతాడు ద్వ. వి. చూ, రూ-గిరక తాడు.* గిఱజా వా. వి. చూ, రూ-గిరజా

గిఱి దే. వి. వలయాకారపురేఖ, బరి చూ, రేఖ. 3

గిఱికోను దే. స. క్రి) చూ, వేస్తుంచు

గిఱిపిల్లాండి దే. వి. స్త్రీలు కాలవరించెడి మూండవచే)లిపిల్లాణి దూ, భూమణము 2

గిఱుకు దే. వి. 1. తప్పువ్రాలను గిఱికినగిఱుకు చూ, శుశువు, - క్రి) 2. అక్షరములు

బలువుగా చేర్చడ వ్రాయుక వంకర, రెగాగిచి, 3. తప్పు వ్రాతను శుశుచు

గిఱుక్కు దే. వి. వరలులుండుగునకరణము చూ, మాహూ

గిఱుపు దే. స. క్రి) 1 (కన్న) త్రి) ప్ప అచ్చ యు, కాం. 125 చూ, గీటు 2, 2 కదలు

నటులఁజేయు, కదలించు

గిఱ్ఱ దే. వి. తిరుగులయందగునకరణము: చూ, మాహూ. (ఆమే)డితమందు గిఱ్ఱ

గిఱ్ఱ) గిఱ్ఱువును. ద్వ. వి. చెట్టుయందుండి ఎల్ల

ప్పుడు గిఱ్ఱువని కూయునట్టి యొక పురుగు చూ, పురుగు.

గిలక. దే వి 1. గిలగిలమోగెను బాలకీర్తిదా సాదనము చూ, బాలకీర్తిద, 2. గిలగిలచని మోగెడి యిసుపతగతిబిల్లి. 3 గిలగిచ్చు* చూ, శణపుస్విక (రూ-గిలగిచ్చే-గిలగింత-గిలగిల-గిలిగిచ్చే-గిలిగిట్ట-గిలిగిచ్చే), వా వి 4 నీరుతోడు సాధనములలో నొకటి నూ, రాట్టుము, రి.చరముబాతుడిఅండవ్యాధి (నా) గిలకబండ్ల దే వి. చిన్నచక్రములబండి చూ, టుము 1. గిల గు దే. స. క్రి. 1 చేళ్లతోకలంఘు చూ, గిలకొట్టు, 2 (కవ్వముతో) చిలుకు చూ, మధించు గిలకొట్టు దే స క్రి. 1 చూ, గిలకరించు. 1. సాండు. 1, ఆ 117. 2 కుగిలించు సా. 1, ఆ 44, 3 (చేళ్లతో) పుణుకు చూ, పుకుకు. 5 గిలగింత దే వి. రూ-గిలిగింత* చూ, శణ పుస్విక గిలగిచ్చే దే వి. —వై— గిలగిల. దే వి 1 —వై—, వా వి. 2 తిండిలేక మలమలమాడుటయందగుననుకరణము చూ, హూహూ గిలగాగ్రాము సం వి. ఆ పుం. సక్రము:చూ, మత్స్యము 1. గిలనము సం వి ఆ న తిండి చూ, సాపాటు గిలము సం. వి ఆ పుం చూ, నిమ్మక గిలాబ. వా. వి గమ్మచేయుట రూ-గిలాబా గిలాబా వా వి. —వై— గిలి సం వి. ఇ శ్రీ. 1. చూ, సాపాటు, దే. వి (1) చూ వెళుపు గిలిగించు దే స. క్రి. గింతపెట్టు గిలిగింత దే వి. 1. (గిలిగిలింత-చేక్కిలి గింత-చేక్కిలిగిలి) అన్యకరస్వర్యముచేత గలిగిగడు చేక మొదలైన యంగముల

సంకోచము చూ, చేక్కిలిగింత; 2' చూ, రూ- గిలగింత* గిలిగిచ్చే. దే వి' చూ, రూ-గిలగిచ్చే* గిలిగిట్ట దే. వి. —వై— గిలిగిలింత దే వి. —వై— గిలికము సం. విలు మ్రింగబడిచది. రూ-గలి తము-గిలికము. చూ, భుక్తము 2. గిలక దే వి చూ, కాగ్ర. గిలుకు. దే ? పెట్టెలలోనగునానియందగు భ్వస్యకుండలము చాటిచ్చ 2, ఆ. 98 చూ, హూహూ. గిలుకుపలుకు దే వి చూ, కుకీసలుకు గిలుగాడు. దే స. క్రి మా, రూ-గిలుబాడు. గిలుగాడుట. దే వి రూ-గిలుబాడుట చూ, ముచ్చిలి. గిలుగిచ్చే దే వి చూ, రూ-గిలిగిచ్చే*. గిలుపు దే స క్రి (కిన్ను) గిలుపు చూ, రూ- గిలుపు. 1. గిలుబాడు. దే స క్రి (గిలుబు + ఆడు) రూ- గిలుగాడు సాండు 3, ఆ 16 చూ, ముగి చ్చిలించు. గిలుబాడుట. దే వి చూ, రూ-గిలుగాడుట. గలుబు దే వి రూ-గిలుపు-గిలుబుకోలు ఆప హరణము చూ, ముగిచ్చిలి గిలుబుకోను దే స క్రి చూ, గిలుబాడు. గిలుబుకోలు దే వి చూ, రూ-గిలుబు. స్వా 3, ఆ 34 గిలుబుచేయు ద్వ స క్రి (గిలుబు + చేయు) చూ, గిలుబాడు గిలుపు దే వి చూ, రూ-గిలుబు. గిల్లకన్ను. దే వి మెల్లకన్ను చూ, శేత్రము 1 గిల్లచూపు. దే. వి చూ, మెల్లచూపు గిల్లు దే. వి. రూ-గిల్లుకు. 1 చూ, సఖ్యముత,

స. కి. 2. నఖతులముచేయుఁ చూ, చిరుము,
 8. అకులులోనగు వానిగోయు చూ, చిరుము,
 గిల్లుడు దే. వి. రూ-గిల్లు చూ, నఖతులము.
 గివులు. దే స. కి. 1. గోకు. రూ-గీలు, చూ,
 అక్క, 2 భేదించు చూ, భేదిల్లు. 1
 గిష్టండు. సం. వి. అ. పుం. 1. సామ వేదవేత్త చూ,
 వేవాంతి. 1, 2. గాయకుడు చూ, నీకారి.
 గిసరి దే. వి = చూ, కేసరి 1.
 గిశనము. సం. వి. అ న తినుట చూ, సాపాటు.
 గిరితము సం. వి. బి: చూ, రూ-గిరితము.

గీ

గీ. సం. వి. ర్. శ్రీ 1* చూ, సరస్వతి, 2* చూ,
 వాక్కు; దే అ. ప. (1) నిందయందు దీర్ఘాది
 యైన ఆమేళిడితశబ్దముయొక్క అద్యక్షరము
 నకు వచ్చెడి ఆదేశము (దేవుండు గీవుండు.
 వారి గీలి, సాత్వకి గీత్వకి ము)
 గీంక. వై వి = ఘోక్యారః చూ, రూ-కీంక.
 గీంకు. దే స. కి. చూ, అక్క.
 గీంటు. దే స. క్రి. 1. (పండ్లు) కొలుకు, 2 (కన్ను)
 గిలుపు. శై. 8, ఆ. 65 చూ, గిలుపు. 1,
 8. చిమ్ము చూ, విసరు. 8
 గీత. దే. వి. 1. గీటు చూ, రేఖ. 8, వా. వి.
 2. బ్రహ్మవ్రాసిన నుడుటిగీటు చూ, రేఖ 8,
 8 అనాదరము చూ, వహాలనము
 గీతకట్టెయ ద్వ. వి వడ్డవాండు గీతలుగీయుట
 కుపయోగించెడు పలక. (రూ-గీతకట్టె)
 గీచు. దే. స. కి. రూ-గీయు గోటనొక్క
 వ్రాయు, గీటుగీచు చూ, రూ-గీచ్చు
 గీటుడంగుట. దే. వి. చేచ్చుట చూ, మరణము.
 గీటుడంగు దే. అ. కి. చేచ్చు చూ, మరణించు
 (చేరి గీటుడంచు)
 గీటు. దే. వి చూ, గీత 1. 2. (రూ-గీత-గీట-
 ఘోగోటు).

గీటునఱుచ్చు. దే. స. కి. అనాదరించు శై. 8;
 ఆ. 89. చూ, తిరస్కరించు.
 గీట్టుబిద్ద ద్వ. వి కాగితములోనగు వానియందు
 గీట్టువేయుట కుపయోగించెడు కోల.
 గీత. సం. వి. ఆ. శ్రీ. గ్రంథవిశేషము.
 గీతగోవిందము. పా. ఈగ్రంథమునకు కర్త జయ
 దేవుండు: చూ, కావ్యనాటకములు.
 గీతము. సం. వి. అ. ప. 1. పాటు. ధ్రువానులతో
 శ్లేష్మపాటు చూ, స్వరము 2, 2 గానకా
 శ్రుము, 8. 2 కానాక పద్యము. దీనికే బ్రతి
 పాదమునచైగేసి గణములు నాలవకళాది
 యం దేవిశ్రీహము చూ, వృత్తము 1; వి. బి.
 4. పలుకఁబడినది, చేప్పడుచేయఁబడినది (అని
 కొందఱు) చూ, శబ్దము. 2.
 గీతి. సం. వి. ఇ శ్రీ 1. పాటు చూ, స్వరము. 2,
 2 గోపకులగీతము చూ, స్వరము. 2, 8. చేం
 ద్రు* చూ, వెలిచేంద్ర, 4. గీతము చూ,
 తేటగీతి.
 గీపెట్టు ద్వ. అ. కి. (గీంక + పెట్టు) 1. ఏనుగు
 కూయు. అచ్చ యు, కాం 822 చూ, శబ్ది
 చు, 2 మోఱపెట్టు చూ, రోదించు;
 3 మోయు. పాండు. 8, ఆ. 182 చూ,
 శబ్దించు.
 గీము. వై వి = గ్రూచు ఇల్లు చూ, నదనము. 1.
 గీయు. దే. స. కి. గీతగీయు చూ, వాయు.
 గీరణగింజీలు. దే. వి. బ (రూ-గీరసంగింజీలు-గీరస
 గింజీలు) రేఖ కావీజకేలి చూ, బాలికాక్రీడ.
 గీరఘండు సం. వి. అ. పుం చూ, వేలుపుటొజ్జ.
 గీరసంగింజీలు. దే. వి. బ: చూ, రూ-గీరణగింజీలు.
 కళా 6, ఆ. 200
 గీరసంగింజీలు. దే. వి. బ. —వై —కళాం. 2,
 ఆ 19
 గీరా. వా. వి. చూ, రూ-గీరజో.

గీర్తి. సం. వి. ఇ. శ్రీ. మింగుతు చూ, సాపాటు.

గీర్తేవి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. చూ, సరస్వతి.

గీర్వతి సం. వి. ఇ. పుం. రూ-గీవ్వతి. చూ, గీర భుండు.

గీర్వత స. వి. ఆ. శ్రీ. చూ, చుచాణ్ణోతి మృతి*.

గీర్వాణకుసుమము. సం. వి. ఆ. న చూ, లవం గము*.

గీర్వాణము. సం. వి. ఆ. పుం. దేవభావ. చూ, భావ. 1.

గీర్వాణుండు. సం. వి. ఆ. పుం. దేవుండు:చూ, వేలుపు.

గీఱ. దే. వి. గీఠ చూ, శేఖ. 8

గీఱు దే స. క్రి. రూ-గీవుణు. 1 గీఠ చూ- అక్క; 2 భేదించు. లక్ష్మీ 1, ఆ. 95 చూ; భేదిల్లు. 1

గీఱు గాజులు. ద్వ. వి. బ ఒకరకము గాజులు చూ, భూషణము. 2.

గీఱుండు. దే. వి. 1. గోఠుడు; 2. భేదనము చూ, స్ఫోటము.

గీఱునామము దే. వి. గీఱగలిగిన నామము: చూ, పంగ నామము.

గీలు దే. ఆ. క్రి. కాఱు: చూ, స్రవిం:చు.

గీలుకొనుట దే వి. ఆభిముఖమగుట చూ, రూ-గీల్కానుట.

గీలుకొలుపుట. దే వి పుష్పానులు ధరించుట: చూ, రూ-గీల్కా-లుపుట.

గీల్కానుట. దే. వి చూ, రూ-గీలుకొనుట.

గీల్కాలుపుట. దే.వి చూ, రూ-గీలుకొలుపుట గీవు. దే వి చూ, రూ-గీరవు (ఆప్ర.)

గీష్టపు. స. వి. ఉ. పుం. 1. నటుండు: చూ, నర్తకుండు; 2. గాయకుండు: చూ, సీ కారి గీవ్వతి. సం. వి. ఇ. పుం. 1. (రూ-గీపతి-

గీర్వతి) చూ, వేలుపుటాణ్ణి 2 పండితుండు: చూ, సమధుండు

గు

గుంభము. సం. వి. ఆ పుం.=గుత్తి-గొత్తు. (విక సించిన) పువ్వులగుత్తి చూ, పూగుత్తి.

గుంజ సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1.=గుజ్జి. పూసగురి వెండ*. చూ, శ్యేతపాకి, 2. రూ-గ్గుం జన* చూ, ముల్లంగి, 8 ఆవ్యక్తమధురవ్యసి: చూ, స్వరము 2, 4 ఉప్పకము: చూ, భూమి 1; 5 తప్పెట చూ, వీడె, 6. సితాను అనువాద్యము చూ, వీడె, 7 ప్రమాణములచేత విషయమును పరిశీలించుట చూ, విచారణ, 8- చూ, మాతులుం గము*.

గుంజకము సం. వి. ఆ పుం చూ, వృద్ధ దారకము *

గుంజకృత్తు. సం. వి త్ పుం. తుమ్మెద: చూ, భృమరము 1.

గుంజనము సం. వి. ఆ న 1 గునగునమును చేష్టాడు చూ, స్వరము. 2, 2 తుమ్మెదల రొద చూ, స్వరము. 2

గుంజము. సం. వి. ఆ పుం 1* చూ, పూగుత్తి. గుంజర సం. వి. ఆ శ్రీ. చూ, సుభిక్ష *

గుంజాగ్నిస్వాయము పా. గురివెండగింజిలను నిష్పనుకొనుట

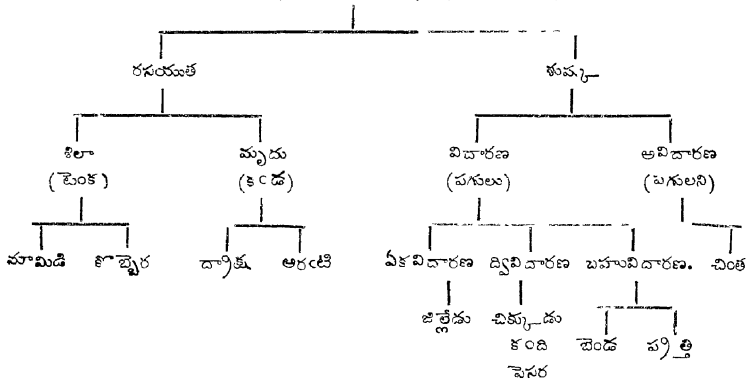
గుంజితము సం. వి. ఆ. న చూ, గుంజనము. గుంజిలివెట్టు. దే స క్రి. గోపనముచేయు

గుంజిళ్లు దే. వి. బ చేతులుకట్టుకొని రెండు కాళ్లు చేర్చివెట్టి కూర్చుండిలేమట. (రూ- గుంజీలు)

గుంజిళ్లువెట్టించుకొనువేల్పు. ద్వ. వి. చూ. వినాయకుండు. 1.

గుంటేలు. వా వి. బ చూ, రూ-గుంజిల్లు
 గుంజీ వై. వి. కుంభ 1. కంబము చూ, స్తంభము 1, 2. కట్టుగొట్టు చూ, స్తంభము 1
 గుంజీన గుగు జే. వి 1 ఎలుగుగొడ్డాట, స. క్రి 2 పరిహాసము చేయు చూ, వెక్కిరించు. 8
 గుంజూటన. వా వి వ్యసనము
 గుంజూకాయలు పా. (కాయలు (లేక) ఫలములు)

గుంజీ. జే. వి. 1. తాకు ఈఁగు లోనగువారి మోపు మొదలు, 2 తాటితేగ మొనయందు బుట్టులోనుండెడు గిహరు కొబ్బరి (అని కొందలు), (కొన్నిచోట్ల పుత్తెలోని మెదటికిని ఆర్థముగలదు) చూ, పేసెము, స. క్రి. 3 ఈడ్చు వారిళ్ళ 4, ఆ 162, చారిళ్ళ 5, ఆ 17, 4 ఉరుప. చూ, పులుము 4

(చూ, ఏక, ద్విబీజదళవృక్షములు-ఏకబీజదళము)

- 1 సామాన్య ఫలములు (40 దాశయ మొక్కలే) — చిక్కడు, పెసర మొ
- 2 సోగరఫలములు (వెక్కె-అండాశయములు గలది) — సంపంగి
- 3. మిశ్రమ ఫలములు (—వై—) — నారింజి

- 4 పుష్పసమాహారజాతుఫలము (పూవులే విత్తనములుగలది) — అనాస.
- 5 వృంతపరిణామఫలము (దొంగపండు) — శీతపూమిడి
- 6 సవృంతపుష్పసమాహారజాతుఫలము — పత్తి
- 7. శరీరాదులకంటుజాతి - అంజింతలు. మొ

గుంజీకొను జే వి వెనుకకును ముందుకును తన్నులాడుకొను.
 గుంజూలాడు జే స క్రి. (గుంజూలు + ఆడు) చూ, వెటిగొను.

గుంట. వై. వి 1 కుండమ్ గర్మ. రూ-కుంట కొలను చూ, సరస్సు 1, 2 కుండమ్. రూ-కుంట వెలుపు: చూ, సరస్సు 1 2. కుండమ్ రూ-కుంట పల్లము. చూ రంభము. 1, 4. భూపరిమాణవిశేషము

మా, రూ-గుంట. 4, 5. వల్లింబినకొండ్రొ.
 ఆం. భా ద్వి 238 మా, గొంటు, 6 పిటి దిమిదిగుంత మా, పిఱ్ఱ, వా వి
 7 (విశాఖపట్టణప్రాంతమున) బాలిక "మా
 గుంటప పెండ్రొయినది" మా, శ్రీ, 8. ఆండుగుటి మా, భగము. 12
 గుంటుండు. వా వి (విశాఖపట్టణప్రాంతమున)
 బాలుండు మా, శివు
 గుంటుక. కే వి గుంటుగు దుర్నిచిత్తులంబలిక
 వెనుక నేల సవగచేయు సాధనము. మా,
 సాపటుము (ఇది దక్కను లిల్లాలలోను గుం
 టూరు కృష్ణా జిల్లాలలోను వాడెవరు)
 గుంటులకర. ద్వ వి: మా రూ-గుంటగలక*
 (రూ-గుంటగలికేరు-కలగం) (నాకుక)
 గుంటులోప ద్వ. వి ఆగ్నిప్రసరణాయుధమును
 పిరింగి మా, బాణము 1
 గుంటుగలకర ద్వ. వి మా, భృంగ రాజము*
 (దీనిపను 6 తేలువినుము, జ్వరము, పచ్చికామె
 రలు హరించును.)
 గుంటుగలికేరు ద్వ వి —వై.—
 గుంటుచాళ్లు ద్వ వి బ మా, బాలకీడ
 గుంటుదూలము. వై వి మా, రూ-గుంటదూలము
 గుంటునక్క వై వి కిళి మా, స్వగాలము
 గుంటుప్రొయ్య ద్వ వి గుంటుప్రొయ్యి యేవ్వుతి
 చిన ప్రొయ్యి మా, ప్రొయ్యి
 గుంటి కే వి. 1. చేనిబాగము రూ-గుంటు,
 2 దున్నుట మొదలగువారి కేవలముకొన్ని
 భాగము రూ-గుంటు
 గుంటు వా. వి —వై —
 గుంటుగు క్ష వి మా, గుంటుక.
 గుండరితు సు విణ (భూలి మొదలగు వానిచే)
 కప్పబడినది మా, రూపితము
 గుండ కే వి. 1: మా, రూ-గుండ 1-2, వై వి.
 2. పొడి మా, సురుము.

గుండగి. కే వి నీగుండె: మా, పుంజి.
 గుండడు. కే వి దాను: మా, వేవనడు
 గుండకము సు వి ఆ పుం 1 మము. మా,
 లెలుపు 1 2 = గుండక. ఉన్దుచిప్ప మా, పాత్ర
 ము 6, 8 ఆస్వక్త మధుర్యని, మధుభాష
 ణము (ఆవి కొండలు : మా, స్వరము 2,
 విణ 4 మలియు మా మైల 6
 గుండకొది ఆం శ్రీ రాగములు ఇరువదివారు
 గింటిలో కొకటి మా, శ్రీ రాగము (మా,
 స్వరము. 2)
 గుండనొయ్య ద్వ విణ (గుండ + కొయ్య)
 కమ్మండు మా, వ్యాఘంకు 2 (గుండనొయ్య
 ఆవి కొండలు)
 గుండకుంగ ద్వ. వి రూ-గుండకుంగ. తీక
 గటికగడ్డి (ఆవి కొండలు)* మా, తృణము 1.
 గుండము సు వి ఆ పుం 1. —వై —, వై. వి.
 (1) = గుండమ్ నిప్పుగుంటు మా, వన్నా 1.
 (హోవ గుండముఆవి వాకుక) (2) = గుండమ్.
 గొయ్యి, పల్లము మా, రంభయి. 1.
 గుండా కే విణ మా, దిట్టుండు
 గుండాము వై వి = గుండాలయ దేరా మా,
 సదనము 1
 గుండాం సు వి ఆ శ్రీ మా, గుండకుంగ*.
 గుండాంపు. సు. వి ఉ పుం నీర్లమాదవలిసి
 పాకే కూరి* మా పాండు
 గుండాలిరి సు వి ఈ శ్రీ మా, గుండ
 కుంగ*
 గుండక సు వి ఆ శ్రీ. గుండకమునుండి
 మా, సది
 గుండకము సు వి ఆ పుం ఓయ్యములోనగు
 వాని పిండి మా, సురుము.
 గుండె వై వి = గుండెకా మా, సాత్రయి 6
 గుండియ కే. వి. మా, రూ-గుండె
 గుండియరాయినది జా. ఒడలెఱుంగ. "మాగ్నా

లంబామెలునుంధూరమునుండికొంచి గుండి
యరాయివడి యంగమాకంపింప నెలక
కిట్లవియె " (నీతిచంద్రిక-విగ్ర)హము.)

గుండిలము సం. వి. ఆ పు. మద్దెలమోత్రిత.
చూ, స్వరము. 2

గుండీ వై. వి 1.=కరండము. బరణి చూ,
పాత్రీము. 6, వా. వి 2' చూ, బొత్తము.

గుండు. వై. వి =కుండమ్ 1. కొండ అచ్చ
కుం.కాం 57. చూ,పర్వతము, 2 గుండ్రపు

తాయి చూ, రాయి, 8 తూనికగుండు
చూ, పడికట్టు, 4 ఔటుగుండు చూ,

పీరంగిగుండు, 5 కపిలెగుండు చూ, రాయి,
6. చెద్దతాయి చూ, రాయి, 7 గోళకము

ఆం, భా ద్వి 275: చూ, పూస, దే వి.
8 గుల్మము' చూ, పాద 2, 9 గుత్తము

చూ, హయము, వా వి. 10 (వెండు)కలు
గొఱగ(బడిన) తల. "బోడిగుం . " చూ,

శరము 1. 11. (తప్పినలెక్కవైసంచ(బడిన)
సున్న. "గుండుసున్న" చూ, సున్న 1. మొ

గుండుకొను ద్వ. స క్రి చూ, కేష్టింపు. (ఆ
క్రి). గుండుగిలు)

గుండుగుత్త వై. వి చూ, ఖండగుత్త
గుండజిల్ల ద్వ వి వెద్దగంప చూ, సజ్జ 1.

గుండుపులుగు. ద్వ వి. చూ, బటువుగువ్వ.
గుండువెండు. వా. వి. ఇలారము ఇటునటు

లెసంగకుండుట్లై మేట్టునుకట్టిన కట్టు.
గుండుమద్దె ద్వ వి చూ, వృత్తిపల్లిక*.

గుండుములుపుగాడు జే వి ఒకానొకకీట్టు
చూ, పక్షి.

గుండునూది వా. వై. వి. తలగల నూది. చూ,
నూది.

గుండె దే వి రూ-గుండియ 1 చూ, హృద
యము (కుడికర్ణిక-కుడిజరరిక, ఎడమకర్ణిక-
ఎడమజఠరిక అను నాలుగుగులుంగలిగి రక్త

ముతో నిండినదై గుప్పెడు పరిమాణముగల
(ప్రాణాధారపు భాగము), 2 చూ, మనస్సు.

గుండెకాయ. దే వి చూ, హృదయము.
గుండెగాలి. దే. వి పాణినాయువు చూ,

వాయువు.
గుండెచెఱువగుట. బా. భయకంపితములు

పుట్టుట. "ఆ హాహాళింగాంచి వారిగుండె
చెఱువైపోయెను." (ధర్మజరాజనూయము.)

గుండెలతీసిసబంటు బా.దయాదాక్షిణ్యాదులు
లేని బంటుంటి హృదయముగలవాఁడు.

గుండ్రి. వై. విణ. = కుండల వృత్తియందు
గుండ్రమునకు మీఁది వర్ణము లోపింపఁగా

మిగిలిన రూపము (ఉదా- గుండ్రకంబము-
గుండ్రకంబుపు మొ)

గుండ్రీతుంగ. ద్వ వి చూ. రూ-గుండ్రీతుంగ*.
గుండ్రీదనము. దే. వి చూ, వర్ణలము.

గుండ్రీన వై వి=కుండల —వై—
గుండ్రీము వై విణ = కుండల —వై—

(కొన్నియెడల వృత్తియందుఅత్యవలంబము.
చూ, గుండ్ర.)

గుండ్రీలు. దే. వి. బ. 1 పిండికొట్టి చెరుగఁగా
వెనుకనిలిచిన ఉండ్రీలు చూ, మొఱములు;

2. చెఱుకురాట్టుపు కంబములు. చూ,
స్తంభము. 1.

గుండ్రీలుకొలుపు. దే. ఆ. క్రి గుడ్లగూబ
కూయు భాగ. 1, స్పం. 842 చూ,

కల్పించు.
గుండా. వై. వి = గుందా: చూ, గుండ

తుంగ *. (దేశ్యుని కల్పనత్వకరము)
(రూ-గుండ్రీతుంగ-గుండ్రీతుంగ)

గుండా)యి. ద్వ వి (గుండు + తాయి)
పాత్రము, కల్పపుగుండు (అని కొందఱు)

చూ, రాయి.
గుండిరించు. దే. ఆ క్రి. కడుపులోతిప్ప:

చూ, తిప్ప.

గుండ్రంపు దే వి 1. కడుపులో వికారము
 చూ, వికారము 1, 2 గుండ్రంపుట.
 గుంత **తై** వి 1=వండవ-గర్త పల్లము
 చూ, రంధ్రము 1, 2=గర్త రూ గుంట.
 పిటిడిమిడిగుంట చూ, పిట్టి
 గుండలము సం. వి. ఆ పుం మర్దలకబ్బము
 చూ, స్వరము. 2.
 గుండ్ర. సం. వి. ఆ **స్త్రీ**. 1=గుండ్రా.నాగ
 మువై* చూ, తృణము 1, 2. మోరటి*
 చూ, పేంకణము, 8 తెల్లు* చూ,
 తృణము 1
 గుండ్రము. సం వి.ఆ. పుం. 1 కాకిచెఱవ*
 చూ, తృణము. 1, 2 ఒకానొకపక్కి చూ,
 పక్షి.
 గుండ్రముల సం వి ఆ. **స్త్రీ** ఏకాతృణ
 ము* చూ, తృణము 1.
 గుందాలము సం. వి. ఆ పుం చూ, వెన్నెల
 పులుగు
 గుంధము సం. వి. ఆ పుం =గుంజి చూ,
 స్వంధము 1.
 గుంపించు దే స. కిరి 1 మప్పవేము చూ,
 రాసిపడు, 2 అతిక్రిమించు భాగ. 7.
 గుం, 270. చూ, చాటు 6.
 గుంపు దే. వి. పొగిణిసమాహారము చూ,
 సమాహారము
 గుంపుగూడు దే వి* చూ, పొగిగుపడు.
 గుంపెన. దే. వి 1 ఒకానొక చెట్టు* చూ,
 వృక్షము, 2 ఎనకము చూ, విజృంభణము
 గుంభనము సం వి ఆ న రూ-గుంభనము:
 చూ, మాటలట్టుట
 గుంభము. సం. వి. ఆ. పుం 1. —వై—;
 2. బాహుభూషణము. చూ, భూషణము 2,
 8. ఒకానొక అలంకారము:చూ, హేతువు. 2
 గుంభించు సం. ఆ. కిరి. గుంభితమగు

గుంభితము సం. విజా 1 కూర్చుంటినిది: చూ,
 సంయోజితము, ఆం 2 గమకములు పదువై
 దింటిలో నొకటి చూ, గమకములు.
 గుంబము దే. వి: చూ, రూ-గుమ్మము.
 గుంభితము సం విజా చూ, రూ-గుంభితము.
 గుంభనము. సం. వి ఆ. న చూ, రూ-
 గుంభనము.
 గుంభము సం వి. ఆ. పుం. —వై—
 గుక్క చా వి చూ రూ-గుక్క.
 గుక్కెడు. వా వి చూ, రూ-గుక్కెడు.
 గుగ్గిలీబ్రాహ్మణులు పా వీరు యజ్ఞశ్వేదలు*
 వల్లభమత సంప్రదాయ ప్రవర్తకులు. వీరు
 కృష్ణవిగ్రహముల నర్చింపుచు జీవించువారు
 వీరికెగ బాంబాయి యందధికముగ గలదు
 చూ, బ్రాహ్మణులు.
 గుగ్గిలపుండ్రెట్టు. ద్వ. వి చూ, మహిసాక్షి*
 గుగ్గిలము **తై** వి. 1 =గుగ్గిలపు -వై-;
 2=గుగ్గిలు గుగ్గిలువృక్షముయొక్క బలక.
 గుగ్గిలముశుద్ధి పా త్రిఫలక సాయముతో డోలీ
 యంత్రమున రెండుబాములు వండిన శుద్ధి
 గుగ్గిల్ల దే. వి బ చూ, పాలి.
 గుగ్గిలుపు సం. వి ఉ. పుం 1=గుగ్గిలము*
 చూ, మహిసాక్షి, 2. ఎఱ్ఱమునగ * చూ,
 శిగ్రిపు 1
 గుచ్చకంటకము. సం వి ఆ పుం చూ,
 బ్రహ్మదండి*
 గుచ్చకణికము సం. వి ఆ పుం బ. చోట్ల
 చూ, ధాన్యము.
 గుచ్చకము సం వి. ఆ. పుం. 1=కుచ్చు-
 గుత్తి. గొత్తు చూ, పూగుత్తి. 2. నెమలిపురి
 చూ, పింఛము 1, 8 గుల్మము చూ,
 పాద. 2, 4 ముప్పదిరెండుమణులు స్రుచ్చిన
 హారము చూ, భూషణము 2, స. 5. గ్రంథి

పరము * చూ, రాజార్హము (పుం అని కొందఱు.)
 గుచ్ఛకరంజము. సం వి. ఆ. పుం కరంజ విశేషము * చూ, కాదఘ్నుము.
 గుచ్ఛకుసుచుము. సం వి ఆ పుం. ఏడావల ఆరణి * చూ, రంభ 2.
 గుచ్ఛదంతిక సం వి ఆ. స్త్రీ. ఆరణి * చూ, రంభ. 2
 గుచ్ఛపత్రిము సం. వి ఆ. పుం 1. ఏడావల పొన్న * చూ, పొన్న, 2. కోరింద * చూ, ముయ్యరి.
 గుచ్ఛపుత్తి. సం. వి. ఈ స్త్రీ చూ, బంతి 4.
 గుచ్ఛపుష్ప సం. వి. ఆ. స్త్రీ —వై—
 గుచ్ఛపుష్పము సం వి ఆ పుం 1 చూ, గుచ్ఛపత్రిము 1*, 2: చూ, పూతికరజము*
 గుచ్ఛపుష్పి సం వి ఈ స్త్రీ, చూ, సుఖితు*
 గుచ్ఛపుష్పిక సం. వి ఆ స్త్రీ తెల్లక చూ, తృణము. 1
 గుచ్ఛఫల సం. వి. ఆ స్త్రీ 1 చూ, వాయసి*, 2 చూ, స్వాదుఫల*, 3. కదలి* చూ, రంభ 2
 గుచ్ఛఫలము సం. వి ఆ పుం చూ, సల్లకి*.
 గుచ్ఛఫలికము సం వి ఆ పుం చూ స్వాదుఫల*
 గుచ్ఛబంధ సం వి. ఆ స్త్రీ చూ, గూడాలక*.
 గుచ్ఛబంధము పా. శబ్దాలంకారములలో కొకటి చూ, శబ్దాలంకారములు. (చూ, ఆలంకారము. 8.)
 గుచ్ఛధర్తి సం. వి. ఆ. స్త్రీ: చూ, గుచ్ఛబంధ*.
 గుచ్ఛము. సం. వి. ఆ. పుం. =వచ్చు-గుత్తి-గొత్తు (యా-గుత్తిము-గుత్తికము. గుంఛము - గుఠుచ్చము-గుఠుత్తము- గుఠుత్తికము.). చూ, గుచ్ఛకము 1-2-3-4-5; పుం. 6. అల్పపు

కొమ్ములవంటి జేర్లగడ్డి, నడ్డిజేర్లగడ్డి, వృత్త తృణము చూ, తృణము. 1, 7. దుబ్బు, కస పుకాడ చూ పొట్టకట్ట (చూ, తృణము. I.), 8 గుంపు చూ, సముహము.
 గుచ్ఛమాలిక. సం వి ఆ. స్త్రీ చూ, గుండా సిని*
 గుచ్ఛార్ధము సం వి. ఆ పుం. పదియాలుపేటల ముత్యాలహారము చూ, భూషణము. 2.
 గుచ్ఛి సం వి ఈ. స్త్రీ. 1 చూ, గుచ్ఛక రంజము*, 2 =కుచ్చెట్ట: చూ, పింజె 4.
 గుచ్ఛీలి దే వి. ఘోరి* చూ, శకుల.
 గుజము. సం వి. ఆ పుం చూ, మాతుయంగ గు*
 గుజరి వా. వి చూ, రూ-గుజరి 4.
 గుజ్జరి సం వి ఈ. స్త్రీ రూ-గుజ్జరి ఎత్తావల తోటకూరి* చూ, మారిము.
 గుజ్జె-గుజ్జు దే వి బ. (గుజ్జు + ఎస + కూట్లు) 1 చూ, బాలకీర్తి, 2 బాలిక లాడుకొనునపుడు గురుగులతో వండిన వంట కము: చూ. సాదము (1) (రూ-గుజ్జెన గూట్లు)
 గుజిగుజి. దే. విణ. అదుముడు. భాగ. 8, స్కం. 409 చూ, పీడితము.
 గుజిగుజిపలు దే. వి బ: చూ, బాలికా కీర్తి. చాంస. 5, ఆ 155.
 గుజిగుజిలాడు దే ఆ క్రి (గుజిగుజిలు + ఆడు) (యా-గుజిగుజివోపు-గుజిగుజిలువోపు) తొక్కటపడు చూ, సంశాపించు.
 గుజిగుజివోపు దే ఆ. క్రి. —వై.—
 గుజిగుజిలువోపు దే. ఆ. క్రి. —వై—
 గుజిగుజిలువోపుట బా. రచాస్వరూపాదుకొనులు.
 “కొంతవడి పొట్టుపారలై గుజిగుజిలువోయి డానుజూచిన (నీతిచంది)క-విగ్రహము) గుజిరాతి కై వి. =ఘోరర. రూ-గుజిరి- జీరు- గుజ్జిరాతి-గుజ్జిరి. 1. నాటుగ్ధేదము ఆం,

భా. పృ వా. 180 చూ, వ్యంజనము, 2 ఘూర్ణరభావ చూ, భావ. 1, 8. ఘూర్ణరభావము చూ, దేశము గుజరీ. 1 వై. వి. = —పై —, వా. వి 4 రూ-గుజరీ. సంతవోటు చూ సదశము. 1 గుజీస్తా వా. వి. గడవిపోయినది. "నాలు గుజీస్తాలెకు." గుజారకు. వా. వి వశము గుజాతీ దే వి ధనివండు చూ, విడిముడి గలవాండు గుజార. దే వి చూ, రూ-గిజార గుజీస్థాగుట్టు. దే. వి బ చూ, రూ-గుజీస్థ గుట్టు. గుజీరాతి వై. వి చూ, రూ-గుజీరాతి 2-8. గుజీరి. వై. వి. —పై — (రూ-గుజీరీ-గుజీరీ) గుజీరిముకు. ఆం మల్లకాస్త్రముందలి నలు కులు మూండిటిలో నొకటి చూ, నలుకులు. గుజీరివాండు. ద్వ. వి. ఘూర్ణరండు గుజీ. దే వి. 1 అనుకర రసద్రవ్యము, వై వి 2 = కుబ్జ కుబ్జము చూ, పాఠకు, 8. పాటియెద్దు చూ, వృషభము 1, 4. గుంటకగుజీ, 5 దూలపుగుజీ కుగుజీ- కొవరు, 6 బండిపఱపుగుజీ, 7. కుబ్జ రావపు. విణ 8. పాపటపుగుజీ, 9. పాటియెద్దు వాండు చూ, వాచునుండు గుజీకొమరులవందండ్రి ద్వ వి చూ, శివుండు (ఆం. పదా సుర 10) గుజీకనము వై వి = కుబ్జత చూ, గుజీ 2 గుజీవారికెడము వై వి చూ, అఖండుకము గుజీపాట్ల వై వి పాటిపాట్ల * చూ, పాట్ల గుజీమామిడి దే. వి పాటిమామిడి * చూ, మామిడి. గుజీవేలుపు. ద్వ వి చూ, వినాయకండు. 1. గుజీవేలుతండ్రి. ద్వ వి: చూ, శివుండు.

గుజీవైదోండు ద్వ. వి: చూ, స్కంధుండు. (ఆం పదా. సుర 19) గుట సం. వి. ఆ శ్రీ కేంశండు చూ, కేంశ 1. గుటక వా వి గుక్కిండునీటికొలత చూ, నోపెండు గుటకలుమింగు. వా.వి చూ, రూ-గుక్కులు మింగు గుటగుట దే వి. 1. అన్నముడుకుట-నీళ్లు త్రొక్కుట-పాణిణములు వదలుట-కడుపులో త్రొప్పుట-పులికూయుట లోనగువనియందగు ద్వ్యనుకరణము చూ, చూచూ, 2 పంది కూత చూ, ద్వరము 2, 8 బ. వెద్దరికపు మాటలు స్వా. 5, ఆ 19 చూ, శబ్దము. 2. గుటిక సం వి ఆ శ్రీ. నల్లచుట్టి*: చూ, మట్టి. గుటుకు దే వి చూ, రూ-గుటుక్కు-గుడుక్కు (ఆమేరీధితమంగు గుటుగుటుకు) చూ, చూచూ. గుటుక్కును. దే ఆ. కి. (గుటుక్కు + అను) 1 చూ, మరణించు, వా 2. లటుక్కున మింగు, నమలకుండగమింగు, త్వరితముగ మింగు, చూచుచేసిమింగు మొ. గుటుక్కు- దే వి లటుక్కు మింగుటయం దగు ద్వన్యనుకరణము చూ, రూ-గుటుకు- గుటుగుటుకు వా వి (గుటుకు + గుటుకు). రూ-గుటుకు చూ, చూచూ గుట్ట. వై వి = గుట్ట కుండ 1 కొండ చూ, పర్వతము, 2 చిన్న కొండ చూ, పర్వతము, 8 పోకిరపు చూ, రాశి. 2. గుట్టు వై వి = గూఢ 1. ఊ చూ, మర్కటము. 1, 2 గాంధీర్యము చూ, పేరిమి. గుట్టుబేడు. ద్వ. వి. (గుట్టు + బేడు) రాజమం త్రము బయలుపడుట

గుట్టుసాకీరి, వై. విణ = గూఢసాక్షి చూ, సాక్షి.

గుడ సం. వి. ఆ శ్రీ. 1. ఉంటు చూ, గోళము 2; 2. జెముడు * చూ, స్తుపి, 3. దాిత్తి * చూ, స్వాసువుల; 4. నిద్ర చూ, స్వప్నము 2, 5. దూడతోఁగూడిన యావు చూ, ధేనువు, 6. జ్ఞానముద్ర).

గుడంబము. ఆం. మల్లకాస్త్రమునందలి పంచా రములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి చూ, పంచారములు.

గుడక వై వి = గుండక. 1 టెంకాయబుట్ట లోనగునది, 2* చూ, పొండ

గుడకము. సం. వి. ఆ. పుం. బెల్లముతోఁపండిన మండు* చూ, మండు. 1.

గుడకరి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. ఎత్తాకుల తోఁడు కూర * చూ, మాఝిషము 1.

గుడగుడ వా వి చూ, గుటగుట. 1.

గుడచి. సం. వి. ఈ శ్రీ చూ, సోమవల్లి *.

గుడజిహ్వీకాస్వాయము. పా. బెల్లము నాలుక మీఁద నున్నంతనేపే రుచి యగురీతి.

గుడతృణము. సం. వి. ఆ. పుం. చెఱు* చూ, రసాలము. 3.

గుడత్రీణము సం వి ఆ. న -వై - (చెఱుగుడ అని కొందఱు)

గుడత్వక్కు. సం. వి. చ న చూ, వరాంగ కము*. (చుడత్వచము అనియు.)

గుడదానము ఆం దశదానములలో నొకటి చూ, దానములు

గుడదాదవు. సం. వి. ఉ న చూ, గుడ త్రిణము *.

గుడద్రవము. సం వి ఆ. పుం చూ, లక్కు.

గుడధేనువు సం. వి ఉ. శ్రీ. బెల్లముతోఁ జేసిన ఆవు: చూ, ధేనువు.

గుడనాగాది. ఆం. రసాయనములలో భాకటి చూ, రసాయనములు.

గుడపము. సం. వి ఆ. పుం చూ, కృష్ణలము. గుడసాకీ సం వి ఈ శ్రీ చూ, శ్రీతాళము *

గుడపిండము సం వి ఆ. పుం. బెల్లముతోఁ చేసిన పిండిపోకలు చూ, భక్త్యము.

గుడపుష్పము. సం. వి ఆ పుం చూ, చుధూ కము *

గుడఫల సం వి ఆ. శ్రీ. 1 కామంచి * చూ, తృణము 1, 2. కౌకమాచి * చూ, వాయసి.

గుడఫలము. సం. వి. ఆ పుం గోఁగు * చూ, పీలువు.

గుడబల. సం వి ఆ శ్రీ చూ, పూతిక *

గుడబీజకము. సం వి ఆ న ఆంబాళము * చూ, మామిడి

గుడమంజరి సం వి. ఈ. శ్రీ చూ, శణ పుష్పిక *

గుడము. సం వి ఆ. పుం, నపుంసకము (అని కొందఱు) 1 రూ-గూడము చూ, బెల్లము 1,

2 గోలి (పుం, శ్రీలింగ మని కొందఱు) ఉంటు చూ, పూస, 3 ఏనుగుకవచము

చూ, బొందడము, 4 వేయి చూ, మాస్తము; 5 (యుద్దమునకు) సన్నాహము చూ,

యత్నము. 6 గిడమనుచేఁప చూ, మత్స్య ము 1, 7 తెవులు చూ, రోగము 1,

న 8 కుంభము చూ, వన్నీశిఖము. 1* గుడమూలము. సం వి ఆ పుం చెఱు*:

చూ, రసాలము. 3. గుడశర్కర. సం. వి. ఆ శ్రీ. బెల్లపుచక్కర. చూ, బెల్లము.

గుడశిగువు. సం. వి. ఉ. పుం ఎల్లమునగ * చూ, శిగువు. 1.

గుడాక సం వి. ఆ శ్రీ = గుణకు, నిద్ర
చూ, స్వప్నము 2

గుడాకు. మి వి గా. (గుడము + అకు)
బెల్లముతోఁజేర్చి వర్తింపిన పొగాకు: చూ,
పొగాకు

గుడాకేశము. సం. వి. ఆ. పుం. తెల్లపువ్వుల
నీరుల్లి * చూ, పలాండువు

గుడాకేశుండు సం. వి. అ. పుం. 1 అర్జునుండు
చూ, విజయుండు. 1, 2: చూ, శివుండు
(గుహాకేశుండుని కొందఱు.)

గుడారము వై. వి = గుణాలయః రూ-గుడారు-
గుడాారము-గుడాారు-గుండారము) చూ,
సదనము 1

గుడారు. వై వి = —వై—
గుడాశ్రీయము. సం. వి ఆ పుం చూ, మృదు
దుశ్రీయము

గుడాసార. సం వి ఆ శ్రీ చూ, స్వారు
ఫల *

గుడి జే. వి 1 ఇకార రూపాంతరనామము,
2. రూ-గుడుసు. ఆం భా ప. ది. 80
చూ, పరివేషము, 8. వలయాకారపు శేఖ
చూ, శేఖ 8 వై. వి. 4 = కుటి దేవాల
యము చూ, కేలుపుత్రుంకి (చూ, సద
నము 1), 5. = కుడిక. ఒకచేప చూ,
మత్స్యము 1.

గుడికట్టు జే వి గా. వ్రము నాలుగుదిక్కుల
యెల్లల యేర్పాటు, గా. వ్రకంఠము- ఆచు
కట్టు (అని కొందఱు)

గుడికొను జే ఆ క్రి క్రము సా 8,
ఆ 164 చూ, వ్యాపించు

గుడిగి. జే వి. చెడ్డి చూ, వస్త్రము

గుడిగుడి జే. వి. 1. అల్పము చూ, స్వల్పము.
వా. వి 2 గంజాయిత్తొగుట లోనగువాని
యందగు ధ్వస్యనకరణము-చూ, చూచూ

గుడిగుడిగుంచేములు వా. వి. బ చూ, రూ-
గుడుగుడు గుంచేములు.

గుడిచుట్టు. జే వి చూ. పరివేషము.
గుడిజెల్ల. ద్వ వి ఒకాకాక చేప చూ,
మత్స్యము 1

గుడిదిరుగు జే ఆ. క్రి. (గుడి + తిరుగు) గుం
డ్ర)ముగాతిరుగు జై. 5. ఆ 85.

గుడినుండి గుడిత్తొళ్లు తెగఁగోయుట లో.
ఉదా. “క. కుడివినియింటికి తెండె ప్పడు
దలఁకురఁగవలదు భూతలమెఱుగున్,
గుడినుండియె గుడిత్తొళ్లై, క్కుడుగాఁ
గోయుట సగోత్త) గుణములు సుమీయి.”

గుడిమింగినవానికె దల్లులప్పడములు లో.
ఉదా “అలమి గుడిమింగువానికె దలుపు
లప్పడములు గావండునే.” పాండురంగ
మాహాత్మ్యము.

గుడిపి వై. వి. = కుటి ఆకుటి చూ, సదనము 1
(రూ-గుడిసె గుడుసు.)

గుడిసె వై వి. 1. = —వై—, జే వి
2 ఒకవిత్తుల చింతిపండు చూ, చింతిపండు.
గుడిసెవాటు ద్వ వి చూ, అంకులాడి.

గుడు వా. క్రి చేప్పరించు
గుడుక్క జే వి చూ, రూ-గుటుకు.

గుడుగుడు. వా. వి. 1 చిన్నచూక్కా,
జే వి 2 పురైత్తుట చిగుడాట గంజాయి
త్తొగుట, అన్నముకుగుట లోనగువానియం
దగు ద్వస్యనకరణము చూ, చూచూ

గుడుగుక గుంచేములు జే వి బ చూ, బాల
క్రిడ కాళ 8, ఆ. 88

గుడుగురావిలము. జే వి. ఒకరకముపిట్ట చూ,
పక్షి

గుడివి సం వి ఈ శ్రీ చూ రూ-
గుడూచి *

గుడువ. జే. వి ఇనపడుడ్లు చూ, ముద్దరము.

గుడుసరి. దే. విణ. (గుడుసు + అరి) చూ, కపటి.

గుడుసు. దే. వి. 1 గుడి. ఆంభా ప్ర. ది 80: చూ, పరివేషము, దై వి 2 =వటీర రూ-గుడిసి: చూ, సడనము. 1; విణ. 8 గుండ్రము: చూ, వర్తలము.

గుడుసుకయిదువు దే వి విఘ్నచక్రము చూ, బాణము 1.

గుడుసువడు ద్వ్య అ. కీర్తి. (గుడుసు + వడు) గుండ్రముగు

గుడుసువారు. దే. వి: మా, గుడుసుకయిదువు గుడుచి సంపి ఈ స్త్రీ రూ- గుడుచి తిప్పతీకె * చూ, సోమవల్లి

గుడెము దే వి. చిన్నపల్లె (రూ-గుడెము-గోడము-గోడెము) చూ, దేశము

గుడేరకము సం వి ఆ పుం తిండి మా, సాసాటు.

గుడేరము సం. వి. ఆ పుం 1 —వై —, 2 చూ, గుడకము

గుడోద్భవ సం. వి ఆ స్త్రీ. శర్కర చూ, బెల్లము 1

గుడోపలస్యాయము పా బెల్లముగొట్టినట్టాయి వలె ననురీతి

గుడ్డ దే. వి రూ-గుండ 1 బట్ట చూ, వస్త్రము, 2 వస్త్రాండము చూ, వస్త్రము.

గుడ్డగొగుగు వా వి చూ, వారితో

గుడ్డము. దే వి రూ- గుడ్డాము 1. చేయ సాండు 8, ఆ 75 చూ, భూమి 1, 2. చేసుతునుక చూ, భూమి 1

గుడ్డి వా. విణ. రూ-గుడ్డి 1. అంధుడచూ, చూ, రూ-గుడ్డి. వి. 2. అంధభావము.

(విణ. ఆని కొండలు)చూ, చీట. 8 ఆట చెమ్మ ఆటలో వెలికిలబడ్డ ఒంటికాయ

గుడ్డికొక్కాచూసా. ద్వ. వి. చూ, స్త్రీగుడుడు.

గుడ్డికొక్కెర. ద్వ. వి. చీటంగొక్కెర చూ, బకము.

గుడ్డికొక్కెరాయి. ద్వ వి —వై — గుడ్డితనము దే వి. రూ-గుడ్డితనము చూ, చీట.

గుడ్డు వా. వి 1 అండము రూ-గుడ్డు చూ, పేజీకోశము, 2. మున్న. “నీలెక్క-గుడ్డు” గుడ్డలము. సం వి. ఆ పుం చూ, సీలమండ.

గుడ్డుము సం వి. ఆ. పుం —వై.— గుడ్డగుబ్బలి దే వి చూ, సకింపులులుగు.

గుడ్డగూబ దే వి —వై.— (రూ-గుబ గూబ-గుడ్డగూబ-గుడ్డగుబ్బలి.)

గుణ. సం వి ఆ స్త్రీ. దూర్వ* చూ, తృణము. 1 గుణకలిండువు. అం. రదతుతములు పదింటిలో నొకటి చూ, రదతుతములు

గుణకము సం వి. ఆ పుం వెంపుడులెక్క, పూరకాంకము

గుణకచోరపథకము సా ఎక్కములు గుణకారము. పా చూ, పెచ్చవేత

గుణకారుడు సం వి ఆ పుం. చూ, వృకోద రుడు

గుణకీర్తనము. అం సామపంచకములో నొకటి చూ, సామపంచకము

గుణజ్ఞుడు సం విణ చూ, సమర్థుడు.

గుణల్రయపురి అం. పురులెంమిదింటిలో నొకటి చూ, పురులు

గుణధర్మములు అం భగ్యము లయిదింటిలో నొకటి చూ, ధర్మములు.

గుణధ్వని సం వి. ఇ పుం ధనుష్ఠంకారము: చూ, స్వరము 2

గుణని. సం వి ఈ. స్త్రీ. చూ, శీలనము

గుణనిక సం వి. ఆ. స్త్రీ 1 వాట్యమునందు, బ్రయోగింపదగిన యర్థము, 2 విలువద్ద మొదలగువాని నేర్చుకొనుట, 8. లోళ్లభా

మ్యము, 4 రెట్టించిన కడ్డి, 5. మరలమరల
యను నర్థము
గుణసీయము. సం వి. అ న చూ, స్వభావము.
గుణపడు మి ఆ క్రి. (గుణము + పడు) చేక్క
బడు చూ, సరిపడు 2.

గుణసిరియ. సం వి ఆ క్రి. ఆతివసః చూ, విమ
గుణభ్రంశము. సం విణ. గుణనాశనము చూ,
పర్యంతిక

గుణము. సం వి ఆ పుం 1 రూ-గుణము =
గొనయము అలైత్రాళిడు: చూ, హార్మి 1,
2 త్రాడు, దారము (అని కొందఱు) చూ,
నూత్రము 1. 8 = గొనము మడుగు "ఇను
మడుగు-మమ్మడుగు" మొ చూ, కెట్టి 2
4 ఇంది)యము చూ, హృషీకము,
5 అప్రోధానకౌర్యము చూ. అప్రోధానము,
6 = గొనము. అలవాటు చూ, స్వభావము,
7 గుణకారము చూ, హెచ్చివేతి.
8. మూడనుసంజ్ఞ (తిగ) చూ, మూడు,
9 శుల్కము చూ, సుంకము. 1

గుణములను గొనియాడుట. అం. సామము లయి
దింటిలో నొకటి చూ, సామములు

గుణములు అం 1 కావ్యగుణములు.—మాఘ
ర్యము, ఓజస్సు, పౌసాదము, క్షేమ, సౌఖ
మార్గము, అర్థవ్యక్తి, సమత, ఔదార్యము,
కాంతి, సమాధి, సంకల్పత, ప్రేయస్సు, ఔర్జి
త్వము, విస్తరము, సౌత్కము, గాంభీర్యము.
సంక్షేపము భావితము, సమ్యక్త్వము, ప్రాధి,
రీతి, ఉక్తి, గతి (23) (చూ, ఉపవిద్యలు),
పదియని శబ్దరత్నాకరము.—క్షేమము, పౌసా
దము, మాఘర్యము, సౌఖ్యమార్గము, సమత,
అర్థవీచనము, ఔదార్యము, కాంతి, ఓజస్సు,
సమాధి. (చూ, కమ్మన. 2. మాఘర్యము =
కమ్మన.) (వీనిలోవచ్చు పద్యకవిత్వముల లక్ష
ణములు వృత్తరత్నాకరాదిచందో గ్రంథ

ములయందు వివరింపబడియున్నవి రీతులు,
వృత్తలు, గుణములు. పాకములు, శోకయ్య,
అలంకారములు, రసములు, ధ్వనులు మొద
లగువి వాచననూత్రము, వాఙ్మయము
నూత్రము, కావ్యాదర్శము, కావ్యప్రకాశము,
సాహిత్యకామి, సాహిత్యచందోదయము,
సాహిత్యరత్నాకరము, సాహిత్యమీమాంస,
ప్రతాపరుద్రీయము, నవలయానందము మొద
లగు గ్రంథములందు లక్ష్యలక్షణములతో
గూడ వివరింపబడియున్నవి: చూ, ఉపవి
ద్యలు, చూ, కావ్యస్వరూపము, 2 సత్త్వాది -
సత్త్వము, రజము, తమము (వీరికి కట్టలనియు
నామాంతరముగలదు ఈమూడగుణములు
సాధ్యసన్మూరికము. సత్యోద్ధితమున భేదముల
నాటువిధములగును) చూ, త్రయము, 8 సు
ధ్యాది — ఇవియాలు — సంధి, విగ్రహము,
యావనము, ఆసనము, ద్వైధము (భేదము),
ఆశ్రయము, 4. కత్వాది. — ఇవి యాలు. —
శక్తి, జ్ఞానము, బలము, విశ్వర్యము, వీర్యము,
తేజస్సు - మతీయొక విధము - విశ్వర్యము,
వీర్యము, మతము, శ్రీ జ్ఞానము, వైరా
గ్యము 5 శబ్దాది. — ఇవియైదు — శబ్దము,
స్వగ్ధము, రూపము, రసము, గంధము (ఇవి
యైదును ధూతగుణములు), 6 త్యాగశౌ
ర్యాది. 7. విశ్వర్యాది, 8 సుధాది, పా 9 ఏ,
ఓ, అ, 10 పరీక్ష యందుత్త్యర్థాదైవ
వారి ఫలితము (మార్పులు.)

గుణదహితము అం ఆకాశము లయిదింటిలో
నొకటి. చూ, ఆకాశములు.

గుణలయని సం వి ఈ. క్రి. — వై. —
గుణలయనిక సం వి ఆ, క్రి. గుణారము:
చూ, సదనము. 1

గుణలయని. సం వి ఈ. క్రి. — వై. —
గుణవంతుండు. సం విణ. త్. చూ, సమర్థుండు

గుణవతి సం వి.ఈ స్త్రీ చూ, గుణలయనిక. గుణవత్సము సం వి ఆ న చూ, స్తోత్రము గుణవినుతి ఆం దశావసలలో నొకటి చూ, దశావసలు.

గుణవృక్షము. సం. వి ఆ పుం ఓడకంబము చూ, స్తంభము. 1.

గుణసంధి. పా. అవర్ణమునక ఇక్కలు పర్మయెం పుడు గుణంబగు చూ, అపవాదము 9.

గుణసాగరండు సం. వి అ. పుం. 1 చూ, బృహ్మ. 1, 2. బుద్ధవిశేషము చూ, బుద్ధుండు 1, విణ 8 సకలగుణాధారండు గుణాకరండు. సం వి. ఆ. పుం 1 చూ,

బుద్ధుండు 1, విణ 2. చూ, సవర్ణండు గుణానితము. పా చూ, కావ్యస్వరూపము (చూ, గుణములు)

గుణాలయము సం వి ఆ పుం=గుడారము చూ, నదనము 1.

గుణి సం వి నో పుం 1 విల్లు చూ, బాణము 1, విణ 2 గుణముగలవాండు యీ, సవర్ణండు.

గుణించు, సం స క్రి గుణకముచేయు.

గుణితము సం వి ఆ న 1. హల్లులలో ఆచ్చులను కేర్చిచెప్పట (గుణితమని వాడుక); విణ 2. గుణింపబడినది చూ, వాచ్చి కేతి, 8 తెట్టింపుగాఁ జేయబడినది చూ, హితము

గుణండు. సం. వి ఆ. పుం 1 = గుణుండు చూ, వృకోదరండు, విణ, 2 చూ, నూపకారండు

గుణేశ్వరము. సం వి ఆ పుం. చిత్రకూటము: చూ, పర్వతము

గుణోజ్వల సం వి ఆ స్త్రీ. అడవిమొల్ల * చూ, యూధిక. 1.

గుణ్యము. సం. విణ, గుణించదగినది

గుత్త. వై వి.=గుప్తి 1. ఫలపరిదమైన యొక సాత్తును ఆసాత్తులవానికి తత్సూక్ష్మము తగిన ధనమిచ్చి తిను యనుభవమున నుంచుకొనుట చూ, స్నాగ్ధీనపుస్తక, వా వి 2 బట్ట చూ, వస్త్రము. 8. గుత్తక చూ, ఇబారా, 4 సమస్తమును ఒకేసారి వెలగుకొనుట జట్టి - రూ-జట్టి

గుత్తకాండు ద్వ విణ చూ, పాలెగాండు గుత్తిక వై. వి.=గుప్తి. రూ-గుత్తక చూ, గుత్త 8.

గుత్తగోను. ద్వ స. క్రి (గుత్త + గోను) గుత్తయెత్తు కళా. 8, ఆ 78.

గుత్తము. వై. వి = గుప్త. 1. కచ్చితము చూ, సున్నితము, 2 బిగువు చూ, లవణి

గుత్తక వై వి.=గుప్తి, చూ, రూ-గుత్తక.

గుత్తి. వై. వి. 1 = గుచ్ఛక. రూ-గుని-గుత్తు చూ, పూగుత్తి. 2 చూ, సీలమండ

గుత్తికగువ్వ ద్వ. వి. రూ - గువ్వగుత్తిక - గువ్వగుత్తిక*: చూ, రాజార్ణము

గుత్తికవ్యము. ద్వవి కటరి చూ, మంధానము

గుత్తి నెమిలడుగుమానిన ద్వ వి చూ, పూతి కరజము*.

గుత్తిపండ్లు ద్వ వి. బ గుత్తులుగుత్తులుగా పండెడు పండ్లు

గుత్తిచుల్లెలు. వై. వి బ ఒకరికమువల్ల చూ, ధాన్యము.

గుత్తిలుగుత్తులు వై. వి. బ - వై -

గుత్తివడు. వై ఆ క్రి (గుత్తి + వడు)ముడుంగు చూ, సుగ్రీకు - 8

గుత్తులు. వై. వి. బ: చూ, గుత్తిచుల్లెలు.

గుత్తికము సం. వి. ఆ న గండివనము * చూ, రాజార్ణము

గుత్సకపుష్పము సం వి. ఆ. పుం, న చూ, గుచ్ఛపత్రము *.

గుత్తకము. సం. వి. ఆ పుం 1 = గుత్తి
చూ, పూగుత్తి, 2 గ్రంథపరిచ్ఛేదము చూ,
పుస్తకము.

గుత్తము సం. వి. ఆ పుం 1 వరి లోనగు
వాని గంట చూ, పొట్టకట్ట (చూ, తృణ
ము. 1) 2 = గుత్తి చూ పూగుత్తి,
3 ముప్పదిరెండుమణులు గుచ్చిన హారము
చూ, భూషణము 2, 4 గండివము *
చూ రాజార్థము. 5 కంబము చూ,
స్తంభము. 1.

గుత్తార్థము సం. వి. ఆ పుం చూ, గుచ్ఛా
ర్థము

గుత్తికము సం. వి. ఆ న చూ సురటి
గుదకీలకము సం. వి. ఆ పుం చూ. మూల
సంక

గుదకీలము. సం. వి. ఆ. పుం — నై —
గుదగుదలాడు కే ఆ క్రి (గుదగుదలు +
ఆడు) ద్వస్వత్తితో నేప్పు చూ, వాదించు
గుదనాడి అం. నాడులు పదింటిలో నొకటి
చూ, నాడులు

గుదము సం. వి. ఆ న = గుద్ద గా, ముడ్డి
గుదస్థానము అం రంభ్రములు తోమిడింటిగో
నొకటి చూ, రంభ్రములు

గుదాంసుకము. సం. వి. ఆ పుం చూ, గుద
కీలకము

గుదావర్తి అం అశ్వశాస్త్రమునందలి అశుభా
వర్తములలో నొకటి చూ, అశుభావర్తములు

గుది వై వి = గుచ్చి రూ. గుత్తి చూ. పూ
గుత్తి (దేశ్యముని శబ్దరత్నాకరము), కే వి.
2 చూ, సీలమండ ఆం, భా. ద్వి. 135

3. ఆకులులోనగు వాని గ్రుచ్చిన పరము, వా
వి. 4 పశుబంధరత్నాపు, 5 పదములకూర్పు.

గుదికూర్పు చూ, మాటలల్లుట
గుదికొలు. కే. వి. చూ, పార్శ్వి

గుదికూర్పు కే వి చూ, మాటలల్లుట
గుదిగట్ట. కే. వి (గుది + కట్ట) దుష్టచుక్కోవు
మొదలు గాగలవానికి మెడనుకట్టెచుక్కోయ్య
చూ, బండ 8

గుదిగుంజీలు ద్వ. వి. బ (పసులకొడ్డిలోనగు
వానిద్వారమంసు) నిలువుగాఁ బాఁతిన కంబ
ములు చూ, స్తంభము. 1

గుదిగుంపులుచేయుట బా అ విచ్చి స్తుమ
చేయుట “అదిగనుక దివిజవేశ్యల. సదనంబున
న్నచూనిసంతతితలఁచున గుదిగుంపులుకజేసి
చుఱింపదె గ నిరంకుశోపాఖ్యాకము.

గుదిగొను కే. ఆ క్రి. (గుది + కొను) అతిశ
యించు చూ, ముచ్చుకొను, 2. దట్టమగు
చూ, వ్యాపించు. 3. మాటకట్టుగాఁ గూలఁ
బడు వారిశ్చ 4, ఆ 214 చూ, చోఁప
చేట్టుపడు

గుదిత్రాకు. కే. వి. 1. దూడకాలికఁ గట్టు
త్రాకు చూ, నూత్రము. 1, వా. వి.
2 పాలుపిదకునపుడు ఆవు వెనుకటికాళ్లకు
గట్టు త్రాకు చూ, బందము 3 (చూ,
నూత్రము 1)

గుదితోయు కే స క్రి కాళ్లకట్టి త్రోయు
వారిశ్చ 4, ఆ 84 చూ, తిన్న 2

గుదిబండ కే వి చూ, గుదిగట్ట

గుదియ వై వి = గదా (చూ. గుదె. గుదికట్టె.
గుదిగట్ట) 1 చూ, గుదిగట్ట, 2 ఇనుపముడు
అం, భా. ద్వి. 216 చూ, మద్దరము.
3 నాలుగుమాఁలు నిడివిగల దండము చూ,
పాణము. 1.

గుదియకట్టలు ద్వ. వి. బ గుదిగుంజీలకట్టముగాఁ
జొప్పించెడు కట్టలు చూ, స్తంభము 1

గుదియతొలుపు ద్వ. వి. చూ, యముఁడు. ఆద్య.
సం, కాం. 28.

గుదివడు ద్వ్య ఆ క్రి. (గుది + పడు) చూ, ఖడ్గమును.

గుదె వై. వి = గదా చూ, రూ-గుదివ

గుద్ద. వై. వి = గద చూ, ముడ్డి.

గుద్దలి. వై. వి = తద్దాలః చూ, ముద్దరము

గుద్దలించు వై స. క్రి. 1. గుద్దలితోఁ దెల్ల

గించు: చూ, భేదిల్లు. 1, 2 అశ్వేపించు

చూ, వెదకు

గుద్దు వా. వి 1 (రూ-గుద్దు-గుమ్ము) పిడి

కిటిపోటు చూ, యుద్ధము, స. క్రి 2 పిడి

కిటితోపాడుచు చూ, చేచుము

గుద్దలాట. వా. వి రూ గుద్దులాట ముష్టా

ముష్టి చూ, యుద్ధము.

గుద్దలాడు వా అ క్రి చూ, రూ-గుద్దు

లాట.

గునక దే వి: చూ, రూ-గునక.

గునకలు. దే. వి బ. తృణభాస్యము చూ,

భాస్యము.

గునకున. దే వి వేగముగ నడచుటయందగు

ననుకరణము చూ, హూహూ

గునకుతోడి. ద్వ్య వి చూ, పుంజు

గునవము వై వి = ఖనిత్ర చూ, రూ-గునవము

కళా 6, ఆ 8 (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము)

గునామెలనూలు దే. వి బిడ్డలుకట్టుకొనెడు

కటినూత్రివిశేషము (భానుపద్విజయము)

చూ, భూషణము 2

గునియే దే అ క్రి 1 నర్తించు చూ, పులపు

గొను, 2 కులుకు చూ, పూము.

గునిపాడు. దే అ క్రి — వై — (మొదటి

రూపము గునిపియాడు)

గునిసె వా. వి. పొట్టి. (రూ-గొనిసె-గొనబ-

గొనప-గొనన-గున్న-గుణ్ణి) చూ, వామ

నుడు.

గునుక. దే. వి. అల్పభావనము: చూ, పరుగు 2.

(రూ- గునుకు- గునుకుడు- గునుగుడు- గునుగుపరుగు)

గునుకు. దే. వి 1 — వై. — ఆం భా ద్వి 224,

2 తృణవిశేషము* చూ, తృణము 1, బ.

3 తృణభాస్యము చూ, భాస్యము, ఆ క్రి

4 కొద్దిపశువుగా పరుగెత్తు చూ, పరుగెత్తు.

గునుకుడు దే వి చూ, గునుక. ఆం, భా ద్వి 224.

గునుకులు దే. వి బ. తృణభాస్యము చూ

భాస్యము

గునుగుడు దే వి చూ, రూ-గునుకుడు.

గునుగుపరుగు దే వి — వై —

గునుపము వై వి = ఖనిత్ర చూ, రూ-గునుము

గునుపు దే వి రూ-గునుపు విలాసవిశేషము

చూ, విలాసము

గున్న వై వి. 1 పిల్ల (ఏనుగు గున్న-పం

గున్న-మామిడిగున్న మొ) చూ, శిశువు,

2 చూ, వామనుడు, 3 ఏనుగుగున్న

చూ, హస్తీ. 4 యువము చూ, స్రాస్యశాఖా

శిఫము, 5 పురుషముచెట్టు* చూ, వృక్షము

గున్నంగి దే. వి ఒకానొక పక్కి- చూ, పక్షి

గుపాళము అం రూ-గుపాళము మల్లబంధ

విశేషము చూ, మల్లశాస్త్రము

గుపాళ దే వి. ఆఘోషణము ఆం, భా ప్రి

115 చూ, స్వరము 2

గుప్త సం వి ఆ శ్రీ. 1 రాజీవాసపు శ్రీ

చూ, శుద్ధాంతము (చూ, శ్రీ), 2. రూ

గాండి* చూ, శూకశింబి

గుప్తకే. సం. వి ఈ. శ్రీ. దాగిలిమాంతల

చూ, బాలకీర్తి.

గుప్తచరుడు సం వి ఆ. పుం చూ, బ

రొముడు

గుప్తము సం. విణ 1 కావచబడినది* చూ, రక

తము, 2 దాచవబడినది చూ, రహస్యము

గుప్తరాగము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, మొంగలి

రుప్తశ్లోచాను. సం. వి. ఆ పుం చూ, మహా యనుశ్చిపతిక*

గుప్తాననము. సం. వి. ఆ. నా చూ, ఆననములు.

గుప్తి సం వి ఇ శ్రీ 1. కాపాడుట చూ, రక్షణము, 2 చూ, దాచుట, 3 చూ. బంధనాలయము, 4 పాఠణ చూ, లిఖి 2, 5 వడ్ల పాఠణ చూ, పంటసాల, 6. బొక్క చూ, రంధ్రము 1, 7 లోతైన గొయ్యి చూ, రంధ్రము 1, పుం 8 దానుడు చూ, నేవనుడు, 9 చూ, యనుడు

గుప్తానూర. కే వి చిందణపంజల చూ, సంతాపము

గుప్తలించు కే స క్రి 1 వస్త్రము మొదలగు వాని ఉసుము (ఉప్పలించుఅనియు వాడుక), 2 చూ, పుకిలించు, 3. ఉంచు చూ, వెట్టు, 5

గుప్తించు కే స.క్రి. 1 (బాణాదులను) ప్రయో 2. చు, గుప్తా చూ, ప్రయోగించు 2. చూ, వర్షించు.

గుప్తిలి కే వి చూ, పిడికిలి (రూ-గట్టిలి)

గుప్త. కే. వి 1 ఎగయుట సుందరు, మోయి యుటయందును. వాననకొట్టుటయందును. త్రెచుటుయగుదును నగు ననకణిము శశాం 1, ఆ. 108, స్వా 4 ఆ. 108 చూ, చూ చూ, స. క్రి 2 ఉంచు చూ, వెట్టు 5, 3 చెట్లు చూ, పోక్షించు, 4 (దూడ పాలుత్రాగునపుడు తలతో) పొదుగును పొడుచు, 5 (బాణాదులను) ప్రయోగించు చూ, ప్రయోగించు 2. 6. విసరివైచు

గుప్తాన. కే. ద్రి క్రి విణ శీఘ్రిముగా చూ, నేగము 3.

గుప్తానను. వా ఆ క్రి. ఒక్కమాటుగా వెల్లడి యగు

గుబ వై. వి = ఘాకము రూ-చూబ: చూ, న కే సంపుణ్బులుంగు.

గుబక వై వి. తలుపుగండె పట్టెమీడి గుబ్బ. గుబగుబ. కే. వి. కోకిలధ్వని యందగుననుకరణము చూ, చూచూ.

గుబాము ఆం చూ, రూ-గుపావము.

గుబాలు కే. వి. రూ-గుబేలు-గుబీలు. పడుట యందగు ధ్వజ్యనుకరణము: చూ, చూచూ. గుబాలించు కే ఆ క్రి. వాననకొట్టు చూ, వలచు 1.

గుబిలి కే వి. 1 (రూ-గుమిలి గుబ్బలికాండు- గుబ్బలికాండు- గుబిలి-గుమి- గుబ్బి) కన కాక్షి ఆం, భా. ద్వి సి. 91 చూ, సక సంపుణ్బులుంగు 2 గుమి చూ, పింజా వము

గుబీలు వా. వి చూ, రూ-గుబాలు "గుండె గుబీలుమనుచున్నది."

గుబుకు కే. స. క్రి రూ-గునుకు. పిడికిలితో పొడుచు చూ, పొట్టాడు

గుబుకు కే వి (రూ- గుమురు- గుమి- గమి- గుంపు) 1. దట్టుచు చూ, సాంద్రిము; 2 గుంపు చూ, నమూనాము, 3. వృక్షవిట పము.

గుబులు కే వి 1 చూ, బుగులు, 2 చూ, వెలుపు

గుబులుకొను కే. ఆ క్రి చూ, గుబాలించు. శశాం 3, ఆ 58

గుబును కే వి కవతుము చూ, వ్యాజము. 1 గుబేలు వా వి చూ, రూ-గుబాలు.

గుబ్బ. వై వి. = కుంభ 1. కుచము చూ స్తనము (బ గుబ్బలు), 2 కంఠి, ఆం, భా. ద్వి 74 చూ, బుడిపి, 3. గొడుగుమీడి గుబ్బ కుప్పియ-కుప్పె, 4. తలుపుగండెపట్టె మీడిగుబ్బ చూ, బొగడ, 5. బాణము

నలుగుకొందిగుబ్బ. స్వా. 4, ఆ 115, విణ
 6 గుండ్రమైంది చూ, బొండు. 2
 గుబ్బకాయ జే వి. వీణాగ్రకలాటువు చూ,
 వీణ
 గుబ్బటిలు వై ఆ క్రి. రూ-గుబ్బటిలు చూ,
 పరిభ్రమించు
 గుబ్బటిలు వై. ఆ. క్రి —వై—.
 గుబ్బటిలు వై. ఆ క్రి రూ- గుబ్బటిలు
 1 ఉప్పాంగు. జై. 8, ఆ. 92 చూ,
 విజృంభించు, 2 అతిశయించు వసు 1,
 ఆ 185 చూ, ముమ్మరించు.
 గుబ్బటిలు వై ఆ. క్రి —వై—
 గుబ్బన. జే ద్రి క్రి విణ శిఖరముగా చూ,
 వేగము. 8
 గుబ్బునేట. జే. వి 1. కొండకొన. ఆం, భా.
 ద్వి 80 చూ, శిఖరము, 2 కొండచీమి
 చూ, చేతయ.
 గుబ్బుమాను జే వి కుండలుచేయు సాధనము
 గుబ్బలాడి. ద్వ.వి (గుబ్బలు + అడి) ఋవతి
 చూ, స్త్రీ
 గుబ్బలి. జే వి కొండ చూ, పర్వతము
 గుబ్బలికాడు జే వి హ, గుబ
 గుబ్బలిదొర జే వి హిమాద్రి చూ, పర్వతము.
 గుబ్బలిపట్టిగుట్టము జే. వి చూ, పింహము
 గుబ్బలివిలుకాడు. జే వి చూ, శిఖరము
 గుబ్బనరము వై వి. = గుంభనరి పలురకముల
 మణులు గుర్చివ్వననము. కళా 3, ఆ 204
 చూ, భూవణము. 2.
 గుబ్బిక. జే. వి చూ, వాగుర
 గుబ్బిరి జే వి. ఒకానొక చేట్టు చూ, వృక్షము.
 గుబ్బలికాడు జే వి. గూబ చూ, సకినంపుర
 బులుగు.
 గుబ్బు జే. వి. గుండె అదరట యందగునను
 శరణము, కళా 4, ఆ 20: చూ, హూహూ.

గుబ్బునను. జే. ఆ క్రి (గుబ్బు + అను)
 గుండె గుబ్బునియదరు. కళా 4, ఆ 20
 చూ, భయపడు
 గుబ్బునను జే ఆ క్రి (గుబ్బు + అను) -వై-
 రా. వి 2, ఆ 68 (అప్రేడితమందు గుబ్బు
 గుబ్బునను)
 గుబ్బెత్త వై వి. (గుబ్బు + ఎత్) చూ, గుబ్బ
 లాడి
 గుగుగుమ గే వి 1 గుమగుమయను వాసన
 చూ, వాసన. 1. 2 వాసనకొట్టుటయందగు
 ననుకరణము చూ, హూహూ
 గుమాను వా. వి. 1 లోకమున పుట్టినవాడు,
 చూ, సమాచారము. 2 2 అనుమానము చూ,
 సందేహము
 గుమాయింపు. వా వి ఎండవేడిమిచే చెవట
 పోసి తిపించుట
 గుమాస్తా వా వి క్రిందిముద్రాగి. (క్షర్మ-)
 గుమి. జే వి 1 గుంపు చూ, సమాహము,
 2 రూ-నమి హ, పంటసాల.
 గుమికాడు జే వి కాకి చూ, వాయసము
 గుమితి జే వి రూ-గుమ్మితి శళాం 2, ఆ 17
 చూ, బాణము 1
 గుమిలి జే. వి చూ, రూ-గుబిలి
 గుమురు జే స క్రి చూ, రూ-గుబుగు
 గుమురు వై వి = కుమురా రూ-గుముడుక*
 (శేతిఅనులక పాయము సెలలోపనిచేయును)
 చూ, మహాఫలము
 గుమురు జే. వి చూ, రూ-గుబురు
 గుమ్మ. జే. వి 1 సాలుపిండనప్పుడు వచ్చెడు
 ధార చూ, పీరు, 2 అడుది చూ, స్త్రీ,
 3 గావీవంటి బొట్టు.
 గుమ్మండు జే. విణ. అలంకరించుకొనవాడు.
 చూ, సౌందర్యనంతుడు.
 గుమ్మటము. జే. వి 1. దీపముంచెడు కాగితపు

గూడు వా. వి. 2. ఉత్పన్నాదులయందు
 విగ్రహాదులనుంచి ఊతగింపే విమావాదికము
 గుమ్మడి. వై వి. వి. మాతృకాంధము * చూ, మహా
 ఫలము.
 గుమ్మటిలు. దే వి బ చెవిత మైలనుంచుకొను
 నగ. చూ, భూషణము 2.
 గుమ్మపాలు. వా వి. పాదుగుదగ్గర పాలు,
 అప్పుడెదిరికనపాలు. (రంగా. 1, ఆ 52)
 చూ, పాలు, 1.
 గుమ్మము దే వి రూ-గుంబము చూ, వాకిలి,
 గుమ్మాళి. దే. వి చూ, పానుక
 గుమ్మి. దే. వి గాదె చూ, పంటపాల
 గుమ్మితి దే వి చూ, రూ-గుమితి. శశాం. 2
 ఆ 70
 గుమ్మ దే వి 1 పిడికిటిపోటు చూ,
 యాద్యము, 2 వాసనకొట్టుతుయందగు ధ్వని
 నుకరణము (అభిమన్యుద్విపద). చూ, హూ
 హూ. స. క్రి. 3. పిడికిటితోపాడుచు చూ,
 పోట్లాడు
 గుమ్మడు. వై. వి. సముదా చూ, రూ-గుమ్మడు
 (ఇది ద్వివిధము - వెదగుమ్మడు, చినగుమ్మ
 డు అని ఇదే వెదగుమ్మడు)
 గుమ్మెట్ల. వై. వి. గుంభిత రూ-గుమ్మెట్ల.
 1. కుడుము చూ, వీణె (దేశ్యముని శబ్దరత్నా
 కరము), అం. 2. వాద్యము లాటింటిలో
 నొకటి చూ, వాద్యములు. (రూ-గుమ్మెడ
 అని కొందలు)
 గుమ్మెత వై వి 1. 2 = — వై — (దేశ్యముని
 శబ్దరత్నాకరము), 3 అల్పపటగుహము: చూ,
 సదనము 1.
 గుమ్మెతకాండు దే వి గుమ్మెతపాయింపే
 వాడు.
 గురగాయి బ్రాహ్మణులు పా నేపాళదేశపు

బ్రాహ్మణులలో నొకతెగవారు చూ, బ్రా
 హ్మణులు
 గురగుర. వై. వి 1 = ఘుర్గుర. పందికూరల చూ,
 స్వరము 2, 2. రూ-గుణగుణ దురదః చూ,
 విదర్శిక
 గురణము సం వి. ఆ. న రూ-గురణము. ఉద్యో
 గము చూ, యత్నిము
 గురపిడి. దే వి అడవియావు చూ, భేనువు
 గురపోతు దే వి చూ గురుపోతు. చూ, శర
 భము 1
 గురికొచ్చే దే. వి చూ, బుద్ధి
 గురిక. దే. వి రూ-గురిక-గురియ. అడుపడు
 చులు ఆడుకొను చిన్నపిడత చూ, భాండ
 ము 3
 గురికి దే వి. — వై —
 గురిగింజే వై వి. = గుంజా. రూ-గురుగింజే.
 (గురిజే + గింజే) 1 గుంజాలతః. చూ, శ్రేయ
 పాకి (దేశ్యముని శబ్దరత్నాకరము) 2 గురిజే
 భూస. చూ, శిలాపాకి, 3 ఒకానొక బాల
 క్రిత చూ, బాలశ్రేయ.
 గురిజే. వై వి. గుంజంజం గుంజం (రూ-గుంజే-
 గురిగింజే-గురివెం-గురువెండః (ఇది త్రి)
 విధము - ఎట్టుగురిజే, తెల్లగురిజే, నల్లగురిజే అని.
 ఇదే ఎట్టుగురిజే) చూ, శ్రేయపాకి.
 గురిమానిసి ద్వ వి చూ, కైతికాండు
 గురియ. దే వి చూ, గురి
 గురివెండ ద్వ వి (గురిజే + వెండ) చూ,
 గురిజే.*
 గురు దే వి రూ-గు. పోతు గుణపోతు-గోం
 చూ, శరభము. 1
 గురుంటకము సం. వి ఆ. న. తిలమయూరము.
 చూ, మయూరము
 గురుండు. సం వి. ఉ. పుం చూ, గురువు 2
 (చూ, గృహములు.)

గురుక. డి. వి. నిద్దుర. ఆం, భా. పు. 141 చూ, స్వప్నము
 గురుతు డి వి 1 చూ, పశురోగము, వా. వి
 2 ఊపిరిపట్టు చూ యాకము.
 గురుగింజి ద్వ వి చూ, రూ. గురిగింజి 1-2
 గురుగు వై వి = కుకట భూరుండి* చూ,
 హస్తినీ. (దేశ్యమగు శబ్దరత్నాకరము)
 గురుగుండితము సం విణ చెక్కబడినది చూ,
 సంయోజితము
 గురుగుపల్లిక ద్వ. వి చూ, గురుగు.*
 గురుఘ్నము. సం. వి. ఆ. పుం తెల్లవాలు* చూ,
 సర్పము.
 గురుజి. డి వి. ఉత్తుండి* చూ, సప్తల.
 గురుజూ డి. వి వజ్రము ఆం, బా ద్వి 278
 చూ, రత్నము 1
 గురుజా వా వి చూ రూ. గురుసు. 5.
 గురుతు డి వి చూ, రూ. గురుతు
 గురుత్వాకర్షణము పా లాగిపడైడి ఆకర్షణశక్తి
 గురుదైవతము సం వి. ఆ పుం పుష్యము చూ,
 నక్షత్రము. 1.
 గురుపంచమాలము ఆం. ఇవి అయిదు = మారేడు
 వేరు, దుండిలపువేరు, గుమ్ముడువేరు, కలిగొట్టు
 వేరు, కూరనెల్లివేరు
 గురుపత్నీగవనము ఆం మహాపాతకము లయి
 దింటిలో నొకటి చూ, మహాపాతకములు
 గురుపత్రి సం వి ఆ శ్రీ చింత* చూ,
 తింత్రిడి
 గురుపత్రియ సం వి ఆ న వంగము* చూ,
 లోహము 1
 గురుపాతు డి. వి. చూ, రూ. గురుపాతు ఆం,
 పదా. 5-20.
 గురుప్రణామనీయము ఆం ధనుశ్చందమునందలి
 ప్రామేయములు నలుబదాటింటిలో నొకటి.
 చూ, ప్రామేయములు

గురుప్రీతియ సం వి ఆ. పుం పుష్యరాగము.
 చూ, రత్నము 1.
 గురుభార్య ఆం. మాతల్లైదుగురిలో నొకతి.
 చూ, మాతలు
 గురుమర్దలము సం వి ఆ పుం. డిండిమ
 వాద్యము* చూ, స్వరము. 2
 గురుమేరునమ్మము ఆం ప్రస్తారపత్త్యయప్రాణ
 ములు పందొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ,
 ప్రస్తారపత్త్యయప్రాణములు
 గురుమేరూద్దిష్టము ఆం — వై —
 గురుమేరుపు ఆం 1. ప్రస్తారములు పదింటిలో
 నొకటి చూ, ప్రస్తారములు; 2 ప్రస్తార
 పత్త్యయప్రాణములు పందొమ్మిదింటిలో
 నొకటి చూ, ప్రస్తారపత్త్యయప్రాణములు
 గురురత్నము సం వి ఆ న చూ, గురు
 ప్రియము
 గురులఘ్నక్రియ పా ఇదే మేరుచక్రము
 గురువందనము ఆం. నుజ్జానదాయకములు పదిం
 టిలో నొకటి చూ, నుజ్జానదాయకములు
 గురువారము సం వి ఆ. పుం. బృహస్పతి
 వారము చూ, వారము
 గురువు సం వి ఉ పుం. 1 ఉపాధ్యాయుడు
 చూ, పంతులు. 1, 2 బృహస్పతి
 యను గ్రహము చూ, రాహువు 2.
 3 కులమువెద్ద, 4 తండ్రి చూ. పిత
 రుడు 1, 5 తండ్రితోడబుట్టినవాడు
 చూ, పితరుడు 1, 6. తాత, తండ్రితండ్రి
 చూ, పితామహుడు. 1, 7. అన్న చూ,
 సహోదరుడు (చూ, శ్రీమృదు 1).
 8 అలుమగల తండ్రి, మామ చూ, శ్వశు
 రుడు, 9 మేనమామ చూ, మామకుడు,
 10. పురోహితుడు. చూ, యజ్ఞికుడు,
 11. వీలిక* చూ, రాజు 1, 12 కాపాడు
 వాడు* చూ, రక్షకుడు, 13. నిషేక వివా

హేదులు చేయించు ఉపాధ్యాయుఁడు (శేక) గురుసులు. దే వి బ కేశమాలములు
 తఁడ్రి, యధాశాస్త్రముగ పంచశకీర్మములు గురుసేవ అం. శకునరపి-తములు పదిటిలో
 చేసినవాఁడు (అని కొందఱు) చూ, పిత నొకటి చూ, శకునరపితములు.
 రుఁడు 1, 14 = గుర్యు-గుఱువ. పృసిద్ధిఁ గుర్తురించుమెకము. ద్వ 5 పది వేం. అం 98;
 జెందిన వాఁడు చూ, యశస్వి, 15 బగువు చూ నూకరము.
 చూ, భారము 1, 16 వేదముచదివించు గుర్తురింత దే వి —వై — సాంబ తిగ్య 5.
 వాఁడు చూ, గణి 2, 17 కీర్తిభాజుఁడు గుర్తురి సం వి. ఈ. (స్త్రీ) ఎఱ్ఱాకుల తోఁట
 చూ, వోణిఁడు, విణ 18 గొప్పది చూ, మాకూ చూ, మారిను
 విపులము, 19 భరింపఁగూడనిది, 20 ఉత్తమ గుర్తింఛి. దే స క్రి. గుఱుతుపట్టు చూ, తెక్క-
 మైసిది, 21 ఆలఘువు, 22 ముసలితనము సేయు
 లేనిది (నశింపనిది). అం 28 తాళాంగము గుర్తు దే. వి చూ, రూ-గుఱుతు.
 లేడింటిలో నొకటి (చూ, అంగము 9) గుర్తి సం వి ఈ (స్త్రీ) 1 గర్భిణి చూ,
 చూ, తాళాంగములు, 24. గాంధర్వవేదము భూణ, 2. గురుపత్ని చూ, భార్య
 నందలి తాళాధ్యాయములోని కాలపాఠ్రణ గర్భిణి. సం వి ఈ (స్త్రీ) గర్భిణి చూ, భూఠ్రణ.
 ములు పండ్లెండింటిలో నొకటి చూ, కాల భూఠ్రణ వై విణ=గురుః అధికము చూ, హెచ్చు 1.
 పాఠ్రణము, దే వి (1) వేగపుపురుగు చూ, గుర్తుట్ట. దే. అ. క్రి) చూ, రూ-గుఱువెట్టు.
 పురుగు.

గురువునకు పుచ్చిపాదు బా. గురువునకు ఆప గుఱక
 కారము
 గురువుదేఱు దే అ క్రి. (గురువు + తేఱు) గుఱక
 జిఱునచిప్పిలు.

గురువునకు పంగ నామము. బా గురుతిరస్కా-
 రము

గురువులువాఱు. దే అ క్రి 1 అతిశయించు
 చూ, ముప్పరించు, 2 వేగపుపురుగుపాఱు
 గురుసంకీర్తనము అం ధనుర్విద్యారణిలాసమందలి
 ప్రామేయములు నలుబదాఱింటిలో నొకటి
 చూ, ప్రామేయములు

గురుసు దే. వి 1. కీవసానము చూ, మర్మ
 ము. 1, 2 మేర చూ, సీమ 1, 3 బీరిము
 చూ, శౌర్యము, 4 పశువులతోఁక చివర
 వెండుకలు మొల్పుకుకాధారముగా నుండు
 తావు, వా.వి 5 తిరుగలిపై గుంతుకొయ్య
 చూ, గురుజి.

గురుసులు. దే వి బ కేశమాలములు
 గురుసేవ అం. శకునరపి-తములు పదిటిలో
 నొకటి చూ, శకునరపితములు.

గుర్తురించుమెకము. ద్వ 5 పది వేం. అం 98;
 చూ నూకరము.

గుర్తురింత దే వి —వై — సాంబ తిగ్య 5.
 గుర్తురి సం వి. ఈ. (స్త్రీ) ఎఱ్ఱాకుల తోఁట
 మాకూ చూ, మారిను

గుర్తింఛి. దే స క్రి. గుఱుతుపట్టు చూ, తెక్క-
 సేయు

గుర్తు దే. వి చూ, రూ-గుఱుతు.

గుర్తి సం వి ఈ (స్త్రీ) 1 గర్భిణి చూ,
 భూణ, 2. గురుపత్ని చూ, భార్య

గుర్భిణి. సం వి ఈ (స్త్రీ) గర్భిణి చూ, భూఠ్రణ.
 గుర్భు వై విణ=గురుః అధికము చూ, హెచ్చు 1.
 గుర్తుట్ట. దే. అ. క్రి) చూ, రూ-గుఱువెట్టు.

గుఱక వై. వి=గుఱాః 1. నిద్రయందలి ధ్వని.
 రూ గుఱు చూ. స్వరము 2 (దేశ్యమని
 శబ్దత్నాకరము), 2 నిద్దురి చూ, స్వప్నము 2.

గుఱగుఱ దే వి 1 చూ, రూ-గురుగురు. 2
 2 దురదయందగు ననుకరము చూ,
 హూహూ

గుఱము వై వి=కుదర రూ-గుఱుము చూ,
 హాయము

గుఱాలగోదీ దే వి చూ, సాహిణి

గుఱి. దే. వి 1. గుఱుతు చూ, లక్షణము 1,
 2 లెప్పుము చూ, లక్ష్యము. 1, 8 దృష్టాం
 తము చూ, నిదర్శనము. 1, 4 నిర్ణయము.
 యూ, నిజము 2, 5 గడుపు వాండు 5.
 ఆ 51 చూ, మితి, 6 ఆభిప్రాయము చూ,
 స్మృతి 1, వాకవ 7 (స్త్రీ) పురుషులగుఱుతు
 లనునూచించుగుఱుతు (అఁడుగుఱి-పగగుఱి)

గుఱించు దే స. క్రి. 1 చూ, గుర్తింఛు,
 2. చూ, స్మృతించు, 3 చూ. వివయాకరించు

గుణికట్టు జే వి 1 అంచు చూ, మైజాబు, 2 గడువు చూ, మితి.

గుణికాడు జే విణ. లక్ష్యము తప్పక యేయు వాడు చూ, మాటికాడు. 2

గుణికొం. జే వి 1 జీవస్థానము చూ, మర్మము. 1, 2. న్యూనము చూ, వెలితి 2.

గుణికొను. జే స. క్రి చూ, లెక్కనేయు.

గుణివి జే అప (రూ-కూరిచి - కూర్చి - గుణించి) చూ, రూ-కూరిచి

గుణిక. వై. వి = గుడాక చూ, రూ-గుణ్ణు. 2-3-4-5

గుణుక వై వి = —వై —

గుణుకొను ద్వ అ క్రి చూ, యత్నించు

గుణుగుణ్ణు జే వి. ఒణలుటయందగు ధ్వస్యను కరణము చూ, హూహూ

గుణుతు జే వి 1. రూ-గురుతు- గుర్తు- గుణి- గుణ్ణు చూ, లక్షణము 1, 2 పేర.

లక్షీ. 1, అ 142 చూ, సీమ 1

గుణుతుపట్టు జే. స. క్రి చూ, లెక్కనేయు

గుణుతుపాడుచు జే అ క్రి చూ, గుణువేట్టు.

గుణుతులు పా (జేదువుతుగు గుణుతులు) సులభముగ నవ్వయించుకొనుకొఱకు గ్రంథమును

వాక్యములఁగాను, వాక్యాంతములఁగాను విభజించుటకయి వివిధవిధములను దెలుపునంజలు

, వాక్యాంత బిందువు (కాము) అన్వయమునందు సమీపసంబంధమును గలిగియు నిం

చుక విరతి నవేషించు వాక్యాంతముల తుది, నీగుణుతు వాడఁబడును — “నూర్వృండు,

చంద్రుఁడు, సత్తత్త్రిములు, ఆకాశము నలంకరించును, ఇదియేకమాత్రకాలపువిరతిని దెలుపును.

, అర్థబిందువు. (సమికోలన్) మహావాక్యములోని ముఖ్యవాక్యములయంతమంది గుణుతువచ్చును. — నీటియందు బెండ్లు తేలును,

గానిగుండ్లు తేలవు ఇది ద్విమాత్రకాలపువిరతిని దెలుపును.

న్యూనబిందువు. (కోలన్) దూరసంబంధముగల రెండు ప్రత్యేకవాక్యములనడుమ నీ

గుణుతు వచ్చును — లోకములో వాకంఠైఁ బ్రాష్టాఁడు కేడనుకోవ ఒకరినిమించిన వా

రొకరుండనేయుండురు. ఇది మూఁడుమాత్రల కాలపు విరతిని దెలుపును.

. బిందువు. (పుల్ స్టాప్) భిన్నవాక్యముల యంతమంది గుణుతువచ్చును — పాప

మునకు భయపడుము మనుష్యుల కోపమునకు భయపడకుము. ఇది నాలుగుమాత్రల కాలపు

విరతిని దెలుపును. ఈవిరతులను తెలుపు గుణుతులు గాక ఆరా

నురాగములైన ధ్వన్యగుణులను నూచించు గుణుతులును, మఱికొన్ని వెఱగుణుతులును గలవు.

? ప్రకృత్యర్థచిన్నము. ప్రకృత్యర్థకవాక్యముల తుద నీగుణుతువచ్చును — ఎవ

రక్కడ? నీవు సంగ్రహము జేసెతివా? ! రాగచిన్నము ఆశ్చర్యము, సంతా

పము మెదలఁగ వానినిఁ దెలుపు పదములయు, వాక్యములయు తుద నీ గుణుతువచ్చును —

అ! ఇవి యేటిమాటలు! ఆయ్యో! ఎంతమంచివాఁడుపోయెను !

“ అనువాద చిన్నము (కొలేషన్) గంభీరాంతరమునండి గ్రహింపఁబడిన

వాక్యముల కియ ప్రకృల నీగుణుతులుండును “దుర్బలస్వబలరాజు” అనవినమే

( ) వృత్తాంతము [ ] వలయంతము. అముఖ్యములగుఁటికొని, పర్యాయములగుఁటి

కొని పదములయొక్కయు, వాక్యములయొక్కయు రెండు ప్రకృల నీగుణుతులు వేయఁ

బడును. — దాశరథికి (రామునకు) నను స్కారము. నిస్కారణముగ నీచుడు ప్రాపము నకు వెఱవఁడు కాఁబట్టి సత్పురుషుల కెగు

ఎ. హంసపాదము ఈగుణులు లుప్తర్థాదులమీఁద వ్రాయబడియున్నవని తెలుపును.

* తారకము } ఈ గుణులు రెండను
 † కూలము } గ్రంథమునందలి విషయములను గూర్చి యడగున వ్రాయబడిన కారికలు మొదలగు గ్రంథానుబంధము వు వానికిం దెలుపుట సంకరాగింపఁబడును గుణములు. జే వి బ. గింజలు చూ. విత్త నము

గుణాపైలు జే. ఆ క్రి (గుణ్ణు + పైలు) గుఱియిడు ఆచ్చ యు, కాం 225 రూ-గుల్లెట్టు-గుణుతుపాడుచు.

గుణ్ణుఘోషకై వై వి (గుణ్ణు + ఘోష) ఆశ్రిని చూ, నక్షత్రము 1.

గుణ్ణుఘోషిక ద్వ. వి విషభేదము చూ హాలాహలము 8

గుణ్ణుఘోషకై ద్వ వి ఆశ్వాభరణము చూ, భూషణము. 2 (చూ, భాండము 2, చూ హాయము)

గుణ్ణుఘోషికై వై వి (గుణ్ణు + ఘోష) బంధముమీఁదనుంచెనే గుణ్ణుఘోషికై ద్వ. వి ఆశ్వాభరణము చూ, హాయము.

గుణ్ణుఘోషికై ద్వ వి ఆంబరీషము చూ, హాయము

గుణ్ణుఘోషికై ద్వ వి గుణ్ణుఘోషికై చూ, హాయము

గుణ్ణుఘోషికై ద్వ. వి కింపురుషుడు చూ, దేవతాభేదము.

గుణ్ణుఘోషికై ద్వ. వి ఆశ్వాభరణము చూ, హాయము.

గుణ్ణుఘోషికై ద్వ వి ఆంబరీష (ఆంబరీష) చూ, హాయము

గుణ్ణుఘోషికై ద్వ. వి దైవతము, సప్తస్వరము లలో నొకటి. చూ, స్వరము. 2.

గుణ్ణుఘోషికై ద్వ. వి చూ, బాలకీరీడ గుణ్ణుఘోషికై ద్వ. వి ఘోషము. 1. రూ-గుణము. (దీనికి బహువచనమున గుణ్ణుఘోషికై ద్వ. వి ఘోషము. 2, ఆ 88) చూ, హాయము, ఆం. 2 దిక్పాలవాహనములలో నొకటి చూ, దిక్పాలవాహనములు. (కుబేరుని వాహనము.) గుణ్ణుఘోషికై ద్వ. వి చతురంగబలములోని జంతువులు; చూ, చతురంగములు, దేవరంగము గుణ్ణుఘోషికై ద్వ. వి 1. కోపమునందగు ధ్వజస్వరణము చూ, హూహూ, వై.వి. 2 = గుణ్ణుఘోషికై ద్వ. వి నిద్రాయందగు ధ్వజస్వరణము చూ, హూహూ. (దేశ్యముని శబ్దరత్నాకరము) 3 నిద్రాయందగు ధ్వజస్వరణము చూ, హూహూ. (దేశ్యముని శబ్దరత్నాకరము). 4 కడుపులోని కపటము చూ, వ్యాజము. 1, 5 కోపము చూ, రోషము.

గుల సం వి ఆ స్త్రీ 1. జేముడు * చూ, స్తుతి; వా. వి. (1) దురద చూ, విదర్శిక.

గులక వై వి 1 ఒకానొక తాయి చూ, రాయి, వా. వి 2 కొబ్బరి తాడి లోనగు వాని పూలఁజేయుండు భాగాదులు గుల్ల-దొలక-దొల్ల చూ, బోలు

గులకరించు జే ఆ. క్రి చూ, రవణించు

గులగుల జే. వి. 1. పుట్టులను కోరాడుటయందగుననుకరణము చూ, హూహూ; 2 బ. చూర్ణము చూ, కురుము 8 నలఁగుడు. పాండు. 4, ఆ 296; చూ, పీడనము; 4 రూ-గుణ్ణుఘోష దుండ చూ, విదర్శిక.

గులప జే వి హూ, హూహూ

గులము. సం వి. ఆ పుం గుడము చూ, చైల్లము. 1.

గులాబీ వా వి చూ, గాజింగి * (చూ, గులాబీ కుటుంబము.)

గుల్మ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. ఉసిరిక * చూ, శ్రీఫలి 1

గుల్మకెతువు సం. వి. ఉ. పుం. పుల్లప్పిబ్బ * చూ, ప్రబిబ్బి

గుల్మము. సం. వి. ఆ. పుం 1 బోదెతెరిచెట్టు చూ, పొద 2 (చూ. వృక్షము), 2 గుల్మ రోగము. (కడుపులూ వైద్యముచేతఁ బడిన మాంసగ్రాంతి) చూ. రోగము. 1, 3 నేనా విశేషము (9 రోజులు, అన్నియేనుఁగుల ఇరువదేడుగుల్మలుల వశేపున కాల్యున గలది, నా గవ్యైవములు అని అంటారు) చూ నేన 1, 4. వైద్యశాస్త్రము మా, రక్షణము, 5 పురాణీయపు మొదలగు మార్గము చూ, మార్గము 1 6. గుల్మమును చేసె చూ మత్స్యము 1, 7 గా ప్తిలాము, 8 కుండ చూ బాండము 3, 9 గోట మొదలగుది చూ, సదనము 1 10 గుంపు: చూ, సమా చూ, 11 నాళి చూ, నొడ్డు (పుం. అని కొందఱు)

గుల్మములము సం. వి. ఆ. ఆల్లము * చూ శృంగిలేకము

గుల్మరోగిజాతనడు పా వ్యయాధిపతి పుష్కల మందఱి సాఫలచేఁ జూడఁబడును గను, వ్యయాధిపతి పుష్కలమును నును పుష్కలమాధిపతి వ్యయమునందు లగ్నాధిపతి బలహీనుడై పు డును, పుష్కలమునందు రోగియిండి పుష్కలపతి సాఫలతోఁగలసి నది పాఫలచేఁ జూడఁబడ నపుడు చు శనిమఖల వ్యయమునందుఁ గుండును నునుగు నూరు గుండు పెరిక పుడును, నునుందు శనియందఱి సుగ్రహకృష్ణుడై నాపగ్రహనవాంశముత్తండైనను గుల్మరోగ ముండును.

గుల్మకల్లి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. చూ, సోమలత*

గుల్మనినాశము. సం. వి. ఆ. పుం వరగోఁగుక: చూ పీలవు

గుల్మి సం. వి. ఈ శ్రీ. 1 ఉసిరిక*: చూ, శ్రీఫలి 1, 2 ఏలా* చూ, పత్రల, 3 నిషభ: చూ. వహ్ని. 1, 4 నల్లఉప్పి* చూ, అవళి, 5 డేరా చూ, సదనము 1 విణ 6 గుల్మరోగయుత్తండు. దే వి (1): చూ, రూ-గులిమ

గుల్మిని సం. వి. ఈ శ్రీ. ఉలపము, దట్టముగా అల్లుకొనెడి తీరఁ (అని కొందఱు)* చూ, పొద 2 (చూ వృక్షము).

గుల్మండు సం. వి. ఆ. పుం 1 దండు కాపాడు వాఁడు మా. సైనికుఁడు, 2 చూ. వైద్యుఁడు.

గుల్మ వై. వి 1 = చుల్ల: గలి, సత్తగుల్ల, కప్ప చిప్ప చూ, సకు 1, 2 బొబ్బ, గలి, దెల్లెవ్వణము (అని కొందఱు) చూ, వ్రణ ము, విణ 3 అల్లము చూ స్వల్పము; 4 లోపల రేమియుఁ గనిది చూ బోలు.

గుల్మకడఁగుము వా బి. వరికప్ప మట్టుమట్టను నూర్చునపుడు కేము వరి

గుల్మకొండు ద్వ కల ఏమియు లేనివాఁడు "గుల్మకాండై వనంఁటి గులుతు లక గ వచ్చె" కేత్రిచు చూ, బీదవాఁడు

గుల్మకు వై. ఆ. క్రి. చూ భగవతు లల్లపుటికే దే న చిచ్చిబిట్ట చూ, నజ్జె 1.

గుల్మము వై. వి. చూ, రూ-గులాము అల్లము సం. వి. ఆ. పుం. కవ్యన చూ, మాధు ర్యము

వ్యాసు స. ఆ. పుం రూ. గూవాకము 1 చూ, డల*, 2. కండుకము చూ, 20తి 3, బ 3 చూ, మల్లెముగ్గులు 2; 4. చేటి చూ, సూర్యము, 5 సేంద్రిక: చూ, వెలికొండ్ర; 6 నేవెయినక: చూ, ప్రసవము 6

గువాకువు. సం. వి.ఉ. పుం. చూ, గువాకుము
1-8-4-6.

గువ్య. జే వి 1. అడవిపావురము. పావురము (అని
కొందఱు) "గువ్య గూడెక్కను రాజు పేడ
యెక్కను" చూ, పావురము, 2 పక్కి
చూ, పక్షి.

గువ్యకరి. జే. వి. గువ్యలగుంపు చూ, పక్షి.
గువ్యకరిగొను జే. స క్రి చూ, వేష్టించు
తై. 4, ఆ. 72.

గువ్యకుత్తుక. జే వి. (అకటిచేత గలుగు) హీన
స్వరము పొందు 8, ఆ 2) చూ, స్వరము 2
గువ్యకుత్తికపడు ద్వ ఆ క్రి. (అకటిచేత) హీన
స్వరమగు.

గువ్యకోలుగొను. జే. స క్రి రూ-గువ్యకోలును.
చూ, వేష్టించు

గువ్యగుత్తి ద్వ వి రూ - గువ్యగుత్తిక - గువ్య
గుత్తుక-గుత్తికగువ్య కపోతాంఘ్రి* చూ,
రాజార్థము.

గువ్యగుత్తుక జే వి. — పై —

గుసగుస జే. వి రహస్యపుమాటల చేపుడు
చూ, సల్లాపము చూ, స్వరము 2.

గుసగుసలువోవు జే ఆ క్రి గుసగుసయని
మాటలాడు. విజ 8. ఆ 107

గుహ సం వి ఆ శ్రీ 1 = గూం కొండయందు
తొలువబడిన బిలము. చూ, రంధ్రము 1,
2 పల్లము. చూ, రంధ్రము 1, 3 చూ
సృగాలవిస్తక, 4 చూ, సాలపర్తి*, 5 చూ,
పుష్టిపర్తి, 6* చూ, హృదయము, 7. చూ,
సౌందర్యము

గుహప్రసూపు సం. వి ఉ. శ్రీ. పార్వతీదేవి
చూ, పార్వతి 1.

గుహకేతుడు. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, శివుడు.
గ్నహకేయము. సం. వి. ఆ. పుం. 1: చూ, మృదు

దుర్జిమము*, 2 చూ, శార్దూలము, 8 చూ,
భల్లూకము, 4 చూ, పింహము.

గుహీనము సం వి. ఆ న వసనము. చూ,
వస్త్రము.

గుహీలము సం వి అ. న చూ, విత్తము.
గుహీనము సం. వి. అ న వసము చూ, కవినము*

గుహుండు. సం వి. ఆ. పుం 1. కండుండు;
చూ, స్కండుండు, 2 ఎఱుకలవాండు చూ,
వ్యాధుండు 1

గుహ్య సం వి. ఆ శ్రీ రూ-గుహ్య పేట,
శాఖానగరము చూ, దేశము

గుహ్యుండు. సం వి ఆ పుం. 1. మాణిక్యద్రుండు
మొదలగు గుహ్యకజాతి అనగా యక్షులను
దేవతావిశేషము చూ, దేవతాభేదము,
2 గుహ్యుండను పేరటివాండు

గుహ్యోక్త్యుండు సం వి. ఆ పుం. కువేసుండు
చూ, శ్రీండు

గుహ్యగురువు సం. వి ఉ. పుం చూ, శివుడు.
గుహ్యతంత్రము అం శివప్రోక్తయులగు చతుష్కర్మ
తంత్రములు అఱువది నాటగింటిలో నొకటి;
గూ, తంత్రములు

గుహ్యవివ్యంధము సం వి అ. పుం. ఉచ్చే
చూ, మూత్రిము

గుహ్యపుష్పము సం వి ఆ పుం చూ, రావి*
గుహ్యబీజము సం వి ఆ పుం చిప్పగిడి* చూ,
త్రిణము 1

గుహ్యభాషితము. సం. వి అ. స. 1 మంతిరము*
చూ, మంత్రము 1, 2 గుప్తమైనది (మాట),
చూ, శబ్దము 2

గుహ్యము. సం వి అ. న 1 ఏకాంతము చూ,
రహస్యము 1, 2 పుక్తిమహర్షము. చూ, ముడ్డి,
8 అఱుగుతి చూ, భగము 12. 4 శ్రీ
పురుషులగుతి చూ, భగము 12. పుం, న,
(అనికొందఱు) 5. కమరము. చూ, తా. ఘోష

పుం. 6: చూ, హంకారము, 7. నెపము చూ, చ్యాజము. 1, విణ 8. దాచడగినది చూ, రహస్యము 8

గుళిక. సం వి. ఆ శ్రీ = గుళిక పాదరసపు టుండ. చూ, పూస

గుళిక. వై వి = గుళిక. —వై —

గుళుచ్చుము. సం వి ఆ పుం = గుళి చూ, పూగుళి.

గుళుత్పికము సం వి ఆ పుం = —వై —

గుళుత్పిము. సం వి ఆ. పుం = —వై —

గుళూచి. సం వి. ఈ శ్రీ చూ, రూ-గులూచి గుళ్లు దే వి. బ. కందనగుడియను బాలకీడ, చూ బాలకీడ వా 2. దేవాలయములు "గుళ్లు గోపురములు."

గూ

గూండ్ర). దే వి. గుడ్డగూబ కూత చూ, స్వరము 2.

గూండించు దే ఆ. కి 1. (గుడ్డగూబ) కూయు చూ శబ్దించు, 2 (కడుపు) తిప్ప రూ-గుండించు చూ, తిప్ప

గూటి వై. వి = ఫూటీ-ఘృష్టి. చూ, కూకిరము గూటిగవ్వ దే వి (గూడు + గవ్వ) ఈకలు రాల్చిన పక్షి చూ, పక్షి.

గూడు వై. వి. = కలూయ 1. నీడము చూ, సదనము. 1, 2 గోడయంగు దీపముంచుట క్షోణవిసపోటు చూ, అరగూడు, 8 (పంపుకు చిలుకలు లోకగునవియుండు) పంజరము చూ, పంజరము, 4. అకుండిసె చూ, సదనము. 1. (ఈనాలుగరములును దేశ్యముల నిశబ్దరత్నాకరము), వా వి. 5 (బండి) గూడు. గూడుకానుపు దే వి నీసోద్ధము ఆచ్చ, సం, కాం, 57. చూ, పక్షి.

గూడుబండి దే. వి చూపు కట్టెబండి చూ, శకటము 1.

గూటము వై వి. రూ- గూటము = కూట. 1 గుంజి చూ, స్తంభము 1, 2 మేకు చూ, సూలము, 8 వడ్డవాని యొకానొక కొఱముట్టు రూ-గూటము, 4 కుటుసము చూ, సీదకము 8

గూటము వై వి. = —వై. —

గూడ దే వి 1 జీయ్యుగూడ చూ, వారిత్ర, 2 వైపుల తిరుచితాలూకుల బుట్ట చూ, తిరుపగూడ 8 నీళ్లుచల్లెకు వెరుచుట్టు చూ, సజ 1, 4 పూవులులోనగునవియుంచెడు బుట్ట: చూ, గజ 1, 5 మత్స్యములనుబైడి యొకొక నొక సాధకము చూ. వల 1, 6. తాగుట కుపయోగమైన దొప్ప చూ, పాత్రము 8; 7 వెనుచునేళ్లతోఁ జేయఁబడు కోణాకృతి గల బుట్ట (నీరుతోఁచు సాధకము.) చూ సజ 1.

గూడఁటు దే వి. కచ్చుములేకట్టిన దావతియడ్డ కట్టు.

గూడచాఁప. వా వి గూడ. చూ, వారిత్ర).

గూడపాల దే వి చూ, శారిబ* (చూడపాల ఆవి కొందలు)

గూడబాతు దే వి. 1 ఒకరకము కొంగ* చూ, ఒకము 2 ఒకకము బాతు చూ, శరారి గూడము. సం. వి ఆ పుం చూ రూ-గుడము 1

గూడారము వై. వి = గుణాలయ చూ, రూ- గూడారము

గూడారు వై వి. = —వై —

గూడెము దే వి (రూ- గోడము - గోడెము - గుడెము) కొండవొన నాత్రయించి యుండెడి బోయిపల్లె ఆచ్చ బాల, కాం. 18 పీఠిక: చూ, రూ-గుడెము

గూడబాడు సం వి. ఆ. పుం భార్యయందు తనసఁ దెలియకుండ అంకుమగనికె బుట్టిన

కొడుకు చూ, పుత్రుడు. 1. (చూ, గూఢో త్వన్నడు).
 గూఢనీడము. సం. వి. ఆ. పుం. కాలుకకిట్ట చూ. పిచ్చేక.
 గూఢవతి. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. చూ, భూమ్మా లకి*
 గూఢవతియు. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, వెణు తురు*.
 గూఢవధము సం. వి. ఆ. పుం. అంతకరణము చూ, వృద్ధము 2
 గూఢపాకి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. చూ శ్రీతాళము*
 గూఢపాత్తు సం. వి. త్. పుం. కానరాని కాళ్ళది, పాము. చూ, సర్పము
 గూఢపురుషుడు సం. వి. ఆ. పుం. చూ, వేగు వాడు
 గూఢపుష్పకము. సం. వి. ఆ. పుం. బ. చూ, సెనగలు.
 గూఢపుష్పము సం. వి. ఆ. పుం. చూ, వగు ల్లు.
 గూఢఫలము. సం. వి. ఆ. పుం. బ. రకి* చూ, కే.గు 1
 గూఢచరి. సం. వి. ఇ. స్త్రీ. చూ, బాలికాండ్ర గూఢచూర్ణము సం. వి. ఆ. పుం. భువోంజరచూర్ణము చూ, మార్గము 1
 గూఢము సం. వి. ఆ. క. = గుట్టు 1 ఏకాం తము చూ రమాన్యము 2 స్త్రీ. పురుషుల గుఱి చూ, భగము, 12, 3 ఆ. వే. ధ్యము చూ, గూఢము, 1, విణ. 4. దా. చ. బడినది చూ, రమాన్యము 3 (దా. చి. యుద్ధది అని కొందఱు)
 గూఢముమ్మము. సం. వి. ఆ. పుం. ఎనుంగు చూ, కాస్తి.
 గూఢమైధునము. సం. వి. ఆ. పుం. కాకి చూ, బాణునము.

గూఢవగ్నకృష్ణము. సం. వి. ఆ. న. పురీషము. చూ, మలము 1.
 గూఢాన్ని సం. వి. ఏ. పుం. కప్ప చూ, నుండుకము.
 గూఢాల్లిక సం. వి. ఆ. స్త్రీ. చూ, మహాయ మళపత్రిక
 గూఢసాక్షి సం. వి. ఇ. (నో ఇ నో) = గుట్టు సాక్షి (కృతసాక్షులేపుణలో నొకడు). చూ, కృతసాక్షులు (చూ, గూఢుడు)
 గూఢాంగము సం. వి. ఆ. పుం. చూ, తా. బేలు.
 గూఢాంఘ్రి సం. వి. ఇ. పుం. ప్థాము చూ, సర్పము
 గూఢార్కము అం. ప. వ. దో. ప. ములు ప. సు. నేడిటి లో నొకటి చూ, ప. ద. వ. ప. లులు
 గూఢార్కము అం. కా. వ్య. దో. ప. ములలో నొకటి (సర్పము క్షేలికానిది) చూ, కా. వ్య. దో. ప. ములు
 గూఢుడు. అం. 1. కృతసాక్షులేపుణలో నొకడు చూ, కృతసాక్షులు 2 సాక్షులు ప. ద. నొకండు సురిలో నొకడు చూ, సాక్షులు.
 గూఢోక్తి అం. గూఢోక్త్యలంకారము అర్థా లంకారములు నూటింటిలో నొకటి ఒకరిని గూర్చిని పోకకని సంగతిగా నున్నదేమీ నట్లు నర్తించుట కిదా. "బిరుగుచేస నీవు మేయం దగునె ఆదె తేత్రస్యామి వచ్చుచున్నాడు వృష. లువ్వల బొమ్మ" చూ, అలంకా రము. 3
 గూఢోత్తరము. అం. — వై —
 గూఢోత్పన్నుడు సం. వి. ఆ. పుం. చూ, గూఢబాడు.
 గూడ. వా. వి. 1: చూ, రూ. గుద్ద. 2 జోషిన పేగు. "నూదదిగినది."
 గూఢము. సం. వి. ఆ. న. (పుం, న. అని కొందఱు) పురీషము: చూ, మలము, 1.

గూఢలక్ష్మము. సం. వి. ఆ. పుం. ఒకానొక పక్కీ-
చూ, పక్షి.

గూన దే వి వైద్యపండ్ చూ, భాండము. 8
గూనము. సం విణ వికవంబడిన మలాదులు
(చూ, గూఢము.)

గూనివాడు దే విణ. (గూను + వాడు)
కుబ్జుడు చూ, వాచుడు

గూను దే వి 1 నకుమువూడినంపు, 2 కుముచీ
దనము చూ పొజుడు

గూనుడు. సం విణ చూ వికర్ణుడు (వాకుక)
గూనుట్లు దే ఆ క్రి చూ, గాజకవోవు.

గూబ తై వి 1 = ఘూకః రూ-గుబ చూ,
నకింపులుబులుగు, దే వి 2 చూ, చెవి
గూబ. 1

గూబిడ దే వి చూ, మహాబల*

గూబి దే వి చూ, మాదిగ 40, భౌ. ద్వీ
కూ 259

గూవణము సం వి ఆ న చూ, రూ-గుణము

గూవనాలు దే వి బ బాలకీడ వి, పు 7
ఆ 202

గూవాము. సం వి ఆ పుం చూ రూ-గు గా
కిము

గూహనము సం వి ఆ. న 1, దామేట

గూహనాలింగనము అం ఆలింగనములు పు-
లుగింటిలో నొకటి చూ, ఆలింగనములు

గృ

గృంజనము సం. వి. ఆ. న 1. విషము తిన్న
పశువుయొక్క మాంసము, పొదిగినమాంసము
(లేక) విషముపూసిన ఆయుధముచే జంపక
బడిన పశుమాంసము (ఆని కొండలు) చూ,
మాంసము, పుం 2. తెల్లఉల్లి*. చూ,

వెల్లల్లి, 8 కారుముగ * చూ, శ్రీగుప్తు. 1;
4 = గురిజే గురిగింజీ * చూ. ముల్లంగి

గృంజీము సం. వి. ఆ. పుం వైద్యనక్క: చూ,
స్వగౌలము

గృన్నుండ. సం వి ఆ. పుం చూ, మనస్సుకుండు*
గృన్నుండు సం వి ఆ. పుం. వేదాంగము
లాటి. టిణో. గూడ వేదముబదివిగవాడు

చూ. బాహ్యుణుడు
గృనువు సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నుత సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నుత సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నువు సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నువు సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నువు సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నువు సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నువు సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నువు సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నువు సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నువు సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నువు సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

గృన్నువు సం వి ఆ పుం 1 చూ, మనస్తి
థుడు, 2 ఆనగలాండు చూ, లబ్ధుడు 2,
జీ పుం 3 చూ, బుది

శృంగారము. సం వి. ఆ శ్రీ చూ, శృంగారము
 సం వి. ఈ శ్రీ చూ, శృంగారము
 శృంగారము సం వి ఈ శ్రీ —నై—
 శృంగారము సం వి ఇ. శ్రీ. 1. ఒకతూరి యీనిన
 యావు చూ, ధనువు, 2 పాఠశాల *
 చూ, శైవలము, పుం 3 పంది చూ, నూక
 రము, విణ. 4 చూ, ఆనవలము
 శృంగారము సం వి. ఇ. పుం. 1 చూ, పాపండుడు
 2 పండుడు చూ, పాపిదలలుడు.
 శృంగారము. ఆం. చేతనరత్నములు తొమ్మిదింటిలో
 నొకటి చూ, చేతనరత్నములు.
 శృంగారము సం వి. అ. న (నూతుడు),
 సన్నికల్లు. తిరుగలి (అని కొందలు). చూ,
 రాయి
 శృంగారము సం వి ఆ శ్రీ చూ, కలబంద*
 శృంగారము సం వి. ఆ పుం చూ, పావు
 రము.
 శృంగారము సం వి ఆ. పుం గజపిప్పలి *
 చూ, పిప్పలి 1
 శృంగారము సం వి న్. పుం ఒకానొక పుం గు
 చూ, పురుగు
 శృంగారము సం వి. ఆ. శ్రీ. చూ, బల్లి
 శృంగారము సం వి. ఆ శ్రీ. —నై—
 శృంగారము సం వి ఆ శ్రీ. —నై—
 శృంగారము సం వి ఈ శ్రీ చూ, శుక్రము 1
 శృంగారము సం వి ఈ శ్రీ. వీధి బజారులు
 (అని కొందలు) చూ, మాగ్గుము. 1
 శృంగారము సం వి ఇంట నిప్పిడువాడు
 ఆతలాయిలు ఆటగురిలో నొకడు చూ,
 ఆతలాయి. 2
 శృంగారము సం వి పా ఇంట దీపమున్న
 యొడల నిల్లంతయూ బ్రాహ్మణులవలెనుండి.

శృంగారము. ఆం. ప్రకాశంపజేయఁ గు
 డని పదికర్మములలో నొకటి చూ, ప్రకా
 శంపజేయఁ గూడనివి.
 శృంగారము సం వి ఆ. శ్రీ శృంగారము,
 ఇష్టదేవత, కలజీవత, (తె ప) -ఇలువేలువు.
 శృంగారము సం వి ఆ పుం —నై—
 శృంగారము సం వి. ఆ. పుం. 1 చూ,
 పాలశేతు*, 2 పినగుమ్మకు, శేతు*
 చూ, మహాఫలము, 3 పెద్దపేతు* చూ,
 శాలోటుము
 శృంగారము సం వి. ఆ. పుం చూ, పాగ.
 శృంగారము సం వి ఆ పుం చూ, పావు
 రము
 శృంగారము సం వి ఆ. పుం చూ. పిచ్చిక.
 శృంగారము సం వి ఇ పుం 1 శృంగారము,
 శృంగారము, నిత్యశృంగారము (అని కొం
 దలు) చూ, యజమానుడు, 2 పెద్దద.
 చూ, మంత్రి 1, 3 సదాదాత చూ,
 సత్రి, 4 తపాలా కౌశిలము తెచ్చెనువాడు
 (పోస్తుమేన్) చూ, వేగువాడు
 శృంగారము సం వి ఆ పుం ఇల్లు, వాస్తువు.
 చూ, సదనము 1
 శృంగారము సం వి ఆ. పుం శృంగారము పా
 కలబంద యిం
 ట్లోగట్టిన పెరుగునెరుగు చూచుచోవదు
 అను విషయము (పెరుగునని కొందలు)
 శృంగారము సం వి. ఆ. పుం కొంగ.
 చూ, బకము
 శృంగారము సం వి జ్. పుం 1 చూ,
 పిచ్చిక, 2 కొంగ చూ, బకము, 3 కాకి
 చూ, వాయసము
 శృంగారము సం వి. ఆ. పుం. పం
 కొక్క చూ, మూషికము.
 శృంగారము సం వి. ఇ. శ్రీ దివ్య చూ
 శ్రీ చూ.

గృహమాచిక. సం. వి. ఆ శ్రీ చూ, సకినంపుర బులుంగు

గృహమాణ్డాలస్వాయము పా. బయటనున్నను నేనుంగునకుగల గౌరవము ఇంటనున్నను సిల్లికి లేదనువిధము

గృహము సం. వి. ఆ 1 = గీయ ఇల్లు చూ, సదనము 1, 2 వెండ్లాము "బాహుతు గృహిణీస్యాత్" అని వాలాయుధంఘం టువు (ఇది యారెండ్రములయందును పులి గమునగును. అప్పుడు బహువచనాంతము) చూ, భార్య, ఆం 3. దానములు పనునా తింటిలోనొకటి: చూ, దానములు, 2 మహా దానములు పనునాతింటిలో నొకటి చూ, మహాదానములు

గృహస్థుగము సం. వి. ఆ పుం కుక్క చూ, శునకము

గృహమేధి. సం. వి. న్ పుం: చూ, రూ-గృహస్థు గృహయాపుర్యడు సం. వి. ఆ పుం - వై - గృహయాపు సం. వి. ఆ గృహిత చూ, గ్రాహకడు (గ్రహయాళువుఅని కొందఱు)

గృహస్థు సం. వి. ఆ పుం = శేస్తు గృహస్థు. రూ-గృహస్థుడు భార్యను పరిగ్రహించి ధర్మార్థకామములను నడపుచు వేదపారము వైశ్యవేదాగ్రహణము అతిథిరాజ పితృర్షణము భూతబలియు ననేకు పంచయాజ్ఞము లనుజేయుచు ప్రవర్తించువాడు ఇలొతేడు చూ, యజమానులు

గృహస్థుడు సం. వి. ఆ పుం - వై -

గృహస్థుగృహ్యము సం. వి. ఆ పుం చూ, ఇంటి పట్టు.

గృహస్థాణము. సం. వి. ఆ. న. నిట్రాడు చూ, స్తంభము. 1.

గృహంతరము సం. వి. ఆ. న. మూడుతోవలు కలిసిన తోవ. చూ, మార్గము 1

గృహశ్రుము. సం. వి. ఆ. న. కిటికీ చూ, వాతా యనము

గృహగతుడు. సం. వి. ఆ. పుం అతిథి చూ, చిందు 4

గృహధిపురకు సం. వి. ఆ పుం చూ, గృహస్థు. గృహస్థుము సం. వి. ఆ. న. పులిగడుగు చూ, శుక్రము 1.

గృహయనికుడు. సం. వి. ఆ పుం: చూ, గృహస్థు గృహగౌరము. సం. వి. ఆ. పుం. ఇంటిలోంటు చూ, వనము. 2

గృహలిక సం. వి. ఆ. శ్రీ చూ, బల్లి.

గృహనగ్రచాణి. సం. వి. ఈ. శ్రీ గడప చూ, దేవలి.

గృహశయ సం. వి. ఆ శ్రీ. చూ, తాంబూలిక.

గృహశ్య. సం. వి. న్. పుం (నూతుడు) సన్నె కల్లు తిరుగలి (అని కొందఱు) చూ, రాయి

గృహి. సం. వి. న్. పుం చూ, గృహస్థు.

గృహిణి సం. వి. ఈ శ్రీ. 1. వెండ్లాము-చూ, భార్య, 2 ఎత్తుకుమ్మెద చూ, భృషవము, 3 కణ్ణుగరిగ చూ, ముషిక, 4: చూ, గృహస్థుము

గృహిత సం. వి. ఆ యు చూ, గృహయాలుపు

గృహియు సం. వి. ఆ. గ్రహింపబడినది చూ, స్వీకృతము, 2 అందుబడి చూ ప్రాప్తము. 1, 3 తెలియబడినది. చూ. వ్యక్తము, 4. ధరింపబడినది చూ, హితము 2

గృహితి సం. వి. ఆ శ్రీ. (గ్రహింపబడిన) బుద్ధి: చూ బుద్ధి

గృహైక దేశము సం. వి. ఆ పుం. ఇంటిచోపా: చూ, సదనము 1.

గృహోదకము. సం. వి. ఆ. న. చూ, గృహస్థుము.

గృహోలిక. సం. వి. ఆ శ్రీ: చూ, బల్లి.

గృహ్య సం. వి. ఆ శ్రీ చూ, రూ-గుహ్య.

గృహ్యకము. సం. వి. ఆ పుం. 1. వెంపుడు

మృగము లోనగునది చూ, దీనుము, విణ
 2. ఒకరివశముననున్నది చూ, పరాధీనము.
 గృహ్యము సంవి. ఆ. స. 1 కర్మబోధక గ్రం
 థము చూ, పుస్తకము. పుం 2 పెంపుకు
 మృగము లోనగునది చూ, దీనుము 3 గొడుగు
 గడ్డికి చూ, తృణము 1, 4 పేట చూ.
 గుహ్య. విణ 5. లోతువైనది చూ, వశము,
 6. ఒకరి వశముననున్నది చూ, పరాధీనము.

గ

గంకెట దే. వి చూ, రూ-కెంకట.
 గంజి. వా. వి: చూ, రూ-గంజి "కాసంతి గంజి
 తాగితిని" (హీనుజుల వాడుక)
 గంజాయి. వై వి. కలంజు* చూ, గంజా 1.
 గంటనము. దే. వి కత్తెవిదపుమాట వసు 4,
 ఆ 44 చూ, శబ్దము. 2
 గంటించు. దే. ఆ క్రి 1. చలించు* చూ,
 సలించు, వా. 2 (మెడవట్టి) తోయించు
 గంటు దే వి. 1. చలనము. కళా 3, ఆ 45.
 చూ, లోలము, ఆ. క్రి. 2 చలించు. హరిశ్చ 3,
 ఆ 12: చూ, సలించు, 3. తొలగు* చూ,
 విరియు. 5, స. క్రి 4. తోయియు చూ,
 నిషేదించు, 5 పనేదించు. కై 5, ఆ 21 చూ,
 ప్రియోగించు 2.
 గంటుట. వా వి త్రోపుకు చూ, నిషేధము.
 గంటువకు. ద్వ ఆ. క్రి (గంటు + పశు) తక్కు.
 కై 8, ఆ 105: చూ, మిడివోవు.
 గంటెము. దే. వి: 1 జీంటునేతబట్ట. రూ-గం
 టెము. స్వా 5, ఆ 14: చూ, వస్త్రము,
 2. దట్టము: చూ, సాంద్యము
 గండ. వై. వి 1=గండక-గండక. చేపపిల్ల చూ,
 మర్శియము. 1. 2. పారుము చూ, శక్తి 1
 గండకము వై వి. = వై.

గండ వై వి= చూ, రూ-గండ 1
 గండ్లు దే వి గేలి చూ, పరిహాసము (అప)
 గచ్చే వా వి చూ, చూ-గచ్చే ఆం. భా.
 ద్వి. 49
 గజ్జ దే వి ఒకరకుచేప చూ, మత్స్యము 1.
 గట్టె. దే వి. గుత్తుపుడెక్క చూ, వింఖము
 గడ. దే వి 1. దగ్గల స్వా 5 ఆ 14 చూ,
 సమీపము; 2 జేత: చూ, సంకడి 5,
 3 వేటకుండగిన యొకానొక సాధనము:
 చూ, బాణము 1, వై వి = కాండ.
 రూ-గడ 4 నిడుపాటికోల చూ, స్తం
 భము 1, 5 కంబము చూ, స్తంభము. 1,
 6 వెదరు చూ, నేణువు, 7 ఓడకంబము
 (పడవలోపుక) గడ (అని కొందఱు)
 చూ, స్తంభము 1 (వాడుక)
 గడ్డ వై వి= చూ, రూ-గడ్డ (వాడుక.)
 గడ్డము వై వి= చూ, రూ-గడ్డము (వాడుక.)
 గనయు. దే ఆ. క్రి పుష్టియగు చూ,
 పోషించు.
 గనను దే వి చూ, రూ-గునును *
 గనుకు వా వి. —వై —
 గనుకుదుంప వా వి —వై —* ఉలగడ్డ,
 గెను-రూ-గెను. -గెనుకుదుంప, (సంప)-
 ఆలుకము, ఆలువ-రూ-ఆలువావు, 6 వ్యము
 గబ్బు వై వి 1=గ్యము చూ, హంకా
 రము. స క్రి 2 అపహరించు విజ 1,
 ఆ 150 చూ, ముద్దిల్పించు. 3 గ్రహించు
 చూ, పొప్పించు
 గణ. దే వి గీత. భాగ. 1, స్కం 515 చూ,
 శ్లో 3
 గల. వై వి. = గుళుచ్చకి. రూ-గొల (పూల
 యొక్కయు, కాయలయొక్కయు, పండ్ల
 యొక్కయు) గొల. చూ, పూగుత్తి (దేశ్య
 మని శబ్దరత్నాకరము.)

గలివి. దే వి. 1. రూ-గలివిడి: చూ, సంప్రో
 వము. 2 చూ, వికాసము.
 గలివికాడు. దే. వి. 1. చూ, సౌందర్య
 వంతుండు, 2 చూ చూపుండు
 గలివిడి దే వి 1: చూ, రూ- గలివి 1.
 2 రూ-గల్విడి గలుపు చూ, విజయము 1
 గలుచు దే ఆ క్రి 1 సోపు: చూ, వెళ్లు. 2
 ఆం. కే. 2 పుచ్చు చూ, పుప్పించు.
 స. క్రి 3 జయించు: చూ, విజయముకొందు
 గలుపము దే వి చూ, విజయము, 1
 గలుపు. దే. వి (రూ-గల్పు- గలివిడి-గల్విడి-
 గలుపము) —వై—
 గలుపుకొండు. దే విణ. మేలుచేయి: చూ విజయ
 గలుపుకొను దే స. క్రి చూ, గలుచు. 3.
 గలుపుపేరగలాండు దే వి పార్థుండు సాం
 దే. 16 చూ, విజయండు. 1.

గలుపుబాసయొడయండు. ద్వ వి. —వై—
 వేం. ఆం 19
 గలువము దే. వి. 1 చూ, రూ-గలుపు,
 వా. వి 2 (వ్యతిరేకమంపు) జయము పొంద
 నేరము. "పంచెయి గలువము."
 గల్పు దే వి చూ, రూ-గలుపు
 గల్పుకొను. దే స క్రి: చూ, రూ-గలుపుకొను
 అచ్చ నుం కాం 160
 గల్లి దే వి ఉప్పుకుప్ప చూ. లవణము 1
 గల్లు వై. వి కలకలము చూ, స్వరము 2
 గల్విడి దే. వి చూ, రూ-గలివిడి

గేండుకము సం. వి. ఆ. పుం. చెండు చూ
 బంతి 8
 గేండువు సం వి ఉ పుం. —వై—
 గేండుకము. సం. వి ఆ. పుం. —వై—

గేండుకము సం. వి. ఆ. పుం చూ, రూ-గేం
 డుకము.
 గేడెకాల్లవాడు. దే విణ. చూ, కొంగకాల్ల
 వాడు
 గేదంగి. వై వి. = కేతకి. రూ-గేదంగి, పచ్చే
 పూమొలి* (ఇది శివరూప కన్యము): చూ,
 మొగలి.
 గేదంగి వై వి. = —వై—
 గేద దే వి 1. పొట్టిబత్తు: చూ, మహిషి;
 2. బత్తు చూ, మహిషి
 గేదెచెలవ. దే. వి. మూడేండ్ల ఎనువమాడ
 చూ, మహిషి
 గేయము. సం. వి. ఆ. స. పాట; చూ, స్వరము 2,
 విణ 2. వాడందగినది: చూ, సంగీతము,
 3 పాడునది చూ, సంగీతము.
 గేయుండు. సం విణ. గానముచేయువాడు
 చూ, నీకారి.
 గేరంజనము. సం. వి. ఆ. పుం. =: చూ, కేర
 జీము.
 గేలి వై. వి = కేలి: చూ, పరిహాసము.
 గెలికొట్టు ద్వ స. క్రి రూ-గెలికొను. పరిహా
 సింపు చూ, వెక్కిరించు 3.
 గెలికొను ద్వ స క్రి. —వై—
 గేఱుపు సం. వి ఉ పుం. 1 చూ. గేయుండు
 2 నలుగుండు చూ, శైలానుండు.
 గేస్తు. వై వి = గృహస్థం రూ-గేస్తుకు చూ,
 గృహస్థ
 గేస్తుండు వై వి = —వై—
 గేస్తురాలు ద్వ వి (గేస్తు + అలం) ఇల్లాలు
 చూ భార్య.
 గేచాము. సం వి ఆ పుం, న 1 = గీము. ఇల్లు
 చూ, నడనము. 1, న 2 పెండ్లాము చూ,
 భార్య
 గోవాద్రము సం వి. ఆ పుం. ఎఱ్ఱనిగుఱ్ఱము:
 చూ, చాచుము

గేహళి. సం. వి. ఈ. శ్రీ గడప చూ, దేవాలి
 గేహి సం వి. న. పుం చూ, గృహస్థు
 గేహీనర్తి సం విణ న్ ఇంటిలోనుండి ప్రగల్భా
 క్తులు పలుకువాడు చూ, వక్త 1.
 గేహీశూరస్వాయము. పా ఇంట్లో దంబములు
 కొట్టువాడేపనికె బనికిరాడను విధము.
 గేహీశూరుడు. సం. వి. ఆ. పుం చూ
 గేహీనర్తి.

గ

గైంధార బ్రాహ్మణులు పా చూ, కపూరియే
 బ్రాహ్మణులు. (చూ, బ్రాహ్మణులు.)
 గైతి సం వి ఈ శ్రీ 1 సామవేదము: చూ,
 వేదము (చూ, ఉపవిద్యలు); 2 చూ,
 స్మృతము.
 గైతాల. పా వేషాళ గేకపు బ్రాహ్మణులలో నాక
 తెగవారు చూ, బ్రాహ్మణులు.
 గైరమ్య వా. వై వి = గౌరి. రూ-గవంబు
 "గైరమ్యసంబరము" చూ, ప్వాతి 1
 గైరి సం వి ఈ శ్రీ నీటిపిప్పలి* చూ శకు
 లాదని 2
 గైరికము సం వి. ఆ. న కేగులుతాయి: చూ
 రాయి 2 కాకిబంగారము చూ, బేడ,
 8. బంగారు చూ, లోహము 1
 గైరికాత్ము. సం. వి. ఆ. పుం. జలమధూకము*
 చూ, మధూకము
 గైరిమడు సం. వి. ఆ. పుం 1* చూ, కిరా
 తుడు 2. గాంగిద్వావిశారమడు. చూ.
 సీకారి.
 గైరేయకము సం వి ఆ పుం: చూ, కారుపోక*
 గైరేయము సం. వి. ఆ. న చూ, సిలాటిక్తు.

గొ

గొ దే అవ్య. యోపుటయందువచ్చును. "అదిగొ;
 ఇదిగొ." మొ
 గొంగ. దే వి చూ, కతువు
 గొంగడి వై వి = కంబళ చూ, రూ-గొంగలి
 (దేశ్యకని కర్బురత్నాకరము)
 గొంగడికాడు. దే వి ఒకానొకపక్క చూ,
 పక్షి
 గొంగడిపుంగు. వై. వి చూ కంబళపురుగు.
 గొంగలి. వై వి = చూ, రూ-గొంగు (దే ఆని
 శ ర)
 గొంగులినేమువారు. ద్వ వి చూ, అజా
 తీవుడు 2.
 గొంజీ దే వి రూ-గొంజు-గొంజురాలు-గొండ్రాలు.
 ఆం, భా ద్వి వై. 268 చూ, వంధ్య.
 (చూ, శ్రీ.)
 గొంటరి దే విణ (గొ టు + అరి) వత్తిటుడు,
 కుసుడు (అనికొండలు) శకం 2, ఆ 116.
 చూ వ్యాధుడు. 2 (స్వార్థముక అరి)
 గొంటి దే విణ కుష్టురాలు చూ, వెంబర
 (చూ, శ్రీ)
 గొంటు గే విణ. 1 కుష్టుడు స్వా 4,
 ఆ 14 చూ, వ్యాధుడు 2, వై వి;
 2 = కుంఠ వత్తికుడు చూ, వ్యాధుడు 2;
 8 = సంఠా కత్తితము చూ, హీనము 1,
 4, బండలనేమక్క చూ, పోక
 గొంటుకాడు ద్వ విణ కిరినుడు. "గొంటు
 కాడు మువ్వగోపాలరాయడు" డ్డేత్రయ.
 (స్వార్థముక కాడు) చూ, వ్యాధుడు 2
 గొంటుపోక. వై వి చూ, గొంటు 4
 గొంటి. దే వి. సీతానివృత్తి చూ లాంగలము 1.
 గొండాట. వా. వి (ఊపిరితి) ప్పుకొనుటకైనను
 తీటికి లేనంత) పని. చూ, గోకొట.

గొండిలి వై. వి. = క్రీడ రూ-గొండి-గొండ్లి

- 1. కుండలాకార స్వత్వము చూ, వ్యంజకము. 1; 2. ఆట, స్వత్వము చూ, వ్యంజకము 1, 8. క్రీడ చూ, విలాసము. 1, 4 నర్తకి చూ, కైలాషి

గొండీలు. వై వి. బ ఒకానొక నతి చూ, నమస్కారము.

గొండెము. దే. వి. తలుపులింతు రూ-గొండ్లము- గొండెము- గొండెము. ఆచ్చ బాల, కాం 21 చూ, విష్కంభము 2

గొండ్లి. వై. వి.= చూ, రూ-గొండిలి (స్వత్వము -వసు 1, ఆ 104)

గొండెము. దే వి చూ, రూ-గొండెము.

గొంతి వై వి=కుంతి రూ-గొంతి 1 పాండు రాజభార్య చూ, కుంతి. 1, 2. ఆడుచి చూ, క్రీ

గొంతు. వై. వి. 1.=కరము. రూ-గొంతుక చూ, మెడ (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము). 2 కంఠస్థం "నీగొంతుని వచ్చితిని" చూ, స్థం. 2, 3 కుక్కుటాసనము "గొంతు కూన్నాడు." (చూ, కుక్కుటము. 9) చూ, ఆసనములు.

గొంతుక వై వి=కంఠము. —వై.— (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము) (కంఠస్థం —"నీకు ఆంతుంతుక యొందుకు ")

గొంతుకపోక ద్వవి గొంతుమడి చూ, ముడి ర గొంతుమాలు. దే వి. మల్లకాస్త్రము నందలి విన్నాణములు ముప్పదిరెండిటిలా పోకటి చూ, విన్నాణములు.

గొంతుముడి దే. వి కంఠముచి చూ, ముడి ర గొంతెవకోర్కెలు జా. అలభ్యమైన కోర్కెలు. "కొనరి గొంతెవ కోరికల్ గోరనేసి" పాండు. 4, ఆ 165.

గొంతెవగోరు. దే. వి (గొంతెవ + గోరు).

చూ, లంకెనవము* (లంకెనవరము - సువర్ణ తీగనమూలముచితుక గొట్టిను 'కార్పవ' డైవల్ ఫైడ్, వాసనవేయును దీనితో ప్రసాంఠితైలమును చేయదురు)

గొంతెవ్వు. జా. వి (పంచమజాతివారువ్రాసించు) ఒకానొక గామిదేవత* చూ, మహాలక్ష్మి. 8. (గొంతేనవ్వు - గొంతేలవ్వు అనియు సం దురు)

గొంది. దే వి 1 మూల చూ, విడివ్వు, 2 ప్స్వ తమయొక్క ఆత్మల్యకోణము చూ విడివ్వు.

గొంట్లి వై. వి=రూ-గొండ్లి చూ, రూ-గొండిలి. (శు పా.)

గొగ్గి దే వి 1. కిరీటము ఆం. భా ద్వి 204 చూ, సీసకము 1, 2 ఆరమ్యమాత్తికము: చూ, రత్నము. 1, విజ 8 ఎచ్చుతక్కు వైసని "గొగ్గపండ్లు" ము చూ, కొక్కె

గొగ్గిట దే వి బహుత్వము గొగ్గిపండ్లవాడు దే.వి చూ, విడిపండ్లవాడు. ఆం, భా ద్వి. 121

గొజ్జంగ. వై వి =కల్లిక పన్నీరఫలచెలు (అని వాచకక* క 9, ఆ 249 రూ-గొజ్జింగి- గొజ్జి గి- గొజ్జింగ- గొజ్జింగ- గొజ్జింగి- గోజ్జింగి, (సం ప) —కంటకాఘ్నము కల్లిక.

గొజ్జంగ వై వి =—వై—

గొజ్జింగి వై వి =—వై—

గొజ్జి చె వి ఇరిక పులుసుకూర్ గోనగునది (ఆం పద. పా)

గొజ్జింగి వై వి= చూ, రూ-గొజ్జంగ. ఆం భా. ద్వి 52

గొజ్జి గిను వై. వి. పన్నీరు చూ, సలిలము.

గొజ్జి గిపువ్వు వై వి చూ, పన్నీరుపువ్వు గొజ్జింగ వై వి = చూ, గొజ్జంగ. ప్వా 8. ఆ. 84.

గొజ్జంగిబాళిలు. ద్వ వి. ఒకరకము కట్టు చూ, గొడారి. దే వి చూ, రూ-గొడగరి
 ధాన్యము గొడారివాడు. దే వి —వై —
 గొటగొట దే వి గోండ్రించుట లోనగునాని గొడిగ వై. వి=గుడికా గులకత్రాయు: చూ,
 యందగు ధ్వన్యనుకరణము సా. 1, ఆ 68 రాయి
 చూ, పూపూ గొడిగట్ట వా వి. 1. నిట్రాడు, 2. పనికిమాలిన
 గొట్టము. దే. వి చూ, ఊడుగుగోవి వాడు.
 గొట్టాలయ్య. వా వి కలరాచేత. చూ, మహా అవయవము చూ, రూ-గొడె.
 లక్ష్మి. 8. గొడినె. దే. వి 1 కష్టము చూ, శోకము:
 గొట్టికాండ్రి. దే వి. బ. చూ, వేగువాడు 2. ఆపద, ఉపద్రవము (అనికొందలు) చూ,
 గొట్టు. దే వి 1 చూ, శత్రువు రా, వి 8, విపత్తు.
 ఆ 8, 2 చూ, వ్యతికము 2, విణ. 3 కరినము గొడుగు దే. వి. రూ-గొడువు చూ, వారిత్రా
 చూ, బెడిదము. 4 దుర్లభము చూ, వెక్క గొడుగుగడ్డి దే వి గుర్తికొనుంచిన: చూ,
 సము. 8, 5 చెడ్డని చూ, దుష్టము తృణము 1
 గొట్టె వై వి=ఘోటబడికి చూ, శేగు. గొడుగుపావలు ద్వ. వి బ గొడుగుకలెనుండు
 గొట్టియ. వై వి=ఘోంటూ రూ - గొట్టె పాదంతులు చూ, పాడుక.
 బదరికి చూ, శేగు. గొడుగుబల్ల దే. వి. 1 తలుపురూది కులుసుము
 గొట్టె వై వి=—వై — తిరిగడు పట్టె 2. ద్వారముమీడిచెక్క
 గొడంగు. దే స కీర్తి మాట పెడలనికి నోటనె గొడుగుమెట్టెలు. దే వి బ నాటముపెట్టి ఓరలు
 గొణగొణయము చూ. రూ-గొణంగు. సన్నగాఁ దీర్చిన పెడలుపుమెట్టెలు.
 గొడగ వై వి=కూటకమ్ ప్రడికోలలేనినాఁగలి, గొడువు. దే వి చూ, రూ-గొడుగు.
 గొణగి, దుంప చూ లాంగలము. 1 గొడె. దే వి చూ, రూ-గొడియ రా. వి 2:
 గొడగర. దే వి రూ-గొడగరి చెప్పననుపట్టి ఆ 48
 బేవింపె: జాతి చూ, మాదిగ గొడ్డ దే వి 1 బిలుసు చూ, బెడిదము. వా
 గొడగరవాడు దే. వి రూ-గొడగర-గొడగరి- వి 2. కోపము నామూఁది నీకింతిగొడ్డమేల?;
 గొడారి గొడారివాడు-గొడలి చూ, మాదిగ చూ, రోషము. దే. వి బ 8 బిరుసుమాట.
 గొడగరి దే. వి (గొడగర + ఇ) —వై — రా వి 1, ఆ. 54 చూ, శబ్దము 2: విణ.
 గొడవ దే వి. 1 ఆపద. స్వా 4, ఆ 68 4 బిలువైనవాడు చూ, వ్యాధుండు 2
 చూ, విపత్తు 2 వగ స్వా 5, ఆ 18 చూ గొడ్డగ సు వై విణ=కట్టక. బాధకము. చూ,
 శోకము, 8 కలత చూ, సంతాపము, హింసితము
 4. ఆడ్డు చూ, నిరోధము. 1, 5 తప్పు. చూ, గొడ్డతనము వై విణ మూఢత్వము.
 వేరము. వా. వి. 6. కలచము “వారి గొడ్డలి. వై. వి=కూతార చూ, ముద్దరము
 యింటిలోని గొడవ వినలేము” చూ, యుద్ధము గొడ్డలి దే. వి. 1 గొడారిత్వము, 2 (ఈనిన
 గొడెపాల. దే. వి చూ, దేవగంధక (గొడెపాల పకువు) ఆవు (లేక) గొడె: చూ, వంధ్యు: 2
 అని కొందలు)

గొడారి. దే వి చూ, రూ-గొడగరి
 గొడారివాడు. దే వి —వై —
 గొడిగ వై. వి=గుడికా గులకత్రాయు: చూ,
 రాయి
 గొడిగట్ట వా వి. 1. నిట్రాడు, 2. పనికిమాలిన
 వాడు.
 గొడియ దే వి అందలముయొక్క ఒకానొక
 అవయవము చూ, రూ-గొడె.
 గొడినె. దే. వి 1 కష్టము చూ, శోకము:
 2. ఆపద, ఉపద్రవము (అనికొందలు) చూ,
 విపత్తు.
 గొడుగు దే. వి. రూ-గొడువు చూ, వారిత్రా
 గొడుగుగడ్డి దే వి గుర్తికొనుంచిన: చూ,
 తృణము 1
 గొడుగుపావలు ద్వ. వి బ గొడుగుకలెనుండు
 పాదంతులు చూ, పాడుక.
 గొడుగుబల్ల దే. వి. 1 తలుపురూది కులుసుము
 తిరిగడు పట్టె 2. ద్వారముమీడిచెక్క
 గొడుగుమెట్టెలు. దే వి బ నాటముపెట్టి ఓరలు
 సన్నగాఁ దీర్చిన పెడలుపుమెట్టెలు.
 గొడువు. దే వి చూ, రూ-గొడుగు.
 గొడె. దే వి చూ, రూ-గొడియ రా. వి 2:
 ఆ 48
 గొడ్డ దే వి 1 బిలుసు చూ, బెడిదము. వా
 వి 2. కోపము నామూఁది నీకింతిగొడ్డమేల?;
 చూ, రోషము. దే. వి బ 8 బిరుసుమాట.
 రా వి 1, ఆ. 54 చూ, శబ్దము 2: విణ.
 4 బిలువైనవాడు చూ, వ్యాధుండు 2
 గొడ్డగ సు వై విణ=కట్టక. బాధకము. చూ,
 హింసితము
 గొడ్డతనము వై విణ మూఢత్వము.
 గొడ్డలి. వై. వి=కూతార చూ, ముద్దరము
 గొడ్డలి దే. వి. 1 గొడారిత్వము, 2 (ఈనిన
 పకువు) ఆవు (లేక) గొడె: చూ, వంధ్యు: 2

గొనబుకాండ చ.విణ చూ, సౌందర్యవంతుండు
గొనబుపాట దే వి సంచుపాట చూ
స్వరము 2

గొనబు దే.వి చూ గూ-గొనప (ఇట్లు పుకా
నోపథకగా గొనడలు)

గొనబు వై వి=గుణః 1 మడుగు చూ
శ్చెట్టి 2 రూ-గొనబు చూ, హార్షి 1,
8 కౌర్యాదిగుణము చూ, గుణము 12

గొనబుము వై వి 1=గుణః వింటినారి చూ
హార్షి 1, 2 అటని చూ, వింటినారి (రూ-
గనబుము)

గొనబు దే వి చూ, వాచునుండు
గొనబు దే.వి చూ-గొలుగు* చూ, పీలుపు

గొప్ప దే వి. 1 ఆధికము చూ, హెచ్చు 1
2 వెద్ద చూ, విపులము, వా. 8 గౌరవము
చూ, సన్మానము, 4 క్షితికిమించిన వేషము
చూ, దంబము 2

గొప్పగొడలు జా గొప్పతనమును కొద్దితన
మును. (కొద్దితనము=విచిత్త అని కొందఱు)

గొప్పతనము. దే.వి చూ, యోగ్యత
గొప్పగుణము ద్వ వి మహాపటగృహము
ఆం. భా ద్వి 159 చూ, సదనము 1

గొప్పచేయు దే స. క్రి చూ, సన్మానించు.

గొప్పదెబ్బ వా వి పెద్దదెబ్బ, పెద్దఅపత్తు
చూ, విపత్తు.

గొప్పబాణ్ణిలాండు ద్వ వి చూ, వినాయ
కుండు 1.

గొప్పబాణ్ణిమెకము. ద్వ. వి ఏనుంగు: చూ,
హస్తీ

గొప్పమెయిటోడ. ద్వ వి చూ, వినాయ
కుండు. 1. (వం ఆం. 81)

గొప్పగొడమెకము ద్వ వి చూ, గొప్పబాణ్ణి
మెకము సాం. తిర్య 2.

గొప్పలు వా. వి బ డంబములు చూ,
బడాయి 4.

గొప్పనాండు దే విణ అధిపండు చూ,
శ్రేయాశ్రేయము

గొప్పత్రయ్య పనిముట్లు. పా. తొల్లిక, కుచ్చిక,
త్రిసులము. చిన్న గౌర్ఖాలికము, గుడ్డలి,
గౌర్ఖాలికము, పండ్లగుడ్డలి, దంతి మొదలగు
నవి

గొప్పలు దే. వి. బ 1, మగుడినొని కొద్ది
కొద్ది మొకభాగములు, వై. వి బ. 2=గోవా
ననీ. పెండెలుబాటిరాక మంజూరునువెత్తుగా
నమర్చిపట్టె

గొబ వై వి 1=కోణ. గొంపి, మూల చూ,
విదిక్కు; 2=గుహ చూ, పణక

గొబడి దే. వి ఒకానొక పక్కి చూ, పక్షి
గొబ్బండు దే వి. (గొబ్బ + పండు) వెద్దపండు
పాండు 1, ఆ 118 చూ ఫలము 1.

గొబ్బరము దే వి ఎరువు చూ, పిడక.

గొబ్బి దే వి 1 రూ-గొలిమిడి-గొల్మిడి-నీరు

గొబ్బి-ముల-గొలిమిడి) ఇతరం. ము*. చూ,
ముగ్గురీ (వీర్యవృద్ధికి మంచిది) 2. భవర్తానవు

దిగములలో సాయంకాలములందు గడపలకు
ముంపు బాటలుపాటలుపాడి చేపలుపట్టుచుం

పుట్టినచ్చి జీవించెడు నొకానొకవేడుక చూ,
వేడుక 5, 8 సురురాడినవుడు బాలికలు

పాటలుపాడి చెతులుపట్టుచుం పుట్టినచ్చి జేర
పించెడు నొకానొకవేడుక చూ, వేడుక. 5

గొబ్బికాయలు దే వి ఒకరకమువడ్లు హంస 5,
ఆ. 128 చూ, ధాన్యము.

గొబ్బిళ్లు దే వి బ. 1. చూ, బాలకీర్తిడ ఫో 1,
ఆ. 89, 2: చూ, బాలికాక్రీడ 8 నతి చూ,

నమస్కారము, 4 నతి విశేషము. చూ, నమ
స్కారము. 5 గొబ్బిళ్ల పాట చూ, స్వరము 2.

గొబ్బున దే ద్వి క్రి. విణ 1. కీర్తయిచూ:
చూ, వేగము 8, 2. సుసాధకము.

నాయి్య. జే వి రూ-గోయి పల్లము చూ, రంధ్రము 1.

గొరంకి వై వి = గోరంకు (రూ-గొరక-గొరవంక- గొరవక-గొరువంక-గోరువంక- గోర్వంక- గోరింక-గోరక-గోరిక-గోర-గొరంక-గోరంకి-గోరంకి-గోరంక); చూ, శాశిక

గొరక వై. వి 1 = ఖురాలక. నారసము. స్యా 4, ఆ. 45. చూ, బాణము 1, 2 = ఖురాలక అల్పగుంతము ఆం, భాద్రి 217 చూ, బాణము 1, 3 = ఖురాకము ఒకానొకప్పుడము చూ, మృగము 1, 4 = గోరంకు చూ, రూ-గొరంకి.

గొరకకట్టె వై వి = ఖురాలకః 1. నారసము చూ, బాణము 1, 2 అల్పగుంతము చూ, బాణము 1, 3. అలుంగువేసిన యెత్తికట్టె చూ, బాణము 1

గొరగ. జే. వి మైజూరును గొలిచెడి యొకానొక మతస్థుడు

గొరగొర జే వి కిప్పును చూ, జేగము 3 గొరవంక. జే వి రూ-గొరంకి గూ, శాశిక. గొరవంక తెదణి ద్వ వి చూ, మన్మథుడు గొరవక. జే. వి చూ, గొరవంక

గొరిజి. వై వి. 1. = ఖుర (రూ-గొరిసె-గొరిజె- గొరిజెయ) పశువుకాలిగిట్ట చూ, వింఖము, 2 రూ-గొరిజి. జేరా చూ, సదనము 1.

గొరిజెయ వై. వి = ఖుర చూ, రూ-గొరిజి 1

గొరిజె. వై. వి = —వై —

గొరిసె వై. వి = —వై —

గొరిసెగాలి. ద్వ. వి. పశువుల గొరిసెలడుండువుండై పురుగుపడిడి వ్యాధి చూ, పశు లోగము.

గొరుగు. జే. వి: చూ, రూ-గొలుగు *. గొరువంక జే. వి. చూ, రూ-గొరంకి

గొలుకు. వై వి = ఖుల్లకః. నీచుడు. లక్ష్మీ 4, ఆ 86 చూ హీనుడు

గొలుగొజ జే. వి ఒకానొక ధ్వన్యనుకరణము: చూ, హూహూ

గొలుపము. వై వి = కురప. 1 గుట్టమును దోవెడు సాధనము రూ-కొలుపము-కొడపము- గోలుపము (గుం ప) —కరఫలము, కేళకారము, 2. ఆచంద్ర) బాణము. రూ-కొలుపము చూ, బాణము. 1 (ఇట్లు సరళాదిగాఁ గొందలు)

గొలుపోతు జే వి చూ, రూ-గురపోతు.

గొటిజి వై వి చూ, రూ-గొరిజి 2.

గొటియ వై వి = ఖురీ రూ-గొటె-గొటియ- గొటె. సాంబ. తి. 6 చూ, మేషము. 1.

గొటియలనూడు. ద్వ వి. చూ, వృకము గొలుగు జే స. క్రి. చూ, కోంగు 2.

గొలుగుట. జే వి చూ; కోంగుట

గొటె. వై. వి. = చూ, రూ-గొటియ

గొటియ వై వి. = —వై. —

గొట్టు జే. వి 1: చూ, గుంటక, 2. ముప్పది తెడుతుంటల కొలఁది గొట్టినేల

గొట్టె వై వి = చూ, రూ-గొటియ గొట్టెనుచ్చు ద్వ వి. గొట్టెవెంటిక: చూ, మలము. 1.

గొట్టెపాలు. ద్వ వి. అవిక్షీరము చూ, పాలు. 1. గొట్టెలమంద ద్వ వి. గొట్టెలగుంపు చూ, మేషము 1.

గొట్టినేల. జే. వి చూ, గొట్టు. 2.

గొల. వై. వి. = చూ, గల పా 2, ఆ 69

గొలక. వై వి 1. = కలకలము రూ-గొల్ల- గోల చూ, స్వరము. 2, జే. వి. బ. 2. తాటి చేన్నలు. (గులకలనియు.)

గొలకు వై. వి. = కలకలము. సేనాదుల కలకలము. ఆం, భా. ప్ర. 121 చూ, స్వరము 2.

గొలగొల వై. వి = కలకల. 1 కలకలము చూ, స్వరము. 2, 2 ధ్వజముకగణము స్వా 5, ఆ 75 చూ, హూహూ, 8. ధ్వని చూ, స్వరము. 2.

గొలిమిడి. జే వి. రూ- గొల్మిడి *: చూ, గొల్మి 1.

గొలివె. జే. వి. 1. గొలివెగడ్డి * చూ, తృణము 1, బ. 2 తృణధాన్యము చూ, ధాన్యము.

గొలుగు జే. వి: చూ, రూ-గొలుగు *.

గొలుసు జే వి. 1. మెడనువేళిలాకు హారము లోనగుచది (నగ), లలంతికావిశేషము చూ, భూషణము. 2, 2. చేతిసగ చూ, భూషణము 2, 8. కాలినగ చూ, భూషణము 2, 4. కొప్పునగ: చూ, భూషణము 2, 5 (ఏనుగు లోనగువని కాలికిగట్టెడు) నిగళము చూ, శృంఖలము 2; 6 సంకెల చూ, శృంఖలము. 8, పా. 7. (భూమిని కొలుచు) గొలుసు* చూ, కొలతి, 8 శిక్షో దుని చేతులసంకెల, 9 శిక్షోర్ధునికాలిసంకెల, బొండ (అనికొండలు), 10 చెండు ధూమ శకటములను సంధానముచేయు సంకెల

11. గడియారపు గొలుసు; ఇత్యాదులు గొలుసుపట్టె పా ఏడికోలబదులు త్రాళ్లతో గాని గొలుసుతో గాని లాగించు నొక పని ముట్టు చేదునుపట్టె.

గొలుసుమూడి. జే వి. 1. కలిపివ్రాత, 2. కలిపి వ్రాసిన సంతకము చూ, సంతకము (గొలుసుకట్టువ్రాత అనియు.)

గొల్మిడి జే వి: చూ. రూ-గొల్మిడి*.

గొల్ల. వై. వి. 1.= గోపాల: చూ, మహా చూచుకొడు, 2. = గోపాల: గొల్లజాతి (గొల్లవాడు-గొల్లది), జే. వి. 8. ద్వారపాల

కుండు చూ, ప్రతిహారుండు, 4 ధనపా లుండు చూ శ్రీకుండు.

గొల్లండు వై. వి. = చూ, రూ-గొల్ల 1 గొల్లకావిడిచుక్కలు. వా. వి. బ చూ, పాల కావిడి చుక్కలు

గొల్లకలారి ద్వ వి చూ, గొల్ల 1.

గొల్లకీలారి. ద్వ వి — వై —

గొల్లజీడ్డు ద్వ వి చూ. హాలిని*.

గొల్లత వై వి = గోపాల వ్రేత చూ, మహా సూది.

గొల్లది వై. వి. = — వై. — (రూ-గొల్లత- గొల్లత.)

గొల్లనొందు జే వి గొల్లనొందను చేప. చూ, మత్స్యము 1

గొల్లపల్లె ద్వ వి రూ-పల్లియ-పల్లెపాలెము. వ్రేపల్లె చూ, దేశము.

గొల్లము. వై వి.=ఖల: 1. లోతుగల పల్లము. ఉ, హరి 5 ఆ 806 చూ, రంధ్రము 1, 2. మిక్కిలి పల్లపువ్రదేశము, బాడువ చూ, భూమి 1

గొల్లవాండు ద్వ వి చూ, గొల్ల. 1.

గొల్లియన. జే వి రూ-గొల్లెన. గుడారము అల్పపటగ్రహము (అని కొండలు) చూ, సదనము. 1

గొల్లు. వై వి — కలకలము గుంపునఁ జేసిన వైద్యమౌత. చూ, స్వరము 2

గొల్లత. వై వి.= చూ, రూ-గొల్లత

గొల్లన జే వి చూ, రూ-గొల్లియన.

గొల్లెనబండి జే వి గాడీ జై 2, ఆ 118 చూ. శకటము 1

గొవర జే. వి చూ, సంతాపము.

గొవరువోవు జే ఆ. క్రి. చూ, సంతాపించు.

గొహారు. జే వి. ఉపద్రవము. పా. 2, ఆ 180 చూ, శోకము.

గొల్లి. వై వి రూ-గొంట్ల: మా, రూ-గొండిలి. గోచికట్టు. జీ వి బ్రహ్మచారి పాండు. 5, గొల్లెము. వా వి మా, రూ-గొండేము

గో

గో. - అవ్య మా, రూ-గో గోండము. సం. వి అ. పుం. గోండజీశము మా, జీశము.

గోంకుడు. సం. వి. అ. పుం 1. పాపరజాతి వాడు విణ (అని కొందఱు) మా, హీనుండు. 3, విణ. 2 మా, తుందిలుండు 2. గోండ్రించు జే. అ. క్రి 1. (పులి) కూయు: మా, శబ్దించు, 2. (ఎలుగు) కూయు: మా, శబ్దించు.

గోండ్రిలు. జే అ. క్రి -వై- (రూ-గోండ్రిల్లు.)

గోండ్రిల్లు. జే అ క్రి. -వై-

గోండు) జే వి అంగలప్పుటయందగు ధ్వన్య ముకరణము మా, హూహూ

గోండు)కప్పు జే వి మా, గోయరు

గోంబు సం. వి ఉ న: మా, గోమాత్రము

గోంతు జే స క్రి 1. రూ-గోంతు మా,

అక్క, 2 గీలు మా. భేదిల్లు 1

గోంతుడు జే వి. పాలుకాంచినపుడడుగున సం

టుకొనిన దానిసత్వము మా మడ్డి 2

గోంతుడుపాతి జే వి మా, గోంతుడుపాతి

గోంగు జే వి రూ-గో * మా, మృగు

దుర్మము ఇది ద్వివిధము - ఊ: గోంగు,

కొండగోంగు అని. ఇదియే ఊగోంగు.

(మఱియు - గుట్టగోంగు, ఎఱ్ఱగోంగు. గడ

గోంగు, దనాసరగోంగు పుల్లగోంగు, మెట్ట

గోంగు మొ)

గోంగుట. జే. వి. మా. రూ-గోంగుట

గోంచి వై వి. = కచ్చుకచ్చేడము మా,

బొట్టుము. (జీశ్యుని శబ్దరత్నాకరము)

గోచికట్టు. జీ వి బ్రహ్మచారి పాండు. 5, అ. 285 మా, వటువు.

గోచికాడు. జే వి 1. -వై-; విణ.

2 మా, నిర్గుణుడు.

గోచిపాత్రరాయండు దొంగలమిండండు. లో ఉదా - "అ పేర్నివదరుగుండెపిక్క చెదు రులేక, నుండవచ్చు జేవయులునుండక్కి. రమణ గోచిపాత్రరాయండు దొంగల, మిం డండనెడు మాటమేలు దెలిసి" కుచ్చేలో పాఖ్యానము

గోచిబాంపడు. ద్వ. వి. మా, వటువు

గోచోట జే. వి. గోచాడుట- గొండాట,

గోంజు.

గోచోడు. జే. స. క్రి. (గోంజు + ఆడు)

షీడించుడుగు గోంజు.

గోంజు జే. వి 1 మా, బందన, 2 మా,

గోంజోట; స. క్రి 3 మా, గోంజోడు.

గోంటు జే. వి 1 కోకయంచున చేర్చే పుట్టెడు

సన్నునిసరికపట్టె మా, పట్టె 7, 2 బయ్యార

రము మా, విలాసము; 3. గీటు. చూ,

చేఖ 3, బ 4. చేతినగ మా, భూమణము 2.

గోంటుకత్తె ద్వ. విణ. బయ్యారము గలది

మా; (శ్రీ)

గోంటుకాడు ద్వ. విణ: మా, సౌందర్య

పంతుండు

గోండు జే. వి రూ-గోంజు మా, బందన

గోండుగు జే వి పెద్దకప్పు రూ-గోండురుకప్ప-

గోండు)కప్పు మా మండుకము 1

గోండురుకప్పు. జే వి -వై-

గోకంతుకము. సం వి అ. పుం 1 ఏనుగు

పల్లెరు * మా, పల్లెరు, 2. జోజి * మా,

స్థపుట, 3 గోవులగొరిపె: మా, వింఖము.

గోకర్ణము సం. వి. అ పుం 1 పాము మా,

సర్పము, 2 కడలేతియ్యక మా, హరి

గము. 1; 3 ఆడవినినుంగు: చూ, చాస్తి. 4. మృగశర్మము చూ, సత్త్రము. 1. 5. చూ. జెదకుడు; 6. మృగయ: చూ, జేట. 3; 7 చూ. స్తోత్రము; 8. జే నెండు కొలతకు కొంచెము తక్కువ, జీత్ర. ఎక్కువ (అనితి)కాండశేషము): చూ, లాడితిలి 9 కంచీరగాడిద: చూ, రాసుభము, 10. ప్రసుభ గణవిశేషము చూ, సమాహము, ఆం 11 అధర్వణ జేదమునందలి ఆవాంతరములలో నొకటి: చూ, ఆవాంతరములు (చూ, ఉప విద్యలు) 12 కళలలువదినాలుగింటిలో నొకటి చూ, కళలు

గోకర్ణి. సం వి. ఈ. శ్రీ. చాంగ* చూ, ప్రవ గోకర్ణిక. ఆం. ముఖర్ణువు (వాగ్) లు పడునాలుగింటిలో నొకటి చూ, ముఖర్ణువులు.

గోకర్ణి సం వి. ఈ శ్రీ. చూ, గోరంకి గోకరాటి. సం వి. ఈ శ్రీ. —పై — గోకరాటిక సం వి అ శ్రీ. —పై — గోకలము సం వి. అ పుం 1 =కోకలి చూ, కోకలి, 2 నాంగలి చూ, లాంగలము 1 గోకలము సం. వి అ పుం —పై — గోకుణికుడు సం. విణ బుదకండును గోవును దీము నుపేక్షించినవాఁడు, మెల్ల కంటివాఁడు (అని కొందఱు) గోపలికుడు గోపలము. సం వి అ. న. ఆవులచుండ చూ, ధేనువు. గోపలికము సం. వి. అ పుం ఆడునుండదిన యెద్దు (గోగుణికము అనికొందఱు) చూ, వృషభము. 1. గోపలికుడు. సం. విణ 1 కేకరుఁడు చూ, మెల్లకంటివాఁడు, 2. చూ, గోపణి కుఁడు. గోకృతము. సం. విణ. పేద చూ, పిడక.

గోక్షీరవ్యాయము. షా. శదెసాలైసను ఆవు పాలు కొంచెము కలిసినయెడల పవిత్రముగు నను విధము.

గోక్షీరము. ఆం. పంచవ్యములలో నొకటి. చూ, గవ్యములు

గోక్షురకము సం. వి. అ. పుం. వినుగుపల్లెరుక* చూ, పల్లెరు.

గోఖురము సం వి అ. తం —పై— గోఖురి సం వి ఇ. పుం —పై— గోగండ సం వి అ శ్రీ. కొండనాలుక* చూ, రసన

గోగంధనము సం వి అ. పుం 1 ఎదురుగాలి చూ, వాయువు, అం 2 వాయువులెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, వాయువులు

గోగణము సం. వి అ న గరిండము చూ, పిడక

గోగుణికము సం వి అ పుం చూ, రూ— గోగుణిము

గోగిష్ఠి సం వి ఇ శ్రీ. ఆప్పడే యిను మ్న ఆవు చూ, ధేనువు

గోగోయగ్గము సం వి అ న ఆవులజేంటు చూ, ధేనువు

గోగోష్ఠము సం వి అ న ఆవులవొడ్డి చూ, సదనము 1

గోగ్రంథి సం వి ఇ పుం. 1 పసులకొట్టుము: చూ, సదనము. 1, 2 ఏఱాపిడక. (ఎఱువు— ఎండిన ఆవుపేద ఇంగుళేరను) చూ, పిడక, 3 ఎద్దునాలుక, బెండ* చూ, వార్షిక (2 కానొక జంతువిశేషమని కొందఱు.)

గోఘృతము. సం. వి. అ న 1 ఆవుసెయ్యి చూ, శైలము. 2. 2. ఇరాచరము: చూ, వడగల్లు, అం 3. పంచగవ్యములలో నొకటి చూ గవ్యములు.

గోఘ్నాడు సం. వి. ఆ. పుం ఆతిథి చూ, వింసు. 4.

గోచరము. సం వి ఆ పుం 1. ఇంద్రియాధ్యము చూ, విషయము 3. (గోశులు = ఇంద్రియములు. అవి వీరియందు సంచరించును), 2 విషయము పంచభూతములు — రూప, రస, గంధ, స్పర్శ, శబ్దములు చూ, హృషీకము, మ. 6. పసులదొడ్డి చూ, సదనము. 1. విణ 4. కవచబడినది చూ, దృష్ట్యము 2.

గోచరించు. సం. ఆ. క్రి చూ, ప్రశ్నోత్తరుగు. గోచారము సం. వి ఆ. పుం. నూర్వాది గ్రహములయొక్క మేపాదిరాసుల సంచారము.

గోచారఫలము పా “ష్టో. జన్మే రసాదుద్రా సువర్ణమూర్తి | ర్విసంపదనందా రజితాఖ్య మూర్తిః | త్రివప్రవత్సైవసీతామూర్తి | ర్నజాగ్రవేదేషున లోహమూర్తిం | తా - జన్మ రాశి మొదలు గ్రహపరివేశరాశి 1-6-11 యయిన సువర్ణమూర్తి బహులాభముచేయును 2-5-9 లు రజితమూర్తి శుభము నిచ్చును 3-7-10 లు తామ్రమూర్తి కొంచెము కష్టములేయును 8 12-4 లు లోహమూర్తి బహుకష్టములు గలిగించును

గోజ సం వి. ఆ (స్త్రీ) చూ, గోలోమిక * గోజలము సం వి ఆ న చూ, గోమాత్రము గోబాగరికము. సం. వి ఆ న, 1. మంగళము చూ, శుభము. 1, 2 చూ, వాచుడు (రూ - గోబాగరికము) *

గోబాగరికము సం. వి ఆ న — వై — గోజివ్యా. సం వి. ఆ (స్త్రీ). 1 ఎద్దువాలక బెండ * చూ, దాగ్విక, 2. అఘోవుష్పి * చూ, బరివెంక

గోజివ్యోక సం. వి ఆ (స్త్రీ) చూ, గోజివ్యా 1 గోజింగి. వై వి = కట్టిక * చూ, రూ - గోజింగి.

గోజింగి. వై. వి. = చూ, గోజింగి.

గోటదొడ్డుచూకాము. జే వి బ చూ, బాలక్రీడ. గోటమీటుట జా. నిర్మత్కముగాఁజేయుట.

గోటాపన వై. వి 1. = గరుత్సర్గ పక్షియూఁకః చూ, తెక్క. 1. 2. ఎసకము చూ, విజృంభణము.

గోటికాయ. వా. వై వి. = గులి చూ, బాలక్రీడ (గోటిక్కాయ అనియు)

గోటినాటులు. ద్వ. వి. బ. చూ, శఖతము గోటి నెలవంకలు ద్వ. వి బ — వై —

గోటికాపలు. ద్వ. వి. బ — వై — గోడ. వై వి = కుడ్యము (ఇటుకగోడ - మట్టిగోడ) చూ, మఱుగుగోడ.

గోడకాలు. ద్వ. వి. కోరడి. చూ, కరగోడ. గోడగించు జే ఆ క్రి. 1 మాటాడు. పా 1, ఆ 47 చూ, వచించు, 2. మోయు చూ, శబ్దించు, స క్రి. 8 చూ, తిరస్కరించు.

గోడగించు జే ఆ క్రి. 1 మాటాడు. పా 1, ఆ 47 చూ, వచించు, 2. మోయు చూ, శబ్దించు, స క్రి. 8 చూ, తిరస్కరించు.

గోడచేప్ప ద్వ. వి. చూ, మూర్ఖుడు. గోడదొలుగుపోడ ద్వ. వి ఎలుక చూ, మూషికము.

గోడపురుగు ద్వ. వి 1. నల్లి చూ, మత్కుణము; వా. వి 2 లేలు: చూ, వృశ్చికము, 3. చూ, బల్లి.

గోడము జే వి చూ, రూ - గుడెము.

గోడలయందు చిత్తుముల వాగ్విముట. ఆం శోభనము తెనివిదింటిలో నొకటి చూ, శోభనములు

గోడవాడము జే వి జేగడము ఆం పదా. సర 118 చూ, యుద్ధము.

గోడా వై వి = ఘోటక. మంగుఱ్ఱము చూ, చాయము.

గోడాడు. జే. ఆ. క్రి. (గోడు + అడు) దుఃఖించు చూ, సుక్తు. 5

గోడి జే. విణ. 1. అఁగుడు, 2. చూ, వంకర.

- 1 కశ్యప = 1. కశ్యప (కాశ్యప). — ప్రవర. —
  - (ఎ) కాశ్యప, ఆవత్యార, వైధ్యుని,
  - (బి) కాశ్యప, అసిత, దైవల (దేవల),
  - (సి) కాశ్యప, ఆవత్యార, అసిత.
- 2. శాండిల్య (శండిల). — పృ. — (ఎ) దేవల (దైవల), అసిత, (బి) కాశ్యప, దేవల (దైవల), అసిత, (సి) కాశ్యప, అసిత, దేవల (దైవల), (డి) కాశ్యప, ఆవత్యార, వైధ్యుని, రే (ఫ) భ, రై (ఫ) భ, శండిల, శాండిల్య, (ఇ) శాండిల, అసిత, దైవల (దేవల), [వైధ్యుని,
- 8. నిధుని. — పృ. — కాశ్యప, ఆవత్యార,
- 4 రేఫ. — పృ. — కాశ్యప, ఆవత్యార, రైభ్య (రే (ఫ) భ, రై (ఫ) భ),
- 2 అత్రి = 1 అత్రియ. — ప్ర. — (ఎ) అత్రియ, ఆర్చనాన, శ్యావాస్య, (బి) ఆత్రియ, ఆర్చనాన, శ్యావాస్య, ధనంజయ, కాసేన, వసుభాతసుమంజల, వామనకులజ, ఏకాదశాత్రియమున్ను కలదు.
- 2. గవిష్ఠిర — పృ. — ఆత్రియ, గావిష్ఠిర, పార్వాతిభ.
- 8. ఆంగీరస = (ఇది ఆంగీరస(అ గోత్రము) గణము, ఆంగీరస (అ భారద్వాజ) గణము అని ద్వివిధము) ఆంగీరస(అ. గోత్రము) గణము. —
  - 1 గోత్రము — పృ. — ఆంగీరస, ఆయాస్య, గోత్రము,
  - 2 ఉతచభ్య — ప్ర. — ఆంగీరస, ఔతచాభ్య, గోత్రము, [గణ్య, గోత్రము,
  - 8 రహూగణ — పృ. — ఆంగీరస, రాహూ
  - 4. సోమరాజక. — పృ. — ఆంగీరస, సోమ్య రాజ, గోత్రము, [గోత్రము,
  - 5 వామదేవ. — పృ. — ఆంగీరస, వామదేవ్య,
  - 6. బృహదుక్త — పృ. — ఆంగీరస, బార్హదుక్త, గోత్రము;
  - 7. ఋత. — పృ. — ఆంగీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ, వాందవ, మాతవచిస;
  - 8. కక్షీవత్తు. — పృ. — ఆంగీరస, ఔచభ్య, గోత్రము, ఔజిజ, కాక్షీవత్తు,

- 9 దీర్ఘతమ. — పృ. — ఆంగీరస, ఔచభ్య, దీర్ఘతమ;
- 10 పృషదశ్య. — పృ. — ఆంగీరస, పార్ (దశ్య) తస్య, వైయావ (లేక) అ (అ) ప్లావంష్ట్ర, పార్ (దశ్య) తస్య, వైయా (ప) ప్య,
- 11 రధీతర. — పృ. — (ఎ) ఆంగీరస, వైయాస్య, పార్ (దశ్య) తస్య; (బి) అ (అ) ప్లావంష్ట్ర, వైయాస్య (ప), పార్ (దశ్య) తస్య, ఆంగీరస (అ భారద్వాజ) గణము. —
- 12 భరద్వాజ (భారద్వాజ). — పృ. — ఆంగీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ,
- 18 అగ్నిశేఖ్య. — వై. — [హద్దల,
- 14. హద్దల్య — పృ. — ఆంగీరస, భారక్ష్వత్య,
- 15 శ (మ) రచుర్ణ. — పృ. — (ఎ) ఆంగీరస, పౌరుకుత్పిన్య, తృ (తృ) సదస్య, (బి) ఆంగీరస, విష్ణువర్ణ, పౌరుకుత్పిన్య;
- 16 నితుండిల. — పృ. — ఆంగీరస, పౌరుకుత్పిన్య, తృ (తృ) సదస్య,
- 17. విష్ణువర్ణ. — వై. —
- 18. పౌరుకుత్పి. — వై. —
- 19 గాశ్యేయ (గర్ణ) — ప్ర. — (ఎ) ఆంగీరస, గార్ణ్య, శై (స్య) ప్య, (బి) ఆంగీరస, బార్హస్పత్య, గార్ణ్య, (సి) భారద్వాజ, గార్ణ్య, చ్యవ, (డి) ఆంగీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ, గార్ణ్య, శై (స్య) ప్య (లేక) ఆంగీరస, శై (స్య) ప్య, గార్ణ్య,
- 20 హరిత — పృ. — హరిత, అంబరీష, యావ వాస్య (లేక) మాంధాత్య, అంబరీష, యావవాస్య,
- 21. పింగ. — వై. —
- 22. శంఖ. — వై. —
- 28. దగ్ధ — వై. —
- 24. శ్రామగవ. — వై. —
- 25 కుత్ప. — వై. —, ఆంగీరస, మాంధాత, కుత్ప (అనియు వాడుక)
- 26 హరిత. — పృ. — ఆంగీరస, అంబరీష, యావవాస్య,

- 27 కణ్ణు -పి) - అంగీరస, అబామివ్వా, కాణ్ణు (తేక) అంగీరస, ఘోర, కాణ్ణు,
- 28. కపి -పి) - (ఎ) అంగీరస, ఉరుక్షయ (ఆరయ, ఔబుక్షయ), ఆమహైవ (ఆమహీయవ), (బి) అంగీరస, ఆమహైవ (ఆమహీయవ), ఉరుక్షయ (ఆరయ, ఔబుక్షయ),
- 29 స్వతంత్రీకపి -పి) - (ఎ) అంగీరస, స్వతంత్రీకపి, ఆమహైయ (ఆమహీయవ), (బి) అంగీరస, ఆమహైవ (ఆమహీయవ), ఉరుక్షయ (ఆరయ, ఔబుక్షయ),
- 30. శాంకైశర -పి) - అంగీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ, కాత్య, ఆత్మీల (తేక) భారద్వాజ, కాత్య, ఆత్మీల
- 31. సంకృతి. -పి) - అంగీరస, నౌవీత, సాంకృత్య (తేక) శాక్త్య, నౌవీత, సాంకృత్య
- 32 పూతిమావ —పై—
- 33. తండి —పై—
- 34. శంబు —పై—
- 35. శైవగవ —పై—
- 4. కాశిక (విశ్వామిత్ర) = 1 కాశిక. -పి) - వైశ్వామిత్ర, అఘమర్షణ, కాశిక,
- 2 అఘమర్షణ —పై—
- 3. శ్రామత -పి) - వైశ్వామిత్ర, వైవశ్రీవ, వైవశం,
- 4 కామకాయన —పై—
- 5 లాహిత. -పి) - వైశ్వామిత్ర, అప్తక,
- 6 అప్తక -పి) - వైశ్వామిత్ర, మాఘచ్చంద, అప్తక,
- 7. నేవరాజ. -పి) - వైశ్వామిత్ర, దేవరాజ (నేవరాత-వైవరాత), ఔద (న) (ర) ల,
- 8. చికిత -పి) - (ఎ) —పై—, (బి) నేవరాజ, ఔదర, వైశ్వామిత్ర
- 9 గాలన -పి) - వైశ్వామిత్ర, దేవరాజ, ఔద (న) (ర) ల,
- 10. కాల —పై—
- 1. బవ. —పై—

- 12 మనుతంతు. —పై—
- 18 దుశిక —పై—
- 14. కిత —పై—
- 15 ధనంజయ —పై— [అబ్బ,
- 16 అబ. -ప్ర - వైశ్వామిత్ర, మాఘచ్చంద,
- 17 రోహిణి -పి) - వైశ్వామిత్ర, మాఘచ్చంద, రాహిణి, [పారన,
- 18 పూణ -పి) - వైశ్వామిత్ర, వైవరాత,
- 19 వారిభాయంత —పై—
- 20 కత -పి) - వైశ్వామిత్ర, కాత్య, అక్షీల,
- 21. వేణు -ప్ర - వైశ్వామిత్ర, గాధిన, చైణ,
- 22 వేణు. -పి) - వైశ్వామిత్ర, గాధిన, చైణ (వేను), [కాయన, కోశిక,
- 23 శాలంకాయన. -పి) - వైశ్వామిత్ర, శాల
- 24 శాలాక్ష. —పై—
- 25 లాహితాక్ష —పై—
- 26 లాహితశబ్దము —పై—
- 5 వశిష్ఠ -1 శాండిన్య (కుండిన) -ప్ర - వాశిష్ఠ, మైత్రావరణ, కౌండిన్య, 2 పరాశర, -పి) వాశిష్ఠ, శాక్త్య, పారాశర్య,
- 3 వశిష్ఠ -పి) - (ఎ) వాశిష్ఠ, (బి) వశిష్ఠ, వింద్రప్రసుద, ఇంద్రప్రసుద) ఆభరద్వసు,
- 4 ఉపసుమ్య -సి) - వశిష్ఠ, ఆభరద్వసు, ఇంద్రప్రసుద (వింద్రప్రసుద),
- 6 భృగు = 1. బాచుదగ్నితల్పి -పి) - భార్గవ, చ్యావన, అప్పువాన, ఔర్వ, బాచుద (గృహి) గి.
- 2. వీవత్స —పై—
- 3 బాచుదగ్ని పి) - భార్గవ, చ్యావన, అప్పువాన, ఆర్షి వేణ, ఆనూపేత;
- 4 బిద -పి) - భార్గవ, చ్యావన, అప్పువాన, ఔర్వ, వైద, [సావేత,
- 5 యాస్క. -ప్ర- భార్గవ, వైవహన్య,
- 6. వాఘాల (వాఘాల) —పై—
- 7. మాన. —పై—
- 8. మాక. —పై—
- 9. శార్కరాక్ష. —పై—

- 10. సార్వస్తి. —వై.—
  - 11. సావర్ణికాలంకాయన —వై.—
  - 12. తైమిని —వై.—
  - 13. దేవంత్యాయున. —వై.—
  - 14. శైత్య -ప్ర.-భార్గవ, వైస, పార్శ, ధర్మ,
  - 15. మిత్రీయున -ప్ర) - వాఙ్మ్యశ్శ్య;
  - 16 కునక -ప్ర) - గార్త్వమద (గృత్వమద) (లేక) భార్గవ, శానమోత్ర, గార్త్వమద, (గృత్వమద),
  - 7. ఆగస్తీ=ఆగస్త్య -ప్ర) - ఆగస్త్య, దార్శ్య మ్యత, ఇభ్రవనాచా (లేక) ఆగస్త్య, దార్శ్య మ్యత, సోమచావః. (ఇత్యాది)
- సగోత్రీకస్యల వివాహమాదరోదను సంక యమీ ప్రవలవలసం దెలియగలదు. ఇందలి ప్రతిగోత్రీసామముతుదను సకారముచ చేర్చి యుచ్చరింపవలెను) చూ, ప్రవరిము
- గోత్రీములు పా బ చూ, గోత్రీము 18.
- గోత్రీండు సం. వి ఆ. పుం. 1. గోవులఁ గాచువాఁడు చూ, మహాశూద్రుఁడు, 2 ఎఱుగఁడగిన వొం. చూ, ముగ్ధిమ్యే 1, 8 స్పృశుఁడు చూ, రాజ 1
- గోద సం. వి ఆ. స్త్రీ. 1 రూ-గోదావరి: చూ, నది; 2 విఘ్నచిత్తుని కూఁతురు. గోదా దేవి చూ, పుత్రిక 1, 8 చూ, మెదడు, 3 వ. (1) ఎద్దు చూ, వృషభము 1
- గోదంతము. సం. వి. ఆ. న. చూ, హరిదళము గోదధి అం పంచగవ్యములలో నొకటి చూ. గవ్యములు
- గోదము వై. వి = గోధ. గోద చూ, మెదడు గోదానము అం 1 పాదశికగ్నములలో నొకటి చూ, కర్మములు. 2 దశదానములలో నొకటి చూ, దానములు, 3 మహాదానములు పదునాటింటిలో నొకటి చూ, మహాదానములు. [లాంగలము. 1
- గోదారణము సం. వి. ఆ. న. నాఁగలి చూ, గోదారి దే. వి. వైస్వ కాంచిన మడ్డి చూ, తైలము. (వైశ్రుత మని కొందఱు.)

గోదావరి. సం. వి ఈ. స్త్రీ. 1. గోల, గోదా వరినది చూ, నది (కృష్ణవేణి-గోదావరి- సరయువు మొదలగునవి సరితృలనఁబడును.) వా. వి. 2= చూ, గోదారి

గోదావల్లి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. చూ, పుల్ల బచ్చిలి*.

గోదుగద సం. వి ఆ. స్త్రీ. చణికమును గడ్డిక: చూ, తృణము 1

గోదు వా. చూ, తుమ్మటిగురు

గోదుమ వై. వి = గోధము. 1. గోధుమసస్యము చూ, సస్యము. 1. విబ బ 2. గోధములను ధాన్యము చూ, దాన్యము (మధుమాత్ర వ్యాధికి గోసుమఅన్నము మంచిది. ఇది మాత్రీమందలి చక్కెరను తగ్గించును.)

గోదుమపూసలు ద్వ. వి. బ. స్త్రీ. మెదనగ. చూ, భూసణము. 2.

గోదుమలు. అం నవధాన్యములలో నొకటి చూ, ధాన్యములు. (చూ, గోదుమ.)

గోదుమాము సం. వి. ఆ. న. గోపాలర క్రీడ చూ, విలాసము 1.

గోదోహము. అం గహినతానములు ఏడింటిలో నొకటి చూ, గహినతానములు (చూ, కూట తా. ములు.)

గోద్దాలము సం. వి. ఆ. పుం 1 మాఘమాసము: చూ, మాసము. 1. 2 బాల్యము చూ, శైశవము 2

గోద్ర)నము సం. వి ఆ. పుం. చూ, గోమా త్రీము

గోధ సం. వి ఆ. స్త్రీ. 1. ఉడుము చూ, తేలుమేపరి, ఆ. స్త్రీ, ఆ. న. 2 వింటిసారి దెబ్బతిగులపండఁ జేర్చినగట్టిన ఉడుముతోలు (ముంజేర్చిన ఫిట్టుకొని యుండునది) చూ, వైండు

గోధనము సం. వి ఆ. న. 1. గోకులము చూ, దేనువు. 2 ఆవులకొలూరము చూ, సదశము. 1, పుం 3 క్షులాలాగ్రబాణము. చూ, బాణము 1.

గోధాపది సం. వి. ఈ. శ్రీ: చూ, మాంస
పాచి *

గోధాపది. సం. వి. ఈ. శ్రీ చూ, సోమలత*

గోధాస్కంధము. సం. వి. ఆ. పుం. చంద్ర*
చూ, వెలిచంద్ర.

గోధి. సం. వి. ఇ. పుం. 1. నోసలు చూ,
లలాటము, 2. ఉడుము చూ, తేలుమేపరి.

గోధిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. రూ- గుధిక.

1. ఉడుము చూ, తేలుమేపరి, 2 నీరు
దుము: చూ, తేలుమేపరి.

గోధునుండు. సం. వి. హే పుం గొల్ల: చూ,
మహాకూడుర్చిండు

గోధూమము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 =గోదుమ
గోదుమలను యవలు చూ, ధాన్యము,

2. నారింజ* చూ, శర్కరంకము, అం

8. దర్శలు పదింటిలో నొకటి. చూ, దర్శలు

గోధూమి సం.వి ఈ. శ్రీ: చూ, గోలోమిక*

గోనంది. సం. వి. ఈ. శ్రీ. ఆంధుబెద్దరు చూ,
సారసము

గోనర్దము. సం. వి. ఆ. న. 1 కయివడిముస్తై*
చూ, ముస్తకము, 2. ముక్కవైపు కంటి

మూల: చూ, నేత్రము 1, పుం. 8 బెద్దరు

చూ, సారసము, 4 వే.ప.చూ, మత్స్యము 1,

5. పాము చూ, సర్పము.

గోనర్దీయము. ఆం చూ, కానుము 8

గోనర్దీయుండు. సం. వి. ఆ. పుం. పతింజలి
చూ, ముసి. 1.

గోనర్దుండు. సం. వి. ఆ. పుం. గురుదోహము
శేయువాండు.

గోనసము. సం. వి. ఆ. పుం 1 రూ-గోనా
సము కొండచిలుక చూ, సర్పము, 2 రూ-

గోనాసము. కైక్రొంతమణి చూ, రత్న

ము. 1; 8. చాలము చూ, మాంసము,

శుంభము: చూ, వహ్నిశిఖము. 1.

గోననుండు. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, హీనుండు
గోనానుండు. సం. వి. ఆ. పుం. ఎద్దు చూ,

వృషభము 1.

గోనాసము చూ, రూ-గోనసము. 1-2

గోనివృందము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, గోనూ
త్రము

గోనియ కై వి.=గోణికా. రూ-గోనఅడ్డముగా

నకుమఁ గుట్టుపోసి ధాన్యమునించి యెద్దు

మీదచేసెడు జీవుపనార పట్టలసంచి: చూ

సంచి

గోను కే. వి చూ, రూ-గోంగు *

గోనె కై వి.=గోణికి చూ, రూ-గోనియ

గోనెకైద్దు ద్వవి ధాన్యవ్యాదులుగల గోనెలు

మోయుయెద్దు చూ, వృషభము 1

గోనెపణము ద్వ వి (పురితోనేసి పట్టాలు

కుట్టి పఱచుకొనునది) పటకాలుగలగుడ్డ చూ,

వస్త్రము

గోనెసంచి ద్వ వి చూ, గోనియ (వాడుక)

గోపకంటకము సం. వి ఆ పుం కౌనరేంగు*

చూ, రేంగు. 1

గోపఘాంట సం. వి ఆ. శ్రీ చూ, శమి*.

గోపతి సం. వి ఇ. పుం 1 ఆబోతు చూ,

వృషభము 1, 2 చూ, వేలుపుత్రేండు,

8. తేండు చూ. రాజు. 1, 4 చూ, శివుఁ

డు, 5 చూ, నూర్ముండు, 6 చూ, చండుఁ

డు, 7 వెన్నుండు చూ, విష్ణువు. 1, 8 చేం

దమాను చూ, హిమాంశువు, 9. నలువ చూ,

బ్రహ్మా 1, 10 నిష్క చూ, వహ్ని. 1.

గోపసము సం. వి ఆ. న. 1 చూ, దాచుట,

2 కాపాడుట చూ, రక్షణము

గోపభద్ర సం. వి ఆ. శ్రీ. కాశ్మీరికి* చూ,

మహాఫలము.

గోపభద్రిక సం. వి ఆ. శ్రీ —వై.—

గోపము. సం. వి ఆ. పుం. రూ-గోసము చూ,
బోళము,

గోపవస్తు. సం. వి. ఈ శ్రీ. చూ, శారిబ* గోపవల్లి. సం. వి ఈ శ్రీ. 1 —వై— ;

2. చూ, స్రవ*

గోపాణి. సం. వి. ఇ పుం చూ, వేలుపుత్రేడు గోపానసి. సం. వి. ఈ శ్రీ = గోపూ (ఇంటి కిప్పువైన వాసికవలెనుండునది) చూ, వెలిసె. గోపాయితము సం విణ చూ, రక్షితము

గోపాలకర్కటి. సం వి ఈ శ్రీ. చూ, బుడమ*.

గోపాలవండు సం వి ఆ. పుం. 1 చూ శివుఁ డు. 2. శ్రీకృష్ణుండు చూ, విష్ణువు. 1.

గోపాలి. సం. వి ఈ శ్రీ. 1 చూ, బుడమ*, 2 గొల్లది చూ, మహాశూద్రీ

గోపాలిక సం వి ఆ. శ్రీ. 1 గోపాలునిభార్య. చూ, భార్య. 2 ఒకానొకపురుగు చూ పురుగు.

గోపాలుండు. సం వి ఆ పుం 1 = గొల్ల చూ, మహాశూద్రుండు, 2. భూపతి చూ, రాజు 1, 8 శ్రీకృష్ణుండు చూ, విష్ణువు 1; 4 చూ, వేలుపుత్రేండు.

గోపి సం వి. ఈ శ్రీ. 1 = గొల్లది చూ, మహా శూద్రీ, 2 మామెన* చూ, శారిబ, 8. నల్ల సుగంధిపాల* చూ, శారిబ, 4 బదరి* చూ, రేగు

గోపిక. సం వి ఆ శ్రీ. = గొల్లది చూ, మహా శూద్రీ

గోపిచందనము. సం వి. ఆ. న ఒకరకము సుద్ద మన్ను చూ, రూ-గోపీచందనము.

గోపిత. సం వి. ఆ. శ్రీ. చూ, అనాస*. గోపీచందనము సం. వి. ఆ న, రూ-గోపిచంద నము చూ, భూమి 1

గోపీరము. సం వి ఆ. పుం చూ, వేగుజాయు.

గోపీభము సం. వి. ఆ పుం 1. నీటిదొస చూ' నిపానము, 2. కొవలి చూ, రక్షణము

గోపీద్దము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. —వై— ; 2. నూతిదగ్గఱనుండునీళ్లగాడి; చూ, నిపానము.

గోపు. జే వి. ఆకతాయ చూ, వ్యాధుండు. 2.

గోపుండు సం వి. ఆ. పుం. 1. రూ-గోపాల కుండు* చూ, మహాశూద్రుండు, 2. నృపుండు చూ, రాజు. 1, 8 వెక్కుగ్రామముల కధి కారండు చూ, రక్షకుండు 4 గోవుల కధి పతి. గోమంతుండు, గోమి, గోమీనుండు, గోస్వామి, 5 మగండు చూ, భర్త. 1, 6 మేలుచేయువాడు చూ, శుభంకరుండు

గోపుచ్చవ్యాయము. పా. మొదలలావుగానుండి క్రమముగా సన్నముగానుండురీతి

గోపుచ్చము సం వి. ఆ పుం. 1. కోతి చూ, వానరము. పుం, న 2 నలుబదిపేటలుగల హారము చూ, భూవణము 2; ఆం 8 బాణాగ్రములు పదింటిలో నొకటి చూ, బాణాగ్రములు, 4 తాళాధ్యాయపరికరణ మునందలియతిప్రాణములు ఆఠింటిలోనొకటి చూ, యతిప్రాణములు, (చూ, తాళము 2); యతులుమూడింటిలోనొకటి చూ, యతులు, వా. 6. ఆవుతోడ

గోపుటుము సం వి. ఆ న శివునియొక్కయు వృషభముయొక్కయు మంటపము చూ, సదనము 1

గోపురబంధము అం. శబ్దాలంకారములలోనొకటి. చూ, శబ్దాలంకారములు (చూ, అలంకారము. 8)

గోపురము సం వి ఆ. న. 1 గవము, పురదాస్ రము, వెద్దవాకిలి* చూ, సదనము 1, 2 గృ హద్యారము, వాకిలి; చూ, సదనము 1, 8 తుంగముపై* చూ, ముస్తకము; 4 విష్ణువు పేడ చూ, సదనము. 1. "గాలిగోపురము"

గోపురాంశ పా ఏగ్రహంబునకైనను షాడశ పర్వచేయఁగా నాలుగువర్ణంబులు స్వవర్ణంబులు వచ్చెనేని గోపురాంశమును.

గోపురీవము సం. వి అ న ఆవుపేడ: చూ, పిడక.

గోపేంద్రుగిడు. సం వి. అ. పుం. వెన్నుండూ చూ, విష్ణువు 1

గోపేనుడు. సం. వి. అ. పుం శాక్యమునిచూ, బుద్ధుడు. 1.

గోప్త. సం విణ ఋ చూ, రక్షకుడు.

గోప్యకుడు సం. వి అ పుం బంటు చూ, సేవకుడు

గోప్యము. సం. విణ రక్షింపడగినది చూ, రక్షితవ్యము.

గోప్యార్థగోపనము అం. చూ, ఇతివృత్తవిస్తరము.

గోప్యుడు. సం. వి అ పుం. 1 చూ, గోప్యకుడు, విణ. 2 కావడగినవాడు

గోబలీవర్ణస్యాము. పా. గోశబ్దమునను ఆవులు ఎద్దులుకూడ నర్థము. బలీవర్ణబ్దమున కెద్దులర్థము గో బలీవర్ణమునపుడు బలీవర్ణశబ్దము స్పందించువలన గోశబ్దమున కావులే యర్థము చెప్పవలయునను విధము

గోభండీరము. సం వి. అ పుం. చూ, లెళ్లగువ్య (గుర్ణికింగ అని వాడుక)

గోమంతము సం వి త్ పుం అకారాంతము (అని కొందఱు). గోమంతపర్వతము, చూ, పర్వతము.

గోమంతుడు సం. వి. త్ పుం అకారాంతము (అనికొందఱు) చూ, గోపుడు. 4.

గోమక్షిక సం వి ఆ శ్రీ అడవియూరగ చూ, మక్షిక.

గోమతి సం వి ఈ శ్రీ. 1 వాసి(క)ష్ఠి. గోమతి యనునది చూ, నది, 2 చూ, గోరోచన

గోమతివాలంఠ బ్రాహ్మణులు. పా. గౌతముడను ఋషినిబట్టి వీరికీపేరు గల్గినది. వీరు యజుర్వేదము. చూ, బ్రాహ్మణులు.

గోమము సం. వి అ న చండపము: చూ, సదనము. 1

గోమయచ్చత్రిము సం. వి. అ. న: చూ: పుట్ట గొడుగు*.

గోమయచ్చత్రిక. సం వి ఆ శ్రీ. —పై.— గోమయపాయసీయ వ్యాయము పా. పేడపర మాస్మగునా యనురీతి (పేడపాలు రెండును గోవుచేమామునుండి చచ్చుటచే సమానము అని చేయుచుర్వాదము.)

గోమయప్రియము సం. వి అ న భూత్పణము* చూ, త్పిణము 1.

గోమయము సం వి అ పుం. న 1 ఆవుపేడ చూ, పిడక, 2 పేడ చూ, పిడక, అం 3 పంచగన్ధములలో నొకటి చూ, గవ్యములు గోమయోద్యమము సం వి. అ పుం చూ, తేల*.

గోమాయువు సం వి. ఈ పుం నక్కి (గోవులను బోదోలునది): చూ, సృగాలము.

గోమారి. మి వి (గోవు + మారి) చూ, పిణుఁజి గోమి సం వి నో పుం 1 చూ, గోపుడు. 4'

2 చూ, వానము. 3 చూ, సృగాలము, 4 కప్ప చూ, మండూకము 1. విణ

5 బుద్ధభిక్షుక క్రమ్యుడు చూ, బుద్ధుడు. 1. 6 చూ, గోపుడు 4

గోమించు దే న క్రి గోమచేయు గోమితము సం వి అ న కోసు చూ, పరువు 2.

గోమిని సం వి ఈ శ్రీ దుర్గ చూ, పార్వతి 1

గోమీనము సం. వి అ పుం గోమీనమున చేప చూ, మత్స్యము. 1

గోమీనండు సం వి ఆ పుం చూ, గోమంతుండు. గోము. దే వి. 1. శ్రీమమెయగనీతనము చూ, సుమారము, 2. లేత చూ, సౌమ్యార్థము 1.

గోముఖబ్రాహ్మణులు పా. వీరిని గోశకబ్రాహ్మణులనినైతచందురు తల్లిమాత్రమువిధంతువు చూ, బ్రాహ్మణులు.

గోముఖము సం. వి. అ. న 1 ఇల్లుఅలకుట
 చూ, మెత్తు 1, 2. కొంకరవంకరగా కట్టిన
 యిల్లు చూ, సదనము. 1. 3 పూరకమను
 వాద్యము, వాయింపుకుండ (అనికొందలు)
 చూ, వీణె, పుం 4 మొసలి, కాలుమొసలి
 (అనికొందలు) చూ మత్స్యము. 1, వా. 5
 ఆవు మొగము

గోముఖవ్యాఘ్రస్యాయము సా. ఆవు మొగము
 గల పులివిం జూచి, ఆనవ నూచాతో నితర
 జంతువులందగ్గఱపరాఁగా వానిని మ్రింగి వేయు
 ననురీతి.

గోముఖాసనము. అం ఆననములుచున్నదింటిలో
 నొకటి చూ, ఆననములు.

గోముఖుఁడు సం. వి అ పుం నలువ చూ,
 బ్రహ్మ 1.

గోమూత్రిము సం వి. అ. న 1. ఆవుఉచ్చి
 చూ మూత్రము, అం. 2 పంచగవ్యములలో
 నొకటి చూ, గవ్యములు

గోమూత్రిశిలాజిత్తు సం. వి ఉ న. (పచ్చిగా
 నుండు) గోమూత్రశిలాజిత్తు చూ, సిలాజిత్తు

గోమూత్రి సం. వి వ పుం. ఎఱ్ఱవేఁగిన* చూ,
 సరకము 2.

గోమూత్రిక సం.వి ఆ శ్రీ ఒకరకము గడ్డి*
 చూ, తృణము. 1.

గోమూత్రికము అం పూహాశాస్త్రములోని
 భోగపూహములు అయిదింటిలో నొకటి
 చూ, భోగపూహములు

గోమూత్రికాబంధము. అం శబ్దాలంకారము
 లలో నొకటి చూ, శబ్దాలంకారములు,
 (చూ, హేతువు 2, అలంకారము 3)

గోమేదకము. సం వి అ. పుం గోమేదకమణి
 చూ, రత్నము. 1.

గోమేదము. సం. వి. ఆ న —పై.—
 గోమేదికము వై. వి=గోమేదికము.—పై.—

గోమేధము సం వి అ. పుం 1 చూ, రూ-
 గోమేదము, 2 కొండ చూ, పర్వతము;
 3 జన్నము చూ, యజ్ఞము.

గోమేధసన్నిభము సం. వి. అ. పుం. పాల
 తాయి చూ, రాం

గోమేధికము సం వి అ. న 1=గోమేదికము.
 సుపునన్నెగల రత్నము నవరత్నములలో
 నొకటి చూ, రత్నములు, చూ, రత్నము 1,
 2 ఆకుపత్రికము * చూ, రోమశము,
 3 విషభేదము చూ, విసము 1

గోయి. వై. వి=గ ర్తవ్. రూ-గోయ్యి చూ,
 రంధ్రము 1

గోయుజ సం వి, ఆ శ్రీ శండుకోనులు
 చూ, పువు 2

గోర వై వి. 1 = గోరంకువు చూ, రూ-
 గారంకి, 2. అరటిపువ్వు లోపలనుండెడి
 యొకానొక వస్తువు చూ, గోరు.

గోరంక. వై వి = చూ, రూ-గోరంకి

గోరంకి వై వి = —పై.—

గోరంకువు సం వి ఉ పుం 1 = గోరంకి-
 గోరంక-గోరి చూ, శారిక. 1, 2 బట్ట
 గట్టినవాఁడు చూ. దిగంబరఁడు, 3 చూ,
 బట్టువాఁడు 4 బామీనుదారు చూ, లగ్న
 కుఁడు

గోరంత. వా వి మ్మిలికొంచెము. "గోరంతలు
 కొండంతలుగాఁ జేసెను." చూ, స్వల్పము.
 (చూ, కాంత (1))

గోరఁక వై వి=గోరంకు చూ, రూ-గోరంకి.

గోరఁక వై వి. = —పై—

గోరఁట. వై. వి. చూ, మహాసహ * (దీని ఆకు
 నిమ్మపండ్ల రసముతో నూతీ ఆరికాళ్లకు
 కట్టిన మంటలత్తన్నును. దీనిక సూయాము పుండ్లు
 మాన్యును.)

గోరంబావునదిగొడ్డంటునఱుట. లో ఉదా -
“మనకప్పుడు గోరంబోవుపని గొడ్డంటందిర్ప
వలసినప్పుడు ” (నీతిచంది)క-మిత్రీ భేదము)
గోరకలి. వా వి. గోప్పచిక్క, అతిగాయణము.

గోరక్ష. సం వి. ఆ స్త్రీ 1 నాంజీ * చూ.
శర్కరాంకము; 2. పనులకాచుట, 8 కం
దానుగం * చూ, నాదాలాబువు

గోరక్షకము అం బాతులు పడునెనిమిదింటిలో
నొకటి చూ, బాతులు

గోరక్షకుడు. సం వి ఆ పుం 1 కైశ్యస్త్రీకిని
కుత్రియునికిని బుట్టిన గొల్లవాడు చూ,
మామిష్యుడు, వా. 2 పనులకాపరి.

గోరక్షతుంబి. సం వి ఈ స్త్రీ: చూ,
గోరక్ష 8

గోరక్షి సం వి ఈ స్త్రీ 1 —వై.—
2 చూ, సర్పదండి *.

గోరక్షుండు సం వి ఆ పుం చూ, గోరక్ష

గోరింత వై వి=ఘోరత్య భయంకరత్యము
చూ, రొంపము. 2

గోరచినము వై వి. = గోరొచిన ఆవుకడుపు
నుండి యెత్తెడి యొకవస్తువు చూ, రోచన

గోరజేము. వై వి = —వై —

గోరడము. దే. వి ఎగతాలి చూ, పరిశాసము

గోరతనము. దే వి దోష్ట్యము: చూ, వ్యర్థికము. 2.

గోరత్నము అం. చేతనరత్నములు తొమ్మిదిం
టిలో నొకటి చూ, చేతనరత్నములు.

గోరఘండు. సం. వి ఆ పుం. బృహస్పతి
గృహము చూ, రాహువు 2

గోరప. దే. వి. గట్టిమోత: చూ, స్వరము. 2

గోరపడు. ద్వ. అ. క్రి, (గోరము + పడు)
చూ, రోతపడు

గోరపన దే. వి. రూ-గోరము-గోను చూ,
నింద. 1.

గోరప్పము. వై. వి.=కురప. చూ, రూ-గోఱపము.

గోరము వై వి=ఘోర 1 భయము, భయంక
రము (ఆవి కొందఱు) చూ, నెఱపు, దే వి.
2. ఆపద. అచ్చ యు. కాం 142: చూ,
వివర్తు, 8. దేహముయొక్క అస్వాస్థ్యము,
4 రోత చూ, నింద 1, విణ. 5. రోత
కలది కళా 7, ఆ 86. చూ, వికృతము. 8

గోరవంక. వై వి = చూ, రూ-గారంకి.

గోరసజము సం. వి ఆ న చేల, చూ,
మజ్జగ

గోరసము సం వి ఆ పుం 1 —వై.—
2 క్షీరము చూ, పాలు 1, 8 దేవదారు
బంకతోఁ జేసిన ధూపద్రావ్యము చూ,
రాజార్జము

గోరాంజిక సం వి ఆ స్త్రీ =గోరంక చూ,
శాఠిక 1

గోరాటక సం. వి ఆ. స్త్రీ = —వై.—

గోరాటి. సం వి ఈ స్త్రీ = —వై —

గోరి దే వి కట్టినసమాధి చూ, సమాధి 1

గోరింక. వై వి = చూ, రూ-గారంకి

గోరించు దే ఆ క్రి 1 ఎగయల శకాం 8,
ఆ 111 చూ, లంఘించు, 2 కైశిలేమీ.
చూ, రేగం

గోరింపు. దే వి 1 ఎగపు చూ, నెగపు,
2 గర్వము చూ, హంకారము

గోరక వై వి = చూ, రూ-గారంకి

గోరు. వై వి 1 = ఖుర చూ, నఖము,
2 = ఖుర తంఠిమీటు ప్రాతినఖము. స్వా 5,
ఆ. 64 చూ, నఖము, 8 చూ, గోర;
విణ 4 అల్పము. “గోరునెచ్చి నీగు ”
చూ, స్వల్పము, అం 5. రంధ్రములు తొమ్మి
దింటిలో నొకటి: చూ, రంధ్రములు.

గోరుగల్లు ద్వ వి (మంగలి గోట్లతి నెడి)
ఇనుపసలాక కళా. 8, ఆ 109 చూ,
నఖోత్పాటుని (రూ-గోరుగొండి-గోర్లాంప)

నోరుగాలము ద్వ. వి చేపలను బట్టుటకు ఉమ్మకమ్మితో వంకరగాఠజీసిన గాలము చూ, వల. 1.

నోరుగొండి. ద్వ. వి రూ- గోర్టొండి: చూ, నోరుగల్లు.

నోరుచిక్కడు. ద్వ. వి చూ, మట్టిక * నోరుచీరణము. ద్వ. వి నోటికల కొనయందు వంపుగల యిలి చూ, వృక్షాదనము. 1.

నోరుమెట్టు. ద్వ. వి. 1 నోరుమెట్టు తేచెడు పుండు చూ, కృణము, 2 బానోక గడ్డ

నోరుమెట్టుపై రోఁకలిపోటు బా ఆపదపైస మఱియొక ఆపద

నోరుతము సం విణ. కోసు చూ, పరవు 2 నోరువడము వై. వి=ఘోరపట చూ, రూ-

నోర్వడము నోరుపిల్లాడు జే స క్రి) 1 పుట్టచెండ్లాడు

రూ నోరుపులాడు-నోర్పిళులాడు నోర్పిల్లాడు, 2. ఎగుంచేము రూ-నోరుపులాడు-నోర్పిళు

లాడు-నోర్పిల్లాడు నోరుపులాడు దే స. క్రి) —వై.—

నోరుమాటులు దే వి బ చూ, భక్త్యము నోరురాజనాలు దే వి బ ఒకరకము వడ్ల

చూ, ధాన్యము నోరువంక వై. వి.= చూ, గొరంకి

నోరువంకలు వై వి. బ = ఖరవకృ రూ- నోర్వంకలు చూ, నఖతుతము ఆం, భా.

ద్వి. 180 నోరువెచ్చే ద్వ. వి. రూ- గోర్వెచ్చే చూ, మంశోష్ణము (చూ, వేడిమి)

నోరేఘకము సం. వి. ఆ పుం. తంశేడు * చూ, హేమపుష్పకము

నోరొత్తు. ద్వ. వి (నోరు + ఒత్తు). కళా. 7, ఆ. 181. చూ, నఖతుతము.

నోర్టొండి ద్వ. వి. చూ, రూ-నోరుగొండి.

నోరోచన. సం. వి ఆ వ్రీ) = గోరోజీసము. చూ, రోచన.

నోరోచము. సం. వి. ఆ. న చూ, హరిదళము. నోరోజీసము వై. వి = గోరోచన. రూ-నోర

జీము-గోఱజీము: చూ, రోచన నోర్వము సం. వి. ఆ. న: చూ, మెదడు.

నోర్వము సం వి ఆ. న. —వై.— నోర్వడము వై. వి=ఘోరపట. రూ- నోరు

పడము 1. కంబలి చూ, నల్లకము, 2. వీనుగు మీఁదఁ బఱచెడి యొఱ్ఱని కంబలి చూ, రల్ల

కము నోర్పిళులాడు. జే స క్రి) చూ, రూ-నోరు

పిల్లాడు. నోర్పిల్లాడు జే. స క్రి). —వై.—

నోర్వంక. వై. వి 1. = చూ, గొరంకి, ఆం. 2 కామశాస్త్రమునందలి రూఠీచతుష్టయము

లోని మతాంతరములదలలి మూఁడవదానిలోని పదునాటింటిలో నొకటి చూ, రూఠీచతు

ష్టయము నోర్వంకలు. వై. వి. = చూ, రూ- నోరు

వంకలు నోర్వెచ్చే ద్వ. వి. చూ, రూ-నోరువెచ్చే.

నోఱజీము వై. వి. = గోరోచన స్వా. 4. ఆ 14 చూ, రోచన.

నోల సం వి. ఆ. వ్రీ) 1 = గోలి. కాఁగు చూ, పాత్రము 6, 2. దుర్తి: చూ, పాత్రలి 1,

3 గోదావరీనది చూ, నది, 4 మణిశిల. చూ, రాయి, దే వి. (1) ఆలి

దారణభగ్ని చూ, స్వరము, 2, (2) రెమ్మ రెమ్మ చూ, కాఘ 1, (8) ఆఁడుది. ఆం,

భా. ద్వి. 104 చూ, వ్రీ) విణ (4) ముద్ద. పండ్రెండేండ్ల పుస్తంతమైన వయసుగలది

(ఆఁడుది) చూ, వ్రీ); (5): చూ, ముద్దఁడు నోలకము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. = గోలము.

రూ-నోలకము కాఁగు చూ, 6 పాత్రము

2 గులి. చూ. గోలీ, 8 పోయినపండ్ల చూ, గోలుడు సుం వి. ఆ పుం చూ, గోలకుడు భాండము. 3, 4. బామిడికము. చూ, సీస గోలగోలు జే వి రూ గోల్లోలు ఏడ్చుటయం కము 1, 5 కంబళి చూ, రల్లకము, 6 ఇం దగు భస్మముకడల చూ, హూకూ ద్రియములుండు తావు, 7. పోకెగల గోలఱింపి దే. ఆ క్రి (పులి) కూయుచూ. చూ, పోక శబ్దించే

గోలకుడు సుం వి ఆ పుం విభవకు అంప గోల. దే ఆవ్య. ఆరంభకాలనిశ్చయార్థమందు మగనియందుఁ బుట్టిన కొడుకు, రూ- గోళ వచ్చు నిపాత. "నాటంగోల" మొ గుడు. చూ, పుక్కుండు గోలెము వై వి=గోలకః చూ రూ-గోలియము

గోలక్షణము. అం. కళలబువివనాలుగింటిలో గోలొకము సుం వి ఆ స క్రికృష్ణనియొక్క- నొకటి చూ. కళలు సాసము

గోలత్తిక. సుం వి. ఆ శ్రీ ఆడుఉవ్వపిట్ట గోలొమి సుం. వి. ఈ శ్రీ తెల్లగజ్జిక చూ, చూ, పిచ్చుక. తృణము 1, 2 చూ మర్లమాతంగికి, 3 వస, నల్లవస (అనికొందలు)*. చూ, విష, 4 చూ, నేలగొలిమిడికి, 5 భూతకేశము* చూ, జూ మాంసి 6 శమిధాన్యము చూ, ధాన్యము.

గోలము సుం వి ఆ. పుం రూ- గోళము గోల్లోలు జే వి చూ, రూ-గోలుగోలు 1 బాలెంతబోలుః చూ, బోళము, 2 మంటి గోవ జే. వి 1 యావనము. స్వా 4, ఆ 88 ఉంటు చూ, పూస, 8 కంటిగుడ్డు చూ, చూ, వయస్సు 1, వై వి. 2=గర లు చూ, నేత్రము. 1, న 4 (నూర్వనందాద్రిదుల) శరభము 1, దే విణ 8 యనోజ్జము. "గోవ పని" చూ హృద్యము, వా 4 పొడవు గోవందని. సుం వి ఈ శ్రీ వా. ప్రసేకణము* బింబము చూ, మండలము 9 గోవందని సుం వి ఈ. శ్రీ. —వై—

గోలాంగులము సుం. వి ఆ. పుం 1 కొండ గోవణము వై వి=కోషీనము చూ, బొట్టుము ముచ్చి. చూ, వానరము, 2. కొంతి చూ, గోవచ్చిన్యాయము. పా ఆవునమ్మినపుడు గూడకు వానరము. వేరేఖరీ సు తేదవరీతి

గోలాసము సుం.వి అ న చూ, పుట్టగొడుగు* గోవమొలత్రాడు. దే. వి మగవారి మొలనూలు. చూ, శృంఖలము.

గోలీ. సుం వి ఈ శ్రీ. ఉడుము చూ, గోవందని సుం వి ఈ. శ్రీ. —వై— గోవర్ధనధరండు. సుం. వి. ఆ. పుం. శ్రీకృష్ణండు. చూ, విషువు 1.

గోలిండు. జే స. క్రి చీముపపోసి వేఁచి గోవణము వై వి=కోషీనము చూ, బొట్టుము చూ, వేఁచు. గోవచ్చిన్యాయము. పా ఆవునమ్మినపుడు గూడకు వేరేఖరీ సు తేదవరీతి

గోలియము వై. వి = గోలకః రూ-గోలెము. గోవమొలత్రాడు. దే. వి మగవారి మొలనూలు. చూ, శృంఖలము.

కాగు చూ, పాత్రము 6 గోవర్ధనధరండు. సుం. వి. ఆ. పుం. శ్రీకృష్ణండు. చూ, విషువు 1.

గోలినాము సుం.వి షా. పుం చూ, మొక్కము*. గోవర్ధనము. సుం.వి ఆ.పుం 1. చూ, సింహము; గోలీ వై. వి = గోలకః గోలీకాయః చూ, 2 చూ, మాతులుంగము*, 3 సారములేని బాలకీర్త. గోవర్ధనము. సుం.వి ఆ. పుం. శ్రీకృష్ణండు. చూ, విషువు 1.

గోలీకాయ. ద్వ. వి. —వై— గోవర్ధనము. సుం.వి ఆ. పుం చూ, గోలినాము* దూపి మొదలగు వస్తువు, 4. గోవర్ధన పర్వ తము చూ, పర్వతము.

(అవులచేత ఆస్వాదింపఁబడునది) గోవళ. సుం.వి ఆ. శ్రీ. గొడ్డావు చూ, ధోనువు

గోలు. జే. వి చూ, పేముబొద్దు.

2 గులి. చూ. గోలీ, 8 పోయినపండ్ల చూ, గోలుడు సుం వి. ఆ పుం చూ, గోలకుడు భాండము. 3, 4. బామిడికము. చూ, సీస గోలగోలు జే వి రూ గోల్లోలు ఏడ్చుటయం కము 1, 5 కంబళి చూ, రల్లకము, 6 ఇం దగు భస్మముకడల చూ, హూకూ ద్రియములుండు తావు, 7. పోకెగల గోలఱింపి దే. ఆ క్రి (పులి) కూయుచూ. చూ, పోక శబ్దించే

గోలకుడు సుం వి ఆ పుం విభవకు అంప గోల. దే ఆవ్య. ఆరంభకాలనిశ్చయార్థమందు మగనియందుఁ బుట్టిన కొడుకు, రూ- గోళ వచ్చు నిపాత. "నాటంగోల" మొ గుడు. చూ, పుక్కుండు గోలెము వై వి=గోలకః చూ రూ-గోలియము

గోలక్షణము. అం. కళలబువివనాలుగింటిలో గోలొకము సుం వి ఆ స క్రికృష్ణనియొక్క- సాసము

గోలత్తిక. సుం వి. ఆ శ్రీ ఆడుఉవ్వపిట్ట గోలొమి సుం. వి. ఈ శ్రీ తెల్లగజ్జిక చూ, చూ, పిచ్చుక. తృణము 1, 2 చూ మర్లమాతంగికి, 3 వస, నల్లవస (అనికొందలు)*. చూ, విష, 4 చూ, నేలగొలిమిడికి, 5 భూతకేశము* చూ, జూ మాంసి 6 శమిధాన్యము చూ, ధాన్యము.

గోలము సుం వి ఆ. పుం రూ- గోళము గోల్లోలు జే వి చూ, రూ-గోలుగోలు 1 బాలెంతబోలుః చూ, బోళము, 2 మంటి గోవ జే. వి 1 యావనము. స్వా 4, ఆ 88 ఉంటు చూ, పూస, 8 కంటిగుడ్డు చూ, చూ, వయస్సు 1, వై వి. 2=గర లు చూ, నేత్రము. 1, న 4 (నూర్వనందాద్రిదుల) శరభము 1, దే విణ 8 యనోజ్జము. "గోవ పని" చూ హృద్యము, వా 4 పొడవు గోవందని. సుం వి ఈ శ్రీ వా. ప్రసేకణము* బింబము చూ, మండలము 9 గోవందని సుం వి ఈ. శ్రీ. —వై—

గోలాంగులము సుం. వి ఆ. పుం 1 కొండ గోవణము వై వి=కోషీనము చూ, బొట్టుము ముచ్చి. చూ, వానరము, 2. కొంతి చూ, గోవచ్చిన్యాయము. పా ఆవునమ్మినపుడు గూడకు వానరము. వేరేఖరీ సు తేదవరీతి

గోలాసము సుం.వి అ న చూ, పుట్టగొడుగు* గోవమొలత్రాడు. దే. వి మగవారి మొలనూలు. చూ, శృంఖలము.

గోలీ. సుం వి ఈ శ్రీ. ఉడుము చూ, గోవందని సుం వి ఈ. శ్రీ. —వై— గోవర్ధనధరండు. సుం. వి. ఆ. పుం. శ్రీకృష్ణండు. చూ, విషువు 1.

గోలిండు. జే స. క్రి చీముపపోసి వేఁచి గోవణము వై వి=కోషీనము చూ, బొట్టుము చూ, వేఁచు. గోవచ్చిన్యాయము. పా ఆవునమ్మినపుడు గూడకు వేరేఖరీ సు తేదవరీతి

గోలియము వై. వి = గోలకః రూ-గోలెము. గోవమొలత్రాడు. దే. వి మగవారి మొలనూలు. చూ, శృంఖలము.

కాగు చూ, పాత్రము 6 గోవర్ధనధరండు. సుం. వి. ఆ. పుం. శ్రీకృష్ణండు. చూ, విషువు 1.

గోలినాము సుం.వి షా. పుం చూ, మొక్కము*. గోవర్ధనము. సుం.వి ఆ.పుం 1. చూ, సింహము; గోలీ వై. వి = గోలకః గోలీకాయః చూ, 2 చూ, మాతులుంగము*, 3 సారములేని బాలకీర్త. గోవర్ధనము. సుం.వి ఆ. పుం. శ్రీకృష్ణండు. చూ, విషువు 1.

గోలీకాయ. ద్వ. వి. —వై— గోవర్ధనము. సుం.వి ఆ. పుం చూ, గోలినాము* దూపి మొదలగు వస్తువు, 4. గోవర్ధన పర్వ తము చూ, పర్వతము.

(అవులచేత ఆస్వాదింపఁబడునది) గోవళ. సుం.వి ఆ. శ్రీ. గొడ్డావు చూ, ధోనువు

గోలు. జే. వి చూ, పేముబొద్దు.

గోవాలము. సం. వి. ఆ పుం. ఆవుయొక్క
 తోడక: ఆడోడక- రూ-ఆవుతోడక.
 గోవావు. దే. వి. (గోవ+ఆవు) సాగువుకాని
 యావు, కరట మా, ధేనువు.
 గోవాళ్లు. దే. వి బ మా. యోవనుడు, స్వా 4,
 ఆ శిరి, 2 ముండలమారి. ఆం, భా ద్వి 116.
 మా, విటుడు
 గోవిందము. సం వి ఆ. పుం. కొండ మా,
 పర్వతము.
 గోవిందములు దే. వి బ. నతివిశేషము. మా,
 నమస్కారము.
 గోవిందములుకొట్టుచే బా ఉత్పాదముతో
 గోవిందస్మరణ చేయుచే "చతుర్విధావోర
 పృథానాభీష్ట మృష్టాస్తంబుల విందువెట్టు
 లనుకొంచు గోవిందములు కొట్టుకొంచు జి
 హ్వాలి చివురించువట్లు భుజించుచు" (ధర్మజ
 రాజనూయము)
 గోవిందుడు. సం వి ఆ పుం 1 క్రీకృష్ణుడు.
 మా, విష్ణువు. 1, 2 ఆలకాంపరి మా,
 మహామాచారిడు, 3 బృహస్పతిగ్రహము
 మా, రామావు. 2, 4 నలువ: మా, బ్రహ్మ 1,
 5 ఇంద్రుడు మా, వేలుపుత్రీడు,
 6 భూపతి మా, రాజ 1, 7 పరమాత్మ
 మా, హంసుడు, 8 మనస్సు మొదలగు
 నిందియముల నడపు ఆంతర్యామి (గోవిందా
 యనమః) మా ఓమ్
 గోవిట్టు. సం వి. వ. (కో) పుం, శ్రీ మా,
 గోమయము
 గోవిలేచనము సం వి ఆ న 1. మా, గోమా
 త్రము, వా 2 ఆవుచేద
 గోవిష్ట. సం. వి. ఆ. శ్రీ మా, గోమయము.
 గోవు సం వి ఓ శ్రీ 1 ఆవు. (దీని ధ్వని
 నాంధ కోదేశము వైచిము) మా, ధేనువు,
 2. కన్ను (పుం, శ్రీ అని కొండలు) మా,

నేత్రము 1, 8. దిక్కు మా, హరిత్తు,
 4. తూపు (పుం, శ్రీ అని కొండలు): మా,
 బాణము. 1, 5. పుడమి మా, భూమి. 1;
 6 వాక్కు మా, శబ్దము. 2, 7. బా
 జలము (పుం, శ్రీ అని కొండలు): మా,
 సలిలము, 8 నలువరాణి మా, సరస్వతి,
 9. కోసుదూరము మా, పగువు. 2, 10. గుఱి:
 మా, లక్ష్యము. 1, 11. చేపు మా, లక్ష
 ణము 8, పుం. 12 (బండిలాగు) ఎద్దు మా,
 వృషభము 1, 13 కిరణము (పుం, శ్రీ అని
 కొండలు) మా, హాయనము 2, 14. నాక
 ము (పుం, శ్రీ అని కొండలు) మా,
 స్వర్ణము, 15. చేందమామ మా, హిమాం
 శువు, 16. వజ్రాయుధము (పుం, శ్రీ అని
 కొండలు) మా, బాణము 1, 17. మా, నూర్వ
 డు, 18 వెండుక (పుం, శ్రీ అని కొండలు):
 మా, వెండుక. 1, 19. జీవుము మా, యజ్ఞము,
 20 ఒక ముని: మా, ముని. 1, 21. అర్థ
 నుడు మా, విజయుడు. 1, శ్రీ, న
 22 తేజస్సు మా, వెలుతురు 1, అం
 28 దానములు పదునాటింటిలో నొకటి:
 మా, దానములు
 గోవృందము సం వి. ఆ. న ఆవులనుండ
 మా, ధేనువు
 గోవృకము సం. వి. ఆ పుం. 1 కోడి మా,
 పుంశా, 2. బేక్రవపిట్ట మా, బటువుగవ్వ.
 గోవృషము. సం. వి. ఆ. పుం ఆంబోతు మా,
 వృషభము 1.
 గోశక్రపిత్తి సం వి తో. న మా, గోమయము.
 గోశాల సం. వి ఆ శ్రీ. ఆవులసాల. రూ-
 గోశాలము మా, సదనము 1
 గోశాలము. సం. వి. ఆ. న —నై.—
 గోశాస్త్రము. పా అర్థచేదములోనిది. ఇది సహ
 దేవ కల్పితగ్రంథము ఇది గోవులవర్ణములు

మట్ల, కుభలక్షణములు, వాని ఫలితాదులు, పశువ్యాధులు, తమపశుమకాషదాదు లెఱింగించున చూ, ఉపవిద్యలు.

గోశీరము. సం వి. అ. స. చారిచంద్రనము చూ, వాసన.

గోశ్యంగము. సం. వి. అ. పుం. తుమ్మి*: చు, విటదిరము

గోశ్యంగోదకవ్యాయము. పా. గోశ్యంగము పండు నీటినిపోసి గాయత్రిచేత మూండు పర్యాయము లభిమంత్రించి ఆయుదకము చేత స్నానమొనర్చుట అను విధము

గోశ్యేణి. సం వి. ఈ. (స్త్రీ). తంగేడు* చూ, హేమపుష్పకము

గోసా వా. వి. రాజీవాసము (గోహాతని యు)

గోవ్యము. సం. వి. అ. న=కొట్టము. రూ-గోవ్యము గోవులపండ్లయండు చోటు చూ, సదనము. 1.

గోవ్యవ్యుడు సం. విణ. తానుండెడు చోటు నుండుకొని పరులను జ్యేష్ఠించువాండు

గోష్ఠి సం వి. ఈ. (స్త్రీ) 1 సభ చూ, సభ 2, 2. రాజసభ చూ, సభ 2, 3 మహారాజసభ. చూ, సభ 2, 4 పరివత్సభ చూ, సభ 2, 5. ఇష్టాగోష్ఠి చూ, సల్లాపము, అం 6. వాటికలు పడునెనిమిదింటిలో నొకటి (1 అంకము. కథపృణయము పురుషపాత్ర 9 లేక 10 స్త్రీలు 5 లేక 6) చూ, వాటికలు.

గోష్ఠీనము. సం వి. పుం. న. రూ-గోష్ఠీనము మునుపావులున్న సాల చూ, సదనము. 1.

గోవ్యదము. సం. వి. అ. స 1 ఆవుడెక్క, (ఆవుయొక్క అడుగుకొలది): చూ, వింఖము, 2. గోవుగొరినె యిడినగుంట చూ రంధ్రము. 1, 3. గోవులతిరిగెడిచోటు చూ, ప్లానము: 1.

గోస. వా. వి. తిట్లు, ఘోష. గోసంఖ్యండు. సం వి. అ. పుం గొల్ల చూ, మహాశూక్రండు

గోసంగము. సం వి. అ. పుం చూ, వేగుశాము. గోసంగి వై. వి 1=గోహింసకః. రూ-గోసంగి ఆం, భా ద్వి. 289 చూ, మాదిగ, 2 కడ జాతివాండు చూ, మాల (1)

గోసంగి వై వి.=—వై— గోసడుచే. జే స. క్రి). (గోసు + అడుచే): చూ, నిందించు

గోసన. వై వి=ఘోషణ. రూ-గోసు-గోసున. చూటించుట చూ, ఘోషణ.

గోసము వై వి 1. చూ, భోళము. 2 చూ, వేగుశాము [చూ, యజ్ఞము]

గోసరము సం. వి. అ. పుం. గోమేధయజ్ఞము గోసర్దము. సం వి. అ. పుం. చూ, వేగుశాము గోసనము అం. రిహీనతానములేడింటిలో నొకటి చూ, రిహీనతానములు (చూ, సుద్ధతానములు)

గోసు వై వి 1 =ఘోషణ చూ, రూ-గోసన; 2 అపదూలు చూ, నింద. 1, 3. దోషము చూ, పాపము 1

గోసున. వై వి=ఘోషణ. ఆం భా ప్ర 114 చూ, రూ-గోసన

గోస్తన సం. వి. ఆ. స్త్రీ చూ, గోస్తని*

గోస్తనము సం వి. అ. పుం నలువదిపూసల సరము (పుం, న. అని కొందలు) చూ, భూషణము. 2

గోస్తని సం వి. ఈ. స్త్రీ. 1 దాగ్రి* చూ, స్వాదుఫల. వా. 2. ఒకానొకనది.

గోస్తానకము సం వి. అ. న. చూ, గోవ్యము గోస్వామి సం. వి. క్. పుం. 1 చూ, గోవుండు 4, 2. (నాల్గుపరిభాషయందు) ఇతరరాఖాయొక్క కొడుకు* చూ, పుత్రుండు.

గోవాన్నము. సం.వి త్రీ.న చూ, గోవయము. గోవారి. తే. వి. పరాక్రమము తై 6, ఆ 154.

చూ, శార్వము. 1.

గోవారిత్. సం. వి. ఈ. శ్రీ. చూ, మాశేడు* గోవాలవండు సం. వి. ఆ. పుం. చూ, శివుండు.

గోవాలము సం. వి ఆ పుం. ఏఱిపిడక రూ-

గోవాలము చూ, పిడక

గోవాలము. సం. వి ఆ. పుం — వై. —

గోహింసకుండు. సం. వి ఆ పుం = గోసంగి

చూ, మాదిగ.

గోహితము. సం. వి. ఆ పుం చూ, మాశేడు*

గోశుకుండు. సం. వి. ఆ. పుం చూ, రూ-

గోలకుండు.

గోశము: చూ, రూ-గోలము,

గోశి. వై. వి = ఘోశి. కుప్పేలి * చూ, వివి

ల్లిక (నోటినుండి కెత్తురు కాటుట, వైత్య

జ్వరము, దగ్ధ తగ్ధను)

గోశ్శుతికంటు ద్వ. వి. శ్రీ. కంఠభూష. చూ,

భూషణము. 2

గోశ్శగొండి ద్వ వి 1. ఒకరకము గడ్డి* చూ,

తృణము 1, 2 తృణధాన్యము: చూ, ధాన్యము

గ

గొంజికుండు. సం. వి. ఆ పుం బంగారు పసి

వాడు చూ, స్వర్ణకారుండు

గొండ్లవాడు. వై వి = గోండ్. రూ-గవుండ

వాడు: చూ, సురాజీవి

గొండ్లవాడు. వై. వి = — వై. —

గొండు వై. వి = — వై. —

గొడకృతి అం. క్రియాంగములకు సంబంధి

చిన సామకృతి, గొడకృతి, చేవకృతి యను

మూడింటిలో నిదియొకటి

గొడచీక. సం. వి. ఆ శ్రీ. చూ, వాయ

సారి *.

గొడము. సం. వి. ఆ పుం రూ-గోశము.

1 ఏఱిపిడకలు తేళములలో నొకటి: చూ,

చేళము, అం 2. రాగాంగములు పదుమూఁ

డింటిలో నొకటి చూ, రాగాంగములు.

గొడలి వై. వి ముసలిది (ఆఁడుది) గూ, శ్రీ.

గొడసగము ద్వ వి చూ, రూ-గవుడసరము

కళా. 7, ఆ. 66.

గొడి సం. వి. ఆ. పుం. 1 వాల్కూలి, ఆర

పూవుసారాయి, బెల్లముతోఁజేసిన సారాయి

(అని కొందఱు) చూ, మర 2. అం.

2. కావ్యరీతులు మూఁడింటిలో నొకటి

(కఠినపదములు, దీర్ఘసమాసములుగలది) చూ,

కావ్యరీతులు, 3 రీతులు నాలుగింటిలో

నొకటి చూ, రీతులు, 4. మాశకైశికజ

భాషలు పదుమూఁడింటిలో నొకటి (చూ,

భాష 1). చూ, మాశకైశికజభాషలు,

5 హిందోశజభాషలు తొమ్మిదింటిలో

నొకటి. (చూ, భాష 1) చూ, హిందోశజ

భాషలు, వా 6 పాటి

గొడిగదె. తే వి పాటికొమ్ముల బట్టె: చూ,

మహిసి

గొడిబ్రాహ్మణులు సా బేహారనకు వంగదేశ

మునకు బంగారమునకు ముఖ్యపట్టణముగా

నుండి గొడి యను పట్టణమును బట్టి యా

పృతేశ బ్రాహ్మణులకు గొడిబ్రాహ్మణులు

లను పేరు కలిగినది వీరు సత్వ్యములను

హంసమును మధువును గూడ భక్షింతురు.

వీరిలో (చూ) ఆగ్నిదానీ బ్రాహ్మణులు, అచార్యబ్రాహ్మణులు, ఆదిగొడ బ్రాహ్మణులు, క్షీర్ణగొడబ్రాహ్మణులు, శ్రీగొడ బ్రాహ్మణులు, శుక్లవాలగొడ బ్రాహ్మణులు అనువారు కలరు చూ, బ్రాహ్మణులు. (వాడుక గొడబ్రాహ్మణులు) గోణము, సం. విణ. ముఖ్యముకానిది.

గౌణవిధి. సం వి ఐ. పుం చూ, అనుకల్పము. గౌర జే వి చూ, రూ-గవుర
గౌతమ అం, మూలస్మృతులు పదునెనిమిది
టిలో నొకటి చూ, స్మృతులు.

గౌతమము. సం వి. అ. పుం వినయగుతుమ్మి*
చూ, తుమికి.

గౌతమసగోత్రము. పా చూ, గోత్రము. 18.
గౌతమస్మృతి అం మూలస్మృతులు పదునెనిమిది
టిలో నొకటి చూ, స్మృతులు (శ్రీశా
యమంబున గౌతమస్మృతి పత్తిపాదిత ధర్మం
బులను పరచురించినది)

గౌతమి. సం వి. ఈ శ్రీ 1, గౌతమి యను
నది చూ, నది, 2. గౌరి చూ, పార్వతి 1,
అం 8 పంచగంగలలో నొకటి చూ,
గంగలు.

గౌతమీద్వారము. సం వి అ న కైలాసగిరి.
చూ, పర్వతము

గౌతముండు సం. వి అ పుం గౌతమముమ్మి
చూ, ముని 1, 2 జివండు చూ, బుద్ధుండు, 1,
8 సప్తముఖులలో నొకండు చూ, ఋషి
శ్రేణులు, చూ మహర్షులు, 4 శాస్త్రప్రవ
ర్తకులలో నొకండు చూ, శాస్త్రప్రవర్
తులు.

గౌడ వై వి=గండ చూ, రూ-గవుర (వేశ్య
మని శబ్దరత్నాకరము)

గౌడకట్టు దే వి చెంపలను మూసికట్టుట అం,
భా త్మ 37.

గౌధారము. సం వి అ పుం ఉడుముయొక్క
పిల్ల చూ, తేలుమేపి (గోధ యనగా
ఉడుము, దానిపిల్ల గనుక గౌధారము-గౌధా
రము-గౌధేయము అనబరగు.)

గౌధేయము. సం. వి అ పుం. —వై —
గౌధేరము సం వి అ పుం. —వై.—

గౌపుష్పికము సం. వి. అ పుం రెండు త్రాటి
మాత్రములను జేర్చి కట్టి నీరుదా-తెడు సాధ
నము. సం గడి. చూ, చూడము.

గౌరజీరకము. సం. వి అ. పుం. తెల్లజీలకఱ్ఱ*
చూ, నుమవి. 2

గౌరము సం. వి. అ. న 1 బ అకరువు, కింబల్క
ములు చూ, పత్మము 4, పుం. 2 బ తెల్లా
వలు (న. అని కొందఱు) చూ, సర్పము.
3. తెలుపు చూ, వర్ణము 6, 4 పసుపుపచ్చి
చూ, వర్ణము. 6, 5 పసుపుపచ్చిరంగు అధిక
ముగాఁ గలిగిన యెఱుపు. చూ, వర్ణము. 6,
6. నారింజ* చూ, శక్కరాంకము,
7 నెమిలడుగుమాను*. చూ, పూతికరణము,
8 ఒకరకమువడ్లు చూ, ధాన్యము, 9=గవ
రన. ఎఱుపు చూ, వర్ణము 6, 10 జింక
చూ, హరిణస, విణ 11 ఎఱుగిది చూ,
వర్ణము 6; 12. తెల్లగిది చూ, వర్ణము 6,
13. పసుపుపచ్చిగిది చూ, వర్ణము. 6, 14 స్వ
చ్ఛమైనది చూ, శుద్ధము 3

గౌరవము. సం వి అ న =గరువము-గారాము,
మరియాద చూ, సన్యాసము

గౌరవించు సం న క్రి చూ, సన్యాసించు
గౌరవించుడు సం వి. అ పుం ఆర్యమిశ్రుండు
చూ, మర్యాదకుండు.

గౌరికాకము. సం వి అ పుం. 1 నీరుఱిప్ప*
చూ, మధుకము, 2. చీగ* చూ, సరీస

గౌరసర్పము సం వి. అ పుం తెల్లావాలు
చూ, సర్పము.

గౌరనువర్ణము సం వి అ పుం చూ నెల్లి*
గౌరసౌవర్ణము సం వి అ. పుం —వై.—

గౌరాత్మిక. సం వి అ శ్రీ తదియతిథి చూ,
తిథి. 1

గౌరి సం. వి. ఈ శ్రీ 1 = గౌర దుర్గ
చూ, పార్వతి 1, 2. సమరాడని కన్యక,
పెండ్లిగాని పనేండ్లపడుచు, చీరకట్టినకన్యియః
చూ, శ్రీ, 3. పసుపు చూ, వర్ణము 6; 4 ఛేత

రాసి* చూ, శకుల, 5 గోశోచనము చూ, గోచన, 6 ఇంగువ చూ, హింగువు. 2, 7. బ కొట్టులు చూ, ధాన్యము, 8 వరుణునియిల్లాలు చూ, భార్య 1, 9. చూ, రాత్రి. 10 కేల చూ, భూమి 1, 11 ఏలు చూ, చది, 12 నలువ రాణి చూ, సరస్వతి. 1, ఆం 18 యశావన భేదములుగల స్త్రీలలో తొమ్మిదివత్సరముల లేతదీవ్యనముగల కన్యక చూ, యశావన భేదములు, 14 భాషాంగములుపదునాకటింటిలో నొకటి చూ, భాషాంగములు(చూ, భా.వ.1)

గౌరిక సం వి. ఆ. స్త్రీ = గోరువంక చూ, శారిక 1.

గౌరిము సం వి. ఆ పుం తెల్లలావుకపిట్ట చూ, లావుక

గౌరికుంకుములు. దే వి. బ ఒకరకమువద్దు చూ, ధాన్యము.

గౌరిపిండ సం. వి ఆ స్త్రీ: చూ, గోశోచన గౌరిక. సం వి ఆ స్త్రీ = చూ, రూ-గౌరిక

గౌరిపోత్రీ సం వి ఈ స్త్రీ బుద్ధునితల్లి చూ, బుద్ధుడు. 1.

గౌరివాసము సం వి, ఆ పుం చూ, మధూ కము*

గౌరు దే వి చూ, రూ-గవురు 1-2-3-4, వై వి 5=గౌరి. చూ, రూ-గవురు 5

గౌరుడు సం వి ఆ పుం. చంద్రుడు చూ, హిమాంశువు

గౌర్ధాళికము సం వి ఆ న. గుద్దలికంటె సఖి పుగనుండు పనిముట్టు చూ, గుద్దలి

గౌలు దే. వి చూ, రూ-గవులు

గౌలేయకము సం వి. ఆ పుం కొండపోక* చూ, పోక

గౌష్ఠీనము సం వి ఆ. న. మునుపావులున్న సాలు: చూ, సదనము. 1

గౌసెన తె వి-కోశ స్వ్యా 4, ఆ 88 చూ, రూ-గవుసెన

గౌళ ఆం. 1 పురుష. రాగము లెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, పురుష. రాగములు, 2 స్త్రీ, రాగము లిరువది నాలుగింటిలో నొకటి చూ, స్త్రీ రాగములు.

గౌళదేశ స్త్రీ ఆం దేశ స్త్రీలు ఇరువదినలుగు రిలోనొకతె చూ స్త్రీ. (చూ, దేశ స్త్రీలు)

గౌళము సం వి. ఆ పుం చూ రూ-గౌడము గౌలి. దే వి చూ, రూ-గవులి

గ

గౌంత వై. వి = కందరము* చూ, రూ-క్రంత. 2

గౌంథకర్త సం. విణ ఋ. గౌంథకారణం చూ, కృతికర్త.

గౌంథమణి. సం వి. ఈ స్త్రీ వాగ్విసేడి గది, కరణము లెక్కల వ్రాసెడిచోవడి (అని కొందలు), గౌంథములుగల గది, పుస్తకభాండా గారము (అని కొందలు) చూ, సదనము. 1

గౌంథనము సం. వి ఆ. న. 1 కూర్మ, చింపూ పృబంధరచన (అనియు) చూ, మాటలబ్బుట, 2 పూలుమొదలగునవి గుచ్చుట రూ-గ్రథ నము (గౌంథన అనియు)

గౌంథము సం వి. ఆ పుం. 1 కావ్యము. (కవికల్పితమైనది) చూ, పుస్తకము, 2 మాటలపొందిక, 3 ముప్పదిరెండవరముల ఖ్లోకము, అనుష్టుప్. చూ, ఛందస్సులు, 4. నియమగౌంథము. చూ, శాస్త్రము. 1. (చూ, కావ్యము), 5. ధనము చూ, విత్తము. 1

గౌంథసంధి. సం వి ఇ పుం ప్రకరణము చూ, సద్దము. 1.

గౌంథి సం. వి. ఇ. పుం=కంతి 1 జెరురలో నగువని బుడిపి* చూ, బుడిపి, 2 గడ్డకలె

బుట్టెడుకోగము చూ, దద్రువు, 8 పుం
 గుడు చూ, బొప్పి, 4 దద్దు చూ, దద్రువు.
 5. చెట్టులోనగువనిముడి చూ, ముడి. 1,
 6 దారములోనగువని ముడి చూ, ముడి 2,
 7 వెండుకొకలముడి చూ, ముడి. 8, 8 రూ
 కలముడి చూ, ముడి. 4, 9 కీళ్లముడి,
 10 గండివనము * చూ, రాజార్దము,
 11 రథాభరణము చూ, భూషణము. 2,
 12. వంకర చూ, వేల్లితము 2, వా వి
 18 తలుపు అడ్డుగడియ.

గ్రంథిక సం. వి. ౯. శ్రీ 1 కట్టతీగె *
 చూ, పర్యంకపాలిక; 2. పచ్చేవన * చూ,
 వివ

గ్రంథికము సం. వి అ. న పిప్పలివేరు చూ,
 పిప్పలి. 1, 2 గండివనము * చూ, రాజార్దము,
 పుం 8 గుగ్గిలము * చూ, మహిసాపీ,
 4. కరీరము * చూ, వెలుతురు, 5 అగర్దు
 మౌన * చూ, చందనము, 6 చూ, అగు
 వము *, 7 చూ, గ్రంథిక. 2

గ్రంథికండు సం వి అ పుం 1 జోసుండు
 చూ, సాంవత్సరండు, 2 ముద్దిశ్చిరంకడ
 గొట్టతముండ

గ్రంథితము. సం. విణ 1 రూ-గ్రంథితము, దృబ్ధ
 ము, (కూర్వబడిన పుష్పములకాదులని అమ
 రము) కూర్వబడినది: చూ, సంయోజితము,
 2 హింసించబడినది చూ, హింసితము

గ్రంథిపర్ణకము సం వి అ న 1 చూ, మాచి
 పత్రి *, 2 స్థానేయపవన గంధద్రావ్యము:
 చూ, రాజార్దము.

గ్రంథిపర్ణము. సం వి అ. న. 1. = గండివనము
 గ్రంథిపర్ణకము *: చూ, రాజార్దము.
 2. పచ్చాప * చూ, చారిత్రపత్రిక.

గ్రంథిపర్ణి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. గండదూర్య *
 త్వణము. 1.

గ్రంథిపాత్తు సం వి ద్ పుం. బంతు: చూ,
 లొట్టిపిట్ట

గ్రంథిఫలము. సం వి అ పుం చూ, వెలగ *.
 గ్రంథిలము సం. వి అ పుం 1 పుల్లవెలగ
 చూ, ములువెలగ, 2. చూ, వెలుతురు *,
 విణ 8 గనుపులుగలది

గ్రంథినాదండు. సం. వి అ పుం చూ, మంత్రి
 గ్రంథె వై వి = గ్రంథి. దారబంధములోనగువని
 నిలుపులయందు బిగగొట్టిన చీలలకు తగిలిం
 చెడు తలుపులయందలి యినుపపట్టె, తలుపు
 అడ్డుగడియ (అనియు)

గ్రంథిత్తిలు దే అ క్రి చూ, భయపడా.
 గ్రంథిదలు దే. అ క్రి (కదలు + కదలు)
 మిక్కిలికదలు

గ్రంథిన్ దే ద్రా క్రి. విణ శిష్యుముగ. పా 1,
 అ. 28 చూ, వేగము 8

గ్రంథిన్ దే ద్రా క్రి. విణ. —వై.—
 గ్రంథిలుకాండు దే వి 1 పాటిపోయినవాడు:
 చూ, పలాయితుండు, 2 భయముతో
 గూడినవాడు చూ, భయశీలుండు

గ్రంథి దే వి చూ, రూ-గ్రంథి *
 గ్రంథి కాయలు దే వి బ 1 చూ, బాలకీడ,
 2. గ్రంథిచెట్టు కాయలు

గ్రంథి వై. విణ = గ్రంథి గ్రంథికి చూ,
 శబ్దము. 2. [సము]

గ్రంథనము సం వి అ న చూ, రూ-గ్రంథ
 గ్రంథితము సం విణ 1 చూ, గ్రంథితము. 1,
 2. గుర్విబడినది.

గ్రంథి వై. వి. = గ్రంథిము చూ, రూ-గ్రంథ
 గ్రంథిగోరు. వై వి. = గ్రంథినిశ్చ. చోరసాధన
 విశేషము చూ, రూ-గ్రంథిగోరు.

గ్రంథిన్ దే ద్రా క్రి. విణ. చూ, గ్రంథిన్
 గ్రంథిన్ దే ద్రా క్రి విణ. —వై —
 వై. 8, అ 5.

గ్రంథిన్ దే ద్రా క్రి. విణ. —వై.—

గ్రహములు. సం. స. క్రి. 1. కవుల చూ, మింగు, 2. తిను. చూ, సాపకు, 3. గుటుక వేయు చూ, మింగు.

గ్రహములు సం విణ ఉ. 1 నమలినివాడు చూ, మింగువాడు, 2 నమలక నే గుటుక వేయువాడు చూ, మింగువాడు.

గ్రహము. సం. విణ. 1. రూ-గ్లము తిన బడినది చూ, భుక్తము 2, 2. మింగబడి నది చూ, భుక్తము 2, 3 చూ, గచ్చు, 4 లోపించిన వర్ణములు పదములగుల వాక్యము (వి అని కొంచులు)

గ్రహము. పి. వి. = గ్రహము చూ, ఇంటికావు (రూ-గ్రహ-గ్రహము)

గ్రహములము సం వి అ. పుం రావల గ్రహము: చూ, రావలవు. 2.

గ్రహములు. పా. వక్రము, అతిచారము, స్వభవ, అస్వగతత్వము, సమాగమము, యుద్ధమునందోడిపోవుట, జయించుట, రాశ్యంతగ్రహము.

గ్రహము. సం. వి. అ. స. 1 రావలవు నూర్వచంద్రులను బట్టుట (ఇది ద్వి విధము.-చంద్రగ్రహణము,నూర్వగ్రహణము) గ్రహణమున(గా-చంద్రు)డు గ్రహపాత సానులను దున్ను పూడే నూర్వ(డును, భూమియు, చంద్రు)డును ఏకసమకేళిలో నుండుట తటస్థించును మతీయు చంద్రుడు గ్రహపాత సానులయందు పూరిమ, ఆహా వాస్యలయందే యుండును భూమివలన నేర్పడిన ఛాయయందు చంద్రుడు పగిలే

శించినప్పుడు చంద్రగ్రహణమును, చంద్రుని వలన నేర్పడిన ఛాయయందు భూమి పగిలే శించినప్పుడు నూర్వగ్రహణమును గలుగు చున్నవి ఉపగ్రహము. ఉపరాగము, కంద శము, గ్రహము, 2. గ్రహించుట చూ, చంద్రగ్రహము. 1, 3 అదరణము, క్రేమము

పూ, స్నేహము 1, 4 చెఱివిన పొలికి, 5. చేయి చూ, హస్తము, 6 తెలివి చూ, బుద్ధి, గ్రహణి. సం వి ఈ. శ్రీ పగివాహిక చూ, రోగము. 1.

గ్రహదుర్బలములు. పా నీచ, కతుగ్రహముల సంబంధముగలవారును, నీచాంశ, కతుగ్ర అం

శలను బొందినవారును, నీచనుబొందినవారును, అస్వగతులైనవారును, కతుగ్రక్షేత్రమందు స్థువారును, అవరోహణ గ్రహములను, యుద్ధమునందోడిన గ్రహములను దుర్బలులు.

గ్రహములము సం వి. అ. పుం. ఏడాదు లరటి* చూ, రంభ. 2

గ్రహవిభుంటు పా చూ, రావలవు. 2

గ్రహవతి. సం వి. ఇ. పుం చూ, నూర్వ(డు).

గ్రహపాతములు. పా. చంద్రగ్రహణమును, భూ మాక్రమును ఏకసమపగిడేకమందులేవు. చంద్రునికత్తు భూకత్తుకు సుమారు 8 అంశలు వంగియున్నది. చంద్రకత్తుయు, భూకత్తు యు రెండుసానులయందుమాత్రము కలిసి కొని యున్నవి ఈ రెండుస్థానములకును గ్రహపాతములనికేర.

గ్రహప్రాణములు పా. అతీతము, అనాగతము, సమము, విషమము (4) (చూ, తాళ ప్రాణములు.)

గ్రహబలములు. పా. స్వోచ్చ, మూలతిగ్రహణ, స్వక్షేత్ర, మిశ్రక్షేత్ర, మిశ్రక్షేత్రకా-ణ ముల యందుండువారలను, అరోహణగ్రహ ములను, యుద్ధమందు జయించినవారును బలా ధీతులు

గ్రహము. సం వి అ. పుం. 1 చూ, గ్రహణము. 1, 2 రావలగ్రహము, తలగాము. చూ, రావలవు. 2, 3. నూర్వ(డు) చూ, గ్రహ ములు, 4. రూ-గ్రహము. గ్రహించుట: చూ, పగితిగ్రహము. 1, 5. అనుగ్రహము. చూ, సాకతము 2, 6 (పూర్వక మొదలగు పితాచము చూ, భూతము, 7. (క్షుద్ధాకార మైన) యజ్ఞపాత్రవికేచము చూ, పాత్రము 6, 8 (యుద్ధ) ప్రయత్నము చూ, యత్నము, 9 తొందర పాటు చూ, సంభ్రము 1, 10 తొమ్మిది చూ, ముమ్మాడు, 11=గాము చూ, రావలవు. 2, 12 తాళ ప్రాణములు పదింటిలో నొకటి చూ, తాళ ప్రాణములు.

గ్రహముల కాచ్ఛాదన పా. పూర్వచంద్రుడు, శని, కేతువు మీద తామున్న రాశికి ద్వితియ మును, ద్వందవమును నాచ్ఛాదింతురు. గురుడు

గ్రహముల కాచ్ఛాదన పా. పూర్వచంద్రుడు, శని, కేతువు మీద తామున్న రాశికి ద్వితియ మును, ద్వందవమును నాచ్ఛాదింతురు. గురుడు

తానున్న రాశికి తృతీయపు కాదశముల వాచ్చా
దించును.

గ్రహములదిగ్బలములు పా. లగ్నమందు బుధ
గురులున్న ప్రథమ తూర్పుదిక్కున పూర్వ బలులు,
చతుర్థమందు శుక్రచంద్రుని లున్న ప్రథమ
ఉత్తరదిక్కున పూర్వ బలులు. సప్తమమందు
శని యున్న ప్రథమ పశ్చిమమున పూర్వ బలులందు;

దశమమందు రవ్యం గారకు లున్నచో దక్షిణ
దిశయందు పూర్వ బలులు

గ్రహములు. అం. నూర్యుడు, చంద్రుడు,
అం గారకుడు, బుధుడు, బ్రహ్మస్పతి, శుక్రు
డు, శని, రాహువు, కేతువు. (9), వరుణ
గ్రహము (యూరేనస్), ఇంద్రగ్రహము
(సెప్ట్యూన్), ప్లాటోగ్రహము (ప్లాటో)
మొ చూ, రాహువు 2.

గ్రహముల దశాపరిమాణాదులు. పా

గ్రహములు.	ర	చం	అం	బు	బృ	శు	శ	రా	కే
దశాపరిమాణములు	6	10	7	17	16	20	19	18	7
తానున్న రాశికి వీక్షణములు	7	7	4-7-8	7	5-7-9	7	8-7-10	...	...
తానున్న రాశికి బలి	7	7	4-8	7	5-9	7	8-10	...	..
సతలు.									
ఒక రాశియందు చారములు	30	2 1/2	45	30	12	30	30	18	18
వర్ణము - స్వ	..	..	8	8	8	4	2	..	..
శుభ	11	10	11	4	11	8	12	12	13
పాప	5	6	5	12	5	18	4	4	3
కాలబలములు	పగలు	రాత్రి	రా	సవా	ప	ప	రా	...	...
సౌమ్యకారిత్యములు	కూర్క	పూర్వ	కూర్క	సూ	సూ	సూ	కూర్క	కూర్క	కూర్క
		చం సో.							
		క్షీణ							
		చం, కూ							
ధాతువులు.	ఎముక	నెత్తురు	ఎముకల లాని	చర్మము	మెదడు	కేతువు	నరములు	...	...
రుచులు.	కార	కీష్య	చేదు	అన్ని	తీపి	పులు	వగరు	...	..
స్వరూపములు	పుష్పాప	కృశాం	నిత్య	గడ్డక	నూల	సుంద	కూర్క	...	...
	శాలి	గుండు	యావం	భాషి	సుందర	రాం	...	...	...
		శరీరి	శరీరి	శరీరి	గుండు	గుండు	...	...	...
కీడులు } (రోగములు)	అగ్ని	పాం	బ్రహ్మ	గుహ్య	గుల్మ	మేహ	సంధి	అప	దురద
కారకత్వములు.	రోగ	డువు	ష్టిజ	రోగ	రోగ	రోగ	సాత్వ	...	...
	ఆత్మ	బుద్ధి	భూమి	జ్ఞాన	ధన	దాన్య	శ్వేతి	ఆ రామ	మోక్ష
							చ్యుతి		
సైన్యక. } మిత్రత్వ	చ, కు, గు	ర, బు	గు, చ, ర	కు, ర	ర, కు, చ	శ, బు	శు, బు	...	...
	శ, కు	...	బు	చ	బు, కు, ర, చ	ర, చ, కు	...	...	...
	బు	కు, గు, కు, శ	కు, శ	కు, గు, శ	శ	కు, గు	...	...	...
పంచభూతాద్యధి కారములు.	అగ్ని	జల	అగ్ని	భూమి	ఆకాశ	జల	వాయు	...	...

ఈచ్చ	మే	వృష	మ	కన్య	కర్క	మి	తు	మి	ధ
పరమోచ్చ	10	3	2	1	1	1	1	...	...
నీచ.	తు	కర్క	కర్క	మి	మ	కన్య	మే	ధ	మి
పరమనీచ	10	3	2	1	1	1	1	...	...
మూలత్రికోణము.	సిం	వృష	మే	కన్య	ధ	తు	కుం	సిం	కుం
స్వ తేత్రిము	సిం	కర్క	మే	కన్య	ధ, మి	వృష, తు	మ, కుం	కన్య	మి

7 గ్రహములు	ర	చం	అం	బు	బృ	శు	శ	రా	శ
స్వభావము	10	*	10	10	10	10	10	10	10
జాతులు,	క్షా	క్షా	క్షా	క్షా	క్షా	క్షా	క్షా	క్షా	క్షా
లింగములు.	పు	పు	పు	పు	పు	పు	పు	పు	పు
వర్ణములు.	ల	ల	ల	ల	ల	ల	ల	ల	ల
దిక్కులు	తూ	పా	పా	పా	పా	పా	పా	పా	పా
వయస్సు	50								
గుణములు	స	స	త	ర	స	ర	త	త	త
రత్నములు.	మాణి	ముత్య	పగ	మర	పుష్య	వజ్ర	నీల	గో	శ
ధాన్యములు	గో	బి	కం	సె	సె	బా	సు	బ	శ
చరచీరములు	శీర	చర	చర	ఉభ	ఉభ	శీర	ఉభ	చ	చ

* పూర్ణచంద్రిండు = గురుసముండు, త్రిపాదచంద్రిండు = శుకగ్రీకులుండు, ఆర్ద్రచంద్రిండు = బుధసముండు, క్షీణచంద్రిండు = పాదశుభండు.

గ్రహసమయములు పా. మాత్రము -1. మేషాది జన్మలగ్నమువఱకు లెక్కించి యా సంఖ్యనొక చోట నుంచుకొనుము, 2 ఏగ్రహమునను ఏసమయము కనుగొనవలెనో యాగ్రహము మేషాదియొప్పువరాశియందుండునో నాసంఖ్యను వెలిసికొనుము, 3 వైచేండుసంఖ్యలనుగుణించి యా గుణించిన మొత్తము నొకచోట నుంచు కొనుము, 4 వైగుణించినమొత్తమును నక్షత్ర సంఖ్య యనగా 27 చేతను భాగించుము ఒకప్పుడు 27 చే భాగించుటకు 27 కన్న తక్కువమొత్తమున్నయెడల ఆ తక్కువ మొత్తమునే మహాదిశాసంవత్సర సంఖ్యచే గుణింపవలెను, 5. భాగించగా వచ్చినశేషమును ఏగ్రహమునకు సమయముకావలెనో ఆ గ్రహాదశాసంవత్సర సంఖ్యచేతను గుణించుము. 6. అటు గుణించగావచ్చిన మొత్త

మును తిరిగి 27 చేతను భాగించుము. భాగించగావచ్చిన శేషము సమయమనబడును. ఒకప్పుడు శేషమురానియెడల 27 నే శేషముగా నెంచుకొనవలయును సమయములు ఫలములు

- 1 స్నాన = ధైర్యము
- 2 వస్త్ర = పృథుత్వము
- 3 తిలకధారణ = క్షేమము.
- 4 జప = శత్రుజయము.
- 5 వివతూజ = -వై-
- 6 శుపాసన = దుఃఖము.
- 7 విష్ణుపూజ = జయము.
- 8 బ్రాహ్మణపూజ = రాజ్యము.
- 9 నమస్కార = మంగళము.
- 10 ఆదిప్రదక్షిణ = దాదిద్రవ్యము.
- 11 వెళ్ళజేవ = ఆశుభము.

- 12. అతిథిపూజ=భోగము
  - 13. భోజన= —పై—
  - 14. విద్యాప్రసంగ=పండితుడు.
  - 15. ఆశ్రయ=వ్యవసయము.
  - 16. తాంబూల=స్త్రీసౌఖ్యము.
  - 17. రాజవిలాసస్థిత=జయము.
  - 18. కిరీటధారణ=సుఖము, గజాలోచనము.
  - 19. జలపాన=సుఖము
  - 20. ఆలస్య=మిక్కిలిభయము.
  - 21. శయన=సౌఖ్యాగ్రము
  - 22. అమృతాశన=తృప్తి.
  - 23. గంధపుష్పద్వారాభరణ=రాజ్యము
  - 24. స్త్రీసల్లాప=భోగము
  - 25. భోగ=భోగపుత్రులు.
  - 26. నిద్రా=భోగవిహీనము.
  - 27. రత్నపరీక్ష=ధనపాపిత్రి
- గ్రామములకు అవస్థలు పా. చూ, అవస్థలు 8.
- గ్రామయాశువు. సం. విణ. ఈ: చూ, గ్రహీత.
- గ్రామరాజు సం. వి అ పుం 1 చూ, నూర్వండు, 2. చూ, హిమాంశువు
- గ్రామధారకుడు. సం. వి. అ. పుం. జ్యోతిక భండు చూ, ధృవుడు
- గ్రాహించు. సం. స. క్రి 1 కైకాసు చూ, పుచ్చుకొను, 2: చూ, తీసికొను, 3 తెలిసి కొను చూ, విదితమగు, 4 పాండు చూ, పాపించు. (గ్రాహించు అనియు.)
- గ్రాహీకుడు. సం. విణ. గ్రాహించువాడు: చూ, గ్రాహీత
- గ్రాహీత. సం. విణ. (ఋ ఈ. ఋ) -పై-. గాయకుడు, గ్రామయాశువు, గ్రహీకుడు, గ్రామకుడు, గ్రామయాశువు- య-గ్రామయాశువు, గ్రాహీత, గ్రాహీత.
- గ్రాహీకుడు. -సం. విణ. గ్రాహీకరించువాడు.

గా

గాంధికము. సం. విణ గ్రాంధముడి

గాంజీ. జీ వి ఒకరకము చెట్టు. పాండు. 4, ఆ. 21 చూ, వృక్షము

గాద. జీ వి కడుము చూ, బొప్పి

గామకూటుడు సం వి అ. పుం. వెద్దకాపు చూ, మనాత్తరుడు [జేశము.

గామటిక. సం. వి. ఆ స్త్రీ. పల్లె చూ, గ్రామణి సం. వి ఈ పుం 1 చూ, మంగలి, విణ 2 = గామిడి గ్రామాధిపతి చూ, మనసలు, 3 = గామిడి చూ, శ్రీమండు.

గామత సం. వి ఆ స్త్రీ గ్రామముల నమాహము, చూ, జేశము.

గామతక్షుడు. సం వి అ. పుం గ్రామమున కధీనుడైన కాణాచి, వద్దంగి చూ, స్వర్ణ కారుడు

గామదూరిన్యాయము. పా. ఈ యూరికా యూరితదూరమో ఆయూరికీయూరింలే దూరిమను విధము [జేశము

గామధానము సం వి అ న. పల్లె చూ గ్రామపాలన అం తంత్రిములు అఱవదినాలు గింటిలో నొకటి చూ, తంత్రిములు

గామపుద్గురిక. సం వి. ఆ. స్త్రీ. 1. బామ్మ డాయి అను చేప చూ, మత్స్యము 1, 2 గ్రామయుద్ధము చూ, యుద్ధము

గామముఖము సం. వి. అ. న అంగల్లబహులు (లేక) అంగల్లనీధి చూ, మార్గము 1.

గామము సం. వి. అ పుం. 1 ఊరు చూ, జేశము; 2 వడ్డాదిస్వరము చూ, స్వరము. 2. 3 (శబ్దాదిపూర్వక మైనపుడు) గంపూ (ఉదా. —శబ్దగామము, గుణగామము) చూ, సమాహము

గామములు. అం. వడ్డగామము, మధ్యమ గామము, గాంధారగామము.

గామస్యము సం. వి అ పుం. కుక్క చూ, కునకము.

గామసింహము. సం. వి అ. పుం. —మై—

గామనూకరము సం.వి. ఆ పుం. ఊరబంది చూ, నూకరము

గామములు. అం అకృతసాక్షులు ఆటుగురిలో నొకరు, చూ, అకృతసాక్షులు, 2 సాక్షులు పదునొకండుగురిలో నొకరు. చూ, సాక్షులు, 3 గామమున కార్యమున్నవారు.

గామాంతము సం వి అ న. మాలపల్లె చూ, దేశము

గామిణి సం వి అ. శ్రీ. 1 నీలి*: చూ, రంజని; 2 బోగముది చూ, వేశ్య, విణ. 3 ఊరిది.

గామి వా. వి. ఒక ఘనశతాంకమీటరు పరిమాణముగల నీటితూకము [వారడు.

గామియెండు. సం విణ చూ, పల్లెటూరి

గామ్యుకంఠచుము సం. వి. ఆ. న కుసుంబా పూపురంగు చూ, వర్ణము. 6

గామ్యుకోశాతకి సం వి. ఈ. శ్రీ. ఏనుగు బీజ* చూ, బీజ 2

గామ్యుధర్మము సం. వి అ. పుం. శ్రీ. సంగ మము చూ, సంయోగము

గామ్యము సం. వి అ. న. 1. అక్షిలము, మూర్చనిమాట చూ, శబ్దము 2, 2 శబ్దోప విశేషము చూ, అక్షిలము. 2, 3. అక్షిలము, ఆసభ్యపుమాట చూ, శబ్దము. 2; 4 సామర జనవాక్యము, అక్షిలము, చూ, శబ్దము. 2, అం 5. అక్షిలము, అర్థదోషములు పదునెనిమిదింటిలో నొకటి. చూ, అర్థదోషములు, 6. అక్షిలము. (సిగ్ధగలిగించునది) పదదోష

ములో నొకటి. చూ, పదదోషములు(చూ, కార్యదోషములు) (వ్యాకరణ నిపిద్ధమైన సామరభాష. అనగా సిద్ధ, ఏవగము, అమం గళము కలిగించు పదములు. ఉదా.— “ఎను దేవయోనిగోపీ | విసరవహాపీన క్షచ నవీవ్వాశేషో | ల్లసితుండనఁగాలింధీ | రసవిహ రణకరణనిత్యరసికుండనఁగణ్ణా” ఇచటయోని యనునది సిద్ధము గలగఁజేయునది వీ అను నది యేవగము కాలింధీ=పూర్తిగాఁ గాలి పోయినను నర్థము స్ఫురించుచున్నది. గావున నమంగళము, కావున కాశ్రునిపిద్ధము గామ్యము లోకములోని జనులు మాటలాడు శబ్దములలో వ్యాకరణశాస్త్ర విరద్ధమైనది గామ్యము. ఈగామ్యము చ్యుతసంస్కారమనియు నర్థగామ్యమనియు తెండు విధములు. వ్యాకరణ దుష్టమైన పదములు వస్తాండు, తెస్తాండు, చేసుట, తీసుట యీ మొదలైనవి కాశ్రువిరద్ధ పదంబులు చ్యుత సంస్కారమున కుదాహరణంబులు. వీనిఁ బ్రయోగింపరాదు. (చూ, అర్థగామ్యము). ఇత్యాది, న. 7 ఒకానొక రతిబంధము చూ, రతిబంధము, 8 ఉమ్మెత్త* చూ, హలా పుష్పము, 9 కోశ్య మొదలగువాని జాతి; 10 అంధభాష= తత్సవము, తద్భవము, దేశ్యము, గ్రామ్యము అని చతుర్విధము. ఈ నాలుగురీతులలో గామ్యమొకటి; విణ 11 గామియునఁ బుట్టినది, అం. 12. ఉత్తానకరణబంధములు నలునదియొకటింటిలో నొకటి చూ, ఉత్తానకరణబంధములు, 13 అస్తాదశ పదార్థములలో నొకటి చూ, అస్తాదశ పదార్థములు.

గామిమాత్యము సం. వి అ. పుం గాడిద చూ, రాసభము గామ్యుడు. సం.విణ: చూ, గ్రామియెండు

గావ్రము సం వి న్ ఫుం 1 = కరువ. కొండ: చూ, పర్వతము, 2. తాయి. చూ, రాయి.

గావ్రస్తుండు. అం చూ, ఋత్విజాండు.

గావ్రసము. సం. వి. ఆ ఫుం = గాసము కబ శము చూ, సాపాలు

గావ్రహకము. సం. వి ఆ ఫుం 1. డేగ చూ, శ్వేనము, విణ 2 గ్రహించుకది, పా. వి 8. తీగెటపాను గ్రహించు యంత్రము

గావ్రహకుండు సం విణ. = గాయకుండు చూ, గ్రహీత. [చూ, చముదాంత.

గావ్రహణి సం వి ఆ శ్రీ. తీటుకసింద *

గావ్రహము సం. వి ఆ. ఫుం 1 చూ, ప్రతి గ్రహము 1, 2 పంది చూ, నూకరము, 3 వెణి చూ, బంధనాలయము, 4. ఒకా నాక నీరుపాము, మొసలి (అని కొందఱు) చూ, మత్స్యము. 1

గావ్రహి సం. వి న్. ఫుం. 1 చూ, వెలగ*, 2. ఉమ్మెత్త* చూ, హలావున్నము.

గావ్రహ్యము సం విణ. 1 గ్రహింపదగినది, 2 సంభోగబంధభేదము చూ, రతిబంధము

గి

గిక్కర. డే వి. జోతు చూ, వాంతి

గి

గిక్కిలు డే వి చూ, బలవంతము.

గిక్కి సం. వి ఆ శ్రీ 1. కంఠము చూ, మెడ, 2. మెడవరము: చూ, మెడ.

గిక్కినము. సం వి. ఆ. ఫుం. కిరణము చూ, హాయనము.

గిక్కివాఘంట. సం. వి ఆ. శ్రీ. ఘర్జర, గుఱ్ఱపు మెడగంటు: చూ, వీణ.

గిక్కివాఘేదము. అం వృత్త్యములు నాలుగింటిలో

నొకటి చూ, వృత్త్యములు

గిక్కివాఘేదములు. అం సుందరి, తిరక్కినము, పరివ రితము, ప్రకంపితము (4)

గిక్కివావర్తి. అం అశుభావర్తములలో నొకటి చూ, అశుభావర్తములు.

గిక్కివృక్షవ. సం వి ఆ శ్రీ చూ, గిక్కిష్టి *. గిక్కివృక్షము. సం వి ఆ. ఫుం. 1. వేడి చూ,

వేడిమి, 2 వేసంగి, వెట్టకారు, గిక్కివృక్ష ఋతువు (శ్వేతము, ఆసాధము): చూ,

మాసద్వయము, అం 8. కాలములు మూడింటిలో నొకటి చూ, త్రయము (చూ,

కాలములు 2.), 4 ఋతువులాటింటిలో నొకటి చూ, ఋతువులు [వాది *

గిక్కివృక్షుండరి. సం వి. ఈ. శ్రీ. చూ, హంస గిక్కివృక్షోసము. సం వి. ఆ న చూ, దూది

పోగిగు. [లాద్దుగు *. గిక్కివృక్షిరీతుము. సం. వి. ఆ. ఫుం చూ,

గిక్కిష్టి. సం. వి ఈ. శ్రీ. చూ, విరబొజి * గిక్కిష్టోద్భవ సం వి ఆ శ్రీ. —పై —

గు

గుక్కిక్క. డే వి 1 గ్రహసము రూ-గుక్కిక్కి మింగుట చూ, మింగుడు, 2 డింపిరి,

రూ-గుక్కిక్కి చూ, శ్వాసము గుక్కిక్కిన. ద్వ ఆ. కి. చూ, మింగు

గుక్కిక్కిలుమింగు డే ఆ కి 1 ఆపేతుపడు చూ, వాంఛించు, 2 చూ, రూ-గుటకలు

మింగు, 8 చూ, సంకోచించు గుక్కిక్కిలి డే వి చూ, గుక్కిక్కి.

గుక్కిక్కిళ్లుమింగు. డే ఆ కి. 1. ఆపేతుపడు. కళాం. 8, ఆ. 187 చూ, వాంఛించు;

2* చూ, సంకోచించు

గుక్కిళ్లుమింగుట చా ఆశపడియుండుట.

“నేనిప్పుడు నీపాంచునకే గుక్కిళ్లు మింగుచుండును” (నీతిచంద్రిక. విగ్రహము)

గుక్కిళ్లు-మిక్కి-ను. డే. ఆ క్రి, చూ, గుక్కిళ్లుమింగు.

గుక్కిళ్లుమిక్కి-నును డే. ఆ క్రి—వై— (సంకోచించు—ప్రభా 1, ఆ 28)

గుక్కిళ్లుచు వా. వి. చూ, నోపెండు.

గుక్కిళ్లు. డే స. క్రి 1 నాటు ఆం, భా త్వు.

122, భాగ. 4, స్కం 326. చూ, మొలవేయు (ఆ క్రి అని శ ర), అం. పే.

2. నాటింపు చూ, నాటు, 3 తూటజేయు తూర్పు “నూనిదారముగ్రువ్వుము” చూ, తూటచే

గుక్కిళ్లు డే వి. 1. అంధపండు చూ, కేవీళ్లు;

2. అంధభావము. ఆం. భా ద్వి 124 చూ, వీళ్లు.

గుక్కిళ్లుగిలాయి. డే వి (గుక్కిళ్లు + గిలాయి)

ఒకరకము గిలాయి చూ, మత్స్యము. 1.

గుక్కిళ్లుకామంచి డే వి గొడుగుగడ్డి* చూ, తృణము. 1. [ఒకము

గుక్కిళ్లుకొక్కరాయి ద్వ. వి కోయస్థికము చూ,

గుక్కిళ్లుతనము డే వి. చూ, చీళ్లు

గుక్కిళ్లువాటు డే వీణ. (గుక్కిళ్లు + పాటు)

వైమువలసం గలిగినది “వాని కీపని గుక్కిళ్లువాటుగా కలిగినది” చూ, వైవికము

గుక్కిళ్లు. డే వి 1 గుక్కిళ్లుతనము చూ, చీళ్లు,

2 రూ-గుడ్డు. కనుగుక్కిళ్లు చూ, నేత్రము

1, 3 రూ-గుడ్డు పక్షిలోనగువాని ఆండము.

ఆచ్చ. యు, కౌం. 802. చూ, పేకీకోశము.

గుక్కిళ్లుకానువు. డే వి. 1 పాము. ఆచ్చ బాల,

కాం. 3 చూ, సర్పము; 2 పిట్ట చూ, పక్షి

(దీనికి సరియైన సంస్కృతకల్పము అండజము.)

గుక్కిళ్లుచూ ద్వ వి ఘోకము, చూ, సకీపంవుల బులుంఠ

గుక్కిళ్లు డే వి 1 పిడికిటి పోటు* చూ, యంధము, స. క్రి. 2 పిడికిటితో పాడుచు; చూ, చేనుము [ద్వి 222 చూ, యంధము.

గుక్కిళ్లులాట డే వి. ముప్పియంధము. ఆం, భా.

గుక్కిళ్లులాడు డే ఆ క్రి, స. క్రి (అని కొండలు) (గుక్కిళ్లు + ఆడు) రూ-గుడ్డులాడు;

చూ, పోట్లాడు

గోవులు. డే వి గడ్డకంరసాధుద్దని చూ,

స్వరము 2

గోవుణి డే వి పరిహాసము చూ, విలాసము. 1.

గోవునము. సం వి ఆ న మెడత్రాడు* చూ,

భూవణము 2 (మెడను బెట్టెకు సాముక్తి

అనియు) (చూ, సూత్రము 1.)

గోవుకేయకము సం వి. ఆ. న. —వై—

గోవుకేనుము. సం. వి ఆ. న —వై—

గోవుస్తి సం వి ఈ స్త్రీ; చూ, గ్రీష్టి*

గోవుచ్చి డే. పే. గుడ్డలిలోనగువానితో పల్ల

ముచేయు

గోవుయ్య, డే. ఆ క్రి. పల్లముపడు

గోవులు. డే. వి 2. భూవణవిశేషము చూ,

భూవణము. 2.

గ

గ్రంథము. సం విణ. తినబడినది చూ, భక్షితము. గ్రహము. సం వి అ. పుం జాదమునందలి పం దెము చూ, వ్యవహారము. 4

గా

గాన. అం సంచారీభావమునఁ బుట్టిన దృష్టులు ఇవనదింటిలో నొకటి: చూ, సంచారీభావ మునఁ బుట్టిన దృష్టులు

గాని. సం వి. ఇ. శ్రీ. 1 శ్రీమముచేతఁ గలి గిన దౌర్బల్యము చూ, నిస్సత్తువ, అం. 2 సంచారీభావములు ముప్పదిమూఁడింటిలో నొకటి. చూ, సంచారీభావములు. (ఉదా— తొల్లి పూలబంతులం జేఁబూనుటకైన నల పొందునయ్యిందు వదనకొండకంపెను బరు వగు నవ్వలపు నెట్లు వైరించుచుండునోగదా)

గానఁడు సం. విణ చూ, వ్యాధికుండు 2. గాగు వా వి. అద్దపుపాత్ర) చూ, ముకురము గాన్ముండు. సం. విణ ఉ చూ, రూ-గానఁడు గాన్మువు సం విణ ఉ. —వై.—

గా

గా. సం. వి. జౌ త్రం 1. కర్పూరము చూ, సీరము, 2 పంపుండు చూ, హిమాంశువు

ఘ

ఘ. ఒకయక్షరము సం. వి. అ పుం 1. మబ్బు చూ, మేఘము 1, 2. వేడి చూ, వేడిమి, 3 బ. చిఱుగఁజ్జెలు. చూ, భూవణము. 2; 4. చిఱుగంట: చూ, భూవణము 2; 5 గట్టించుట. చూ, దట్టింపు. 6. ముక్కంటి.

చూ, శివుఁడు, 7. గుడ్డగుబ చూ, సజి సంఘబులుండు, న. 8. వాద్యము (వీణ లోన గునది). చూ వీణ, 9 అమృతము చూ, మధు. 1, ఆ శ్రీ. 10. సేల చూ, భూమి. 1, 11. కబురు చూ, సమాచారము. 2, 12. గొల్లపల్లె చూ, జేశము, 18 అమ్ము (పుం అని కొందఱు) చూ, బాణము. 1, అం 14 కంఠ్యములలో నొకటి చూ, కంఠ్యములు

ఘంట సం వి అ. శ్రీ. 1=గంట చూ, గంట 1 (చూ, కాలపరిమాణము), 2. ఒకా నొక రాగము చూ, స్వరము. 2, 3.=గంట. పిడిగంట యను నాద్యము చూ, వీణ, 4 చూ, మొక్కము *, 5. బదిలి * చూ, రేఁగు, 6 పూగము * చూ, పోక, అం 7. ప్రణవనాదములు పదిటిలో నొకటి చూ, ప్రణవనాదములు

ఘంటాపథము. సం వి. అ. పుం. 1 సంసరణము, ఘంటలతోఁగూడిన యేనుంగుల దారి చూ, మార్గము 1, న 2 ముక్కవైపు కొలికి చూ, ముక్కకొలికి [మొక్కము*

ఘంటాపాటలము సం వి అ పుం చూ, ఘంటాపాటిలి సం. వి ఇ. పుం. రూ—వై— [బుపు *

ఘంటాభిద. సం వి. ఆ. శ్రీ. చూ, నాదాలా ఘంటారవ సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 చూ, గిల గింత *, 2 బ. చిఱుగఁజ్జెలు చూ, భూవణము 2.

ఘంటారవము సం వి. అ. పుం చూ, రాబంచు ఘంటావధానము అం కళలఱువరినాలుగింటిలో నొకటి. చూ, కళలు.

ఘంటాశీర్షండు. సం. వి. అ. పుం: చూ, వై శా శికుండు.

ఘంటిక. సం వి ఆ. శ్రీ. 1. గొంతుమడి చూ, ముడి. 5, అం. 2. చక్రములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, చక్రములు, 8 ఘన వాద్యము లాటింటిలో నొకటి. చూ, ఘన వాద్యములు

ఘండము సం వి ఆ. శ్రీ. చూ, భ్రమరము ఘట. సం వి. ఆ. శ్రీ. 1 గుంపు చూ, సమాచారు, 2 ఏనుగుల గుంపు చూ, చాస్త్రీ, 3. ఘటనము, శంకుమూడు మాణులు ఏనుగున దట్టటం (అనికొండలు) చూ, సంధానము. 1, 4 గోష్ఠి. చూ, సభ. 2

ఘటకుండు. సం విణ ఘటిల్లంకేయవారు ఘటచక్రము సం వి ఆ స. రతిబంధవి శేషము. చూ, రతిబంధము [చూ. శిగ్రువు 1 ఘటచ్చందము సం వి ఆ శ్రీం మునగ * ఘటచాసి. సం. వి ఈ. శ్రీ. విటీవీటులను తార్చిడియంతి. చూ, శంభు. ఘటన. సం. వి ఆ. శ్రీ. 1 చూ, ఘట 3, 2. కూర్పు చూ, సంధానము. 1. ఘటము. సం. వి. ఆ. స. 1. ఎశనీరుకాయ, వారికడపు మొవ్వు (అని కొండలు) చూ, ముక్కంటిపండు, పుం. 2=కడవ. రూ. ఘటి చూ, భాండము. 3, 3. ఏనుగు కం భస్మము చూ, చాస్త్రీ, 4. శిఖరము చూ, గుడ. 3, 5 పాడునుయ్యి చూ, నుయ్యి 6. ఊపిరి లోనికొడిసి నిలుపుట చూ, శ్యాసము; 7. నీలాటిచేవు; చూ, చేవు, 8. ఎగునుతీదిగువకుల చోటు చూ, చేవు, 9. గరగ. "నూకొలమ్మ ఘటము" చూ, పాత్రము. 8.

ఘటయంత్రము. సం. వి. ఆ. స. 1 నూతిగిలక: చూ, రాట్నము; 2. చూ, ఏతము. (1) ఘటయోని. సం. వి. ఇ. శ్రీం ఆగస్త్యముని చూ, ముని. 1.

ఘటకాసి. సం. వి. వ. శ్రీం. చూ, తార్చి - కుండు.

ఘటి సం. వి ఈ. శ్రీ. 1. ఉల్లిపాపాణము: చూ, సౌమీరము 2, 2 కుండ: చూ, భాండము 3, 3 పిడత చూ, భాండము. 3; 4. నీలమండ బుడిపి చూ, నీలమండ, 5 = గడియ. రూ - ఘటి: చూ, గడియ. 1. 6 ధక్కాయన వాద్యము చూ, వీణ.

ఘటిక సం వి. ఆ. శ్రీ. 1 = గడియ. రూ. ఘటి ఇరవదినాలుగు నిమిషములకాలము: చూ, గడియ 1, 2, = గడియ గడియైన చూ, విష్కంభము 2, 3. చూ, బలపము, 4. కుహళి చూ, పోకపాత్రి; 5 పాల తాయి చూ, రాయి, 6. చీలమండ బుడిపి చూ, నీలమండ, 7 శిష్య చూ, హోడము.

ఘటికాలగ్నము. పా. నూర్వాయము మొదలు జననకాలమువఱకునైన గడియల సంఖ్యను 12 చే భాగించవలెను. భాగించగా వచ్చిన శేష సంఖ్యను జన్మలగ్నము మొదలు లెక్క పెట్టినయెడల నెన్నవలగ్నమగునో యది ఘటి కాలగ్నమగును. ఒకప్పుడు 12 కన్న తక్కువ వచ్చినయెడల వాతక్కువసంఖ్యనే జన్మలగ్నము మొదలు లెక్కింప నేరాగియగునో యది య ఘటికాలగ్నమగును

ఘటితము సం వి ఆ స 1 ఏనుగులగుంపు చూ, చాస్త్రీ, విణ. 2. బృద్ధులచేయబడినది చూ, పాటితము, 3 గుర్వబడినది చూ న్యూతము, అం. 4 చుంబనములు పదునైదింటిలో నొకటి. చూ, చుంబనములు

ఘటికారము. సం. వి ఆ. శ్రీం = :చూ, రూ. ఘటికారము.

ఘటికొన్నిటి అం. కళలఱువదినాలుగింటిలో నొకటి:చూ, కళలు. [చూ, సౌమీరము. 2 ఘటిని. సం వి. ఈ. శ్రీ. ఉల్లిపాపాణము,

ఘటిల్లు. సం ఆ క్రి. కలుగు చూ, పుట్టు 2. ఘటీకారము. సం. వి ఆ. పుం=గడియారము కాలనూచకయంత్రము చూ, గడియారము. ఘటీకారుడు. సం వి. ఆ. పుం చూ, మృత్యురూడు. ఘటీయంత్రస్వాయము. పా. ఏతమువలె కార్యమగునంతవఱకు వంగియుండి కార్యముకాగానే మీఠికి నిర్మూరితి. ఘటీయంత్రము సం వి ఆ స చూ, యఘట యంత్రము. ఘటోత్పచాంతకుడు. సం వి ఆ. పుం కర్షకు చూ, రాధేయుడు ఘటోడ్డిక. సం వి ఆ శ్రీ చూ, సుటదాసి. ఘటోదకము. సం. వి ఆ. పుం. కొబ్బరి* చూ, వారికేళము. ఘటోదరము. సం. వి. ఆ. స దౌర్భాగ్యలక్షణము* చూ, లక్షణము 1 ఘటోద్భవుడు. సం వి. ఆ పుం ఆగస్త్యముని చూ, ముని 1. ఘట్టబట్టిప్రభాతస్వాయము. ఒక వ్యవహారముండొక పట్టణముచేరి తన వ్యవహారము చేసికొని పోవునప్పుడా పట్టణములోని ఘాటీపాక దగ్గఱనుండి వెల్లినినో నుంకమీయవలసినప్పు నని యర్ధరాత్రివేళ మాటుతోవునను బోవలయునను తలపుతోడి బయలుదేరి యా పట్టణము సందులుగొందులు తిరిగి తోవున తెలియక తుదకు ఘాటీపాక దగ్గఱకు చేరునప్పటికి దెల్లవాటినిది. కను ఆయాసపడుటయు, నుంకమీయక తప్పక వచ్చెనుటయు నను విధము. (తప్పించుకొన నుద్దేశించిన కార్యముచేయవలసి వచ్చినయెడల నిది చెప్పవలయును.) ఘట్టగ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 మావ. పర్తి * చూ, మినుము, 2 చూ, రుద్రజడ*.

ఘట్టన సం వి ఆ శ్రీ =గట్టన* చూ, దిమ్మిస ఘట్టము సం వి ఆ పుం. 1 =గట్టు తీరము చూ, రోధస్సు. 2. నుంకము మొదలైనవి తీయుచోటు చూ, సదనము 1, 3 వసగిరి పోయిదేశము. 4. రామానుజానులలోని శ్రీశైవమగు కథాభాగము చూ, పట్టు 14 ఘట్టితము సం విణ 1. గట్టింపబడినది; ఆం. 2 స్థితకరణబంధము తెనిమిదింటిలో నొకటి* చూ, స్థితకరణబంధములు(చూ, బంధములు.) ఘటినుడు సం విణ చూ, భటుకుడు ఘన సం. వి. ఆ శ్రీ 1 చూ, మినుము *; 2 చూ, రుద్రజడ*, వా 3 పనయొక్క ఆవుత్తి చూ, మరలుఁబాటు. ఘనకాలము సం వి ఆ. పుం వర్తపు (భా)వణ భాద్రపదమాసములు) చూ, మాస ద్వయము (చూ, ఋతువులు) ఘనకుకము సం వి ఆ పుం చూ, వడగల్లు ఘనచ్చాయ సం వి ఆ. శ్రీ చింత* చూ, తింతిని ఎలచూ, బురద. సుంజంబాలము సం వి ఆ ~ గొప్పబురద ఘనడిండిమము సం వి. ఆ పుం కాకినొండ* చూ, దొండ శ్రోయిల ఘనతాలము సం వి ఆ పుం చూ, వాన ఘనత్విత్క సం వి ఆ పుం చూ, లాద్దుగు* ఘననామకము సం వి ఆ పుం చిట్టి* చూ, భండీరిము. 2. ఘనపల్లవము. సం వి ఆ పుం చూ, శ్రీ వ్ర 1 ఘనపున్నము సం. వి ఆ పుం —పై— ఘనమగు మి ఆ. క్రి. దట్టమగు చూ, వాగ్ పించు ఘనమానము పా. 1728 ఘనఅంగుళములు=1 ఘనఅడుగు, 27 ఘనఅడుగులు=1 ఘన గజము, 42 ఘనఅడుగులు (కలప)=1 (ఓడ బరువు) లున్న: చూ, ఘనము. 11

ఘనము. సం. వి. ఆ. న. 1 స్మృత్యాది మధ్యమా
 నము (విలంబిత-ద్రువ-మధ్యంబులనెడి లయ
 విశేషములు వదనగా శత్ర్య, ఓఘ, ఘనము
 లనబడును) చూ, స్వము 2 (చూ, తా
 శము 2), 2 కంచుతాళము లోనగు వాద్య
 ము చూ, వీణ, 3. నడిమిపెరుగు: చూ,
 పెరుగు 1. పుం. 4 తుంగముపై* చూ,
 ముద్దకము, 5 చూ, లొద్దుగు*, 6 దిటువు
 చూ, శక్తి 1, 7. రూ-ఘనాఘనము మబ్బు,
 చూ, మేఘము 1. (ఆగ్నివలనఁ బుట్టిన
 భయంకరమగు మేఘము), 8 మనము విరివి
 చూ, విస్తారము. 1, 9 చూ, సమ్మెట,
 10 కుటుచయినుపద్దు చూ, ముద్దరము,
 11 వర్ష తిరిగి గుడించుట (ఘనపరిమా
 ణము.= పాడవు X వెడల్పు X ఎత్తు) చూ,
 హేచ్ఛేవేత, విణ 12. దట్టమైనది చూ,
 సాంద్రము 2, 13. దిటువుగలది చూ,
 వ్యాయతము. 1, ఆం. 14 గాయకదోషము
 లేక పాడెడి పాటయందలి అణువిభములలో
 ముందగ పాడబడునది (చూ. గానశాస్త్ర
 పండితుఁడు) [రసాలము 8
 ఘనమూలము సం వి ఆ. పుం. చెఱుకు* చూ,
 ఘనరవము సం. వి. ఆ. పుం ౩, రాబందు.
 ఘనరసము సం వి ఆ. పుం 1 నీరు చూ,
 సలిలము, 2 కర్పూరము చూ, సిరము,
 3 గుళిక చూ, పూస 4 చెట్టుబంక
 చూ, బండన, 5 చేల్ల చూ, మజ్జిగ.
 6 జోగ*. చూ, సగ్గ, విణ. 7 దట్ట
 మైనది చూ, సాంద్రము 2
 ఘనవర్ణిక. సం వి ఆ శ్రీ. మెఱుపు చూ,
 విద్యుత్తు. 1 [చూ సరకములు
 ఘనవాతము. సం వి ఆ పుం. సరక భేదము
 ఘనవాద్యములు. ఆం కాంస్యతాళము, తాళిక,
 ఘంటిక, జయఘంట, క్షుద్రఘంట, కర్పరే

ఘనవాసము. సం. వి. ఆ పుం. గుమ్మడి*
 చూ, చుహాఫలము.
 ఘనవాహనుఁడ సం. వి. ఆ పుం. 1: చూ,
 శివుఁడు, 2 చూ, వేలుపుత్రుఁడు.
 మనశ్శ్రీణి సం. వి ఈ. శ్రీ సేల: చూ,
 భూమి 1.
 ఘనసారతీరువు. సం. వి ఈ. పుం. కర్పూరపు
 అరఁణి* చూ, రంభ. 1.
 ఘనసారము సం. వి. ఆ. పుం 1. కర్పూరము
 చూ, సిరము, 2 గాడిద: చూ, రాసభము,
 3 నీరు* చూ, సలిలము.
 ఘనస్వరము సం. వి ఆ. పుం. 1 చిట్టికూర*
 చూ, భండీరము, 2. ఉఱుము చూ, స్తని
 తము. [కాలము.
 ఘనాకరము సం వి. ఆ. పుం చూ, ఘన
 ఘనాఘనము సం వి. ఆ. పుం. 1 కురియునట్టి
 మేఘము తోలుమొగులు* చూ, మేఘము. 1.
 2 హింసింపునట్టి మదపు కేనుఁగు* చూ,
 హస్తి, 3 కొండ చూ, పర్వతము, 4 బిళ్ళ
 ర్యము చూ, సంపత్తి, 5 కవాటము చూ,
 తలుపు, విణ. 6. దట్టము చూ, సాం
 ద్రము 2
 ఘనాఘనుఁడు. సం.వి ఆ పుం. 1. ఇంద్రుఁడు.
 చూ, వేలుపుత్రుఁడు, 2 దానశీలుఁడు చూ,
 వదాన్యుఁడు, 3. దుర్బాధుఁడు చూ,
 వ్యాధుఁడు 2
 ఘనాత్మ్యము సం వి ఆ. పుం. శరత్కాల
 ము (ఆశ్వయుజము-కార్తీకము). చూ, మాస
 ద్వయము (చూ, ఋతువులు)
 ఘనాపారి వా వి వేదాధ్యయనసంపన్నుఁడు.
 ఘనాశ్రయము. సం. వి. ఆ పుం చూ, విన్ను.
 ఘనీభవించు సం ఆ. క్రియా* చూ, ముద్దకట్ట
 ఘనుఁడు సం విణ. గోప్యవాఁడు* చూ,
 హేమాహేములు.

ఘనోదధి. సం. వి. ఇ. పుం. నరక భేదము. చూ, నరకములు.

ఘనోపలము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, వడగల్లు. ఘర్షణవ్యాధులు. పా. తిరుగు తిదిమ్మలు తిరుగు నదియు తిరుగ నిదియు చెండు నుండిన గాని ఒక్కతిరిగి దానితో నేపని నెఱవేఱదనునీతి.

ఘర్షణము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, తిరుగలి. ఘర్షణము సం. వి. ఆ. పుం. ఘర్షణమనుచేప చూ, మత్స్యము 1.

ఘర్షర. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. గుఱ్ఱపు మెడగంట చూ, చూయము.

ఘర్షరకము సం. వి. ఆ. పుం. గుడ్డగూబు చూ, సకీసంపుఁబులుంగు

ఘర్షరము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. రూ... 2. కొండవారి చూ, మార్గము. 1, 2 గర్భము మోత: చూ, స్వరము. 2, 4. వాకిలి, ద్విత్వితలకవాటము (అని కొండలు) చూ, సదనము. 1, 5. అమృతరసమువలనఁ బుట్టిన నవ్వు చూ, హాస్యము. 1, 6. వానకురియు చేప్పుడు: చూ, స్వరము 2, 7. ఉఱుము: చూ, స్తనితము; 8. వాద్యభేదము చూ, వీణ.

ఘర్షరి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ. 1. చిఱుగంట చూ, భూచ.ణము. 2, 2. ఒకరకము వీణ చూ, చూ, వీణ, 3. ఒకానొక స్వరము చూ, స్వరము 2. [నది

ఘర్షరిక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. ఘర్షరికానది: చూ, ఘర్షణ. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. చూ, యనుకీటుకము. ఘర్షరకము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, ఘర్షరకము.

ఘర్షరిక. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. 1. వాయిం చెడి ట్టము చూ, కొడుపు. 1, 2. శరీరవాద్యము: ఘర్షరిక. చూ, ఘర్షరిక.

ఘర్షణము సం. వి. ఆ. పుం. 1. ఎండ: చూ, వెలుంగు. 2, 2. చెమట: చూ, స్వేదము. 1; 3. ఏనుగు హృదయమునందలి మదము చూ, మదము. 1, 4. చూ, వేడిమి, 5 వేసంగి, గ్రీవత్పర్ణ (శ్రేష్ఠము, అపాఘము): చూ, మాసద్వయము (చూ, ఋతువులు). అం. 6. గజమదము లెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, గజమదములు

ఘర్షణము. సం. వి. ఆ. న. చూ, పీడనము. ఘర్షణాలము. సం. వి. ఆ. పుం. నూతెడు గుండు. చూ, రాయి.

ఘర్షణి సం. వి. ఈ. స్త్రీ. పసుపు: చూ, పర్ణము 8.

ఘర్షించు. సం. స. క్రి. చూ, రాయిడిచేయు ఘర్షణిముఖము సం. వి. ఆ. న. రతిబంధవిశేషము చూ, రతిబంధము. [సాపాటు.

ఘసి. సం. వి. ఇ. పుం. ఆనారము చూ, ఘస్మరండు సం. విణ చూ, భక్తుకండు

ఘస్మిము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 దినము: చూ, రోజు, న. 2 అహము: చూ, పగలు, 3 కుంకుమము: చూ, వప్పిళిము. 1, విణ 4 కర్కశము, చేంపునది చూ, హింస)

ఘస్మించు సం. విణ హింపించువాఁడు.

ఘ

ఘాంటికము. సం. వి. ఆ. పుం. ఉమ్మెత్తక. చూ, చాలాపుష్పము.

ఘాంటికుండు. సం. వి. ఆ. పుం. వేకువను రాజు లనిద్రామేల్కొలిపెడువాఁడు: చూ, వైతాళికుండు. (రూ-ఘాటికుండు)

ఘాట. సం. వి. ఆ. స్త్రీ. అనటువు. చూ, పెడతల.

ఘాటము. సం. వి. ఆ. పుం. —

ఘాటి. సం. వి. ఈ. శ్రీ: చూ, ఘాట.
 ఘాటిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ — వై —
 ఘాటికుండు. సం. వి. ఆ. శ్రం చూ, రూ—
 ఘాంటికుండు.
 ఘాటియాబ్రాహ్మణులు పా. వీర కృష్ణశుక్ల
 యజుర్వేదములగు నున్నారు గంగావైతరణీ
 మొగలగు పుణ్యనదీ స్నానములకు వచ్చెడి
 వారలకు వైదికకర్మములను చేయించి తీవనము
 చేయుదురు చూ, బ్రాహ్మణులు
 ఘాటీపాక. వా. వి. వి సుంకమువనూలుచేయు
 యిల్లు (ఘాటీ అనియు) చూ, సడనము. 1.
 ఘాతకుండు. సం. విణ చూ, హింసకుండు.
 ఘాతము సం. వి. ఆ. పుం. 1 దెబ్బ చూ,
 మొత్తు 1, 2. అమ్మ చూ, బాణము 1,
 3 కేంపుట చూ, వధము, 4. ఊనేరు
 గూ, సరస్సు 1; పా 5. శక్తి (సవర్),
 భాతము (ఇంచుకుసంబంధించిన కాశ్రీపరి
 భాషాపదములు—ద్వితీయఘాతము, త్రిఘా
 తము, చతుర్థాతము.)
 ఘాతి సం. వి. వ. పుం జేగ చూ, శ్యేనము.
 ఘాతిం చే. సం. స. క్రి కేంపు చూ, సంహ
 రించు
 ఘాతిక. సం. వి. ఆ శ్రీ చూ, పరిఖ.
 ఘాతిని. సం. విణ. (ఈ). కేంపునట్టిది. చూ,
 హింసరి
 ఘాతుకుండు. సం విణ 1 చూ, రూ—ఘాత
 కుండు, 2 చూ, పాపుండు. [విన్ను.
 ఘామము. సం వి. ఆ. పుం. ఆకాసము చూ,
 ఘాముండు. సం. వి. ఆ. పుం చంద్రుండు చూ,
 హిమాంకువు.
 ఘాఠిక. సం వి. ఆ. శ్రీ. = గారె ఆప్పాలు
 (అనికొందఱు) (ఘాఠి అనియు) చూ,
 భక్త్యము.
 ఘాసము. సం. వి. ఆ. పుం=కనవు చూ, త్యూము. 1.
 ఘాసి. సం. వి. ఇ. పుం అగ్ని. చూ, వస్తి. 1

ఘి

ఘిమిరియాబ్రాహ్మణులు. పా. నేపాళ శివపు
 బ్రాహ్మణులలో నొక తెగవారు. చూ, బ్రా
 హ్మణులు.

ఘి

ఘింకారము సం వి. ఆ. పుం=గీక. ఏనుంగు
 గీక చూ, స్వరము. 2.
 ఘింకృతము సం. వి. ఆ. స. —వై—
 ఘింకృతి సం. వి. ఇ. శ్రీ —వై—

ఘు

ఘు. సం వి. ఈ. పుం. చేప్పడు: చూ, స్వరము. 2
 ఘుంటుకము సం వి. ఆ. పుం చూ, సీలమండ.
 ఘుంటుము సం. వి. ఆ. పుం —రూ—వై.—
 ఘుండము. సం వి. ఆ. పుం చూ, భిమరము. 1.
 ఘుటుము. సం. వి. ఆ. పుం రూ—ఘుటిక. చూ,
 సీలమండ
 ఘుటి సం. వి. ఇ. శ్రీ. 1. గుడికాలు చూ,
 మడమ, 2 చూ, సీలమండ.
 ఘుటిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1 చూ, రూ—ఘుటుము,
 2=గుళిక: చూ, పూస, 3. చిన్నమందుంట
 చూ, మాత్ర (1). (విస.
 ఘుణపీయ. సం వి. ఆ. శ్రీ. అతివసః చూ,
 ఘుణము. సం వి. ఆ. పుం. మానినీలించు
 పుగ్గు చూ, పుగ్గు.
 ఘుణవల్లభ సం వి. ఆ. శ్రీ. చూ, ఘుణపీయ
 ఘుణాక్షరన్యాయము పా. మానినీమందు నుసి
 పురుగులు తొలవఁగా నేర్పడిన యక్షరము
 యొక్క న్యాయము (ఇది యపఠీయత్వము
 గా నేర్పడినదిగాని పురుగుయొక్క పఠియత్వ
 ముచేతఁ గాదు. ఉద్దేశము లేక జరిగినదని
 యందిది చెప్పఁబడును.)

ఘోషురము. సం. వి. ఆ. పుం. 1=గురగుర.
 పందికూత చూ, స్వరము 2, 2 ఘోషుర
 మను పురగు చూ, యనుకీటకము.
 ఘోషురి. సం వి. ఈ శ్రీ 1 2 కానొక జల
 జంతువు చూ, మృత్కర, 2 మండలియను
 వాద్యము. చూ, వీణె.
 ఘోషురించు. సం. ఆ క్రి. (పంది) కూయు
 చూ, శబ్దించు.
 ఘోషురము. సం. వి. ఆ పుం కుమ్మరపురగు
 చూ, యనుకీటకము.
 ఘోషులూరవము సం. వి. ఆ. పుం. పారావతి
 భేదము చూ, పావురము. [వ్యాప్తము.
 ఘోషుము సం. విణ. చొటింపబడినది. చూ,
 ఘోషుణము. సం. వి. ఆ. పుం. కుంకుమపువ్వు
 చూ, వేన్నెళిము.

ఘూ

ఘూక మార్జాలలో చనము పా ఎనమండ్ర మగం
 ద్రను జీంపెను శ్రీ గులుతు అనగా ఎని
 మిది మనువులు పోవు మగువ, భర్తృహంత్రీ
 లక్షణము గూ, లక్షణము 1
 ఘూకము సం వి ఆ పుం = గూబ చూ, నకి
 సంపుట బులుగు (సము 1
 ఘూకారి సం వి ఇ. పుం. కాకి చూ, వాయు
 ఘూకావాసము సం వి. ఆ పుం వెద్దేటేతు*
 చూ, కాళోటము
 ఘూరరము. సం వి ఆ పుం=గుజిరి-గుజిరాతి
 దేశము లేబదియాటింటిలో నొకటి: చూ,
 దేశము.
 ఘూరర శ్రీ. ఆం. దేశ శ్రీలలో నొకతె చూ,
 దేశ శ్రీలు (చూ, శ్రీ)
 ఘూరరి. ఆం 1. శ్రీరాగము లిరువదివాలంగిం
 టిలోనొకటి. చూ, శ్రీరాగములు, 2. పంచ

మిజభావలు పదింటిలోనొకటి: చూ, పంచ
 మిజభావలు (చూ, భావ. 1.)
 ఘూర్ణగ్యపాంగములు ఆం. (చూ, అంగము.9)
 మహారాష్ట్రీ ఘూర్ణరి, సారాష్ట్రీ, దక్షిణ,
 దావిడ (4)
 ఘూర్ణనము. సం. వి ఆ. న తిరుగుడు చూ,
 మర [చూ, విహారము. 1
 ఘూర్ణి సం. వి ఇ. శ్రీ గిరగిరతిరగడము
 ఘూర్ణితము. సం విణ 1 తిరుగుడుపడినది
 ఆఘూర్ణితము, ఆవృతము, ఉద్భావితము,
 2 కూరుకుపాటుపడినది చూ, స్వప్నము 2.
 ఘూర్ణితండు. సం విణ చూ, ప్రవలాయితండు.
 ఘూర్ణిలు సం ఆ క్రి తిరుగుడుపడు చూ,
 పరిభ్రమించు

ఘృ

ఘృణ. సం వి ఆ శ్రీ 1. కనికరము చూ,
 ఘము, 2 అనన్యత చూ, శోత 2
 ఘృణావాసము. సం వి. ఆ. పుం గుమ్మడి*
 చూ, మహాఫలము [నము 2
 ఘృణి సం వి ఇ పుం కిరణము చూ, హాయ
 ఘృతకోశాతకి సం వి ఈ శ్రీ నేలిబీణ*
 చూ, బీణ. 2
 ఘృతకోశాతకిన్యాయము పా. నేలిబీణకాయ
 యని వేరేగాని అందులో నేయిలేదు సరే
 గదా చేప్పగా నుండునురీతి.
 ఘృతదిధీవి. సం వి ఇ పుం. అగ్ని చూ వహ్ని 1
 ఘృతదీధితి సం. వి. ఇ పుం —వై—
 ఘృతధూపకము. సం వి. ఆ. పుం చూ, వృక
 ధూపకము. * [కరజము*.
 ఘృతపత్రికము సం వి ఆ. పుం చూ, పూతి
 ఘృతపూరకము. సం వి ఆ పుం చూ, వ్యాఘ్ర
 నఖము* [నోలి*
 ఘృతమండ. సం. వి. ఆ. శ్రీ: చూ, వాయు

ఘృతముండలిక. సం. వి ఆ శ్రీ చూ, హంస పాదిక.

ఘృతముంభ. సం. వి ఆ శ్రీ. —వై—

ఘృతము సం. వి. ఆ న 1 నెయ్యి చూ, తైలము; 2. నీరు చూ, సలిలము; 3 క్షీరము చూ, పాలు 1, విణ 4 వెలిగినది. చూ, దీప్తము 1, ఆం 5. దానములు పదింటిలో నొకటి చూ, దానములు.

ఘృతములు ఆం. అశ్వగంధాది, విఠేయక, వట్పుల, దూర్వాది, పంచగవ్య, ఆద్వైక, కదళీకండకల్యాణ, తండులీయక. కూశ్మాండ ఘృతములు మొదలగునవి

ఘృతాంకము. సం. వి ఆ న పాలమణ్డి చూ, సరలద్రవము [ప్రీవీలిక.

ఘృతేలిక. సం. వి. ఆ శ్రీ. ఎత్తలీమ చూ,

ఘృతోదము. సం. వి. ఆ పుం నేతిసముద్రము చూ, సముద్రము.

ఘృష్టకము సం వి ఆ. న 1 కొంగిలింత చూ, సంక్షేపము. ఆం 2 ఆజాతస్మరాలింగనములు నాలుగింటిలో నొకటి. చూ, అజాతస్మరాలింగనములు (చూ, ఆలింగనములు.)

ఘృష్టి సం. వి. ఇ. శ్రీ. 1. పాంచితీగం* చూ, వివృత్యేనప్రియ, 2 పోటి చూ, స్వర్ణ, 3 రాయిడి చూ, పీడనము, 4. తొలి యీతరువు, రూ-స్పృష్టి చూ. ధేనువు, పుం 5 కిరణము చూ, హేయనము 2, 6 = గూటి. పంది చూ, నూకరము.

ఘో

ఘోంట సం. వి ఆ శ్రీ. 1=గోంటు* చూ, పోక, 2 = గొట్టె. రూ-ఘోటు*. చూ, రేగు, 3. రేగుపండు చూ, రేగు*.

ఘోంటా ఘుటి సం వి ఈ. శ్రీ. చూ, రేగు*.
ఘోంటాఫలము సం వి. ఆ న చూ, పోక*.

ఘోటక బ్రహ్మచర్యము నా గుఱ్ఱము బ్రహ్మచర్యము సేయుట. అనగాఁ జేయదనుట. (ఘోటక బ్రహ్మచర్యము-అజగరోపవాసము-పింగళాజపము - పిల్లికీలము - బకధ్యానము-నక్కచివయము ఇవియన్నియు నసత్యములనుట. “ఆ కదసిమాడ ఘోటక బ్రహ్మచర్యంబు, పింగళాజపంబు పిల్లికీల, మజగరోపవాసముబక ధ్యానంబు, నక్కచివయ మిట్టి నముములైల” వైజ 2, ఆ. 19).

ఘోటకము. సం వి. ఆ. పుం= గోడా చూ, హయము.

ఘోటకముఖము ఆం సప్తాధికరణములలో నొకటి చూ, సప్తాధికరణములు (చూ, ఔపనిషదికము-కామకాశ్రమము) [రేగు.

ఘోటజటి సం. వి న పుం = గొట్టె*. చూ,

ఘోటావర్తి ఆం అశ్వశాస్త్రమునందలి ఆశుభావర్తములలో నొకటి చూ, ఆశుభావర్తములు

ఘోటి. సం వి ఈ శ్రీ= గోడిగ చూ, హయము

ఘోటిక సం వి. ఆ. శ్రీ. = —వై—

ఘోట్టాణము సం. వి. ఆ. పుం 1. గుఱ్ఱము చూ, హయము, 2 ఘోట్టాణమున దేశము; చూ, దేశము.

ఘోడావుకుండు సం. వి ఆ. పుం. (రూ-ఘోడావుకుండు) అశ్వవిక్రయకుండు; చూ, హేలావుకుండు.

ఘోరణ. సం. వి ఆ శ్రీ. 1. నాసిక: చూ, ముక్క, 2 గుఱ్ఱపుముక్క, పోలిధము: చూ, ముక్క [వృషభము. 1.

ఘోణము సం. వి ఆ పుం. గోపతి చూ,

ఘోణావర్తి. ఆం చూ, ఘోటావర్తి

ఘోటి. సం వి. ఈ. శ్రీ 1 ఏనికదోమ: చూ, మళకము. 1. 2 నీరుపట్టుయీగ: చూ, మక్షిక, న పుం 8.==గూటి పంది చూ, నూకరము.

ఘోటికాపుత్రము అం చూ, ఘోటకముఖము. ఘోటికాపుత్రుడు. సం. వి ఆ పుం కలా కాస్త్రము చేసినవాడు

ఘోర. సం. వి. ఆ శ్రీ. చూ, రాత్రి. ఘోరకుడు. సం. వి. ఆ. పుం చూ, వాగ్రీత కాడు

ఘోరకదర్శనము. సం వి. ఆ. పుం. 1 పులి చూ, కాయలము, పుం, న 2. గూబ చూ, సకిసంపు(బులుంగు) [వహ్ని] 1 ఘోరధ్వని. సం వి ఇ. పుం. బడబాగ్ని చూ, ఘోరపటుము. సం. వి ఆ న==గోరుపడము. కంబడి చూ, రల్లకము

ఘోరప్రవృత్తము సం వి ఆ. న. కంచే చూ, లోహము 1.

ఘోరము. సం. వి ఆ పుం 1 నక్క. చూ, స్పృగాలము, 2. జింక చూ, హరిణము 1, విణ. 8==గోరము భయంకరము చూ, కారవము 2. (భయానకరము)

ఘోరరాసము సం. వి ఆ. పుం నక్క చూ, స్పృగాలము

ఘోరరాసి సం వి వ. పుం —పై — ఘోరరూపిణి. సం వి. ఈ శ్రీ బొమ్మకే వుని విల్లు చూ, బాణము. 1

ఘోరాంశము అం వ్యవస్థంశములలో మొదటిదియును, ముప్పదివాలగవదియున్ను. చూ, వ్యవస్థంశములు

ఘోరుడు. సం వి ఆ. పుం 1. చూ, శివుడు; విణ. 2 చూ, భయంకరుడు.

ఘోలము. సం. వి. ఆ. న. రూ-ఘోశము: చూ, మజ్జిగ.

ఘోలి. సం. వి. ఈ శ్రీ 1. రూ-ఘోలి = గోలి*. చేత రాసి చూ, శకుల, 2 రూ-ఘోలి.=గోలి పావలి* చూ, విచిత్రిక

ఘోష. సం వి ఆ శ్రీ. 1 చూ, సదాపశ. 2. వల్లలీలకల్లము*: చూ, మువవి 2. 8 చిట్టి కూర* చూ, భండీరము, 4 చేప్పడు చూ, స్వరము 2

ఘోషకము సం వి ఆ పుం. చేతిబీజ*: చూ, బీజ 2.

ఘోషకాకృతి సం. వి. ఆ. పుం —పై — ఘోషణ సం. వి ఆ. శ్రీ 1. ఉచైరువము* చూ, తెట్టుసరి, 2 = గోసు చూ, సాటింపు.

ఘోషము సం వి ఆ. పుం. 1. గొల్లపల్లె చూ, దేశము, 2. ఆవులమంద చూ, ధేనువు, 8 ఉణుము చూ, స్వనితము, 4 కంచే చూ, లోహము 1, 6. చూ, ఘోషకము*, 6 దోవ చూ, మళకము 1

ఘోషయిత్తువు. సం వి ఉ. పుం 1. బాం పడు చూ, బాగ్ర్యాంబుడు, 2 కోయిల: చూ, పికము

ఘోషవతి సం వి ఈ. శ్రీ. వల్లకి. చూ, వీణ (వీణమీనాద పాడుట అని కొందఱు).

ఘోషాప్రకాశము సం వి ఆ. న. కంచే చూ, లోహము 1

ఘోషించే సం. ఆ క్రి. మోయు చూ, శబ్దించే

ఘోషికము. సం వి. ఆ పుం. నీరుపంది* చూ, నూకరము.

ఘోషుడు సం. వి. ఆ. పుం. గొల్లవాండు: మహాకూమర్రిడు

ఘోశము సం వి. ఆ. న. చూ, రూ-ఘోలము. సం. వి. ఈ. శ్రీ. చూ, రూ-ఘోలి.

ఘోష

ఘోషితర్పణము సం. విణ ఇష్టగంధము. మంచివాసనగలది చూ, వాసన ఘోషణము. సం వి ఆ న. (పుం అనికొందలు) 1 నాసిక: చూ, ముక్కు, విణ 2 రూ-ప్రూతము మూర్క్కొండబడినది చూ, వాసన, 3 నేత్రాద్రి దశేంద్రియములలో నైవద యిందియము చూ, హృషీకము (చూ. ఇందియములు) ఘోషణరంధ్రములు ఆం బ రంధ్రములు తొమ్మిదింటిలోని యొకతెగలో నొకజీత చూ, రంధ్రములు ఘోషించు సం స క్రి చూ, మూర్క్కొన ఘోషితము సం విణ చూ, ఘోషణము. 2 మూతి. సం వి ఇ శ్రీ నాసిక: చూ, ముక్కు.

ఙ

ఙ ఒకయక్షరము సం వి ఆ పుం 1 శ్రైత పుండు చూ, శివుడు. 2 భయము చూ, వెఱపు, 3 చూ, దేశము, 4 మాట చూ, శబ్దము 2, 5 జనము చూ, ప్రజ 2, 6 వివయవాంఛ చూ, వాంఛ, అం 7 కంఠ్యములలో నొకటి. చూ, కంఠ్యములు, 8 అనునాసికములలో నొకటి చూ, అను నాసికములు, 9. కవర్ణములోనిది చూ, క వర్ణము. జమ్. సం వి. ఆ. న 1 కాటుక: చూ, చోఱు, 2. పిల్లనగోవిశబ్దము చూ, స్వరము 2, 3. తిరము చూ, స్థిరము.

చ

చ. ఒకయక్షరము. సం ఆవ్య. 1. పాదపూరణ మందు వచ్చెడి అవ్యయము. (సచప్రా)చాచ

రాజానమ్') (కు-హి-చ-స్క-చ-నై-ఈ ఆఱును పాదపూరణమందు వర్తింతును). 2. అయ్యోనే, 3 అదిఉండగా యిదిన్ని; 4. అవయవములకు ప్రాధాన్యము లేక సమాహాప్రాధాన్యము, 5. అన్నిటికిన్ని పరస్పరప్రాధాన్యము, 6. అదిన్ని యిదిన్ని; 7. చేదర్థకము, అట్టాయనా; 8 అవధార జ్ఞాఠకము చూ, సత్యము 1; 9. అతిశయము చూ, హెచ్చు. 2, 10. కారణము చూ, క్షేతువు, 11 తుల్యయోగము; 12 అజ్ఞ చూ, సెలవు, 13 పాఠ్యకర్తార్థ కము, 14 దీప్తి చూ, వెలుతురు 1, సం. వి. ఆ. పుం 15 చూ, శివుడు, 16 చూ, వెన్నెలపులుగు, 17 చూ, మ్లేచ్చుడు, 18 చూ, హిమాంశువు, 19; చూ, నూత్యుడు, 20 చూ, ముగిచ్చు 1; అం 21 తా లవ్యములలో నొకటి. చూ, తాలవ్యములు; 22 చవర్ణములో నొకయక్కరము' చూ, కవర్ణము. చిమ్ సం వి. ఆ. న. నెత్తురు. చూ, రక్తము. 1 చంకరము సం. వి ఆ. పుం 1=కంచీరము శేరు చూ, శకటము 1, 2. చెట్టు చూ వృక్షము. రూ-చంకురము. చంకురము సం వి. ఆ పుం 1 = చూ, రూ-చంకరము, 2 చూ, రూ-చంకరము, 3 ధో రణము: చూ, చాయము చంక్రీచుణము. సం. వి. ఆ న చూ, లంఘ. చంగము. సం. విణ = చేక్కన చేక్కనిది' చూ, హృద్యము. చంగలము సం వి. ఆ పుం పన్ను లేని అంగడి వీధి చూ, మార్గము. 1. చంగుడు. సం విణ చూ, సమర్థుడు. చంచ. సం వి. ఆ శ్రీ. 1: చూ, చోఱు; 2 కనవుతోఁజేసిన బొమ్మ చూ, బింబము. 3.

చంచత్వుటము అం, తాళపాణిభూతమై సద్యోజాతమువలనఁ బుట్టిన కళలయింటిలో నొకటి చూ, తాళకళలు (చూ, తాళము. 2.) (సుఖ్యుకళాపాణిణము)

చంచత్వుత్తు. సం వి. ౧ పుం, శ్రీ చూ, పక్షి. (చంచత్వుత్తు అనియు)

చంచరీకము. సం వి. ఆ. పుం. తుమ్మెద చూ, భ్రీమరము

చంచరీకావళి. పా. ఒకానొక వృత్తము ఇది ఒక్కొక్కపాదమునందు చు, మ, ర, ర గురువులు గలిగి ఏడవయింట యతిగల త్రయోదశఛందస్సునందుఁ బుట్టిన వృత్తిము ఉదా. — “కంబుగీ” వాసత్యా-కామినీపాణి నాధా” చూ, వృత్తము 1

చంచల సం. వి ఆ శ్రీ. 1. మెఱుపు చూ, విద్యుత్తు 1, 2* చూ, లక్ష్మి. 3 చూ, పిప్పలి 1 *., 4. ములువెంపలి * చూ, వెంపలి.

చంచలము సం. వి ఆ. పుం. 1 గాలి చూ, వాయువు; 2 మందపిచ్చుక* చూ, పిచ్చుక, విణ. 3 చలించునది చూ, వలితము 3, అం 4. విద్యుత్తులేటిలో నొకటి చూ, విద్యుత్తులు (విద్యుత్తు. 1)

చంచలించు సం ఆ క్రి చూ, సలించు

చంచలుడు సం వి 1 చూ, వలపుకాడు, 2 చూ, విటుండు, 3 గాలి చూ, వాయువు. [పక్షుము.

చంచినూచి సం వి ఈ. శ్రీ* చూ, మహా

చంచుండు సం వి. ఆ. పుం = చెంచు చూ, వ్యాధుండు. 2.

చంచువు. సం. వి ఈ. శ్రీ. 1 పక్షిముక్కు: చూ, ముక్కు, పుం 2 ఆముదము* చూ, వ్యుధంబకము, 3. పాలముబిచ్చేలి* చూ, బిచ్చేలి; 4. = చెంచు: చూ, వ్యాధుండు. 2.

చండ సం వి ఆ శ్రీ. 1 నల్లవోరము* చూ, రాజార్ద్రము, 2 చూ. బలరక్కసి*, 3 లింగిదొండ* చూ, దొండ. 4 కొండ బెండ* చూ, వచ్చింఘ

చండకము. సం వి ఆ పుం. 1 పులి చూ, శార్దూలము, 2. సన్నపాపల ఎఱ్ఱగన్నేరు* చూ. చామూరకము

చండకొకకనాటకము నా కౌవ్యనాటకము లలో నొకటి చూ, కౌవ్యనాటకములు

చండము. సం వి. ఆ పుం చింత* చూ, తింతిరి

చండముండ సం వి ఆ శ్రీ. చూ-చండముండి మర్ల చూ, పార్వతి 1

చండముండి. సం వి ఈ. శ్రీ. — వై —

చండవాయువు సం వి. ఈ పుం రడిగాలి చూ, వాయువు

చండనాకము సం వి ఆ పుం 1 సాలము* చూ, మద్ది, 2 చూ, నీరుచిట్టి*

చండనూచికము అం. ఏకవింశతిస్థానకములలో నొకటి చూ, ఏకవింశతిస్థానకములు

చండాంశువు సం వి ఈ పుం చూ, నూర్యుండు

చండారి సం. వి ఈ శ్రీ. చూ, మంజిటి*

చండాతకము సం వి ఆ పుం, న=చెడ్డి బోగముచోనుల సగము తొడవకకం దొడిగి కొనెడు గుడిగి చూ, వస్త్రము.

చండాలము. సం వి ఆ. పుం. గన్నేరు వాడ గన్నేరు (అని కొండలు)* చూ, వాయు మారకము.

చండాల బ్రాహ్మణులు. పా. శస్త్రాస్త్రు భను ర్ధరులై ధనాపహారులగు విప్రులును, పరులను హింసించుచు క్రూరత్వముఁ గలిగి పరచారా గమన పరాయణులై పరద్రావ్యుపసారణాభి లాషులగువారును చండాలబ్రాహ్మణులు: చూ,

బ్రాహ్మణులు. (వీరు దళవిధ బ్రాహ్మణులు లానివారు) [వీరే చూ, వీరే. చండాల వల్లకి. సం. వి. ఈ. శ్రీ చండాల చందాని సం. వి ఈ. శ్రీ. 1 మాది చూ, మ. ల. (1), 2 నీలి* చూ, రంజని. చందాలిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. వీణ చూ, వీరే, 2 దుర్గ చూ, పార్వతి. 1, 3. పిన్న నీలి* చూ, రంజని చండాలుడు సం. వి. ఆ. శ్రీం రూ- చాండా లుడు 1 మాలువాడు చూ, మాల. 1, 2 చూ, మంగలి, అం 3. నాకులు పదు నెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, బాతులు. చండి. సం. వి ఈ శ్రీ 1=చెండి చూ, పార్వతి 1, 2 కోపముగల ఆఠుడి చూ, శ్రీ, 3. మిక్కిలి ప్రేమగల ఆఠుడి చూ, శ్రీ, 4. చేపునటి ఆఠుడి చూ, శ్రీ. చండించే సం. ఆ. క్రి చూ, కోపించే చండిక. సం. వి ఆ. శ్రీ = చూ, చండి చండిను సం. వి న్ శ్రీ వాడిమి చూ, శార్యము. 1. చండిల సం. వి ఆ. శ్రీ చండిలమును నది చూ, నది [కూరాకు. చండిలము. సం. వి ఆ. శ్రీ చక్రివర్తమును చండిలుడు సం. వి ఆ. శ్రీం 1: చూ, శివుడు, 2 చంద్రుడు చూ, హిమాంశువు. 3: చూ, మంగలి చండుడు సం. వి ఆ. శ్రీం 1 చండుడను రక్కసుడు చూ, రాక్షసుడు 1, 2 మను కింకరుడు చూ, యముడు విణ 3 మిక్కిలి కోపము గలవాడు చూ, కోపణుడు, 4. వాడిమిగలవాడు చూ, హంపీరుడు 2 చండువు. సం. వి ఆ. శ్రీం ఎలుక చూ, మూషికము చందన సం. వి. ఆ. శ్రీ చూ, శారిబి.

చందనద్రుమము. సం. వి. ఆ. శ్రీం చూ, గండపు చూను*. [లవంగ పుష్పము*. చందన పుష్పకము. సం. వి. ఆ. శ్రీం చూ, చందనము. సం. వి ఆ. న 1. కంకయపుష్ప- చూ, వహ్ని శిఖము. 1, శ్రీం, న. 2. మంచి గండము చూ, వానన; శ్రీం. 3. చూ, సుగంధము* (చందనాననము చేయుదురు.) చందనాచలము సం. వి ఆ. శ్రీం. మలయపుష్ప తము చూ, పర్వతము (ఇట్లు చందనాద్రి- చందనాలయము.) [చూ, నది. చందని సం. వి ఈ శ్రీ. చందనియను నది చందనుడు సం. వి ఆ. శ్రీం. చందనుడను కోతి చూ, వానరము చందనీ ఆత్మరు. మి. వి. చందన తైలము, మంచి గంధపు నూనె. (నెగ, తెల్ల తునుమ మాన్వ ను) చూ, ప్రబోధము. చందిరుడు సం. వి. ఆ. శ్రీం. 1=చందమాను. రూ-చంద్రుడు - చంద్రమునుడు చూ, హిమాంశువు, 2 వినుగు చూ, వాస్తి. చంద్రకము సం. వి. ఆ. శ్రీం 1 నెవలివేరి కన్ను చూ, పించెము, 2 చూ, వితానము. చంద్రకళ పా. 1. ఒకానొక వృత్తము. ఇది ఒక్కొక్క పాదమున ర, స, స, త, జ, జ, గురువులుండి పదునొకండయింట యతిగల ఏకవింశచ్చందస్సునందు బుట్టిన వృత్తము చూ, వృత్తము 1, 2. చేంద్రునికళ: చూ, శశికళ. చంద్రకళలు పా. చంద్రునికళలు— చంద్రుడు నూర్చునీని భూమికి మధ్యనుండు తుచే వెలుతురుగల చంద్రార్థభాగము మనకు మఱుగై చీడకటిగల యర్థభాగమే మన వైపు తిరిగియుండుటచే చంద్రుడు ఆమా వాస్యనాడు కనబడడు, శుద్ధపాడ్యమి మొదలు పూర్తి మనకు క్రమక్రమము గా వెలుకుటగల చంద్రార్థభాగమంతయు

మనకు కనబడుటచే పూర్ణ బింబాకారము పొందును. ఇదియే పూరిమ. బహుళ పాడ్య మి మొదలు ఆమావాస్య వఱకు మనకు కనబడు మెలకురుభాగము క్రమక్రమ ముగా క్షీణించి మొదటిసామునకు చేరు నప్పటికి పూర్ణముగా నదృశ్యమగును. ఇదియే అనువన. ప్రతిమాసమునను కళిలిట్లు మార్పు నొందుచుండును చూ, కళికళ.

చంద్రికాంతము. సం. వి. ఆ. న 1 కపటము చూ, వ్యాజము 1, పుం, న 2 తెల్ల కలువ* చూ, పద్మము 1, పుం. 3. చేలువతాయి చూ, రాయి, 4. ఒక రకము పిండివంట చూ, భక్త్యము, 5 దుంపబాతిచెట్టు (దీని ఆకులు అముదమున వెచ్చిచేసి నెత్తురు గడ్డలవైన వేయుదురు. దుంప నెగ రోగములలో చాడెదరు.)

చంద్రికి. సం. వి క్. పుం. 1. నెమిలి చూ, మయూరము, 2. కవులః చూ, కాఁజి, 3 కోడి* చూ, పుంజి

చంద్రికణములు. పా బ చూ, గణము. 4

చంద్రిగోళస్థులు. సం వి. ఆ పుం (ప్ర)-బ). పిశ్యురేవతలు చూ, యముఁడు

చంద్రిగ్రహణము పా చూ, గ్రహణము 1

చంద్రిచంచల సం. వి ఆ. శ్రీ. చంద్రికమను కేచ చూ, మత్స్యము. 1

చంద్రిచంద్రికాస్వాయము. పా. చంద్రుని వదలి వెన్నెల యుండవను రీతి.

చంద్రచ్ఛందము. సం వి ఆ పుం. వేయిపేటలు గల హారము చూ, భూవణము. 2.

చంద్రిజ్ఞానకంఠ్రము. ఆం. శివప్రోక్తములగు చతుష్కతి తంత్రములలోనొకటి చూ, తంత్రములు

చంద్రిజ్ఞానము. ఆం. ఆగమములు ఇరువదెనివి దింటిలో నొకటి* చూ, ఆగమములు (చూ, శుభవిద్యలు.)

చంద్రిశ్లోతి సం వి. ఓ న. = చేదురశ్లోతి చూ, బాణసంచు (ఇట్లు చంద్రిశ్లోతి-చంద్రిశ్లోతి)

చంద్రిబాల. సం. వి. ఆ శ్రీ. వెడ్ర యేలకః* చూ, పత్రిల [లోహము. 1.

చంద్రిబీజము సం వి ఆ. న. వెండి చూ, చంద్రిభస్మము. సం. వి క్. న కర్పూరము చూ, సిరము.

చంద్రిభాగ సం. వి ఆ. శ్రీ చంద్రిభాగ అను నది చూ, నది. (రూ-చంద్రిభాగి-చాంద్రిభాగ-చాంద్రిభాగి)

చంద్రిభాగి సం వి ఈ శ్రీ —వై.—

చంద్రిమనుఁడు. సం. వి న్ పుం చూ, చేంచు రుఁడు. 1.

చంద్రిము. సం వి ఆ పుం. 1 = సిరము చూ, చంద్రిభస్మము, 2 నీర చూ, నలిము. 3. బంగారు చూ, లోహము 1, 4 కంఠిల్లము* చూ, రోచన

చంద్రిహాళి సం. వి ఇ పుం చూ, శివుఁడ.

చంద్రిరేఖ సం వి ఆ శ్రీ 1 ఇంసురేఖ చూ, కళికళ, 2 చూ, సోమరాజి*, పా. 3 ఒకానొక వృత్తము ఇది యొక్కొక్క పాదమునందు ప, గ, ప, య, యుగణములు గలిగి యెనిమిదింటు యతిగల పంచదశచ్ఛంద స్పృహండుఁ బుట్టిన వృత్తము ఊదా — పుట్టే భక్తినించేన-ప్యంబో మహిం జంద్రిరేఖా, వృత్తిం. చూ, వృత్తము 1

చంద్రిరేణువు. సం విణ. కావ్యచాగంఠుః చూ, ముగిచ్చు 1

చంద్రిలగ్నము పా. జన్మకాలమునకుఁ జంద్రుఁ డేరాశియందుం డెనో యదియ చంద్రిలగ్న మనబడును

చంద్రివదన పా. ఒకానొక వృత్తము. ఇది యొక్కొక్క పాదమునకు ఒక భగణము,

ఒకయగణము గలవై యాజవచ్చందస్సునందు బుట్టినవృత్తము ఉదా—“చంద్రవదనన్ జే” వేంద్రవినతా ని, సుంద్రిత భయంబుల్, సాంద్రముగఁ జెప్పకొ.” చూ, వృత్తము 1 చంద్రిక ర్థము పా. ఒకానొక వృత్తము ఇది యొక్కొక్కపాదమునందు ర, న, ధ, సగణములు గలిగి ఏడింటునుతిగల ద్వాదశచ్ఛందస్సునందుఁ బుట్టిన వృత్తము ఉదా—“ఇంద్ర వంద్య జగ-దీశ ఘనయశ, స్సాంద్రకామె ఫలి-సద్యయనువరా.” చూ, వృత్తము 1 చంద్రికల్లి సం. వి. ఈ. శ్రీ చూ, మాకు లుంగము *.

చంద్రికాంగము సం వి. ఆ పుం. చాలు కొంగ చూ, బకము. [యణవ్రతము చంద్రికవ్రతము సం వి ఆ. న చూ, చాంద్రా చంద్రికావ్యాకరణము ఆం తొమ్మిది వ్యాకరణములలో నొకటి. చూ, వ్యాకరణములు చంద్రికాల సం. వి ఆ. శ్రీ 1. వైమేడ చూ, సదనము. 1, 2 చూ, వెన్నెల. చంద్రికాలి. సం వి ఆ శ్రీ. వైమేడ చూ, సదనము 1.

చంద్రికేఖరచంపు పా కావ్యనాటకములలో నొకటి చూ, కావ్యనాటకములు చంద్రికేఖరుడు సం వి. ఆ. పుం చూ, శివుడు.

చంద్రిశ్రీ పా ఒకానొక వృత్తము ఇది ఒక్కొక్కపాదమునందు య, మ, న, స, ర, గుగువులు గలిగి పండ్రెండవయింట యతి గలిగి పదునాఱవ ఛందస్సునందుఁ బుట్టిన వృత్తము ఉదా—“క్షమం జంద్రికీత్తో యమసర-గల్పానువిశా, మముకొ సంబంధించున్నరహతి ర-మాచిత్రవోరా” చూ, వృత్తము. 1.

చంద్రికసంజ్ఞము. సం వి. ఆ. పుం చూ, సిరము.

చంద్రికానూర్వాగ్నిలోచనము. సం. వి. ఆ పుం: చూ, శివుడు. [చూ, లోచనము. 1. చంద్రికహాసకము. సం. వి ఆ. పుం వెండి చంద్రికహాసము సం వి ఆ. పుం. 1 కత్తి చూ, రిష్టి 2, 2 చావణి కత్తి చూ, రిష్టి 2, 8 కుచేరుకత్తి చూ, రిష్టి. 2.

చంద్రికాంశము ఆం. వ్యవ్యంశములలో నొకటి చూ, వ్యవ్యంశములు చంద్రికాంశము సం. వి. ఆ పుం. 1 చూ, వెన్నెల, న 2 మేలుకట్టు చూ, విశాసము. చంద్రికాపీఠుడు సం. వి. ఆ. పుం చూ, శివుడు [చూ-చాంద్రాయణము చంద్రికాయణము. చూ. ఇందువ్రతము చూ, చంద్రికాలోకము. పా ఈ గ్రంథము జమదేవుఁ డు రచించెను చూ, కావ్యనాటకములు.

చంద్రాహ్వయము సం వి ఆ. పుం చూ, సిరము చంద్రిక సం వి ఆ శ్రీ 1 -చీందిరిక. చూ- చాంద్రిక- చాంద్రిమ- చాంద్రిమి- చాంద్రి-చాంద్రి- చాంద- చాంది-చాందిర- చాందిరి చూ, వెన్నెల, 2 కుసుపుపువ్వు చూ, పప్పిళ్ళిము 2, 8 చూ, సోమవల్లి*, 4: చూ, బొల్లిబూసర *, 5 చూ, మెతి*, 6 జ్యోతిర్ఫంటు, 7 వేపుడుపిండి చూ, సాదము (1), 8 ఒకానొకవృత్తము ఇది ఒక్కొక్కపాదమునందు న, స, ర, వగణములు గలిగి తొమ్మిదింటునుతిగల పదునొకం డవ ఛందస్సునందుఁ బుట్టిన వృత్తము. ఉదా—“అగవధననార-వాన్వికం” చూ, వృత్తము 1

చంద్రికలుడు సం వి ఆ పుం చూ, మంగలి. చంద్రికలు సం. వి ఆ పుం. 1=చందమామ . చూ, హిమాంశువు, ఆం. 2 మూర్తలెనిది డింటిలో నొకడు చూ, మూర్తలు, 8

ననగ్రములలో నొకడు చూ, గ్రహములు, (చూ, రాశులు 2)

చందురీనకు నూలుపోగున లో. ఉదా - చందురీనకు నూలుపోగుననుట్లు సర్వలోకాధీశుండగు శ్రీకృష్ణుడగు గుణేలుండటుల నొసంగె" (కుచేలోపాఖ్యానము)

చంద్రోదయము. సం. వి. ఆ. పుం 1=చందువచూ, వితానము, 2. చంద్రోదయమను ఔషధరాజము, 8 చంద్రుని ఘటటుట చంప సం. వి. ఆ. శ్రీ, కర్దసి పట్టణము చూ, దేశము.

చంపక కేసరి పా ఒకానొక వృత్తము. ఇది ఒక్కొక్కపాదమునందు స, జ, స, స, స, వణములు గలిగి తొమ్మిదింటి యతిగల సప్తదశస్పందస్సునందు బుట్టినవృత్తము. ఉదా - "ననకాదియొగినుతు-జాలబనతీప్రియునిర్విక, ల్నునమేము నక్షత్రవిభ్రువ్యమశాద్ధన భంజనున్." చూ, వృత్తము. 1 [చూ, సం. వెంగ.

చంపకతిక సం. వి. ఆ. శ్రీ. సం. వెంగ. మొద్దు. చంపకమాల. పా ఒకానొక పద్యము ఇది యొక్కొక్కపాదమునందు స, జ, భ, జ, జ, జ. గణములు గలిగి పనునొకండవయింటి యతిగలిగి ఇరువదియొకటవ ఛందస్సునందు బుట్టిన పద్యము ఉదా - "పరమదయాభు చూర్తివని-భావములోవల పేననే సెదన్" చూ, వృత్తము 1

చంపకమాలి పా ఒకానొక వృత్తము ఇది యొక్కొక్కపాదమున భ వ స గురువులు గలిగి యేడవయింటి యతిగల పదవ ఛందస్సునందు బుట్టిన వృత్తము ఉదా - "భూమిభరశాంతి-ల్పాలుపారన్, శ్రేమ భమంబులో - రివగంబుల్, దామనుతించు న్నుండనుతున్నా, మానుక రాంకం జంపక ష్టాతిన్." చూ, వృత్తము. 1.

చంపకము. సం. వి. ఆ. పుం 1=చేనుపకము. చూ, సం. వెంగ (వీనికి దోహదక్రియ ముఖ రాగము. కర్ణి కారమునకు సల్లాపమును, కురవ కమునకు అతింగనమును దోహదక్రియలుని యెఱుంగునది), న. 2 ఒకరకము అరటిసండు చూ, రంభ. 2, 8 సం. వెంగ. పుత్ర్య చూ, సం. వెంగ.

చంపకరంభ సం. వి. ఆ. శ్రీ. సుమర్లకదళి * చూ, రంభ. 2

చంపకోల్పము. సం. వి. ఆ. పుం చూ, పవన. 2 * [చూ, దేశము చంపాపురి సం. వి. ఈ. శ్రీ. చంపానగరము చంపాగాయ బ్రాహ్మణులు పా నేపాళ దేశపు బ్రాహ్మణులలో నొక తెగవారు చూ, బ్రాహ్మణులు.

చంపపు సం. వి. ఈ. శ్రీ. కావ్యభేదములలో నొకటి, వాఙ్మయభేదము (అని కొందఱు) చూ, పరికథ (చూ, ఖండకథ, కథ, ఆఖ్యా యికి, పరికథ)

చంపేశుడు. సం. వి. ఆ. పుం. కర్కండు, చూత్రపుత్రుడు చూ, రాధేయుడు

చంబుకము సం. వి. ఆ. న. రూ-చంబుకము- చంబూకము- చాంబుకము- చాబూకము- చిబు కము- చిబూకము- చీబుకము- చీబూకము- చుబుకము, గడ్డము' చూ, శ్మశుగ్రు.

చకితము సం. వి. ఆ. న. 1. భయము చూ, వెఱపు, 2 నాయికకు దేనిచేతనైనను ప్రీయునియెదుట కలిగెడు భయసంభ్రమము చూ, వెఱపు, ఆం 8. శృంగారచేష్టలు పదు నెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, శృంగారచేష్టలు

చకితుడు సం. వి. ఆ. భయపడినవాడు / చూ, శంకితుడు.

చకురము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, రూ-చికురము'

చక్కోరకము సం వి. ఆ పుం చూ, వెన్నెల పులుగు.

చక్కోరము సం. వి. ఆ. పుం. —వై—

చక్కొండ. సం. వి ఆ ప్త్రీ చూ, వాయింటు*

చక్కొక్కారకము. సం వి ఆ పుం వ్యాసునిశు మను గంధద్రవ్యము చూ, రాజారము

చక్కొగుచ్చము సం వి ఆ పుం ఆశోక * చూ, శిఖలాదని 1. [రాత్తుము

చక్కొడోల. సం వి. ఆ ప్త్రీ చూ, అంపల

చక్కొధరము సం వి ఆ పుం చూ, స్వము

చక్కొధరడు సం వి. ఆ పుం 1. వెన్నెడు చూ, విష్ణువు 1, విణ. 2 గామములేలు వాడు. చూ, రాజు 1

చక్కొపకము. సం వి ఆ పుం అంచే చూ హంస 1 [కేల*

చక్కొపరివ్యాధము. సం. వి ఆ పుం చూ,

చక్కొపర్తి. సం వి. ఈ. ప్త్రీ చూ, తులసి *

చక్కొపాటి సం వి ఇ పుం. చుట్టు కైదుపు తాల్పు, నారాయణుడు చూ, విష్ణువు 1

చక్కొపాదము సం వి. ఆ పుం 1 కేరు: చూ, శకటము 1, 2. ఏనుగు చూ, హస్తీ

చక్కొపుంఖము సం వి ఆ. పుం. ఆముట్ట. చూ, బాణము. 1.

చక్కొఫలము సం వి ఆ పుం ఆట్టనను బాణము చూ, బాణము 1

చక్కొబంధము పా. శబ్దాలంకారములలో నొకటి చూ, శబ్దాలంకారములు (చూ, హేతువు. 2)

చక్కొబంధపు సం. వి. ఈ. పుం చూ, నూర్యుడు.

చక్కొబాంధవుడు సం వి ఆ పుం చూ, నూర్యుడు. [చూ, విష్ణువు. 1.

చక్కొభృత్తు సం. వి త్ పుం. వెన్నెడు:

చక్కొభేది సం. వి. ఈ ప్త్రీ చూ, రాత్రి.

చక్కొభృమివ్యాయుము. పా చక్కొపు అంచే

మీఁదిది క్రిందికి. క్రిందిది మీఁదికి వచ్చు చుండునను రీతి

చక్కొపండలము. అం కరణముల నూటయేని మిదింటిలో నొకటి. చూ, కరణములు.

చక్కొమండలి సం వి. న్ పుం కొండవలన. చూ, స్వము. [నూటము.*

చక్కొమర్దకము. సం వి ఆ పుం చూ, పృథ్వి

చక్కొమర్దవము. సం వి ఆ పుం —వై—

చక్కొమర్దము సం వి ఆ. పుం చూ, జిత్రేకు*

చక్కొము సం వి ఆ న 1. ముద్రవనును

బాణము చూ, బాణము 1, 2 గాలిగుడి. చూ, వజ్రగుడి, 3 గుంపు: చూ, సమాచారు, 4 దండు చతురంగపుసేవ (అనికొం దలు) చూ, సేవ, 5 రాష్ట్రము చూ,

జేశము; 6 గామిససూచాము, 7. చూ, క్షుమ్మర సారె, 8 నీటినుడి చూ, నుడి. 1;

9 చిన్న నాశెము చూ, లోహము 1, 10 బండిని లాగు గుండ్రని చుట్రిము. అరి, ఓ

చూ. శకటము 1. పుం 11=జీకైన రూ- ప్రకృతివాకము చూ, బలుపు గువ్వ, అం.

12 విష్ణాయుధములైదింటిలో నొకటి చూ, విష్ణాయుధములు, 13 సంయత హస్తములు

లోనొకటి చూ, సంయత హస్తములు, 14. ఆయుధములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి.

చూ, బాణము 1, అం 15. పాదరేఖలలో నొకటి: చూ, ప్త్రీలక్షణాంగములు

చక్కొముఖము. సం వి ఆ. పుం. పంది చూ, నూకరము.

చక్కొములు. అం 1 మూలాధారము, సాధిస్తా నము, మణిపూరకము, ఆహితము, విశుద్ధము,

హంతుము (8) (అనియు) మూలాధారము, సాధిస్తానము, నాభి, హృదయము, కంఠము,

ఘంటిక, భూమివు. బ్రహ్మరంధ్రము, గగ నము (9) (ఆనియు) చెండు విధములు;

2. రాజచక్కరము, అంశచక్కరము, ఆరూఢచక్కరము మొ (చక్కరములోని రాసులు - మేవము, వృషభము, మిథునము, కర్కటకము, సింహము, కన్య, రుల, వృశ్చికము, ధనుస్సు, మకరము, శుభము, మీనము) చక్కరించుము సం వి ఆ. పుం. చూ, చక్కరముఖము. [చూ, లక్షణము 1 చక్కరిశేఖ. సం వి ఆ శ్రీ, రాజపత్నీలక్షణము: చక్రల. సం. వి ఆ శ్రీ వట్టువముపై* చూ, త్వణము 1. [చూ, సోమవర్ణి చక్కరిలక్షణ సం వి ఆ. శ్రీ తిప్పతీరగ* చక్కరివక్రము సం. వి ఆ న దరిద్రవతిలక్షణము చూ, లక్షణము. 1 చక్కరివర్త. సం వి. ఆ. శ్రీ. రూ-చక్రవర్తము-చక్కరివర్తిని ఒకరికము కూరారు* చూ, వాస్తాకిము-వాస్తాకము (ఇది తెల్లరకము, ఎత్తురకము అని రెండువిధములు. దీనితెలుము కొంకిపుగువ్యాధిలో పనిచేయును ఈకూర మలమును భేదించును) చక్కరివర్తము సం. వి. ఆ పుం.—పై.— చక్కరివర్తి సం వి నౌ పుం=చేక్కరివతి చూ రాజు 1 (ఇ పుం. అని కొందరు) చక్కరివర్తిని సం వి ఈ శ్రీ 1 సార్వభౌము రాలు, రాణి చూ, రాజు 1, 2 కొరింద* చూ, ముచపత్రి, 3 చూ, చక్కరివర్త చక్కరివర్తలు అం హరిశ్చంద్రునిండు, నలుండు, పురకృష్ణుండు, పురూరపుండు, సగరుండు, కార్తవీర్యార్జునుండు. (6) చూ, మహారాజులు. చక్కరివాకము సం వి. ఆ. పుం=జీకంవ చూ, బటువుగువ్వ. చక్కరివాకముఖపీయము సం. వి ఆ. పుం కంచెయూడ* : చూ, శర్కరంకము చక్కరివాటము. సం వి ఆ పుం. 1 దగ్గఱ చూ, సమీపము. 1; 2. దీపపుకుండ్లి చూ, పొమిడి (చూ, పాత్రము. 2)

చక్కరివాటుండు సం వి ఆ పుం పని బూనినవాండు చక్కరివాస్తుకము సం వి ఆ పుం చక్కరివర్తి కూర* చూ, వాస్తుకము చక్కరివాళ. అం. తుదద్రీప్రబంధము [చూము చక్కరివాళకము సం వి ఆ న చూ, సమూ చక్కరివాళము సం వి ఆ న 1 —పై.—, 2 గాలిగుడి చూ, వఱదగుడి, పుం. 3 చుట్టుగొండ (చూ- చక్కరివాడము) చూ, పర్వతము, పా 4 ఒకానొకవృత్తము చూ, వృత్తము 1 చక్కరివృద్ధి సం వి ఇ శ్రీ. 1 వడ్డీవడ్డీ చూ, వడ్డీ. అం. 2 ధనవృద్ధులు నాలుగింటి లో నొకటి చూ, ధనవృద్ధులు చక్కరిశీరకము సం వి ఆ పుం తగిరిస* . చూ, ప్రపున్నాటము. చక్కరిసంజము సం. వి. ఆ న వంగము. తగ రము చూ, లోహము 1. చక్కరిసంవరండు సం. వి. ఆ పుం బుద్ధభేదము చూ, బుద్ధుండు 1 చక్కరింకితము సం విణ గుండ్రని గుణుతిడం బడినది (చూ, అంకితము) చక్కరింగము. సం. వి ఆ పుం 1=జక్కవ చూ, బటువుగువ్వ, 2 అంచీ చూ, హంస, 3 గొడుగు చూ, వారిత్రి . చక్కరింగి సం వి. ఈ శ్రీ 1 ఆడంబుంచీ చూ, హంస, 2 రూ-చక్కరింగి కటుకలో హీణి* చూ శకులాదని 1. 3. దూసరి* చూ, వత్సాదని. చక్కరింతము అం. కరణములు నూటయెనిమిదింటిలో నొకటి: చూ, కరణములు చక్కరిటము సం. వి. ఆ పుం ముప్పదిరెండు గురిగింజల యెత్తు బంగారనాణెము చూ, లోహము. 1.

చక్కాటులు స. వి అ పు 1 పాముల
వాడు చూ, వ్యాళగాహి, 2 చూ,
వంచకుడు. 1

చక్కాటి. స. వి. అ. న. బ ఏటివంపు, భూమి
నిస్రక్తిలించి నీకూరివచ్చెడు బుగ్గ (అనికొం
దలు) చూ, పుటభేదము (ఏ చక్కము)
(అను-వారివద్దము.)

చక్కాధివాసి స. వి. న్. పుం చూ, నాటింజి*
చక్కాయుధవ్రామోగము. అం తంత్రము లఱు
వదినాలగింటిలో నొకటి. చూ, తంత్రములు
చక్కాయుధము స. వి ధ్ (స్త్రీ), అ న.
అయుధము చూ, బాణము 1.

చక్కాలిత్రిపుడు అం: చూ, బాలకీర్తిడ

చక్కీ స. వి న్. పుం 1 వెన్నుడు చూ,
విష్ణువు 1, 2 =జిక్కిన చూ, బటుపుగువ్వ,
3 చూ, సర్పము, 4 రారాజు చూ,
రాజు. 1, 5 కుచ్చురి చూ, మృత్యురండు,
6 శేను చూ, శకటము. 1, 7 కప్ప. చూ,
మండుకము. 1, 8 చూ, తెలుకులవాడు,
9 పురోహితుడు చూ, యాజ్ఞకుడు,
10 గ్రామముల కధికారి చూ, ం 1

చక్కీకాయంత్రము స. వి అ న చూ,
తిరుగలి [రాసభము

చక్కీవంతము. స. వి వ్. పుం. గాడిద చూ,
చక్కోడుడు స.వి అ పుం. జీమ్యలఠేడు,
కుభేరుడు: చూ, శ్రీదుండు

చక్కుప్పీలి అం ద్వాదశావస్థలలో నొకటి
చూ, ద్వాదశావస్థలు

చక్కువు. స. వి న్. న 1. కన్ను చూ,
నేత్రము 1, అం 2. ఇంద్రియము లయిన
టిలో నొకటి. చూ, ఇంద్రియములు, (చూ,
వ్యాసీకము)

చక్కుక్కోరణన్యాయము. పా. పామనకు వినికి
యన్నప్పడు మోపును, మోపున్నప్పడు
వినికియు నుండవనుచితి.

చక్కుక్కోరణము. స. వి న్ పుం. చూ, సర్పము.

చక్కువ్య స. వి. అ (స్త్రీ) 1. అండకతై
చూ, (స్త్రీ), 2 పాలకూర * చూ, మను
పాల, 3 చూ, వద్ది *, 4 పొడిపిండి
చూ, సాదము (1), 5 రూ-చక్కువ్యము.
అడవియులవలు: చూ, సరటి.

చక్కువ్యము. స. వి. అ. పుం, న. 1. చూ,
మొలి *, 2. చూ, శ్రీపువ్వము *, పుం
3 చిట్టి * చూ, స్లక్కి, 4. మునుగ *: చూ,
శిగులి పు 1, 5 చూ, రసాంజనము, 6 చూ,
రూ-చక్కువ్య 5, విణ 7 హితవైసవి
చూ హితవు.

చటక. స. వి అ (స్త్రీ) 1. ఆడుపిచ్చుక
(చటకక అనియు) చూ, పిచ్చుక,
2 ఆడుపిచ్చుక పిల్ల చూ, పిచ్చుక,
3 పిప్పలివేరు చూ, పిప్పలి. 1, అం.
4 గతులు పండెండ్లిలో నొకటి (చటక
గతి) చూ, గతులు.

చటకగతి అం చూ, చటక 4

చటకము స. వి. అ. పుం 1 చూ, పిచ్చుక,
2 కోడి చూ, పుంజు

చటకవిలసితము అం. వ్యాసకరణబంధము లిరువది
యొకటింటిలో నొకటి (చూ, అదూపితము)
చూ, వ్యాసకరణబంధములు

చటకారి వా వి 1. హిందూదేశమునఱుట్టిన
అండ్లయనంతరివాడు, 2 చూ, నిద్రయొజ్జ
కుండు.

చటకాశిరము స. వి న్ న పిచ్చుకతలవలెనుం
డునది. (చటకా-శిరః అనియెండు పేర్లు గాఁగొం
దలు. అప్పుడు శిరశబ్దము ఆ పుం)

చటకోత్తమ స. వి. అ. (స్త్రీ). ఆడు ఊరం
లిచ్చుక చూ, పిచ్చుక. [కము. 1.

చటాకము. స. వి. అ. పుం చూ, రూ-చట.

చటూకు. చా. వి. స్త్రీ సేరు, 5 తులములు, ఒక గిద్ద (తెనుగున వాడుక.) చటుచాటుని, సం వి ఇ. పుం. పీఠవాక్యము చూ, శబ్దము 2. [త్రము. 8] చటులము. సం. విణ. చలించునది చూ, చలిచటుల్లోలుండు. సం. విణ ప్రయోక్తులం కాసక్తి గలవాండు చూ, చాటులోలుండు చటువు. సం వి ఉ. పుం. 1 చూ, కడువు, 2. రూ-చాటువు చూ, చటుచాటుని, 3 యోగుల ఆసనవిశేషము (చూ, ఆసనములు) చూ, స్వప్తికాసనము చణకపుష్పి సం వి. ఈ స్త్రీ చూ, కలభకరిక *.

చణకము. సం. వి. అ. పుం. 1 = సెనగ* చూ, సెనగలు. (తల్లి ఆని శ. ర), 2 గాలి చూ, వాయువు [యనముని. చూ, ముని 1 చణకాత్మజుండు. సం. వి. అ పుం వాత్సర్యచణపుష్పి. సం. వి ఈ. స్త్రీ: చూ, చా-చణకపుష్పి * [త్యణము. 1] చణిక సం వి ఆ స్త్రీ అంటిన * చూ చతుఃప్రాసము. పా. నాలుగక్షరములువచ్చునది చతురంగము. సం వి. అ స 1 = చీదరంఁము ఒకయాట. (ఇందు రాజు 1, మంత్రి) 1, ఏనుఁగులు 2, గుఱ్ఱములా 2, శకటములు 2 బండ్లు 8 ఒకవైపునను, ఇవిధంబుననె రెండవవైపునను ఉండి రెండుబలములును నడకలారంభించును). అం 2 ఆవధానము తెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, ఆవధానములు చతురంగములు అం. ఏనుఁగులు, గుఱ్ఱములు, రథములు, కాల్బంట్లు (4) చతురంగులము. సం వి. అ పుం. 1 చూ, తొల *; 2 అపరకర్మమందలి పిండివంట చూ, మల్లకము. [భూమి. 1] ఘోరత సం. వి. ఆ. స్త్రీ. నేల* చూ,

చతురంతయాసము సం వి ఆ. స చూ, పాలకీ చతురబ్ద సం వి ఆ స్త్రీ నాలుగేండ్ల (అవు) వెయ్యి చూ. ఘోరపు (చతుర్నామని) చతురము సం వి ఆ స 1 గజకాల చూ, సదనము 1, పుం. 2 ఆభినయహస్తవిశేషము. చూ, వ్యంజకము, 1. 8 = చీదరము సూడవు X వెడల్పు = చతురము చూ, వైశాల్యము, 4. = చీదరము సమమైన నాలుగు మూలలు కలది, చొకము చూ, వైశాల్యము అం 5 సం యుతహస్తములు మున్నదిరెండింటిలో నొకటి చూ, సంయుతిహస్తములు, 6. ఆసంయుత హస్తములు నలుబైరెండింటిలో నొకటి చూ, ఆసంయుతిహస్తములు, 7 భూక్తిక్రియలేడింటిలో నొకటి చూ, ధ్రూక్తియులు, 8 కరణములు నూటయెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, కరణములు చతురశ్రీ సం వి ఆ స్త్రీ. తుమ్మ * చూ, విటదిరము చతురశ్రీము అం తాళబాతులు(బాలిక్రియలు) అయిదింటిలో నొకటి చూ, తాళబాతులు (చూ, బాలిక్రియలు చూ, తాళము 2) చతురశ్రీకము 10 వి ఆ పుం 1 చూ నలు వెలగ * , 2 చూ, దాగలి చతురస్రీము సం విణ. = చీదరము చూ, చతురము 3-4. చతురాననుండు సం వి ఆ. పుం నలువ చూ, బిచ్చా 1. చతురిక. అం. దూతీచతుష్టయములో రెండవది. (ఇందు పౌహిత, ఉద్వహిత, పత్రిహరి, భావన, పత్రిక, మాక, స్వయం, భావదూతిక గలవు) చూ, దూతీచతుష్టయము. చతురియ. సం. వి. న. పుం నేరుపు; చూ, సామర్థ్యము. 1.

చతురుడు. సం. విణ = చేదురు. రూ-చాతురుడు చూ, సమర్థుడు. 1

చతురు మొన. అం. మల్లశాస్త్రమునందలి మొనలు పండ్రెండ్డింటిలో నొకటి చూ, మొనలు.

చతుర్దశి సం. వి. ఇ. పుం. 1 చూ, తాండేలు, పా 2 సింహము కార్డులము గజము వృషభాలవలె నడచుట

చతుర్దశము. సం వి. ఆ న. ఏలకులు లింగాలు ఆటపత్రికము నాగ కేసరులున్ను.

చతుర్థము. పా. 1 లగ్న కారక త్వములు పండ్రెండ్డింటిలో నొకటి చూ, లగ్న కారక త్వములు (వాహనము, వశము, చూత, సింహాసనము, గృహము, భూమి, సుఖము, మిత్రులు, బాహువులు, విశ్వాసము, కృషి, గుఱ్ఱములు, ఏనుగులు. విద్య, ప్రయాణము, రాజ్యము, సాహసభ్రమము, సౌభము, చెఱువులు; నూతులు, తోటలు.) 2 చతుష్కము, చతుష్టయము చూ, నాలుగు,

చతుర్థాంశ. అం షోడశవర్షలో నొకటి చూ, షోడశవర్ష (లగ్నమున నాలుగు సమ భాగములు చేసిన యెడల చతుర్థాంశమును అట్లు చేయఁగా మొదటి భాగమునకు లగ్నాధిపతియును, ద్వితీయ భాగమునకు జతుర్థాధిపతియును తృతీయ భాగమునకు సప్తమాధిపతియును, చతుర్థ భాగమునకు రాజ్యాధిపతియును, (చతుర్థాశాధిపతులగుదురు)

చతుర్థి సం వి. ఈ స్త్రీ 1 = చేవుతి చూ, తిథి 1, విణ 2. నా...వది, అం 3 విభక్త లేడింటిలో నొకటి చూ, విభక్తులు, 4 తిథులు పదు నేనింటిలో నొకటి చూ, తిథులు.

చతుర్దంతము. సం వి ఆ. పుం. = చేవుదంతి. ఇం దునియేనుగు: చూ, చుట్టి.

చతుర్దశకము. సం.వి అ న చూ, పదునాలుగు. చతుర్దశి. సం వి. ఈ. స్త్రీ. 1 కలిదైవత్య.

చూ, తిథి 1, 2 పదునాలుగు తంతులుగల పరివాదిని యను వీణె చూ, వీణె, విణ. 3 పదునాలుగవది, అం. 4 తిథులుపదు నేనింటి లో నొకటి చూ, తిథులు. 5. నిహీనతా ననులేడింటిలో నొకటి చూ, నిహీనతానములు (చూ, శుద్ధతానములు), 6. తథవాద్య ములిరువదింటిలో నొకటి చూ, తథవాద్యములు [చూ, స్వస్తికము.

చతుర్దశ సం. వి. ఆ. స్త్రీ) నీరుచెంచేతి. చతుర్దశిని సం. వి అ. న 1. బలయుక్తములైన ధర్మార్థకామమోక్షములు చూ, చతుర్వర్ణము, అం. 2 అశ్వముయొక్క చిత్రవర్ణములు ముప్పదింటిలో నొకటి చూ, చిత్రవర్ణములు

చతుర్భాగము అం కాలపాఠిణములు పండ్రెండ్డింటిలో నొకటి చూ, కాలపాఠిణములు.

చతుర్బుజుడు. సం. వి ఆ. పుం 1. నలువ చూ, బ్రహ్మ 1, 2 వెన్నుడు చూ, విష్ణువు 1.

చతుర్బుజము. అం. జన్యతాత్ములు తొంబది యొకటింటిలో నొకటి. చూ, జన్యతాత్ములు.

చతుర్బాణం అం మల్లశాస్త్రమునందలి మొనలు పండ్రెండ్డింటిలో నొకటి చూ, మొనలు.

చతుర్దశములు. అం. సైంధవ, సోవర్ష, బిడా, సముద్రీ లవణములు.

చతుర్శేఖ పా లలాటమున 4 శేఖులున్న 200 ఏండ్లు, 8 శేఖులున్న 100 ఏండ్లు, 2 శేఖులున్న 60 ఏండ్లు, 1 శేఖులున్న 20 ఏండ్లు ఆయుర్దాయము తెలియఁజేయును

చతుర్వర్ణము. సం వి. ఆ పుం. ధర్మార్థకామ మోక్షములు చూ, చతుర్వర్ణిని సం. వి అ. న 1.

చతుర్విధకందము. పా.చిత్రకవిత్వములోనొకటి.

అప్య. 4, ఆ. 412-418' చూ, వృత్తము 1.

చతుర్విధ ప్రీతులు ఆం. ఆభిమానప్రీతి, విభవ ప్రీతి, సద్భవప్రీతి, వివ.యప్రీతి (4).

చతుర్మాచుని. సం. వి. ఈ శ్రీ చూ, చతుర్బ.

చతుశ్చాలము సం.వి.అ.న.చేవుసాల నాలుగిండ్లకూటమి, నాలుగిండ్లబవంతి చూ, సదనము. 1 (చతుశ్చాల ఆనియు.) [వచ్చి. 1

చతుశ్శృంగము. సం వి ఆ పుం. అగ్ని చూ,

చతుష్కంటకిని. సం. వి. ఈ శ్రీ ఉప్పి* చూ, లవణి.

చతుష్కము. సం. వి. ఆ. న. 1. =చేదకము.

నాలుగుదారులకూడలి' చూ, మార్గము 1,

2. చేవికె, మంటపము (చూ. మెల్లా),

చూ, సదనము 1, 3. = చేవు చూ,

నాలుగు.

చతుష్పి. సం. వి. ఈ శ్రీ. 1. నెడ్లకోనేలు

చూ, సరస్సు 1, 2. దోవతెర కప్పనొస

బట్టి (ఆని కొండలు) చూ, వస్త్రము,

3. నాలుగుపేటలు గల ముత్యాలహారము

చూ, భూషణము. 2.

చతుష్పయము. పా చూ, చతుర్థము. 2.

చతుష్పథము సం. వి. ఆ న 1. =చేవుపదము

చూ, మార్గము. 1, పుం. 2 ఒకరకము

మంచేమ. చూ, మంచేమ.

చతుష్పథుండు. సం. వి. ఆ పుం బా.పండు

చూ, బ్రాహ్మణుండు

చతుష్పద. పా. ఒకొనొకవృత్తము. ఇందు

పాదమునకు పదునాలుగుపులుండవలయు

ను. ఒకప్పుడు రెండులఘువుల కొక గురు

వును ఉండవచ్చును. యతి యెనిమిదవ అక్ష

రమునందుండును. చూ, వృత్తము. 1.

చతుష్పదము. సం. వి. ఆ పుం 1 చూ, చతుష్పాత్తు, 2 నాలుగుకార్లజంతువు. (ఇట్లు చతుష్పదము).

చతుష్పాటి సం. వి ఈ శ్రీ. చతుష్పాటి

యనునది చూ, సది [చూ, విష్ణువు. 1.

చతుష్పాణి. సం వి. ఈ శ్రీ వెన్నుండు

చతుష్పాత్తు అం బనాదికరణములు పదునొక

టింటి గో నొకటి చూ, కరణము. 14 (చూ,

కరణములు)

చతుష్పష్టి. సం స ఇ శ్రీ రూ. చతుష్పష్టి

1 =చేవుసట్టి (వా). చేవుసట్టి (పునుకవీ

యము), అణువది నాలుగు; 2 ఋశ్వేదము

(చూ, ఉపనిద్వలు) చూ, వేదము. ఆం.

3. (64) చూ, కళలు (కళలు=విద్వలు),

చూ, కల

చతుష్పస్తి — సై. —

చతుష్పస్తి మరీచ్యూదిలేవ్యము. అం లేవ్యముల

లో నొకటి చూ, లేవ్యములు

చతుస్పాఠి. పా జన్య శాశ్రములు తొంబదియొక

టింటిలో నొకటి చూ, జన్య శాశ్రములు

చతుస్పరయు క్తరాగములు ఆం (స్వరాంత

ములు) చూ, రాగములు

చత్వరము సం వి ఆ న 1 చూ, ముంగిలి

2 ప్రతము పూనినవానికి పండుకొనుటకు

ఏక్కి(బఱచి) భూమి, అగ్నిహోత్రియమునం

చుటకై సంస్కరించిన స్థానము (ఆని అను

రము) చూ, స్థంబిలము, చూ, భూమి. 1,

3 చూ, చతుష్పథము. 1, 4 పాదరిణ్ణం

చూ, సదనము 1, 5 నారచీర చూ,

వస్త్రము [బుద్ధి చూ, బుద్ధి.

చత్వరి. సం వి ఈ శ్రీ శ్రీవణక్షమమైన

చత్వరిక. సం వి. ఆ శ్రీ బాలనిధన. చూ,

విభవ.

చన, సం. ఆవ్య; చూ, చిత్ 1.

చపటము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, రూ-చపేటము.

చపల సం. వి. ఆ. స్త్రీ 1 మెలుపు చూ, విద్యుక్తు 1, 2 లచ్చి చూ, లక్ష్మి; 3 చూ, అంకు లాడి, 4 చూ, పిప్పలి 1*, పా 5 కంద పద్య భేదములాటింటిలో నొకటి. ఉదా — “సమపదముల మొదలంజగ, అముంగడయదు గునను ద్విగ-అలఘావువై, సమకొనువిరతి యు పదియేన్, లముల్ ముసంద చప-లకు నమరున్” (చూ, కందము. 3); చూ, వృత్తము. 1.

చపలత సం. వి. ఆ. స్త్రీ రాగశ్యేషాదులచే పనులయందుం గలుగు తక్కిబ్బు చూ, వ్యత్యయము.

చపము సం. వి. ఆ. పుం. 1 మగగుటి చూ, శిల్పము, 2 వెదురు చూ, వేణువు చపలాశయము. సం. వి. ఆ. పుం. అజీర్ణరోగము చూ, రోగము 1.

చపలము సం. వి. ఆ. పుం. 1 కోఠి చూ, వానరము, 2 చేప చూ, మత్స్యము 1, 3 చేలుపతాయి చూ, రాయి, 4 చూ, పాద రసము, 5 చోరకమన గంధద్రవ్యము, చండ (అని కొందఱు) చూ, రాజార్జుము, 6. కామంబిగడ్డి* చూ, తృణము 1, కిక్రి విణ అ. న 7 రూ-చాపలము. శీఘ్రము చూ, వేగము. 8, విణ. 8 కిదలుంది చూ, ఎలి తము. 8, 8 నిలుకడలేనిది. 9 వడిగలది చూ, వేగము 3, అం. 10 విద్యుక్తులేడింటిలో నొకటి చూ, విద్యుక్తులు (చూ, విద్యుక్తు 1)

చపలాంగము. సం. వి. ఆ. పుం. జలజంతుపశేషము: చూ, మత్స్యము 1

చపలాతికయోక్తి. అం. అలంకార విశేషము చూ, హేతువు. 2.

చపలండు. సం. విణ. 1 వేగముగలవాండు* చూ, వేగిరకాండు; 2 చంచలస్వభావము గలవాండు చూ, వలపుకాండు, 3 దురాచారండు చూ, వ్యాధుండు. 2, 4 అల్పండు చూ, హీనుండు, 5 దోషము విచారింపక వధబంధాదులక జేయవాండు* చూ, చికురుండు [టకము

చపిటము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, రూ-చిపి చపుటము సం. వి. ఆ. పుం. —వై.—

చపేటము సం. వి. ఆ. పుం. చోచినవేళ్లు గల అఱిచేయి. రూ-చపటము చూ, చాస్త్రము. చపేటార్జ్యము సం. వి. ఆ. పుం. కాకిదొండ* చూ, దొండ [రూ-చంబుకము

చలుకము సం. వి. ఆ. న. గడ్డము* చూ, చలుకము సం. వి. ఆ. న. —వై— చమత్కారము సం. వి. ఆ. పుం. నేర్ప*చూ, సామర్థ్యము 1.

చమత్కారత్వము. పా నేర్పతో సుపస్యశించుట చూ, ఇతివృత్తవిస్తరము చమత్కృతి సం. వి. ఇ. స్త్రీ చూ, చమత్కారము.

చమనము సం. వి. ఆ. న. పిప్పవర్తి సోమపానము త్రాగుపాత్రము* చూ, పాత్రము 6 చమరము. సం. వి. ఆ. న. 1 వింజానురము చూ, నురకటి, పుం. 2 =నురపుమొకము చూ, నువరపుమొకము; 3 =నువరము చమర మ్మృగముతోక చూ, నువరము, 4* చూ, రూ-చమరి 3

చమరి సం. వి. ఈ. స్త్రీ 1 ఆడునువరపు మొకము చూ నువరపుమొకము, 2 చిగురు కొమ్మ చూ, శాఖ 1, ఇ. స్త్రీ. 3 చూ, ఘాగుత్తి

చమరిక సం. వి. ఆ. స్త్రీ. రూ-చమరికము. ఎత్తకాంచనము * చూ, యుగపత్రికము.

చమరీకము. సం. వి. ఆ. పుం — నై. —
 చమరుడు సం. విణ. చూ, భక్షుపడు
 చమనము. సం. వి. ఆ. పుం, న. 1. రూ-చమసి.
 చతురస్రమైన యజ్ఞసాత్రము: చూ, పా
 త్రము. 8, పుం. 2. పక్షిపిల్ల: చూ, పక్షి.
 చమసి సం వి ఈ శ్రీ. 1 చూ, రూ-చమ
 సము. 1, 2. సోఁపుపిండి చూ, సాదము (1)
 చమువు. సం. వి ఊ శ్రీ. 1 రూ-చిమావు.
 చిన్నాటయిరువదితోమ్మిది రథములు. అన్ని
 యేనుగులు, రెండువేల నూటయేనుబదియేడు
 గుట్టములు, మూడువేల నార్నూటనలువది
 యేవురు కౌల్ల్యురుగలసేన. చూ, సేన 1;
 2. దండు చూ, సేన. 1.
 చిమాముఖము సం. వి. ఆ న 1 చూ, సేనా
 ముఖము; అం 2 దండవ్రూహములు పదు
 నేడింటిలో నొకటి చూ, దండవ్రూహములు
 చిమానవు సం. వి ఉ పుం. కలదులేదను
 నోకొకటిగా తెల్లగానైనను నల్లగానైనను,
 నానావర్ణములు కలిగిగానైనను నుండేడియిట్టి
 బాలివిశేషము (దీనితోలు జనులుపయోగించు
 చుకొందురు) చూ, రామము
 చిమావు సంవి ఊ శ్రీ చూ, రూ-చిమువు.
 చియనము సం వి ఆ న అన్నిని స్థాపించు
 టై ఇటుకరాళ్ళు మొ. వానిచేతఁ జెయించ
 బడిన జంతువుయొక్క యాకారము గల
 తిన్నె-అతిన్నెయందుండు అన్ని (ఒకానొక
 యాగము) చూ, వహ్ని. 1.
 చియము. సం వి. ఆ. పుం 1 చూ, సమూ
 చూము, 2 కోటకోటడు చూ, వప్రము. 2,
 3. చూ, సంగ్రహము 2
 చరకము. సం. వి ఆ పుం, న. 1 వైద్యశా
 స్త్రము: చూ, శాస్త్రము. 1. (చూ, శాస్త్ర
 చరణ్యు: చూ, చరణ్యు: చూ, చరణ్యు: చూ, చరణ్యు:

చరచ్చద సం వి. ఆ శ్రీ చూ, బరి వెంక *
 చరటుము సం. వి. ఆ. పుం. కాటుకపిట్ట
 చూ, పిచ్చుక.
 చరణశ్రీయలు. అం. అంచితము, కుంచితము,
 నూచి, అగ్రతలసంచరము, ఉచ్చతము,
 సమము (6)
 చరణగ్రంథి. సం వి. ఇ పుం చూ, సీలమండ
 చరణపర్వము. సం. వి. న న ఏనుగుకౌలి
 కణుపు. పోనాము: చూ, చాశ్రీ
 చరణము సం. వి ఆ న 1. తిండితినుట చూ,
 భక్షణము, 2 తిరుగుట చూ, చివారము 1;
 3. మంచినడతఁ చూ, వర్తనము. 1, 2
 4 చిట్టచక్కము చూ, బాణము. 1, 5 సం
 స్కారముచేసిన నేల: చూ, భూమి 1,
 6 పొంగణము చూ, ముంగిలి, పుం, న
 7 అంజె చూ, సాదము 1, 8 మూలము
 చూ, వేరు 1, 9 ఋగ్వ్యాఖ్యాఖాదులు
 (వేదభాగము) చూ వేదము, 10 కులము
 చూ, వంగడము, అం 11 శరీరాంగము తెలి
 మిదింటిలో నొకటి చూ, శరీరాంగములు
 (చూ, అంగము 9)
 చరణములు. అం. నాట్యోప మొగాంగములు
 పందొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, అంగము
 9 (చూ, ఉపవిద్యలు)
 చరణామల సం వి ఆ శ్రీ పిన్నముల్లంగి*
 చూ, ముల్లంగి.
 చరణాయుధము. సం వి. ఆ పుం ఆజ్ఞేవాలు
 చూ, పుంజి.
 చరణుడు. సం వి. ఆ పుం. 1. చూ,
 నూర్పుడు, 2 వేదశాఖాభ్యయనము చేసిన
 నాఁడు, బహుక్ శాఖాధ్యేత (అనియు),
 3. నాట్య పరిభాషానులయందుఁ గడవట
 చేయునపుడు పూజ్యుఁడు.
 చరణ్యువు. సం వి. ఉ. పుం. గాలి: చూ,
 నాయువు.

చరమక్రియ. సం.వి. ఆ. స్త్రీ. అంత్యకర్మము, ఆపరక్రియ, అపారాధము, ఉత్తిక్రియ, ఔర్ధ్వవైహికము, శ్రాద్ధము చూ, కర్మములు (చూ, శ్రాద్ధము 1)

చరమశ్మృత్యుభృత్తి సం వి త్ ఫ్రం. పడమటి కొండ చూ, పర్వతము. (ఇట్లు చరమచలము, చరమాది.)

చరమము సం విణ 1 కడపటిది చూ, వెరసి 2, 2 పడమటిది చూ, పశ్చిమము 1

చరము. సం వి ఆ. ఫ్రం. 1 ఒకానొక జూదము చూ, వ్యవహారము 4, 2. జంతువర్ణము చూ, రూ-చరాచరము, విణ 8 కడలునది చూ, వలితము 8, 4. తిరుగునది చూ, త్రాసము.

చరయువు. సం వి ఉ. ఫ్రం 1. మబ్బు చూ, మేఘము 1, 2. గాలి చూ, వాయువు

చరవాయువు. సం. వి ఉ. ఫ్రం వేసరి గాలి చూ, వాయువు.

చరాచరము. సం. వి. ఆ. న 1. జగము చూ, లోకము, 2 చూ, రూ-చరము 1, విణ 8 తిరుగునది చూ, త్రాసము, 4 తిరుగునదియొక దిరుగునదియునైనది.

చరి. సం.వి. ఇ. ఫ్రం గాడిద చూ, రాసభము చరించు. సం. ఆ క్రి. 1. తిరుగు చూ, సంచరించు, స. క్రి. 2. చేయు చూ, సలుపు

చరిత సం వి ఆ స్త్రీ. నడవడి, మంచినడవడి (అది కొండలు), చూ, వర్ణము. 1, 2 వృత్తాంతము చూ, సమాచారము 2. (రూ-చరితము-చరిత-చరిత్రము-చారిత్రము.)

చరితము. సం. వి. ఆ. న —వై.—

చరిత్ర. సం వి ఆ. స్త్రీ. —వై —

చరిత్రము. సం. వి ఆ న. —వై.—

చరిష్ఠువు. సం విణ. ఉ. తిరుగునది: చూ, వలమానము. 1

చరుడు. సం. వి ఆ. ఫ్రం 1 రూ-చారుడు చూ, వేగువారుడు, 2 అంగారకుడు చూ, రాహువు 2.

చరువు సం. వి. ఉ. ఫ్రం 1=చేరవ హావ్యము.

అన్నిగా వేల్వడగిన పశ్వాన్నము: చూ, సాదము (1), 2. హావ్యమువండెడు కుండ చూ, భాండము 8, ఆం 8 ఖండములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, ఖండములు.

చరువుణము సం వి ఆ ఫ్రం చిత్తాశ్రావ హను పిండివంట చూ, భక్ష్యము.

చర్చ సం. వి. ఆ స్త్రీ 1 విచారణము: చూ, వెదకుడు, 2 చింత చూ, పశ్చాత్తాపము 8 చేతనిడివ కుంకుములు లోనగునది, చర్మిక, కుంకుములు లోనగుచానిపూత (అని కొందలు) చూ, బచ్చెన, 4. చర్మ చూ, పార్వతి 1, 5 చర్మమునది చూ, నది, 6. నవనిధులలో నొకటి చూ, నిధులు. (చూ, లిద్ది 1.)

చర్మి. సం వి ఈ. స్త్రీ. 1 చీపుట, చాచిన శ్రేణుగల అణచేయ: చూ, హస్తము, ఆం. 2 చూ, ఉద్దళము 2, 8 జన్యతాళములు తొంబదియాటిలో నొకటి చూ, జన్యతాళములు

చర్మించు సం. స క్రి 1 ఆరయు చూ, విచారించు 1, 2. అశ్వేషించు చూ, వెదకు.

చర్మిక సం. వి ఆ. స్త్రీ. 1 దుర్గ చూ, పార్వతి. 1, 2 చూ, చర్మ 8, 8 శివరి చారికలలో నొకతె చూ, పరిచారిక.

చర్మిక్యము సం వి. ఆ. న. రూ-చార్మిక్యము. గండము మొదలగు చానిపూతద చూ, చర్మికి చర్మితము. ఆం. రదక్షతములు పదింటిలో నొకటి చూ, రదక్షతములు

చర్మితుము. సం వి. ఆ. ఫ్రం. 1. చూ, చర్మి. 1, 2 ఒకానొకమందు చెట్టు చూ, వృక్షము, 8 అప్పడము: చూ, భక్ష్యము.

చర్పటి సం వి ఈ. స్త్రీ. ఒబ్బట్టు, పోలీ చూ, భక్ష్యము.

చర్మకము సం వి. ఆ. స్త్రీ = చూ, సంబరణము*
 చర్మకారము సం వి ఆ పుం. చూ, చర్మకము.
 చర్మకారుడు సం. వి. ఆ పుం 1 చూ,
 మాదిగ, అం 2. బాతులు పడు నెనిమిది వారిలో
 నొకఁడు; చూ, బాతులు [వాయి.
 చర్మచటక. సం వి ఆ స్త్రీ చూ, చీకరు
 చర్మచటి సం. వి ఈ స్త్రీ —వై—
 చర్మచోర సం వి ఆ స్త్రీ కొండబెండ*
 చూ, వడ్డెంధ
 చర్మచ్యుతి. సం వి ఈ స్త్రీ 1. చర్మచ్యుతీ
 నది చూ, నది. 2. ఆరణికి: చూ, రంధ 2
 చర్మచ్యుతేక సం వి ఆ స్త్రీ కొలిమితిత్తి
 శస్త్రా
 చర్మచ్యుతము సం వి. ఆ న చూ, ఆరిగ. 1
 చర్మచ్యుతి సం. వి ఆ స్త్రీ ఆరె చూ,
 మాది
 చర్మచ్యు. సం వి. ఆ పుం. 1 చూ, తోలు.
 1, 2 కేడెము చూ, చారి, అం 3
 ధాతువు లేదంటిలో నొకటి చూ, ధాతు
 వులు.
 చర్మచ్యుండ సం వి ఆ స్త్రీ 1 దుర్గ చూ,
 పావ్యతి 1, 2 శివపరిచారికలలో నొకరె
 చూ, పరిచారిక
 చర్మచ్యుష్టి సం వి ఈ. స్త్రీ చూ, సమ్మెట
 చర్మచ్యురం సం వి ఆ స్త్రీ నులితడ* చూ,
 మహాబల
 చర్మచ్యువు. సం వి. ఆ. పుం చూ, చర్మకారుడు
 చర్మచ్యుము. సం. వి ఆ పుం చేదర చూ,
 చోప
 చర్మచ్యుము సం వి ఆ. పుం చూ, చెప్పుతట్ట*
 చర్మి సం. వి. ఆ పుం. 1. కేడెము
 ఘరింబినవాడు* చూ, డాలుకొండు,
 2. బుజీపత్తికి. చూ, భూరము; 3 మూండు
 కాళ్లుగల భృంగియను శివభక్తుడు, 4. అలం
 బుషాండను రక్కసుడు చూ, రాక్షసుడు 1.

చర్మ. సం వి ఆ స్త్రీ చూ, ఈర్మ 1-2-8,
 4 నడత చూ, వర్తనము 1
 చర్మ సం వి ఆ స్త్రీ. చెంపవెబ్బు చూ,
 తెంపకాయ
 చర్మణ సం వి ఆ స్త్రీ. 1. ఈగ, నల్ల
 యీగ (అనికొండలు) చూ, మక్షిక,
 2 దిగువకు బాతిన చంద్రికశ (చర్మిత
 అనియు)
 చర్మణము సం వి ఆ. న చూ, నమలుట,
 2 నోచు. చూ, వదనము 1, 3 స్నేహితుని
 యిల్లు చూ, సదనము. 1.
 చర్మితచర్మణస్యాయము. పా నమలినచే చురల
 నమలిన రితి
 చర్మితచర్మణము సం వి ఆ. న నెచురువేయుట
 చూ, గోమంధము, బా 2. చేసినదియే మరల
 జేయుట (పిష్టవేషణము) “ పోయినదాని
 మరల దృప్తుట చర్మితచర్మణము ” (నీతి
 చంద్రిక-విగ్రహము)
 చర్మితపాత్రము సం వి ఆ న తమృతసుకు
 చూ, పీకెడాను (చూ, పాత్ర)ము 6)
 చర్మితము సం వి. ఆ న 1 ముక్కువైపు
 కొలికి చూ, ముక్కుకొలికి విణ 2 నమల
 బడినది. తిన్నబెడ్డి (అనికొండలు) చూ,
 భుక్తము. 1
 చర్మణి. సం వి. ఈ. స్త్రీ చూ, అంకులాండి
 చల. సం. వి. ఆ స్త్రీ చూ, లక్ష్మీ
 చలకైలాఖ్యము సం వి ఆ పుం సిల వసు
 భూపద్యోవ్యము* చూ, సల్లికి.
 చలదళము. సం. వి ఆ. పుం 1 చూ, రావి*.
 2. గుండ్రీతుంగ* చూ, తృణము. 1
 చలదుగ్రిముము సం వి. ఆ. పుం చూ, జయ
 దుగ్రివు*
 చలననాడులు. పా. చలించేనాడులు చూ,
 నాడులు.

చలనము సం. వి. ఆ. న. 1 కదలుట చూ, లాలము, 2 తిరుగుట చూ, విహారము 1, 3. - చేల్లడము. లాగు చూ, నత్తము, 4. భయము చూ, వెఱపు, విణ 5 కదలు నది చూ, వలితము 3, అం 6 తారా క్రియలు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, తారాక్రియలు

చలపత్రము సం వి ఆ పుం ఉమ్మెత్త* చూ, చాలాపువ్వుము

చలపత్రము సం వి ఆ పుం చూ, రావి*

చలము సం వి ఆ పుం 1 రూ-చించలము వణచు చూ, లాలము, 2 వణచుచులది చూ, లాల (వలితము 3)

చలరాశి పా అస్థిరరాశి-ఇంచుక సంబంధించి నశాత్త్రువులభాషాపదములు - పరాధీనచల రాశి, స్వతంత్రచలరాశి (అవ్యక్తరాశి)

చలసంచాతము అం చిలుకక్రియలు యెనిమి దింటిలో నొకటి చూ, చిలుకక్రియలు

చలస్మృతిము అం ఆసంముతవాస్తవములు నలు బుద్ధిదింటిలో నొకటి చూ, ఆసంముతవాస్తవములు [తిము 3]

చలాలము సం విణ కదలునది చూ, వలి చలి సం వి ఇ త్రి రూ-చాల. చాలి పచునాలుగంగములు గల నర్తనవిశేషము చూ, నాటకము. 1 [సలించు.

చలించు సం ఆ క్రి. = సలించు చూ, చలితము సం. విణ. కదలింపబడినది చూ, వేల్లితము 1 [వ్యాధుడు 2

చిలుడు సం. వి ఆ పుం చుమ్మడు చూ, చవర్లము అం. చుచ్చు రుచ్చు చూ, కవర్లము.

చివలాగాయి బ్రాహ్మణులు. పా. నేపాళ జీకపు బ్రాహ్మణులలో నొక తెగవారు చూ. బ్రాహ్మణులు [చూ, రాజార్జుము

చివి. సం. వి. ఇ. త్రి. = నేవ్యము చవ్యము*

చివిక సం వి ఆ త్రి, ఆ. న. = చూ, చవి చవికము. సం. వి. ఆ. న. = —వై —

చవికాఫల. సం. వి ఆ త్రి. గజపిప్పలి* చూ. పిప్పలి 1

చవితీ అం 1 తిథులలో నాలవది చూ, తిథులు; 2 శుక్లపక్షతిథులు పదునేనింటిలో నొకటి: చూ, తిథులు, 3. కృష్ణపక్షతిథులుప దునే నింటిలో నొకటి చూ, తిథులు (చూ, పక్షము) [సరస్సు. 1.

చవీనాహి సం వి ఈ త్రి బావి చూ, చవ్య సం వి. ఆ. త్రి. రూ-చవికము-చవిక = నేవ్యము* చూ, రాజార్జుము

చవ్యకము. సం వి ఆ న. = —వై —

చవ్యము సం వి ఆ. న. = —వై. —

చవ్చకము. సం వి ఆ పుం, న. 1 కల్లుత్రాగ శుగిన్నె చూ, పాత్రము. 6, 2 కల్లు* చూ, నుర 1, 3 గిన్నె చూ, పాత్రము. 6, 4 గిండి చూ, పాత్రము 6, 5 ఒక దినముకుల్లు చూ, నుర 1, న. 6. చుట్టు చూ, మేళుము 1.

చిపాలము సం వి ఆ పుం. యూప స్తంభ కిగోభాగమునందలి దారుమయమైన కడియము, రాజనూయమునందు యూప స్తంభమున కడుగునందగిల్పెడి యిసుపకడిమును (అని కొందలు)

చా

చాంగము సం వి. ఆ పుం చూ, పులిచింత*. చాంగేరి. సం. వి. ఈ త్రి. 1 చూ, పులిచింత*. 2. ముస్తా* చూ, ముస్తకము.

చాంచల్యము సం వి. ఆ. న. చపలత్వము చాపలము, చాపల్యము. [వీ. 8.

చాందాలిక. సం. వి ఆ. త్రి. మాలవీణ. చూ,

చాండాలుఁడు. సం. వి. ఆ పుం. చూ, రూ-
చండాలుఁడు

చాండిక సం. వి ఆ శ్రీ చూ, రూ-చండిక 1
చాంద్రీభాగ. సం. వి. ఆ. శ్రీ: చూ, రూ-చం
ద్రీభాగ

చాంద్రీభాగి సం. వి. ఈ. శ్రీ. —వై—
చాంద్రీమసము సం. వి. ఆ. న. మృశశిర చూ,
నక్షత్రీము 1.

చాంద్రీమసాయనము సం. వి. ఆ. పుం. బుభ
గ్రహము చూ, రాహువు. 2.

చాంద్రీమానాబ్జము. పా పండ్రెండు చాంద్రీ
మాసములు గలది చంద్రుని సంచారము
వలన దీనికీ పేరు గలిగెను (ఈమాసము త్రిలిం
గ దేశమందు వ్యవహరింపబడును.)

చాంద్రీమాసము. పా చంద్రునిగ తినిబట్టి యే
ర్పటచెడు కాలపరిమాణము. మనసు కొన్ని
రాత్రులు చంద్రుని స్థానమును పరిశీలించిన
యెడల పడమటనుండి తూర్పునకు నక్షత్రముల
మధ్య సంచారముచేసి 27 దినముల, 7 గంటల,
48 నిమిషములకు తానువిడిచిన నక్షత్రీము
సంకు మరలప్రవేశించుట గోచరమగును
నూర్యుఁడుఁ గూడ పడమటనుండి తూర్పునకు
సంచరించుచుండుటవలన చంద్రుఁడు నూ
ర్యునివద్దనుండి దూరమై తిరిగి నూర్యునివద్దకుఁ
జేరుటకు 29 1/2 దినములు పట్టుచున్నది. దీనికే
చాంద్రీమాసము (Lunar Month) అని
పేరు.

చాంద్రాయణము పా చాంద్రాయణశ్రీతము
భుజింపఁదగిన ముప్పదిరెండు కబళములలో
చంద్రునియొక్క క్షయస్పృహల ననుసరించి
క్రమమున కృష్ణపక్షమందు ఒక్కొక్కకడిగా
తగ్గించుచు శుక్లపక్షమందు ఒక్కొక్కకడి
గాపాచ్చించుచు భుజించి యాచరించెడి
యొకానొక వ్రీతము రూ-చాంద్రాయణము

చూ, కృష్ణము 8. తదిష్టకేవము. — ఋషి
చాంద్రాయణము, మనువచనము. — శ్లో. ఏత
మేవవిధింకృష్ణన్నమాచలేద్యవ మభ్యమే శుక్ల
పక్షాదినియతశ్చరంచాంద్రాయణం ప్రతప్మ్."

చాంద్రీ. సం. వి ఈ శ్రీ 1 చూ, వెన్నెల,
2 చూ, చాంద్రీమసాయనము. [నది.
చాంపిల సం. వి ఆ శ్రీ చాంపిలానది చూ,
చాంపేయము. సం. వి. ఆ. న. 1 బంగార

చూ, లోహము 1, పుం. 2 అశరవు చూ,
పక్ష్యము 4, 8 చూ, నాగ కేసరము*, 4
చూ, సంపెంగి*, 5 నురపొన్న*, చూ,
పొన్న [చూ, వెన్నెలపులుగు
చాకోరము సం. వి. ఆ. న. చాకోరపక్షులగుంపు
చాక్రీమఁడు సం. వి. ఆ. పుం. 1 వేకువను

రాజుల నిర్దిష్టలొక్కలుపువాఁడు చూ,
ఘంటికుఁడు, 2 చూ, తెలుకులవాఁడు
చాక్షుఁడు. ఆం. రూ-చాష్ఠుఁడు. వైవస్వ
తాది పదు నలుగురు మనువులలో నొకఁడు
చూ, మనువులు.

చాచత్పూటము అం (చాయపుటము) తాళకర్
లైదింటిలో నొకటి చూ, తాళకర్లు

చాటకైరము సం. వి. ఆ. పుం. 1 ఏటింత
చూ, వ్యాఘ్రాటము, 2 పిచ్చుక మగపిల్లః
చూ, పిచ్చుక

చాటుకారము సం. వి. ఆ. పుం. బంగారు
పూసలు గుచ్చిన యెంటిపేట హారము
చూ, భూషణము. 2 [లో-ఁడు.

చాటులోలుఁడు. సం. వి. ఆ. చూ, రూ-పిటు
చాటువు. సం. వి. ఈ. పుం. న. = చాటు

1. ప్రియమైనమాట, ఉదాహరణము (అని
కొందఱు) చూ, శబ్దము. 2, 2. బ. అష్ట
దష్టమధు కవి ఆకువుఁగ చెప్పిన పద్యములు
(గ్రంథస్థముకానివి)

చాటూక్తి సం. వి. ఇ. శ్రీ. సేవ చూ, శుక్రాన. 2.

చాణక్యీనము. సం. విజ సెనగలుపండు మంచి నేల చూ, భూమి. 1.

చాణము సం. వి ఆ న చూ, పిడక చాణక్య్యండు. సం వి ఆ పుం. చూ, వాత్సయనుండు

చాణూరనూడనుండు సం వి. ఆ పుం వెన్నుండు చూ, విష్ణువు 1.

చాతకము సం. వి. ఆ పుం చూ, వానకోయిల చాతురంతికములు. ఆం. శుభావర్తములలో నొకటి చూ, శుభావర్తములు

చాతురి సం. వి ఈ శ్రీ. రూ-చాతుర్యము నేర్పు చూ, సామర్థ్యము 1

చాతురుండు సం విజ = చూ, రూ-చతురుండు చాతురాలము పా. ఏలకులు లవంగాలు ఆకు పశ్యకము వాగకేసరములున్న చూ, చతురాలము

చాతుర్యాశ్రేణి అం నావిర్యజ్ఞములైందిటిలో నొకటి చూ, నావిర్యజ్ఞములు 1

చాతుర్యాస్యము పా. ప్రతివత్సరము ఆషాఢ శుద్ధము మొదలు కార్తీకశుద్ధము వఱకు నాలుగు నెలలు చేసెడి యొకానొకయజ్ఞము: చూ, యజ్ఞము, ఆం. 2 నిహీనతానము లేడిందిటిలో నొకటి చూ, నిహీనతానములు (చూ, శుద్ధతానములు).

చాతుర్యము సం వి ఆ న = చతురు చూ, చాతురి

చాతుర్యర్యము. సం వి ఆ న బ్రాహ్మిణులు, క్షత్రియులు, వైశ్యులు, శూద్రులు చాదస్యము వా. వి చెప్పినదే చెప్పట, చేసినదే చేయుట

చాపబంధము. అం. శబ్దాలంకారములలో నొకటి చూ, శబ్దాలంకారములు. బ్రాణము 1.

చాపము. సం వి. ఆ పుం. ధనుస్సు: చూ, చాపముష్టి ప్రేరణవివరము అం ధనుర్విద్యా ప్రాప్తయములు నలుబదాటిందిటిలో నొకటి చూ, ధనుర్విద్యాప్రాప్తయములు

చాపలము సం. వి ఆ. న. 1 చూ, చాంచల్యము, అం 2. సంచారీభావములు ముప్పది

మూడిందిటిలో నొకటి (ఆ ముద్దులాండి యచ్చనో నా ముకుం గాంచి హారముల దిద్దుమఁ జూపు మరలించుచుఁ బలక గపకించుచు మరల నూరకుండెను) చూ, సంచారీభావములు.

చాపలేపము అం తంత్రము లఱువదినాలుగిం టిలో నొకటి చూ, తంత్రములు

చాపల్యము సం. వి ఆ న. చూ, చాపలము. చాపోష్పరణలక్షణము. అం. ధనుర్విద్యాప్రాప్తయములు నలుబదాటిందిటిలో నొకటి చూ, ధనుర్విద్యాప్రాప్తయములు [కము.

చాబుకము. సం. వి ఆ. న చూ, రూ-చంబు చాబూకము సం. వి. ఆ న. —పై.—

చాపరద్వంద్వము అం. తంత్రములుఱువదినాలు గిందిటిలో నొకటి, చూ, తంత్రములు.

చాపరపుష్పము. సం. వి. ఆ పుం. 1. చూ, పోకక, 2. చూ, మామిడి, 3. చూ, మొగలి, 4. తెల్లు * చూ, తృణము 1.

చాపరము. సం వి ఆ న 1 = వింజాపరము (రూ- చాపర- చాపరి- చపరము) చూ, సురండి, అం. 2 చూ, ఉదతము. 2.

చాపరి సం వి ఈ శ్రీ. 1. = చూ, రూ- చాపరము 1, 2. గుత్తము చూ, హయము.

చామీకరిము సం. వి. ఆ. న 1 బంగారు చూ, లోహము. 1, 2. మేరుపర్వతము. చూ, పర్వతము, 3. గని చూ, భూమి. 1, పుం. 4 నూర్వనివిల్లు చూ, బాణము 1.

చామీరము సం వి ఆ పుం నూర్వనివిల్లు చూ, బాణము 1

చాముండ సం వి ఆ శ్రీ. రూ-చాముండి. 1 ఒక మాతృక. చూ, మాతృకలు, 2 శివ పరిచారికలలో నొకటి చూ, పరిచారిక, 3. మాతలేడుగురిలో నొకటి చూ, మాతలు

చాముండాతంత్రము. అం శివహోక్తములగు చతుష్పత్తి తంత్రములలో నొకటి చూ, తంత్రములు

చాముండి సం. వి ఈ. శ్రీ చూ, రూ-చాముండ.

చామ్యము. సం. వి. ఆ. న (సేమ్య అనివాడు) సామ్యసముకంటి భక్త్యము చూ, భక్త్యము చారకము. సం. వి. ఆ. పుం. = చౌఱ * చూ, సృవ

చారటి. సం. వి. ఈ. శ్రీ. 1. మెట్టదామర * చూ, పద్మము. 1, 2. నీలిని * చూ, వెంపలి, 3. తంగేడు * చూ, హేమపుష్పకము, 4 స్థానేమను గంధద్రవ్యము * చూ, రాబార్దము

చారటిక సం. వి ఆ. శ్రీ. నలి యను గంధ ద్రవ్యము చూ, రాబార్దము

చారణము. సం. వి. ఆ. న. రూ-చరణము. తిరుగుట చూ, విహారము. 1

చారణుడు. సం. వి ఆ పుం 1 నానాదేశ సంచారకుడైన బట్టువుడు చూ, సీకారి, 2 నానాదేశ సంచారకుడైన బట్టువాడు చూ, బట్టువాడు, 3 ఒకానొక ఖేచ రుడు. చూ, ఖేచరుడు. 3

చారము సం. వి. ఆ పుం 1 = చౌఱ బొండ్, సంకెల (అని కొందఱు) చూ, బంధవాల యము, 2. నడ, పయనము చూ, ప్రయాణము, 3 = చౌఱ బీడిమిడి * చూ, స్రవ, 4. పాట, గానము చూ, స్వరము 2, 5 పాము చూ, సర్పము. అం 6 వాయు పులు లొమ్మిదింటిలోనొకటి చూ, వాయు పు (పడమటిగాలి)

చారవాయువు. సం. వి ఈ. పుం పడమటి గాలి చూ, చారము. ౯.

చారాయణ అం. కామకాశ్రమను రచియిం చినవారిలో నొకరు. చూ, కామము. 8

చారిణి సం. వి ఈ. శ్రీ. తెల్లవిష్ణుక్రాంత * చూ, విష్ణుక్రాంత

చారితము. సం. వి ఆ న రతిబంధభేదము చూ, రతిబంధము. [తింతి]డి.

చారిత్ర. సం. వి ఆ శ్రీ చింత * చూ, చారిత్రము. సం. వి ఆ న చూ, రూ-చరిత. చారిత్రున్న సం. వి ఆ. శ్రీ. తంగేడు * చూ, హేమపుష్పకము. [సౌందర్యము.

చారిత్రము సం. వి న పుం ఒప్పదము చూ, చారిత్రత్వము. అం చూ, ఉద్ధతము 2

చారుడు సం. వి ఆ పుం చూ, రూ-చారుడు చారుకాంతి సం. వి ఇ శ్రీ. చారుమతి.

చారుమతి సం. వి ఆ పుం శ్రీకృష్ణుని పుత్రుని భార్య చూ, భార్య

చారుగర్భుడు. సం. వి ఆ పుం శ్రీకృష్ణుని పుత్రుని భార్య చూ, పుత్రుని భార్య

చారుగర్భము సం. వి ఆ పుం. — నై. — చారుగర్భము సం. వి ఆ పుం శివీ * చూ, ప్లక్షుము

చారుధార సం. వి. ఆ. శ్రీ ఇంద్రుని భార్య, శచి చూ, భార్య [స్నానఫల

చారుఫల సం. వి ఆ శ్రీ. ద్రాక్ష * చూ, చారుబాహువు సం. వి ఈ. పుం చూ, చారు గర్భుడు [సవగము *

చారుపర్తి సం. వి ఈ శ్రీ. చూ, లంకె చారుపుష్ప సం. వి ఆ శ్రీ — నై —

చారుపుష్పము సం. వి ఆ పుం, న బంగారు చూ, లోహము 1

చారుమతి సం. వి ఈ శ్రీ. చూ, చారుకాంతి చారువిందువు సం. వి ఇ చూ, చారుగర్భుడు

చారువీర. సం. వి ఆ శ్రీ. మానవర్యంతము ఉపవసించు ఆడంది, మానోపవాసినీ

చూ, శ్రీ చారుహాసిక. పా. నై తారీయబాలి - వృత్తము

లలో నొకటి (ఇది ప్రవర్తకవృత్తఫాయనే నడచును.) - చూ, వృత్తము. 1.

చార్విక్యము సం. వి. అ. న. చూ, రూ-
చర్విక్యము.

చార్వాణము సం. వి. అ. న. చర్మముల సమా-
హము చూ, తోలు. 1.

చార్వాకుడు. సం వి. అ. పుం. 1 చార్వా
కమనేడి శాస్త్రమును చేదివినవాఁడు;
2 ఒకానొక రక్కసుడు చూ, రాక్ష-
సుడు. 1.

చార్వి సం వి. ఈ శ్రీ. 1. ఊహాపోహకు
మమైన బుద్ధి చూ, బుద్ధి. 2. పసుపు చూ,
వర్ణము. 3, 3 కుబేరనిభావ్య చూ, భార్య;
4 చూ, వెన్నెల, 5 కాంతి చూ, వెలు-
తురు. 1.

చాల సం వి. ఆ. శ్రీ: చూ రూ-చలి
చాలకము సం వి అ. పుం మదపుటేనుగు
చూ, చాపి.

చాలనము సం వి. ఆ. న. 1 చలింపఁజేయుట,
2 చూ, జీలెడ, 3. భయము. రూ-చలనము
చూ, వెఱపు. [జీలెడ.

చాలని. సం వి ఈ. శ్రీ =జీలెడ చూ,
చాలము. సం. వి అ. న. 1 గృహాచ్ఛాదన
విశేషము, పిటము చూ, నదనము. 1,
2 మోదటి* చూ, శ్రీంకణము.

చాలి. సం వి. ఈ.శ్రీ చూ, రూ-చాల-చలి
చాలినీన్యాయము. పా. జీలెడలోఁబోసి జీలిం-
చిననీతి

చావిఫలనభాగ్యహృణులు పా వీరు సామవేదు-
లు ఋగ్వేదముల నెఱుఁగినారు బోధాయం-
గును, సర్వదాతీరమందును, నినారు జనారు
అను స్థలములయందును గానబడియెదర
చూ, భాగ్యహృణులు

చావము సం. వి అ పుం రూ-చావము
చూ, పాలపిట్ట.

చాఘఘండు. ఆం. చూ, రూ-చాఘఘండు
చావము. సం.వి.అ పుం: చూ, రూ-చావము.

చి

చింక జే వి 1 చిన్మకాలువ చూ,నది, బ.2
రెల్లలలోనుండు జొన్నలు చూ, దాస్యము;
3 తువయుత్పాధాస్యము, ఇనుకు చూ,
ధాస్యము

చింకలిక్క. వై వి =కీంక: ఎఱ్ఱని మొగముగల
కొంతి చూ, చానరము.

చింకిణోపణియాసాంతో భాగ్యహృణులు పా
చూ, సాంతో బ్రాహ్మణులు (చూ బ్రాహ్మ-
ణులు.)

చింగటము సం వి ఆ. పుం మహాశిల్పమును
చేప చూ, మత్స్యము 1

చింగటి. సం వి. ఈ శ్రీ. — వై —

చింగడము సం. వి. అ. పుం — వై. —

చింగు జే. వి కచ్చుభేదము. చూ, నలి 2

చింగోటి జే. వి చికటారి చూ, బాణము 1.

చించ. సం వి. ఆ శ్రీ =చింత చూ, తింతిసి.

చించి సం. వి ఈ శ్రీ గుంజా* చూ, శ్రీక
పాకి

చించు జే. పే చినుగఁజేయు. రూ-చింపు.
కత్తిరిను (అని కొందఱు) స. క్రి 2 ఖం-
డించు చూ, నెలగు

చించోటము సం వి ఆ పుం ఒకరకముగడ్డి
చూ, తృణము. 1

చింత. సం వి ఆ శ్రీ 1 తలఁపు చూ,
స్మృతి 1. 2 వగపు చూ, పశ్చాత్తాపము.
అం 3. సంచారీభావములు ముప్పదిరెండింటి
లో నొకటి (ఓ రసాతలమా! నావైదయగలి-
గ నేని నీత యేతోవననే రెంచెనో యావతి
ముక్తి) చూ, సంచారీభావములు, వై వి (1) =
చించా చూ, చించ. (దోవాదశాస్త్రస్వప్నతని
చింతకట్టు మొదట త్రవ్వి గోధుమలు, మిను-
ములు, నువ్వులు, మాంసము, లేపనము చేసిన

విశేషముగా ఫలించును మా, దోహదకాస్త్రము. (మా, ఉపవిద్యలు.) (మా, చిక్కడు కటుంబము.)

చింతకుఁడు సం విణ చూ, చుఃఖితుఁడు.

చింతగుల్ల వై వి బరడుతోనుండు చింతపండు చింతపండులేని వైపార (అని కొందఱు) (వై వెంతు కండకాయలభాతిలో చేరును): మా, ఆప్తుము 8

చింతఉట్టి ద్వ. వి. — వై — (వాడుకయందు చింతపండునంటియండునరములనమునాము.)

చింతన సం. వి. ఆ స్త్రీ పలుమాణుతలచుట, పలుమాణు చేరువుట (అని కొందఱు)

చింతసీయము. సం విణ. చింత్యము చూ, విచార్యము. [ముద్ద చూ, ఆప్తుము 8.

చింతపండు. ద్వ. వి. ఏ బరడుకాడ్చిన చింతపండు చింతాకర్మ సం వి. ఆ స్త్రీ తహతహ చూ, వ్యసనము. [నాంస. 8, ఆ. 146

చింతాకుచులుండు. ద్వ. వి. చూ, బాలకీర్తిడ.

చింతామణి. సం వి ఇ పుం 1. కోరికకోరికల నిచ్చెడు జీవముణి చూ రత్నము. 1, 2. చోవు నకు ముంచు మాట్లాడించెడి మందు. చూ, మందు 1. (ఈజ్జోపధమును తయారు చేయు రీతులు వెక్కులుగలవు అందొకవిధము — శుద్ధిచేసిన గంధకము, రసము, మిరియాలు, వెలిగారము, దంతివిత్తులు, తిప్పనత్తు ఇవి అన్నియు సమభాగములుగనూటి నిమ్యపండ్ల పులుసుతో మదనచేసి గురిగింజీ ప్రమాణము గల మాత్రోలుకట్టి అనుసానశీవములతో నిచ్చునది (పంచలోహ, అష్టలోహ, నవలోహ చింతామణులు మున్నగునవి గలవు), 8 బకా నొక బుద్ధుఁడు చూ, బుద్ధుఁడు. 1

చింతాయన సం. వి. ఆ స్త్రీ. 1. వెండ్లాము చూ, భార్య, 2 కల్లు: చూ, కుర. 1, రీ.మా

చింతించు సం అ. క్రి రూ-చింతిల్లు చూ, పశ్చాత్తాపపడు.

చింతిల్లు సం. అ. క్రి — వై. —

చింతితము. సం విణ చూ, విచారితము.

చింత్యము సం విణ 1 చూ, చింతసీయము, అం 2. స-చు-హీనతానము లేడింటిలో నొకటి చూ, స-చు-హీనతానములు (చూ, సర్వ తానములు), 8 ఆగమము లిరువదెనిమిదింటి లో నొకటి. చూ, ఆగమములు (చూ, ఉప విద్యలు.) [సేన్ను గ్రంథ.

చింద. త. వి.=చిల్లః రూ-చీంద-చీవర చూ, చిందము దే వి. శంఖము చూ, సంప. 1

చిందఱ దే. వి. 1. ఉంకింపు చూ, విజృంభణము, 2. కోపము అం, భా ప్ర. 185 చూ, గోషము, వై వి 8=ధిద్రోమ్. తూఁటు చూ, రంధ్రము. 1, 4 ఖండము సా 2, ఆ 150 చూ, శకలము 4 [చూ, విజృంభించు చిందఱగొను దే ఆ క్రి (చిందరన్ + గోష). చిందరేగు దే ఆ క్రి. ఆవేశమెత్తు రూ-చీందఱరేగు-చీందఱగొను [సేయు

చిందఱలు సేయు. ద్వ. స క్రి. చూ, చిందఱ చిందఱవందఱ దే వి 1. తునుక. కళా 8, ఆ. 121 చూ, శకలము. 4, 2 కలగుండు చూ, సంతాపము, విణ 8 కలగుండువడినగి చూ, సంతాపితము, అవ్య 4 కణశోభము అం. భా ల్ప 67 చూ, పరిపరి చిందఱవందఱచేయు. దే స క్రి ఖండించు చూ, నెలగు

చిందఱవోవు. ద్వ. ఆ క్రి (చిందఱ + వోవు) తూఁటువోవు. కళా 7, ఆ 19 చూ, తొఱుటలువాలు

చిందఱసేయు ద్వ. స. క్రి. (చిందఱ + చేయు) చేదించు. సా. 1, ఆ. 98: చూ, శేదిల్లు 1 చించాడు. దే. ఆ క్రి. (చిందు + ఆడు) చిందు లుదొక్కిమ్మ; నర్తించు; చూ, ముఱువుగొను.

చిందియ. **దే. వి.** జెట్లకల్లాయ్, రూ-చిందె
 చూ, వస్త్రము [చూ, వలితము. 8
 చిందిలి. **దే. వి.** చలించినది. అట్టి 2, ఆ 58
 చిందిలిపడు. ద్వ. అ. క్రి చూ, సంస్కృమించు
 చిందిలివాటు ద్వ. వి చూ, సంస్కృమము. 1
 చిందిలు. **దే. ఆ. క్రి** చలించు చూ, సలించు
 చించు **దే. వి. 1.** = స్వందః (బహుత్వమున)
 నటనము నాట్యము చూ, క్యంజకము. 1,
 2 = స్వందః బ. మాతంగ నాట్యము, చించు
 వాలు చూ, వ్యంజకము 1, 8 రోషము చూ,
 రోషము, 4. గీతప్రబంధవిశేషముః చూ,
 పుస్తకము, విణ. 5. చెదరినది చూ, వ్యాకీ
 ర్ణము, అ. క్రి. 6 చూ, వ్యాపించు. స్వా. 4,
 ఆ. 58, 7 చూ, రాలు. స్వా 2, ఆ 67,
 8. నీర్గు పాత్రమునుండి తొనకెరడు చూ,
 తొలగు, స క్రి. 9. వెచ్చిపెట్టు చూ,
 వెచ్చించు
 చిందుగ **దే. వి. రూ-చిందున 1** చిందుగ
 అను చెట్టు హంస 4, ఆ 11; వా వి
 2 చిందున అను జంతువు చిందున
 చిందుకొక్క. **దే. ఆ. క్రి** (చిందు + త్రో
 క్కు) రూ-చిందులు ద్రోక్కు చూ, చులఁపు
 గొను. [ఆ. 146
 చిందుపరువు. **దే. వి. చూ,** బాలక్రీడ హంస 8,
 చిందులుకొక్క. **దే. ఆ. క్రి** చూ, రూ-చిందు
 కొక్క.
 చిందున. **దే. వి. 1** చూ, రూ-చిందుగ 1,
 2 చూ, రూ-చిందుగ. 2, 3 అల్పవేటిక
 చూ, సురుగు [చూ, వ్యాకీర్ణము
 చిందునందు. **దే. వి.** చెదరినది. స్వా. 8, ఆ. 28:
 చిందునందుచేయు. **దే. స. క్రి.** చెదరఁగొట్టు.
తై. 5, ఆ. 192.
 చిందువాలు **దే. వి. చూ,** చిందు 2.

చిందె. **దే. వి. చూ,** రూ-చిందియ
 చింది. **దే. వి. 1.** జీర్ణవస్త్రము. ఆం. భా. ద్వి
 167 చూ, వస్త్రము, విణ. 2. చిందినది.
తై. 5, ఆ 192 చూ, శేవితము.
 చిందిగుడ్డ **దే. వి. చూ,** చింది. 1.
 చిందిపేటి **దే. వి.** నిష్కపోషణముండు కొనుగలిగి
 విరుపక్షి న చిన్నవంకర వెండుకలు. శం
 జూరు, బరికా చూ, వెండుక 1
 చింపు **దే. పే. చూ,** రూ-చించు. 1.
 చింబు **దే. వి. మేక** చూ, మేషము 1.
 చింబోతు **దే. వి.** (చింబు + పోతు) మేక
 పోతు చూ, మేషము 1.
 చికటారి **దే. వి. రూ-చిక్కటారి శకాం 2,**
 ఆ 17 చూ, చింగోటి
 చికమక **దే. వి. చిమ్మ** చూ, క్రుమ్మ. 8
 చికలీలము. సం. వి. ఆ పుం చూ, బురద.
 చికిచికి **దే. వి.** చిన్న, అల్పము చూ, స్వల్పము.
 చికిత్స సం. వి. ఆ **త్రీ** 1 (కొగమునకుఁజేయు)
 ప్రతిక్రియ చూ, వైద్యము, ఆం. 2. వైద్య
 శాస్త్రముయొక్క స్కంధములు మూడింటి
 లో నొకటి చూ, స్కంధములు (చూ, ఔష
 ధస్కంధము) [వైద్యుఁడు.
 చికిత్సకుఁడు సం. వి. ఆ పుం వెళ్ళు చూ,
 చికిత్సితము. సం. వి. ఆ న చూ, చికిత్స.
 చికినము **వై. వి. = చిక్కణము.** చికిని, చూయ
 వక్క చూ, పోక
 చికిని. **వై. వి. = —వై—** [సా.పు. 4
 చికిలి. **దే. వి.** కుడిచిక్కెఁడయ్యుటః చూ,
 చికిలికాఁడు **దే. వి.** (కత్తులు మొదలైనవారిని)
 చికిలిచేయువాఁడు చూ, సాపుచేయువాఁడు.
 చికిలు **దే. ఆ. క్రి.** చేసవుచేసేదన్న చూ,
 రోదించు. [వాంఛ
 చికిర్. సం. వి. ఆ **త్రీ.** చేయనిచ్చు. చూ,

చిక్కిరితము. సం విణ చేయ నిచ్చింపఁబడినది
 చూ, వాంఛ [చూ, లుబ్ధుడు 2
 చిక్కిరువు సం విణ ఉ. చేయ నిచ్చగలవాఁడు
 చిక్కిరము సం. వి. ఆ పుం 1. బ రూ-చిక్కిర
 ము-చిహారము చూ, వెండ్రుక 1, 2 కొండ
 చూ, పర్వతము, 3. చిక్కిరపక్షి చూ, పక్షి,
 4 సాము చూ, సన్నిము, 5 చూ, ముంగిస,
 6. చూ, బల్లి, 7. ఒకానొక చెట్టు చూ,
 వృక్షము, విణ 8 కదలునది చూ, లోల
 ము. 4 9 చలించునది చూ, త్రాసము
 చిక్కిరఁడు సం విణ చూ, చలఁడు 5.
 చిక్క సం వి ఆ (శ్రీ) చూ, పోక*
 చిక్కంటు. 3. వి. తల చిక్కుదీసికొనడి నిడుపు
 దువ్వెన రూ-చిక్కంటె చూ, ప్రిసాధని
 చిక్కంటె దే వి. —పై.—
 చిక్కలారి ద్వ వి. (చిక్కి + కలారి, చూ,
 రూ-చిక్కలారి.
 చిక్కణబిళ్ల ద్వ. వి చూ, బాలక్రీడ
 చిక్కణము సం. వి ఆ న 1 = చికినము-చికి
 ని చూ, చికినము, 2 ఏనుగుయొక్క పృ
 దయ మదము చూ, మదము 1, పుం, న. 3
 చూ, పోక*, విణ 4 = చిక్కని. తలచె
 నది చూ, మొత్తము 4, 5. నమనైనది చూ,
 స్పృహము 2 [పోక
 చిక్కణి. సం. వి ఈ శ్రీ పోకపండు చూ,
 చిక్కణదనము. ద్వ వి 1 = చిక్కణ* చూ,
 సాంద్యము, 2 2. మృదువు చూ, సుకుమా
 రము
 చిక్కన. వై వి. 1 = చిక్కణ* చూ, సాంద్ర
 ము, 2, 2 మృదువు చూ, సుకుమారము,
 3. తఱచు. "చిక్కనిపాలం". చూ, మొత్త
 ము. 4. 4. బలము చూ, శక్తి. 1, 5. దార్ఢ్య

ము: చూ, స్థైర్యము 1, 6. జిడ్డు* చూ,
 స్పృహము 3 [కాశ 3, ఆ. 38
 చిక్కనాబ్జిలు దే వి బ: చూ, బాలక్రీడ
 చిక్కపట్టు దే వి. (చిక్కని + పట్టు) నిర్ణ
 యము చూ, సత్యము 1 [భూమి. 1
 చిక్కమన్ను ద్వ. వి కుంభకరమృత్తిక గా,
 చిక్కము సం వి ఆ. న 1 = చికిని చేయ
 వక్క. చు, పోక, పుం. 2 ముంమీ: చూ,
 మాషికము, వై. వి (1) తిఁగిలు లోనగు
 వానితో నల్లి పనులమాతికః దగిలించెడు
 బుట్ట చూ, సజ్జ 1, (2) = కిక్యమ్ ఉట్టి
 చూ, కిక్యము 1, (3) దారముతో నల్లివి
 సంచి చూ, సంచి. (4) గామ్మి చూ,
 వాగుర
 చిక్కసము. సం వి ఆ న 1. నలుఁగులిండి
 యవలపిండి (ఆని కొందఱు) (పుం, న ఆని
 కొందఱు) చూ, సాదము (1), 2 హరిద్ర
 చూ, వర్ణము 6 [పోక
 చిక్కా సం వి ఆ (శ్రీ) పోకపండు చూ,
 చిక్కినవాఁడు. దే వి కుమ్మాంగుఁడు చూ,
 బక్కవాఁడు
 చిక్కిపోవుట ఆం మన్మథావస్థలు పదింటిలో
 నొకటి చూ, మన్మథావస్థలు
 చిక్కు దే వి 1 కష్టము చూ, శోకము,
 2 సంకటము చూ, శోకము, 3 మెలి
 చూ, లంకె, ఆ. క్రి. 4. కృశించు చూ,
 సాటసాటవోవు, 5 దొరఠ చూ,
 లోబడు, 6 తక్కు చూ, మిడివోవు,
 7 తగులు చూ, లంకించు. 1, 8 మిగులు
 చూ, శేషించు.
 చిక్కుఁజేయు దే. స. క్రి చూ, వంచించు
 చిక్కుట. ఆం దశావస్థలలో నొకటి (కార్యవ
 ము) చూ, దశావస్థలు
 చిక్కుడు దే. వి క్షుద్రశిలి* చూ మట్టిక.

చిక్కడుకుటుంబము. పా "లెగూమినానే" కుటుంబమునకుఁ జెందిన చిక్కడు, రేల, తుమ్మ కుటుంబములలో నిదియొకటి ఈ కుటుంబలక్షణములు.—(1) ఆస్తి-తిగ్గిన్న పత్రిము (మిక్కిపత్రిము); (2) రక్షకపత్రిములు.—5, (3) పుష్పనళములు —5, (4) కేసరములు —10. స్వేచ్ఛగానైనను కలసియైనను ఉండును, (5) పండ్లు - రక్షకపత్రిములను విడువక యనేకాకారములు గలిగి యుండును అవి చెండుబద్దలుగా చీలును కనుక ద్వివిదారణ ఫలములనబడును "లెగూమినానే" చిక్కడు కుటుంబములోనివి.—జీనప, మెంతి, నీలి, ఉలవ మొదలైన కాయధాన్యములు, కానుక మొదలైనవి, రేల కుటుంబములోనివి —తంగడు, చింత మొ, తుమ్మ కుటుంబములోనివి —తెల్లతుమ్మ, నల్లతుమ్మ బండిగురింజి, దిరిసెన, సీమచింత మొదలైనవి [చూ. బీగము చిక్కెతాళము. జే వి ఒకరకము బీగము. చిక్కెపడు ద్వ్య ఆ క్రి 1 చిక్కెగు చూ, రూ-చిక్కెవడు, 2 సంకటపడు: చూ-రూ-చిక్కెవడు [శోకము చిక్కెపాటు ద్వ్య వి సంకటపాటు చూ, చిక్కెలు వా. వి బ. 1 కద్దములు, 2. లంకెలు, 3 అల్లికలు చిక్కెవడు ద్వ్య ఆ. కి). (చిక్కె + పడు) చూ, రూ-చిక్కెపడు. [యను చిక్కెట్టు జే స. క్రి) (చీ + కొట్టు) చీచీ చిక్కెల జే వి. (చిక్కె + కొల) చూ, చిక్కెంటు. చిక్కెడము సం. వి. అ. పుం. ఆలింజకి-రూ-ఆలింజకి, కాలకారము. (తె ప.)—ఉడత-రూ-ఉడుత-ఉణుత. చిగిరించు. జే ఆ. క్రి) చూ, పల్లవించు

చిగిరింత. జే. వి. అంటింతగడ్డి #: చూ, త్పణము 1. చిగిరింత యైశ్వర్యము జా. చిగిరింతగడ్డిమిక్కిలి యేపుగానెదిగి అతికిఘ్రిముగా నెండిపోవును దానివలె వెరిగి నళించు యైశ్వర్యములు "ఈ చిగిరింత యైశ్వర్యమునకై యింత పొంగనేల." చిగిలికాండు జే వి చూ, సొందర్యవంతుండు. చిగురాకు జే వి (చిగురు + ఆకు) రూ-చిగురుటాకు చూ, విద్యుమము చిగురాకుబిండి జే వి (చిగురు + ఆకు + బిండి) కోకిలము చూ, పికము. చిగురాకువిలుకాండు. జే వి (చిగురు + ఆకు + విలుకాండు): చూ, మన్మథుండు శకాం. 8. ఆ 20 చిగురు. జే. వి. రూ-చివురు. 1. కిసలయము. చూ, విద్యుమము, 2. రేత. "చిగురుఁ గొమ్మ." (నూల్లు పరమగువో దీని కడపటి యుకారము వికల్పముగ లాంఛించెడి "చిగుర్చుగుమోవి") చూ, సుకుమారము; 3 దంతములకుఁ జేట్టుకొనియుండెడి నూత్నమాంసము చూ, మాంసము 1. చిగురుఁగొమ్మ. జే. వి. (చిగురు + కొమ్మ) చిగిరించిన రేతకొమ్మ, పూచిన రేతకొమ్మ (అని కొందఱు) చూ, శాఖ చిగురుఁబోండి. జే వి. (చిగురు + పోండి) 1. చిగురువలె మనోజ్ఞులాలగు ఆఁడుది చూ. శ్రీ, 2 ఆఁడుది చూ, శ్రీ. (రూ-చిగురుఁబోడి.) చిగురుకొను. జే. ఆ క్రి) చిగిరించు (కొను= పుట్టు). చూ, పల్లవించు చిగురుచు జే. ఆ క్రి. రూ-చిగురు 1. —వై.—, 2. ఎట్లనగు. జి. 4, ఆ 101. చూ, పల్లటిల్లు

చిగురుటల్ల జే. వి. చూ, చిగురువిల్లు
 చిగురుటాకు. జే వి. చూ, రూ-చిగురాకు
 చిగురువిలుకాడు. జే వి చూ, మన్యుడు
 (రూ-చిగురువిల్లాడు.)

చిగురుకల్లు. జే వి మన్యుని మూడవదియగు
 విడియొక్కసారి. (దీని బాణములు. — నల్ల
 కలువ, ఆరటి, మొల్లపూలు: చూ తుమ్మెద
 యల్ల) చూ, చూర్పి 1, (చూ, బాణము 1)
 చిగురొత్తు. జే ఆ క్రి (చిగురు + ఒత్తు)
 1 చూ, చిగురుచీ, 2 అనురాగము గలది
 యగు చూ, ప్రియపడు

చిగుర్య జే ఆ. క్రి చూ, రూ-చిగురుచ
 చిచ్చేట. వై విణ=శుచి (చిచ్చు + అట)
 అగ్నిమయము. చూ- చిచ్చేట చూ,
 వహ్ని 1.

చిచ్చేటకంటి ద్వ. వి. (చిచ్చేట + కన్ను).
 చూ, శివుడు

చిచ్చేటకోల ద్వ వి. అక్షయోత్తము చూ,
 బాణము 1.

చిచ్చేటపిడుగు జా పిట్టుగా బాధించునది
 “కం. వచ్చెగద విటులపాలిటి . చిచ్చేట
 పిడుగింక సేమిసేయును ననుచుకై” (నిగం
 తుకోపాఖ్యానము)

చిచ్చి జే అన్య విడ్డలకు జోలలుపాడుపుడు
 పీడా పరిహారార్థము చెప్పబడు మాట రూ-
 చిచ్చి చూ, శిబ్దము 2

చిచ్చికుడు సం వి ఆ పుం 1. రూ-చికిత్స
 కుడు చూ, వైద్యుడు, 2 నాట్యపరి
 భావయందు పూజ్యుడు చూ, మారిషుడు
 చిచ్చి జే అన్య. చూ, రూ-చిచ్చి

చిచ్చు వై. వి 1 = శుచి: అగ్ని చూ,
 వహ్ని 1, 2 = శుచి: వేతనావేతనాగ్ని
 చూ, వహ్ని, 3 తాపము చూ, సం
 తాపము.

చిచ్చులుడ్లు ద్వ వి బాణపుసంచు చు (ప్రభా
 వతీపరిణయము) చూ, బాణసంచు

చిచ్చేట వై వి = శుచి (చిచ్చు + అట).
 చూ, రూ-చిచ్చేట.

చిటకము. వై వి = చూ, రూ-చిట్టకము
 చిటచిట, జే వి 1. కాంగిననూ నెయంగు నీటి
 బొట్టు పడఁగాఁగలుగునట్టి ధ్వన్యనుకరణము
 చూ, హూహూ, 2 నిడుఁగులులు చేద
 రుట లోనగువనియందగు ధ్వన్యనుకరణము
 చూ, హూహూ, 3 పరితాపము: చూ,
 సంతాపము, 4 కోపము చూ, కోపము.

చిటచిటము. జే ఆ క్రి. (చిటచిటలు +
 అను) మండిపడు చూ, నండు.

చిటచిటలాడు జే ఆ. క్రి (చిటచిటలు +
 అడు) — వై. — పా 8, ఆ 82

చిటపాట జే వి 1 కర్ణవ్యవేఁ గలిగెడు
 ప్రియొక్క కోపము చూ, కోపము,
 2 చినుకులు సడుతుయందగు ధ్వన్యనుకర
 ణము కళా 4, ఆ 89 చూ, హూహూ,
 3 ఆకులతినుట కామలురాలట యందగు
 ధ్వన్యనుకరణము చూ, హూహూ
 చిటాలు జే వి. ధ్వన్యనుకరణము. అచ్చ
 యు, కాం. 864 చూ, హూహూ

చిటి జే విణ రూ-చిట్టి 1 చిన్న. “చిటిపాప”
 చూ, స్వల్పము, 2 సన్నము. “చిటిచాప”
 చూ, నూత్నము 4.

చిటిక వై వి = తీరికా. త్పటి నడిమివేలిని
 పెద్ద వేలితోఁగూర్చి ధ్వనింపజేయుట,
 వేల్పుడి. చూ, స్వరము. 2, 2. నడిమి
 వ్రేలిని పెద్దవేలితోఁగూర్చి ధ్వనింపజేయు
 నంతకాలము, చిటికరింత చూ, స్వరము. 2

చిటికరించు. వై. ఆ. క్రి. చిటికజేయు. చిట్ట
 మిడుచు.

చిటికరింత. వై. వి = చూ, రూ-చిటిక.

చిటికలాట. ద్వ. వి చూ, బాలకీర్ణ
 చిటికలా. జా. శీఘ్రముగా “ఒక చిటికగదా
 ప్రియులయందుఁ జెలఁబఁగలకల్.” (శ్రీని
 వాసవిలాసము)
 చిటికాఁడు. దే వి 1 పొట్టిగానుండుటచేత
 కుక్కకీయ్యబడిన పేరు (ఇది చిటిలింఁడు
 అనుదానికి పర్యాయము) చూ, సివఁగి 2,
 విణ. 2 చిన్నవాఁడు చూ, శిశువు.
 చిటికినబొద్దులు దే. వి బ చూ, రూ-చిటికిన
 బొద్దులు.
 చిటిక వై వి = తృటి చిటికిరింత చూ, రూ-
 చిటిక
 చిటికిన దే. వి చూ, చిటికినవేళలు
 చిటికినబొద్దులు దే. వి బ వాలిచిటికిన వేళ్ల
 యందుంచుకొనెడు భూషణిశేషము రూ-
 చిటికినబొద్దులు చూ, భూషణము. 2
 చిటికినవేళలు దే. వి ఊర్విక చూ, వేలు 2.
 చిటికాఁడు దే వి గమకవాఁడు, తుండ్ర
 వ ఁడు (అని కొందఱు) చూ, సురాశీవి.
 చిటిగొట్టె ద్వ వి చిన్నబాతిగొట్టె* చూ, చేఁగు.
 చిటితాళము ద్వ వి చూ, రూ-చిరితాళము.
 చిటిపాటి దే. విణ అల్పము, అత్యల్పము (అని
 కొందఱు). సా 8, ఆ 15 చూ, స్వల్పము.
 చిటిబొద్దులు దే వి. బ చూ, రూ-చిటికిన
 బొద్దులు [చూ, ధాన్యము.
 చిటిముత్రములు ద్వ వి బ. ఒకరకమువద్దు
 చిటిలింఁడు. ద్వ వి చిన్నలింఁగుమువలె నుం
 డుటచే కుక్కకీయ్యబడిన పేరు చూ,
 చిటికాఁడు.
 చిటివేళలు దే వి చూ, చిటికినవేలు
 చిటుకను దే. ఆ, క్రి 1 చిటుక్కనిమ్రోఁగు.
 రూ-చిటుకురను-చిటుక్కను స్వా 4,
 ఆ. 17 చూ, కల్పించు, వా. 2 పగిలిపోవు
 రూ-చిటుకురను-చిటుక్కను.

చిటుకుపాటుకు దే వి వానవెలిసినపీమ్మట
 చెట్టుమీఁదనుండి బొట్టుపడునపుడు కలుగు
 ధ్వన్యనుకరణము చూ, హూహూ
 చిటుకుపాటుకురను. దే. ఆ క్రి. (చిటుకు
 పాటుకు + అను) పలుకు “వాఁడు చిటుకు
 పాటుకుమనక ఉన్నాఁడు.” చూ,వనించు
 చిటుకురను ద్వ. ఆ. క్రి (చిటుకు + అను)
 చూ, చిటుకును [—వై—
 చిటుక్కను ద్వ ఆ. క్రి (చిటుక్కు + అను)
 చిటులు దే. ఆ క్రి. రూ-చిట్టు. 1 పగుళ్లువాణు
 చూ, ఖేదిల్లు 2, 2. మిక్కిలికోపించు* చూ,
 కోపించు
 చిట్ట వై వి 1 = చిత్రమ్ ఆశ్చర్యము* చూ,
 వింత 1 (దేశ్యమని కల్పరత్నాకరము). దే వి.
 2. చిన్నపాద. స్వా. 4, ఆ 87, వను 1,
 ఆ 118 చూ, పాద. 2, వై. విణ. 8 = స్వ
 ప్తమ్ వెల్లడియైనది: చూ, స్వప్తము, దే.విణ.
 4 కల్పితము, రవియింపఁబడినది చూ, విర
 చితము.
 చిట్టుంటుచేతలు. దే వి బ (చిట్టి + అంటు +
 చేతలు) చూ, విలాసము 2
 చిట్టుంటులు దే వి. బ (చిట్టి + అంటులు)
 నఖదంతతుతాది చూ, నఖతుతము
 చిట్టకము వై వి = చిత్రక రూ-చిటకము-
 చీటకము. 1 శృంగార చేష్ట చూ, విలా
 సము 2, 2 కీర్ణ చూ, విలాసము 1,
 8 కవటము చూ, వ్యాజము. 1.
 చిట్టచివర. దే విణ. (చివర + చివర) 1 అన్ని
 టికి చివర చూ, సుద 8, వా 2 చూ,
 ఎట్టయొడుగు 2
 చిట్టడవి. ద్వ. వి కాఱడవి చూ, విపినము.
 చిట్టడుగు కత్తెర. ద్వ. వి. మల్లయుద్ధములోని
 పరువళ్లు పండ్రెండొంటిలో* నొకటి చూ
 పరువళ్లు. (గతిభేదము అనియు)

చిట్టమికి. దే వి. రావణ* చూ, తుమికి.
చిట్టమిచుచే దే. ఆ క్రి చూ, చిటికరించు
చిట్టము. జే వి. రూ-చిటియము- చిట్టెము
ఇనుముకాంచునప్పుడు వచ్చెడు ముటికీ, శిం
ఖాణము చూ, లోనము. 1

చిట్టా. వా. వి. గోజువారి లెక్క, రూ-చిఠా
చూ, పద్దు. 8.

చిట్టాడు. దే. ఆ క్రి (చిట్టి+ఆడు) 1 చ
లించు. సా 8, ఆ 15 చూ, సలించు
2 చరించు చూ, సంచరించు, 8 ప్రసరిం
చు; చూ, వ్యాపించు, 4 చూ, తప్పటడు
గులిడు సా 8, ఆ 246, 5. క్రిడించు
చూ, కీరలాడు.

చిట్టాముట్టి ద్వ వి. చిన్నముత్తనపులగము,
బల* చూ, సనాదేవ (వీర్యపుష్టి మేనా
కాంతిచేయును.)

చిట్టాముద్రతజెట్టు. ద్వ. వి. —వై—

చిట్టాముదము ద్వ. వి. (చిట్టి+ఆముదము)

- 1. చిట్టాముదాలనూనె చూ, తైలము, బ,
- 2. చిట్టాముదపు చిట్టలు (చిట్టాముదాలు
అనియు వాడుక)

చిట్టి. దే వి 1 రూ-చిట్టియ-చిట్టె, గిద్ద-రూ
గిద్ద చూ, ప్రోసము. 2, విణ. రూ-చిటి
2 చిన్న (చిట్టడవి-చిట్టాన- చిట్టియ-
చిట్టడుకు- చిట్టెండ-చిట్టెలకీ* ఇత్యాదు
లందు బూర్వమువందించుడు) చూ, స్వ
ల్పము, 8. సన్నము: చూ, నూత్నము 4

చిట్టియ దే. వి. రూ-చిట్టె 1 వస్త్రములయం
చులయందు నేసెడు చిన్నకమ్మి చూ,
మైకాణం, 2. వెదురుగనుపు చూ, బుడిపి

చిట్టియము. దే. వి చూ, రూ-చిట్టము

చిట్టివేరిలు. దే. వి. చూ, రూ-చిటికెనవేరిలు

చిట్టిత. దే. వి. (చిట్టి+తాత) ఖర్జూరి*
చూ, మధుఖర్జూరిక.

చిట్టియ. దే. వి (చిట్టి+తాత) —వై.—

చిట్టిడ. దే. వి (చిట్టి+తాడ) తుద్రోరక్తనా
గరంగము* చూ, శక్క-రాంకము

చిట్టు దే. వి. దూగరక లిసినప్పనూక చూ,
నూక

చిట్టుడుకునీళ్లు ద్వ వి బ (చిట్టి+ఉడుకు
నీళ్లు) పొంగునీళ్లు చూ, వారుపుడు

చిట్టుములు దే వి బ (చిట్టి+ఉములు) గర్భి
ణికి గలిగిడి యొకానొక లక్షణము. చూ,
లక్షణము 1

చిట్టె. దే వి 1 చూ, రూ-చిట్టియ 1,
2 చూ, రూ-చిట్టియ 2, 3. చిత్రోపటము
చూ, బింబము 8, 4 ఉభయార్థసాధక మైన
ఉపాయము, తంతు చూ, తంతిము

చిట్టెము దే వి చూ, రూ-చిట్టము

చిట్టెలక దే వి. (చిట్టి+ఎలక) గిరిక: చూ,
మాషికము [చూ, పత్రిల.

చిట్టెలక. ద్వ. వి (చిట్టి+ఎలక) సన్నయేలకీ*
చిట్టిపాట్లకాయ దే. వి రూ-చిట్టపాట్లకాయ
చూ, బాలకృడ

చిట్టెట్టియ వై వి = శర రూ-చిట్టెట్టియ-
చిట్టుకట్టె-చెట్టుకట్టె, మిగులకొడి చూ,
రోమిలుడు [కాయ

చిట్టపాట్లకాయ దే వి చూ, రూ-చిట్టిపాట్ల

చిట్టు దే వి 1 వృత్తాంతము చూ, సమాచా
రము 2, ఆ క్రి. 2 చూ, రూ-చిట్టులు
1, 8 చూ, రూ, చిట్టులు 2

చిట్టుకట్టియ ద్వ విణ చూ, రూ-చిట్టుకట్టియ
(వైకృతవనికొందలు)

చిట్టుకట్టె ద్వ విణ —వై—

చిఠా. వా వి చూ, రూ-చిట్టా,

చిడిపి. దే. విణ. 1. ఆల్పము, చూ, స్వల్పము,
2 చూ, పరువము.

చిడిముడి. **తే. వి. 1.** తోషము: చూ, తోషము;

2 తోట్రు. చూ, సంభ్రమము. **1.**

చిడిముడిపడు. ద్వ. ఆ క్రి తోట్రుపడు

చూ, సంభ్రమింను. [భ్రమము **1**

చిడిముడిపాటు ద్వ వి తోట్రు చూ, సం

చిడుగు దే విణ. అల్పము చూ, స్వల్పము

చిడుగుడు. దే వి రూ-చెడుగుడు చూ,

బాలక్రీడ

చిడుము దే. వి. తీటుతులుపు చూ, విదర్శిక

చిడి. అం ప్రణవనాదములు పదిటిలో నొకటి

చూ, ప్రణవనాదములు.

చిడిచిడి అం —వై.—

చిత్ సం అవ్య క్కొంతయను నర్థమందు

వర్తింనును చూ, చన

చిత సం. వి ఆ శ్రీ. 1. = సాద. రూ-చితి.

చిత్ర్య చూ, శ్రీశాసము, **2** ప్రోగు, గుంపు

చూ, సమాచూము, **3** చూ, పాయిన్య,

4 చిదశ చూ, సరళజీవనారు, విణ.

5 కప్పబడినది చూ, స్థగితము, **6** చేర్చ

బడినది చూ, వట్టసము.

చితము సం విణ వ్యాపించినది, వ్యాప్తము

చూ, హిండితము

చితి సం. వి ఇ. శ్రీ **1** సాద చూ, చిత **1,**

2 పోగు, గుంపు. చూ, చిత. **2**

చితురు **తే** వి **1** రూ-చిడుగు వేలిమికట్టె

చూ, సమిధ, అ క్రీ **2** తలుపులోనిగు నవి

నలగు చూ, సదమదమగు

చిత్ర్యుతము సం వి ఆ న అవుదూడఱఱపు

చూ, స్వరము **2.**

చిత్త వై వి = చిత్రా **1** చిత్రానక్షత్రము,

ముద్రైపునవగు చూ, నక్షత్రము **1, 2** చిత్త

కార్త చూ, నక్షత్రము **1,** అం **3** నక్ష

త్రము లిరువదేడింటిలో నొకటి చూ, నక్ష

త్రము. **1.**

చిత్తగించు. వై. ఆ క్రి = చిత్త. **1** చూ, మన

స్కరించు, స క్రి. **2.** = చిత్త తలచు

చూ, యోచించు

చిత్తచాంచల్యకాలము అం. శిక్షకాలములు

పండ్రెండింటిలో నొకటి చూ, శిక్షకాల

ములు

చిత్తడి ద్వ వి (చిత్త + తడి) **1.** మిక్కిలితడి

చూ, పదను **2, 2** రూ-చిత్తటి. వర్షము,

(జీడి, జీల్లు, తొలకరి, దల్లు, మునురు, వాన,

సోస) చూ, వాన **1. 3** వర్షములుపు

(శ్రావణ భాద్రాపదమాసములు) చూ, మాస

ద్వయము (రూ, బుతువులు.) [తోషము.

చిత్తప్రసన్నత. సం వి ఆ శ్రీ. చూ, సం

చిత్తభ్రమనొందుట అం. మన్మథావస్థలు పది

టిలో నొకటి చూ, మన్మథావస్థలు

చిత్తము సం వి. ఆ న **1** మనస్సు మానసము,

మది చూ, చ్చాదయము **2.** అం **2** అంతః

కరణములు నాలుగింటిలో నొకటి చూ,

అంతఃకరణములు, **3** వికారములు పదునా

టింటిలో నొకటి చూ, వికారములు, వా.

4 దయ, **5** కటాక్షము, **6** గౌరవార్థమైన

ప్రకృతిత్వము

చిత్తర దే వి చిత్తర అను చేప చూ,

మత్స్యము **1.**

చిత్తరువు వై వి = చిత్రిమ్ **1** ఆశ్చర్యము

కథా **5,** ఆ **111** చూ వింతి **1, 2** పట

మునందు రూపమువ్రాయుట చూ వ్రాత,

3 పటమునందు వ్రాసినరూపము, బొమ్మ

చూ. లింబము **3** (వృత్తియందు గడవటి

వర్ణము వికల్పముగా లోపించును “చిత్తరు

బొమ్మ” ము)

చిత్తరువులు వ్రాయుచి అం దూతీచతుష్టయ

మునందలి మూడవదానిలోని పద వార్షలో

నొకతే. చూ, దూతీచతుష్టయము.

చిత్తజీ ద్వవి.(చిత్ర+తజీ) చూ, చిత్తజీ 8. చిత్తజీద్రవము. సం వి ఆ పుం. చిత్తభౌంతి. చూ, జెట్టి 1.

చిత్తవిభృమము సం వి ఆ. పుం —వై.— చిత్రాభోగము. సం వి ఆ పుం చూ, మన స్కారము.

చిత్తిక సం వి ఆ శ్రీ. నడుమునకుం గట్టు గొలుగు చూ, మెలతాచిడు.

చిత్తిని. వై వి.=చిత్తిజీ 1. చిత్తిజీజాతిశ్రీ చూ, శ్రీ, ఆం 2 శ్రీ జాతులు నాలుగిం టిలో నొకటి చూ, శ్రీ జాతులు

చిత్తు. సం వి త్. శ్రీ. 1 జ్ఞానము (చిత్) చూ, బుద్ధి. వా.వి (1) (దిద్ది చేక్కపలుపని) సామ్రాజ్యాయుటకు మొదట నాగినవ్రాత (తేక)ము సాయిదా, ఆపలుకు సదియైనకలు (అని కొందఱు) చూ వ్రాత, (2) మొ దట గుణించుకొను తెక్క, మనస్సునందు గుణించుకొను తెక్క (తేక) నోటితెక్క (అని కొందఱు). (ఇది సం అని కొందఱు)

చిత్తోక్తి సం. వి ఇ. శ్రీ. ఉపకుతి, పుష్పకకటి చూ, వినికిడి.

చిత్తోష్ణితి సం వి ఇ శ్రీ గర్వము చూ, హంకారము.

చిత్ర సం వి ఆ. శ్రీ సాద చూ, చిత 1 చిత్రము సం వి ఆ న 1. గోరీ, కావము చూ, శ్మశానము, పుం 2. అగ్ని చూ. వహ్ని. 1

చిత్ర. సం. వి ఆ శ్రీ 1.=చిత్ర చిత్రా నక్ష త్రము చూ, నక్షత్రము 1, 2 మాయ చూ, మాయము 1, 8 రూ-ఉపచిత్ర) ఎలకజీడి* చూ, భల్లారక, 4. గుచ్చడి* చూ, మహాఫలము, 5 పిప్పాపర* చూ. పాపర, 6 చూ, బుడమ* 7. ఒకానొక అవ్వనః చూ, శ్రీ; 8 ఒకానొక పాము

చూ, గర్వము; 9 చూ, దంతి*; 10. ఆము దము* చూ, వ్యదంబకము, 11 చేత రాసి* చూ, కమల, అం 12 గాంధార గ్రామగతముార్చనలు ఏడింటిలో నొకటి చూ, గాంధార గ్రామగత మూర్చనలు, 18. నిహీనతానములు ఏడింటిలో నొకటి చూ నిహీనతానములు(చూ, శుద్ధతానములు)

చిత్రకంఠము. సం వి ఆ. పుం విహితము, గువ్వ* చూ, పాపురము

చిత్రకపత్రిక సం వి ఆ శ్రీ చూ, దంతి*.

చిత్రకము సం. వి ఆ. న 1 నొసటిబొట్టు, విశేషకము చూ. బొట్టు 1; పుం 2 చిఱుత పులి, పెద్దపులి (అని కొందఱు) చూ, శార్దూలము. 1, 8 ఆముదము* చూ, వ్యదంబకము. 4 గుచ్చడి* చూ, మహా ఫలము, 5 చిత్రములము* చూ. వహ్ని సంజికము, 6 జామి* చూ, బొమ్మ, 7 అనోకము* చూ, హేమపుష్పము, అం 8 పృచారములు ముప్పదిరెండింటిలో నొకటి చూ, పృచారములు.

చిత్రకరండు సం వి ఆ పుం చూ, ముచ్చి

చిత్రకవిత్వము పా చిత్రక విత్వమనగా — తలకట్టు, ఏకాక్షరములు, అనుపాసములు, యనుకములు, అంత్యవియమములు మొదలై న పదతులతో రచించుట చూ, మాటల బుట. [చూ, చూర్ణములు చిత్రకాదిచూర్ణము అం చూర్ణములో నొకటి

చిత్రకాదిభస్మము అం. భస్మములలో నొక టి చూ, భస్మములు.

చిత్రకాయము సం. వి. ఆ. పుం. చిఱుతపులి* చూ, శార్దూలము [కరుండు.

చిత్రకారుండు. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, చిత్ర చిత్రకుండు. సం. వి ఆ. పుం. —వై—

చిత్రకూటును సం వి అ. పుం. చిత్రకూట
 మను కొండ చూ, పర్వతము
 చిత్రకృత్తు. సం. వి. త్. పుం 1 చూ, తినా
 నానము*, 2 చూ, చిత్రకరుండు.
 చిత్రకేతువు సం వి ఉ. పుం చూ, జామి*
 చిత్రకవి సం వి ఈ. స్త్రీ. నానావర్ణములు
 గల ఆవు చూ, ధేనువు.
 చిత్రగుప్తుండు సం. వి. అ. పుం. 1 జేముండు
 చూ, యముండు, 2 యమునివద్ద లెక్క
 వాయియు వాడు చూ, యముండు
 చిత్రవరణము. సం. వి. ఆ పుం చూ, చిత్ర
 మూలము* [విడంగము*
 చిత్రతండుల సం వి. ఆ స్త్రీ చూ, వాయు
 చిత్రతండులము సం. వి. అ. పుం —వై—
 చిత్రతమము. అం. తాళమార్గము లాటింటిలో
 నొకటి (ఇద మార్గప్రాణము) చూ, తాళ
 మార్గములు.
 చిత్రతరము. అం —వై—
 చిత్రదండము సం. వి ఆ పుం. కందకఃచూ,
 నూరణము
 చిత్రకేత్ర సం వి. ఆ స్త్రీ గోరువంక
 చూ, శాకిక.
 చిత్రపక్షము. సం. వి ఆ పుం. 1. కవుజో
 చూ. కొంజి, 2 నెమలి; చూ, మయూ
 రము
 చిత్రపటన్యాయము పా. ముందు కేళులు వైచి
 పిదప బామ్మను తయూరుచేయు విధము.
 చిత్రపత్రము సం వి అ. పుం తిలకము*
 చూ, బొట్టు 1.
 చిత్రపత్రిక గం వి. ఆ స్త్రీ. 1. కోలపాలక.
 చూ, శృంగ చేరి, 2. చూ, దంతి*
 చిత్రపదము. పా ఒకొకొకవృత్తము. ఇది
 ఒక్కొక్కపాదమునకు రెండుభాగములును
 రెండుగురువులును గలిగి ఎనిమిదవభాగమును

నందులుట్టినవృత్తము. ఉదా —“చిత్రపదం
 బను వృత్తం, బత్రిమునుకుతుకాంబ, స్తోత్ర
 ముచేయగనొప్పువ, ధాత్రినిభాగగయుక్తివ ”
 చూ, వృత్తము. 1
 చిత్రపద్ధతి అం చూ, ఉద్ధతము. 2. (చూ,
 వ్యంజకము. 1)
 చిత్రపర్ణి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ 1 కోలపాన్న*
 చూ, పృశ్నిపర్ణి, 2 చూ, బొల్లిబూసరక,
 8 చూ, మంజిటిక [చూ, శాకిక.
 చిత్రపాద సం వి. ఆ స్త్రీ గోరువంక
 చిత్రపిం.లము సం వి ఆ పుం నెమలి
 చూ, మయూరము
 చిత్రపింఛకము సం వి. ఆ పుం —వై—
 చిత్రపుంఖము సం వి ఆ పుం. అమృతఃచూ,
 బాణము 1.
 చిత్రపృష్ఠము సం వి ఆ పుం చూ, పిచ్చుక.
 చిత్రఫలకము. సం. వి ఆ పుం ఫలకి, నడ
 గడ్డిలోని చేప చూ, మత్స్యము 1
 చిత్రఫలము సం. వి. ఆ పుం —వై—
 చిత్రఫలి. సం వి న్. పుం. —వై—. (ఈ.
 స్త్రీ అని కొండలు.)
 చిత్రబంధములు అం సంఘాటుము, ఉప
 పదము (2) (చూ. బంధములు)
 చిత్రబింబము. సం వి ఆ. పుం ఉపసర వెల్లి చూ,
 సరటుము.
 చిత్రభాసు. సం వి. ఉ. పుం సంవత్సరములు అణు
 దందిటిలో నొకటి చూ, సంవత్సరములు
 చిత్రభాసువు సం వి. ఉ. పుం 1. ఆస్తి చూ,
 వహ్ని 1, 2 చూ, నూర్యుండు.
 చిత్రమీమాంస అం ఇది అప్పయదీక్షిత విర
 చిత గ్రంథము. చూ, కావ్య సాటకములు
 చిత్రము సం వి. ఆ. స. 1. =చిట్ట. ఆశ్వర్యము,
 అద్భుతరసము. నవరసములలో నొకటి. చూ,
 రసములు (చూ, వింత 1.)

2. = చిత్రపు వ్రాసిన బామ్మ చూ, బింబ
 ను 3; 8 నానావర్ణములు గలసిన వన్నె
 చూ, వర్ణము 6, 4. తలకము చూ,
 బొట్టు 1; పుం 5 చూ. చిత్రములము*,
 6 సాము చూ, సర్వము, విణ 7 ఆశ్చర్య
 కరమైనది చూ, వింత 1, 8 నానావర్ణములు
 గలది చూ, వర్ణము. 6, అం 9. తాళమార్గము
 లాటింటిలో నొకటి చూ, తాళమార్గములు.
 (ఇదే మార్గప్రాణము), 10 అర్థాలంకార
 ములు నూటింటిలో నొకటి (ప్రయత్నము
 విపరీత ఫలకొంక్షి యగుట) "మణ్ణెగముల
 లోబడి సజ్జముల నమ్మిలొనున." చూ,
 అలంకారము 8

చిత్రములత్రయము అం. ఇవి 8 — తెలుపు,
 నలుపు, ఎఱుపు చూ, త్రయము
 చిత్రములము సం వి ఆ పుం అగ్నిమాత*
 చూ, వన్నె సంజ్ఞకము. (జరరాగిని వృద్ధి
 జేయును)
 చిత్రమేఖల సం వి ఆ శ్రీ ఎనిమిదిమేఖలు
 గల మొలనూలు చూ, భూషణము. 2
 చిత్రమేఖలము సం వి ఆ. పుం నెమలి
 చూ, మయూరము.
 చిత్రయోని సం. వి ఇ పుం లావుకపిట్ట, చూ,
 లావుక
 చిత్రరథ సం వి ఆ. శ్రీ చిత్రరథ యను
 నది చూ, నది.
 చిత్రరథుండు. సం వి ఆ పుం 1. చిత్రరథుం
 డను గంధర్వుండు చూ, వేలుపు, 2. ఒకా
 నొక విద్యాధరుండు చూ, వేలుపు,
 8 చూ, నూర్యుండు.
 చిత్రరేఖ సం. వి ఆ. శ్రీ. 1. కుచేదని నెం
 డ్దాము చూ, భార్య, అం. 2 దిక్పాల
 భార్యలో నొకతె చూ, దిక్పాలభార్యలు.

చిత్రలక్ష్మ్య భేదనోపాయ ప్రతిపాదనము అం
 ధనుర్విద్యాప్రేయములు నలుబదాటింటిలో
 నొకటి. చూ, ధనుర్విద్యాప్రేయములు
 చిత్రలత సం వి ఆ శ్రీ చూ, మంజిటి*
 చిత్రలోచన సం వి ఆ శ్రీ చూ, శారిక
 చిత్రవతి అం గాంధారగామి గతి మూర్ఖ
 నలు ఏడింటిలో నొకటి చూ, గాంధార
 గామిగత మూర్ఖులు.
 చిత్రవదాలము సం వి ఆ ఏ పాతీన : ను
 చేప చూ, మత్స్యము 1.
 చిత్రవర్ణము సం వి. ఆ పుం, న 1 సుంద
 గులు. చూ, వర్ణము 6, అం 2 వర్ణములు
 మూడింటిలో నొకటి: చూ, వర్ణములు
 చిత్రవర్ణములు అం పంచక శ్యాణము అష్ట
 మంగళము, శ్యామకర్ణము. చతుర్భుజియి,
 ద్వివైజయకము, నిశావైజయకము, రక్షాగ్ర
 కరి, కేస్త్రబాహువు, త్రిభద్రము, క్షేత
 ఖురి, వారితదక్షిణసాది, ఊర్ధ్వనేకరేఖ
 పోర్తి, త్రిరేఖపోర్తి, ద్విరేఖ రేఖావిష్ట
 త్రిరేఖపోర్తి. (ద్వికారరేఖాపోర్తి, వామ
 బానురేఖ, వాలవామభాగరేఖ, దక్షిణాగ్ర
 శ్వతి, వామకర్ణాగ్రశ్వతి, బానుశ్వతి,
 అండశ్వతి, మేఘశ్వతి, కంఠశ్వతి,
 కక్షశ్వతి, నాభిశ్వతి, రక్షశ్వతి, మార్గాల
 వర్తి, సారంగవర్తి, వారితాగ్రికరి, నీలాగ్రి
 కరి. (30)
 చిత్రవల్లికము సం వి. ఆ పుం వదాలమను
 చేప చూ, మత్స్యము 1
 చిత్రవాలము సం. వి ఆ పుం చూ పాలపిట్ట.
 చిత్రశిఖంఢిండు. సం వి ఆ. పుం బృహ
 స్పతి చూ, వేలుపుటొడ్డె
 చిత్రశిఖండులు అం. నరీచ్యాది సప్తచూడులు
 (నరీచి, ఆత్రి, అంగిరుండు, పులస్త్యుండు,
 పులహువు, కృతువు, కపిఘండు.)

చిత్రసారము సం వి ఆ పుం బిళ్లు * చూ, సోధ్యకము [నది చూ, నది
 చిత్రసేన సం వి ఆ శ్రీ చిత్రసేన యను
 చిత్రసేనుడు. సం వి. ఆ పుం ఒకానాక
 గంధర్వుడు. చూ, వేలుపు
 చిత్రాంగదనువు సం వి డా. శ్రీ శంకనుని
 భార్య చూ భార్య
 చిత్రాంగము. సం వి ఆ న. 1. అరిదళము
 చూ, హరిదళము, 2 ఎఱ్ఱచిత్రమూలము *
 చూ, వహ్నిసంజ్ఞము
 చిత్రాక్షి సం వి ఈ. శ్రీ 1 గోరింకి
 చూ, శారిక, 2 ఒకరకము సర్పాక్షి *
 చూ, సర్పాక్షి.
 చిత్రాక్షుపము సం వి. ఆ పుం ఏనుంగు
 తుమ్మి* చూ, తుమికి.
 చిత్రాక్షీరుడు సం వి ఆ పుం 1 చంద్రుడు
 చూ, హిమాంకువు, 2 ఘంటాకర్ణునకు బలి
 యియ్యబడిన పేరక సత్తురుగల కొసలుగల
 వాడు. [వ్రణము.
 చిత్రాపూపము సం వి. ఆ పుం. చూ, చరు
 చిత్రించు సం స క్రి చిత్రము వాయు
 చూ, వాయు
 చిత్రిక దే వి మౌను నునువు పఅచెడు వడ్డ
 వాని కొఱముట్టు చూ, తోపుకు 2
 చిత్రికము సం వి. ఆ. పుం చైత్రమాసము
 చూ, మాసము. 1
 చిత్రిణి. సం. వి ఈ శ్రీ. = చిత్రిని 1 చూ,
 చిత్రిణి: చూ, శ్రీ, 2 చిత్రానక్షత్రము
 చూ, నక్షత్రము 1 [బడినది
 చిత్రితము. సం. విణ = చిత్తరువు. చిత్రింప
 చిత్రితాంగబుక వ్యాయము. పా పులిని
 జూచి నక్కవారతపెట్టుకొనినది అనువిధము.
 చిత్రితాకరి సం. వి. ఈ. శ్రీ. జీనునిసౌలు
 చూ, దేశము.

చిత్రోకుడు సం. వి. ఆ. పుం. చంద్రుడు
 చూ, హిమాంకువు
 చిత్రోక్తి సం వి ఇ శ్రీ 1. అకాశవాణి
 చూ, స్వరము 2, 2. ఉపశ్రుతి. చూ, విని
 కడి
 చిత్రోత్తరము. సం వి ఆ న ఆర్థాలంకార
 ములలో నాకటి చూ, హేతువు 2.
 చిత్రోవధము. సం వి ఆ. పుం. చూ, బామ్మ
 వేడి*
 చిద సం వి ఆ శ్రీ చూ, రూచిత.
 చిదక దే విణ చేప్పట "చిదకముక్క."
 చూ, తిప్పట. [వాడు.
 చిదకముక్కవాడు. దే విణ చూ నడ్డిముక్క
 చిదగొద దే వి 1 భేదము చూ, వ్యత్య
 యము, 2. కలహము చూ, యుద్ధము.
 చిదిమి వెట్టిన బంటులు. బా. నిర్లుదేలిసకూరలు.
 "ఉ. ఆ, భీలతరాశనల్ చిదిమివెట్టిన బంటు
 లు." విజ 1, ఆ. 76. [దమగు.
 చిదియు దే ఆ క్రి. నలగు. చూ, నడవ
 చిదుకు. దే. ఆ. క్రి చూ, చిప్పిలు
 చిదుగు. దే వి చూ, రూచితుకు 1.
 చిదుపు దే పే. చిదియజేయు.
 చిదుము. దే. వి 1. చిగురు చూ, విద్యుమము,
 స క్రి 2 ఖండించు, కుత్తిచేయు (అని
 కొందఱు); చూ, సెలగు, 3. నఖాక్షరము
 చేయు చూ, గిల్లు. 2, 4. పువ్రులులానగు
 వానిఁ గోయు చూ, రెలుచు, 5. కుంఠించు;
 చూ, భేదిల్లు. 1, 6. వైచు. చూ, విసరు. 8.
 చిదుముట. దే. వి హింస. ఆం, భా ద్వి 221
 చూ, వధము
 చిదుర. వై వి. = ధద్ర. 1 తునుక. చూ, శక
 లము. 4, విణ 2. లేకము చూ, స్వల్పము.
 చిదురలు. వై. వి. బ. = ధద్ర-ధిదుర. రూచిదు
 రుపలు-చిదుర్పలు-చిదురపలు 1. నూక్కు

ఖండములు' చూ, శకలము. 4; 2 నూత్ను భాగములు చూ, శకలము 4 (దేశ్యమని శబ్దతత్పాకరము.)

చిదురుపలు. వై. వి బ = —వై —

చిదుర్పలు వై వి. బ = —వై —

చిదుర్రపలు వై వి. బ = —వై —

చిదుర్రపుడు సం విణ పాశుపతమతస్థుడు చూ, నూర్పరిమంతరాడు.

చివ వై. విణ = ఛిన్న. 1. కొద్ది' చూ, స్వల్పము, 2 కనిష్ఠము చూ. స్వల్పము (దేశ్యమని శబ్దతత్పాకరము)

చివి వై. విణ = ఛిన్న 1 రూ-చిన్ని కొద్ది చూ, స్వల్పము, 2 కనిష్ఠము చూ, స్వల్పము (దేశ్యమని శబ్దతత్పాకరము). జే వి 8 రూ-చిన్ని. మనోజ్ఞము చూ, హృద్యము

చివరగు వై. అ. క్రి.=ఛిన్ర). రూ-చిరుగు వస్త్రాదికము ఛిన్నమగు పాండు 5, ఆ. 140, వేరున. 1401 చూ, భేదిల్లు 2 (దేశ్యమని శబ్దతత్పాకరము)

చినుకు జే. వి 1. వర్ణనిమిత్తు రూ-చిన్ను- చూ, వాన. 1, 2 అల్పవృత్తు రూ-చిన్ను చూ, వాన 1, జే ఆ క్రి). 3. కాలు చూ, సగిరించే, ఆం వే) 4 కాలుచే వానకుటియు (అని కొందఱు) స్వా 5, ఆ 18 చూ, కార్ప 2

చినుకుబూస జే వి. (చినుకు + పూస) ముత్త్యము చూ,రత్నము 1 (చూ,ముత్తైము)

చిన్న. వై. విణ = ఛిన్న. 1 కొద్ది చూ, స్వల్పము, 2 కనిష్ఠము చూ, స్వల్పము (దేశ్యమని శబ్దతత్పాకరము), జే. విణ 8 చిన్నము. ఆం, ప సుర. 24 చూ, లక్షణము 1, 4 బాలుండు ఆం, భా ద్వి. 118 చూ, శిశువు, 5 తమ్ముడు.

చూ సహోదరుడు, 6 చిన్న చెల్లెలు చూ, సహోదరి

చిన్న అప్ప జే వి. అప్పలలో చిన్నది చూ, సహోదరి (చా చిన్నప్ప)

చిన్న కాలు జే వి అలరుపాయము. చూ, శైశవము

చిన్న చెల్లెలు జే వి చూ, చిన్న 6

చిన్నటనాడు జే వి (చిన్న + నాడు) చిన్నతనము చూ, శైశవము

చిన్న తనము జే వి —వై. —

చిన్నది జే వి (చిన్న + అది) 1 బాలిక వేరున 1895 చూ, శ్రీ, విణ 2 చిన్న యొంది చూ, వైకము

చిన్ననాడు జే వి చూ, చిన్నటనాడు. వేరున 1896 [చూ, పాఠం

చిన్న పాఠం జే వి. గోతుంది, పిన్న పాఠం* చిన్నపామువైన బెద్దకట్టోగొట్టుకలెన. లో ఉదా — “చిన్నపామువైన బెద్దకట్టోనే కొట్టవలయును కాబట్టి సుప్పవైన్య సమేత ముగా నడచి యాకస్మికముంబోయి” (నీతినింకిక-విగ్ర)హము)

చిన్నబోవు జే ఆ క్రి) రూ-చిన్నబోవు ఛిన్నుడగు ఆం భా. ర్ప 95 చూ, చిన్నబోవు

చిన్నబోవుట జా వైన్యమును బొందుట శత్రుకూము తిగ్గుట, తిగ్గుస్థికి వచ్చుట “పాన్నవిరి నిక్కముగఁజూచి చిన్నబోడు” (ప్రభావతిప్రద్యమ్ము)

చిన్నము జే వి 1 నాలుగు గురిగింజీల యెత్తు. కళా 4, ఆ 128, 2. నాలుగు గురిగింజీల యెత్తుగల బంగారునాడెము. హరిశ్చ. 8, ఆ 157 చూ, లోహము. 1

చిన్నరి. జే. విణ మనోజ్ఞము రూ-చిన్నారి- చిన్నరిపొన్నరి- చిన్నారిపొన్నారి- పొన్నరి- పొన్నారి: చూ, హృద్యము

చిన్నరికము. కే వి. రూ-చిన్నటికము: చూ, కైకము

చిన్నరిపొన్నరి. కే విణ చూ, రూ-చిన్నరి చిన్నటికము కే వి చూ, రూ-చిన్నరికము.

చిన్నవాడు. కే. వి 1 బాలుడు చూ, శిశువు, విణ 2. చిన్నయైనవాడు చూ, బుచ్చిగాడు

చిన్నవోవు కే ఆ క్రి (చిన్న + పోవు) 1 భిన్నుండగు చూ. రూ-చిన్నబోవు, పే) 2 చిన్నవుచ్చు.

చిన్నారి. కే విణ చూ, రూ-చిన్నరి. "చిన్నారి చిగురు-చిన్నారిసోబిల్లి-చిన్నారినుండగారు-చిన్నారిమొగము మొ"

చిన్నారిపొన్నారి కే. విణ —వై.—

చిన్ని వై. వి 1 =చిన్ని రూ-చిని, కొద్ది చూ, స్వల్పము (కేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము). కే వి 2. చునోజ్జము రాఘ 2, ఆ 8 చూ, చౌవ్యము.

చిన్నిదము కే వి 1 చిన్నిపువ్వు చూ, భూషణము 2, 2 బంగారు చూ, లోహము. 1 చిన్నిపువ్వు ద్వ వి. రూ-చిన్నిపువ్వు 1 చూ, చిన్నిదము 1, 2 బ సతి చూ, నమస్కారము, 3 బ సతి విశేషము రూ, నమస్కారము

చిన్నిపువ్వు ద్వ. వి —వై —

చిన్నిపూతేతు ద్వ వి —వై — [రము

చిన్నిబూచె ద్వ వి సతి చూ, నమస్కారము

చిన్నియ వై వి. రూ-చిన్నై 1 =చిన్నై మెగులుకు చూ, లక్షణము. 1, 2 కులుకు చూ, విలాసము 2 [ఆం 94

చిన్నియెలుక ద్వ వి చూ, చిన్నైలుక వేం,

చిన్నై వై వి. = చూ, రూ-చిన్నియ

చిన్నైలాడి. ద్వ విణ (చిన్నైలు + అడి) విలాసవతి చూ, క్రి.

చిన్నైలాడు. ద్వ విణ (చిన్నైలు + అడు) విలాసవతుండు చూ, సౌందర్యవంతుండు.

చిపిటకము సం వి. ఆ పుం రూ-చిపిటము-చిపుటము-చపిటము-చపుటము. అదికులు చూ, పృథుకము

చిపిటము. సం వి ఆ. పుం. 1. —వై —, విణ 2. చూ, నడ్డిముక్కు-వాడు; 3. చిస్తరింపఁజేయఁబడినది, చిస్త్రుతము చూ, చిపుటము [టకము

చిపుటము సం వి ఆ. పుం చూ, రూ-చిపి

చిప్ప కే. వి 1. తునుక చూ, శకలము. 4,

2. రూ-చిప్పర. భూష్టుణము*. ఆం, భా

ద్వి. 176 చూ, తృణము. 1, 8 తలపుట్టె

చూ, శల్యము 1, 4. అల్పము చూ,

స్వల్పము, 5. కప్పచిప్ప చూ, సంక 1,

6 కల్లత్రాగడుగిన్నె లక్ష్మీ 8, ఆ 9-10

చూ, పాత్రము. 6, 7. కెంకాయచిప్ప:

చూ, కరంకము 1, 8. తాఁజేలుచిప్పచిప్ప.

అచ్చ బాల, కాం 46 చూ, బొరుకు. 4,

9. భూగోళమునం దర్ధభాగము, 10 ముక్కెత్తఁ

జిప్ప, గజిచిప్ప వేమన 1408 చూ, సీపి;

11 మోఁకొటిచిప్ప చూ, శల్యము 1,

12 చేపమొంది పాలను పొందు 8, ఆ 167.

చూ, శల్కము 8, వా 18 ముప్పిచిప్ప.

"చిప్పకట్టచేరివచ్చినది" చూ, పాత్రము 6.

చిప్పకత్తి కే వి చెట్లు మొదలగునవి నలకెడు

మోతుకత్తి చూ, రిప్పి 2.

చిప్పకసపు ద్వ. వి చూ, చిప్ప 2 *

చిప్పకంకటి. ద్వ వి పిల్లకొట్టు. రూ-కూఁకటి

చూ, సిక 4

చిప్పకూఁకటి. ద్వ. వి —వై —

చిప్పగడ్డి కే వి. చూ, చిప్ప 2*.

చిప్పగుద్దరి. ద్వ. వి చెట్లునఱకు గొడ్డలి చూ,

ముద్దరము

చిప్పగొడ్డలి. ద్వ వి చూ, చిప్పగుడ్డలి.
 చిప్పసెణక. కే. వి రూ-చిప్పసెణక ఇంటి
 పార్శ్వముల కప్పు చూ సదనము. 1.
 చిప్పసెణక. కే వి —పై.—
 చిప్పము కే వి. రూ-చిప్పెము పెద్దమాట
 చూ, మాట
 చిప్పముతైము. ద్వ వి. కృత్రినుహ క్షికము
 చూ, రత్నము. 1. [చూ, వదనము. 2
 చిప్పమాతి కే. వి క భాహీనమగు ముఖము
 చిప్పర. కే. వి చూ, చిప్ప 2*
 చిప్పిలు కే. ఆ. కిృ రూ-చిప్పిలు. నీటిబొట్టు
 లోనగునవి వైకుంఠము చూ, బుగులుకొను
 చిప్పిలు. కే. ఆ కిృ —పై.—
 చిప్పె. కే. వి రూ-చిప్పెవాడు. కుట్రిపు
 వాడు చూ, సౌచిరుడు
 చిప్పెము. కే వి చూ, రూ-చిప్పము
 చిప్పెవాడు కే వి చూ, చిప్పె.
 చిబుకము. సం. వి. ఆ న. 1 గడ్డము: చూ,
 చంబుకము, ఆం 2. పురువలక్షణాంగములు
 ఏబదియొనిమిదింటిలో నొకటి చూ, లక్ష
 ణాంగములు (చిబుకము=గడ్డము) చివర్లు
 పగులక తుమ్మెడకాంతిగలిగి కుచురుగనున్న
 యొక్కక్కవంతుండగు. రోమరహితమైన సపుత్ర
 కుండగు, 8 శ్రీలక్షణాంగములు ఏబది
 యొనిమిదింటిలో నొకటి. చూ, శ్రీలక్షణాం
 గములు. (చిబుకము=గడ్డము).—నుడియున్న
 శుభవతియగు మచ్చేయున్న గొడ్డాలగు
 రోమమున్న మగవితోఁ గలహించును.)
 (రూ-చిబుకము.) [చూ, చేప్పరించు.
 చిబుక కే. స. కిృ చీరకు, కై 8, ఆ 148
 బుకము చూ, రూ-చిబుకము.
 మచిన్ను. కే వి. గాయపు మంటయందగు నను
 క్షరణము: చూ, చూచూ,

చిమట. కే వి 1. రూ-చిమ్మట-చిమ్మిట-
 చిమిట ఇలకోడి చూ, రిల్లు; వా వి.
 2 కేళ్ళోత్పాటిని రూ-చిమటా చూ,
 తండసము.
 చిమటా. కే వి 1 ఖడ్గముష్టిసంగ్రాహ్యతలము
 లోని చీలపట్లన నలుగునమర్చుట కుపయో
 గమగు తావు చూ, మెసలివాయి,
 2. కేళ్ళోత్పాటిని చూ, రూ-చిమట 2.
 చిమిడిక వా. వి. చిమిడిన యన్నము, లగడ
 చూ, సాదము (1)
 చిమిని. వా వి పొగవాపి కౌంతినిచ్చు గాజీ
 గొట్టుము. రూ-చిమ్మి-చిమిలి-చిమ్మి
 చిమిలి. వా. వి —పై.—
 చిమటాలు. కే వి బ. క్షేరమపుడు తండస
 మతో వెండ్రుకలూడతీయటు, తండసపువని.
 చిముటు. కే స. కిృ. వైగు కన్నుమాసి
 తెలుము
 చిముడు కే ఆ కిృ. 1. ఆన్నము పాకమునూఱ
 నుడికి ముద్దయగు: చూ, ముద్దకట్టు, 2 పాక
 ముచెడు [రూ-చిముడ్పు
 చిముడుచు. కే పేర్చి చిముడఁజేయు చూ,
 చిముడ్పు కే పేర్చి —పై—
 చిమ్మి. వా వి చూ, రూ-చిమిని
 చిమ్మ కే వి జలకణసమాహము స్వా 8
 ఆ 185 చూ, సలిము. [మేనకము 1.
 చిమ్మచీకటి కే. వి గాధాంధకారము చూ
 చిమ్మట. కే వి చూ, రూ-చిమట 1—2
 చిమ్మటబుట్టు కే వి ఈలపురుగుధ్వని చూ
 స్వరము 2.
 చిమ్మడికుగు కే ఆ కిృ. గిరిగిరి దిబుగు
 చిమ్మనగొట్టము కే వి. జలకీర్ణయందు నీళ్ల
 చిమ్మిడు గొట్టము చూ, కృంగము 8
 చిమ్మనగోర్చి. కే వి —పై.—
 చిమ్మనము. కే. వి. చిమ్మిడు. ప్రభా. 2, ఆ. 81
 చూ, వి క్షేపము.

చిమ్మకేగు. కే ఆ క్రి చూ, రూ-చిమ్మకేగు
చిమ్మకాయి. కే వి చూ, బాలకీర్తిడ (ఇట్లు
చిమ్మకాయి.)

చిమ్మకు. కే వి చూ, రూ-చిమ్మకు 1.

చిమ్మిరి కే. వి. నువ్వులను బెల్లమును కలిపి
చేసెడి ముద్ద రూ-చిమ్మిరి.

చిమ్మికేగు కే ఆ క్రి మిక్కిలి విజృంభించు
చూ, విజృంభించు.

చిమ్మిలి కే. వి చూ, రూ-చిమ్మిలి

చిమ్మ కే వి 1 బూడుచుటు: చూ, న్యూతి 1,
2 వైచుటు, స క్రి. 3. ఊచుచు. చూ,
సహ్యురించు, 4. వైచు చూ, విసరు. 8.

చిమ్మకు కే. వి చిమ్మకు చూ, విక్షేపము.

చిమ్మిలిల్లు. కే వి బ చూ, బాలకీర్తిడ.

చిమ్మిలాల. కే. వి. ఒకరిమీఁద నొకరు చిమ్మ
కొనుట

చిమ్మిలారు కే. స క్రి (చిమ్మిలు + ఆడు)
ఒకరిమీఁద నొకరు చిమ్మకొను

చిమ్మెకు. కే. వి చూ, రూ-చిమ్మకు 1

చిమ్మి వా. వి చూ, రూ-చిమ్మి.

చిమ్మ్య. కే వి కండ "ఒడలచిమ్మపట్టినిది"
చూ, మాంసము

చిరంటి సం. వి ఈ క్రి 1 విదువరాలు,
సువాసిని చూ, క్రి, 2 యావనవతి
చూ. క్రి [చూ, పురాతనము.

చిరంతనము సం విణ బహుదివనులది, ప్రాంతది

చిరంభణము. సం వి ఆ పుం చూ, పిన్నగ్రద్ద

చిరకాలము సం వి ఆ పుం చూ, దీర్ఘ
రాత్రము (చూ, చిరము)

చిరక్రిముండు సం విణ తామసించి కార్యము
చేయువాండు చూ, దీర్ఘనూత్రిండు

చిరగడము కే వి 1. రూ-చిరుగడము-చిరువ
డము తిమ్మకండ* చూ, నూరణము (మధు
మాత్ర గోగులకు తినిపింపరాదు), వా వి. 2
(వస్త్రాదులు) చినుంగుట

చిరజీవి సం. వి న్ పుం. 1. కాకి చూ,

వాయసము, 2 వెన్నుడు చూ, విష్ణువు 1,

3 కలన చూ, బ్రహ్మ 1; 4 చూ,

మార్కండేయుండు, 5 ఆశ్వుతామ చూ,

జ్యోతాయనుండు, 6 చూ, బలిదక్రివర్తి;

7 వ్యానుండు చూ, ముని 1; 8 మాను

చుంతుండు చూ, వానరము, 9. చూ,

విభీషణుండు, 10 చూ, కృతుండు, 11 చూ,

పరశురాముడు, 12 బూరుగు* చూ,

కాల్యుతి, 13. జీవకము* చూ, హ్రీస్వాం

గము, విణ. 14 చిరకాలము జీవించువాండు

చూ, పృథ్వుండు

చిరత్నము సం విణ చూ, రూ-చిరంతనము

చిరపర్వము. సం వి ఆ. న మాచిపత్తి*. చూ,

నూరపర్వము

చిరపాకి సం. వి న్ పుం చూ, వెలగ*.

చిరపుష్పము. సం. వి ఆ. పుం. పొగడ* చూ,

వకుళము.

చిరమర కే వి భేదము చూ, వేణుపాటు. 1.

చిరము సం ఆవ్య. చిరాత్ చూ. చిరకాలము.

చిరమేహి సం వి న్ పుం (పుం, క్రి. అని

కొందఱు) గాడిద చూ, రాసభము

చిరరాత్రము సం వి ఆ. న 1. రాత్రుల

సమాచాయ చూ, రాత్రీ, 2 వెక్కు

రాత్రులు చూ, రాత్రీ

చిరనూత. సం. వి ఆ క్రి చాలా కాలమునకు

ముందీన యావు. బమ్మయజీ, తటిపియావు

చూ, ధేనువు

చిరముండు. సం విణ చూ, వాయకుండు

చిరాకు కే వి 1 కోపము చూ, గోపము,

వా వి 2 ఉక్కివలన గలగు శ్రీమును

చూ, శ్రీమును 1

చిరాత్. సం ఆవ్య: చూ, దీర్ఘరాత్రము.

చిరాయువు సం. వి న్ న. 1. రూ-స్థిరా యువు బూరుగుః చూ, కాల్యలి, పుం. 2 దేవుడు చూ, వేలుపు, రి. ఊరకాఁకర, వాతాయువు* చూ, సువవి. 1, 4 కాకి చూ, వాయుసము 1.

చిరి సం వి ఇ. పుం=చిలుక చూ, శుకము చిరిక సం వి ఆ శ్రీ పురాతన మలము చూ, మలము. 1.

చిరిచిమము సం వి. ఆ పుం కాళిలు కనువున దిరుగుచేప రూ-చిరీచిమము-చిరిచిమము-చిలీచిమము-చిలీచీమము చూ, మత్స్యము 1 చిరితాళము ద్వ వి చూ, చిటితాళము చూ, వీశె. (మా)నితోఁజేసిన తాళవిశేషమని కొందఱు)

చిరిపి దే వి వైలనూర్ణము [శాదభుము చిరిబిల్వము. సం వి ఆ. పుం కానుగు* చూ, చిరిమిడి దే వి చూ, భక్త్యము. (చీలిమిడియని కొందఱు.)

చిరివేరు ద్వ. వి ఎఱ్ఱచాయవేయుట కుపయుక్త మైన యొకానొక వేరు రూ-చిలువేరు చూ, బకాను (దీని ఆట శ్లేష్మహరము ఉబ్బుసము క్షయ తగ్గించును) [(దేశ్యమని శ-ర)

చిరుగు వై ఆ కి) =జీర్ణ చూ, చిరుగు చిరుక సం వి ఆ శ్రీ రూ-ఝిరుక-చీర-చీరుక చూ, చిరుట 1 [1.*

చిరుగుడము దే వి = చూ, రూ-చిరుడము చిరుగుడు దే వి ఎఱ్ఱపులుము చూ, మండలము 8

చిరుత దే వి కావ్యక్తడ చూ, చిలుతనగోడు 2 చిరుతరి దే వి వీహి-భేదము చూ, ధాన్యము చిరుతలకవియు. దే ఆ. కి) చూ, మిలుమిట్లు గొను.

చిరుతలుక్రిమ్మ. దే ఆ. కి) —వై— చిరుతలువాలు. దే. ఆ. కి). —వై.—

చిరునగవు ద్వ. వి (చిలుత + నగవు) రూ-చిరునవు-చిరువు-చిలునవు. చూ, హాస్యము. 1 [మ చూ, శిరోనామ.

చిరునామ వై. వి.=శిరోనామ. రూ-చిలునా చిరునడము. దే. వి. చూ, రూ-చిరుగడము*.

చిరువారు. దే వి రూ-చిలువారు ఇవురగాఁ చినపాలు చూ, పాలు. 1

చిరుగవు ద్వ. వి (చిలుత + నగవు) చూ, రూ-చిరునగవు

చిరువు. ద్వ వి —వై—(రూ-చిలుఃవు) చిర్బటము సం. వి. ఆ పుం నక్కవోస* చూ, వోస

చిర్బటి సం. వి ఈ శ్రీ. —వై.—

చిర్బటి సం. వి ఈ. శ్రీ. —వై—

చిలుచిలు దే వి. శిరోపవికారము చూ, శిరోమము (చూ, అపఱవ)

చిలుచిలులాడు దే ఆ. క్రి. (చిలుచిలు + ఆడు) మండిపడు చూ, మండ.

చిటి వై. వి 1 =చిల్లి రూ-చిటి-చిటికూర-చిటి కూర* చూ, భండీరము. 2, విణ 2 అల్పము చూ, స్వల్పము

చిటికూర వై స చూ, చిటి. 1

చిటితిండి వా. వి రూ-చిలుతిండి అన్నముమాని ఫలహారాదులు తినుట పంచ వేం 480 చూ, భక్త్యము.

చిటిసెనగుల వై వి బ మనూరము రూ-చిలు సెనగుల చూ, సెనగులు.

చిలు దే విణ 1 వృత్తియందు చిలుతిశబ్దమునకు మిఁదివర్ణము లోపింపఁగా మిగిలిన రూపము (ఉడా —చిలుగఱై, చిలు గెంపు, చిలుచె మట. చిలుచెయ్య, చిలుచేప, చిలుదోక, చిలుపొమ్మ-మొ.); 2. అల్పము. ఆం, భా. తృ 16 చూ, స్వల్పము.

చీలుగంట. ద్వ వి. ఘర్షణి. ఆం భా ద్వి
 151 చూ, భూషణము 2
 చీలుగాలి ద్వ వి. (చీలుత + గాలి) మంద
 మారుతము: చూ, వాయువు
 చీలుగూబ కై వి (చీలుత + గూబ) వైడి
 కంటి చూ, సకినంపుక బులుగు
 చీలుచేప కే వి రెయ్య- రొయ్య చూ
 సుత్యము 1
 చీలుత కై వి 1.=చిత్రక: రూ-చీలుతపులి-
 చీలుపులి-చీలుతగండు చూ, శార్దూలము 1,
 2 సాముచేసెడువారు త్రిప్పెడు చిన్నకోల
 చూ, బాణము 1, 3. బాలుగు చూ,
 శిశువు, విణ 4 చిన్న రూ-చీలుతుక-
 చీటి-చీలు అల్పము చూ, స్వల్పము
 చీలుతగండు ద్వ వి చూ, చీలుత 1
 చీలుతగూబ వై వి చూ, రూ-చీలుగూబ.
 చీలుతనగోడు ద్వ. వి (చీలుత + గోడు)
 1 చూ, బాలకీడ, 2 చూ, చిరుత
 చీలుతనబిల్లులు. ద్వ వి. బ. (చీలుత + బిల్లులు)
 చూ, బాలికాకీడ.
 చీలుతపులి వా వి చూ, చీలుత 1
 చీలుతుక వై విణ.-చిత్రక (చీలుత + ఉక)
 చిన్నచూసుగులది (ఆడుది) చూ, క్రీ.
 చీలుతేకు ద్వ వి. (చీలుత + తేకు) చూ,
 బారంగి*
 చీలుతోడ ద్వ వి బంఘు చూ, పిక్క-
 చీలుదిండి ద్వ వి (చీలుత + దిండి) రూ-చిటి
 తిండి నలితిండి చూ, భక్త్యము.
 చీలుదోడ ద్వ వి (చీలుత + తోడ) చూ,
 రూ-చీలుతోడ [రూ-చిరునగవు
 చీలునవ్వు ద్వ వి (చీలుత + నవ్వు) చూ,
 చీలునామ వై. వి = చూ, రూ-చిరునామ
 చీలునాలక. ద్వ వి (చీలుత + నాలక).
 చూ, కొండనాలక. 1—2

చీలునెల్లి ద్వ. వి (చీలుత + నెల్లి) పిన్న నెల్లి*
 చూ, శ్రీపర్ణము. 1
 చీలుపాల ద్వ వి (చీలుత + పాల, పాల
 కూడ* చూ, మనుపాల [1.
 చీలుపులి ద్వ వి (చీలుత + పులి) చూ, చీలుత
 చీలుబంతిపనుపు వై వి (చీలుత + బంతిపనుపు)
 పూసికొను పనుపు కై 2, ఆ 100 చూ,
 వర్ణము. 6
 చీలుబొద్ది ద్వ వి. (చీలుత + బొద్ది) పార*
 చూ, విద్ధకర్ణి (ఇది మూత్రముబారితేయును.)
 చీలుము కే ఆ కిరి 1 చూ, విభృంభించు;
 స కిరి 2 చూ, చిమ్ము 3-4
 చీలువడ్లు ద్వ వి బ (చీలుత + వడ్లు) అణు
 పులను వడ్లు చూ, భాగ్యము.
 చీలువాలు వై వి (చీలుత + పాలు) చూ,
 రూ-చిరువాలు
 చీలువేరు ద్వ. వి (చీలుత + వేరు): చూ,
 రూ-చిరువేరు [గలు
 చీలువెనగులు ద్వ వి. బ చూ, రూ-చిటివెన
 చీట్ల కే వి 1 కోపము చూ, కోపము, 2. చూ,
 చింపిటి "చీట్లతల."
 చీట్లచీట్ల కే వి తొట్టు చూ, సంభ్రమము.
 చీట్లువోడుచే కే ఆ కిరి (చీట్లు + వోడుచే)
 తొట్టుపడు చూ, సంభ్రమించు
 చీట్ల వై వి = చిల్లీ చూ, రూ-చిటి. 1.*.
 చీట్లకూర కై. వి = —వై —
 చీట్లపట్టె ద్వ. వి చూ, బాలకీడ
 చీట్ల కే వి. కోపము చూ, కోపము.
 చీట్లది ద్వ వి (చీలుత + ఉడ్డి) చిన్నయడ్డి
 చీట్లుబుట్టు వా. వి 1 చూ, చీలుచీట, 2. చూ,
 బాలకీడ.
 చీట్లుమును కే ఆ. కిరి. (చీట్లు + అను) 1 కో
 పిండు చూ, కోపించు, 2. బునకొట్టు
 ఆచ్చి బాల, కాం. 106 చూ, బునకొట్టు. 1.

చిలుముట్టాడు. కే ఆ కి). (చిలుముట్టు + ఆడు)

1 వెనగులాడు చూ, వెంటిగొను, స కి).

2 భేదించు చూ, భేదిల్లు. 1. [కుకము

చిలక. వా వై వి = గిరి. రూ-చిలుక చూ,

చిలకకూర వై వి రూ-చిలుకకూర-చిల్క-కూ

ర* చూ, హీలమౌలిక (గి)హాణిని మూల

వ్యాధిని పోగొట్టును) (చూ, మారిషము)

చిలకకొయ్య ద్వ వి రూ-చిలుకకొయ్య. చూ,

కంక్యము [చూ-చిలకడ.

చిలకట కే వి చిలకత్రాడుగట్టు కొయ్య

చిలకడ. కే వి. —వై.—

చిలకత్రాడు ద్వ వి రూ-చిలుకత్రాడు

చిలకకాలిత్రాడు చూ, నూత్రము 1.

చిలకమట్ట ద్వ వి కంచీరగాడిద చూ, రాస

భము

చిలకలకొలికి ద్వ వి చూ, రూ-చిలుకలకొలికి

ఁలకత్రాడు. కే వి ఎద్దుమూడిగ త బిగించు

త్రాడు చూ, నూత్రము 1

చిలచిల కే వి నల్లుటయందగు ననకరణము

కళా 6, ఆ 252 చూ, హూహూ

చిలనీలిక సం.వి.ఆ. శ్రీ చూ, రూ-చిలిమౌలిక.

చిలవ కే వి నీరకొడి చూ, పుంజి

చిలికించు. కే స కి). కేల్లు చూ, పోగొట్టించు

చిలిచినుము. సం వి ఆ. పుం చూ, రూ-చిలిచి

నుము

చిలిపి. కే. విణ రూ-చిలిపి 1 అల్పము కై 8,

ఆ 140: చూ, స్వల్పము, 2 నికృప్తము చూ,

హీనము. 1, 3 దుష్టండు చూ, వ్యాధుండు 2

చిలిమిడి కే. వి అక్షోభము* రూ-చిలిమిడ

చూ, మృనాదురము

చిలిమిడ కే. వి. —వై.—

చిలిమౌలిక సం. వి.ఆ. శ్రీ. రూ-చిలినీలిక.

1. మెఱుంగుడుపురుగు. చూ, పురుగు; 2 మె

ఱుపు: చూ, విద్యుక్తు. 1, 8. కంఠభూషణము

చూ, భూషణము, 2.

చిలిచిలికోపు. కే ఆ కి). (చిలిచిలి + పోపు)

చూ, సంకడించు. [చినుము.

చిలిచినుము సం. వి ఆ పుం: చూ, రూ-చిలి

చిలిచినుము సం వి ఆ పుం —వై —

చిలుక వై వి 1. = చిలి రూ-చిలక-చిల్క.

చూ, కుకము, 2 చూ-మేకు* చూ, బండి

కన్ను, అం 8 దూతికలలో నొకటి. దూతీ

చతుష్టయమునందలి మూడవదానిలోని పదు

నాటింటితో నొకటి: చూ, దూతీచతుష్ట

యము

చిలుకకూర. వై వి =: చూ, రూ-చిలకకూర.

చిలుకకొయ్య ద్వ వి చూ, రూ-చిలుకకొయ్య

చిలుకడ ద్వ వి. (చిలుకు + కడ) ప్లములోన

గు వానికొనను కేసెడిది కొలికిముడి రూ-

చిల్కడ

చిలుకత్రాళి ద్వ వి. మిఁడినిరుప్పక్కల చిలుక

రూ-పేర్పటచిన పతకము చూ, భూషణము. 2

చిలుకతోఁటకూర ద్వ వి మహాభాష్యము,

పెరుఁగాను* చూ, మారిషము

చిలుకత్తు ద్వ వి (చిలుకు + అత్తు) కవచవికే

షము, జీరా చూ, వారవారణము.

చిలుకత్రాడు ద్వ వి చూ, రూ-చిలుకత్రాడు

చిలుకనాలక ద్వ. వి చూ, కుకనాళము*.

చిలుకపలుకులు బా అరజానములేని మాటలు

చిలుకపిట్ట. వై వి చూ, రూ- చిలుకపిట్ట

చిలుకముక్కు ద్వ వి 'కుండిము* చూ,

కోణకము.

చిలుకముక్కులు ద్వ వి. బ. ఒకరకము వడ్డు

హంస 5, ఆ. 128. చూ, ధాన్యము.

చిలుకముక్కు. వై వి. దుష్కంఠకళము అం,

భా ద్వి 218 రూ-చిలుకుటమ్ము. దోటమ్ము

చూ, బాణము 1.

చిలుకయారె వై. వి. (చిలుక + అరె) ఒకరక

ము మాడిగ నూది చూ, నూది.

చిలుకరవుతు వై వి = కుక రాహుత్త రూ-
చిలుకరౌతు చూ, మన్మథుండు
చిలుకరించు జే స క్రి చిలికించు చూ,
పోక్షించు

చిలుకరింత జే వి. చిలుకరింపు చూ ప్రోక్షణము
చిలుకరింపు జే వి — పై —

చిలుకలకోలికి ద్వ వి 1 చిలుక కొలికివంటి
కొలుకులు గల ఆడుది చూ, స్త్రీ,
2 ఆడుది చూ, స్త్రీ

చిలుకలు ఆం ఈతిబాధ లాటిటిలో నాకటి
చూ, ఈతిబాధలు

చిలుక జే వి 1 కరము ఆచ్చ, కిష్కిం,
కాం 45 చూ, బాణము 1, 2 బాణము
యొక్క యలుగు వసు 4. ఆ 86 చూ,
బాణము 1 8 గొండ్లము చూ, విష్కం
భము 2. 4. కొలికి పాండు 5, ఆ 133
చూ, ముక్కొలికి, 5 నాణెము యొక్క
వైభాగము “గూసాయివై చిలుక” చూ,
లోనాము 1, ఆ క్రి 6 చిందు చూ,
తొలకు. 7 ప్రసరించు చూ, వ్యాపించు,
8 మీలు. స్వా. 8, ఆ 108 చూ, మువ్వు
రించు. స. క్రి 9 చేల్లు చూ, పోక్షించు,
10 త్రమ్మి చూ, మథించు, వా 11 (సోక్కు
కపు పొక్కులు) దిగజొలు చూ, దిగ
జొలు

చిలుకుటు జే వి రూ-చిలుకు ౩. చూ, మధనము
చిలుకుటుమ్మ. ద్వ. వి చూ, రూ-చిలుకుమ్మ
చిలుకుడు జే వి చూ, రూ-చిలుకుటు

చిలుకుమార్చు జే స. క్రి చేంపు. ఆం, భా.
త్వ. 128 చూ, సంహరించు.

చిలుగు. జే వి చూ, దీర్ఘయష్టిక*

చిలుప జే. వి 1. కొంచెముగజేరి నిలిచిననీళ్లు
చూ, సలిలము, విణ 2 అల్పము స్వా 4,
ఆ. 17: చూ, స్వల్పము.

చిలుపచిలుప. జే. విణ. కొంచెము కొంచెము*
చూ, స్వల్పము

చిలుము జే వి 1. లోహాదుల మలము, క్రుష్ణ*
చూ, లోహము. 1, 2 విషము చూ,
విషము 1

చిలుముచాలు ద్వ విణ 1 తులన, కుత్సికుండు
చూ, వ్యాధుండు 2, 2 కుంభపవన కత్తి
చూ, రిష్టి 2 [చూ, సర్పము.

చిలువ జే వి (చిలుము + వా) విషధరము
చిలువపెంకి. జే. వి పుట్ట చూ, వర్షకము
చిలువతాలుపు. జే వి చూ, కవుండు. ఆచ్చి
సుం, కాం 41

చిలువనారి జే వి — పై —
చిలువతిండి జే వి 1. గరుత్మంతుండు: చూ,
చారినాచానుండు, 2 నెమిలి. ఆచ్చ కిష్కిం,
కాం 67 చూ, మయానము.

చిలువమేత జే వి ఈడు. ఆం, భా. ప్ర 59:
చూ, వాయువు

చిలువమేతరి. జే వి చూ, చిలువతిండి 1.
చిలువతీండు జే వి సర్పరాజా చూ, సర్పము
చిలువానము జే వి. కూడఁబెట్టిన ధనము చూ,
విత్తము 1

చిలువాయనము జే. వి తుద్రము, చిల్లర, నక్క,
పాటి చూ, సాధారణము. 2

చిలువాలు జే వి చూ, రూ-చిలువాలు
చిల్గు వై వి 1 = చిరి. చూ, రూ-చిలక,
2. చూ, చిలకకూర*

చిల్మచేవులు. జా నోటనుచ్చిరించుమరేగాని
మనస్సునఁబట్టని పల్కులు “చదువులివియొల్లఁ
జిల్మలచేదువులనుమి” పాండు 8, ఆ. 86

చిల్మడ. ద్వ వి చూ, రూ-చిలుకడ.

చిల్మలు ఆం చూ, రూ-చిలుకలు.

చిల్ల. వై వి 1 = నీల్లక* చూ, సల్లకి, జే వి.
2 కతకము* పంచ వేం. 4, ఆ. 522:
చూ, సల్లకి, 8. చిల్లమడ్డి* చూ, సల్లకి.

చిల్లకతరపు. సం వి. ఉ. పుం చూ, లాద్దుగు*. చిల్లకోల. ద్వ. వి. తోమరము చూ, సర్వల చిల్లగంజ. దే. వి. ఇంచుగు* చూ, సల్లకి చిల్లగండి దే. వి చూ, వేచీకోర.

చిల్లగోలు. దే. వి. విడిచివారుగుదియ, భిందిపాలము; చూ, రిష్టి 2

చిల్లవెంక దే. వి. (చిల్లర + వెంక) పగిలిన కుండముక్క- చిల్లవెంచు.

చిల్లవెంచు. దే. వి (చిల్లర + వెంచు) —వై— చిల్లవడ్డి ద్వ. వి చూ, చిల్ల 3

చిల్లము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 చీపరపిట్ట గా, పిన్నగ్రద్ద. 2 తడిమన్ను చూ, భూమి 1, విణ 3. తడికంటిది రూ-చుల్లము చూ, పిల్లము (తడిసిన కంటియందు ముఖ్యవృత్తి చేతన, తడిసిన కన్నులు గలవానియందు ఉపచారముచేతనను క్రించును), దే. వి. (1) నుకాకు నిప్పు పెట్టకొనేది పాత్రము చూ, పాత్రము. 6.

చిల్లర. దే. వి. 1. చింతిపండు మిఠెవకాయలు లోనగు సరకు రా, వి 2, ఆ 69. చూ, సరకు 1, 2 కొంచెపాటి నాణెము చూ, చిలవ. 5, విణ. 3 సామాన్యము "చిల్లర వేల్పులు" చూ, సాధారణము 2

చిల్లరకాండ దే. విణ సామాన్యము. చూ, హీనుడు

చిల్లరమకాణము. దే. వి. (నలుసరకులమొద్దు) ఆంగడి చూ, దుకాణము

చిల్లరవేరగాడు దే. విణ. ఆమాంతగాడు చూ, వేరగాడు.

చిల్లర వేరము ద్వ.వి. వేరము చూ, వాణిజ్యము.

చిల్లరవాడు దే. వి సామాన్యము. ఆం, భా త్ప. 16 చూ, సందడికాడు

చిల్లాడము. దే. వి రూ- చిల్లాణము, చేల్లాణము. మొలవంక భేదము చూ, బాణము. 1.

చిల్లాణము దే. వి చూ, రూ-చిల్లాడము చిల్లాభుండు సం. వి. ఆ. పుం బందిపోటు దొంగ చూ, ముచ్చి. 1

చిల్లి సం. వి. ఈ శ్రీ 1 =చిట్టి* చూ, భం డీరము 2, 2 చూ, లాద్దుగు*, దే. వి (1) తూటు చూ, రంభ్రము. 1

చిల్లింగి దే. వి. మూలికచేత శేసెడి యుచ్చాటనాదిక్రియ, కార్మణము చూ, హింసాకర్మ చిల్లి దే. వి చిమ్మటలోనగు వానియందగు ధ్వస్యనుకరణము కళా 2, ఆ. 9, కళా 8, ఆ 109 చూ, హూహూ.

చిల్లండు సం. వి. రూ-చుల్లండు పుసికండ్ల వాడు. తడిసిన కన్నులు గలవాడు (అని కొందఱు) చూ, పుసికండ్లవాడు చిల్లపాల్లు దే. వి చూ సంక్షోభము

చిల్లుబువోపు దే. ఆ కి). (చిల్లులు-పోపు) తూంటుపడు లక్ష్మీ 3 ఆ, 36 చూ, తొఱటలువాలు

చిల్లోటి దే. వి ఒకరకము డాలువాలు, చిలో టికేడము-రూ- చిల్లోటి కేవడము చూ, వారిక

చిల్లోటికేడము దే. వి —వై.—

చిల్లోటికేవడము దే. వి —వై— (ప) 148 చిల్వ దే. వి చూ, రూ-చిలవ. ఆం, భా

చివరి దే. వి. రూ-చివ్యగి-సివగి చూ, రూ, సివ్యగి [పాటి కొమ్మ చూ, శాఖ. 1. చివరి దే. వి రూ-చివ్య సన్నని చిన్న నిడు చివచివ దే. వి గమనాదుల యందగు ననుకరణము కళా 8, ఆ 95 చూ, హూహూ

చివర వై. వి.=శిఖర 1 కొన, ఆగ్రము చూ, నువ 3, 2. ఉపశాఖ ఆం, భా ద్వి 87 చూ, శాఖ 1, 3. బెత్తము చూ, వేత్తము 1 (దేశ్యమని కర్బురత్నాకరము.)

చివరమాట, ద్వ వ. 1 తుదిపలుకుః చూ, శబ్దము 2.

చివరము సం వి. అ. న చూ, రూ చీవరు చివికెవెలవ దే వి చూ, వెలచనుంది*

చిల్లిక. సం. వి. ఆ శ్రీ చూ, కేగు*

చివుక దే. వి 1. కాలూరూసాయ, దుగలము- రూ-దుగులము చూ, రూపాచు, వై 2 = బు కా రూ- చీవరువాయి- చీవరువాయి- చివుకపిట్ట-చీవుక చూ, వైలపాయిక (చీళ్ళ మని శబ్దరత్నాకరము)

చివుకపిట్ట వై. వి.= చూ, రూ-చివుక. 2.

చివుకపిట్ట, వై. వి 2 కరకము పిల్లి: చూ, చూర్జాలము.

చివుక దే. వి. 1 రూ-చివుక్క ఎగయుట వాఁటుట గుండె దిగులాండుట లోనగువని యందగు ననుకరణము చూ, హూహూ, విణ 2 సారములేనిది అచ్చ.బాల, కాం. 216 చూ, ఫల్గువు 2, ఆ క్రి 3 తడియుటచే సారహీనమగు సాండు 2, ఆ. 66, 4. సారహీనమగు అచ్చ. యు, కాం 119 చూ, పూచీ, 8 [ఆ 111

చివుక్క దే.వి చూ, రూ-చివుకు 1 కళా 5,

చివుక్కరుమును దే ఆ క్రి (చివుక్కరు + అను) (తన్నెవరేని యొకమాట చెప్పినను మర్కము బరలంపడినను) మనను కలగు పృథా 3, ఆ 92, కళా. 3, ఆ 47 చూ, సంక్షోభించు

చివురు, దే వి చూ, రూ-చిగురు విజ 1, ఆ 150

చివ్వ. దే వి 1. సన్నని చిన్న నిడుపాటికొమ్మ చూ, కాళ 1, 2. బెత్తము చూ, వేత్రము 1, 3 కుంతము చూ, బాణము. 1, 4 కల వాము చూ, యుద్ధము, బ 5. బాణపుసంచు ను చూ, బాణసంచు.

చివ్వంగి. దే. వి చూ రూ-చివంగి. చివ్వంగి. దే వి. —వై.—

చివ్వలాండి. దే విణ (చివ్వలు + అండి) కలహ శిలరాణ. హరిశ్చ 4, ఆ 177 చూ, శ్రీ.

చివ్వ అం. ఆయుధములు ముప్పదిరెండింటిలో వొకటి చూ, బాణము 1. (చూ, ముప్పది రె డాయుధములు)

చివ్వ దే స క్రి చెక్క: చూ, వారు. 1.

చివ్వన దే. దృ. క్రి. విణ. శిఘ్రిముగ చూ, వేగము. 8. [వెండుక 1

చివ్వరము సం వి. ఆ పుం వెండుక చూ, చివ్వము సం వి. అ.న 1=చివ్వె. గుణతు: చూ, లక్షణము 1, 2 లెక్కెము, జెండా చూ, సిడము

చివ్వములు. అం. పట్టు, విడుపు, కొట్టు, ప్రాణ ము రక్షించు, నీకు లోబడితిని, ఇంక నేమి నేతునని మొగ్గిమ్మను, ఏవ్వను, మట్టనీయ కుండును (9)

చివ్. దే వి అగ్గము. చూ, సుద. 8

చీ

చీ. దే అవ్య. ధిగర్థకము, తిరస్కారమును దెలి పెడి చూ, వహేలనము.

చీకటి దే వి (చీకు + కట్టు) 1 అంధకార ము రూ-చీకు-చీకువాలు-చీకువాలు (అని కొందఱు) చూ, మేచకము 1, 2 తెల్లగా తెల్లవాఱకముందుకాలము. “నీవు చీకటి లోనే తేచిరమ్మ” చూ, వేగుశాము.

చీకటిగాము. ద్వ వి. రాహుగ్గివాము చూ, గాహువు 2 [వేం. అం 11.

చీకటిగుండెదిగులు. ద్వ వి చూ, నూర్జుండు.

చీకటిగొంగ. దే వి —వై.—

చీకటిచెట్టు. దే. వి. చూ, తహలము 4 *

దాలిమిదిగనాడుట మగపాడిగాడు” (నీతి చంద్రిక—సంధి)

చీడ. సం. వి. ఆ. శ్రీ 1 కపటినయను గంధ ద్రవ్యము చూ, రాబాగ్లము; జీ. వి. (1) సస్యాచలను చెటిచెడి యొకానాకపురుగు చూ, పురుగు, (2) ఒకానాకరోగము చూ, రోగము. 1, (3) సస్యరోగము చూ, నావి

చీడపురుగు జీ. వి చూ, చీడ (1)

చీడు జీ. వి. పుంజీము తక్కునయగువార (వార = ఎనిమిది పుంజీములనూలు): చూ, వార 1

చీడుదబ్బు జీ. వి నూలిచీడు తగిలించుటకు వెనుకబద్దలతో గున్నటువనువలె గట్టుబడిన సాలెవాని పనిముట్టు చూ, ఊడిత

చీతల జీ. వి ఒకానాకపిట్ట చూ, పక్షి.

చీస. సం. వి. ఆ శ్రీ జీమ్మి* చూ, శమి.

చీసక. సం. వి ఆ శ్రీ ముప్పదియంగుళముల పాడవుగల జింక చూ, చారణము 1

చీసకము సం. వి ఆ పుం కాకకంగువు అను వడ్లు. చూ, ధాన్యము

చీసము. సం. వి ఆ న 1 బంగారు: చూ, లోహము 1, పుం. 2 రూ-చీని ముప్పది యంగుళముల పాడవుగలిగి గున్యరస్యైగలిగిన జింక చూ, చారణము 1, 3 చూ, చీసకము, 4 నూలు, దారము (అని కొందఱు) చూ, పోగగు 1, 5 పట్టుబట్ట (ఇది చీనాంబరము) చూ, వస్త్రము, 6 గుఱిపు పల్లమునకు క్రిందవేసెడుమెత్తి చూ, మెత్త 2, 7 జెండా. చూ, సిదము, 8. చీనాజేశము చూ, జేశము, జీ. వి. (1) రూ-చీనాము. అల్పదాహచ్ఛేది చూ, రూ-చీసము.

చీనాపంచేదార. వా వి చీనాదేశపుపంచేదార. (ఇది మెత్తగ నుండును.)

చీనాము జీ. వి చూ, రూ-చీసము. (1)

చీని సం. వి ఈ. శ్రీ: చూ, రూ-చీసము. 2. చీనీకట్టు వా. వి. మడుపుకుట్టు చూ, న్యూత్రి 1. చివర జీ. వి చూ, పిన్నగొద్ద

చీపు జీ. వి. అరటిగలయందలి యొక భాగము. చూ పూగుత్తి [చంబుకము చీబుకము సం. వి ఆ న గడ్డము చూ, రూ-చీబూకము. సం. వి ఆ. న—వై—చీమ. జీ. వి చూ, పివీలిక [స్వరము 2 చీమచిటుకు జీ. వి. ఇంచుకతచేష్టదు చూ, చీమిడి వై వి. ఇంఘాణ: చూ, చీడు, 1. (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము.) చీము జీ. వి చెడి తెల్లనైన నెత్తురు, పూయము చూ, రక్తము 1. [పాత్రము 6 చీముంత. జీ. వి చెంబు, తంబుగ, పగ్గడ: చూ, చీముపట్టు జీ. ఆ క్రి చూ, ఎడకట్టు. 1

చీర. సం. వి ఆ శ్రీ. 1. =చీర-చేల. శ్రీకట్టు కో: చూ, చీర (1), చూ, వస్త్రము, వై వి (1) =చీర-చేల (పురు-క) శ్రీకట్టుకోక రూ-చీర చూ, చీర. 1 చూ, వస్త్రము. (ఇది నూపాసినలు కట్టుకొనెడి చీరయందు వాడుక) (శ ర)

చీరకము సం. వి ఆ పుం 1 అధికారపత్రము చూ, తేభ 4, 2 చూ, మిడుత (తి)కాండ తేపము) [చూ, వస్త్రము. చీగింండకము సం. వి ఆ. పుం యతులకాటి చీగచింపు. ద్వ. వి ఒకానాకచేప చూ, మత్స్యము 1. [రశువు చీరణము జీ. వి చిప్పియులి చూ, పలిప చీరపిట్ట. వై వి రూ-చీరచేను-చీరపోతు. ధను కము (గుడ్డనంటుకొనియుండు తెల్లచీపేను) చూ, యూకము

చీరచేను. ద్వ. వి—వై—

చీరపోతు. ద్వ. వి.—వై.—

చీరము సం వి అ. న. 1. కౌశీనము* చూ, బొట్టము, 2. నారచీర చూ, వస్త్రము, 8 వస్త్రవిశేషము* చూ, వస్త్రము, 4 గీటు చూ, కేఫి. 8, 5 జిలుంగునాత్ర చూ, నాత్ర, 6 నలువదిపూసలుగుచ్చిన సరము చూ, భూషణము. 2, 7 సీసము చూ, లోహము 1, 8. యతులకాటి చూ, రూ-చీరము, 9. ఆవుచేన్ను చూ, వస్త్రము, 10 బంగారము చూ లోహము 1, 11 కవోరము* చూ, వస్త్రాంధ. పుం 12. చీరమను చేప చూ, వత్సయము. 1

చీరవట్టము సం వి అ. న సీసము చూ, లోహము 1.

చీరి సం. వి. ఈ శ్రీ 1 ఈలపురుగు చూ, రూ-చీరక, 2 కమ్మారము* చూ, వస్త్రాంధ, జే. వి (1) చీరికి "ఉ దానణదైత్య సాయక విరాన విబృంభణమూర్త్యలోపలన్, తీరికైనన గైకొనక" వారి ఉ. 4, ఆ. (వస్త్ర్యంతముగానే యిది ప్రయోగములందు గానబడుచున్నది) చూ, లక్ష్యము 1 (శ.ర)

చీరిక. జే వి 1 చీలిక చూ, శకలము. 4, 2 చింపిగుడ్డ ఆం, భా ద్వి. 157 చూ, వస్త్రము.

చీరిక జే వి చూ చీరి (1) చీరికొననది జే వి. అకృతలక్ష్యము చూ. సప్తచేయనిది.

చీరు. జే వి. 1 బియ్యపునూక చూ, నూక, స. క్రి 2 రూ-చీలు. చీలుచే చూ, సెలగు, 3 పిలుచే చూ, సంబోధించే.

చీరుక. సం వి ఆ శ్రీ ఈలపురుగు చూ, రూ-చీరుక.

చీరుడు జే వి. 1 చీల్చుట రూ-చీలుడు* చూ, విదారణము, 2 పిలుపు చూ, సంబోధనము.

చీరు. వై. వి=చేల చూ, రూ-చీరు. (1), 1. చీరుపర్ణము సం వి అ పుం 1. ఖర్జూరము* చూ, మధుఖర్జూరిక, 2 పిచుమండము * చూ, వేము (త్ర)కాండశేషము).

చీరుము సం విణ 1 పరిశీలనకజేయబడినది;చూ, శీలితము, జే వి (1) చూ, రూ-చీరుణము.

చీలు జే స క్రి. 1 గీలు చూ, అమ్మ, 2 చూ, రూ-చీరు. 2

చీలుడు. జే వి చూ. రూ-చీరుడు. 1.

చీలు. వై వి=శల్య కీలము, మేకు చూ, శూలము, 2 చూయమేకు చూ, బండికమ్మ. (దేశ్యమని కర్ణాటకరము.)

చీలుమండ. జే వి చూ, రూ-చీలుమండ.

చీలి జే వి పిల్లి చూ, మూర్తాలము.

చీలిక. జే వి సాయ. బ్రద్ద చూ, శకలము 4

చీలు జే ఆ క్రి విదారణిమగు చూ, విదారించు [చూ, విదారించు

చీలుచే జే ప్రి చీలకేయు రూ-చీల్చు

చీల్చు జే ప్రి. —వై.— [రణము 1

చీల్చుట జే వి బృద్ధలుచేయుట చూ, విదా

చీవము. సం వి అ. న. రూ-చీవరము-చీరము-

చీవరము యతులకాటి చూ, వస్త్రము

చీవరము సం వి అ న —వై—

చీవరి సం వి. వ పుం పౌద్ధభిక్షుండు చూ, బుద్ధుండు 1.

చీవాట్లమారి. జే వి నిందితుండు చూ, రోతల మారి [శబ్దము 2

చీవాట్లు జే వి బ గర్దింపుమాటలు చూ,

చు

చుంచురము సం. వి అ. పుం. ఎలకజీడి* చూ, భల్లకతి [వ్యవహారము 4.

చుంచురి. సం వి. ఈ. శ్రీ. దూతము చూ,

చుంచులికి. సం వి. ఇ శ్రీ చింతగింజిలచే
జూదమాడుట మా, వ్యవహారము 4
చుంచువు. సం వి. ఉ. శ్రుం చూ, చుంచు
రము *

చుంట సం. వి. ఆ శ్రీ. చూ, నయ్య
చుంటి సం వి ఈ. శ్రీ —వై—
చుందరి సం. వి. ఈ శ్రీ కట్టినీ చూ,
శంభలి.

చుంబకము. సం వి. ఆ శ్రుం 1 శ్రాసు
ముల్లు చూ, సి తాగ్రము, 2. నూదంటు
తాయి (ఇందువ సంబంధించిన శాస్త్రపరి
భాషాపదములు — కృత్రిమలోచా చుంబ
కము, చుంబకము, చుంబకములోని దక్షి
ణోత్తరాభిముఖత. చుంబకీయ, చుంబకా
కర్ణణ, చుంబకమాల, చుంబకవక్రిము, అయ
స్కాంతక్షీణత, చుంబకీయనూచీపతనము.
చుంబకీయమూలతత్వములు, చుంబకవిషువ
వృత్తము, చుంబకబలక్షేత్రము, చుంబక
ద్రోవము, చుంబకప్రవర్తన, చుంబకభూమధ్య
వృత్తము, చుంబకపునూది, చుంబకధ్రువ
ములు, చుంబకీయసంపుక్తత, చుంబకవియో
గము, స్కాంతిము, స్కాంతీకరణము,
స్కాంతాయితము, లోచాచుంబకత్వము,
విద్యుజ్జనక చుంబకయంత్రము. (బింబ)
విస్తరణశక్తి, కొలతపరిమాణము) ఇత్యాది.
చుంబకగడు. సం వి. ఆ శ్రుం 1 వెన్నెగ్రం
ధములయందు ఇంచుకీంచుక వేదిపనవాడు,
అనేకమంది గురువులుగలవాడు (అని కొం
దఱు), 2 ముద్దుపెట్టుకొనువాడు, విటుడు
(అని కొందఱు) చూ, విటుడు, 3 మోస
కాడు చూ, వంచకుడు 1, 4 ధూర్తుడు
చూ, వ్యాధుడు 2, 5 కౌముకుడు:
చూ, వలపుకాడు

చుంబనము సం వి. ఆ. న 1 చూ, ముద్దు. 3,
అం 2. ముఖరతులు నాలుగింటిలో నొకటి

చూ, ముఖరతులు, 8. పృథానమగు కళలు
ఎనిమిదింటిలో చుంబనమును కళయొకటి:
చూ, కళలు 8.

చుంబనములు అం. 1 నిమిత్తము, స్థాపితము,
భ్రాంతము, తిర్యగము, పృథితము, అధర
కము, ఉత్తరస్థ (స్థ) క్రితము, సంపుటము,
అనుపదము, అనిర్వతము. (10), 2 నమిత
ములు, స్థాపితము, ఘటితము, భ్రాంతిము,
తిర్యగము, పీడితము, విఘటితము, అధరచుం
బనము, ఉత్తమము, సంపుటము, అనదర
నము, అన్వర్తము, పాఠితోధకము, ఛాయి
కము, క్రాంతికము (15).

చుంబనస్థానములు అం అధరము, కుచములు,
కంఠము, చెక్కులు, నాసికము, లలాటము
చీంకలు, భగము, నాభి (9).

చుంబి. అం వేదావర్ణసాంగములు నాలుగిం
టిలో నొకటి (చూ, అంగము 9) చూ,
వేదావర్ణసాంగములు [కొను
చుంబించు సం స క్రి) చూ, ముద్దుపెట్టు
చుకము. సం వి ఆ శ్రుం 1. ఒడలు చూ,
శరీరము, 2 చింతపండు కలిపన నీళ్లు చూ,
సలిలము [చూ, రాక్షసుడు 1.

చుంబుడు సం వి ఆ శ్రుం రక్కసుడు
చుక్కారము సం. వి ఆ శ్రుం. సింహనా
దము చూ, స్వరము 2 [పులిచింత.
చుక్కెక సం. వి ఆ. స్త్రీ. చుక్కీక * చూ,
చుక్క సం. వి ఆ శ్రీ. 1. —వై—,
2 చింతపండు చూ, వృక్షాష్టము,
3 చింత * చూ, తింతిళి.

చుక్కము సం వి ఆ న 1. చింతపండు చూ,
వృక్షాష్టము, శ్రుం. 2. పులుసు చూ,
పుల్లన. 1, 8 పుల్లప్రబలి* చూ, పృబ్బలి,
4. చింత* చూ, తింతిళి

చుక్కాష్టము. సం. వి. ఆ. న. చింతపండు:
చూ, వృక్షాష్టము.

చుక్కరిక సం వి ఆ **స్త్రీ** చూ, రూ-
 చుక్కరిక [త్రిణి
 చుక్క. సం వి ఆ **స్త్రీ** చింత* చూ, తిం
 చుక్కము. సం వి ఆ. న చింతపండు చూ,
 వృక్షము.
 చుచుందరి. సం వి ఈ. **స్త్రీ** = చుంచు చూ,
 రూ-చుందరి [కము
 చుచుకము సం వి ఆ. న చూ, రూ-చూచు
 చుచువు సం వి ఉ పుం నీరుచెప్పేలి చూ,
 సునివణకము [చుచుకము
 చుచూకము. సం వి ఆ న చూ, రూ-
 చుతము సం. వి ఆ పుం గుడద్యారము
 చూ, ముడ్డి
 చుని. పా చూ, కపూరియే బ్రాహ్మణులు
 (చూ, బ్రాహ్మణులు)
 చుబుకచుచ్చుము సం వి ఆ పుం. గొడ్డొలు
 లక్షణము చూ లక్షణము. 1 [కము
 చుబుకము సం. వి ఆ. న చూ, రూ-చుంబు
 చుబుకావర్తము. సం వి ఆ పుం **స్త్రీ** శుభ
 లక్షణము చూ, లక్షణము. 1
 చుర. సం వి ఆ **స్త్రీ** చూర్యము చూ,
 ముగిచ్చిలి [నిపానము
 చురి సం వి. ఈ. **స్త్రీ** నూతివద్దగాండి. చూ,
 చుర్లంకము సం. వి. ఆ పుం నల్లి చూ,
 ముక్క-ణము. [బురద
 చులకము. సం వి. ఆ న గొప్పబురద చూ,
 చులుంప. సం. వి. ఆ **స్త్రీ** అడుపేక చూ,
 పేవము 1
 చులుంపి. సం. వి. ఈ. **స్త్రీ** ఉత్పలమత్స్యము.
 చూ, మత్స్యము 1 [మత్స్యము. 1
 చులుక. సం. వి. ఆ **స్త్రీ** మొసలి చూ,
 చులుకము. సం. వి. ఆ. పుం. 1. చేర* చూ,
 పుగ్గతి. 1, 2. చూ, పుడినీలి, 3. ముంక*
 చూ, ముంకము. 3, 4. చూ, చిలులపులి.

చులుకి సం వి న్. పుం శింశుమారాక్షాతిగల
 చేప చూ, మత్స్యము 1 [చులుకిము
 చులుకము సం వి ఆ పుం చూ, రూ-
 చుల్లకి సం వి ఈ **స్త్రీ** 1. పిడుక మొసలి
 హంస. 4, ఆ 11 చూ, మత్స్యము 1,
 2 ఒకకకము పాత్రిము చూ, పాత్రిము 6,
 3 ఒకానొక కులము; చూ, వంగడము
 చుల్లము. సం. వి ఆ పుం. 1 చీవరపిట్ట: చూ,
 సిన్నగ్గిద్ద, విణ. 2 చూ, రూ-చిల్లము 3.
 చుల్లి సం వి. ఈ **స్త్రీ**. 1 చూ, బ్రాహ్మిణ్య,
 2 సాద చూ, శృళానము. 3 ఒకరి ము
 వాద్యము చూ, వీణె.
 చుల్లుండు సం వి ఆ పుం చూ. రూ-చిల్లుండు
 చువ్రము సం వి ఆ న నోరు చూ, వదనము 2

చూ

చూచికము సం వి ఆ పుం, న తుడుము
 వాద్యము. పా, వీణె [పు చూ, ద్రవిము
 చూచుకము సం వి ఆ పుం, న రూ-చూచు
 చూచుకములు ఆం (చేనుమొసలు) పురుషలక్ష
 ణాంగములు ఏంబదియెనిమిదింటిలో నొకటి
 చూ, లక్షణాంగములు [కము
 చూచువు సం వి ఉ పుం చూ.రూ- చూచు
 చూడ సం వి ఆ **స్త్రీ** 1. రూ-చూడము.
 నెమలితిట్టు చూ, సిక. 1, 2. = శిట్టు. రూ-
 చూడము. సిగ చూ, సిక. 1, 3. = చూరు
 ముంజూరు చూ, సదనము 1, 4 దండకడి
 యము చూ, భూమణము 2, 5 కూపము
 చూ, నయ్యి [నియ్యి.
 చూడకము సం. వి ఆ. పుం. కూపము* చూ,
 చూడము. సం. వి. ఆ. పుం* చూ, రూ-చూడ 1
 చూడాకర్క. సం వి న్. న చూ, కేకళుండ
 నము.

చూడామణి. సం వి ఇ. పుం 1. ఆలంకారా
 ర్ణము తలచుంచుచుకొనెడు రత్నము, తల
 మానికము చూ, రత్నము, 1, 2. గురిగించి.
 చూ, శిలాపాణి.
 చూడాలు. సం వి. ఆ శ్రీ వట్టుకముకై*
 చూ, తృణము 1.
 చూడాలుము. సం విణ. పోట్టుగలది
 చూడాలుండు. సం. విణ. పోట్టుగలవాండు.
 చూతకము సం. వి. ఆ పుం 1 ఓడకొయ్య
 చూ, స్తంభము. 1, 2 చూ, మామిడి*,
 3 కూపము చూ, నుయ్యి
 చూతఫలరసాయనము. ఆం రసాయనములలో
 నొకటి చూ, రసాయనములు
 చూతము. సం వి ఆ పుం 1 చూ, మామిడి*,
 ఆం 2 మన్మథభాణము లయిదింటిలో నొకటి
 సమ్మోహము) చూ, మన్మథభాణములు
 (ఇది మన్మథుని యైదుభాణములలో స్తంభ
 నావస్థను జేయు భాణము)
 చూతాసవము. ఆం. ఆసవములలో నొకటి చూ,
 ఆసవములు
 చూత్పత్రము సం వి ఆ న బాహ్యరలియం
 దుఁ గొట్టుటవలనఁ బుట్టినప్పుని చూ, స్వర
 ము, 2
 చూబుకము. సం. వి ఆ న చూ, రూ-చుబుకము
 చూర్ణకము. సం. వి ఆ. పుం 1 పేలపిండి,
 సక్తువు, సక్తుపిండి. చూ, సాదము (1),
 2 గద్యవిశేషము (చూ,వృత్తము 1) (గుణ
 పాదరహితకవిత్వము) చూ, మాటలల్లుట
 చూర్ణతంత్రము సం. వి. ఆ. పుం. నెఱిసరులు;
 చూ, వెండుక. 1.
 చూర్ణపారదము. సం. వి ఆ పుం ఇంగిలీకము
 చూ, హింగుళము.
 చూర్ణము. సం. వి ఆ. న. 1=సున్ని. గండ
 వొడి, వాసయోగము: చూ, కురుము, పుం.న

2 = కున్నము చూ, కున్నము, పుం.
 3 = కున్ని. చుమ్మి, మొరముతోఁ గూడిన
 ధూళి.చూ, కేణువు 1, 4 =చూరు.తుఱుము,
 పొడి, నూతినపొడి చూ, కురుము.
 చూర్ణములు ఆం. పంచాగ్ని, చిత్రకొది, బడ
 బాసల, మాణిమండ, ఉరీచ్చాది, తాలిస,
 ఏలాది, తుంబురుగ్యాది, కర్పూరాది, పంచ
 బాణ. భుగ్యాది, ఐపత్య, నాగరాది
 చూర్ణి సం. వి ఇ శ్రీ 1. పాతంజలివ్యాకర
 ణము చూ వ్యాకరణములు, 2 మహాభా
 ష్యము (చూర్ణిక) చూ, పుస్తకము, 3 చూ,
 చూర్ణకము. 2
 చూర్ణిక. సం వి ఆ శ్రీ. 1 గద్యభేదము
 చూ, చూర్ణకము 2, 2 గ్రంథభేదము
 (చూర్ణి=భాష్యము అని ఆమరము) చూ,
 పుస్తకము
 చూర్ణఖండము. సం. వి. ఆ న కర్కరము,
 సప్తముగానగుతాయి చూ, రాయి.
 చూర్ణసము. సం. వి ఆ న చూ, నూలుట
 చూర్ణికృత్తు సం. వి. తో. పుం పతంజలి చూ,
 ముని 1.
 చూలిక సం. వి. ఆ. శ్రీ 1 పిల్లపొట్టు చూ,
 సికి. 4, 2 ఏనుఁగుచెవి మొదలు (అంకుశము
 చేత ప్రేరేపింపఁబడునది) చూ, చూస్తి, 3 నాట
 కాంగము చూ, నాటకము 1
 చూల్లి సం. వి ఈ శ్రీ. చూ, చుల్లి 1
 చూష. సం. వి ఆ. శ్రీ ఏనుఁగు నడుమునఁ
 గట్టెడు తోలుమోషు చూ, నూళ్ళిము 1.
 చూషకము. సం. వి. ఆ పుం. 1 నరిగాలి
 చూ, వాయువు, ఆం 2 వాయువులు
 తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, వాయువు.
 చూషణము. సం వి ఆ న. పీల్చుట.
 చూలిక ఆం. 1. వ్యాకరణములు తొమ్మిదింటి
 లో నొకటి: చూ, వ్యాకరణములు. పా 2.

తెరలోనుండి చేయుప్పొంగము చూ, చూ
 చూళికావైశావి అం. ప్రాకృతభాషాభేదము
 లాటింటిలో నొకటి చూ, ప్రాకృతభాషా
 భేదములు. [చూ, భాషలు.
 చూళికోక్తి. అం. భాష తెనిమిదింటిలోనొకటి

చె

చె, దే విణ వృత్తియందు చెన్నుశబ్దమునకు
 మీఁది వర్ణము లాపింపఁగా మిగిలినరూపము
 (దీనికి పరమముపరమగునపుడు సమాగమము.
 ఉదా-చెంగావి చెం.)

చెంక వై. వి=శంఖ చెంపః చూ, రెంప 2
 (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము)

చెంగఁగొట్టు జే ఆ. క్రి (చెంగ్ + కొట్టు)
 ఓడించు చూ, వెనువీయు. 1

చెంగట దే వి చూ, సమీపము 1

చెంగనలు. దే వి. బ రూ-చెంగనాలు 1 నతి
 చూ, నమస్కారము; 2 చూ, బాలకీర్త.
 3. అపజయము చూ, పరాజయము, 4 లం
 ఘనము చూ, లంఘ

చెంగనాలు. దే. వి. బ —వై—

చెంగలి దే వి 1 రక్తత్పణము* చూ, త్పా
 ము 1, విణ. 2 చూ, సమీపము 1

చెంగలించు దే ఆ. క్రి 1 ఆతిశయించు
 చూ, ముప్పరించు. 2 చూ, విజృంభించు,
 జై. 7, ఆ. 158, 8 దగదగవును చూ, ప్ర
 కాశించు 1; 4 చాసించు కళా. 6, ఆ.
 198 చూ, చెక్కిరించు 8.

చెంగలింపు దే. వి. చెంగలించుట [కోష్ఠు*

చెంగలికోష్ఠు. వై. వి చూ, రూ-చెంగల్య
 చెంగలవ. ద్వ. వి. (చెన్ను + కలవ) 1. రూ-

చెంగల్య. ఎఱ్ఱకలువ, చొల్లకము*: చూ,

పద్మము. 1, 2. వీర్యముచే కుక్కెయ్యి
 బడిన పేరు చూ, సివఁగి. 2

చెంగలువనెచ్చెలి. ద్వ. వి చుచ్చుఁడు. ఆం;
 భా. ప్ర 117 చూ, హిమాంకువు.

చెంగల్యకోష్ఠు వై. వి. రూ- చెంగలికోష్ఠు*;
 చూ, పాలిభాష్యము [చూ, ఆసవములు.

చెంగల్యసవము అం. ఆసవములలో నొకటి.
 చెంగావి. దే వి. (చెన్ను + కావి) ఎఱ్ఱదాళః

వర్ణము చూ, వర్ణము. 6

చెంగు దే వి. 1 వాద్యవిశేషము చూ, వీణ

2 చెఱఁగు చూ, మైజాణు, 3 వెనుకకు

కెప్పుకొనెడి దోవతికొంగు ఆం, భా

ద్వి 158 చూ, వలి 2, ఆ క్రి 4. భేద

మగు ఆం, భా త్వి 85 చూ, వెలుపడు

5 తొలఁగు చూ, విరియు 5, 6 చూ

వెనువీయు. 1 జై 1, ఆ. 79

చెంచెడము దే వి చూ, రూ-చెంచేడము

చెంచెత వై వి శబరకాంతి చూ, (స్త్రీ)

చెంచేడము దే వి రూ-చెంచెడము ఒక

నొక డేగ చూ, శ్వేనము

చెంచేలి దే వి చెంచేలిహార, పుంబంజము *

చూ, వనవాస్తుకము

చెంచీ వై వి 1=చందరి గంధమాషికిము

అంధ్ర) ప 5-24. చూ, మాషికిము,

2=చందః శబరఁడు చూ, వ్యాధుఁడు. 1

చెంచీవాఁడు. ద్వ. వి శబరఁడు చూ

వ్యాధుఁడు 1

చెండాడు. దే. స క్రి (చెండి + ఆడు)

ఖండించు చూ, సెలగు.

చెండి. వై.వి=చండికా. గౌ8 చూ, పార్వతి 1

చెండు. దే. వి 1. కందుకము చూ, బంతి. 8;

2 పూలబంతి చూ, పూబంతి, 3 చూ

బాలకీర్త, స. క్రి. 4. ఖండించు చూ

సెలగు.

చెండుదానిమ్మ. ద్వ. వి. కానులులేక పూవులు మాత్రము చెండువలె బూచెడి యొకరకము దానిమ్మ * చూ, దానిమ్మ. (నోటివెంట కాతెడు రక్తము కట్టను.)

చెండుబెండాడు. దే స క్రి (చెండుబెండు + ఆడు) ఖండిండు రాఘ. 3, ఆ 72 చూ, సెలగు.

చెండుబెండాగుట బా ఖండించుట, బం తిలో, బెండుతోనాడుట “ఉ ఈడిత శక్తిసంగ జగత్తీర్థరు సైనివలట్లు చెండ్లుబెం డాడంగ,” కళా 8 ఆ. 58

చెంత. దే వి. చేరువ చూ, సమాపము 1.

చెందమ్మి దే వి (చెన్ను + తమ్మి) ఎఱ్ఱ తామర, కోకనదము చూ, పద్మము 1

చెందామర. దే వి (చెన్ను + తామర) —పై—

చెందిరము వై వి. 1 = సిందూరము రూ-చెం ద్రిము-చెందిక-చెందిరి-చెందిరిము-చేం ద్రిము-చేందురము చూ, సిందూరము 1, 2, ఆగ్నిశిఖము చూ, వహ్నిశిఖము 1.

చెందిక. దే వి. రూ-చెందిక. 1 కమ్మపై దుద్దు స్వార్. ఆ 58 చూ, భూషణము. 2, వై వి 2 = సిందూరమ్. కుసుంభపుష్పము. చూ, వహ్నిశిఖము. 2, 3 కుసుంభవర్ణము వసు. 5, ఆ 81 చూ, వర్ణము 6

చెందు దే స. క్రి 1 పొందు చూ, ప్రా పించు, ఆ క్రి 2 కలుగు చూ, పుట్టు. 2 చెందుప్పు ద్వ వి = సింధు. (చెండు + ఉప్పు) ఇందుప్పు, సైంధవము చూ, లవణము. 1

చెందొగ. దే. వి. (చెన్ను + తొగ) ఎఱ్ఱగలవ, చాల్లకము. రూ-చెందొగ చూ, పద్మము. 1

చెందొవ. దే. వి. —పై—

చెంద్రిము. వై. వి. = సిందూరమ్ చూ, రూ-

చెందిరము. (వృత్తియం దంధ్యవర్ణ లోపము, చెంద్రికావి యె)

చెంద్రివంకలు. వై. వి బ = చంద్రివకర్చి చెంద్రివంకలను వడ్డు చూ, ధాన్యము.

చెంద్రిక చూ, రూ-చెందిక (కమ్మపైదుద్దు. — విజ 3, ఆ 142, కుసుంభపుష్పము — వసు. 6, ఆ 74, కుసుంభవర్ణము. — స్వార్. 5, ఆ 68.) [చెందిరము.

చెంద్రిమ వై వి = సిందూరమ్ చూ, రూ-చెంద్రిము. వై. వి. = —పై—

చెంప దే. వి రూ-చెంప కపోలము చూ, లెంప 2, 2. లెంప చూ, పార్శ్వము. 2

చెంపకల్లి దే వి శ్రీభూషావిశేషము. చూ, భూషణము. 2.

చెంపకాయ దే. వి చూ, లెంపకాయ.

చెంపకొప్పు. దే. వి. పక్కకొఱగించివేసిన కొప్పు చూ, వేసలి

చెంపబెట్టు దే వి చూ, చెంపకాయ

చెంపసరులు. ద్వ. వి. బ, శ్రీకర్ణభూషావిశే షము చూ, భూషణము 2

చెంబట్టిక. వా వి. ఏదగడము “శకువు ఉయ్యాలలో చెంబట్టిక వెల్లివాడు.” చూ, మలము 1. (గోదావరీ, విశాఖమండల ప్యాంతములలో వాడుక.)

చెంబట్టికి. వా. వి —పై— “చెంబట్టికి తీయుము.” [సరగు

చెంబడివాడు వా. వి. నావికుడు. చూ, చెంబు వై వి = మట్టు. రాగి మొదలైనవానితోఁ జేసిన చిన్ననోయగల చిన్న పాత్రము చూ, పాత్రము. 6.

చెంబులెల. ద్వ. వి బట్టగట్టినతల చూ, బట్టతల చెకచెకలాడు. దే స. క్రి సంతోషముతో చెలరేగు.

చెకడా. వై. వి. = శకటం. సరకులు తెచ్చేడి చెం
డెడ్డబండి చూ, శకటము 1.

చెకపికరాడు. దే. స క్రి తొండరవెట్టు.

సా. 1, ఆ. 74: చూ, బాధించు.

చెకము. దే వి. వస్త్రము మొదటిబద్దె: చూ,
వస్త్రీ 1.

చెకముకి. దే వి. రూ-చెకముకి. నిష్కలగు
టకై యొకరకము తాతితోఁ గాఁకించెడి
యొక్కతునుక చూ, రాయి.

చెకముకి దే వి. —వై.—

చెకముకితాయి. దే వి —వై.—

చెక్కా. వై. వి. 1. మూగింపు లోనగువాని పలు
చేసి ఖండము చూ, శకలము 4, 2 = తొక్క
చూ, తోలు 1, 3 వారుభేదము చూ,
గడు, 4 = శకల తునుక చూ, శకలము 4,
5. పూగభాగము చూ, పోఁక, 6 చూ,
చెక్కతాపి.

చెక్కకొణుక ద్వ వి పశువులమేని రక్తముఁ
వీల్పెడి యొకరకము పిడుఁడి చూ, బుడ్డ
పిడుఁడు

చెక్కకొణుదురు ద్వ వి —వై—

చెక్కచెట్టు. ద్వ వి ఎట్టిచోయవేయుట పప
యోగించెడు చెక్కగల యొకానొక చెట్టు
చూ, వృక్షము.

చెక్కడము. దే వి (రత్నములను) పొదుగుట,
చెక్క చూ, చెరువు. 1

చెక్కతాపి. వై. వి. తేలువారిగోడ మొదలగు
వానిమీఁద పూసిన గాఱనుతాచి వుట్టిపఱ
వెడి వీఁత్రున పిడియవచ్చిన గుండ్రనిడుపు
జేనెఁడు చిన్నపలక. చెక్క-రూ-చెక్క,
తాపి-రూ-తాపి.

చెక్కపిడుకె. ద్వ వి చూ, చెక్కకొణుక.

చెక్కి. వై. వి. = శంఖురూ-చెక్కిలి-చెక్క,
కపోలము: చూ, లెంప. 2.

చెక్కియము. దే. వి. రూ-చెక్కెము 1 ఎము
కలలోని నెయ్యి చూ, మూలగ, 2. మస్తీ
మగ్గుము చూ, మెదడు

చెక్కిలి. వై వి = శంఖు చూ, రూ-చెక్కి
(దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము) (దీనికి శివమాన
ములు — అద్దము, కర్పూరము, ఎండ్రొశక
లము)

చెక్క. దే వి. 1 చూ, చెక్కతాపి, 2. చూ,
చెక్కడము రా వి. 2, ఆ 89, 8 గడ్డి
తోఁగూడిన పుట్టిపెల్ల చూ, భూమి 1,
4 సామ్యుతెచ్చుటకు ఆజ్ఞాపత్రిక చూ,
హుండి, వై వి 5 = శంఖు. చూ, రూ-
చెక్కిలి, దే. స క్రి 6 ఖచించు, (రత్న
ములను) పొదుగు చూ, వారు 1, 7 చెక్క
లుచేయు (వై అనికొండలు)

చెక్కచెమర్చునందుట బా కనుగందకుండుట
“ ఎలతు మొదలు చెక్కచెమరింపవచ్చువా
చిగురుఁబోఁడి” విజ. 4, ఆ 62, “బయోగనా
సంగమంబును బొసంగియుం జెక్కచెమ
ర్చక యెక్కరచ వీరండు” విజ 8, ఆ. 160

చెక్కచెమర్చు ద్వ వి చూ, శ్రమము 1.

చెక్కటద్దము వై వి అద్దమువంటి కి పోలము
వై. 6, ఆ, 108: చూ, లెంప 2

చెక్కచుపాణి ద్వ వి చూ, కోలుడుపాణి.

చెక్కలు ఆం 1 చుంబనస్థానములు తొమ్మి
దింటిలో నొకటి చూ, చుంబనస్థానములు,
2 కళాస్థానములు పదునాటింటిలో నొకటి
చూ, కళాస్థానములు

చెక్కెము. దే. వి చూ, రూ-చెక్కియము

చెక్కెర దే ద్రొ క్రి విణ. 1. శిష్యుముగ
చూ: జేము. 8, 2 చూ, సులభము.

చెట్టు వై వి. 1 = చేష్ట. దీడు: చూ, హాని. 2
2 చేయి చూ, మాస్తము, 8. ఆపదా చూ
వివర్తావిణ. 4. దుష్టుఁడు చూ, న్యాధుఁడు. 2

చెట్టపు మొకము. ద్వ. వి ఒత్తెడుపట్టి. సాంబ.

తీర్వ 12 చూ, మార్జాలము
చెట్టవట్టు. దే వి. (చెట్ట + వట్టు) 1. పెండ్లి
చూ, వివాహము, స. క్రి 2. చూ, పెండ్లి
యాడు.

చెట్టు. దే వి. 1 చూ, వృక్షము, 2 గుల్మము
చూ, పొద. 2, 3, ఓపధి చూ, వృక్షము.

చెట్టుగొట్టివేసేసిగొనుట జా కృత్యముగాబాధ
తెచ్చికొనుట

చెట్టుగొట్టుట, చెట్టుపొలసేయుట. జా కష్టపె
ట్టుట. "సీ తతనవే చెట్టుగొట్టితివ్రిక దేవోట
లంకించుకొనియె నలంఘ్యమయిన" కళా. 3,
ఆ. 254.

చెట్టుదొమ్మరి. దే వి (చెట్టు + త్రిమ్మరి)
వృక్షవరము ఆచ్చ. యు, కాం. 177 చూ,
వాసరము [గా నేర్పడు.

చెట్టుగట్టు దే ఆ క్రి (చెట్టు + కట్టు) చెట్టు
చెట్టుచెడుకాలమునకుం గుక్కముతీపించె లో
ఉదా. — "చెట్టుచెడుకాలమునకుం గుక్క-
ముతీ పించెయన్నట్లు చేటుకాలంబు కడు
నికటంబైనవీనికీచుయ్యుద్ధినుట్లెగాబోలును"
(నీతిచంద్రిక-విగ్రహము)

చెట్టునట్టు దే వి చూ, చెడుదొమ్మరి
చెట్టుప దే వి చూ-చెట్టుప చూ, తెక్క-1
చెట్టుపడు. ద్వ ఆ. క్రి చూ, స్తంభించు
చెట్టుమొదలు ద్వ వి అంఘ్రినామము: చూ,
చేరు 1

చెట్టొక పట్టుయగుట జా చెల్లాచెదరగుట.
"సీ తరుణినిండలతో సరిరాక యంచేలుచెట్టొక
పట్టయై చెదరిపార" (కవిచక్రార చంద్రిక
దయము), "ఉ. చెట్టొక పట్టయై చనిరి నేనల
వారలు" (శశిరేఖా నాటకము)

చెట్టకట్టియ. వై. వి = శర మూర్ఖుడు, కోపి
చూ, రూ-చిట్టకట్టియ (దేశ్యమని శ ర.)

చెట్టకట్టై వై. వి = శర — వై. —

చెట్టకరివి. దే. వి. దుష్టుడు చూ, వ్యాధుడు. 2
చెట్టశీవికాలము. పా చెట్టు బ్రతికెడు కాల
మునుబట్టి చూచు తరగతులు — 1 ఏక
వార్షికములు — గోధుములు మొ, 2 ద్వివార్షిక
ములు. — పెండలము మొ, 3 బహువార్షిక
ములు. — చింత, మామిడి మొ.

చెట్టపాలై గట్టపాలై. జా చెల్లాచెదరై. "వార
చెట్టపాలై గట్టపాలై పోవఁజొచ్చిరి." (ధర్మజ
రాజనూయము)

చెట్టయాహారము. పా. చెట్టతిండి చూ, ఆకు 2.
చెడగరము దే విణ 1 కూరము చూ, రార
నము 2, 2 కూరలుడు చూ, వ్యాధుడు. 2.

చెడనాడు. దే. స క్రి. (చెడన్ + అడు) అడి
పోసికొను చూ, నిందించు

చెడనివాడు. దే. వి స్థిరుడు చూ, సదాతనుడు.

చెడావు వా వి అడనము, హెచ్చు.

చెడిది దే వి. 1 ఆశుభము చూ, హాని. 2,
2 ఆపద చూ, విపత్తు

చెడివ దే. వి (చెడిన + అవ) రూ-చెడివ
చూ, అంకులాడి

చెడివై దే వి — వై —

చెడ్డి వై వి = చందాతక రూ-చెడ్డి చేల్ల
దము చూ, గుడిగి

చెడు. దే ఆ క్రి 1: చూ, నింపు, 2 కొల్ల
పోవు చూ, పటివోవు. 3 కనబడకపోవు,
చూ, వమ్మువోవు

చెడుకంపు దే వి. పూతిగంభము చూ, వాసన
చెడుగఁడు. దే వి (చెడుగు + అడు) (కూ
రుడు చూ, వ్యాధుడు. 2

చెడుగు దే వి 1. ఆశుభ కార్యము చూ, హాని 2
2. ధూర్తుడు, మజనుడు చూ, వ్యాధుడు
2, విణ. 3, దుష్టురాలు, వత్సరస్త్రీ

(అని కొండలు): చూ, శ్రీ, 4. కూరము చూ, కూరవము. 2.

చెడుగుడు. వా. వి చూ, రూ-చిడుగుడు.

చెడుశాతి. వా వి చూ, అరుశాతి

చెడుతలఁపు. నే వి: చూ, దుర్గణము.

చెడుదుమ్ము. నే. వి చూ, కరజము. 4.

చెడుపత్తి. నే. వి చూ, అడవిపత్తి*

చెడ్డ. వై. వి 1.=చేట్ట. రూ-చెట్ట. కీడు. చూ, చూని 2, 2 ఆపడ చూ, విడతు; విణ. 3 చూ, చుప్తము. "చెడ్డపని "

చెడ్డతొయ్యలి. ద్వవి కులట చూ, అంతులాఁడి.

చెడ్డపని ద్వ వి కానిపని చూ, వ్యతీకము 2

చెడ్డమాట ద్వ వి చెడ్డపలుకు. చూ-కబ్బము 2

చెడ్డయిల్లు ద్వ వి కాగారము చూ, సదనము. 1

చెడ్డి. నే వి చూ, రూ-చెడ్డి.

చెడ్డు. నే. స. క్రి. తొడచీటచు.

చెణగరము. నే. వి చూ, వ్యాధుఁడు. 2

చెణుకు. నే వి. అల్పము చూ, స్వల్పము

చెతురు. వై. వి = చాతుర్యం చూ, సాహర్ష్యము 1.

చెత్త. నే. వి. 1. తుక్కు చూ, వెంట 1, 2. గడ్డి చూ, తృణము 1.

చెడ వై వి పుట్టువెట్టు చీను, శిథిలి తెల్లని చీనులగుంపు (అనికొండలు) చూ, పిసీలిక (రూ-చెడలు)

చెడపురుగు ద్వ. వి —వై—

చెడరఁబడు. ద్వ ఆ క్రి. (చెడరవ్ + పడు) నీటిబొట్టులో నగునని యెగిరిపడు: చూ, వెల్లి విరియు

చెడర. నే. వి 1 చెడరట, నీటిబొట్టు లోనగు నని యెగిరిపడుట; 2. కలఁత: చూ, సంతాపము. ఆ. క్రి. 3 చూ, చెడరఁబడు, 4: చూ, అపవిత్రము.

అపవిత్రము.

చెడలు వై వి.=శిథిలీ చూ, రూ-చెడ చెడవట్టు. ద్వ. ఆ. క్రి (చెడలు + పట్టు) చెడలు పట్టు.

చెవారము. నే వి. 1 తృణలేకము చూ, వెంట 1, 2 గడ్డి చూ, తృణము. 1.

చెనఁగి. నే వి రూ-చెన్నంగి-చెన్నఁగి. 1. బొట్టి తెంకాయచెట్టు, అఖండుకము* చూ, వారికేళము; బ. 2. ధాన్యవిశేషము. హంస. 4, ఆ 128 చూ, ధాన్యము

చెనఁటి. నే విణ రూ-చెన్నఁటి 1. కుజనడుచూ, వ్యాధుఁడు. 2, 2. కుత్సితము చూ, హీనము 1, 3. వమ్ము చూ, వ్యర్థము, 4. చూ, శూన్యము 1, 5. అల్పము. చూ, స్వల్పము

చెనఁకు. నే వి. 1. ఎదిరించుట, తలపాటు చూ, లూటీ. 4, 2. తాఁకుట పాండు 3, ఆ 27 చూ, స్వర్ణము. 1, 3. (గోటి) నాక్క-చూ, నఖతుతము. స. క్రి 4. ఎదిరించు చూ, ప్రతిఘటించు, 5 తాఁకు చూ, స్పృశించు

చెనయు. నే. స. క్రి. 1 ఎదిరించు చూ, ప్రతిఘటించు, 2 తాఁకు చూ, స్పృశించు, 3 చూ, సోలు

చెనుపరి. నే విణ గ్రాన్యము(మాట) చూ, కబ్బము 2

చెన్నంగి. నే. వి చూ, రూ-చెనఁగి

చెన్నఁగి. నే వి. —వై—

చెన్నఁటి. నే విణ చూ, రూ-చెనఁటి.

చెన్నఁటివోపు. నే ఆ క్రి. (చెన్నఁటి + పోపు) చూ, వ్యర్థము

చెన్ను. నే. వి తరిగొట్టు* చూ, చాలని, 2 చెన్ను వెదురుకూర* చూ, చాలని.

చెన్నువెఱకు. నే. వి. —వై. —

చెన్ను. నే. వి. 1. కాంతి. ఆం. భా. పృ 80 చూ, వెలుగురు. 1; 2. రీతి. చూ, విధము. 1;

3 అందము స్వా 5, ఆ 70, పంచ శేం 4, ఆ. 546 చూ, సౌందర్యము, 4 మంజులము. అంధ్రీ, సం. చూ 52 చూ, హృదయము చేన్నుండు. దే విణ. అందగాండు చూ, సౌందర్యవంతుండు.

చెప్పక చెప్పెడు బా ఒకరు చెప్పక తెలియబడుట "చ. సౌందర్యం, జీవితసంబు మీ మొగము చెప్పక చెప్పెడునద్దెయ్యి." స్వా 1, ఆ 78 చెప్పు దే. వి 1 చూ, పాదుక, స క్రి) 2 అను చూ, వచించు (దీనికి జాగ్రహ ద్యోతనమునందు ద్విత్వము వికల్పముగ లాపించును చెప్పును, చెప్పును లాసగునవి)

చెప్పుట దే వి అనుట చూ, ప్రస్తావము. 2 చెప్పుటట్లు దే వి రూ-చెప్పుటట్లు (సం ప).— ఈక్షిప్తప్రియము, ఉపనక్షము, కాంక్షిత ప్రీయము, కాకాండము, గోధాపది, చర్మ రము*(పిచ్చికుక్క కాటువిషము వారిండును)

చెప్పుడుమాట దే. వి. నిదేశము, ఒకరు చెప్పు నట్టి మాట. చూ, శబ్దము 2 చెప్పుటట్లు దే. వి చూ, రూ-చెప్పుటట్లు* చెప్పువాండు దే వి చూ, వక్త 1.

చెమట వై వి=శ్రీమ చూ, రూ-చెమర-చెమరు-చెమ్మట చూ, స్వేదము 1. (శక్యమని శర) చెమటకాయ. ద్వ వి ఎండవేడమిచేత దేవము సంసుగలిగెడు చిన్నగుల్ల చూ, చెమరకాయ చెమటగొట్టు. దే విణ చెమట పట్టినవాండు చెమరుంబోతు

చెమటపట్టు. దే ఆ క్రి ఆవిరిల్లు, చెమటపోయు, చెమరించు-రూ- చెమరుచు. చెమర్చు-చెమ్మ రించు

చెమటపోయు. దే. ఆ క్రి.—వై.— చెమటియావు దే. వి. చిత్రగవము. రూ-చేమటి యావు ఆం. భా. ది. 268 చూ, ధేనువు,

చెమర. వై వి=శ్రీమ చూ, రూ-చెమరు.

చెమరకాయ దే. వి చూ, రూ-చెమటకాయ. చెమరించు. దే. ఆ క్రి చూ, చెమటపట్టు. పా 2, ఆ 9

చెమరు వై వి. 1=శ్రీమ చూ, రూ-చెమర. పాండు 5, ఆ. 201 (శక్యమని శబ్దరత్నా కరము), 2=సింహుండః* చూ, చెముడు. 1. 8 చూ, రూ- చెమరుంగాకి.

చెమరుంగాకి దే వి రూ- చెమర్కాకి చూ, వాయసము. 1

చెమరుంబోతు. దే విణ చూ, చెమటగొట్టు చెమరుచు. దే ఆ క్రి రూ-చెమర్చు 1 చూ, చెమటపట్టు, 2 చెమ్మగిల్లు చూ, పదమకొను. చెమర్కాకి దే. వి చూ, రూ-చెమరుంగాకి చెమర్చు దే ఆ. క్రి) చూ, రూ-చెమరుచు చెమికలు. దే వి బ. నేయునపుడు తెగిననూలు అదికెతు నూలుతునుకలు (ఇక్కడవృత్తియం దేకవచనాంతము)

చెముడు వై. వి 1=సింహుండః రూ- శైముడు* (వాడుకయిండు సరళాదిగా నుండినను ఇట్లు పరుషాదిగా కొన్ని ప్రతుల యందుగలదు) చూ, ముహి (దీని పాలు చిర్మమువూండ పొమ్మ-ను. కాడల రసము చెవిపోటు మాన్పను), 2. రూ-చెవుడు- చెవుడుపాటు-చెవుడాటు చూ, బధిరీతము చెముడుకాకి. వా వి చూ, చెమరుంగాకి.

చెమురుకాకి దే. వి. —వై.—

చెమ్మ వై వి. 1=శింబి. తంబ, తమ్మ* చూ, శింబి (శక్యమని శబ్దరత్నాకరము). దే విణ 2 తడి చూ, పదను. 2.

చెమ్మగిల్లు దే. ఆ క్రి. రూ-చెమ్మ యులుంకు- చెమరుచు-చెమర్చు, తడిగలదియగు: చూ, చెమరుచు. 2

చెమ్మచెక్క. దే. వి చూ, బాలికాకీడ.

చెమ్మట వై. వి = శ్రీయ. చూ, రూ- చెమ్మట.

(కేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము)

చెమ్మయుఱాకు దే ఆ క్రి (చెమ్మ + ఱాఱాకు)

చెమ్మగిల్లు. స్వా 8, ఆ 18; చూ, చెమ్మ
రచు. 2

చెమ్మరించు. దే ఆ క్రి చూ, రూ- చెమ్మరించు

చెయి వై వి = శయ చూ- చెయ్యి-చే-చేయి

1. కయి చూ, వాస్తము, 2 తొండము
చూ, శుండము, 3 చెండు మూలకొలది
రూ-చెయ్యి-చే-చేయి

చెయిదము వై వి = చేష్టా. పని, కృత్యము.

రూ- చెయిది- చెయ్యము- చెయి- చెయ్యవు-
చెయ్యవు పా 1, ఆ 86 చూ, వ్యాపా
రము 1. (బ చెయ్యవులు-చెయ్యవులు-చెయ్య
వుర = పనులు)

చెయిది వై వి = చెయి, —

చెయ్యవు. వై వి = చెయి, — క రా 8, ఆ. 47

చెయ్యవులసాక్షి. వై వి కర్మసాక్షి. అచ్చ
య, కాం 278 చూ, మూర్త్యుడు

చెయ్యము. వై వి = చూ, రూ- చెయిదము

చెయ్యి వై వి = చెయి, —

చెయ్యి వై వి = శయ చూ, రూ- చెయి
(తొండము, — అచ్చ బాల, కాం 194.)

చెయ్యిగల మెకము దే వి. ఏనుఁగు సాంబ
తిర్య 2 చూ, చాప్తి

చెయ్యి వై వి = చూ, రూ- చెయిదము

చెఱఁగు. వై వి రూ- చెఱఁగు, అంచు చూ,
మైజాఱు.

చెఱఁప దే వి చూ, రూ- చెఱఁప

చెఱఁచెర దే ద్రి, క్రి విణ. 1. రూ- చెఱఁచెర.
శీఘ్రముగ చూ, చేగము. 8, 2. కోపము
చూ, కోపము, 3 కోపవికారము చూ,
ఱవఱవ (చూ, కోపము)

చెఱఁపజాఱు దే వి. బాల్కుడు చూ, వ్యా

ధుఁడు. 2 (రూ- చెఱఁపజేట)

చెఱఁప దే. వి రూ- చెఱఁప. నాసాత్రటము

చూ, ముంజెఱప

చెఱఱాటము ద్వ వి చెఱఱాడుట. రాఘ. 2

ఆ 6 చూ, విహారము 1.

చెఱఱాడు. ద్వ ఆ క్రి (చెఱఱ + అడు)

1 చూ, చూరించు, 2 చూ, వ్యాపించు,
3: చూ, సందిరించు

చెఱఱ వై వి = చెఱఱ వంటకును, నీళ్లుకొంచుట

కును ఉపయుక్తమై యిత్రడి పాత్రిము.
రూ- చెఱఱము- చెఱఱ- చెఱఱము- చెఱఱ గూ,
పాత్రిము 6.

చెఱఱము వై వి = చెయి —

చెఱ దే వి. 1 పడుగుసరిచేయుట, లప్పము

వేయుటలో గు కెల్లులపని (అనికొండలు)
చూ, లప్పము, అవ్వ 2. పరస్పరము, రూ-
చెఱి చూ, మిథము

చెఱి దే. విణ ధూర్తఁడు చూ, వ్యాధుఁడు 2

చెఱి వై వి. = చూ, రూ- చెఱివ

చెఱగు దే స క్రి బియ్యము లోనిగువానిని
జేటతోచెఱగు చూ, కోడు 1

చెఱచు దే క్రి చూ, రూ- చెఱచు

చెఱవు దే. వి 1 చెఱ్కుట చెఱ్కుడము

చెఱ్కు, 2 తిఱాకము చూ, సరస్సు 1,
స క్రి 8. చెఱ్కు, ఖించు చూ, వారు. 1,
4 నాటు. చూ, మొలవేయు

చెఱ్యము. వై వి = చూ, చెఱఱ

చెఱ్యి. వై వి. = చెయి, —

చెఱి వై వి 1 = చూరః కారాగృహము: చూ,
బంధనాలయము, 2 = చూరః నిర్బంధము
చూ, బలవంతము.

చెఱఁగు. వై. వి. 1. దిక్కు చూ, చూరత్తు, 2.

కొంగు చూ, మైజాఱు,

చెఱుగమాయు ద్వ్య అ. క్రి. బహిష్కరణ గు యా, సమర్థాడు
 చెఱుకడము. జీ వి గుడము యా, బెల్లము 1
 చెఱుకు జీ వి ఇత్తువుకా యా, రసాలము. 3
 చెఱుకుకడలి. జీ వి ఇత్తువారు యా, సముద్రము
 చెఱుకుగడ జీ వి యా, అంగారిక. 2
 చెఱుకుతోట జీ వి యా, ఇత్తువారు.
 చెఱుకువిలుకాండు జీ వి యా, మన్మథుండు
 (గూ- చెఱుకువిల్కాండు)
 చెఱుకువిల్లు. జీ వి మన్మథుని ముల్లలో మొదటి
 విల్లు వేం ఆం. 9 యా, మన్మథుని బాణములు
 చెఱుకుమాసినది. వా. వి ముట్టుత యా, రజస్వల
 చెఱుగొను. ద్వ్య స క్రి. చెఱుపట్టు యా, వారించు
 చెఱుదు. దే. పేర్ 1 చెఱుకేము రూ-చెరుచు,
 చెఱుపు, చెఱుచు, చెఱుపు, 2 పోంగొట్టు
 రూ-చెరుచు. చెఱుపు = చెరుపు (ఇట్లుకొర
 మధ్యముగా ప్రయోగముకొండటి మతము)
 యా, తోఱుగ) [క్రోపముననుండు.
 చెఱుచెఱులాడు వే అ క్రి (చెఱుచెఱులు + ఆడు)
 చెఱుపట్టు. జీ స. క్రి యా, చెఱుగొను
 చెఱుపనచేటు జీ విణ 1 యా, నాశకుండు.
 జై 4, ఆ 69, 2 యా, నాశకురాలు జై 4,
 ఆ. 69, 3 యా, రూ- చెఱుపనచేటు. ఆం,
 భా. త్య. వి. 6. [యా, చెఱుచు 1. 2.
 చెఱుపు దే. వి. 1. కీడు యా, హాని. 2, ప్రే 2
 చెఱుపోవు దే అ క్రి యా, వాలాయిండు
 చెఱుబడ్డవారు. జీ. విణ యా, బండకాండు.
 చెఱుమ. దే. వి: యా, రూ- చెఱుచు
 చెఱులాట. జీ. వి. యా, విహారము 1
 చెఱువడు. దే అ. క్రి యా, చెఱుపోవు.
 చెఱుసాల. జై. వి యా, బంధనాలయము.
 చెఱి. దే వి. 1. యా, రూ-చెఱి. 1, అవ్య
 2: యా, రూ-చెఱి 2, 3. ఒక్కొక్కవికి
 చెఱుక.

చెఱిసగము పా. పరస్పరము సమభాగము.
 చెఱుక దే. అవ్య యా, చెఱి 3.
 చెఱుకు జై వి యా, రూ-చెఱుకు
 చెఱుకుపండుము సా పన్నుదములలోని భేదము
 యా, వ్యవహారము. 4
 చెఱుచువారుడు దే. విణ యా, నాశకుండు
 చెఱుపరి జీ విణ (చెఱుపు + అరి) -జై.-
 చెఱుపు దే వి 1 కీడు భంగము (అని కొం
 దలు) యా, హాని 2. పేర్. 2 యా,
 చెఱుచు
 చెఱుచు దే స క్రి యా, తాను
 చెఱుపు దే వి 1 తటాకము యా, గరకుప్ప. 1,
 2 సత్యము: యా, సదనము. 1
 చెఱుగు దే అ. క్రి. 1 ఒప్పు యా, సయ్య
 తించు, 2 అలరు యా, వికపించు, 3 అం
 గవించు యా, యత్నించు, 4 ఉగ్గడించు
 యా, శబ్దించు, 5 బొబ్బరించు జై 7,
 ఆ. 82 యా, వదించు 6 అలరారు. యా,
 పుకాశించు, 7 యా, సంతోషించు.
 చెఱుది దే వి యా చెఱుగము కళా 3.
 ఆ 83. [యా, సాలెగూండు
 చెఱుదితెర ద్వ్య వి సాలెపురుగు నేసిననేత
 చెఱుదిబల్లి. జై వి యా, చెఱుగము వేం
 ఆం. 95
 చెఱుక. దే వి రూ-చెఱుక-చెఱుక 1. త్రేత్రము
 యా, భూమి. 1; 2 బీటినేల యా, భూమి 1
 చెఱుగము. జై. వి = శలక: యా, సాలెపురుగు.
 చెఱుగాటము. దే. వి యా, విహారము 1
 చెఱుగు దే స. క్రి ఖండించు యా, చెఱుగు.
 చెఱుది దే. వి రూ-చెఱుది-చెఱుది 1 త్వగ్గత
 వ్యాధి యా, రోగము 1, 2 మేహరోగము
 యా, రోగము. 1.
 చెఱుచు దే వి ఎండిపోయిన యేఱు లోనగు

వారియను నీటికొఱవ త్రవ్వెడు పల్లము
 చూ, నరస్సు. 1
 చెలయు కే ఆ క్రి 1 చూ, విజృంభించు,
 స క్రి 2 రూ-చెలవు-చెలయు చూ,
 విసద 8 [—వై—
 చెలకేగు దే ఆ క్రి). (చెలగు + కేగు)
 చెలవు కే. స క్రి చూ, చెలయు 2
 చెలారుణి వా వి. చెల్లబడి
 చెలి దే వి 1 ఆడుది చూ, శ్రీ విణ
 2 రూ-చెలిక త్తియ-చెలికత్తె-చెలిమిక త్తియ-
 చెలిమికత్తె సభి చూ, శ్రీ 3 రూ చెలి
 కాడు-చెలిమరి-చెలవుడు, హితుడు
 చూ, స్నేహితుడు 2, అం 4 రాజ్యాం
 గము లేడింటిలో నొకటి (సున్నులు)
 చూ, రాజ్యాంగములు.
 చెలిక దే. వి చూ, రూ చెలక.
 చెలిక త్తియ ద్వ వి రూ-చెలికత్తె 1 చూ,
 రూ-చెలి, 2, అం 2 దూతీ చతుష్టయముం
 దలి మూడవదానిలోని పదునాణుగుటిలో
 నొకతె చూ, దూతీ త్తయము (స్వార్థ
 మున క త్తియ-కత్తె)
 చెలికత్తె ద్వ వి —వై—
 చెలిక చెలుగు దే వి చూ, వెలుసంది *
 చెలికాడు దే విణ చూ, స్నేహితుడు 2
 (స్వార్థమున కాడు)
 చెలికారు దే వి చూ, స్నేహము 1
 చెలిక దే వి పరిగ నేరన పాలము చూ,
 భూమి 1
 చెలిది దే. వి. చూ, రూ-చెలిది
 చెలిపి దే వి. చూ, లెంప 2
 చెలిమరి దే వి. (చెలిమి + అరి) చూ,
 స్నేహితుడు, 2. సభి చూ, చెలి 2
 చెలిమి దే. వి రూ-చెలికారము-చెల్వి.

చేమము, మిత్రభావము (అని కొందలు)
 చూ, స్నేహము 1
 చెలిమిక త్తియ ద్వ విణ: చూ, రూ-చెలి
 క త్తియ (ఇట్లు రూ-చెలిమికత్తె)
 చెలిగుకాడు దే విణ చూ, చెలికాడు
 చెలిమిచేక్క ద్వ పి అనూరాధానక్షత్రము,
 దోరణపుసాటిరిక్క చూ, సత త్రిము 1.
 చెలిమిడి. దే వి చూ, జలతంతులీయసు *
 చెలిమినిజేదు వేపింప వచ్చునుగాని బలిమిం
 బాలుద్రాగింప లేము లో ఉదా -"చెలిమిమై
 జేదువేపింపవచ్చుంగాని బలిమిమై బాలు
 ద్రాగింపరాను అను యాకోక్తి విలేతా"
 (నీతిచందిక విగ్రహము)
 చెలియ దే వి 1 ఆడుది చూ, శ్రీ
 2 సభి చూ, శ్రీ [చూ, భోధస్సు
 చెలియలికట్ట దే వి సముద్రీపుట్టు, వేల
 చెలియలు కే 3 రూ చెలియలు-చెల్లెలు-
 చెల్లె-చెల్లె చిప్పసోదరి చూ, సహోదరి
 చెలవ దే వి (చెలవ + అ) రూ-చెల్వ
 ! అందముల ఆడుది చూ, శ్రీ
 2 ఆడుది చూ, శ్రీ
 చెలురము దే వి 1 కాంతి చూ, వెలుగురు 1,
 2 అందము చూ, సౌందర్యము (రూ-
 చెలవు-చెల్వ)
 చెలవు దే వి —1-2 వై—, 3. రూ-
 చెల్వ మంజులము ఆంధ్ర, సం చూ 52
 చూ, వృద్ధ్యము
 చెలవుడు దే వి 1. ధవుడు ఆం, భా
 ద్వి 15 చూ, భర్త. 1, 2 చూ, విటుడు,
 3 సుందరపురుషుడు చూ, సౌందర్యం
 తుడు, 4. ప్రియుడు కథా 1. అ 174
 చూ, స్నేహితుడు 1
 చెలో వా వి. బండితోటలు లోనగువారియం
 దగు ననుకరణము చూ, హూహూ

చెల్వ. జే. వి. చూ. రూ.-చెలక

చెల్ల జే. స. క్రి) చూ, రూ.-చెలగు

చెల్లి వే. వి. చూ. రూ.-చెలిది

చెల్మి జే. వి. చూ. రూ.-చెలివి.

చెల్ల జే. ద్రి) బతాకము, సంతాపము
చెలుపునది చూ, సంతాపము

చెల్లబో వే అవ్య (చెల్లన్ + పో) — శై —
చెల్లచెదరు జే విణ (చెదరు + చెదరు) రూ-
చెల్లచెదరు మిక్కిలి చెదరినది చూ,
యధాయధా

చెల్లచెదగు వే విణ — శై —

చెల్లింపే జే. స. క్రి) ఓడించు, ఆం, భా
త్వ 124 చూ, జయించు.

చెల్లియ వే. వి. చూ, రూ.-చెలియలు-చెల్లెలు

చెల్లియలు వే. వి. — శై —

చెల్లు వే. వి. 1 బాకీదారు యిచ్చిన సొమ్మును
తన బాకీపత్రియు వెనుక తట్టున వ్రాయు
జేపా చూ, వనూలు విణ 2 చేరినది.

“చెల్లరూపాయిలు ముప్పది”, ఆ క్రి) 3
వీచ్చు చూ, మరణించు, 4 వెచ్చీమై
తీలు అయిపోవు-రూ-చెపోవు, 5 కడచి
చూ, సను 3, 6 కొ. సా. బ. శై 6
ఆ 46 చూ, సిద్ధించు, 7 తగు, యుక్త
నుగు చూ, సరిపకు 2, 8 శక్యముగు
చూ వసపోవు, 9 దీర్చునుగు చూ,
సాగు 2, 10 గు. “నాకు రూకలు
చెల్లెను.” చూ, పొయు

చెల్లుబడి జే. వి. 1 అధికారును, స్వాభా
పత్రియు చూ, ప్రక్రియ 1, విణ 2 సిద్ధి
బొందినది చూ, రసము

చెల్లె జే. వి. చూ రూ.-చెల్లియ.

చెల్లెలికట్ట జే. వి. చూ, రూ.-చెలియలికట్ట

చెల్లెలు జే. వి. చూ, రూ.-చెలియలు.

చెల్వ. జే. వి. చూ, రూ.-చెలుగు

చెల్వ. జే. వి. చూ, రూ.-చెలువు. (కాంతి -
ఆం, భా ప్రి 30, మంజులము - వేం
ఆం 58.)

చెవాకు ద్వి. వి. చూ, రూ.-చెవియాకు
చెవి. శై వి = శ్రివః 1 శ్రివణము చూ,
శ్రివ్రాము 2 రాట్టుము లోనగు యంత్ర
ములుందుఁ గల తడవయిన విశేషము,
3. తాశ్చుచెవి చూ, బీగము

చెవికోఁగు బా వినుటకనువ్యామైనది “చెవికిఁ
జేఁడుగానున్నను దవకుఁ దోచినపాతము
విశ్చోకముగ వాత్సవ్యవలయును” (నీతిచం
ద్రిక-విగ్రహము) [పోఁగు. 1

చెవికలు. జే. వి. గట్టిమాలపోచీలు చూ,
చెవికొణక ద్వి. వి. చూ, కొనచెవి
చెవిగజచుట బా రహస్యముచెప్పట “చెర
వంజేరి యొప్పకో చెవి గజచెదరు” (నీతి
చంద్రిక)

చెవిగుబ ద్వి. వి. చెవిబొక్క. గూ. బ,
(సం ప) — ఋషభము, కర్కభావము
కర్ణమాలము, కర్ణరంధ్రము (చెవిమొదలు
అని కొందఱు) [సర్వము.

చెవిచూరపాము ద్వి. వి. కర్కజలాకః చూ,
చెటి ద్వి. వి. విణ (చెవి + అచిటి) చెటి
వాఁడు చూ, బధిరుఁడు

చెటిమూగ ద్వి. వి. విణ. చెవుడును మూగతిన
మును గలవాఁడు (సం ప) అనేడమూఁడు,
వీడమూఁడు (చూ, బధిరుఁడు)

చెవిమొట్టె ద్వి. వి. పోఁగులంఠకొనుతావు
చెవిదోర చెట్టు ద్వి. స. క్రి) ఆలకించు
చూ, విను 2

చెవిబొక్క ద్వి. వి. చూ, చెవిగుబ.

చెవియొగ్గు ద్వి. స. క్రి) చూ, చెవిదోరచెట్టు
చెవిలిల్లుగట్టుకొనుట. బా. తలుచుగాఁజెప్పుట.

“వేమెల్లఁబలువెఱంగులఁ జెవినిట్లుకట్టుకొని పోతిన మామాటలు పాటిగాఁగనక” (నీతి చంద్రిక-విగ్రహము.)

చెవిపోటుబాతకుఁడు. పా ద్వితీయాధిపతి లగ్నమునున్నను, ద్వితీయాధిపతియిచ్చమునును గురి తనతోఁగూడి కుజసంబంధమున్నను, తృతీయమునఁ గుఱఁడుండి రాహువుచేఁ జూడఁబడినను, తృతీయాధిపతి క్రూరమవ్యంశలయందుఁజేరి కుభద్యోగము లేనపుడును చెవిపోటుప్పుడప్పుడు గలుగుచుండును వీరికి కుభగ్రహసంబంధము లేకుండనుండనలెను చూ, కర్కశోగబాతకుఁడు.

చెవిమొదలు. ద్వ. వి చూ, చెవిగూబ

చెవియాకు ద్వ. వి (చెవి + ఆకు) 1 లక్కాకు: చూ, భూషణము 2. 2 తాటంకము (చూ, కమ్మ 2). చూ, భూషణము 2.

చెవిలోసాంటికొమ్ముఁడుట. బా “ఉ మీ దొరమేగురాగ్రహ సమేతుఁడు సూర్యసుతుండు దీవతా, నూదన బాణవేగమున సొమ్ము సిఠం జెవిలోస సాంటికొ, మూడినివాడవైతివె యమోయిటువంటివె భృత్యకృత్యముల్” (రామాభ్యుదయము) [లెట్టు

చెవివాలలెట్టు ద్వ. స క్రి చూ చెవిదోఁఁ చెవివేయుట బా చెప్పుట “ఎప్పుటివప్పుడు మనచెవులవేసి చేనుచుండవలయును” (నీతి చంద్రిక-విగ్రహము)

చెవుడు. వై. వి = త్యేదః చెవులువినిన గోగము, బాధితము చూ, బధితము.

చెవుడుపడు. వై. ఆ. క్రి. చెవుడుగది నిగు రూ-చెవుడ్చు (పే-చెవుడుపడు)

చెవుడుపాటు. వై. వి. చెవుడుపడుట, చెవిటి తనము రూ-చెవుడ్చాటు. [పడు

చెవుడ్చు. వై. ఆ. క్రి. చూ, రూ-చెవుడు పాటు

చెవులపిల్లి వై. వి. చూ, చెవులపోతు చెవులపూవులు వై. వి. బ కర్కభూషణము. 7. ఆ 66 చూ, భూషణము. 2

చెవులపోతు ద్వ. వి కుంజేలు చూ, శశము చెవులుబట్టియాడించుట. బా. లోఁతువచేయుట.

“భూభుండా రంభరహితుంఁడైనచోఁ బగ వారు తలమీఁది వానినయినఁ జెవులుబట్టి యాడింతురు.” (ధర్మజ రాజనూయము), “నిను గీతసాహితీమో, మనవాణులు చెవులు బట్టి యాడింపఁగా.” విజ 1, ఆ 156, “నీ. చిన్నపొయ్యపు లేడిఁ జెవులు పట్టాడించుగతినున్నచీరాను కన్నుదోయి.” విజ 2, ఆ. 104

చెవ్వ చే. వి. శకులకు పుట్టినతోడనే కలుగు తెవులు, చెవ్వకాయలు: చూ, గోగము 1 చెవ్వకాయలు. చే. వి. — వై. —

చెవ్వాకు ద్వ. వి చూ, రూ-చెవియాకు 1-2, బ 3 వ్యక్తోక్తులు “అవ్వాకులు చెవ్వాకులు పేరిలుచున్నాఁడు.” చూ, శబ్దము 2

చే

చే వై. ఆప 1 తృతీయాదిభక్తి యంగునము పుక్తియము చేచేత, తో తోడ, వి 2 = శయ. రూ-చెయ్యి. చెయి చూ, హస్తము చేఁ హియింతుగుట. ఆం అట్టు స్వములలో నొకటి చూ, అక్షకర్షణము.

చేఁ త వై. వి = చేఁట. 1 చేయుట, 2 పని, కృత్రియ స్వా 8 ఆ. 88 గూ, వ్యాసారము 1. విణ. 3 కృత్రియము. “చేతగట్టు.”

చేఁతకాఁడు ద్వ. విణ. క్రియాంతుండు. అచ్చ ఆ, కాం. 98. చూ, సమర్థుండు

చేఁతగట్టు. వై. వి. కృతికాద్రి చూ, పర్వతము చేఁతచెయ్యి. ద్వ. వి. చెవిపోయిన చెయ్యియొక్క

కోలను గడ్డిపైకప్పి దూడయాకారముగ చేయబడిన కుత్తితరూపము చూ, ధేనుపు చేతరాని వై. విఁచురసి రూచేతలాని చూ, శకల.

చేతరికము. కే వి. చూ చేతతికము 1 వైరము చూ, విరోధము 1 2 కీడు. చూ, హాని 2

చేతతికము కే వి. —వై.—

చేతలాని వై వి = చూ, చేతరాని

చేతనొండ ద్వ. వి చేదుగలనొండ* చూ, వొండ

చేలదోస. కే వి చేదుగలదోస* చూ, దోస చేతనిర ద్వ వి. తిక్తోదకము చూ, సలిలము

చేతిపాదుక అం చుట్టయొద్దములోనిమెలదోకవ చూ, మల్లకాస్త్రము

చేతిత్తప్పి కే వి. తిక్తకారిని* (గాఢవిరేచనకారి, గర్భిణీ ప్రేలకీయ్యిరారు) చూ, త్తప్పి.

చేతిపాట్ల ద్వ వి. పటోలిక* చూ, పొట్ట చేతివీణ కే వి చేదుగలవీణ* చూ, వీణ

చేతియాళగు కే వి చేతిసాణ* చూ, సాణ చేతిసాణ కే వి. —వై—

చేత్రాకు కే వి (చంచు + త్రా)కు నీర చేదుగట్టి త్రాకు చూ, నూత్రిము 1

చేద కే వి (చేచు + డ) నీరతోకుపాట్రిము, బొక్కెన. చూ, పాత్రిము 6

చేదబావి ద్వ వి చూ, సుయ్యి

చేదు కే వి 1 చూ, తిక్తము, 2 వికట గంధము అం, భా. పౌ. 107 చూ, సుగంధము, అ క్రి 8 ఆకర్షించు చూ, రెమ్మ, అం 4 చుడ్రోసములలో నొకటి చూ, రసములు

చేదుమేపుట బా ఇమ్మయితేని పనియించుట చేప కే వి 1. రుద్రము చూ, మత్స్యము 1.

2 శుష్కమత్స్యము చూ, మత్స్యము. 1.

చేమనూనె ద్వ. వి మత్స్యములతైలము (కాడ్రి వో ఆయిల్) తేను, రికెట్టు అను తేవులు కుదురును సుఖనిరేచనకారి) చూ, తైలము చేపరాసి ద్వ వి వివాసరాశి చూ, రాశి.

చేపలబుట్ట. ద్వ వి నవేణి చూ, వల 1.

చేపు. కే వి 1 పాలద్రోవము, ఆ క్రి 2 పాలద్రోవించు, "మిచేపు" చూ, స్రీ

వింఛు చేపుకు. కే వి, చేపుట.

చేకట్లు ద్వ వి బ హస్తభూషా విశేషము, (ఇక్కడమతీయిక యర్థము చేతికట్లు)వను

2 ఆ 44 చూ, భూషణము 2.

చేకత్తి ద్వ వి కరవాలము, చేతికత్తి చూ, రిప్పి 2. [చూ, వత్తె

చేకము కే వి సస్త్రముయొక్కదిశ, బద్దె చేకానుక ద్వ వి రాజులలో నగు వానిని

జూడఁబోవునపుడు కొనివారొడి యుపహారము చూ, లంచము [చూ సిద్ధించు

చేతులు కే ఆ క్రి రూ- చేకూణు. లభించు. చేకూడు ద్వ. ఆ క్రి 1 —వై —, పే 2. చేకూరుచు.

చేకూరు కే ఆ క్రి చూ, రూ- చేపణు చేకూణు కే ఆ క్రి —వై- ఆం, భాత్రి 89.

చేకొణద కే వి రూ- చెకొణిది తీరమారట* చూ, మారట

చేకొణిది కే. వి. —వై — చెకొణులు కే. వి. శిథిలి. పచ్చిరంగుల నెద

పురుగు చూ, పిపీలిక చేకొణులు కే వి —వై —

చేకొను ద్వ స క్రి 1 గ్రహించు చూ పుచ్చు కొను, 2 ఆదరించు చూ, సంబాలించు, కి.

గెలుచు చూ జయించు, పే 4 చెకొలుపు

చేకో క్తి. అం. ఆధాలంకారములలో నొకటి;

లోకోత్తియన్యార్థ గర్భితిమగుట ఉదా.—
 "పాము కార్లు పామెయెలుంగును" చూ,
 అలంకారములు 8 (చేకోక్తి అనికొందలు)
 చే. కే వి 1 రూ— చేక చూ, సారము, 8;
 2. దృశ్యము చూ, స్థిరము, 8 చా. ౧* చూ,
 సృజ [వీనుగ చూ, హస్తీ.
 చేగలమెకము ద్వ వి (చే+కలమెకము)
 చేగలవాడు ద్వ. వి (చే+కలవాడు) ఈ
 కలవాడు చూ, వదాన్యుడు భ్రత్యుము
 చేగోడి కే వి (చే+కోడి) కోడినడ చూ,
 చేడిమురు ద్వ. వి తెయ్యి సాంప మాన 47
 చూ, వైలము
 చేట కే వి. 1 చెరిగెడు సాధనము చూ,
 సూర్యము, 2 కీడు చూ, హాని 2, అం
 3. మల్లబంధవిశేషములలో నొకటి చూ,
 మల్లశాస్త్రము.
 చేటపడు సం వి ఆ పుం 1 దాసుడు
 చూ, సేవకుడు; 2 ఉపపతివాయవలలో
 భేదము చూ, వాయకసర్వసచివులు (నా
 యకసఖలు, (రూ-చేటుచు)
 చేటకొల్లారు. కే వి మూడు ప్రకృలను
 చేరికట్టడముగల యిల్లు చూ, సదనము 1
 చేటగోళ్లతోటి ద్వ వి (చేటగోరు + బోటి,
 చుప్పనాక అచ్చి ఆగ, కాం 11 (చూ,
 సూక్ష్మణి) చూ, రాక్షసి 1
 చేటవెవులమెకము ద్వ వి ఏనుగు చూ.
 చూస్తీ [కుడు 1
 చేటవెవులవేలుపు ద్వ వి చూ, వినాయ
 చేటచేటు కే వి అడువారియొక్క యొక
 విధమైన కోకట్టు
 చేటవెయ్యి వా వి చూ, చేతివెయ్యి
 చేటరిక్క ద్వ వి. కుమరసారయెక్క, విశాఖా
 కుత్తిము చూ, నకుత్తిము. 1.

చేటరిక్కవెల ద్వ వి. వైశాఖమాసము చూ,
 మాసము 1
 చేటవీనులకణి ద్వ వి చూ, వినాయకుడు 1
 చేటగవతురిక్క ద్వ వి చూ, చేటరిక్క.
 చేటి సం. వి. ఈ శ్రీ = చేడే 1 అడుది
 చూ, శ్రీ, 2 పనికడై, తొత్తు చూ, శ్రీ
 చేటిక సం వి ఆ శ్రీ = చేడే —వై —,
 అం 8 చూ, అభిసారక
 చేటువై వి 1 చేపట్టె రూ చేట్టాటు—డి
 చెడిది, కీడు చూ, హాని 2, కే వి 2 ఆపద
 చూ, విపత్తు, 3 నాశము చూ, పుట్టి
 చేటుచుడు సం వి ఆ పుం. 1 చూచుడు
 చూ, సమరుడు, విణ 2 నికృతుడు
 చూ, వ్యాధుడు 2, అం 3 చూ, చేట
 కుడు (చూ, వాయకసర్వసచివులు-నా
 యకసఖలు)
 చేటుపాటు కే వి 1 అనుభయ చూ, హాని 2
 2 ఆపద చూ, విపత్తు (రూ-చేట్టాటు)
 చేట్టాటు కే వి —వై —
 చేట్టకొలిచి కే విణ చూ, వ్యాధుడు 2
 చేడకుడు సం వి ఆ పుం దాసుడు చూ,
 సేవకులు
 చేడి సం వి ఈ శ్రీ 1 గాసి, తొత్తు
 చూ, శ్రీ, కే వి (1) అనుభయ. చేటు
 చూ హాని 2 [చూ. శ్రీ.
 చేడిక సం వి ఆ శ్రీ బానిస, తొత్తు
 చేడిది కే వి 1 అనుభయ చూ, హాని 2,
 2 ఆపద చూ, విపత్తు
 చేడియ వై వి = చేటికా రూ-చేడే అంబి
 చూ, శ్రీ [సేవకుడు
 చేడుచుడు సం వి ఆ పుం దాసుడు చూ,
 చేడే వై వి = చూ, రూ-చేడియ
 చేడ్చు ద్వ ఆ క్రి 1 గాసిల్లు చూ, బాధ
 పడు, 2 చలించు చూ, సలింపి.

చేడ్పాటు ద్వ వి చేడ్పాటు, బాధ, వ్యధ: చూ, దుఃఖము.

చేత్. సం ఆవ్య పక్షాంతిగము, అయితే, అట్టాయెనా, ఇటువలెనైన

చేత కై అప చూ, రూ-చే 1 ప్రారితకి

చేతికి సం వి ఈ స్త్రీ కరకి* చూ,

చేతన సం వి ఆ స్త్రీ తెలివి చూ. బుద్ధి

చేత-కి సం వి ఈ స్త్రీ: చూ, చేతికి*

చేతనము సం విణ పాణిముకలది, జతువు

చూ, పాణి

చేతనరత్నములు అం బ్రహ్మ-క్ష-త్రిసు-వైశ్య-

శూద్ర- స్త్రీ- గృహ- వ- అశ్వ- గోత్రి

ములు (9) [[అనియు] చూ, వీణ

చేతముకు ద్వ వి చిన్నితిము, చేతితుడుము

చేతవులు ద్వ ఆ క్రి 1. లభించు చూ,

సిద్ధించు, 2 సస్థినచ్చు చూ. వస్తువు

చెరెన్ను సం వి న్ న మానము, మది,

మనసు చూ, హృదయము

చేతాఠు ద్వ వి చూ, సాహసము

చేతకణ్ణి వై వి చూ, వేత్రిము 1

చేతిబిడ్డ ద్వ వి (చేయి + బిడ్డ) పసిబిడ్డ చూ,

శిశువు

చేతిరట్టము చే వి చేతిసాముకంఠు

చేచివారిలు ద్వ వి బ (చేయి + వారిలు)

రూ-చెవారిలు చూ, సంతకము

చేతుకి సం. వి ఈ స్త్రీ చూ, రూ-చేతికి

చేతులప్పలించు ద్వ ఆ క్రి లోపణము ౯౦,

భా క్తి 106 చూ, సుస్తించు

చేతులు అం. (హస్తములు) 1 శిశిరాంగముల

లోని (చెండుచేతులు) చూ, అంగము 9,

8 కళలుండు స్థలములలోనివి (చెండు చేతులు) చూ కళలుండుస్థలములు

చేతులుచేయవు నోరుతినదు లో ఉదా - "క అడుగకయుండినడగువర, మిడు నేనిస్తూ

రణంబయి శ్వరుడైవో, బుడమింజీయవు

చేతులు, కుదువదు నోనెడు మాటకును

దప్పగునే" (కుచోపాఖ్యానము)

చేతెండు ద్వ వి హస్తవు)మాణము

చేతోభవుఁడు సం వి ఆ పుం చూ, వస్త్రి

ఘండు

చేత్రాడు చే వి 1 వీర్లుతోడు క్షేత్రిత్రాడు.

చూ, సూత్రము 1. 2 మల్లయుద్ధాయు

దము అం.భౌ ద్వి. 207 చూ, బాణము 1

(చూ. వల్లభాశ్రమము) [ణము 2

చేదండ ద్వ వి కయిదండ చూ, భూవ

చేదచ్చనము కై వి చూ, చెకానుక. కై 8,

ఆ 76 [యు వాడుక)

చేదస్తము కై వి-శాంకనము (చాదస్తమని

చేదరము పా ఇకా" చేద్రంబునందగు

ఉదా - "చాండువచ్చినక" నేను బోయెదను "

'ఏని'యును నర్థముకలది చేదరము 'వచ్చినక'

అనగా వచ్చేనేని యని యర్థము (వ్యాకర

ణము)

చెదాటము అం 1 హిందోళజభాషలు తొమ్మి

దింటిలో నొకటి చూ, హిందోళజభాషలు

(చూ, భాష 1), 2 టక్కజభాషలు

ఇరువదియొకటింటిలో నొకటి చూ, టక్క

జభాషలు (చూ, భాష 1)

చెది సం వి ఇ పుం దేశములు ఏబదిచూటిం

టిలో నొకటి చూ, దేశము (చెదిదేశము.-

చైద్యము, డాహలము)

చెదిరాజు. సం వి. ఆ పుం. శిశుపాలకుఁడు-

శిశుపాలుఁడు, చెదిరాట్టు, చైద్యుఁడు, దమ

ఘోషనుతుఁడు చూ, రాజు. 1.

చేదిరాట్లు సం వి. జో పుం చూ, చేదిరాజు చేబోడి ద్వ విణ చూ, నిర్ధనడు.
చేదిరియ వై. వి = శయనీప నివృటి చూ,
నివటి

చేదోడు. ద్వ విణ (చే + తోడు) రూ-చేయి
వోడు. 1 కార్యసహాయుడు, 2 కార్య
సహాయురాలు

చేదోడువాదోడు జా పనికీ సహాయము, చూ
టకుసహాయము "చేదోడువాదోడుగన"

చేను జే వి 1 బ చేయి పంటవేల కళా 8;
ఆ 12 చూ, భూమి 1, 2 అడవి చూ,
కపినము (వైకృతిమని కొండలు)

చేట్టు. చే వి 1 అనుగ్రహము చూ సాక
తిము 2, 2, చోటు పాండు 4 ఆ 168
చూ, పానము 1, 3 ఆశ్రయము చూ,
పొపు 2, 4 వెండ్లి చూ, వివాహము, 5
చూ, చాస్తగ్రహణము, ద్వ స క్రి 6 ఆక
లఱించు చూ, పొపుగొను 7. గ్రహించు
చూ పుచ్చుకొను, 8 చూ, వెండ్లిచూడు
చాలిశ్చ 2, ఆ 175

చేట్టుకుంచము ద్వ విణ ఎవ్వరేదికోరినచ
దానినే వెఱవేయవారు

చేపడక ద్వ వి చిన్న పడక చూ, చూడము

చేపడు వై ఆ క్రి 1 చిక్కు. పంపి వేం
4 ఆ 517 చూ, లోబడు, 2 లభించు
చూ, సిద్ధించు

చేపల్లటీ ద్వ వి ఒకాకాక పాపురాయి వేం
ఆం 98 చూ, పాపురము

చేపల్లెయి వై. వి = శయపేటి రూ-చేపల్లె
చూ, చందనము, [ణములు

చేబ. జే వి మల్లంధవిశేషము చూ, విన్నా
చేబరులు. జే. వి. చేతిఅప్పు, అల్పకాలమునకు

దీనిన అప్పు చూ, బాకి. 2.

చేబోడిన. ద్వ వి చిన్న బాడిన.

చేబోడి ద్వ విణ చూ, నిర్ధనడు.
చేను జే వి దుంపబాలిసార, ఆలుకము, అలుపు
—రూ—అలావుక: చూ, శకుటము

చేమంతి వై వి = నేవంత చూ, రూ-నేమంతి*
(ఒకానొక పూజెట్టు)

చేమంతిపువ్వు వై వి 1 బడయందును, కొప్పు
నను ధరించు ఆశుదానినూ చూ, భూషణము

2, 2 చేమంతి చేట్టుక పూచిన పూవు
చేమటియావు జే వి రూ-చేమటియావు చిత్ర

వర్ణములగోవు చూ, ధేనువు
చేమపూరాజేనములు ద్వ వి బ ఒకరకముపట్టు

చూ, ధాన్యము [రోసు 4
చేమరి జే వి ఆతంపనము, తోడంట్లు చూ

చేమరి జే వి —వై— (చేరుకుచేపాలబో*
మల్లిగమిడుమీట)
చేమోడుమీ ద్వ ఆ క్రి రూ-చేమోడుపు

చూ, మొక్క- 2
చేమోడు ద్వ ఆ క్రి —వై—

చేమోడుపు ద్వ వి రూ చేమోడుపు చూ,
మొక్క- 1
చేమోడు ద్వ వి —వై—

చేనుము సం వి ఆ న 1 పరువడము చూ.
చయనము, వా దే క్రి (1) కాంపము

చెయిము. వైవి = శయాంబక (చేయి + అము)
చేతితో ప్రయోగించెడు బాణము, తోడము
చూ, బాణము 1

చేయలఱి ద్వ. వి. విణ (చే + అలఱి) ద్వ ఆ
చూ, సమీపము. 1

చేయి. వై. వి 1. = శయ. రూ-చే-చేయి చూ,
చాస్తము, 2=శయ తొండము చూ, శుం
డము; 3 కిరణము. అచ్చి, ఆ, కాం. 48 చూ,
మయూఖము 1, 4. పక్షము, వైపు. "తావ్యవ
హారమునందు వాడు నాకు ఎదుటిచేయిగా
నున్నాడట": చూ, పార్శ్వము. 2;

5 పట్టు హరిశ్చ 2, ఆ 49 చూ, ప్రతి గ్రహము 1, 6. రెండుమూరల కొలది చూ, చెయి 8

చెయికిందగుట జా పుష్పకొండట. "అదిన్ శ్రీసతి కొప్పువైదనువువై హంసోత్తరీయం బువై, పాదాబంబులవై గహోలతటివైవైవాలిం ద్దవైనూత్తును, ర్యాదంజెందు కరంబుకింద గుట నావాస్తంబు మీఁదొటవే, ల్లాదేరా జ్యము గీజ్యమునైతతమే కాయంబనాపా యమే." (భాగవతము) [రూ-చెడోడు

చెయిదోడు ద్వ విణ (చెయి + తోడు) చూ, చేయిమీఁదగుట జా దాతలక్షణము, తప్పి వానిచేయి మీఁచు గానుండుట, ఇచ్చుట

చేయు వై స క్రి) 1=శీ కాచింసు, ఒనిచ్చు, పన్ను చూ, సమకట్టు, 2 నిర్వహించు చూ, సలుపు, 3 కలిగించు చూ, స్పృశించు

చేర దే వి రూ-చెఱి చొర ఇంచుక వంచే బడిన చెయి విజ 1, ఆ 132 చూ, ప్రస్ఫుతి. 1

చేరి ఆం ముప్పదిరెండాయుధములతో నొడిచి చూ, ముప్పదిరెండాయుధములు (చూ, బాణము 1)

చేరిక. దే వి 1 దగ్గల చూ, సమీపము 1, 2. కూడిక చూ, సంయోగము, 3 రతి చూ, సంయోగము

చేరు వై. వి 1.=సరము కళా 7, ఆ 121 చూ, భూషణము 2, 2 రూ-చెఱు త్రాడు, దారము, పగ్గము- రూ-పగ్గము, బొందు, పా 2, ఆ. 39 చూ, నూత్రము 1, 3 గొలుసు "ఉయ్యాలచేరు" చూ, శృంఖలము, 3, వై. వి 4.=సార. రూ-చెఱు-చొర. మిరియము లోనగు సంబారము చేర్చి కాచిన వింతపండు రసము చూ,

యూషము (దేశ్యమని శబ్దరత్నాకరము); దే వి 5 దగ్గల చూ, సమీపము 1; ఆ క్రి 6 ఒకగు చూ, వాల్చి. 3; 7 అంటుసిల్లు కై 7, ఆ 48 చూ, సమీ పించు, 8 లభించు చూ, సిద్ధించు, స క్రి 9 బాంసు: చూ, పోపించు.

చేరుకోల వై వి కళ రూ-చెక్కల-చెఱు కోల చూ; మునికోల. (బండిగుఱ్ఱములు, దుక్కిలెడ్లు లోనగువానిఁ గొట్టెడి కొరడా) (ద్వయమని కొందఱు)

చేరుగడ దే వి 1 దగ్గల చూ, సమీపము 1, 2 రక్షణము, దిక్కు చూ, శరణము 2, కణ 3 సమీపమైంది చూ, సమీపము 1

చేరుగొండి దే వి 1 చేరివచ్చిన పెండ్లాము చూ, భార్య. 1, విణ 2 చేరివచ్చినది చూ, సహితము, 3. చెడ్డది "ఇది చేరుగొండి ఆవు" చూ దువ్వును.

చేరుచే దే ప్రి) 1 చెరకేయు, 2 కూడఁ దెట్టు చూ, బంధించు (రూ-చేర్చు)

చేరుచెక్క వై వి 1 పాపటబొట్టు చూ, లలాటిక, 2 జీదవిల్ల చూ, భూషణము 2 (రూ-చెఱుచెక్క)

చేరుచులియ్యము దే వి మెఱుగుపోటులేని బియ్యము, చెరుకులు-రూ-చెర్రళ్లు, దంగు డులు రూ-దంగుళ్లు చూ, బియ్యము

చేరుకులు. దే. వి బ. —వై — [పము 1 చేరువు. దే వి రూ-చెర్చ దగ్గల చూ, సమీ చెరుబడి. దే వి. —వై. —

చేరుళ్లు దే. వి. బ చూ, చెరుకుబియ్యము చేరువ దే వి. 1 రూ-చెర్చ గుంపు చూ, సమూహము; 2 దండు చూ, సేన. 1, 3 రూ-చెరువు-చెరుబడి-చెరుగడ చూ, సమీపము 1, విణ. 4. సమీపమైనది చూ, సమీపము 1

చేరువకాండ. శ. వి. 1 ఒక సమాహమన కథి
పతి, 2 సేనాధిపతి చూ, వైనికుండు,
8 కావలివాడు చూ, తలారి

చేరువరాజు (సన్నిహితపురాజు) ఆం చూ,
ఈతిబాధలు.

చేర్కొల వై. వి చూ, రూ-చేర్కొల
చేర్పు శే వే చూ, రూ-చేరుచే
చేర్పుక్క. వై. వి చూ, రూ-చేరుమిక్క-
స్వా 1, ఆ 5

చేర్పు శే వి చూ, రూ-చేరుపు
చేర్కొల ద్వ వి చూ, రూ-చేరుకొల
చేర్పు శే వి చూ, రూ-చేరున 1
శే. వై వి చూ, రూ-చేరు

చేలు చూ, రూ-చేరు 1-2-3 4-5
చేలుకొల వై వి చూ, రూ-చేరుకొల
చేలుచేక్క. వై వి చూ, రూ-చేరుచేక్క-
(జీవబిల్లము—ఆం, భా ద్వి 147)

చేలుబాండు. ద్వ వి కొట్టెడు తోలుపట్టెడ
చేలుకొల. వై వి చూ, రూ-చేరుకొల
చే. సం విణ 1 తక్కువైనది చూ, హీ-
ము. 1, వై వి (1) = చేలమ్ బట్ట. చూ,
వస్త్రము

చేలని సం వి ఈ శ్రీ జూదనునందలి సారె
చూ, వ్యవహారము. 4.

చేలము సం వి. ఆ న 1 = చేల-చేల-సెల్లా-
నేల రూ-చేలి చూ, వస్త్రము 2 తోక
లోనుండు నెరులికన్ను, విణ 3 ఆధము
చూ, హీనము 1

చేలి. సం. వి ఈ శ్రీ. 1 చూ, రూ-
చేలము. 1, 2 చూ, సర్వాప్తి 4.

చేలిక. సం. వి. ఆ. శ్రీ చూ, చేలి 1.

చేలండు సం. విణ. ఆధముండు చూ,
చేలముండు.

చేలముండు.

చేలుకుండు సం విణ 1 భృత్యుండు చూ,
నేవకుండు. 2 బుద్ధభిక్షుక శిష్యుండు చూ,
బుద్ధుండు 1

చేల్లి ఆం భిన్నపక్షక భాష. పదునేడింటిలో
నొకటి చూ, భిన్నపక్షకభాషలు (చూ,
భాష 1)

చేక శే వి 1 రూ-చేక చూ, సారము 5;
2 బలిమి. పంచ వేం 4, ఆ 469 చూ,
శక్తి 3 శ్రోత్రము చూ, స్త్రోత్రము 1, విణ.
4 దృఢము ఆం, సం. మా 55 చూ,
స్థిరము, ఆం 5 విన్నాణములు ముప్పదిరెం
డింటిలో నొకటి చూ, విన్నాణములు

చేకణ్ణి. పా ద్విబీజదళపుమానునడిమిభాగము
(చేక) ఏక బీజదళపువై పట్టకైందిభాగము
చేకటికాలుకొక్క. శే వి వెండ్లి చూ,
వివాహము

చేవలతి ద్వ విణ ఆధీనము చూ, కశము 1
చేవాడి ద్వ వి చౌర్యము చూ, మ్రుచ్చిలి
చేవాడికాండ ద్వ వి దొం చూ
ముచ్చి 1

చేవాటు వై వి విణ ద్వణ చూ, సమీపము. 1
చేవిచ్చి ద్వ ఆ క్రి చూ, మొక్క 2
చేవిప్పు ద్వ వి 1 తి చూ, మొక్క 1,
2 నలివేము చూ, మొక్క 1

చేవెలంగు ద్వ వి చూ, దివిటి

చేవాయిలు ద్వ వి బ చూ, రూ-చేలివాయిలు

చేప్ప సం వి ఆ శ్రీ. 1 = చేత, వ్యాపా
రము చూ, పని 2, 2 శ్రీపురుషుల వే
డుకపనులు, 3 అవయవములక గదలింతుట,
భావమును దెలిపెడి ముఖవిలాసాది చూ,
వ్యంజకము. 1. [చూ, రతిబంధము.

చేప్పకము. సం. వి ఆ. శ్రీ. ఒక రతిబంధము.

చేష్టలుడుగు. వి. ఆ క్రి చేష్టలుడిగి యేమి
యుతోచిక ఆ ట్రైనిలుచే మా, వెలగు
పడు.

చేష్టాలము పాపక్షయములలో నొకటి.
(నూర్వ్యుగుత్తరాయనమునందును, చంద్రుడు
దక్షిణాయనమునందును బలవంతులగుదురు
కులాది పంచగ్రహంబులును, పక్కగతులైన
బలవంతులగుదురు. కులారి పంచగ్రహము
లలో గ్రహయ్యుండు జయమునుబొంది
గోళమందు త్తరముననుండి కాంతియుక్తుడైన
గ్రహము బలవంతుడగును) చూ, పక్షయ
ములు.

చేష్టించు సం. ఆ క్రి. చేష్టలుచేయు

చేష్టితము సం వి ఆ న 1 గతి చూ, పర్వ
నము. 1, 2 చేష్ట చూ. కృంశకము 1

చేసన్ను 2 వి చేతోజేయునంజు చూ,
సన్ను, 2 ఆభినయము చూ, వ్యంజకము. 1

చేసన్నాయి ద్వ వి ఊగువార్యము చూ,
వీణ

చేసి జే ఆవ్య. 1 తృతీయా విధక్త్యర్కము
(తాల్పుటంజేసి బాహుశక్తిజేసి, సంపా
యోగమునజేసి, దీనమజేసి, ధన్వత్రమాళపు
వలన జేసి, బాహుశేద ఘోషములజేసి
ము)

చేసేతన. 2 ఆవ్య. 1 (చెత్ + చెత్)
ఒకరొకరినిమీందుగా, 2 ఆప్పడే.

చై

చైత్రస్యము సం వి ఆ న 1 తెలివి చూ,
బుద్ధి, 2. ఉసులు చూ, ప్రాణము 6,
పుం 8 భగవదవతారవిశేషము

చైత్యమృపు. సం. వి. ఉ పుం చూ, రావి*.

చైత్యము. సం వి ఆ న. 1 కట్టడము, 2. యజ
శాల చూ, సదనము 1, 8 మురియిల్లు.
చూ, సదనము 1, 4. గుడి చూ, సద
నము 1, 5 శౌధాలయము, వినామఖము,
ఆయతము, చూ, సదనము 1, 6. మనస్సు
చూ, చూడము 2, 7 ఓలగము చూ,
సభ 2, 8 సాదా చూ, శృశానము, పుం
9 ఉద్యాన వనమందలి మౌను, రచ్చే
మౌను* చూ, రచ్చే, 10 చూ, చైత్య
మృపు* [చూ, పాత్ర్యము. 6.

చైత్యముఖము సం వి. ఆ పుం కనుండలపు
చైత్యవందనము. ఆం. శౌధధర్మములలోనొకటి
చూ, శౌధధర్మములు. [మృపు*
చైత్యవృక్షము సం వి ఆ. పుం చూ, చైత్య
చైత్యాలయము సం వి ఆ. పుం పాతాళ
లోకము చూ, లోకము. 1.

చైత్యుడు. సం. వి. ఆ. పుం. బుద్ధుడు చూ,
బుద్ధుడు. 1, 2. శౌధబ్రాహ్మణుడు చూ,
బుద్ధుడు 1.

చైత్యము సం వి. ఆ పుం చైత్రమాసము
చూ, మాసము 1.

చైత్రగంధ సం. వి ఆ శ్రీ 1. చింకిగుడ్డ
చూ, వస్త్రము, 2. చైత్రమియొక్క బొంతి
చూ, వస్త్రము [దుర్మపు*
చైత్రపాదము సం. వి ఆ పుం చూ, చైత్య
చైత్రము సం వి ఆ న. 1 గుడి చూ,
సదనము. 1, 2 చావు, మృత్యువు* చూ,
వణిము, 3 గోరీ చూ, సమాధి 1, పుం
4 చైత్రకము, మేఘమాసము, మధువు,
(చిత్రానక్షత్రముతో గూడియున్న పున్నమ
దీనియందుగలకు కనుక చైత్రము దీనియం
దు మన్మథుండుండును. మకరందము కూడ
నుండును.) చూ, మాసము 1, ఆం. 5. మాస

ములు పండ్రిండింటిలో నొకటి చూ, చూస
ములు, 6 చైత్రోపర్వతము వర్ష పర్వతములే
డింటిలో నొకటి. చూ, పర్వతము (చూ,
వర్ష పర్వతములు)

చైత్రోరభము సం వి. ఆ న. కుచేరసి త్రోఁట
(చిత్రోరభుడను గంధర్వనిచే నిర్మింపబడి
నది) చూ, వసము 2

చైత్రోరభుడు సం వి ఆ. పుం శశిబి దుడను
రాజు చూ, రాజ. 1 [ఘండు

చైత్రోరభుడు. సం. వి. ఆ పుం గూ, మన్మ

చైత్రోసారథి. సం వి ఇ పుం.—చై—

చైత్రోవరి సం వి ఈ. శ్రీ చైత్రో కుడ
పూర్ణిమ చూ, పున్నవ

చైత్రో సం వి ఈ శ్రీ 1 పూర్ణిమండుడు
గల రాత్రి చూ, రాత్రి, 2, చైత్రో పుడ
పూర్ణిమ చూ, చైత్రోవరి, ౩ పుం 3.
చూ, చైత్రోకిము.

చైత్రోకిము సం వి ఇ పుం చూ, చైత్రోకిము
చైత్రోడు సం వి ఆ పుం, బుద్ధభిక్షుకుడు చూ,
బుద్ధుడు 1 [చూ, పని 2

చైత్రము వై వి. =చేస్తూ రూచైది వ్యాపాము

చైది వై వి =—చై—

చైద్య సం వి ఆ శ్రీ జ్యోతిష్కాస*
చూ, వెక్కుడు

చైద్యము సం. వి ఆ పుం చూ, చేది

చైద్యుడు సం. వి ఆ. పుం చూ, చేరా.

చైదు ఆం. వి. చూ, గోలును 7 (100 లింపలు)

చో

చోక్షతరము సం విణ. =చోక్కతరము. మిగుల
స్వస్థమైనది చూ, చ్యోద్యము

చోక్షము. సం విణ 1. తీక్షణము చూ, తీం
డ్రము, 2. =చోక్కము. పరిశుద్ధము, నిర్మల

మైంది చూ, కుడము, 8. మన్వోజ్ఞము చూ,
చ్యోద్యము, 4 చూ, సమరము, 5 =సాచ్చె
ము. మిగిలినది చూ, శేషము 1

చోచి సం వి ఆ. శ్రీ. చుకోడి, నారికడపు
బాడము చూ ముక్కుంటిపండు
చోచకము. సం. వి ఆ. న. నార, పట్ట చూ,
బెండు.

చోచిము సం వి ఆ. న 1 బెంకాయ చూ,
ముక్క టిపండు, 2 తాటిపండు చూ

శీత శము, 3 అరటిపండు చూ, రంభి 2,
4 పట్ట చూ, బెండు, 5 లవంగపు పట్ట*
చూ వరాంగకిము, విణ. 6 =సాచ్చెము*
మిగిలినది (భుజించి విడిచిన యన్నములొన
గునది) చూ చోక్షము 5 [వస్త్రము

చోటి సం వి ఈ శ్రీ శాటి, చుప్పటి చూ,
చోడము సం వి. ఆ పుం 1 చోక్కా గూ,
వస్త్రము 2 ఉత్తరీ గుము చూ, వస్త్రము.
3 చోడజీకము చూ, దేశము

చోదసండు సం విణ 1 లోలువాచు చూ,
సాంధి, 2 చూ, ప్రేరేపకుడు,

చోదసము సం వి ఆ న 1 చూ, ప్రోలుడు,
2 నాన చూ, సిగ్గు, 3 ఉసికొలుపుడు.
సే)రేపించుట

చోదసచారి సం వి ఈ శ్రీ చూ, బలు
రక్కె-న*

చోదనాగుడము సం వి ఆ పుం. కిండుకము
చూ, బంతి 3

చోదని సం. వి ఈ శ్రీ పిన్నరేగటి దూల
గోండి* చూ, స్వల్పచురాలభి

చోదము సం వి ఆ న లవంగపుపట్ట* చూ,
వరాంగకిము [చూ, శిగువు

చోదసంజ్ఞకము సం వి. ఆ పుం. మునగ*
చోద్యము. సం వి ఆ. న. 1 =సాచ్చెము. ఆశ్వ
ర్యము: చూ, వింత. 1, 2. అడుగుట చూ,

ప్రశ్నము, 8 తిట్టు చూ, శాపము. 1, 4 నవరసములలో నొకటి. ఆమ్లభృతరసము కలది చూ, రసములు, విణ 5 తోలింక దగినది, 6 = సోదె ముందుకుగము తెలుపునది, సోదెము ఆశ్చర్యకరము: చూ, సోదెము చోర సం వి ఆ శ్రీ. కట్ల* చూ, శంకని (పర్వంకపాళికి.) (చూ, పద్మపు తీరగ*) (చూడయను గొంధద్రవ్యమని కొందఱు) చోరకము. సం వి. ఆ పుం. కచోరము* చూ, పద్ధింభ. [శ్రుతి నాసము 1 చోరతుండుపు. సం. వి ఉ పుం అగసి* చూ, చోరపంచాశక్తు. పా. ఈ గ్రంథమును బిల్లణుండు వాని నెను చూ, కౌవ్యనాటకములు చోరపుష్పి సం వి ఈ శ్రీ చూ, చోర*. చోరపుష్పిక సం వి. ఆ. శ్రీ — వై. — చోరము సం వి. ఆ పుం 1. చూడయనుగంధ ద్రవ్యము చూ, రాజార్థము, 2 = చూఱ దోఁపుడు, కొల్ల చూ, లూటీ 4 చోరసంజ్ఞకము. సం వి ఆ పుం ముసా* చూ, శిగువు 1 చోర సం. వి ఈ శ్రీ కట్ల* చూ, చోర 80 చోము సం విణ దొంగిలించబడినది చూ, ముచ్చిలి. చోరీ వా వి దొంగతనము చూ. ముచ్చిలి చోరుండు సం వి ఆ పుం 1 దొంగ, పగటి దొంగ (అనికొందఱు) చూ, ముచ్చిచ్చు 1, 2 వరుండు చూ, మన్మథుండు చోరులచేసిన మృతినొందు బాతకుండు వా మనమాధిపతులు మన్మథుని సానమందుండి రాహు పుత్రుల గూడికొని శనికేతువులచే జూడఁ బడునపుడు వీరి దశలలో నెవరి మహాదశయైవ నచ్చినపుడు చోరులవలన మృతినంభవించును చోరాపద్ధము సం. వి. ఆ స: చూ, లాద్దుగు*

చోలండుకము సం. వి ఆ పుం తలపాగ చూ, పాగ 2. చోలకము సం. వి. ఆ. పుం 1 చెట్టు పట్టు చూ, బెరడు, 2 దూదిబాంతచోక్కా (కవ చము అనియు) చూ, వారవారణము (చూ, సెత్తము) చోలము సం వి. ఆ పుం రూ-చోళము 1. కుప్పసము, చోక్కా, నిమ్మ చెట్టు చూ, వస్త్రము, 2 అవికి చూ, వస్త్రము, 8 ఏబది యాఱు దేశములలో నొకటి, చోళ దేశము. చూ, దేశము (చూ, చోడము 8) చోలొండుకము సం. వి ఆ. పుం. చూ, రూ-చోలండుకము చోలము సం వి ఆ పుం పిల్లటు, ఊపిరి లోనికొడిముటు చూ, వాయువు చోల్యము. సం విణ. 1. పిల్లదగినది, అం. 2 భక్త్యములైదిటిలో నొకటి చూ, భక్త్య ములు చోల్యము సం వి ఆ పుం సింధుదేశపు గుఱుము చూ, హయము చోళకి. సం వి ఆ పుం 1 నెదుల మొలకి చూ, మొక్క 1. 2 నాకింజీ* చూ, శర్కరాంకము, 8 మోచెతికణుపు చోళము సం. వి ఆ. పుం చూ, రూ-చోలము. చోళివాండ్ల తిన్నాయిరము తిల్లమువ్వాయిరము అను బ్రాహ్మణులు పా వీరిలో శుక్లయ* క్షేత్రము క్షేత్రముల కలరు చూ, బ్రాహ్మణులు (పిఱు దానివిడులలో నొక తెగ వారు)

చౌ

చౌండాదికము. సం వి ఆ పుం మృత్యుశిల మధ్యభాగము చూ, లోయ.

చాక్షుషు సం. విణ. మనోజ్ఞము చూ, హృద్యము.

చారము. సం వి ఆ పుం 1 చూ, హోం* 2 చూ, హోరము. 1 *.

చారి సం. వి ఈ స్త్రీ దొంగతనము చూ, చారిక సం వి ఆ. స్త్రీ. —వై—

చారుడు. సం. వి ఆ పుం. దొంగ చూ, ముప్పు. 1.

చార్యము. సం. వి. ఆ న =చోట' చూ, చారి చాలము సం వి. ఆ. న వడుగువరు ముందు

శేయు ఖైరము, శిట్టపెట్టి తల వెండుకలు తియుట యను పోదశకర్మములలోని యొకా నొక యాయుష్కర్మము చూ, కర్మములు (చూ, శేకఖండము, ఖైరకాలము) కాలా మృతము 22 స్లో.

చ్య

చ్యవనుడు సం వి ఆ పుం 1 రసాతిలము నను క్రిందిలోకముననుండు ముని చూ, ముని 1, 2, శాస్త్రప్రవర్తకలలో నొకడు చూ, శాస్త్రసృష్టకుడు

చ్యు

చ్యుతమగు సం ఆ క్రి. వీడు, వదలు చూ, వీడుకొను

చ్యుతము సం. విణ. బోతినది చూ, ప్రస్తుము చ్యుతసంస్కారదోషము. పా. గామ్యుపద దోషములందొకటి. ఇది వెక్కఱీతులనగు అందు సంధిదోషములు పదునాలుగు చూ, సంధిదోషములు. (చూ, గామ్యము. 6)

చ్యుతము

చ్యుతసంస్కారము అం (వ్యాకరణమాష్యము) పదదోషములు పదునేడింటిలో నొకటి.

(వ్యాకరణ దుష్టమైనపదము ఉదా—క్రీ కమలకాంత పదసేవా నర్మదండు ఇచటం గమలాశ్చబ్దము స్త్రీలింగముగావున గమలా కాంతయని యుండవలెను) చూ, పద దోషములు.

చ్యుతి సం వి ఇ. స్త్రీ 1. గణనము చూ, సోలుడు, 2 విడుపు చూ వితోకాము.

చ్యుషము సం వి ఆ పుం ముఖము చూ, వదనము. 2

చ

చీ అచ్చీలెనుంగు బాఠలోని యొకానొక యక్కరము ఎ ఒ చే జీ అం ఆను నాటిం టిలోను చే ఒకయక్కరము. ఇవి సంస్కృతమున లేవు "ఇ ఈ ఎ ఏ" లం గూడిన చే జీ లు తాలవ్యంబులు అంగు చే ఒకటి. "అ ఆ ఉ ఊ ఒ ఓ ఔ" లం గూడిన చే జీ లు దంత్యములు. అందు చే ఒకటి దంత్యతాలవ్యంబులైన చే జీ లు మిత్రము గ ఉ ఏవి, బీత మొ (చూ, జీ)

చీంక వై వి. =కతు రూ-చీంకలి-చీక్కి-లి చూ, మడిసంది

చీంకతాలి ద్వ వి చీంకను దగిలించుకొను మూట చూ, మూట

చీంకలు. అం కళ్ళందు స్థలములలో నొకటి చూ, 3 శాస్తానములు, 2 సఖ్యతసానములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, సఖ్యతసానములు, 2 చుంబనసానములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, చుంబనసానములు

చీంకలి వై వి = చూ, రూ-చీంక.

చీంగలించు. క్ష. ఆ. క్రి చలించు చూ, సలించు,

చేంగు చే వి దాటుటకుందగు ననుకరణము
విజ 1, ఆ. 188 చూ, చూచూ

చేంచేడము వై వి యా-చేంచేడము-చెంచె
డము వేల, ఆం 99 చూ, శ్లోనము.

చేంటిపాప ద్వ వి (చిన్న పాప) అడ్డవట్టు
పాప చూ, శిశువు [ద్వి 118

చేంటిపాపాడు ద్వ వి. —వై.— ఆం, భా
చేంటిపిల్ల ద్వ వి —వై.— [ద్వి 118

చేంటివాడు ద్వ వి. —వై.— ఆం భా
చేండి వై వి 1=చండి దుర్గ చూ, పాఠ్యతి 1,

విణ 2 చూ, సోమరి, 8, కూర్చుండు చూ,
వ్యాధుడు. 2, 4 తీర్చికోవముగల అడుది
చూ, శ్రీ

చేండిపోతు. ద్వ విణ చూ, చేండి. 2

చేండితనము వై వి అలసత్వము చూ,
విలంబము. 1

చేండ్ర) చే వి ఖదిరము * (దీని భేదము —
వలిచండ్ర) దానినే ఉండ్ర) యిందురు)
చూ, విట్టడిగము (దీనితో ఖదిరాద్విము
చేయుదురు, ఖదిరాద్విము కష్టాగోములను
కుదుర్చును)

చేందమామ. వై. వి =చంద్ర)ము. రూ-చేందు
రమామ-చేందరుడు-చేందు చూ, హిమాం
శువు.

చేందమామగుక్కిళ్లు ద్వ వి బ. అభరామృ
తము. శళాం 5, ఆ. 187 (ఇట్లు చేందమామ
గుటకలు. ఈ యర్థమింకను విచార్యము)

చేందమామపక్కె. ద్వ వి. ఒకరకము చేప
చూ, మత్స్యము. 1. [వెన్నెలపులుగు

చేందమామపులుగు ద్వ వి. చికోరము చూ,
చేందము. వై వి 1=చంద. నీతి కళా 1,

ఆ 8 చూ, విభము 1, 2=చందః చూ,
చందములు.

చిండా. చే వి 1. ఉపహారము చూ, లుచీము.

వా 2 వత్తిరిలులోనగు వానికిచ్చెడు ప్రతి
ఫలము.

చేంఠిఱి వై వి=చంద్రిక చూ, వెన్నెల
చేందు వై వి 1=చంద్ర)ః చూ, చేం

మామ 1, 2 నెల చూ మానము 1,
8 అందము చూ, సౌందర్యము, విణ.

4 అందమైంది చూ, సౌందర్యము,
5 యోగ్యమైంది చూ, యోగ్యము 2

చేందుకావైట్టె ద్వ వి యా-చేందుకువైట్టె
చూ, మందనము (రూ-చేందువావైట్టె)

చేందుగు. చే వి 1 —వై —, 2 ఒకానొక
చెట్టు చూ, వృక్షము. [వెట్టె.

చేందుగువైట్టె. ద్వ వి చూ, రూ-చేందుకా
చేందునయ వై వి సంద్ర)ము. సాంబ చే 17

చూ, సముద్ర)ము
చేందురకావి ద్వ వి (చేందురము + కావి)

సింధూరవర్ణము రూ-చేందురుకావి-చేంద్ర)
కావి చూ, వర్ణము 6

చేందురకోతి వై వి = చంద్ర)న్యూతి చూ,
బాణసంచు (రూ-చేందురుకోతి)

చేందురపూవు. వై. వి =చంద్ర)పుష్ప (చందు
రము + పూవు) చూ, కుసుంబపుష్ప.

చేందురమామ వై వి = చూ, రూ- చేంద
మామ 1

చేందురము వై వి. =సింధూరమ్ రూ-చేం
ద్రము-చెందిరము-చెంద్ర)ము-చెంద్ర)ముః
చూ, సింధూరము 1 (వృత్తియందు చాల్లుపర
మగుచో అంత్యవర్ణము వికల్పముగా లోఱిం
చును. "చేందురకావి.")

చేందురా ద్వ వి చంద్ర)కాంతము. రూ- బ
చేందురాలు చూ, రాయి

చేందురాలు ద్వ వి. బ. —వై.—

చేందురుకావి ద్వ, వి చూ, రూ-చేందురు కావి.

చేందురుకావిపుట్టము ద్వ వి ఆరుణవస్త్రము
చూ, వస్త్రము

చందురుకూసలు వై వి. బ 1 = చంద్రవక్ర
చూ, గోటినాటులు. 2 = చంద్రవక్ర రాగిడి
క్రిందినగ చూ, భూమణము. 2.

చందురుడు వై. వి 1 = చంద్రః చూ,
హిమాంశువు, 2 = సౌందర్య చక్కని
వాడు చూ, సౌందర్యవంతుడు. ప్రజోతి

చేందురుజోతి. వై వి = : చూ, రూ-చేందుగ
చేందురువంకలు. వై వి బ 1 = చంద్రవక్రః
చూ, గోటినాటులు, 2 = చంద్రవక్ర రాగిడి

క్రిందినగ చూ, భూమణము 2, 8 ఒక
రకమువల్లు చూ, భాస్యము. ఆం 4 బాణా
గ్రములు పదింటిలో నొకటి చూ, బాణా
గ్రములు, (ఇదె ఆర్ధచంద్రము)

చేందురు వై. వి = చంద్రోదయః. రూ-చేం
దువా చూ, విలాసము

చేందువా. వై వి = —వై —
చేందువాచేప ద్వ వి ఒకానొకచేప చూ,
మత్స్యము. 1.

చేంద్రీకావి ద్వ వి చూ, రూ-చేందురుకావి
చేంద్రము వై వి = చూ, రూ- చేందురుము

చేంద్రీవంకలు వై వి బ = చూ, రూ-
చేందురువంకలు

చేంద్రీకవస్త్రై వై వి = సింహురవర్ణమ్ 6 చూ,
వర్ణము (కొనుంధనస్త్రముని కొందలు)

చంపు జే స. క్రి 1 వధించు. చూ, సంచా
రించు, ప్రే 2. చూ-చేయు చూ, మర
జించు.

చంపుడు దే వి. హింస చూ, వధము.

చంపుడుగట్టు ద్వ. వి. వధస్థానము చూ,
సానము. 1.

చంపువాడు జే వి చూ, హింసకుడు

చేకచేక. దే వి పర్వతు పాడుతు లో-నగువాని
యందగునను కిణము వసు 6, ఆ 74 చూ,
హూహూ

చేకాపికి. వా ఆవ్య మేలుకు (చెకాపికి)

చక్క వై వి. = చంగ రూ-చక్కప చూ,
సౌందర్యము, 2 చక్కనిది చూ, హృద్యము

చక్కగ వై వి చూ, సరిగ

చక్క-గఁజూమి వై వి చూ, పారుచూమి)

చక్క-జేయు వై స క్రి (చక్క + యు)
1 దిద్దు చూ, సవరించు, 2 పాడుచేయు,
చూ, సరిపెట్టు 3 చూ, ముగించు

చక్క-జేయుతు వై వి ఆధిసాసము, చూ,
సంస్కారము

చక్క-డగుతు ద్వ వి చేచ్చుతు ఆం, భా
ద్వి 225 చూ, మరణము

చక్క-డనము వై వి (చక్క + తనము)
1 ఆందము చూ, సౌందర్యము, 2 తిన్నస.
బు-భావము చూ, హృద్యము,

చక్క-బడు వై ఆ. క్రి (చక్క + పడు)
యుక్తమగు చూ, సరిపడు 2 [రించు

చక్క-బఱచు ద్వ స క్రి దిద్దు చూ, సవ

చక్క-పెట్టు, ద్వ. స క్రి (చక్క + పెట్టు)
1 —వై —, 2 నాశనముచేయు చూ,
సరిపెట్టు.

చక్కటి. దే. వి 1. దిద్దు చూ, పరిశు,
2 ఇక్క-చూ, స్థానము, 1, 8 కార్యము-చూ,
పని. 2, వై వి 4: చూ, చేక్క-డనము. 2;

5 న్యాయము చూ, సత్యము 1, విణా.
 6 చక్కన చూ, సతి. 11 (చూ, చూచ్యము,
 చక్కట్టు. దే వి చూ, చక్కటి 4
 చక్కట్టునిద్దుట బా తగవుచేర్చుట "జీకర
 కవంజీకట్టు నిద్దుంగుచూ, మాంకారంబు"
 విజ 2, ఆ 15
 చక్కడుచు. ద్వ. సక్రి (చక్క + అడుచు)
 1 ఖండించు చూ, నెలగు, 2 చేంపు
 చూ, సంహరించు
 చక్కన వై వి = వంక 1 అందము చూ,
 సౌందర్యము, విణా 2 వీటు చూ, చక్కటి. 6.
 చక్కనయ్య వై వి (చక్కని + అయ్య)
 చూ, చున్నకుండు వసు 3, ఆ. 177
 చక్కనిని వై విణా: చూ, చక్క 2 (ఆ),
 భా త్వి 19)
 చక్కనియెదురు ద్వ వి చూ, ఎట్టయెదురు
 చక్కరతలి వై వి = చక్కవర్తి చూ రాజా 1
 చక్కాట ద్వ వి చూ, వధము
 చక్కాడు ద్వ స క్రి (చక్క + ఆడు)
 1 చేంపు చూ, సంహరించు, 2 ఖం
 డించు చూ, నెలగు
 చక్కీ జే. వి 1 ఇక్క చూ, స్థానము. 1,
 2 ఒకానొక వాద్యము మానేజే, 3 ద్వంజు
 చూ, సమీపము. 1, వై వి 4 = కచ్చుక చూ
 చక్కీయ-చూయ, వైపు చూ, పాఠ్యము 2
 చక్కీయ వై వి = చూ, రూ-చక్క 4
 చక్కీలము వై వి = శిష్యులీ చూ, భక్త్యము.
 చక్కీలి వై. వి = శిష్యు చూ, రూ-చంకిలి.
 చక్కీలిగింత ద్వ. వి (చక్కీలి + గిలిగింత)
 అన్యకరస్పర్శనముచేత గలిగెడు చీంక
 మొదలైన యంగముల సంకాచము క్రిందికె,

గిలిగింత- చూ గిలిగింత- చేక్కీలిగిలి,
 2 సంకాచము చూ, సంకాచము
 చేక్కీలిగింతలుచేపు ద్వ ఆ క్రి (చక్కీలి
 గింతలు + చేపు) అన్యకరస్పర్శనముచేత
 చీంక మొదలగు యంగముల సంకాచము
 కళా 1, ఆ 131 చూ, సంకాచించు
 చేక్కీలిగిలి. ద్వ వి చూ, రూ-చక్కీలిగింత
 చేక్కీ- జే వి పల్లకీలాని యడుగుచీట్టు.
 చూ, చేట్టుము 2
 చేక్కీ-పంచదార. చా వి గడ్డకట్టిర తెల్లపంచ
 దార గా, బెల్లము 1
 చేక్కూ వై వి 1 = చుక్కమ్ ఖండము చూ,
 కకలము 4, 2 = చుక్కమ్. ఆబు చూ,
 మక్కము [నెలగు
 చేక్కూచేయు. వై స క్రి) ఖండించు చూ,
 చేక్కూ-పగడ వై వి. సప్తసంఖ్య చూ,
 సప్తకము.
 చేక్కూర వై వి = శక్కూరా చూ బెల్లము 1.
 చేక్కూరితిండి ద్వ వి చిలక చూ, మము
 చేక్కూరితిండిపులుగు. ద్వ. వి. —వై—
 చే, ఆం 99.
 చేక్కూగలుగడ. ద్వ వి చూ, భక్త్యము
 చేక్కూరవిలుకాడు. ద్వ వి చూ, చున్నకుండు
 చేక్కూ)లతి)పుడు చా. వి చూ, బాలకీ)డ
 చేక్కూ జే వి. రూ-చగడు-చగుడు-చరడు-చవుడు-
 చీవటినేల-చీవుటినేల-చాట-చాడు చూ,
 భూమి. 1
 చేక్కూ. జే వి —వై.—
 చేగుడు జే వి. —వై.—
 చేచ్చుకము. వై. విణా = సరుచుచుక్క. (చేపు

కము + చేవుకము) సరియైన చాకము రూ-
చేచ్చాకము.

చచ్చినవానికన్నులు చేరెడు బా ఆయిన
వానిగుండ్లి అలాచింపడగుదు.

చచ్చినవానిపెండ్లికి వచ్చినంతయే కట్టుము
చాలును. లా ఉదా — "తనగుట్టుబయలఁ

బెట్టి చచ్చినవానిపెండ్లికి వచ్చినంతయే
కట్టుము చాలున్నటుల వచ్చినంత రాబట్టు
కొనుచు." (ధర్మజరాజమూయము)

చచ్చు నే అ. క్రి మా, మరణించు

చచ్చుట అం. (మరణించుట) దశావస్థలలో
నాకటి చూ, అవస్థలు-దశావస్థలు

చచ్చుడి. కే వి. చందాలజాతి భేదము చూ,
మాదిగ.

చచ్చుడు నే విణ. చచ్చినది "చచ్చుడుబాకె"

చచ్చాకము, వై విణ. = చూ, రూ-చచ్చాకము

చటాలు. నే. వి. వేయియుటయందగు ధ్వన్యన
కణము చూ, హూహూ.

చటిల్లు. కే వి. — వై — [చట్టము]

చటుకున. కే. ద్రి. క్రి విణ: చూ, రూ-

చటుక్కున నే ద్రి క్రి విణ రూ-వై-

చటులనడు. ద్వ. అ. క్రి. (చటులు + పడు)
చూ, భంగపడు.

చట్ట కే వి 1. కొంచెము వడ్లుపోసిన చిన్న

గోనె చూ, సంవి, 2. తొడవ తెలుపలి

భాగము చప్ప, వై. వి 3 = శాటక: చా

క్కాయ: చూ, వత్తము, 4 కవచము

చూ, వత్తము. (చూ, వారవారణము),

5 గచ్చు. పా. 2. అ. 38: చూ, పూత

చే. వి. 6. త్తవక్కు. చూ, బెరడు,

7 బాగానుచట్ట. తద్వి — బాగానుచట్టలో

సగము — (కే ప) — అరచట్ట

చట్టము నే ద్ర క్రి విణ శిశ్రుముగ

నేము. 8 [మాంజాలము.

చట్టపుమెకము ద్వ. వి పునుగుపిల్లి చూ,

చట్టము వై వి = స్వస్థము-శాస్త్రము. న్యాయ

శాస్త్రము చూ, అట్ట 1, 2 మంచములో

నగువానిపట్టెల పేరికి చక్కెర- రూ- చక్కెర,

3. పిండిచంటలు యెత్తితెడి విల్లులంగల

యినపూరికె, బిత్తెడ చూ, దర్వి 1-

(చూ, పాత్రము 6), 4 చూ, చట్టము,

నే వి 5 పిల్లి డ్ల చూ, పునుగుచట్టము

చట్టముచీరు. ద్వ స. క్రి చంపు చూ, సంహా

80ంచు. [సరివెట్టు

చట్టమునాపు ద్వ స క్రి నాశనము చేయు చూ,

చట్టి కే వి చూ, అటిక

చట్టిపిరఁగిగుండు ద్వ వి బొటుగుండు చూ,

పింగిగుండు

చట్టు. కే వి 1 కొండ చూ, పర్వతము,

2 బల చూ, రాయి, 3 విశాలమైన తాయి,

రూ-చెట్రాయి చూ, రాయి, 4 తొట్టెమగ్గు

శిల చూ, రాయి, వై వి. 5 = ఛాత్రి:

చూ, శిష్యుఁడు పొండు, 5, అ 187.

చట్టిన నే ద్రి క్రి. విణ. రూ-చటుకున చూ,

డబ్బాటు [చూ, తెక్క 1.

చట్టప కే వి పక్షము పొండు 5, అ 246

చట్టపురుగు ద్వ వి. పాము సాంబ. తిర్య 10

చూ, సర్పము.

చేట్టువ. నే. వి కట్టతెడ్డు, లావోచులతోఁజేసిన

గరింకె. (అని కొండలు) రూ-చట్టమును:

(చూ, దర్వి 1) చూ, పాత్రము. 8.

చట్టపము. దే.వి చూరూ-చట్టప
చట్టము వా. వి. చూ. చట్టము: చూ,
చాకట్టులు 8.

చట్టాయి.దే.వి.(చట్ట + తాయి) చూ,చట్టు 8
చడావు. వా వి అదనము (చెడావు అనియు)

చడికి దే.వి. మల్లబంధవిశేషము చూ, మల్ల
శాస్త్రము (రూ-చలికి)

చతికిలపడు దే ఆ క్రి పిఱ్ఱలు నేలనాను రూ-
చతికిలు-చదికిలపడు- చతుకుపడు- చదికిలు.
(ఆం, భా. త్ప. 98)

చతికిలు దే ఆ క్రి —వై—

చతుకుపడు దే ఆ క్రి —వై—

చత్త దే వి రూ-చత్తరి, బెత్త (తర్జునియొద్దలైక
నాలుగు ప్రేళ్ల అడ్డుకొలత చూ, బెత్తిలి

చత్తరి దే వి —వై—ఆం, పదా నం. 85

చదను దే వి రూ. చదును 1 సమప్రదేశము
చూ, భూమి 1, విణ. 2 మట్టము చూ,
సపాటము

చదర వై వి 1 చిన్నచాకపుజాంప, రూ-

చదిరిక చూ, చాచ, 2 చిన్నచిస్తరాకు
చూ, చిస్తరి.

చదరంగపుపలక. ద్వ వి అట్టపదము చూ,
శారిఫలము [మనుఆట.

చదరంగము. వై వి = చతురంగి మ్ చదరంగ

చదరము. వై. వి 1 = చతురస్రము సమమైం
నాలుగు మూలలగలది, సమము- రూ-
చాకము చూ, వైశాల్యము 1-2, విణ. 2
సమాచమైంది చూ, మువను 2. 8 కొఱు
తలేంది. [చిగువుపట్టెలు.

చదరములు. వై వి. బ. ఇంటినుచులమొంది

చదరు దే. వి 1 కొలువుకూటము చూ, సభ.

2, 2. ఆక్రష్ట చూ,చందె పేలము. [చాయము.
చదలకేటి. దే. వి. ఇంద్రుని గుఱ్ఱము చూ,
చదలము దే వి 1 దంకు విడిసినచోటు చూ,
స్కంధావారము.1, 2. వైశ్యము. వై. 8, ఆ
81 చూ, సేవ 1. [చూస్తే

చదల యేనుగు ద్వ.వి. ఇంద్రునియేనుగుచూ,

చదలు దే వి చూ, వ్యోమము 1, [వేలుపు

చదలుకొప్పు దే వి. దినాకనుండు చూ,

చదలుకంపుతాయి. దే.వి. నూర్యకాంతకల చూ,
రాయి. [దేసుపు

చదలుండొడుకు దే వి కామధేనువు చూ,

చదలు మానికము ద్వ వి. ద్యుమణి చూ,
నూర్యండు. [నది.

చదలేలు. దే. వి. (చదలు + ఏలు) గంగ చూ,

చదికిలపడు. దే ఆ క్రి చూ, రూ-చతికిలపడు.

చదికిలు దే. ఆ క్రి.—వై.—

చదియ దే వి. నలగుడు: చూ, సిడనము.

చదియ దే ఆ క్రి నలగు చూ, సదమదమగు.

చదిరిక. వై. వి చూ, చదర 1.

చదివింపి దే ప్రే 1 చదువకేయు చూ,
చల్లింపి 2, 2 వివాహోదయంకు కట్టు
మునుచదివింపి.

చిగుకము వై. వి = చతుష్కంప నాలుగు
మార్గములు కలయుదారి చూ, మార్గము 1

చిగుకు దే వి అడుగు చూ, బురద.

చిదును చూ, రూ-చదను. 1-2.

చదువు దే స క్రి. 1 అడుమే చూ,
మొత్తు 2, ప్రే. 2. చదియకేయు,

రి చంపు: చూ, సంహరించు 4 చావజేయు
 చూ, మరణించు.
 చనుము కే స క్రి. 1 చంపు చూ, సంహ
 రించు, 2 పిడికిటితో పొడుచు చూ,
 గ్రుడ్డు. 2.
 చదుర. వై. విణ. = చతురా. రూ-చదురాల.
 సమధురాలు. కళా. 1, ఆ 81 చూ, స్త్రీ
 చదురడుచు. ద్వ. అ. క్రి (చదురు + అడుచు)
 పరిహాసమాడు చూ, విసాళించు
 చదురపడుచు. ద్వ. అ. క్రి — వై — [చదుర
 చదురాలు ద్వ. విణ (చదురు + అలు) చూ,
 చదురు వై వి 1 = చతురమ్, చతుర్కోక్తి
 చూ, శబ్దము 2. 2 = చదురన్ కొలువుమాటుము
 చూ, సభ 2, 3 వివాహోదలలో జరిగించు
 ఆటకచ్చెరి చూ, సభ 2, 4. నేర్చు చూ.
 సామర్థ్యము 1
 చదురుడు. వై. విణ = చతురః చూ, సమధుర
 చదువరి కే. విణ. (చదువు + అరి) చదువులయ్య
 చూ, విద్యావంతుడు, 2. చూ, పారట్రుడు
 చదువరులు కే విణ బ క్రిక్కలు — 2 వై —
 చదువు కే వి 1 విద్వియ చూ, విద్య, 2 బి
 హ్యాయజ్ఞము చూ, యజ్ఞము, 3 పావుతు
 చూ, పరసము, బ 4 చూ, వేదము, స క్రి
 5 అధికరించు చూ, చరించు
 చదువు చెప్పినవాడు అం. (ఉపాధ్యాయుం
 డు, గురువు) గయాపిండ దానార్థులలో నొ
 కడు చూ, గయాపిండ దానార్థులు
 చదువుతు అం అవధానము తెనిమిదింటిలో నొక
 టి: చూ, అవధానములు
 చదువుతుకు గుఱుతులు. పా చూ, గుఱుతులు.
 చదువుతుకు వేసిన నున్న పుతియుబోయె లో.

ఉదా — “ఇన్నాళ్లు నేవోయుచు, నున్నది
 యుంబోయె నేడయో కాగిలియిచ్చున్నం
 తఱ జడునఁత్రెట్టగ, నున్న పతియుబోయె
 ననుటహో నిజయ్యోక్ ” (విజయవిలాసము)
 చదువులపడఁడి కే. వి. వాణి చూ, సరస్వతి
 చదువులపులుగు కే వి. చిలుక చూ, శుకము
 చదువులబడి కే వి చూ, పారశాల [వ్యా. 1.
 చదువులమాడుకడు కే. వి నలువ చూ, బి
 చదువులయ్య ద్వ. వి (చదువులు + అయ్య)
 1 ఉపాధ్యాయుడు చూ, పంతులు 1,
 2 పండితుఁడ: చూ, విద్యాంసుడు
 చదువులవెఱది కే వి చూ, గదువులపడఁడి
 చదువులవేలువు. కే వి చూ, చదువులముడు
 కఁడు
 చదివె వి రూ- చిది-చిది పువ్వుపి తాన్ని
 ము చూ, సాదము (1) (చూ. పా)తిగోళ్ళ
 జనుము) [తుడు
 చినవరి కే విణ (చివు + అరి) చూ, స్నేహి
 చినవు. కే వి రూ-చివు 1 వేయి పా
 1, ఆ 9 చూ, స్నేహము 1, 2 కోరిక
 వై 3 ఆ 117 చూ, వాంఛ, 3 చెల్లుబడి
 వై 1, ఆ 72 చూ, రహము [వుగది
 చినవురాలు కే విణ (చినవు + అలు) చి
 చనిపోయినవాడు కే వి పియగు చూ,
 శవము 2
 చను వై వి 1 = స్తన (స్త్రీపుంపుల)
 స్తనము రూ-చన్ను చూ, స్తనము. 2 =
 స్తన. మొగిరియూడ, రూ-చన్ను చూ,
 స్తనము, 3. = స్తన తాటియూడ, రూ-
 చన్ను చూ, స్తనము, అ క్రి. 4. ఒప్పు

చూ, సమ్మతించు, 5. పోవు చూ, వెళ్లు.
 3, 6 చావు చూ, మరణించు, 7 కెల్లు
 చూ, సను 5, 8. తగు చూ, సరిపడు 2,
 9 కడచు చూ, సను 8; స. కి 10
 పొందు చూ, పొప్పించు
 చనుఁగప్పు ద్వ వి రూ చనుఁగప్పు, అవిక
 చాకిచ్చి 5, ఆ 71 చూ, వస్త్రము
 చనుఁగొనెలు. ద్వ వి. బ. చూచుకములు చూ,
 ప్రసము
 చనుఁబాల వై వి. (చను + పాల) ఒకటివ
 ధి చూ, పృతుము. [చనుఁగప్పు
 చనుకట్టు ద్వ వి రూ- చనుకట్టు చూ
 చనుట ద్వ వి యాత్రీ చూ, ప్రియాణము
 చనువెంచు. వే ఆ కి (చను + తెంచు)
 1 పోవు చూ, వెళ్లు 3, 2 అగతిమగు
 చూ, వచ్చు 2
 చనువేరుట ద్వ. వి చూ, చనుట
 చనువోయి. ద్వ. వి. కుచయ్యగళము చూ, ప్రస
 ము (రూ-చనువోయి-చోయి)
 చనువే వే వి తగునా రూ-చనువే-చోవే-
 చువే
 చనువే వే వి —వై—
 చనుప. వే వి 1 దాకి చూ, మార్గము 1,
 2 బిఠారు చూ, లంబాడితండ (బాట
 సారుల గుంపు అందురు) [చనుఁగ
 చనుపకము వై వి = చింపకః * చూ,
 చనుపణ ద్వ వి (చను + పణక) 1 తోమ్ము
 చూ, వతుము, 2 చను మొనరుట్టుగల నెల్లని
 పోటు (ఇది ఆవల లోనగు కట్టమువంటిది)
 చూ, ప్రసము.

చనుమణువు. ద్వ వి చూ, చనుఁగప్పు.
 చనుముక్క- ద్వ. వి చూచుకము రూ-చను
 మొన-చనుమొము కళా. 7, ఆ 165.చూ,
 ప్రసము (బ చనుముక్కలు)
 చనుమొన ద్వ వి -వై- (బ. చను మొనలు)
 చనుమొము. వై వి = ప్రసముఖ. —వై—
 చనులు ఆం నఖతుతస్థానములు తొమ్మిదిం
 టిళా* నొకటి చూ, నఖతుతస్థానములు
 చనువారుడు వే విణ చెల్లుబడికలవారుడు చూ,
 సుమరుడు
 చనువు వే వి చూ, చనువు. 1
 చనుకట్టు. ద్వ వి చూ, రూ-చనుకట్టు
 చనుకట్టు వే వి బ (చల్ల + నీళ్లు) కిలోదకము
 చూ, నలిలము.
 చను. వై వి చూ, రూ-చను 1.2-3, ఆం 4
 కళాస్థానములు పదునాటింటిళా* నొకటి
 చూ, కళాస్థానములు
 చనుఁగప్పు ద్వ వి చూ, రూ-చనుఁగప్పు
 చనువోయి. ద్వ. వి చూ, రూ-చనువోయి
 పంచ వేం 248
 చువై. వే వి (చనుసు + ఎ) చూ, చువై
 చువై. వే వి —వై—
 చువోయి. ద్వ వి చూ, రూ-చనువోయి
 చుపారము వే వి చూ, క్రరాళము. 2
 చువ్వు వే వి చూ, రూ-చువ్వుడు
 చువ్వు వే వి 1 భుజము చూ, స్కంధము 1,
 2 ముద్దగు, ఆచ్చి చూ, ముద్దగు, 3 చూ,
 చుట్ట 2, విణ 4 చువ్వునుము. "వీచూట
 చువ్వుగానున్నది" చువ్వున, చువ్వుడి, చువ్వు
 చువ్వుదనము. వే వి, విణ. . చూ, చువ్వుడి. 2.

చప్పట. కై విచప్పట 1. చపేటము: చూ,
 చఱపు. 1, 2. చక్కగా చీచిన క్రేళ్ల
 తోగూడిన యఱచేయి చూ, హస్తము
 చప్పటముక్క. ద్వ. వి చూ, నతనాసిక.
 చప్పటముక్కవాడు. ద్వ. వి చూ, నడ్డి
 ముక్కవాడు.
 చప్పటింఱు. కై. స. క్రి చూ, పటితలింఱు
 చప్పట్టు. కే. వి. బ సంతోషాదులఱం దఱచే
 తులన తిట్టుట, కేకిసలు చూ, (వా)తప్పట్టు.
 చప్పన కే వి 1. చూ, చప్పడనము, విణ
 2 చూ, చప్ప 4.
 చప్పరఱంఱము ద్వ. వి. (చప్పరము + ఱంఱ
 ఱము) చప్పరఱోళ్లఱంఱము చూ,ఱంఱము
 చప్పరము కే వి రూ-చప్పము 1 చూ,
 రూ- చపారము, 2 గుడారము చూ, నద
 నము 1, 3 మీఱద పందిరివలె నేర్పఱచిన
 నలువదంపుఱూని, 4 చాకముఱిర్పి వేసిన
 పందిరి (వృత్తియఱంఱు చాల్లు పరమగుఱో ఆం
 త్యవర్తము వికల్పముగా లోపింఱున చప్పర
 ఱంఱము మొ) చూ, నదనము 1
 చప్పరింఱు కే స క్రి వాలికవై నిడుకొని
 చవిచూచు చూ, రుచిఱగొన [రిము.
 చప్పరింఱుమెకము ద్వ. వి. పంది చూ, నూక
 చప్పరిత. కే. వి 1 —కై—, 2. దఱుడల
 తాటింఱు.
 చప్పలింఱు కే స క్రి చూ, రూ-చప్పరింఱు
 చప్పి కే వి 1. దురదతోగూడి పొత్తుల
 ఱోగము. “ఒడలంఱయఱు చప్పి బయలుదేరి

నది.” చూ, సప్పి, విణ 2 లోపలికి ఆణఱ
 గినది ” “చప్పిడవడలు” చూ, రూ-చప్పిడి. 2
 చప్పిడి. కే విణ 1. చూ, చప్ప 4, 2: చూ,
 చప్పి. 2, 3. చప్పనిసి (కై ప) ఉప్పిడి,
 చప్పడనము, చప్పన, (సం ప).-అలవణము.
 చప్పడింఱు కే ఆ. క్రి. చప్పడువేయు చూ,
 కల్లింఱు
 చప్పడు. కే వి రూ-చప్ప 1. ఆచేతనస్తువులు
 ఒకటితోనొకటి తాఱుటచే కలుగు ద్వని
 చూ, స్వరము. 2, 2 కల్లము మా, స్వరము. 2
 చప్పన. వా ఆవ్య చిటుక్కన (గోదావరి
 ఱంఱుడలమున వాడుక)
 చప్పము కే వి చూ, రూ-చప్పరము
 చఱుకు కే వి కొరడా చూ, మునికోల.
 చఱుకునేయు కే స క్రి. (చఱుకు + చేయు).
 చఱుకుతోకొట్టు కై 6, ఆ 53.
 చఱుక్కు. వా ఆవ్య తమఱా
 చఱుకు. కే. స క్రి 1 ఆఱచేతకొట్టు చూ,
 పటితలింఱా, 2. చంపు చూ, సఱఱరింఱు
 చఱుకు కే వి. 1 నేఱఱము, నూనె నెయ్యి
 లోనగునది, మెఱుగు కై. 4, ఆ 110
 చూ, కైలము, స క్రి 2 రాఱు చూ
 రుద్దు 1, 3 లేపఱుచేయు చూ, పూఱు
 చఱుకునత్తి ద్వ. వి. ఆస్వాసఱము చూ, వత్తి
 చియ్యన. కే దృ క్రి విణ చూ, వేగము. 3
 చరవిర కే. వి ఘ్రస్యనకరణము చూ,
 హూహూ.
 [చూ, విలాసము 1]
 చరలాట. కే. వి. రూ-చరలాటము. క్రిడ.
 చరలాటము. కే. వి. —కై—

చరలాటమాడు **జే ఆ క్రి** (చరలాటము + ఆడు) చూ, రూ-చరలాడు

చరలాడు **జే ఆ క్రి** రూ-చరలాటమాడు-చరలాటమాడు-చరలాడు, చీటూడు, ఆటూడు, ఆహ (సం ప) -క్రి)డించు.

చరిసండ ద్వ వి సారెవారి గంజికుండ చూ, భాండము 3

చరుకి **జే వి చూ**, పకుకోగము.

చరుగుడు **జే. వి ఈడిక చూ**, రూ-సరవడి చరుము. **జే స క్రి** 1 రామీ చూ, రుద్దు 1, 2 వాద్యమును చీటమీ

చర్లాట **జే వి చూ**, రూ-చరలాట

చర్లాటమాడు **జే. ఆ క్రి** చూ, రూ-చరలాడు పాండు 3, ఆ 63

చర్లాటము **జే వి చూ**, రూ-చరలాట

చర్లాడు **జే ఆ క్రి** చూ, రూ-చరలాడు

చీటమీ **జే స క్రి** 1. ఆటచీటికొట్టు చూ, పటినిలింపి, 2 అటచీటిట్టు చూ, శోకోట్టు, 3 కొట్టు, ఆడుమీ చూ, మొత్తు 2, 4. ఆకరిమింపి చూ, మొగిరింపి, 5 తుడుమీ, తడిపోవనాత్తు చూ, ప్రాము 4

చీటపు **జే వి 1** ఆప్పళము రూ-ఆప్పళింతు చీప్పట (సం. ప) -ఆస్సాలనము-రూ-ఆస్సాలము, ఆస్సోటనము-రూ-ఆస్సోటము. 2 అడ్డపాటు కళా 7, ఆ. 59 చూ, వ్యవధానము 3

చీటపుచిడక. **జే వి** (చీటపు + చిడక) గోడను తట్టుచిడక చూ, పిడక.

చటి. **జే. వి** రూ-చటియ సం-చరించుటకు ఆకళ్యమైన పర్వతశిఖరము క్రిందిచోటు చూ, పర్వతము.

చటియ. **జే. వి చూ**, చటి చలచేలన **జే వి. ద్రి**వరూపము చూ, సలిలము.

చలది **జే వి=స్థి**. ఓకర చూ, వాంతి చలపకారము. **జే. వి. చలము** చూ, మాతృశ్యము.

[చూ, మాతృశ్యశీలుండు]

చలపకారి **జే విణ**. (చలపకారము + ఇ)

చలపట్టు **జే ఆ క్రి** (చలము + పట్టు)మాతృశ్యముగూనరూ-చలపాడుచే-చలముకొను-చలపోరు చూ, మచ్చేరించు కళా 3, ఆ 244 (కోపమర్కమని కొండలు)

చలపాది **జే విణ** చూ, చలపకారి

చలపాడుచే **జే. ఆ క్రి** చూ, రూ-చలపట్టు.

చలపోరు **జే. ఆ క్రి** (చలము + పోరు) -చై-

చలనకి **జే విణ** (చలము + అరి) చూ

చలపకారి, వసు 3, ఆ 112

చలము **జే వి చూ**, చలపకారము. (వృత్తి యందు నాల్గుపనుగుచో అంతవ్యర్ణము లాపించును చలపట్టు మొ)

చలముకొను **జే ఆ క్రి** చూ, చలపట్టు

చలన **జే వి చూ**, శైత్యము [వాడు.

చలనాది **జే వి** చూ-చుసమాచారము చెప్పు చిలాడము. **చై వి=చలనం** రూ-చలైడము-చిలాడము, లాంగు చూ, వస్త్రము.

చీలి **జే. వి. రూ-చీలిమిరి-చీలిర్తి**. 1 శీతము చూ, శైత్యము, 2. శీతబాధ.

చీలికాంపు. **జే. వి. కప్ప** చూ, మండుకము. 1

చీలికారు. ద్వ వి శిశిరముతువు, (మాఘ, షాల్వా నమాసములు) చూ, మాస ద్వయము.

చీలికి. **జే వి చూ**, రూ-చీడికి.

చీలిగరువు. ద్వ వి. మీండయిసుకగల తాతి పాటుచేల. చూ, భూమి. 1

చలిగాలి. ద్వ.వి. శీతవాయువు చూ వాయువు.

చలిగొండ ద్వ వి (చేలి + కొండ) హిమ
వత్సర్యతము (ఇట్లు చేలిగట్టు-చేలిమల) చూ,
పర్వతము [పిపీలిక.

చేలిచీమ కే వి. ఒకరకము స్థలచీమ చూ,
చలితటి కే వి చూ, చేలికారు

చలిగాయ ద్వ వి చూ, నూర్యుడు

చలిది కే. వి (చేలి + ఆది) చూ, నూ-చర్చి.

చలిదమాట ద్వ వి చిట్టాముదాలనూసె,
చిట్టాముదము చూ, తెలము.

చలివట్టు కే వి గాలి చూ, వాయువు

చలివెల కే వి. 1 మాఘమాసము, జేన్నెంపు
రిక్క-వెల చూ, మాసము 1, 2 ఫాల్గుణ
మాసము. పౌర్ణమిరిక్క-వెల కళా 7,
ఆ 181 చూ, మాసము 1

చలిపందిరి. కే వి రూ-చేలిపందిరి-చేలిమిపందిరి
చేలిపందిల-చేలిపందిల దాహమున నీర్లు
పోసెడు పందిలి చూ, సదనము 1

చలిపందిరి కే వి —పై—

చలిపని కే వి శైత్యోపచారము. చిలు
వలు-రూ-చిల్వలు

చలిపిడుగు ద్వ వి కొన్ని దేశములంగు కాల
విశేషమున ఆకాశమునగుండి పడెడు చెడ
గఱపు మంచుండ చూ, హిమము (చూ,
పడుగు

చలిమిడి కే వి 1 ఒకరకముకూగా, 2 చెల్లము
కలిపిన పిండి రూ-చేలిమిడి: యా, సాదము(1)

చలిమిపందిరి. కే వి చూ, రూ-చేలిపందిరి

చలిమిలి. కే వి చూ, చేలి 1.

చలియిక్క. కే. వి చూ, చేలివట్టు

చలియసుక. కే వి. (చేలి + ఇసుక) కర్మా
గము. వగు. 2, ఆ. 20. చూ, సిగము.

చలిపాపు కే స క్రి. (చేలి + పాపు) చూ,
బుజ్జించు

చేలివాలు ద్వ వి (చేలి + వాలు) చిచ్చుము
చూ, లక్షణము 1

చలివిందల. కే వి చూ, రూ-చలిపందిరి

చలివిడి కే వి చూ, రూ-చలివిడి 2

చలివెలంగు కే వి. శిశకరుడు, చంగురింగు
చూ, హిమాంశువు

చలివెల్లు కే వి —పై—

చలివ కే. వి 1. చూపతాయి కళా 1,
ఆ 109 చూ, పట్టు 3, 2 శిల చూ, రాము
చలివు. కే శ్రీ 1 చేయు చూ, రూ-సలుపు,
2 కడపు చూ, రూ-సలుపు

చలివ కే వి రూ-చిల్వ 1 జీలుబు, రూ-
చిలువడి-చిలువ-చిల్వ-చలి-చిలిమిరి-చిల్వరి.
చిల్ల-చిల్లవ-చిల్లదనము. స్వా 1, ఆ. 72
యా, శైత్యము, 2 బాహ్యమువలని శైత్యము
రూ-చిలువడి, 3 కె-వస్త్రము సా 2,
ఆ 192 చూ, వస్త్రము, 4 బ శైత్యోప
చారము చూ, చేలిపని.

చిలువగట్టు ద్వ వి చూ, చిలిగొండ

చిలువగుట్టము ద్వ వి గాడిద చూ, రాసభము

చిలువ చెయ్యి కే స. క్రి పత్తటిసిల్లలో నడి
కించుయిదుకు చూ, పులుము 4

చిలువచోలి ద్వ వి చూ, చిలివెలంగు

చిలువడి. కే. వి (చిలువ + వడి) చూ

చిలువ 1-2 (స్వాగమున వడి)

చిలువబట్ట. కే. వి చూ, చిలువ. 3.

చిలువమిరియము ద్వ. వి తో-కమిరియము
చూ, మిరియము

చలువతాయి. దే వి చూ, చందురా.
 చలువతేండు. దే వి చూ, పలివెలుగు.
 చలువలమల ద్వ వి చూ, చలిగొండ
 చలువలతేండు దే వి చూ, చూ-చలువతేండు.
 చలోచలో వా. వి. బండియెడ్లను తోలుట
 యందగు భ్యస్యనుకరణము చూ, చూచూ.
 (చెలోచెలో అనియు)
 చల్లి. దే వి చూ, రూ-చల్లి-చలిది. [ఆ 88
 చల్లిరి. దే వి చూ, రూ-చలిమిరి లక్ష్మి 8,
 చల్లి దే వి 1 చూ, మజ్జిగ, విణ 2 జేలులు
 చూ, రూ-చలువ. 1.
 చల్లకడి దే వి మెంతిమజ్జిగ చూ, మజ్జిగ
 చల్లకము దే వి. చల్లట చూ, ప్రోక్షణము 1
 చల్లపండ ద్వ వి 1 మజ్జిగకుండ చూ,
 భాండము 8, వా 2 అమృతవారి చల్ల
 ఘటము చూ, భాండము. 8
 చల్లగడ్డ ద్వ వి చూ, శతమాలి *
 చల్లగాలి దే వి చల్లినిగాలి చూ, వాయువు
 చల్లగురులు ద్వ వి ఒకరకముభక్త్యము చూ,
 భక్త్యము
 చల్లగురులు. దే. వి. ౧. చల్లత్రిప్పత్రాళ్లు (ఆక
 త్రాళ్లు) చూ, నూత్రిము 1 [నూర్పండు
 చల్ల చప్పుడు దే. విణ. జడుండు చూ,
 చల్లజెంతు. దే విణ చూ, వెణపరి
 చల్లడము వై వి.=చలనమ్ చూ, రూ-చలాడము
 చల్లత్రాళ్లు దే. వి. బ చూ, చల్లగురులు
 చల్లన. దే. వి. 1. తేమము. చూ, శుభము. 1,
 విణ 2 శితము. "చల్లనిగాలి" చూ,
 శత్రుము.

చల్లనగు. దే ఆ క్రి ఇవతలిం చూ,
 చైత్త్యం
 చల్లనిచెలిదిబ్బ ద్వ వి చూ, చల్లిగొండ
 చల్లపందిలి. దే వి చూ, రూ-చలిపందిరి.
 చల్లపడు. ద్వ ఆ క్రి చూ, చల్లనగు
 చల్లపిట్ట ద్వ. వి. ఒకరకముపిట్ట చూ, పక్షి.
 చల్లరాడు దే వి తరిగంబము చూ, దండ
 విస్కంభము. [వడియము]
 చల్లవడియము ద్వ వి. మజ్జిగ వడియము చూ,
 చల్లనేయు ద్వ. స క్రి (చల్ల + చేయు)
 చల్లలుచు, వా 2 క్రచ్చు చూ, మధించు
 చల్లాడము వై వి = చూ, రూ-చల్లడము.
 చల్లాణము. దే వి చూ, రూ-చిల్లాడము.
 చల్లారు దే ఆ. క్రి (చల్ల + అరు) ఉపశబ్దము
 చూ, మృగ్గు. 4.
 చల్లు దే. వి 1. చల్లుట చూ, చల్లకము.
 స క్రి 2 (నీళ్లు) చల్లు, (విత్తనములు)చల్లు
 చూ, ప్రోక్షించు
 చల్లుట. దే. వి చూ, చల్లకము [సము 1.
 చల్లుపోరాట దే వి జలక్రిడ చూ, విలా
 చల్లుపోరు దే వి. కొలఁతులయందుదిగి యొకరి
 మీఁదనొకరు నీళ్లుచల్లుకొనెడి యాట చూ,
 విలాసము 1 (చల్లుపోరాట)
 చల్లులాడు దే ఆ క్రి. (చల్లులు + అడు)
 కొలఁతులయందుదిగి యొకరిమీఁద నొకరు
 నీళ్లుచల్లుకొనియాడు.
 చల్లు దే వి చూ, రూ-చిలువ.
 చీవకము వై. వి = చతుష్కము చూ,
 రూ-చీవిక [భూమి 1
 చీవటినేల. దే వి రూ-చీవుటినేల చూ,
 చీవడు. దే. వి. రూ-చాడు —వై—

చేవలము. **చే వి** పుష్కలం సరిమిదదభాము
 చేవి **చే వి** అచ్చతము, వేలుపుబోసము
 చూ, సాదము (1), 2. రసము చూ, రూ-
 చేవురు, 3. ఆస్వాదనము చూ, రువి. 1,
 4 ఘోటీగర్భము చూ, హయము,
 5 మాక్తికాదిభారము ఆం, భా ద్వి 276
 చూ, రత్నము 1

చేవిక **వై వి** = చతుష్కము రూ-చీవము-
 చేవికము-చేవిక-చేవిక, మైల్లా చూ, సద
 నము 1 (మండపపునిము)

చేవికము **వై వి** = **వై** —

చేవిక **వై వి** = **వై** — [రుచింగొను.

చేవింగొను **చే స క్తి** (చేవి + కొను); చూ,

చేవిత **వై వి** = చతుష్క. పశుచంపు నాల్గవ
 తిథి, రూ-చేవుతి చూ, తిథి 1

చేవిత **వై వి** = చూ, రూ-చేవిక

చేవితవాడు **చే వి** గర్భిణీహస్త, తిశిశువు
 రూ-చేవితవాడు చూ, శిశువు

చేవిత **చే వి** నాలుగుదబ్బులు చూ, ఆచా

చేవితవాడు **చే వి** చూ, రూ చేవిత వాడు

చేవు. **వై స** = చతుః రూ-చా చూ, నాలుగు

చేవుక **చే వి** విణ రూ-చాక 1 అగ్రవ

చూ, వెల. 1, 2 తిక్కన చూ, వెలితి 2

చేవుకటులు ద్వ.వి.బ రూ-చేవుకట్టులు-చవు

కట్టు-చాకట్టులు-చాకట్టు నాలుగు ముక్తి

ములుచేవుకట్టికపోగులు చూ, భూషణము 2

చేవుకట్టులు ద్వ వి బ **వై** —

చేవుకట్టు ద్వ వి బ **వై** —

చేవుకము **వై వి** రూ-చాకము 1. సమమైన

నాలుగు మూలలుగలది చూ, రూ-చేదరము

1, 2. నిడుపు వెడల్పులు సరిగాగలతుండు

గుడ్డ చూ, వస్త్రము, 3 వర్తితము, ఆశ్వ

గతిభేదము చూ, హయము, స 4 = చతు

ష్కము చూ, చేవు.

చేవుకనేయు **చే స క్తి**. (చేవుక + నేయు)

రూ-చాక నేయు. 1. తిక్కనపఱచు చూ,

వదించు, 2 భాత్తింగించు రూ-చాకనేయు.

చేవుకలి ద్వ వి (చేవు + కాట్టు) ఆడువారి

కోకలనేతయందు నూలిపోగుల చేతనేర్చ

డివ చేచ్చాకపుటిల్లు రూ-చాకలి చూ,

సదనము 1.

చేవుకలించు ద్వ ఆ క్తి (చేవుకలి + ఇంచు)

నాలుగు కాట్టువైకెత్తి గాటు రూ-చాకలిం

చు స్వా 1, ఆ 59, భో 6, ఆ 25 చూ,

లంఘించు

చేవుకలింత ద్వ వి 1 చాకలిండుట రూ-

చాకలింత-చాకలింపు; చూ, లంఘ, 2 చూ

చేవుకము 3

చేవుకలింపు ద్వ వి **వై** —

చేవుకాడిగుదియు ద్వ వి నాలుగుప్రక్కలు

తీరిన యినువదిండు రూ-చాకాడిగుదియ

చూ, బాణము. 1 [నమ్ము

చేవుకారిము **వై వి** రూ-చాకారిము చూ,

చేవుకారిపేట ద్వ వి నాలుగుకాట్టుల యెన్న

పేట రూ-చాకారిపేట చూ, గంట

చేవుక **వై వి** కంచీము రూ-చాకి చూ,

పాత్రము 6.

చేవుక **వై వి** = చతుష్కము. మాదలిలోపన్ను

తీయుతావు రూ-చాకి సుంకరిమెట్టు చూ,

సదనము 1

చేవుక **చే వి**. రూ-చాకము 1. వెంకోల, 2

ఆడును. ఆం, భా పు) 155. చూ, బురద,

వా వి. 3 అంగడివీధి చూ, వీధి

చేవుకంటి ద్వ వి (చేవు + కంటి) రూ-

చాకంటి 1. అగ్ని దేవుడు, చూ, వహ్ని. 1,

2 ఆడిదపుమెకము చూ, శరభము 1

చేవుకనీల **చే వి** చూ, రూ-చేవకనీల

చేవుటుప్పు **చే వి** (చేవుకటి + ఉప్పు) రామ

కము. రూ-చాటుప్పు చూ, లవణము. 1

చవుడు. కే. వి. రూ-చాడు 1 చూ, చీగ,

2 కారపుమున్ను: చూ, భూమి 1.

చవుడోలు. కై వి. = చతురంథడోలా. ఆం

బారి, రూ-చాడోలు, చూదా చూ, చాసి

(కేశ్యమనిశ్చల రత్నాకరము) [పాఠాక

చవుతా. కై వి రూ-చాతా డోలి చూ,

చవుతి కై వి = చూ, రూ-కివతి.

చవుతు. కే వి రూ-చాతు (చూ, పాగ. 2)

చూ, వస్త్రము.

చవుదంతి కై వి = చతుర్దంత: ఇంగ్రివి

యేనుగు. రూ-చాదంతి, చూ, చాసి

చవుదంతియేకిమిండు ద్వ వి ఇంగ్రిండు

చూ, వేలుపు తేడు [సూచుండు

చవుదరి కై వి = చతుర: రూ-చాదరి చూ,

చవుదము కై వి = చతుష్పథ నాలుగు

మూలు కై 5, ఆ. 196 చూ, విదిక్కు

చవుపుము కై వి = చతుష్పాట (చవు +

పుటము) రూ-చాపుటము నాలుగు కాళ్లు కై

కెత్తి దాచెడిదాటు చూ, లంఘ.

చవురు కే వి రూ చారు 1 తీపుతోకిలిన

యింయికిఉప్పు చూ, లవణము 1, 2 చవి-

ఆం, బా పు 105. చూ, గసము.

చవులు కై వి బ రూ-చాలు ముత్తెపుకాంతి

చూ, చవుము 1

చవువం. కై. స ఆయిం రూ-చావం

చూ, రూ-చవ్వం

చవువట్టి వా. కై స = చతుష్పాటి ఆటువది

నాలుగు చూ, రూ-చావట్టి (చవువట్టి అని

పురుషోత్తిను కీయము)

చవువాల కై. వి = చతుశ్శాల రూ చావాల

మీటుకొల్లారు చూ, సదనము 1

చవుసీతి కై స. = చతురకీతి: ఎరుది నాలుగు.

“చవుసీతి బంధములు “ చూ, రూ-చాసీతి.

చవువ కే విణ చూ, రూ-చప్ప. 4.

చవువ ద్వ. స (చవు + వం) ఆయిదు

రూ-చావం చావం చి చూ, పంచకము.

చా

చాంగణ. కే. వి. (రూ-చాంగిణ-చాంగిణము-

చాంగిణి) విన్నాణములు ముప్పది రెండంటిలో

కొకటి చూ, విన్నాణములు.

చాంగుబలి కే ఆవ్య ప్రశంసనార్థము

చూ, నేబాసు

చాంత్రాడు వా వి చూ, రూ-చేత్రాడు 1

చాందిని వా. వి. పేలుకట్టు, వితానము.

చాంగ. కై వి. = సగివా. మోరట * చూ,

సగివ (కేడిమామిడిపెట్టు)

చాంగణ కే వి నాశము చూ, రుత్తి.

చాంగణకొట్టు కే స క్రి (చాంగణ + కొట్టు)

చేంపు చూ, సంకారించు

చాంగణగొను కే. స క్రి (చాంగణ + కొను)

1 కొట్టు చూ, మొత్తు 2, 2 ఖండించు

చూ, నేలగు [వర 115. చూ, వధ

చాంగణలాట. కే. వి హింస ఆం, పదా.

చాంగణలాడు కే స క్రి (చాంగణలు +

ఆడు) నాశము చేయు చూ, సమకట్టు

చాంగిలింతి. కే వి నమస్కారము చూ,

వన్నెలకోలు [వ్రాాలు చూ, వ్రాాలు 8

చాంగిలు కే ఆ క్రి రూ-చాంగిలు నేలకు

చాంగిలు కే ఆ క్రి —చై.—

చాంగు కే ఆవ్య 1 ప్రశంసనార్థము విజ 2.

ఆ 72 చూ, నేబాసు, ఆ క్రి 2 దిగ్గ

మగు, చెల్లు చూ, రూ-సాంగు, 8 రూ-

చాఁగిలు-సాఁగు, నేలకువ్రాల్లు. నిర్వ 3, ఆ 69 చూ, వాల్లు 3, 4 దండాకారముగ నేలకువ్రాల్లి. రూ-చాఁగిలు-సాఁగు. నిర్వ. 3, ఆ 89 చూ, వాల్లు. 3.

చాఁగురె. దే. అవ్య. చూ, చాఁగు. 1. (రూ-చాఁగురే.)

చాఁగురే. దే అవ్య. —వై.— [చాఁపు. 3 చాఁచే దే పే. చాఁగజేయు చూ, చాఁచు, దే వి 1. బొట్టుపెట్టుకొనుటకు పూయుటకు నగు నల్లని ద్రవివద్రవివ్యవితేమము, బాపము చూ, బొట్టు. 1, 2 కాలునపుడు కావ్యమునందు ద్రవించెడుద్రవము, 3. కంటి కాటుక కాటుక, (పం. ప) -అంజనము-రూ-అంజనము, కజ్జలము, బమ్ (చూ,రసాంబనము), స కి) 4 (గట్టివస్తువును నీళ్లుపోసి) తాచు చూ, రుద్దు. 1

చాఁప దే వి 1 క్రిందఁ బఱచుకొనెడు (కొబ్బరి, తాటి, తుంగ లోనగువాని చాఁప (సం ప) —కటము, కచేరకము, కలింకము-రూ-కలింజకము కేలింజము, చంప, తదియ. — కొబ్బరిఆకుచాఁప - (తె ప). — కీతు, చిన్న చాకపుచాఁప — (తె ప) - చదగ-రూ-చదరక, (సం ప) -చర్మశము, 2 ఓడవఁగ పైగు చాఁప చూ, తెరచాఁప, 3 ఒకరకమువల వై 2, ఆ 97 చూ,వల 1 చాఁపకట్టు దే. వి చాఁప పఱపునంటిపఱపు చాఁపకట్టువడు. ద్వ. ఆ క్రి (చాఁపకట్టు + పడు)చాఁపపఱచినట్టుగు (నేలతోనేలగానగు).

చాఁపగడ్డ ద్వ. వి కుండకొనుబట్టెడి యొక రకము చేగ. చూ, శ్వేనము గ్రోను. 2.

చాఁపచొట్టువడు. వా ఆ కి. చూ, గుడిచాఁపట్టు. దే. వి. (చాఁప + అట్టు) అప్పడము

అట్టి యొకానొక పిండిభంతు: నూ, శత్రువు.

చాఁపతాయి. దే వి వికాలమైనతాయి. చూ, రాయి. [మేదరి

చాఁపలల్లువాఁడు. దే. వి కటకారుఁడు చూ, చాఁపలు. దే వి బ 1 చిక్కులు(అప)) 2. కటములు.

చాఁపు దే వి 1 పగుగుకొలదిబట్టు చూ, వస్త్రము, 2 చాఁచుట, పే) 3 చాఁగఁజేయు ఒగ్గు, ఒడ్డు, చాఁచు

చాకట్టు ద్వ వి. భవము చూ, విక్రము. 1 చాకల దే. వి. వస్త్రములు ఉడికి జీవించునట్టి యొకవారి "చాకలవాఁడు చాకలది "

చాకలత దే వి. 1 చూ, రిజకి, అం. 2. చూతి కలలో నొకతె (చూతీచతుష్టయమునందలి మూడవదానిలోనివదువాణుగురినొకతె). చూ, చూతీచతుష్టయము

చాకలది దే వి —వై.—

చాకలపిట్ట ద్వ వి చూ, భిరద్యాజము చాకలవాఁడు. దే వి చూ, రిజకుఁడు

చాకలి దే. వి. 1 —వై —, 2 చూ, రిజకి, అం 3. శిల్పలు అయిదుగురిలో నొకఁడు చూ, శిల్పలు

చాకి దే. వి —వై —,

చాకిరి దే వి చూ, చాకలతి

చాకిబాన దే వి 1 చూ, బాలకృష్. 2 ఒకానొకపిట్ట చూ, పక్షి, వా వి. 3 చాకలివాండు) బట్టుడికిందు గూన చూ, భాండము 3

చాకిమూట దే వి చూ, బాలకృష్

చాకిరి దే వి. పరిచర్య చూ, శుశూరి. 2.

చాకీ దే. వి కంఠము చూ, చాళిము. 6

చాకు వా. వి. కత్తి చూ, రిష్టి. 2

చాక దే వి. చూ, చాకలత

చాకత. దే వి. —వై.— చాగకాఁడు. ద్వ. వి. (చాగము + కాఁడు)

1. కుపేరుడు చూ, శ్రీగుడు, విణ, చూడి. 2 వ. రూ-చూడి. శాండియము చూ,
 2 త్యాగశీలుడు చూ, వదాన్యండు
 చాగము వై వి=త్యాగః చూ, త్యాగము.
 చాగరతనము వై. వి=త్యాగరత్న (చాగము +
 రతనము) చింతామణి చూ, రత్నము 1
 చాగ రాడి. దే వి గంభపిండితకము * చూ,
 శ్వసనము [ద్వి 65
 చాగరాడివెలికి దే వి. —వై— ఆం, భా
 చాగి వై. విణ =త్యాగి (చాగము + ఇ) చూ,
 వదాన్యండు
 చాగు దే ఆ క్రి. 1. పోవు చూ, వెళ్లు. 3,
 2 ప్రవర్తిల్లు వై 1, ఆ 105 చూ,
 వర్తించు, 3 చూ, యత్నించు
 చాగుబడిక. దే వి భూజ. చూ, సభ్య
 చాది దే వి. చేస్తు చూ, స్తనము
 చాటుడుగుమొన ఆం మల్లశాస్త్రము నందలి
 మొనలు పండ్రెండ్రెడిలో నొకటి చూ,
 మొనలు. (చూ, మల్లశాస్త్రము)
 చాటించు. దే స క్రి తుడుము లోనగునవి
 వాయించి ఊరివారికందఱికి విషయమును
 రెలుపు చాటు
 చాటింపు దే వి చాటించుట- చాటువ,
 టంట్లంట్లమునుట్లము. చూ. గూ. గూ.
 చాటు దే వి 1 మఱుంగు చూ, వ్యవధా
 నము. 3, స క్రి 2 చూ, చాటించు,
 3 విశదపఱచు చూ, సూచించు 2
 చాటుపడు ద్వ ఆ క్రి చూ, మఱుంగుపడు
 చాటుబోటులబావ ద్వ. వి చంద్రుడు చూ,
 హిమాంకువు
 చాటుమాట వా వి చూ, జనాంతికము
 చాటువ దే వి 1 చూ, చాటింపు, వై వి
 2=చాటు ఉదాహరణము చూ, నిదర్శ
 నము 1
 చాటువెట్టు. ద్వ స క్రి చూ, మఱుంగువెట్టు.

చూడి. 2 వ. రూ-చూడి. శాండియము చూ,
 తంటా
 చూడి దే వి. —వై.—
 చూడిపోరు దే విణ రూ-చూడిగొట్టు పిఠ
 సుండు: చూ, నూచుకుడు. 1
 చూడిగొట్టు దే. విణ —వై—
 చూడుపు దే. వి రూ-చూడు చూ,విధము 1.
 చూడు దే వి —వై—
 చూతినివాడు దే వి శ్శయిశ్శోపవీతములు
 ధరింపని వైష్ణవుడు చూ, సాతాని
 చూతాని. దే వి. —వై— (రూ-సాతాని.)
 చూతు దే స క్రి. ధరించు చూ, వహించు.
 చూతవెండి. వా వి. ఊరువెండి: చూ,
 లోహము 1
 చూస వై వి=శ్యామా ఇంతి చూ శ్రీ.
 (దేశ్యముని శబ్దరత్నాకరము)
 చూపి దే వి. పేర్చిల్లు చూ, సలియ
 చూసి దే వి నాట్యవిశేషము చూ, నృత్య
 ము (చూ, వ్యంజకము 1)
 చూపరువు దే వి (చావు + పరువు) దమ్మెం
 తటి పరుగు స్వా 4, ఆ 45 చూ, పరుగు 2
 చూపు వై వి 1=శ్యామల నలుపు చూ,
 వర్ణము 6, 2=శ్యామా ఆడుది చూ,
 శ్రీ. 3 = శ్యామా యువతి చూ, శ్రీ,
 4 = శ్యామాకిః సస్యవిశేషము చూ,
 సస్యము 1, దే వి 5 ఒకరికము పదన
 చూ, హోదము
 చూపుచూగు వై. వి = శ్యామలవర్ణము. వల్లె
 దనము చూ, వర్ణము 6
 చూపునము వై వి 1 = శ్యామలః నలుపు
 చూ, వర్ణము 6. విణ. 2 వల్లెనిది చూ,
 వర్ణము 6
 చూములు వై. వి బ = చూ, చూపు 4
 చూయ వై. వి.=ఛాయా' చూ, ఛాయ. 1-2,
 3-4 5-6-7-8, 9. వైపు చూ, సార్వము.2

10 పోలిక, ఉపపద పను. 1, ఆ 101'చూ, సమాసము. 2, 11 బొడ చూ, నూచన 1, 12 ద్వైత చూ, సమీపము 1; 18 తిన్నెన, ఋణభావము చూ, వృద్ధము, బ 14. కత్తియొక్క కాంటలు.

చాయగొడుగు ద్వ. వి శనిగ్రహము చూ, రాహువు 2 (ఇట్లు చాయపట్టి.)

చాయచెక్కచెట్టు ద్వ వి. చాయవేయుటకు ఉపయుక్తమైన చెక్కగల ఒకానొకచెట్టు చూ, పృథుము.

చాయవెనిమిటి ద్వ వి చూ, నూచ్యుడు

చాయపెను వా వి చూ, బండికన్న

చాయపాలు ద్వ ఆ క్రి (చాయ + పాలు) పోలు చూ, సరిపోవు 1

చారక దే వి. ఒకరక యిబ్బట్టు, రూ చాటిక పత్తిబొట్టు: చూ, బొట్టు 1.

చార వై వి 1 = సార క్షీరగమము. కట్టుచార రూ-చెరు-రెలు చూ, యూపము, 2 సున్నముకలిసినకట్టు చూ, సుర 2, దే స క్రి 3. పారకకట్టుచుడుగుతో నుటివికళ్ల యునూడ్చు చూ, సహస్కరించు.

చారె. వై వి రూ-చెరు-రెలు చూ, ప్రసృతి 1

చాఱ వై. వి 1 = చాఱః జీడిమామిడి స్వా 4, ఆ 14 చూ, చాఱగ 4, దే వి. 2

గిత చూ, రేఖ 3, 2 ఒకరకముండ చూ, అత్త్యము 1, 4 పులింగు చూ, వర్ణము 6

చాఱకండ. ద్వ వి పిండాలువు* చూ, నూరిణము [సంచారించు

చాఱిలాడు. ద్వ స క్రి. చేంపు చూ,

చాఱపప్పు ద్వ వి జీడిమామిడి గింజిలోనిపప్పు

చాఱియ్యము. చాఱియ్యము.

చాఱియ్యము. ద్వ. వి — వై. —

చాఱిమీను. ద్వ. వి చూ, చాఱ 3 [లము 1

చాఱలమెకము ద్వ వి పులి చూ, శార్దూ

చాఱికి దే వి 1 చూ, రూ-చాఱ 1, 2 చూ, రూ-చారీక, 3 చూ, చాఱ. 2

చాఱికి దే వి చూ, చాఱ 2

చాల వా. వి రూ-చాలా బహుళము చూ, విస్తారము. 1. [తిగనివాడు.

చాలడు. వా వి అనర్థుడు, అసాత్మ్యిడు,

చాలమి వా వి. ఆశక్తి.

చాలా వా. వి చూ, రూ-చాల.

చాలించు దే ప్రే 1 నిలపు లాయు

2 శక్తముగఁజేయు

చాలికి దే వి నేరపు చూ, సామర్థ్యము 1

చాలు. దే వి 1 వరుస చూ, పంక్తి. 1,

2 పన్నునపుడు కట్టుచే నేర్పిడిచేయే వగు

చూ, సీత 2, 3 వైసంజీవడునిర లోకగు

వానిచాలు శకం 2, ఆ 17 మా, ధాని 1,

4 చాలుననెడిబుద్ధి పర్యప్త పంబ నం 4,

ఆ 507 చూ, బుద్ధి, ఆ క్రి 5 కావలసి

నింతియగు చూ, పర్యప్తమగు. 6 నే

చూ, నేరమి

చాలువు దే వి రూ-చాలువు నూ, పంక్తి. 1

చాలువేరిటి పూజోడి ద్వ వి సీతాదేవి

మా, సీత

చాలుబడి దే వి చాఱికి చూ, సామర్థ్యము 1.

చాలుమానిసి ద్వ విణ 1 శూలండు చూ,

మాంపీరుడు. 2, 2 అనుకరి చూ, సమర్థుడు

చాలుమాసి. ద్వ విణ పనుపరి-రూ-పన్నురి ఒకరికి

లోఁబడినవాడు చూ, పరాధీనుడు

చాలుమూల-వీలు చాలు. బా.సంగతిసంబర్చము

“చాలుమాలలేని జోలన నాచేవాలాగున
చాగించితిని” (భక్తవ్రజరాజనూయము)

చాలువాండు దేవిని కట్టండు చూ, సమర్థండు
చాలువాలు దే ఆ క్రి (చాలు + పాలు)
వరుసలీరు

చాల్పు దే వి చూ, రూ-చాలుపు
చాల్పుతుట్టుకలవాండు దేవి రావణండు చూ,
రాక్షసుండు 1

చావణ్ణాయ దే స క్రి (చావ్ + షాయ)
పంపు చూ, సంహరించు

చావడి దే వి 1 కొలువుకూటము చూ,
సభ 2, 2 చవికె, మండపము చూ, సద
ము 1, 3 సత్యము చూ, సదనము. 1

చావనివారు దే వి బ. దేవతలు చూ, వేలుపు
చావు దే వి పృతి చూ, మరణము

చావుగుణులు దే వి ఆశుభము చూ, లక్ష
ణము 1

చావుమునుక దే వి ఆపస్మానము చూ,
స్నానము 1 [కాదిము.

చావుమయిల దే వి ఆస్పృష్టి చూ, పృథా

చావుమైల. దే. వి —రూ-వై—

చాళియ దే వి రూ-చాళి మల్లబంధవిషము
చూ, మల్లశాస్త్రము

చా దే వి —వై—

చు

చుంగు వై వి రూ-చెంగు 1 అంచు చూ,
మైబాబు, 2 వెనుకకుఁ జెక్కుకొనెడి
దోహతికొంగు చూ, చలి. 2

చుంగుడు దే వి. నిలువయగు చిల్లరద్రావ్యము.

చుండు వై వి 1 =చుచుండకీ రూ-చుండు
చూ, మూషికము, తే వి 2 నెవలిసిక
చూ, సిక. 1, 3 పిల్లతోట్టు చూ, సిక 4,
చుంచెలుక. ద్వ. వి. (చుంచు + ఎలుక) కం
పెలుక చూ, మూషికము

చుంచుమిదై ద్వ. వి. గోవురమువలె పొడవుగా
కట్టిన కట్టకము చూ, సననము 1

చుంచువాయి దే వి. మేడలమీద కన్నెడు
తాతివలకలనంటి యొకరకము తాయి చూ,
రాయి. [నము చూ, సత్యము

చుండి దే ఆవ్య బ నిశ్చయార్థక బహువచన
చుండి దే ఆవ్య బ —వై—

చుండు. దే వి 1 కంచెలుఁ చూ, మూషి
కము. 2 వెలమీద ఉప్పుపూచివట్టు పూ
చెడు వ్యాధి చూ, రోగము. 1; ఆ క్రి
3 ఆకు లోగునది కెగె గుడ్డించు
చూ, శోషించు [చుంచెలుక.

చుండెలుక దే వి (చుండు + ఎలుక) చూ,
చుంద్రార్థు దే వి చూ, బాలకీర్తి
చుంయి దే వి నిష్కనీర్ణు చేయనపుడు కలుగు

ధ్వంసుకరణము చూ, హూహూ
చుండి వై వి (రూ-చుండు- చుండీ- సుండి-
సుండి.) 1. చూ, రూ-చుండి, 2 చూ,
చుమి. 1

చుండీ వై వి —వై—

చుండు వై వి —వై—

చుక్క. వై. వి 1 =శుక్ర (ఆవ్యవ్యాధి)కిక్కి
గగ నేచరము చూ, సత్యము 1. 2 =
శుక్రగ్రహము చూ, రామపు 2, 3 చుక్క
కాండ, పుల్లపొబ్బలి* చూ, పృబ్బలి,

4. పండలాకారమైన తిలకము చూ, బొట్టు 1, 5 నీటిబొట్టు చూ, బొట్టు 1
 చుక్కకాఁడ వై వి చూ, చుక్క- 3*
 చుక్కకార. ద్వ్య వి. ఒకానొకచేప చూ,
 మత్స్యము 1.
 చుక్కకూర వై వి ఒకరకము కూరారకు.
 చుక్కకాఁడ (అని కొండలు) చూ,
 పృథ్వుము (చూ, ప్రబ్బలి)
 చుక్కచేలు వై వి 1 కేరవచుక్క చూ,
 లలాటిక, 2 చుక్కలచాలు. పసు. 5.
 ఆ 116 చూ, పంక్తి 1
 చుక్కనుదుటిపిట్ట ద్వ్య వి గరుత్మంతుఁడు
 వేం, అం. 18 చూ, హరివాహనుఁడు
 చుక్కపిల్ల వై. వి. ఒకరకము చేప చూ,
 మత్స్యము 1 [చూ, మార్జాలము
 చుక్కపిల్లి వై వి ఒకరకముపిల్లి (అపి)
 చుక్కబొట్టు ద్వ్య. వి చూ, చుక్క 4
 చుక్కయెదురు ద్వ్య. విణ (చుక్క + ఎగురు)
 చుక్కవాలు హరిశ్చ 4, ఆ 179 చూ,
 ఎదురుచుక్క. [చూ, హిమాంశువు
 చుక్కలగమికాఁడు ద్వ్య విణ చంఝుఁడు
 చుక్కలతెరువు ద్వ్య వి ఆకాశము చూ,
 వ్యోమము 1
 చుక్కలదొం ద్వ్యవి చూ, చుక్కలగమికాఁడు
 చుక్కలతేరు ద్వ్య వి. —వై.—
 చుక్కలి దే వి. ఒకానొక చెట్టు చూ,
 పృథ్వుము. [ప్రా 2, ఆ. 40
 చుక్కవాలు. ద్వ్య. వి చూ, చుక్కయెదురు
 చుక్కాని. దే. వి. ఆరిత్రము. రూచుక్కానుః
 ఛూ, నీలి 2.

చుక్కలదొం ద్వ్యవి చూ, చుక్కలగమికాఁడు

చుచ్చు. దే వి 1 మేఱక చూ, మేషము 1
 2 సంపాపమును కలిగెడు ధ్వ్యననుకర
 ణము చూ, హూహూ [చుచ్చుట
 చుచ్చుకొట్టు దే ఆ క్రి సంతాపము లేక
 చుచ్చులును దే విణ (చులును + చులుకు)
 మిక్కిలి తీక్షణము చూ, వేడిమి
 చుట్ట. దే వి 1. మిక్కిలిచు చూ, స్నేహి
 తుఁడు, 2 గుండ్రముగాచుట్టెచుట్ట చూ,
 చుట్టు 2, 3 మోపుక్కింద తెలమీఁద నుండు
 కొనెడు చుట్ట చూ, చుట్టు 3, 4 పొగాకు
 చుట్ట చూ, పొగచుట్ట
 చుట్టకుదురు దే వి పండలు మదికగా నిలుగు
 ట్ట వానిక్రిందనుంచెడు వెంటి లోనగువాని
 చుట్ట చూ చుట్టు 3 [సగ్గము.
 చుట్టచుట్టుకొనెడుచుట్ట దే వి పాము చూ,
 చుట్టకేక వా వి కాలివుచుట్ట మొదటిచుక్క
 చూ, పొగచుట్ట
 చుట్టము దే వి 1 చూ, బంధువు పంపిణీ
 4, ఆ 41 2 సంబంధము పిననవాఁడు చూ,
 సంబంధి 1, 3 చూ, స్నేహితుఁడు,
 4 బంధుత్వము చూ, వాని (వృత్తి మందు
 చుట్టుపరమగుచో అంతర్బంధము వికల్పముగా
 లోపించును చుట్టతనము, చుట్టపక్కములు)
 చుట్టములులేని యూరు అం అప్రకాశములు
 తొమ్మిదింటిలోనొకటి. చూ, అప్రకాశములు.
 చుట్టరికము దే. వి (చుట్టము + రికము) రూ-
 చుట్టటికము 1 చుట్టము చూ, వాని, 2
 చెలిమి చూ, స్నేహము 1; 3 కూడిక, సం-
 బంధము' చూ, సంయోగము. [ఆ. 465.
 చుట్టటికము దే. వి. —వై — పం.చ. 4.

చుట్టటికమును దెప్పట. అం. సానుములుందింటి
లో నొకటి చూ, సానుములు

చుట్టలు. దే వి బ రూ-చుట్టములు-చుట్టలు
చూ, బంధువు

చుట్టలుగం దే వి (చుట్ట + అలుగం) రూ-
చుట్టలు ఏ కౌ ముఖము చూ, పాణము 1

చుట్టలు దే వి —చై—

చుట్టలనుగట్టి జా బంధువుల నాడరించునది గాసి.
చుట్టలను గట్టియె సాబగు నొందె నెగాని నెం
తైన చుట్టంబుదనకు గీర్తి" (పాంసరంగ)

చుట్టలు దే వి బ చూ, బంధువు

చుట్టిలు. దే వి రూ-చుట్టలు, చుట్టిను గుండ్ర
ముగా గోడవెట్టినదను విట్టొట్ట నాటి
చూలములు లేక కట్టినయిల్లు చూ, సదనము 1

చుట్టిల్లు దే వి —చై— (చుట్ట + ఇల్లు)

చుట్టికచ్చి దే. స క్రి. 1 పరిశేష్టించు చూ,
శేష్టించు, 2. పృథ్వీశించు చూ, వలగొను.

చుట్టు. దే. వి. 1. చుట్టిరాజేముటు: చూ
సంవృతము, 2 ఆడుదానికాలి శుట్టనవేలి
యొంగరము చూ, భూవణము 2, విణ 8
చేక్క-గాఁగాక తిరిగితిగిపోదగిన మార్గము
చూ, మార్గము. 1, స. క్రి. 4 చూ, శేష్టించు,
5 చుట్టగాఁచిట్టు, 6 తిగి చేయు,
దే దృ. 7 నాలుగుపక్కలగు

చుట్టుఁగననుచోద ద్వ. వి వెన్నుఁడు చూ,
విష్ణువు 1 [చూ, చుట్టలుగం

చుట్టుఁగైదువు దే వి (చుట్ట + కైదువు)

చుట్టుఁగొండ. ద్వ. వి (చుట్ట + కొండ) చక్ర
వాలపర్వతము చూ, పర్వతము (ఇట్లు
చుట్టుగట్టు)

చుట్టుబట్టు దే వి (చుట్ట + పట్టు) నలు
పక్క (శర) కర్. 8, ఆ. 82

చుట్టుఁబులుగం దే వి (చుట్ట + పులుగం)
చక్కవాక పక్షి. రూ- చుట్టుఁబుల్లు చూ'
బటువు గుక్క.

చుట్టుకుగురు ద్వ. వి గడ్డిబొద్దు చూ, బొద్దు. 2
చుట్టుకొను దే స క్రి చూ, శేష్టించు.

చుట్టుకొల్లారము దే వి రూ-చుట్టుకొల్లారు.
కొలారము చూ, సదనము 1.

చుట్టుకొల్లారు. దే. వి —రూ—చై—

చుట్టురల్ల ద్వ. వి వలయాకారశ్రుశంఖము
చూ, సంకు 1

చుట్టుట దే వి చుట్టుకల చూ, వ్యాపనము.
చుట్టుకుగుల్ల ద్వ. వి త్కద్రీజలచరము చూ,
మత్స్యము 1

చుట్టుకల దే. వి చూ, చుట్టుట

చుట్టుకారి ద్వ. వి చూ, చుట్టు 8.

చుట్టుమాలిష ద్వ. వి చూ, చుట్టుకొల్లారము.

చుట్టుమాలె ద్వ. వి —రూ—చై— (వాడుక.)

చుట్టుచాణు దే స క్రి. (చుట్ట + పాణు)
చూ, శేష్టించు స్వా. 8, ఆ. 82.

చుట్టువాణుకొను దే స. క్రి —చై—

చుట్టువాలు ద్వ. వి చూ, చుట్టులుగం.

చుట్టువాలిచోగు ద్వ. వి. 1 వెన్నుఁడు చూ'
విష్ణువు 1, 2. శంఖము చూ, సంకు. 1

చుట్టువాలదారి. ద్వ. వి. చూ, విష్ణువు. 1

చుట్టువు దే వి గొడుగు చూ, వారిత్రి

చుట్టువేడెము. ద్వ. వి. గుఱ్ఱముయొక్క మం
డలగతి చూ, హాయము
చునాయిం. దే స. క్రి. బట్టలునుదేశపెట్టు.

చుప్పనక. వై వి=సూర్యణాః చూ, రాక్షసి
(అసహనముగల అడుదాని కుంది శబ్దము
వాడెదరు)

చుప్పనక వై వి=—వై—

చుప్పనాతి ద్య. వి —వై— (శ ర)
(సూర్యణాః శబ్దకర్షణము కొండలు)

చుప్పనచూట వై వి (చూట + చూట)
మిక్కిలిచూట, పెద్దకొల్ల యనుట

చుమి వై. ని. 1 =స్మ చూశుమి. రూ. చుమా-
చుమ్మ-చుము-చుమ్మ-చుమ్మ-చుమ్మ-
చుమ్మి-చుమ్మి-చుమ్మ-చుమ్మ-చుమ్మ-
చూ-చే-చూ-చూ-చూ-చూ-చూ-చూ-చూ-
అన్య 2 రూ-చుమ్మి-చుమ్మి-చుమ్మి నిశ్చ
యాధకము చూ, సత్యము (బ చుండ్డి
చుండ్డి)

చుమ్మి —వై—

చుము వై ని=స్మ చూ, చుమి 1.

చుమ్మ వై ని 1=స్మ —వై—, దే వి
2 చుఱిము' చూ, శోకము, 3 నొప్పి.
చూ, వేదన. 1.

చుమ్మచుట్టు దే వి. బ కడుపులోఁ గలుగు
వేదన చూ, వేదన. 1.

చుమ్మలుచుట్టు. దే అ క్రి వేదనపడు, కలగు.

విజ 3, ఆ 186 చూ, సంక్షోభించు
చుమ్మలువాలు దే అ క్రి —వై—

చుమ్మ వై ని=స్మ చూ, చుమి. 1

చుమ్మి చూ, రూ-చుమి

చుమ్మి —వై—

చుమ్మి వై ని=స్మ: చూ, చుమి. 1

చుమ్మికి దే. వి. వాద్యవిశేషము. తాళము
చూ, పీణ

చుర వై. వి = తుర క తారము చూ, రిస్సి 2

చురకత్తి వై వి = తురక. —వై—

చురమరవోపు దే అ క్రి (చురచుర +
చోపు) జ్వలించు చూ చుండ.

చురి వై వి = తురిక చూ, రూ చుర
చ రి. వై వి = —వై—

చుఱిము దే వి కొలుకుచుండగు ధ్వన్య
కణము చూ. చూ-చూ

చుఱకగు దే అ క్రి 1 ధ్వనించు చూ,
శబ్దించు, నా 2 భాస్వయుధు, పెరగు

చుఱుకటిగు దే విణ సూరచకు ఆం. పూ
స 39 చూ, హంపీగుండు 2

చుఱుకరి వై వి=చూ (చుఱుకు + అరి)
1 —వై—, 2 చుఱుకులవాండు చూ,
సాహసీకుండు

చుఱుకు దే వి 1 (స్మ) చూ, వేగము 3.
2 రూ-చుఱుకు, తీక్షణము చూ, మిడి 4,

3 ఉమ్మము చూ, వేడిమి, 4 వాడిమి
చూ, వాలు. 6, 5 బీరము చూ, శౌర్య

ము 1, 6 రూ-చుఱుకు. నాటుట నిష్ఠ
సోచుట లోసగువాని యందగు ధ్వన్యను

కణము చూ, చూ-చూ, విణ 7 వేడిమి
గలది చూ, వేడిమి, 8 వాడిగలది చూ,
శిరము 1

చుఱుకు దే వి చూ, రూ-చుఱుకు 2-6.
చుఱుకుచ్చు దే. స క్రి. (చుఱుకు + చుచ్చు)

కాల్పు' చూ, దహించు.
చుఱుకు దే వి చూ, చుఱుకు

చుట్టకొను జే. స. క్రి. మా, చుట్టచుట్టు
 చులకన వై. వి, విణ మా, రూ-చులకన.
 చులక జే ద్రి. క్రి విణ రూ-చుల్క
 1 లాఘవముగా చూ. లాఘవము. 1,
 2 సులభముగా చూ, సులభము
 చులకకేయ ద్వ స క్రి) (చులక +
 చేము) లాఘవము
 చులకన వై వి = సులభ రూ-చుల్క-న
 1 తేలిక మా, లాఘవము 1, 2 సూల
 భ్యము చూ, సులభము, విణ రూ-
 చుల్క-న 3. లభ్యువు చూ, లాఘవము 1
 4 సులభ చూ, సులభము.
 చులకపాటు ద్వ వి చూ, చులకన. 1.
 చుల్క జే ద్రి, క్రి విణ మా, రూ-
 చులక
 చుల్క-న మా, రూ-చులకన. [పాటు.
 చుల్క-పాటు. ద్వ వి చూ, రూ-చులక
 చుల్క-పాటు జే వి మొటిచువంటి చిన్న నెత్తురు
 గడ్డ చూ, వ్రణము [నూకింము
 చుల్కము. జే వి రోడిచునుగల పంది చూ,
 చుల్క జే వి. నగగుటి చూ, శక్తిము
 (రూ-చుల్క)
 చులక జే వి రూ-చుల్క చిహ్-చిహ్ 1 ఉప
 శాఖ చూ, శాఖ. 1, 2 వైత్రిము చూ,
 వైత్రిము. 1
 చువ్య జే వి —వై —
 చువ్యై. వై. ని. రూ-చువ్యై (చూడవు + ఎ)
 చూ, రూ-చువి 1
 చువ్యై. —వై —

చూ

చూ వై. అవ్య. చూడుము, చూడుడు.
 పృథా 8, ఆ.84 చూ, చువి 1
 చూడి జే వి. చూలు, గర్భము, పశుగర్భము.
 “చూడియావు, చూడిపంది” మొ చూ,
 భూణము. 1. (చివుడు అనియు వాడుక)
 చూడు జే స. క్రి. కాల్య. వై. 5, ఆ.188
 చూ, దహించు.
 చూడుగొడువు జే వి. (చూడు + కొడువు)
 పనరములవ వాత్రవేసెడి యినుపకొల చూ,
 కణుగోల 1
 చూసురు. వై వి = శోకః చూ, శోకము
 చూకరుపడు వై ఆ. క్రి చూ, శోకించు.
 చూచూయ వై వి. (చూవు + చూయ) 1 జూడ
 చూ, చూచన 1, 2 తేలికః చూ, లాఘ
 వము 1.
 చూచు. వై ఆ. క్రి 1 చూ, యత్నించు
 నిర్వి. 3, ఆ 67, వై స క్రి. 2 = సూచ్.
 కనుగొను చూ, వీక్షించు.
 చూచుట. వై వి 1 చూ, వీక్షణము, అం
 2 దశావస్థలలో నొకటి చూ, దశావస్థలు.
 చూట్టి వై వి దృష్టి చూ, వీక్షణము (వా)
 చూడగలవాడు ద్వ. వి చూ, సాందర్య
 వంతుడు.
 చూడికి వై వి చూ, రూ-చూట్టి.
 చూడ్కి. వై వి —వై —
 చూపట్టు ద్వ అ క్రి (చూవు + పట్టు)
 చూ, పృత్వముగు.
 చూపరి ద్వ విణ. (చూవు + అరి) చూ,
 చూడగలవాడు. [చూపటులు.
 చూపట ద్వ విణ. బ. చూచువారు చూపటు-

చూపలు. ద్వ విణ బ —వై—
 చూపలులు ద్వ విణ బ —వై—
 చూపు. వై వి. 1 చూచుట చూ, వీక్షణము,
 శ్రీ 2. చూపించు చూ, వీక్షించు (వీక్షి
 ఉపమానము.—బాణము.)

చూపుగుడ్డము వై. విణ. పనికి కాపయోగము
 కానివాఁడు చూ, నిచ్చయోజనఁడు

చూపుడుగుడ్డము వై. విణ —చూ-వై—

చూపుడుఁబూఁడు ద్వ విణ. (చూపుడు +

పూఁడు) చూపవొప్పుకొన్న పూఁడుకాఁపు

చూపుడుశ్రీలు. ద్వ వి. తద్దని చూ, వేలు 2.

చూపెట్టు ద్వ వి. క్రి (చూపు + పెట్టు)

కనుపెట్టు చూ, పుత్రీక్షించు

చూపోవమి ద్వ వి చూడసహింపమి

చూపోపు ద్వ ఆ క్రి (చూపు + పు)

చూడసహించు.

చూర వై. వి = త్సర-ఛురిక చూ, రూ-మిరి

చూరక త్రి వై. వి = ఛురిక —వై—

చూరణాఁతువ. ఆం. నలుగులు చూఁడెంటిలా

నొకటి (ఖడ్గయుద్ధములాని (వేటు శ్రేయము)

చూ, నలుగులు

చూరి వై వి = ఛురికా చూ, రూ-మిరి

(కృపాణికాగ్రముని కొండలు)

చూరియాపు దే వి (చూరి+అపు) ఒక నిధ

మైన వస్త్రాల యాపు (ఆపపు) చూ,

భనుపు

చూరి. వై వి. = ఛురికా చూ, రూ-మిరి.

చూర. వై వి. 1 = చూడా. చలీకము చూ,

వెలిసె. (చూ, సదనము 1.), 2 = చూర

ము: చూ, సురము, ఆ. క్రి. 8 తిగులు

చూటలా ద్వ వి. 1.

చూరుకమ్మి వై వి చూరుపట్టె చూ, కలఱి.

చూరుకుట్టు. ద్వ వి ఇంటిమీఁద కప్పువేయు

సపుడు పూరిపఱచి యీఁతమెల్ల లోనగు

వానిని నెండవలె మీఁదనుంచి కట్టుటకై

నారతో పట్టెకుకుట్టు

చూరుకుట్టుబిట్ట ద్వ. వి చూరుకుట్టునను నార

గుచ్చెడు దబ్బునమువంటి కొయ్యదబ్బు

లోనగునది (చూరుకుట్టుబద్దలనియువాడుక)

చూరుపట్టె వై వి చూ, చూరుకమ్మి

చూరుముగ్గ వై. వి చూరుకమ్మియందు వాస

మునను సరిగా మొగ్గలె సేవ్వుటనినది

వై. 5. ఆ 157 [చూ, చుమి 1

చూరె వై వి (చూడరు + ఎ) చూ-చూక

చూరెలుక ద్వ వి ఒకకాము చిన్నయెలుక

చూ, మూసికము [చూర

చూరే వై వి (చూడరు + ఏ) చూ, రూ-

చూరే దే వి ఇంటికప్పు, క్రిందికప్పు గా,

సదనము 1 [చూ, లూటీ 4.

చూఱ వై వి = చూర్య చూ-పోఱ కొల్ల

చూఱకారుఁడు మి నా ాణ. కొల్లపెట్టిన

వాఁడు (ఇరుగుపేరు బిరుగుపేర్లు లక

ణమును కట్టునడియుండవు; చూ, ముమ్మి 1

చూఱకొను ద్వ స క్రి చూ-చూఱలాకు-

చూఱాడు కొల్లపెట్టు చూ, మ్రుచ్చిలింమి

చూఱకొలు ద్వ వి చూ, చూఱ.

చూఱలాకు ద్వ స క్రి (చూఱలు + ఆకు)

చూ, చూఱకొను.

చూఱలాకుట. బా. ఆంధ్రయు హరించుట

43. వీడఁజేయలయుంచి శ్రీకలమానంబు

చూఱలాకున లోకసుందరండు " (భాగవ

తము), "ఉ. తే. నవ్వు దొలంపనను నయనం
లుల నామదిచూఱలాడెడిన్ " (కవికర్ణ
గసాయనము)

చూఱవోవు ద్వ్య ఆ క్రి (చూఱ + పోవు)

కూల్లవోవు చూ, పఱిపోవు

చూఱాఱు ద్వ్య స క్రి (చూఱ + ఆఱు)

చూ, చూఱకొను [భూ]ణ

చూలులు దే వి (చూలు + ఆలు) చూ,

చూలి. దే వి బిడ్డ చూ, శశువు

చూలు దే వి 1 గర్భము చూ, భూణము 1,

2 బిడ్డ చూ, శశువు, 3 గర్భసపింకము

చూ, భూణము 2, 4 గోమహిష్యాది

పృథమగర్భము, గర్భగృహణము (ఆని

కొందిలు). చూ, పృజనము 1, 5. చూల

గునట్టికొలము చూ, పృజనము. 2.

చూలుకొను. దే ఆ క్రి చూలుగలదియగు

చూలువడు [—పై—

చూలువడు ద్వ్య ఆ క్రి (చూలు + వడు)

చూ.చె. ద్వ్య ని (చూడవు + ఎ) రూ-చూడే

చూ, చుమి 1.

చూడే ద్వ్య ని —పై—

చ్యో

చ్యోంగ దే వి చ్యోలు చూ, లాల

చ్యోంగణ ఆం చూ, రూ-చ్యోంగణ

చ్యోంగణము ఆం —పై—

చ్యోంగణి ఆం —పై—

చ్యోక. పై వి. = చ్యోక్షు చూ, రూ-

చ్యోకము. 2-8.

చ్యోకా. పై వి 1 = కంచుకా రూ-

చ్యోక్కా చూ, వస్త్రము, విణ 2 స్వచ్ఛ

మైసది చూ, రూ-చ్యోక్కము 2

చ్యోకాటము. పై విణ = శృంగార చూ,

రూ-చ్యోక్కము 2

చ్యోకాయ పై వి = కంచుకా రూ-చ్యో

క్కాయ-చ్యోక్కాయి చ్యోకాయి చ్యోక్కా-

చ్యోకా-చ్యోగా-చ్యోలా చూ, వస్త్రము

చ్యోకాయి. పై వి = —పై—

చ్యోకారము పై. వి = శృంగార. 1 మిక్కలి

స్వచ్ఛత చూ రూ-చ్యోక్కము 2, విణ 2 మి

క్కిలి స్వచ్ఛమైసది చూ, రూ-చ్యోక్కము 2.

చ్యోక్క పై విణ = చూ, రూ-చ్యోక్కము 2.

(వృత్తియందు చ్యోక్కమునకు మోది

వర్ణము లోపింపఁగా మిగిలిన రూపము)

"చ్యోక్కసంగతులు" మొ.

చ్యోక్కటము పై విణ = —పై— 1.

చ్యోక్కడము పై విణ = —పై—

చ్యోక్కణ దే వి చూ, శితల *.

చ్యోక్కతరము పై వి = చూ, రూ-

చ్యోక్కము 2 [లోహము 1.

చ్యోక్కపుబంగాు ద్వ్య వి అపగంజి చూ,

చ్యోక్కము పై విణ 1 అధికకాంతిగల

రత్నము చూ రత్నము 1, 2 = చ్యోక్షిమ్

స్వచ్ఛమైసది (రూ-చ్యోక-చ్యోకా-చ్యోక్క-

చ్యోక్కా- చ్యోక్కటము- చ్యోక్కడము-

చ్యోకాటము-చ్యోక్కాటము- చ్యోకాము-

చ్యోక్కారము) చూ, వ్యోద్యము 3. ఆం

దము: చూ, సౌందర్యము.

చోక్కా వై వి 1 = కంచుకా రూ.
 చోక్కాయ చూ,వస్త్రము,విణ 2 చూ,రూ.
 చోక్కము 2 (వృత్తియందు చోక్కాట
 మునున మి.దివరము లోపించగా మిగిలిన
 రూపము "చోక్కాపొత్తెము" మొ)

చోక్కాన ద్వ వి (చోక్క + ఆన) ఎం
 డాన చూ, పత్రము 1 (శుష్కశబ్దకర్షక
 పని పురుషోత్తమకవీరుము)

చోక్కాటము. వై విణ = శృంగారి చూ,
 చోక్కము 2 (వృత్తియంద ఆంత్యోపాంత్య
 వర్ణములన లోపము) [చోక్కా 1

చోక్కాయ వై వి = కంచుకా చూ,
 చోక్కాయి వై వి = —వై—

చోక్కారిము చూ, రూ-చోకారము
 చోక్కెడు నే న క్రి (చోక్క + ఇడు)
 చూ, కంచుమీ.

చోక్కెలి దే వి 1 చెంబు లోనగునవి క్రింద
 బగుట లోనగువాని నగు నోక్క, చోట్ట
 చూ, సొట్ట, 2 దేనమునంగు నోగముచేసి
 గలిగిన పల్లవు అనగా నంకం చూ, వేల్లి
 తియి 2, విణ 3 నోగముచే వంక తైనది,
 చోట్ట చూ, సొట్ట

చోక్కెప్పివోపు దే ఆ క్రి (చోక్కెట్టి +
 పోపు) చూ, వంకరవోపు

చోక్క. వై విణ 1 ఎండినది "చోక్కాన"
 చూ, విశిరము 2, దే వి 2 యువయివతి
 సంభృతప్రోము చూ, వలపు. 2, 8 మూర్ఖ
 చూ, నోగము 1, 4 మి.దజ్జీనచో పర
 వశము రయ భిన్నవిశేషము చూ మైదు,
 5. పారవశ్యము: చూ, విస్మృతి.

చోక్కనీరు ద్వ వి కల్లు చూ, గుగ 1
 చోక్కపెట్టు నే న. క్రి చూ, చోక్కెడు
 చోక్కపొడి దే. వి చూ, చోక్క 4.
 చోక్కచందు నే వి —వై— అట్టి 1,
 ఆ 47. [చూ, వస్త్రము.

చోగా వై వి=కంచుకా రూ-చోక్కా
 చోచ్చియిల్లు ద్వ వి 1 పృవేశించియిల్లు.
 రూ-చోచ్చియిల్లు చూ, నడము 1, వా
 2 అట్టి రూ-చోచ్చియిల్లు చూ నడనము 1
 చోచ్చియిల్లు ద్వ వి —వై—
 చోచ్చిలు దే ఆ క్రి రూ-చోచ్చిల్లు చోచ్చు-
 చోత్తెండు-చోరబడు-చోరబాటు ప్రవే
 2ంచు చూ, పోకు 4

చోచ్చిల్లు దే ఆ క్రి —వై—
 చోచ్చు దే ఆ క్రి —వై—
 చోటచోట దే. వి కాటుట నడిమిటు లో,
 గువానియందగు భ్యవ్యువకంగాము చూ,
 కాలాహూ.

చోట్ట దే 2 చూ, చోక్కెలి
 చోవచోడ దే వి చిప్పిల్లుగునియగు భ్యవ్య
 నుకరణము చూ, కాలాహూ
 చోత్తెండు దే ఆ క్రి (చోచ్చు + తెండు)
 చూ, రూ-చోచ్చిలు (స్వాగ్రమున తెండు)
 చోదుగు దే వి తడి చూ,పదము 2 (పెరక.
 చోగుము. దే వి ఎండిన అగటిపట్టు చూ,
 చోనుపు దే న క్రి 1. నెక్క చూ,
 వాయ. 1, కే 2. రూ-చోస్సు-చోప్ప
 రిండు-చోప్పపఱచు-చోప్పలుచు-చో
 ప్పించు చూ, దోపు. 5.

చో

చో జే వి 1 కాలము చూ, సమయము 1,

2 చోటు చూ, స్థానము. 1

చోక జే వి ఆచ్యోటన్, ఇచ్చోటన్, కాని
గోటన్, లేనిచోటన్, ఇత్యాది సమాసపద
ములయందు ఉత్తరపద మైన చోటు శబ్దము
యొక్క సప్తమా విభక్తి రూపము నందు తర
ములోపింపగా మిగిలినది గదా —
“అచ్యోక, ఇచ్చోక, కాలిచ్యోక, లేని
చోక” మొ ఇదికొన్ని గుండల అష్టాక్ష
అనునర్థమునిచ్చుచున్నది “పాల్నిలహారితప్పిం
చుచో” ఇత్యాదులు (శ ౧)

చోటు జే వి, తానము చూ, స్థానము 1

చోడి జే వి 1 సన్యసికము చి, పు. 4
ఆ. 16 చూ, సన్యము 1, 2 ధాన్యవిశే
షము చూ, ధాన్యము (బ. చోడు)

చోడు జే వి రూ-సోడు. బ్రహ్మగంధ్రము
చూ, మాడపట్టు. [చోకము

చోడును జే వి రూ-చోడు. శబ్దము చూ,
చోడు. జే వి —వై —

చోవ్యము. వా వి రూ-చోవ్యము చూ, వింత 1.

చోవు వై వి 1=చోభవ కలంతి చూ,
సంతాపము. స క్రి 2=చోభవ కలంబు
చూ, కలంబియము; 3. నడవించు, తోలు-
రూ-తోలు. చూ, పరిభవించు. 1, 4.
వెంబడించినచోక్తు చూ, పాఠశాలలు

చోవును. వై వి.= చూ, చోవు. 1.

చోవునుకట్టె ద్వ వి చోవు వెట్టుకోల
చోవునుకగోల

చోవునుకగోల ద్వ వి —వై —

చోవుదారుడు వా వి చూ, వేరెభయము
చోర వా వి బాలుడు చూ, శకువు.

చోలు వా వి తోలు వెప్పినపుడు ఆటనుపడి
వెడి దొంగి శేకముకి “కథావరుగుగా
చోరు”

చోట జే వి చూ, రూ-చోట

చోటముతు జే వి 1 చోట్ల చూ, చోట 1, 2
వేలనంటికన్నులుగిలయాడుది గా, (చోట్టి

చోటవాడు జే విణ బాలుడు చూ,
శకువు

చోలా వై. వి.= చూ, రూ-చోలా [పెండి

చోలి జే వి బూరెలనూ దనూ (౧) గా వెలెక

చో

చో వై. వి = 1 = చూ-చోవు చూ, నాలుగు

విణ 2 వృత్తియందు చోక ముగనువొందిన
ములోపింపగా మిగిలినూపము (చోచోల
మొ)

చోక జే విణ 1. వెలయ్యన చూ, రూ

చోవుక. 1, 2 తిక్కవ, గూర్చు చూ
రూ-చోవుక 2, 3 తిరస్కారము చూ
వహేలనము.

చోకటులు. ద్వ. వి బ చూ, రూ-చోవుకటుల

చోకటులు. ద్వ. వి బ 1 —వై — 2 చోక
పులువైవొందకపెరిల్లిన ఆధారముగా ౯

పక్కిలననుచ్చుకు గుడ్డిలు. 3 సట్టుము
 గట్టిక నుంతులల వేయు బిగింపుబద్ద చూ,
 చట్రము

చాకము చూ, రూ-చేవుకము
 చాకలింత ద్వ వి చూ రూ-చేవుకలింత
 చాకనేను జే న. క్రి (చాక + చేయు)
 చూ, రూ-చేవుకనేయు

చాకలి ద్వ (చా + కాట్టు) చూ, రూ-
 చేవుకలి [చూ, రూ-చేవుకలింబి]

చాకలింబ ద్వ ఆ. క్రి (చాకలి + బంబు)
 చాకలింబ ద్వ వి చూ, రూ-చేవుకలింబ
 చాకలింపు ద్వ వి చూ, రూ-చేవుకలింపు
 చాకాడిగుదియ ద్వ వి చూ, రూ-చేవుకా
 డిగుదియ.

చాకారము వై వి చూ, రూ-చేవుకారము
 చాకాలిగిలు ద్వ వి చూ, రూ-చేవుకాలిగిలు
 చాక వై. వి = చూ, రూ-చేవుక
 చాక వై వి = చూ, రూ-చేవుక
 చాక జే వి చూ, రూ-చేవుక
 చాకనెట్టు జే వి చిచేవుకము చూ, వృక్షము.
 చాకంటి ద్వ వి (చా + కంటి) చూ, రూ-
 చేవుకంటి

చాక జే వి. 1. ఊపరపుణివి గా భూమి
 1, 2 గూడు చూ, పంజరము
 చాటుపు జే. వి (చాటి + కపు) చూ,
 రూ-చేవుకపు.

చాక జే. వి. కారపుమున్ను చూ, భూమి 1.
 చాడు జే. వి: చూ, రూ-చేవుక.
 చాడోలు వై. వి. = చూ, రూ-చేవుకోలు

చాతా వై వి చూ, రూ-చేవుతా.
 చాత వై వి = చాగుర్ణి చూ, రూ-చేవుతి
 చాదంతి వై. వి = చేవుకంతి చూ, రూ-
 చేవుకంతి [చేవుకంతియొకవూడు
 చాదంతియొకవూడు ద్వ. వి చూ, రూ-
 చాదరి వై వి = శుక్ల చూ, రూ-చేవుక
 చాపదము వై వి = కుప్పచి చూ, రూ-
 చేవుపదము [చేవుపుటము
 చాపుటము వై వి = శుక్ల చూ, రూ-
 చేవుక జే వి చూ, రూ-చేవుక
 చాలు వై వి చూ, రూ-చేవులు.
 చావచి వై స చూ, రూ-చేవుకంఠి.
 చావచితూపులవోరు ద్వ వి చూ, ముప్పగుండు
 చావంబి. వై స చూ, రూ-చేవుకంబి
 చావ్నటి వై స = చూ రూ-చావ్నటి (వాగుక)
 చావ్నటి వై స = చావ్నటి అటుపది నాలుగు
 చూ, రూ-చేవునటి (వాగుక)
 చాల వై వి = చూ, రూ-చేవుల
 చాలి వై స = చూ, రూ-చేవులి

౪.

౪ ఒకయతుము సం వి ఆ పుం 1 ఆచ్ఛా
 దము చూ, వృక్షధాము 3, 2 వచ్చోము
 చూ, సంవచ్చము, 8 (ఊగుమొదలగునా
 మెట్టునుండు) కంచె చూ, విశితము,
 4 శుక్లచిప్పకు చూ, స్వము 2,
 5 బరిజే చూ, పాత్రిము. 6. విణ 6 నిర్మిల
 ము చూ, సమీచీనము 2, 7 నాశము
 శేవిది చూ, 10, ఆం. 8 తాలవ్యము
 లో-నోక యక్రము చూ, తాలవ్యములు,

9 చవర్ణములో నొక యక్కరము చూ, కవర్ణము.

ఛందము. సం వి అ. పుం 1. ఆభిప్రాయము చూ, స్మృతి 1, 2 లోకము చూ, వశము 1, 3 చూ, ఛందస్సు 1. (చూ, వృత్తము 1) ఛందశ్చక్తు సం. వి తో. పుం. ఛందశ్చయనమును జేయువాడు

ఛందస్సు సం వి న్ స 1 పద్యలక్షణము చెప్పెడు శాస్త్రము ఛందము చూ, ఛందస్సులు. (చూ, వృత్తము 1). 2 తొలి పాదపు, నిగమము చూ, చేదము, 3 యథే స్సమైవ నడవడిక చూ, వర్ణనము 1, 4 కోరికః చూ, వాంఛ. అం 5 శాస్త్రము లాతీంటిలో నొకటి చూ, శాస్త్రములు, 6 విద్యలుపగునాలుగింటిలోనొకటి చూ, విద్యలు, 7 వేదాంగములాతీంటిలోనొకటి. చూ, వేదాంగములు.

ఛందస్సులు అం ఛందస్సు. - అన్ని వేదములనందుండెడు నన్ని మంత్రములను పాదవిధి జనమును ఆపాదములను గురులఘ్యక్షుని సంఖ్యలను బోధించెడి శాస్త్రము ఇది నన్నివిధ్యేశ్వరుడైన శివశివుని వలన నందిశ్వరుండు ఆయనవలన సనత్కుమారుని అగస్త్యుని బృహస్పతి, ఇంద్రుని, వాసుకి, పింగులనెడివారును సంప్రదాయ క్రమము నేర్చుకొనిరి ఇందువుట్టి సంగ్రహములు - ఛందోవివితి (వాసుకి, పింగళుండు), మృతి గంతీవనీ వృత్తి (భట్టి, హాలూయ్యుండు) వృత్తరత్నాకరము (కేదారకవి), లలితము, నేతువు (కనకనభూపతి మొదలగువారు), ధీవోధిని (శ్రీనాథుండు), మఱియు ఛందశ్శేఖరము, ఛందోకౌస్తుభము, పాఠీభూషణము మొదలగు విశేషగ్రంథములు పుట్టియున్నవి. పితృ కవిజనాళియనుననాంధ్రుని ఛందోలక్షణశాస్త్రము (వేములవాడ భీమ

కవి), సులక్షణసారము, కావ్యాలంకార మాదాచుడి, కవిలోకసంజీవీ కవిగజాంకుశము మొదలగు చనేకగ్రంథములు పుట్టియున్నవి ఈ లక్షణగ్రంథముల సారాంశముని యొన్న దగిన అప్పకవీయమునును పూర్వగ్రంథములందును సమవృత్తసంఖ్యానులను చెలియఁజేయు ప్రస్తావనప్రత్యయము మొదలగు షట్ప్రతిత్యయముల వలన నివరణము ఛందములయొద్దను అందుల వివరణము - 1. ఉక్త 2 2. అత్యుక్త 4, 8 మధ్య 8, 4 ప్రతిష్ఠ 16, 5 సుప్రతిష్ఠ 32, 6 గాయత్రి. 64 7. ఉష్ణిష్ఠ 128, 8 అనుష్టుప్ 256, 9 బృహతి 512 10 పద్మి 1024. 11 త్రిష్టుప్ 2048, 12 జగతి 4096, 13 అతిజగతి 8192, 14 శక్వరి 16384, 15 అతిశక్వరి 32768, 16 అష్టి 65536, 17 అభిష్టి 131072, 18 ధృతి 262144, 19 అభిధృతి 524288 20 క్షితి 1048576, 21 పృక్షితి 2097152, 22 అక్షితి 4194304, 23 విక్షితి 8388608, 24 సంక్షితి 16777216, 25 అభిక్షితి 33554432, 26 ఉత్కాతి 67108864 (కేదారకవి చెప్పిన షట్ప్రతిత్యయాధ్యాయములో నున్న ప్రస్తావములవల్ల పుట్టిన నీ ఇరువదియాఱు ఛందస్సులను సర్వసమవృత్తి సంఖ్యలమొత్తము (13,42,17,726) పుట్టెను. ఇందు క్తి మొదలు పునాతిదనుక తొమ్మిది గ్రంథములను యతి లేదు. పాపి మాతి) మే కలదు (ఇందు త్రిధారి, ఆర్యా, లయవిభాతి, ఉత్పాసా, శైతాళి మొదలగు వృత్తిములఁ జేరియుండలేదు) [పద్యలక్ష్యే పయోగసంజ్ఞలు - ఇందుగల ఛందస్సంఖ్యలు వృత్తసంఖ్యలు మున్నగు వివరములు వృత్తము అను శబ్దముకడఁ జూచుకొనవలెను); చూ,

వృత్తము. 1 (చూ, బాతులు 5). (చూ, పద్యములు)
 ఛందోభేదవివేకము. అం సుగుణము లిరువదెని మిదింటిలో నొకటి చూ, సుగుణములు.
 ఛందోవతి అం. శుక్రతు లివదెనిండింటిలో నొకటి చూ, శుక్రతులు [పీడక
 ఛగణము సం. వి అ న. కరీషము చూ, ఛగల సం వి ఆ శ్రీ బొద్ది * చూ, వృద్ధదారకము.
 ఛగలము. సం వి ఆ న 1. నీలికో. చూ, వస్త్రము, పుం 2 మేఠక పోతు చూ, మేషము 1, 3 పీడక నిష్ఠా చూ, వహ్ని 1, అం 4 అగ్ని భేదములు నాలుగింటిలో నొకటి చూ, అగ్నులు (చూ, సహ్ని 1)
 ఛగలాండి సం వి ఈ శ్రీ 1 బొద్దికూర * (గొట్టెవృషణములవంటి అవయవములకలది) చూ, ఛగల, 2 గాడిదగడపర * చూ, శ్వసనము 2
 ఛట సం. వి ఆ. శ్రీ. 1 గుంపు చూ, సయానాము, 2 వరుస చూ, పంక్తి 1
 ఛటాంబ సం వి ఆ శ్రీ మొలుపు చూ, విద్యుత్తు
 ఛటాఫలము. సం. వి ఆ. పుం చూ, పోడికి *
 ఛటాభ. సం వి. ఆ శ్రీ చూ, ఛటాంబ
 ఛడావు వా వి. హెచ్చి, చేడావు, చెడావు
 ఛడి వా. వి బెత్తము చూ, నేత్రము 1
 ఛత్రి సం వి ఆ. శ్రీ 1 గుడ్డికామంచీ * చూ, తృణము 1, 2 పాలఘ్నము, అడవి సవాప (భూమినె గప్పియుండునది) * చూ, సదాప, 3 కొత్తిమిరి * చూ, వితు స్తకము 1, 4 చూ, పుట్టిగొడుగు * 5 నల్లబీలకణ్ణ * చూ, సుషవి, 2, 6 కిలీం ఛ్రము * చూ, నేలతాడు.

ఛత్రిపర్ణము సం వి. ఆ పుం. ఏడాకులరడికి: చూ, రంభ 2
 ఛత్రిబంధము పా శబ్దాలంకారములలో నొకటి చూ, హేతువు 2
 ఛత్రిభంగము సం వి. ఆ. పుం 1. రాజ్య నాశము, 2 స్వాతంత్ర్యము చూ, స్వావ్యము, 3 ముండమోషితనము చూ, వైభవ్యము
 ఛత్రిము సం వి అ న 1. గొడుగు చూ, వారిత్ర, అం 2 పురుషలక్షణాంగములలో నొకలుగు పాదతలరేఖలలో నీచత్రి మొకటి (చూ, లక్షణాంగములు) చూ, పాదతల రైలు [గొడుగు *
 ఛత్రాకము సం వి అ న * చూ, పుట్ట ఛత్రాకి సం వి ఈ శ్రీ చూ, సర్వాప్తి * (గొడుగువంటి ఆటలను బొందియుండునది)
 ఛత్రాతిఛత్రిము సం వి ఆ పుం గడ్డిదుబ్బు చూ, తృణము 1
 ఛత్రాిరుణి. సం వి. ఈ. శ్రీ. చూ, పుచ్చీ *
 ఛత్రి సం వి. ఈ శ్రీ. చిన్న గొడుగు చూ, వారిత్ర
 ఛత్రిన్యాయము. పా ఎక్కువమంది గొడుగులు పట్టుకొని పోవుచుండ నందొకదూరకపోయి నను గొడుగులు పట్టుకొని పోవువారనియే నిరూపింపబడుదుగన రీతి. (సమష్టివిూడఁ దెప్పిన విషయ మేకచేకమున నన్వయింపక పోవచ్చును.)
 ఛదనము సం. వి ఆ న. 1 ఆకు చూ, పర్ణము 1, 2 ఈఁక చూ, శైక్యా 1; 3 స్థానేయమును గంధద్రవ్యము, గండివనము * చూ, రాబార్హము, 4 చీఁకటి మూిను * చూ, రేమాలము, 3, 5. కప్పా చూ, వ్యవధానము 3

భద్రము. సం వి ఆ. పుం చూ, భద్రము.
 భద్రస్సు. సం. వి న్ న. ఇంటికిప్పు, పతులము.
 చూ, నదనము 1
 భది సం. వి ఇ. పుం —వై— [దోస
 భదినీ సం. వి ఈ. శ్రీ బేటిగోన* చూ,
 భద్రుళ. సం వి ఈ. పుం 1 భద్రుగో, ము
 చూ, రోగము 1, 2 పిల్లి మొగులు చూ,
 మాదాలము [చూ, ముని 1.
 భద్రతాపసుండు. సం. వి ఆ పుం కపతులిపస్వి
 భద్రమిలు సం వి. న్ న 1 నెపము చూ
 వ్యాజము. 1, 2. మోసము చూ, వంపన,
 ల ఇల్లు చూ, సదము 1, 4. పట్ల చూ,
 భావము
 భామిలు సం విణ 1. ఏకాంతము చూ,
 గోనస్యము, 2 రూ-భానియ కప్పండ్లి
 చూ, సుగిలము
 భామినీరండు సం వి ఆ. పుం చూ కెవుగడు.
 భాద్రము. సం వి ఆ పుం 1 చూ-ద్రి. చుపా
 ము చూ, వాంతి, పుం 2 చూ, కేసు*
 చూ, శ్వసము 2
 భాద్రిము సం వి ఆ. పుం చూ, వాంతి
 భాద్రి సం వి ఇ శ్రీ 1 = లది చూ
 వాంతి 2 వీర్యము, పిక్లము చూ, సౌస్సు 1
 భాద్రిము సం వి ఆ పుం 1 నెపము చూ, 2
 భాద్రిము 1, 2 వెనువీయుగు, యుక్తి రంగ
 చుం ద్రికి లిప్పటి, స్థలిము: చూ, సలము
 2, 3 పికియభిప్రాయముగోడ కెప్పి పుము
 కు మాలియొక యభిప్రాయము చేసుకొని
 యుత్తిగము చెప్పట(ఇదియొక వాదనాపము).
 4 చిల్లమణ్డికి* చూ, సల్లకి
 భలి సం వి ఇ. శ్రీ 1. కాంతి చూ, వెలు
 రురు. 1, 2. కిరణము: చూ, హాయనము. 2.

ఛా

ఛాంబిసుండు సం వి ఆ పుం నేదము కిది
 విసవాగు చూ, శ్రోతి)ముండు
 ఛాంబోగ్యము సం. ఉపనిషత్తులు పనిగిటిలో
 నొకటి చూ. ఉపనిషత్తులు
 ఛాగణము సం వి ఆ పుం పిడక నిప్పు చూ,
 వపే 1
 ఛాగమండము సం వి ఆ పుం విమవిగ్యాళం
 ల్లిభవము, వాయులవాండ్రు లంత్రము,
 ఉపాచయ చూ, మాయము 1.
 ఛాగవానము ఆం గడత చూగవానములలో
 నొకటి చూ, చువోగానము
 ఛాగపసువ్యాచము చూ సామ్యుస్యముగా పకు
 శబ్దముపుషభాంకులకర్ముకలదియై నువేదమం
 దొకనొక నేతు సచినునెప్పకువేరు యజ్ఞ
 ములగు సామ్యముగా పకువం గా మేడి
 గే యగుచున్నదనవే
 ఛాగము సం వి ఆ పుం పేడిపోతు చూ,
 పుము 1 [చూ 2 1
 ఛాగోగ్యము సం వి ఆ పుం అగ్ని చూ,
 ఛాగలము సం వి ఆ పుం 1 ఛాగిలము
 ను చెచూ ముద్రియ 1, 2 కుడిగోలు
 చూ, పేము 1
 ఛాగిలాల్లికి సం వి ఆ శ్రీ యాద్దిగోన*
 చూ, కృష్ణగోనము [చూగభము
 ఛాగివాహనండు సం వి ఆ పుం గూ,
 ఛాగి సం వి ఈ శ్రీ. అంగుకుడి చూ,
 మేము 1
 ఛాగికి సం వి ఆ శ్రీ —వై—
 ఛాతిము సం విణ నణకబుడిసిది, చిన్నము.
 చూ, వృక్తము [బుక్రి-వాండం.
 ఛాతురండు సం. విణ. రూ-భావండు చూ,

ఛాత్రీగండండు సం. వి ఆ పు విభక్త్యంత
 ములగు శ్లోకముల ఆదియొటింగినవాండ
 చూ, పరాధ్యువత్తు
 ఛాత్రీగండండు సం. వి ఆ న ఆవ్యధుతఱి
 తీసినవెన్న చూ, వెన్న
 ఛాత్రము సం. వి. ఆ న వెద్దతేనెత్తె, సార
 ఘము చూ, మధువు 5.
 ఛాత్రీకము. సం. వి ఆ న పచ్చీనితేనెత్తే గం
 వెట్టి గొడుగువంటి తెట్టులోబుట్టిన పచ్చి
 తేనె, సారఘమువు చూ, మధువు 5
 ఛాత్రుండం. సం వి ఆ పుం =చట్టు చూ,
 నిఘంటుండు [వధానము 3
 ఛాండము. సం వి ఆ న కిప్పుట చూ, వ్య
 ఛాదిరము సం విణ కప్పబడినది చూ, సగరము
 ఛాయ సం వి ఆ స్త్రీ =చాయ 1 చూ,
 నీడ, 2 కాంతి చూ, వెలుతురు
 3 శోభన, వ్రుఘాన, జాతి, ప్రయుక్తమైనకాంతి
 చూ, వెలుతురు 1, 4 రంగు చూ, వర్ణము
 6, 5 ఆభివ్యక్తి గూ, ప్రతిబింబము 1
 6 నూయ్యవిభాగ్య వా. భావ్య, 7. కింకల్ప
 చూ, చరి, 8 బొడ చూ, నూనె 1
 (1 ముదలు 8 మతముల ఆర్థములకు చూచు
 గిద్దపము), 9 కావలి చూ, గక్షణము
 10 నూడెచె చూ, అంగీము, 11 కుసు
 చూ, సంక్ష 1, 12 ఇంచేక చూ, స్వల్పము
 13. భాషాంగముల పదునొకటింటిలో
 నొకటి చూ, భాషాంగముల (చూ, భాష 1)
 ఛాయాకరుడు సం వి ఆ పుం 1 గొగుగు
 పటువాచు చూ, శాస్త్రపటివండం, గణ 2
 నీడనుగలుగజేయువాండ
 ఛాయాగ్రహము సం. వి ఆ పుం కేతుగ్ర
 హము చూ, రాహువు 2
 ఛాయాతిరువు. సం. వి. ఉ పుం. నీడచేతనే

మిక్కిలి ఉపయోగకరముగా నుండెడువెద్ద
 చెట్టు, స్త్రీచ్ఛాయము* చూ, బొన్న
 ఛాయాతుండి అం తుండ్చూపాంగములు చె
 డింటిలో నొకటి చూ, తుండివూపాంగములు
 (చూ, అంగము 9)
 ఛాయాత్మజుడు సం వి ఆ పుం శని
 గ్రహము చూ, రాహువు 2
 ఛాయాపథము సం వి ఆ పుం దేవమార్గము
 చూ, మార్గము 1
 ఛాయాపుక్త్రీండు సం వి ఆ పుం 1 చూ,
 ఛాయాశ్మజుడు 2 ఆగ్నిసినక్షత్రము చూ,
 1 [చూ, శాదఘము.
 ఛాయా యము. సం. వి ఆ పుం కానుగు*
 ఛాయాపీఠ్యుండు సం వి ఆ పుం చూ,
 నూర్పుండం [చూ, హిమాంశువు
 ఛాయాభృత్తు సం. వి ఆ పుం అంధ్రుండం
 ఛాయామిత్రీము. సం వి ఆ న గొడుగు
 చూ, వారిత్రీ [ఛాయాపుక్త్రు.
 ఛాయామృగధరుండు సం వి ఆ పుం చూ,
 ఛాయావతి సం వి ఈ స్త్రీ మూర్ఖులొకము
 చూ, లొకము 1
 ఛాష్టామా వా వి ఏనుగువైనది అంబాకీ
 ముందుం ది అలంకార విశేషము

ఛిక్కిని సం వి ఈ స్త్రీ కొల్యాతోట
 కూక* చూ, హరిము
 ఛిక్కిక సం వి ఆ స్త్రీ —వై—
 ఛిక్కిక సం వి ఆ స్త్రీ —వై—
 ఛిత్రము సం విణ. కొమ్మండీ త్రికాదులు
 చూ, వృకము [శాదఘము
 ఛిత్రి సం వి ఇ పుం కరణము* చూ,
 ఛిత్రీకము సం వి ఆ పుం. బిస్తి* చూ,
 సోధ్యకము.

ఛిత్రము సం వి ౩. న కత్తి: చూ, రిష్టి 2
 ఛిత్రయండు సం వి. అ. పుం. 1. చూ, విటుండు, 2 చూ, శత్రువు 1
 ఛిద. సం వి ఆ క్షీ, నటకుడు చూ వర్ణము [రత్నము. 1.
 ఛిదకము సం వి అ. న వజ్రము చూ ఛిది. సం వి. ఈ క్షీ కురూరము చూ, ముద్దరము
 ఛిదిరము సం వి ఆ పుం 1 అగ్ని చూ, వన్నీ 1, 2 తాగిడు చూ, నూత్రము. 1, 3 కత్తి చూ, రిష్టి 2, 4. గండ్రగొడ్డలి చూ, ముద్దరము. [చునది
 ఛిసరము సం విణ. 1 ఛేదించునది 2 భాగిం
 ఛిసరండు సం వి ఆ పుం చూ, విటుండు ఛిద్రీసాదము. పా విడ్డలు. నని పడంతుల గుఱుతు చూ, లక్షణము 1
 ఛిద్రీము సం వి ఆ న 1 = చిందఱ బెజ్జెము చూ, రంభ్రము 1, 2 తిప్ప చూ, సేము [చూ, విప్పలి
 ఛిద్రీవైకపి సం వి ఈ క్షీ గివిప్పలి * ఛిద్రీతము సం. విణ. బెజ్జెము వేయబడినది చూ, సిద్దము 1
 ఛిన్న సం వి ఆ. క్షీ 1 తిప్పతీగ * చూ, సోమవల్లి. 2 చూ, అంపలాండి. విణ. 3 ఛేదించబడినది చూ, విచ్చిన్నము. 3
 ఛిన్నగ్రంధినిక సం వి ఆ క్షీ వెద్దబోడ తగము *. చూ, ముండిసి
 ఛిన్నపున్నకము సం వి. ఆ పుం తిల్లకమును గ్రంధ్యము * చూ, రాబార్దము
 ఛిన్నము సం విణ 1 కోయంబడిన తృణా చులు చూ, వృక్తము, 2 బాగవళరము చేయనది, వారసంబంధముయినది చూ, ఛారము. 3; అం. 3 కరణములు నూటయెని

మిదింటిలో నొకటి చూ, కరణములు 4 కటిక్రియలుదింటిలో నొకటి చూ కటిక్రియలు
 ఛిన్నరూ. సం. వి. ఆ క్షీ 1 తిప్పతీగ * చూ, సోమవల్లి, 2 అంపగు * చూ, సల్లకి
 ఛిన్నరూము సం వి ఆ పుం తిలకము *: చూ, శువులు
 ఛిల్లి సం. వి ఈ క్షీ 1 చిట్టికూ * చూ, భండీరము, 2 వెట్టు మొదలగువాని పట్ట చూ, బెరడు [చూ, చూరిమను.
 ఛిల్లిక సం వి. ఆ క్షీ కొయుంగూర *

ఘ

ఘఘంధరి సం వి ఈ క్షీ. మీర మీ చూ, మూసికము
 ఘపము సం. వి ఆ పుం 1 తాంతుకు చూ, స్పర్శము. 1, 2 గాలి చూ, వాయువు. 3 పోరు చూ, ముద్రము
 ఘర. సం వి ఆ క్షీ 1 చూ, మున్ను, 2 పాడి చూ, సురుము
 ఘరి సం వి ఈ క్షీ. = మీరి అ-చూరి- సురె నూం, క్షీ, మొలనుంమికోను సూరి కత్తి చూ, రిష్టి 2 (రూ-ఘారి)
 ఘరిక సం వి ఆ క్షీ = —వై—
 ఘరికాకూక్యాండన్యాయము పా ఎంత గున్నది కాయవైనను నిన్నుకత్తి కోసినైయనను రితి.
 ఘరితిము సం వి ఆ న శృం గారకనప్రథాన క్రియలయందు నిల్లకు చూ, శుభ్రతము
 ఘల్లి. సం వి ఈ క్షీ చూ, పొయ్యి

ఘూ

ఘూరి. సం. వి. ఈ క్షీ = చూ, రూ-ఘరి.
 ఘూలము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, సురటి.

ఫ

ఫకము. సం వి ఆ పు రూ. ఫకము. ప్రీడా
గమై పెంచబడి యులుతుఱగిన చిలక
మొవలైన సకలలకును ఇట్టి మొవలై
ప్యములకును పేర చూ, దీనుడు.

ఫకాసప్రాసము. ఆం 1. శబ్దాలంకారము
లకా నొకటి రుచిపి యుతురు అడవె
గక మకలమకల చుట్టూ ఉవా - "శ్రీక
కరిణీయదతురీ వైపుణ్యపుణ్యములు పా)కిట
కిట కాళ్ళేర్వర త్నవిపుల పులకాంకుములు
మనమల్లస్థిలు", "ఫాధు నోవనగ్రీణ సం
హాహా" చూ, హేనువు 2 (చూ, ఆలం
కాగము 3) 2 ఆనాసాసములు మూడిం
టిలో నొకటి (అనుసా)సములు - ఫకాస
సాసము, ప్రాణ్యసాసము, హాసాస
సాసము) చూ, ఆలంకారము 3

ఫకాపచ్చాతి ఆం ఫకాపచ్చాస్రీలంకారము
చూ, హేనువు 2

ఫకండు ఆం విణ 1 ఉచ్చుగ్ని చూ, నాళ
కుండా, 2 నేర్పక చూ, అంకంకు

ఫకా ఆం చూ, హా కా క్ష
ఫల సం వి ఆ (ఋ క్ష ఋ) చూ,
అకవండం [ము, భవ్యము

ఫల్యము సం విణ ఫకంపదగి 3 ఫలితవ్య

ఫలము సం వి ఆ 1 నాకరం చూ,
గనము 2, ఆం 2 నాస్తకీ)యలి అనదింటి
లో నొకటి చూ, మాస్తకీ)ములు

ఫలీయము సం వి ఆ పుం ఇందుగు*
చూ, సల్లకి

ఫేదము. సం. వి ఆ. పుం. 1 నాకరం చూ,
వగ్గనము. 2, 2 తునుక చూ, శకలము. 4,
3 భిన్నాంకమునందు క్రింది సంఖ్య చూ,
కరము. 8.

ఫేదించు సం. స క్రి 1 నాకర చూ, నెలగు;
2 క్రుంచు" చూ, విదారించు

ఫేదితము సం. విణ ఫేదిపవబడిగి చూ, విగ్ని
న్నము 3.

ఫేదితవ్యము సం. విణ చూ, ఫేత్తవ్యము.

ఫేద్యము. సం విణ - - - - -

ఫేయపు సం వి ఉ. పుం. కౌరుగప్పే* చూ
సోమరాజి

ఫో

ఫోటి సం వి కౌ పుం కైకర్తుడు చూ,
వలకేంకం [వే)యిడి

ఫోటిక సం వి ఆ స్త్రీ చికిక చూ,

ఫోగణము సం వి ఆ. వ విడిచిపెట్టుట చూ,
పరిత్యాగము [లంకము *

ఫోలము సం వి ఆ పుం. చూ, మాకు

ఫా

ఫాసుండు సం వి ఆ పుం రూ. శాసుండు-
హాసుండు చిక్కినవాండు చూ, బక్కి-వాండు.

బె

బె ఒకనతురము సం వి ఆ పుం 1. గోయపు
చూ, విజయము 1, 2. వేయపర్వతిము
చూ, పూత్రము, 3 దివ్యబు చూ, స్వగ్ని
ము 2, 4 శీతరి చూ, విజగఘపు, 5 కిర్వ
మి చూ, నూకు 1, 6* చూ, శివుండు,
7 వెన్నుండు చూ, విభావు 1, 8 పాట
వాడువాండు చూ, పీకారి, శ్రీ 9 గంగా
నది చూ, పది, 10 అడుగుటి చూ,
భగము. 12. 11 సముద్రపు చెలియలికట్ట

చా, నోడ్రు, న 12 చా, పిల్లి, 13 నగ.
 చా భూషణము 2 14 నెండ్లాను చా,
 భాస్య, 15 తేజస్సు గా, మెలతురు 1,
 16 నీరు చా, సలియము, 17 చా, పుట్టుక,
 18 చా, లక్కకొమ్మ, 19 మడుపు
 చా, సున్ను 1, ఆం 20 తాలవ్యములలో
 నొకటి చా, తాలవ్యములు, 21 వకగ
 ములో నొక ముక్కరము చా, కవర్ణము.
 22 సుళములలో నొకటి చా, సుళములు

జమ్ ౧౦ ఆవ్య నెండ్లాను చా, భాస్య
 జంగ సం వి ఆ శ్రీ, గంబావి * చా,
 జేడగాణి.

జంగ సుతుటి సం వి. ఈ శ్రీ వా.లో మన
 యోగించెడు గూడ చా, వారిత్ర)

జంగవము సం విణ తిరుగు-ని చా, ల
 మము 1

జంగముడు సం వి ఆ పుం = జేంగు,
 శూ-గులందు శివగానుండు (తె ప) —
 జింగవయ్య- జింగ-ను- జిం, యి నేనా
 (గాజిలలికె అనినా వాచు)

జంగలలిదాలము సం వి ఆ పుం -
 జింగుల్లి, రూ-లలిదాలము 1 చా,
 మార్జాలము

జంగలము సం వి ఆ పుం, గ 1 వల
 చా, మారము, ౨ బ జములేది
 (కొట్టు) చా, నిర్జము

జంగు సం వి ఆ శ్రీ = జింగ, పుష్పం
 చా, పిక్కి

జంగుపొక్కిష్టానములు పా బ విధనాలక్ష
 ణము చా, లక్షణము 1

జంఘలు అం 1 పురుషలక్షణాంగములలో
 నొకటి (పిక్కిలు) తురగజంఘలైన ధని
 యగు క్షుణ్ణజంఘలైన దీర్ఘాయుకుకు క్షుణ్ణాల
 జంఘ నమార్జమున నడచువాడగు సింహ
 జం గిన ధనిధము వ్యాఘ్రు)జంఘలైన

క్రీ కికరము స్వ గాలజంఘలును గోమరహిత
 జంఘలైవై చరిగు)డెడగుచు మకకనూకర
 జంఘలైన లక్ష్మీ లనైతును వరంతు.
 నాక్షుంజంఘలై, నైశ్యోచోగి సిగు క్షు
 జంఘలై. బాగి, సింహుడగు కాక జంఘలై
 రాజుకు కరికారంఘలైన శ్రీ గంఘుడగు
 చా, లక్షణములు, 2 శ్రీ లంకాంగ
 ములలో నొకటి (పిక్కిలు) ప్సంఘం
 లైన రాజునికయగు కామాశ్వులైన
 గజజంఘలైనను కుకుతయగు కుజులై
 యున్న నుంట్టుగొలను స్థాణులై విధన
 మును ముష్టా లిగిన ధనవాళుగు క్షు
 ములై గోమములధిక మైన విధనము గానియు
 గుం అంబులహారులకైనం బాపు వరిహ
 టలకలెను పందిములెలకలెను నున్న భాగ్య
 వతియు పుచ్చినతియు గు చా, శ్రీ లక్ష
 ణాంగములు, ౩ నాగ్యవ గాగా-ములు
 పంకొమ్మిదింటిలో నొకటి గా, అం, ము 9.
 చా, నాటి గ్యుకాగాం, ములు

జంగూకరిచండు సం వి ఆ పుం (నూ-లంబా
 కరిచండు) సమాదానములనై పోయియు
 అంక వేల జీంగుకాండ, పుష్పకాండ
 (అని కొంద న) చా, సం శి గాంబు
 జంగూకారిచండు సం, వి ఆ పుం - తై -
 జంఘాకృతియు అం క్రాస్తానము సం, ము,
 క్షుప్తము, పరివృత్తియు, ఆకర్షియు (5)
 జంఘాతా)ణము సం ౨ ఆ , పిక్కిలక
 ంము, ఏమనగుపిక్కిల కచము (అని కొం
 దలు) చా, వాగవారిణము

జంఘాపథము సం, వి ఆ పుం నాగునై
 వలు కలముదారి చా, మార్జము 1

జంఘామచ్చము సం వి ఆ పుం ధనవాళ
 మగుటను గుణుతు చా, లక్షణము 1

జంఘాలుండు. సం విణా చా, ఆతిజవ్రండు

జంఘావర్తము సం వి ఆ పుం పేదరాల
య్యెడు ఆఁగుగాని గుఱుతు గూ, లక్ష
ణము 1

జంఘావర్తి అం ఆశ్వశాస్త్రముం లి శుభా
వర్తములలో నొకటి చూ, ఆశుభావర్తములు
ఒంజని సం ఏ ఈ శ్రీ పిల్లనశ్శ్రీవిధ్వని
చూ, స్వరము 2. [హింగువు

జంగుకము సం వి ఆ పుం. ఇంగున చూ,
ఁగుకము సం వి ఈ శ్రీ చూ, ములి*

జంగుగ్ధము సం వి ఆ పుం, కృష్ణాగ్రు *
చూ, రాజాగ్రు

జంతుఫలము సం ఏ ఆ పుం చూ, మేడి*
జంతువృక్షము సం. వి ఆ పుం ఒకానొక
చూమి* చూ. సూమి*

జంతువు సం వి ఈ పుం చూ, శరీర

జంతువృక్షోగలండులము సం వి ఆ పుం
చూ, వాయునిశంకము *

జంత్రిము సం వి ఆ న 1 చూటుము
స్వా 2. ఆ 43 చూ, ముత్రిము 1,
వా 2 గాఢము చూ, హఠము 1

జంఘతుగు సం వి ఇ పుం (స్త్రి) ఆలుబగులు,
దగపతులు, భార్యభర్తలు.

జంఘాలము సం వి ఆ పుం 1=నుబ్బలి
ఁడును చూ, బురద, 2 పాఁచి* చూ,
శైవలము. [ది చూ, నది

జంఘాలిని సం వి ఈ శ్రీ జంఘాలిని యను
ఒంబిక సం వి ఆ శ్రీ పాఁడెండి చూ,
సాదము (1) 2 చూ, యగువసు*.

జంఘీరము సం వి ఆ పుం 1 చూ, నిమ్మ*,
జంబుకగతి. అం. గతులు పండ్లొండింటిలో
నొకటి చూ, గతులు

జంబుకము. సం వి ఆ పుం 1 నక్క. (రూ-
జంబూకము-జాంబుకము- జంబువు) చూ,

స్ఫుగాలము 2 చూ, నూసిసాక్షి*, 8 చూ,
శోణకము *, 4 చూ, మొలలి*.

జంబుకార్గద్గధన్యాముము పా. క్క. తేలకాయ
లందిని కడుపునొప్పియెత్తియిడనైఁడు తేల
కాయలు దినరాదని యనుకొని కడుపునొప్పి
పోఁగానే మరల తేలకాయలు తినటకు
నెట్లినరీతి

జంబుకుఁడు సం వి ఆ పుం 1 చూ, వరుణఁ
కు 1, 2 చూ, హీనుఁడు

జంబుబ్రాహ్మణులు పా. వీగుకణ్ణు-గౌలను-
పిప్పలు-ఆశ్వలామున శాఖలకశ్చెందినవారు
కాంచేసింధు శాఖలకు సమీపమున భగోజి
టిల్లాలోనుండు జంబుసాంఘముపట్టణము గోని
వారై ముంఁగుచు చూ, బ్రాహ్మణులు

జంబుపు సం వి. ఈ శ్రీ, ఈ న=జింబు-
జేయు 1 నేరేకుపండు చూ, నేరేకు,
ఈ శ్రీ 2 రూ-జాంబము చూ, నేరే
కు*, 8 రాజబంబువు* చూ, నేరేకు, 4
వీపురేడింటిలో నొకటి చూ, స్విపములు, (చూ,
లంక 1) 5 నేరేకు చూ, నది, 6. నక్క-
చూ, స్ఫుగాలము [చూ, నేరేకు.

జంబుటము సం వి ఆ పుం కాకినేరేడు*

జంబూలము సం వి ఆ పుం 1 జంబువు*
చూ, నేరేకు, 2 చూ, మొలలి*

జంఘాపి సం ఏ వ పుం ఇంగుళిఁకు చూ,
వేల్పుతేఱుడు

జంఘము సం వి ఆ పుం 1. (రూ-జంఘీము-
జంఘీము-జంఘలుము) చూ, నిమ్మ*, 2 దం
ఠము చూ, పల్లు 2 రి అండ్ల చూ, సాపాటు.
4 కపటము చూ, వ్యాజము 1.

జంఘలము. సం వి ఆ పుం చూ, నిమ్మ*

జంఘుఁడు సం వి ఆ పుం దీనుఁడు గూ,
బుద్ధుఁడు 1

జంభారి. సం వి ఇ పుం 1: చా, జంభాభేది

2. వజ్రాయుధము చా, బాణము. 1

జంభాసురుడు. సం. వి అ పుం ఒకానొక

రక్కసుడు: చా, రాక్షసుడు 1

జంభీరము సం వి. అ. పు చా, నిమ్మక.

జంభుడు సం వి. అ పుం. (జంభువు) ఉకారాం

తము(అనికొందఱు) చా, జంభాసురుడు

జకుటము. సం వి అ. పుం. 1. ఆనుడపిల్లలు,

కవల పిల్లలు, 2 చా, వంగపూవు

జక్షితము. సం విణ చా, భుక్తిము 2

జగచ్చతువు సం వి. న్. పుం =జీగముకన్ను

చా, నూర్యుడు

జగణము. సా ఒకలనువు, ఒకగురువు, ఒక

లఘువు (మురాతి): చా, అష్టాణలక్షణము

జగతి సం.వి ఈ శ్రీ. 1 జగము చా, లోకము,

2 జనము చా, ప్రజ 2, 3 చా, భూమి 1,

4 జగతిను పండ్రెండవభందస్సు (పండ్రెం

డక్షరముల పాదముగల చందస్సు) ఛందస్సు

లిఖవనియాటింటిలో నొకటి. చా, ఛంద

స్సులు, 5 పండ్రెంపం చా, ముగ్ధాకము,

6 వాస్తుపురుషుడు, ఇండ్లు మొదలైనవియేర్ప

ణుపదగినభూమి (అనికొందఱు) చా,

వాస్తువు.

జగత్కాంతము అం. నహీనతానము తేడింటి

టిలోనొకటి చా, నహీనతానములు (చా,

శుద్ధతానములు)

జగత్తు సం వి త్ న=జీగము (రూ జాతి-

జగము) చా, లోకము, పుం 2 రూ-జగ

త్సానిము చా, వామువు, విణ 3 తిరు

గునది (గమనముగల జీవలోకము) చా, వల

మానము 1.

జగత్తు(న్ను)వు. సం వి ఉ పుం 1 ఆగ్ని

జ్ఞా, వజ్రము. 1, 2. జంతువు చా, శరీరి

జగత్పతి సం వి ఇ పుం ఇందుగ్రీడు చా,

వేల్పుతేడు [వామువు

జగత్సానిలుడు సం వి అ. పుం చా,

జుద్దులుడు సం వి అ పుం — సై —

జగద్యోవి సం వి ఇ. పుం చా, శివుడు

జగద్యహ సం వి అ శ్రీ: చా. భూమి 1

జగన్నాథుడు. సం వి అ పుం చా,

విష్ణువు 1. [జగత్తు 1

జగము సం వి త్ న=జీగము చా, రూ-

జగము సం వి అ పుం. కవచము చా,

వాగవారిణము

జాలము సం వి అ పుం మం. * చా, శ్వస

నము 2, 2 కుచము చా. భక్త్యము

3 మద్విప్తిము, వేదకము చా, సుగ 2

జగలుడు. సం విణ చా, వంగకుడు 1

జగ్గము సం విణ చా భుక్తిము 1

జగ్గి సం వి ఇ శ్రీ. మకువు చా. సాసాటు

జఘ- చపల పాకందవ్యభేదము లాటింటిలో

నొకటి ఉచా — "క్షురబుభ్యతీయో

ర్షా, గ్గము ఏలూకందము క్రియం-ది.గు

పరా, గ్గము జఘనపలకు మునీం, ద్రపూ

నసమరాళ-డాశాస్తా" (చా. కిందము 3)

చా, వృత్తము 1

జఘచ్చదేనము సం వి అ పుం చా, నుద్ది*

జఘనము సం. వి అ న 1 మడికట్టు చా,

ముంజీయి, 2 మొల, శ్రీలు కటిముందు

భాగము (అనికొందఱు) చా, మొల,

3. దేశాచారముగా ముద్దువెట్టుకొను శృం

గార రసప్రధానస్థానము, 4. శృంగార రసప్ర

ధానముగు గోచరవంకలికు స్థానము చా,

నఖుత్తము. 5 గుర్తిండుకు దగిన చోటు;

6 శ్రీలు పిలుండుల ముందుప్రక్క, 7 పిలుం

దు: చా, పిట్ట. పుం. 8. తప్ప:చా, నేరము;

అం. 9 స్త్రీలక్షణాంగములలో నొకటి (కటి ముంకుభాగము) విస్తారమయ్యున్న పూజ్యురాలగు చూ, స్త్రీలక్షణాంగములు

2. ఘనావర్తి అం ఆశ్వక (స్త్రీ) మనందలి అశు భావగ్రములలో నొకటి గా, అశుభావగ్రములు, [మేడిక

భావసేవల సం వి ఆ. శ్రీ చూ, జాన్మ భావసోపస్థములు అల భారస్యరాలిం నము లెం మిదింటిలో నొకటి గా, భారస్యరాలిం గములు (గా, ఆలింగనములు) [సహకోదరి భస్యజ సం వి. ఆ. శ్రీ చెల్లెలు చూ, భస్యము సం వి. ఆ. 1 ను. గుటి చూ, శిశ్నుము, 2 తోక చూ, వాలము 1 3 గోతం గా, వింఖము, విణ 4 వెనుక ట్టిది చూ, వెనుక 1, 5 దూఱడగినది చూ, హీనుము 2, 6 రూ-జస్యకము, కడపటిది చూ, వేసి 2

భస్యముడు సం వి ఆ. పుం 1 చూ, గుఱియొ, విణ 2 పముడు చూ, సహకో దరియొ, 3 అభయంకు చూ, హీనుడు " సుస్య (డొం — వై — (సుస్యభాగం అనియు నాడు)

భూలుడు సం వి ఆ. పు మిక్కిలికీను) ముగాఁ జోవువాఁడు చూ, బ్రహ్మాకరియడు

కు సం వి ఆ. శ్రీ 1 = జీడ చూ, వేలి, 2 డీడ చూ శివ 1, 3 రూ జటిల చూ, మాంసిక, 4 లూ, హీనోముక, వా 5 సన సముక్కి సమక ఆవృత్తు చూ, మరలు బాటు [గంఠియ చూ, జీడగాఁజే

జటాగాంధారి సం వి ఇ. పుం = జీడ గాఁజే జటావీరుడు. సం. వి. ఆ. పుం చూ, శివుడు జటాబ్జాలము. సం వి ఆ. పుం. 1 దిపము చూ, స్నేహోశము, విణ 2 చెప్పబడినది చూ, శబ్దము. 2.

జటాటంకండు సం వి. ఆ. పుం చూ, శివుడు. జటావీరుడు — వై. — జటాధరుడు. సం. వి. ఆ. పుం. బుద్ధధేదము చూ, బుద్ధుడు 1 జటాధారి సం. వి. ఇ. పుం = జీడవారి. ఋషి గటి చూ, యుని 1 జటామాంసి. సం వి ఈ శ్రీ చూ, మాంసిక (ఇది కాకిసోయలు, వాతయాశ్వుం, అప స్మారములలో మంచినేయులు) జటామ్బుము సం వి ఆ. పుం. = జీడల మెకము చూ, సింహము. జటామువు సం వి ఉ. న. పుం. 1. చూ, సుహిసాక్షి, 2 రూ జటాముస్సు సంపాతి తిమ్ముడు చూ, వాతాయ్యము జటాలము. సం విణ జడలుగలది జటిలము జటావల్లి సం వి ఈ శ్రీ చూ, గుద్రజడక జటి. సం వి న. పుం. 1. రూ-జటిలము శివ్విక చూ, ప్లక్షము, 2 చూ, వట్టి, 3 జీడలుల సనాస్వి చూ, ముని. 1. జటిల. సం వి ఆ. శ్రీ 1 చూ, మాంసిక, 2 చూ, పిప్పలి 1 జటిలము సం వి ఆ. పుం 1. చూ, సింహము, విణ 2 చూ, జటాలము జటులము సం వి ఆ. పుం రూ-జకులము చూ, పుట్టు సప్తి జనోకోశము పా చూ, అన్నకోశము జరగి క్రియలు అం ఖల్వము, డోమము, పూర్ణము (3) జరము సం వి ఆ. పుం 1. రూ-జరము కినుపు చూ, భూమిము 1, 2 రూ జరము అన్నకోశము (జారకిరసము డోరెకు లిత్తి). చూ, భూమిము. 1, విణ 3 ముడి సినిది, వృద్ధివాందినది చూ, వృద్ధము 2. 4. క రిస మైంది చూ, చెడిదము.

జరరాగ్ని. సం. వి. ఇ. పుం అన్న కోశంబుది
నేడిమి: చూ, వహ్ని 1.

జడ. సం వి ఆ స్త్రీ చూ, హాకిలింబి*.

జడత సం. వి ఆ. స్త్రీ 1=జిడను. మన
స్సును అంగములును చేస్తే లుడిగియుండుట,
బాడ్యము చూ, విలంబము 1, ఆం 2
శృంగారరసములోని వ్యభిచారీభావములలో
నొకటి (బాడ్యము) (అసరసుకై పరికించి
పరికించి యాతడడు చెంగటం జేరనంతనే
యేమిచేయుటకుంజొచ్చేచీ యూహనం డెను)
చూ, సంచారీభావములు

జడత్వము. సం. వి ఆ పుం ఆచేతనత్వము,
జడిన, జడివము

జడధి సం వి. ఇ. పుం చూ, సముద్రీము.

జడము సం వి. ఆ న 1 రూ-జలము నీరు.
చూ, సలిలము, విణ 2 నేల్లరిది చూ, శిశి
లము 5, 8. తెలివితేనిది చూ, మఱపు 2,
4. చూఁగది, 5 పూణముచేనిది ఆచిర్తు,
అచేతనము, అచైవ్యము, అసాగిడి

జడశ్రీ సం వి ఆ స్త్రీ కాకినొండ* చూ,
కొండ

జడార్థ సం వి న్ పుం చూ, మహిము
జడిమ సం వి న్ పుం చూ, వక్త్రము
జడినము. సం వి ఆ పుం —వై—

జడఁడు. సం వి 1 తెలివితేనివాఁడు, చుం
రండః చూ, మూర్ఖఁడు, 2 చుం మిచేలఁ
గొట్టఁబడినవాఁడు చూ, హిమగ్రీస్తుఁడు
డలము సం వి. ఆ పుం చూ, రూ-
జటిలము.

జడ్డి. ఆం. వి. తీర్పుకర్త.

జడ్డిమెంటు, ఆం. వి. తీర్పు.

జతుక. సం. వి ఆ. స్త్రీ 1=వివుక చూ, తెల
పాయిక, 2 చూ, సురలి*, 3. కోరింద*.
చూ, ముచవత్రీ.

జతుకము సం. వి ఆ న 1 చూ, లక్క,
2 ఇంగున చూ, హింగుపు.

జతుకాన్తవ్యాయము. పా లక్క-పుల్ల యొక్కడ
వితీచిన నక్కడ వితీగియగు అతికిన నతుకు
కొని నురలవితీచిన విలుగుననునీతి.

జతుకి సం. వి ఈ స్త్రీ చూ, రూ జతుక 2*
జతుకృత్తు సం వి. త్. స్త్రీ రూ-జంతుకృత్తు
కోరింద* చూ, ముచవత్రీ

జతుని సం వి ఈ స్త్రీ గుడ్లగూబ చూ.
సకినంపుఁబొందగు.

జతుపుత్రీయు సం వి ఆ పుం, = ద్యుతివిశే
షము, నయము, చూ, సాగఁగాలు

తునిక్తిము సం వి ఆ పుం చూ, లక్క-

జరుపు సం వి త్. 1 చూ, లక్క, 2 చూ,
రూ-జతుక 2

జతుక సం వి ఆ స్త్రీ 1 కోరింద* చూ,
ముప్పెర్రె, 2 =చిల్లిక, రూ-జతుక 1 బాకి
చూ, తెలిసాయికి

జతుకము సం వి ఆ న రూ-జతుక 1 తుపు
చూ, లక్క- [ము చూ, భావ్యము

జతుకుఱు. సం వి ఆ పుం వీరీ భావ్య
జరుపు సం వి త్. 1 మూఁపులయొక్క-

సంధియొముకులు, మెడకొంబు చూ,
శల్యము 1, అం 2 పురుషులకొంగియి
లలో నొకటి (గుఱుములైసప్రశస్తములు)
చూ, లక్షణాగములు, 3 స్త్రీలకొంగి
ములలో నొకటి (గుఱుములై సగములు కొం
రానన్న పుణ్యాత్మకాలగు) చూ, స్త్రీలకు
కొంగిములు (బ శత్రులు.)

జనాధము. సం వి ఆ న చూ, మాంసము

జనంగముఁడు సం. వి. ఆ. పుం. మాలవాఁడు
చూ, మాల (1)

జనక. సం. వి. ఆ. పుం చూ, సహదేవి*.

జనకము ఆం. జన్మతాళములలోనొకటి చూ, జన్మతాళములు.

జనక రాగమునందు బుట్టిన భాషాంగములు, అం ఇవి 98 — (1 సోపీరణ 4, 2 కనుజ 7,

3 యిక్కడ 21, 4 పంచమజ 10, 5 భిన్న పంచమజ 4, 6. ఉత్కలకైకి 2, 7 హిం

గోళజ 9, 8 భోటం 1, 9 మాళవకైకి 13, 10 గాంధారపంచమజ 1, 11 భిన్న

పంచమజ 17, 12 వేసరహారజ 2, 13 మాళ రుచిమిజ 3, 14 తా. 1, 15 పంచమ

హారజ. 8 = మొత్తము సోపీరాని పనులైన భాషాంగములు 93 (వీరినాచూ కీర్తికా

పంచమలకిడవల గాయనవలెను) చూ భూ. 1 (90 ఆనికొందము)

పంచమ నల వి ఆ, పుం 1 రెండే) చూ, పురుండం 1, 2 ఒకచూకం. చూ, ౧ = 1 [సమూహము

ఒక సం వి ఆ (స్త్రీ) నగరముకము చూ, జకాలపహారక ఈ క్షిప్రిక మొగలు

స్మృత్యుము కలం లెక్కంప కలెను ఆలెక్కించిన మొత్తమును 9 చేతను బాసింప

వలెను భాసింపక గావచ్చి యిటు రవ్యాకృతి కృత్యులు జకాల మహారకయగును క్షిప్రి

1 అయినగవి బహారక 2 అయినంగ్రి 3 అయినకుడు 4 అయిన గాచువు 5 అయిన గురు 6 అయిన శని 7 అయిన

బద్ధ 8 అయిన కేతు 9 అయిన పుక) యిటు మిగులనివో 9 కేతుని చూచు

కొనేది చూ, ద్రుమాలు దశాపరిచాణాగులు జనము. సం వి ఆ న 1 చూ, పుట్టక,

2 వంశము, గోత్రము చూ, కండ్లము జనని సం వి. ఈ (స్త్రీ). 1 తల్లి చూ,

మాత. 1, 2 చూ, దశు, 3. కోరింద * చూ, చుడవతి).

జననీయము సం వి ఆ న నెయ్యి చూ, త్రైలము

జనపదము సం వి ఆ పుం 1 మండలము చూ, దేశము, 2 పల్లెటూరు చూ, దేశము.

నవపండం. సం వి ఆ పుం చూ, నునుస్యండు జనము. సం వి ఆ. పుం 1 చూ, ప్రజ, 2

చూ, జనలోకము జనమేజయ సంజనండు సం వి ఆ పుం జన

మేలయిండు చూ, రా. 1 సివమేజయండు సం వి ఆ. పుం — వై —

జనముక సం వి ఋ పుం. తండ్రి చూ, పితరుండు 1 [తల్లి చూ, మాత 1

జాయితి) సం వి ఈ (స్త్రీ) యానితి) జనలోకము ఆం ఊర్ధ్వలోకము లేడింటిలో

నొకటి చూ, ఊర్ధ్వలోకములు (చూ, లోకము 1) [శబ్దము 2

జనశ్రుతి సం వి ఈ (స్త్రీ) నానుడి చూ, జనాంతిము సం వి ఆ పుం మండలము చూ,

దేశము [చూ, శబ్దము 2 జనాంతికిము. సం వి ఆ న చాటుమాట

'నాభా' వా వి సవంపు జనార్దనము సం వి ఆ న చూ, సోటి,

అం 2 త్రేప్రియు ఇతర 'నాసింకిలో నొకటి చూ, త్రేప్రియులు

జనార్దనుడు సం వి ఆ పుం. 1 వస్తుండు చూ, విశువు 1, 2 చూ, యుండం,

3 చూ, కృత్యం జనార్దనాచుండు ఆం (జనార్దన = నల్ల

మగిక్కొద్ద మనీ=నాశ కుతీతి) జనయగిలముల దోగొట్టు కస్తుప్రకొజర నమస్కా

రము చూ ఓవ్ జని సం వి ఈ (స్త్రీ) 1 ఆఠంబి చూ,

స్త్రీ, 2 వెండ్లాయి చూ, భాస్య, ఈ (స్త్రీ). 3 కోడలు చూ, స్మృతి, 4. కో

రిందః చూ, మునపత్రి, ఇ పుం, శ్రీ
5. నూ-జ్యో-జన్మము- జనము- జనుస్సు
చూ, పుట్టుక.

జన్మించు. సం ౪. క్రి కలుగు చూ, పుట్టు 2.
జన్మము ఆం 1-భూచారులు పదునార్దువలలో
నొకడు: చూ, భూచారులు, 2 కరణములు
నూటమెరిమిదింటి ౧౦ కొకటి చూ, కరణ
ములు.

జనువు సం వి ఉ, న్. క చూ, పుట్టుక
జనుపొందు సం విణ. పుట్టుకుడి చూ,
కచీర

జన్మకీలుడు సంవి. ఆ పుం చూ, విషృప్తి 1
జన్మకీలుత్రిపుక్తియును ఏవ్యయును కనుగొను
గీతి. పా. బాతపండు జన్మించికోసన ? నను
కాలమున కన్నిగడియల సోద్యుతయగుచు
ముందు కనుగొనలెను (చూ, ఆహాః
ప్రమాణము, పిచ్చుట ఆగోసాక్షత్ర మెన్ని
గడియలనుకో కనిపెటలెను (ఎ) ఉదయాది
జన్మకాలఘటికలకంటె ఆగో సత్కల్పి ఘటి
కలు లెక్కనయ్యున్నపుడు జన్మకాలఘటిక
లలోనుంచి గూఢోబా గత్త్రో గడియలను
వీసివేసియెడల మిగిలినది జన్మకాక్షత్ర ఘక్తి
యగును (బి) ఉదయాది జన్మకాలఘటికల
కంటె నాగోబా సత్కల్పఘటికలు హెచ్చి
నుండునపుడు సత్కల్పఘటికలలోనుంచి జన్మ
కాల ఘటికలను వీసివేయగా మిగిలినది
జన్మకాక్షత్రో ఏవ్యయగును

జన్మభూమి సం. వి ఇ శ్రీ పుట్టిసొంట్లు
చూ, భూమి 1.

జన్మము. సం వి ఆ పుం, న. సే ౧ 1 చూ,
పుట్టుక, ఆం. 2 తారలు తొమ్మిదింటిలో
నొకటి. చూ, తారలు

జన్మలగ్నభక్తి పా ఉదయలగ్నప్రమాణము
నాగోబా ఘక్తిగడియలను వీసివేయగా

మిగిలిన గడియలు లురయలగ్న శేషముగు
ను ఉదయలగ్న శేషగడియలను గలుపు
కొని జననసమయము వజ్రవ నయిన కాలమున
కుదయాది లగ్నప్రమాణముల సంఖ్యను
గలిపి వరుసను లెక్కింప జననకాలమున శే
లగ్నము వచ్చునో యదియ జన్మలగ్నగుగును
జన్మలగ్నభక్తి యుం గూడ నిండులోనే తెలి
యును

జన్మలగ్నము. పా 1 గనుప్రయోగము- భూపతి,
కాలమున కెంతసోద్యుతయగుచు ముం గు
తెలిసికొనలెను పిచ్చుట నా దయ
లగ్నమును ఉదయలగ్నభక్తి యు నెందు
వలెను ఇవి పంచాంగము క యెరుంగలవు
మఱియు జన్మలగ్నము విజనని చెప్పగును -
(ఎ) బాలికముగో ఎందుకె డేలగ్నయందుం
డునో యలగా ధివల యున్నరాకి రెన
రాశిగావి 9వ రాశిగాని జన్మలగ్నయగును
(లేక) (బి) ఎందరో రాశ్యసతికి సప్తయము
గాని ఆసప్తయమునన రెన రాశి గని 9వ రాశి
గాని జన్మలగ్నయగును (లేక) (సి) ఒకప్పుడు
చంగుళిడుండ్డి గానియె జన్మలగ్నయగును
(లేక) (డి) చంద్రుండుండు లగ్నయనగు రెన
రాశిగావి 9వ రాశిగావి గూడ నొకప్పుడు
జన్మలగ్నయగును, ఆం 2 లగ్నకొకప్పు
ములలో నొకటి చూ, లగ్నకొకప్పు
ములు ఇదె రెను జన్మలగ్నభూమి- డ్డి
బలము- ఆయువు- రాశి- స్వభావము-
విగక్తి ఆత్మ- ఉదయ- రాశి- లగ్న- కల్య
లిల్లమును శేగ్గంబరగు.

జన్మలగ్నము సం వి న్ న ఆడుగుటి. చూ,
భగము. 12

జన్మి. సం. వి న్ పుం చూ, శక్తి
జన్మించు. సం, ఆ, క్రి కలుగు: చూ, పుట్టు. 2

జన్య సం వి ఆ శ్రీ 1 తల్లివెలికత్తె,
 2 తోడివెండ్లికూతురు, 3 సుఖము చూసంతోము
 బంధుత్వములు అం ఆదితాళము, దగ్గణము, గుర్రు, సింహాలము, కండ్లము, సింహావిక్రమము, శృంగారము, తలీలము, గంగాతాళము, పరికిరము, పుత్తింగిము, గజలీలము, తిల్లిము, వీవిక్రమము, చాంపలము, వల్లభము, రాజమాదామణి, గంగానోయము, రాజతాళము, సింహావిక్రీడితము, వనమాలి, వగతాళము, గంగాప్రసాదము, చాంపనాదము, సింహనాదము, బుల్లిగామోదము, శిరస్థలము, గంగాధారము, తుంగలీల, సింహాందము, బుల్లి, బియ్యం దము వక్రతాళము, ద్వితీయము, మదకందము, క్రతాళము, విలనము, జయనాళిము, రాజగ్రామము, బుర్జము, జయతాళము, గాంధుకము, నిస్సాకము, ప్రిదాతాళము, త్రింగి, తోకిలపిరిచాము, శ్రీ, గ్రామము, సమతాళము, సంగిము, సుకీలము బుల్లిక (బుల్లిక) డేకకి, గజముక్తి, ఆభి, ఉత్తాక్రమ, మల్లతాళము ప్రకము, అంగలీలము, ముము, నాంగ, పండము, ముందము, వీ తాళము, అంక తము, తుస్థాతి, యుగలము (దొంబరిక), బుధంకము, రాజంగాళము లభము, శీఖము, ప్రతాపశేఖము, గజయోప, గణునిష్టాము, యుంప, పుత్తియము, త్పిలీయకము, వసంతము, లలితము, గతి, కిరణము, మతి, మెట్టాళము, వర్ణము, వర్ణయతి, రాజరాచాయణము, మననము, సార్వత్రిలోచనము, గరుడము, శ్రీనందనము, నీలావిలోకితము, లలితపిరియము, లనితము, ప్రేయము,

జనకము, లక్ష్మీశము, రాగవర్ణము, ఉత్తము (96) (చూ, తాళము 2) (చూ వీలె) బంధుము సం వి ఆ న 1 పోగు చూ, యుద్ధము, 2 అంగడి చూ, దుకాణము, 3 చూ చూ, నింద 1
 జన్యండు సం వి ఆ పుం 1 తండ్రి చూ, పిలిరుండు 1, 2 తోడివెండ్లికొడుకు, విణ. 3 పుట్టడగినవాండు, 4 పుట్టించువాండు జన్యపు. సం వి. ఉ పుం 1 జంతువు చూ, శక్తి. 2 అగ్ని చూ, వహ్ని 1, 3 నలవ చూ, బ్రహ్మ 1
 జప సం వి ఆ శ్రీ 1. దాసనము * చూ, వాసుదేవమారకము, 2 మంకెన * చూ, రక్షము.
 జపమాల సం వి ఆ నా బుమ్మమాల, ఆక్షు సరము, ఆక్షునాత్యము చూ, మాల. 1.
 జపము సం వి ఆ పుం రూ బాపము. 1 మంత్రావృత్తి చూ, రెవము 2 వేదాధ్యయము అధీతి, అధ్యయనము, ఉపకర్మము
 జపకటి సం వి ఈ శ్రీ చూ, జపమాల ఒపనములు పా గ్రహింసహములలో నొకటి (శను)జము) చూ, గ్రహసమయముల
 జహాస్పటిక న్యాయము పా మంకెనపువ్వు స్పటికము వర్ణలఠెట్టిం స్పటిక సం తయు నెట్టిం బడినరీతి
 జపించి సం స క్రి గూ, తపించి 2
 జన్యము సం వి ఆ న గాయత్ర్యాది మంత్రము చూ, మంద్రము 1 (చూ, ఓం, చూ, గాయత్రీ), విణ. 2 జపింపడగిడి. జపం జబరదస్త్రీ వా వి బలాత్కారము జనుదగ్గి. అం మహర్షుకేడుగురిలో నొకడు: చూ, మహర్షుల

జమదగిన్నిజుడు సం వి ఆ. పుం చూ, పం
 సుంముడు
 జమాయింమి వా క్రి బుకాయించు
 జయ సం వి ఆ శ్రీ 1 = జే చుగ్గ చూ.
 పావ్వుతి 1, 2 పావ్వుతియొక్క చెలికత్తె,
 3. తోయ చూ, తిథి 1, 4 అష్టమి చూ,
 తిథి 1, 5. త్రిమోదాని చూ, తిథి 1,
 6 కరిక * చూ, వారీతిక, 7 రూ-జయంతి
 లక్ష్మి * చూ, శైవయంతి, 8 నెల్లి *
 చూ, శ్రీపర్వము 1 9 గంబావి * చూ
 త్రిశూలిని, 10 అరింటి * చూ, రంభ 2,
 11 బ్రీమిత్రి * చూ, సోమెద, 12 కౌర్క
 దేవి చూ స్వాహా 2, ఆం 13 సంవత్సర
 ములు అటువదింటిలో నొకటి చూ, సంవ
 త్సములు (రూ జయము), 14 చూ, వీవన,
 15 చూ, వసుస్కారము
 జయంతి సం వి ఈ శ్రీ 1 ఇందుని
 మాంతురు చూ, పుత్రిక, 1, 2 చుగ్గ చూ,
 పావ్వుతి 1, 3 శైవయము చూ, వీడము,
 4 లక్ష్మి * చూ, శైవయంతి, 5 పండు
 గ్రహాణ గూడిన తిథి (ప్రసాదం చుంతి
 శ్రీకృష్ణయంతి మె)
 జయంతిక సం వి ఆ శ్రీ చూ, సోమెద *
 జయంతుడు సం వి ఆ పుం 1 ఇందుని
 కొడుకు, కాకాసుగుడు చూ, పుత్తు
 డు 1, 2 చూ, భీముడు, 3 చూ,
 శివుడు, 4 చూ హిహంశువు
 జయంతు సం వి ఆ శ్రీ = జేగంట
 1 తేంగుర చూ, వీణె, ఆం 2 ఘనవా
 ద్యము లాటింటిలో నొకటి చూ, ఘనవా
 ద్యములు, 3 పంచమహావాద్యములో
 నొకటి చూ, పంచమహావాద్యములు.
 జయతాళము ఆం. జన్యతాళములలో నొకటి
 చూ, జన్యతాళములు.

జయదుర్తిపు సం వి ఈ. పుం చూ, స్వప్న
 క్షీరము *
 జయనము సం వి ఆ న 1 జయంపాటు
 చూ, వి. అయము, 2 గుల్లము లో, గువారి
 కివము చూ, మోచిము (చూ, వాగ
 వారణము)
 జయపద పా చూ, త్పర్యప్రవింధము
 జయపెట్టు మి ఆ క్రి చూ , వీవంగి
 జయమంగళము ఆం 1 జన్యతాళములలో
 నొకటి చూ, జన్యతాళములు, 2 జయం
 గళవృత్తిము చూ, వృత్తిము 1
 జయము సం వి ఆ పుం 1 చూ, రూ 2 ని
 నము 1, ఆం 2 చూ, జయ 13
 జయరామము ఆం శ్రీతియులు ఇంకవదివారు
 గింటిలో నొకటి చూ, శ్రీతియులు
 జయశాఖము సం. వి. ఆ పుం గం. శ వాగ
 ము చూ, వాగము. 1
 జయవాహిని సం వి ఈ శ్రీ. ఇందుని
 భార్య చూ, భార్య [జన్యతాళములు
 జయశ్రీ ఆం జన్యతాళములలో నొకటి చూ
 చూశీపుడు సం వి ఆ పుం శము కట్టి
 తీంపెడువాడు చూ, శైవ్యాంతుడు
 జయంమి సం స క్రి) లుమి గూ, వి
 యమునాండు
 జయంతు సం వి ఆ. పుం చూ, జయం
 తుడు 1, 2 యుద్ధిసిగుడు చూ, విజ
 యుడు 1, 3 విష్ణుపుష్పముక్క గ్వారీపా
 లకుడు చూ, విజయంతుడు 2, ఆం
 4. వసువులు ఎనమండ్రీలో నొకకండు చూ,
 వసువులు.
 జయపు సం. వి ఈ పుం: చూ మండు. 1
 జర. సం. వి. ఆ శ్రీ. 1 రూ జరగము
 చూ, ముసలితనము, ఆం. 2 మదూర్కల
 లో నొకటి. చూ, ఊర్కలు.

జరంతము సం వి ఆ. పుం గూ, మహిషము జరంతండు సం వి ఆ పుం చూ, వృద్ధుడు జరర సం వి ఆ శ్రీ రూ-బరము, కడుపు, పొట్ట చూ, భూజులు 1

జరము సం విణ 1. ముగిసింది గూ, వృద్ధము 2, 2 శంకెనది చూ, చెడిదము, 3 పసుపు కలిపిన తెలుపువర్ణము గలది చూ, వగము 6

జరణము సం వి ఆ. న. 1 జీలకఱ్ఱ చూ, సుమవి 2, 2. తెల్లజీలకఱ్ఱ చూ, సుమవి 2, 3 ఇంకువ గూ, పొగపు 2, పుం 4 సౌవగ్గులనణము చూ, అనణము 1

జరత్కారుడు సం. వి ఆ పుం శిశువొక రూ, చూ, గా 1

జరత్కారుడు సం వి ఆ పుం శ్రీ మనసాదేవి, గరత్కారు, గవి భార్య చూ, భార్య

జరత్కారు సం వి ఆ పుం ముసలియెద్దు చూ, పౌపభిము 1

జరత్కారు సం వి ఆ పుం గూ, మన్ను గూ, ము సం విణ ముచిలలం బట్టిది

జరత్కారు సం వి ఆ పుం గూ, మన్ను గూ, ము సం విణ ముచిలలం బట్టిది గింటిలో నొకటి చూ, స్పృశ్యభేదములు

జరాయువు సం వి. ఆ. న. పుం గూ-రూ గూ, మన్ను 1 చూ, మావి 2, 2 చూ, పొయ్యపు 2

జరాసంధుడు సం వి తీ పుం గూ, నీమ సేనుడు

జరాసంధుడు సం. వి ఆ పుం చూ, బాగ్గు రుడు. సం విణ. (కీ కీ త్) చూ, వృద్ధుడు. 1

జరూధము. సం. వి ఆ న సంశుడు గూ, జర్రము. సం వి. ఆ. న 1 పాచి చూ, శైవాలము, 2. ఇందువి పెక్కము చూ,

సిడము, 3. ఇంద్రనీలమణి చూ, రత్నము. 1, పుం. 4 కోయిల చూ, పికము, విణ 5. శిథిలమైనది చూ, శ్లభము, 6 జీర్ణమైనది చూ, యారయూము

జర్రము సం విణ చూ, జర్రము 5 జర్రకము సం విణ. 1 -పై-, 2. పెక్క-తూంట్లంకలి.

జర్రము సం. వి ఆ. పుం 1 చూ, జర్రము 2, విణ 2. చెల్లబడినది చూ, సోకితము

జర్రము సం వి ఆ న. 1 చూ, జీర్ణము, పుం 2 చూ, ముసలితనము.

జర్రము. సం వి ఆ పుం. చెట్టు చూ, వృక్షము రుడు సం వి ఆ పుం చూ, హిమాంతువు

జర్రము సం వి. ఆ పుం. అడవినువ్వులు గూ, గవ్వులు

జర్రము సం వి ఆ పుం 1 మొసలి చూ, మత్స్యము 1, 2. పరికె, త్రిశృంగము చూ, శృంగాటము 2

జర్రము సం వి ఆ పుం శుభుగమను చేప గా, మత్స్యము 1

జర్రము. సం వి. ఆ పుం 1. లెం కాను గూ, ముక్కంటిపండు, 2 చుట్టు గూ, మేళము 1, 3 శంఖము చూ, సంద 1, 4. అల చూ, నీవి 1

జర్రము సం వి ఆ పుం చూ, బుగడ బలకాంక్షి సం వి ఆ పుం ఏనుగు చూ, మాస్తి.

జలకామము సం వి ఆ. పుం చూ, ప్రబృహి* జలకామము సం వి. ఆ. పుం గుణ్ణపుయాతి చేప చూ, చుప్పిము 1

జలకామము. సం వి ఆ పుం నీరుకోడి చూ, పుంపి

జలకుక్కటి. సం వి ఈ. శ్రీ. నీరపిట్ట
 [చూ, విశ్వకా.
 జలకుక్కభము సం వి ఆ పుం కోయస్త్రి
 చూ, బకము [నకస్సు 1
 జలకూపి సం వి ఈ. శ్రీ. కోనేరు చూ,
 జలకూర్మిక సం వి ఆ శ్రీ. ఒకరకము
 తోడుకూర * చూ, మారిపము.
 జలకూర్మము సం వి ఆ పుం ఉలచీమీన
 చూ, మత్స్యము. 1.
 జలకేశము సం వి ఆ పుం పాచి * చూ,
 శైవాలము (నాచే అనియు)
 జలకీరద సం వి ఆ. శ్రీ. చూ, విలాసము 1.
 జలగండజాతకుడు. పా లగ్నవృత్తియాధిపతులు
 గలిసి జలరాసులయిన కేంద్రముల యందు
 నపుడును, లగ్నము జల రాశియై యుండేట
 గురుడుండి తృతీయాధిపతితో గలిసివను,
 పక్షాధిపతికి అష్టమమున రవియుండి రవికి
 అష్టమమున బంధుగ్రాహిణుడుండినను జలగండము
 గలుగును
 జలగుల్మము సం వి ఆ పుం 1 చూ, తా
 చేలు, 2 నీటిసుడి చూ, నుడి 1, 3 మా,
 ముంగిలి 2, 4 నాలుగు కాలువలు కలియు
 పోటు చూ, పానము. 1
 జలగ్రహము సం వి ఆ. న నెగడు చూ
 నీటిదయ్యము [చూ, మత్స్యము. 1
 జలచరము సం వి ఆ పుం జలచతుపు
 జలజ. సం వి. ఆ శ్రీ. 1 నీరుపట్టుకోప
 చూ, మశకము, 2 రము చూ, లక్ష్మీ
 జలజంబువు సం వి ఈ పుం నీరునేరేడు *
 చూ, నేరేడు
 జలజము సం వి ఆ న. 1 తామర * చూ,
 పద్మము 1, 2 శంఖము చూ, సంకు. 1
 జలజిహ్వము సం వి. ఆ పుం మొసలి
 చూ, మత్స్యము. 1.

జలజాడు సం వి. ఆ పుం చూ, హిమాంశువు
 జలడింభము సం వి ఆ. పుం. సర్తగుల్ల
 చూ, సంకు. 1.
 జలతంకలీయము సం వి. ఆ. పుం చూ,
 వెలిమిడి * [నూన్యూడు
 జలతిస్కరుడు సం. వి ఆ పుం చూ,
 జలతాలము సం. వి ఆ పుం. ఇల్లీశయను చేప
 చూ, మత్స్యము 1
 జలతైలబిందుస్వాయము పా నీళ్లమీద జేసిన
 నూనె దీక్కు నీగంతుంగలియఁబొంబుచుతి
 జలత) సం వి ఆ శ్రీ. వానలో నువయో
 గింయ గూడ చూ, వారిత్ర)
 జలదము సం వి ఆ పుం 1 మబ్బు చూ,
 మేఘము 1. 2 ముస్తై * చూ, ముస్త
 కము, పా 3 ఒకానొక వృత్తియు ఒక్కొక్క
 పాదమునందు 1-2-3-4 గురువులు
 గలిగి పదింటి యతిల త్రికోణాదశ 10దస్సు
 నందుఁ బుట్టినవృత్తము ఉదా — "బంగు
 మీంగుపచ్చేడము - వైంగలయా, తం, డ
 దేశవాసు - దంబులచే, రెంగు సన్న
 తింతు నవ - తారయతిన్, తొంగు మీ సాశ
 భర్త భగ - ముచో గదియన్" చూ
 వృత్తియు 1.
 జలదస్యూడి సం వి. ఆ పుం చూ, నూన్యూడు
 జలదివ్యము అ దివ్యము లయిదింటిలో నొకటిన్
 చూ, దివ్యములు.
 జలద్రోణి సం వి ఈ శ్రీ. నూతియొద్ద
 గాడి చూ, నిపానము
 జలధరమాల పా ఒకొక్క వృత్తియు ఒక్కొక్క
 పాదమునందు మ-భ-స-మ గణములు
 గలిగి తొమ్మిదింటి యతిల స్వాదేశఫం దసు
 నందుఁ బుట్టిన వృత్తము ఉదా — "ధీర్మ
 మెచ్చెం గృతుల న 1 తిశ్రీదంలై, మారా,

కారా జలధర్ మాలావృత్తంబై రాజిల్లుకొ,
 ఘోరజకు | రాస్యశాస్త్రంతుల్, సారంజేరన్
 మధనము | సంయుక్తంబై " చూ,వృత్తము.1
 జలధగము సం వి ఆ పుం. మబ్బు చూ,
 మేఘము 1
 జలధి సం వి ఇ పుం 1 కడలి చూ, సము
 ద్రము, 2 నక్క చూ, సృగాలము
 జలధి సం వి. ఆ శ్రీ చూ, లక్ష్మీ
 జలనవలము సం వి. ఆ పుం నీటిపిల్లి చూ,
 మత్స్యము 1. [ద్రము
 జలనిధి సం వి ఇ పుం కడలి చూ, సము
 జలనిర్దమము సం వి ఆ. పుం తూము చూ
 భృమము 4 [వైవాలము
 జలనీరి. సం వి ఈ శ్రీ పాచి* చూ,
 జలనూపురము. సం వి ఆ పుం నీరుకనుము*
 చూ, నూపాకి దంబము
 జలపాననరుము పా గృహసమయములలో
 నొకటి (సుఖము కలుగుచు) చూ గృహ
 సమయములు [యశ్యము 1
 జలపృథిము సం వి ఆ పుం చేప చూ,
 జలపిన్నని సం వి ఈ శ్రీ చూ, కల్పము*.
 లోనియు సం వి ఆ పుం మబ్బు చూ,
 మేఘము 1
 జలప్రగంకు. సం వి ఆ పుం ఒకానొక
 పిల్లిదేవత చూ, యముండు [నూకరము
 జలప్రియము సం వి ఆ పుం పంది చూ,
 లష్టము సం వి ఆ పుం చూ, జలనవలము
 జలనిండువు సం వి ఈ పుం 1 నీటి దీక్తి
 చూ బొట్టు 6, 2 గు పొడ్డ* చూ,
 శృంగాటకము. [నవలము
 జలనిదాలము సం. వి. ఆ పుం చూ, జల
 జలనిల్యము. సం వి ఆ పుం 1 చూ, తా
 దేలు, 2 ఎండ్రకాయ చూ, పీత, 3 నీళ్

లోనిపాద, 4. నీళ్లు నిలుచుతావు చూ.
 సానము. 1 [చూ, బచ్చిలి
 జలబిమ్మి సం వి ఈ శ్రీ. తింగబచ్చిలి*
 జలమంటపము సం వి ఆ. పుం చూ, పాచకు.
 జలమక్షిక సం. వి ఆ. శ్రీ జలగ చూ,
 బుడ్డపీఠండు
 జలమద్దువు సం వి. ఈ. పుం మత్స్యరంకమును
 పక్షి చూ, మత్స్యరంకము. [సలిము
 జలమయుము సం విణ జలవికారము చూ,
 జలమసి సం వి ఇ పుం. మబ్బు చూ,
 మేఘము. 1 [జలనవలము
 జలమాధ్వా(ర)లము సం. వి. ఆ పుం. చూ,
 జలము సం వి ఆ న 1=జీలకము నీరు.
 చూ, సలిలము, 2 ఉచ్చే చూ, మూత్రము,
 3. గోగర్భస్పందము చూ, పౌజనము 1,
 4 చూ, హ్రీవేరము *, 5 ఎట్టతామర,
 ఎట్టకలవ* చూ, పద్మము;విణ 6 జడము
 చూ, మజత్ర 2, ఆం. 7. స్వామ్యములు
 ఎడింటిలో నొకటి చూ, స్వామ్యములు.
 జలము సము. సం వి వ. పుం మబ్బు చూ,
 మేఘము. 1
 జలయంకృనికేతనము. సం వి. ఆ పుం. సముద్ర
 స్నానము చూ, సదనము 1
 జలరంబి సం వి ఈ శ్రీ చూ, దాత్యూచము
 జలరాగము సం వి ఆ పుం కౌపులరా ధేద
 ము చూ, రత్నము 1
 జలరాశి సం వి ఇ. పుం చూ, సముద్రము.
 జలరంజెము సం వి ఆ పుం 1. నీటినుడి
 చూ, నుడి 1, 2 పాము చూ, సర్పము,
 3 నీటితుంపురలు చూ, సలిలము
 జలనూపము సం వి ఆ పుం మెసలి చూ,
 మత్స్యము 1
 జలరోగ విషూచివలన మరణించు బాతక్కుండు
 పా నలుగు కౌరకలగు ములకు తనీయ

లన్నియును కేతుసంబంధమున్న యెడల జల
 రోగవిషూచివాధచే మరణించును.
 జలరోహితుఁడు. సం వి. ఆ పుం యా,
 మూలతేఱుడు
 జలలత. సం వి. ఆ. స్త్రీ. ఆల యా, వీచి. 1.
 బిలు సా కొంతిలోఁతున కొన్నికొన్ని నియ
 తమాద్యములవెంబడి పాఱుచుండు ప్రవా
 హములకు జలని పేరు గూ, జల.
 జలవరకుము సం వి ఆ. న యా, మోగు
 జలవర్ధనము. సం. వి ఆ పుం యా, బరివెంక*
 జలవర్ధకము. సం వి ఆ పుం పుష్కలమును
 పేఱుము యా, పేఱుము 1
 జలవల్లలము సం వి ఆ పుం యా, వైవా
 లము* [యా, పద్మము 1
 జలవల్లి. సం వి ఈ స్త్రీ. నీరుగొలిమిడి*
 జలనాపికము సం. వి ఆ పుం 1 కాకోని
 యను చేప గూ, మత్స్యము 1, 2 ఇల్లిక
 మను చేప యా, మత్స్యము 1
 జలవికారము సం విణ యా, జలచగురు
 జలవృద్ధికము. సం వి. ఆ పుం నీరజేలు
 యా, మత్స్యము 1. [గా సృష్టిలి
 జలవేతనము సం వి ఆ. పుం నీరుపక్వాలిక
 జలవ్యధము సం వి ఆ పుం గడ్డుముక్క
 చేప యా, మత్స్యము 1
 జలవ్యాధము సం వి. ఆ పుం నీటిపాము
 యా, సర్పము.
 జలశాయి. సం వి ఇ పుం యా, విష్ణుల 1
 జలశుక్తి సం వి ఇ స్త్రీ కప్పచిప్ప గూ,
 సరసు 1 [రూపము
 జలనూకరము. సం వి. ఆ పుం యా, జల
 జలనూచి. సం. వి. ఈ. స్త్రీ 1. జెలగ యా,
 బుడ్డపిడుగు; ఇ, పుం, 2 నక్క: యా,
 బుడ్డపిడుగు. కంకుమము యా, మత్స్య.

ము 1, 4 కంకణిణి యను చేప యా,
 మత్స్యము. 1, 6 రాజులుండు ముప్పి,
 6 నాలుగువీధులు కలియుండు యా,
 మాగ్గము 1 [నొకటి యా, కళ్లు
 జలస్తంభన అగ కళ్లు అజువది నాలుగింటిలో
 జలకాము సం వి ఆ. న స్వల్పజలముంతి
 గృహము యా. సదనము 1
 జలకాష్ఠి సం.వి వ పుం యా నీటిగమ్ము
 జలహాసము సం వి ఆ న యా, పేము
 జలాంజలము సం వి ఆ న 1 గూము
 యా, భృమము 4 | 2 నాచు* యా,
 శైవాలము
 జలాంజికము సం వి ఆ పుం గుట్టపుయితి
 చేప యా, మత్స్యము 1
 జలాదకము సం వి ఆ పుం —వై—
 (చిలుచేపలగుంపు) 44 సం కొండలు)
 జలాంజిక సం వి ఆ స్త్రీ బావి గూ,
 నూర్పు
 జలాకము సం వి ఆ పుం సస్తనముగ్ని
 ములలో నొకటి గూ, సముద్రములు (ఇం
 సం నీళ్లనడచుము)
 జలాఖుము సం వి ఆ పుం నీటిపల్లి
 యా, మత్స్యము 1
 జలాగ్నిన్యాయము పా ఆగ్ని లము కలియు
 నప్పుడు ఆగ్ని తిమ్మవయ్యును నగ్నియు. నీరు
 తిమ్మవయ్యును నీరును హరించునను విధము
 జలాటలి. సం వి ఈ పుం లగ యా,
 బుడ్డపిడుగు.
 జలాత్మ సం వి ఆ స్త్రీ. పూర్వాషాఢా
 నక్షత్రము యా, నక్షత్రము 1
 జలాధారము సం. వి. ఆ పుం. మడుగు యా,
 సరస్సు 1 [యా, మత్స్యము. 1.
 జలారము, సం. వి. ఆ. పుం. నీటిగుట్టము:

జలారుండము సం. వి. ఆ పు 1 నీటినుడి
 చూ, సుడి. 1. 2 నీటికు పక చూ,
 లిలము, 8 పాము చూ, సర్పము
 బలార్చనము. సం వి ఆ పు 1 శాస్త్రవణ
 భాద్రపదపంచమము, వర్షార్ధతుల
 మాసద్వయము, 2. సప్తసముద్రములలో
 నొకటి యా, సుబుద్రము [వస్త్రము
 బలార్చనము. సం. వి ఆ న రికిబట్ట చూ,
 బలార్చనము సం. వి. ఆ. న 1. నీరువట్టివేరు,
 పుం తెల్లవట్టివేరు (అని కొందరు) * చూ,
 వట్టివేరు. పుం 2 గడుగు చూ, సగస్సు 1
 లాశ్చరము సం వి ఆ పు 1 గుండ్ర
 తు * చూ, స్థూణము 1, 2 కూలత్పణ
 ము * చూ, ల్పణము 1 [సగస్సు 1
 లాష్ట్రీ సం వి ఈ శ్రీ కోనేరు చూ,
 బలూక సం వి ఆ శ్రీ 1 = జీల. చూ-
 లాక-లూక సం జలూకము చూ, బుడ్డ
 పుకలు, 2 అంబరదానుక* చూ, పద్మము 1
 తోద్రు సం వి ఆ పు 1 చూ,
 నియ్యక, 2 అశుకు చూ, బురద
 తోగుండ్రు సం వి ఆ పు 1 చూ, పు
 లుడు 1, 2. చూ సచుగ్రిము
 తేళుము సం వి ఆ పు 1 సం, శంబ
 గము, తేళుమును (ప చూ మత్స్యము 1
 జలారాండము. సం వి ఆ పు 1 చూ, జలారాండము
 బలార్చనము సం వి ఆ పు 1 కలూక
 చూ, మరిగొమ్మ 1
 బలార్చనము పా. ఒకానొక వృత్తిము ఒక్కొక్క
 క్క పాదములకు సం-జ-స గణములు
 గలిగి ఎనిమిది యతిగల గ్వాదశఃఫంది
 మ్మునదుబుట్టిన వృత్తిము చూ, వృత్తిము 1
 బలార్చనము. సం వి. ఆ. శ్రీ. చూ, లఘు
 బ్రహ్మి *.

బలార్చనము సం వి ఆ శ్రీ చూ సురటి.
 జలూక సం వి ఆ శ్రీ = జీల. చూ, బలూక. 1
 జలూకము సం వి ఆ, న శ్రీ 1 = జీల.
 చూ, బలూక 1 (ఈయర్థమందు సకారాంత
 శ్రీలింగ నిత్యబహులవనాంతసనికొండలు),
 2. బలార్చనము చూ, మత్స్యము 1.
 జలూకము సం వి ఆ న పనికొనిమాటలూ
 డుట. చూ, శబ్దము 2
 జలూకము సం వి ఆ పు 1 కింకమాటలూడెడి
 యుపయుక్తముకానిమాట చూ, శబ్దము 1
 జలూకము సం వి ఆ పు 1 ఉపయుక్తముకాని
 వెక్కుమాటలూడవాడు చూ, వక్త 1
 బలూకము సం వి ఆ 1 ఉపయుక్తముకాక
 మిక్కిలి చెప్పబడినది చూ, శబ్దము 2.
 2 చెప్పబడినది చూ, శబ్దము 2
 జల సం వి ఆ శ్రీ చూ, జల 1*
 బలూకము సం వి ఆ న 1 వడి చూ, వేగ
 ము 3. పుం 2 వడిగల గుత్తము చూ,
 నాయము, 3 యవవేళము చూ, దేశము,
 విణ 4 వడిలది చూ, వేగము 3
 బలూక సం వి ఆ శ్రీ చూ, రూ-యవనిక.
 బలూకము సం వి ఆ పు 1 సప్తకు త్వరిత
 ముగాఁ యోవువాఁడు చూ, సుదేశహయకు
 వము సం వి ఆ పు 1 వడి చూ,
 వేగము 3, 2 వడిగలది చూ, వేగము 3
 బలూక సం వి ఆ పు 1 = జీలూక చూ,
 సంకురుగము, 4. 2 గంధములేడింటిలో
 నొకటి చూ, గంధములు
 బలూక వా వి 1 బలూక, 2 బలూక,
 3 బలూక (చూను అనియు వాడుక)
 బలూక వా వి 1 రత్నములుపొడిగిన సోలును,
 విలువల వస్త్రములును
 బలూక సం వి ఆ పు 1 గాలికారుండిచెడు
 వాటియ్యము చూ, వాత్సరము.

జవ్వలకు సం వి ఆ పుం గా, జవనుడుకు
జవ్వలు పా జ, బ, గ, డ, ద సరళములు
(గ జ డ ద బ ఆ వి కొండము)

జనురి సం డ. ఇ పుం 1. ఆగ్ని మా,
వన్నె 1, 2 వజ్రాయుధము మా,
బాణము 1 [నూకలింబి.

నా. సం వి ఆ శ్రీ దూలగొండి * మా,
హత్ ౨౦ లక్షణలు మూడింటిలో నొకటి
మా, లక్షణలు

నూదజహత్ అం —వై—

నూరము సం వి ఆ పుం పిల్లి మా,
మాణ్డాలలు, [నది

జవ్వలకు సం వి ఆ పుం 1 ఒకానొక

రాష్ట్ర మా, ముని 1 2 నేస్తుడు
మా, వీళ్లువు 1

ద్రా

జాంలలిదాలము సం వి ఆ పుం మా, ౦
గిలదాలము

జాంలము సం వి ఆ పుం 1 చేతివీణ *
గా, వీణ 2, 2 గాలము గా మూసము,
పుం రి జాంలలి, చంద్రకి, చిత్రపక్షము
మా, ౦ జ 4 మొగి నేల మా, భూమి. 1
5 = జిగెలె తిన్నె మా, వేదిక

జాంలలి సం వి ఇ శ్రీ 1 రూ-జాంగు
లము వివము బోగొట్టు విద్య మా
మాము. 1. 2 మా, దూలగొండి *
పుం రి మా, జాంలము రి ఇ. న
4 పొట్లకాయ మా, పొట్ల

జాంలలికుడు సం వి ఆ పుం రూ-జాంగులి
కుడు. 1. పాములవాడు మా, వ్యాళ

గాగ్రహి, 2 ఇంద్రజాలికుడు మా, ప్రాంతి
హారకుడు [జాంలలి 1

జాంగులము సం వి ఆ పుం మా, రూ-
జాంగులికుడు సం వి ఆ పుం మా, రూ-
జాంలలికుడు [రికుడు

జాంఘికుడు సం వి ఆ పుం మా. ౨. గూ
జాంబకుడు. సం వి ఆ పుం మా, రూ-
జాంబపుడు

జాంబతి సం వి ఈ శ్రీ 1 గా, దంతి *
2 జాంబతి యను కిష్టునిభాగ్న మా
బార్య

జాంబము సం వి ఆ పుం 1 నేకేతుపంకు
మా, నేకేకు, 2 బంగారు మా, లోహము 1
జాంబవి సం వి ఈ శ్రీ మా, దగతి 1 *

జాంబపుడు సం వి ఆ పుం గ్రహావతి,
జాంబకుడు, ఋషిరా

జాంబూనదము సం వి ఆ పుం 1 బంగారు
మా లోహము 1, 2 శిశ్నుర్తి * గా,
చాలాపుచ్చులు

జాగిరి సం వి ఆ పుం = గాగుము గూ-
జాగిరిణము జాగిరిము జాగిరి, 1 రితి)
మెలకోలు మా, మెలకోలు, ౨ 2 దిశా
వనలలో నొకటి గా, అనలు (మా,
దశాస్థలు), రి గావదశావనలలో నొకటి
గా, అనలు (గా గావదశాస్థలు)

జాగిరిణము. —వై— [వారివారిణము
జాగిరిము —వై—, 4 కవము గా,

జాగిరికుడు సం వి ఇ రూ-జాగిరికుడు-జాగి
రూకుడు మా, మెలకోని ముంకువాకు
జాగిరితి సం వి ఇ (ము. ఈ ఋషి) -వై—

జాగిరికుడు సం వి ఇ —వై—

జాగిర్య సం వి ఆ పుం మా, రూ-జాగిర
జాగీరు. వా. వి. రాజాగారి బహుమానాదికము.

బాగుడము సం వి అ న కంఠము మా, బాతము సం వి అ న 1 గుంపు మా, వహ్నిశిఖము.

బాగ్రత్ బాగ్రత్తు అం 1 ఆనస్థలు మూడింటిలో నొకటి చూ, ఆనస్థలు 1, 2 అనస్థలు లుందింటిలో నొకటి చూ, ఆనస్థలు 4, విణ 3 చూ, మేలుకోలు

బాగుము ఆం శ్రితకణబంధములెరిమిదింటిలో నొకటి చూ, స్థిరబంధములు

బాగుని సం వి అ క క స్త్రి 1 యజ్ఞపశువు యొక్క తోడికి చూ, చాలదు 1, 2 తొడ చూ. సకి. [వోశము

బాదీఫలము సం వి అ న చూ, బాల

బారము సం వి అ పుం ముత్తియములొని గానము చూ గత్తిము 1

బారకనము సా ఆస్త్రివోశములొని యాహా గములు బీరింపజేయు నము

బాడ్వలీ నా గి గాసి (ఘాడ్వలీ)

బాడ్వము సం వి అ న జేడ్డు 1 ఆలస్థలు చూ, నెలంబము 1, అం 2 సంచారభావములు ముప్పగిమాండింటిలో నొకటి (జడతి)

(ఆనాడు కై పగిలిన పరికింది కారణం చెందుం జేయ గలనే యేమిచేయుటకుం

కోడికి యూం పండ్లు) చూ సంచార భావములు

బాగు సా జ్యుపత్రిక, కోటి

బాగుకర్మము అం పుట్టికపుకు గయు క్రియ కర్మములు పనువారింటిలో నొకటి చూ, కర్మములు

బాతవండు సం విణ చూ, పుట్టివాడు

బాతధాతికి సం వి ఈ స్త్రి చూ, మరు గుడు *

బాతపత్త్య సం వి ఆ స్త్రి 1 బిడ్డలుగన్న ఆడుది చూ, స్త్రి, 2 చూ, బాలెంతింాలు.

సయామాము, 2 చూ, సమానము 2, 3 చూ, పుట్టుక, 4 చూ, పురుడు, విణ. 5 పుట్టినది చూ, సంభూతిము.

బాతరూపము సం వి అ న 1 బంగారు చూ, లోచాము 1, 2. ఉమ్మెత్తి * చూ, వాలాపుష్పము, 3 పుట్టిన పాపము; విణ. 4 పుట్టిన రూపము కలది చూ, సంభు 3 మ.

బాతవేసుడు. సం వి న పుం నిష్క చూ, వహ్ని 1

బాతస్మరాలింగనము అం ఆలింగనములు రెండింటిలో నొకటి చూ, ఆలింగనములు

బాలస్మరాలింగనములు ఆం లతావేష్టితము, వ్యుద్యోగరూపము, తిలలింకులము, నీరక్షితము, ఊరూపనూహనము, జ్యోతిస్వేష్టము, సుచా వ్యేష్టము, లాలాటము (8) [బాలపత్త్య

బాలాశాంఘము సం వి అ న 1 చూ, పురుక, అం 2 ఆశౌచము రెండింటిలో నొకటి చూ, ఆశౌచములు

బాలస వి ఇ స్త్రి 1 కలము చూ, వం గడము, 2 చూ, పుట్టుక, 3 చూ, సమా నము 2, 4 ఒకానొక ఆర్థాలంకారము

చూ, హేతువు 2 (చూ, అలంకారము, 3), 5 పద్మభేదము (ఒకానొక ఘండము) చూ, బాతులు, 6 చూ, విక్రయ్య, 7 బాడి

కాయ, తాళపలము, మాలతీఫలము చూ, మునునస్సు 2, 8 = బాటి * చూ, మును నస్సు 2, 9 ఉనిరిక చూ, స్త్రీఫలి 1, 10 కంపిల్లము * చూ, కోచని, 11 మా

లతి * చూ, మొల్ల, 12 కేరెరాసి చూ, శవల 13 ఇంగిలీకము చూ, హింగుళము, అం 14 తాళప్రాణములలో నొకటి చూ, తాళస్పృణములు (చూ, తాళము. 2),

అం 14 తాళప్రాణములలో నొకటి చూ, తాళస్పృణములు (చూ, తాళము. 2),

15 అష్టాదశపదార్థములలో నొకటి చూ, అష్టాదశపదార్థములు

జాతికము. సం వి అ పుం = (తే ప) గోపత్రి-
హిపత్రి-భోజపత్రి-హిజపత్రి (సం ప) —
యా జాతిపత్రి) జాతిపత్రిక.

జాతికోశము సం వి. అ స జాతీఫలము,
జాతిఫలము (తే ప) — గోజకాయ

జాతికెత్తియులు. అం ఇని 5 — తుశ్రీము,
(త్ర్యక్షము, మిశ్రీము, ఖండము సంక్షీర్ణము
గా తీర్చెత్తుడు సం వి అ పుం కుశేరుడు
చూ, శ్రీ. యడు

జాతిధర్మములు అం ధగ్మము లయిదింటిలో
నిదియొకటి చూ, ధగ్మములు

జాతిపత్రి. సం వి అ శ్రీ చూ, జాతికము.
జాతిపత్రిక సం వి అ శ్రీ — వై —

జాతిఫలము సం వి అ స పి, జాతికోశము
జాతిగణము సం వి అ పుం చూ, బోశము

జాతిలింగాము సం వి అ పుం ఇగిరికము
చూ, హింసుశము బ్రాహ్మము గోపము 1

జాతివైద్యము సం వి అ పుం సువేయి శం
జాతీయును పా గోత్రము (ఇడియం) శబ్ద
మందున్న యర్థముగాక ప్రయోగరూఢివేరి
పటియొక యర్థమును స్ఫురించుకేయును ననే
కులచేత జీవకాలమునుండి యధాస్థిగా
నుపయోగింపఁబోనది (ఇది తెనుగుభాష
యందనేకములు గలవు వాని నొచిత్త్యమెఱింగి
ప్రయోగించిన కావ్యమునకు వన్నెవచ్చును)

జాతీరసము సం వి అ పుం రూ-జాతీరసము
చూ, బోశము

జాతు సం అవ్య కచాచికో, ఒకానొకప్పుడు.
జాతుదాతకి. సం.వి.ఈ. శ్రీ చూ, మంకటి *.

జాతులు. అం. 1. బ్రాహ్మణాది. — బ్రాహ్మణ,
క్షత్రియ, శైశ్య, కూడలి, వ్యావహారిక,

గోరతుక, శిష్టక, పంచాణ, మంభాకార,
క్షేరక, రజక, వస్త్రచ్ఛేదక, చర్మకా, తిల
ఘాత. లుబ్ధక, సుండాలు, మాతంగాతులు
(18), 2 పునుజాతులు 4—భగ్నుడు.
దతుడు, కూచిమారుడు, పాంచాలుడు,
8 శ్రీ జాతులు 4—పద్మిని, హస్తిని, శం
ఖిని, చిత్రిణి, 4 రాగాధ్యాయములోని
అంశములు 68 అంగు జాతులు 11 కి వివగ
ణము — మడ్డతళికి 5, మడ్డోపిచ్చన 4,
మడ్డచువ్వము 7, గాంధారోద్ధి 2, గక్తి
గాంధారి 5, క్రశికి 6, మధ్యమోచి 1, 1,
క రాత్రివి 4, గాంధారపంచము 1, అంధ్ర 4,
సందముంతి 1 చూ, అంశములు, 5 ఛందో
లక్షణములందు. — ద్వియు — వృత్తములు—
గాతులు” సని యి ది అంగులు. అంగు తు
లాకవిధము నిర్ణయబద్ధమున వృత్తములు
(పంచమాను రాయలు), శివరణవిహితములు
జాతులు తులు ఉపయోగము సని తి
న్నివేదమై కి జాతులు — కంగు యాణులు,
ఉత్సాహ, అవోస ఆకర్షణలైస, ము
జరి, స్విపద, త్రిపద, చతుష్పది గాంగళ,
ఎటువద, నవవిధగండలు, కలిక, ఉల్కిలైక,
ఉపజాతులు — గోములు తొమ్మిది, సీసము
శేకు, కొండలు అంపకోత్పిలకార్థాల మస్తే
భములు జాతుని, కండగీర సీసములపజాతు
లని, లిక్కినవి వృత్తములని వాచుచున్నాడు,
ప్రతి పద్యమునకు నాలుగేసి అంగణములు
(పాదములు), కొన్నికైత్రుపాదములుండును
అదే పంచపాది, వెక్కువరణములుంచి చెప్పి
నదానిని మాలికయందురు, తలముగ సీమాలి
కలు గీత, సీస, చంపక, ఉత్పల, ద్విపద,
రగడలయందె కన్నట్టుచున్నవి, కందము,
ఆటవెలది తప్పక దక్కిన పద్యములందొక
పాదమునకుఁ జెప్పిన లక్షణము తక్కిన పాద

చులవ నగును వృత్తిములందు గణముల వరుస తప్పరాదు (చూ, ఛందస్సులు, చూ, వృత్తము 1, చూ, పద్యములు: చూ, కందము) [(జతువు=లక్క)

బాతుషము సం విణ జతువువలన గలిగినది. బాతుషము సం వి. ఆ పుం కాలుపట్టిన యెద్దు, (చూచుచున్న వస్తువు) గలిగి బడు గుగొట్టని (చిక్కెపోని) కోడె (అని కొందఱు) చూ, వృషభము 1

బాతుషము సం వి ఆ పుం. 1 ఉత్తమాశ్వము చూ, వాచుము, వి. 2 చుంచుకలమునక బుట్టినది. 3 చిక్కెనది, మేలైనది చూ, వృద్ధము

బానుకము సం వి ఆ పుం చూ, సుగవిందిక నాకె. సం. వి ఈ స్త్రీ 1. సీతాదేవి చూ, సీత, ఇ. పుం 2. బానక యను రక్కసుడు, చూ, రాక్షసుడు. 1

బానపదనార్యము పా ఒకానొక నార్యము బానపదము సం వి ఆ. పుం చూ, రూ. బానపదము. [ఘృతండు నపకండు సం వి ఆ పుం చూ, మను

బాని సం వి ఇ స్త్రీ 1 ముదిమి చూ, ముసలితనము, 2 పెండ్లాము చూ, భార్య, 3 తన పెండ్లాముకింటి యిగిలమైనఅడుగి చూ, స్త్రీ, 4 అడుగు చూ, స్త్రీ, 5 రిక్కె చూ, చుట్టెము 1, 6. బాబుల బంపల చూ, సదనము 1 (వృత్తిలోందు బాయాశబ్దమునకు ఆదేశముగావచ్చిరూపము "బానకీ బానిక భల్గ మెం)

బానుకార్పరము సం వి ఆ. న ఉద్ధితకరణ బంధము లాటింటిలో నొకటి చూ, ఉద్ధిత కరణబంధములు (చూ, రలిబంధము.)

బానుపార్శ్వవర్తి. ఆం. అశుభావర్తములలో నొకటి. చూ, అశుభావర్తములు.

బానుపృష్టవర్తి ఆం చూ, అశుభావర్తములు బానుపు. సం వి ఉ పుం, న 1 చూ, మోకాలు, 2. స్త్రీలదేహమునందు శోణిత సంచారస్థానము చూ, భగము 12.

బానువులు ఆం 1. పురుషలక్షణాంగములలో నొకటి (మోకాళ్లు) నునుపుగలిగి వర్తులములై సములులై బలిసియున్న నుత్తముండగు చూ, లక్షణాంగములు, 2. స్త్రీలక్షణాంగములలో నొకటి (మోకాళ్లు) గుండ్రముగనున్న పుత్రోవలియుగు చూ, స్త్రీలక్షణాంగములు. బానుశ్శిల్పి. ఆం చిత్రివర్తములు ముప్పది టిలో నొకటి చూ, చిత్రివర్తములు.

బాన్వావర్తి ఆం చూ, బానుపార్శ్వవర్తి పసిము సం వి ఆ. న రూ. బావకము. పచ్చివంటి గంధము చూ, రాజార్ద్రము. పసుండు సం విణ వ్రతి చూ, తిపస్వి (చూ, ముని. 1.) [బము. 1

బాపిరము. వై వి = బాప్యము చూ, విలంపము సం వి ఆ న. = బాపిరము -వై. (గామ్యముని శ ర, ప్రకృతి అని పురుషోత్తిమకీయము) [చూ, వర్ణము 6.

బాసరో వా వి చూచులగ్నివ యెలుపురంగు బాబం. వా వి -వై. (తెనుగుని వాడుక.) బాబాలుడు సం వి ఆ. పుం 1 రూ. బాబాలుడు మేకల పేనువాడు, కంబులు నేయువాడు (అని కొందఱు) చూ, మేక కలకాపరి, 2 చూ, మనుష్యుడు.

బాభా వా వి హచ్చి బామ సం. వి ఆ స్త్రీ. 1 అంగి చూ, వస్త్రము. 2 తల్లి చూ, మాత. 1, 3. తోలు చూ, బెరడు, 4 వీలము చూ, వంగడము.

బామదగ్ని సం వి ఇ పుం 1 చూ, పరకు రాముడు, 2 చూ, బొడ్డు, 3 మోపు చూ, పీతనము, 4 నేదపటిధానాగ్ని

చూ, వన్నీ 1; 5. ఇంటిముందువాకిలి చూ, ముంగిలి. 2.

జామాత సం వి. ఋ. పుం. 1 ఆల్లుండు చూ, వెండ్డికొడుకు. 1, 2 మగండు చూ, భర్త. 1, 3 పొద్దుతిరుగుడు*, నూగ్య మండలము (అని కొండలు). చూ, నూర్యాను వర్షిని. 4. ఒకానొక శాకము* చూ, శాకము. 1.

జామి సం. వి ఇ. శ్రీ. 1 కులకొంత చూ, శ్రీ, 2. తోడబుట్టిపది చూ, సహోదరి. ఈ రి=జోమ* చూ, బీజపూరము (దీని వెక్క కసాయము చేంట్టిపిల్ల విశేచనములు కట్టును), విణ. 4 చూ, సోమరి

జామిత్రీకుద్ది పా. లగ్నమున కేడవయింట గ్రహములు లేకుండుట [హారము

జామివము సం. వి ఆ న. ఆరణ్యము చూ, జాయ సం వి ఆ శ్రీ. చూ, భార్య.

జాయతే ఆం భావవికారము లాటింటిలో నొకటి చూ, భావవికారములు. (క్రి అనియు)

జాయమానము. సం విణ కలగుచున్నది.

జాయాజీవుండు. సం. వి. ఆ పుం. 1. నట్టు వుండు చూ, శైలాభుండు, 2 దరిద్రుండు. చూ, బీదవాండు.

జాయానుజీవుండు సం వి. ఆ. పుం - - -

జాయువు సం వి ఉ శ్రీ చూ, మంద 1

జాగ. సం వి ఆ శ్రీ చూ, జారిణి

జారిణి సం. వి. ఈ. శ్రీ =బజాటి చూ, అంకులాండి [మగండు.

జాండు సం వి. ఆ పుం. చూ, అంకు

జాలకము సం వి ఆ న (లేలే) పసరు మొగ్గలగుత్తి చూ, మొగ్గ. 1, 2 పసరు మొగ్గ 3, మొగ్గ. 1, 8 మొగ్గలగుంపు చూ, మొగ్గ 1, 4 కనుగాయ చూ, కలాటువు 2, 5. నల: చూ, నల. 1, 6 పక్షి

గుండు చూ, సదనము. 1, 7. కపటము చూ, వ్యాజము. 1. 8 ముసగి కాయ చూ, శిగుర్రు 1; పుం, న 9 కిటికి చూ వాతా యనము; 10. అల్లితీగె, వల్లి* చూ, పద్మ కందము [చూ, మేవము. 1.

జాలకీని సం. వి ఇ ఈ. శ్రీ. ఆండుగొట్టె.

జాలకుండు సం విణ చూ, రూజాలికుండు. 2.

జాలకృత్తు సం. వి. త శ్రీ చూ, సారె పురుగు [కడవ చూ, భాండము 3.

జాలగోటిక సం. వి ఆ పుం వెరుగుత్రచ్చి

జాలద్రుమము. సం.వి. ఆ పుం చూ, దొండ*

జాలపటుము సం వి. ఆ న చూ, సారెగుండు

జాలపాదము. సం వి ఆ. పుం 1. భాతు: చూ, బకము 2 అంచే చూ, హంస 1

జాలపత్స్యవ్యాయము. పా వలలోబడిన చేప లోపలనుండి సర్పమును మీచీండునుగాని యీవలికి రారేదనురీతి

జాలము సం. వి ఆ న 1 కిటికి చూ, వాతాయనము, 2 =జాల వల చూ, వల 1, 3 గుంపు చూ, సమాహము, 4. పూమొగ్గి చూ, మొగ్గ 1, 5 కపటము చూ, వ్యాజము. 1, 6 =జాలము ఆలస్యము చూ, విలంబము 1, పుం 7 మాయ చూ, మాయము. 1, 8 కడప* చూ, నీపము

జాలవృక్షము సం వి ఆ పుం చూ, దొండ*

జాలాంధరము అం బంధనములు మూడింటిలో నొకటి చూ, బంధనములు.

జాలి సం. వి ఈ. శ్రీ చూ, పొట్ల*.

జాతిక సం. వి ఆ శ్రీ. 1. దోమతెర చూ, వస్త్రము, 2 వల చూ, వల 1; 3. ఇనుప కవచము చూ, వారవారణము, 4. వితంతువు చూ, శ్రీ; న. పుం 5. గర్వభేదము: చూ, హంకారము, 6. పలురంగుల కవలము. చూ, పద్మము. 1; 7 చూ, పునుగు*.

బాలికపటము సం. వి. ఆ. పుం, సుసాలెపట్టు
చూ, సాలెగూడు. [వరుస

బాలికము సం. వి ఆ. న. ఊరివరుస చూ,
బాలికుడు. సం వి ఆ పుం 1 చూ,
సంగు, 2 చూ, వేటకాడు, 3 చూ,
వలతేడు, 4 చూ, సాలెవాడు, విణ.
5 చూ, వంచకుడు 1.

బాలిని సం వి ఈ శ్రీ 1 చూ, వాగణ
2. బృహస్పతి వెండ్లాయు చూ, భార్య.
3 చేలివీణ * చూ, వీణ

బాలుడు. సం విణ 1 ఏపనినేని చేక్కగా
మోచింపక కేయువాడు చూ, ఆసవీ
త్వకారి, 2 కూర్చుండు చూ, హీనుడు,
3 నీచుండు, సామరుండు చూ, హీనుండు.

బావలుండు సం. వి ఆ పుం చూ, రూ-
బాబాలుండు.

బావము సం. వి ఆ పుం. చూచారు గంధ
ద్రవ్యము చూ, బొట్టు. 1

బాప్తి వా వి ఎమ్మన.

బాప్తివి సం వి ఈ శ్రీ గంగ, జమ్మ
తనము చూ, నది.

బై.

బింక దే. వి చూ, హరిణము [చాయపు.

బింక గుట్టము వలంతి ద్వ వి గాలి చూ,

బింక తలమీక్క. ద్వ. వి. మృగశిర్ష చూ,
కత్తిము 1 [మాసము 1

బింక తలమీక్కనల. ద్వ. వి మార్గశిర్షము చూ,
బింక తాలువరి దే వి. (బింక తాలుపు + అరి)

1. గంధ్రుండు చూ, హిమాంతువు, 2 ము
క్కంటి. అచ్చే బాల, కాం. 3 చూ,
శివుండు (స్వార్థమున అరి.)

బింక తాలుపు. దే. వి. — మై. —

బింక పాక్కిలి. దే. వి: చూ, మృగవదను.

బింకరవుతు. ద్వ. వి. రూ-బింకకాతు. గాలి
చూ, వాయువు [మృగము.

బింకలికము. దే వి. బింకలికమును బికాకాక
బింగి. సం వి ఈ శ్రీ చూ, మంజి *.

బింజరి దే. వి. గొలును చూ, భూవణము. 2.

బిగటు దే. వి (రూ-బిగురు-బివురు-బీవురు)

1. చిక్కన. ఆం. భా. ద్వి 252 చూ,
స్మిగ్గము 3, 2. గోంజు చూ, బందన.

బిగటాలు దే వి బ. దీపము. చూ, స్నేహళము

బిగమివ. సం వి ఆ. శ్రీ పోవుటకుకోరిక:

చూ, వాంఛ
బిగమివుపు. సం. విణ. ఈ పోవుటకు కోరిక
గలవాడు.

బిగి దే వి. 1. వేల్లనివెలుంగు చూ, వెలు
తురు. 1, 2 రంగు చూ, వర్ణము 6.

బిగిని వా వి. ఆడుదాని మెడనగ చూ
భూవణము 2.

బిగిమానము వా. వి. చూ, పిసాలితనము

బిగిలి దే. విణ. చిక్కనైనది. చూ, స్మిగ్గము.
బిగిలికాడు దే విణ చూ, సాందర్యనంతుండు.

బిగిమ. సం. వి ఆ శ్రీ 1 గెలుపునందలి

కోరిక చూ, వాంఛ, 2 చూ, యత్నము,
3 అతిశయము చూ, హెచ్చు 2

బిగిపుపు సం విణ ఈ. గెలుపునందలి కోరిక
గలవాడు.

బిగురు దే వి చూ, బిగటు. (చిక్కన-ఆం,
బా ద్వి 252, గోంజు — సా. 1, ఆ 92)

బిగురుగండే. దే వి ఉచ్చే రూ-బిగురుగండే
చూ, వాగురు

బిగురుకొను దే ఆ. క్రి. బిగటుగలదియగు

బిఘువు సం. వి. ఆ శ్రీ. ఆంకలి చూ,
బుఘుతు. [చూ, బుఘుతుండు

బిఘుతువు. సం విణ. ఈ. ఆంకలిగొన్నవాడు

జిఘాంస. సం. వి ఆ. శ్రీ. చేంపుటకు కోరిక చూ, వాంఛ.

జిఘాంసువు. సం. వి ఉ. పుం 1 చూ, శతువు. 1, విణ 2 చేంపుటకు కోరిక గలవాడు. [చూ, వాంఛ జిఘ్నుక్ష. సం వి ఆ. శ్రీ. గృహింపనిచ్చ జిఘ్నుక్షవు సం. విణ ఉ. గృహింప నిచ్చ గలవాడు

జిఘ్నుడు. సం విణ. మూర్ఖునవాడు జిజిలికాణి. దే వి చూ, శ్రీస్యగ వేసుక * జిఘాస సం. వి ఆ శ్రీ తెలియుటకుకోరిక చూ, వాంఛ [గలవాడు

జిఘాసువు సం విణ ఉ. తెలియుటకు కోరిక జిట్ట దే వి 1 జేన చూ, విత్పి, 2 వెరురు యొక్క యెన్ను స్వా 4, ఆ 18 చూ, వెన్ను, 3 ఒకానొక పిట్ట చూ, పక్షి, 4 ఆమ్మ చూ, బాలము 1. 5 బుప్పు చూ, పొద 2

జిట్టకము. దే.వి. కోడిగము: చూ,విలాగము 1 జిట్టెడు దే వి చూ, మూగ 1

జిట్టికిరింప దే వి దగామాట చూ,శబ్దము 2.

జిడ్కడలి దే వి పాలసంద్రిము రూ-ఉడు కడలి పాండు 3, ఆ 151 గూ సముద్రము

జిఠ్ఠ దే వి. కలతి (ఆప్ర). చూ,సంశాపము

జిఠ్ఠి. దే వి 1 మోటునుడ్ల చూ, వస్త్రము, విణ 2 మోటైవిది

జిఠ్ఠు దే వి. 1 చిక్కన ఆం. భా స్వి 252 చూ, స్పిద్ధము, 2 నేయి లోనగునానియం దలి మెఱుంగు, 3 ఒకరకము నేట్లు చూ, వృక్షము

జిఠ్ఠకడలి. దే వి చూ, రూ-జిడ్కడలి జిఠ్ఠకడలివిడ్ల. దే.వి చూ, లక్ష్మి 1 సాం దే. 6 జిఠ్ఠుకోస. దే. ఆ. కిృ. జిఠ్ఠగు పాండు 4. ఆ. 258.

జిడ్డునీర్వామి దే. వి. చూ, జిడ్కడలి జితకాశి సం విణ (వే ఈ వే) యుద్ధము నందు జయించినవాడు చూ, విజయ

జితపడు. వై. ఆ క్రి (జితము + పడు) 1. చూ, సిరపడు, 2 చూ, వాడుకపడు, 3 చూ, పొంతుపడు.

జితము సం. విణ 1 రూ-హితము చూ, హితము 1, జయింపబడినా, వై. విణ (1) చూ, స్థిరము

జితార్థి సం వి ఆ పుం చూ, బుద్ధుడు 1 జతించి వై ఆ కిృ) చూ, జితపడు

జితేంద్రియుడు. సం విణ ఇంద్రియనిద్రాచూ గలవాడు చూ, వాంసుడు.

జిత్తు. వై వి 1 =యుక్తి ఆం, భా ప్ర 118 చూ, యుక్తి 2 కపటము చూ, వ్యాజము. 1, 3 హాయి. సా. 3, ఆ 84 చూ, వంకన [క్షులవాడు

జిత్తులహారి ద్వ గణ క్షులనెయునాడు

జిత్తులవాడు ద్వ ౧౦. —వై.—

జిత్విరుడు సం విణ ఎప్పుడును లివేడి స్వభావముగలవాడు గా, గా యి

జిర్లు దే వి 1 కలవము చూ, యుద్ధము, 2 క్షోపము చూ, గోషము

జిఠ్ఠ దే వి గుర్జిణులొనండ్లకు పనువునర్ణపు నీరు రూ-తే చూ, రూ-సా-సా. 1

జినులు వై వి విణ = శిన్ను చూ, రూ-టిలుగు

జినుడు సం. వి ఆ పుం 1 బుద్ధజేవుడు చూ, బుద్ధుడు 1, 2 కాక్యబుద్ధుత దేవుడు చూ, బుద్ధుడు. 1, 3 వెన్నుడు చూ, విషువు. 1, 4 ఇరుదవివాలగు విణ

5. రూ-జీనుడు. మునునలి. చూ, చృద్ధుడు 1, 6. జయించువాడు. చూ, విజయ.

జననం జే. వి. ఒకానొక జెట్టు చూ, వృక్షము
జననం జే. వి జెట్టుగలవేల చూ, భూమి 1

జిలిక. జే వి చూ, జిలికానీల *

జిలువాయి జే వి చూ, జివావి ఆం
పదా 4.85 [చూ, త్రైలపాయిక.

జిబ్బటి జే వి. రూ- బ్బడాము. గల్పిలము
జిబ్బడాయి జే వి. —పై —

జిడికి. పై వి రూ-జిడులిక-జీమలి జేమలిగ.

జిగ్గవాడ్యము చూ, వీణె [నామ్మ 1.

జిమ్మ జే విణ మిక్కిలి, అధికము చూ,

జిమ్మ జే ఆ క్రి (ద్రావనస్తువు) జిల్లిన వెలి
కులుకు జై 6, ఆ 196

జియ్య పై వి 1 దేవుడు చూ, వేలుపు,

2 ఎకిమీడు చూ, రాజు 1, క. తిండి

ఆం, పదా నం 48 చూ పితరుడు 1.

జియ్యర పై వి వైషవనస్వాసి చూ, ముని 1

జిరా జే వి 1 రూ-బరాయి-జీరా కవం

ము చూ, వాగవాణిము, 2 ఆమ్మ చూ,

వాణిము 1 [చూ, వాయము

జింగుల్లము ద్వ వి జినుకట్టి గుల్లము

జిరా ఎ.లి. జే వి ఇ నాముకానిది, రైతు ఆధి

సప్రభూమి చూ, భూమి 1 [జ

జిరుపత్రాలిదాబాలులు జే వి బ చూ, బాల

జే వి రూ జ్జి లిగుకు త్రిప్పటల

యందిగు భ్వస్యనుకరిణము జై 5, ఆ 192

(ఆప్రీడికంకు జిజి అ) చూ,

నూనూనూ

జికోట్టు జే ఆ క్రి జిల్లుండిగు

జిజిజి జే వి చూ, రూ-జిజి.

జిజ్జి జే వి —పై,—

జిజ్జిత్రాడు జే వి రూ-జిజ్జిత్రాడు సిరి

యెక్కించిన త్రాడు చూ, సూత్రము 1

జిల్లు జే వి. 1 చిమ్మటకూత చూ, స్వర

ము. 2, 2 చీచుటుయందగు భ్వస్యనుకర
ణము చూ, వనూవనూ

జిల్లుత్రాడు జే వి చూ, రూ-జిల్లుత్రాడు.

జిల్లున జే ద్రా ఝడిత్కర్కము చూ,
వేగము. 8.

జిల. జే వి నురద చూ, విదర్శిక

జిలకణ పై వి=జీరిక రూ జిలకణ్ణ-జీలకణ-
జీలకణ్ణ చూ, సువవి 2

జిలకణరాజనాలు. ద్వ వి ఒకరకము వడ్లు
చూ, భాస్యము

జిలకణ్ణ. పై వి= చూ, రూ-జిలకణ.

జిలకణ. జే వి ఒకానొక త్కుద్రాబాతి

జిలమ జే వి. 1 జిలమలను వడిచెరు, బ

2. జిలమలను వడ్లు చూ, భాస్యము

జిలిలిలి జే విణ 1 ఆల్పము చూ, స్వల్పము,

2 మందము చూ, విలంబము 1, 8 నూ

త్కూమై అవ్యక్తమధుర మైంది. 4 శృంగార

ప్రము కమైంది

జిలిలిక జే. వి. నాగబల * చూ, వీణ 2

జిలిలిలిచీర ద్వ వి చిన్నచిన్న మట్లగల

పన్నెని పట్టుచీర చూ, వస్త్రము

జిలిలిలిజిల్లి జే వి పాపటబాట్టు చూ,

భూషణము 2

జిలుగు పై వి 1 రూ-జిలుగు-జిలువు-

ల్లు సన్ననిబట్టు పై 6, ఆ 67 చూ,

వస్త్రము, విణ 2 రూ-జిలుగు-జిలువు-జిల్లు

ఆల్పము చూ, స్వల్పము, 8 మందము

అచ్చ బాల, కాం 87 చూ, విలంబ

ము 1, 4 చూ, నూత్కము 4

జిలుగు. జే వి 1 రూ-జిల్లు చూ, స్వల్ల

త్కప్పి *, పై వి 2=బాలికా రూ-జిల్లు

గొలుసుమోడి నాగిత చూ, వాగిత,

8 రూ-జిల్లు. మెలి. చూ, లంక, ఆ క్రి.

4 రూ-జిల్లు. గొలుసుమొడిగా వాయియు (వాడుకయందు జిలుగుకట్టుగా వాయియు) జిలువు. జై. వి: చూ, రూ-జిలుగు.

జిల్లి వా. వి బెల్లముతోఁగూడిన పిండివంట చూ, భక్త్యము.

జిల్లు: చూ, రూ-జిలుగు, చూ, రూ-జిలుగు

జిల్లు దే వి. బిల్లగోదాటయందలి బిల్ల (గూటీ బిల్ల-గూటీబిల్ల అనియు వాడుక)

జిల్లా. వా. వి. కల్తెకర్రకొండనుండు ప్రాజె శము, కొన్నితాలూకాలు కలిపిన ప్రాజెశము

జిల్లి. వా. వి. మాంసముపైనుండు చిర్రము

జిల్లు దే వి 1 కైత్యాధిక్యమును దెలుపుట యందును, కాటుటయందును నగు ననుకరణము చూ, హూహూ [ణము

జిల్లెడు. జే వి రూ-జిల్లెడు * చూ, వికీరి

జిల్లెడు దే వి —జై—

జిల్లెడుకాయ దే వి. 1 బిల్లెడుచెట్టుకాయ (ఇది యొకవైపున మాత్రము పగులును)

చూ, ఏకవిదారణపుటక ఫలము, చూ, గుంజికాయలు, వా బ 2 జిల్లెడుకాయ

వలె సుందెడి యొకానొక భక్త్యము చూ భక్త్యము (ప్రతివత్సరము భూద్రవపద శుద్ధ

నవితివాడు ప్రతియింటను జిల్లెడుకాయలు చెసి విచ్చెక్కడనకు నివేదనముచేయు సుద

చూ, ఉండ్రము) [త్రైలపాయిక

జిల్లక. జై వి=జిలుకా రూ జిల్లక చూ,

జిల్లరు. దే. వి. చూ, రూ-జిగురు

జిల్వ్ర. దే. వి. ఎండుట లోనగువనియందగు ననుకరణము. జై. 8. ఆ 101 చూ, హూహూ.

జిల్వ్రన. దే ద్రా కి). విణ డూ, జిల్లున.

జిల్వ్రరు. దే. వి. చిముడుటయందగు ననుకర

జిల్వ్రు. దే. వి. చిముడుటయందగు ననుకర

జిల్వ్రు సు వి. ఉ పుం. 1 ఇంద్రుఁడు చూ, వేలుపుఁతెఁడు, 2 అర్జునుఁడు చూ, విజయుఁడు. 1. 8. వెన్నుఁడు చూ, విష్ణువు. 1, 4. ముక్కంటి చూ, శివుఁడు, 5 సంసారము విడిచెడు స్వభావుఁడు, 6 కొండకొన చూ, శిఖరము 1.

జిహ్ను. సు. వి. ఆ. శ్రీ. విహువనిచ్చి చూ, వాంఛ [వాఁడు.

జిహ్నువు సు. విణ ఉ విహువ నిచ్చిగల పహీర్ష సు వి ఆ శ్రీ హరింపనిచ్చి చూ, వాంఛ [వాఁడు

జిహ్నువు. సు విణ. ఉ హరింపనిచ్చిగల జిహ్నుము సు వి ఆ శ్రుం. 1. సాము చూ,

సర్పము, విణ 2 వంకరగాఁ బోవునది, 3 మెల్లగాఁబోవునది చూ, మంధరము 8.

జిహ్నుము సు వి ఆ న. 1. చూ, సందివర్ధనము*, విణ 2 పంకరైది చూ, వేలితిము 2,

3. చొరవలేనిది చూ, మంధరము 2.

జిహ్వా. సు వి ఆ శ్రీ. 1 నాలుక (జిహ్వా యందలి ముటికి పులుకము) చూ, రసన.

అం 2. నేత్రాది దశేంద్రియములలో నొకటి: చూ, ఇంద్రియములు 3 ఇంద్రియములు పదునొకటింటిలో నొకటి చూ,

ఇంద్రియములు. 4 ఇంద్రియములైదింటిలో నొకటి చూ, ఇంద్రియములు, 5 పునువ

లక్షణాంగములలో నొకటి (నూలమైన సత్వవాదియు కూర్మండును నగు తెల్లమైన నాదోహీనుండగు పద్మపత్రికమమైన భోగి

యగు. రక్తవర్ణమైన విద్యావంతుండును లక్ష్మీ వంతుండును నగు) చూ, లక్షణాంగ

ములు 6 శ్రీలక్షణాంగములలో నొకటి (రక్తవర్ణమైన సుఖవతియగు తెల్లవెయున్న

వృత్త్యుప్రదము. మలివమైన ధనక్షయము. నల్లమైన కలహప్రదమును వంశశాశ్రమనగు

నల్లమైన కలహప్రదమును వంశశాశ్రమనగు

లాట్టిపిట్ట నాలుకయైన గొండాలుగు): చూ, శ్రీలక్ష్మణులములు, 7 సంచారీభావమున బుట్టిన దృష్టులు ఇరువదిలో వాకిటి చూ, సంచారీభావమున బుట్టిన దృష్టులు.

చిహ్వమూలియము. పా. క కారమునకు ముంగు ఉద్భావోముఖములుగా నుంచెడు అగ్రచంద్రాకృతియగు చిహ్వము (౫)

చిహ్వస్థి సం వి. ఇ పుం చూ, అనునాసికము

జీ

1. సం వి ఈ శ్రీ. కామించెడు అండుం చూ, శ్రీ

సంద్రయి జీ వి చూ, సీనుగువెంట

జీగును జీ వి: చూ, రూ-జీగును 2

జీగునుండే జీ వి చూ. రూ-జీగురుండే.

జీడి జీ వి. 1 చూ. భల్లాలకీ * (ఇదె న్ల జీడి), 2 చూమిడతెంకలాని తెల్లని చిత్తు

జీడిగింజీ జీ వి చూ, ఆరువర్ణము (తెల్ల

జీడిగింజీ, న్ల జీడిగింజీ అని ద్వివిధము)

జీడిచూమిడి జీ వి. చూ. చూగటి * (దీని

జీడిచూమిడివలె జీవితంపపు)

జీడిచూమిడిపండు ద్వ వి వృంపరిణామ

ములు. (తొడిమెపండుక్రింద చూచినది)

దీనినే దొంగపండు అందురు

జీడియ జీ వి ఒక గకము తినుబండము. రూ-

జీడి చూ, భక్త్యము.

జీడి జీ వి —పై.—

జీతగాఁడు. ద్వ. విణ (జీతము 4 కాఁడు)

1. సెలజీతగాఁడు చూ, సీవకుండు, వా

2 రోహిణివారాఁడు: చూ, సంబర కాఁడు.

జీతనాతములు. జా. జీతనత్రైములు “ఉ చిహ్వన

జీతనాతము లాసంగుట భూవజ్ఞమయ్యై

పుత్రకా.” రా, వి 2, ఆ 34

జీతమియ్యది. అం. వివాదములు పడునెనిమిది

టిలో నాకిటి చూ, వివాదములు. [నము.

జీతము. వై వి = జీవితమ్. కూలి. చూ, చేత

జీనపటము. జీ వి దట్టి చూ, వస్త్రము

జీనము వై వి. మెత్త చూ, చూచుము

జీని జీ వి 1. గుత్తపుపల్లము: చూ, చూచుము,

విణ 2 నాణెమైనది. (“జీనిచేక్కెర, జీని

పని, జీనిపువ్వు, జీనివల, జీనివారిత దుర్బ

టము.” మొ.)

జీనిగివాఁడు. జీ వి చూ, ముచ్చి

జీనిసరులు జీ వి. బ. ఒకరికము వడ్లు చూ,

భాస్యము.

జీను జీ వి 1 చూ, జీనము, 2 ఓడ నిలుచు

టకై అడుగున దిగవేసెడు నాఁగెలువంటి

యినవసాధనము చూ, లంగు

జీనుఁగొవి. జీ వి పాములవాఁడూఁడెడు

బుట్ట చూ, వీణ

జీనుఁడు సం విణ చూ, వృద్ధుఁడు. 1

జీనువ ద్వ వి (జీను + వాయి) ఒకానొక

పక్క చూ, రూ-జీనువాయి

జీనువముప్పలు జీ. వి బ చూ, జీనిసరులు.

జీనువాయి. ద్వ వి చూ, రూ- జీనువ.

కళాం 2, ఆ 98

జీనిలిక. జీ వి చూ, రూ-జీనిలిక *.

జీబు జీ వి 1 జీబు, అఁడుచానికట్టుఁగోక

చూ,వస్త్రము, 2 విరళము చూ, వెలితి 1,

3. అడవి చూ, వివీనము, 4 దట్టము చూ,

సాంద్రము 2, 5. ఈరము విణ 1, ఆ. 141

చూ. బాద 2, 6 చూ, కీఁచు, విణ.

7 ఆకులు తీఁగెలు లోనగువానిచేత తలు

వైనది. [ఆ. 84 చూ, దండడించు.

జీబుకొను. జీ ఆ క్రి. తలుచేగు. స్వా 3,

జీబులురు. జీ. వి. నాగబలు*: చూ, బీట. 2.

జీమూతకుటుము. సం వి. ఆ పుం కొండ
చూ. పర్వతము

జీమూతము. సం వి ఆ. పుం 1. రూ-జీవ
మూతము. మబ్బు చూ, మేఘము 1,
2 కొండ* చూ, పర్వతము, 3 చూ, దెవ
తాళము *, 4. ఏనుగు చూ. చాపి.

జీమూతుండు సం వి. ఆ పుం 1 చూ, శివుండు
2 చూ హిమాంశువు, 3 చూ, నేలుపు
త్తేండు [పర్వతము

జీమూలము సం వి. ఆ పుం కొండ చూ,
జీర వై వి = చీరమ్. గీటు రా వి. 3 ఆ 48:
చూ, రేఖ 3

జీరకము సం వి ఆ పుం = లకణ్ణ చూ,
నువవి. 2 [కణ్ణ అని కొండలు)

జీరణ సం వి ఆ పుం — వై — (నల్లజీల
జీరణము. సం వి ఆ పుం 1 — వై. —,
2 ఇంగువ* చూ, హింగువు 1, 3 హా *
చూ, నువనస్సు, 4 సావగ్వలవణము చూ,
లవణము 1 [కేళము *

జీరనయ్యపు సం వి ఉ పుం చూ, నారి

జీరము సం వి ఆ పుం. 1 జీలకణ్ణ* చూ
నువవి 2, 2 నల్లజీలకణ్ణ* చూ
నువవి. 2 (జీరకద్వయము అని కొండలు)

జీరా దే. వి కవచము, కవచవిశేషము (అని
కొండలు): చూ, వారవారిణము

జీరాడు. దే ఆ క్రి. (జీరి + ఆడు) బట్టకొంగు
లోనగువది నేలంబడిపారలు రూ-జీరయాడు-
జీరకాడు-జీరలాడు, తారాడు.

జీరియాడు. దే. ఆ. క్రి. — వై. —

జీర జీ. ఆ క్రి. 1. నేలకురాయు, స క్రి.
2 చూ, అక్క. [చూ, రూ-జీరాడు.

జీరకాడు. దే ఆ. క్రి (జీరుక + ఆడు)
జీరకు. జీ వి. రూ-జీర్క 1 ఉరియాట
చూ, నలసము 2, 2. జీరుగుడు: చూ,

జీరుగుడు, 3 బ జీరుగుడాటల చూ, జీరుగు
బండ-రూ-జీర్కబండ, విణ 4 జీరుగునది.

జీరుకుపాలు జీ. వి. చూ, జీరుకు 1 ఆం,
భా పృ 148

జీరుకబండ జీ వి రూ-జీర్కబండ 1 జీరు
గుడాటల చూ, జీరుకు. 3, 2 జీరుకులాడెకు
బండ రూ-జీర్కబండ

జీరులాడు దే ఆ క్రి చూ, రూ-జీరాడు

జీరువాలు దే ఆ క్రి (జీరు + నాలు)
1 జీరుగు చూ, నాగు, 2 తొలగు చూ.
విరిము 5, 3 క్రిము చూ, గ్యవంచు.

జీర్క చూ, రూ-జీరుకు

జీర్కబండ దే వి చూ, రూ-జీరుకుబండ*
(జీరుకుగుడాటలకు-నూ 4, ఆ 38)

జీర్కము సం వి ఆ పుం నీరుకనము *
చూ, మహాకిదంబము.

జీర్ణము సం వి ఆ పుం 1 = లకణ్ణ చూ,
నువవి. 2. విణ 2 అతీగిని 3 చినిగినది
చూ, ఖేదిము, 4 పార్కెరి గా, పురా
తినము [చూ, లాద్దుగు

జీర్ణపుంలిము సం వి. ఆ పుం తెల్లలాద్దుగు*
జీర్ణంచు సం ఆ క్రి జీరమగు (తే ప).—
అణుగు-రూ-అణువు, తేయ

జీర్ణండు సం విణ చూ, వృద్ధుండు 1

జీలకణ్ణ వై వి = జీలకణ్ణ రూ జీలకణ్ణ-జీల
కణ్ణ-జీలకణ్ణ చూ, నువవి 2 (గర్భాశయ
ము బాగుచేయును)

జీలకణ్ణ. జీ. వి = — వై —

జీలుగు. దే వి 1 బొందుదెండు * చూ, స్వ
పుష్పి, 2 జీలుగుపిట్ట, కనుబంటి

జీవ సం. వి ఆ. శ్రీ. 1 వీర మొదలగువాని
తంతి చక్కణగా మోగెనుటకుగాను దాని
క్రిందనుంచెడు (జీవ) కంబళిజీవ లోనగు

నది, 2. పాలకూర * చూ, నుమంగళ, 3. వింటినారి చూ, హార్వి 1, 4 వస * చూ, వివ, 5 నేల చూ, భూమి 1, 6. నగలచేపుడు చూ, స్వరము. 2.

జీవంజీము సం వి ఆ. పుం. 1 చూ, వెన్నెల పులుంగు, 2 చూ, బెళ్ళగువ్వ, 3 ఒకా నొక చెట్టు: చూ, వృక్షము.

జీవంతి సం వి. ఈ శ్రీ. 1. జీమ్మి * చూ, శమి, 2. తిప్పతీగె * చూ, సోమవల్లి, 3 పాలకూర * చూ, నుమంగళ, 4. బద నిక * చూ, వదనిక.

జీవంతిక. సం వి ఆ శ్రీ. 1 చూ, వదనిక *, 2. తిప్పతీగె * చూ, సోమవల్లి, 3 తోట కూర * చూ, హరించు. 4. జీజీపట్టు చూ, స్వర్ణము.

జీవకము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 చూ, వేగిన *, 2 జీవకమను గంధద్రావ్యము * చూ, రాజారము.

జీవకాలిక సం వి. ఆ. శ్రీ. చూ, నుమంగళ.

జీవకుడు. సం. వి ఆ పుం 1 పాణి చూ, చాంచుడు 2, విణ 2. జీవించువాడు జీవి, తద్వి — ఒకరి ననుసరించి జీవించు వాడు (సం. ప) — ఉపజీవి, 3. వడ్డిచేత బ్రదుకువాడు చూ, వాల్మీకికుడు, 4. కొలువుడుకాడు చూ, సేవకుడు, 5. పిననివాడు చూ, లోభి, 6. పాముల వాడు: చూ, వ్యాళ గ్రాహి.

జీవగజ్జ గ్రా మి వి. బ్రీకిం మీ మందు చూ, మందు 1.

జీవచ్చరము. సం. వి. ఆ. పుం, న. బ్రీతికి యుండు శవము, మనుషీనుగు. చూ, శవము.

జీవజీవము. సం. వి. ఆ. పుం. చూ, రూ-జీవం జీవము 1.

జీవదంతము సం వి ఆ. పుం. ఏనుగు జీవించి యుండగా కోసి యెత్తినదంతము (దీనికి కాంతి యధికము) చూ, పల్ల. 1

జీవదుడు సం. వి. ఆ. పుం. 1. చూ, తైద్యుడు, 2: చూ, శత్రువు. 1, విణ 3. జీవము నిచ్చువాడు.

జీవధనము సం. వి. ఆ. న. గోవులు లోనగునది.

జీవన సం వి. ఆ. శ్రీ. 1. పాలకూర * చూ, నుమంగళ, 2: చూ, వెలుసుపండి *.

జీవనము సం. వి ఆ న. 1 బ్రీతుకుతెరవు చూ, బ్రదుకు 1, 2. నీళ్లు చూ, సలిలము, పుం 3 ఉనులు చూ, ప్రాణము. 6.

జీవని సం వి. ఈ శ్రీ. 1. పాలకూర * చూ, నుమంగళ, 2. మహామేద * చూ, వృక్షమనా, 3 చూ, వెలుసుపండి *

జీవనీయ సం వి. ఆ. శ్రీ. రూ-జీవ-జీవంతి- జీవని. పాలకూర * చూ, నుమంగళ.

జీవనీయము సం వి ఆ న నీళ్లు చూ, సలిలము.

జీవనుడు. సం వి ఆ. పుం కొడుకు: చూ, పుత్రుడు. 1

జీవనాషధము. సం వి ఆ న చూ, జీవగజ్జ

జీవసాధి ద్రావిణిపశ్యతి పా. జీవించినవాడై శుభముల జూచుచున్నాడు ఉదా — సాహసంపడి రణ మరణంబు శ్రేయంబని కడిగిమార్చురతో నొరనియు సుమార గుట ధర్మంబుగాను 'జీవసాధిణి పశ్యతి' యను వచనంబుం బాటింపరాదె" (నీతి చంద్రిక.)

జీవన్ముక్తుడు. సం. విణ. జీవించి యుండియు జ్ఞానముగొని సమస్త బంధములను ఖండించి బ్రహ్మానందుడై ముక్తిబొందినవాడు

జీవన్ముక్తుడు సం. విణ. జీవించియుండియు చేచ్చినవాడు.

జీవము. సం. వి. ఆ. పుం, న. 1. ఉనులు: చూ,

జాహలరాణము సం. వి. అ. పుం. 1. గుట్టుము: చూ, హాయము; 2. గాలి చూ, వా.ముపు
 జాహలరాతరువు. సం. వి. ఉ. పుం. చూ,
 మోదగు *.
 జాహలరాణము చూ, రూ-జాహలరాణము
 జాహలరాణుడు. సం. వి. అ. పుం. నిష్ప చూ,
 వహ్ని. 1. [చూ, సుగ్రహ్ను. 1.
 జాహలపు. సం. వి. ఉ. శ్రీ సుగ్రహ్నుదము

జ్ఞా

జా. సం. వి. ఉ. శ్రీ 1. ఆకాశము చూ,
 వ్యోమము 1, 2. నలువరాశి.చూ,సరస్వతి 1,
 3 ఆడు దయ్యము చూ, భూతము,
 4. వడి చూ, వేగము 3.
 జాతుము. సం. వి. అ. పుం.=జ్ఞాటు. 1. శివుని
 జీదముడి చూ, సిక. 4, 2. జీదముడి చూ,
 సిక 4 [చూ, వేగము 3.
 జాతి సం. వి. ఇ. శ్రీ వేగముగాఁబోవుట
 జాగము సం. వి. అ. పుం.=జ్ఞోన్న. చూ,
 ధాన్యము [రోగము. 1
 జాతి సం. వి. ఇ. శ్రీ స్వరము. చూ,

జ్య

జ్యంభ సం. వి. అ. శ్రీ.=జ్ఞంబము 1. ఆపు
 లింఠ. చూ, హాళిక, 2. ఉంకింపు చూ,
 విస్పంభణము [చూ, శస్త్రములు.
 జ్యంభకము. అం శస్త్రములు 47 లో నొకటి
 జ్యంభణము. సం. వి. అ. న.=జ్ఞంబము చూ,
 జ్యంభ1-2, 3. ఆతిశయము చూ, హెచ్చు 2.
 జ్యంభము. సం. వి. అ. పుం, న. = జ్ఞంబము:
 చూ, జ్యంభ. 1-2.

జ్యంభించు, సం. అ. క్రి. 1: (కె.ప).—
 ఆవలించు- రూ- ఆవులించు - ఆవులించు;
 2. చూ, విజ్యంభించు
 జ్యంభితము సం. వి. అ. న. 1. ఆవులింఠ:
 చూ, హాళిక, 2. బికానొక రతిబంధము.
 చూ, రతిబంధము; 3 కోరిక చూ, వాంఛ;
 విణ. 4. వెరిగినది చూ, గుర, 5 వికసించి
 నది చూ, హానితము. 1, అం. 6. ఉత్తాన
 కరణబంధములు 41 లో నొకటి. చూ,
 ఉత్తానకరణబంధములు.

జె

జెండా. వా. వి చూ, సిదము.
 జెండాకుచ్చు. జే. వి చూ, ప్రధిక
 జెంత వై వి.=యంత్ర. ధూర్తరాలు.చూ, శ్రీ.
 జెగ వై విణ=జగత్ చూ, రూ-జెగ.
 జెగిలికొడు. జే. వి. 1 చూ, రథకణ్డు;
 2 రాహుర్తుడు. చూ, సాది 1.
 జెట్టి జే. వి 1. పంచెపు కోడిపుంజుపేరు:
 చూ, పుంజు, 2. కూరుడు. చూ, హం
 వీరుడు, 3 మల్లుడు చూ, సాదనతోడు,
 4 వేటుకుక్కపేరు. చూ, సిదగి 2, విణ
 5 చూ, శ్రేష్ఠుడు.
 జెట్టి వెనకన. జే. వి. మల్లయుద్ధవిశేషము చూ,
 మల్లశాస్త్రము.
 జెడ్డ జే. వి చూ, రూ-జెడ్డ.
 జెన జే. వి చూ, జన.
 జెబర. జే. వి పిల్లకొమ్మ: చూ, శాఖ. 1.
 జెబరదస్త్రీ వా. వి. మోటుతనము.
 జెముడు. వై. వి.=సింహుండః * చూ,స్మృహి
 జెయిలు. వా. వి: చూ, బంధనాలయము (చూ,
 సదనము. 1)

జెఱి వా. వి. ముసలిది చూ, జేఱి.
 జెఱి జే. వి రూ-జెఱి: చూ, సర్వము
 జెఱిపోతు. జే. వి. రూ-జెఱిపోతు. —వై.—
 జెఱి జే. వి. రూ-జెఱి. —వై.—
 జెఱిపోతు. జే. వి. రూ-జెఱిపోతు. —వై.—
 జెఱి. వై. వి. చూ, వెలయుట.
 జెఱిగ. వై. వి.=జలకా: చూ, బుడ్డపిడుండు.
 జెఱికంఱె. ద్వ. వి. ఒకరకము జేగ చూ,
 శ్యేవము.
 జెఱి. జే. వి. 1 జెఱి అను చేప: చూ, మత్స్య
 ము. 1, వా. వి. 2. చెంపకాయ
 జెఱికాయ. వా. వి. చెంపకాయ.
 జెఱి. వై. వి.=శత్రు చూ, శక్తి 1.
 జెఱి వా. వై. వి.=శ్యేస్థా చూ, శెద్దమ్మ. 1.

జే

జే. వై. ఆవ్యం=జయ. రూ-జేఱే 1 చూ,
 దీవన, 2 చూ, ముస్కారము
 జేంద్ర) జే. వి. జేంద్ర (జేంద్ర)వాండు, జేం
 ద్రది) చూ, సాలెవాండు. [వాండు
 జేంద్ర)వాండు. జే. వి. జేవాంగి చూ, సాలె
 జేగంట. వై. వి.=జయస్సంటా. 1 కాంస్యవాద్య
 విశేవము చూ, వీణె, 2. గలుపు లోనిగు
 సమయములందుకొట్టెడు వెదగంట, జయశేరి
 చూ, వీణె. [ఎఱ్ఱనగు చూ, పల్లటిల్లు.
 జేగుఱింఱె. జే. అ. కి. రూ-జేవుఱింఱె
 జేగుణు. జే. వి. రూ-జేవుఱు 1. ఎఱుపు
 చూ, షర్ణము 6, విణ, 2 ఎఱ్ఱనిది, చూ,
 షర్ణము. 6.
 జేగుణుబురువు. ద్వ. వి. రూ-జేవుదరబురువు.
 జేంద్రగోపము, చూ, పట్టువుయగి (చూ,
 పట్టువు) [రాము, చూ,

జే. వై. వి.=జయజయ జేవుఱు ఆవ్య.
 యు. కాం. 160 చూ, వేలుపు
 జేజే వై. వి. 1.=—వై.—, 2 చూ, నమ
 స్కారము, 3 ఇందుగ్రంథు చూ, వేలుపు
 తేండు, 4. జేవుఱు. పాండు 2, అ. 187
 చూ, వేలుపు [తము.
 జేజేగట్టు వై. వి. వేరుపర్వతము చూ, పర్వ
 జేజేగిడ్డి. వై. వి. వేలుటావు: చూ, ధనువు.
 జేజేపట్టు. ద్వ. వి. చూ, స్వర్ణము.
 జేజేతేఱియరదము. వై. వి. మబ్బు. సాంబ.
 దేవ 21 చూ, మేఘము 1.
 జేజేలగట్టు. వై. వి. చూ, జేజేగట్టు.
 జేజేలపట్టు. ద్వ. వి. చూ, జేజేపట్టు.
 జేజేలపాలెము వై. వి. —వై.— వేం, ఆం 22
 జేజేలమానికము. వై. వి. చింతామణి. ఆం,
 భా. పృ. 68 చూ, రత్నము. 1
 జేఱియ జే. వి. రూ-జేఱె బుగడవేల చూ,
 భూమి 1
 జేఱె. జే. వి. —వై.—
 జేఱి సం విణ (బు ఈ బు) 1. జయించి
 వాండు చూ, విజయ
 జేఱి సం విణ. —వై.— [చూ, విజయ.
 జేఱిచ్చండు సం విణ. జయింపదగినవాండు.
 జేన జే. వి. జిట్ట (9 అంగుళములు) (12 అం.
 అని కొందఱు) చూ, విత్తి
 జేపట్టు ద్వ. వి. తిమ్మ చూ, దీవింఱె.
 జేప అం చూ, రూ-చేప
 జేలు జే. వి. 1 చూ, రూ-జేలు 1. వా. వి
 2 చూ క్రాంతి కట్టినసంచి "జేబురుమాలు-
 జేబురాని రూకలు." చూ, సంచి.
 జేబుకువారు వా. వి. జేబునందుంఱెకొనెడు
 కువారు. రూ-జేబురుమాలు: చూ, వత్తము.
 జేబురుమాలు. వా. వి. —వై.—
 జేవే వా. వి. జే. జయశేరి: చూ, స్వర్ణము. 2.

జేమనము. సం. వి. ఆ న చా, సాపాటు జేమి. వై. వి. బామి * : చూ, బామ.

జేయండ సం విణ: చూ, జేత. [నొక నగ. జేరుబందు వా వి వెడల్పుగానుండు ఒకా జేవుణించు జే అ. క్రి చూ, రూ-జేగుణించు స్వా. 5, ఆ. 18.

జేవులు చూ, రూ-జేగుణు.

జేవులుగండ్లు జే. వి. బ గోటలోనుండి తుపా కులు కాల్పెడు రంధ్రములు: చూ, రంధ్రము. 1.

జేవులుంబురువు. ద్వ. వి. చూ, రూ-జేగుణుం బురువు

జై

జైతుండ సం. విణ: చూ, జేత.

జైనము సం. వి. ఆ. న జైనమతము చూ, మతము. 7.

జైనడు. సం. వి. ఆ. పుం 1. జైనశాస్త్ర మను చేదివినవాడు, 2. జైనమతస్థుడు

జైమినియుడు. సం. వి. ఆ. పుం మీమాంస శాస్త్రజ్ఞుడు

జైవాత్మకుడు సం. వి. ఆ. పుం 1 నంద్రుడు: చూ, హిమాంశువు, 2. పంటకాంతు చూ, వ్యవసాయి, 3: చూ, వైగ్యుడు, 4. గొడుగు చూ, పుత్తుండ. 1. విణ 5. దీర్ఘాయువు చూ, వృద్ధుడు, 6 చిక్కినవాడు చూ, బక్కవాడు.

జ్యో

జ్యోంకము. సం. వి. ఆ. న 1 అగురుచంద నము చూ, రాజార్జము. పుం. 2. అగురు*. చూ, శంకుప.

జ్యోక్యము వా. వి. సంబంధము.

జ్యోటి. సం. వి. ఈ. శ్రీ దుప్పటి* చూ, వస్త్రము.

జ్యోటింగుడు. సం. వి. ఆ. పుం. 1. ముక్కంటి: చూ, శివుడు, 2: చూ, మహావ్రాతి.

జ్యోనశము సం. వి. ఆ. పుం. 1. రక్తవర్ణాధిక కృష్ణవర్ణము చూ, వర్ణము. 6; 2. జ్యోన్మ*: చూ, సస్యము 1. విణ. 3: రక్తవర్ణాధిక కృష్ణవర్ణము కలది చూ, వర్ణము 6. (రూ- జ్యోనాశము) [కొందలు.]

జ్యోనాశము. —వై.— (జ్యోనకము అని జ్యోవ. సం. వి. ఆ. శ్రీ. రూ-యోవ. అడుది, చూ, శ్రీ)

జ్యోషిత. సం. వి. ఆ. శ్రీ. —వై—

జ్యోషిత్తు సం. వి. ఆ. శ్రీ. —వై—

జ్యోషీలు. పా. శుక్లవాలగౌడ బ్రాహ్మణులలో నొక శాఖవారు (చూ, శుక్లవాలగౌడ బ్రాహ్మణులు) చూ, బ్రాహ్మణులు

జ్యౌ

జ్యౌహకము. సం. వి. ఆ. పుం. తొండ: చూ, సరటము

జ్యై

జ్యై సం. వి. ఆ. పుం. 1 చూ, విద్యాంకుడు, 2. బుధగ్రహము చూ, రాశులు. 2, 3 ఆత్మ చూ, చాంసుడు. 2, 4 నలువ: చూ, బ్రహ్మ. 1

జ్యైవితము. సం. విణ. చేంపంబడినది చూ, పోర్ షీతము. 2 [తము. 2.

జ్యైప్రము. సం. విణ. తెలుపంబడినది: చూ, నూచి

జ్యైప్రీ. సం. వి. ఇ శ్రీ. 1 తెలివి: చూ, బుద్ధి; 2. తలంపు చూ, స్మృతి. [స్మరించు. 2.

జ్యైవిత్యు. మి ఆ. క్రి గ్యోచే: చూ,

ద్వైత

జాత. సం. విణ. లౌకిక వైదిక కార్యములఁ దెలిసినవాఁడు.

[వ్యక్తము. 2.

జాతము. సం విణ తెలియబడినది చూ, జాతవ్యము సం. విణ. తెలియఁదగినది చూ, వేద్యము.

జాతసిద్ధాంతుఁడు. సం. వి అ. పుం. నూర్వ సోపసిద్ధాంతములఁ దెలిసినవాఁడు, ఏదైన నొక కార్యతత్వము వెఱిగినవాఁడు (అని కొందఱు) చూ, తాంత్రికుఁడు

జాతి. సం. వి. ఇ పుం 1 పాలివాఁడు చూ, సగంధుఁడు, 2 తండ్రి: చూ, పితరుఁడు 1 జాతిలేయుఁడు. అం 1. పుత్రులు పండ్లెండు గురిలో నొకఁడు. చూ, పుత్రులు; పుం 2. జాతికొడుకు చూ, పుత్రుఁడు. 1

జాతులు అం. సపిండులు, సగోత్రులు, సోదకులు, సనాధులు (4)

జాతజ్ఞేయ సంబంధము అం సంబంధములు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, సంబంధములు.

జాతశ్రీయము. అం సంజ్ఞానము, విజ్ఞానము, ప్రజ్ఞానము (చూ, త్రీయము)

జానదర్శకుఁడు. సం వి అ. పుం. పూర్వజైన విశేషము చూ, బుద్ధుఁడు 1

జానదర్శుఁడు. సం. వి అ. పుం —వై.—

జాననాడులు. అం చూ, నాడులు.

జానము. సం. వి. అ. న 1. మోక్షవిషయమైన తెలివి చూ, బుద్ధి, అం. 2 గుణములఱింటిలో నొకటి: చూ, గుణములు; 3. విశ్వ ర్యములఱింటిలో నొకటి చూ, విశ్వర్యములు; 4. సోదకోసంఘలలో నొకటి: చూ, ఏదోకోసంఘము; 5. వృత్తాస్తములు ఇరువ

జానము. సం. వి. అ. న. తెలియఁజేయుట

జానయోగము. అం యోగములు రెండింటిలో నొకటి. చూ, యోగములు.

జానవృద్ధు. అం. వృద్ధులు ముగ్ధురిలో నొకఁడు: చూ, వృద్ధులు (చూ, త్రీయము.)

జానశక్తి అం. ఇచ్ఛాదులు నూఁడింటిలో నొకటి: చూ, ఇచ్ఛాదులు. (చూ, త్రీయము.)

జానసంభవు. సం వి. ఉ. పుం. (ఉ. అనికొం దఱు) జీవేశ్వరుల యాధార్యము వెఱిగిన వాఁడు. [చూ, అంబ ర్.

జానాంబ. అం. అంబలు ముగ్ధురిలో నొకఁడె: జానాత్మ. అం. ఆత్మలు తొమ్మిదింటిలో నొకటి. చూ, ఆత్మలు [చూ, విగ్రహములు.

జానార్థము. అం. వింశతివిగ్రహములలో నొకటి: జాని సం వి. క్ పుం 1 జోన్ముఁడు చూ, సాంవత్సరుఁడు, 2 నోడి చూ, పుంజి, విణ. 3 చూ, విద్వాంసుఁడు

జానేంద్రియపురి. అం పురుషు ఎనిమింటిలో నొకటి చూ, పురుషులు

జానేంద్రియము సం వి 4 తెలిసికొనెడి యింద్రియము చూ, ఇంద్రియములు.

జానేంద్రియములు అం. వికారములు పశునాటింటిలో నొకటి చూ, వికారములు, (జానేంద్రియములు 5, క క్రోధగ్నియములు 5, ప్రాణవాయువులు 5, చిత్తము 1) (జానేంద్రియములు—త్వక్కు, డబ్బువు, శ్రోత్రము, జిహ్వ, స్పృణము, ప్రాణము చూ, ఇం ద్రియములు.)

జానేనహీనః పశుభిస్సమానః లో తెలివితేని వాఁడు పశువుతో సమానము.

జానకము. సం. విణ. తెలియఁజేయునది. చూ, సూచికము

జానము. సం. వి అ న. తెలియఁజేయుట

జాపితము. సం. విణ. తెలుపబడినది: చూ, సూచికము

జ్యోతిర్లింగములు. అం. శ్రీ మేళలింగము, విశ్వేశ్వరలింగము, విరూపాక్షలింగము, మల్లికార్జునలింగము, రామేశ్వరలింగము (5).

జ్యోతిషము. సం వి. ఆ. న. 1. = జ్యోస్యము చూ, జ్యోస్యము; జ్యోతిషమనగా జ్యోతి స్సులయొక్క శాస్త్రము. వానిని దెసిననం దున మనకుఁ గలిగెడు ఫలితమేమనగా— తుగ్రిటి మొదలుకొని బ్రహ్మకల్ప పర్వంతము గల కాలభేదములను కొలచుటకు ఇంక ప్రపంచములో నుండెడి తీవులకు వెలుఁగు మొదలగునవి కలుగుట మొదలగు కార్యము లకుఁగాను గ్రహనక్షత్రాది మండలము లీశ్వరునిచే నిర్మింపఁబడినవి. వీటి చేతను ఆహార, రాత్రి, పక్ష, మాన, ఋతు, వయస్, సంవత్సరదా తేర్చడినవి. ఇందునుండి వేదములో విధించిన సంధ్యావందనానులకు నహారహాది కాలములను మనము దెలిసికొన వచ్చును. ఇదియ దీని వేదాంగ తత్వము (చూ, ఉపవిద్యలు) దీనికి "లగభ మహాముని" నూత్రికారఁడు ఈలగభ నూత్రిములకు భావ్యము ఘట్టియున్నది. ఈ గ్రంథము బ్రహ్మయజ్ఞమున కంగముగా జపింపఁబడును తక్కిన సోమ, సూర్య, ఆర్యభట, బ్రహ్మ, గోమక, వ్యాస, వైల, వాసిష్ఠములను అష్ట సిద్ధాంతములను వాటి భావ్యములను బట్టి భాస్కరాచార్యులు మొదలైనవారు చేసినవి యనేకములు గలవు ఈశాస్త్రములో ముఖ్య ముగ నాలుగు ప్రమేయములు. — సిద్ధాం తము, జాతకము, ముహూర్తము, ప్రశ్నోము అని. జాతక విషయములో కైమిని మహా ముని రెండు ఆధ్యాయములు నూత్రిములు చేసెయున్నాఁడు. ఇదిగాక షారాశర్కము, కారికాగ్రంథము, ఇంకను కేరళము, సిద్ధాంత ప్రకాశము, జాతకాభరణము, జాతక సారా

గ్రహలూఢుమము, స్వనింహము, కాన్యపసం హిత, వృద్ధవాసిష్ఠము, బృహజ్ఞాతకము, దైవజువీలాసము, కాలప్రకాశక, ముహూర్త దర్శణము, ముహూర్తమాత్రాండము, మాఘవీ యము, నక్షత్రకళావిలాసము, దైవజ్ఞాభరణ ము, మల్లినాధీయము, గణకానందము, శిష్య ధీతంత్రము, ప్రకాశక, జ్యోతిషాభరణము, జ్యోతిషసంహిత, జ్యోతిషార్కము, ప్రభాక రీయము, సిద్ధాంత కేఫరము మొ.య నేకములు గలవు. ఈజ్యోతిషము నాలుగులక్షల గ్రంథ మని వాడుక. ఇత్యాది, అం. 2. వేదాంగము లాటింటిలో నొకటి (అంగము 9): చూ, వేదాంగములు, 3. శస్త్రములు నలునది యేడింటిలో నొకటి చూ, శస్త్రములు; 4 విద్యలు పనునాలుగింటిలో నొకటి: చూ, విద్యలు, 5 శాస్త్రములాటింటిలో నొకటి చూ, శాస్త్రములు, 6. మహావిద్యలు పను నెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, ఉపవిద్యలు, చూ, మహా విద్యలు, 7. వేదాంగము లాటింటిలో నొకటి చూ, వేదాంగములు.

జ్యోతిషకుఁడు సం వి ఆ. పుం = స్వోక్యుఁడు చూ, సాంవత్సరఁడు

జ్యోతిషుఁడు సం. వి. ఆ పుం. = మై. —

జ్యోతిషుఁడు వా. వి ఆ. పుం. = మై. —

జ్యోతిష్టామము అం. 1 సమ. హీనతానములు ఏడింటిలో నొకటి (చూ, సమ. హీనతాన ములు). చూ, సర్వతానములు, 2. కృతకు చతుష్టయములో నొకటి. చూ, కృతకుచతు స్టయము [నేర *.

జ్యోతిష్కృతి సం. వి ఈ. స్త్రీ చూ, మా

జ్యోతిష్కృతి సం. వి. ఆ. పుం. చిత్రియా

లము * : చూ, వహ్నిసంజ్ఞకము. [నేర *.

జ్యోతిష్కృతి సం. వి. ఆ. స్త్రీ : చూ, మా

జ్యోతిష్కృతి సం. వి. ఆ. స్త్రీ. — వి. —

జ్యోతిషము సం. వి. ఆ. శ్రీ. 1. వేందిక
చూ, వెన్నెల; 2 వెన్నెల రేయి చూ,
రాతి. [వెన్నెల తులుగు.

జ్యోతిషము పీఠీయము. సం. వి. ఆ. పుం చూ,
జ్యోతిషము సం. వి. ఆ. పుం: చూ,
శిఖారపుక.

జ్యోతిషము సం. వి. ఈ శ్రీ చూ, రూ-
జ్యోతిషము. 1-2, 8: చూ, పాట్లక.

జ్యోతిషము సం. వి. ఆ. శ్రీ వేందిక: చూ,
వెన్నెల.

జ్యోతిషము సం. వి. ఈ శ్రీ.—వై.—

జ్యోతి

జ్యోతిషము సం. వి. ఆ. పుం = జ్యోతిషము.
చూ, సాంత్విరండు [చూ, రాతి)
జ్యోతిషము. సం. వి. ఈ శ్రీ వెన్నెలరేయి

జ్యోతి

జ్యోతిషము. సం. వి. ఆ. పుం 1 వేడి చూ,
రోగము 1, అం. 2 అవస్థలు పండ్రెండో
టిలో నాకటి చూ, అవస్థలు (ద్వాదశావస్థలు)
జ్యోతిషము అం. వాతజ్వరము, వైత్యజ్వరము,
శ్లేష్మజ్వరము, భూతజ్వరము, అశిర్షజ్వర
ము, అభిసూతజ్వరము, వాతవైత్యజ్వరము,
పితృశ్లేష్మజ్వరము, శ్లేష్మవాతజ్వరము, అహి
కజ్వరము, త్వగ్గతజ్వరము, అస్తిగతజ్వరము,
రక్తగతజ్వరము, మాంసగతజ్వరము, మూర్ఖ
జ్వరము, మేదోగతజ్వరము, సన్నిపాతజ్వరము
ఇత్యాది. [వ్యాధితుండు.

జ్యోతిషము సం. వి. ఇ. జ్వరముగలవాండు: చూ,
జ్వలదంగారము. సం. వి. ఆ. పుం. కొకకమ్మ,
కొంబి చూ, వహ్ని. 1.

జ్వలనము. సం. వి. అ. స. 1. మంట: చూ,
వహ్ని. 1, పుం 2. నిప్పు. చూ, వహ్ని. 1.
జ్వలించు. సం. ఆ. కి. 1. ఎరియ: చూ,
మండు. 1, 2 వెలుగు. చూ, ప్రకాశించు,
8. మండిపడు, మేలుకుప్పని నొచ్చు: చూ,
మండు. 1.

జ్వలితము సం. వి. ఇ. 1 మండినది చూ; ప్రజ్వ
లితము 1, శి పృకాశించినది. చూ, శోభితము.

జ్యోతి

జ్యోతిషము సం. వి. ఆ. శ్రీ. మంట: చూ, వహ్ని. 1.
జ్యోతిషము. సం. వి. ఆ. పుం.—వై.—

జ్యోతిషము సం. వి. ఆ. పుం. 1. అగ్ని
చూ, వహ్ని. 1, 2. పార్వతి
యొక్క చూ, పార్వతి. 1.

జ్యోతిషము సం. వి. ఆ. పుం. అగ్ని
లోకము. చూ, లోకము 1

జ్యోతి

జ్యోతిషము. సం. వి. ఆ. పుం. 1 వేడి చూ,
రోగము 1, అం. 2 అవస్థలు పండ్రెండో
టిలో నాకటి చూ, అవస్థలు (ద్వాదశావస్థలు)
జ్యోతిషము అం. వాతజ్వరము, వైత్యజ్వరము,
శ్లేష్మజ్వరము, భూతజ్వరము, అశిర్షజ్వర
ము, అభిసూతజ్వరము, వాతవైత్యజ్వరము,
పితృశ్లేష్మజ్వరము, శ్లేష్మవాతజ్వరము, అహి
కజ్వరము, త్వగ్గతజ్వరము, అస్తిగతజ్వరము,
రక్తగతజ్వరము, మాంసగతజ్వరము, మూర్ఖ
జ్వరము, మేదోగతజ్వరము, సన్నిపాతజ్వరము
ఇత్యాది. [వ్యాధితుండు.

జ్యోతిషము సం. వి. ఇ. జ్వరముగలవాండు: చూ,
జ్వలదంగారము. సం. వి. ఆ. పుం. కొకకమ్మ,
కొంబి చూ, వహ్ని. 1.

జ్యోతిషము సం. వి. ఆ. పుం. 1 వేడి చూ,
రోగము 1, అం. 2 అవస్థలు పండ్రెండో
టిలో నాకటి చూ, అవస్థలు (ద్వాదశావస్థలు)
జ్యోతిషము అం. వాతజ్వరము, వైత్యజ్వరము,
శ్లేష్మజ్వరము, భూతజ్వరము, అశిర్షజ్వర
ము, అభిసూతజ్వరము, వాతవైత్యజ్వరము,
పితృశ్లేష్మజ్వరము, శ్లేష్మవాతజ్వరము, అహి
కజ్వరము, త్వగ్గతజ్వరము, అస్తిగతజ్వరము,
రక్తగతజ్వరము, మాంసగతజ్వరము, మూర్ఖ
జ్వరము, మేదోగతజ్వరము, సన్నిపాతజ్వరము
ఇత్యాది. [వ్యాధితుండు.

జీంఠె. దే. విణ. 1: చూ, రూ-జీంఠ, 2: చూ, రూ-జీంఠియ.

జీంఠి కాణడు. వై. వి. (జీంఠిము + కాణడు) కీలుకాణడు: చూ, నూత్రిఫారణడు.

జీంఠిము. వై. వి. 1 చూ, నూత్రిము. 5, 2 = యంఠికు కీలుకొమ్మ చూ, (స్త్రీ), 3: చూ, రూ-జీంఠరము.

జీందియము. వై. వి. = యంఠి పవీతము. రూ-జీంఠె దెము-జీన్నిదము. చూ, యంఠి పవీతము.

జీందెము. వై. వి. = వై. —

జీంపతి వై. వి = జంపతి-దంపతి ఆల్పగలు. ఆంధ్ర). పగా. నర. 108 చూ, ఇలునింపడము. [ము లోనగునది

జీంపము దే వి. అంకెకన్నె తగిలించెడు దార జీంపాడు దే. ఆ కి (జీంపు + ఆడు) కదలు చూ, సలించు. [మందగించు

జీంపారు. దే. ఆ. కి (జీంపు + ఆరు) చూ, జీంపాలు. దే. వి. శోలపాటు చూ, స్వరము. 2

జీంపు దే. వి. 1 ముత్యములు లోనగువాని కుచ్చి (లేక) భోలరు జీగజీంపు, జీల్లి, భోలరు, భోలి. తోంపము; (సం. ప). — యులరి- రూ- యుల్లగ- యుల్లరము- యులరి యుల్లిర- రూల్లర- యుల్లరి, 2 ఆలస్యము విజ 2, ఆ. 187: చూ, విలంబము. 1, 3 చూ, స్వరదనము, విణ 4 నిడివైనది: చూ, మూల, 2, ఆం 5. మల్లయుద్ధములోని మెలచున చూ, మల్లశాస్త్రము.

జీంపులు. ద్వ. వి. బ (జీంపు + పూలు) చెంప స్వగము చూ, భూవణము 2

జీంపె వై. వి = యుపా. యుంపటుము. పది యక్షగముల కాలము చూ, యుంప 2

జీంబ వై. వి. = శమి *: చూ, శమి.

జీంబు వై. వి 1 = శమి. రూ-జీమ్మి* చూ, శమి, 2. = జంబూ. బంబువు. అంబూనది

జీంఠేలు-రూ- జీమ్మెలు- జీమ్మెలు: చూ, నది; దే. వి 3. రూ-జీమ్మ. ఒకరకము గడ్డి* చూ, తృణము. 1. [వస్త్రము.

జీంబుకానా. వా వి. జీముకొణము: చూ, జీంబుగూడ. వా.వి. (జీమ్ముతో నల్లినది) గూడ, రూ-జీమ్ముగూడ చూ, వాదిత్ర)

జీంఠేలు వై. వి. = చూ, జీంబు 2.

జీక్కర. దే. వి = యుర. 1. ఏలు. చూ, నది; 2 ఊట: చూ, పనివాహము. 1 [ద్రోము

జీక్కర రాయణడు. ద్వ. వి కడలి: చూ, సము జీక్కలించు దే. స. క్తి. గలిచేయు (అప్ర.)

జీక్కవ వై. వి = చక్కవాకి రూ-జీక్కవ: చూ, బలువుగువ్వ.

జీక్కవకవవిప్ప. ద్వ. వి. చంద్రుడు. ఆం, సం దే. 15. చూ, హిమాంతువు.

జీక్కవగొంగ. ద్వ. వి. — వై. —

జీక్కవచేంటి ద్వ. వి. ఒకానాక అడుది చూ, (స్త్రీ) [సాం. దే. 9.

జీక్కవలయంటు ద్వ. వి: చూ, నూత్రిణడు.

జీక్క-వలకేడు ద్వ. వి. — వై —

జీక్కి. దే. వి 1 గుట్టము చూ, హాయము. 2 ఘరట్టము చూ, తిరుగలి 1.

జీక్కించు. దే. ఆ కి చూ, బద్ధగుగు.

జీక్కిణి. దే. వి. 1. ఒకానాక ఆట: చూ, నాటకము. 1, వై. వి. 2. = యక్షిణి. ఒకానాక జాతి, 3. = యక్షిణి లోకాంతరము వాంది దేవత్యము పడసిన ముద్దె దువ, మృతి సువాసిని చూ, (స్త్రీ).

జీక్కిని. వై. వి. 1. కుచేరుని భార్య చూ, భార్య, 2. = యక్షిణి చూ, జీక్కిణి. 3.

జీక్కినీడు ద్వ. వి. (జీక్కిని + తోడు) కుచేరుడు చూ, శ్రీమడు

జీక్కి మోరవేలుపు. దే.వి. చూ, కింపురువుడు జీక్కిల కేడు ద్వ. వి చూ, జీక్కినీడు.

జిక్కులతోనిచెలికాడు. ద్వ. వి. చూ, శివుడు
 జిక్కులనాండు). ద్వ. వి. బ. కామేశ్వరిని
 గొలిచెడి యొకానొక బాతివాండు
 జక్కులు (చూ, జిక్కిడి, 2.)
 జిక్కులు. జే వి బ. 1. —వై.—, వై వి.
 2. = రూ-యక్షాః. యక్షులు, దేవతలలో నొక
 బాతి: చూ, వేలుపు
 జిక్కున. వై. వి. = చక్రివాకి: చూ, రూ-
 జిక్కున.
 జిక్. వై. వి. బ. రూ-జిగా-జెగ=జగత్. గొప్పది.
 (వృత్తియందు జేగము శబ్దమునకు మీఠివర్ణము
 లోపింపగా మిగిలిన రూపము. ఉదా-జేగ
 జేంపు, జేగజెల్లి, జేగజెట్టి, జేగవేలుపు, జేగ
 చూజోరము. మొ) చూ, విపులము.
 జిగజెంటు వై వి.=జగద్భటు చూ, సమర్థుడు.
 జిగజెంత ద్వ. వి. 1. మాయలాడు చూ, ప్రాతి
 హారకుడు, 2 మాయలాడి చూ, (వై).
 జిగజెంపు. ద్వ. వి. చూ, జెంపు 1 ఆం, భా
 స్వి. 198
 జిగజెట్టి ద్వ. వి. చిరుదువేసిన జెట్టిపరివారము
 ఆంధ్ర), పదా. సర 40: చూ, చూంతకారి
 జిగడగొండి ద్వ. వి. (జిగడము + గొండి)
 1. కలహశిలురాలు చూ, (వై), 2 కలహ
 శిలుడు చూ, వేవీకోరు
 జిగడమాడు. ద్వ. ఆ. కి (జిగడము + ఆడు)
 చూ, వాటులాడు.
 జిగడము. వై. వి. = ఝకటః 1 కలహము: చూ,
 యుద్ధము; 2 పోరు చూ, యుద్ధము, 8
 కజ్జా, చిన్నితగువు: చూ, యుద్ధము.
 జిగడాలుమారి. ద్వ. వి. బ. (జిగడాలు + మారి)
 చూ, జిగడగొండి.
 జిగడింపు. వై. ఆ. కి. 1. కలహించు. వై. 8;
 2. చూ, చూటులాడు. 2. యుద్ధము

జిగతి జే. వి. తిన్నె: చూ, వేదిక. [దివిటీ.
 జిగతిజోతులు. వా వి. బ. కాశాక దివిటీ: చూ,
 జిగము వై. వి. 1 = జగత్తు. చూ, లోకము;
 విణ 2. గొప్ప, వైద్య: చూ, విపులము.
 (వృత్తియందు వికల్పముగా అంత్యవర్ణలోప
 ము చూ, జిగ.) [నూర్వ్యుడు.
 జిగముకన్ను. ద్వ. వి. జగచ్చుతువు చూ,
 జిగముచుట్టుము. ద్వ. వి. —వై— ఆచ్చు.
 ఆ, కాం 88.
 జిగముతల్లి. ద్వ. వి. 1. లోకమాత. చూ,
 లక్ష్మి, 2. గుర్తు చూ, పార్వతి 1.
 జిగములుట్టించు గొణుడు. ద్వ. వి. నలున
 ఆం. పదా. సుర 17: చూ, బ్రహ్మ. 1.
 జిగా. వై. వి. బ. గొప్పది: చూ, రూ-జిగ.
 (ఉదా.—జిగా చెంగల్వ, జిగాజిగి, జిగా
 డంబు, జిగానలువపట్టి, జిగానిగారము, జిగా
 చూజారము మొ)
 జిగిలె. వై. వి.=బాంగల. రూ-జిగిలె. తిన్నె.
 ఆచ్చు ఆర, కాం 102 చూ, వేదిక.
 (దేశ్యమని క. ర) [కుడు.
 జిగిలెడు జే. వి. తోడియల్లుడు: చూ, ఎద్ద
 జిగిలెకాడు. జే వి (జిగిలెడు + కాడు)
 అచ్చి ఆ, కాం 19 —వై—
 జిగిలె. వై. వి = బాంగల చూ, రూ-జిగిలె
 (దేశ్యమని క ర)
 జిగ్గు. జే. వి 1. తళతళ చూ, వెలుతురు 1;
 2 పృకాశించుటయందగు ననుకరణము:
 చూ, చూచూ [వారితి].
 జిగ్గుగొడుగు జే. వి ఒకరకము గొడుగు: చూ,
 జిబొయి. జే వి ఒకానొక పిరంగి చూ,
 బాణము 1.
 జిజిమ్మ వా. వి జిజ్జా చూ, మూర్ఖుడు.
 జిజ్జర. జే. వి. రూ-జోజిర: చూ, వంచన.
 జిజిరక తియ. ద్వ. వి. బ. వంచకురాలు. రూ.
 జిజిరక తియ: చూ, వై.

జిజ్ఞఱకాఁడు ద్వ విణ రూ- జిజ్ఞఱకాఁడు: యా, చంపకుఁడు. 1.

జిజ్ఞఱ, వై వి. 1. = జిజ్ఞఱమే మజిదోష విశేషము: యా, రత్నము. 1. దే. వి. 2 మిక్కిలి చింపి, విణ 3. మిక్కిలి చినిగినది; వా వి.

4 యా, జిజ్ఞఱ్యు. [వలియు.

జిజ్ఞఱకొను. దే. ఆ. ౧౧. బలహీనతపాండు యా, జిజ్ఞఱ దే. వి. రూ-జిజ్ఞఱ. 1. ఒకానొక పాత్ర

రము: యా, పాత్రరము; 2 ఆమ్మకము: యా, విక్రయము, 3. కొనుట. వారిశ్చ. 4.

ఆ. 115: యా, వెల 1, వా. వి 4 యా, గుత్త 4, బ 5 తగవు [మ్రుచ్చే. 1

జిజ్ఞఱింగ. దే. వి ఒకానొక దొంగ యా, జిజ్ఞఱిత్తిము. ద్వ. విణ రూ-జిజ్ఞఱిత్తై 1 కొని

యమ్మునది. యా, శ్రీ, 2. కొనునది. యా, శ్రీ.

జిజ్ఞఱిత్తై ద్వ. విణ. —వై.—

జిజ్ఞఱకాఁడు దే విణ. 1 కొని యమ్మువాఁడు. యా, వర్తకుఁడు, 2. కొనువాఁడు: యా, విలువకాఁడు.

జిజ్ఞఱకొను దే స. కి కొను యా, విలువ.

జిజ్ఞఱియిచ్చే దే స. కి. (జిజ్ఞఱి + ఇచ్చి) ఆమ్మ యా, విక్రయిం.

జిజ్ఞఱియిడు దే. స కి —వై —

జిజ్ఞఱి దే. వి యా, రూ-జిజ్ఞఱి

జిజ్ఞఱు. దే. వి 1. గుంపు యా, సమాహము, వా వి. 2 జనులగుంపు యా, సమా

హము, 3 జేత. "మనమొక జిజ్ఞఱుకూడితిమి" జిజ్ఞఱుపెద్ద. వా వి పనివాండ్రొవై యజమాని

(పే.శ్రీ.)

జిజ్ఞ. వై. వి.=జటూ-సటూ. 1. వెండుకల

యల్లిక: యా, వేనలి 1. 2 వెండుకల

చుట్ట. యా, వెండుక. 1, 3. సింహము

వెండులగువారి వెడమొడి వెండుక అచ్చ. యు, కా. 426. యా, వెండుక. 1.

జిజ్ఞఱ. దే. వి=కాటక. బొంత. యా, వస్త్రము

జిజ్ఞఱట్టు. ద్వ ఆ కి జిజ్ఞఱయగు జిజ్ఞఱను జిజ్ఞఱంట. వై. వి. 1 జిజ్ఞఱివర గంటవలెనుండు

బంగాయన యా, భూషణము. 2; 2 పట్టు

తో కట్టిన జిజ్ఞఱచ్చు. యా, భూషణము. 2. జిజ్ఞఱాఁజి వై. వి.=జటూ-గాంధారి *; గంజా-

గంజాయి- గంజావి- గాంజే- గంజాయి- గాంజీర, (సం. ప) —జంగ. [జిజ్ఞఱట్టు

జిజ్ఞఱను. ద్వ. ఆ. కి. (జిజ్ఞఱ + కొను) యా, జిజ్ఞఱతా. వా. వి రుజువు లెక్క.

జిజ్ఞఱదారి వై వి=జటూధారి. 1. జటూధరించిన

ఋషి యా, ముని 1, 2 వనంపాని యా, ముని. 1, 3 యా, శివుఁడు. ఆం, పదా.

మర 10 [హిమాంశువు.

జిజ్ఞఱదారిక వ్యాస. ద్వ వి. చంద్రుఁడు. యా, జిజ్ఞఱదారిచెబుంగ. ద్వ. వి జహ్నువనదు ఋషి.

చెవినుండి యూరివచ్చిన జలము, దేవగంగ. శేం, ఆం. 18 యా, నది

జిజ్ఞఱదారియింటికొడి. ద్వ. వి. ఇంద్రుఁడు

సాం దే. 11 యా, వేలుపు శ్రీఁడు

జిజ్ఞఱ. వై. వి.=జడతా జాడ్యము, ఆలస్యము

స్వా 3, ఆ 48 యా, విలంబము. 1

జిజ్ఞఱపడు. వై ఆ కి. రూ- జిజ్ఞఱపడు-జబ్బు

వడు-జేంపారు చంద్రుగు స్వా. 3, ఆ 118 యా, మందగించు. [ప్రకృతి

జిజ్ఞఱప్రకృతి ద్వ. వి. ఒకానొక ప్రకృతి* యా, జిజ్ఞఱనిర్ణ ద్వ వి ఆఁకువారి శిరోభూషణము

లలో నొకటి యా, భూషణము 2

జిజ్ఞఱముడి. ద్వ. వి గుండ్రముగా ముడిచిన జిజ్ఞఱ

ముడి. శ్ర. 1, ఆ 2. యా, సిక. 4

జిజ్ఞఱముడిజేంగము ద్వ. వి. కప్ప. యా, శివుఁడు

జిజ్ఞఱదారి. వై. వి. అడవికాఁపు. యా, ముని 1.

జడలమొకము. కై. వి. = జటామృగము. కేసరి. చూ, సింహము.

జేడి కై. వి. 1. వాన. కళా. 7, ఆ. 19 చూ, వాన. 1, 2. జేల్లు చూ, వాన 1, విజ 8. ఎల్లప్పుడు. సా. 2, ఆ. 44 చూ, సతతము. 2; జే. వి. 4. బాధ. కాశీ. 4, ఆ. 51 చూ, శోకము, 5. మద్దు, తప్తబాహము ఆం, భా ద్వి. 275. చూ, లోహము 1.

జేడిగొను. ద్వ. ఆ క్రి. అతిశయించు చూ, ముప్పురించు. [ఆ 56 చూ. బెదరించు జేడిగొలుపు ద్వ. ప్రే జేడియజేయు కై. 5. జేడిపించు జే. ప్రే. — వై—

జేడితి వై వి. = రుడితి వడి. చూ. వేగము 8. జేడిపించు జే. ప్రే. చూ, జేడిగొలుపు

జేడియు జే. ఆ. క్రి 1 చూ, భయపడు, 2. చూ. సలించు, 8. తొలగెను చూ, విరియు. 5. 4. మోగెను వసు. 8. ఆ 66 చూ, శబ్దించు, స. క్రి 5 తోయియు పాండు 1, ఆ. 119 చూ, నిషేధించు, 6. నివారించు చూ, వారించు

జేడి సామి వై వి. వానకేండు. సాం జే. 18 చూ, వరుణుండు [చూ, వధము

జేడుపు జే. వి. 1 చూ, వెలుపు, 2. చేంపుడు జేడ్డ వై వి 1 సంయుక్తము, హలసంయోగము (హల్లు అనియు) చూ, సంయుక్తము, 2. సంగటము. చూ, శోకము

జేడ్డన జే ద్వి. తలూటన. భాగ. 1. స్కం 260 చూ, వేగము 8 [యొడు కట్ట

జేడ్డి. వై. వి. ఏజేని యొకమోపు మోసికొనిపో

జేడ్డికపుకొట్టు. ద్వ. వి. 1. గొట్టమును పిడతకు గట్టెడి కొట్టు: చూ, శూత్రము. 1; వా. 2. దూలములను మోయుటకు గొట్టెడి కొట్టు. దూలములను మోయుటకు గొట్టెడి కొట్టు. 1.

జేడ్డికము. వా.వి. పెద్దపెద్ద దూలములకు (కొట్టు కట్టి తిరువువేయుట. (మోయుట.)

జేడ్డికపుకట్టు. వా. వి. జేడ్డికమున కుపయోగించు కట్టలు. (బొంగులు)

జేడ్డిగము. కై. వి. 1 = యంత్ర: పిడతకు మూడు గొట్టము లనుర్వబడి యొత్తుట కుపయోగించెడి యంత్రవిశేషము జేత్తిగ. 2. వడము చూ, వడము 1

జేడ్డు. కై. వి 1 = బాడ్డుము రూ-జేడను. చూ, విలంబము. 1, 2 = శ్రద్ధ తగులము, శోక భాగ 2, స్కం. 61 చూ, వాంఛ. 3. సంగతి, జోలి చూ, సంయోగము.

జేడ్డుతనము వై వి. (జేడ్డు + తనము) 1. తగులము. భాగ 2, స్కం 58 చూ, వాంఛ, వా వి 2. చూ. సోమతీతనము.

జేడ్డువడు కై ఆ క్రి (జేడ్డు + వడు) పిడత నొందు భాగ 1, స్కం 260 చూ, మందగించు

జేత. వై వి 1 = దండ: పిటు చూ, నగడి 5, 2 = యంత్ర సామ్యము గా సమానము 2

జేత గాండు ద్వ. వి ఉడికాండు బ. సమానుండు జేత పయ్యు వై స క్రి జేడించు చూ, సంధించు 8

జేతన వై వి = యత్న: చూ, యత్నించు జేతనపడు. వై ఆ క్రి చూ, యత్నించు

జేతనము. వై వి 1 = యత్న: రూ- జేతన చూ, యత్నము, 2. ఉపాయము: చూ, వెరపు, 8. పదిలము. పంచ. వా. 1, ఆ 481 చూ, మేలుకోలు; ఆం. 4. త్రిశక్తులలో రెండవది (త్రిశక్తులు: వాడి, జేతనము, మంత్రము.)

జీతను వై. వి. 1. = యత్నః. రూ-జీత. ము
 కళా. 8, ఆ 226. చూ, యత్నము,
 2 = సంభాసము కూడిక చూ, సంయోగము.
 జీతనుపడు. వై. ఆ. క్రి. సన్నాహపడు (పే).
 జీతనుపటచు కళాం. 8, ఆ. 57. చూ,
 సిద్ధముగు
 జీతపడు వై ఆ. క్రి 1 ఆనువుపడు (పే). జీత
 నటచు) చూ, సరిపడు. 2, 2 నెఱవేటు.
 చూ, సిద్ధించు.
 జీతపటచు వై పే. ఈడుపటచు చూ, సరి
 పటచు. [చూ, స్వరము 2
 జీత క. వి గాననాట్యయోగ్యశబ్దసంతతి.
 జీతకలు ద్వ వి. బ. (జీత + తీ(గలు) ఎద్దుల
 మెడను తగిలింి కాడికికెక్కుటకు పట్టెడలు.
 > త్రిగ జే. వి చూ, జిడ్డిగము 1.
 జీద్దు. జే వి మొద్దు చూ, జీష్ణమ్ము 4
 జీనము. వై. వి. = కణః రూ-జనుము చూ,
 కణము
 జీనుము. వై వి. = వై. —
 జీన్న. జే వి భూగంబువు * : చూ, నేరేడు
 జీన్నంపునేటకొండ ద్వ. వి క్రోతుధ్వంసి
 చూ, శివుడు. [చూయము.
 జీన్నండు జే వి జీన్నండును గుఱ్ఱము చూ,
 జీన్నపు(సిక్క). వై వి (జీన్నము + మక్క)
 మును, పాలకీబొంగు మక్క చూ, నక్ష
 త్రిము. 1.
 జీన్నపుండి. ద్వ వి. (జీన్నము + తిండి)
 క్రోతుభుజుండు చూ, జేనుపు -
 జీన్నపుగొంగ. ద్వ. వి. (జీన్నము + గొంగ)
 క్రోతుధ్వంసి చూ, శివుడు.
 జీన్నపుటాజ్జే. వై. వి. (జీన్నము + బజ్జే) ఋత్వి
 జుండు చూ, యజ్జకర్త.

జీన్నపురిక్కనెల. ద్వ. వి. (జీన్నము + రిక్క-
 నెల) వేలి నెల. మాఘము; చూ, మాసము. 1
 జీన్నము. వై వి. = యజ్జము. చూ, యజ్జము.
 జీన్న. వై వి = సన్నిపాతము. చూ, సన్నిపాతము.
 జీన్నగట్టు. ద్వ వి (జీన్నియ + కట్టు)
 1. యజ్జార్థములైన నియమముల నడత
 వాడు. చూ, బాప్యబాండు; 2 నలువ;
 చూ, బ్రహ్మ. 1 [జందియము.
 జీన్నదము. వై. వి. = యజ్జోపవీతము; చూ, రూ-
 జీన్నియ వై వి. రూ-జన్నె. 1. = యజ్జయము.
 జీవతాచుల నుద్దేశించి యెత్తియించిన ముంజ
 దర్భ చూ, యజ్జయము 1 (చూ, కృణ
 ము. 1), 2 జీవతాచుల నుద్దేశించి యథే
 చ్చముగా విడిచిన ఆవు చూ, ధేనువు,
 8. జీవతాచుల నుద్దేశించి యథేచ్ఛముగా
 విడిచిన యెద్దు. చూ, వృసభము. 1,
 4. నోము. ఆచ్ఛ. సుం, కాం 88. చూ,
 ప్రోతము.
 జీన్నియపట్టు. ద్వ. స. క్రి. జీవతాచుల నుద్దే
 శించి యేజీనాకనస్తువు నెత్తియించు విజ.
 1, ఆ 168.
 జీన్నియజుచు ద్వ. స క్రి. జీవతాచుల నుద్దే
 శించి యెద్దులాసగుదాని యథేచ్ఛముగా
 విడుచు.
 జీన్నె. వై. వి. = చూ, రూ-జీన్నియ (జీవ
 తాచుల నుద్దేశించి యథేచ్ఛముగా విడిచిన
 ఆవు — పాండు. 4, ఆ. 192) [కోనట.
 జీప్రు వా. వి. సోత్తున బలవంతముగా పట్టు
 జీబర వై వి. 1. = ఖపురః. పోకమీఠి.
 నార చూ, పోక, 2. పిల్లకొమ్మ. ఆం, భా
 ద్వ. 87. చూ, కళా. 1, వా. 8 పెంపు.
 జీబాబు. వా వి ప్రోత్తులెరము, ఎదురుజోబు.

జేబురుజేంగి దే వి. ఒకానొక పిరంగి. కళా. 8

అ 78: చూ, బాణము 1

జేబ్బు. వై వి. 1 బుజేము. ఆశ్చే. యు, కాం
64 చూ, స్కంధము 1. 2 తొడమొడి
వెలుపలిభాగము చూ, తొడ.

జేబ్బు. వా వి. 1. తెగులు చూ, లోగము. 1;
జే. విణ 2 సారములేనిది చూ, ఫలువు;
8. మందము చూ, విలాబము 1.

జేబ్బువడు. ద్వ. ఆ. క్రి. (జేబ్బు + వడు) చూ,
మందగించు.

జేమ. వా. వి రాబడి

జేమట. వై వి = దండ చూ, రూ-జేంట
జేమటపాఠ. వై. వి. దేగను చేతనంచుకొను
నపుడు దానిగోళ్లు గుచ్చుకొనవండ చేసి
కొనాడు మడతగుడ్డ చూ, వస్త్రము.

జేమలి. వై. వి = యమళికా. జంట చూ,
సంగడి. 5 [శబ్దించు

జేమలించు వై స క్రి ద్విగుణించు చూ,
జేమలిక. వై. వి = యమళికా. ఒకానొక సగ్గు
వాద్యము చూ, వీణ

జేమలిముక్కాలి ద్వ వి చూ, జంటముక్కాలి

జేమలిక వై వి = చూ, రూ-జమలిక

జేమలిగ వై. వి. = వై

జేమాఖర్పు. వా. వి. ఆదాయవ్యయములు

జేమాబంది. వా వి. శిస్తు ఏర్పాటుచేయుట.

జేమిడపిచోపు. వా. వి. వంచిత చూ, నురటి

జేమిడి. వై. వి 1 = యమళ. రూ-జేమిలి-

జమటు, జహ. చూ, సంగడి. 5. 2. ఇనుమడి;

చూ, శబ్ద. 1.

జేమి. వై. వి. = వై

జేమిలితల్లల బిడ్డ ద్వ. వి గంగాపార్వతుల
బిడ్డ చూ, విసాయకుడు 1.

జేమిలిముక్కాలి. ద్వ. వి చూ, రూ-జమలి
ముక్కాలి. [మన్మథుడు

జేమిలిముక్కాలి విలుకాడు. ద్వ వి చూ,
జేమిలిముత్తల. ద్వ. వి. కుమారస్వామి చూ,
స్కంధుడు.

జేమిలియేచబలు జేన్నములుచేసిన మేటి ద్వ
వి. దేవేచుగ్రుడు, శతకృతుడు: చూ,
వేలుపుతేడు

జేమిన్ దారి వా వి (యస్తేటు) జమిందారు
క్రిందనండు భూమి (జమిను అనియు)

జేమిన్ దారు వా. వి 1 కొన్ని గ్రామములువై
రాబడిగల యధికారి, 2. రాజునకు శిస్తు
వెల్లించు ఒకానొక యధిపతి.

జేముడు వై వి. = యము: చూ, యముడు.

జేముకాణము శే వి ముతకములుబట్టి స్వార్, 5,
ఆ 38: చూ, జంబుకా నా.

జేముతండ్రి ద్వ. వి చూ, నూర్యుడు

జేమువంట ద్వ వి చూ, శివుడు

జేముదళము వై. వి. = చూ, జంబోడి

జేముదాడి వై వి. = వై

జేమున. వై వి = యమానా చూ, నడి

జేమునగొంగ. ద్వ. వి చూ, బలిరాముడు.

జేమునవోలుట్టు. ద్వ. వి: చూ, యముడు
ఇట్లు (జమునవోడు.)

జేమునయ్య. వై. వి. శిశువుడు + అయ్య: చూ

జేమునయ్య. వై. వి. శిశువుడు + అయ్య: చూ

జమునెక్కిరింత ద్వ. వి (జముని + ఎక్కిరింత)
గున్నపోతు చూ, మహిషము.

జమ్మి. కై వి రూ-జంబు = శమి* చూ, శమి

జమ్మి. కే. వి 1 జమ్మిగడ్డి చూ, తృణ
ము 1, కై వి 2 = బంబూ; జంబూనది,
శేలపేటలు చూ, నది.

జమ్మిగూడ వా వి చూ రూ-జంబుగూడ
జమ్మిలు ద్వ. వి (జమ్మి + పలు) జంబూ
నది నను 2. ఆ 82. చూ, నది [రిష్టి. 2.

జర వై. వి క త్తిరహు శు పర పి. పిడి చూ,
జీరగు కే వి రూ- జీరగు 1 చూ, పొం
కుడు. 1, ఆ క్రి రూ జీరగు 2. పొమ్మ
తోప్పొంతు చూ, పొంతు 4, 8 బొంతు
చూ, సర్దు. 4. 4 తీవమునడమి. స్వా. 5,
ఆ 9 చూ, రూ-జీరగు, 6 పువరిల్లు చూ,
వర్తింపి, 6 కడచి. చూ, సను. 8, 7
ఉలుకు గూ, లంఘింపి, 8 పోపు, చూ,
కెళ్ళి 9 ప్రక్కకొత్తగు రూ జీరగు
ఒత్ గిల్లు- రూ- ఒత్తిలు- ఒత్తిల్లు- ఒత్తు- ఒదిగిలు,
ఒత్తగు

జీరతి. ద్వ. వి. పెండిబంగారముల నీరుపూసిన
సూలిపోగు, జీలతార చూ, సరిగ.

జీరపు కే ప్రే జీరగఁ జేయు చూ, రూ- జీరపు.
జీరపోసు. ద్వ. వి* చూ, సరిగ

జీరవాళు కే విణ. పెండిసరిగతో నేసినది (కల
ధాతవస్త్రము). తగటి చూ, వస్త్రము

జీరలు. కే వి. పేలపిండి చూ, సాచము. (1)
జీరి. కై. వి. రూ-జీరి. 1 చూ, జీరత, 2. పెండి బం
గారముల మెలము: రూ- జీరి. జీలపోత,
జీలపోసనము.

జీరిమానా. వా. వి. పొల్కనా, తిప్పనకు విధిం

చిన పైకము. "చీకటి తప్పనకు నాలుగు
రూపాయలు జీరిమానా విధించిరి."

జీరి వై. వి* చూ, రూ- జీరి.

జీరిన కే దృ. క్రి విణ (రూ-జీరిలున-జీట్టున-
జీట్టున-జీట్టున) వడిగ: చూ, వేగము 8
జీరిలున. కే దృ. క్రి విణ. — కై. — సా. 1,
ఆ. 82

జీరగు కే. ఆ. క్రి చూ, రూ- జీరగు (తో
మ్మిలోప్పొంతు - కళా. 8, ఆ 222)

జీరగుబాటు ద్వ వి (జీరగు + పాటు) జీవ
నము చూ, బృతుకు. 1.

జీరగుడాట కే. వి (జీరగుడు + ఆట) జీరకు
బండాట జీరకులు- రూ- జీర్కలు, జీర
కుబండలు- రూ- జీర్కబండలు

జీరగుడు. కై. వి = స్థలన. బొంతు: చూ,
స్థలనము 2.

జీరగుబడి కే. వి. చూ, జీరగుబాటు.

జీరగురు వా. వి రూ-జీరపురు-జీరూరు-జీరగురు
(ఆర్థంతు) చూ, వేగము. 8.

జీరపు కే. కే. చూ, రూ- జీరపు.

జీరపుడు కే వి. (దినులును) జీరపుట, కాల
చూ పనము* చూ, విలంబము. 1.

జీరపుగు వా వి: చూ, రూ- జీరగురు.

జీరూరు. వా వి. — కై —

జీర్వర వా. వి — కై —

జీలజీల కే వి. 1. కీపుము. ఆం. ధా. పృ
65 చూ, వేగము 8, 2 ఈడ్చుట యంద
గుద్దనన్యన కరణము. అచ్చ కిష్కిం, కాం.
84- చూ, మామానా.

జీలభి కే. వి చూ, అంతులాడి

జీలున. కే. దృ క్రి. విణ కీపుముగ చూ,
వేగము. 8

జీలకట్టియ. కే వి. రూ-జీలకట్టె-చెలకట్టె, ఒక
రకముడేగ చూ, వేగము.

జలకటై దే. వి.—వై—

జలకమాడు. ద్వ. ఆ క్రి. (జలకము + అడు) స్వాసముచేయు, తేలు వై 8, ఆ. 11 (ప్రే జలకమార్చు—పొందు. 2, ఆ 19)

జలకము. వై వి. 1. = జలమ్ నీరు చూ, సలి లము, 2. మునుక పా. 2, ఆ. 5: చూ, స్వాసము 1

జలగ వై. వి. = జలగాకా చూ, బుడ్డపిడుచు.

జలగంటె ద్వ. వి. దీనుము చూ, వేటుపిట్ట.

జలగడుగు. దే. స. క్రి (జలకము + కడుగు) బంగారు రవలు మొదలగునవి వెదకియెత్తు తుచుగాను ఇసుకనునీళ్లలోబోసి గాలించు

జలగడుగువాడు దే వి జలగరి, రూ-బొల

జలగరి దే. వి (జలగడుగు + ఆరి) —వై.—

జలజీల దే. వి ప్రవహించుటలోవగువనియం దగు భ్యవ్యుహకరణము చూ, హూహూ

(ప్రవహించుట.— స్వా 4, ఆ. 12, రాలు ట.—నము. 8, ఆ 178, నడియుట — పా 5, ఆ 108, చేల్లుట.—నశ 1, భా. ఇత్యాది.)

[వీరతి

జలతారు. ద్వ. వి (జలకము + తారు) చూ

జలదరము. వై. వి. కంపము చూ, లోలము

జలదరించు వై. ఆ క్రి. రూ-జీలుపరించు

కంపించు. చూ, నణాకు 2

జలదరింపు వై వి భయము చూ, వెఱపు

జలదారి. వై వి = జలద్వార. (జలకము + దారి) ఇంటిలోని ముఱికినీళ్లుపోయెడునన్నని

కట్టడపు కాలవ చూ, తూము 2

జలపరించు. వై. ఆ క్రి: చూ, రూ-జీలదరించు.

జలపోత. ద్వ. వి. (జలకము + పోత) వెండి

బంగారుముల నీటి మొలకము. పా. 2, ఆ. 52

చూ, జీర్. 2. [—వై—

జలకము (జలకము + పోతము)

జీలుబు. వై వి. రూ- జీలువు నశ్చ. చూ వైత్యము.

జీలుబుకారు. వై వి వర్షపు. కీలికారు ఆం పదా సుర. 47: చూ, మాసద్వయము.

జీలువు వై. వి. చూ, రూ-జీలుబు

జీలేరి దే. వి (జీలకము + ఏరి) పావనట్టు చూ, లింగకిరము

జీల్లి. వా ఆవ్య త్వరగా.

జీల్ల. దే. వి 1 మోతబండిమీఁదిగూడ, “బండి జీల్ల” మొ, 2 పెద్దగంప (గుంపజీల్లఅని యు జీల్లిగంప అనియు వాడుక) చూ, నశ్చ 1.

జీల్లను దే ఆ క్రి (జీల్లు + అను) రూ-జీల్లును. భయాదులచే మనసు జీల్లును చూ, గల తరించు

జీల్లి దే వి 1 ఆసత్వము చూ, వితథము,

2 చానురము. ఆవ్య యు, కాం 205.

చూ, సురటి, 8 బొలయ రూ-బొరి చూ,

జీంపు 1, 4 వమగయ్యగముతోక రా,

వి. 8, ఆ 40: చూ, సవరము, 5. చూ,

కుచ్చు. 2 కళా. 8, ఆ 41, 6. కొప్పవల

చూ, భూషణము 2, 7 =నూని, జీల్లెడ:

చూ, తితశ్రువు, 8. చిత్రదే చూ, వాన. 1;

బ 9. ఇటికపాడితాళ్లు చూ, రాయి, విరా

10 ఆసత్వమైనది చూ, వితిథము

జీల్లించు దే. ఆ. క్రి 1. కాలు. పొందు. 1,

ఆ. 118. చూ, స్రవించు, స. క్రి 2. ధా

న్యమును జీల్లెడలోబోసి గుండ్రముగా

త్రిప్ప, 8. పరీక్షించు. చూ, శోధించు

జీల్లికాడు. దే వి కల్లి: చూ, బొంతులాచు.

జీల్లిగంప. వా. వి. గంటిచాచ్చుడు గంప చూ,

నశ్చ 1. [ణము. 2.

జీల్లికంపము. దే. వి. కాలినక: చూ, భూష

జిల్లా మూలములు. జే. వి. సగమువఱకు నిల్లులు గల మూలములు. చూ, పాత్రము. 6.

జిల్లితోడి మెకము ద్వ వి. చనురీచ్చుగ్రము సాం తిర్వ. 16: చూ, సవరపు మెకము

జిల్లి మెకము. ద్వ. వి. —వై.—

జిల్లివారు మెకము. ద్వ. వి. —వై.—

జిల్లివేళ్లు. జే. వి. బ తిల్లివేరుకొసను ప్రక్కవేళ్ల కొసను కు చ్చువలె నుండెడు వేళ్లు (వీనినే నారవేళ్లు, గుబురువేళ్లు, పిల్లివేళ్లు అని అందురు). చూ, వేరు. 1

జిల్లు వై. వి. 1 = జల వర్షము చూ, వాన. 1,

2. దల్లు, వానకరి ముసపుడు చెదరిపడిడి నీళ్లు భాగ. 2, స్కం. 188 చూ, సలిలము

3 జిడి, భారావర్షము అం, పదా. సుర 46.

చూ, వాన 1, దే. వి 4. ఉమియుట

రాలుట లోనగువానియందగు భవ్యస్యనుకరణము: చూ, హూహూ.

జిల్లుమను దే. అ. కి). (మనసు) జిల్లును, గలత రించు. చూ, రూ-జిల్లును

జిల్లడ వై. వి = చాలని చూ, తిరిఉపు

జిల్లడే దే వి చూ, సురటి.

జిన దే వి 1 జిడల్లి లోనగువానికి మేట్లు నేర్పఱచెడి అంచు చూ, మెచాణు

2. ఒకానొక యంత్రము

జినజిన జే. వి వజీవజీ, వడచేటుయందగు వనుకరణము: చూ, హూహూ

జినట. జే. వి తాటిచుట్టు అడుగున నుండెడు

జినదాటు. దే. వి. 1 మర్యాదను అతిక్రమించుట, స. కి) 2 అతిక్రమించు, మీలు:

చూ, దాటు 6 [వస్త్రము

జినగిక. వై. వి = యవనిక. తెరవీర చూ,

జినర. జే. విణ 1 గోము, మృదువు: చూ,

సుకుమారము; 2 చేక్కనిది చూ, చూద్యము

జినరన. జే. వి. 1. మృశుత్వము, తేత. చూ, సాకుమార్వము 1, 2. చేక్కన చూ, చూద్యము.

జినరము దే. వి. తఱుచుండనము. చూ, మునుము.

జినరాలు ద్వ. వి. (జివ్వని + అలం) యావనము

గల అడుది. వై. 8. అ. 84. (యవశీకబ్బ తద్భవమని కొండలు) చూ, త్రీ.

జినలు. వై. వి. బ = యవని. యవలను వడ్డు: చూ, భాస్యము. [బట్ట. చూ, వస్త్రము.

జినలి జే. వి. రూ-జొవలి. అమృతదగని కొత్త

జివాజి. వై. వి. = సంతుదము. రూ-జివాది-

జివ్వాజి-జివ్వాది-జివ్వాను, జివ్వాయి చూ సంతుదము.

[సంతువు. జివాజిపిల్లి వై. వి. రూ-జివ్వాజిపిల్లి. చూ,

జివాది పిల్లి. వై. వి = చూ, రూ-జివాజి.

జివాదిపిల్లి. వై. వి చూ, రూ-జివాజిపిల్లి

జివాలు వా. వి చూ, రూ-జివాలు

జివాలుదారి. వా. వి. పూచీ

జివిలె. దే. వి: చూ, రూ-జిగిలె.

జివుకు. దే. వి. 1. రూ-జొకు. అడుగు. చూ,

బురద, అ. కి) 2 మిక్కిలి మెత్తగిలు

రూ-జొకు

జివుజివు. దే. వి. పాటుటయందును కురింగుట యంచును ఆగు భవ్యస్యనుకరణము: చూ,

హూహూ.

జివురు వా. వి 1 రూ-జొరు. అగ్నిపుసర

ణాయుధము, ఒకరకము పిరంగి చూ,

బాణము. 1; స. క్రీ. 2. రూ-జొరు. కొట్టు

చూ, మొత్తు. 2, 3. చేతులలో కుప్ప

చెసి యెత్తు. రూ-జొరు: చూ, వాము

జివ్వనము వై. వి. = యావనమ్ పదునాశీం డ్డకు మీదిస్థాయిము. చూ, వయస్సు 1.

జివ్యవి. వై. వి. (జివ్యము + ఇ) = యువతి
జీవరాలు చూ ^{త్రి}

జివ్యాజి. వై. వి. = చూ, రూ జీవాజి

జివ్యాజిపిల్లి వై. వి: చూ, రూ-జీవాజిపిల్లి

జివ్యాజినంజలు. ద్వ. వి బ చూ, నీవలు

జివ్యాడు. వే. ఆ. క్రి. (జీవ + అడు) చూ,
నలించు

జివ్యాది. వై. వి = చూ, రూ. జీవాది.

జివ్యాదిపిల్లి వై. వి చూ, రూ-జీవాదిపిల్లి.

జివ్యాదు. వై. వి. = చూ, రూ. జీవాది

జివ్యు వే వి. 1. దుర్బలజలము చూ, సలి
లము, 2. సాగసు చూ, సాందర్యము

జిలిపించు. వే. పే జీడియంజీయు. కళా. 6,
ఆ. 14. చూ, బెడదించు.

జీరుకు వే. వి బెడదర పాండు 3, ఆ 87
చూ, వెలపు (రూ-జీర్కు)

జీర్కు. వే. వి —వై —

జ్రా

జ్రాండ్ర. వే. వి. తంతువ యభేదము: చూ,
సాలెవారం

జ్రాగా. వై. వి. 1 = జగత్ జీగము చూ,
లోకము, 2. నోటు చూ, స్థానము. 1,
విణ 3 గొప్పది. రూ-జీగ-జీగా-జగ చూ,
విఫలము.

జ్రాగారము. వై. వి. = జాగర. రాత్రి వేలుకొని
యండుట. (సం. ప). —కవచము, జాగరము

జ్రాగిడు. ద్వ. ఆ క్రి. ఆలస్యము చేయు: చూ,
తడయు. [నాకటి: చూ, పగవళ్లు

జ్రాగిడు. అం. శుభవర్ణ పండ్లొందింటిలా

జ్రాగిలబులమిత్తి ద్వ. వి. పంది వేం, ఆం. 98
చూ, నూకరము.

జ్రాగిలము వే. వి. 1. పంది లోనగువారిం
బుట్టెడు వేటుకుక్క చూ. శునకము,
2 కుక్క చూ, శునకము.

జ్రాగిలు వే స క్రి చూ, మొక్కు ఆం,
భా క్ష. 127

జ్రాగు. వే వి. ఆలస్యము చూ, విలంబము 1

జ్రాగుచయు. వే. ఆ. క్రి చూ, జ్రాగిడు. ఆం,
భా క్ష 87

జ్రాశము. వే వి పాలికలయందుఁ బోసిన నవ
ధాన్యముల నాలు చూ, రూ-జ్రాశము
(జ్రాశిల-బోలు అనియు వాడుక)

జ్రాశీర వే వి. రూ-జీశీర చూ, వంసన

జ్రాశీరక వై. ద్వ విణ చూ, రూ-జీశీరక త్రియ.

జ్రాశీరకాండ వే. వి. 1 జీశీరకాండ చూ,
వంసకుండ. 1. 2 బొంజి ఆం, భా.

ద్వి 291 చూ, ముచ్చి 1.

జ్రాశము వే. వి చూ, రూ-జ్రాశము

జ్రాశిలపాలిక. మి వి వివాహకాలము. అండు
నవధాన్యములు నాలుపోసెడు మూకుడు.
చూ, పాత్రము 6. (పాలికకబ్బము తెలుగు
అని కొందఱు)

జ్రాశి. వై. వి. = జాశి. రూ-జాశి * : చూ.
నువనస్సు, 2 (దీనిమూలమున తాండేలు మాం
సము వేసినయెడల యెడల యెక్కువగా
పువ్వులు పూచను)

జ్రాశిపత్తి. వై వి = జాశిపత్తిక రూ-బాది
పత్తి- జాపత్తి- జాపత్తి; (సం. ప): —
జాశికము.

జాబివతి). వై. వి. = చూ, రూ-జాబివతిరి.
 జాబిరాజేనములు. ద్వ. వి బ ఒకరకము వర్ణు.
 చూ, ధాన్యము [చూ, వర్ణము. 6.
 జాశి. వై వి. = ధాతు రూ-జాదు. ఎలుపు
 దాశిచాలు ద్వ. ఆ. కి) (జాశి + పాలు)
 ఎట్టనగు స్వా. 2, ఆ 27 చూ, పల్లటిల్లు
 జాటి. జే. వి రూ-సాటి చూ, మునికోల
 జాడ జే. వి. 1. త్రోవ. చూ, మార్గము. 1,
 2. తీతి చూ, విభము. 1; 3 ఆడుగుల
 గుణుతు చూ, లక్షణము. 1, 4. కన్నన్న.
 చూ, వైగ, 5 ఆచూకి చూ, చూచన. 1
 జాడకాండు జే. వి. త్రోవ గుణుతెఱింగిన
 వాడు మీ, పాంథుడు
 జాడా జే. కి) విణ. సములము. చూ,
 చుమాలం. [చూ, సరిపెట్టు
 జాడాయు ద్వ. స. కి). నాశముచేయుః
 జాడి జే. వి రూ-జాడీ ఒకానొక వట్టి
 పాత్రము. చూ, పాత్రము. 6
 జాడిం మీ జే. స. కి). 1 రూ-జాళిం మీ కంప
 మొందకేయు ఖాగ. 3. స్వం. 796
 చూ, రాలమి. 2 గుడ్డలు నీళ్లలోవేసి
 ఆటువీటు పొర్లించి (గుంజి) యెత్తు రూ-
 జాళిం మీ (చూ, రూడించు), వా 3నిశ్చే
 వముగా జోరియగు.
 జాడీ జే. వి చూ, రూ-జాడి.
 జాడు. జే. వి 1 గింజివట్టుని తోవ్వుకట్టి. వా
 వి 2. ముగగుటి. (గోనావరిమండల పొంత
 మున వాడుక.) చూ, శిక్షము
 జాణ. వై. విణ. = చణ. 1. రూ-జాణండు
 నేర్పరి చూ, సమర్థండు, 2 సమర్థురాలు,
 నేర్పరి. చూ, శ్రీ).

జాణండు. వై. విణ. = చణ. చూ, రూ-జాణ. 1'
 జాణిత వై. విణ. = చణ. (జాణ + ఎత్)
 ధూర్తురాలు (స్వార్థమున ఎత్) చూ, శ్రీ.
 జాతర వై. వి. = యాత్ర) రూ- జాత్ర).
 1 అమృవారిపండుగ, జౌళనము పొండు 3,
 ఆ 87. చూ, పండుగ, 2, వా. 2. అమృవారి
 పండుగ నాటి గత రాత్రీయందు గరగలు
 నీవము ఏకైండు సంబరము. (శక్తికత్వము.)
 జాత్ర) వై. వి. = వై. [ఆ 51.
 జాది వై. వి. = జాలి చూ, రూ-జా. పా. 2,
 జాదిలి జే. వి బుడుబుడుస్కలవాడు చూ,
 సావలిడు.
 జాదు. వై. వి = ధాతు చూ, రూ-జాశి.
 జాదుకొను జే. ఆ. కి). కర్పించుకొను లక్ష్మీ 1,
 ఆ 22 చూ, దండడిండు.
 జాదురజాదురంబు. వై. అవ్య (జాదురంబు +
 జాదురంబు) మిక్కిలి చాతుర్యము. చూ,
 సామర్థ్యము. 1
 జానకి జే. వి కర్ణాటకపు తుపావల చెవియందు
 నిప్పుముట్టిం చెడు త్రాడు చూ, నూత్రము 1
 జానము జే. వి. గుణుపు పల్లముమీది మెత్త,
 రూ-జీనము-జీను మెత్త, చీనము చూ,
 చాయము.
 జాను జే. వి రూ-జానువు 1 అందము. చూ,
 సౌందర్యము, 2 మంజులము ఆం భా. త్ప
 14 చూ, బృద్ధ్యము. [శ్రోత్రము.
 జానుగ. జే. వి. రూ- జానుగు. చెవి చూ,
 జానుగు. జే. వి — వై —
 జానువు. జే. వి చూ, రూ- జాను.
 జావ. జే. వి. ఒకరకములోపి. చూ, నీసకము, 1.

జాపత్రి. వై. వి (జాజి + పత్రి). = చూ, చూ

రూ-జాజిపత్రి.

జాపత్రి. వై వి = వై

జాపీరము. వై. వి = జాప్య. జాగు (జేశ్య మవిశర) చూ, విలంబము 1.

జాప్యము. వై వి = వై - [రూ-జాబురా*.

జాబరా వా. వి. జాబరాచెట్టు చూ, జాబుర-జాబితా వా వి పట్టిక.

జాబిలి. దే. వి రూ- జాబిలి చంద్రుండు చూ, హిమాంశువు

జాబిలితాలువు. దే. వి రూ- జాబిలితాలువు చంద్రుండు చూ, శివుండు.

జాబిలితాలువు జే వి = వై

జాబిలిమేపరి. జే వి. రాహుగ్రహము చూ, రాహువు 2.

జాబిలిక్క. ద్వ వి మృగశీరాసక్షత్రము, జంకతల మిక్క, మిసర చూ, సక్షత్రము 1.

జాబిలితాయి దే. వి. నేండురా చంద్రకాంతము చూ, రాయి. [జాబిలి

జాబిలి దే. వి (జాను + బిలిక) చూ, రూ-

జాబిలికెసాన దే వి ఒకానొకవస్తువు

జాబిలియల్లుండు. ద్వ వి చూ, మన్మథుండు.

జాబిల్లు. దే వి బ చూ, బాలశ్రీడ. చాంస. 8.

అ. 155.

జాబు. దే. వి. 1. పత్రిక, ఉత్తరము చూ, జారుముడి. ద్వ. వి. వలంబముడి చూ, వేసలి.

జాబు. 8; 2. తావిగట్టిన గంధపు చొక్కా-జారువు. దే. వ్రే: చూ. రూ-జాణుమే

జాబు. వై. వి = 1. కురణ. గళనము (రూ-

జాబుర జే వి. 1: చూ, జాబరా*, 2. చూ, జాబు. 2.

జాబురా. దే వి. వై.

జాబు. వై వి. = జావి* జేమి, జామి, (గుంప). చిత్రకము, చిత్రకేతువు, జామ, జామి. [పండు.

జామపండు. వై. వి. = జామిఫలము: రూ-జామి

జామారు వా. వి. 1 (పంచ + కండునా = జామారు) వస్త్రద్వయము. చూ, వస్త్రము.

2 (శెండుగుయినపంచలు, వితంతువు భరించునవి) వస్త్రద్వయము: చూ, వస్త్రము.

జామిపండు. వై. వి చూ, రూ-జామిపండు జామిను. వా వి. పూట, హామి

జామినునారుండు వా వి పూటపడువాండు చూ, ల్గునండు

జాము వై వి. = యామః. ఏడున్నగగడియల కాలము చూ, యాము 1 (యూ, జా. 4)

జాయగా వా. అస్య. నెయ్యదిగా "బండిని జాయగాపోనిమ్ము"

జారీ. దే. వి. 1. గుడి చూ, పాత్రిము 6, 2. కపండ్లువు. ఆచ్చ యు, కాం 418 చూ,

పాత్రిము. 6, వా 3. = ఝారి కొమ్ముగల చెంబు, చూ, పాత్రిము. 8.

జారీగా. వా. అస్య. అడ్డలేతుండగ. [వము 2.

జారు వై. వి = కురణ. గళనము: చూ, ఫలన జారుండు. వై. వి. = వై

జారుముడి. ద్వ. వి. వలంబముడి చూ, వేసలి. జారువు. దే. వ్రే: చూ. రూ-జాణుమే

జాణు. వై. వి. = 1. కురణ. గళనము (రూ-

డు) (దేశ్యమని క ర) చూ, స్థలనము 2
అ. కి) 2 బాలు చూ, సఖ్య 2: 8,
ఉణువు, కళా 7, అ. 149. చూ, లంఘిం
చు, 4. వదులు చూ, వీడుకొను, 5 ఉట్టు
చూ, స్రవిం చె (దేశ్యమని క ర).

బాలుచు. దేశ్యమని క ర) బాలుచేయు, బాటించు,
చూ, రూ- బాచ్చు. [(దేశ్యమని క ర)

బాలుచు వై వి. = తురణ. చూ, బాలు. 1
బాలుపాటు ద్వ. వి 1 — వై — విజ 1
అ. 172, 2. పారపాటు విజ 1. అ 172
చూ, సాలిత్వము

బాలువు. దేశ్యమని క ర) బాలుచు చూ, స్థలనము.
2. 2. కొండచేతీయ. చూ, పర్వతము.

బాలువాలు దేశ్యమని క ర) (బాలు + పాలు)
బాలు ఉ, చారి. 5, అ. 92 చూ, స్థలనము. 2

బాల వై. వి 1. = బాల. చేపలబట్టువల. చూ,
వల 1, 2 కిటికి చూ, వాతాయనము,
3, ఏనుగు ముంగమునందలి బొట్టనచూ
మాము పద్మకము అం, భా ద్వి 19+ చూ,
సూయపాడ

బాలచేలవిడిది ద్వ వి దేశ్యమని క ర) మే, అం
17 చూ, నది.

బాలకట్ట. ద్వ వి 1 నల్లకాతియందు బెజ్జేము
లేర్పఱచియుంచిన కిటికి చూ, వాతాయన
ము, 2 కిటికి చూ, వాతాయనము.

బాలకాడు వై వి 1. కైవర్తండు: చూ,
నిలకేడు, 2. ఆలస్యము చేయువాడు.

బాలము. వై. వి. = బాల, బాగు. కళాం. 4, అ
84 (దేశ్యమని క ర) చూ, విలంబము. 1

బాలిరి వై వి. (బాల + అరి) 1 చూ, వల
తేడు. 2 చూ, జీలగడుగువాడు

బాలరు వై. వి = యుల్లిరి. రూ- బాలి, గొడుగు
లోనగువాని కొనయట్లుకేరెకు జేర్చిలోనగు
నది: చూ, జీంపు. 1.

బాలవల్లిక. ద్వ. వి (బాల + పల్లిక) కేత్రపు
పనిచేసిన తములపాపలత్తు. పా 2, అ. 21:
చూ, పాత్రము 6

బాలారి. దేశ్యమని క ర) 1. నల్లయుప్పి, హింస, * చూ,
లవణి, 2. జల్లనర్లమనోబ్రము చూ,
కూము 2

బాలి దేశ్యమని క ర) 1. భయము. అం, భా పు 188.
చూ, వెఱపు, 2. ఏడుపు చూ, శోకము.
3. మనస్సునందలి భేదము. ఉ, రా 4, అ.
105 చూ, శోకము, 5 అక్కటిక చూ,
దయ, 6. ఒకరకముచే చూ, శ్యేనము.

బాలి దేశ్యమని క ర) బాంకరపుత్రాది. రూ- బాలె-
బాలిరు. చూ, నూత్రము. 1

బాలిరుడు. ద్వ అ కి). (బాలి + పకు)
1. బాలిగొను, ముఖపడు: చూ, నుక్కె, 5,
2 విచారపడు బాలిగొను.

బాలిరెట్టు దేశ్యమని క ర) (బాలి + రెట్టు).
చూ, ముఖపెట్టు.

బాలిరెడు దేశ్యమని క ర) చూ, సాలెపురుగు
బాలిగుండ దేశ్యమని క ర) 1. కనికరముగల మృద
యుడు, 2 అదురుగుండియ. చూ, వెఱపరి.

బాలిగొను. దేశ్యమని క ర) చూ, బాలిరుడు.

బాలియ. దేశ్యమని క ర) రూ-బాలె. 1 బాలెదేశ: చూ,
బాలి. 6, 2. బాలె, రూపాయలపంది, వరాలు

పోసెడి సంచి (అని కొండలు) రూ-బాలె
యము-బాలె-బాలెము. బాలెయ. బాలెయము-
బాలె-బాలెయ, బాసము చూ, సంచి.
3. బాంకరపుత్రాదు. రూ-బాలె చూ,

రూ-జాలి 7. వై వి. 4 = జాల. రూ-జాలె. చూ. వల 1.

జాలియము దే వి చూ, రూ-జాలియ 2

జాలి. వై వి. = రూపులలి చూ, జాలియ.

జాలి. వై వి. 1 రూ-జాలియ. ఏణు: చూ,

నది, 2. రూ-జాలియ అల్పవ్రాహమము చూ, ప్రావహము 1, 8. నీరు. అం, పదా. 6, 88 చూ, సలిలము, 4 బ = యానము (జామ శబ్దమునకు ముకారలోపము ఇట్లుగు చున్నది) చూ, జాలియ. [వైలిగొను.

జాలియము ద్వ. అ. క్రి ప్రవహించు చూ,

జాలియము ద్వ వి మబ్బు అం, పదా నుర 48 చూ, మేఘము. 1

జాలియము ద్వ వి ఇంద్రుని గుఱ్ఱము అం, పదా ను 29 చూ, హయము.

జాలియము దే. వి రూ-జాలియ అపరంబి గూ.

లోహము 1. [చూ, జాలియ

జాలియము ద్వ. అ క్రి (జాలి + పాణు)

జాలియము వై వి చూ, రూ-జాలియ 1-2

జాలియము దే వి 1 చూ, రూ-జాలియ. 1; వై

వి. 2. = జాల. ఏల. చూ, రూ-జాలియ. 4.

జాలియము దే. వి. క్షేపియొక్క యుపకరణములలో నొకటి చూ, నూత్రము. 1

జాలియము దే. వి. 1 జాలె అను భం. కాశి. 7,

జాలియము దే. వి. 2. అశ్వము

యము-జాలె- జాలెము, కేళియము చూ హయము [చూ

జాలియము ద్వ వి. ఇంద్రుని యేనుఁగుఁడు

జాలియము వై. వి. కల్పవృక్షము. గూ. వేలుపుఁజెట్టు

జాలె. వై. వి. = సౌర యవాగూ. 1 నూ కలు లోనగువారికేర్పి పలుచి గాఁ గాచిన గంజి. వా, వారపుడు, 2 చూ, అం. కళము. 1.

జాలెము దే వి 1. గుఱ్ఱపుఁజెట్టు గూ-జాలె

ళము చూ, హయము. 2 పారములేమి 8 పిఱికితనము కళా 7, అ 88 చూ, పిఱికికండ 4 ఒకానొక డా గూ, శ్రేయము

జాలెము దే వి గోవడము + ఇ) 1 చ చూకలవాఁడు, వా వి 2 చూ, రూ-జాలె.

జాలెము దే వి చూ, రూ-జాలెము 1.

జాలెము దే వి 1 ఒకానొక గీతము. (జాలెము = హస్త్యసముద్రోఁ గూడిన గీతములు).

రూ-జాలెము స్వరము 2

జాలెము. దే. స. క్రి చూ, రూ-జాలెము.

జాలెము దే. వి. చూ, రూ-జాలెము 2.

జాలెయము. దే. వి. — వై. —

జాలెము. దే. వి. చూ, రూ-జాలెము. (రూ-జాలెము)

—
ఱ్ఱ

జోళె దే వి చూ, రూ- జోళెయ.

జోళెయ దే. వి —వై—వ్యా 4. ఆ.115,
శ్ర 5, ఆ 74

జోళ్యా. దే వి చూ, రూ- జోళెవా.

—
ఱ్ఱ

జేం దే. వి 1 తాలిపిచేట మొదలగువాని
యందగు ధ్వస్యనుకరణము చూ, హూహూ,
2 తుమ్మెదలులోనగునవి మోయియుటయంద
గు ధ్వస్యను కరణము (ఆప్రేడితిమన
జేంజేం) చూ, హూహూ.

జేంజేము దే వి రూ-జేంజోము. 1 దీపావళి
నాటిరాత్రీ బాలరు కాలిచ్చితిప్పెడుకెల్లు
విడవలిలోనగువాని నిడుపాటి నన్నకట్ట,
జేణుకురు పుల్లలులోనగువానితో నేర్పట
చినదివిటీ (అనికొందలు) చూ, నురడు,
2 కాగడా చూ, దివిటి

జేంజోము దే వి —వై—

జేంజేం దే వి చూ, జేం

జేంజేలు దే వి 1 చింపిటి. హరిశ్చ 2, ఆ
6 చూ, పెండుక 1, 2 జేంజేలుకట్ట
చూ, జేంజేము 1, 3 శిఖ, కుంకటి,
ఆం, భూ ద్వి 148 చూ, సిక 4 (దీపపు
కొడిఅనికొందలు)

జేంజేలుకట్ట దే వి చూ, జేంజేము 1
జేంజేలుసిక ద్వ వి శిఖ, కుంకటి చూ,
సిక 4

జేంజేలుపెండుకలు. దే వి బ సంస్కార
పీనములై విరియఁబడిన శిరోజములు చూ,
పెంగుక 1.

జేంటిలేనె. దే వి (జేంటి + లేనె) జేంటిఁగ
లుకూర్చినలేనె. చూ, మగుపు 5.

జేంటిఁగ దే వి (జేన్ను + ఈఁగ) లేనెటిఁగ,
సరఘ చూ, మడిక

జేంబము వై వి=జ్యంభణ రూ-జేంబాము.
అతిళయము చూ, వాచ్చె, 2

జేంబాము వై వి =-వై-(రూ-జేంబము)

జేజేలు దే వి గుబురు చూ, సాంద్యము. 2-

జేజేలుకొను దే అ. క్రి గుబురుకొను-
కాశి 8, ఆ 41 చూ, పుంజకొను

జేట్ట దే వి పూదేశము, రూ-జేట్టిలి-జేట్టె-
జేత్త-జేత్తిలి-జేత్తె చ్చేఁబఁబడిన బొట్టన
వేలి చూపుడువేలి (ఉంగరపువేలి అని
కొందలు) నడిమికోలత చూ, లొడితిలి

జేట్టనవేలు దే వి చూ, రూ-జేట్టెనవేలు.

జేట్టవేలు దే వి (జేట్టన + వేలు)—వై.-

జేట్టినవేలు దే వి —వై—

జేట్టిలి దే వి చూ, రూ-జేట్టి

జేట్టు వై వి=కూటా, చూడా 1 శిఖ:
చూ, సిక 4, 2 నెమలిసిగ చూ, సిక. 1.

జేట్టుఁబులుఁగు వై వి నెమలిచూ, మయా
రము (ఇట్లు జేట్టుపకీ-జేట్టుపిట్ట)

జేట్టుపిట్టతాలుపు ద్వ వి కుమారస్వామి-
అచ్చయ, కాం 209 చూ, స్కందఁడు.

జేట్టుపు దే వి దుట్టుపు* చూ, విసాడి

జేట్టుముడి ద్వ. వి శిఖ చూ, సిక 4

జేట్టె. దే. వి చూ, రూ-జేట్టె

జేట్టెనవేలు దే వి త్జన, రూ-జేట్టెనవేలు-జే
త్తనవేలు-జేత్తెనవేలు-జేట్టెనవేలు-జేట్టెన

వేలు, చూపుడువేలు చూ, వేలు 2;
(అంగుష్ఠము అని పురహాత్తముకవీయము)

జేడుఁగు దే. వి రూ-జేడుఁగు 1 మోసము.
చూ, వంచన, 2. పెడమోము. చూ, మాలు

మొగము; ఆ కి 3 భయాదులచేబడుచు
యాజ్ఞాంబు, 4 బాంచు' చూ, మఱుచు
వడు, 5 వెనుకదీయు సా 2, ఆ 280
చూ, వెనుదీయు 1

జ్ఞాంబులు — పై —

జ్ఞాంబులు దే వి చూ, యాజ్ఞాంబులు 1

జ్ఞాంబు దే వి చూ, యాజ్ఞాంబు

జ్ఞాంబులలో దే వి చూ, యాజ్ఞాంబులలో

జ్ఞాంబు దే వి చూ, యాజ్ఞాంబు

జ్ఞాంబు దే వి — పై —

జ్ఞాంబులలో దే వి చూ, యాజ్ఞాంబులలో

జ్ఞాంబులు వా వి యాజ్ఞాంబులు గణాంబు చూ,
సిగ. 4 (చూ, వెంబుక 1)

జ్ఞాంబులు వా వి — పై —

జ్ఞాంబు దే వి 1 జ్ఞాంబులు చూ, పాలు
1, 2 జ్ఞాంబులు, పియ్యాలము చూ,
పాలు 1, 3 తేనెతెప్పె చూ, మధువు 5,
4 తేనె చూ, మధువు 5

జ్ఞాంబులు ద్వీ వి (జ్ఞాంబు + పాలు) 1 జ్ఞాంబు
జ్ఞాంబు, ఈనిన ఆయిదాటు దివములలో
పాలు చూ, జ్ఞాంబు 2, 2. ఒకరకమువధు
చూ, భాష్యము

జ్ఞాంబులు ద్వీ వి చూ, జ్ఞాంబు 2.

జ్ఞాంబు దే వి 1 బాహుపురి (అసగి) చూ,
భూషణము 2, వా 2 కబాయి, చేతులు
లేనిచొక్కా చూ, వస్త్రము

జ్ఞాంబు వా వి కలిపిన మొత్తము [కలుపు
జ్ఞాంబులాయితే వా స కి 3 కలియజేయు,
జ్ఞాంబులాయితే దే స కి (వాగను)కూడ్చిపట్టు
జ్ఞాంబుల దే వి బ 1 ఆ.దుదానిచెవివగ
చూ, భూషణము. 2, 2 ఒకానొకపువ్వు.

జ్ఞాంబు. దే వి 2. ఒకానొకవక్కి చూ, మక్షి.

జ్ఞాంబులు. దే వి చూ, విలుడు(యాజ్ఞాంబు
జ్ఞాంబులు, జ్ఞాంబులు.)

జ్ఞాంబులు దే వి (జ్ఞాంబులు + కాంబు) — పై.

జ్ఞాంబులు దే వి — పై — [పురుగు

జ్ఞాంబులు దే వి బ చెట్టులందుండుచీమలు. చూ,
జ్ఞాంబు దే వి 1 నెత్తురులోనగునవి లోపల

నుండి పైకి వేగమునబుట్టుటయందగు భ్యవ్య
నుకరణము, (ఆమే)డితమునందు జ్ఞాంబు
జ్ఞాంబు) చూ, హూహూ, 2 ఉటుము
చూ, స్తనితము

జ్ఞాంబు దే వి 1 పీల్చుట; 2 పీల్చుటయంద
గు భ్యవ్యనుకరణము కళా 6, ఆ 125

చూ, హూహూ, స కి 3 చూ, పీల్చు

జ్ఞాంబు దే వి కానివని, దొప్పియు చూ,
వ్యభిక్తము 2

జ్ఞాంబు వా వి జేరిమానా

జ్ఞాంబు దే వి దుండగు చూ, నేరము

జ్ఞాంబు వా వి చూ, యాజ్ఞాంబు వా

జ్ఞాంబు దే వి 1 ఉచ్చే చూ, వాగుర(అప్ర)

2 అవాయి చూ, బాణసంచే, వా 3 జ్ఞాంబు
చూ, నేరము. 1

జ్ఞాంబులాయితే దే ఆ కి 3 చూ, బిచ్చంబితే,

సద్వి దే వి చూ, ప్లక్షము *

జ్ఞాంబులాయితే ద్వీ వి ప్లక్షదీపము చూ, లంక 1

జ్ఞాంబు దే వి 1 చైచుటయందగు స్థవ్యను
కరణము చూ, హూహూ, 2 ఇంకుట
యందగు భ్యవ్యనుకరణము చూ, హూహూ

—
జ్ఞాం

జ్ఞాం దే వి 1 తత్తఱపాటు చూ, సంధ్ర
ము, వా 2. జ్ఞాం, జెత్తము చూ,
నేరము 1

జ్ఞాంబు. దే ఆ కి 3 1 తత్తఱపడు చూ,
సంభ్యమించు, వై. ఆ. కి 3. 2. జ్ఞాంబు
చూ, లోదించు. ; వా. 3. జ్ఞాంబు

జోజికత్తియ జై. వి. జోదమాడెడు అడుది
 రూ. జోదకత్తియ-జోదకత్తి: చూ, ప్రో
 జోజీము జై. వి. ద్యూత. 1 రూ. జోదము
 చూ, వ్యవహారము. 4, 2. మోసము. చూ,
 పంచన
 జోజికాడు. జై. వి. రూ. జోజీరి. జోద
 కాడు. జోదరి. చూ, పంచకాడు
 జోజీపులక జై. వి. అష్టకాంగము చూ,
 నయకీతి
 జోజీరి. జై. వి. రూ. జోజీకాడు
 జోజీ జై. వి. = దూతీ ఎడకత్తియ చూ,
 శంభరి [చూ, భాండము 1
 జోజీగులు జై. వి. బ అయిచేనకడనలు
 జోటా. వా. వి 1 అన్నతము చూ, వితిథ
 ము, 2 చూ, జోటాకోరు
 జోటాకోరు. వా. వి దగాచేయువాడు
 జోటాడు ద్వ. స. కి (జోటు + అడు)
 మోసముచేయు రా, వి 3, ఆ 52 చూ,
 పంచించు
 జోటు జై. వి 1 మోసము చూ, పంచన
 2 మోసకాడు చూ, పంచకుడు,
 3 గుట్టనులోనగువాని మెడమీది వెండ్రు
 కలు, జోటు చూ, వెండుక 1, 4 వీనుగు
 మెడమీది పటచేడి రత్నకంబలి చూ,
 రత్నకము [(స్నాన్ధమున తనము)
 జోటుచినము జై. వి మోసము చూ, పంచన
 జోద జై. వి చూ, జోటా 1.
 జోదకత్తియ జై. వి (జోదము + కత్తియ)
 చూ, రూ. జోజీకత్తియ.
 జోదకత్తి జై. వి — జై —
 జోదకాడు. జై. వి. రూ. (జోదము + కాడు)
 చూ, రూ. జోజీకాడు
 జోదమాడుట అం వ్యసనములు ఏడింటిలో

నొకటి: చూ, వ్యసనములు, [జము.
 జోదము జై. వి. ద్యూతము. చూ, రూ. జో
 జోదరి జై. వి. ద్యూతము: చూ, రూ. జోదకాడు.
 జోలు. దే. వి 1 సింహములోనగువాని మెడ
 మీది వెండుకలు చూ, వెండుక. 1,
 2 వీనుగుమీదపటచేడి రత్నకంబలి:
 చూ, రత్నకము
 జోదరము జై. వి చూ, సంతాపము.

జొ

జొంపము దే. వి 1 ఆకులుకొమ్మలు లోనగు
 వానిగుంపు, గుండ చూ, సాద 2, 2 రెమ్మ
 చూ, కాళు 1, 3 నిరంతరధార, (ఎల్లప్పు
 డు (తిరియునది) ప్రివీంచునది), వి. 4
 4 ఎల్లప్పుడు చూ, సతతము 2, 5 శోలరు.
 చూ, జేపు 1 [చూ, సలిలము.
 జొంపు దే. వి కొండయందలి యూటసీరు:
 జొగ్గు దే. వి రూ. జోగు చూ, యాచన
 జొటవొట దే. వి చూ, రూ. చొటచొట,
 పొండు, 4, ఆ 48
 జొతుకు వా. వి చూ, బురద
 జొత్తిలు దే. ఆ కి రూ. కొత్తిలు 1 ఎట్ట
 పాటు చూ, పట్టిల్లు, 2 అనురాగము
 పొందు పొండు 1, ఆ 158 చూ, రంజిల్లు 2
 జొత్తిల్లు దే. ఆ కి — జై —
 జొత్తు దే. వి 1 ఎటువు చూ, వర్ణము 8,
 2 కృత్తిమరక్తము చూ, రక్తము 1
 జొత్తుపాప దే. వి మేనసత్తురు దేలుచొన్న
 రేతబిడ్డ జై. 2, ఆ 75 చూ, శిశువు
 జొన్న జై. ప. 1 = జూర్ణం జొన్న చేను*:

చూ, సస్యము 1, బ 2. జూబ్బిలు జొన్నలు చూ, ధాన్యము.

జొబ్బిలు దే ఆ క్రి రూ-జొబ్బిలు 1 కాలు చూ, స్రోవింఱు, 2. నిం దార చూ, మెండుకొను. 3, 3 ఆధిక్యముగు చూ, ముమ్మరించు

జొబ్బిలు దే ఆ క్రి — పై —

జొబ్బిలు దే వి రూ-జొబ్బిలు-జొబ్బిలు, సకుముక్తిక. చూ, మక్షిక

జొబ్బిలు దే వి చిన్నయేలు చూ, నది.

జొబ్బిలు దే వి చొంగ చూ, లాల

జొబ్బిలు దే వి రూ-జొబ్బిలు జేదతో చుట్టిన చుట్ట చూ, వేవలి

జొబ్బిలు దే వి — పై —

జొబ్బిలు దే వి. రూ-జొబ్బిలు-జొబ్బిలు చూ, సమస్యారము

జొబ్బిలు దే వి — పై —

జోగు

జోగు దే వి 1 ఊళ్ళాహము చూ, యర్జము, 2 మొత్తము విజ 3, ఆ 158 చూ, సమాహము, 3 50 పై 2, ఆ 104 చూ, విధము 1, 4 మంజులము వేం, ఆం, 58 చూ, హృద్యము, 5 సాగును ఉ, రా 8, ఆ 287 చూ, సాంఘ్యము, 6 సామ్యము చూ, సమాసము 2, 7 జేత చూ, సంగడి. 5, 8 స్వరూపము, విగా 9 సమాసము ఉ, రా 2, ఆ 158. చూ, సమాసము 2; 10. లోఱువ. చూ, వశము 1; 11. యుక్తము చూ, యోగ్యము. 2.

జొబ్బిలు దే వి 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

3, ఆ 30. చూ, సంపాదించు, 2 సిద్ధపఱచు ఉ, రా. 2 ఆ. 175 చూ, సమకట్టు.

3 (కట్టు జోకకావించు)

జోకపడు ద్వ ఆ క్రి జేతపడు (పే) జోక పఱచు) చూ, సరిపడు 2

జోక దే వి 1 తిట్టుట చూ, కాపము 1; 2 అసత్యము చూ, వితథము, 3 ఓడి చూ, చూడము, స క్రి 4 తిట్టు చూ, శపించు

జోకట్టు దే స క్రి (బిడ్డలు నిద్రపోవుటకు గాను జోకొ యలి చేత వీఁపున మెల్లఁగా) అఱచేతట్టు ప్రభా 3, ఆ 72 చూ, జేఱు 2

జోగపట్టియ నై వి-యోగపట్టు రూ-జోగ పట్టు-జోగిపట్టియ-జోగిపట్టై అచ్చ ఆగ, కాం 53 చూ, యోగపట్టై

జోగపట్టై నై వి — పై —

జోగము నై వి-యోగము అప్యార్యసస్యప్రాప్తి, అచ్చ బాల, కాం 180 చూ, యోగము

జోగి నై వి-యోగి (జోగు + ఇ) కిచ్చుగాఁడు కళా 3, ఆ 73 చూ, గూఁడుగుడు

జోగికి నై వి-యోగిని 1 ఒకానొక(స్త్రీ) దేవత ఉ, హా 3 ఆ 120 చూ, (స్త్రీ), 2 యోగాభ్యాసము చేయు ఆఁడుది, యోగిని చూ, (స్త్రీ), 3 సోదకత్త చూ, (స్త్రీ).

జోగిపట్టియ నై వి = చూ, రూ-జోగ పట్టియ

జోగిపట్టై, నై వి. = — పై. —

జోగు. దే వి 1. బిచ్చేము చూ, యాచన; 2. జనులెక్కిపోయెడుబడి చూ, చూడము. 3, ఆ, 142; కాశీ. 2, ఆ. 98.

3 ఏలుదాటించుసాధనము, ఆరడ చూ, పకోడము.

జోగురాలు దే వి. (కోగ + ఆలు) 1. భిక్షు మరాలు చూ, (స్త్రీ), పై. వి 2 = యోగిని శోకకత్తె చూ, (స్త్రీ).

జోగులమ్మ చా ని (పనిచేయక సోమరియై తిరగడు) ఆడుది (లేక) మగవాడు

జోజో పై. అవ్యంజయజయ ముఖముగానుండు మనెడు దీపన (దేశ్యమని శ ర.) చూ, దీపన

జోటి పై వి = యోపిత్ ఆడుది స్వా 3, ఆ 89 చూ, (స్త్రీ) [త్యయము]

జోటిక పై వి = పై (స్వాధ్యమున కపరి)

జోటికత్తియ పై వి = యోపిత్ రూ-జోటికత్తె చెలికత్తియ చూ, (స్త్రీ)

జోటికత్తె పై వి = పై

జోటికపని ద్వ వి (జోడు + పని) మరుపని చూ, సంయోగము

జోటంగి దే వి రూ-జోణంగి మిక్కిలివేగముగా పరుగెత్తెడి వేలునుక్క చూ, శునకము

జోటంగియే దే స క్రి జోటన నడతో నడపించు సా 1, ఆ 83

జోటన దే వి రూ-జోటన అశ్వగతివిశేషము, ధారితకము ఉ, రా 1, ఆ 17 చూ, హయము

జోడమ్మ పై వి (జోడు + అమ్మ) చేయమ్మ చూ, బాణము. 1

జోడాలు. పై వి బ. ఒకానొకనతి చూ, నమస్కారము

జోడించు పై స క్రి చేర్చు రాఘ 1, ఆ 10: చూ, సంధించు

జోడింపు పై వి. విన్నాణములు ముప్పదిరెండు డింటిలోనొకటి: చూ, విన్నాణములు.

జోడు పై. వి 1 = జోడి జేత పంచ వేం 3, ఆ, 107 చూ, సంగడి. 5, పై. విణ 2 సమానము చూ, సమానము 2; దే. వి 3 కవచము చూ, వారవారణము.

జోడుకోడియ ద్వ విణ రూ-జోడుకోడి 1 జేతగాండు చూ, సమానుండు, 2 పోలిక చూ-సమానము 2, 3 జేత చూ, సంగడి 5

జోడుకోడి ద్వ విణ — పై — (సమానుండు. — పై 3, ఆ 17, జేత — పా 2 ఆ, 40)

జోడుపడు ద్వ స క్రి 1 పొందుపడు చూ, సరిపోవు, 2 ఈడుపడు చూ, సరిపటచే

జోడువేల్పులరిక్క ద్వ వి విశాఖ, కుమ్మర సారెచుక్క చూ, నక్షత్రము 1

జోణంగి. దే వి చూ, రూ-జోడంగి

జోత దే.వి 1 సతి రూ-జోతము-జోతాము-జోబిల్లు చూ, నమస్కారము, పై. వి 2 = గ్రోతీ రూ-జోతము-జోతాము, వెలుంగు చూ, వెలుతురు 1

జోతము దే వి — పై —

జోతాము దే వి — పై —

జోతి పై వి = జ్యోతిః 1 కాంతి కళాం 1, ఆ 108 చూ, వెలుతురు 1, 2 దీపము. వసు 3 ఆ 125 చూ, స్నేహశము

జోటన దే వి చూ, రూ-జోటన (ఇందు వర్ణవ్యత్యయము)

జోదిళ్లు దే వి బ చూ, జోడాలు

జోదు పై వి = యోధః యుద్ధముచేయుబంటు చూ, భటుండు 1

జోబ్ వా నై వి-జోఫ ఒకానొకవాఁపుఁగోఁగము చూ, జోఫ

జోబ్ దిగు దే వి బ చూ, రూ-జోదిక్కు

జోరావరి దే వి బలాత్కారము చూ, బలవంతము

జోరాహోరి. వా వి. జోరు-జోలు ఆదాయ

వ్యయము లెఱుంగనివెచ్చెము(ఖర్చు)

జోరు వా వి రూ-జోలు 1—పై—

2 బలము చూ, కక్షి 1, 3 చూ, జోరా

వరి, 4 సరియుట యంఁగుధ్యవ్యసకరణము

చూ, హూహూ [జోట్టిఁగ

జోట్టిఁగ దే వి (జోలు+కఁగ) చూ, రూ-

జోలు వా వి చూ, రూ-జోరు

జోలుట్టిఁగ దే వి చూ, రూ-జోట్టిఁగ

జోల దే వి బిడ్డలనునిద్దర ప్రచ్చేనప్పుడు

పాడెడుపాట రూ-జోప చూ, స్వరము 2

జోలి దే వి 1 సంగతి, సంబంధము చూ.

సంయోగము, 2 వార్త ఆచ్చు సుం

కాం 118 చూ, సమాచారము 2, 3 పని

చూ, పరియోజనము 1, 4 నిమిత్తము

చూ, హేతువు 1, 5 రీతి, చూ విధము 1

జోలియ దే వి రూ-జోలె 1 చాకపుగుడ్డ

నాలుగంచేలును జీతజీతగాఁజేర్చు ముడివేసి

వేసికొనెడుసంచి చూ, సంచి, వా 2 చుఱు

కరివృత్తిసంచి

జోలె దే వి —పై—

జోప దే వి చూ, రూ-జోల.

జోసె నై వి=జోయిపికకి. జోస్యఁడు: చూ,

సాంపత్కరుఁడు.

జోస్యఁడు నై వి=జోయిపికకి, జోయిపికకి

ము చూ, జోయిపము (తే ప).—నిలుక;
(సం. ప) —బుక్షము, కాలపురుషము,
గండకము, జోయిపము, తద్వి—వేదాంగ

మను జోయిపము నకు —(సం ప).—జోయి.

జోస్యఁడు నై వి=జోయిపికకి. జోస్యము

సేతీఁగినవాఁడు చూ, సాంపత్కరుఁడు (చూ,

జోయిపము)

జోహారు దే వి చూ, రూ-జోహారు

జోహారువు. దే వి —పై— నై. 7, ఆ, 55.

జో

జోకు చూ, రూ-జేవు

జోజేవు దే వి చూ, రూ-జేవుజేవు(పాటు

టను — స్వా 4, ఆ 111)

జోరు చూ, రూ-జేవు(కొట్టుటను —విజ 3,

ఆ 13)

ఝ

ఝ ఒకయక్షరము సం వి ఆ పుం 1 ధ్వని

చూ, స్వరము 2, 2 గాలి చూ, వాయువు,

3 అందియతనునగ చూ, భూషణము 2,

4 నలుక చూ, బ్రహ్మ 1 5 సరాకృ

మము చూ, వీర్యము 1, 6 తిగుగుట

చూ, రిహాగము 1, 7 గొంగ చూ, ముచ్చె.

1, 8 గాలివాన చూ, వాన 1, 9 క్రోశ్య.

చూ, మదము 1, 10 ఛయానకరము:

చూ, రిసములు, 11 కట్టుట చూ, బంధము.

1; విణ 12 నశించినది, అం 13 తాలవ్య

ములో నొకటి చూ, తాలవ్యములు, 14 చప

ర్లములోనొక యక్షరము చూ, కవర్లము

ఝంకరించే సం. ఆ కిరి. ఝంకారముచేయు.

ఝంకారము సం వి. ఆ. పుం. తుమ్మెదరొదచ

చూ, స్వరము. 2.

ఝంకృతి సం వి ఇ **ఝ్రీ** —పై.—
 ఝంఝ సం వి ఆ **ఝ్రీ**. 1 వానకాలి*చూ, వాయువు, 2 ఒకానొక భవని.చూ,స్వరము 2; 3 గొప్పగాలి చూ, వాయువు, అం 4 వాయువులుఎనిమిదింటిలో నొకటి చూ, వాయువు
 ఝంఝకము. సం వి ఆ **ఝ్రీ** ఇందునిశం ఖము చూ, సంఖ 1
 ఝంఝానిలము. సం వి. ఆ **ఝ్రీ** వానకాలపు గాలి. చూ, వాయువు (ఇట్లు ఝంఝా వాతము)
 ఝంటి సం వి. ఈ **ఝ్రీ**. ములుగోరంట * (ఝమ్మనుకబ్బముచేయునది) చూ, మహానహ
 ఝంప. సం వి ఆ **ఝ్రీ** 1 మాఁకుడు చూ, విమము, అం రూ-ఝంపా 2 =జేంపె పదియక్షరములకాలము, జన్యతాళములలో నొకటి చూ, జన్యతాళములు, 3 =జేంపె నూళాదినపత్తతాళములలో నొకటి చూ, నూడకములు (రూ-ఝంపా)
 ఝంపటము అం =జేంపె చూ, ఝంప 2
 ఝంపటమ్మ (దొంబళిక) అం. జన్యతాళము లోనొకటి చూ, జన్యతాళములు
 ఝంపా అం =జేంపె చూ, రూ-ఝంప. 2-3
 ఝంపాకి సం వి ఈ **ఝ్రీ** చూ, జలమద్దపు ఝంపు అం ఉపవీతములు పదునాటింటిలో నొకటి చూ, ఉపవీతములు
 ఝంకటము సం వి ఆ **ఝ్రీ** =జేగడము చూ, యుద్ధము [ధూమ్యులికి
 ఝంట సం వి ఆ **ఝ్రీ** నేలయూసిరిక* చూ, ఝటితి సం ఆ **ఝ్రీ** రూ-ఝుడితి =జేడితి కిఘ్రిముగ. చూ, జేగము 3
 ఝుడితి సం అన్య రూ-ఝుటితి =పై —
 ఝుడితిగీతనిర్మాతృత్వము అం నుగుణములు

ఇరువనెనిమిదింటిలో నొకటి. చూ, నుగుణములు.
 ఝుణ అం చూ, కిట.
 ఝుయులు పా.నర్ణములి*లీనాలుగుఅక్షరములు.
 ఝుకము సం వి ఆ **ఝ్రీ** రూ-ఝుకము-ఝుకము =జేక్ర-ర సెలయేటు, కొండకాలువ (ఇది ఆకారాంత **ఝ్రీ**లింగముఅగును).చూ, నది [శబుల.
 ఝుగని సం వి ఈ **ఝ్రీ** =చేతరాసి* చూ, ఝుకి సం. వి ఈ **ఝ్రీ** 1 రూ-ఝులి;చూ, ఝురము, 2 తేళ్ళపుట్ట* చూ, వృశ్చికము 1*
 ఝుగర సం వి ఆ **ఝ్రీ** బోగముది చూ, వెళ్ళి
 ఝుగకము సం వి ఆ **ఝ్రీ** రూ-ఝుగరము, కర్ణయుగము, కలియుగము చూ, యుగములు
 ఝుగరము సం వి ఆ **ఝ్రీ** 1 —పై —, 2 కయిపడియను వాద్యము, కైపుళ్ళు (అని కొండలు), జేగంట (అనికొండలు) చూ, వీజె 3 మణిదోపవిశేపము చూ, రత్నము. 1, 4 నడవి శేషము చూ, సముద్రము. అం 5 ఆనర్ణవాద్యములు పదునెనిమిదింటి లోనొకటి చూ, ఆనర్ణవాద్యములు, 6 వాద్యములు ఆచింటిలోనొకటి చూ, వాద్యములు
 ఝుగరి సం వి ఈ **ఝ్రీ** చూ, ఝుగరకము
 ఝు సం వి ఆ **ఝ్రీ** రూ-ఝులి 1 కొమార్తె చూ, పుత్రిక 1, 2 ఎండమావులు చూ, మృగత్వస్థ, 3 జేలగ చూ, బుడ్డ పిడుచు [ఝుల
 ఝులంఝుల సం వి ఆ **ఝ్రీ** చూ, రూ-ఝులి.
 ఝులంఝుల సం. వి ఆ **ఝ్రీ** ఏనుగుచెవికొట్టుకొనుట రూ-ఝులంఝుల. ఆస్థలము.

కర్ణాస్థాలనము, (తె ప) — ఏనుగుచేవి
యూఁపు

రూలరి సం వి ఈ స్త్రీ చూ, రూ-రూల్లరి 1
రూలవతి. సం వి ఈ స్త్రీ. ఏఱు చూ,నది

రూల్లకంకము సం వి ఆ పుం చూ,పాపురము
రూల్లర సం వి ఆ స్త్రీ చూ, రూ-రూల్లరి 1

రూల్లరము సం. వి అ పుం —పై —
రూల్లరి సం వి ఈ స్త్రీ 1 =జోలర (రూ-

రూలరి-రూల్లర-రూల్లర-రూల్లరము-గూల్లర -
రూల్లరి). చూ, జేంపు 1; 2 ఉడుక;

పెద్దదోలువంటి వాద్యము (అనికొందిఱు)
చూ, వీణె, 3 నీటినుడి* చూ, నుడి 1,

బ 4 చక్కాకారమగు చెండుకలు* చూ,
చెండుక 1, అం 5 అనధవాద్యములు

చదువెనిదింటిలో నొకటి చూ, అనధవా
ద్యములు

రూల్లర సం వి ఆ స్త్రీ చూ, రూ-రూల్లరి 1
రూల్లరిము సం వి అ న కదురుక్రిందిచిప్ప

చూ, తర్కలనకము
రూలి సం వి ఈ స్త్రీ గుఱ్ఱపుపరుగులోని

భేదము చూ, హయము
రూస సం వి ఆ స్త్రీ బీఱ* చూ, బీఱ 2

రూసకేతువు సం వి ఈ పుం మీనుసిడము
చూ, మన్మగుండ

రూసప్రజాండ సం వి. ఆ పుం 1 కడలి
చూ, సముద్రము, 2 చూ, మన్మగుండ

రూసము సం వి అ పుం 1 చేప చూ,
మత్స్యము 1, 2 మొసలి చూ, మత్స్యము

1, 3. ఆడవి చూ, విపినము
రూసాకాల. సం వి ఆ స్త్రీ జిజిలికాబీఱ*

చూ, హాస్యగవేధక.
రూసాకనము. సం. వి. ఆ పుం వీడుక మొసలి

వీఱు* చూ, మత్స్యము. 1.

రూసోదరి సం వి ఈ స్త్రీ. శంకనునిభార్య=

చూ, భార్య

రూ

రూటము. సం వి ఆ పుం 1 గుంపు చూ,
సమాహము, 2 కాఱడవి చూ, విపినము;

3 పొడరిల్లు* చూ, సడనము 1, 4 చీపు
రుకట్ట చూ, సమ్రాజ్ఞని, 5 గాయముతుడు

చే కుం చె
గూటలము సం వి అ పుం చూ, మొక్కము*.

గూటలి సం వి ఈ స్త్రీ 1 —పై —,
2 పొడరిల్లు* చూ, సడనము 1

గూటి సం వి ఈ స్త్రీ పెద్దగొంగలి చూ,
గల్లకము [నొకటి* చూ, విసరులు.

గూటు అం విసరులు పగువాలినింటిలో
గూడించే సం స క్రి గుంఠి

రూడేబాహ్యములు పా మహారాష్ట్రాహ్ని

హ్యములలో నొకతెగవారు వీరిని నాగరూ
రుబాహ్యములని నుండిమొందురు కాణ్వి

మాస్యందిన కాశ్మీలననుసరించేవారు శుక్లయ
జుక్కేదులు కాత్యాయనమాత్రముగలవారు

చూ, బాహ్యములు
రూడాల్లి వా. వి దాసి, బాడాల్లి

రూణి సం వి ఇ పుం 1 కరినుడు చూ.
వాన్మగుండ 2, 2* చూ, పోఱక *

రూలేక్కెము సం వి అ న గాలివిసరుఱి
వలన గలిగినద్యని* చూ, స్వరము 2

రూలుకము సం వి. ఆ పుం. సన్నపుఅకుఱ
పక్కె* చూ, బరివెంక [చూ, రాయి

రూమకము సం వి. అ న కాల్చినయిటుక*
రూరి. సం వి. ఈ. స్త్రీ 1. పెలయేఱు* చూ

రూ-రూరి 1; వా. 2* కొమ్ముగలచెంబు* రూఱి
చెంబు. * చూ, బారి 2.

రూపము. సం. వి అ. పుం: చూ, రూ-రూరము
 రూలి. సం వి. ఆ (స్త్రీ) చూ, రూ-రూల
 రూలో-చాబాబాస్మాణులు. పా వీరయజుక్యే
 దులు రాజపుత్రస్థానములోఁజేరిన ఉదయ
 పురమునకు దక్షిణముననుండు రూలోనగర
 మనుబట్టి వీరికి వేరవచ్చినది. చూ, బాబా
 స్మాణులు.

రూల్లర. సం వి ఆ (స్త్రీ) చూ, రూ-రూల్ల 8 1
 రూల్లరి సం వి ఈ (స్త్రీ) —పై—

ఝ

ఝింకృతము. సం వి అ వ 1 అంఠలచేప్పడు
 చూ, స్వరము 2, 2 వాద్యముల చేప్పడు
 చూ, స్వరము 2

ఝింఝిశి సం వి ఈ (స్త్రీ) గజ్జెలున్న పాం
 జీబులున్న చూ, భూషణము. 2

ఝింటి సం వి ఈ (స్త్రీ) 1 నల్లగోరంటా
 చూ, మహాసహ, 2 తెల్లగోరంటా* చూ,
 మహాసహ, 3 ములుగోరంటా* చూ, మహా
 సహ, 4 ఎఱ్ఱపూవుల ములుగోరంటా* చూ,
 మహాసహ

ఝిల్లి సం వి ఈ (స్త్రీ) 1 ఈలపురుగు చూ,
 రిల్లు, 2 ఈలపురుగుకూఁత చూ, స్వరము
 2, 3 ఎండరి చూ, నిలుతురు 1, 4 లు
 డిచెడుగుడ్ల చూ, వస్త్రము, 5. భిన్నుట,
 మాఁడిన అన్నము చూ, సాదము (1)

ఝిల్లిక సం వి ఆ (స్త్రీ) —1.2.3.4.5—పై—,
 6 పూయంటు చూ, పూత 3, 7 చెంబ
 ట్టిక చూ, మలము 1

ఞ్చ

ఞ్చింఞ్చరక. సం. వి అ. (స్త్రీ) ఈలపురుగు చూ,
 రిల్లు

ఞ్చ

ఇ 2కయక్షరము. సం. వి అ. పుం. 1. పాట
 కుఁడు* చూ, నీకారి; 2. గుంపు*చూ, సమా
 హము, 3 జనపదము* చూ, దేశము; 4. గ
 ర్వము చూ, హంకారము; 5 ర్వుర్లమ
 నుధ్వని* చూ, స్వరము. 2, 8 గంధాదుల
 పూత* చూ, పూత. 3; 7 తల* చూ,
 శిరము 1; 8 గాడిదకూఁత* చూ, స్వరము.
 2, న. 9. భయము చూ, వెఱుపు, 10 ప
 ద్యము చూ, వృత్తము 1, విణ. 11 ఉద్ధ
 ముఖము, 12 నూఁకస్వరూపము, 13 ఒక
 రకముగాలి చూ, వాయువు, అం 14. తాల
 ప్యములలో నొకటి చూ, తాలవ్యములు;
 15 అచనాసికములలో నొకటి చూ, అను
 నాసికములు, 16 చవగ్గములో నొకఁడుక
 రము చూ, కవర్తము

ట

ట 2కయక్షరము సం వి అ పుం. 1 కాకి*
 చూ, వాయుము 1, 2 చూ, పొగ, 3
 టిల్లు చూ, బాణము 1, 4 నూర్యకీరణము
 చూ, హాసము 2, 5 ధ్వని, శబ్దము
 చూ, స్వరము 2, 8 చూ, తలుపు, 7 నీటి
 నుడి చూ, నుడి 1, 8 కొడుకు చూ,
 పుణ్ణిండు 1, 9 చమరీమ్మగము చూ,
 సవరపుమెకము, ఆ (స్త్రీ) 10 నేల చూ,
 భూమి 1, 11 పలునాణుచెప్పట, వ్యావృత్తి
 చూ, 7 బ్దము 2, 12 చూ, వడగల్లు, అం 13
 మాన్దవ్యములలో నొకటి చూ, మాన్దవ్య
 ములు, 14 టవర్తమునంది యక్షరము*చూ,
 కవర్తము, దే వి (1) భావార్థమునందుఁచ్చ
 ప్పర్యయము “రక్షింనుట”, (2) పరుషము
 లలో నొకటి చూ, పరుషములు

టంక సం వి ఆ (స్త్రీ) 1 చూ, పిక్క-;

2 తృప్త్యగోల చూ, ముద్గరము, 3 తాస్థు
మలిచెడికాసెయ్యలి కాసెయ్యలి (అనికొం
చలు) చూ, పృథ్విదనము 1, 4 కత్తియొలు
చూ, పృథ్వికారము

టంకకము సం వి ఆ పుం నెండినానెము
చూ, లోహము 1

టంకటీకుడు సం. వి ఆ పుం చూ, శివుడు
టంకణతారము సం వి ఆ పుం చూ, నెలి
గారము

టంకణము సం వి ఆ పుం 1 —పై —
2. నాగముస్తై* చూ, ముస్తకము

టంకపుసాడి ద్వ వి 1 అతుకు చూ, మాటు,
వా 2 సమయమునకుఁ దగినమాట

టంకము సం వి ఆ పుం, న 1 చూ, నెగి
గారము, 2 తృప్త్యగోల చూ, ముద్గరము,
3 నల్లనెలగ* చూ, నెలగ, 4 తాయిన
అనునట్టి యయలి, కాసెయ్యలి(అనికొంచలు)
చూ, పృథ్విదనము 1, 5 కత్తి చూ, కిష్టి
2, 8 కత్తియొలు చూ, పృథ్వికారము,
కోపము చూ, శోషము, 8 నెండుధరణము
7 లయెత్తు నెండిలోనగునది చూ, లోహము
1, 9 గగ్గము చూ, హంకారము, న 10 నల్ల
మామిడి* చూ, మామిడి, నై వి (1) పదియో
అంబుబులబంగారు నాణెము (అనిశబ్దగతౌ
కరము) దీనారము చూ, లోహము 1

టంకరించే సం స క్రి టం అని నానిసి
మోయించే

టంకవాటు ద్వ వి (టంకము + వాటు) ఒకా
నొక బంగారునాణెము టంకసాలవాటు

టంకసాల వై వి = టంకకాలా. (టంకము +
సాల) నాణెములు ముద్రించుచోటు చూ,
సదనము. 1.

టంకసాలవాటు. ద్వ. వి: చూ, టంకవాటు.
టంకకాయిం సం. వి ఆ పుం. 1. చిందినాటి

యొక్కధ్వని చూ, స్వరము 2; 2 ఆశ్వు
ర్యము చూ, చింత 1, 3 పృథ్వికాతి చూ,
పృథ్వి 1. (టంకారము తెలుగు అని
కొందలు)

టంకు నే వి. 1 మాయావి చూ, పాఠిహా
రకుఁడు, 2 ధూర్జుడు చూ, వ్యాఘ్రుఁడు.
1, 3 నాగరికతగలవాఁడు చూ, నజ్జుఁడు.

టంకుఁడు సం వి. ఆ పుం రూ. టంకుఁడు
గొల్ల చూ, మహాకూర్మిఁడు.

టంకృతి సం వి ఇ (స్త్రీ) చూ, టంకారము 1.
టంకణా వా పి. మట్టసపుగుట్టము చూ, హ
యము

టంగము సం వి ఆ పుం 1 ఒకానొకకట్టి
చూ, కిష్టి 2, 2 చూ, పిక్కు, 3. తృప్త్య
గోల. చూ, ముద్గరము.

టంగు నే వి రూ. తంగు గుట్టుములమొడిగంత
లోఁక విగఁగట్టెడువాలు చూ, పొట్ట
పట్టెడి

టంగువాలు నే వి —పై —

టంటం నా వి 1 టమును-టము, చో
టింపు, దండోం చూ, టూ-సాటింపు.

2 టంటం అను ధ్వస్యనుకరణము చూ,
హూహూ

టకటంకు నా వి రూ. టంకటంకు 1 చూ,
టంకు 1, 2 కుశ్చిలము చూ, హీనము
1 (రూ. టాటోటు. టకటంకు)

టకటంకు వా వి —పై —

టకము సం వి ఆ పుం 1 చూ, పాఠి
1, 2 ఇష్టము చూ, యభిచ్ఛము, 3. కామా
రము. మూఁడవసంవత్సరము మొదలు ఎనిమి
దవసంవత్సరమువఱకుగల వయస్సు. చూ,
వయస్సు. 1

టకాయించే. వా. స. క్రి. ఎగురఁగొట్టు: చూ,
రూ. టకాయించే. తకాయించే.

టంకుండు. సం వి. అ పుం చూ, రూ-టంకుండు
 టంక్కుజభాషలు. అం. తగ్గిన, తగ్గినతోడ్పన,
 వైరంజ, మధ్యమ గ్రామ, దేహ, మాళవనే
 సరి, చేదాటము, సైంధవము, కోలాహలము,
 పంచమలక్ష్మిక, సోరాష్ట్రపంచమి, వేగరం
 జ, గాంధారపంచమి, మాళవి, తానదసీల,
 అతీత, రవిచంద్రిక, తాసాంబ, హేరిక,
 దోహ్య, వేసరి. (21) (చూ, భాష 1)
 టంక్కుజవిభాషలు అం దేవాదివర్ణవి, ఆంధ్రి,
 ఘూర్జరి, భాషని. (4) (చూ, భాష 1)
 టంక్కురి వై. విణ. 1 = తక్కు (టంక్కు + ఆరి)
 కయిలాటకాండు చూ, పాత్రిహారకుండు
 2 కుత్సికుండు చూ, వ్యాధుండు 2,
 కుత్సిత్త్రీ చూ, (స్త్రీ), 4 కిల్లిరి చూ,
 బాంకలాండు; 5 మోసకాండు చూ, పం
 చకుండు. 1, 6 పంచకురాలు చూ, (స్త్రీ).
 టంక్కురికాండు వై. విణ మోసకాండు అచ్చ
 నుం, కాం 145 (స్వార్థమునకాండు) చూ,
 పంచకుండు 1
 టంక్కురిబావీ వా. వి దగా, దగామరిపి
 టంక్కియము దే వి చూ, రూ-టెక్కియము
 టంక్కు వై వి రూ-తంక్కు 1 = తక్కు మోస
 ము చూ, నంచన, 2 అసత్వము చూ,
 విరథము, వా. వి 3 యాపనాగులపలన
 గలుగు గర్వచేష్ట చూ, తెమ్మ
 టంక్కుచేయు ద్వ స క్రి చూ, నటింఱు
 టంక్కు టమాఁ గజకర్ణ గోకర్ణ ఇంద్రిజాల మ
 హేంద్రిజాలవిద్యలనుపదేశించినవారు అం
 అష్టగురువులలో నొకరు చూ, ఉపదేశ
 కులు [కొనిననంటనే
 టంక్కున వా అవ్వ టకీమని, టిక్కున, అను
 టంక్కులాండి. ద్వ. విణ (టంక్కులు + ఆండి)
 టంక్కులుచేయునది (ఆండుది). చూ, (స్త్రీ)
 (రూ-టెక్కులాండి-తంక్కులాండి.)

టంక్కులాండు. ద్వ వి (టంక్కులు + ఆండు)
 రూ-తంక్కులాండు చూ, టంక్కురి 1
 టంక్కుము దే వి చూ, రూ-టెక్కియము
 టంగరము సం వి అ పుం 1 చూ, వెలిగార
 ము, 2. విలాసము గాఁజోయేట
 టంగరుండు సం. విణ చూ, మెల్లకంటివాండు
 టట్టరి. సం వి, ఈ (స్త్రీ) 1 అబద్ధము. చూ,
 విరథము, 2 లంపావాద్యము చూ, స్వరము
 2, 3 ధక్కావాద్యము చూ, స్వరము. 2.
 టపా వా. వి 1 ఉత్తరము, 2 ఉత్తరముల
 సంచి, 3 చూ, అంచయ, 4 సమాచారము.
 టపాకాయ దే వి చూ, బాణసంఘే
 టప్పాలు వా వి చూ, గప్పాలు
 టమిక్రియ అం క్రియాంగములు పండ్రెండిం
 టిలో నొకటి (చూ, అంగము 9) చూ, క్రి
 యాంగములు
 టముకు వా వి చూ, టంటం 1 (దండ్లోరా).
 టమ్ము వా వి — వై —
 టయ్యపు వా వి అక్షరము (టైవ్)
 టయిము వా వి కాలము (టైమ్)
 టయిలరు వా వి కుట్టుపనివాండు (టైలర్)
 టనటన దే వి అసత్వము అం, భా ప్రి
 119 చూ, విరథము
 టవగము. పా ట-ర-డ-భ-ణ చూ, కవగము
 టవలి దే వి చూ, టవటన వేం ఆం 14
 (రూ-టవలి)
 టవలి దే వి 1 — వై —, 2 భూర్తుండు చూ,
 వ్యాధుండు 2, 3 భూర్తత్వము
 టవలిక గే వి కపటము చూ, వ్యాజము 1
 టవలికాండు దే వి 1 చూ, టవలి 2;
 2 కల్లిరి: చూ, బొంకులాండు
 టస్సా. వా వి రూ-తస్సా. సాగను చూ,
 సౌందర్యము.

టా

టాంకరుఁడు సం వి ఆ పుం మనువుకుడు
ర్చువాఁడు చూ, వాగవీటుఁడు

టాకు. దే. వి 1 ఊంగరము మొదలగునది
శోఱిరాకుండ బంగారులోనగు వానితో
చేసి వేసేకొనెడు సన్నని సాదాఊంగరము
చూ, భూషణము 2, 2. ఓర శకాం 4,
ఆ 170. చూ, మైశోలు, వావి 3 చండల,
కి 4 ఎదుర్కొను, డీకొను

టాటోటు. దే వి 1. మోసము చూ, వంచన,
2. కపటము చూ, వ్యాజము 1, 3 కుజ
నుడు చూ, వ్యాధుఁడు 2, 4 పత్నితి
స్త్రీ చూ, స్త్రీ

టాటోటుకత్తె వా వి 4 తై —

టాటోటుకాఁడు దే విం 1 మోసకాఁడు
చూ, వంచనుఁడు 1, 2 కుజనుఁడు చూ,
వ్యాసుఁడు 2

టాపు వా వి వైభాగము (టాప్) యము

టారుము. సం వి ఆ పుం గుఱ్ఱము చూ, హ

టారు వా. వి భయము “వాఁడుటారుకొనెను

టారుఁడు సం. వి ఆ పుం, చూ, విటుఁడు

టాలాటోలి వా వి 1 టక్కరి 2 చోయల
పాయలా

టాపు చూ, రూ-తాపు

ంటి

ంటి పా హాస్యముమీఁది ‘టి’ ప్లమునకు
ముందు పూర్ణబిందువు బహుళంబుగానగు
అన్నిటికి-అన్నింటికి, నేయిటికి-వేయింటి
కి, తొల్లిటికి-తొల్లింటికి, మొదటినుండి-
మొదటినుండియగుకాదు. మొదలిటినుం
ది మొదలిటినుండి యగుచున్న మొదటికి-

అంగటికి-అంబటికి-పగటికి ఇత్యాదులందు
నిండునున్న రాదు -కనూత్రయు నిండును-
న్న విధించునేకాని యరసున్నవిధించదు
కావున అన్నిటికిని-కొన్నిటికినని వ్రాయ-
రాదు ఇత్యాది

టి

టింగ దే వి రూ-టింగణా పాట్టి.ఆం, చదా,
నరి 38 చూ, వామునుడు

టింగణా దే వి —తై —

టింగణాసామి ద్వి వి గణపతి వేం ఆం 8-
చూ, విసాయకుఁడు 1 [స్వగము 2

టింటి సం వి ఈ స్త్రీ తప్పెటగ్గని చూ,

టికము వై వి త్రికము రూ-తికము వైన్నె
ముకక్కిందివోటు చూ, ముడ్డియాస

టికాణా వా వి గతి “నాకుటికాణావెప్పుము”
టికెట్టు వా వి కేవుచిటి (ఇట్లు టిక్కెట్టు-

టిక్కెట్టు) “వైనుటిక్కెట్టు”

టిక్కు వా వి చూ, రూ-టక్కు. 3

టిక్కున వా అవ్య చూ, రూ-టుక్కున.

టిట్టిము సం వి ఆ పుం చూ, లనుముకి

టిప్పణము సం వి ఆ పుం టీకరు టీక వ్యా
భ్యాసముమీఁది వివాగణాక్యాదు చూ,
టీక. 1 (టీక అనికొందింబు)

టిట్టి దే వి 1 మోసాడిజంతువు, వా వి.
2 కుడి, 3 వెలపలయెగు చూ, వృషభము 1

టిట్టిపప్ప వా వి (టిట్టి+పప్ప) వెలపలదా
శుయెద్దు చూ, వృషభము 1 (టిట్టి=దా
పల, పప్ప=వెలపల)

టిల్ల. వా వి. రూ-టిళ్ళ. 1 మలము త్రొక్కి
భవాలిని, ఆటయందోడినవాలిని ముట్టకూడ
దని చూపుడువేగిలైవై మధ్యవైలునెక్కింది

ని కుడించేట, 2. ఒకానొక చెట్టు " టిల్ల
డొంక "

టిళ్ళు. వా వి. — వై —

టీ

టీక. సం. వి. ఆ (స్త్రీ) 1. అర్థవివరణము
(తెలుగుపదమని కొంపలు) అభిధేయము,
అర్థము, ఆదర్శము, ఖ్య; శ్రద్ధి. టీకకు టీక -
(సత. పు:— టీప్పణము, అం 2 విసరలు
పదునాలుగింటిలో నొకటి చూ, విసరలు
టీకము దే వి ఒరగల్లు చూ, నికషము
టీకా దే వి 1 ఒకానొకపతకము చూ,
భూషణము 2, వా 2 స్ఫోటకము పొడిపిం
చేట (వ్యాక్ష్నిశేషణ)

టీస. దే వి 1 సడచేటకుందలినిక్కు, గర్వ
ము చూ, హంకారము, 2 నీటు చూ,
విలాసము 2 [ధ్యాయుండు
టీచరు వా. వి (టీచర్) బడిపంతులు, ఉపా
టీపు దే. వి. మంచినడపడికకు పూటగాకట్టిన
ధనము చూ, విత్తము 1.
టీవి దే వి చూ, టీకు

టు

టుంటకము సం వి ఆ పుం 1 దుండిగము*
చూ, శోణకము, విా 2 అల్పము చూ,
స్వల్పము
టుందుగము సం వి ఆ పుం చూ, మహిషాక్షి*

టుూ

టుూకి. దే వి చూ, సరిగిహము. 2
టుూకించే దే. స కిరి చూ, సంక్షేపించే

తె

తెంక. దే వి ఎండినమానుడి యూరుగాయ
లోనివిత్తు, 2 మామిడికాయలోనివిత్తు.
"మాడిమిడి తెంక" చూ, విత్తనము.

తెంకణము దే వి 1 సతి. చూ, నమస్కా
రము (బ తెంకణాలు);

తెంకాయ దే వి (తెంక + కాయ) రూ-
తెంకాయ. కొబ్బరికాయ చూ, ముక్కంటి
చండు [కేశము.

తెంకాయచెట్టు దే వి కొబ్బరి* చూ, నారి
తెంకి. దే వి 1 చూలు స్థానము 1,
2 ఇల్లు దేవళము (అని కొందిలు) చూ,
సదనము 1, 3 తాటాకులకు బెజ్జము వేసెడి
పనిముట్టు చూ, నూది

తెంకియ దే. వి మాదిగవాండు బెజ్జమువేసెడి
నూది రూ-తెంకె చూ, నూది

తెంకె దే వి — వై —

తెక్కి దే వి దాసరికుళ్ళాయ చూ, నస్త్రము
తెక్కియము దే వి రూ-తెక్కెము-తెక్కె
ము-టిక్కియము-టిక్కెము, జెండా చూ,
సిడము.

తెక్కు దే వి 1 నిక్కు రూ-తెక్కువ-
తెక్కు చూ, విలాసము. 2, 2 మల్లయంధ
ములోని మెలకువ చూ, మల్లకాస్త్రము,
3 రూ-టెక్కు-టిక్కు- తెక్కువ- తెక్కు-
చూ, టెక్కు 3

తెక్కులాండి దే విణ (తెక్కులు+ఆండి):
చూ, రూ- టెక్కులాండి

తెక్కులాండు దే విణ (తెక్కులు + ఆండు)-
చూ, రూ-టెక్కులాండు [ఆ 230.

తెక్కువ. దే వి చూ, తెక్కు 3, కళా 8,
తెక్కెపుగాము ద్వి వి (తెక్కెము + గాము),
తేతుగ్రహము, మిత్తిచూలు చూ, రాచుపు 2.

తెక్కెము. దే వి చూ, రూ-తెక్కియను
 తెక్కెము లెత్తింపట అం శోభనములు ఎని
 మిదింటిలో నొకటి చూ, శోభనములు
 తెక్కెమెగరగొట్టు ద్వ అ క్రి చేయ్యే
 సాం మాన 38 చూ, మరణించే.
 తెక్కెము దే వి చూ, రూ- తెక్కియను

తే

తేంకణము సరి వి అ పుం తేంకణము
 దేశము చూ, దేశము (తేంకణమనియు)
 తేంకక సం వి. ఆ (త్రీ) తాళపాణికళా
 భేదము చూ, తాళము 2 (చూ, స్వరము 2)
 తేంకీ దే వి ఒకానొకచేప చూ, మత్స్య
 ము 1
 తేంకు దే వి రూ-తేంకు* చూ, బారంగి
 తేంకుడివి ద్వ వి శాకద్విపము చూ, లంక 1
 తేపు వా వి కొలతబద్ద నాదా
 తేమూని దే వి చూ, తెంకాయచెట్టు
 తేవు దే వి మండుటయందగుద్వయ్యను కరణ
 ము ఉ, హరి 5, ఆ 30 చూ, హూహూ

టూ

టూంప వా వి 1 చిన్నకొంప చూ, సుం
 నము. 1, 2 పంకర చూ, వేల్లితము 2
 టూంపు వా వి దంకర చూ, వేల్లితము 2
 టూకాయించే వా స క్రి ఎగురగొట్టు
 చూ, టూకాయించే
 టూపారము వా వి ఇంటిపైకప్పు చూ, సడ
 నము. 1.

టూ

టూకాయించే వా వి టూకాయించే టూకాయించే.

టూకు. దే వి 1 మొత్తము. చూ, వెరసి 1;
 2 దగ్గఱ చూ, సమీపము 1, 3. కేట్లు
 భుజముతో భుజముతాంకించుట

టూకుచేరము వా వి మొత్తముచేరము.

టూపి దే వి 1 చట్టులోనగువానతో నేర్పఱ
 చినకీరీటము రా, వి 4, ఆ 77 చూ, నీస
 కము 1, వా వి 2 మోసము చూ, పం
 చన. (దగాఅనియు) "టూపీచేరము"

టూలా వా వి గుంపు

టూలి. వా వి 1 కానిలో 1/8 భాగము;
 విణ. 2 సారములేనిది

ట్య

ట్యినింగు వా వి (టైనింగ్) బోధనము
 ట్యినిసు వా వి (ట్రైన్) చూ, పొగబండి

ర

ర ఒకయక్షగము సం వి అ పుం 1 చూ,
 శివుడు, 2 నిప్పు చూ, పహ్ని 1, స-
 3 చంద్రిమండలము చూ, మండలము 9,
 4 కట్టుట చూ బంధులు 1, 5 తెనుప
 చూ, సాహసము 1, 6 నిల్లనగోవి మొద
 లగువాచిచ్చుడు చూ, స్వరము 2, 7 సుం
 టలచేప్పడు చూ, స్వరము 2, 8. జనుల
 గుంపు చూ, సమూహము, 9 ధ్వని చూ,
 స్వరము. 2, విణ 10 లేమి చూ, శూన్య
 ము 1; 11 మూఘండు చూ, వ్యాఘండు. 2.
 12 గట్టిది చూ, రెడిదము, అం 13.
 మూర్ధన్యములలో నొకటి చూ, మూర్ధన్య
 ములు; 14 టవర్గములోని యక్షుడు;
 చూ, కవర్గము

తంగన. దే. వి. 1. పొట్టివాడు: చూ, హను

నుడు, 2 పొట్టిది. (అడుది) చూ, శ్రీ.
 వా విణ 3 గట్టిది
 తంగు వా వి పెద్దచేప్పడు, ఒకానొక ధ్వన్య
 సుకరణము చూ, హూహూ
 తంగుతింగు దే వి అయుధములూకటితో నొక
 టితాఁకునప్పడు కలిగెడు ధ్వన్యసుకరణము
 కళా 8, ఆ. 108 చూ, హూహూ
 శకాయించే వా స క్రి చూ, టకాయించే
 తక్కుఁడు సం విణ = టక్కురి మోసకాఁడు
 (తెలుఁగు పదము అనికొందిలు) చూ, పం
 చకుఁడు 1 [వేలుపు.
 రక్కురుఁడు సం వి ఆ పుం దేవత చూ,
 రిలాయించే వా క్రి. అటునిటుతిరుగు
 రవరవ దే వి 1 కల్ల చూ, వితథము, 2 అల
 యిక. స్వా 1, ఆ 78 చూ, శ్రిమము
 1, 3 అడ్డంకి చూ, వారణము 1
 రవణించే దే పే రవణిల్లతేయు, కావించే
 పాండు 1, ఆ 18 చూ, సలుపు
 రవణిల్ల దే ఆ క్రి 1 పవ నిల్ల చూ, నర్తిం
 చే, 2 ఒప్పు చూ, సమ్మతించే
 రవర దే విణ 1 నేర్పరి విజ 3, ఆ. 58
 చూ, సమర్థుఁడు, 2 నేర్పుగలది(అడుది)
 చూ, శ్రీ
 రవరి దే. వి 1 మోసము అచ్చ ఆర, కాం
 52 చూ, వంచన, 2 కపటము చూ,
 వ్యాజము 1.
 రవలికాఁడు దే విణ 1 మోసకాఁడు అచ్చ
 యు, కాం 411 చూ, వంచకుఁడు 1,
 2 మాయాది చూ, పాల్గొనిపోతుఁడు.
 రవిణ దే వి రూ-డవిణ చూ, వీణ

1; 2. ఆధిపతి చూ, ప్రిభువు. 2; 3 గురు
 పు చూ, పంతులు. 1; 4 దేవత: చూ,
 వేలుపు.
 గాకూరుబాల్గొనాలు పా. మైధిలులలో
 నొకతెగవారు సామనేదులు గోబిలనూత్రి
 ముగలవారు చూ, మైధిలులు (చూ, బ్రా
 హ్మణులు) [స్థానము 1.
 రాణము వై. విణ = స్థానము చోటు చూ,
 తాణా. వా. వి = స్థాన కావలిదండు చూ,
 నేన 1, 2 కావలిసలము, చూ, స్థానము
 1, 3 జమిందార్లకు కప్పము చెల్లించే
 కచ్చేరి చూ, సభ 2.
 తాణి వై వి = స్థాన 1 ఇల్లు చూ, నడనము.
 1, వా 2 చోటు చూ, స్థానము 1
 రాణియ వై వి = స్థాన - వై -
 రాణి వై వి = వై - (రూ-రాణి-రాణియ)
 రాయము వా వై వి స్వరస్థాయి రూ-
 రాయి చూ, స్వరము 2.
 రాయి వై వి - వై -
 రారు వా వి 1 పెద్దఅటపు, 2 గొప్ప చూ,
 విపులము 1
 రావు వై వి చూ, రాణి 1-2

రి

రింగణా దే విణ 1 బాలుఁడు చూ, శిశువు;
 2 పొట్టివాఁడు చూ, వామనుఁడు

రి

రివి దే వి. పోది అచ్చయ్య, కాం, 480;
 చూ, వైభరము

రే

రేవ. దే వి 1 ఒప్పిదము చూ, సౌందర్యము;
 2. చేందము. స్వా 5, ఆ 80 చూ, విభము 1.

తా

తాకురు. వై వి 1. తండ్రి. చూ, పితరుఁడు

రోళా

రోళా. దే. వి తెగ చూ, సమాహము.

డ

డ 2 కయక్షరము. సం వి ఆ పుం. 1 మా
 గాణి చూ, దేశము, 2. చూ, శివుడు,
 3 నవ్వు చూ, హాస్యము. 1, 4 భయము
 చూ, వెఱపు, 5. జయభస్మి చూ, స్వరము
 2, 8 శంఖభస్మి చూ, స్వరము 2, 7
 నవరసములలో నొకటియగు శాద్రాగినము
 చూ, రసములు, 8 గుహ చూ, రంధ్రము
 1, 9 బాహుమడివోడ గూడినవాడు, 10
 ధర్మరాజుతమ్ముడు చూ, భీముడు 1,
 (స్త్రీ) 11 లజ్జ చూ, సిగ్గు, 12 పురుష,
 వాల్మీకి చూ, శబ్దము 2 13 కలహము
 చూ, యుద్ధము, 14 పోలగూడనితావు
 చూ, స్థానము 1, 15 డమగుకమునాడు
 ము, బాడుబుడుక చూ, వీణ, 16 పల్లకి
 చూ, పాలకి, నిం 17 పాడబడినది చూ,
 స్వగము 2, 18 జడుండు చూ, మూర్ఖుడు;
 ఆం 19 మూర్ఖస్వములలో నొకటి చూ,
 మూర్ఖస్వముల, 20 దుర్గములోని యక్క
 రము చూ, కర్మము 21 నరళములలో
 నొకటి చూ, సరిళములు

డంక దే విం 1 దిట్ట చూ, శక్తి 1, నై
 విం 2 = నక్కా రూ-డంకా చూ, వీణ
 డంకా. నై వి = నక్కా రూ-డంక-డక్క-
 డక్కా-డక్కీ-డక్కీయ-డక్కీ, డవిణ-
 చూ, వీణ

డంగరి సం వి ఇ, ఈ (స్త్రీ) రూ-డాంగరి
 ఖురాసానిపుచ్చే* చూ, పుచ్చే.

డంగి దే వి. ఎట్టకడ* చూ, దేవతాళము.
 డంగి దే. అ. కిర్తి రూ-డంగు. వియ్యములో

నగునది నైతవుడుపోవునట్లు మెదుగు. చూ,
 మెదుగు [వీణ.

డంగరము దే. వి రంజి, వీరగాము చూ,
 డంచే నీ శ్రీ డంగరేయు రూ-డంచే-
 దంపు.

డంబము. నై వి = డంబరః 1 రూ-డంబు-డ
 బ్బు-డాబు శ్రితికిమించినవేషము* చూ,
 బడాలు. 3, 2 రూ-డంబు-డబ్బు-డాబు.
 గౌరవము* చూ, సన్మానము, 3. కవటము.
 ఆం, భా. పృ 180 చూ, వ్యాజము 1.
 4 ఊంకింపు చూ, విజృంభణము

డంబములు వా వి చూ, గొప్పలు
 డంబరము సం వి ఆ పుం - డంబము ఊం
 కింపు కాశీ. 4, ఆ 255 చూ, విజృంభ
 ణము

డంబ నై వి పంబ* 1 గొప్పము ఊ.
 వారి 4, ఆ 37 చూ, హంకాగము, 2 కవ
 టము ఊ, రా 1, 44 చూ, వ్యాజము.
 1, 3 చేందము 4, రా 1, ఆ 83 చూ,
 విధము 1, 4 చూ, రూ-పంబము 1, 5 చూ.
 రూ-పంబము 2, 6 కాంఠి యు 1, ఆ
 3 చూ, తమిళము 1, కె. 7 అధికము
 చూ, మోయ్చే 1

డక్క నై వి = డక్కా చూ, రూ-డంకా
 డక్కా నై వి = డక్కా
 డక్కీ నై వి = డక్కీ
 డక్కీయ నై వి = డక్కీయ
 డక్కీ నై వి = డక్కీ

డక్క నే అ. కిర్తి. రూ-డక్క అనుభవించే
 టకు యోగ్యమైనదగు [లుచదు.

డక్కాను దే. అ కిర్తి రూ-డక్కాను, డక్కా
 డగర దే. వి రూ-డగర, 1 దయ్యము కళా,
 3, అ. 188: చూ, భూతము; వి. 2. -రూ-

డగర. గండు, పెద్దది ఉ, రా.7, ఆ 444 చూ,
విఫలము; 3. రూ-దిగ్గల చూ, నవీనము. 1
డగరము దే వి. రూ-దిగరము కీడు. ఉ, హరి
5, ఆ. 184 చూ, హాని 2.

డగులు బాశీ. వా వి తుంటరి (డగులు బాశీయ
నియు) "వీడు డగులు బాశీ"

డగర: చూ, రూ-డగర [నమిపించే
డగ్గటింపే దే ఆ కిరీ రూ-డగ్గటింపే చూ,
డగ్గలు. దే ఆ కిరీ. రూ-డగ్గలు కై 8, ఆ
181. —పై — [2 చూ, రూ-డగ్గ 2

డగ్గ దే వి 1 చూ, రూ-దిగ్గ 1, ఆ కిరీ
డగ్గటిక దే, వి (డగు + వుత్తిక) కీయే, గడ్డ
విస్వరము చూ, స్వరము 2.

డచ్చీలు వా వి బ చూ, గొప్పలు

డజీసు వా వి 1 పండ్లెండు, 2 పాతికలో
నగము , 3 పరక 12 + 1=13, 4. గోం
చులో పండ్లెండువరకు

డడ్డుగుడుగుడం వా వి ఒకానొక వాడ్యము

డడవారము వా. వి. సిడివాదము, తనమాట
చెల్లవ లెననుట

డప్పి దే వి 1 రూ-డప్పి-డప్పిక-డగ చూ,
పిపాన, 2 రూ-డప్పి అతలకుతలము చూ,
శ్రిముసు. 1 [అని పెక్కింటిని వాడెదరు)

డప్పు దే వి తప్పెట చూ, వీణ (డప్పులు
డబడబ దే వి 1 ఉద్ధతి, అడటు చూ, హం
కారము, వా 2 నిలకడలేని ధ్వని

డబ్బ. దే వి 1 రూ-డబ్బి-డబ్బు కల్ల
చూ, వితథము. 2 రూ-డబ్బా బరణి చూ,
పాత్రము 6, వా 3 రూ-డబ్బా. ముడు
పులు చెల్లించుడచ్చి చూ, పాత్రము 6,
(పలురకముల డబ్బాలుకలవు)

డబ్బుల దే. వి 1 చూ, రూ-డబ్బు. 1, 2 చూ,
వంచక; 3. అపద చూ, విపత్తు.

4 చూ, వంచకుడు 1.
డబ్బా దే. వి 1 చూ, రూ-డబ్బు 2;
2 చూ, రూ-డబ్బు. 3, 3 తుపాకీనుంసులో
నగునవి యుంచుకొనెడు తోలుపెట్టె.

డబ్బాటు దే కిరీ విణ, ఆవ్య రూ-డబ్బాటు.
అదిరిపాటు- రూ-అదిరిపాటు-అద్దిరపాటు-
అద్దిరిపాటు, అదిరి, అదాటు, అదురుగడ, అ
ప్పాటున-రూ-అపాటున- అబ్బాటు, అనాం
శము, అమ్మెయి, అనచోటము, ఉదరిపాటు-
రూ-ఉదిరిపాటు, ఉన్నట్టుండి, ఏళ్లులుపా
టు, చేటుకున-రూ-చేటుకున, చేట్టిన,
(సం. ప) —అకస్మాత్తు, అర్హత్తు-రూ-హ
రాత్తు, అకస్మకము, ఆపాతము, తిక్షణము.
(చూ, వేగము 3)

డబ్బాటుసాకిరి ద్వ విణ ప్రసంగవకమున
వచ్చి యెల్లకార్యములు తెలిసికొనిన సాక్షి,
యద్వచ్చాల్సిగ్గఱు చూ, సాక్షి.

డబ్బి దే వి 1 బరణి చూ, పాత్రము 6,
2 చూ, రూ-డబ్బు 3

డబ్బు దే వి 1 కల్ల చూ, వితథము, వా
2 గోదాపరిశిల్లా ప్రాంతమున క్రొత్త డబ్బు,
రెండువీగానులు, మూడుపైసలు, నాలుగు
దిమ్మిడిలు, 1/84 రూపాయ, 1/4 అణా, కాని,
(అనియు), విశాఖపట్టణము, మదిరాను,
తిరుపతి, గుంటూరుపార్శ్వముల పార్శ్వ
భుజు, నాలుగుపైసలు, 1/48 రూపాయ,
1/3 అణా (అనియు) వాచుక, గొర్రె మెం
టువారిలక్క. — 1/4 అణా, 1/64 రూ
పాయ, మూడుపైసలు, మూడుపైసలు,
రెండువీగానులుకాని (లేక) డబ్బు చూ, ముద్దు,
3 ధనము చూ, విత్తము 1, 4 చూ, సకీసం
పుంబులుచు, విణ 5 బొంకెనది చూ, విత
థము, వై వి 6 = దింధు చూ, డంబము 1,
7 కీరవము చూ, సున్నాసము, 8 కప్పలు.
చూ, వ్యాజము 1, దే ఆ కిరీ 9 అన్నత

మాడు, విజోగు, బొల్లు చూ, బొంప
డబ్బుడుబ్బు డే వి చూ, ౦ంగు రింగు కళా
8, ఆ 178

డబ్బుర డే. వి రూ-దిబ్బుర 1 నెడలుపు
నోరుగల పాత్రోము చూ, పాత్రోము 8,
2 గిన్నె చూ, పాత్రోము 8

డబ్బులేనివాడు డే వి చూ, అగహీనుడు
డభీసుగుడు సం వి ఆ పుం నలున చూ,
బొమ్మ 1

డమరము సం వి ఆ పుం కొల్లుమొదలగు
డేనోపద్రోనము రూ-డామరము చూ,
విపత్తు (తెలుగు పదమని కొందిలు)

డమరుకము సం వి ఆ పుం డమరుగము
రూ-డమరుపు బుడుబుడుక్క చూ, వీకె,
అం 2 వాద్యములు ఆటింటిలో నొకటి
చూ, వాద్యములు, 3 ఆనన్దనాద్యములు
పదునెనిమిదింటిలో నొకటి చూ, ఆనన్ద
వాద్యములు

డమరుగము పై వి డమరుక-పై

డమరుపు సం వి ఉ పుం 1 డమరుగము
పై (తెచ్చనమని కొందిలు), 2 చ
మత్కొరము చూ, సామ్య్యము 1

డమాను వా వి చూ, తెరచోప.

డమామి నై వి డమామికా రూ-డమామి,
డమారము-రూ-డమామిగము, డవిణ, రాయిడి
గిడిగిడి, డిండిమము చూ, వీకె

డమామి పై వి. పై

డమామిపు వా వి. చూ, బుకాయంపు

డమారము, నై వి డమా, డమామి.

డమ్మును వా. ఆ. కి. (డం + ఆను) (రూ-
డామ్మును-డమ్మును-డామ్మును) 1. కట్టిండ్ల,
2. వేపు

డమ్మును-డమ్మును-డామ్మును

డయనము సం వి ఆ న 1 బాలపాకలక్కి,
డాకకటము, ముచుప్పులు మాయం వినాన
మనుయానవికేము (అనికొందలు) చూ,
కకటము 1, 2. ఎగుపు, పక్షిగతి చూ,
పల్లటి

డయ్య డే ఆ కి. రూ-డయ్య 1 బలహీ
నమగు చూ, వలియు, 2 కృశించే, చిప్ప
చూ, సాటసాటనోపు, 3 ఉపశిల్లు ఆం,
భా త్య 37 చూ, నుగిప్ప 4

డలాయప వా వి కిళ్ళబంట్లోగు

డవాలీ వా వి బంట్లోగు కిళ్ళరగిలించేపట్టు.
డవిణ డే వి 1 చూ, డంకా, 2 చూ, డమామి
సపులు వా వి రూ-డోలు ఇంతయని నెల
మొదలగువారి నూహించే చూ, మదింపు,
2 రీతి చూ, విగము 1

డమసు వా వి (డమ్ము) కేలడైకూర్పుండ్రివ్రాసికొ
నుటనుపయోగించెడు ఏటవాలకట్టపై

డహపు సం వి ఉ పుం 1 గడినిమ్మ
చూ, లినుచుము, 2 నింబా చూ, నిమ్మ

డా

డా డే విణ ఎడిమి చూ, స్వము 1
“డాకడ, డాకన్ను, డామాపు” ము
డాంగరి సం వి ఇ, ఈ (స్త్రీ) చూ, రూ-
డంగరి r

డాంబినుడు సం వి ఆ పుం 1 ఇందిగూ
లాది వాయలుచేయువాడు చూ, పాత్రి
హారకుడు, నై. వి. (1) డాంకెకః చూ,
డాంబినుడు. 1. (ఇట్లు తద్దనమనికొందలు).
డాంకొను. డే. ఆ. కి. రూ-డాంకొను చూ,
మఱుగునడు

డాంగనముయ్యెలు. డే. వి. బ. రూ-డాంగన
ముగిచ్చు. డాంగిలిమా-తెలు. డాంగిలిమ్మ

చ్యేలు-దాంగుడుమాతలు-దాంగులింతలు-
 దాంగురుమాతలు-దాంగనమ్రచ్యేలు-దాంగనముచ్చిళ్లు-దాంగిలిమాతలు, దాంగిలిముచ్చులు-దాంగుడుమాతలు-దాంగురింతలు-దాంగురుమాతలు రా, వి 2, ఆ. 23 చూ, బాలక్రీడ

దాంగనమ్రచ్చిళ్లు. దే. వి బ —పై— *

దాంగిలిమాతలు దే వి బ —పై—

దాంగిలినుచ్చ్యేలు, దే వి బ. —పై—

దాంగు దే ఆ కి 1 రూ-దాంగు. తిరోహితమగు చూ, మఱుంగుపడు, 2 దాంగియండు ఆం భా. తృ 98 చూ, మఱుంగు

[దాంగనమ్రచ్చ్యేలు

దాంగుడుమాతలు దే వి బ చూ, రూ-

దాంగురించే దే పే 1 రూ-దాంగురించే

1 దాంగియండు చూ, మఱుంగు, 2 దాంగిజేయు దాచే- రూ-దాచే, దాచే-రూ-దాచే, 3 దెప్ప చూ, పచించే

దాంగురింతి దే వి దాంగురించే చూ, రూ-దాంగురింత [నమ్రచ్చ్యేలు

దాంగురింతలు దే వి బ చూ, రూ-దాంగ

దాంగురుమాతలు దే. వి బ —పై—

దాచే దే పే 1 చూ, రూ-దాంగురించే 2

దాచే దే పే 1 —పై—

దాక దే 1 1 ఉంకింపు చూ, విజృంభణము,

2 అగ్గక. పృథా 5, ఆ 201 చూ,

శౌగ్ధము, 3 పక్షము చూ, శైక్య 1,

4 రూ-దాక పిడల్పనోరుగల యటిక

చూ, పాత్రము 6

దాకడ ద్వ. వి 1 ఎడమనైపు, దాపలచూ.

నవ్యము, 2 ఉత్తరపునవ్య. చూ, పడ

దెన.

దాకలి. దే వి. రూ-దాకలి, దాగలి-దాకల్లు

దాకల్లు, దాయి.రూ-దాయి చూ, పట్టెడ

దాకల్లు దే వి చూ, దాకలి

దాకలి సం. వి ఈ ప్రస్తా. 1 ఆడుదెయ్యము:

చూ, భూతము, 2 పెనరపొట్టు మొ చూ,

శింబ

దామరు దే స కి 1 (కార్లు) తేలిగలవేయు

దాకూళ్ళువారి వా వి పనికిమాలినవాడు: చూ,

నిష్ప్రయోజనము

దాకొను దే ఆ కి 1 రూ-దాకొను చూ,

సమీపించే (పే 1 దాకొలుపు)

దాకట్ట ఆం వి 1 వైద్యుడు, 2 గొప్ప

పండితుడు

దాగు దే. వి 1 గుఱుతు పను 3, ఆ. 177

చూ, లక్షణము. 1, 2 తెవులుగొంబులైన

పూవులకు వేసెడుచూడు చూ, వాఱి,

3 కిల చూ, సఱక

దాకూట్లను సం. వి ఆ పుం చేడుగల

చేప చూ, మత్స్యము 1

దాపల దే వి చూ, దాకడ 1

దాపలించే దే ఆ కి 1 చుట్టికమ్మ చూ,

పలగొన

దాపు దే వి 1 రూ-దాపు దగ్గఱ పను 3,

ఆ 49 చూ, సమీపము 1, 2 భయము

చూ, వెఱపు

దాపుము దే వి రూ-దాపరము-దాపురము,

పాప్తి చూ, లాభము 1

దాబ దే వి 1 ఒకానొకపక్కి చూ పక్షి,

2 జేందెనువల వేసికొనెడుతోలుపట్టె.

దాబా దే వి 1 దూఱు చూ, దంద 1;

2 బోకిమిదై చూ, సడనము 1

దాబు. వై. వి =దంబరి దంధ చూ, రూ-

దంబము 1.2, దే వి 3 దినుసులపట్టిక

దాబులు వా వి బ చూ, గొప్పలు

దాబుగడ్లు వా వి బ —పై—

డామరము సం. వి అ ఫం 1 చూ, రూ-
 డమరము, 2 శివోక్తతంత్రవిశేషము
 డాము వా వి (డాం) కాలవపై అడ్డకట్ట
 డామ్మను వా అ క్రి చూ, రూ-డమ్మను
 డాయి దే వి రూ-దాయి చూ, డాకలి
 డాయు దే అ క్రి రూ-దాయు అంటిల్లు
 చూ, సమీపించే
 డాలించు వై స క్రి డాలువాలుపూసు
 డాల్ దే వి రూ-డాలు 1 కాంతి చూ,
 వెలుతురు 1, 2 రంగు, పర్వత ఆం, భా,
 చ్చి 82 చూ, పర్వము 6, 3 కేండా
 చూ, సిడము, వై వి 4 = డాయి రూ-
 డాలు వేడెము చూ, హరిగ
 డాలు దే వి — వై —
 డాలుకాడు ద్వీ వి డాలువాలుచేతెట్ట
 వాడు చూ, చర్మి 1
 డాలువాలు ద్వీ వి చూ, డాల్ 4
 డామర వై వి = డామరగ్రామ చూ, నేరతాళము
 డామరగ్రామంపై వై వి — వై — (నేర్పమున 3 *)
 డామరము సం వి అ ఫం చేసినదేము
 చూ, నేరము

డి

డింకి వేయు దే అ క్రి రూ-డింకాకొట్టు
 చేయ్ సా 1, ఆ 107 చూ, మరణించే
 డింకాకొట్టు, దే అ క్రి — వై —
 డింకివేయు దే అ క్రి — వై —
 డింకికొట్టు వా అ క్రి — వై —
 డింకిలు దే వి బ 1. విన్నాణములు ముప్పది
 రెండుంటిలోనొకటి: చూ, విన్నాణములు;
 వా. వి. 2. తిండిలేమిచేగలుగు బాధలు.
 డింకిలేక కుండలుడింకిలుకొట్టుచేసినవి;

బ. 3 మొగ్గులు చూ, మొగ్గ. 2
 డింకు దే అ క్రి చూ, డింకవేయు
 డింగరము సం వి. అ ఫం 1 చూ, డంగరిక
 2 ఖడ్గమ్మగము చూ, కరిగము 1
 డింగరీడు. వై వి రూ-డింగరుడు. 1. అడి
 యరీ చూ, నేపరుడు, 2 బత్తుడు చూ,
 భక్తుడు [స్మారము
 పింగిళ్లు దే వి. బ ఒకానొకనతి చూ, నమ
 డించే దే వేర్వి డింగరీయు రూ-డించే
 డింగుచే-దివుచే
 డింకి సం వి ఈ (స్త్రీ) 1 డిండిమధ్యవి
 చూ, స్వగము 2, వై (1) -డుండుగ
 చూ, దుండుగు
 డిండిము సం వి అ ఫం. 1 చూ, డమా
 మి, ఆం 2 వాద్యములు అంటిలోనొకటి
 చూ, వాద్యములు, 3 ఆనద్దవార్ద్యములు
 పగు పనిమింటిలో న కటి చూ, ఆనద్ద
 వాద్యములు
 డిండిము. సం వి అ ఫం 1 మరుగు, రూ-
 డింకిము భిండీరము, అముర్పిమురుగు
 చూ, పేసము, 2 కొంగిరిగ్గు చూ, సంక్షే
 షము
 డిందు దే వి 1 అడలప చూ, నయము
 1, 2 అక్కర చూ, వెలితి 2, వే 1
 క్రి 3 అడల చూ, నుర్మిగ్గు- 4,
 4 ఇంప లక్ష్మి. 2, ఆ 18 చూ, శోషించే,
 5 కర్పిం చూ, మర్పిం, 6 మొర్పి
 చూ, నుర్మిగ్గు- 4
 డిందుపడు ద్వీ అ క్రి 1. అడల చూ,
 నుర్మిగ్గు- 4; 2 సమాధానపడు చూ,
 నమ్మతించే, 3 భ్రమగొను. ఆం, భా. త్ప.
 118 చూ, పరిభ్రమించే, (వేర్వి డిందు-
 పఅచే.) [తము. 1.
 డిందుపాటు. ద్వీ. వి. ఉపకాంతి: చూ, క్కా

డింపు. దే. వి. రూ- డింపు. లంబనము: చూ, వేలుచు
 డింబము. సం. వి. ఆ. పుం 1 చూ, డమరము, 2 భయము చూ, వెఱపు, 3. పక్షిగుర్జింపు చూ, వేళికోళము; 4. తోమ్మునందెడమ పరిక్రమనందెడమ మాంసగోళము, 5 కడుపునకు ఎడమపరిక్రమనందెడమలాళయము, 6 ఆయుదము*: చూ, వ్యుడంబకము, 7. చూ, పూగుత్తి
 డింబిక సం. వి. ఆ. స్త్రీ 1 నీటికొండ * చూ, దొండ; 2. దుండీగము * చూ, శోణకము, 3 చూ, అంకులాండి
 డింభము సం వి అ పుం 1 పిల్ల, చేయి గుడచే చిన్నిపాప (విణ అనికొందలు) చూ, శిశువు, పుం 2 గుర్జింపు చూ, వేళికోళము
 డింభుడు సం. విణ 1 వెలికిలదిరిసి పరుం డినవాడు, 2 బిడ్డ చూ, శిశువు, 3 చూ, మూరుడు
 డిగదాపు దే అ క్రి రూ-డిగదాపు-డిగదాపు-డిగదాపు 1 ఎరగు చూ, దిగు, స క్రి రూ-డిగదాపు-డిగదాపు-డిగదాపు 2 బిడ్డచే చూ, విసర్జించే
 డిగదబడు ద్వ ఆ క్రి 1 రూ-డిగదబడు చూ, డిగదాపు 1, 2 ఉపకమిల్లు చూ. సుగ్గు- 4, 3 జోలు చూ, సర్పు 2
 డిగనాడు దే స క్రి రూ-డిగనాడు చూ, డిగదాపు 2
 డిగనులుకు. దే అ క్రి దిగునకుదుముకు రూ-డిగనులుకు, డిగదాటు
 డిగియ వై వి రూ-డిగియ-డిగి కా నడబావి చూ, సరస్సు 1
 డిగు. దే. వి. 1. రూ-డిగుడు-డిగు-డిగుడు-డిగుడు-డిగు-డిగు-డిగుడు, తక్కువ చూ,

వెలితి 2; ఆ. క్రి. 2 ఎరగు: చూ, డిగుదాపు 1, 3 తక్కువ చూ, సుగ్గు. 9.
 డిగుడు దే. వి 1. చూ, రూ-డిగు 1, విణ 2 రూ-డిగుడు-డిగుడు, దిగుటకనువుగలది. చూ, రూ-డిగుడు
 డిగువ దే. వి రూ-డిగువ 1 క్రిందు. చూ, సుగ్గు 9, విణ. 2 క్రిందైనది.
 డిగ్గదాపు. చూ, రూ-డిగదాపు 1-2.
 డిగ్గదాటు దే అ క్రి చూ, డిగునులుకు డిగ్గన దే ద్రి క్రి, విణ రూ-డిగ్గన చూ, ప్రివేగము 3
 డిగ్గనాడు దే స క్రి చూ, రూ-డిగనాడు.
 డిగ్గులుకు దే అ క్రి చూ, రూ-డిగునులుకు డిగ్గి దే వి నిప్పు (అప్పు) చూ, పపి 1. డిగ్గియ వై వి = చూ, రూ-డిగియ, డిగు చూ, రూ-డిగు 1—2—3(తక్కువ — 5, ఆ 44, ఎరగు — ఉ, హరి — 5, ఆ 222—223) డిగుడు దే వి చూ, రూ-డిగుడు డిగువడు దే అ క్రి (డిగు + పడు) తక్కువ పడు చూ, లోపించే 2
 డిప్ప వా వి దొప్ప “అరటిడిప్ప” డిప్పకాయ వా వి అల్లరిపిల్లవాడు డిప్పి వా వి చూ, డప్పి 3
 డిప్పు వా వి కళాపీఠనమగుచేప్పడు చూ, స్వరము 2
 డిమము పా నాటకములోనిభేదము చూ, రూపకములు (కథపరిష్కారము దేవగంధ ర్యుపిశాచాదులలోబదునాల్లారుధికోర్కెలు నాయకులు కాద్యము పరిధాననము శృం గాఢపీఠములంగములు. కైశివృత్తి వాలు గంకములు సామవర్తనసంధియేలేదు చూ, కళరూపకముల లక్షణములు

డిమ్మరి దే విణ 1 భృమకలవాడు చూ, రూ-దిమ్మరి, 2 భృమకలది చూ, రూ-దిమ్మరి, 3 సోమరి, మత్తుకలవాడు చూ, రూ-దిమ్మరి, 4 మత్తుకలది చూ, రూ-దిమ్మరి [మండలమునవాడుక]

డిల్ల వా వి చూ, రూ-టిల్ల (గోదావరీ డిల్లపడు. ద్వ ఆ కిరీ (డిల్లము+పడు) డిల్లపోవు, డీలు-రూ-తీలు, డీలుపడు-రూ-తీలు పడు, (భయాదులచే) సత్వహీనముగు చూ, కాల్యలఁబాటు [తీలుపాటు

డిల్లపాటు ద్వ వి డిల్లపడుట చూ-డిలుపాటు డిల్లపోవు ద్వ ఆ కిరీ (డిల్లము + పోవు) చూ, డిల్లపడు

డిల్లము దే విణ. (భయాదులచే) సత్వహీనమైనది డీలు-రూ-తీలు

డివిజను వా వి (డివిగన్) కన్విగామములు కలిసిన భాగము

డిచ్చిర్చు ఆం వి జిల్లా, కనకకృకుకిరింపనుండు

డి

డి దే ఆవ్య తలతో తలను సొడచుట రూ-డి (వి-బ డీడిక్కలు) [రేపణము

డిద దే వి రూ-డిద పేరీరపణ చూ, ప్రే డీకొను దే న కిరీ 1 ఈడాకు చూ, బృ తిఘటించే, ఆ కిరీ 2. కలియు చూ, వ్యాపించే, 3 పురికొను చూ, రూ-దికొను (పేరీ డీకొలుపు-సా 2, ఆ 86)

డికోలు దే వి డీకొనుట చూ, దీకోలు డీడిమ్మలు వా వి బ చూ, డీ [గతి]

డిసము సం వి ఆ న మీఁదికొనుట (నక్షి డీలింపే దే. పేరీ. డీలఁజేయు. నిర్వ 4, ఆ 85: చూ, ప్రహలింపే. [చూ, డిల్లపడు.

డిమ్మరి దే విణ 1 చూ, డిల్లము; 2. కిరీ, 2.

డిలుపడు దే ఆ కిరీ. చూ, డిల్లపడు. డీలుపాటు ద్వ వి. చూ, రూ-డిల్లపాటు వై. 7, ఆ. 52

డిసల్ కారు వా వి చూ, పొగబండి,

డు

డు దే. అప 1. కొందుపూర్వకమై ప్రథమైక చనమునందునచ్చే ఒకానొక చరిత్యము (చరిత్రమావిభక్తి చరిత్యములు — డు ముపులు) — ఉదా — రాముఁడు, భీముఁడు మొ, మఱియురిదికిరీయలయందు వచ్చును. ఉదా — మిక్కిల్చున్నాఁడు, దిగి 2. ఇది ఆనంతర్యామింబు చ్చేను ఉదా - కొట్టుడుచు, శిట్టుచు మొ

డుంతు దే ఆ కిరీ, గిగు చూ, మిక్కిల్ 3

డుంతుకము నం వి ఆ పుం సంకెగము చూ, శోణకము

డుంతుకుడు నం విణ 1 బిల్లుండు చూ, మీనుండు, 2 గూర్కొను చూ, వ్యాసండు 1

డుంతుకము నం వి ఆ పుం — పొడి పాబ పంటి విషముగుం గండు తలలపాటు (అనఁగా విషములేసది) చూ, నర్సము

డుంతుపు నం వి ఆ పుం (స్త్రీ) చూ, డాకిని 2. దుక్క నై వి = గూడుక్క చూ, పీటి దుక్క దే ఆ కిరీ చూ, మఱుగునపడు

డుపుడిక్క నై వి = చూ, దుక్క

డుబుడక్క నై. వి = — వై — (వ్యయమరి కట్టుకత్తాకరము)

డుబుడక్క-వాఁడు. ద్వ వి. వేమధారియై డుబుడక్కనువాయించుచే మేలుకీళ్లను దెడపెడి యొకజాతి కీళ్లపుతోగి: చూ, బుదుబుడు క్కలవాఁడు.

దుయ్య దే ఆ. కిరి రూ-హూయ-దుయ్య-
 చూయ 1. పాటు: చూ, శరుగెత్తు,
 2 బాణునాటిపెదలు. స్వా. 4, ఆ. 45;
 స కిరి రూ-హూయ - దుయ్య-చూయ.
 3. పిడికిటితో ఆకులు లోనగువానినూడ
 దీయ, 4 వెలకుందీయ చూ, విల్కచే
 దుట్టుచ్చి వా విణ. యుద్ధనునకుపిలుచేటయం
 దువయోగింపబడునది (అవ్య అనికొందలు)
 దులడుల దే వి డల్లుట యందగువ్వనగుకరి
 ణము చూ, హూహూ [స్వత్తము 4
 దులి సై వి-భులి. ఆడతాచేలు చూ,
 దులుచే దే పే) డల్లజేయ. రూ-డుట్టు
 డుల్లు దే పే — పై —
 డుల్లు. దే అ కిరి రూ-డొల్లు 1 పార్లు చూ,
 పారలబడు, 2 ఊడు చూ, రాలు

దూ

దూచూ వా. అవ్య గంగి డెన్నను పిలుచేటయం
 దగుద్దవ్వనికరిణము "దూచూఅప్పన్న"
 చూ, హూహూ
 దూయ చూ, రూ-డుయ్య 1—2—3—4

డె

డెంకణము వా వి. చూ, ననుస్కారము
 డెంక అం జన్యతాళములలో నొకటి చూ,
 జన్యతాళములు
 డెందము దే వి. కల్లము చూ, హృదయము
 డెందముచోలి ద్వ. వి చూ, మన్నగఁడు
 ఆం, భా ప్రి 45 [వింఖము
 డెక్క. దే. వి. గిట్ట పాండు 5, ఆ 240 చూ,
 డెక్క. వా. వి. ఒకరకము కలపాగ చూ,
 నీనకము 1. (చూ పునము.)

డెక్క. దే. స కిరి. అడ్డగింపే:చూ, వారింపే
 డెక్క. దే. స. కిరి (డెక్క + కొను)
 నెలకొను: చూ, స్థిరపడు
 డెప్ప. దే. వి కొండమీఁది సమమైనచోటు,
 సెత్తము చూ, పర్వతము
 డెప్పరము దే. వి. రూ-డెప్పరము. 1. కప్పరు;
 చూ, శోకము, 2 ఆనద చూ, విపత్తు;
 విణ 3 ఆశక్యము చూ, లావు 7; 4 ధు
 స్సహము చూ, వెక్కనము 4, 5. ఆసా
 గ్యము చూ, ముగ్ధయ్య, 8 దుర్లభము
 చూ, రూ-డెప్పరము
 డెప్పరించే దే అ కిరి అశక్యమగు, చూ,
 కలముదప్పు [డెప్ప
 డెప్ప దే స. కిరి ఎత్తిపాడుచు చూ, రూ-
 డెప్పండు) ద్వ స డెప్పదిమంది (డెప్పదికి
 మహాన్మహాత్మ్యకరూపము)
 డెప్పది ద్వ స. (ఏడు x పది=7 x 10=70)
 ఏడుపదులు చూ, సప్తతి (డెప్పదిమూడు -
 భార కన్య 1, ఆ 127, డెప్పదిరెండు —
 వాంస 1, ఆ 52, డెప్పదేను — భార
 ణోణ 4, ఆ 213)
 డెస్సరు వా వి చూ, డెస్సరు.

డే

డేస వా.ఆ క్రి. చేతులు నేలవానిముడ్డితోగంతు.
 డేగ దే వి చూ, శ్యేనము
 డేగాట దే వి పెండ్లిఅయిదపనాఁడు పెండ్లి
 కొడుకును పెండ్లికూతురును మూఁపులమీఁద
 నెత్తికొని వారిచేమాలలుమార్చింప డేగల
 వలె ఎగిరియూ డెడుఆట, ఆడుచేబుక్కా
 బగ్గండల(జేల్లకొనుట అనికొందలు) దం
 డాట, దండాడింపు.
 డేగిన వా వి పెగవారగు చూ సావం

డేర దే వి రూ-డేరా గుడారము చూ, సడ నము. 1

డేరా దే వి —పై—

పై

డేమాను వా వి చీట్టనేకలోని యొకానొక యెఱ్ఱనిరంగు చూ, కేక 2

డేదీ వా వి దినచర్యసాత్రము

డొ

డొంక దే వి 1 నడచుటవలనపల్లముగానేవ్వ దినకాలిదారి చూ, మార్గము 1 (గుంటూరు పొంత్తమునవాడుక), 2 తూరము స్వా 4, ఆ 42 చూ, పాద 2, 3 కోన, స్వా 4, ఆ 37 చూ, విపినము, వా 4 బ్రహ్మ చెముడులోనగు ముండ్లకంపలతోనిండి మను ప్యుల్లపావుట క పాద్యముగనుం డెచుచోటు (గోదావరీ మండలపొంత్తమున వాడుక)

డొంకవల దే వి ఒకరకమువల చూ, వల 1 డొంకు దే వి 1 వంకర చూ, కేలితము 2, ఆ కి 2 అడెగు స్వా, 3, ఆ 53 చూ, మర్రికుక్క 4, 3 ఇంకు నిర్య 3, ఆ. 72 చూ, కోపించే, 4 ఎండు, నీరింకు చూ, మిడుకు 8

డొంకెన దే వి వంకరఅలుగుగొయింకై కళా 8, ఆ 57 చూ, బాణము 1

డొంగ దే వి రూ-డొంగ చూ, మర్రిమ్మ, 1

డొంగు. దే వి రూ-డొంగు 1. చెట్టుతోఱ్ఱ చూ, రంధ్రము 1, ఆ. కి 9. రూ-డొంగు. 1 2. డాంకు చూ, పుణుంకువడు.

డొంకు దే. ఆ. కి 9. ఇంకు చూ, కోపించే.

డొకారము దే వి ఎల్లదిక్కులకువడిమిచోటు: చూ, మండవము. 1.

డొకారముసామ్మ. దే. ఆ. కి 9. (డొకారము + చొమ్మే) చూ, లోలబడు.

డొక్క దే. వి. 1. ముసలివాండు. ఆం. భా.

ద్వి 119 చూ, వృష్టండు 1; 2. ఒడలి యెమకలగూండు: చూ, కల్లము. 1; 3 కెంతాయ బొంధ్రుచేక్క. 4. కడుపు: చూ, భూగ్రాము. 1. చూ, కత్తనము;

డొక్కబుట్ట. దే వి. తేగపాతీపీడిన తాటివరు:

డొక్కర. వై వి. అనోకర చూ, డొక్కన

డొక్కరము వై వి. —పై—

డొక్కలోమెదిలుట వా పగవీళ్ళుగొనుండుకు భాషకమునకు వచ్చేట “వేమునగానోక నడొక్కలో వాకవీళ్ళు మెదిలు వార ము” (సామ్రాజ్యసూయుము)

డొక్కన ఆం (డొక్కన-రూ-డొక్కనము- డొక్కనము) విన్నాగములు ముప్పదిం దింటిలో నొకటి చూ, విన్నాగములు

వొక్కె వా వి అగప చూ, రూ-డొక్కె

డొక్కు దే వి 1 చూ, రూ-డొక్క 1.

ఆం, భా. ద్వి 119, విం 2 ముదిసినది, ఆ

కి 3 ముదిమిపొందు చూ, ముసయు

డొక్కరము ఆం చూ, డొక్కన

వొగరు దే. వి 1 అపరాధము చూ, నేగము;

2 చూలు చూ, నిం 1

డొప్ప దే వి రూ-డొప్ప వై 7, ఆ 93:

చూ, పాత్రము 8 చూ, (డిప్ప)

డొట్టముక్కు వా. వి బుట్టముక్కు (డు.

డొట్టముక్కువాండు వా. వి బుట్టముక్కువా

డొలక వా. వి. గులక చూ, బోలు.

డొలుచే. ఛే. కే 9 డొల్లంకేయు. రూ-డొల్లు

డొల్లు. దే. కే 9. —పై— కాశి. 1, ఆ. కి 9

దొడ్లు. దే. వి. 1. చేటవలె మూడుబ్రక్కల
యందు అట్టచులక గల బల్లలోనగునది;
2. చూ, దొలక. [కాశీ. 1; ఆ. 77.]
దొడ్లు. దే. అ. 39: చూ, రూడుబల్లు (పొద్దు-

దొడ్లి

దొడ్లి. దే. వి. 1 ఒకర ఘా, వాంతి
అ. 39. 2. ఒకరించే చూ, వెళ్లగొట్టు; స క్రి
3. గడ్డిలోనగుదాని నెదురుగాఁజెప్పు.
చూ, రూ-దొడ్లి
దొడ్లిగాను దే అ. 39 (దొడ్లి + ఆడు)
రూ-దొడ్లియాడు-దొడ్లిగు, రేడవాడు-రూ-
తిడవు-రేడవియాడు, దొడ్లిగాడు- దొడ్లిగు-
దొడ్లియాడు.
దొడ్లియాడు. దే. ఆ. 39 —పై —
దొడ్లిగు దే. అ. 39. 1.—పై —, 2. మేరి
వోలొనియు చూ, రూ-దొడ్లిగు
దొడ్లిగాలు దే వి బ. 1. అసలుసామ్మును
నెలలచే గుణించే గావచ్చిన సంఖ్య, 2. నూత
నపాలు
దొడ్లిగు పా రు 0—0—1 పైస చూ, కోమ
టియొక్క ఏకాంతపులెక్క
దొడ్లి. వా వి రూ-దొడ్లికి అగవ- రూ-
అవక-అవక, కొయ్యగరిఁపె
దొడ్లిగు సం వి అ న రూ-దొడ్లిగు చేతఁ
గట్టుకొనిను వ్యతమానోయి చూ, నూత్రో
ము 1
దొడ్లిములు దే వి బ కల్తివూఁదిచోఱలు
దొడ్లియములు వా వి బ. 1. బల్లయొక్క-
చుడుగు-కేకయొక్క-గర్భ, 2 సత్తు-కేవలపై
నుండు చల్లములు, 3. బెజ్జములు

దొడ్లి. సం. వి ఆ. 39. 1. దొడ్లి. రూ-
దొడ్లిక-దొడ్లిక. ఉయ్యాలపంటి అంద
లము, దొడ్లి: చూ, పాలకి; 2. తొట్ట;
ఉయ్యాల. చూ, పాలకి; 3 నీలి* చూ,
రంజని; అం. 4. సంయుతపా-ప్రములు ముప్ప
దిరెండింటిలో నొకటి. చూ, సంయుతపా-
ప్రములు

దొడ్లినము సం వి ఆ. న. ఊఁచేట, ఊఁపు.
దొడ్లిము సం వి ఆ పుం అభినయపా-ప్రవిశే
షము చూ, వ్యంజకము 1
దొడ్లి. పై వి 1 =దొడ్లి చూ, దొడ్లి. 1;
2 చర్మవాద్యవిశేషము, దొడ్లి చూ, వీణ.
దొడ్లిపాదము. అం కరణములు నూటయెనిమి
దింటిలో నొకటి చూ, కరణములు
దొడ్లిపాలము. సం వి ఆ పుం ఇప్ప* చూ,
మహాకము. [సప్తము 1
దొడ్లిబుము సం. వి అ న కలవపుత్తవ చూ,
దొడ్లి పై. వి =దొడ్లిక చూ, దొడ్లి. 1—2.
దొడ్లిక సం వి ఆ ప్రే =దొడ్లి —పై —
దొడ్లి కై వి చూ, రూ-దొడ్లి. 2 అచ్చ-
యు, కాం 205.

దొడ్లి వా. వి 1 త్రాఁగెడుమందు (దొడ్లి)
విని 2 త్రాఁగునది

దొడ్లి

దొడ్లి దే. వి చూ, రూ-డవులు వ్రాఁడు.
దొడ్లియవరు వా వి (దొడ్లివర్) బండిగడవు
దొడ్లిసరు వా వి వైద్యుఁడు (దొడ్లివర్),
దొడ్లిసరు
దొడ్లి వా వి ధరించినపరిపూర్ణమైన వస్త్రో
దికము (దొడ్లి)

ధ

ధ ఒకయక్షరము. సం వి అ పుం 1 డియ్యము చూ, భూతము, 2 ఛయము చూ, వెఱపు, 3 కాలము చూ, సమయము 1, 4 చేర్చిమ చూ, స్నేహము 1, 5 బాటసారి చూ, పాంథుండు; 6 ధ్వని చూ, స్వగము 2, పుం 7 కొడుకు చూ, పుతునిండు 1, (స్త్రీ) 8 జయభేరి. చూ, స్వరము 2, న. 9 జ్ఞానము చూ, బుద్ధి, విణ. 10 గుణములేనివాడు' చూ, నిర్గుణుండు 1, 11 గూఢుండు చూ, దాగిన వాండు, 12 బోలిక చూ, సమానము 2; 13. కుడి చూ, సవ్యము 2 (కుడి పక్కకైతనియ్య), 14 ఎడమ చూ, సవ్యము. 2 (ఎడమపక్కకైతనియ్య), 15 వాద్దియము చూ, వీణ, 16 ఛాత్రముని చూ, స్వగము 2, అం 17 మార్గస్వములలోనొకటి చూ, మార్గస్వములు, 18 టవర్ణములోని యక్షరము చూ, కవర్ణము

ధంకము సం వి అ పుం అచ్చేబొడచిన యాబోతు చూ, వృక్షము 1

ధక్క సం వి అ (స్త్రీ) 1_డంకా యశం పటవాము, రాజులుబయలుదేరునపుడు ముందుపక్కనువాయిచెడి వాద్యము చూ, వీణ, అం 2 ఆనధవాద్దిములు పదునెనిమిదింటిలోనొకటి చూ, ఆనధవాద్యములు

ధక్కాముక్తిలు వా మి వి బ అరిందా, పరియోజకత్వము "ధక్కాముక్తిలు తీటి వాండు."

ధమామిక. సం. వి అ (స్త్రీ) =డమాయి' చూ, వీణ

ధామ్యము వా. వి. అ. కి. చూ, డమ్మము.

ధా

ధాక. వా. వి. డెబ్బ "సాధాకకుటగుటకష్టము" ధాము వా వి చూ, రాగు (ధాం అనియ్య) ధామ్యము వా. మి అ కి. చూ, డమ్మము ధాలము సం వి అ. న = డాలు చూ, హరిగ..

ధు

ధుండి సం వి ఇ. పుం గణేశుండు చూ, వినాయకుండు 1 ధులి సం. వి. ఇ, ఈ (స్త్రీ) =దులి రూ_దులి, ఆడుతాంబేలు, కమి చూ, వృక్షము 4.

ధో

ధోలము సం వి అ పుం - ధోలు చూ, వీణ

ధి

ధి ఒకయక్షరము సం వి. అ పుం 1 డారుండు చూ, అంబును గండు, 2 ధియంగిరసము, సరిగనములలోనొకటి చూ, రసములు, 3 ముల్లు చూ, సితాగిము, 4 గగురుపాటు చూ, గోమాంచము, 5 చేప్పించు చూ, స్వగము 2, 6 హుండుండు చూ, హంపిరుండు 2, 7 కాపాడుట' చూ, రక్షణము, (స్త్రీ) 8 కేయి. చూ, రాతి, 9. పానుపు చూ, శయ్య 1, 10 ఆవు చూ, ధేనువు, 11. నాసిక చూ, ముక్కు; 12. కృప' చూ, దయ, న 13. తామర_తీరు చూ, పద్మము 1. 14. తెలివి చూ, బుద్ధి. విణ. 15. ఉమకలేనివస్తువు; 16. కంకణము: చూ, భూషణము, 2; 17. కన్ను: చూ, నేత్రము. 1; 18. రథము: చూ, షాస్త్రము

ము, 18. విశాలము, విస్తారము చూ, విఘ్న
 లము, అం 20 మూర్ధన్యములలోనొకటి
 చూ, మూర్ధన్యములు, 21 అనునాసికముల
 లోనొకటి చూ, అనునాసికములు, 22. అస
 ర్గమునందలి యక్షరము. చూ, కవర్గము,
 వా వి 23 (ఉచ్ఛారణలోపముచేవాడఁబ
 డెడు) అణానాణెము, అం 24 చూ,
 శా

నిర్ణా

ణా. అం అష్టాక్షరీమహావంత్రిమునందొక యక్ష
 రము చూ, అష్టాక్షరీ. (అనుబంధములో)

నిర్ణి

ణి అం. సారాష్టాక్షరీ మహావంత్రిమునందలి
 రెండవ యక్షరము “ఘృణీస్వారియ ఆడి
 త్యోమ్” చూ, మంత్రిము 1

ఆంధ్ర వాచ స్పృత్యము

యొక్క మాట్లలోని
కకారాది ణకారాంతమువలకు గల

అనుబంధము.

కళ్ళప్ప

క

క (885 పొరట చూడుము) ఆం 28 పగుచ
ములలో నొకటి చూ, పరుషములు, పా 24
(జ్యోతిషమునున్న గువానియందు ఉపయో
గించెడు అంకెలభాష) 2కిటిని దెలుపు సంస్థ,
(కా దినన, టూదినన, పాదినన, యాద్యుష్ట
ష్టో నీతాతి (280), చాధాగి (296),
తువంగ (324), కాలగా (331), నరాంగ
(320), శంకాల (315), పరాంగ (324),
గండగా (333), ధీకాల (319), గుంజార
(293), యమాలు (251), వైవం (242),
క్రియాది మీనాంతి వినాడికా స్ఫుటాః ||
(నకారము సున్న యనుకొనవలెను కుడినుం
డి యెడముకు లెక్కింప వలయును)

కంచీ వా వి రూ-కంచో-కంచీ గోటికాయ
లాడుగుంట. (కంచ అనియు)

కంచీగరుండనేవ వా వి 1 వట్టి చోకిరి,
2. కాంచీపురములోని గరుండినికొలుపు

కంచీ వా వి చూ, రూ-కంచి.
కంచీ వా వి —పై — (కంచయియు)
కంచో వా. వి. —పై — (కంచాఅనియు)
కంచగతము. వా సం. వి. పాఠాంతకము.
కంచకాయలు. పా. బు. చూ, గుంజోకాయలు

కచ్చోపచ్చోగా వా. ఆవ్య 1 కచ్చింపులేకుం
డఁగ, 2 పచ్చిపచ్చిగా వేచేయించుదునర్తిం
చును (కచ్చా పచ్చాగా అనియు)

కణ్ణస్మృతి ఆం చూ, స్మృతులు
కనుటాములు పా దీనికి ఉపమానము -విండ్లు
కపిలస్మృతి ఆం చూ, స్మృతులు.
కపిసనోత్రయము ఆం చూ, గోత్రయము 13
కయవడి దే వి 3 చూ, కయివడిముస్తా
కరివేలుపురిక్క అం శ్రీనరానక్షత్రయము చూ,
నక్షత్రయము 1 [స్త్రీ]
కర్ణాటస్త్రీ ఆం దేశస్త్రీలలో నొకకె చూ,
కర్ణుడు ఆం 2 దువ్వచగుచ్చయనునంకండం:
చూ, గుచ్చలు
కరహించుట ఆం సంధిచేయుట లోనగు గుణ
ములు అతీంటిలో నొకటి చూ, గుణములు.
కల్పవృక్షము దగ్గఱనుకొల్పి కాయయడిగినట్లు -
లో ఉదా — “కల్పవృక్షమునకుఁగదిసి
కాయడిగిన, చేదమునను కౌరిసమ్మిఱుమున,
శేరితుచ్చమయిన సిరివేఁడికొననయ్యె, నాస
నోస మెఱుఁగదనుట నిజము ” (కుచ్చలో
పాఖ్యానము.) [మాట, “ఓరికళ్ళప్ప
కళ్ళప్ప. వా. వి. నిందునియందుచయోగించు

కళలకు దుర్గతముగూర్చుట. అం. సంధిదోషములు పదునాలుగింటిలో నొకటి. ఉదా - ఏలనన, ఇది యసాధువు ఏల యనునది కళ ఏల + అనమీలన ఏలయన నని యగునుగాని "ఏలనన" ననికాదు ఇట్టులే లేకన్, గాకన్, చూడకన్, అట్టులన్, ఇట్టులన్, ఇతఁడేనా, అట్టులేనా ఇత్యదు లసాధువులు చూ, సంధి దోషములు

కా

కాకస్వరము అం గాయకదోషములు పదునాలుగింటిలో నొకటి చూ, గాయకదోషములు

కానున్నది కాకమానదు. లో. ఉదా. — " రానున్నది రాకమానదు, కానున్నది కాకమానదు నిన్ననఁ బనియేమున్నది." (ధర్మజరాజనూయము) [సాకర్మ

కాస్మిణము సం వి అ. పుం చూ, హిం కాస్మిణశీలుండు సం విః చూ, తోడు బోతు. 2.

కాలవీనత అం గాయకదోషములు పదునాలుగింటిలో నొకటి చూ, గాయకదోషములు

కాసండి వా వి ఒకరకము చెంబు చూ, పాత్రము 8 (పారహితేత్ర) మాహాత్మ్యము 2, ఆ 24) (రూ. కాసండీ)

కాళింది అం 4 భిన్నసంజ్ఞజవిభాషలు నాలుగింటిలో నొకటి చూ, భిన్నసంజ్ఞజవిభాషలు (చూ, భాష 1)

కొ

కొక్కరికాడ వా వి వ్యవహారమధ్యమునఁ జెట్టినఅర్థము (పానకములోనిపుడకపంటిది)

కొచ్చొటు. వా. వి. ఇబ్బంది. (ఉత్తక సర్కారులలో వాడుక.) కితనగోత్రము అం చూ, గోత్రము 18.

కీ

కీ 8. పా. 8. కీర్తికి ఉపమానములు. — చంద్రుండు, వెన్నెల, హంస, నురుగు, ముత్యము, నెండి, రజతాద్రి, హిమాద్రి, శివుండు, మంచే, శంఖము, అమృతము, కామధేనువు, కల్పవృక్షము, ఉచ్చైశ్రీవము, విరావతము, పాలు, గజవంతము, సింహము, గంగ, సరస్వతి, నారదుండు, మంచిగండము, కర్పూరము, వజ్రము, నక్షత్రములు, కెల్లుపువ్వు, బలగద్రుండు

కు

కుంచితము అం 10 పుటక్రియలు తొమ్మిదింటిలో నొకటి చూ, పుటక్రియలు, కుండలము. అం 4. పాదరేఖలలో నొకటి చూ, లక్షణాంగములు.

కువోద్యము. సం. వి. ఆ న కపటము చూ, వ్యాజము 1 (వాడుక)

కుళాయి వా వి. నీరు వెలువరించెడు గొట్టము. (వైట్), రూ.కుళాయి.

కుళాయి. వా వి — వై. —

కొ

కొప్పు పా 4 కొప్పునకు ఉపమానములు. నెమిలి సింధము, వింజామర

కొప్పె. వా వి మందుకొండ చూ, ఉంటు.

కొఱవిచేదల గోకి కొనుట లో ఉదా — "జలధిఁబడఁ గడపెముసునను, వలదునర భ్రాంతినికైరం చేలు, బలవంతునితో" గొఱ

విం,దలగోటి కొనంగడగునె దినుబాధీతా. (రామాభ్యుదయము) కోటానంకోటులు వా విని బ. చూ, తొప్పలునోరలు

కా

కాండపాయనము. అం రహీనతానములు ఏడింటిలో నొకటి. చూ, రహీనతానములు (చూ, కూటతానములు, తానములు, గవామయము)

క

కృతువులు అం పృథమవస్తామము, ద్వితియోక్త్యము, తృతీయాతి రార్యము, చోత్వతిష్టామము

కై

కైయాశక్తి అం 2 ఇచ్చాదులు మూడింటిలో నొకటి చూ, ఇచ్చాదులు (చూ, త్రియము)

క్ష

క్షతిర్యులు. అం సర్వచతుష్టయముపంచోకరు చూ, సునుష్యపర్ణములు (చూ, పర్ణచతుష్టయము)

క్షమ అం. 3. సుజ్ఞానదాయకములు పగునాలు గింటిలో నొకటి చూ, సుజ్ఞానదాయకములు.

క్షా

క్షా... అం. అక్షిణములు, సదుచా... అక్షిణములు.

క్షీరనింబన్యాయము పా వేదపశుట్టునకుఁబాలు పోసి కెంచినను చేఁదుపోవనీతి

క్షీరసీరన్యాయము పా నీళ్లునుపాలునుగలిపినట్లు క్కటిగాఁగలసియుండు ధర్మము

క్షీరపాపానన్యాయము పా పాలుకొఱకుఁబాలు మోయకు లెననునీతి

క్షీరోదకన్యాయము పా చూ, క్షీరసీరన్యాయము

క్షు

క్షుద్రశంఖము సం వి అ పుం నక్షత్రములః చూ, సంకు 1

క్షే

క్షేత్రజుఁడు అం 2. పుశులిలు పండ్రొండు గురిలో నొకఁడు చూ, పుశులిలు

క్షేత్రములు అం కాశి, బరకావనము, పృథ్వీ, బృందావనము, గయ, శ్రీగంగము, సిద్ధాశ్రమము, మాయాపురి, వేంకటాచలము, శంకరనారాయణము, అనంతియనము, మధుగ, కాంచీ, చంప, సాతేతము, యోగానందము, ధన్వంతరీ, హాహాము, అహోబలము, బహురాము, బానాసము, సప్తపదీ సంగము, గంధక, గాన్ధీక (24)

క్షేమము అం 7 తాగులు గోమీఠిలో నొకటి (శుభము) చూ, తాగులు 1

క్ష

క్ష అం 8 సరళములలో నొకటి చూ, సరళములు

క్షయము పా దీనికి ఉపమానము - పుష్టిపండు గణదేవతలు. అం.1. ఆదిత్యులు-పన్నిద్రలు.

ఇంద్రుఁడు, ధాత, పర్ణమ్యుఁడు, త్వష్ట, పూష, అర్యముఁడు, భీగుఁడు, విభవంతుఁడు, విష్ణువు, అశ్వమంతుఁడు, వరుణుఁడు, మితురీఁడు, 2. విశ్వేశ్వరులు వసుధి.

వనుబంధులు, కృతుడక్షులు, కాలాములు, ధురివిలోచనులు, పురురవాద్యపులు, 3 వసవులు ఎనమండుగి — ఆపుండ, ధ్రువుండ, సోముండ, అధ్వరుండ, అనిలుండ, పృత్యూండ, అనలుండ, పృభానుండ, 4 కుషితులు ముప్పదియాలుగురు, 5 భాస్వరులు అణువదిసలుగురు, 6 అనిలులు నలు ఎది తొమ్మండుగి, 7 మహారాజిరులు (మహా గాణాలు) రెండువందిల యిరువదిమంది, 8 సాన్ధ్యలు పందెండుమంది — ముసుండ, హనువాండు, విష్ణువు, ధ్యుండ, నారాయణుండ మొదలగునారు, 9 రుద్రులు పరువొండుమంది — అండ, ఏకపాగుండ, అసోగిగ్గుండ, గిష్ట, రుగ్గుండ, హాగుండ, శంభుండ, ద్ర్యంబుండ, అపరాశితుండ, శాశానుండ, త్రిభునాండ

[శింఖు, పోకకుక్తుక

గళము పా 3 దీగికి ఉపనానములు —

గా

గాంధ్యోగము అం 2 ఉపవేదిములు నాలు గింటిలో నొకటి చూ, ఉపవేదిములు

గాంధ్యోగము పా 4 దీగికిపోలిక - నముద్రము

గాయకగోపములు అం తాళవర్జిని, ఫలము, కంపిరము, శిగిరికంపనము, అనువాకము, వ్యాసలము, విస్వగము, కాలపిహినలే, అవ్యక్తము, విష్వప్తము, ఆరలము, విస్తరము, కాకస్వగము, ఉత్కృష్టము మొ

గాయత్రీ ప్రస్థాన మంత్రము ఉత్తమే శిఖరే బాతే భూమ్యాం పర్వతీ మార్ధా బాహ్యై శోభ్యోభ్యసృజ్జాతాగచ్ఛ దేవి యథానుఖమ్, స్తుతోవయాచగదా వేదమాతా ప్రచోదయన్తి పవనేద్విజాతా ఆయుః శృణ్వ్యాందగి విణం బ్రహ్మవర్చసం మహ్యం దత్వాప్రయా

తుం బ్రహ్మలోకమ్” అర్థము - శరీరమం దున్న ఉన్నతిసానమందు ఉండునదియొ శేష్ మైనదియనగు బ్రహ్మారంధ్రస్థానమను గృహమందు (ఉండుటకు) భగవ దుపాస మలవలకచేయఁబడు ప్రార్థనల నంగీకరించిన దానవై (నెఱవేర్చి) ఓ బ్రహ్మజ్ఞాన స్వ రూపిణీ సుఖము గాపొమ్మా! శోరిన దానిని ఇచ్చెనదియను, వేదములకు తల్లియను, వివేక అవివేక పుట్టువులు కలదియను, (శిష్టాధిక్షి గలవారిని) పవిత్రీకర్యయందు ప్రవర్తించఁజేయునదియనగు నీవు నాచేత స్తోత్రము చేడఁబడితివి గనుక నాకొఱకు శరీరమునకు (సర్వకృముల నాచరించుటకు) ఆయుస్సును గనమును బ్రహ్మవర్చస్సును ఇచ్చి నీస్థానమగు బ్రహ్మగంధ్యమును గూర్చి వెళ్లుము చూ, గాయత్రీ చూ, ఓమ్

గు

గురురువేళ్లు దే వి బ జెల్లివేళ్లు చూ, వేరు.1. గుఱుతుగలవాఁడు దే వి చూ, అంకకాఁడు 2.

పు

పునము 15 చూ, ఆతోద్వము.

పు

పు అం సారాష్టాక్షరీ మహామంత్రము నందలి మొదటియక్షరము “పుణిన్మానియ ఆది త్రోమ్” చూ, మంత్రము 1

చ

చ అం 23. పరుషములలో నొకటి చూ, పరుషములు

చంద్రిబలము. వా. జన్మరాశిమొదలు చంద్రిబ
 దుండు రాశివఱకు గణనచేయగా, చంద్రిబ
 దు జన్మరాశియందును, జన్మరాశికి తృతీయ
 షట్కేదాదళ - నవపదళమరానుల యందును
 ఉండెనేని శుభకరుండనియు తారాబలవిష
 యమై జన్మనక్షత్రముమొదలు చంద్రిబస్థిత
 నక్షత్రము వఱకును, చంద్రిబలవిషయమై
 జన్మరాశిమొదలు చంద్రిబస్థితరాశివఱకును
 గణనచేయవలయునని కాలామృత గ్రంథ
 కర్త యభిప్రాయము — మతాంతరంబెట్లు
 నిన. — శుక్లపక్షమందు బంచమ ద్వితీయ
 నవమస్థానములయందును కృష్ణపక్షమందు
 ద్వాదశ చతుర్థ అష్టమ స్థానమునయందును
 గల చంద్రిబు సకలశుభకర్మలవిషయమై
 శుభకరుండని యభిప్రాయము.

చె

చెపాయిచే వా అ కి) తేచిపోవు, పాలి
 పోవు
 చెవల వా వి చూ, చవట
 గళ్లు వా వి చెంచమీడు కొట్టినపుడు కలిగ
 దు ధ్వనికేరదు చూ, చూచూ

చే

చేలియ్యము వా వి చూ, చేరుడు బియ్యము
 చేపాటకట్ట వా వి చేకియూరేగానుండె
 చేపకట్ట (నడుమ వోలులేనిది)

చే

చేనుకురుడు వా వి చూ-చేన్నుచగురుకు చేన్ను
 వాచు రోగము
 చేన్నుచగుడుచే ద్వి స కి) ప్పాయిలుచావు
 చేన్నుచగురుకు, వా వి చూ, చూ-చేనుకురుడు.
 చేట్టపులును, వా. వి తిమ్మనము, పొగచిన
 మొత్తిపట్టె: చూ, వట్టిగ.

చేవట. వా. వి. చెవల, తెలివితేనివాడు. "చేవ
 ట పెద్దమ్మ" చూ, నిన్నుయొజకుండు.

చా

చాంగణ. దే. వి చూ-చాంగణము-చాంగణ-
 చాంగిణి
 చాయలాపాయలా. వా. అవ్య. పట్టుదల తేకుం
 డగ, బుబులాగా, టాలాటోలిగా.

చా

చాకు దే. వి చూ, చూ-చేవును

బె

బెట పా దీనికి ఉపమానము నల్లతాండ్రు
 బెలము పా 8 బరూపైర్చినైన బెలము 0 నుచి
 గారి వాననగానియుండెను కొంత యగా
 నున్ను ప్రకు రింకుకూడ మండగు లోనైన
 తేటాకి ములయంగును నున్ను గులుగును
 గల నీటికి వనోపానమైన నీలకృష్ణులు గులుగు.
 ఒకభాగము ప్పాయిలవాయువును, అంకుభాగ
 ములు ఉనిజనియు కళసి బలమేవుచు.

బా

బాతన్నురాలింగనములు అం చూ, అలింగనములు.

ట

ట పా 15 చూ, క 24
 టెంకకాయలు పా చూ, గుంజోకాయలు.